J. C. Sommerhoffs

LEXICON
PHARMACEVTICO-CHYMICVM
LATINO - GERMANICVM
&
GERMANICO-LATINVM.

J. C. Sommerhoffs

LEXICON

PHARMACEUTICO-CHYMICUM LATINO - GERMANICUM & GERMANICO-LATINUM.

R

Bayerische Staatsbibliothek München

Bayerische
Staatsbibliothek
München

J. C. Sommerhoffs
Lexicon
PHARMACEUTICO-
CHYMICUM
Latino-Germanicum.
Norimbergæ,
Impensis Joh: Ziegeri &
Georgii Lehmanni.
1701.
Johannes Laurentius Honing sculp: Norimbergæ.

LEXICON PHARMACEVTICO-CHYMICVM LATINO - GERMANICVM & GERMANICO-LATINVM.

Continens

Terminorum Pharmacevticorum & Chymicorum, tàm uſualium, quàm minus uſualium, ſuccinctam ac genuinam Explicationem; cum verſione Germanica, & additione Signorum, quotquot hactenus innotuére, Characteriſtica.

Cui acceſſit

Vocabularium Germanico - Latinum locupletiſſimum, Vegetabilium, Animalium & Mineralium, in Officinis Pharmacevticis & aliàs uſitatorum.

Adjuncti ſunt ſub finem

Characteres Metallorum, Mineralium, Planetarum, Ponderum, aliarumque Rerum Chymicarum.

OPUS

Et Medicis, & Pharmacopœis, & Aliis de notitia harum rerum ſollicitis, neceſſarium & perutile

AUTHORE

JOHANN. CHRISTOPH. Sommerhoff/

Pharmacopœo Neo-Hanovienſi.

NORIMBERGÆ,

Impenſis JOH. ZIEGERI & GEORG. LEHMANNI,

Literis CHRISTIANI SIGISMVNDI FROBERGII.

ANNO MDCCI.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

IOHANNES CHRISTOPHORVS SOMMERHOFF.
PHARMACOPOEVS NEOHANOVIENSIS:
Ætatis annorū 57. Año 1701. 3 Januarÿ.

VIRIS

Prænobilissimis, Strenuis & Excellentissimis
PHILOSOPHIÆ & MEDICINÆ
DOCTORIBUS
Experientissimis

ARCHIATRIS, POLIATRIS, & MEDICIS CASTRENSIBUS.
Ut &
ALMÆ EJUSDEM ARTIS
CANDIDATIS DIGNIS,
&
CONSECRATIS FILIIS STUDIOSIS.
Nec non
Maximè Conspicuis, Præclarissimis & Nominatissimis

PHARMACEVTICÆ ARTIS
MAGISTRIS PERITISSIMIS,
ejusdemque
CVLTORIBVS INGENVIS ac INDEFESSIS,
MEDICINAM
Simul ac
PHARMACOPŒAM
Per universum Terrarum Orbem, præcipuè vero per Germaniam feliciter exercentibus

DOMINIS, FAUTORIBUS, AMICIS, Colendissimis, Honoratissimis, Æstumatissimis,

JOHANN. CHRISTOPH. Sommerhoff.
S. P. D.

DUdum est, quod à Cordatis Viris, iisque cùm Medicis, tùm Pharmacopœis desiderari senserim, dilucidam brevemq; Explicationem, Pharmacevticorum pariter ac Chymicorum Terminorum. Unde persuasus, me à Pœoniæ Artis Filiis nonnullam gratiam initurum esse, si id ipsum molirer, Laborem in privatos primò tantum usus aggressus, velut Apes ex variis floribus Mel, ità ego ex plerisque Lexicis Medico-Chymicis, omnia hùc spectantia Vocabula, cùm potissimum usu hodiernum recepta, tùm obsoleta minusque nota, impigro labore congerere, inque unum Volumen cogere cœpi. Quod, cùm ingens in diem sumpsisset incrementum, cum Fautoribus atque Amicis, uti solemus, id communicare visum est, qui precibus non minus, quàm continuis adhortationibus, subinde me defatigare sategerunt, ne in annos premam tanto desiderio hactenus expectatum Opus, sed in lucem publicam quamprimum emittam, rati, fore, ut id ceu certam Cynosuram sequi valeant cupidi discendi Tirones, quibus hâc velut prælatâ face, in intimiora Medicinæ pandatur aditus.

Jam, quemadmodum tantorum Virorum nutui, qui miti pro imperio mihi est, quicquam denegare nefas duxi; ita absoluto Opere nihil magis curæ mihi cordique esse debuit, quàm ut de tutelaribus quasi Numinibus dispicerem, quorum Reverenda Nomina, pro recepta antiquissima Veterum consuetudine, Libri frontispicio affigere liceat. Inter quæ, cum pro tali instituto non solum Vos, Viri Incluti! qui Authores hujus Laboris mihi extitistis, sed & Vos Cœteri! qui per universum Terrarum Orbem, imprimis verò per Germaniam,

am Medi am ſimul ac Pharmaceuticam Artem laudabiliter exercetis, elige conſultisſimum ratus ſim, ideò Vobi, Viri Colendiſſimi, Honoratiſſimique! hocce meum Lexicon inſcribere ac ſacrum facere, audaci animo ſuſtinui.

Vehementer ergò etiam atque etiam Vos rogo, ſerenâ fronte & æquo animo accipere velitis, quod candido bonoque offero, ſimul obteſtans, ut meis qualibuscunque conatibus favere, contra malevolorum inſultus atque latratus me tueri, ac ipſum hocce Dictionarium noſtrum, ſiquidem, ut ſpero, aliquam exinde utilitatem & fructum Medicinæ & Pharmaceuticæ Artis Tirones percepturos aliquando eſſe cognoveritis, illud iis commendare haud gravatim dignemini. Hôc, feceritis rem veſtris Nominibus congruam, mihique pergratam, ſed & omnibus gratiſſimam, ſi Vos non piguerit, commiſſas forte hallucinationes, (quas ne oculatiſſimus Argus ubique evitare potuiſſet,) emendare, mutila reſarcire, Sphalmata corrigere, omiſſa ſupplere, &, verbo, omnia æqui bonique conſulere.

Valete Viri Meritiſſimi! & me, quod facitis, Veſtro favore porro proſequimini, dum interim ego pro ſalute & incolumitate Veſtra, ſupremum Numen piis implorare precibus, nunquam deſinam.

Iterum Valete. Dabam Neo-Hanoviæ, ad Diem 19. Januar. 1701.

Lieber

Lieber Günstiger Leser!

DAß der Eigen-Nutz eines von denen schändlichsten Lastern/ und so wol in H. Göttlicher Schrifft mit zeitlich- und ewiger Straff beleget/ als auch von weltlichen Scribenten vor eine unverantwortliche Sünde gehalten werde/ wird niemand leichtlich in zweiffel ziehen. Dannenhero auch ich/ in Erwegung dessen/ gegenwärtiges Lexicon, welches zwar nur zu meinen und der meinigen Nutzen zusammen getragen/ auf ansinnen ein- und anderer guten Freunde/ zum offentlichen Druck überlassen.

Und obwoln ich möglichsten Fleisses dahin getrachtet/ dieses Werck auf das beste aus zu arbeiten; so kan mir doch wol Rechnung machen/ daß solches nicht in allen Stucken vollkommen; angesehen nichts unter der Sonnen vor gantz vollkommen erkant noch genandt werden kan.

In denen Floribus, Radicibus, Seminibus, und absonderlich in Herbis Officinalibus, bin ich etwas weitläufftiger gangen/ theils/ weil solche vor andern zu wissen am nothwendigsten und nutzlichsten angesehen/ theils/ weil die vielen Synonyma derselben denen wenigsten bekant/ iedoch aber unterweilen vorzukommen pflegen.

Gleichwie nun hierinnen mich zu einem jeden alles Guten versehe: als zweiffle nicht/ daß dieses zwar geringe/ aber doch mühsame Werck/ seines erwünschten Nutzens keines wegs ermanglen werde; der ich dem Günstigen Leser/ Göttl. Obhut/ mich aber seiner Hochschätzbaren Gewogenheit bestens empfehle.

Johann Christoph Sommerhoff/
Apothecker zum Engel/
in Neu-Hanau.

Plura

PLura sub obscuris Arcana latentia signis,
SOMMERHOFF claris dum niteris edere verbis,
Præclarum sanè moliris laude Laborem,
Cudis enim Clavem, quâ non limatius ullũ
Est medium, reserans Thecas & Scrinia rerum,
Perge modò rectô quò tendis pergere cursu,
Confectum tandem Scriptum FORTUNA juvabit.
Non est, quod Momi morsus verearis iniqui,
Verba etenim Momi, sunt nonnisi ventus & umbra.

Cassellis die 18. Martii 1700.

Paucis hisce, at prolixiori affectu, Amico suo Exoptatissimo Domino Sommerhoffio, Pharmacopæo Experientissimo accinebat

JOHANNES DOLÆUS,
Med. Doct. Serenissimi Hassiæ Principis Consiliarius & Archiater Primarius, ac Collegii Medici Decanus Perpetuus, Collegii Curiosorum Leopoldini & Regiæ Anglicæ Collega.

JOH. CHRISTOPH. SOMMERHOFFIO,
Viro Expertissimo, deque Re Pharmacevtica optime merito, ac Senatori Neo-Hanoviensi Spectatissimo, Amico Suavissimo
S. P. D.
F. C. CREGUTUS, Med. Doct. & Profess. Ordinar. nec non S. R. I. Academiæ Nat. Cur. Collega, dict. Marcellus.

AD doctrinam Pharmacevticam & Chymicam comparandam, egregia hoc ævo exstare subsidia, omnes in numerato habebunt, quibus Doctorum monumenta non ignota sunt Quantam enim laudem suis Scriptis meruerunt *Brassavola, Quercetanus, Libavius, Crollius, Angelus Sala, Beguinus, Glauberus, Mynsichtus, Rolfincius, Ludovici, Glaser9, Thibaut, Wedeli9, Barner9, Febure, l'Emery, L' Mort* &c.? Quantis encomiis celebratus est *Schræderus* editâ suâ Pharmacopæâ? in quam postea doctas animadversiones & annotationes scripsit F. *Hoffmannus*. Et sane minore laude digni non sunt *Adolphus Occo*, & *Raymundus Mindererus*, qui *Pharmacopææ Augustanæ* fundamenta posuêre; Celeberr. *Schrœckius*, cujus curâ ac diligentiâ aucta & renovata prodiit; & *Joh. Zwelfferus*, qui in illam animadversiones satis doctas edidit, modo non tot convitiis & scommatibus Celeberrimis Viris insultasset. Hæc Pharmacopœa Augustana hodie ita per Orbem celebratur, ut plurimis Germaniæ Pharmacopœis instar cynosuræ sit. Non desunt aliæ Pharmacopææ

verb.

verb. grat. *Amstelodamensis*, *Antverpiensis*, *Bononiensis*, *Brandenburgica*, *Bruxellensis*, *Mantuana*, *Coloniensis*, *Danica*, *Florentina*, *Hamburgensis*, *Londinensis*, *Lugdunensis*, *Parisiensis*, *Norimbergensis*, *Persica* &c, quæ quamvis omnes *Augustanæ* non comparandæ, minimè tamen vilipendendæ sunt. Mittimus alias *Pharmacopœas*, *Antidotaria*, *Dispensatoria*, aut alio titulo præditos ejusmodi Libros ex quibus Artis Tyrones varia in Artis usum haurire possunt. Et ut cum adhuc minore difficultate ad metam Artis Studiosi properare possint, varias manuductiones Doctissimi nonnulli Viri excogitarunt, quibus illorum labores sublevarent. Postquam enim *Borrichius* observaverat, Artis Pharmacevticæ Tyrones ut plurimum ob Latinæ Linguæ ignorantiam, in vocabulorum pronunciatione hæsitare, Librum 1670. in quarto in lucem misit, cui titulus: Lingua Pharmacopæorum, sive de accurata Vocabulorum in Pharmacopoliis usitatorum pronunciatione. Alii Lexica Medica scripserunt, uti *Castellus*, *Bruno*, *Blancardus*, in quibus Tyrones Vocabula Pharmacevtica & Chymica explicata quoque invenirent. Alii autem in specialiorem usum Pharmaciæ & Chymiæ Studiosorum Lexica composuerunt, quæ Chymica & Pharmacevtica vocarunt. Uti *Brunsfelsius*, qui Onomasticum, additâ Vocum quarundam Germanicâ expositione 1543. in folio; *Peucerus*, qui 1551. in octav. Appellationes Quadrupedum Insectorum, Volucrum, Piscium, Frugum, Leguminum, Olerum, Fructuum, Ponderum & Mensurarum; *Libavius*, qui 1595. in octav. Vocabularium Chymicum; *Johnsonus*, qui 1652. in octavo Lexicon Chymicum; *Müllerus*, qui 1661. in folio Lexicon Chymico-Pharmacevticum in lucem miserunt. Hos Virorum Doctorum labores, cum attento animo examinasses, apud Te ante aliquot jam annos, *Amice Suavissime*? constituisti, in usum Artis Pharmacevticæ & Chymicæ Studiosorum, tale Lexicum Pharmacevtico-Chymicum, Latino-Germanicum, & Germanico Latinum congerere, quod non nimis breve esset, sed si non omnia, tamen pleraque ad Artem facientia Vocabula ac Characteres contineret. Et sicut Opus non sine sudore ad finem peroptatum perduxisti: ita etiam auguror, Te non minimâ laudem reportaturum. Gratulor interim omnibus Artis Studiosis de novis subsidiis, quibus facilius ad metam pervenire possunt. Gratulor Tibi, de Laboribus feliciter exantlatis. Reliquum est, ut Deum T. O. M. supplici prece venerer, ut Te, qui viginti sex annorum spatio hîc Artem dextre & prudenter communi omnium applausu exercuisti, ad Altissimi ejus Nominis Gloriam, Proximi Emoluementum, & Familiæ Solatium, salvum ac sospitem diutissimè adhuc conservet. Vale iterumq; Vale. Dabam Hanoviæ, è museo, die 7. Octobris 1700.

SCripserunt equidem Medicorum LEXICA quondam
Toxites, *Stephanus*, *Brunsfelsius*, atque *Rulandus*,
Gorræus, *Thurneisserusque*, *Foësius*, *Alstedt*,
Johnsonus, *Lycius*, *Sylvaticus* & *Dieterici*,
Müllerus, *Blancard*, *Castellus*, *Bruno*: quis omnes
Enumeret? queîs semper honos laudesque manebunt.
Horum exempla sequi liceat, ceu fila Minois,
Ad Medicam qui nos, *Tu* verò Pharmacopolæ
Artem perducunt, ut publica Scripta Medentum
Dictorum ostendunt; præsens quibus addere fas est,
Quod Res, servatus pulcher commendat & Ordo.

Impigris Dn. Authoris laboribus applaudens deprop.

D. Johann. Abraham. Mercklinus,
Georg. Abrah. Filius & Nepos,
Reip. Noriberg. Phys. Ord.

r. Was

(a) 1.

WAs Scaliger der weit berühmte Mann
Von denen Lexicographis geschrieben;
Daß ihr beschweister Fleiß und Arbeit kan.
(In der sie Mühsam werden umbgetrieben)
Mit keiner Straff und Pein auff dieser Erden
Und wär es gleich die Gröst'/verglichen werden.

2.

Dann/sagt Er/wo des Richters-Schluß ergieng/
Daß der verdam̃te alle Pein solt haben:
Unnöthig daß man Jhn in Fessel zwing
Und hinthu stetig rohes Ertz zu graben;
Man leg Jhm auf ein Lexicon zuschreiben
Schon alle Straffen trägt/wer Diß muß treiben.

3.

Das mag man auch mit gutem Fug und Recht
Mein werther Freund von dieser Arbeit sagen.
Der ist verwirrt/so solche hält für schlecht/
Und die noch wäre leichtlich zu ertragen.
Daher muß deren Nahm auch Ewig grünen/
Die sich umb junge Leuth so wohl verdienen.

4.

Er fahr zur aufnahm der gelehrten Welt
So ferner fort das Seine bey zu tragen/
Und acht es nicht/obs allen nicht gefällt/
Noch was der Tadelgern davon wird sagen.
Dann Den mir auch der klügste nicht kan nennen/
Ders allen Köpffen recht wird machen können.

(a) *Josephus Scaliger*
Sylv. Carm. Carm. XXXIX.

Si quem dura manet sententia Judicis olim,
Damnatum ærumnis suppliciisque Caput:
Hunc neque fabrili lassent Ergastula massa,
Nec rigidas vexent fossa Metalla manus:
Lexica contexat: nam Cœtera quid moror? omnes
Pœnarum facies hic Labor unus habet.

Dieses zum ewigen Denckmahl beharrlicher Freundschafft
sandte aus Franckfurt am Mayn

Johann Rudolph Henrici, Apothecker.

JEtzt hat die Sonne schon ihr'n Himmels-Lauff vollführet
Zu drey und dreyßig mahl'n/seit ich nach Nürnberg kam/
Zu lernen mein'n Beruff/da GOtt es so regieret
Daß Er daselbst sich fand/und mich in Obsicht nahm.
Wie treuen Unterricht/in seinen Wissenschafften
So da schon bey Jhm war'n/Er mir gegeben hat/
Bleibt im Gedächnüß mir/mit seinem Ruhm stets hafften
Und ich bin schuldig noch zu dancken in der That.
Doch aber hat Er mich/nicht nur geniessen lassen
Der Frucht so steter Fleiß bey Jhm hervor gebracht/
Er thut nunmehro auch/derselben Viele fassen/
Jn dieses Buches raum/so herrlich außgemacht;
Dadurch so wohl der Welt/wie GOtt und Menschen lieben
Nicht wenig wird gedient; Als gleichfals dessen Nahm'
Der Unvergessenheit wird rühmlich eingeschrieben/
Wo mancher nach gestrebt/und doch dahin nicht kam'.
Weil Er vor andern dann/so weit auch nun gereichet/
Bezeug ich meine Freud/und leg den Glück-Wunsch ab:

GOtt

GOtt geb daß keine Zeit / Sein'n Seegens-Lauff abstreichet /
Er laß vielmehr bey Jhm / ihn dauren biß ins Grab.
Mir aber gönn' / mein Herr / inzwischen auch daß Glücke
Daß sein geschätzte Gunst / kein Zufall mir abtreib:
Versichert daß auch ich / bey allerley geschicke /
Wie sichs nur fügen mag / gantz unverändert bleib.

Franckfurt den 2. Junii
An. 1700.

Dessen zu allen Zeiten ergebenster Freundt /
und willigster Diener

Nicolaus Saltzwedel / Apothecker zum
weissen Schwahnen in Franckfurth
am Mayn.

DAß in der Alchymie die Characteres seyn
Sehr different, so gar / das sie nicht stim-
men ein
Recht / wie man meynen mögt / ist klar ; daher es
kömmet /
Daß / wer da laborirt / vielfältig wird gehemmet /
Ja gäntzlich abgeführt von seinem rechten Ziel /
Und thut der Sachen offt zu wenig oder viel.
Wie solches alles liegt mehr als zu viel am Tage ;
Und dißfalls manchen gibt Verdruß und große Plage:
Das ☉rum, ☽tum, und ◓ium,
Œ men, ℃ trum, ⊖ ✳cum,
♂rs und der ♃ter, ☿rius ingleichen /
✚tum, ⋓ tarus, und ⊔ us, gantz abweichen ;
Die übrigen Metall' / wie auch die Mineral'
So es zugleich betrifft / seynd in sehr grosser Zahl'.
Dem allen hat nun Sein' abhelfflich Maß gegeben
Herr Sommerhoff / wie hier bezeugt annoch im Leben
Sein unverdroß'ner Fleiß in dieser klugen Schrifft /
Jndem den rechten Zweck / Er bester massen trifft /
Den vor Jhm keiner hat getroffen noch gefunden /
Nachdem Er alles wohl conciliirt verbunden
Durch die Experienz, und wolgefasten Rath
Den rechten Wort-Verstand im Werck' und in der That.
Drum Seine Müh und Fleiß bleibt gleich den Golde stehen /
Nicht eher soll Sein Ruhm als mit der Sonn vergehen !

Seinem werth-geschätzten Gönner und Freunde
schrieb dieses zu sonderbahrem Nachruhm

J. W. M.
Phar. Mœno Francofurt.

A.

A, ā, āā, a͞a, vide ana. Germ. eines so viel als das andere.

Aabam à Chymicis quibusdam vocatur Plumbum.

Abaisir est Spodium, vid. *Müller. in Lex. Med.*

Abarnabas est Magnesia & Ovum ruffum.

Abartamen i. e. Plumbum, ♄. Germ. Bley.

Abesamum est Lutum rotæ, Germ. Koth/ Leym.

Abesten, Abestus, Abesum, Albesten est Calx viva. 🝁. Germ. Lebendiger Kalck.

Abicum i. e. Coopertorium, Germ. ein Deckel.

Abies alba Germ. weisse Thannen }
Abies picea Germ. fichten Thannen } crescunt hinc inde in sylvis.
Abies rubra Germ. rothe Thannen }

Abietis Lachryma est Oleum abieginum, Germ. fliessend oder dünn Dannenhartz.

Abietis Resina vide Resina Abietis, Germ. Dannenhartz.

Abiga vide Herb. Chamæpithys, Germ. Schlagkräutlein.

Abit, Aboit, i. e. Cerussa, ⚻. Germ. Bleyweiß/ vide Cerussa.

Ablatio Chymica, denotat abstractionem per partem superiorem, variisque modis perficitur. In siccis quæ leniùs adhærent, detersio fieri potest per pedem Leporinum, vel similia: quædam pennâ vel cultellis auferimus: quædam detergimus adstrictô pannô, vel scopis, iisque setaceis, ferreis, ligneis &c.

Abluentia vocantur medicamenta, quæ Abstergentia dicuntur, quæ succum mordicationem facientem, præsertim in intestinis, leniendo secum educunt, & mordicationis fiunt medela. *vid. Lex. Brun.*

Ablutio Chymicis est, cùm medicamenta impura, mediante Aquæ affusione, abluuntur. Germ. Abwaschung/ estque vel imbibitio vel cohobatio.

Abnelecten & Abneleiten & Asfor est Alumen O. Germ. Allaun.

Aboit vide *Abit* }
Abot vide *Abit* } est Cerussa Germ. Bleyweiß ⚻. vid. Cerussa.

Abric, Averich, Chybur, Kibrit, Kibur & Kibot est Sulphur 🜍. Germ. Schwefel.

Abrotanum mas, Germ. Stabwurtz/ vid. Herbas.

Abrotanum fœmina, Cyparissus humilis seu *Absinthium marinum.* Germ. Cypressenkraut/ vid. Herbas.

Absinthium Ægyptium, Alexandrinum, Santonicum. vid. *Sem. Absinthii Alexandr.* Germ. Wurmsamen.

Absinthium marinum, Romanum & vulgare. vid. Herbas.

Absorbentia, medicamenta Alcalia sunt, quæ acida temperant & quasi absorbent. Dicuntur & concentrantia, saturantia & temperantia. Germ. Sauerbrechende Mittel. *Lex. Blanc.*

Abstergentia sunt, quæ asperis, duriusculis, acutis seu pectinatis ac scopalibus particulis, sordes ex superficie & meatibus corporum, (in quibus diversimodè moventur) abradendo auferunt. Dicuntur Abluentia. Germ. Abstreichende Mittel.

Abstrahere, Chymicis notat actionem quamcunque, quâ quod purum est ex re quavis secundum artem removetur. Germ. abtragen/ abziehen. Sign. ✶.

Abuolum Plin. vid. Herb. Pulegium. Germ. Poleykraut.

Acacia, Dioscordi frutex lignosus ac spinosus est, ex cujus semine maturo ejusdem nominis succus nigricans exprimitur, ex immaturo rubescens. Germ. wahrer Egyptischer Schottendorn-Safft. in Ægypto nascitur, & inde verus advehitur.

Acacia ferrea, i. e. Cochlear ferreum. Germ. Eysern Löffel.

Acacia Indica, vid. Tamarindi. Germ. Schwartze oder Sauere Datteln.

Acacia nostrâs seu *Germanica* vel *Prunus sylvestris*, ex cujus fructibus succus exprimitur, qui ad consistentiam spissam evaporatus, Rob acaciæ, in officinis dicitur. Germ. Schlehen-Safft.

Acahi, Acbahi, Fefeol est ▽. aluminis. Germ. Allaun-Wasser.

Acaid est Acetum ✢. vel Acetosum. vid. *Johnsoni Lexic.*

Acalai, Alet, i. e. Sal. ⊖. Germ. Saltz.

Acalcum, i. e. Stannum. ♃. Germ. Zinn.

Acamech & *Acemech*, i.e. superfluitas Argenti.

Acanor & *Atanor* est Olla perforata in lateribus & fundo. item Furnus Philosophorum, Germ. Philosophischer Laborier Ofen.

Acantha Arabum est Acacia Germanica. Germ. Teutsche Schlehen.

Acantha spina, Spina hirci, vid. Tragacanthum. Germ. Tragandt.

Acanthium Germanicum est Carduus benedictus. Germ. Cordebenedicten. vid. Herbas seu Semina.

Acanthus vulgaris vide Herb. Branca Ursina. Germ. Beerenklau.

Acartum, Azemafor, i.e. Minium [symbol]. Germ. Mening.

Acato, Araxos i. e. Fuligo [symbol]. Germ. Ruß.

Acazdir, Alkain, Alkani, Alomba est Stannum Germ. Zinn. ♃.

Accatem, Accatum, Alcone est Aurichalcum. [symbol]. Germ. Messing.

Accib est Plumbum. ♄. germ. Bley.

Acediæ furnus sive *Incuriæ furnus*, ubi uno △ne & parvo labore diversi furni foventur. Aliis habetur Fornax [symbol]toria, Lapidi Philosophorum elaborando. Dicitur & Fornax acida & Henricus niger & piger. Vocatur quoque Athanor. vide *Athanor*.

Acesis est species Chrysocollæ facticiæ ex pueri □na & ⊕ro. Quæ medicinæ usibus inservit, est Borax. [symbol]. Germ. Borax.

Acetabulum & *Acetabulus* i. e. mensura, quantum testa ovi capit. Germ. ein Maaß/ so viel/ als eine Eyerschal hält. Sign. ℞. ℥.

Acetarius Gesneri, Draco hortensis, Dracunculus esculentus, Germ. Dragan. vide Herbas.

Acetosa, Anaxyris, Oxylapathum Galeni, Oxalis, Germ. Sauerampfer. vid. Herbas.

Acetosa mineralis est [symbol] ⊕oli, oder Spiritus Vitrioli.

Acet. ita à Medicis præscriptum, legendum est Acetum.

Acetum in genere liquorem quemcunque acidum notare potest: unde à nonnullis [symbol] ⊕tri, ⊖is, ⊕oli, & similes dicuntur. Verum tamen in officinis liquorem solum acidum denotat, ex potulentis succis factum, ut ex vino seu uvis: & hoc recipiendum est, quoties Aceti simpliciter fit mentio. Vocatur etiam à Chymicis Alcalhal, hal, hel & hol, halcal, item Amas

mar & acrum Vinum. Germ. Essig. Sign. [alchemical signs]

Acetum acerrimum, apud Chymicos est ☽tum vivum.
Acetum amineum i. e. album. vid. *Johnsoni Lexic.*
Acetum ♁nii, destillatur s. a. ex minera ♁nii, Germ. Spießglaß-Essig.
Acetum Bezoarticum vid. Authores, inter alios Corpus Pharmacevtico-Chymico-Medicum Joh. Helfrici Juncken Physici Francofurtensis.
Acetum, compositum vel *simplex* est. Compositum fit ex multis ingredientibus vel ex solo uno, ut Acetum fl. calendulæ, rosarum, sambuci, tunicarum &c. præparatur vel infunditur.
Acetum Cydoneorum eodem modo paratur cum prioribus. Germ. Quitten-Essig. Sign. ⋈.
Acetum destillatum est [sign]ti, quod vel per MB. vel per ∴am destillatur, & in destillatione phlegma permittit, & postea spiritum. Germ. destillirter Essig. Sign. [alchemical signs].
Acetum ter destillatum est, cum prior operatio tribus vicibus repetitur. Sign. [sign].
Acetum Mellis aliàs destillatur ex parte I. mellis & partibus III. [sign]ti optimi per ∴am, ac rectificatur.
Acetum Mulsum vid. Oxymel. Germ. Essig-Meet.
Acetum Philosophorum, fit ex acido liquore roris seu mannæ cœlestis, vel ex hydromelite vinoso, est etiam ▽a ☿rialis, quam aliàs *Lac Virgineum* appellant.
Acetum radicatum est alkalisatum à fæcibus [sign]ti, vel à crystallis fæcum [sign]ti destillatum. Dicitur & ▽ solvens.
Acetum simplex præparatur ex succis potulentis, sed ex vino præparatum, optimum est.
Acetum Vini est ⊡ Vini. *vid.* Urina Vini.
Acetum Vini rubri, denotat ipsum nomen. Sign [sign].
Achabi, Fefeol vid. Acahi, est ▽ Aluminis, Germ. Allaun-Wasser.
Achamech & *Acemech* vid. Acamech, est superfluitas ☽ ti.
Achillea vid. Herb. Millefolium, Germ. Schaffripp.
Acidæ palmulæ vid. Tamarindi.
Aciditas Citrei mali, est succus Citri acidus.
Acidulæ sunt ▽ acidulosæ, ut Schwalbacenses, Wildungenses, Egranæ &c.
Acidulæ artificiales, aliàs Clyssus & Spiritus Vitrioli &c.
Acidum Tartari est ista crusta in clarificatione, pro paratione & purificatione Tartari, ▽æ innatans vel supernatans.
Acidum Tartari Onatum, solvuntur acidi Tartari & Onis crudi ad ℥iij. in s. q. ▽æ purissimæ, soluta per chartam emporeticam philtrentur, & in loco frigido crystalli concrescent, est *Antifebrile Rolfincii.*
Acies, est Chalybs ♂. Germ. Stahl.
Acini seu *Arilli* sunt granula minima, ut Acini berberum, ebuli, sambuci, uvarum &c. Germ. Körnlein/ ut passulæ exacinatæ, ausgekernte Rosinen berberes sine arillis, ausgekernte Saurach/ aliàs acinum & acinus significat baccam, ut bacca Uvarum &c.
Acone, Cos, Pila vel *Mortarium*. Germ. Mörsel / Stempfel.
Aconitum Fuchsii vid. Herb. Paris, Germ. Sternkraut.
Aconitum Lycoctionum vid. rad. Aconiti seu Lupariæ, Germ. Wolffsto.
Aconitum Pardalianches vid. Doronicum, vel baccæ seu herba Paris.
Aconitum salutiferum vid. Anthora, & baccas seu herbam Paridis.
Acopum, est medicamentum quod lassitudinem è vehementiori motu corporis contractam, illitu sopit, & dolores levat: è calefacientibus mollientibusque conflatum. Germ. Eine Salbe gegen die Müdigkeit vid. *Lexic. Blancardi.*

Acordina, *Alcordine* est Tutia Inda [symbol]. Germ. Tutzia.
Acortinum est Lupinus. Germ. Feigbon. vid. Semen Lupini.
Acorus verus seu *legitimus* vid. Radices Calami aromatici.
Acorus vulgaris seu *palustris* vid. Radices Acori paluftris, Ge ... gelbe Wasser-Lilien.
Acovistica seu *Acoustica* sunt medicamenta Auditum juvantia. Germ. Gehör stärckende Mittel.
Acrodrya, vocantur in genere omnes arborei fructus, qui aliàs latine Pomarum nomine veniunt: in specie vero ii, qui in ambitu putamen habent lignosum, eoque concluduntur, ut sunt *Avellanæ*, *Castaneæ*, *Juglandes* &c.
Acrum Vinum, *Amar*, *Alcalbal*, *Halcal*, *Hal*, *Hel* & *Hol*, est Acetum.
Acsuo est Corallium rubrum. Germ. rothe Corallen.
Acus muscata seu *pastoris*, *Rostrum Ciconiæ* vid. Geranion, seu Geranium. Germ. Storckenschnabel.
Acte est Ebulus seu Sambucus humilis. Germ. Attich.
Acureb i.e. Vitrum O–. Germ. Glaß.
Acusto, *Alaurat* est Nitrum ⦶ Germ. Salpeter.
Adabisi, *Adebezi* & *Adibisi* est Testudo Germ. Schireck / oder Schildkrott.
Adam in Chymia ita vocatur *Lapis Philosophicus*, item *Mercurius Philosophorum*, qui suam Evam occultam in corpore suo gestat. Hinc vocatur etiam *Adam Philosophicus*. vid. *Lexic. Brun.*
Adamas, Arabicè *Hagar Subedbig*. Germ. ein Demuth / Demanth oder Adamanthstein / nascitur & extra aurum, & in auro nobilissimo.
Adamita, species Tartari est, Germ. Geschlecht des Nieren oder Weinsteins.
Adamitum est Lapis proprie, qui in vesica reperitur.
Adarcas est Caro marina & *Adarces*.
Adarce, *Adarcion*, *Adarcus* secundum substantiam est veluti spuma concreta aquæ salsæ, concrescens ad arundines & stipulas.
Adarigè & *Adirige* est Armoniacum.
Adarige & *Adarnech* notat Auripigmentum. o–o.
Adarris est flos Aquæ maris. Germ. ein Blum des Meerwassers.
Adec, *Adhebe*, est Lac acetosum. Germ. Sauere Milch.
Adhebem, *Albohonec*, *Adeham*, *Ajobenec*, *Adebemest*, *Ajonec*, *Albohonec* est Lamina. Germ. Blech.
Adeps sive *Pinguedo*, aliquando etiam *Axungia*, est pars sanguinis oleosa, pinguedine magis consistens, quæ tempore inediæ vel adversæ valetudinis in alimentum facessit. Germ. Feiste / Fett / Schmaltz / Schmeer.
Adeps quoque est Liquor °o° fus destillatus, qui post destillationem non amplius coagulatur.
Adepti à Chymicis dicuntur, qui artem chymicam benè norunt, & inter chymicorum Philosophos relati sunt.
Ader, *Adho*, *Adoc* est Lac recens sine Butyro. Germ. frische Milch.
Adianthum album est Ruta muraria. Germ. Mauer-Rauthen.
Adianthum aureum est Polytrichum aureum. Germ. gülden Wiederton.
Adianthum candidum est Ruta muraria, seu parietum Germ. Mauer-Rauthen.
Adianthum nigrum est Trichomanes & Capilli Veneris.
Adianthum rubrum est Polytrichon aureum.
Adibat est Mercurius. ☿.
Adibisi, *Adebezi*, vide Adabisi.
Adipson & *Adipsum*. Rad. dulcis vide Rad. Liquitiæ Germ. Süßholtz.
Adirigi, *Adirige* est Armoniacum. ✱ Germ. Salmiax.
Admisurab i.e. Terra 🜃 Germ. Erde.
Adorat est pondus quatuor librarum.
Ados est ∇ in qua ferrum candens extinguitur Germ. Wasser darein Eysen geleschet wird.

Ad p. o. ita à medicis præscriptum, legendum est: ad pondus omnium. Germ. das Gewicht von allem. vid. omnium ad pondus L.O.
Adram idest Sal Gemmæ ⊖. Germ. Stein-Saltz.
Adraragi, Afan, Alfar, est Crocus hortulanus. Germ. Garten-Saffran.
Adrop, Azar, Azant & Azante est Lapis ipse, vel illud ipsum corpus aut plumbum, è quo elici debet Mercurius pro lapide philosophico.
Adsamar est Lotio, Lotium, Lotum, Urina ⊡ Germ. Urin.
Adstrictoria vid. Adstringentia vel Astrigentia.
Adustio Spagyrica dicitur, quando commiscetur, aut aduritur, aut corrumpitur humiditas substantialis rerum.
Adynamon Vini fœtitum genus est, in musti sextarios viginti additur ▽æ dimidium vid. *Lexic. Brun.*
Ægagropila vid. Lapis Bezoar Germanicus, & leg. quoque Dissertat. de Ægagropilis Georgii Hieronymi Velschii, Medicinæ Doctoris Augustani.
Ægeirinon, nomen Unguenti, quod latinè Populeum vel Populneum vocatur.
Ægidion est nomen Collyrii. vid. *Lexic. Brun.*
Ægleuces, dicitur genus Vini dulcis, quasi semper mustum.
Ægoceros, Bucerus, Ceraitis, Telis est Fœnum græcum. Germ. Bockshorn oder Kühehorn-Saamen. vid. Sem. Fœnu græci.
Ægolethron Gesneri vid. Radices Dentariæ.
Ægoprosopon est nomen Collyrii.
Ægyption dicitur Unguentum oleosum.
Æluropus vid. Herb. Hispidula. Germ. Katzenzodten.
Æonesis, i. e. aspersio, perfusio. *Lex. Brun.*
Æque, æquis portionibus, ponderibus &c. vid. ana.
Aër est Aura, Halitus, Spiritus, Ventus. Germ. Lufft. Sign. △, ⊓, ☒, ⩚, ⩑, ⊞, ⇜, ☒, ⊟.
Aër chymicus, differt ab elementari, quæ compositionem mixtorum communium ingrediuntur. Aërem enim chymicum dicimus ▽am △ne coagulatam, & in flores tenuissimæ ▽ræ ♎atam, quam *Hermetis Avem* & *Aquilam dicunt*, & *Aërem* vocant, quia omnia secum elementa in se coërcent: volatilia tamen & aërea quæque in ▽am △neam fixam & permanentem, continuatione coctionis convertenda sunt, ut hinc arcanum vitæ absolvatur, & Mysterium sacrum elementorum omnium perfectum & absolutum habeamus. Plura de Aëre chymico legenda sunt apud *Arist. Bech. & alios.*
Æreolum est nomen ponderis. vid. Chalcus,
Æris Crystalli vid. Flores viride æris, Germ. Grünspan-Blumen.
Æris squama vid. Sqama æris.
Æris squamatamus, Germ. Kessel-braun/ oder Kupffer-braun.
Æris vel Cupri species 26. à Mart. Rulando numerantur.
Æromeli & *Drosomeli* vid. Manna.
Æruginis species à Mart. Rulando 65. numerantur.
Ærugo æris vid. Viride æris. Sign. ⊕, ⊕, H, ⌘.
Ærugo plumbi est Cerussa. ♱.
Ærugo rasilis, Prasium Viride vid. Viride æris, Germ. Grünspan.
Æs, Cuprum à Chymistis ♀ri tribuitur, est corpus metallicum, lucidum, rubedine fuscum, ignibile & fusibile. Est quasi medium inter ☉ & ☽tum, inter ☉lem & ☽nam, & quandoque denotat ☉rum vel ☽tum, à multis Aurichalcum dictum, absolutèque Æs dicitur: Quod apud veteres magis fuit in usu quàm ☉, ☽tum vel ♂rum: Nam prima hominibus moneta fuit ex ære, unde Ærarium publicum &c. vid. Cuprum. plura apud Authores legenda. Sign. ♀, ♀, ...

Æs destillatum vid. Flores viride æris, Grünspan Crystallen. Sign. ☽, ☿, ⚹.

Æs Hermetis, verè & propriè est corpus imperfectum, nondum præparatum sicut est initio: ☿, ☿ ☉*lis*, *Caput corvi*, *Æs nostrum*, *Terra citrina*, *continens & contentum*, *Plumbum nostrum*, ☉*rum ex metallis extractum*, ⊕ *um*, ⚯ *tum*, ⚯ *cum*, *Leo viridis &* ▽ *viridis &c.* videantur plura apud *Mart. Ruland. Lexic. Brun. & alios Auth.*

Æs ustum. Germ. gebrandt Kupffer / aliquando ex ære ipso cremato, Sulphure & Sole conficitur, laudatur potissimnm Cypriacum & Memphiticum vel est *Crocus* ♀*ris*, ♀ Par. L. 5. de natura rerum. pag. 420. Sign. ♀, ♀ stum, ♀, ☽, ♀.. vid. Crocum Veneris.

Æstas dicitur pars anni calidior & siccior Germ. der Sommer. Sign. ⚹, ⚹, ⚹.

Æthale vid. Fuligo ⚹. Germ. Ruß.

Æther habetur pro principio quodam universali constitutivo corporum naturalium &c.

Æthiops mineralis fit ex Mercurio crudo & Sulphuris floribus, anaticè incorporatis & deflagratis, Quidam eum ex hydrargyri p. iv. & flor. Sulphuris p. iij. præparant, conficitur etiam ex fl. Sulphuris p. ij. & Mercurii crudi p. i. per incensionem ut fiat ☿. nigerrimus.

Æthna dicitur △ subterraneus, invisibilis, sulphureus, vel potius bituminosus &c. vid. *Lex. Brun.*

Ætites vid. Lapis Ætites, Germ. Adlerstein.

Affarx & Affaris est Atramentum. ⚹.

Affeos & *Affros* est Spuma. Germ. Schaum.

Affidra, *Allmat*, *Arsiora*, *Albubar* est Cerussa ♄ Germ. Bleyweiß.

Affion, *Offion* est Opium. Germ. Orientalischer Magensamen-Safft.

Afformas est Vitrum ⚯ Germ. Glaß.

Affrengi vid. *Acartum*, Minium ⚹ Germ. Mening.

Affrodina est Cuprum. ♀. Germ. Kupffer.

Affronitrum est Spuma Nitri quæ est salsa, vel est Sal *Cappadocium*.

Affrotron est spumeus Germ. Schaumicht.

Affusio quid significet, notum est, videlicet liquoris alicujus in aliam rem infusionem.

Afra, *Avis* vid. Struthio, Camelus. Germ. ein Straus.

Afrab est Plumbum nostrum & corpus immundum.

Afragar est viride æris. ⊕. Germ. Grünspan.

Agallium est Aquilegium spinosum, Resta Bovis. Germ. Heuhechel.

Agallochi proba vid. Proba Agallochi.

Agallochum vid. Lignum Aloes, Germ. Paradiß-Holtz.

Agar, *Algit*, *Algerit*, i. e. Calx, ⚹ Germ. Kalck.

Agaricum seu *Agaricus* est fungus albicans, trunco Laricis adnascens, dicitur mas & fœmina, quæ præfertur, eligendus est albus. Venit ex Italia, Capadocia, Cicilia, Galatia &c. Germ. Lerchenschwam / Agarick / Dannenschwam. plura legenda sunt apud Brunf. Math. Cord. Dodon. &c.

Agaricus Saxatilis vid. Lac Lunæ, & Agaricus mineralis.

Agaricus trochiscatus conficitur ex rasura Agarici, tempore hyemali, beneficio vini in quo tantillum Zingiberis incisi, infusum fuit.

Agasyllidis lacbryma, *Thrauston & Trausma* Plinii vid. Armoniacum.]

Ager mineralium vocatur ▽ vid. *Lex. Brun.* & *Nicol. Flam.*

Ageratum seu Eupatorium Mesuæ, vid. Herbæ.

Agioxylum est Lignum Guajacum, Indicum seu Sanctum Germ. Frantzosen-Holtz / oder Blattern-Holtz.

Agnus castus vid. Semen Agni casti. Germ. Keuschlamb-Samen.

Agrabi est frigida vid. *Johnsoni Lex.*

Agreste

Agresta est Uva immatura, Germ. zeitige Traubel. vid. Omphacium. Ex succo expresso præparatur Syrupus de Agresta.
Agresten significat potum vel vinum ex pomis factum.
Agrimonia seu *Agrimonium*, Germ. Odermennig. vid. Herbas.
Agrimonia sylvestris vid. Anserina, Argentina, Germ. Sylber-Kraut.
Agri palma, pata Lupina, pectoralis herba, manus S. Mariæ: Est Cardiaca, Germ. Hertzgespan-Kraut. vid. Herbas.
Agyrta vid. Circumforaneus vel Periodeutos.
Ahenum est vas metallicum ex cupro aut ferro cusum. Sign. ⊡, ⊖.
Ahius i.e. Sal fossile & Lapis salinus, Germ. Saltzstein.
Ahusal est Arsenicum o–o. & Sulphur 🜍.
Ajarazat, Alahabar, Alabari, Alchonor, Allarinoch, Albenot, Albohonoch, Alrachas, Alastrob, Alomba, Alooc, Allabar, Alcamor i.e. Plumbum ♄. Germ. Bley.
Ajuga vid. Herb. Chamæpythys, Germ. Schlag-Kräutlein.
Aizoe est sempervivum & *Aizoum* & *Aizoon*, Germ. Hauswurtz.
Aizoon & Aizoum sempervivum Germ. Hauswurtz. vid. Herbas.
Aizoon, Agrion & *Aizoum, Agrium*, est Crassularia, Germ. Kerben-Kraut. vid. Herbas.
Aizoum majus & minus vid. Sedum seu Sempervivum majus & minus. Germ. groß und klein Hauswurtzel.
Akibot, Alchibit, Alchinit i.e. Sulphur, 🜍. Germ. Schwefel.
Akon, Cos, est Lapis, quo cultri aliaque instrumenta acuuntur. Germ. Schleiffstein. vid. Mart. Rulandus.
Alabari vid. *Ajarazat*. Plumbum ♄. Germ. Bley.
Alabastri sunt folia illa viridia herbacea, quæ flores nondum explicatos sepiunt. Germ. Knöpflein. Unguiculi.
Alabastrites vid. Lapis Alabastrites. Germ. Alabasterstein.
Alacab est Sal armoniacum ✱. Germ. Salmiax.
Alachaschec est Tribulus.
Alafi, Alafor, Alafort est Sal Alkali 🝕. Germ. Drüsen-Aschen-Saltz.
Alafreg est Species Cerussæ.
Alahabar vid. *Ajarazat* Plumbum ♄. Germ. Bley.
Alahatib est Lapis rubeus.
Alana terra Germ. Trippel. vid. Lapis seu 🜄 Tripolis.
Alartar est Æs ustum.
Alasalet i.e. Armoniacum.
Alastrob secundum Mart. Ruland. Plumbum est; *Johnson*. verò Calx, 🜞 Germ. Kalck.
Alatan est Lithargyrium plumbi 🝪. Germ. Bleyklette.
Alathar dicitur minerale inter atramenta pertinens. vid. *Lexic. Brun.*
Alaurat est Nitrum, ⦶. Germ. Salpeter.
Alazer, Alcar, Anpater, est Sulphur, 🜍. Germ. Schwefel.
Alba Mercurialis, Fuligo est ⊖ Hammoniacum. vid. Sal armoniacum.
Alba terra, dicitur Lapis Philosophicus, id est, compositum ex Mercurio & Sulphure. Germ. der Stein der Weysen.
Albanum est Sal Urinæ ⊖ ⊡ æ Germ. UrinSaltz.
Albaras est Arsenicum, o–o Germ. Arsenickum.
Albatio idem quod Albificatio, terminus spagyricus est, pertinens ad transmutationem metallorum: præsertim cupri in argentum, vocatur & Elix. ad ☽nam TRa ad ☽nam, vid. *Lex. Brun.*
Albedo in Spagyricis de Lapide Philosophico dicitur, quando, cùm Mercurius dealbatur, fit Sulphur album Philosophicum incombustibile, continens in se venenum.

Alberas, *Astaphida*, *Apanthropon*, est Staphisagria. Germ. Läuß-Kraut.

Aberick est Album æris.

Albeston est Calx viva 🜞. Germ. lebendiger Kalck.

Albetad est Galbanum. Germ. Galban oder Mutterhartz.

Albi i.e. ♎ati.

Albificatio vid. Albatio. Germ. Weißmachung.

Albir est pix de corticibus Taxi. Germ. Pech von Ebenrinden.

Albor idem quod Albedo. Quid in genere significet, notum est: in specie dicitur de albumine. Albor quoque urina vocatur □. Germ. Urin.

Alborea est Mercurius. ☿.

Albot, i.e. Crucibulum 🝍. Germ. ein Goldschmids Tiegel/ Schmeltz-Tiegel.

Albotar, *Albotat*, *Albuhar*, *Alfidas*, *Asfide*, est Cerussa Ⱥ.

Albotim, *Albotai*, *Albotra*, *Albuben*, *Altilibat*, sunt synonyma, Terebnthinam significantia.

Albucum, *Hastula Regis*. vid. *Radices Asphodeli*. Germ. Affodillwurtzel.

Albula, æquivocum est Albulæ; vocantur 🜄 æ aluminosæ mirum in modum adstringentes & vulneribus medentes.

Albula & Albulæ sunt Perlæ. Germ. Perlen.

Album Canis, *Flores Melampi*, *Safiri*. Germ. weisser Hunds-Dreck.

Album est Cuprum dealbatum. Germ. weiß Kupffer.

Album Græcum, *Stercus Canis*, *Cynocoprus*. Germ. weisser Hunds-Dreck.

Album nigrum est Stercus Murinum. Germ. Mäuß-Dreck.

Album Plumbum vid. Cerussa.

Albumen, dicitur humor albicans in ovo. Germ. das Eyerweiß. Sign. ♈: ♍. ©.

Albusao, *Alkiboth*, est Sulphur. 🜍. Germ. Schwefel.

Alcadp est Atramentum album Mart. Ruland.

Alcafol, *Alcasol*, *Alcimod* est Antimonium seu Stibium ♁. Germ. Spießglaß.

Alcahest vel *Alkahest*, vocabulum Arabicum vel Barbarum est, de cujus origine & significatione nihil certi constat. Dicitur quasi Alkali est, & significat Sal universale, quod trium regnorum, animalis, mineralis, vegetabilis, climata pervadit &c. vid. Alkahest, & Althahest.

Alcahest Glauberi est Nitrum fixum.

Alcacaldis est Vitriolum. ⊕ Germ. Kupfferwasser. vid. Vitriolum.

Alcali, est omne Sal lixiviosum. Germ. Alkali Saltz/ aus allerhand gebrandten Materie Aschen oder Kalck gezogen. 🝕.

Alcanna vel *Acona* sunt arbores subtiles longæ, nodos habentes, sicut canna, quibus hastarum loco Arabes utuntur: quidam etiam pro ligno Quajaco sumunt.

Alcana, *Anchusa*, seu *Buglossæ rubeæ radices*. Germ. rothe Hunds-Zungen-Wurtzel. vid. Radic. Alcanæ.

Alcaol, i.e. Lac acetosum, vel Mercurius.

Alce & *Alces*, Animal est medium inter cervum & equum, ideoque Equicervus vocatur. Germ. ein Elend: in usu Medico sunt ejus Cornua & Ungulæ, dessen Hörner und Klauen.

Alcea, *Simeonis Herba*, *Herba Ungarica*. Germ. Pflug-Wurtzel.

Alces Cornu } vid. Cornu & Ungula Alcis.
Alces Ungula }

Alcebris vivum, *Alneric*, *Aneric* & *Anerit*, est Sulphur, Schwefel.

Alcedo seu *Halcyonion* est spuma maris concreta, admistis sordibus tenuissimis &c. vid. *Lex. Brun.*

Alchabrick, *Alchibig*, *Algibich* & *Alkibric*. vid. Sulphur vivum. Germ. lebendiger Schwefel.

Alchahest

Alchabest vel *Altabest & Althabest* ☿ dicitur præparatus, est quoque *Liquor Paracelsi*, omne corpus visibile resolvit in sui primam materiam, servatâ seminum potestate, de hoc ajunt Chymici, vulgus cremat per △nem, nos per ▽am, van Helmont. *Althabest Liquor* est magnæ virtutis, ad præservandum hepar ab hydrope & omnibus ejus speciebus, quæ ex hepate veniunt.

Alecharit est ☽tum vivum. ☿. Germ. Queckſilber.

Alchazanon est Lutum rotæ Fabrorum.

Alchemia idem est quod Chymia.

Alerchedom, *Remena*, *Reem & Reim* vid. Unicornu Verum.

Alchimia est separatio impuri à puriore substantia vid. Chymia.

Alchimilla, *Drosera* seu *Stellaria* Germ. Ohmkraut / gülden Gänserich. vid. Herbas.

Alchitrum est Oleum juniperi, Pix liquida, & o-o ad albedinem præparatum.

Alchitura est Pix liquida. Germ. fliesend Pech.

Alchytram est fæx destillationis. Apud Mesuen est simplex quoddam medicamentum ad dentes dolentes, cavos & verminosos. Apud Chymicos *Salis species* est.

Alcibiacum, *alcibiadium*, *Doria*, *Eschium*, *Buglossum*. Germ. Ochsenzung. vid. Flores Buglossi.

Alcimat, *alcofol*, *Alfacio* est Antimonium. ♁. Germ. Spießglaß.

Alcis Ungula vid. Ungula Alcis. Germ. Elends-Klaue.

Alcob i. e. Sal armoniacus. ✱ Germ. Salmiax.

Alcofol vid. Alcimat ♁. Spießglaß.

Alcohol est Antimonium.

Alcohol est Pulvis in tenuissimum pollinem redactus.

Alcohol Vini est Spiritus Vini rectificatissimus. Germ. der allerstärckeste Brandwein. VR. *Pyranus & Sulphur Cœleste*. Germ. das subtileste von Brandwein. Sign. VA.

Alcol, *Alcool* & *Alcohol* est subtilissima pars cujuslibet materiæ.

Alcol quoque significat Acetum ✠ Germ. Essig.

Alcolismus est comminutio & corrosio.

Alcone est Aurichalcum. ♀ Germ. Messing.

Alcor est Æs ustum veluti grana, *Alkalid*, *Alcob*, & *Altimar*.

Alcore est quidam Lapis habens folia ☽to similia.

Alcuba, *Alumbair* est Butyrum crudum. Germ. Butter.

Alcubrith, *Alazer* aut *Alcur* est Sulphur 🜍 Germ. Schwefel.

Alcyonia vid. Alcedo, seu pila marina. Germ. Meer-Ballen.

Alech, *Alec*, *Alkaranum* est Vitriolum. ⊕. Germ. Kupfferwasser.

Alecharit, *Alcharit* est ☽tum vivum. ☿. Germ. Queckſilber.

Alechil. i. e. tripes Germ. ein Dreyfuß.

Alectorius & *Alectoria* Lapis dicitur, qui in ventriculis aut hepate Galli gallinacei quandoque reperitur &c. vid. *Lex. Br.*

Aleima dicitur id, quod illinitur, sive inungitur.

Aleipha idem quod Adeps, Linimentum vel Oleum.

Alema, *Aleton* idem quod Farina. Germ. Staub oder Mehl.

Alembaci est Plumbum ustum ♄ Germ. gebrandt Bley.

Alembic i. e. Mercurius ☿. Germ. Queckſilber.

Alembicus est Capitellum rostratum quod vasis inferioribus, ad recipiendos vapores imponitur. Germ. ein Helm. Sign. [alchemical signs].

Alembicus Cœcus est Capitellum sine rostro ♎mationibus & digestionibus inserviens.

Alembroth est Sal Mercurii vel Sal philosophorum, Sal artis, Clavis artis. *Germ.* Philosophisch Saltz / Weisheit-Saltz / der Schlüssel ☿ zur Kunst.

Alembroth defœcatum & *desiccatum*, quidam appellant ☿ri magisterium magistrorum. Germ. vertrockenetes Weinstein Saltz / aller Meister Meisterstück.

Ales est 🜔 Compositum. Germ. zusammen gesetzet Saltz.

Aleuron est Farina. ◍ Mehl.

Alexandrinum est Emplastrum viride ad extrahendum.

Alexanthi Altingat est Flos æris.

Alexipharmaca sunt medicamenta, quæ venena arcent, ne corpus humanum lædatur, sunt utplurimum ea, quæ sanguinem attenuant, ne à veneno coaguletur, ut volatilia omnia & acidum concentrantia. Germ. Artzney wider Gifft. vid. *Lex. Blanc.*

Alexipyretica idem quod Antipyretica

Alexir est medicina chymicè parata, Elixir. Germ. Elixir.

Alexiterium est remedium, ne venenum suscipiatur, corpus conservans. Germ. Artzney wider Gifft.

Alezaram est Lotura plumbi. Germ. Bleywaschung.

Alfacta i. e. destillatio. Germ. Destillirung.

Alfadidam i. e. Scoria ☉ri vel ♂ri. Germ. Gold= und Eysen=Feyl.

Alfamadi i. e. Cinericius.

Alfasit, *Alvasit*, i. e. Testa. Germ. ein Schaale oder Scherbe.

Alfatida i. e. Cuprum ustum vel Limatura ♀ris.

Alfatide, *Alacap*, *Alarap*, *Alfol*, *Alisteles*, *Alcob*, *Azonec*, *Anoxadic*, *Anacab*, *Andex*, *Aquila*, *Alizeles*, *Butrum*, *Salmiax*. Sal armoniacus ✱ Germ. Salmiax. Vid. Sal armon.

Alfusa est Tutia Germ. Tutia.

Algali est Nitrum 🜕 Germ. Salpeter.

Algalia, *Zapetium*, *Zibetta*, & *Zibettum*, *Civetta*. vid. Zibethum. Germ. Zibeth.

Algeriæ, *Algerie* est Calx. Germ. Kalck.

Algatra est Cibetta. *Johnson. Lex.* 2.

Algemet i. e. Carbones. Germ. todte Kohlen.

Algeroth est ☿rius vitæ & ♁ Algarothi.

Alhandal est Colocynthis præparata, seu Trochisci Alhandali.

Alhofol est Antimonium ♁ Germ. Spießglaß.

Alichfiro idem est quod Elixir.

Aligulus, *Angelus* est Confectio.

Alima est species ∴næ in aurifodinis, è qua ♄um fit.

Alinziadir est Sal Hammoniacum ✱ vid. Sal armoniacum. Germ. Salmiax.

Aliocab & *Alemzadar* est Sal armoniacum.

Alipasma est Pulvisculus, qui oleo commixtus, ad cohibendos sudores, inungitur.

Alisma est Mentha Sarracenica & *Damassonium* quidam *Chrysanthemum* esse putant.

Alisteles, *Alizeles* dicitur Sal armoniacum. ✱

Alkaes, *Althochos* est Pulvis subtilis & *Alchochos*.

Alkasial est Antimonium. ♁ Germ. Spießglaß.

Alkahest vel *Alcahest* quasi alkali est, describitur esse generale solvens, perenne & immutabile, quod reducit omne corpus visibile in liquorem sui concreti, servatâ seminum potestate, formâ essentiali &c. vid. Alcahest & Althahest.

Alkabes seu *Alcahest Glauberi* quidam putant esse Liquorem Nitri fixi, seu Nitrum fixum.

Alkal & *Alkin* est Cinis Clavellatus. *Mart. Ruland.* & *Johnson.*

Alkale est Oleum Gallinæ.

Alkali & *Alcali*, terminus spagyricus novus, denotans hodie alterum commentitium principium universale salinum, rerum omnium naturalium & præter naturaliam &c. vid. *Lex. Brun. Alkali* i. e. Vitriolum fossile vel fusile.

Alkalia est Vas. vid. *Johnson.* & *Mart. Ruland.*

Alkalid

Alkalid, Alkes, Alcob i.e. Æs ustum. ⊕☾
Alkamia nomen est Philosophi.
Alkant, Almarkasita est ☿rius, vel ut alii volunt, species atramenti.
Alkantum est Æs ustum ⊕☾ etiam à quibusdam o–o
Alkara i.e. Cucurbita & *Alcara*.
Alkarannum i. e. Duenec viride, Duenege. ⊕ vid. Vitriolum.
Alkarat, Alomba est Cerussa ♌. Germ. Bleyweiß.
Alkakengi vid. Semen Alkekengi, seu Halicacabi.
Alkermes, Alchermes. vid. Confectio & Kermes.
Alkerva, Kerva, & *Cherva, Granum Regium*. vid. Sem. Cataputiæ majoris. Germ. große Treib- oder Zacken-Körner.
Alkibric, Alchabrick, Alkibic, Algibich, Alkibert, est Sulphur vivum. 🜍. Germ. lebendiger Schwefel.
Alkin est Cinis Clavellatus, item Fumus & Carbones.
Alkitram est Pix liquida.
Alkoet est Plumbum exquisitum de minera, quidam putant esse Lapidem Lazuli, Lasurstein/ quidam ♄ium.
Alkol idem quod *Alcohol*, etiam ☿ quasi purior.
Alkosor est Camphora ◇◇◇
Alkii Plumbi, est materia dulcis ex plumbo.
Alkymia pulvis est de Basilisco.
Allabrot est quoddam genus Salis confectum.
Alleluja vid. Herb. Acetosellæ, seu Trifolii acetosi.
Alliaræus, terminus spagyricus in negotio Lapidis Philosophici, denotans Æs Philosophicum, quod etiam Æs album, ▽ ☿ rialis, aliisque nominibus infinitis appellatur. *Wilh. Tecenensis*.
Allioticum est medicamentum Galenicum sanguinem alterans & purificans, coctum utplurimum ex Rad. cich. fæniculi, taraxaci, passulis, Herb. endiv. acetosæ, bellidis, fumariæ, lactucæ, Lat. *Decoctum alterans*. Germ. veränderender Tranck.
Allium Alpinum vid. Radices victorial. long. Allium Anguinum & montanum.
Allium vid. Rad. Allii vulgaris; est Theriaca Rusticorum.
Alloëosis, vid. Alterantia.
Alma est Aqua ▽ Germ. Wasser.
Almabri est Lapis Ambræ similis. Germ. ein Stein der Ambrä gleich.
Almagra est Bolum rubrum, Laton, 🜃ra rubra & Lapis ipse, vel idem est Almagra, quod Lotum vel Lotio.
Almakanda, Almakist i.e. Lithargyrium. ♄ Germ. Silberglette.
Almarcat i.e. Scoria auri Germ. Goldschlacken/ *Cathmia auri*.
Almarcazida i.e. Lithargyrium ☽teum, Argyritis. ♃ Silberglette.
Almargen, Almargol, Almarago, Corallium. Germ. Corallen.
Almarcab, Almarchaz est Lythargyrium. ♄ Germ. Silberglette.
Almartak est Lythargyrinus cinis.
Almatatica i. e. Metallum cupri.
Almechaside est cuprum ♀ Germ. Kupffer.
Almene i. e. Sal lucidum, Sal Gemæ. ⊖ Germ. Stein-Saltz.
Almetat i. e. Scoria auri. Germ. Goldschlacken.
Almisa est Muscus. Germ. Mooß.
Almisodir est viride Æris ⊕ Germ. Grünspan.
Almisarub est Terra 🜃 Germ. Erde.
Almizadar, Almisadar, Almizadir, Almisadic, Asanon, est Sal armoniacus præparatus. Germ. präparirter Salmiac.
Alnec, Allenec, Alkalap, Aleth, Almiba, Aserebran, Asebum, i.e. Stañum ♃ G. Ziñ.
Alnerick, Anerick est Sulphur. 🜍 Germ. Schwefel.
Alnus nigra vid. Cortices frangulæ. Germ. Zapffen-Holtz.

Aloë Sedum amarum Columell. Sempervivum marinum. Germ. gemein Aloe.

Aloë est succus concretus cujusdam plantæ, quam describit Dioscorides Librô 3. cap. 21. plurimæ in India crescunt, nascuntur etiam in Ægypto, America, Arabia & Asia &c. 3. vel ut quidam volunt 4. genera succi Aloês sunt, quæ ad nos advehuntur.

1. *Aloë Caballina* sic dicta, quâ veterinarii utebantur ad purgandos asinos, equos ac mulos, quia tantùm est fæx vel sedimentum ab Aloë.

2. *Aloë Hepatica*, quasi epati similis, modo cocta sit, cujus differentia laudatissima, deterior tamen succotrinæ.

3. *Aloë Licita* seu *Lycita*, flava, est in usu rara, ab Aloë vel Sempervivo marino venit.

4. *Aloë Succotrina* quasi Succino citrino similis, à solo natali Succotra Insula: hinc nonnulli succotrinam peculiarem differentiam, ab Hepatica, tantum gradu bonitatis faciunt; eligenda ergò est Aloë succotrina.

Aloëdarium, est medicina ad ventrem solvendam Aloën recipiens, nec eam quidem solam, sed plurimis aliis medicamentis admistam. vid. *Lex. Brun.*

Aloë est Anima stomachi.

Aloës succedaneum est Absinthium vulgare.

Alofel i. e. pannus quo vas operitur.

Alobar, *Aloboc*, *Alosoboc*, *Alosot* est ☽tum vivum. ☿. Germ. Queckfilber.

Alomba, *Akarat* i. e. Cerussa. [symbol]. Germ. Bleyweiß.

Alopecuros, i. e. Cauda vulpina. Germ. Fuchsschwantz.

Alopex, Vulpes sive Vulpecula, animal quadrupes, dolosum vel astutum, naturæ caninæ quodammodo particeps, de eo in usu medico est, Lingua, pulmones, adeps, & de corpore coquitur cum Ol. oliv. Ol. vulpinum, ut descriptio Augustana docet.

Alos, *Alo*, *Alix*, *Almele*, *Alec*, *Alkalac*, *Alkalat*, i. e. Sal. ⊖.

Aloscordon, vid. Capparis.

Alos, *Alosanthi* pro *Halos*, *Halosanthi* i. e. Sal & flos Salis. Germ. Saltzblüh. vid. Salis flos, Halosanthos.

Alphiton est farina hordei vel frumentorum.

Alpini muris pinguedo. Germ. Murmelthier-Schmaltz. vid. Muris alpini pinguedo.

Alramudi est cineritium.

Alsabon vid. Esebon. Germ. Salmiac.

Alsech est Alumen jameni seu plumosum.

Alselat, *Calcecumenon*, *Altimar*, *Aycupher*, *Alzofar* est Æs ustum. [symbol]. Germ. gebrandt Ertz.

Alsine, *morsus gallinæ*, *pabulum anserinum.* Germ. Hünerbiß oder Hünerdarm.

Alsucbaran, idem est ac Cicuta. Germ. Schirling.

Altafor est Camphora [symbol] Germ. Kampfer.

Altahest, sive *Althahest*, magnum nomen, si modò talis effectus, quem quisq; suo processui tribuit. Nonnulli pro Mercurio præparato accipiunt, alii tamen pro Tartaro; sed an unquam talis liquor & universale menstrutum fuerit nec ne, dubitandum. *Liquor Alcahest* s. *Alkahest vel Altahest Helmontii* seu *Azoth Paracelsi*, conficitur vel destillatur ex ☉ro, ♀ro, & [symbol] per [symbol]am tubulatam &c. vid. Alcahest & Alkahest.

Altahest Glauberi quidam putant esse Liquor. nitri fixi seu Nitrum fixum.

Altambus i. e. Lapis rubeus, ceu sanguis venarum hominum.

Altanaca, *Altanacha*, *Albimec*, *Alernet* est Auripigmentum [symbol] Germ. Operment.

Altaris, *Antarit*, *Alozet* est ☽tum vivum ☿. Germ. Queckfilber.

Alterantia idem quod Alliotica. Germ. Blutreinigende Dinge.

Alteji & Asilyplumbi, est materia dulcis ex plumbo.

Altercum, *Dioscyamum*, *Jusquiamum album* vid. Rad. & Sem. Hyoscyami albi.

Althæa

Althæa, Althea, Abiscus, Ibiscus, bis malva, malvaviscus, eviscus. Germ. Eybisch. vid. Herb. Rad. seu Semina.

Altimar, Aycapher est Æs ustum. 🜩 Germ. gebrandt Ertz.

Altimio est fæx plumbi. Germ. Bley-Trusen.

Altincar, dicitur species Salis factitii ad purganda fundendaque metalla, cujus præparationem diversam vid. apud Libav. S. Ch. Arc. l. 8. cap. 38.

Altingat est flos æris vel Viride æris. 🜨 Germ. Ertz-Blumen.

Altinuraum est Vitriolum 🜖 Germ. Kupfferwasser.

Altolizoim vocatur apud Helmontium Lutum Paracelsi. Vid. *Lex. Brun.*

Altraleb, i. e. Orchis, vel Satyrium. Germ. Knaben-Kraut.

Altus est ustus.

Aluach, Aluech est jovis corpus purum. Germ. der reine Cörper.

Alvagen, vid. Pulegium. Germ. Poley.

Alvasit & *Alfaßit* est Testa. Germ. eine Schaale oder Scherbe.

Alubtra i. e. Sulphur 🜍 Germ. Schwefel.

Aludel, Alutel est vitrum ♎torium. Germ. ein ♎mir Geschirr.

Aludit, Antaric, Azomses, Azon, est Mercurius ☿.

Alusir est rubedo. Germ. die Röthe.

Alum. Halum seu *Halus herba,* quæ Symphytum patræum seu Consolida saxatilis dicitur. Germ. Prunellen-Kraut.

Alumboti i. e. plumbum ustum. ♄. Germ. gebrandt Bley.

Alum Gallicum. Inula rustica apul. Symphytum alterum majus. vid. Radices Consolidæ majoris. Germ. Schwartz-Wurtz.

Alumen, jeb seu *sub* ○ Germ. Allaun/nil aliud est quàm salsugo 🜃 ræ mineralis ♄inæ naturæ, constans ex 🜊 acido ac Sale ▽ restri caustico. Interdum reperitur nativum, ut possit ex ▽ ra effodi: Interdum verò latet adhuc in sua matrice saxea: ex qua △ beneficio coquendo, sicut vitrum ex pyrite elicitur. Vid. *Kircheri mundi sub terr. Tom. I.* & est ○ commune, glaciale, rosche seu rupeum, & crudum. Sign. ○, [symbols]

Alumen aureum vocatur scissile, vid. infra.

Alumen calcinatum vid. ustum. Germ. gebrannter Alaun. ℞

Alumen catinum, conficitur ex 🝆bus Lignorum seu plantæ Kali seu Sodæ vulgaris (quidam ⊖ alkali vocant) Germ. Weydaschen. Sign. ∝, ♀, [symbols]. vid. sal Alkali & Cineres clavellati.

Alumen commune superiùs notatum. Germ. gemeiner Alaun. ○.

Alumen crystallinum seu glaciale, unum & idem est. ○.

Alumen dulce fit per trinam in ▽ pluviali solutionem, philtrationem & coagulationem, donec ○. dulcescat. Germ. Süsser Alaun.

Alumen factitium est ○. glaciale, Rache seu Rupeum. Germ. Alaun.

Alumen, fæcum, quod è vini fæcibus ustis & albefactis s. a. paratur. Germ. Trusen-Aschen.

Alumen febrifugum fit è ℥iij. ○nis in ▽æ Card. bened. sang. draconis probè tinctæ ac philtratæ ℔iß. Fiat ad siccitatem exhalatio. Herm. Fieber Alaun. Vid. *Rolf. Chymiam, Angelum Salam, Poterium, Rheumelium & alios.*

Alumen fissile vid. Alumen scissile.

Alumen glaciale crystallinum seu Roche unum & idem est, ○.

Alumen Jamenum vocatur Alumen scissum vel scissile.

Alumen lucidum, glaciale seu crystallinum vel roche ○. Germ. Federweiß/Erdflachs und Steinflachs.

Alumen plumeum seu *plumosum*, *Lapis Bostrychites*, *Linum vivum*, *Linum saxatile*, das ewige Licht/quidam putant esse Lap. Amianthum, quidam esse nolunt. vid. *Ettmüll. in tractatu de One.* Sign. ⊕, ⊖, ☊, ♃, ⊕, ⊖, ☋.

Alumen Roche, *rupeum*, *vulgare*, seu *maximè usuale*, *Crystalli*, modo lucidum & spissum ac durum, hocque semper solet usurpari, cum Alumen absolutè scribitur: constat ut superiùs dictum, ex salsugine ∇ ræ mineralis ♄ ninæ invenitur vel in venis per se, vel excoquitur ex ∇ is mineralibus; vel ex Terra & Lapidibus aliisve mineralibus extrahitur. O.

Alumen Romanum dictum, rupeo simile, sed pallidè rubens.

Alumen rotundum ita vocatur à forma, quam refert rotundam.

Alumen rupeum, quia ex rupe seu saxis confici solet.

Alumen Saccharinum vel *Zuccarinum* conficitur ex One rupeo per ∇ am Rosarum cum albumine ovorum. Germ. Allaun-Zucker/ oder Zucker-Allaun. Sign. ⌂, ⌂.

Alumen scajale vid. Lapis specularis seu Selenites.

Alumen scissile à multis aumeum vocatur, etiam glebarum instar est, & plumosum oblongum dicitur.

Alumen sqamosum fit ex lapide speculari instar vitri pellucidi, quod malè nonnulli Talcum vocant.

Alumen tinctum vid. Febri fugum sanguine draconis tinctum.

Alumen ustum, uritur O rupeum in furno figulino, seu in aliis furnis. Germ. gebrandter Allaun. Sign.

Alumen usuale vid. Alumen Roche.

Alumen vulgare vid. O Roche, Germ. gemeiner Allaun.

Alumen Zacharinum seu *Zuccarinum* vid. saccharinum.

Aluminum varia genera & nomina videantur apud *Dioscorid. Libav. Matthiolum. Mart. Rulandum & alios.*

Alumonadius est ⊖ Hammoniacum ✱ Germ. Salmiac.

Alunibur est ☽. Germ. Silber.

Alunsel est Stella. Germ. Stern.

Alusar est Manna.

Alusen i. e. rata.

Aluta i. e. Corium, quo Chirurgi ad emplastra illinenda utuntur. Germ. Leder.

Alysson Plinii est Epatica stellata. Germ. Stern-Leberkraut.

Alysus, *Hermines*, *Baptisecula*, *Cyanus*. Germ. Kornblumen.

Alzegi i. e. Atramentum.

Alzemafor i. e. Cinabrium. Germ. Zinober.

Alzilat est pondus ℥ 3. granorum. gr. iij. drey Gran.

Alzimar est viride.

Alzofar i. e. Æs ustum. Germ. gebrandt Ertz.

Amalgama, *Amalgamatio* est Calcinatio, commixtio, vel impastatio alicujus metalli, sive fit ☉ rum, sive ☽ tum, cum hydrargyro vel ☿ rio vivo. Germ. des Golds- und Silbers-Verleibung mit dem Quecksilber. Sign.

Amalgama ♃ *vis* est Crocus ♃ vis vid. Crocus ♃ vis.

Amandinus Lapis, est Gemma coloris varii, extinguit & reprimit omnia venena. vid. *Albertus* & *Mart. Ruland.*

Amaracus vid. Majorana Germ. Majoran/aliquando Matricaria etiam ita nominatur. Germ. Metern.

Amara dulcis, *dulca mara* Germ. Hünschkraut. vid. Herbas.

Amarago

Amarago est Cichoreum. Germ. Wegwarten. vid. Herb. Cichorei.
Amaranthus, Circea, Flos amoris. Germ. Tausendschön. vid. Flor. Amaranthi.
Amaranthus Luteus vid. Flor. Stæchatis citr. Germ. Rhein-Blumen.
Amarella est Matricaria. Germ. Meteren. vid. Herb. & Bufonaria seu Cotula fœtida. Germ. stinckende Chamillen.
Amausum aliàs *Smaltum*, vulgò Schmeltzglaß/ est vitrum fusorium ob facilem liquefactionem. *Lex. Brun.*
Amazonios sunt Pastilli seu Trochisci.
Ambara, Ambarum seu *Ambra*. Germ. Ambra.
Ambarum apud Authores triplex occurrit *Subalbidum, Fulcum*, seu *Citrinum* & *Gryseum*.
Ambarum Subalbidum est Sperma Ceti, *Halosanthos*. Germ. Wallrath oder Baldrath. Licet etiam in Cetis Ambra reperiatur, qui forte illam devorarunt eaque delectantur, ideoque dicitur *Ambra subalbida, Sperma Ceti, Halosanthos*. vid. Sperma Ceti, seu Salis Fl.
Ambarum Citrinum seu *Fulvum* nominatur Succinum, Electrum seu Charabe. Germ. Augstein.
Ambarum seu *Ambra Grysea*, vocatur quoque Bituminis quædam species, est ex fontibus ac alveis maris ad littus eructata, alii Fructum arboris, vel Gummi sub mare crescens, alii Jecur piscis, alii Stercus cujusdam piscis, alii Spumam quandam maris, alii in specie Fungorum sub mare nasci, dicunt. Optima censetur coloris cinerei, à sordibus purgata & odorata, lævis quæque acu perfossa succum pinguem quasi resudat, vid. *Bootius, Doringius, Wigardus & alii*.
Ambar, Ampor, Succinum Africanum seu *Orientale*. Germ. Amber/ Orientalischer Agtstein.
Ambræ Gryseæ proba vid. proba Ambræ Gryseæ.
Ambra dulcis. Germ. Amber-Kraut. vid. Marum verum in herbis.
Ambra Liquida seu *Liquidambra*, & *Ambra nigra* ex India seu Americæ Locis advehitur, & resina quædam oleosa est, ex arbore quadam incisa, defluens, *Liquidambarum* dictum, ob odoris suavitatem quasi Ambarum liquidum, aut Oleum de Ambaro dictum.
Ambra subalbida est Sperma Ceti.
Ambrosia est medicamentum solidum, sed ea qua fieri potest, gratitudine præparatum: à Deorum cibo denominari videtur, quia solis Diis, Ambrosia in cibum facessit, ut Nectar in potum. *Lex. Blanc.*
Ambrosia quoque est Tanacetum vid. Fl. Tanaceti. Germ. Rheinfahren-Blumen.
Ambrosina altera vid. Abrotanum mas. Stabwurtz.
Ambubeja Plin. Ambugia vid. Cichoreum, Germ. Wegwarten.
Ambusta, Ambustiones idem quod combusta, combustiones sunt, quæ △ne vel ▽a ardente comburuntur, ita ut bullas aliquando excitent. Germ. Brandt.
Amene est Sal commune. ⊖ Germ. Saltz.
Amentum est ○ scissum. vid. *Johnson*.
Amentum dulce, idem est quod Alumen plumosum.
Amethysta, dicuntur in genere medicamenta, quæ ab ebrietate præservant. *Galen. l. 2.*
Amethystus Lapis vid. Lapis Amethystus. Germ. Amethist-Stein.
Amianthus Lapis vid. Lapis Amianthus.
Amidum seu *Amylum* est Pollen seu farina albissima & subtilissima, & est fæx vel fæcula ex tritico contuso, s. q. ▽æ comunis agitata, expressa & exsiccata. Germ. Krafftmehl oder Stärckmehl.
Amizader & *Amizadir* est Sal armoniacum. ✱ Germ. Salmiax.

Ammii

Ammii Cretici seu *veri Semen*, seu *Ammii Æthiopici* seu *Cumini Alexandrini* vid. Semen Ameos seu Ammeos. Germ. Ammey-Samen oder Cretischer Ammey-Samen.

Amizader & *Amizadir* est Sal Armoniacum ✱ Germ. Salmiac.

Ammi verum vide Semen Ammeos. Germ. Ammey-Samen.

Ammion est Minium. Germ. Mening. vid. Cinnab. nativa.

Ammodites nomen est Serpentis grandioris, in ∴na latentis.

Ammoniacum vide Armoniacum.

Amna Paracelsi dicitur Aqua, quæ currit per calces & ubi ▽a est alba, sicut est in Anglia.

Amnion, Bryon, Spagnon, Lanugo arborum est muscus arborum. Germ. Baum-Mooß.

Amnis alcalisatus est ▽ ducta per calces ▽ rarum, ex qua desumtum est Alcali.

Amoletum vid. Amuletum. Germ. Anhenckfel gegen das Gifft.

Amolyntum est medicamentum, quo tractato, manus non inquinantur.

Amomum quid propriè sit, ab antiquis nondum est cognitum, & multæ ac variæ de eo sunt sententiæ. vid. Semen Amomi. Rarò in usum venit.

Amongabriel & *Amogabriel* est Zinobrium. Germ. Zinober.

Amorge vid. *Amurca*, est fæx Olei Olivarum.

Ampar & *Ambar*, dicitur Succinum orientale. Germ. Orientalischer Agtstein.

Ampelitis vid. Pharmacitis, vel Dioscorid. vel Gonorræi.

Ampelos idem est ac Vitis. Germ. ein Weinstock.

Amphora est Mensura liquidorum apud Veteres. Italis continet libras septuaginta duas. Attica verò dimidium amphoræ circiter supra Italicam amphoram continebat. Sign. ≈.

Amplexatio spagyrice dicitur, quando ☿ *Philosophorum* ceu mulier candida, juncta *fermento aureo*, quod est maritus ruber, motum & agitationem sustinet.

Ampulla, est vitrum rotundum, cui collum in summitate est. Germ. ein Glaß-pullen/ oder runde Glaß-Flaschen-Kolben.

Amuleta, Amuletum seu *Amoletum* vid. Periama.

Amurca est sedimentum vel recrementum olivarum expressarum, fæx Olei. vid. *Lex. Brun.*

Amygdalatum, est Lac artificiale seu Emulsio ex amygdalis aliisque parata. Germ. Mandelmilch.

Amygdala amara. Germ. bittere Mandeln/ probantur flavissima, plena, integra, dura & sicca; crescunt vel apportantur ex Apulia, Sicilia aliisq; locis.

Amygdalæ amaræ quoque vocantur nom. Lanx & Laum vid. Lanx.

Amygdala dulcia, Nuces Græcæ, Nuces Thasiæ probantur flavissimæ, plenæ, integræ, non confractæ neque erosæ, improbantur verò Amydala nigrescentia, rugosa, mollia, oleosa, rancida & sapore ingrata. Germ. süsse Mandeln/ crescunt in Gallia, Italia & aliis locis, etiam in Germania ad Rhenum: Provinciales sunt optimæ.

Amydum vid. *Amidum* vel *Amylum*, Germ. Stärckmehl.

Amythaonis medicamentum, vocatur compositio quædam, vel ad emplastra vel ad malagmata pertinens, valens ad præcordiorum tensionem, articulos contractos convulsosque.

Ana, ā, āā, āā, est æqualis variorum medicamentorum, unâ formula præscriptorum, portio. exempl. gratia. ℞. ℥ Caryophyllorum, Cinam. Ligni Rhodii āā. ℈ß. Germ. gleiche Theil oder gleich Gewicht ein jedes x. Gran.

Anocab est Sal Hamoniacum ✱ Germ. Salmiac. vid. Sal Armoniacum.

Anacardium & *Anacardus*. Germ. Elephanten Läuß. Arab. Balador, Indis Bibo. Exoticum est, crescit in India Orientali, Calecut, Comboja & aliis locis.

Anaca-

Anacatharetica sunt medicamenta vomitoria, quæ per superiora purgant. Germ. Brechen machende Mittel.

Anacatharsis est medicamentum per superiora purgans, ut vomitorium, sternutatorium, errhinum, masticatorium, salivatio &c.

Anacollema, est Linimentum aut aliud medicamentum siccum, quod fronti & naribus ad Hæmorrhagiam sistendam, admovetur. Item remedium incarnans & conglutinans. Germ. Blut stillende Mittel.

Anagallis ▽*tica*, *Sium* ▽*ticum*. Germ. Bachbung vid. Herbas.

Anagallis mas flore phœniceo. Germ. Colmar-Kraut vid. Herbas.

Analeptica sunt medicamenta quæ vires refocillant. Germ. Kräfften wiederbringende Mittel.

Anamnestica, remedia quæ memoriam restaurant, ut sunt spirituosa omnia. Germ. Gedächtnüß stärckende Mittel.

Anaphromeli est mel spumæ expers. Germ. lauteres Honig.

Anaphron h.e. sine spuma. Germ. ohne Schaum.

Anarit, *Anerick* est Sulphur. 🜍 Germ. Schwefel.

Anarma sunt corpuscula minutissima, sive Atomi. Germ. die kleinen Stäublein in der Sonnen.

Anastoichiasis est corporum chymica resolutio.

Anastomotica, sunt medicamenta poros & meatus aperientia, ut sunt cathartica, sudorifera, diuretica &c. Germ Eröffnende Mittel.

Anatica portio vid. ana. Germ. eins so viel als des andern.

Anatis pinguedo. Germ. Enden-Fett / avis est satis nota, Aquatica, palmipes. &c.

Anathlasis, idem est quod expressio. vid. Expressio.

Anathon 1. sumitur pro felle vitri, 2. pro 🜃 ra saracenica 3. pro excrescentia alba ac lapidea. vid. *Lex. Brun*.

Anathron & *Anatrum* idem ut Anathon. Germ. Schmalten. □/

Anathymiasis vid. Evaporatio.

Anaton & *Anatron* i. e. Baurac.

Anatris vel *Antaris* est Mercurius ☿.

Anatron, Spuma Vitri. □/ Germ. Glaßgall.

Anatrum est Vitrum in colores varios liquefactum, quod vulgari vocabulo, Smaltum appellant, vel 🜃 ra saracenica. vid. *Mart. Ruland*.

Anatum est testa ovorum. Germ. Eyerschaale.

Anaxyris, *Oxalis*, *Oxylopathum Galeni* est Acetosa. Germ. Sauerampffer vid. Herbas.

Anblatum vid. Rad. Dentar. majoris. Germ. Schupp-Wurtzel.

Ancora i.e. Calx 🜞 Germ. Kalck.

Ancosa i.e. Lacca.

Andarac seu *Andurac* est Auripigmentum rubeum. 🜽. Germ. roth Operment.

Andena est Chalybs ex Regionibus orientalibus advecta.

Andromachus erat Cæsaris Neronis Medicus.

Androsemum minus vid. Flores Hyperici. Germ. Korn-Blumen.

Anethum vid. Semen Anethi. Germ. Dill-Saamen.

Anethum sylvestre & *Ursinum* vid. Radices Meu Germ. Bär-Wurtzel.

Anfaka, *Anfuka* est Coagulum. Germ. Zusammenrinnung.

Ansides est Calx Metallorum.

Ansir, *Filius* Mercurius. ☿

Ansirarto Spiritus & Sal 🜔 & ⊖.

Angelica vid. Rad. Angelicæ. Germ. H. Geist-Wurtzel.

Angelica sylvestris vid. Rad. Peucedani. Germ. Haarstrang-Wurtzel.

Angelicus pulvis, *Algeroth* est Mercurius vitæ 🜄tus ♁atus emeticus.

Angelus eſt Confectio, Germ. eine Confection oder dünne Lattwergen.
Angina Lini vid. Cuſcuta. Germ. Flachs-Seide. vid. Herb.
Anguillæ pinguedo Germ. Aalen-Fett uſurpatur ad auditum, capillos creſcentes &c.
Anguis in genere ſignificat Serpentem, in ſpecie verò accipitur pro ſerpente non venenato. Germ. eine Schlange.
Anguria vid. Citrullus vel Semen ejus. Germ. Angurien.
Anhelitus à Chymicis ſumitur pro fumo, alibi pro fimo equino.
Aniceton inter Collyria liquida numeratur, etiam eſt nomen Emplaſtri.
Anima Articulorum eſt Hermodactylus verus.
Anima Hepatis eſt Rhabarbarum. Germ. Rhabarbara.
Anima Mineralis apud Chymicos eſt ☽ tum vivum.
Anima Pulmonum eſt Crocus optimus. Germ. der beſte Saffran.
Anima Rhabarbari eſt Tinctura Rhabarbari. Germ. Rhabarbar-Tinctur.
Anima Saturni, ſive *Althea Saturni*, dulcedo eſt ſuaviſſima, quæ ex plumbo per ✢ extrahitur. Germ. eine edle Süſſe / ſo mit Eſſig aus dem Bley gezogen wird.
Anima ſenſibilis eſt ⊖ Hamoniacum vid. Sal Armoniacum.
Anima Stomachi eſt Aloë ſuccotrina.
Anima Vitrioli eſt ille Cremor ſeu ▽ pinguis, lutoſa, mineræ Vitrioli adhærens. vid. *Dethartingius*.
Animatio, eſt vocabulum Ænigmaticum Alchymiſtarum, in negotio transmutationis metallorum &c. vid. *Lex. Brun.*
Anima Gummi, Belzuinum Amygdalinum ſeu *Reſina*, quæ eſt pellucida ex albo citrineſcens, in Nova Hiſpaniola ex arboribus quibusdam proceris inciſis exſtillans, Thuris ſimillima, quo tamen majora grana refert. Putatur & ex Æthiopia & India Orientali ad nos deferri.
Aniodaji eſt Vernum tempus. Germ. die Frühlings-Zeit.
Aniſum, Aneſum, Aniſetum, Cyminum dulce. Germ. Anis. vid. Sem. Aniſi.
Annora & *Anora* eſt Calx ex teſtis Ovorum. ♋ Germ. Eyerſchalen-Kalck.
Annus Amadin eſt vita longa. Germ. ein langes Leben.
Annus Philoſophicus eſt menſis vulgaris, ein Philoſophiſches Jahr / iſt ein gewöhnlicher Monath. Sign. -8-, -8-, ⊠, ⊛.
Anocerktoga, Almadazika, i. e. Æs uſtum.
Anodus i. e. Calx vel Urina.
Anodyna medicamenta ſunt dolorem lenientia & ſopientia Germ. Schmertzen beſänfftigende Mittel.
Anonium, Lamium, Archangelica vid. Urtica mortua. Germ. todte Neſſel-Blumen.
Anontagius eſt Lapis Philoſophicus, Donum Dei, 🜍 fixum à natura. Germ. Philoſophiſcher Gottes-Gabſtein / natürlicher fixer Schwefel.
Anonis, Ononis, Reſta bovis. Germ. Heu-Hechel vid. Rad. Ononidis.
Anopurgare h. e. per ſuperiora, ut in vomitu &c. cui *Kato* ſeu per inferiora purgare opponitur *Lex. Blanc.*
Anotaſior, Alenzadat, Aliocob eſt Sal Armoniacum. ✱
Anoxadic eſt Sal Hamoniacum. Germ. Salmiax vid. Sal Armoniacum.
Anpater Sulphur 🜍 Germ. Schwefel.
Anſerina, Agrimonia altera ſeu *ſylveſtris* Germ. Gänſerich vid. Herb.
Anſeris ſeu *Ganzæ pinguedo*. Germ Gänß-Schmaltz. Avis eſt ſatis nota, Amphibia, palmipes vid. Authores.
Antachates eſt Succinum vel Lapis alterius coloris bituminoſus, qui cum uritur, myrrham redolet.
Antacida, Alcalia, vel *Oleoſa* quibus acidum domatur, eſt vox mixta, origine græca & latina. Germ. Säure überwindende Mittel.
Antale, Antalium, Germ. Purpurſchnecken-Stein / vid. Entale & Entalium.
Antal eſt Lotio pura. Germ. Reinwaſchung.

Antaphroditica ſunt medicamenta quæ adverſus nimiam libidinem Veneris & imo contra Luem veneream utuntur. Germ. Venus ſtillende Mittel.

Antaris, Anatrit, Anterit dicitur interdum Mercurius. ☿.

Antarthritica ſunt medicamenta adverſus Arthritidem. G. Mittel wider die Gicht.

Antaſthmatica, ſunt medicamenta quæ ab Aſthmaticis uſurpantur. Germ. Mittel wider die Engbrüſtigkeit.

Antemetica, ſunt, quæ vomitum nimium impediunt & inhibent. Germ. Mittel wider das Erbrechen.

Antepileptica ſunt medicamenta contra morbum caducum. Germ. Mittel wider das Fraiſch.

Anthelmintica, ſunt remedia inteſtinorum Vermes enecantia. Germ. Mittel wider die Würm.

Anthemis & *Anthemium* vid. Flores Chamomillæ. Germ. Chamillen-Blumen.

Anthera, vocabulum æquivocum eſt, dicitur de medicamentis aridis, ex metallicis præprimis compoſitis &c. vid. *Lex. Brun.*

Anthera in Botanicis ſignificat medium illud croceum & rubrum, in quibusdam floribus, verb. gr. Crocis, Hyacinthis, Liliis, Roſis &c. Germ. das gelbe oder rothe Sämlein im Saffran / Hyacinthen / Lilien und Roſen &c.

Anthera quoque Crocos chymicos dici poſſe, voluit Libav.

Anthines, Vinum ita dicitur, quod floribus conditum & benè odoratum, ſive fragrantius redditur. Vid. *Lex. Brun.* Oleum verò vocatur liliaceum vel ſuſinum, quod & Unguentum appellatur, vid. *Lex. Brun.*

Anthiocum dicuntur Flores Sambuci. Germ. Hollerblüt.

Anthonii Sancti △ eſt inflammatio naturalis. Germ. St. Antoni Feuer.

Anthonor, vid. *Athanor* ſive *Acediæ furnus*.

Anthophylli vid. Antophylli, Germ. Mutter-Näglein.

Anthora vid. Rad. Anthoræ. Germ. Gifft-Heil-Wurtzel.

Anthos & *Anthous* in Chymia dicitur quinta eſſentia ſive Elixir ☉ri, item medicina ex Perlis extracta. Germ. Gold-Elixir.

Anthos in mineralibus dicuntur flores Æris.

Anthos in vegetabilibus Roſmarinus, ſeu flores ejus.

Anthosmias dicitur Vinum odoratum, flagrans, floridum, purum, nobiliſſimum vid. *Lex. Brun.*

Anthrax propriè Carbonem accenſum, hoc eſt, Prunam, ſignificat apud Chymicos.

Anthullia, Gieduar, Zadera, Zuduara, Zaduaria, Zeduar, Zadura, vid. Rad. Anthulliæ.

Anthypnotica ſunt medicamenta Somnum abigentia. Germ. Schlaff vertreibende Mittel.

Anthypochondriaca, ſunt remedia adverſus mala, circa Hypochondria contingentia. Germ. Mittel wider das Miltz- oder Seiten-Weh.

Anthyſterica, ſunt medicamenta contra hyſtericam paſſionem. Germ. Mittel wider das Auffſteigen der Mutter.

Antiarthritica, ſunt quibus Arthritis curatur.

Antiballomena, ſive ſuccedanea, ſunt medicamenta viribus ſimilia, quæ alterius defectu quandoque ſubſtituuntur.

Anticachectica, remedia malos Sanguinis ſuccos corrigentia.

Anticolia, ſunt medicamenta, adverſus dolorem Colicum. Germ. Mittel wider die Colick.

Anticar, Ancinar, Anucar i. e. Borax. ✱ Germ. Borax.

Antidinica ſunt remedia, quibus Vertigines medentur.

Antidotum, eſt medicamentum contra lethale Venenum, hoc eſt, quod adverſus venena epota datur.

Antidyſenterica, ſunt remedia adverſus Dyſenteriam.

Antifebrile concharum vid. Specificum Antifebrile.
Antifebrile Rolfincii eſt Acidum Tartari Onatum.
Antifebrilia vid. Antipyretica & Febrifuga.
Antifides eſt Calx Metallorum. Germ. Kalck des Metalls.
Antihectica, ſunt remedia adverſus Tabem.
Antihecticum Poterii, paratur ex electro minori, parato ex ♂to ♃ve anglico, æquali proportione minutim 🜍 ſatis, & exquiſite mixtis, admiſceatur ⦶tri triplum, & procedatur ut in præparatione ♁nii Diaph. Sign. ♃♁.
Antiloimica, ſunt remedia Peſtem arcentia.
Antimonii Hepar eſt Crocus Metallorum. Germ. Spießglaß Leber oder Saffran. Sign. 🜍.
Antimonii Mortificatio eſt ejus ♎atio.
Antimonii Regulus fit, ex ♀ri, ⦶ri, & ♁ii ♎. part. æqual. Germ. der König von Spießglaß. Sign. ♄, ♁, ♄, ☿.
Antimonii Vitrum vid. Vitrum ♁nii. Germ. Glaß von Spießglaß. Sign. O, ⚯, ♄, ♁, ☿, ♁, ♄, ♀.
Antimonium album dicitur Magneſia.
Antimonium cordiale maximum ▽rum omnium.
Antimonium Diaphoreticum fit ex ♁nii optimi vel ☿nii optimè 🜍ſati p. I. cum triplo ⦶tri optimi, f. a. detonatis & ▽ dulci edulcatis, ♁nium Diaphoreticum album & ſiccum uſui aſſervatur.
Antimonium Diaphoreticum ♂tiale eſt Cachecticum Ludovici. vid. Diaphoreticum ♂le.
Antimonium fixum vid. ♁ medicamentoſum.
Antimonium medicamentoſum fit ex ♁nii opt. 🜍ſati p. v. ⊖lis communis p. iv. ⦶ri p. i. per fuſionem in Regulum, quidam edulcorant, alii ſine edulcoratione ad uſum medicum reſervant, vocatur quoque ♁*nium fixum*, & *Regulus* ♁*nii medicinalis*.
Antimonium nigrum, *Stibium* ſeu *Stimmi*, *Stibi*, *Stimmium*, *Gynacium Galeni* ♁. Germ. Spießglaß / Spießglantz / Chimici, die gläntzende Heerſpitzen / minerale eſt ad metallinam naturam proximè accedens, è 🜍re, ☿rio crudo cum portionibus ▽reſtribus, & paucis ⊖linis miſtis conſtans. Plura legenda ſunt apud Mart. Rulandum, Ettmüllerum, Schröderum & alios. A ſpagyricis ♁ vocatur *Lupus rapax*, *Proteus*, *Radix Metallorum*, ♄ *Philoſophorum*, *Magneſia* ♄*ni*, ▽*ra nigra*, *Lapis de vena plumbi*, *Alkofol*, *Marcaſita* ♄*ni* & *plumbea* &c. Invenitur in Germania, Ungaria, Transſylvania aliisque locis.
Antimonium reſuſcitatum ♎a ♁ium & ✱ āā cum tribus cohobiis, digere♎tum in 🜍to, exhala & ⊖ ablue.
Antimonium ſpagyricè præparatum eſt ſupremum venenorum omnium antidotū. Germ. präparirt Spießglaß. Sign. ♀, ◊, ◇, ♁, ☿, ⏃, ✗, ⏃, ♁, □, ♄, ♈, X, ♈, ♈, ☿, ♁, ♁, ♀, ♄, △, H, ⏃, ♁, ♁, ♁, ⊖, ♄, ☿, ♆, ♀, ◊, ⊞, ♄, ♄, ♃.
Antinephritica, ſunt medicamenta morbos Renum medentia.
Antiophthalmica ſunt remedia claros Oculos reddentia.
Antipathes eſt ſpecies Corallii nigri, vel Hæmatitis nigri.
Antipathia, eſt contrarietas & repugnantia in corpore per ſe, vel medicamentis. Item faſtidium & abhorrentia alicujus rei ſine manifeſta cauſa. Germ. Widerwärtigkeit gegen ein Ding.
Antipharmaca, ſunt remedia Venenis adverſa, ſignificant quoque remedia contra quemvis morbum.
Antiphthiſica, ſunt medicamenta Phthiſi ſeu Tabi adverſantia.

Anti-

Antipleuritica, sunt medicamenta pleuritica seu adversus morbum lateralem
Antipodagrica, idem quod Antiarthritica.
Antipyreuticum seu *Antipyreticum* est medicamentum Febrim temperans & profligans. Germ. Fieber Mittel.
Antiquartanarium & *Antiquartium* medicamentum, est adversus Febrim quartanam.
Antirrhinum, Germ. Brackenhaupt/ Dorand. vid. Herbas.
Antiscolica sive *Anthelmintica*, sunt remedia Vermes necantia. Germ. Mittel die Würm zu vertreiben.
Antiscorbutica, sunt remedia quibus Scorbutus medetur.
Antispasmodica, sunt medicamenta Contractiones & Spasmos inhibentia.
Antispoda, dicuntnr medicamenta, quæ eadem cum Spodio facultate pollent, ita, ut in Spodii penuria in ejus locum substitui possint; Quorum meminit Dioscorid. Lib. 5. cap. de Pompholyge cujus species Spodium est. vid. Gorr.
Antithesion vid. Bardana. Germ. Kletten Wurtz.
Antivenerea sunt medicamenta ad Luem veneream.
Antophylli, *Mater Caryophyllorum* & *Antofili*. Germ. Mutter-Näglein sunt majores & maturi Caryophylli, nucleo intus duro bifidoque, saporis non tam acris ut Caryophylli, præterquàm in superficie. Nascuntur in Insulis Molucis & Philippinis in India, & ex ea transferuntur. Vide rerum Indicarum Scriptores, inter alios, Librum editum de Regno Sinensi Neuhoffii &c.
Antrax denotat Alchymistarum carbones, item Cinnabarim montanam.
Aparachytum scil. Vinum, est Vinum meracissimum, originale scil. Vinum, cui ▽ marina non est admixta. vid. *Lex. Brun.*
Aparine, *Aspera Lappago*, *Asperugo Plinii* Germ. Kleberkraut. vid. Herbas.
Apensalus est vitrum longi colli & angusti orificii *Mart. Ruland.*
Aperientia sunt, quæ acutis tenuibusque particulis profunda penetrando, crassaque attenuando & expellendo, vasorum & corporis poros atque meatus aperiunt. Germ. öffnende Mittel.
Aphaca, *Aphace*, *Vitia sylvestris*, *Osmundi*, Germ. wilde Wicken oder St. Christopher Kraut.
Aphaca Theophrasti est Taraxacum Germ. Pfaffen-Röhrlein. vid. Herbas.
Aphantisma vid. Cremor Lactis vel Lustum. Germ. Rahm oder Schmand.
Aphebriock i. e. Sulphur 🜍 Schwefel.
Aphroditarium, nomen est aridi medicamenti, quod constat thure, squamâ æris, malô punicô, cerussâ, amylo, pari pondere inter se mixtis, apud Paul. Æginet. L. 4. cap. 40.
Aphrogala, Lac spumosum, sive tantopere agitatum, ut totum in spumam versum sit, vid. *Lex. Brun.*
Aphrolitrum est Nitrum congelatum & coactum.
Aphronitrum, *Flos petræ* vel *parietis*, res est lævissima, glebosa & friabilis, spumosa, mordens, coloris penè purpurei, & hæc optima. Nascitur in muris & petris.
Aphsos est spuma. Germ. Schaum.
Aphroselinus, *Diaphanes*, *Glacies Mariæ*. vid Lap. Selenites seu specularis.
Apiastrum, *Citrago*, *Melissa*. Germ. Melissen/ Mutter-Kraut.
Apices idem quod Antheræ.
Apis vel *Apes* est animalculum, insectum notissimum, mellificum, cujus prolixam descriptionem cum usu vide, si curæ est, apud *Aldrovandum de insectis* cap. 1.
Apium, *Selinum* est quadruplex vid. Radices & Semina & Herbas & dicitur
Apium hortense, *Macedonicum*, *Montanum Palustre*, seu *Paludopium*.

Apocapnismos eſt fumigatio. Germ. der Rauch.
Apocatharſis eſt Purgatio, ſive per vomitum, ſive per ſeceſſum.
Apocruſticon, dicitur medicamentum, repellendi virtutem habens & adſtringentem. vid. *Lex. Brun.*
Apodacrytica, dicuntur medicamenta Lachrymas moventia, & iterum ſupprimentia. Unô verbô Delachrymativa.
Apochylisma, Succago, Rob, Robub, eſt ſucci cujuscunque cum ſaccharo aut melle, in duriuſculam ſæpè conſiſtentiam coctio & inſpiſſatio. Germ. Muß oder ein gekochter Safft.
Apoleium, Abuolum, Blecon & *Blechon* eſt Pulegium. Germ. Boley vid. Herb.
Apollinaris, Hyoſciamus, Suſquiamus, Altercum vid. Rad. & Semen Hyoſcyami.
Apomeli eſt Oxymel, ſeu Decoctum ex 🜊to & melle factum.
Aponia idem quod Anodyna. Germ. Schmertzen ſtillende Mittel.
Apopecarecaru i.e. Cucurbita. Germ. Kürbis.
Aponicon, Apocynon vocatur Braſſica canina. Germ. Hundskohl.
Apophlegmatiſmus eſt medicamentum quod ore detentum, ſæpè etiam maſticatum, pituitoſos humores per os excernendos elicit, ex Radicibus pyrethri, Sale, Sem. Staphiſagriæ, Maſtiche, Cera, paratum &c.
Apoplectica ſunt medicamenta adverſus Apoplexiam.
Apoplectica herba vid. Chamæpithys. Germ. Schlag-Kräutlein.
Apoſtematica herba eſt Scabioſa. Germ. Apoſtem-Kraut.
Apothecarius, Medicamentarius Pharmacopola. Germ. ein Apothecker vid. *Pharmacopœus.*
Apotherapia eſt curatio ſeu medela: Item exercitatio, quæ & excrementa purgat, & à laſſitudine tutum reddit.
Apothlimma eſt Succus ab aliqua re expreſſus.
Apozema eſt Decoctio ex corticibus, floribus, fructibus, herbis, lignis, radicibus & ſeminibus &c. Quæ coq. ad remanentiam ut plurimum ℥xij. xv. vel xx. Eſtque alterans, cephalicum, diureticum, exſiccans, hepaticum, laxans, purgans, ſpleneticum, ſtomachicum &c. Germ. ein abgeſottner Tranck.
Apozymos eſt fermentatus, ſive per fermentationem intumeſcens.
Applicatio, dicitur plerumque illa artificis vel Medici vel Pharmacopœi vel Chirurgi actio, quando remedia interna vel externa ægro manu ſuâ imponit, injicit, & ità corpori communicat, ut applicatio Clyſteris, Emplaſtri &c.
Apri dens ſeu *Suis feri dens.* Germ. wild Schweins-Zahn. vid. *Dentes Apri.*
Apri radix vid. rad. Cardopatræ. Germ. Eberwurtzel.
Apſinthatum, fuit genus potionis ad ventriculum accommodatæ, cujus aliquot formulæ leguntur apud Æt. Lib. 3. cap. 69. 70. 71. &c.
Apyron, quod △ non expertum eſt, in ſpecie dicitur de 🜍re vivo. apud Dioſcorid. L. 5. c. 124.
Apyrothium eſt Sulphur vivum. 🜍 Germ. lebendiger Schwefel.
Aq. ita à Medicis præſcripta legenda eſt Aqua. Germ. Waſſer. Sign. ▽, *S*, ▽, ⊞, ≈, ▽, N, ↓, ♉, 8, ⊏, V, ℮.
Aqua Æſculapii, quæ ex 🜊to paratur & eſt dulcis Liquor 🜊ti, participans naturam ♃vis & ♀ris.
Aqua Alba Mercurialis vid. Virgo.
Aqua Alba prima vid. Urina puellarum.
Aqua Alma eſt de Vino deſtillata vel ♎ata.
Aqua Alregi eſt Aqua Calcis. ▽ Ψcis Germ. Kalck-Waſſer.
Aqua aperitiva Penoti vid. -S- aperit. Penoti & eſt -S- ⊕li comp.

Aqua Ardens est Spiritus Vini 🜈. Sign. 🜈.

Aqua Benedicta Rulandi est infusio Croci Metallorum in ▽ Card. benedict. Cinam. corr. vel ▽ Mulsa, vel Cerevisia, vel Vino, vel denique in liquore morbo convenienti.

Aqua Cachectica est polychresta scorbutica *Rolfincii*.

Aqua Cæsaris est ▽ Regis seu ▽ Chrysulea vel 🜔 ⦶tri & ✳ci comp. causticus.

Aqua Cerebri est ▽ ♀ri.

Aqua Chymicis dicitur mater, radix & ager omnium mineralium.

Aqua Chrysulea est ▽ Regis & 🜔 ⦶tri & ✳ci compositus causticus.

Aqua Cœlestina est ▽ Mercurialis, vel ☿rius Philosophorum.

Aqua Cœlestis i. e. *Aqua pluvialis*. Germ. Regen-Wasser.

Aqua Cœlestis est etiam Vinum rectificatum vel ≏atum.

Aqua Communis est ▽ dulcis. *Germ*. gemein süß Wasser.

Aqua Composita, ▽arum compositarum multæ descriptiones inveniuntur, quædam ex multis ingredientibus cum s. q. ▽æ com̃. vel Vin. vel 🜈 vel cum ▽ Vino & 🜈 vel Aqu. & Vino, vel Vino & 🜈 videantur Authores.

Aqua Congregationis apud Chymicos est ☽tum vivum. Germ. Quecksilber.

Aqua Corrodens est Acetum & omnis Liquor corrosivus. Germ. Beitzwasser.

Aqua duorum fratrum cum sorore est Sal Hamoniacum vid. Sal armon.

Aqua Elsabon vel *Holsobon*, *Salmatina* est ▽ Salis com̃unis.

Aqua Embryonum vid. Bals. Embryonum.

Aqua Enbritis i. e. pluvialis Germ. Regen-Wasser.

Aqua ex nucleis est Liquor Diureticus.

Aqua fœcum Vini fit quando fæces exsiccatæ, albissimæque calcinandô factæ, in marmore in ▽am solvuntur, in modum Olei Tartari. Germ. Weinhäfen-Wasser.

Aqua Florum omnium destillatur mense Majô ex stercore vaccino. Germ. allerley Blümlein Wasser.

Aqua Fœtida i. e. ▽ Mercurii Germ. der Straussen Magen.

Aqua Fontana seu *fontis* ▽ *fontana*, *Hydropage*, *Aq. putealis* seu *puteana*, *fluvialis*, *nivalis* seu *pluvialis*; hæ sunt ▽æ simplices & dulces. Germ. Gemeine Wasser.

Aqua fortis cum One fit s. a. ex Onis calcinati, ⦶tri āā ℔ij. & ⊕li ℔j. Germ. Scheid-Wasser mit Allaun.

Aqua fortis duplex fit s. a. △ne reverberiô ex Nitri & Vitrioli āā. part. æqual. Germ. gedoppeltes Scheid-Wasser.

Aqua fortis simplex fit ex 1. part. Nitri & 2. part. Vitrioli priori modo. Sign. 🜅, [symbol], [symbol], ⊞, 🜅, [symbol], 🜅, ♃, [symbol], ⵡ, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], 🜅, [symbol], ℞, [symbol], D, □, [symbol], [symbol], ♀.

Aqua fratrum duorum cum sorore est Sal Ham̃oniacum vid. Sal Armoniacum.

Aqua Gebennæ est Aqua fortis. 🜅 Germ. Scheid-Wasser.

Aqua Herculea est 🜔 magnanimitatis vel formicarum.

Aqua Hispanica interdum intelligendum est Vitriolum ⊕ vid. Vitriolum.

Aqua Holsobon vid. ▽ Elsabon est ▽ Salis panis.

Aqua Hordei, *Hydrocritbe*. Coquitur s. a. ex hordeo non excorticato, aliquando excorticato, pro lubitu Medici, cum s. q. ▽æ communis. Germ. Gersten-Wasser.

Aqua Hungarica destillatur ex ℔ij. Florum anthos rec. & Alcohol Vini ℔iij. macerentur & s. a. destillentur.

Aqua Lilii est Auripigmentum. [symbol] Germ. Oppermendt.

Aqua limpida est ▽ *clara*. Germ. ein helles / klares oder lauteres Wasser.

Aqua lubricata, i. e. mucilaginosa, ut sunt confectæ cum Saccharo &c.
Aquæ cum Saccharo, i.e. Julepi, multaque similia.
Aqua magnanimitatis est 🜍 magnanimitatis seu 🜍 formicarum.
Aqua mellis destillatur f. a. ex melle. Germ. Honig-Wasser.
Aqua marina vel *Aqua salsa*. Germ. Saltz-Wasser.
Aqua megi, segi, rubicunda i. e. ▽ a Vitrioli.
Aqua Mercurii est Aqua fœtida. Germ. stinckend Wasser. Sign. ☿, ☿, ☿, ☿.
Aqua mirabilis Augustanorum, est Apoplectica Langii.
Aqua mortis apud Chymicos est ☽ tum vivum.
Aqua mulsa, ▽ *mista*, *Melicratum Melle Mulsum*. vid. Hydromelle. Cujus variæ occurrunt præparandi differentiæ apud Columell. L. 12. c. 12.
Aqua muriæ est ▽ salsa. Germ. Saltz-Wasser.
Aqua Naphæ seu ▽ *Florum Aurantiorum*. Germ. Pomerantzenblüth-Wasser.
Aqua ⊖ tri est ⊖ Alkali vel Aqua fortis ▽. Germ. Scheid-Wasser.
Aqua Nostra apud Chymicos dicitur ☽ tum vivum. Germ. Quecksilber.
Aqua Ovorum Gallinarum est ▽ de testudine.
Aqua palæstina est Flos Æris. Germ. Grünspan.
Aqua permanens dicitur ea, quæ fit ex duobus perfectissimis corporibus metallicis per Philosophicam solutionem. Est ☉ & ☽ na soluta in ▽ a, simulque juncta; Dicitur etiam *Aqua Cœlestina, Virginea, viscosa* & est ipse ☿ rius Philosophorum. Germ. das bleibliche Wasser oder der Philosophen Mercurius / so beyde vollkommenste Metallen / Sonn und Mond in Wasser zusammen hafft zerlassen werden.
Aqua Philosophica nominatur à quibusdam Acetum ♎ atum, aliis Vinum circulatum, aliis ▽ perennis non madefaciens manus, item ☽ *tum vivum*.
Aqua Philosophica sive *Regia* vocatur ▽ pugilum quia Nitrum & Sal Armoniacum, licet sint hostes infestissimi, primò contactu statim congrediuntur.
Aqua Pluvialis i. e. ▽ dulcis vid Corpus Chymico-Pharmac. Medicum Joh. Helfr. Jungken. Germ. Regen-Wasser. Sign. ▽, ▽, ▽, ▽, ▽.
Aqua Primi entis est Quinta essentia Vini.
Aqua Polychresta scorbutica est Cachectica Rollfincii.
Aqua Regia destillatur quoque per ♌ am in ∴ na ex ⦶ tri & ✳ ci ā. p. æq. f. a.
Aqua Regia dicitur, quia ☉ solvit, quod Rex est inter Metalla. Et ab his ✳ vocatur Aquila, quia Ganimedem seu ☉ secum elevat, qui deinceps per ▽ am facile separatur. vid. Beguing.
Aqua Regia fit per solutionem ℥j. ✳ ci in ℔j. ▽ æ fortis.
Aqua Reginæ Ungariæ seu *Aqua S. Elisabethæ* vel *Isabellæ* destillatur ex floribus anthos rec. beneficio ▽ per MB. vid. ▽ Hungarica vel 🜍 ⦶ tri. Germ. der Königin in Ungarn Glieder-Wasser.
Aqua Regis est ▽ Chrysulea seu 🜍 ⦶ tri & ✳ ci compositus causticus. Sign. ▽, ▽, ▽, ▽, ▽, ▽.
Aqua Rosarum etiam vocatur *Rodostoma*, *Rodostagma* & *Hydrorhodia*. Germ. Rosen-Wasser.
Aqua Rubicunda, ▽ *tegi*, ▽ *segi* est ▽ ⊕ li.
Aqua Salmatina i. e. de Sale facta.
Aqua St. Elisabethæ vid. ▽ *Reginæ Ungariæ*.
Aqua St. Isabellæ vid. ▽ *Reginæ Ungariæ*.
Aqua Saturnina est, quæ naturam retinet primarum trium, ut sunt ▽ æ Thermarum à natura dictarum naturaliter medicatæ, per quas transeunt, vel est ▽ generata, ex tribus primis in meatibus ▽ ræ, resoluta in Lapillis diaphanis, quales sunt ▽ radicatæ acetosæ. Germ. Sauerbronnen.
Aqua sicca nominata, sunt flores ♀ ris per se ♎ ati
Aqua simplex i.e. Aq. dulcis. vid. ▽ fontana.

Aqua

Aqua solvens est 🜍, ▽ fortis, 🜍 Philosophorum & 🜍 radicatum Sign. 🜍.

Aqua solvens universalis est principium universale seu ▽ pluvialis, fluviatilis seu simplex. vid. Corpus Pharm. Chym. Med. *Joh. Helfr. Jungken. Physici Francofurtensis.*

Aqua stimmios 🜍 rata, fit ex ♁ nii, ⦶ tri, 🜍 ris ää part. æq. f. a. per destillationem Liquor.

Aqua stygia est Aqua fortis. 🜅 Germ. Scheid-Wasser.

Aqua valens quoque est Aqua fortis.

Aqua Virginea viscosa vid. Aqua permanens.

Aqua viscosa est ☽ tum vivum apud Chymicos.

Aqua vitæ ☉ rea Rulandi vid. 🜊 vitæ *☉ reus Rulandi.*

Aqua vitæ est ☿ rius, interdum *Vinum destillatum vel ≏ atum*, vel 🜅 sive 🜊 fœcum *Vini*, vel ▽ *destillata ex variis speciebus*, ex *Vino* vel *Spiritu Vini destillata.* Germ. Wasser des Lebens. Sign. [symbols].

Aqua vitri est vitrum Aquâ solutum.

Aqualt & *Aquila* est 🜺 vel 🜍. Arsenicum oder Schwefel.

Aquarius i. e. ferrum ♂ Germ. Eysen / item Nitrum. ⦶ Germ. Salliter. item Signum cœleste. Germ. der Wassermann. Sign. ♒.

Aqueum medicamentum est Collyrium liquidum. Germ. Augen-Wasser.

Aquila alba est ☿ rius vitæ seu Emeticus ex ♁ nio.

Aquila alba ☿ rialis est Sal Armoniacum. ✳ Germ. Salmiax.

Aquila cœlestis quoque est Sal Armoniacum. ✳

Aquila dulcis, est ☿ ≏ tus dulcis. Germ. versüsstes Queckſilber.

Aquila Hermetica est Sal Armoniacum. ✳ Germ. Salmiax.

Aquila mitigata est ☿ ≏ tus dulcis. Germ. versüsstes Quecksilber.

Aquila nigra est Antimonium. ♁ Germ. Spießglaß.

Aquila Philosophorum est ☿ Metallorum, i. e. Metallum in primam sui materiam redactum. Germ. der Philosophisch Adler / wann die Ertz zu ihrer ersten Materie gebracht werden.

Aquila quæ avium Regina est, usurpatur nomine pro Sale Armoniaco, propter levitatem in ≏ ationibus.

Aquila rubea est ☿ ▽ tus rubeus. Germ. rothes niedergeschlagenes Quecksilber / & ☽ tum vivum.

Aquila volans nominatur Sal Armoniacum. ✳ Germ. Salmiax.

Aquilæ Lachryma volatilis est 🜊 ✳ ci volatilis.

Aquilæ Lapis vid. Lapis Ætites Germ. Adlerstein.

Aquilæ Unguis, *Batic marina* est Fœniculum seu petroselinum marinum. Germ. Meer-Fenchel. vid. Herb.

Aquilegia seu *Aquilina*. Germ. Ackeley vid. Sem. Aquilegiæ.

Aquilena est Consolida Regalis. vid. Flores. Germ. Rittersporen.

Arabicum Gummi officinarum, *Galeno Thebaicum*, nonnullis Babylonicum dicitur, vulgò absolutè Gummi dictum. Ex Acatia Ægyptispina. Laudatur vermiculatum vitri, modo pellucidum, purum, candidum. Germ. Arabisches Gummi. vid. Gummi Arabicum.

Arabicus Lapis est Marmor album in Arabia repertum, maculoso ebori simile, unde Gemma Arabica. Germ. weisser Marmor.

Aracus vid. Sem. Cicerum. Cicer Erbsen.

Arantia sive *Nerantia*, *Aurantia mala*, *Aurea mala Mala* seu *Poma Nerantia*. Germ. Pomerantzen. Ex Gallia & Italia aliisque locis advehuntur. Coluntur que his in locis tanquam exotica.

Aranea Insectum est venenatum, puncturis suis nocivum. Variorum est generum, promiscuè usualium. Oleum præparatur ut Oleum Scorpionum, Tela ingrediens est Empl. febrilis. Germ. eine Spinne.

Arbor Antiſcorbutica eſt Abies picea ſeu Pinus.

Arbor Dianæ Lemery præparatur ex ☽ ti ℥j. & 🜂 ⦶tri ℥iij. ſ. a. vid. Lemer. vel Corpus Pharm. Chymico-Med. *Joh. Helfr. Jungken. Phyſici Francofurtenſis.*

Arbor caſta vid. Agnus caſtus ſeu Semen Agni caſti.

Arbor fœtida vid. Frangula ſeu Cortices Frangulæ.

Arbor grani viridis Avic. eſt Terebinthus.

Arbor ♃ *vis* eſt Quercus. Germ. ein Eichbaum.

Arbor Maris, eſt Corallium, quod fruticis inſtar in mari creſcat vegetetque. Germ. Corallen.

Arbor Vitæ, cujus meminit Helmontius peculiari tractatu, hoc tit. & intelligit tale remedium, cujus beneficio vita prorogari poſſet, Vires lapſas recreando, detinendoque vitam aliquousque à fluxu. vid. *Lex. Brun.*

Arca Arcanorum dicitur ☿ rius Philoſophorum.

Arcanum eſt res ſecreta, incorporalis atque immortalis, quæ ab homine cognoſci non poteſt niſi per experientiam. Germ. ein heimlich und unbegreifflich Ding/ daß der Menſch ohne Erfahrung nicht erkennen kan. Chymici quatuor, imprimis Arcana jactitant. 1. Arcan. primæ materiæ, 2. Lapidis Philoſophorum, 3. Mercurii Vitæ, 4. Tincturæ, aliis eſt Extractum in ſpecie ſic dictum.

Arcanum Aluminis fit ex Onis dulcis ℥ij. ⊖lis fuſi ℥vj. mixtis, reverberatis, & ſ. a. ▽ â ablutis.

Arcanum Corallinum fit ex ☿ rio crudo ℔j. 🜂 ⦶tri ℔iij. deſtillatis cum tribus cohobiis, Arcanum in fundo manans edulcandô per calcinationem & ablutionem ſ. a.

Arcanum Cosmeticum, ℞. Talci venet. ſubtiliſs. ☿ ſat. ⊚ Camphoræ p. ij. digere in MB. ad ſummam albedinem ſ. a.

Arcanum duplex ſeu *duplicatum* elicitur ex ⊙ tuo 🜂 ortis duplicis ſ. a. in ▽ calida ſoluto, philtrato & exhalato.

Arcanum duplicatum nominatur *Sal Sapientiæ, Sal duplex, Nitrum Vitriolatum, Gottorpienſe, Panacea duplicata Schrœderi, Panacea Holſatica.*

Arcanum ♃ *le*, fit ex 🝐 (ex part. æq. ☿ rii mundati & ♃ vis Anglici) ☿ tô in 🜂 ⦶tri rectificato digeſto & per ♌ am ad ſiccitatem deſtillato, ⊕ am in fundo tritam edulcandô, accenſione crebrâ 🜂 ſ. a.

Arcanum Regis eſt 🜂 egis ſeu ▽ Chryſulea.

Arcanum ſcriptorium, fit ex ⊖lis ♄ ni ℥j. in ▽æ ℥j. ſoluta, pro Liquore ſcriptorio ex ☿ re, ⊂⊃ ti, ♆ cis vivæ ad ℥ß. in ▽æ ℥iv. digeſta, pro Liquore oblineatorio.

Arcanum Samech Helmontii eſt Sal Tartari. vid. Samech & Samach.

Arcanum Theophraſti, eſt Quinta rei Eſſentia ſummè exaltata, ſed ut ait idem, eſt virtus rei millecupla exaltatione emendata.

Arcenicum vid. Arſenicum. o—o Germ. Arſenicum.

Arceutides vid. Juniperi baccæ. Germ. Wacholder-Beer.

Archangelica vid. Flores Urticæ mortuæ. Germ. taube Neſſelblût.

Archeus, eſt (ut Chymici loquuntur) ſummus, exaltatus, & inviſibilis Spiritus, qui ſeparatur à corporibus, exaltatur & aſcendit, occulta rerum virtus, generalis omnibus, Artifex & Medicus. Item Archiatrus ſupremus rerum Medicus, qui rei cuique ſuum Archeum peculiarem, & membro cuilibet occultè per aërem diſtribuit &c. Germ. der Natur verborgene Krafft und Tugend. vid. *Martin. Ruland.* & *Johnſon.*

Archeus

Archeus eſt, ex quo natura omnes res producit. Germ. der Anbeginner aller Dinge.

Archiater, eſt Medicus ſupremus, vel qui caput & Dux aliorum Medicorum eſt: Ideoque *Primarius* vel *Senior* dicitur. Ità Principum & Magnatum *Medici Archiatri* vocantur. Germ. Leib- oder fürnehmſter Artzt.

Archimagia, Chymica dicitur ars, conficiendi aurum vel argentum, quæ meretur titulum artis ſupernaturalis & Metophyſicæ &c. vid. *Lex. Brun.*

Arcitenens eſt ſignum cœleſte. Germ. der Schütz. Sign. ♐.

Archimia differt ab Alchimia, diciturque in ſpecie Ars transmutationis metallorum imperfectiorum, in perfectiora.

Arcium, Perſonaria, Perſonatia & *Perſonata* vid. Rad. vel Sem. Bardanæ.

Arcos, eſt Æs uſtum, *Aycophes, Azabpora.* 🜨C.

Arctus vid. Urſa. der Beer am Himmel.

Ardeæ pinguedo. Germ. Reyer-Schmaltz. Avis quædam eſt (Ciconiæ ferè formam ac magnitudinem repræſentans) quaſi ardua, quoniam volando alta petit.

Ardentia dicuntur, quæ à natura ardent. Germ. was von Natur brennt.

Areca, Fauſel, ſeu *Fuſel, Avellana Indica.* Germ Indianiſche Haſelnuß.

Arefactio, idem, quod exſiccatio fortior, eſtque ſpecies quædam præparationis medicamentorum humiditate quadam ſcatentium, ut in pollinem vel pulverem redigi queant. vid. *Lex. Brunonis.*

Arenaros idem quod Cinnabaris vel Cinnabrium. 🜍 Germ Zinnober.

Arena, arenula aliàs ſabulum, Antiquis *Harena*, eſt materia ſicca minutiſſimis granulis conſtans, varii coloris, rubra, flava, candicans, è portionibus ſalinis, lixivioſis & fæculentis &c. Germ. Sand. Sign. [illegible], ∴, S, [illegible], ⊓, ∴, ⁂.

Arenamen, Arenarmei, i. e. Bolus Armenus. AB. Armeniſcher Bolus.

Ares diſpoſitor naturæ eſt in tribus primis (nimirum Sale, Sulphure & Mercurio conſiſtens, unde omnia conſtant, rerumque formam, ſpeciem & ſubſtantiam generat. Germ. der Geiſt in der Natur/ der aus den dreyen Anfängen allen Dingen ihre Form/ Geſchlecht und Subſtanz gibt.

Arfar, arſag, i. e. Arſenicum. o—o Germ. Hüttenrauch.

Argentaria ſeu *argentina* vid. Herb. Anſerina. Germ. Günſerich.

Argenti ſcoria ſeu recrementum. Germ. Silberſchlacken.

Argenti ſpuma eſt Lithargyron ſeu Lithargyrium. [illegible]. Germ. Silberglett.

Argentum. Eſt ab Auro omnium metallorum præſtantiſſimum, nulla vetuſtate rubiginem contrahit, nec deterius evadit, ſed ſemper nitidum, ſplendens ac ſincerum, facile ducitur ac liquatur. Corpus eſt mundum, purum, ferè perfectum ex ☽to vivo puro, ferè fixo, claro & albo, & de tali Sulphure procreatum, & deficit ei pauca fixatio & color cum pondere. Ab Hermeticis vocatur *Corpus album, Fermentum album, Lumen minus, Mater* ut Sol Pater, *Diana, Uxor odorifera. Luna.* Germ. Silber. Sign. ☽, ☾, ☽, ☾, [illegible].

Argentum aquoſum ſeu *argentum vivum* eſt Mercurius Chymiſtarum.

Argentum Coeleſte, 🜄 Cœleſtis, Cœlum 🜄 tre, vid. 🜄 fidelis.

Argentum Muſicum fit ex ♃e, [illegible] ta & ☿ rio, cum albumine ovi aut 🜄, in quo Gummi arabicum eſt ſolutum, temperato. vid. *Kunkel in Arte Vitr.* Sign. [illegible], ☽C.

Argentum Pictorium, convenit cum Argento Muſico. Sign. [illegible], [illegible], [illegible].

Argentum populi eſt Sal amarum.

Argentum vivum Mercurius Chymiſtarum ſeu hydrargyrus & hydrargyrum, ob mobilitatem vulgò ☽tum vivum dictum, rerum principium & ſperma me-

ma metallorum dicitur: Non propriè quidem metallum est, sed metalli principium. Plura legenda sunt apud Mart. Ruland. & alios. Ab Hermeticis vocatur ✠ *acerrimum*, ▽ *Philosophorum*, *Aquila volans*, *Draco*, *Pater mirabilis*, *Scorpio caudatus*, *Servus nequam*, *Sputum acerrimum*, ☽ *tum* ▽*eum* seu ▽*sum*, ▽*a viscosa*, *Dominus elementorum*, *Filius fugitivus*, *Serpens venenosus*, ☿ *volans*, ▽ *Nostra*, ▽*a congregationis*, ▽*a Mortis*, ☽ *tum Mortis*, *Anima mineralis*, *Lac virgineum*, *Lapis noster*, *Occultum scientiæ*, *Oculus* ⊙*ri* & ☽ *ti* &c. Germ. Quecksilber / Wasserfilber und lebendig Silber. Sign. ☿, [alchemical symbols].

Argillæ dicuntur, quia similes sunt his Argillis, quibus viguli utuntur. Harum Argillarum varia sunt genera, quæ coloribus discernuntur. *Mart. Ruland.* 16. genera earum refert.

Argyritis Terra, quæ ex ☽ ti metallis sumta, pluribus parvis terræ particulis plures parvas ☽ ti mistas habet particulas *Galenus*. Est etiam Argyritis species quædam Lithargyrii, sive Spumæ ☽ ti, sic dicta à materia, quæ ex ☽ to, hoc est mistura plumbi & ☽ ti fieret, ut scribit *Plin.*

Argyropœa est ipsa ars, quæ docet modum conficiendi ☽ tum, è metallis & mineralibus imperfectioribus. *Lex. Brun.*

Argyros i. e. Argentum, inde Lithargyros, Lapis ☽ teus.

Aries est signum cœleste. Germ. der Wieder oder Stier. Sign. ♈, ♈.

Aries castratus vid. Vervex. Germ. ein Hammel.

Arilli vid. Acini Germ. Körnlein oder Sämlein.

Aristophaneion est nomen Emplastri emollientis. vid. *Lex. Brun.*

Aristolochia Germ. Oster-Luzey. vid. Herb. & Rad. Aristolochiæ.

Aritium, Porrum capitatum vid. Sem. Porri. Germ. Schnietlauch-Samen.

Arlada & *Arladar* est Realgar adustum vel calcinatum.

Armena Bolus vid. Bolus Armena. Sign. ♀

Armenus Lapis vid. Lapis Armenus. Germ. Armenen-Stein.

Armoniacum seu *Ammoniacum*, gutta Harmoniaca, Thymiama, Ferulæ lachryma. *Agasyllidis lachryma*, *Thrauston* & *Trausma Plinii.* Est Gummi seu Lachryma plantæ, similis plantæ Golbani in figura sua: Hujus radix vulneratur, & egrediuntur Lachrymæ, quæ colliguntur & servantur. *Dioscorides* Eligendum purum, sincerum, majoribus grumis, foris flavis, intus candidis &c. Dicitur & *Hammoniacum* & *Harmoniacum* & *Trausma* Ferula Africana juxta templum ♃ vis Ammonii seu delubrum Hammonis nascens, unde & nomen.

Armoniacum ⊖ vid. Sal Armoniacum. ✱

Armoracia vid. Rad. Raphani marini. Germ. Meer-Rettig.

Arnoglossum seu *Plantago* Germ. Wegerich. vid. Sem. plantaginis, Rad. & Herbas.

Arobat vid. ☽ tum vivum. ☿ & Arohot *Mart. Ruland.*

Aroma, est odoramentum quodvis ut Caryophylli, Cinamomum, Galanga &c. Germ. Gewürtz/ Specerey.

Aromata cuncta sunt quæ suavem & gratum odorem de se præbent ac fragrantiam, quæ aliàs Aromatica generaliter appellantur.

Aromatarius seu *Aromatopola*, est is qui aromata divendit. Germ. Gewürtz-Krämer.

Aronia i. e. Mespilus. Germ. Mespel-Baum.

Aroph dicitur Mandragora. Germ. Allraun.

Aroph Paracelsi dicuntur vel flores elegantissimè Chymicè per ≏tionem præparati, ex lapide Hæmatite cum ✱ci æquis portionibus, quibus magna virtus in Quartana, Plica Polonica & Morbo hypochondriaco tribuitur &c.

Arrhæni-

Arrhenicum & *Arrhenicum, Arsenicum luteum, Auripigmentum.* Germ. Operment oder gelber Arsenicum.

Arsaltos, Asphaltos & *Asphaltum* vid. Bitumen Judaicum.

Arsaneck dicitur [sign] cus[sign]atus.

Arsenicum album, crystallinum, ponderosum, durum, purum, ad lacteum colorem tendens, hoc in usu medico est, *flavum* rarò, *rubrum* rarissimè.

Arsenicum album factitium est, paraturque per [sign]ationem ex Auripigmenti scobe & Sale anaticè, i. e. æquali quantitate mixtis, confectum. Diciturque *Auripigmentum crystallinum*, vel album. Germ. weisser Arsenicum/ Mäuse-Gifft/ oder Ratten-Kraut. Sign. [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], 8, [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], △, [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign].

Arsenicum dicitur *Ars senum.* Germ. Kunst der Alten.

Arsenicum citrinum seu *flavum* & *fulvum* & *luteum* seu *Auripigmentum* vel *Risigallum* & *Arrhenicum.* Germ Operment/ Hüttenrauch/ Rausch-gelb. In usu medico rarò adhibetur, Pictoribus magis familiare. Sign. [sign].

Arsenicum diaphoreticum præparatur ex [sign]co fixo per [sign] & s. q. [sign] Germ. Schweiß treibend Arsenicum.

Arsenicum fixum quod per [sign]trum s. a. beneficio △nis figitur. Germ. fixer oder figirter Arsenicum.

Arsenicum est fulgur metallorum & etiam Sal ipsorum & Saturni, quod aliàs *Artonec* vel *Artanech*, reperitur in nonnullis locis.

Arsenicum rubrum est *Sandaracha Græcorum.* Nihil aliud quiddam est Sandaracha quam Auripigmentum rubrum. Germ. Rausch gelb / rother Operment. In usu medico rarissimè usurpatur. Sign. [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign].

Arsenicum sublimatum quid sit, ipsum nomen denotat. Sign. [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign].

Arsenicum etiam *Lapis falconis* dicitur.

Arsenicum item *Nitrum græcum* vocatur.

Arsiora est Cerussa. [sign]. Germ. Bleyweiß.

Artaneck, Artanech Arsenicum. [sign]. cujus 3. genera dicta sunt.

Artemisia in Chymicis denotat quoddam medicamentum vomitivum.

Artemonium est nomen Collyrii vid. *Lex. Brun.*

Arthanita vid. Radices Cyclaminis. Germ. Erdscheiben-Wurtzel.

Arthemisia alba vid. Herb. Arthemisiæ. Germ. Beyfuß.

Arthemisia tenuis vid. Tanacetum & Matricaria. Germ. Metern/ Rheinfahren.

Arthemisia Turcica, Herba Uva, Botrys, Quercula peregrina, Patientia Italorum. Germ. Trauben-Kraut. vid. Herb.

Arthetica & *Arthritica* Herba, vid. Chamæpitys. Germ. Schlag-Kräutlein.

Arthoicum sive *Pannonicum* Oleum rubrum ex radicibus herbarum cum pane in fimo digestis, expressum; vox à Theophrasto ficta.

Articulorum anima seu *Theriaca* est Hermodactylus verus.

Artifex Germ. Abtreiber vel experiundæ venæ vel metalli, Probierer/ etiam *Chymici, Hermetici* & *Spagyrici* ita titulantur, *Mart. Ruland.*

Artiscus in genere Trochiscum cum pane factum significat. Dicuntur ii, qui è Viperarum carnibus cum pane mistis coctisq; præparantur.

Artomeli, est Cataplasmatis species, quod ex pane & melle paratur. Germ. gehonigter Brod-Uberschlag/ oder gehonigter Brod-Papp.

Arum, Barba Aronis, Pes vituli, Serpentaria minor, Zinziber album & *Germ.* vid. Rad. Ari.

Arundo vel *Harundo* diversi generis est, quoddam ubique fere locorum nascitur, quoddam calido tantùm gaudet cœli climate, ut in Hispania. Dioscorides quinque genera cognoscit, 1. solidum. 2. femineum. 3. fistulosum. 4. crassum, & 5. sepiarium. Germ. Rohr.

Arundo odorata, est Calamus aromaticus. Germ. Kalmes.

As seu *Assarium* est species ponderis, habens drachmas duas ʒij. Lib. de pond. & mens. ex Lib. Cleopatræ de Monditiis.

As sive *Assis*, ut ex Varrone & Plinio colligere est, ab Ære dicta. Balbus ad Celsum de Asse ejusque partibus, quicquid unum est & quod ex integrorum divisione remanet, Assem rationatorem vocare scribit. Apud nos idem denotat ac pondo, seu unciarum duodecim ℥xij. Libr. ℔j. Quidam pro duabus drachmis sumunt. ʒij. vid. *Lex. Blanc.*

Asa seu *Assa dulcis* officinarum, seu *Belzoinum*, *Benzoinum* & *Benivinum* Gummi. Germ. Wohlriechender Assandt oder Benzoin. Jucundi ac suavis odoris, quod ex procera quadam arbore provenit, & ex India advehitur. Præstat amygdaloides, quod ungues seu maculas candidas admixtas habet, amygdalarum instar: Quò enim pluribus hujusmodi maculis abundat, tantò præstantius habetur.

Asa seu *Assa fœtida* seu *Stercus Diaboli* seu *Dæmonis*. Germ. Teuffels-Dreck. Destillat ex radice Magydari, vocatur *Laserpitium Syriacum* vel excrementum est Gummi Laseris seu Laserpitii. Dioscorid. Officinæ Assam, sed magis propriè Asam, quasi Laser, ex qua depromitur, nominant. Nam Laser Lachryma est, Laserpitium planta, ex qua elicitur. Laser seu Asa vocatur quoque *Succus Cyreniacus*, *Libicus* & *Syriacus*, *Lachryma Syriaca* seu *medica*, *Lacryma Maspati*, *Lasar fœtidum*, *Medicum* & *Syriacum*.

Asabon est sapo ◇ Germ. Seyffen.

Asagen, *Asegen* & *Azogen* est Sanguis draconis.

Asagi vel *Azegi* est Victriolum vel Atramentum rubeum.

Asamar, *Asingar* vel *Asugar* est viride Æris ⊕ Germ. Grünspan.

Asar, *Asach* est Sal armoniacum. ✱ Germ. Salmiac.

Asaric, *Asagi* & *Azegi* est Atramentum rubeum vid. *Colcothar.*

Asarum vid. Radices Asari Germ. Haselwurtzel.

Asbestus, inextinctus, dicitur de Calce viva seu cruda. ♆ Sumitur quoque Asbestus de Amiantho.

Ascarides, *Lumbrici*, *vermes* vid. Hel minthes. Germ. Würm.

Ascensus seu *Ascensio*, accipitur pro modo quodam ♎ationis & destillationis Chymicæ. vid. *Lex. Brun.*

Asceteth, i. e. Fuligo Germ. der Ruß.

Aschiæ seu *Aschii* vel *Thymolli axungia* seu *pinguedo*. Germ. Aschen-Schmaltz ad oculorum maculas, unguesque abstergit (Sale liquata & Melle permixta) maculas cutis tollit, foveas post variolas relictas explet, illita.

Ascil, i. e. Scilla. Germ. Meer-Zwiebel.

Asclepias. herba ab Asclepiade inventore sic dictum, vid. Radices Hirundinariæ. Germ. Schwalben-Wurtzel.

Aseb vel *Aseb*, i. e. Alumen. O. Germ. Allaun/ res est metallica, seu vena ▽ræ, quæ habet mediam substantiam inter Calchantum & Sal, & reperitur in fodinis. vid. *Plin.* & *Mart. Ruland.*

Ased est Leo, signum cœleste, Germ. der Löw am Himmel.

Asedenigi i. e. Ématites vid. Lap. Hæmatites. Germ. Blutstein.

Aselli, *millepedæ*, *millepedes*, *multipedes*, *polypodes*, *porcelliones*. Germ. Assel-würm/ Eselgern/ Keller-Eselger/ Schäfelein. Animalculum est è vermibus, multis pedibus arcuatim repens, tactuque se in orbem contrahens, in locis humidis, cellis, sub lapidibus, vasisque ▽ repletis nascuntur. Præparatio

paratio illorum est lavatio in vino optimo, usque ad eorum mortem, in umbra exsiccatio & ʓ satio.

Asenec i.e. Sol, Aurum. ⊙. Germ. Gold.

Asepb est Alumen scissum seu plumosum, longum. Sign.

Asingar, Ascigar, Asmiar, Asigi, i.e. viride Æris. Germ. Grünspan.

Asmaga i. e. permixtio vel commixtio quorundam metallorum ad invicem.

Asmum est Pondus. Germ. Gewicht.

Asoper i.e. Fuligo. ℨ Germ. Ruß.

Aspalatum vid. Lignum Asphalatum & Rhodium.

Aspalatus Rodius, Roseus & *Vulgaris.* vid. Lignum Asphalatum Rhodium.

Asparagus Germ. Spargen vid. Rad. Asparagi.

Aspera Lappago, Asperugo Plinii. Germ. Kleber-Kraut. vid. Herb.

Aspersio notissima est applicatio alicujus materiæ medicæ, vel liquidæ vel pulverulentæ, superficiaria & rara, seu minutim facta vid. *Lex.Brun.*

Asperula & *Aspergula* vid. Herb. Hepatica stellata.

Asphaltum vid. Bitumen Judaicum. Germ. Erdwachs.

Asphodelus Germ. Aspodill vid. Rad. Asphodeli.

Aspis idem quod Serpens, sed venenato suo morsu perniciosissimus. Germ. eine gifftige Schlange.

Asplenicum vid. Scolopendrium verum seu Ceterach.

Asplenicum majus seu *sylvestre* est Scolopendrium vulgare. Germ. Hirsch-Zunge.

Asprella, Cauda caballina seu *equina, Equisetum.* Germ. Schafftenhew vid. Herb.

Asrob est Plumbum nostrum. ♄. der Philosophen Bley.

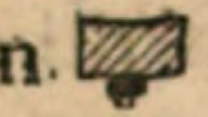
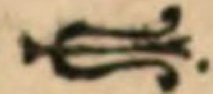
Assa dulcis vid. Asa dulcis. Germ. Benzoin.

Assa fœtida vid. Asa fœtida. Germ. Teuffels-Dreck.

Assala i.e. Nux Moschata. Germ. Mußcaten-Nuß.

Assaliæ, Vermes sunt intra asseres crescentes *Cassi, Teredones, Termes, Thripes Xylophagi.* Germ. Holtzwürm. vid. *Lex.Brun.*

Assanegi, Assaregi, Asanirgi, Asaragi est ʓ decidens de parietibus Salis. Germ. Pulver so da fällt von wenden des Saltzes.

Assare quoque spagyricè est, rem deficcare & in tali statu ponere, ut possit in ʓ rem sibi competentem redigi. Germ. Trocknen. Sign. , .

Assos est Alumen factitium. ⊖. Germ. Allaun.

Astacus vid. Cancer. Germ. ein Krebs.

Astarzof, Unguentum vocatur vel Linimentum, quod recipit Lithargyrium, Sperniolam cum succis Sedi majoris & Nympheæ, vel etiam ità dicitur Mixtura ex 🜄 Rosarum & Camphora. *Parac.*

Aster Atticus, Centum Capita vid. Rad. Eringii. Germ. Mannstrew Wurtzel.

Aster est Stella, Astrum. Germ. Gestirn.

Aster samius est 🜃 ra samia. vid. *Dioscorides.*

Aster Thalasius est Stella marina. Germ. Meer-Stern.

Asteritium, Osteritium, Ostritium & *Ostrutium, Imperatoria.* Germ. Meister-Wurtz / Kaysers-Wurtz. vid. Rad. Imperatoriæ.

Astragalus vid. Talus Leporinus. Germ. Hasen-Sprung.

Astrantia vid. Radices Ostrutii. Germ. Meister-Wurtz.

Astrantia nigra Gesneri vid. Rad. Hellebori nigri. Germ. Christ-Wurtzel.

Astringentia, sunt quæ particularum suarum crassitie & figuratione prædita, ut corporis partes inter se cogant & constringant. vid. *Lex.Blanc.*

Astrum, Sidus est cœleste, item vis & natura, quam res in præparando acquirunt.

Astrum Mercurii, est ejus sublimatio, quæ astralem facit.

Astrum Salis, est ejus resolutio per se facta.

Astrum Sulphuris, est ejusdem accensio.

Asubedegi i. e. Lapis scindens alios Lapides.

Asubic,

Asubic, *Asulci*, *Lasurd.* est Lapis Lazuli.

Asucli i. e. Atramentum. Dicitur & Fuligo.

Atac, *Tath* est Nitrum & Talcum. Germ. Salpeter und Talck.

Atanor est Olla perforara pro furno usitata vid. Acanor.

Atebras est Vas △torium. *Mart. Ruland.*

Athanar, *Athonor* & *Athanor* est Furnus in arte spagyrica potissimum reverberatorius, nonnunquam etiam alterius usus, juxta arbitrium artificis adoptatus vid. Acediæ furnus.

Athanasia vid. Tanacetum. Germ. Rheinfahren.

Athena dicitur Emplastrum laudatum ab Asclepiade, & descriptum ab Oribasio, Aëtio & Æquineta.

Athenatorium, dicitur coopertorium spissum, vitreum △torium super cucurbitam. vid. *Lex. Brun.*

Athenippum, *Athenippium* est Collyrium ab Authore Athenippo ordinatum.

Athera est Pulticula liquidior & sorbilis ex tritico Zeave molitis, inque tenuissimum pollinem redactis, confecta, infantibus conveniens. *Dioscorid.*

Atincar vel *Atinkar*, i.e. Borax de petra, Baurach, Boras ⚗ Germ. Borres oder Borax vom Felsen.

Atmus est Halitus, Vapor vid. *Lex. Brun.*

Atractylis hirsutior, *Acanthus germanicus*, *Crocus sapinus* vid. Herb. seu Sem. Card. Benedicti.

Atramentum album i. e. Calcadis. Germ. Kupffer-Wasser. Sign. [symbols].

Atramentum casjile, seu *Cassia cribrata*, vid. Cassiæ flores seu pulpa.

Atramentum citrinum i.e. Colcatar.

Atramentum destillatum. Germ. Kupfferwasser-Oel.

Atramentum fossile. Germ. Berg-Kupfferwasser.

Atramentum Hispanicum vid. Vitriolum.

Atramentum Indicum. Germ. Jndisch blau. Lapis Indicus pictorum.

Atramentum luteum, Misci. Germ. gelber Berg-Schwefel / gele Atramendt / fossile est & sponte in 🜄 æ visceribus nascitur, inque fodinis Goslariæ ærariis reperitur & est efflorescentia Chalciditis.

Atramentum metallicum & *sutorium* vid. Melanteria. Germ. schwartze Atramendt / oder schwartzer Berg-Schwefel.

Atramentum pictorium. Germ Kühn Ruß.

Atramentum rubeum dicitur *Asaric* vel *Asagi* & ☉ Vitrioli.

Atramentum sutorium nil aliud est quam ⊖ & Melanteria. Germ. Schuster-Schwärtze.

Atramentum viride i.e. Calcanthum, ⊖ Romanum 32. species apud *Mart. Ruland.* inveniuntur. Lex. fol. 78.

Atriplex hortensis, *Olus ☉reum.* Germ. Melten oder Milten. vid. Herb.

Atriplex canina est Bonus Henricus. Germ. stoltzer Henrich. vid. Herb.

Attagar i.e. Lapis. ⚗ Germ. Stein.

Attenuantia seu *Incidentia* sunt, quæ acutis suis particulis, poros aperiendo crassos & viscidos humores incidere & descindere possunt. Germ. dünnmachende Mittel.

Atticus epitheton mellis optimi, ut & ceræ, sive propoleos, apud Scribon. Larg. passim.

Attincar Veneris, formula Tincturæ ad ☽ nam. vid. Albatio.

Attingat i. e. Flos æris 🜔. Germ. Grünspan-Blumen.

Attingir i. e. Capsula terrea, Germ. ein irrden Geschirr.

Attractiva dicuntur medicamenta, alias magnetica, quæ vim ad se trahendi habent, ex similibus etiam attractivis composita. G. anziehende Mittel.

Attractylis vid. Herb. Card. Bened. Germ. gesegnete Distel.

Atureb est Vitrum. ⚹ Germ. Glaß.

Avaritia

Avaricia, *Sanamunda*, est Caryophyllata. vid. Radices Caryophyllatæ.
Avac, *Avazac*, i.e. Ammoniacum. ✱ Germ. Salmiac.
Audix est Sal Hammoniacum. vid. Sal Armoniacum.
Avellana Indica, *Areca*, *Fausel* seu *Fusel*. Germ. Indianische Haselnuß.
Avellanæ seu *Nuces ponticæ* & *prænestinæ*. Germ. Haselnuß/sunt aut domesticæ vel sylvestres, ex domesticis aliæ oblongæ, aliæ rotundæ. vid. Nux Avellana &c.
Averich est Sulphur [sign] Germ. Schwefel.
Augmentatio vid. Nutritio.
Aviculæ Cypriæ apud Ettmüllerum in Coment. in Schröderum & Morellum pag. 428. sunt Candelæ fumales.
Avis Hermetis, *Æs Hermetis*, *Avis volans*, quia in altum evolat & tamen iterum in terram propter nutrimenta descendit: unde nutrix omnium, est Terra. Germ. das rothe Bley mitten im Ey/daß nun über sich will und soll 2c. Es ist auch die Esche in der Matrice.
Avornus, *Alnus nigra* seu *Frangula*. Germ. Faulbaum. vid. Cort. Frangulæ.
Aurancum, *Aurantum*, i.e. testæ Ovorum.
Auraric, *Azoch*, *Azog*, *Azet*, *Besech*, *Besec* est Mercurius.
Aureum malum, *Arantia* seu *Aurantia mala*. vid. Mala Arantia.
Aureum vellus, dicuntur scripta Chemiæ de ☽to & ☉ro, & Libri in velleribus conscripti &c. vid. *Lex. Brun*.
Aureus Arabum seu *Denarius Romanus*, septima Unciæ pars est, pendet enim Drachmam unam & insuper septimam ejus partem, est ʒj. & gr. viiiß. Tres denarii seu Aurei tetra drachmam constituunt. vid. *Lex. Blanc*.
Aureus Ramus, etiam significat Chrysopœam sive artificium, aurum faciendi &c.
Aureus Vitæ [sign] *Rulandi* nil aliud est quàm Essent. troch. alhand.
Aurichalcum conficitur per additionem Lapidis calaminaris ex Ære Veneris Germ. Messing. *Orichalcum* itidem vocatur & *Cuprum citrinum*. Sign. [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], H, [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign].
Auricula Judæ vid. Fungus Sambuci Germ. Holderschwamm.
Auriglutinum. Germ. Steingrün. vid. Borax vel Chrysocolla.
Auricula muris. vid. Herb. Pilosellæ luteæ. Germ. Mauß Oehrlein.
Auripigmentum vid. Arsenicum. Sign. [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign].
Aurora surgens ænigmatica est locutio Spagyricorum, quâ indicant Lapidis Philosophici virtutem multiplicativam, quemadmodum unum frumenti granum multum fert fructum.
Aurum, *Metallorum Rex* & *Sol*, ☉ Chymistarum, quia veluti Solis Tincturam in vultu gerens, omniumque Metallorum perfectissimum, pretiosissimum, præstantissimum, & temperatissimum, summum in mortale genus habent Imperium. Generatur ex ☽to vivo pûro, fixo, claro, rubro & ex [sign]re mundo, fixo, rubeo, non adurente, & nullum habet defectum. Ab Hermeticis Philosophis nominatur *Corpus Rubeum*, *Leo*, *Homo senex*, *Lapis benedictus*, *Filius Solis*, *Pater ignis*, *Rubeus filius*, *Lumen majus*, *Fermentum rubeum*. Habetur Arabicum, Germanicum, Hispanicum, Ungaricum &c. plura legenda sunt apud Ruland. Schrœd. Ettmüller & alios Germ. Gold. Sign. ☉, ☉, ○, [sign].

Aurum bracteatum est ☉rum signatum.
Aurum cœlatum, Lamina ☉is, ☉ri folia. Germ. Gold-Blätlein.
Aurum coctum, vocatur Aurum limatum.
Aurum foliatum. Germ. geschlagen Gold oder Gold-Blätter.
Aurum fulminans fit ex ☉ro in 🜂 Regis soluto & cum 🜍 ☿ri ≕to, edulcando siccandoque s. a.
Aurum horizontale est ☿ vulgaris ≏tatus cum 🜄, & imbutus 🜍re ♀ is fixo.
Aurum malleatum est laboratum.
Aurum Mosaicum fit ex ♃ve ☿rio, ✱co & 🜍re mixtis ac s. a. ≏atis.
Aurum Musicum fit ex ♃vis, ☿rii, 🜍is, & ⊖ ✱ci āā. part. æqual. Adhibetur ad picturas & vitra deauranda. vid. *Kunkel. in art. vitrar.* Sign. ☌. ☌, ⊶.
Aurum Obrizum i. e. Limatura Auri ☉⟹ Germ. gefeylt Gold.
Aurum Philosophorum est Plumbum vid. quoque ☿ coagulatus.
Aurum Pictorium idem est ac Aurum Musicum. Sign. ♂.
Aurum potabile, purgetur ☉bis per ♁, quod calcina primo cum ☿ & 🜍 secunda vice, cum ⊖le marino fuso, tertia vice cum 🜔 ri, deinde extrahe cum 🜍re ♄ni s. a.
Aurum potabile est Liquor ☉ri sine corrosivo, quod paucissimi norunt eorum etiam, qui parant indies in hominum perniciem potius quam ad salutem, vid. Authores. Sign. ☌, ☍, ☿.
Aurum potabile vegetabile est Vinum generosum seu optimum.
Aurum vegetabile est Crocus optimus.
Aurum Vitæ fit ex ☉ri ℥ij. ☿rii purificati ℥ij. seorsim propriis menstruis solutis, mixtis & per ♌am ad siccitatem destillatis, calcem residuam calcinando & edulcando, ablutione cum 🜄 & accensione s. a. 🜄
Aurum vivum est Argentum vivum. Sign. 🜄.
Authemeron dicitur Medicamentum, quod eo die, quo adhibitum est, medetur ac juvat. *Galenus.*
Autumnus dicitur anni tempus Tertium post Æstatem. vid. Authores. Sign. ♑, ♒, ♎.
Auver i. e. 🜄 pura & levis. *Martin. Ruland.* & *Johnson.*
Axungia specialiter Adipem suillam inveteratum denotat.
Axungia Lunæ est 🜃a sigillata Lignicensis. vid. 🜃ra sigill. Strigensis.
Axungia Macrocosmi est Petrolæon. vid. Ol. petræ. Germ. Stein-Oel.
Axungia de Mumia, quæ interdum etiam Mumia de medullis scripta reperitur, est Medulla ossium. vid. *Dorn. Mart. Ruland.* & *Johnson.*
Axungia Solis vid. 🜃 sigillata Lignicensis & Strigensis.
Axungia vitri est cremor seu Flos Crystalli.
Ayborzat est Galbanum. Germ. Mutterharz. vid. Galbanum.
Aycophos, Alecofoc i. e. Æs ustum. ⊕ gebrandt Erz.
Aynech dicitur Muscus Arborum. Germ. Baum-Moos.
Azaa i. e. magra, 🜃 rubea. Germ. rothe Erden.
Azagor, Azragar i. e. viride Æris. Germ. Grünspan.
Azamar, Azymar i. e Vermilio vel Mininium. 🜍. Germ. Mening.
Azamo i. e. Color Indus. Germ. Indianische Farb.
Azunec i. e. Armoniacus. ✱. Germ. Armineck.
Azarnet est Auripigmentum. ⚭ Germ. Opermendt.
Azci i. e. Atramentum. Germ. Dinte.
Azec i. e. Atramentum viride, Vitriolum Romanum, Calchantum.
Azedegim & *Azeg*, i. e. Hæmathites. ☍ Germ. Blutstein.
Azeff est Alumen scissum i. e. O plumosum longum. ⁂ Germ. Federweiß.

Azeg

Azeg, *Azegi*, *Azezi*, i. e. Vitriolum ⊕.
Azegera, *Azenga*, i. e. Cantharides. *G*erm. Spanische Mucken.
Azegi, *Arec*, i. e. ▽ Atramenti.
Azel & *Azuq* est Alumen. ○. Germ. Allaun.
Azem & *Azom* i. e. Butyrum coctum.
Azemasor est Cinnabrium & Minium. ♁. & ⋈.
Azensali, dicitur Lapis quidam niger, qui in ☉ro reperitur. Est enim muscus in petris crescens *Mart. Ruland.*
Azernec i. e. *Alfatida*, Cuprum ustum vel Limatura ♀ ris.
Azet, *Duenez* est Limatura ferri. ♂. Germ. Feylspän von Eysen.
Az ci, *Alech*, est Vitriolum ⊕. vid. Vitriolum. Germ. Kupffer-Wasser.
Azimar vid. Azamar i. e. Vermilio, Minium. Germ. Mening.
Azimar est Flos Æris vel Æs ustum. Germ. gebrandt Ertz.
Azob est Alumen saccharinum. ♁ Germ. Zucker-Allaun.
Azoch est Laton, vel Cuprum ☉reo colore tinctum, vocatur & ☿rius noster.
Azom & *Azem* est Butyrum coctum. Germ. Schmeltz-Butter.
Azorot i. e. Jujubæ. Germ. Brustbeer.
Azot vel *Azoth* est Argentum vivum ex quovis corpore metallico tractum, & propriè ☿ corporeus. Theophrastus Medicinam quandam sic appellavit universalem: quidam fuisse lapidem Philosophicum putant.
Azoth Paracelsi seu *Liquor Alkahest.* Helmontius ex ⏀tro, ♀ro, & 🜄 per ☊am tubulatam destillat.
Azragar i. e. viride Æris. ⊕. Germ. Grünspan.
Azub, *Azel*, est Alumen. ○. Germ. Allaun.
Azubo, *Bedigar*, i. e. Vas Chymicum.
Azuc, i. e. Corallus rubeus. Germ. rothe Corallen.
Azugeg i. e. Vitrum. Germ. Glaß.
Azumen i. e. Pondus baccarum.
Azuric i. e. Victriolum rubeum. ⊕R.
Azurium, dicitur massa quædam dura Chymica, facta ex duabus partibus ☿rii, tertia parte ♀ris, & quarta ✳ci Alberti magni Chymia in Th. Chym. Vol. 11. p. 437.
Azymar vel *Azimar* vid. Azamar, Minium. ⏃ Germ. Mening.
Azymus i. e. fermenti expers, vel est panis non fermentatus & insalubris. Germ. ungehöfelendt / ungesäuert.

B.

B si simpliciter occurrit, ferè omni tempore Balneum intelligendum, interdum Balsamum, aliquando etiam benè, ut benè misceatur, aut benè mixtum &c.
Baaracathon, i. e. Psyllium. Germ. Psyllen-Kraut.
Babargematicon, est Succus Cauliculi agrestis.
Baca vel *Baccha* est fructus Olivæ vel Lauri in granis rotundis.
Bacar vel *Bacat* significat pondus. Germ. das Gewicht.
Bacca seu *Baccæ* dicuntur fructus quicunque parvi sunt & rotundi, ut baccæ juniperi, baccæ lauri, baccæ ebuli, sambuci, etiam Fraga & Ribes. Germ. Beeren.
Bacca Alkekengi seu *Halicacabi*. Germ. Juden-Kirschen. vid. Sem. Alkekengi.

Baccæ Concheæ seu *Lapilli Æritbræi*, *Perlæ* seu *Uniones*. Germ. Perlen. vid. Margarithæ.

Baccæ Ebuli, colliguntur Mense Augusto vel Septembri, baccæ maturæ & nigræ Chamæ: Actes seu Sambuci humilis & lentô calore exsiccantur. Germ. Attich: oder Acker-Holderbeer.

Baccæ Hederæ Arb. Germ. Epheu-Körner. vid. Semen vel Herb. Hederæ Arboreæ.

Baccæ Juniperi vid. Juniperi Baccæ.

Baccæ Lauri vid. Lauri Baccæ.

Baccæ Myrtillorum, *Baccæ vitis, Idææ nigræ* seu *Vacciniæ nigræ*. Germ. Heydelbeer. vid. Myrtillus & Myrta vulgar.

Baccæ Paridis, crucis seu *sigilli Christi*, *grana* colliguntur Mense Augusto, *baccæ maturæ Aconiti salutiferi* seu *Solani tetraphylli*, vel *Solani quatrifolii bacciferi* & lento calore exsiccantur. Germ. Einbeerkraut-Körner / oder Beer-Pariß / Sternkraut-Beer / Einbeer oder Wolffsbeer Vocatur quoque *Uva Versa, Uva* Lupina *& Vulpina*. vid. Herb.

Baccæ Sambuci, colliguntur Mense Augusto vel Septembri, baccæ maturæ & nigræ, & lento calore exsiccantur. Germ. Holderbeer.

Baccæ Solatri rubei, Baccæ vesicariæ, Cerasa Judæorum, Cerasa terræ. Germ. Juden-Kirschen. vid. Sem. Askekeng.

Baccæ Vitis, Idææ nigræ, Vacciniæ. Germ. Heydelbeer / Krackbeer / Schwartzbeer. vid. Myrtillus.

Baccaris seu *Baccarus* vid. Asarum seu Rad. Asari.

Bacharis Germanica vid. *Basilicum* Germ. Basilien-Kraut.

Bacilli seu *Baculi*, hoc nomen imponitur medicamentis, figura bacillorum oblongâ, ut Bacilli seu Baculi liquiritiæ, vel liquiritia cocta. Germ. gebacken Süßholtz Interdum etiam Candelæ odoriferæ.

Baculus ferreus est instrumentum ad sustinenda vasa imposita.

Bagedia & *Bardadia* est Libra duodecim unciarum, ℥xij. vel ℔j.

Baharas vel *Baaras Josephi* vid. *Josephus, Horstius* & *C. Baubinus*.

Bajac est Cerussa. ♄ Germ. Bleyweiß.

Balagius sive *Ballasius* sive *Pallasius*, *Palleнæa Gemma*, vel *Ballenæa Gemma*, Carbunculus candidus, vulgò Spinellus, Ballas. Germ. Spinal / oder der Spinel / oder weisser Rubin.

Balandina, dicitur Lapis factitius, compositus ex ☽ to vivo ferri, & est coloris rubei valdè, & resplendet ratione Sulphuris decocta &c. *Lex. Brun.*

Balanus vid. Glans. Germ. ein Zäpfflein.

Balanus Myrepsica vid. Nux Myrepsicâ.

Balasius aliis *Ballasius*, Lapis vel gemma est, purpureo seu roseo colore rutilans, & flammescens à nonnullis Placidus dictus.

Balaustia vid. Flores Balaustiæ. Germ. Granatenblüth.

Balitistera i. e. 🜃 rubea. Germ. rothe Erde.

Balla vid. *Pila marina, Alcyonium marinum*. Germ. Meer-Ballen.

Ballistæ Os, vid. Astragalus seu Talus leporinus. Germ. Hasen-Sprung.

Ballas, Spinellus vid. Ballagius. Germ. weisser Rubin.

Ballote vid. Herb. Marrubii nigri. Germ. schwartzer Andorn.

Balneum ∴næ est quando vasa ∴næ imponuntur, & inditæ species, per ∴am ex vasis destillantur, vel ejus usus est ad mundationem ☽ ti vivi factam elevationem, & mentio ejus est in August. ∴B. Sign. [symbols], Baln. ∴næ.

Balnea sunt duplicia vel *naturalia*, quæ spontè proveniunt, vel *artificialia*, quæ nostro studio fiunt Sign. B. B. B.

Balneum Mariæ vel *Maris* est ahenum, ▽ â calidâ semiplenum, cum operculo foraminato, in quo vitrum destillatorium, fertô plumbeo alligato, impositoque alembico, dissoluta & destillanda destillantur, & ita notatur: MB. B.M. BM. MB. [symbols]

Balneum

Balneum Roris seu *Vaporis, roritum* seu *vaporosum*, est quando vas rem dissolvendam continens, vel etiam res ipsa dissolvenda, ▽ am non contingit, sed saltem à vapore ascendente dissolutio fit; notatur B. R. ♑.

Bals. ita à Medicis præscriptum, semper legendum est Balsamum.

Balsama destillata seu 🜍 tus vegetabiles Balsamici, nil aliud sunt, quàm destillati 🜍 tus cum portione ☍ lei ex aromatibus, gummatibus, resinis & similibus, mediante 🜄 prolecti, ut sunt Liquores oleosi &c.

Balsami vocabulum in Officinis usurpatur plurimis significationibus 1. denotat genus quoddam odoramenti crassiusculi, instar unguènti aut linimenti, & hæc significatio est usitatissima, ut *Balsamum Apoplecticum*, *Caryophyllorum*, *Cinamomi* &c. 2. Solent quoque ex gummatibus, resinis &c. cum 🜄 liquores destillari, qui extrinsecus illinantur, balsamique nomine veniunt, ut *Balsamus Arthriticus*, *Nervinus* & similes. 3. Balsama inunctoria vid. suo loco.

Balsamica seu *Balsamina cucumerina* vid. Momordica. *Germ.* Momordica-Aepffel.

Balsamique nomine veniunt, ex Gummatibus, Resinisvè &c. cum 🜄 liquores destillati, ut superius notatum.

Balsamis etiam adjunguntur, Liquidambra, Storax liquida &c. quæ suis locis videantur.

Balsamis præbet corpus Oleum Nucis Moschatæ expressum & s. a. pro Balsamo præparatum.

Balsamita vid. Herb. Menthæ crispæ. Germ. krauser Balsam.

Balsamita felina, *Mentha Caballina*, *Hedyosmos agrios*, *Mintheogria*, *Menthastrum*. Germ. Katzen oder Roß Müntz.

Balsamita minor Dodon. Ageratum seu *Epatorium Mesuæ*. Germ. Leber-Balsam/ vid. Herb.

Balsamodes, est Cassiæ alterum genus, ab odore simili sic appellata, sed amara. Germ. Balsamische Cassien.

Balsamorum color, conficitur cum magisterio vegetabili ejus herbæ, cujus Balsamum præparatur.

Balsamum & *Balsamus* est Conservator corporum ab omni putredine; estque externus & internus, item quodvis Oleum destillatum, item res quævis, quæ celeriter sanitatem adfert. Germ. ein Behalter aller Cörper vor Fäulung. Item ein jedes destillirtes Oel / auch ein jedes Ding / das bald heilet.

Balsamum vid. Opobalsamum. Germ. Balsam/oder Juden-Balsam.

Balsamum Americanum est istud Balsamum in Peru nascens, & ex America advectum dictumque Balsamum Peruvianum & Indum.

Balsamum Ægyptiacum verum seu *Arabicum*, *de Mecha* seu *Balsamæleon*, laudatur Syriacum, maximè id, quod ex horto celebris Turcarum Imperatoris habetur, in quo magna sedulitate parvula ista Arbor colitur & custoditur. Germ. Egyptischer Balsam.

Balsamum Anodynum conficitur ex Sapone castil. ℥j. Camphoræ ʒvj. opii ℥ß. croci opt. ʒj. pyreni ʒxviij. in ∴ na per 10. ♂ ♀ digestis fiat philtratio. Germ. Schlaffmachender Balsam.

Balsamum Arabicum verum est *Balsamum de Mecha odoratissimum & amabile*, sapore citriô, apportatur ex Arabia. Germ. Arabischer Balsam. vid. Ægyptiacum N.

Balsamum seu *Lacbrymæ* arboris *Copayvæ* & *Copaitæ* ex qua arbore colligitur, cujus caudex terebra perforatur, ex quo foramine instar Terebinthinæ destillatur. Arbor nascitur in Brasilia; Lignum habet rubrum, Folia obrotunda 4. aut 5. digitos longa, 2. vel 3. cum semisse lata, Florem fert mediocrem, quinque foliis obrotundis constantem. Fructus illius est siliqua obrotunda, vel ut piso, instar baccæ Lauri, qui ab incolis comeditur· vid. Copayvæ Balsamum.

Balsamum Corporum, substantiam à putredine conservans, conficitur per 🜩 ⊖lis, ♆am, & pro completione cum Floribus & Herbis. videantur Authores.

Balsamum Elementorum externum est Liquor ☿rii externi, aliàs Mumia Elementorum externorum, & propriè rerum firmamentalis Essentia, quàm etiam nonnulli Quintam vocant.

Balsamum Embryonum est ∇ Embryonum sub Balsami Titulo. Germ. Kinder Balsam.

Balsamum Europœum est 🝆 succini sub Balsami titulo. *Germ.* Agtstein-Oel.

Balsamum ex Hispania Nova vid. Balf. Copayvæ seu Copoyvæ Balsamum.

Balsamum Indicum seu *Indum*, advehitur album & subnigrum ex America in Peru nascens. Item à Regione de Tolu. Utrumque vires habet eximias, in Syriaci locum poterit optimè substitui. *Johannes Rhanadæus* nominat *Indicum* & *Peruvianum*. Germ. Jndianischer Balsam.

Balsamum inunctorium Liquorem inunctorium significat, eumque Oleo crassiorem, Linimento liquidiorem.

Balsamum Judaicum. Germ. der rechte naturliche Balsam aus Judeâ. vid. Opobalsamum.

Balsamum de Mecha vid Balsamum Ægyptiacum & Arabicum.

Balsamum de Mumia est Balsamum de carne tractum. Germ. Mumie-Balsam.

Balsamum est Oleum quoddam compositum, & aliarum rerum additione spissius redditum. Seu est medicamentum Linimenti forma ex 🝆 destillatis paratum, colorem, odorem, & saporem ipsius plantæ vel aromatis referens.

Balsamum Peruvianum seu *Myrrha stillatitia* est quæ ex Provincia Peru Indiæ occidentalis adfertur, communiter vocatur *Balsamum Indicum* seu *Peruvianum*. vid. Balsamum Indicum.

Balsamum Philosophorum est Aurum potabile.

Balsamum Podagricum vid. Balsamum Anodynum.

Balsamum ♄*ni* fit ex ⊖is ♄ni ℥iv. 🜩 Terebinth. ℥xij. f. a. digestis & philtratis.

Balsamum ♄ni præparatur quoque per solutionem ⊖♄ni cum ♆ phlegmatici, & partim per solutionem cum 🝆 Terebinth. postmodum hæ duæ solutiones per mixtionem & digestionē (evaporatô ♆) uniuntur, ut instar Balsami mixturâ fiat, & quoque præparatur, ex 🜊to, ⊖le ♄ni impraegnato, & ad tertias evaporato, per additionem Olei Rosarum vel Sambuci f. q. ut fiat instar Balsami seu Unguenti mixtura.

Balsamum 🜍ris ♁nii fit ex 🜍ris ♁nii, ☿ri āā. ℥j. 🜩 Terebinthinæ ℥iv. digere f. a.

Balsamum Syriacum vid. Balf. Æpyptiacum & Arabicum.

Balsamum de Tolu seu *Tolutanum* est Succus balsamicus de arboribus in Tolu Provincia crescentibus, vel ex India Orientali, etiam ex Nova Hispania adfertur.

Balsamum Veneris fit ex Laminis ♀ris cum 🜩tu Terebintinæ digestis f. a. ut fiat Balsamum viride.

Balux, item *Chrysamos* vel rectius *Chrysammos*, dicebatur olim Hispanis & Latinis *Arena aurea*, è qua ⊙ conficiebatur vid. *Plin.*

Balziam est Faba. Germ. eine Bohne.

Bamma est Tinctura seu Liquor in quo aliquid tingitur aut madefit, ut pannus jusculo immersus. *Germ.* Eindunckung oder Farbung.

Baptisecula & *Blaptisecula* vid. Cyanus seu Flores Cyani.

Baptus

Baptus est species Lapidis bituminosi, mollis, odore excellens.

Barachpanis i.e. Nitrum Salis. vid. *Lex. Johnsoni.*

Barba Aronis vid. Arum seu Radices Aronis.

Barba caprina Vid. Radices.

Barba Herculis Apul. vid. Trichomanes. Germ. Abthun.

Barba hirci, Tragopogon. Germ. Bocks-Bart.

Barba Jovis vid. Sedum majus. Germ. Haus-Wurtz.

Barbarum & *Barbara* sunt Emplastra glutinantia, ad vulnera cruenta & sanguinem fundentia.

Bardadia est Libra duodecim unciarum ℥vij. ℔j.

Barnabas est *Barnaas* est Salpetræ ⊡ narium, ⊡ na Salis petræ, item 🜊 *acerrimum.* Germ. Salpeter oder scharffer Essig.

Bardana vid. Radices Bardanæ. Germ. Kletten-Wurtzel.

Barrus Elephantus. Germ. ein Elephant. vid. Elephas.

Barurac est Vitrum. Germ. ein Glaß. *Lex. Brun.*

Basaltes est Lapis multangularis, colore ferri, durissimus, ut non facilè secari aut vulnerari possit vid. *Lex. Brun.*

Based, Besed, Belesis i.e. Corallus. Germ. Corallen.

Basileion est Collyrium ad principia suffusionum, omnem visus hebetudinem, & cicatrices efficax, apud Aët. L. 7. citante *Gorræo.*

Basilicum vid. Herb. Basilici. Germ. Basilien Kraut.

Basilicum est etiam Emplastrum officinale, quod aliàs *Tetrapharmacum* dicitur, à quatuor simplicibus, è quibus paratur.

Basilicum aliàs est Medicamentum viribus pretiosum, & cœteris excellens. Germ. Königlich Mittel.

Basilidion est Collyrium diversum à superiore.

Basiliscus, dicitur esse Serpens venenatissimus, parum flavus, tres in capite eminentias habens, qui tantummodo conspectus, & quando sibilat auditus, videntes se & audientes necare creditur.

Basis in genere Fundamentum significat.

Basium, allegoricè significat Tincturam extemporaneam ♂tis & ♀ris, Chalybis & Cupri.

Basura i.e. Semen. Germ. Samen.

Batis & *Batis marina, Unguis Aquilæ* est Fœniculum marinum. Germ. Meerfenchel oder Bacillen. vid Herb. & Sem.

Batitura Æris id est Sqama Metallorum. Germ. Metallenschuppen oder Hammerschlag. Battitura Rami i.e. Squama Veneris. Germ. Kupfferschlag/oder Kupfferasche.

Batrachites est Lapis vel Gemma ignobilior, bullæ instar, altera parte quodammodo cava, altera convexa. vid. *Lex. Brun.*

Batrachium est Borax ☨. Germ. Borax.

Batrum sive *Betrum Indicum.* Germ. ein Indianisch wolriechendes Blat. vid. Folia seu Folium Indicum.

Baucia vid. Sem. Bauci vulgaris seu Pastinacæ sylvestris. Germ. Vogelnest-Samen.

Baul est Urina. ⊡ Germ. Urin.

Baurac acutum i.e. coctum.

Baurac i.e. Sal Gemmę. ⦵ Germ. Stein-Saltz.

Baurac i.e. Sal Vitri, Fæx vitri, Spuma vitri, Fel vitri. *Mart. Ruland.*

Baurac i.e. Saphirium Lithargyrium albificatum. Germ. weiß gemachtes Glett.

Baurac & *Baurach* i.e. quodlibet genus Salsuginis.

Bayda i.e. Vas super quod destillatur.

Bdellerum est Sanguisuga. Germ. ein Blut-Egel.

Bdellium, Bolchon, Belebon, Malathra & *Malathrum, Dioscoridi* vocatur *Maldacon,* seu *Madelcon,* Gummi aut Lachryma, Myrrhę gustu & colore ferè

ferè proxima, Arbori Saracenicæ: probatur gustû amarum, translucidum cum frangitur, pingue cum fricatur & incenditur, odoratum, facilè liquescens, simile taurino glutini, molescens, sordibus exutum, apportatur ex Arabia, India, Media.

Bechica sunt medicamenta Tussim inhibentia vid. Pectoralia.

Bechium est Tussilago, vid. Flores, Herbas seu Radices, Farfaræ, Germ. Huff-lattig/ Brandlattig/ Roßhuff/ etc.

Belenion & *Belenium* olim Venenum erat, quod in Ægyptum translatum, fine periculo mandi cœpit.

Belesen, id est, Balsamus Germ. Balsam.

Belleregi, sunt Myroballani, quorum quinque sunt genera.

Belliculi vel *Bellirici marini*, sunt species Conchyliorum sive Cochlearum marinarum umbilicali figurâ constantium.

Belzoinum seu *Benzoinum*, vid. Asa seu Assa dulcis.

Ben, *Been*, & *Behen*, vid. Radices & Nux Myrepsica.

Ben, *Been*, & *Behen*, Hermodactylus albus & rubeus Actuarii & Nicolai vid. Radices.

Beneolentia scil. remedia seu medicamenta, sunt species odoratorum, quæ in genere dicuntur, respondent proportione quâdam iis, quæ Linguæ sunt dulcia.

Benerau, est Verbena, Germ. Eysenkraut.

Bengi est Remedium in forma ℥ Massæ, in India Orient. apud Indos Javanos regni magni Mogol incolas usitatum vid. Authores.

Benilli seu *Vanilli*, Germ. Tesacten/ oder Campachen/ est Fructus siliquosa alicujus Arboris Orientalis.

Benzoin, vide Asa seu Assa dulcis, Germ. wolriechende Asand.

Berberes, *Oxyacantha*, seu *Crespinus fructus*, Fructus est Spinæ acidæ seu Spinæ sanctæ. Fruticant in sepibus, frutetis montosis & locis siccis & aquosis. Germ. Saurach/ Saurdornbeer/ Reyselbeer/ Erbseln und Weinnägelger/ colliguntur in Plenilunio Septemb. vel Octob.

Berillus, dicitur Speculum ex Crystallo superstitiosè consecratum ab Auguristis. Germ. ein Crystallischer consecrirter Spiegel/ Brill oder Berill.

Berillus aureus, *Chrys Berillus*, Germ. Gold-Berill.

Berinbruch, est Lapis, qui prope Spiram ad Rhenum invenitur, ab effectu Berinbruch, Medici verò Osteocollam nominarunt, cujus stupendam virtutem, qui non audierit, legat *Quercetanum*, *Anselmum de Bood*, *Crollium* &c.

Berna & *Birmina* est Vas Vitreatum.

Berrionis, est Colophonia, Gummi Juniperinum, aliàs Vernix. Germ. Geigen-Hartz/ Wachholder-Hartz.

Berula, vide Anagallis aquatica. Germ. Bachbung.

Berytion, est nomen Medicamenti Opthalmici sive Collyrii. vid. Lex. Brun.

Bes, alias *Bessis*, *Bissa* & *Bissis* vel *Bise*, quasi bis triens, quia ⅔ sive duo asses Trientes, seu quod demptô libræ Triente superest. Hoc est ℥viij. Priscian. part. 8. vulgo Marca. Vox præter Celsum, Galeno usitata.

Besacha, Fungus dicitur. *Dorn.*

Beta alba, *candida*, *communis*, Germ. Mangold vid. Herbas.

Beta Sylvestris, *Limonium*, *Apiophyllon*, vid. Pyrola, Germ. Wald-Mangold oder Wintergrün.

Betonica seu *Vetonica*, vid. Flores & Herbas.

Betonica alba est Primula Veris vid. Flores seu Herbas.

Betonica Pauli, est Veronica Germ. Ehrenpreiß/ vid. Herbas.

Betula, Germ. Bürcken crescit in Sylvis & aquosis locis, & amat tractus frigidos & nervosos. Liquor qui in fine Aprilis vel initio Maji ex ejus incisione prodit, incidit & abstergit *Matthiolus*.

Betularia seu *Tormentilla*, vid. Radices Tormentillæ, Germ. Blutwurtz.

Bezabar,

Bezobar, vox Arabica, Indica & Persica est, notat Lapidem, virtute alexipharmacâ præditum, ab animali quodam desumtum.

Bezar, Bejon, Bezaar, Bezoar, Bezehard, Pa-zahar, vi etymi ingenere idem esse posset, quod Antidotus, vel Alexiterium; siquidem apud Persas Pa contra, Zahar verò Venenum significare traditur. Hinc etiam à Medicis derivativum Bezoarticum usurpatur. vid. *Lex. Brun.* & videatur Lapis Bezoar.

Bezar, Bezahar, Besar vel *Bexobar, Bezohar*, est Lapis viridis preciosus, estque vel Occidentalis ⊖ vel Orientalis ⊖ vid. Lapis Bezoar. Germ. Bezoar-Stein.

Bezettæ sunt subtiliores Linteoli tincti in succo Cochionellæ seu Heliotropii tritacei & exsiccati. Germ. Spanische Läpplein / advehuntur ex Gallia & Hispania.

Bezoarticum est Medicamentum venena & malignitates expellens. Derivatur nomen à Lapide Bezoar. Germ. wider Gifft.

Bezoarticum Animale. vid. *Schröd.* Librô 5. fol. 307.

Bezoarticum Joviale fit ex Regulo ♁nii in ✝to fuso ℥iij. quibus adde ♃vis Anglici similiter fusi ℥ij. ut fiat de novo Regulus: postea læviga & admisce ☿ ♎ti ℥vj. destilla per ♌am, destillatum cum -S- ⦶tri ternis destillationibus fige: posteà calcina & ignitum in 🜄 extingue & exsicca: fit ☿ gryseus. Sign. ♃.

Bezoarticum Lunare fit ex ☽na in -S- ⦶tri soluta, & Butyr. ♁nii, procedendo ut supra cum Bezoart. ♃li. Sign. ☽.

Bezoarticum Martiale fit ex Croco ♂tis cum butyrô ♁nii soluto: deinde figendo ut supra, vel fit solvendo ♂ ℥j. in s.q. 🜅. affundendo paulatim Butyro ♁nii ℥viij. & procedendo cum -S-tu ⦶tri & prosequendô ut superius dictum. Sign. ♂.

Bezoarticum Minerale fit ex Butyro ♁nii ℔j. & Spiritu Nitri s.q. mixtis & ternis cohobiis destillatis, ut in Bezoart. ♃li, vel fieri potest ex ⊖tuo Spiritus Nitri Bezoartici, præparatur quoque per affusionem s. q. Spiritus Nitri Mercurio vitæ & abstractionem procedaturque ut supra dictum. vid. ☿ vitæ correctus. Sign. ☿.

Bezoarticum Saturninum fit ex Tinctura ♁nii non rectificata, vitro ♄ni, & Spir. Sal. Nitr. Sign. ♄.

Bezoarticum Solare fit ex laminis ☉ri in 🜅egis solutis, paulatim affundendo hanc solutionem Butyro ♁nii, & procedendo ut supra. Sign. ☉.

Bezoarticum Venereum, ex squama Æris elicitur. Sign. ♀.

Bezoarticum Vegetabile est Spir. Vini Alcoholisatus 🜈.

Bhacta est Terra rubea. 🜨. Germ. rothe Erden.

Biarchetunsim est Cerussa. ✝. Germ. Bleyweiß.

Bibilissa i.e. Papaver contusum. Germ. gestossene Mahen.

Bibinella vid. Herb. & Rad. Pimpinellæ. Germ. Pimpinellen.

Bicichiæ sunt Trochisci Bechici sublinguales Germ. Husten-Schäufflein.

Bicongius est Mensura duodecim sextarios continens, *Lex. Blanc.*

Biladen est Chalys, Calybs, Calips. Germ. Stahl. ♂

Bilis vid. Fel. Germ. Gall.

Bipenella vid. Herb. & Rad. Pimpinellæ.

Bira vid. Cerevisia. Germ. Bier.

Bisematum est omnium levissimum, pallidissimum & vilissimum Plumbum.

Bis Lingua vid. Uvularia. Germ. Zäpflein-Kraut.

Bismalva vid. Herb. seu Rad. Altheæ. Germ. Eybisch.

Bismuthum vid. Marcasita dicitur etiam Bisemutum. ♁ .
Bistorta, Serpentaria fœmina vid. Rad. Bistortæ. Germ. Natterwurtz.
Bithynos, duo significat medicamenta. 1. Est nomen Emplastri ad hydropem, 2. pastillus dicitur Bithynus. vid. *Lex. Brun.*
Bitrinatum & *Bonatum* est vitreatum, seu vitro obductum.
Bitumen avium & *Viscus avium* est Gluten viscatum. Germ. Vogel-Leim.
Bitumen à Græcis *Asphalton* dictum, forsitan à lacu, Asphalite in Judæa, qui nunc vocatur Mare mortuum, ubi scilicet olim Sodoma & Gomorra fuêre.
Bitumen est ▽ ♀ rea, succus pinguis. Bituminum varia sunt genera.
Bitumen Indicum seu *Asphaltum factitium*. vid. Pissaphaltus.
Bitumen Judaicum. Germ. Juden-Leym/ Bergwachs aus Judäa. est Asphaltum.
Bitumen nostrum apud quosdam est Cera montana Germ. Bergwachs.

1. *Liquidum* oleo simile, Petroleum est. vid. Naphta.
2. *Liquidum odoratum* Saxonicum.
4. *Nigrum, crassum*, quod à picis colore nomen habet, à lacu Sodomæo, quo Mauri cadavera implent.
5. *Nigrum, crassum* è Palæstina. Germ. Indianisch Bergwachs.
6. *Fossile* carbonibus simile. Germ. Böhmische Stein-Kohlen.
7. *Bitumen perversum* est Liquor incertus. Germ. ein ungewisser Leym.
8. *Bitumen siccum*, quod Judaicum & Asphaltos vocatur quod mortui maris genitura est. Germ. Juden Bech. vid. Authores. *Mart. Ruland. Schröd. Lex. Brun.* &c.

Bix, i e. Napellus. Germ. Eisen-Hütlein.
Blachmal, est materia liquefactione plurium unà metallorum confusa in ♀ injecta. *Johns. Lex.*
Blacta, Blattion, Ungula odorata, Unguis Aromaticus. vid. Blatta.
Blactara, Blanca mulierum, Blancta, Cerussa, ♄. Germ. Bleyweiß.
Blandus scil. △ & æqualis ut in negotio Lapidis Philosophici requiritur.
Blatta Bizantia, sive *Ungnis odoratus, testa* seu *tegumentum* est alicujus conchilii, *Blacca* sive *Blacta Byrantia, Onyx Actuarii, Blattion, Byzantion, Nicmyrepsi, Conchula Indica, Ostracium Indicum, Conchylii Indici operculum*, odore suavi vel ut quidam volunt castoreum æmulans, colore fusco, figurâ oblongâ. Germ. Indianische Muschel-Schaale.
Blattaria, Candela Regia & *Regis* vid. Verbascum. Germ Wüll-Kraut.
Blincta i.e. Terra rubra. Germ. rothe Erden.
Blumati, terreum est Vas vitreatum. *Johns. Lex.*
Bochetum, est alicujus decoctionis secunda Decoctio.
Bocia dicitur Vas vitreum firmiter clausum, ventro rotundum, collo oblongum & strictum, ad mensuram dimidii pedis & ultra. Dicitur & Ovum ♎torium urinale, Cucurbita &c.
Bodid i. e. Ovum. Germ. ein Ey. O. *Johns. Lex.*
Bof i. e. Calx viva. ♆ Germ. lebendiger Kalck.
Bosist. seu *Bovist* & *Buovis* vid. Fungus Chyrurgorum.
Bolbiton est Stercus bubulinum in specie apud Hippocr.
Bolesis est Corallus. Germ. Corallen.
Bolejon est Balsamus. Germ. Balsam.
Boletus cervinus, Fungus cervinus, Tuber cervinum. Crescit in sylvis ubi cervorum copia est, sunt rotundi, magnitudine ferè pilæ palmariæ & aliquando minores, corticibus obducuntur subnigris, intus continent materiam pulverulentam nigerrimam. Germ. Hirsch-Brunst / Hirsch-Schwamm.
Boletus orbiculatus. Germ. Pfifferling. vid. *Ovatus* seu *Fungus Chyrurgorum.*

Bolus dicitur Lutum, quod minerale nullum in se habeat. *Dorn.Mart.Ruland. Johnson. Boletus* idem significat.

Bolus Spagyricis quoque dicitur coagulum specificum, quod est essentiale chymicum, ut sit Essentia quædam liberata &c.

Bolus albus, Bohemicus optimus, & qui ex Hetruria venit albus. *Germ.* weisser Bolus. Sign. [sign].

Bolus Annebergius. Germ. gebürgischer Bolus.

Bolus Armenus seu *Orientalis verus*, quem in magno pretio habet Turcicus Imperator. Utuntur eo Turci contra anginam, febres & pestem. Germ. Armenischer Bolus / plura apud Authores legenda sunt.

Bolus Armenus vocatur *Romanus, Lutum Armenum, Terra Armenica Terra astra, Terra rapta*, non solùm ex Armenia sed ex multis aliis Regionibus adfertur, laudatur levis & pinguis. vid. Lemnia & Terra Lemnia.

Bolus Armenus, magna ejus copia prope Villacum & Halberstadium, durus & puniceo colore. Quidam vocant Hæmatitem. Germ. Blut / oder Rödelstein.

Bolus Armenus, Rubrica Armena, ▽*ra Carpentoriorum.* Germ. Rödelstein. Sign. [sign], [sign], [sign], [sign].

Bolus Bohemicus albus & *rubeus*. Germ. weisser und rother Böhmischer Bolus.

Bolus communis est vilissimum genus inter Bolos. Germ. gemeiner Bolus. Sign. d, [sign], [sign].

Bolus Judaicus est Althea. *Johnsoni Lex.* 2.

Bolus medicamenti, certam formam quoque significat, mellis ferè consistentiâ paulò crassiore conglomeratam, tantâ quantitate, quantùm buccâ ferè capi potest. Germ. Bissen. vid. *Lex. Brun.*

Bolus Pannonicus verus. Germ. rechter Ungarischer Bolus.

Bolus rubeus. Germ. rother Bolus.

Bolus Toccaviensis, ità dictus à Regione, qui non inferior est in virtutibus Bolo Armeno, in Hungaria reperitur.

Bolus vulgaris albus & *rubeus*, optimus & purus qui lutum purum & sine ∴ nulis repræsentat.

Bombasum & *Bombax* vid. Gossypium vel Semen Bombacis.

Bombyx est Vermis lanificus, sericum texens, oriturque tum spontè, tum ex ovis. Ejus Historiam admirandam prolixè reperies apud *Ulyss. Aldrovand.* L. 2.

Bonati est Vitreati *Johns. Lex.*

Bonifacia seu *Bislingua*. vid. Herb. Hippoglossi. Germ. Zäpflein-Kraut.

Boona, Phaselus major, vid. Semen fabarum.

Boraco, *Capistrum* ⊙*ri*. vid. *Tinckar, Borax*.

Borades est Limatura. *Germ.* Feylsel. *Johns. Lex.*

Borrax est vel nativus vel factitius, nativus in India Orientali reperitur, & adfertur exinde in Belgiam, artificialis seu factitius ex [sign]tro & [sign]na factus. Vocatur etiam *Chrysocolla* & *Auriglutinum*. Germ. Borax. Sign. [sign], [sign].

Borrax petrosus. Germ. Felsichter Borrax.

Borrax i. e. *Effrenitrum*, *Attinckar*, vel *Nitrone*.

Borritis dicitur Lapis Philosophorum, qui sapientum Æs liquefacit, & velut [sign] fluxibilis vertit. vid. *Lex. Brun*

Borrago, *Corrago* seu *Buglossum verum*. vid: Flores seu Herb. vel Rad. Borraginis.

Bosci Salvia, *Scordiana* est Salvia sylv. Germ. wilde Salbey. vid. Herb.

Botamum est Plumbum lotum. Germ. gewaschen Bley.
Botane vid. Herba Germ. Kraut. *Lex.Brun.*
Botanica, est scientia de Herbis, inde Botanicus qui herbas novit.
Botanicon, nomen est Emplastri quod ab Ægineta describitur.
Botanicus est qui Herbas novit & colligit vid. Herbarius.
Botin, *Butimo* & *Butino* est Terebinthina, item Balsamus Terebinthinæ, quando certô suô tempore colligitur, secundum hanc influentiam Balsamicam. Germ. Terbenthin-Balsam so nach seiner Balsamischen Influens gesammelt worden.
Botryitis, *Botritis*, species est Cadmiæ ustæ, Uvæ speciem referens.
Botrys Germ. Trauben-Kraut. Vid. Herb.
Botus, *Botia*, *Botus barbatus* est Vas Chymicum, quod dicitur aliàs Cucurbita: Item Vas fusorium vel descensorium, quoque Vas super Vas in quod funditur ⊙rum.
Bovist, vid. *Bofist*. Germ. Bofist/ Bubenfist / oder Wolffsfist.
Boxus dicitur *Viscus* in arbore nascens, qualis est Viscus Corylinus, Quercinus &c.
Brabyla, dicuntur Pruna & quidem magna dulcia atro-cœrulea, vulgo Damascena & Hungarica &c.
Bracha Cuculi, *herba primi Floris*, *Clavis Sti Petri*. vid. Flores Primulæ Veris. Germ. Schlüssel-Blumen.
Brachium & *Bracium Cuprum*. ♀ Germ. Kupffer. *Mart.Ruland.*
Bractea, *Laminæ*, *Soleæ*. Germ. Blech.
Brancha Leonis, *Pes Leonis*. vid. Alchimilla.
Brancha Ursina. Germ. Beernklau. vid. Herbas.
Braricia est Vitrum. XX Germ. ein Glaß.
Brase i. e. Carbo. Germ. Kohlen.
Brasilium vid. Lignum Brasilium.
Brasma est Piper adulterinum.
Brassodella, *Brassatella* & *Brossatella*, quæ aliô nomine vocatur *Ophioglossum*, *Lanceola*, quàm etiam *Linguam serpentinam* vocant, *Lingulaca*, *Lancea* ✝*ti*, propè Argentoratum satis abundè reperitur. Germ. Natter-Zünglein/ unsers HErrn Speer-Kraut.
Brassica Germ. Köhl. vid. Herb.
Brassica Canina, *Cynia*, *Cynocrambe*, *Linozostis agria*, vid. Herbam Mercurialem. Germ. Ringel-Kraut.
Brassica marina est Soldanella. vid. Herb.
Brodium, est Liquor in quo medicamenta vel asservantur vel diluuntur.
Bromion, nomen est Emplastri vel Magmatis. *Æginet.*
Bruchus vid. Ærnca seu Semen Ærucæ. Germ. Raucken.
Brumasor, Terminus spagyricus, significans Argentum vel ☽ nam.
Brumoti ▽ *reum*, est Vas vitreatum.
Bruscus seu *Ruscus*. Germ. Brüßken/ Rüßken oder Mäuß-Dorn. vid. Rad. Brusci seu Rusci.
Bruta, est vis quædam influentiæ cœlestis, quæ per animalia Bruta rationalibus manifestatur, ut in Chelidonia per hirundinem, in sale per Ciconiam clysteris usus. Germ. verborgene Krafft der himmlischen Influens, so durch das Viehe geoffenbahret wird. *Mart.Ruland.*
Bryon significat Muscum molliorem arborum. Germ. Baum-Mooß.
Bryonia Indica. seu *Peruviana*. vid. Rad. Mechareæ alb.
Bryonia nigra. vid. Rad. Jalappæ.
Bryonia, *Vitis alba*. vid. Rad. Bryoniæ.
Buccatum est vitreatum. Germ. verglaßurt.

Buccelaton & *Buccella purgatoria*, eſt medicamentum in Panis formam concinnatum, purgandi vim habens.

Buceras & *Buceros* dicitur Fœnum græcum ejusque Semen.

Bufo ſeu *Phyſalus*. Germ. Krotte paluſtris & terreſtris, eſt externè & internè uſurpatur. Exſiccatus 🜍to parùm maceratus, tempore peſtis in uſu eſt. vid *Schröderum* & *alios*.

Bufonaria, Cyanthemis, Chamomilla Canina, Buphthalmum fœtidum. Germ. ſtinckende Chamillen. vid. Herb.

Bufonites. Bufonius Lapis, Crapaudina, Chelonites eſt Gemma, ſeu Lapis, qui è Bufonis capite erui traditur. Germ. Krotten-Stein. vid. Lapis Bufonis.

Bugiæ Cortex. vid. Cortex Bugiæ.

Bugloſſum Germ. Ochſen-Zunge. vid. Flores, Herbas & Radices.

Bugloſſum latifolium, Verum & *Urbanum*. vid. Flores ſeu Herb. Borraginis.

Bugloſſum rubrum, Alkanna. vid. Rad. Anchuſæ. Germ. rothe Hundszungen-Wurtzel.

Bugula eſt Conſolida media, vid. Herb. Prunellæ & Adiantum ☉reum.

Bulbus eſt Cepa marina vel Squilla. Germ. Meer-Zwiebel.

Bunias vid. Napus vel Semen Napi. Germ. Steck-Rüben.

Buphthalmum, Oculus Bovis. Germ. Rinds-Auge. vid. Herb.

Buphthalmum fœtidum, Anethum Caninum, Cotula fœtida. vid. Herb.

Bupreſtis, eſt Animal inſectum quoddam, Cantharidi & ſpecie & viribus adſimile. *Gal. L. 11*.

Bur, Terminus Helmontianus, ſignificans Succum mineralem, &c. vid. *Lex. Brun*.

Burac, i.e. omne genus Salis, alii verò diſtinguunt, ut B*aurac, Denequat, Borago, Borax, Uritar, Angar*. vid. *Mart. Ruland*.

Burma vel *Burmati*, eſt Vas 🜄eum invitreatum.

Burina i.e. Pix. Germ. Pech & *Burnea*. *Mart. Ruland*. & *Johnſon*,

Burſa paſtoris. Germ. Täſchel-Kraut. vid. Herb.

Butleri Lapis, vid. fol. 40. in corpore Chym. Med. *Joh. Helfr. Jungken Phyſici Francofurtenſis*.

Butyrum Antimonii, Liquor eſt ex ♁nio & ☿rio ſimul deſtillatis per 🝪am, in quo ☿ Vitæ continetur, donec 🜄ne 🜄 deſtillata adjecta, ſeparatur.

Butyrum Cancrorum præparatur beneficio Butyri majalis per coctionem, cum cancris contuſis ad conſumptionem humiditatis. Germ. Krebs Butter

Butyrum Capræ & *Majale*, colliguntur Menſe Majô, & lentô 🜂ne per coctionem ad conſumptionem humiditatis præparantur. Germ. Geiß- und Mayen Butter.

Butyrum apud Chymicos ſeu Hermeticos interdum intelligendum eſt ✱

Butyrum eſt Medulla Lactis. Germ. die Butter iſt das Marck von der Milch.

Butyrum Saturni eſt dulcedo Plumbi & althey plumbi. Germ. die Süſſe des Bleyes. *Mart. Ruland*.

Buxade vel *Buxarion*, eſt Satyrium. Germ. Knaben-Kraut.

Buxus, Frutex eſt quædam in arbuſculum creſcens, in hortis paſſim voluptatis gratiâ plantatur. Germ. Buxbaum.

Buzabaram, Buznarum, Buznariam, i.e. Zedoaria. Germ. Zidwer.

Byne, dicitur Hordeum maceratam germinans, ac una cum ſingulis toſtum, uti rectè deſcribit *Ætius* L. 30. C. 29.

Byrethrum, Barette, vel *Berettum*, denotat ſpeciem Sacculi capitalis, vel pileoſi medicati, ſive Cucuphæ ex ſpeciebus cephalicis paratæ.

Byrſa i.e. Corium. Germ. Leder. ♆

Byſſus eſt Lini genus tenuiſſimum & nobiliſſimum, naſcens in Ægypto & India, ex quo olim precioſiſſimæ veſtes conficiebantur. vid. *Gorr.*

C.

CAb i.e. Aurum. ☉. Germ. Gold.
Cabala, Caballa, & *Cabalica*, est Ars Cabalistica, & scientia occultissima, quæ divinitùs una cum lege Moysi tradita fuisse fertur. vid. *Mart. Ruland.* fol. 108.
Cabalatar & *Cabulator* est Sal Nitrum. ⦶. Germ. Salpeter.
Cabales Caballi (Gabales Crollii) sunt Lemures & astralia hominum corpora &c. vid. *Mart. Ruland.* fol. 109.
Cabalicis, est species Storacis. Germ. Storax.
Caballina herba, i.e. Cauda Equina, vel Equisetum. Germ. Roß-Schwantz.
Cabebi, Cabeb & *Cabeth* i.e. Squama ferri.
Cabdatim, i.e. Tamarandi. Germ. Tamarinden.
Cabel i.e. Stercus. Germ. Unrath/ Auswurff.
Cabulator i.e. *Cabalatar* Sal Nitrum. ⦶. Germ. Salpeter.
Cacabre vel *Karabe*, Gummi est, quod dicitur Electrum.
Cacabus seu *Lebes* est Vas cupreum, 🜄 reum seu ferreum majus, ♃ nô intus obductum, in quo medicamenta coquuntur. Germ. Kessel oder Geschirr zum Kochen. vid. & Lebes.
Cacabus Veneris, i.e. Papaver palustre.
Cacao, Cacho seu *Cacoa* est fructus colore fuscus, tenui membranâ conclusus, alicujus arboris Americanæ ex Guatimala &c. magnitudine Amygdali vel ut quidam putant Mali aurantii. Hujus arboris quatuor generá in America inveniuntur. Germ. Cacao-Nuß oder Früchte. Plura legenda sunt apud Dominum Laët in sua *Histor. occident. Libro* 20. *Cap.* 2. item in descriptione Domini Ximenis de *Americanis animalibus*; item apud Thomam Gage Anglum &c.
Cachimia. Germ. weisse Silber-Kreide.
Cachita, i.e. Tragacanthum. Germ. Dragandt.
Cachostomachum, debilitativum stomachi. Germ. das den Magen schwächt.
Cachriis vel *Conchriis* apud Dioscoridem significat Semen Rorismarini, imò ipsum etiâm Rorismarinum sive Libanotidem. Dicitur & germinatio arborum quarundam videlicet Abietis, Juglandis, Piceæ, Quercus &c.
Cachymia, Cachimia, Kakimia, terminus est Paracelsicus, quô denotatur corpus Metallicum imperfectum, vel immatura metalli Minera &c. vid. *Lex. Brun.* vel *Kachimia*.
Cacia ferrea i.e. Cochlear ferreum. Germ. ein eyserner Löffel.
Cacoalexiterium vid. Alexiterium. Germ. Gifft-Mittel.
Cacodes significat malè olens. Germ. das übel riecht.
Cacolla, Cacul, Cacule, idem est ac Cardamomum. Germ. Cardamümlein.
Cacorema vid. Corema, est purgamentum.
Cacrios, Kakrios, i.e. Rosmarinus, vel Semen ejusdem. Germ. Roßmarin-Saamen.
Cacumina seu *Cacuminula* sunt Summitates. Germ. die Sprossen.
Cacusen, i.e. Ferrugo Ferri. Germ. Eisen-Rost.

Cadaria
Cadmia acinosa
Cadmia Alexandrina
Cadmia Botryitis
} est Tutia. 𝍏 Germ. Tutien oder Tutsüs.

Cadmia candidus Liquor aliquando nominatur.

Cadmia factitia
Cadmia fornacum
} est Tutia. 𝍏 Germ. Tutien oder Tutsus. vid. Tutia.

Cadmia

Cadmia fossilis metalli expers / *Cadmia fossilis lapidosa* / *Cadmia fossilis nativa* } est Lapis calaminaris. ⚒ Germ. Kallmeystein. Utuntur ea ærarii fabri, qui ex ære Aurichalcum parant, siquidem sine ea id parari non potest.

Cadmia fossilis metallica vid. Cobaltum.

Cadus est nomen vasis vinarii & certæ quoque mensuræ, videlicet Amphorarum octoginta. Amphora verò Libris octo, vel Unciis nonaginta sex æstimatur. vid. *Linden.*

Cecilia seu *Cœcilia* vel *Cœcula* est nomen Serpentis, cujus morsus & venenum eodem cum Amphisbœna aut Vipera infert symptomata, teste Forestô.

Cementatio, Cæmentum, Cœmentum, Cimentum & *Cimentatio* est corrosio sicca, quâ corpus aliquod metallicum, cum Salibus corrodentibus stratificatum calcinatur.

Cafa, Caphura vid. Camphora. ⚹. Germ. Campher.

Cafarum est Gummi Asphaltum. Germ. Juden Pech.

Cahos seu *Chaos* est Elementum aëris, seu Globus scatens omnibus Elementis. vid. C. *Glaseri* Nov. laborat. Chym. fol. 576. & alii Authores, speciatim *Ideus.*

Cahos seu *Chaos magnum Poterii*, nil aliud est quam ☿ ♁, in 🜅 solutus & 🜄 à ♄ sâ ♁ tus, ex quo deinde Chaos ejus magnum præparatur singulare remedium, vid. ejus scripta.

Caiban, i. e. Menthastrum. Germ. wilde Müntze.

Cakele est Herba similis vermiculari, saporem habens acetosum & salsum. Germ. ein Kraut dem Mauerpfeffer gleich.

Cal est Arsenicum Citrinum, item ✠ tum.

Cale, Calaëm, Calaëmum est species Stanni Indici, quod 🜂 nis examini subjectum trânsmutatur in speciem Cerussæ, qualis fit ex plumbo & stanno nostrate. vid. *Lex. Brun.*

Calambucum seu *Tabrobanum Lignum*, seu *Xylum Aloës* vid. Agallochum seu Lignum Aloës. Germ. Paradiß-Holtz.

Calamina seu *Calaminaris Lapis*, est Cadmia lapidosa, metalli expers est Lapis, qui reperitur in metallorum fodinis, fossilis, subflavus. vid. Lapis calaminaris.

Calamintha 🜄 *tica* est Mentha 🜄 tica vid. Herb.

Calamintha Italica seu *montana*. Germ. Berg-Müntz / oder wild Mutter-Kraut. vid. Herb.

Calamus Alexandrinus vid. Rad. Calami aromatici.

Calamus Aromaticus vid. Rad. Acori veri. Germ. Calmus.

Calamus Aromaticus Indicus vid. Rad. Calami aromatici.

Calamus dulcis uid. Cassia fistula. Germ. Cassien Pfeiffen.

Calazia est Lapis preciosus habens in se maculas grandini similes.

Calcadis & *Calcantum* est species Atramenti.

Calcadis est Vitriolum album, aliâs Sal Alkali.

Calcaneus, Calcaneum, Calx, Os Calcis, quod Astragalo subest.

Calcaneus leporinus vid. Talus leporinus. Germ. Hasensprung.

Calcanthum, Calchantum & *Chalchantos* significat 1. Flores Æris, 2. Calcitidem quæ species Vitrioli, 3. Vitriolum, 4. Æs ustum vel petrinum, 5. Vitriolum viride, vid. Vitriolum.

Calcarius Lapis, est Saxum unde Calx paratur.

Calcata est Atramentum Citrinum.

Calcatar, Calcotar, Calcadinum, est Atramentum rubeum, Vitriolum. ⊕

Calcaton i. e. Trochisci de Arsenico. Germ. Maußgifft-Zeltlein.

Calcena, Calcenon, Calcenonia, Calcinonia, dicitur minera Tartarea, morbosa sive Calx Tartarea,

Calchiteos

Calchiteos est Ærugo Æris, item Marcasita, & Calcitheos.

Calcidium, dicitur medicamentum de Arsenico.

Calcifraga Scribon. Germ. Nessel Fahren oder klein Milß-Kraut. vid. Ceterach seu Scolopendrium verum in Herbis.

Calcinare est corpora dura vel lapidea ita resolvere, ut in tenuissimum pulverem redigi queant. Sign. [signs]. Calc.

Calcinatio Argenti est quatruplex. 1. immersiva, 2. amalgamatoria, 3. cementatoria, 4. reverberatoria, quæ fusius videri possunt ap. *Schröder. Phar. Med. Chym.* Lib. 3. fol. 378. Sign. [signs].

Calcinatio Auri quinque modis peragitur, & est: 1. immersiva, 2. vaporosa, 3. amalgamatoria, 4. cementatoria, 5. reverberatoria, qui modi prolixius describuntur à *Schröd. fol.* 363. Sign. [sign].

Calcinatio corporum est combustio quæ fit △ne majori, vel est rerum coagulatarum solutio, suntque calcinationes multiplices.

Calcinatio corrosione sicca, est quando corporibus calcinandis non humor, sed ejus in locum corrodentes materiæ siccæ adjunguntur, quibus calcinantur, estque Cœmentum & Commixtio.

Calcinatio corrosione vaporosa, est quando in tenues laminas corpora metallica redacta, per acrem corrodentemque fumum calcinantur.

Calcinatio humida quæ fit per vapores ▽sos & calidos à locis vicinis venis metallicis elevatos, qui vapores calidi & ▽si acuati sunt Sale Terræ centrali, vel ut alii vocant Sal naturæ.

Aliquando corpora laminata super ▽Fortibus, aliquando super [sign]to, vel recrementis uvarum pressarum suspenduntur &c.

Calcinatio humida Philosophica seu *sine △ne calcinata dicta*, exempli gr. Cornu Cervi, Ebur, Ossa & alia in alembico suspensa, sine △ne per vapores ▽eos elevatos in alembicum, sensim sensimque penetrantes, ossa ut fiant friabilia & conterebilia.

Calcinatio alia humida Philosophica seu *Spagyrica* vel *sine △ne dicta*, quoque fit per coctionem in Lixivio, ut fiant friabilia, & conteribilia. Germ. Philosophische Calcinirung / oder ohne Feuerbrennung.

Calcinatio humida immersiva fit quando calcinandæ res immittuntur in menstruum solvens. ex gr. si Cuprum immittitur in [sign] ☾tri aut ♄ in [sign]tum, calcinatio est immersiva. Via sicca contingit, quando fit stratum super stratum, re calcinanda & dicitur propriè Cæmentatio, locumq; imprimis habet in metallis calcinandis, quæ In lamellas deducuntur & cum ⊖ linis vicissim locantur, mixtura hæc committitur △ni ut Salia resoluta emittant suos [sign] acidos, qui rodunt additum metallum, & hæc cæmentatio quoque in ☉ro aliisque metallis adhibetur.

Calcinatio reverberii est in calcem solutio. Calx autem generali significatu est Pulvis quilibet in partes inpalpabiles comminutus, quam & alcool nuncupare consuevêre, itaque sub se comprehendit calcem propriè dictam.

Calcinatio specialis est, qua principaliter dicta Calx in combustione reverberante efficitur.

Calcinatum majus, dicitur omne quod arte Spagyrica dulce factum est, quod ex propria sua natura non erat, ut ☿rii dulcedo, Plumbi vel ejus anima, Salis & similium, quæ celerrimæ consolidationis existunt. Germ. der grosse Calcinat / alles was durch Spagyrische Kunst süß gemacht ist.

Calcinatum minus est omne quod à natura dulce est & citissimè curat, ut Saccharum, Manna, Tereniabi, Nostoch & similia quæque. Germ. der kleine Calcinat / alles was von Natur süß ist.

Calcitari est Sal Alkali & Alkael.

Calcitea est Dragagantum. Germ. Tragandt.

Calcithis nativa ſponte ſua naſcitur & in fodinis concreta invenitur, æris ruborem & colorem habet, unde & nomen accepit, ac rubra dicta eſt. Germ. roth Kupffer-Waſſer.

Calcithos eſt Æs viride. ⊕ Germ. Grünſpan.

Calcitis, Calticis, Calcota eſt Atramentum rubeum.

Calcocos eſt Æs. Ertz oder Kupffer.

Calcokeumenos eſt Æs uſtum. Germ. Kupfferſchlag.

Calculæ vocantur Conchæ, quæ naſcuntur in mari. Germ. Muſcheln.

Calculus humanus vid. Lapis humanus ſeu Ludus humanus.

Calculus Vini, Lapis Vini, Oenolithus, Fex vini lapidoſa, eſt Tartarus. Germ. Weinſtein. vid. Tartarus.

Caldar eſt Stannum. ♃. Germ. Zinn.

Caldarium, à caldus, pro calidus, ſignificat Ahenum in quo quid ferveſit. Germ. Keſſel.

Calendula, Caltha, ſeu *Calthula*. Germ. Ringel-Blum.

Cali i.e. Cinis clavellatus. Germ. Druſen-Aſche.

Caliculi Glandium quercini Germ. Eycheln-Hütlein. vid. Glandium Caliculi.

Calidus eſt Trochiſcus de Arſenico.

Calix Glandium Plin. & Copula Glandium. Germ. Eychen-Hütlein

Callecamenon, Calcucementum, Caſticum, Calcutium, Caſtitium, Calcute, Endebaſtum, eſt Æs uſtum. Germ. gebrandt Ertz.

Calleon, Palear eſt Barba Galli gallinacei. *Lex. Brun.*

Callena eſt ſpecies ⊖lis petræ.

Calliblepharon, dicitur Medicamentum palpebris exornandis accommodatum. Germ. ein Mittel zum Augbraunen.

Calliette & *Caliette* ſunt Fungi flavi in plantis Juniperinis creſcentes. Germ. Wacholder-Schwämmlein.

Calliphyllon Hippocratis, Tricophyes Apulay, Selinophyllon, Adianthum, & Amianthum Apulay, H. Capillaris, vid. Trichomanes. Germ. Steinfeder/ Wiedertod oder Wiederthon.

Calocamonon eſt Æs uſtum. ♀. *Johnſonus.*

Calmet, Coſmec, Coſmet & Caſmet eſt Antimonium. ♁. Germ. Spißglaß.

Calor arenæ, medius eſt inter Cinerem & Scobes ferri, eſtque quando vas materiam continens in catino ∴rio ∴nâ circumdatam ſubſtantiam fixiorem, quam Cineres propellere nequibant, protrudit. Ubi advertendum, ∴am ſubtilem, non adeò violentum calorem præbere, quàm groſſam.

Calor artificialis dicitur, qui ad Artificis nutum, accendi, dirigi & adminiſtrari poteſt.

Calor Carbonum eſt, quando calor prunarum flagrantium materiam, vel vas proximè tangit. Hujus uſus eſt in infuſionibus, cæmentationibus, probationibus, calcinationibus & diſſolutionibus.

Calor Cinerum eſt, quando partes fixiores per Cineres eliciuntur. Hic medius eſt inter ∴næ & Balnei calorem: proinde illius ope non modo ſubtiliores & ad naturam ▽ſitatis ſimplicis approximantes ſubſtantiæ propelluntur, ſed & colores & fixiores partes eliciuntur.

Calor digerens eſt, quò materia diſſolvenda digeritur, id quod aut athanore, aut fimo perficitur.

Calor fimi eſt, quando vaſe infimo poſito, materiamque continente, digeſtio fit. Hic calor multi uſus eſt apud Artifices, in infundendis, digerendis & putrefaciendis rebus &c.

Calor flammarum est, quando adhibito conveniente alimento, flammæ materiam attingunt. Hic calor vocatur △ vivus, quo reverberantur & calcinantur omnium metallorum corpora, nec non Spiritus tandem propelluntur.

Calor fortis est, quando △ ne auctiori & intensiori res separantur.

Calor impeditus est, quando △is à materia vel vase, ne illud proximè tangat, ab alio vase impeditur.

Calor liber est, qui proximè materiam, aut vas materiam continens tangit &c.

Calor naturalis est, quando radii ☉lares, vel per se materiam sibi applicatam excoquunt, vel in speculo concavo collecti, rei applicantur &c.

Calor scobis aut *scoriæ ferri*, calore ∴næ intensior, & aperto vicinior est, quando ex scobe vel scoria ferri res propelluntur. *Mart. Ruland.*

Calor vesicæ levis est, quo ex materia vesicæ imposita, applicato alembico, substantia humida prolicitur.

Caloris species à Rhenano enumerantur, cum eorum descriptionibus 1. *Calor naturalis*, 2. *artificialis*, 3. *simplex*, 4. *Calor digerens*, 5. *digestio in athanore*, 6. *Calor fimi*, 7. *Calor separans*, 8. *lenis Calor*, 9. *Calor vesicæ*, 10. *Cinerum Calor*, 11. *fortis Calor*, 12. *Calor impeditus*, 13. *Calor* ∴*næ*, 14. *Calor scobis* aut *scoriæ ferri*, 15. *Calor byeræ*, 16. *Calor carbonum*, 17. *Calor flammarum*, *Calor mixtus qui Balneum* appellatur, quod duplex est, MB. & Balneum Roris.

Calostrum, i.e. Lac recens. Germ. frische Milch.

Caltha Alpina, *Nardus Alpina*, *Celtica* seu *Romana*. vid. Flores Spicæ Celticæ. Germ. Mariä Magdalenä-Blumen.

Caltha, *Calthula*, *Calendula*. Germ. Ringel-Blumen. vid. Flores Calendulæ.

Caltha palustris. Germ. Schmeerblumen. Crescit in aquosis locis.

Calusar est Oleum de Nuce Indica.

Calusa, *Cyptos* est Crystallus.

Calx in Chymica significatione est ♂ quilibet, per ablationem superfluæ humiditatis, in partes tenuissimas & quasi impalpabiles comminutus. Sign. ⊙, C, ▭, Є, Є, ∞∞, ♄, ⅃, Ⱳ, 🜨, ♅, ♓, Y.

Calx Chymicis quoque dicitur, quod calcinando vel in Alkool convertitur ut Calx Saturni, vel saltem friabile factum est, ut Cornu Cervi ustum. *Lex. Blanc.*

Calx assata est Alumen ex pomis.

Calx Auri est ☉rum fulminans.

Calx cochlearum est Specificum antifebrile Crollii.

Calx fixa est materia permanens & incremabilis.

Calx Jovis est ♃ num calcinatum seu ustum, & quia in ea 🜍 latet, idcircò *Spiritus* ♃*vis* nominatur. Germ. gebrandt Zinn.

Calx Lignorum sunt Cineres eorum, qui in vitrum aut aliam materiam non convertuntur sed Cineres manent.

Calx Lunæ est ☽ *tum*, *Calx* ☽ *ti*, vel *Azurinus flos ejus*. Germ. Silber-Kalck.

Calx manica alba, est Calx alba peregrinorum, vel ex ossibus piscium majorum albis vel conchis marinis, quas in pileis gestant, confecta.

Calx Martis est Crocus chalybis vel ferri. Germ. die Röthe von Eysen.

Calx Mercurii est ☿ ⇁tus, Germ. zu Boden geschlagen Quecksilber.

Calx peregrinorum est Tartarus. 🜨 Germ. der Weinstein.

Calx permanens vel *fixa* est incremabilis materia.

Calx Saturni est Minium vel Plumbum ustum. Germ. Bley gelb. ♄

Calx Solis est ☉ rum calcinatum. Germ. Gold-Kalck. ♓

Calx Veneris est viride Æris. Germ. Grünspan. ⊕

Calx vivæ

Calx viva seu *muraria* non extincta, *abestos*, fit ex Lapide calcario beneficio △is fortiter calcinando & aliis variis modis. Est autem *Calx viva duplex, coloris candidi* & *cœrulei*, vis omnium est adurens, ignea, mordens, crustas inducens, urit in summa, discutit & extrahit, odit naturaliter ▽am, quâ accenditur, amat Oleum, quo facillimè commiscetur. Sign. ♆, Є, ☍, ⚹, CV, VR, ϽC, ☍, ʃʃ, ℘, ⊤, ⚡, ♂, ⊥, ⊥⊥, Є, ♆, ⚹, ⚹, ⊥⊥, ♀.

C. V. legendum Calx viva. ♆ Germ. Lebendiger Kalck.

C. V. ita à Medicis præscriptum legendum Cum Vino.

Calyculi, Cupulæ, putamina Glandium. vid Glandium Calyculi.

Cambar est Terminus Spagyricus à Canna id est △nis, & Bar filius. vid. *Lex. Brun.*

Cambill est Terra rubea. [illegible]ra. Germ. rothe Erden.

Camelopodium, Prasium & *Prassium* est Marrubium. Germ. Andorn. vid. Herb.

Camelorum stramen seu pastus. vid. Fœnum Camelorum. Germ. Camehl-Heu.

Câmes, Camet est Argentum. ☽. Germ. Silber.

Cachunde, Caschaw vid. Caschew seu Catechu.

Cameleon scribitur pro Planta & pro Animali, pro Animali est Camelus, pro Planta est Camomilla.

Cameth dicuntur illa, quæ se servant in salmuria, ut Olivæ, Cappares & similia.

Camphora, Campbura, Cafur, Caphur & *Capur.* Germ Campher / Gamffer oder Gaffer. Lachryma arboris in sumatra propè Baros crescentis, item arboris in Chinea, Japonia & India crescentis, eligenda est alba, pellucida, sincera, valdè odorata, quæ spuria est arescit. Deterior est crassa, fusca, nigra, ossulis Ligni sui implicita. Fructus formosi sunt, Avellanæ Nucis magnitudine oblongè rotundi, tenui tunicâ cincti &c. Ex radicibus Cinamomi quoque Caphura elicitur. Optima Camphora ex Borneô huc adfertur. Benè vel optimè in Semine ♀ini conservatur. Plura de Cafur legenda sunt apud *Gothofred. Mœbium* aut ejus Anatom. Camphoræ, *Shbröderum, Frid. Hoffm.* & *Erasmi Francisci Hort. Indic.* & alios. Sign. ϽϽϽϽ, ϽϽϽ.

Canum est Potus qui fit ex Hordeo & aliis frugibus. *Dioscorides.*

Canabil vid. Eretria, & Eretrias. ▽ Germ. Erde.

Canalis apud Chymicos intelligendus *Canalis Alembici,* & apud Medicos *Canalis pro Clysteribus.*

Canipus vid. Cannabis seu Semen Cannabis. Germ. Hanff.

Canarmenum, Lutum Armenum vel Bolum Armenum est quædam vena terræ, quæ præcipuè in Armenia invenitur, virtutem habens constringendi.

Cancamum, quidam Laccam esse putant, alii Animæ Gummi. Dioscoridi est Arabicæ arboris Gummi, vel Lachrymæ Myrrhæ quodammodo similis, virosi gustus: quod ad suffimenta usurpatur. *Lex. Blanc.*

Cancantum, Calcant, ⊕ Germ. Kupffer-Wasser.

Cancer seu *Astacus.* Germ. Krebs. Piscis genus est, mollem testam habens pro tegumento, cujus multæ sunt species, & varietates, quorum alii longum habent corpus, alii rotundum obtinent, ut cancrorum omne genus, tàm marinorum, qui quam plurimi agnoscuntur, quam fluviatilium, qui multò pauciores & minores reperiuntur. Officinarum cancer est Astacus, vulgaris & fluviatilis, qui magna abundantia in Germaniæ Provinciis atque aliis Regionibus capitur. Ingrediens est ▽æ Antiphthisicæ. Sign. ♋.

Cancer apud Chymicos seu Henmeticos est ✱ vid. Sal Armoniacum.
Cancinpericon id est calidus equi fimus. ⩨⩨⩨
Cancri combusti. Germ. verbrendte Krebs.
Cancri herba vid. Empetrum seu Herniaria, & aliquando Heliotropium, Cauda Scorpionis &c.
Cancrorum Oculi vid. Lapides Cancrorum. Germ. Krebs-Augen.
Candarum, i. e. Olibanum. Germ. Weyrauch
Candelæ fumales seu *Aviculæ Cypriæ*. Præparantur ex odoriferis Gummatibus & carbonibus Tiliæ, seu Salicis beneficio mucilaginis Tragacanthi, ut efformari queant Candelæ tripedes.
Candelaria seu *Candela Regia* vel *Lanaria* vid. Flores seu herbas Verbasci. Germ. Wüllkraut Blumen.
Candelæ Regiæ seu *Lanariæ* vid. Flores seu Herb. Verbasci.
Candidæ illæ particulæ in florum Rosarum rubr. foliis. vid. Lobos seu Lobus.
Candisatio, competit solo Saccharo, quod in ▽a solutum, purificatum atque ad consistentiam Sacchari Candi inspissatum, in Crystallos concrescit, idque Candisari vocant. Imponunt autem solutioni nonnunquam res medicamentales solidas, ut Crystallis illis saccharatis obducantur, easque confectionibus & candisationibus adnumerant. Germ. Candisirung / oder mit Candel-Zucker überzogen.
Candidum Ovorum, *Ovi albor* & *Ovi album*, *Albumen Ovi*, *Clareta* seu *Leucoma* & *Leucon Ovi*. Germ. Eyerklar oder Eyerweiß. ♈.
Candum Saccharum, dicitur in Crystallos redactum, vulgò *Saccharum Candi* seu *Candum*, *Cantum* vel *Candium*, *Crystallinum*, *Lucidum*. Estque Saccharum depuratum, candisandô in Crystallinam formam s. a. redactum, ad modum superiùs dictum: Est pro viliori vel depuratiori Saccharo vel album seu rubrum. Germ. brauner / oder rother / oder weisser Candel-Zucker.
Canella vid. Cinamomum. Germ. Zimmet.
Canfor est Planta, cujus Gummi est Camphora, & Lignum album, leve, in cujus ramis continetur aliquid Camphoræ.
Canfora vid. Camphora. Germ. Campher. ⋈⋈
Canicularis herba vid. Hyoscyami radices aut semen.
Canis axungia est pinguedo Animalis latrabilis s. latrantis satis noti. Germ. Hunds-Schmaltz oder Fett.
Canis infernalis est Nitrum. ⦶ Germ. Salpeter.
Canis stercus vid. Album græcum. Germ. Hunds-Dreck.
Canna Fistula vid. *Cassia Fistula*. Germ. Cassien Röhren.
Cannabina ▽*tica mas* est Eupatorium cannabinum vid. Herb.
Cannabis vid. Semen Cannabis. Germ. Hanff-Samen.
Cannutum, *Canutum*, i. e. Calamus vel Canna.
Canopis est Cortex medianus Sambuci. Germ. die mittlere Hollunder-Rinden.
Cantacon est Crocus hortulanus. Germ. Saffram.
Cantarelli, vocantur Vermes quidam, qui in vernacula lingua Vermes majales vocantur, qui in Oleo macerati, oleum eâdem cum Scorpionum oleo virtute imbuere dicuntur. *Horst* Libr. 8.
Cantharellus seu *Scarabæolus unctuosus* est Vermis Majalis. Germ. Kodten/Schmaltz-Käfer oder Mayen-Wurm.
Cantharides seu *Muscæ Hispanicæ*. Germ. Spanische Mücken oder Fliegen. Animalcula sunt putrida, quoniam ex tali materia constituta & in multis fructibus, ut Ligustro & arboribus proceris, ut Fraxino, Populo, numerosè procreantur, aluntur ac reperiuntur. Probantur in frumentis inventæ, versicolores, & quæ transversus in alis lineas habent, oblongo corpore. Quæ recentes sunt & solidæ, præstant; nam veterascentes facilè cariem sentiunt, unde in medicamentis inutiles fiunt, præparatur ex iis Emplastrum vesicatorium.

Cantum

Cantum Saccharum vid. Candum Saccharum. Germ. Kandel Zucker.

Capella Chymicis denotat Vasculum, in quo separatio metallorum puriorum ab impuris instituitur. Appellatur etiam Vas in quo ∴ continetur, cui Vasa unà cum materia destillanda committuntur. Germ. Capelle / Sand-Capelle. Sign. T, P, O, X, X.

Capella & *Pavo agrestis* vid. Vanellus.

Caphura vid. Camphora. Germ. Campher.

Capi seu Caponis axungia est pinguedo Galli castrati Avis terrestris satis noti. Germ. Capaunen-Schmaltz oder Fett.

Capillaris aurea, Barba Herculis, Adiantum ☉reum. Germ. gülden Wiederthon. vid. Herb.

Capillaris herba, *Crinita herba* & *Circinnalis herba*, *Capillus Veneris.* Germ. Frauen Haar.

Capillus Veneris, *Adiantum nigrum*, *Trichomanes* vid. Herb.

Capillus (extra crines) est Lapis Rebis. *Mart. Ruland.* & *Johnson.*

Capistrum ☉ri est Borax. Germ. Borax & Lapis Philos.

Capita circa herbas denotant rotunda illa seminum aut florum Receptacula, vid. Codia.

Capita 4. rei pharmaceuticæ seu *Evangelistæ 4. Pharmacopœorum* Guferi Medicin. Domest. Tab. 67. & 72. sunt *Cera, Oleum, Mel & Saccharum.*

Capitellum est ▽a Saponis seu Lixivium. Germ. Seyffen-Wasser oder Laugen. Sign.

Capitellum etiam intelligitur *Alembicus.* vid. Galea. Sign.

Capiti luvium est Liquor seu Lixivium cum floribus & herbis infusum & præparatum, quô capita lavantur. Germ. Hauptreinigende oder stärckende Laugen.

Capnelæum, ast species Resinæ, quæ spontè fluit, calidior, tenuior, liquidisq; omnibus resinis liquidior, ut ad Oleum ferè accedat &c. Dicitur & *picis flos. Lex. Brun.*

Capniston, est Oleum quod ex aromatibus vim aromaticam fragrantemque acquirit. vid. Ætius Lib. 1: Teste Gorr.

Capnitis est genus Cadmiæ factitiæ. vid. Cadmia.

Capnos, *Fumaria*, *Fumus Terræ*, *Cerefolium*, *Columbinum* & *Felinum.* Germ. Erdrauch. vid. Herb.

Capnos altera, vid. Rad. Aristoloch. rot. minor.

Capnos Lobelii est Fumaria. Germ. Erdrauch.

Capparis vid. Cortices Capparum. Germ. Cappern Wurtzel-Rinden.

Capra Alpina vid. Lapis Bezoar Germanicus.

Capreola vid. Rubicapra seu Rupicara.

Capri cerva vid. Lapis Bezoar Occidentalis f. Orientalis.

Capricornus est Plumbum ♄. Germ. Bley. Sign. ♑, ♑, ♑, ♑.

Caprifolium, *Lilium inter Spinas.* vid. Flores & Caprifolii. Germ. Spuck-Lilien.

Capula & *Calix Glandium Plinii.* Germ. Eycheln Hütlein.

Caput Monachi vid. Herb. seu Radices Taraxaci. Germ. Pfaffen-Röhrlein.

Caput mortuum est fæx seu residua illa materia crassa & sicca, quæ in destillationibus, præcipuè mineralium remanet: communissimè autem remanentiam Vitrioli notat. Germ. Todten-Kopff. Sign. ☉, ..., ..., ☉, ..., ..., ♀, ⊗, ..., ⊙.

Caputpurgia, dicuntur Medicamenta omnia, quæ capitis purgandi gratiâ applicantur, sive fiant per apophlegmatizantia, errhina, sternutatoria &c.

Carab est Siliqua. vid *Johnson.*

Carabe vid. Succinum & Karabe. Germ. Agdstein.

Carabus, interdum pro insecto in Lignis aridis nato sumitur, & pertinet ad Scarabæos, vel pro Locusta marina, vel etiam pro Cambaris seu Astacis teste *Aldrov*. Lib. 2. de crustac. C. 2. sumitur.

Caranna est Resina duriuscula, tenax, non admodum glutinosa, Tacamahacæ similis, nisi quod sit paulò odoratior, nigrior & splendidior, liquidior & densior. Advertur ex Carthagine Indiæ occidentalis seu Novæ Hispaniæ Provincia, ubi ex vulnerata arbore elicitur, atque illinc foliis latis ac nervosis instar arundinaceorum foliorum involuta ad nos pervenit. Sæpè istud gummi in cucurbitis excavatis quoque colligitur.

Carboanthes vid. Anthrax est pruna seu carbo accensus.

Carbo humana est Stercus humanum. *Mart. Ruland.* & *Johnson.*

Carbo petræ est bituminosa quædam △. Germ. Stein-Kohlen.

Carbones Cœli dicuntur Stellæ.

Carbones quoque dicitur Lapis Philosophorum.

Carbunculus Candidus vid. Belagius.

Carbunculus vid. Lapis Granatus & Rubinus.

Cardamomum Arabicum majus vel Grana Paradisi, *Malyreta* & *Menigeta* & *Milligena*, *Malagueta*, *Melligeta*, *Sarcocolla*. Germ. Paradiß-Körner. Afferuntur in Europam, Alexandriâ Ægypti ac etiam ex Indiæ Orientalis Provinciis. Malovar, Jova & simil.

Cardamomum simpliciter ità dictum est *Cordamomum excorticarum minus* sive *Indicum*, *Cardumenum* & *Cardumenum Mauritanorum*. Germ Cordamämlein. Advehitur in Europam Alexandria Ægypti ac etiam ex Indiæ Orientalis Provinciis. Malovar. Jova &c.

Cardamum & *Cressio* est Nasturtium hortense. Germ. Garten-Kressen. vid. Herb.

Cardanum, Crocus Hortulanus. Germ. Garten Saffran.

Cardel est Sinapi vid. Sem. Sinapi. Germ. Senff.

Cardiaca herba, *Pata Lupina*, *Agri Palma*, *manus Stæ Mariæ*, *herba pectoralis*. Germ. Hertzgespan-Kraut. vid. Herb.

Cardiacum seu *Cordiale*, est Medicamentum cor (ut olim putabant) roborans: sed potiùs blandam fermentationem sanguini inducens, qua Spiritus exhausti reficiuntur, unde circulatio per consequens benignior & facilior redditur. Germ. Hertzstärckung.

Cardir est Stannum. ♃. Germ. Zinn.

Cardis est Mars vel Ferrum. ♂. Germ. Eysen.

Cardonium est Vinum herbis medicatum, ita ut mustum recens iis affundatur & defæcatio subsequatur. Germ. Kräuter-Wein.

Cardopatia & *Cardopatium*, *Carlina* vid. Rad. Cardopatiæ. Germ. Eberwurtzel.

Cardumenum & *Cardumenum Mauritanorum*. Germ. Cordemömelein. vid. Cardamomum excorticatum.

C. B. ita à Medicis præscriptum legendum est Carduus Benedictus. Germ. Cordabenedicten.

Carduus Benedictus & *Mariæ*. vid. Herbas seu Semina.

Carduus Fullonum, *Carduus Veneris*, *Virga Pastoris*, *Librum* & *Lavacrum Veneris*. vid. Carduus Fullorum in herbis. Germ. Bubenstrahl oder Weber-Karten.

Carduus Suarius, *Carduus Varius*, *Chamæleon*. vid. Rad. Cardopatii. Germ. Eberwurtzel.

Carduncellus atractilis est Carduus Benedictus. Germ. Cardobenedicten.

Carena est vigesima quarta pars Guttæ.

Caricæ seu *Ficus* Germ. Feygen. Copiosè crescunt & reperiuntur in Gallia Hispania & Italia, Massilienses & Provinciales omnium laudatissimæ censentur; plura apud Authores legenda.

Carium Terræ i.e. Gluten. Germ. Leym.

Carlina vid. Rad. Cardopatii. Germ. Eberwurtzel.

Carminantia seu *Carminativa* dicuntur Flatus, discutientia ut sunt, Anisum, Carvum,

carvum, fœniculum, cuminum, levisticum &c. Germ. Wind-treibende Mittel.

Carmiti est Obolus. Germ. ein Heller.

Carmot vocatur materia Lapidis Philosophici.

Carneolus vid. Lapis Carneolus seu Sarda. Germ. Carneol.

Carnifex spagyricus, dicitur Vulcanus sive △ in negotio Lapidis philosophici. Fr. Basil. Valent. de Lapid. Philos.

Carniglutinum seu *Gluten Carnis*. Germ. Fleischbein vid. Sarcocolla.

Caro in medicina substantiam istam molliorem fructuum succulentorum, quæ alias pulpa vocatur, significat, ut *Caro* vel *pulpa cassiæ, cydoneorum, citri passularum, prunorum* &c. Germ. Fleisch oder Marck.

Carobam, Carrubia & Cærobia. Germ. Johannis-Brod. vid. Siliqua dulcis.

Carœnum quibusdam *Carenum*, est Vinum decoctum, ita ut tertia pars absumpta sit, duæ tantùm remaneant. *Gorri*, plura vid. apud Linden.

Caros vid. *Carvum* seu *Semen Carvi*. Germ. Kümmel.

Carota vid. Semen Pastinacæ domesticæ. Germ. Pastinacken Samen.

Carpesiæ, Quabebam. vid. Cubebæ. Germ. Cubeben oder Schwantz-Pfeffer.

Carpifolium Germ. Speck-Lilien. vid. Flores Caprifolii.

Carpionum Lapilli vid. Lapillus Carpionis.

Carpobalsamum Granum seu *Semen Balsami*. Germ. Balsam-Körner. Est fructus seu semen preciosi Balsami, quod hoc tempore adhuc planè incognitum est. Quod verò sub ejus nomine in officinis ostenditur, à legitimo Carpobalsamo longè distat. Secundum Dioscoridem, flavum, ponderosum, gustu mordens, & fervens in ore sit, oportet: quocirca pro vero Carpobalsamo succedaneum conveniens substituitur, videlicet Cubebæ.

Carpos vid. Fructus. Germ. Früchte.

Carpus est pars Manus vid. *Lex. Brun.*

Carsia est ▽ ⊖lis seu ⊖ lis panis. Germ. Saltz-Wasser.

Cartilagines Cordium Cervorum. Germ. Hirsch-Hertz-Beinlein oder Hirsch-Kreutz. vid. Ossa de Corde Cervi.

Carvinum est Lac quoddam. *Johns. Lex.*

Carum vid Semen Carvi. Germ. Kümmel.

Caryon aromaticum vid. Nux Aromatica seu Moschata vel Moschata Nux. Germ. Muschaten-Nuß.

Caryon Basilicum, Nux Regia, Persica, & juglans. Germ. Welsche Nuß vid. Nux juglans.

Caryon ponticum, Septo Caryon, vid. Nux Avellana. Germ. Haselnuß.

Caryophyllata vid. Radices Caryophyllatæ. Germ. Garaffelwurtz.

Caryophylli aromatici, Gariofili & *Garyophylli* Fructus est arboris exoticæ ejusdem nominis, quæ nascitur in Insulis Amboma, Molucis & Philippinis in India, & ex ea transfertur. Germ. Nelcken oder Nägelein oder Würtznägelgen. *Caryophylli vulgares immaturi* sunt, *Antophylli* verò *maturiores*, de quibus suo loco. Vide rerum Indicarum Scriptores. Inter alios Librum editum de Regno Sinensi Neuhoffii &c.

Caryophylli hortenses vid. Flores Tunicæ. Germ. Nägelein-Blumen.

Caryophyllorum Mater, Antofilus. Germ. Mutter-Näglein. vid. Antophylli.

Caryotæ & *Caryoti* est nomen Dactylorum sive fructuum palmæ optimorum qui in Syria & Palestina crescunt. vid. Dactylus Germ. Dacteln oder Datteln.

Cascbew seu *Catechu* vel *Cachund, Cash. Moschat.* quidam ita præparant: ℞. Terræ Japonicæ ℥ß. Sacch. cand. albi ℈iv. Ambræ gryseæ gr. vj. Moschi opt. ℈j. Misce, fiat omnium pulvis, ex quo cum s. q. mucilaginis tragacanthi fiant Pastilli oblongi instar muscerdæ. Alii alio modo præparant. vid. *Mart. Ruland.*

Caseus

Caseus præparatus est residentia viscosa manens in fundo lactis ex caseo defluentis. Germ. Käß.
Caseus vetus nominatur *palætyrus*. Germ. ein alter Käß.
Casibo est Cyperus. vid. *Johns. Lex.*
Cassia Alexandrina, Calamus dulcis vid. Cassia fistula. Germ. Cassien-Pfeiffen.
Cassia caryophyllata seu *Cortex caryophyllorum*, est Cortex quædam ex America, China & Insula Bandam allata, quæ & odore & sapore caryophyllis neutiquam cedit, & eàpropter ita vocata; sed cujus arboris cortex sit, nondum notum est. Germ. Nägelein-Holtz.
Cassia extracta & *medulla* vid. Cassiæ flores seu pulpa.
Cassia fistula, Alexandrina, Calamus dulcis, Cassia cathartica, Cassia laxativa, nigra, purgatrix, solutiva, Faba Indica, Siliqua Ægyptiaca, Indica & purgatrix. Germ. Cassien-Pfeiffen/Cassia-Fistel oder Cassia in Röhren. Istius fructus arbor procera est, instar juglandis, imò & folia ferè conveniunt, sed acutiora sunt, instar Persici foliorum. Ligni materies valdè compacta. Fructus officinis notissimus. In India, Ægypto & Asia, frequens est & per se nascitur. Eligenda est quæ ex Memphi & Alexandria Ægypti convehitur, non admodum crassa, pellucens, recens, gravis, fracta, & quæ concussa inclusis seminibus minimè constrepit. Plura apud Scriptores rerum Indicarum legenda sunt.
Cassiæ flores seu *Cassia extracta, Cassiæ Atramentum, Cassia cribrata, Cassiæ medulla.* vid. Pulpa.
Cassia Lignea, Cassia Syrinx, Cassia Officinarum, Cassia Lignea odorata, Xylo-Cassia. Germ. Cassien-Holtz/ Holtz-Cassien oder Mutter-Zimmet. De Cassia Lignea & Cinamomo, Antiqui opiniones controversas habuerunt, quidam putarunt quod sint cortices exteriores arboris Cinamomi & interiores cortices arboris Cinamomi sint Cinamomum. Quidam etiam putarunt Cassiæ arborem in Cinamomi arborem transplantatam esse. Qui desiderat evolvat Antidotarium Weckeri, Garzias ab H. Manard. Bauhinum & Schröder. Nunc verò notum, & optima ratio, *Cassiam ligneam crassiorem* esse *Cinamomo*, manducata mucilaginem quandam præbens: Cinamomum verò odore fragrantius, sapore acrius atque præstantius *Xylocassiâ.*
Cassibor & *Cassibott* i. e. Coriandrum. Germ. Coriander.
Cassiteros est Stannum. ♃. Germ. Zinn.
Cassutha, Germ. Flachs-Seyde. vid. Herbam Cuscutæ.
Casta herba, Glycifide, Rosa Venetiana. vid. Flores seu radices Pæoniæ.
Castanea aquatica seu *palustris* vid. Tribuli Aquatici.
Castaneæ Arboreæ, Leucanæ Galeni seu *Castaneæ Sardiniæ, Nuces Tarantinæ, Castaneæ* seu *Cataneæ, Glandes Sardinianæ, Glandes* seu *Nuces Sardianæ, Nuces Heracleoticæ.* Germ. Castanien oder Kesten. Fructus est arboris altæ & proceræ, foliis serratis, crescunt in Palatinatu, & in Italia integri montes pleni reperiuntur.
Castorei Lapis vid. Lapis Castorei. Germ. Biebergeyl-Stein.
Castorei Pinguedo. Germ. Biebergeyl-Schmaltz/ invenitur in sacculis Castorei.
Castoreum. Germ. Biebergeyl / ut Anatomici testantur, non sunt testes Castoris, sed vesiculæ duæ seu folliculi hirsuti propè testiculos, quos siccatos ab Incolis Mercatores nostri emunt & iterum venditant. Castor animal est genere amphibium, quod latinè Fiber appellatur, ▽ ac 🜁 ambiens, vivens piscibus, fructibus, corticibusque arborum; plura apud Scriptores legenda.
Castracana, Ruta capraria. Germ. Geyß-Rauten. vid. Herb. Galegæ.
Castrangula vid. Radices Scrophulariæ majoris.
Catagmatica sunt Remedia ad fracturæ curationem necessaria.
Catapasma est 🝆 fragrans, qui odoris sui causa vestibus inspergitur. Item 🝆 fragrans, qui post illinationem, stomacho aut cordi applicatur. vid. Diapasma.

Catapl.

Catapla ita à Medicis præſcriptum legendum eſt Cataplaſma.

Cataplaſma eſt medicamentum topicum pultis conſiſtentiâ &c.

Catapotium vulgò pilulæ, eſt medicamentum internum, quod deglutiendo ad alvum ſubducendam & purgandam, in forma pilularum, aſſumitur. Germ. Pillen und Pillulen.

Cataputia major & *minor* vid. Semen Cataputiæ majoris & minoris.

Cataputia maxima ſeu *Ricinus Americanus* vid. Grana Tigliæ Germ. Americaniſche Spring-Körner/ oder Purgier-Körner/ oder Bohnen.

Cataxa, *ſericum crudum* dicitur id eſt, Lanificum bombycin.

Catechu ſive *Caatchu* & inconvenienter *Terra Japonica*, ſuccus eſt, ex variis adſtringentibus fructibus expreſſis. Venit ex Pegu, Suratta, Magno Mogolis imperio, Malabaria, Bengala, & Zeilon. Inter Pinang cum foliis Betel ut plurimum uſurpatur. Verus fructus & baſis eſt Acacia orientalis, planta Tamarindo non abſimilis. Si tantillum ori indatur, adſtringit primò, deinde ſaporem dulcem & gratum relinquit, eodem modo ac folia Thee maſticata.

Catechu moſchata vide Caſchevv moſchata.

Cateretica ſunt cauſtica, ſive medicamenta, ſuperfluum carnem auferentia & perforantia.

Catharticum eſt medicamentum purgans, quod ventriculum, inteſtina, & quicquid in ſanguine heterogeneum & vitioſum fuerit, expurgat & in communem cloacam, ſeu inteſtina præcipitat. Germ. ausführende Artzney-Mittel.

Cathimia, *Cathmia*, dicitur 1. vena mineralis ſubterranea, è qua effoditur ☉rum vel ☽tum, juxta quosdam metallifoſſores, 2. id, quod creſcit in fornacibus ☉ri & ☽ti, 3. ☉rum, 4. ☽ti ſpuma, 5. fumus adhærens parietibus, dum æs uſtum fit &c. MRulandus.

Catholicum ſeu *Panacæa*, dicitur medicamentum univerſale, ſeu commune, omnes vitioſos humores corrigens & educens. Germ. eine allgemeine Artzney.

Cati ſylveſtris axungia vide Felis axung. Germ. wildt Katzen-Fett oder Schmaltz.

Catilla eſt pondus novem unciarum ℥ix. Germ. 18. Loth. *Johnſ.*

Catillus vel *Catinus arenarius* vel *cinereus*, hoc eſt, vas terreum, in modum pilei rotundi, cum margine trium vel 4. digitorum, ex terra tenaci factum, item *catinus* vel *catillus æreus* vel *ferreus*. Germ. ein Pfann oder Capella.

Catinus vide catillus vel Cupella, Germ. Capell.

Catinus æreus, *cortina*. Germ. eine Pfanne.

Catinus ferreus Germ. eine Gießpückel.

Catinus, *tigillum* ▽ Germ. Ein Tiegel.

Catma dicitur Limatura auri. ☉⊳ Germ. Gold Feyelſel.

Catocathartica, ſunt purgantia per inferiora.

Catoretica dicuntur medicamenta dejectoria, & ſunt unô verbô, purgantia per alvum.

Catrobil eſt Terra. △ Germ. Erde.

Cattaria vid. Nepeta. Germ. Katzen-Kraut. vid. Herb.

Caucalis eſt Myrrha media & pes gallinaceus & Lappa agreſtis.

Cauda equina ſeu caballina vid. Equiſetum. Germ. Schafften Heu.

Cauda & Lauda muris eſt craſſula minor, herba Tonitrus, eſt ſemper vivum minus. Germ. kleine Hauswurtz. vid. Herb.

Cauda pavonis vid. Pavo vel Pavus. Germ. ein Pfau.

Cauda porcina vid. Radices peucedani Germ. Haarſtrang.

Cauda præter alias ſignificationes. vid. Priapus.

Cauda Vulpis Rubicundi eſt minium ex plumbo factum.

Caulis apud Botanicos significat caulem sive scapum Plantarum, in specie caulem Laseris vel Siphii.
Caulis Jovis vid. Sedum majus. Germ. grosse Hauswurtzel.
Causis vid. Ustio. Germ. Brand. *Lex. Brun.*
Causticus est urens vel vim urendi habens, cujus materia est Lixivium forte, Calx viva, Auripigmentum, Chalcitis &c.
Cauteria sunt Remedia caustica & escharotica, & quoque præparantur ex Lixivio forti, 🝐 viva, ⊂⊃ to &c.
Ceanothus asper Theoph. vid. Uvæ crispæ. Germ. Krussel-Beer / Stichel-Beer.
Ceanothus levis rub. vid. Ribes, Uvæ Johannis. Germ. Johannis-Träublein / oder Beer.
Cedrelæum est Oleum Cedri. Germ. Citronen Holtz-Oel.
Cedridos dicitur Semen arboris Cedri; tussim sedat, spasmata prohibet, rheuma stringit, stranguriis medetur. Antidotis necessariè miscetur.
Cedromela, Mala citria seu *Mala medica.* Germ. Citronen-Aepfel. Est fructus arboris exoticæ per totum annum virentis, fructumque tenellum cum maturescente simul ferentis. Seruntur tanquam exotica in hortis nostris, & advehuntur ex Gallia, Hispania & Italia &c.
Cedrus Germ. ein Cedernbaum. Crescit in iisdem locis.
Cedue idem quod Aër. 🜁 Germ. Lufft.
Ceebron, Ceelbron i.e. Filix. Germ. Weyden.
Ceiria sunt Lumbrici lati. vid. Helminthes. Germ. Würm.
Celea est Potio ex succo tritici inebrians vid. *Oribasius.*
Celopa, Chelopa, Gelappa. vid. Rad. Jalappæ. Germ. frembd Purgier-Wurtzel.
Cementare, stratificare, est alternas res quasdam ponere. Sign. 🝪, 🝫, 🝬, 🝭. 🝩.
Cementatio est gradatio per cementum. vid. Cæmentatio.
Cementum autem est materia mineralis acuta & penetrans, cum qua strata metalla ad cementandum reverberantur. Et vel simplex est, vel mista: & forma pulveris, vel pastæ.
Cenchrias est nomen Serpentis. vid. *Lex. Brun.*
Cenifiatum, i.e. Calcinatum. Germ. was calcinirt ist.
Ceniotemium, est Remedium purgans in morbo Gallico. Paracelsus Lib. 2. de vita longa. Cap. 12.
Centanudra, sunt Semina Caricarum. Germ. Feigen-Saamen.
Centaurium majus vid. Radices Rhapontici vulgaris.
Centaurium minerale est 🜔 ♄nii, à Cardilucio ita nominatum.
Centaurium 100taurium & *Ctaurium minus* vid. Herb. Cent. min. Germ. Tausendgülden-Kraut.
Centauroides, sancta Caballina, Limnesium, Gratia Dei, vid. Gratiola.
Centi & *Centum nodia* vid. Polygonum. Germ. Wegbreit..
Centrium est Emplastrum quoddam. Germ. Stich-Pflaster.
Centrum Creaturarum omnium, Centrum mundi & *Centrum omnium rerum,* est Homo. Germ. der Mensch. vid. Homo.
Centrum Galli est *Matrisalvia, seu Horminum.* Germ. Scharlach-Kraut. vid. Herbas.
Centrum ovi est vitellum ovi. Germ. das gelbe vom Ey.
Centrum terræ dicitur Spagyricis locus vacuus, ubi nihil quiescere potest. Leschus de Lap. Philos. tract. 2.
Centum Capita, Aster Atticus, vid. Radices Eryngii. Germ. Mannstreu-Wurtzel.
Centum cellis, Thermæ quondam celebres in Tuscia Italiæ. vid. Joh. Rhod. ad Scrib.
Centum morbia vid. Numularia. Germ. Pfennings-Kraut.
Centum nodia vid. Polygonum. Germ. Wegbreit.
Centunculus Plinii, Viola mortuorum, est Vinca pervinca. Germ. Sinngrün vid. Herb.

Cepa

Cepa marina, } *Cepa porci*, } Germ. Meer-Zwibel / vide Radices Scyllæ.

Cephal, i. e. Sambucus, Germ. Hollunder-Staude.

Cephalartica, sunt Medicamenta quæ Caput purgant, hinc dicuntur Caput-purgia. Germ. Haupt-reinigende Artzeney.

Cephalica, sunt Medicamenta spirituosa & volatilia, ad Capitis mala pertinentia; uti sunt Spiritus ✱ci. C. Cervi, Castoreum &c. Germ. Haupt-Artzneyen.

Cephalicon, est quædam Confectio sic vocata.

Cephaloides, significat Capitis formam habens, ut Papaver, Pœonia & aliæ Herbæ, &c.

Cephalotos, id est Capitatus quod formam rotundam Capitis similem habet, ut Brassica capitata &c.

Cepini, est Acetum. Germ. Essig.

Cepustor, i. e. Ceterach. Germ. Miltz-Kraut.

Cera alba, ex Cera citrina per apricationem & irrigationem candefacta est. Germ. Weiß Wachs / apportatur Venetiana & alia.

Cera Arborea, præparatur pro cujuslibet lubitu ex Cera, Butyro, Oleo, Sevo Hircino, Resina & Terebinthina &c.

Cera Catholica Burrhi, præparatur ex XII. Ingredientibus, vid. *Ettmüll.* fol. 405. in Commentar. in Schrœder. & Morell.

Cera Citrina, Germ. Gelb Wachs. à melle Apum relictis favis, vi △nis s. a. paratur *Sig.* ... , A melle virgineo relictis præparatur *Virginea*, G. Jungfern Wachs / *Sign.* ...

Cera Montana, Germ. Berg-Wachs / est Bitumen seu Asphaltum.

Cera sacra, est Cera virginea, vide Cera citrina.

Cera sigillata, *Hispanica nigra*, præparatur ex Lacca & Styrace &c. & colore nigro tingitur, cujus præparatio varia est.

Cera sigillata Hispanica rubra, præparatur ex Lacca, Styrace, & aliis odoriferis, & cinnabrio præparato tingitur, cujus præparatio varia est. Germ. Roth Spannisch Siegel-Wachs.

Cera sigillata rubra, præparatur ex Cera, Resina, Sevo hircino & Terebinthina &c. & tingitur Cinnabrio præparato. Germ. Roth Siegel Wachs.

Cera sigillata viridis, eôdem modô præparatur, & tingitur ⊕re ♁ sato. Germ. Grün Siegelwachs.

Cera virginea, Germ. Jungfern-Wachs / Vide Cera citrina, Stopff-Wachs / Bienhartz / Vorstoß / Propago, Cera Virginea.

Cerago, est Alimentum, quo Apes mellificantes vescuntur. *Arist. L. 9. H. A. cap. 40. & Aldrov.*

Ceraitis, *Ægoceros*, *Bucerus*, *Telis*, id est Fœnum græcum, vid. Sem. Fœnu græci.

Ceramice, *Ceramitis*, significat Argillam & terram figulinam.

Ceramium, *Ceramnium*, est nomen Mensuræ liquidæ, quæ Latinis *Amphora* dicitur, vel *Codus*, continens in Italia Choas 8. Notabatur olim *Galen. L. de pond. & mens.*

Ceramos, est Fictile seu Tegula.

Cerare, est incorporare seu miscere.

Ceras, vide Cornu, Germ. Einhorn.

Cerasa acida, Germ. Sauere Kirschen / quæ Saccharo condiuntur, & ex eorum succo Syrupus præparatur.

Cerasa actia, Germ. Schwartze Wald-Kirschen / crescunt in Sylvis.

Cerasa dulcia nigra, Germ. Süsse schwartze Kirschen / ex quibus optimè contusis ▽ & destillantur.

Cerasa Judæorum & *Cerasa terræ*, *Baccæ solatri rubei*, *Baccæ vesicariæ*. Germ. Juden-Kirschen. vid. Semen Alkekengi.

Cerasiatum est nomen Medicamenti purgantis, ex succo cerasorum & pomorum dulcium purgato, cum Essentia mercuriata paratum. Videatur *Libavius*.

Cerasma, Vinum aqua mixtum, significat ▽æ mixturam, qua aquæ frigiditas frangitur.

Cerasphoros, id est Cornutus, vide Corniger. *Lex. Brun.*

Cerasorum Gummi, Germ. Kirschen-Gummi / colligitur ab Cerasorum arboribus, & à quibusdam Gummi Arabico intermiscetur.

Cerasorum nuclei, Germ. Kirschen-Kern / vide Sem. Cerasorum.

Cerastes, nomen est Serpentis vel Viperæ, Vid. *Lex.Brun.*

Cerationis vox, denotat actum, quo aliquid Cerâ involvimus. Chimici utuntur hâc voce de magisterio Lapidis. *Libav.* L. 2. epist. chim. 69. *Geber* hanc 1. summæ perfectionis, cap. 54. definit esse mollificationem rei duræ, vel succi non fusibilis ad liquefactionem. vid. *Mart. Rul. fol.* 137. species quoquè est fusionis vel colliquationis.

Ceratites, est Unicornu fossile. vid. Monoceros, Germ. Einhorn.

Ceratium, & *Ceration*, 1. denotat Siliquam, fructum arboris ejusdem nominis, quæ & Ceratonia dicitur &c. 2. est nomen Ponderis antiqui minoris, continens grana quatuor, dicitur & Karat.

Ceratomalagma, est compositio emolliens ex Cera aliisq; paratum. Germ. Ein erweichende Wachs-Salbe.

Ceratonia, est Arbor Xilocaracte. *Galenus lib. 6. simpl. phar.*

Ceratum vel *Cerotum* & *Cerotarium*, à cera sic dictum, Medicamentum est externum, ex cera, oleis & nonnunquam ♃ribus compositum, unguento crassius, & emplastro mollius. Germ. Ein Cerat-Pflaster.

Ceraunia, est Arbor siliquarum. *Plinius.*

Ceraunochryson & *Ceraunochrysos*, est Aurum fulminans vel sclopetans.

Cerbaren, i.e. Galanga, Germ. Galgandt.

Cerberus chimicus, est Nitrum ⏀ Germ. Salpeter.

Cerberus triplex, vocatur quoque ♃ Comitis de Warvvich, seu Cornachinus.

Cerdac, est Mercurius. ☿. *Mar. Rul.* Germ. Quecksilber.

Cerealis, Semina quædam, inter frumentacea gustamenta referenda, ut sunt Avena, Cicera, Cicercula, Faba, Fœnum græcum, Lens, Lupinum, Panicum &c.

Cerebrum, Aqua apud Spagyricos est. Germ. Wasser.

cerebrum Arietis, est ▽ Albuminis ovi.

Cerebrum Bovis, id est Tartarus combustus.

Cerebrum dicitur quoque Luna microcosmica.

Cerebrum vocatur etiam Lapis Philosophorum *Th. Chym.*

Cerefactio, dicitur Operatio spagyrica, quæ fit dissolutione & congelatione, in allegoriis sapient. distinct. 1. in *Th. Chym.*

Cerefolium, Germ. Körfel / vid. Herbas & Semina.

Cerefolium columbinum & *felinum*, *Capnos* & *Fumaria*, Germ. Erdrauch / vid. Herbas.

Cerelæum, est Linimentum ex cera & oleo compositum.

Cerevisia est Potus nobis aliisque septentrionalibus populis notissimus, ex hordeo ut plurimum, ut & ex tritico, rariùs (qui etiam nocentior) ex avena, aliòve frumenti genere paratus, decoctus cum Aqua & Lupulo conditus. Cujus præparandi modus apud *Maltum* & *Brasium* prolixius videndus.

Cerevisia Butleri præparatur cum H. incisis Absinthii Rom. agrymon. Betonicæ, cochl. salviæ, Rad. enulæ, raphani rust. &c.

Cerevi-

Cerevisia medicata, est Cerevisia cui medicamenta, cui libet morborum scopo convenientia, infusa fuerunt. Germ. Artzney-Bier.

Cerion, propriè significat opus illud Apum artificiosissimum, cellulis angulosis succô melleô plenis, distinctum & exornatum, de quo videatur *Aldrov. lib. 1.* de Insectis.

Cerno, video, significat quoque cribro trajicere & cribrare. Germ. Sieben / pülvern / durchschlagen.

Cerober, est Aqua ▽. Germ. Wasser.

Ceroneum dictum est à Cera, quam recipit, vel exinde, quod ut Cera ductile sit.

Ceroma, significat Unguentum ex cera & oleo factum, quo inungebantur palæstritæ, vid. Ceratum.

Ceropissos, Medicamentum ex cera & pice constans, aut nomen Emplastri vel Cerati ex cera & pice confecti, &c.

Cerotum, idem est quod Ceratum, Germ. Ein Cerat-Pflaster.

Cervi cornu, Germ. Hirsch-Horn / sunt excrementa capitis, seu eminentiæ instar ossium duræ & siccæ binæ, animalis vivacissimi (ad annos 100.) cornua quotannis mense Aprili deponentis, mense Augustô & Septemb. coit, octavô mense parit. &c. apud Auth. legenda.

Cervi cornu scobs, seu *rasura*, vid. Rasura C.C. Germ. Geraspelt Hirschhorn.

Cervi sevum, vid. Sevum cervinum, Germ. Hirschen-Inschlicht.

Cervicul. Spiritus est 🜈 Ossis de corde cervi.

Cerussa anglica, Germ. Schiffer-weiß.

Cerusa seu *Cerussa*, *psymmithium*, *psincus* & *psinsus*, *plumbum album* & *plumbago*. Germ. Weiß Bleyweiß / ♄ ut ferrum ferruginem, æs æruginem, sic plumbum plumbaginem quandam eructat, quam alii Cerussam, alii plumbi florem nominant. Licet autem Cerussa ♄ti beneficio erumpat (per calcinationem vaporosam in calcem purissimam) sicuti ærugo, non tamen ut ea viridis est, sed albissima, unde *album plumbum* vocatur. &c. vocatur etiam *Ærugo plumbi*, *Aboit*, *Abit*; *Alkarat*, *Almachabat*, *Alfiden*. Optima est Venetiana. Ger. Venedisch Bleyweiß. Sign. ✠; HH, [symbol]; [symbol], [symbol], [symbol], ‡, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].

Cerussa Antimonii, fit ex Regulo Antimonii cum triplo ⦶ri commixto & detonato, postmodum cum ▽ dulci edulcorando & exsiccando, aliquando super illo ♁re 🜈 accenditur.

Cerussa Martis, fit ex Regulo Martis superiori modô.

Cerussa nigra, Germ. Schwartz Bleyweiß / quæ in Anglia præparatur.

Cerussa, *Plumbi ærugo*, est & *Plumbum album* [symbol].

Ceruta est quoddam Unguentum, factum ex Cera, cum aliis rebus.

Cervus, Germ. Ein Hirsch / est Animal satis notum ac nobilissimum, quod pulchritudine, celeritate, dignitate & utilitate reliqua animalia ferè superat, animalque est vivacissimum (ad annos 100.) cornua quotannis mense Aprili deponit, mense Augusto & Septemb. coit, octavo mense parit, plura apud *Aldrov.* legenda sunt. C.C. Galreda, Ossa de corde, Priapus, Sevum &c. vid. suô locô.

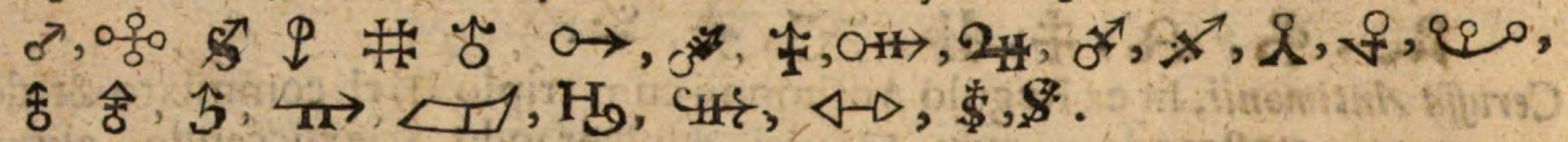
Cervus volans, dicitur Scarabæus cornutus, vel Contharus.

Cestron, *Cestronales*, est Betonica, quam Romani Vectonicam dicunt, Germ. Betonien.

Cete & *Cetum*, vel sumitur latè pro omni pisce Cetaceo, hoc est grandiore, vel strictè aliquando pro Balæna. Germ. Ein Wallfisch / vid. *Aldrov.*

Ceterach, vid. Scolopendrium verum, Germ. Miltz-Kraut.

Ceti axungia est pinguedo Balænæ, Germ. Wallfisch-Schmaltz. Scabiei medetur.

Ceti sperma, vide Ambra subalbida vel Sperma Ceti.
Chærefolium & *Chærephyllum* seu *Cerefolium*, vid. Herbas & Semina.
Chærefolium columbinum & felinum, est Fumaria, Germ. Erdrauch / vid. Herbas.
Chalastica, sunt Medicamenta quæ humectandô & emolliendô, partes constrictas relaxant.
Chalbane, vid. Galbanum, Germ. Mutter-Hartz.
Chalcanthum, vide Vitriolum 🜖 Germ. Kupffer-Wasser.
Chalchitis, unà est Lapis Chalchitis id est Lapis Ærarius id est Marchasita, seu ipsa Pyrites, unde æs coquitur. Altera significatio Chalchitis est Alumen capillare & ærarium, quod in Pyrite concrescit. Hinc aliquoties Alumen concretum dicitur.
Chalchitor, est Marchasita. Germ. Marcasith / oder Wißmuth.
Chalchos, est Æs. Germ. Ertz oder Kupffer.
Chalcitis, & *Calcithis nativa*, spontè sua nascitur & in fodinis concreta invenitur, æris ruborem & colorem habet, unde & nomen accepit, & *Atramentum rubrum* ac *rubra dicta* est, Germ. Roth Kupffer-Wasser. Theriacæ ingrediens est. Calcithidi substituitur Vitriolum ad flavedinem calcinatum *Cordus*. Chalcitis medium est inter Vitriolum & inter Marchasitam sive Pyritem. Habetur quoque Babylonica & Cypria, & in Ducatu Brunsvicensi reperitur &c.
Chalcama, est massa ex omnifariis Æris ☽ti & ☉ri metallis conflata. *Lang. l. 1. Epist. 29.*
Chalcopyrites est Plumbum ♄ Germ. Bley / ait Synesius.
Chalcos, Aqua Sulphuris ▽🜍ris, Germ. Schwefel-Wasser.
Chalcus, *Æreolum*, est nomen ponderis Medici & Attici, est sexta pars Oboli, & ita duodecima Scrupuli, pendet circiter Grana duo Gr. ij. cum olim Scrupulus 24. Grana contineret. *Lex. Brun.*
Chalcute est Æs ustum, Germ. Gebrandt Ertz oder Kupffer. ♀
Chalicraton, Vinum mistum vel ▽ â temperatum significat.
Chalybs, Germ. Stahl / nihil aliud est quàm ferrum acuatius defæcatum & optimè purgatum, ideoque locô ferri Chalybem præstat recipere. *Sign.*

Chamæacte, *Sambucus humilis*, Germ. Attich / vid. Baccæ, Herbæ vel Radices.
Chamæcyparissus, herba Cupressina, Cypressen-Kraut / Waldsamen-Baum / vid. Herbas.
Chamædrys, & *Chamæpitys*, vid. Herbas.
Chamæpeuce, vid. Lycopodium.
Chamæleen, *Silybum*, est Carduus Mariæ, Germ. Marien-Distel.
Chambar, dicitur Magnesia.
Chama, *Cheme*, est nomen Conchæ marinæ capacioris, apud Atticos nomen Mensuræ duplicis, Chema major pendet Drachmas tres ʒiij. &c. vid. *Lex. Brun.*
Chambelach, est Elixir. Germ. Elixir / oder außgezogene Essentz.
Chambroch, denotat Trifolium, apud *Helmont.*
Chamæcissos & *Chamællema Cord.* vide Hedera terrestris. Germ. Gundelreben.
Chamædrys, *Serratula*, *Quercula minor*, *Trixago*, Germ. Chamänderlen. vid. Herbas.
Chamælea, vide Cort. Mezerei, Germ. Seydelbast-Rinden.
Chamæleen Brunf. Silybum, *Carduus Mariæ*, Germ. Vehdistel / vid. Herbas.
Chamæleon, vide Rad. Cardopatii. Germ. Eberwurtzel.
Chamæleon, etiam nomen est Animalis ovipari, figuram Lacertæ repræsentantis. *Lex. Brun.*

Chamæmyrtus, Hieromyrtus, Genitura Herculis. vid. Rad. Brusci. Germ. Brüsten oder Rüsken-Wurtzel.
Chamæpytbis, Abiga, Ajuga, Iva arthetica & *arthritica.* Germ. Erdpin. vid. Herb.
Chamomomilla Canina, Chamæmelon fœtidum, Cotula fœtida. Germ. Krotten-Dill oder stinckende Chamillen.
Chamomilla Romana & *vulgaris* vid. Flores Chamomillæ.
Chanchedest est Chalybs ♂. Germ. Stahl.
Chaomantia est Aëromantia i. e. Ars, quâ præsagium sumitur ab Aëre.
Chaos vid. Cahos, est Elementum 🜁ris, vel Ideus.
Charabe vid. Succinum, Carabe & Karabe. Germ. Augstein.
Character, est Signum figuratum & mysticum, quo apud Chymicos aliquid designatur. Germ. ein Zeichen. vid. *Lind. Lex. Brun.* & *alii Authores.*
Charatim est Granum parvum simile Cardamomo.
Chardel idem est ac Sinapi, cujus duplex est species; una, cujus semina exterius sunt subnigra, interius vero alba; alia, cujus semina interius & exterius sunt alba. Prima species est acutior secundâ. Germ. Senff.
Charme vel *Charmis* est nomen cujusdam Antidoti veteris, cujus descriptio carminicè legitur apud Gal. L. 2.
Charta hodierna ex Linteis conficitur, ut omnibus notissimum. Olim ex planta quadam Papyrus dicta, arundinibus cognata, parabatur. Teste Dioscoride.
Cheiri, Cheyri, Keiri, significat Levcojum luteum vel Violam luteam. vid Flores Cheyri.
Cheiri apud Chymicos ☽tum vivum denotat, Cheiri flos ex ☽to album Elixir significat, vel ejus Quintam essentiam, ut flos anthos, auri rubrum elixir. Alii ☉rum potabile esse volunt &c. vid. *Lex. Brun.*
Cheuromactron, Mantile sive *Linteum* ad manus abstergendas, incombustibile est, an ex Salamandra? an vero ex Lapide Asbesto vel Amianto paratum sit, nec ne? vid. Lang. Lib. 1. epist. 66.
Chelæ sunt brachia Astacorum seu Cancrorum. Germ. Krebs-Scheeren.
Chelapa vid. Radices Jalappæ. Germ. frembde Purgier-Wurtzel.
Chelidon Hirundinem significat. *Lex. Brun.*
Chelidonia apud Chymicos Aurum significat.
Chelidonia major & *Chelidonium majus.* Germ. Schellkraut.
Chelidonia minor & *Chelidonium minus.* Germ. Feygwartzen-Kraut. vid. Herb.
Chelidonius Lapis vid. Lapis Chelidonius.
Chelonia est Lapis similis oculo viperinæ Indicæ.
Chelonites vid. Bufonites. Germ. Grottenstein.
Chelonium, panis Alcurit, Testudinaria, Tryphalita, Harthanita. vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Seu-Brod.
Chemia, Chimia, Chymia & *Alchymia.* vid Chymia.
Chenocoprus est stercus Anserinum, quod mense Martiò colligendum. *Lex. Brun.*
Cheon est Nix. Germ. Schnee.
Cherio, Cherionius est Calor aut Frigiditas earum rerum, quæ corpus relinquit & in naturam abit. Exemplum de Camphora. Hæc frigiditatem ex Cherione suo habet.. vid. *Lex. Brun.*
Chermes seu *Kermes*, est nomen Fructus notissimum cocci infectorum vel grani tinctorii vulgò scarlati, unde famosissima confectio Alkermes Monspeliensium paratur. vid. Kermes. Schröd. L. 4. Sect. 1. & Frid. Hoffm. in Clav.
Chersa seu *Gersa* vid. Fæcula, fæcis species.
Chersydrus est nomen Serpentis amphibii.
Cherva est Cataputia. Germ. Spring-Körner.

Cheudanum eſt ſuccus niger, ex quo falſificatur Muſcus; alii dicunt, quod ſit Gummi glandium. Germ. Eychel-Pech.

Chezeanance, ſic dici poteſt omne remedium, quod neceſſitatem cacandi affert. Aliàs apud Æginetam L. 7. C. 9. eſt unguentum 🜔le & One paratum & quod rubeſcat, coctum, quô ſedes perunguntur. Facilè enim copioſa citra laborem ſubducitur. Aëtius quoque emplaſtrum hoc nomine exornavit, quod umbilico impoſitum, alvum movet. Gorr. pag. 505.

Chia terra, dicitur gleba terræ, quæ ex Chio Inſula provenit albicans & pollens vi adſtringendi, purgandi, extenuandi. Pulcherrimum eſt adverſus ambuſta remedium. Gal. L. 9. de S. F. §. Terra ſamia.

Chiacum, eſt Collyrium, cujus materia vino Chio, h. e. auſtero & ▽Marinæ experte lævigatur & miſcetur, quale propoſuit P. Æginet. L. 7. C. 17.

Chias, i. e. Maſtix.

Chibane eſt ſpecies Cardamomi ſubtilior.

Chibur eſt Terra, actione caloris excocta in eſſentiam ♀ream.

Chiffir, *Chifir*, teſte Libavio, dicitur in præparatione Lapidis Philoſophorum Lapis Animalis; quemadmodum mineralis vocatur *Chaos minerale*. Johnſonus verò dicit, *Chifir minerale* à nonnullis interpretari, quod ſit aurum ☉. Verùm ſe judicare ex præcedentibus, quod ſit ♀ metall.

Chiliophyllos, *ſupercilium* & *Lumbus* ☿*ris*, *herba militaris*. vid. Millefolium. Germ. Schaffgarben.

Chilum, i. e. Succus Liquiritiæ. Germ. Süßholtz-Safft.

Chilus, i. e. Succus Diachilon.

Chimia eſt ars, corpora concreta ſolvendi, & ſoluta coagulandi, ut purum ab impuro ſeparetur, & medicamenta ſalubria citæ, tutæ & jucundæ operationis concinnentur.

Chimiæ origo Deus eſt, ut omnis boni, ita etiam Chimiæ Autor. *Rolſinc. Chym. fol. 7.*

Chimicus arcana divulgare non tenetur. Rolſinc. Chym. fol. 12.

Chimolea Laxa, dicitur ſignificare pulverem, qui ſeparatur de floribus ſalſarum mineralium.

Chim[illegible] *Paracelſus* hoc ſaltem [illegible] uod Chimus, Realgar, & aurum ſint una [illegible]hera, & tamen quodlibet [illegible]orum habeat diverſam naturam & virtutem. *Chimus* quoque ſignificat fæcem mineralem & maſſam fæculentam.

China, *Chinna*, *Cina*, *Cinna* vid. Cortices Chinæ Chinæ.

China Germanorum apud Poppium eſt Chelidonium majus.

Chinarium eſt Unguentum in Antidotario à Catulo Canis dictum *Kinarium*.

Chinæ Radices vid. Radices Chinæ. Germ. Bocken-Wurtzel.

Chindes eſt Lapis liberans à venenis. Germ. Gifftſtein.

Chion vid. Nix. Germ. Schnee O dicitur & Cheon.

Chirates eſt Pondus quatuor granorum hordei. Germ. vier Gerſten-Körner ſchwer.

Chiroma, i. e. Armoniacum non purum.

Chironax eſt ars vel Artificium manuarium.

Chirotribia eſt exercitatio in arte & uſus medicus.

Chium vinum i. e. quod in Inſula Chio colligitur, molle eſt, ut ſcribit Dioſcorides L. 5. cap. 10. aptum potui, benè alit, & minus inebriat, fluxiones cohibet, oculorum medicamentis utile.

Chloe, herbam virentem notat. Viror aut viriditas palleſcens quoque dicitur.

Choa vid. Chais eſt menſura Liquidorum apud Atticos v. Gal.

Choa i. e. Malum Granatum. Germ. Granat-Apfel.

Choacum

Choacum, legitur quoque *Coacum*, est nomen Emplastri, quod à *Celso* L. 5. Cap. 19. describitur.

Choana, infundibulum, item *fundo* aut *liquefacio*, *Vas* quoque dicitur ex argilla, quo Argentarii utuntur & Chymici, infundendis ac liquefaciendis Metallis. *Lexic. Brun.*

Chocolata, Chocolate & *Succolata*, est Massa quædam solida, exotica, vel in Placentas vel Cylindros seu in tabulas quadratas formata, saturatè rubra, friabilis, sine odore, similis ferè Sanguini Draconis nigricanti, cujus Basis potissima est fructus Cacao dictus, Avellana Mexicana &c. de hac Confectione habetur integer libellus *Ant. Colimeineri de Ledesma*, latinè redditus à *M. Aurel. Severin.* & curâ *D. I. G. Volcameri* edit. quoque Bontekoe illam describit. Aliàs ex America & Hispania adfertur, Germ. Schocolata / præparatur cum ▽a cocta, vel Lacte, atque agitando Chocolata liquescit, & sorbendô calide bibitur.

Chœnix, est Mensura Atticorum arida, continens Cotylas tres, sive Sextarium unum & dimidium, sive duas Libras mensurales cum quadrante. Signum fuit X. *Gal.* de pond. & mens. *Gorr.*

Choeros, est Porcus, Germ. Ein Schwein. *Lexic. Brun.*

Cholagoga, sunt Medicamenta, quæ dicuntur sulphureos & biliosos Humores evacuare, ut Rhabarbarum, Senna, &c. vide porro supra *Cathartica.*

Cholagogum insuccatum, vide Scammonium rosatum.

Cholagogus, dicitur de Medicamentis, quæ Bilem evacuant.

Cholagogum simplex, est Diagrydium ♁ratum.

Cholegon, idem quod *Cholagogum.*

Cholobaphinon, est epitheton Æris, Auri colorem mentientis. Dicitur *Æs coronarium*, *Libav.* Synt. arcan. Chym. L. 6. c. 6.

Chondrilla altera Dod. est Taraxacum, vid. Herbas.

Chorosus, est nomen cujusdam Lapidis.

Chos alkalip, i. e. Testiculi Vulpis, Germ. Fuchs-Hoden.

Christimanus, est Saccharum finissimum cum ▽ Rosarum solutum, ad consistentiam debitam coctum, & in Rotulas fusum, additis Margaritis præparatis, vel omissis, pro lubitu vid. Manus Xsti.

Christi pabulum, id est ▭ na virginis.

Christos, *ungo*, significat id, quod ungendo applicatur.

Chritmus sivè *Chrithamus, Crethanus* & *Crethmus*, *Creta marina Officinarum*, est Fœniculum marinum. Germ. Meer-Fenchel.

Chrisitis litos, vocatur aureus Lapis; aliquando etiam Lithargyrium.

Chrisma, i. e. Unguentum, Germ. Eine Salbe.

Chroma, id est, Color. Germ. Farbe.

Chronos, significat Tempus.

Chrysammos, hoc est ☉rea arena, quam *Gal.* Terram vocavit, in qua portiunculæ aut frustula quædam ☉ri parva reperiuntur. *Lex. Brun.*

Chrysanthemon seu *Chrysanthemum* vid. flor. Calendulæ.

Chryse est nomen Emplastri cruentis vulneribus accommodati ex Thure, Alumine scissili, Colophon. Resina, ♉, ⚌to, & Oxelæo parati, apud *Æginet.* L. 7. c. 17.

Chrysite, est Terra ☉rea, in qua parvis Terræ partibus immistæ sunt parvæ ☉ri partes *Johnson.* pag. 63.

Chrysites, est Gemma preciosa, apud *Plin.* Lib. 37. cap. 10.

Chrysites, est Squama ☉ri vel ☉rum: qui provenit ex Plumbo probato & liquefacto. *Johnson. pag.* 63.

Chrysitis, idem quod *Chrysammos*, *Chrysitis*, dicitur etiam Lithargyrium auri, *Dioscorid.* L. 5 cap. c. 102.

Chrysobalanus, *Glans aurea*, quid propriè denotet, non constat. *Bauhinus* tamen in Pinace existimat ex mente aliorum, Nucem Moschatam esse intelligendam. Occurrit apud *Galen.* L. 8. de C. M. S. L. cap. 3.

Chrysoberillus, *Berillus aureus*, Germ. Gold=Berill.

Chrysoceraunius 🜚, est Aurum fulminans, quod præparatur ex ☉ro soluto, in menstruo ✳co præparato vel imprægnato; infuso 🜍 ☿ri, 🜔 ad fundum 🜂tatur, quæ edulcoratur, & ad usum exsiccatur. Germ. Doñer=Goldt.

Chrysocalcos, idem quod Aurichalcum. ♀ Germ. Messing.

Chrysocome, est Stœchas Citrina, vid. Flor. Stœchadis Citr. G. Rheyn=Blumen.

Chrysocolla, *Auriglutinum*, *Chrysocolla Metallica & factitia*, seu *Gluten* ☉*ri*, est Terra latè viridis & minera ♀ris, salinæ, nitrosæ & fusoriæ naturæ, Germ. Stein=Grün. Duplex est, nativa & factitia, inter nativas Armeniaca primas, secundas Macedonica, tertias Cypria tenet. Quamvis in Germania sint excellentes, in Silesia nec non & in Hungaria, alibique. Est Borax nativus. Et posset dici *Chrysocolla viride scissile*, sicut ærugo *Æris rasile viride* dicitur. Estque quasi species ⦶tri. *Plin.* *Factitia*, seu *artificialis*, conficitur ex Nativa & Urina puerorum, vel ex Nitro & Urina Infantum, & Tincar seu Borax dicitur, vide Borax. Sic cognata sunt hæc Metalla, ærugo Æris nativa, quæ dicitur viride Æris rasile, & Chrysocolla quæ dicitur viride Æris rasile. Nominatur *Azot*, *Rebis*, ▽♀ris, Vinum anineum, flos &c. *Mar. Rul.* enumerat 6. Species Chrysocollæ, pag. 148.

Chrysogonia, est Semen aurificum ex ☉ro prius soluto, perfectissime concoctum, seu Tinctura aurifica rubri coloris, admirabili tenuitate substantiæ prædita, cui à natura vis illa aurifica inest, quemadmodum in Argyrogonia vis ☽tifica &c. *Gaston Clavey* Apolog. &c.

Chrysogonum Dioscorid. *septem folium*, vid. Rad. Tormentillæ, Germ. Bluth=Wurtzel.

Chrysolactrum, est Charabe seu Succinum, *Germ.* Augstein. vid. Succina.

Chrysolithus, vide Lapis Chrysolithus. Goldstein.

Chrysolithos, (veterum) vel *Topasius*, (Gemmariorum modernorum) est Gemma aurei coloris. Duo habentur genera, Orientale & Europæum, ut illud colore, ità duritie Europæum superat: hoc enim instar Crystalli molle est & cum aureo colore vel multum vel parum nigricat. Inveniuntur in Bohemia passim. Germ. Chrysolith.

Chrysopœia, est Ars Spagyrica seu Chymia, quæ monstrat Artificium ex Metallis imperfectioribus, Aurum verum conficiendi, beneficio ☿rii Philosophorum &c.

Chrysoprasius, Germ. Goldprasius/ vid. Lap. Chrysolithus.

Chrysos, Vel *Chryson*, id est Aurum ☉. Germ. Gold.

Chrysotrichon, *Capillaris* ☉*rea*, *Polytrichum* ☉*reum*, *Barba Herculis*, *Adianthum* ☉*reum*, Germ. Gülden Wiederthon / vid. Herbas.

Chrysulea, est ▽ stygia quæ Regia dicitur, solvendo Auro destinata. *Rolfinck.* *Helm.* ac Dispens. &c.

Chrysun, est nomen Collyrii apud *Aëtium*, Libro 7. ad incipientes suffusiones efficacis, vel Pessi valentis ad inflammationes uteri apud eundem L. 16. c. 83. vid. *Gorræus* p. 515.

Chus, *Choa*, *Congius*, est Mensura liquidorum apud Atticos, capiens sextarios sex, vel Cotylas atticas duodecim. Aut habet Olei libras novem, Vini decem, Mellis tredecim cum dimidia, *Gal.* de pond. & mens. *Linden.* Vini saltem tribuit Libras octo cum Unciis quatuor. *Rhodius* ad Scribonem Larg. n. 268. Congium denas libras pendere scripsit, quod insculpta decussis manifestat.

Chucolata, vide Chocolata, Germ. Schocolata.

Chybur, *Chibur* & *Cibur*, est Sulphur, Germ. Schwefel.

Chylisma, significat Succum expressum, *Dioscorid.* l. 3. c. 125. *Rolfink.* Extractis hoc nomen applicare non dubitavit. Vnde Extract. quoddam vocavit *Chylisma Catholicum* & *Cholagogum*, Chym. L. 4. sect. 3. cap. 12.

Chymica,

Chymia, Alchymia, *Chemia* & *Chimia*, seu *Ars spagyrica*, non meretur adscribi scientiis sed Artibus, nec tamen est peculiaris Ars, distincta à Pharmaceutica medicinæ parte, sed est pars medicinæ.

Chymia, sumitur pro Arte transmutandi metalla imperfectiora in perfectiora, ☉ & ☽ tum, cujus duæ sunt partes: Argyropœia & Chrysopœia, de quibus vide supra suô locô *Chymia*, est quasi simia naturæ, & nobis demonstrat, quæ natura facit in suis criptis subterraneis, adeò ut, quæ sit Metallorum utilitas, facilè possit ex Chymia cognosci. Verum res tota consistit in præparatione eorum Chymicâ legitimâ, in qua operatione etiam venena crudelissima, abeunt in medicamenta saluberrima, alexipharmaca & sudorifera, uti videre est in ♁nio &c.

Chymia vocatur quoq; *Ars Destillatoria, Ars Hermetica, Ars perfecti Magisterii, Ars segregativa, Ars separatoria, Ars spagyrica*, &c. plura legenda sunt apud *Paracelsum, Schrœd.* & alios.

Chymica seu *Chymicalia*, sunt Medicamenta, quæ Chymici præparant, ut gratiori & minori quantitate ab ægris assumantur. *Lexic. Blanc.*

Chymicus est artis Chymicæ seu Spagyricæ peritus, sivè *Chymicus*, est Artis dissolvendi & vicissim coagulandi peritus.

Chymolea, vide Kymolea & Khymolea.

Chymus est Fæx & Massa.

Chysis, vide Fusio, Germ. Schmeltzung.

Chytlon, dicitur Inunctio quæ cum multa 🜄a & Oleo fit.

Chytra, id est, Olla, Vas fictile, in quo aliquid coquitur.

Cianeus, scil. *color*, est medius inter viridem & nigrum, vid. *Alex. Theophilus*.

Cianum, in Metallis invenitur, in quibus Æs conflatur. *Galenus*.

Ciatus, est nomen Ponderis mensurans ℥XV. vid. *Serapion*.

Cibariaticon, est Potus qui loco Vini fit ex Cerevisia & Mulso, & est quasi Cibus & Potus simul.

Cibatio est Corporatio, & vocatur *Nutritio materiæ siccæ*.

Cicerbita, Lacticolla, vid. Sonchus, Germ. Sonchen-Kraut/ oder Hasen-Köhl.

Ciceres rubri, vide Semen Cicerum. Germ. Cicer-Erbsen.

Cichoreum Constantinopolitanum, est Taraxacum.

Cicindula, vid. Nitedula, seu Lampyris vel Nocti.

Cicinum Oleum, est Rhaponticum.

Cicleus, est quoddam Vinum factitium, quo utuntur Parthi. *Plin.*

Cicongius, est Mensura duodecim sextarios continens.

Ciconia, Germ. Ein Storch / Avis est vernalis notissima, quæ serpentibus pullos nutrit. Vim habens Alexipharmacam. Ex pullo integro deplumato & exenterato, admixtis aliis antiepilepticis, destillatur 🜄. Germ. Storchen-Wasser.

Cconium, Conium, Dolia, Catechomeum, Amaurosis, est Cicuta seu Cicutaria, Germ. Scherling/ Wüterich/ Dollkraut. vid. Herbas.

Cicorea, est Mira ☉lis.

Cicuta, Germ. Scherling. vide Herbas.

Cidublium, i. e. Fermentum, Germ. Sauerteig.

Cimentatio, idem quod Cæmentatio, vide supra.

Cimolia Terra, est Terra modicè pinguis, & 🜃 *saponaria alba rara, mollis, alba* seu *candida*, aut in candido purpurea. Germ. Weisse Seyffen-Erde / oder Wachs-Erde. Habet vim mistam refrigerandi, siccandi & modicè digerendi, *Gal.* l. 9 de simpl fac. §. 🜃*ra samia.* dicitur & *Cimolia creta*.

Cinabaris, vide Cinnabaris, 🜍. Germ. Zinnober.

Cinamomum album, vide Costus. Germ. Weisse Zimmet.

Cinamomum Arabicum, vide Costus seu radices Costi.

Cinamomum & *Cinnamomum* vel *Cinnamum*, seu *Canella*. Germ. Canel/Zimmet/ oder Zimmet-Rinden/ est Cortex interior Arboris, altitudine Citri aut mali Aurantii, vel Oleæ, aliquando Tiliæ & Cerasi, crescentis in Zeilon. Ex India Orientali advehitur: Exoticum & nunc notissimum & preciosum. Eximia Virtus in Cortice est, odore fragrantissimo, saporis subacris & subastringentis. Radix suppeditat Camphoram, & dat per destillationem ⁰₀₀ suave olens & Camphoram imitans, uti etiam cum ⁰₀₀ oleo isto Camphora elegans destillatur. Lignum roseum spirat odorem; folia junipe- rum, quidam dicunt Caryophyllos olent, & in substantia exsiccata apud Experientissimum Pharmacopœum Francofurtensem *Dn. Joh. Rudolphum Henrici* videnda sunt. Fructus verò, qui sunt instar Baccarum Lauri, cocti & expressi, ceram & adipem dant, & dant per Destillationem ⁰₀₀, quod ⁰₀₀ Caryophyllorum imitatur. In destillatione hujus ⁰₀₀. remanet in vesica superius residui substantia pinguedinosa duriuscula, ferè instar Corporis Balsamorum ex Oleo Nucistæ facti. Flores habet albos recentes qui odorem & saporem habent Florum Tiliæ. Colitur in Zeilan Maximum est Aroma, & in Medicina quoque maximi usus. Plura apud Scriptores legenda sunt.

Cinamomi, seu *Cinnamomi fragmenta* seu *Scavazonum Materialistarum*, Germ. Stoß Zimmet/ oder Zimmet-Stücker.

Cincinnalis, *Sagminalis* & *Sanguinalis herba*, est Verbena, Germ. Eisenkraut/ vid. Herbas.

Cinefactio, idem quod Cineratio vel Incineratio aut Calcinatio, est operatio, quâ fiunt Cineres. Estque duplex aperta & occlusa.

Cineratio, idem quod Cinefactio vel Calcinatio, Cineratio, quæ fit in opere Lap. Philosophorum. Vide Incineratio.

Cinereus, *Cineraceus*, de colore dicitur cineri simili, estque postremus Color in negotio Lapidis Philosophorum, Teste *Logn. Harm. Chym.* cap. 8. Vol. IV. Th. ch. p 765. specialiter est nomen Collyrii &c.

Ceneris vena, Germ. Asche.

Cineritium, *Ciniritium*, est Cementum ☉ri vel ☽ti, à nonnullis regale vocatur. Item significat & *vas Aurifabri*, in quo ☉rum & ☽tum calcinantur.

Cinerula, vide Spodium Græcorum seu Metallicum.

Cinificatum, idem quod Calcinatum.

Cinistones, est epitheton Pseudo-Chymicorum vel Chymicastrorum, qui neque Gas neque Blas habent artis &c.

Cinis, (quamvis hoc ad Metallicos cineres restringi soleat, vide *Spodium*) sic appellantur non solum lignorum ustorum, sed & omnium aliarum rerum reliquiæ &c. *Sign.* [signs]

Cinis Cineris, est coagulatum coagulans.

Cinis clavellatus, aliàs dicitur, qui ex fœcibus vini post 🜄ini destillationem relictis, per combustionem & elixiviationem fit, quamvis & sub hoc nomine alia salia Alkalia etiam ex Isatide, Ligno quercino &c. subintelligantur *Schrœd.* L. 4. cl. 2. n. 412. *Cinis clavellatus*, id est ⊖ *Alkali*. [signs] vid. *Alum. Catinum*, seu *Sal Alkali*.

Cinis ex cinere, est Aqua extracta.

Cinis hederæ, est Cinis clavellatus.

Cinis Isatidis, vid. Cinis clavellatus

Cinis plumbi, est Cerussa, Germ. Bleyweiß/ *Sign.* [signs]

Cinis stanni, est Stanni usti recrementum, Germ. Zinn-Aschen. *Sign.* [sign]

Cinis sarmentitius, Germ. Reben- oder Wein-Reben Aschen.

Cinnabaris ♁ *nii*, conficitur post butyri ♁ nii destillationem △ni fortiori & quoque suppressionis (id est super [sign] am) horis aliquot datur. Quippe ♁ *nii* hâc ratione [sign] tæ collo adhærescit, quam collectam, [sign] ne una ac altera purificare poteris. Germ. Spießglaß-Zinnober.

Cinnabaris Dioscoridis, est Sanguis Draconis.

Cinnaba-

Cinnabaris factitia, & *Minium artificiale*, Germ. Zinnober/ oder Vermilion/ conficitur ex ☿rio & 🜍re, ex quorum mixtione, *Cinnabaris factitia* ≏atur. vid. *Schrœd.* & alios.
Cinnabaris, est vel nativa vel factitia, vel fossilis vel artificialis. 🝓. Germ. Zinnober. *Sign.* ☽, ☽, ⊕, ♅, ♅, 8, 33, 33, ♆, ♆, ♁, 33, ʌʌʌ, 33, ⊡. $, ♁, ⚶, ⚶, ⊖, ⚶, ↔, ♁.
Cinnabaris Indica, est Sanguis Draconis, vid. Sang. Draconis.
Cinnabaris nativa, seu *metallica*, seu *fossilis*, *Ammion*, & *Miltos*, vel *Minium nativum*, est Terra mineralis lapidescens, & Minium nativum, Germ. Berg-Zinnober / constans ex 🜍re & ☿rio vivo, exquisitè secum mixtis, in materia 🜃restri instar lapidis compactis & hospitantibus; interdum purior, interdum impurior reperta. Interdum etiam Minera ⊙laris reperitur intermixta. Vide *Schrœd.* Adfertur ex India Orientali, Ungaria, Germaniæque locis variis. Eligendaque gravida ☿rio & 🜍re præstantioribus, adeoque Vngarica, utpote quæ ⊙ro aliquantum pollet. *Sign.* ♁va.
Cinnabaris nomen, quidam Minio & rubricæ fabrili attribuunt.
Cinnabaris Philosophorum, ≏atur ex 🜍re ♁nii cum ☿rio mixto septies, vid. in *Tract. Polem. German.* fol. 142.
Cinnabaris, *Cinabaris* seu *Cinnabrium verum*, veteres dixere Sanguinem Draconis & adhuc nomen retinet, *Rulandus* assentitur eis, qui Cinnabrium Succum seu Lachrymam alicujus arboris vel herbæ potius, esse volunt, quod ipse gustus & sapor indicat. Ferunt Arborem esse in Libya & finitimis regionibus proceram, ex qua ille Sanguis Draconis manat, videatur & Sanguis Draci seu Draconis. *Platerus* quoquè asserit Sanguinem Draconis esse Arboris aut Herbæ succum in India aut Persia.
Cinnabatrum, Terra quædam est, quæ solet à Pisis afferri.
Cinnamomum, vide Cinamomum. Germ. Zimmet.
Cinnas, est Miscela plurimarum rerum. In specie significat Potionis genus, ex multis Liquoribus confectum.
Cinnation, est Elampum, quo tinctores utuntur.
Cinnioglottus, *Cinnatus*, sunt termini à Paracelso ficti, denotantes interitum, mortem, corruptionem totalem corporum mineralium, *Chirurg.* l. 5. c. 7.
Cinnus, est Commistio plurimorum & in specie Potionis genus, ex multis Liquoribus confectum &c.
Cionavos, est Pix, quæ ex pinguioribus lignis Pini colligitur. Nos Picem navalem dicere possumus.
Circea, *Flos amoris*, Germ. Tausendschön / vid Fl. Amaranthi.
Circea Fuchsii, est Mandragola seu Mandragora, Germ. Alraun. vid. *Cort.* seu Radices Mandragoræ.
Circea, Monspeliensium, vid. Flor. Caprifolii, Germ. Speckilien.
Circinnalis herba, *Crinita herba*, *Capellaris herba*, est Capillus Veneris, Germ. Frauen-Haar/ vid. Herbas.
Circulatio Chymica, est Liquoris puri per Circulationem, Destillationem in Pelicano, vel Alembico cæco, agente calore exaltatio. Germ. Chymische Umtreibung/ oder Vermischung. Estq; exaltatio Essentiarum per circularem in vase Hermetico, Pelicano vel Geranio, reductionem & ab impuritatibus separationem. *Rolf. Chym.* l. 2. cap. 2. *Paracelsus* dicit esse speciem putrefactionis l. 7 de transmutatione rerum naturalium. Quæ ità præparantur, appellantur circulata Paracelsica *Archidox.* l 6. 8. & 9. & libr. de renov. & restaur. Hinc legitur Circulatum majus & minus, Circulatum solvens apud *Libav.* &c.
Circulator, est Laborator vel Chymiæ expertus.
Circulatorium, est Vas vitreum, ubi infusus Liquor ascendendo & descendendo, quasi circulo rotatur. Varia hujus generis vasa, à variis ingeniis sunt excogitata, ex quorum genere duo præcipuè sunt majoris momenti & usus, ut Pelecanus aut Pelicanus & Diota. Germ. Chymisches Circulir-Geschirr.

Circulus Chymicus, est Instrumentum rotundum ferreum, vel vitris abscindentis ex ferro factum. Perfringuntur autem hôc modô. Circulus candefactus vitro opponitur, illudq; tamdiu stringit, donec fervefiat & incalescat, cumq; adhuc fervet, frigidâ guttâ immisfâ, aut frigidi halitus afflixu dissilit atq; dirumpitur. Germ. Ein Abnehm-Eysen.

Circumforaneus, interdum *Agyrta*, Germ. Ein Land-Lauffer/ oder Landstreicher.

Circumlitio, denotat omne Medicamentum, quod circa partem aliquam affectam undiquaq; illinitur.

Cirices, vocat *Oribasius* Cochleas; Quas *Paulus* Siricas nominat, nos verò Siliquas. Germ. Schotten.

Cirinense, *Cirinaicum*, à loco dicitur vel Regione; undè Gummi Cirinaicum, vel Opium Cirinaicum, item Gummi Lasar, quod est Asa fœtida.

Cirrhos, est nomen Coloris, præsertim in Vino denotat fulvum, hoc est quod ex △neo & ruffo pallet.

Cis, Vermiculus est frumenta corrodens.

Cisseris, Atticè est Pumex. Germ. Bimbsenstein.

Cisfinum, nomen est Emplastri ad Nervorum Vulnera.

Cisfirot, i. e. Pumex Lapis, Germ. Binßenstein.

Cisfium & *Cissophyllum*, vid. Rad. Hirundinariæ, Germ. Schwalben-Wurtzel.

Cissus, *Cistus*, *Corymbosa comm. Lobelii*, est Hedera arborea seu assurgens, Germ. Ebhew. vid. Herbas.

Cissybium, Poculum dicebatur Græcorum ex ligno hederæ confectum &c. vid. *Lex. Brun.*

Cist, vel aliàs *Kist*, est Capacitas duarum Mensurarum Vini, vel sesqui Mensuræ, juxta locorum diversitatem, circiter Libras quatuor continens.

Cisterna, est Vas seu receptaculum in quo ▽ pluvialis colligitur. Germ. Ein Cistern/ oder Regensarck.

Cistos, *Ciston*, vel *Cistereon*, est quædam species Hederæ, est & Rosa canina, vel Rosago.

Citan, *Ciran*, est Medicamen quoddam ad Splenem.

Citrago, *Citraria*, vide Melissa. Germ. Melissen.

Citria mala & *Citrea mala*, seu *Citromala* & *Mala medica*, Germ. Citronen-Aepffel/ vide Cedromela; Quædam sunt majora & nominantur Citronath-Aepffel. Harum Cortices advehuntur saccharo conditi cum & sine brodio, id est sicci conditi. Alia minora & vulgaria ut Limones etiam Citri fructus nominantur, Germ. Citronen/ Limonen. Seruntur tanquam exotica in hortis nostris, & advehuntur ex Gallia & Italia, &c.

Citrinatio est Resuscitatio.

Citrinula, est Flammula, herba Paracelso multum familiaris, ut passim in suis scriptis reperitur.

Citrinulorum, *Pharmacum ex Colcothare*, id est, Vitriolum calcinatum & in Alkali suum redactum. Germ. Vitriol-Saltz. Comparatione factâ, ad Crystallum ob transparentiam ejusmodi salis pallidam, diaphano Crystallo persimilis.

Citrinulus, *Citrinolus*, *Citrinus*, est Lapis medius inter Crystallum & Berillum. Dicitur etiam *Saxifragus*. Citrinulus nominatur quoq; *Crystallus pallidus*. Item nomen est Emplastri vulgaris notitiæ in Officinis, vocatur Citrinum.

Citroc, i. e. Citrum. Germ. Citrone.

Citrullus, vid. Sem. Citrulli, Germ. Augurien/ oder Citrullen-Kern oder Samen.

Civetta, seu *Catus Cibethinus*, vide Zibethum.

Clacora Trigdana, est quoddam genus Ostracorum marinorum magnorum. Germ. Grosse Meer-Ostrigen.

Claretta, significat albumen Ovorum, Germ. Eyer-Weiß.

Claretum, est Vinum aromatum infusione impraegnatum, ac cum Saccharo edulcoratum. Dicitur aliàs *Vinum Hippocraticum*. Sic nominatur, quod

per

per manicam *Hippocratis* colatur & purificatur. Germ. Gewürtz-Wein / oder Hyppocras. Etiam ad Moretum & Mulsum, sive Hydromel, extendit. Claretum vel Vinum artificiale duplex esse potest: Alterans & purgans, utraque exempla videnda apud *Schrœderum.*

Clarificatio, est Modus, quo succi vel decocta crassa, clariora evadunt: fit triplici modo, Subsidentia, Fermentatione vel Additione ♀ti, Albuminis ovi, aut Lactis, Germ. Klar-oder Heytermachung.

Clarum, præter illam significationem, de qua in præced. dictum est, denotat id, quod fit ex Crystallo vid. *Mart. Rul.*

Classa, i. e. Gummi juniperium. Germ. Wacholder-Hartz.

Claudiacon, est nomen Collyrii, quod describitur à *P. Æginet.* L. 7. cap. 16.

Clavellata Herba, *Trinitatis Herba*, *Jacea*, vid. Flores seu Herbas.

Clavis Herculis & *Clavis Floris*, est Nymphæa, vid. Flores Nymphææ, Germ. See-Blumen.

Clavis, inter Chymicos videatur *Nicolaus Flamella*, præsertim in negotio Lapidis Philosophici. Unde & *Claves Philosophici* dicuntur, quarum duodecim Fatr. Basilii Valentini prostant. Et *Clavicula Reimundi Lulli*, cujus mentionem fecit *Libav.* &c.

Clavis Sti. Petri, *Bracha Cuculi*, *Primi Floris Herba*, vid. Flores Primulæ Veris, Germ. Schlüssel-Blumen.

Clavis Philosophorum, *Spir. Vini alcoholisatus*, vel Quinta Vini Essentia ♈.

Cleidion, vel est epitheton Pastilli magnoperè adstringentis, & in Dysenteria, Hæmopthysi, Cœliaca &c. utilis, quales describuntur apud *Gal.* L. 9. de C M. P. L. Cap. 5. & *Æginet.* L. 7. c. 12. vel nomen Epithematis ejusdem cum pastillis facultatis, apud *Aëtium*, L. 9. &c. vid. Clavicula.

Clematis Daphnoides, vide Vinca per Vinca, Germ. Sinngrün.

Clematitis indica vide *Lignum colubrinum*, Germ. Grieß- oder Schlangenholtz.

Clepsydra vel *Clepsydria*, nomen ad labores Chymicos translatum est subductio Liquoris per Vasis solidi subtus perforati foramen, quod Oculus dicitur &c. vid. *Lex. Brun.*

Clibodium seu *Clybodium*, *Clybati*, *seu Clybatis Nicandri*, est Parietaria, Germ. Glaß-Kraut / vid. Herbas.

Climia, *Chlimia*, & *Cathimia Officinarum*, idem quod Cadmia *Libav.* Climia ereps est Cadmia ⚭ti. *Mart. Rul.* & *Johns.* Lex.

Clion, i. e. Pulegium, Germ. Poley.

Clissus dicitur de herbis. Omnes herbarum Flores ad vesperam flaccescunt, manè iterum expanduntur. Et virtus Radicis primum in caulem transit, & reliqua, quæ surgunt ex eis, tandem in eas revertitur, per Autumnum ibidem delitescens & per Hyemen usque ad Ver & Æstatem. Vid. *Mart. Rul.* & *Johnson. Lex.*

Clysma, *Clyster*, *Clysterium* seu *Enema*, est Medicamentum internum, fluidum, quod per Anum in Intestina injicitur. Clysteres alii sunt mollientes & laxantes, alii detergentes, alii astringentes, alii anodyni, alii ad alias intentiones parati. Germ. Einspritzung / oder Clystier.

Clyssus, est ▽ Stimmi ♁rea vel ⊕ Mineralis, vid. *Etmüll.* & *Schrœd.*

Clyssus quoque est apud Chymicos alicujus rei Essentia, vid. *Quint. Ess.*

Clyssus, totam Rei Essentiam complecti potest, quandoquidem abjectis impuritatibus & fæcibus, quicquid in ea est essentiale ad unum redigitur compositũ.

Clyster, *Clysterium*, *Clismus* seu *Enema*, vide Clysma.

Cnicus, vide Flores aut Semen Carthami, Germ. Wild Saffran.

Cnicus sylvestris, *alter Theophrasti*, *Cnicus supinus*, *seu hirsutior sylvestris*, vide Carduus Benedictus. Germ. Cardobenedicten.

Coabac, sunt Grana similia Cardomomo.

Coadunatio, *Mart. Rul.* & *Johns.* dicitur Elaboratio, qua uniuntur disgregata. Dicitur quoque Coagulatio, dici etiam potest de Mysterio Lapidis Philosophici &c.

Coagula-

Coagulatio, est rerum ejusdem naturæ è consistentia tenui fluidaque ad solidam Coactio, itàque, quæ resolutione aquea, aërea, ignea sunt attenuata, per hanc in corpus homogeneum reducuntur. Et sic coagulatio comitatur multas operas, veluti Divaporationem, Exaltationem, ♎ationem, Destilationem &c. Fit duobus modis: Segregatione & Comprehensione. Estque vel calida vel frigida. *Sign.* [alchemical signs]

Coagulatio calida est, quando calore conveniente, res dissolutæ coagulantur.
Coagulatio frigida est, quando res in calido resolutæ, in frigido coagulantur.
Coagulatio per comprehensionem est, cum totum simul comprehensum, remistumque ad uniformem substantiam coagulat.
Coagulatio per segregationem est, cum quibusdam Segregatis reliquum concrescit. Peragitur Calore, quo divaporat seu exhalat paulatim humor, qui erat causa fluoris.
Coagulatum, est coactum rerum ejusdem Naturæ. *Sign.* [alchemical signs]
Coagulatum coagulans, est cinis ex Ære vel ▽ extracta, vel Fermentum fermenti.
Coagulum est Mercurius, seu ☿ noster.
Coagulum, Coagulans, 🜍 Philosophorum, prima materia; unde ☉rum nostrum, Fermentum Fermenti, Spiritum coagulans, 🜍 coagulans ☿ rium.
Coagulum Leporis, Germ. Hasenlipp / oder Gerinsel / est *Coagulum Lactis*, in Stomacho Leporis. Ita & *Coagulum Hæduli* & *Vituli* &c.
Coagulum specificum, est Essentia Materialis terrea, concreta in consistentiam siccam per coagulationem.
Cobaltum, *Cadmia nativa, fossilis, metallica*, est Minerale terreum, vel recrementum metallicum, colore cinereum & ferè nigrum, æris & ☽ ti particeps. *Muscarum Venenum* est. Foditur copiosè haud procul Goslariâ. Causticum ac erodens, adeoque inter Venena habendum. Germ. Cobald / Fliegen-Gifft / Mücken-Pulver. *sign.* [alchemical sign]
Cobastoli, est Cinis. Germ. Asche.
Cobatiorum fumus, est Cobaltum.
Cobbori, Cobori, Cobouri, est Lapis, liberans à Venenis. Germ. Gifft-Stein.
Coccalos, nucem pineam significat vid. *Hippocr.* 4. de R. V. I. A. t. 70.
Cocci Orientales, Cocculæ officinales, Cocci Indici, Cocculi di Levante seu *Levantici, Grana Orientalia, Baccæ Cotylæ Elephantinæ, Baccæ Levanticæ, Baccæ Orientales* & *Piscatoriæ*. Germ. Coccels-Körner / Doll-Körner / oder Fisch-Körner. Fructus est magnitudine & figura ferè instar Lauri Baccæ racematim pediculis hærentes, Hederæ corymborum modo ex Alexandria adferuntur. Quidam *Solani maniaci*, alii *Tithymalli*, alii *Clematis fructum* censent.
Coccimela, à coccineo colore dicta sunt capitula Cozuli, vel de Prunis, vid. *Dioscorides*.
Coccinilia, Coccionellæ & *Cochionellæ*, Germ. Koschionellen. Sunt vermiculi volantes, qui exsiccati ex Hispania & Indiis apportantur.
Coccon, Granum mali punici significat *Lex. Brun.*
Coccos, Granum quodvis aut Baccam denotat. Strictè verò ab *Hippocr.* sumtum pro Cocco Connidio, s. Baccis Laureolæ.
Cocculæ Orientales seu *officinales*, vid. Cocci Oriental. Germ. Coccels-Körner / Dollkörner / oder Fisch-Körner.
Coccum gnidium, vide Semen Cocognidii, Germ. Kellers-Halß.
Coccum infectorium, } vide Kermes, Germ. Kermes-Beer.
Coccus baphica, }
Cochia, epitheton Pilularum officinalium usitatissimarum, nimirum Pilulæ Cochiæ *Rhasis*. Est etiam Suffumigatio quædam sic nominata.
Cochium, Kochium, est quoddam Animal marinum, quod vulgo dicitur Vitulus marinus. Germ. Meer-Kalb.

Cochlea,

Cochlea, est nomen animalculi cujusdã testacei, è genere Limacum. Nam Limax quamvis aliquando generis nomen sit, propriè tamen de iis, quæ testâ carent sumitur. *Cochlea* autem nomen iis proprium est, quæ domicilium suum circumferunt. (sive eæ terrestres sint, sive ▽tiles) bina prætendentes Cornua, quibus iter explorant, quòd oculis sint destituta. Præferuntur, quæ in locis apricis & vinetis degunt, herbisque vivunt odoratis, collectæ ante solis ortum. Germ. Schnecken mit- oder ohne Häuser / weisse/ rothe/ oder schwartze. Vid Limaces.

Cochlea, seu *Concha margaritifera*, *Mater perlarum*, *Matriperna*, Germ. Perlen-Mutter/ vid. Mater Perlarum.

Cochlea nuda, vid. *Limaces*, Germ. Schnecken ohne Häußgen.

Cochlear, *Cochleare*, *Cochlearium*, quale Instrumentum sit, notissimum est; sumiturque pro Mensura medica, estque vel majus vel minus. *Galenus* de Pueris epilept. sub f. L. 7.

Cochlearia, Germ. Löffel-Kraut. vid. Herbas & Semina.

Cochlearia palustris, Germ. Frisches Löffel-Kraut / vid. Herb. Plantag. aquatic.

Cochlia, vid. Cochlea, Germ. Eine Schnecke.

Cochleare maximum, pendet Drachmas quatuor: est ℥ß. f. ʒiv. *magnum* sesqui Drachmon, ʒiß. *parvum* Drachmam unam ʒj. *minimum* Drachmam semis, ʒß. Germ. Löffel.

Cocilio, est Pondus undecim Unciarum ℥xj. Germ. 22. Loth.

Cocleas, *Cocles*, i. e Antimonium ♁. Germ. Spieß-Glaß.

Cocognidium, *Laureola*, *Mezereon*. vid. Semen Cocognidii, Germ. Zeiland/ Zeidelbast / Kellers-Halß.

Coctio Pharmacopœorum, est in coquendis medicamentis, quæ nihil aliud est, quàm particularum quarundam, mediante Liquore, Extractio, Germ. Kochung.

Codegi Indi, id est, Folium Indum, Germ. Indianisch Bladt.

Codia, sunt Capita, nimirum Capita Papaveris, Germ. Mag-Saamen-Köpff. ex quibus Syr. conficitur.

Cæcilia, *Cæcula*, est nomen Serpentis, cujus morsus & venenum eadem cum amphisbœna aut vipera infert symptomata. vid. *Forestus* & *Aldrov.* &c.

Cælum, *Chymicis* significat quintam Essentiam, formas rerum essentiales, vid. *Libav.*

Cælum Lullii, est Spiritus Vini 🜄. vel quinta essentia Vini.

Cælum Philosophorum, significat Lapidem Philosophorum, Medicinam Catholicam. *Mart. Rul.* & *Basilii Val.* Scripta.

Cælum spagyricum, est suprema pars vasis Philosophici, vid. *Mart. Ruland.* & *Johns.* &c.

Colum ▽*restre*, ☽*tum Cœleste*, ▽ *Coelestis*, vid. ▽Fidelis.

Cæmentatio, est per stratificationem & calcinationem reverberatio, vel per reverberationem calcinatio.

Coementum, vel *Cementum*, est ☿ cujus ope Calcinatio cementatoria peragitur, vel ut alii, est mineralis acuta materia & penetrans, cum qua Metalla strata ad cementandum, reverberantur. Estque vel simplex vel mista; item in forma ☿ris vel pastæ. *Lex. Brun.*

Coenum, est Lutum vel fimus.

Coeruleus Lapis, *Cyaneus Lapis*, *Lapis stellatus*, *Cyanon*, vid. Lapis Lazuli, Germ. Lazur/ Bergblaue / Lazur-Stein.

Coërcens Virtus, Styptica, & ipsamet repercussiva potest dici.

Coffe, *Coffee*, *Coffi*, *Coava*, *Bon*, *Bunchum*, *Choava*, Fabarum species est, in Arabia felici nascens; ex quibus tostis & tritis ▽ fervida *TRa.* extrahitur,

tur; quæ sorbillando à Turcis, Ægyptiis, Persis aliisque Nationibus ex vasculis ebibitur. Arbor Evonomo similis est, sed folia crassiora, durioraque habet, imò viridiora & perpetuo virentia. Singulæ vel plures fabæ folliculis Castanei coloris includuntur. Germ. Coffe/oder Caffe-Bohnen.

Cohob, & *Cohobium*, idem est quod Cohobatio.

Cohobatio, est Liquoris corpori sæpius affusi frequens abstractio, seu destillatio & reiterata affusio, vel exaltationis virium gratiâ, vel etiam majoris fixationis causâ. *Rolf.* Chym. Lib. 2. cap. 2.

Cohol, duo significat; nam est omnis Medicina ocularis, & similiter Antimonium. ♁.

Col. ità à Medicis præscriptum, legendum est, Cola, Colaturæ, seu Colentur, &c.

Col. add. ità à Medicis præscriptum legendum est Colaturæ adde, seû Colaturæ addantur &c.

Colamentum, in officinis Colatura est liquefactæ rei à fæcibus suæ turbulentæ separatio *I. A. Ponth.*

Colatio aut *Colatura*, est id quod post coctionem & infusionem, per cribrum, colatorium seu pannum percolatur, & ità à remanentibus crassis separatur.

Colatorium, est Cribrum, Linteum, Pannus aut aliud quid, per quod aliquid colatur. Germ. Colatorium / oder Seyh-Tuch.

Colchicum, seu *Ephemorum nostràs*, Germ. Zeitlosen. Radix est Bulbo similis, in pratis & locis humidioribus nascitur; ea exsiccata flaccida est, minimè purgatoria sed lethalis. *Joh. Rhen.* Germ. Herbstblumen / nackende Huren / Storchen-Brod / Nacht-Blumen / Spinn-Blumen.

Colchicum non venenatum, vid. Radices Hermodoctyli albi.

Colcothar, communiter est remanentia sicca post destillationem 🜖tus & ⁂ei ⊕li, vulgo *caput mortuum* dictum, à quibusdam atramentum rubeum appellatur, à *Paracelso* Henricus rubeus. *Sign.* ⊕, ⊖+.

Colcothar, apud *Paracelsum* dicitur Vitriolum fixum. *de Nat. rer. L. 7. de resusc. Rer. natur.* quandò videlicet phlegma à Vitriolo destillando abstrahitur, atque hoc toties, donec Colcothar phlegma, sive ▽am communem propriam imbiberit, neque ulla amplius ▽a destillaverit, licet △ne urgeatur. Dicitur *Serpens* seu *Lacerta viridis*, quæ propriam caudam devoravit.

Coleritium, *Coloritium* est Liquor compositus ex corrosivis Metallorum inimicissimis materialibus, quô probatur ☉rum ad Lydium Lapidem affricatum, & cui nullum metallum, præter ☉rum solum resistere potest.

Coliandrum, i. e. Coriandrum, Germ. Coriander.

Colirida, est Crusta panis. Germ. Brod-Rinde.

Colium, est Animal marinum; cujus virtus est propinqua virtuti Animalis Castorei.

Colla, Gluten vel Glutinum significat, idquè omne dicitur, quo sicca corpora uniuntur. *Colla libraria*, ex Simila, & Garo habet virtutem emplasticam &c. vid. *Lex. Brun.*

Collapiscium, Germ. Hausenblasen / vide Ichtyocolla.

Collectio, de variis usurpatur v. gr. de Medicamentis simplicibus, Herbis &c. vid. *Schræd.*

Colleticus, hoc est facultatem habens glutinandi & conjungendi divisas partes, *Galen.* Lib. 5. de S. F. cap. 2. Unde *colletica* sive *glutinatoria Medicamenta*, vocantur, quæ divisas partes in pristinam unitatem reducunt. Sicut etiam Emplastrum ex ♁to, ♃ & ♄. factum.

Collimus Lapis, est Medulla Lapidis Aëtitis, vid. *Schrœder.*

Colliquatio chymica seu *artificialis*, dicitur de rerum solidiorum vi △nis Liquefactione, quæ & Fusio appellatur. *Rolfinc.* vocat Liquefactionem, estq;

estq; duplex, simplex & probatoria, *Chym.* Lib. 2. c. 2. Imò *Mart. Rul.* adhuc strictiùs descripsit, respiciens ad præpositionem cum præfixam, quod sit plurium fusilium in △ne ad unum compositum per △neam eliquationem conjunctio.

Collitrichon, Polytrichon nigrum, verum, est Capillus Veneris, Germ. Frauen-Haar. vid. Herbas.

Collix Pastillum vel Trochiscum, significat. vid. *Hippocrat.* & *Æginet.* est panis rotundi genus, Teste *Aristoph.*

Collyrium, Collurium, quondam erat Medicamentum oblongum, quod in oculorum affectibus sumebatur, in oblonga nonnunquam verò arbiculari forma paratum, & vehiculo convenienti pro oculis sanandis dissolutum. Germ. Augen Artzney / &c. vid. *Hippocr.* & *Galen.*

Colocasia, Faba crassa, & *pinguis*, *Aizoon*, *Agrion*, est Crassula major, Germ. Knaben-Kraut / vid. Herbas.

Colocynthis, *Sycionà*, est Citrulli species, amarissima cucurbita & Cathartica, *Cucurbita agrestris* & *sylvestris*, Germ. Coloquinten-Aepffel / wilder Kürbis. Exoticum est, advehitur nobis cortice denudato (& tunc albidi est coloris) ex Alexandria, Ægypto, Gallia, Hispania & Italia. Arabicè *Albandal*, *Chandel*, *Handel* & *Handhal* &c.

Colofonia seu *Colophonia* dicitur, quod ex Colophone urbe olim advehebatur, est substantia oleaginosa, flavescens, arida ac friabilis, residua ex resinis; abietina strobilinaque coctione dum purgantur vel destillantur, inspissatis ac frigore induratis. Est etiam istud residuum, quod post destillationem Terebinthinæ remanet, dicitur & *Pix græca* seu *Brutia*.

Color, apud Chymicos est Tinctura legitima atque propria ejusdem subjecti, cujus nomen habetur. De coloribus spagyricis præsertim in negotio Lapidis Pcilosophici, plura loca quærenda in *Th. Chym.* &c.

Color ultramarinus, vid. Lap. Lazuli, Germ. Lasurstein.

Coloratio per ablutionem est, cum fuscedines -&-les, aliæque sordes colorem obscurantes, acribus ▽is eluuntur, itaque color illustratur exaltaturve.

Coloratio per calorem solum, est modus colorandi, cùm e potentia in actum, seu ex occulto in manifestum, color protrahitur, adhibitio calore duntaxat alteratorio. Nequè solum principali extractionis fine hoc fit, sed & inservit Tincturis arcanis.

Coloratio per externa est, cùm superficiebus duntaxat color exaltatur. Id fit variis modis, quibus aliter atque aliter disponitur subjecti facies externa ad lumen diversimode terminandum, unde oritur color diversus &c.

Coloratio per haustum Liquoris ingredientis, est frequens admodùm colorationis modus, per liquidam Tincturam, quam res colorandæ potare, seu combibere coguntur &c.

Coloritium, est Gradatio coloris, per pastam acutam, quam Coleritium etiam nominant &c.

Colubrina, vide Radices Bistortæ, Dracontii seu Serpentariæ.

Colubrinum, vide Lignum colubrinum.

Colum, est omne illud, per quod ad Liquorum depurationem, aliquid colatur & transmittitur, ut cribrum, linteum, manica *Hippocratis*, &c. Germ Eine Seye.

Columba seu *Columbus*, est Avis notissima, domestica & sylvestris. Germ. Eine Taube / ejus Stercus aliquando Emplastris admiscetur.

Columba alba est Mercurius vitæ ☿ v.

Columbaria, vide Verbena, Germ. Eysenkraut.

Columbina, *Dracontium*, *Serpentaria rubræ*, *Colubrina Fuchsii* & *Lon.* vid. Rad. Bistortæ, Germ. Natter-Wurtzel.

o *luthea*, est planta Sennæ similis, sed in duplo pondere adhibenda, aliquando Sennis admixta invenitur, vid. Folia Sennæ.

Colymbades, dicuntur Olivæ murcâ conditæ, Germ. Oliven.

Colymbæna, est nomen Astaci vel Squillæ marinæ, *Galenus L. 8.*

Coma aurea, vide Flores Stæchados citr. Germ. Rheyn-Blumen.

Coma, vide Summitates Herbarum.

Combustio, est Ignitio, corpora comburenda in calcem redigens, Incineratio, vel Vitrificatio.

Comeos, est omne Gummi, in specie verò dicitur Gummi Arabicum.

Cometz, est Gutta semis g tt. ß. Germ. Ein halber Tropffe.

Comidi & *Comisdi*, est Gummi Arabicum. ℨ. Germ. Arabisches Gummi.

Comidionis, est Semen Papaveris albi. Germ. Weisser Mahn-Saamen.

Commagenum, & *Comagenum*, est nomen Unguenti cujusdam cujus meminit *Galenus Lib. 2.* quod & aliàs *Syriacum* dicitur. Vid. *Lexic. Brun.*

Commanducatio, pro Masticatione usurpatur aliquoties apud *Scribon*. Aliis quoque dicitur, manducare, mandere, commandere. *Rhod. in Lexic. Scribon.*

Commi, Gen. *Commis*, est Gummi, vid. *Rhod. Lex. Scribon.*

Comminutio, est cum in minutissimas partes per collisum cum aliquo rem redigimus. Et inservit ei nonnunquam rei exsiccatio, tostio, contusio atquè cribratio &c.

Commistio, *Commixtio*, cum res diversæ in unam veluti massam vel acervum conjunguntur. Chymicis ea est, cum corpori calcinando vel ♀, vel Ⓒlum, vel ⊖ culinarium adduntur, isque △ni admotis res ipsa in calcem redigitur, de qua specie vide plura apud *Rolf. Chym. Lib. 2. cap. 3. vel 7. Sign.* ♈︎C.

Commotica sc. *ars*, est pars Medicinæ à Cosmetica differens, quod circa fucum & pulchritudinem, vel ornatum adscititium versetur, &c. vid. *Lex. Brun.*

Com. ità à Medicis præscriptum legendum est Communis s. Commune.

Comparatio Chymica, v. gr. ☿rii cum conjugibus &c. vid. *Lex. Brun.*

Compl. ità à Medicis præscriptum, legendum est Completum.

Comp. ità à Medicis præscriptum, legendum est Compositum.

Composita, sunt Medicamenta, quæ ex variis simplicibus Medicamentis parantur, ut sunt ▽æ quædam, Electuaria Emplastra, Opiata, Syrupi, Trochisci, Unguenta &c. quæ in vulgaribus Officinis prostant: Sunt etiam quædam Chymica, ut variæ Essentiæ, Pulveres, Balsama, Spiritus, Salia volatilia ₒ°ₒsa, Tincturæ &c. Germ. Zusammengesetzte Artzney.

Compositio, est cum varia Medicamenta invicem miscentur, ut in Mithridatio & Theriaca &c. compositio Philosophica, quæ fit per viam Lapidis Philosophorum. De Essentiis compositis prolixè legatur *Libav. Alch. Phar. c. 32. Sign.* ⅁, ⅁C.

Concentratio & *Concentrantia medicamenta*, sunt ea, quibus acidum ità moderatur, additione alcali, ut nemo eorum prædominetur: ut in Tartaro Vitriolato: Unde dicitur humores concentrare, quando acidum superfluum ab alcali subjugatur, vid. Absorbentia.

Concha, idem quod *Cochlea* & dicitur *Conchula*, varias habet significationes, notat Animal testaceum omne, sive lævibus testis, sive asperis præditum, aliquando tamen contra distinguitur à Purpuris, Cochleis, Ostreis, Conchyliis, uti prolixè ostendit *Aldrovandus Sign.* ⊖, ♌︎.

Concha seu *Cochlea Margaritifera*, *Matriperna*, Germ. Perlen-Mutter/ vid. Mater Perlarum.

Concha quoque significat Patellam vitream, Germ. Glaß-Schalen.

Concha, diversa quoquè Vasorum & Mensurarum genera denotat. Ita apud *Hippocratem* mensuram significat. *Concha* quoq; dicitur Labrum vel Vas æneum seu Pelvis tonsoria. *Forestus* Lib. 6. Observ. 54.

Concha Venerea, Germ. Venus-Muscheln.

Conchæ,

Conchæ oblongæ. Germ. Langlechte Muscheln/ ex quibus Specificum antifebrile conficitur. vid. *Crollius.*

Conchæ præparatæ est Specificum antifebrile.

Conchæ seu *Testa Ostreorum.* Germ. Ostern oder Austern / Muscheln oder Schaalen.

Conchis seu *Conchus* idem quod Concha.

Conchula Indica, Ostracium Indicum, *Conchilii Indici Operculum.* Germ. Indianische Muschel-Schaale. vid. Blatta Bizantia.

Concinnitas vid. Harmonia, aliàs Concinnare ex diversis aliquid conficere significat.

Concoctio idem quod Coctio. Germ. eine Kochung.

Concretio, est liquidæ alicujus coctionis aut succi in massam solidiorem Condensatio, ut Absinthii succus condensatus, succus Glycyrrhizæ, Acaciæ, Hypocystidis &c. Germ. Dickmachung.

Condari, Condam, i e. Thus. Germ. Weyrauch.

Condensantia & *Condensatio* vid. Incrassantia.

Conder, i. e. Olibanum seu Thus. Germ. Weyrauch.

Cond. ità Medicis præscriptum, legendum est Conditum.

Condisi, Struthion, Lanaria, Radicula est Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut. vid. Herbas.

Conditum in genere significat omne id, quod artis operâ gratum redditum est; sivè alimentum sivè medicamentum fuerit. vid. *Schröderus Lib. 2. Cap. 46.* &c.

Conditura, vel idem significat quod Condimentum, materia illa, quâ aliquid conditur, *Aromata, Muria, Sal, Saccharum,* &c. vel denotat modum condiendi.

Conf. ita à Medicis præscriptum, legendum est Confectio.

Confecta seu *Confectum*, Confecta, vocantur res (ut Amygdala, Cinamomum, Nuces, Pini, Semina, &c.) Saccharo sicco obductæ & incrustatæ. Germ. Confect.

Confectio est Compositio ex ℥ribus, Gummis, Melle, Saccharo, Syrupis &c. in unam massam conjuncta: estque duplex, arida ut *Trochisci, tabellæ*: vel humida ut *Confectiones, condita, electuaria, conservæ, opiata* & omnis generis *Antidota* &c.

Confectio polytropha gratissima. vid. Martius panis, Massa panis & Marti panis. Germ. Martzepan. vid. Martius.

Conficta vel *Conficta Muscata* est fæx Storacis liquidæ & rubeæ. Vocatur ab aliquibus *Columbrum.*

Conformatio est pars essentialis sanitatis & morborum, ideoque apta & prava, consistit enim in hisce sex, numero, magnitudine, figura, cavitate, superficie, & situ. Germ. Gestalt.

Confortans, confortativum, seu *confortativa*, sunt Medicamenta, quæ corda hominum atque naturam corroborant &c. vid. Cardiaca.

Confusio est Commistio liquidorum, quæ per se fluere possunt. Itaque & consistentiâ tum partibus, tum toti aquea est seu fluida. Quæ enim eliquata sunt, postea confunduntur, ut Pix & Cera vel Resina &c.

Congelatio, dicitur quando materia prius liquidior condensatur & concrescit instar glaciei super ▽a. *Mart. Ruland.* Ita & Adeps congelari dicitur apud *Scribon.*

Congelativa sunt Medicamenta fluxus insistentia, comprimentia, exsiccantia &c.

Conger, Congrus est species Serpentis marini, planè similis Anguillæ, unde & à nonnullis *Anguilla marina* dicitur.

Congium est nomen Mensuræ liquidorum, sex continens sestertia. Sestertium autem continet Libras duas ℔ij. est ergò ℔xij.

Congius vid. *Chus* est Mensura liquidorum apud Atticos.

Congluten vel *Conglutinatum* est, quod ex putrefactione in materiam glutinosam vertitur.

Conglutinatio est per glutinum Compositio, manente naturâ conglutinatorum. Itaque & reductio hic est, seu restitutio in integrum. *Glutinum* autem pro natura cujusque varium est, & dicitur hic omne quod viscíditate tenaci conjungit, alterum alteri, aut etiam coërcet.

Coni sunt fructus Cedri vel Pini.

Conia, tria significat, 1. *Calcem* ⚶. 2. *Cinerem* ⚻. 3. *Lixivium* ⚻. Germ. Laugen. vid. *Lex Brun.*

Conion & *Conium* est Cicuta. Germ. Schirling. vid. Herb.

Conis, pulvis ⚶ item Pediculus.

Conjunctio spagyrica est Fermentatio, conjungere est impraegnare, dealbare & rubificare, dicitur quoque *Conjunctio Lunæ & Solis* vid. *Lullius.*

Coniza Germ. Dürrwurtz. vid. Herb. Conyzæ

Connexio idem quod Conjunctio, Conjugatio &c.

Conf. ita à Medicis præscriptum legendum est Conserva.

Conserva conficitur ex floribus & herbis, aliquando etiam ex radicibus incisis & contusis, beneficio & s. q. Sacchari albi ut per unum vel plures annos conservari possit. Germ Conserv oder Zucker.

Conservantia Physicorum præsertim sunt Medicamenta vitam & corpus à corruptionibus præservantia &c.

Consistentia, dicitur, cum res aliquatenus ad certam crassitiem coquitur. Ut in Syrupis coquendis & solidis evaporandis fieri solet. Germ. Dickmachung. *Lex. Brun.*

Consolida aurea Sophia, Herba folia habens Hyssopo similia, flores rotundos, luteos, ut flammula, polygala, thalictrum aureum: Humilis est herba, rara paucis nota familiaris *Paracelso*. vid. Sophia.

Consolida aurea & *media* vid. Virga aurea. Germ. Gülden-Günsel.

- - *dentaria Symphytum dentarium.* vid. Rad. Dentar. minoris. Germ. klein Zahn-Wurtzel.
- - *lactaria, Auricula Muris.* Germ. Mäuß-Oehrlein. vid. Herb.
- - *major.* vid. Rad. Symphyti. Germ. Schwartz Wurtz.
- - *minor petræa* & *saxatilis.* vid. Prunella. Germ. Prunellen-Kraut.
- - *minor.* vid. Bellis hortensis. Germ. Maßlerburger-Kraut.
- - *petræa* seu *saxatilis* seu *Symphytum petræum.* vid. Prunella. Germ. Prunellen-Kraut.
- - *Pyrifera.* vid. Pyrola. Germ. Wald-Mangold.
- - *Regalis.* vid. Flores Calcatrippæ. Germ. Rittersporn.
- - *Rubra.* vid. Tormentilla. Germ. Blut-Wurtz.
- - *Sarracenica.* vid Virga aurea.
- - *Solis, Helianthemum.* Germ. Sonnen-Güntzel / Sonnen-Blümlein / Heyden-Jsop.

Consolidativum, Consolidatura, Medicamentum, vulnera & ulcera carnibus recentibus explens, & cicatricem obducens.

Consummatum, est quando alicujus Gallinæ minutim conscisæ succus, in vase benè obturato, sine additione, per MB. extrahitur: demptis solummodo capite, pedibus & pinguedine. Germ. kräfftige Brühe.

Contrayerva vide Radices Contrayervæ.

Contritio idem est quod simplex Tritura seu Tritio, est species comminutionis rerum crassiorum & solidiorum, vel simplicium vel compositarum. *Weckerus.*

Convolvulus major seu *volubilis.* Germ. Winden. vid. Herb.

Convolvulus marinus, volubilis marin. vid. Soldanella in herbis.

Conyza major, Cunilago. Germ. Dürrwurtz. vid. Herb.

Conyza media, Herba Dysenterica. Germ. Ruhr-Kraut. vid. Herb.

Coopertio, tegumentum, amictus vel *amiculum*, quo corpus ab aëris injuria munitur. *Hipp. Lib. de Dec. Orn. IX. 8.*

Copa rosea, i. e. Marcasita vel Lapis luminaris, item Calcitis, vel Pyrites Lapis. Germ. Marcasit oder Feuerstein.

Copal, sive *Copalum* Resina est duriuscula, admodum candida vel ex albo flavescens, pellucida, benè odorata, in massam redacta venit ex India Occidentali, sive Nova Hispania, ubi ex vulnerata arbore guttatim stillat. Aliquantulum odoris spirat. Duæ sunt species, una *Xolocb Copalli*, altera *Copal Cabuitl*. Germ. Copall-Gummi.

Copayvæ Balsamus seu *Lacbryma* venit ex Nova Hispania & appellatur *Maron* duo arboris Copayvæ genera inveniuntur, ex prima crassior Balsamus defluit, ex altera Lachrymæ instar ⸫ exstillant, magna copia etiam ex Gallia advehitur instar olei. Germ. Copay-Balsam. vid. Bals. Copayvæ.

Copella vid. Cupella. Germ. ein Capell. vid. Catillus vel Catinus.

Copiscus est genus seu species Thuris in Arabia & Smilo nascentis, quod Indico minus multo & fulvius est. *Dioscorides* huic secundum locum attribuit. *Lib. 1. c. 81.*

Coprocritica sunt Medicamenta, quæ fæces alvinas subducunt & evacuant. *Lex. Blancardi.*

Coprophoria idem quod Purgatio.

Copros, Stercus, Fimus, Excrementum alvi in prima coctione segregatum significat.

Coptarium est Placentula contra Tussientes.

Coptica sunt Medicamenta stercus moventia. vid. *Galen.* Libr. de Catharcticis.

Coq. in s. q. aq. ita à Medicis præscriptum, legendum est, Coque in sufficiente quantitate aquæ.

Coq. s. a. Legendum est Coque secundum artem. Sign. ℳ, ✡.

Coq. ad med. consumpt. Leg. Coque ad medietatis consumptionem.

Cor album abietis, i. e. Agaricus. Germ. Tannen- oder Lerchen-Schwamm.

Cor Elementorum dicitur ignis △. Germ. Feuer.

Cor Macrocosmi seu inter mineralia dicitur Aurum. ☉. Germ. Gold.

Cor vegetabilium significat Medullam.

Corallatum est nomen Medicamenti apud *Paracelsum*, cum epitheto Diaphoreticum, cujus descriptionem vid. apud eundem Lib. 3. de morb. Gall. Cap. 25. & explic. apud *Libavium*.

Corallina est Muscus petrosus marinus, inhærens scopulis, & piscium testis, coralliisque, eò sane modò, quo muscus arboribus innascitur, optimaque est, quæ à coralliis detrahitur, color gryseus est, sapor subsalsus. Germ. Corallen oder Meer-Mooß.

Corallium, Coralium & *Corallum, Curallium, Gorgonia, Lithodendron, Dentrites*, variæ Coralliorum in utraque India, imò & in Europa & Asia dantur species, colore quoque differenti. Est & *album, cæruleum, nigrum* & *rubrum*, quod laudatissimum & semper usurpatur, cum absolutè Corallium ponitur. *Album* spongiosius & levius, virtutibus succedit rubro. *Cæruleum* & *nigrum* rarius videntur minusque medicata & expetita. Instar arbuscularum racematim in mari crescunt. Plurimi existimant: Corallium in abysso maris, molle esse: Contrarium refert *Joh. Beguinus* in suo Tyrocinio Lib. 11. cap. 10. de Tincturis.

Corasceni, proprium nomen Loci vel Regionis in Armenia, unde Bolus Corascenus, i. e. Bolus Armenus.

Corathrum i. e. Fermentum. Germ. Sauerteig.

Corax, est Corvus, aliquando etiam nomen Piscis marini, interdum etiam nomen Medicamenti, videlicet Pastillos denotat.

Corbatum est Cuprum. ♀. Germ. Kupffer.

Cordiale egregium est Crocus Anglicus Austriacus, seu Orientalis. Germ. der beste Saffran.

Cordiale

Cordiale, est Vinum optimum, Germ. Der beste Wein.
Cordialia, seu *Cardiaca*, sunt Medicamenta, quæ vulgò dicuntur roborare cor: Sed tantum benignam fermentationem sanguini inducunt, qua cor mediantibus Succis nervosis in motu facilitatur & corroboratur.
Cordialis Herba, est epatica stellata Germ. Sternleber-Kraut. vid. Herbas.
Cordumenum, *Piper capsicum*, vid. Piper Hispanicum.
Corema, significat Medicamentum purgamentum.
Corbai, est humor Croci, seu Tinctura. *Lex. Johns.*
Coriandrum, Germ. Coriander/ vid. Sem. Coriandri.
Corion, secundum quosdam idem est ac Coriandrum.
Coris Monspeliensium, *Consolida petræa*, *Symphytum petræum*, Germ. Steingünsel.
Corium, est Cortex, quo caro tegitur, Cortex quoque exterior granorum & fructuum, *Corium* dicitur, vid. gr. *Coria malorum*, *Corium mali granati*, unde contractè *Malicorium* dicitur.
Corium terræ, terra est, Germ. Erde.
Corna, Germ. Kirbeern/ welsche Kirschen/ Zieserlein/ Dirlitzen/ Herlitzen/ und Korlen/ Muriâ ut Olivæ condiuntur, præparatur ex ipsis Rob. coluntur in Hortis.
Cornelius, *Corneolus* & *Carneolus*, vid. Lapis Carneolus.
Corniger, est Animal cornutum.
Cornu, *Corni*, *Cornum* & *Cornorum*, dicitur proprie de eminentiis illis instar ossium duris & siccis, in quorundam animalium capitibus naturaliter productis, plerumque binis, propriæ defensionis gratiâ, quæ tamen insignem etiam usum præstant in Medicina &c. *Sign.* C, ⅋.
Cornu Alcis, Germ. Elends-Horn/ est eminentia seu excrementum osseum Capitis Animalis medii inter Cervum & Equum, vel Equicervi.
Cornu cervi, Germ. Hirsch-Horn/ sunt excrementa ossea seu eminentiæ osseæ duræ & siccæ binæ, animalis vivacissimi (ad annos 100.) cornua quotannis mense Aprili deponentis, mense Augustô & Septembri coeuntis, octavô mense parientis &c.
Cornu cervi in chymicis, est alembici Rostrum.
Cornu cervi, in medicinalibus apud Paracelsum herba vulneraria, ob similitudinem foliorum, ad ejusmodi Cornua alludentem naturaliter, ex arte fignata.
Cornu cervi Philosophicè seu *sine igne calcinatum*, Germ. Hirschhorn ohne Feuer gebrannt/ vid. Calcinatio Philosophica.
Cornu cervi rasura, Germ. Geraspelt Hirschhorn.
Cornu cervi ustum, Germ. Gebrandt Hirschhorn / vid. Calcinatio reverberii. *Sign.* CCV, ⅋, ∀.
Cornu fossile, vid. Unicornu fossile, Germ. Gegraben Einhorn.
Cornu Monocerotis, Germ. Einhorn/ vid. Unicornu.
Cornu Rhinocerotis, Germ. Nasenhorn / est cornu naso innascens Animalis quadrupedis, magnitudine Taurum, formâ aprum æmulans, *Cornu nigrum*, *fissile*, *Cubitum longum*, *Pyramidale*, *solidum*, *sine cavitate*. Alterum minus in dorso crescens, quod ejusdem cum priore coloris. ℥ ejus ingrediens est ℥ veris Mantuani. Ex cornu Rhinocerotis, Rhinoceros in optima forma & arte scissus, in quo insidet quidam sylvestris & in fundo ejus Rhinocerotis, elephas pulcher & arte scissus, apud experientissimum Pharmacopœum Francofurtensem, *Nicolaum Salzwedelium*, sub signo Cygni albi, videndus est. Ex cornu quoque Rhinocerotis Concha, in qua insidet Bachus, cujus Fundamentum est forma virilis, arte scissa, apud eundem Dominum *Nicolaum Salzwedelium*, videnda est.
Cornus, Germ. Kirbeern/ Zieserlein/ Dirlitzen/ vid. Corna.
Cornuta, est Retorta, ☍. Germ. Eine Retorte.
Corocrum, est Fermentum, Germ. Sauerteig oder Hebel.

Coro-

Corona cœlica, quod eſt extractio à vino albo vel rubro.
Corona Montis, eſt Roſmarinus, vid. *Avicenna*.
Corona monachi, vid. Herb. ſeu Rad. Taraxaci.
Corona Regia, Lotus mellea, Sertula campana, Melilotus, G. Stein-Klee/ vid. Herb.
Corona ſacerdotis, eſt Taraxacum. vid. Herbas.
Corona virginea, *Palma virginea*, vid. Vinca per vinca, Germ. Sinngrün.
Corona Terræ, vid. Hedera Terreſtris. Germ. Gundelreben.
Corpus, Chymicis ſeu Paracelſ. id omne dicitur, in quo virtutes rerum deliteſcunt. *Johnſ.*
Corpus aëreum ex Igne & Aqua conſiſtens, eſt Spiritus Vini alcoholiſatus 🜅. Germ. wohl rectificirter Brandtwein. *Johnſ. Lex.*
Corpus phyſicum, eſt ſubjectum naturæ.
Corpus ſinè anima, eſt pulvis, qui fit ex Rad. ireos Flor. ℥iß. Moſchi Gr. iij &Sachari albi, ℥vi. M. f. [pulvis symbol]. quandoque à dulciariis in Confectionibus conficiendis relinquitur.
Corrago, Borrago, Bugloſſum veterum, Germ. Borrag/ oder Boratſch/ vid. Herb.
Correctio, Correctiones quoque fiunt in Medicamentis, v. gr. quando purgantibus validioribus adduntur quædam Medicamenta illorum vehementiam infringentia & Flammæ vitalis continuationem conſervantia, quæ propterea dicuntur corrigentia; aut quando in præparatione fit Separatio puri ab impuro, quem modum tantum correctionis titulo dignatus eſt *Paracelſ.* Paragr. tr. 3. & Lib. 1. defenſ. 3.
Correctio opii, vid. opii correctio.
Correctorium eſt, quô Medicamenta meliorantur, ne cuiquam noceant. Ut, quando Sennis additur Sem. fæniculi &c. Germ. Verbeſſerung.
Corrigiola, vide Polygonum. Germ. Wegtritt.
Corroborantia, idem quod Cordialia.
Corroſio chymica eſt res coagulatas per corrodentes [symbol]tus in calcem reducens. Eſtque duplex, immerſiva & vaporoſa.
Corroſio humida eſt, cum corpus aliquod fluidæ alicui maſſæ, aut Liquori corradenti acido immergitur, & ſic calcinatur. *Rolf* Chym. fol. 86.
Corroſio immerſiva eſt, cum corpora aliis rebus immerſa in calcem rediguntur. *Rolf*. Chym. fol. 86.
Corroſio vaporoſa, 1. per 🜄*as dulces fit*, cum cornu cervi C. alcis, vel in alembico deſtillatorio, vel in ſingulari ligneo laconico vaporibus emollitur, ità ut in Pulverem à cortice nudatum facilè redigi queat. 2. Super 🜄 *Fortes*, 3. ſuper *Vapore* 🜍*ti* plumbi fit mortificatio & corroſiva calcinatio in Ceruſſam. 4. *Recrementa uvarum putrefacta*, vaporem emittunt corroſivum, quo ♂ vel ♀ calcinatur. 5. Vapor *plumbi* corrodit ☿ii vivi pedes, ut currere dediſcat. 6. *Per* ☿ *fuliginem calcinationem* proponit *Paracelſ.* de Natur. rerum libr. 3. &c. Vid. *Rolf.* Chym. f. 85.
Corroſivum, eſt Medicamentum corrodendi vim habens, ut ruptorium, [symbol]. 🜄 Fortis &c. Germ. Zernagende Mittel.
Corruptio ſpagyrica, ſignificat Terram nigram, quæ in operatione circa lapidem Philoſophorum incipit poſt ♎tionem & deſtillationem ſubſidere in 🜄a usq; ad fundum vaſis, aliàs *fœtidum menſtruale* quoque dicta &c vid. *L. B.*
Corſalvium Apuleii, *Croſmis*, eſt ſalvia maj. Germ. Salben/ vid. Herbas.
Corſufle, eſt terminus Spagyricus, denotans compoſitionem quandam, quæ mutato nomine ixir dicitur, de quo plura in Turba Philoſophor. Serm. 30. & 31. Th. Chym. V. 5. pag. 24.
Cort. & *Corth*, eſt Gummi Arabicum.
Cort. ità à Medicis præſcript. legendum eſt Cortices.
Cortex, exteriorem cruſtam & tegmen vel involucrum Radicum, Arborum, Fructuum & omnium vegetabilium ſignificat. Germ. Rinden.
Cortex æris, eſt flos æris, ſeu *Bracitura*.
Cortex maris, eſt 🜍 Philoſophorum.

Cortices.

Cortices Abietis albæ & *fœminæ*. Germ. Tannenbaum-Rinden, crescunt hinc inde in Sylvis.

Cortices Acaciæ Germanicæ seu *Pruni sylvestris* è ligno vel radicibus. Germ. Schlehendorn-Rinden / inter cæteras spinas in dumetis secus itinera crescunt.

Cortices amaræ dulcis, Dulcamaræ, Solani glycypricri, Solani scandentis. Germ. Bittersüß / Je länger je lieber-Rinden / crescunt multis in locis.

Cortices Anonidis, Ononidis, Restæ bovis radicum, Anonidis spinosæ flore purpureo. Germ. Heuhegeltwurtzel-Rinden/ vide Radices.

Cortices aurantiorum, Mali arantiæ seu *aurantiæ, aurei mali, Mali arangiæ*, seu *Mali nerantiæ*. Germ. Pomerantzen-Schalen / ex Gallia, Hispania & Italia ad nos apportantur, vid. Arantia mala.

Cortices berberum radicum, berberum Dumetorum, Oxyacanthæ vel *Oxyacanthi crispini, Spinæ acidæ*, Germ. Saueracht wurtzel-Rinden / crescunt hinc inde ad vias.

Cortices Betulæ, seu *Betullæ*. Germ. Bürcken- oder Börckenbaum-Rinden / crescunt in Sylvis locis asperis.

Cortices Bugiæ, Germ. Die Rinde von Rodiser-Holtz.

Cortices Buxi arborescentis, Buxi vulgaris, Germ. Buchsbaum-Rinden / locis gaudent asperis & saxosis.

Cortices capparum radicum, Capparum spinosarum, Capparum retusô foliô, Capparum spinos. fructu. minor. folio rotundo. Germ. Cappern-Wurtzel-Rinden/nascuntur in Alexandria, Ægypti, & Apulia.

Cortices Caryophyllorum, vid. Cassia Caryophyllata.

Cortices Castanearum, Germ. Castanien-Schaalen / crescunt in Palatinatu & aliis locis, vid. Castanea.

Cortices Chaquirillæ, vid. Cort. Schaquirillæ.

Cortices chinæ chinæ, seu *cinæ cinæ*, *Cortices febrifugi* & *Peruviani* vel *Kinkinnæ*, *Cortices febrifugon*, Folia sunt instar Filicis, uti exsiccata apud Experientissimum *Joh. Rudolphum Henrici*, Pharmacopæum Francofurtensem videnda sunt. Germ. Fieber-Rinden / ex America, India & Peru advehuntur. Virtutes legendæ sunt apud *Bartholinum, Thomam Willisium, Digbæum, Chifletium, Barbette, Boyle, Bernhardum Verzascham &c.*

Cortices Citri, mali citriæ, Citriæ malæ, Citromalæ, Malæ medicæ, Germ. Citronen-Schaalen / sunt cortices fructus arboris exoticæ per totum Annum virentis, fructumque tenellum cum maturescente simul ferentis: feruntur tanquam exotica in hortis nostris, & advehuntur ex Gallia, Hispania & Italia &c.

Cortices costi, vid Radices costi, Germ. Kosten.

Cortices cocognidii, vide Cortices Mezerei, Germ. Seydelbast-Rinden.

Cortices Cydoneorum, Mali cotoneæ majoris & minoris, Germ. Kütten- oder Quitten-Schaalen / cultis gaudent, frigidis & humidis, & convalles amant, coluntur q; in hortis.

Cortices ebuli radicum, seu *Sambuci humilis, Chameactes, Sambuci agrestis.* Germ. Attich / Heylunder / nieder Holder- und Acker-Holderwurtzel Rinden. Differt à Sambuco, quòd Sambucus arborescat, Ebulus verò herbaceô generi accedat, crescunt in agris & Campis.

Cortices Esulæ radicum minorum, Tithymali Cupressini, foliis pini, pityusæ, H. Lactariæ. Quô nomine omnia Tithymalorum genera appellantur *Esulæ vulgaris.* Germ. Esels- Hunds- Teuffels- und Wolffs- Milchwurtzel-Rinden. *Esulæ nomine tres plantæ intelliguntur, major, minor* & *rotunda.* Sic etiam Tythymali genera septem à Dioscoride & aliis pluribus describuntur. *Ex omnibus Esulæ generibus minoris radicis Cortex eligitur tenuis, lenis, fractu facilis & rubescens.* Nascuntur ubique ferè circa Oppida & secus vias,

vias, & asperis montibus. Præstantiores sunt & in usum medicum præparatæ adhibendæ ante sex Menses collectæ. Nam recentes, quo mense collectæ, malæ sunt. *Joh. Jac. Weckerus* in Antid. spec. Lib. 1. c. 8.

Cortices Frangulæ interiores radicum, Alni nigræ, Arboris fœtidæ, Alni nigræ bacciferæ, Acorni crescentis, Germ. Faulbaum-Rinden/ Laußbaum- oder Zapfenholtz-Wurtzel-Rinden. Nascuntur in sylvis nemorosis.

Cortices Fraxini Ligni mediæ, fraxini excelsioris, Germ. Eschbaum / Eschern / Stein-Eschen / Brand-Eschen- und Wundholtz-Rinden. Crescunt in sylvis opacis.

Cortices glandium, cupulæ glandium, Germ. Eichel-Rinden oder Eichel-Hütlein/ Fructus est arboris quercus, crescentis copiose in sylvis.

Cortices granatorum pomorum, mali granati, malorum punicorum, Tegmen punici, putamen mali punici, vocantur quoque *mali corium* & *putamen mali granati, Sidion*, Germ. Granaten-Aepffel-Rinden. Italiæ non sunt incognitæ; inde ad nos vehuntur. Vid. Mali corium.

Cortices Guajaci Ligni, Ligni Indici & Sancti, Agioxyli, Germ. Frantzosenholtz-Rinden / oder Blatter-Holtz-Rinden. Crescunt in India Occidentali in Insula St. Dominici, in Insula Sancti Johannis, & aliis locis. Vid. Lignum Guajacum. Virtutes legendæ sunt apud *Theoph. de Garanc. Lindanum, Freitagium, Sennertum*, & alios plures.

Cortices Hypeccocuannæ, Hypecocuanham vel *Hypocacuanham*, in Gallia ad dysenteriam specificum esse volunt; in Germania verò ob nimium pretium rarioris usus sunt. Quidam Cortices, alii Radices nominant.

Cortices juglandis arboris, & *Cortices juglandium nucum*, Germ. Welsche Nußbaum-Rinden / und welsche Nuß-Schaalen. Ex succo cort. nucum juglandium præparatur Rob nucum. Germ. Nuß-Safft.

Cortices laureolæ, vid. Cortices Mezerei.

Cortices Limonum, à *Limonibus detracti & exsiccati*. Germ. Limonien-Schaalen. Advehuntur ad nos ex Gallia, Hispania & Italia &c.

Cortices Mandragoræ Radicum, Mandragoræ Maris vel *masculi, mandragoræ albæ fructu rotundo*. Vocatur quoque *Cort. Rad. joboræ* & *Dudaim, Circææ Fuchsii*, & *Mandragolæ*. Germ. Alraun-Wurtzel-Rinden. Ex Apulia, Gallia, Italia, & de Monte Pargano ad nos adferuntur.

Cortices Mezerei, seu *Almezerei, Oleastelli, Eupetali, Pelasgi Plinii, Peplii, Chamædaphne Dioscorid., Chamelææ Germanicæ, Laureolæ Piperis montani, Lauri pusillæ, Laureolæ folio deciduo flore purpureo, Daphnoidis, Laureolæ fœminæ, Meteoron Germanici, Thimelææ*. Germ. Kellershalß oder Seydelbast-Rinden. Dosis foliorum & corticum præparatorum aa. gr. viij. ad gr. xv. Granorum à gr. vj. ad grana xv. Crescunt in sylvis ▽sis. Apportantur Româ, Pisâ, Neapoli &c. vid. & Semen Coccognidii.

Cortices Narcophthi, vid. Cortices Thuris.

Cortices Ononidis, vide cortices Anonidis seu Radices.

Cortices quercus Ligni, seu *radices*. Germ. Eichen-Holtz/ oder Eichen Holtz Wurtzel-Rinden. Arbor est vulgaris copiose in sylvis crescens, & *Guajacum Germanicum*.

Cortices sambuci fruticis & *radicis interiores, Sambuci domestici, campestris, sylvestris* & *vulgaris*. Germ. Hollunder und Holder/ und Holderwurtzel mittlere Rinden. In agris & sepibus proveniunt.

Cortices schaquarillæ, colliguntur de Arboris (nominata Agrilla) in nova Jorca seu nova Anglia, olim nova Belgica appellata, crescentis ramulis subtilioribus, tantummodo pro Tabaci usu, Germ. Chaquirillen/ oder Schaquarillen. Quidam de istis corticibus destillant Oleum. Utuntur quoque quidam pro Cort. Chinæ chinæ ℥j. pro Dosi. Quidam utuntur Corticibus junioribus Cerasi, Mense Martio collectis, pro Corticibus schaquarillæ.

Cortices spinæ cervalis seu *cervinæ*, *Rhamni Cathartici* & *solutivi.* Germ. Wegdorn-Rinden / Creutz-Beer / und Wehedorn-Rinden / subfruticant in Sylvis in sepibus, aliisque Locis incultis.

Cortices Tamaricis & *Tamarisci foeminæ*, *Germanicæ*, *Sylvestris fruticosæ foliô crassiore*, *Myricæ*, Germ. Tamariscken oder Porst-Rinden. Crescunt in Ægypt. & Syria, & juxta fluvium Danubium & Rhenum, & aliis locis.

Cortices Thapsiæ latifoliæ villosæ. Germ. Thapsienwurtzel-Rinden / oder graue Turbiths-Rinden.

Cortices Thuris, *Thuris Judæorum*, *Narcophthi* & *Nascaphti*, vocatur *Thymiama*, sive (corruptè) *Thymiana* vel *Thus Judæorum*, quod Judæi in suffumigiis frequenter eô utantur, *corticosum*, ex India allatum, *Thus corticosum*, *Crassus*, *pingvis*, *odoratus*, *recens*, *levis*, *minimè scaber* sine membranis audatur. *Storax rubra.* Quidàm putant quod remanentia sit à coctione & expressione Storacis relicta. Germ. Weyhrauch-Rinden / Schwartzer Weyhrauch / oder Thymian.

Cortices Tiliæ interiores, Germ. Mittlere Linden-Rinden. Tilia crescit in montibus, Cæmiteriis & in Locis ▽sis &c.

Cortices Turpethi seu *Turbithi*, *Turbiti*, seu *Turpeti Alexandrini*, *Turpeti repentis foliis althæ*, Germ. Weisse Turbith-Wurtzel-Rinden. Proveniunt ex Arabia, China & India Orientali &c.

Cortices Vlmi campestris, Germ. Rustholtz / Rust-Baum / Lind-Bast / oder Ulmenbaum-Rinden.

Cortices VVintherani, sunt *Cortices Arabici*, qui à Capitaneo Anglico *VVinthero* ex India Occidentali allati, & ab eo acceperunt nomen *Cort. Wintherani*, putantque quidam, esse *Cinamomum album*, vel *Costum verum*, ob colorem albicantem & flavescentem, & ob saporem acrem & penetrantem, quos habere debeant.

Coru, est Mensura triginta modiorum.

Coruscus, est auricula muris, Germ. Mäuß-Oehrlein / *Mar. Rul.*

Corvus epilepticus, præparatur ex Corvo majori deplumato & eviscerato, abjectis pedibus & rostro &c. vid. *Pharm. Bat.* f. 30. *Lex. Brun.*

Corylus, Germ. Ein Hasel-Staude. Videantur avellana, viscaleus, seu viscum & viscus.

Corymbi, baccam hederæ & summitates significant.

Corymbosa communis Lob. *Cissus*, *Cistus*, est hedera arborea, Germ. Ebhen / vid. Herbas.

Corymbus papillatus, *Calix*, *Alabastrus*, Germ. Ist der grüne Rosenknopff / ehe er auffgehet.

Cos, est lapis, in quo cultri & alia Instrumenta secantia aut pungentia terendo acui solent. *Lex. Brun.*

Cosmedica, est Lapis, in quo tritura nonnullorum simplicium Medicamentorum, quæ præparata in Officinis dici solent, fieri solet. Meminit *Galenus* L. 4. de C. M. S. L. cap. 4. Alibi vocavit cotem oculorum, vel quia Lapis plerumque cavitatem oculi repræsentat, vel quia Collyria lævigari in illo solent, *Galen.* L. 9. S. F. §. de Lapidibus. Dicitur alias Porphyrites Lapis, super quem alio Lapide versatile fit lævigatio, aspersâ aliquâ ▽â destillatâ convenienti, ut fiat instar pultis. Vid. *Schröderus.*

Cos vinum, est vinum, quod *colore*, *odore* & *sapore* pollet. Prima enim Littera significat colorem, media odorem; & ultima saporem. Germ. Ein schöner vom gutem Geruch und wohlschmeckender Wein. *Lex. Brun.*

Cosen, sunt cupulæ Glandium, Germ. Die Spitzen von Eicheln.

Cosmet, est Antimonium ♁. Germ. Spießglaß.

Cosmetica, sunt Medicamenta cutem dealbantia & mollientia, ut, *Lac virginis*, *Oleum* ♀*ri*, *Tinctura Benzoin*, *dissolutio ex* ☿ ♎*ato*, *Camphora*, ♀*re* &c. Videatur quoquè *Cosmeticum Crollii*, ad delendas maculas &c.

Cossus est nomen verniculi è Lignis nati, præsertim è robore.

Costa equina, *Lingva arietina*, *quinquenervia*, est plantago minor, Germ. Spitzer Wegerig.

Costus albus & corticosus, vid. Radices Costi, } Germ. Costen.
Costus dulcis, vid. Radices costi, }

Costus hortorum, vid. Mentha Saracenica, Germ. Frauen-Müntz.

Costus minor hortensis, vid. Ageraton, Germ. Leber-Balsam.

Costus niger, vide Radices Angelicæ, Germ. Brust-Wurtzel.

Cotila, est pondus Drachmarum novem ʒix. apud *Galenum*.

Cotola, est mensura Ponderum Cyathos sex, vid. *Isidorus*.

Cotonium, *Cotum* & *Cottum*, *Lana arborea*, *Lana Xylina*, vid. *Gossypium*, Germ. Baumwolle.

Cotyla Attica, pendet Uncias novem ℥ix. ut Hemina Italica.

Cotyla Italica, est libra mensuralis ℔j. Uncias xij. vel ℥xij.

Cotyle, vid. Acetabulum, seu Acetabulus.

Crachi, *Crichi*, *Critharium*, i. e. Hordeum, Germ. Gersten.

Crama, *Chrama*, *Croma*, est mixtio cujuscunque rei, sive Medicamenti sive Elementorum. Vinum quoque dilutum & ▽â temperatum significat. Celsus *dilutam potionem* vocat. *Gorr.* pag. 244.

Crambion, *Decoctum crambes* vel *Brassicæ* denotat, *Hippocrat.* Lib. 2. de morb. mul. xiv. 12.

Cranium hominis, Germ. Menschen-Hirn-Schaalen / est compages ossium capitis, ad quod pertinent ossa Frontis, Syncipitis, Occipitis, Temporum, Sphenoides & Cribriforme.

Crascum, idem est ac Crocus, Germ. Saffran.

Crasis, *mixturam in genere*, usitatius vid. Temperiem, Temperamentum, apud Medicos, significat.

Crassula seu *Fabaria*, vid. Herb. Crassulæ major.

Crassula minima, *Aizoum minus*, *Tritbales*, *Digitellus*, *Herba Vermiculata*, vid. Semp. vivum minimum, Germ. Neuer Pfeffer.

Crateria, *Nasturtium album*, *Arabum*, *Raphanus condimentarius*, *Raphanus obsoniorum*, vid. Rad. raphani marini. Germ. Meerrettig.

Craticula, est Instrumentum chymicum ex bacillis ferreis quadratis digitalis crassitudinis, juxta se in acutum ità positis, ut semidigitale spatium inter illos intersit, factum facis conficientis, carbonibus sustentandis inserviens. Germ. Ein Rost.

Cremor lactis, *Flos lactis*, qui ob coagulationem casei in sublime elevatus, ex quo butyrum conficitur. Germ. Schmand/ Rahm/ Milch-Rahm / qui etiam *lustum*, *pinguedo*, *pyonpiar* & *aphantisma* nominatur.

Cremor Talci, præparatur coquendô per ♀tum in vase terreo continuò agitandô: spuma innatans, cremoris locum obtinet.

Cremor Tartari, præparatur ex Tartaro albo crudo 🜕 sato, & optimè à sordibus lavato per Solutionem Aquæ pluvialis & albumine ovi clarificata & per manicam trajecto & parùm inspissato, superiùs innatans *Crusta*, *Cremor Tartari* est, ad parietes Crystalli Tartari.

Crepinum introversum, est Tartarum correctum *Par. in Chyr. magna* pag. 459. crepinum i. e. Tartarum.

Crepitus Lupi, est species fungi, Chyrurgorum orbicularis, vulgò, *bovista* seu *quovis* dicti. Vid. fungus Chyrurgor.

Cressio & *Cardamum*, est Nasturtium hortense, Germ. Garten-Kressen / vid. Herbas.

Creta. Germ. Kreyde / *Terra alba*, *Terra argentea*, *Terra Cretica*, Insula Creta sic dicta, ubi in copia invenitur, quæ ratione suæ nativitatis participat de ♄no, & est *minera* ♄ *ni immatura*, confecta per corrosionem ab humido & vaporibus ▽is salinis. In Insula Candia, seu Creta copiosè invenitur, utut in aliis quoque Regionibus reperiatur. Renodæus triplicem hujus facit speciem, *candidam*, *nigricantem* & *virescentem*. Verum nobis non nisi

candida in uſu medico eſt. *Mart. Rul.* pag. 176. 13. ſpeciei cretæ mentionem facit. *Sign.* ▽, ♂.

Creta Cimolia, vid. Terra Cimolia, ſeu Cimolia Terra, Germ. Weiſſe Seyffen-Erde / oder Waſch-Erde.

Creta marina officinarum, *Crethanus*, *Crethmus*, ſive *Chritmus* ſeu *Crithamus*, Germ. Bacillen / Meer-Fenchel / Seepeterlein / vid. Semen fœniculi marini.

Creta nigra, id eſt, Sulphur nigrum.

Creta rubra, videatur Rubrica, Germ. Rothe Kreyde / oder Rötelſtein.

Creta ſutoria, vid. Melanteria.

Crethanus, *Crethmus*, *Crithmus* ſive *Crithamus* & *Creta marina officinarum*, Germ. Bacillen / Meer-Fenchel oder See-Peterlein.

Cribratio, eſt 🝪ris tuſi per cribrum dimiſſio, Germ. Siebung.

Cribratorium ſeu *Cribrum*, Germ. Ein Sieb.

Crimnon dicitur *Farina craſſior, caſtrata*, negligentius molita & ſaltem per cribrum laxiora habens foramina trajecta, Germ. Kroblecht zerſtoſſen. *Lex. Brun.*

Crinanthemum Nicandri, *Roſa Junonis* ſeu *Junonia*, vid. Flores ſeu Radices Liliorum alborum.

Crinatum, eſt Epitheton ſuffimenti vel Thymiamatis apud *P. Æginet.* Lib. 7. cap. 22. h. e. Liliaceum.

Crinita herba, *herba capillaris*, *Adianthum*, vid. Herbas.

Crinomyron, *unguentum liliaceum*, quod & *Ægyptium album* & *ſuſinum* vocabatur, ſignificat. Conſtabat Lilio & quibusdam aromatis, *Gorr.* pag. 246.

Crinones, vocantur nonnullis Practicis vermiculi cutanei, qui & *Dracunculi* aliis dicuntur, vid. *Lex. Brun.*

Criogenes, eſt Epitheton Trochiſcorum ad expurgandum ulcera ſordida, apud *P. Æginet.* Lib. 7. cap. 12.

Criſma, i. e. Unguentum. Germ. Eine Salbe.

Criſtallus ſeu *Criſtallum*, Germ. Criſtall / vid. Lap. Cryſtallus.

Crithe, *hordeum* ſignificare, ex Botanicis conſtat. Diminutivum hordeolum ſignificans legitur pro Decocto hordei apud *Hippocr.*

Crithmum, *Critamum*, *Crethmum*, *herba S. Petri*, eſt fœniculum marinum, Germ. Bacillen / oder Meer-Fenchel / vid. Herb. & Semina.

Crocodes, eſt Epitheton paſtilli ſeu Trochiſci, quaſi Croceus dicti ob magnam quantitatem croci, quæ compoſitionem ingreditur. *Æginet.* Lib. 7. Cap. 12.

Crocinum, eſt nomen collyrii & unguenti apud *Æginet.* Lib. 7. cap. 16. & 20.

Crocomagma, eſt retrimentum crocini unguenti, ità dictum, quod expreſſis unguenti crocini odoramentis & in formas digeſtis paretur, magmata appellantur &c.

Crocus de Aquila, Germ. Zimmet-Saffran / vid. Flores Croci.

Crocus aromaticus, & *Crocum Orientale*, *Cynomorphus*, *ſanguis Herculis*, *ſahaſaran Arabum*. Planta eſt bulboſa, florem geſtans intenſè flavum ſive croceum, cujus flammea ſtamina, (inſtar antheræ) officinarum Crocus eſt. Hujus variæ ſunt ſpecies, vernalis ſcil. & autumnalis, quæ colore aliisque circumſtantiis variant. Ex Anglia, Gallia, India, aliisque locis nobis adfertur, Germ. Saffran / vide Flores Croci. *Sign.* ⊕, $, ♁ $, ℋ, $.

Crocus, *Chymicis* eſt calx pulverea ad croceum vergens colorem, paratur ex ♁nio, ♂te & ♀re &c.

Crocus fatuus, eſt Cnecus. Cnicus ſeu Crocus hortulanus, vid Flores Carthami, Germ. Safflor.

Crocus hortulanus, Germ. Safflor / vid. Flores ſeu Semen Carthami.

Crocus Indicus, vide Radices Curcumæ, Germ. Curcum-Wurtzel.

Crocus ♃*vis*, fiat ããã. ex ♃ ℥ß. & ☿ rii ℥iß. à quo (evaporato Mercurio) relinquitur Crocus Jovis.

Crocus Martis, ſunt Flores ♂tis. *Sign.* [alchemical signs].

Crocus metallorum, præparatur ex Antimonio optimo & ſubtiliſſimè ♁ ſato & Nitro optimo aa. p. æq. per accenſionem in mortario calido, Hepar ſeu Crocus ▽ dulci edulcoratus ad uſum ſervetur. Præparatur quoque ex ♁, Nitro & Tartaro aa. p. æq. in ✢to per ⊣ram in ⊖ & per edulcorationem priori modo. *Sign.* [sign].

Crocus in mineralibus, etiam ſignificat *Auricbalcum*, ♀. Germ. Meſſing.

Crocus Saturni, eſt Minium. [sign]. Germ. Menning.

Crocus Solis, eſt Laminarum ☉ri Calcinatio. *Sign.* [sign].

Crocus ſubterraneus, vid. Radices curcumæ, Curcum-Wurtzel.

Crocus vegetabilis, vid. Flos Croci, vel Crocus aromaticus.

Crocus Veneris, fit more communi, limaturam ♀ is cremando. *Sign.* [alchemical signs].

Croida, dicuntur Medicamenta, humores liquidos educentia. vid. *Galenus* libr. de Cathart.

Crommyon, eſt Cepa, Germ. Zwibel/ vid. Sem. Ceparum.

Cromon, i. e. Cepa, Germ. Zwiebel.

Cronopos, ſunt Cydonia mala, Germ. Quitten.

Croton, Ricinum ſignificat. *Lex. Brun.*

Crotone, *fungum*, vel excreſcentiam fungoſam in arboribus propriè ſignificat, *Theophraſt.* Lib. 1. d. Plant. cap. 13.

Cruciata, Carolina, H. divi Petri, Kreutzwurtz/ Sperrenſtich/ Heyl alle Schaden/ St. Peters Kraut/ vid. Gentiana cruciata ſeu Rad. Gent. cruciatæ.

Crucibulum, eſt vas fuſorium ex ▽a ▽ne contumaciſſimo factum, acutiore baſi & ferè in ampliorem capacitatem forma triangulari vel rotunda deſinentem, fundenda & eliquanda mineralia & metalla formatum. Fit etiam crucibuli ſpecies, quæ vulgò teſta appellatur, fundendis metallis adæquatum, Germ. Schmeltz-Tiegel. *Sign.* ✢, X, [signs].

Crucus, eſt Crocus.

Crunion, nomen eſt Medicamenti compoſiti, quod vim habet vehementem movendi urinam. Vid. *Aët.* & *Gorr.*

Cruor ſalis, eſt Sal egeſtum ſive ſeparatum à primo ſale, vitio ſecundæ digeſtionis.

Cruſca, i. e Pulvis, Germ. Pulver.

Crux Chriſti, Sigillum Veneris, Aconitum ſalutiferum, videantur Baccæ ſeu Herb. paridis.

Chryſtalliſatio, eſt alicujus Salis depurati in Cryſtallos redactio, quibus Saccharum & Tartarum addere licet.

Cryſtallum minerale, eſt Nitrum præparatum, ſolut. & cryſtall.

Cryſtallus, vid. Lapis Cryſtallus, Germ. Cryſtall. *Sign.* [signs].

Cryſtallus Tartari, vid. Cremor Tartari, & in ejus præparatione ad parietes creſcentes Cryſtalli, *Cryſtalli Tartari* ſunt.

Cubaris ſpecies inſecti eſt, quod dicitur *millepeda*, ſeu *aſellus*. Germ. Keller-Eſel.

Cubebæ, Carpeſiæ, Quabebani & *Caſpeſcum*, Fructus ſunt aromatici, piperis magnitudine ferè, unicum petiolum ſinguli habent, ſapor piperis inſtar eſt, creſcit eodem ferè modò ac piper, hederæ modo per Arbores repit, fructus racematim cohæret. *Flos eſt odoratus.* Adfertur ex India Orientali. Germ. Schwantz-Pfeffer/ Cubeben.

Cubil, est Terra rubra, 🜃R. Germ. Rothe Erde.
Cuculatum majus, est 🜃 Vitæ sive 🜃.
Cucumis anguinus, erraticus & *sylvestris*, seu *Asininus*, vid. Rad. Cucumeris Asinini, Germ. Esels-Kürbis-Wurtzel.
Cucumer Antiquorum, Melopepo, vid. Sem. Melonum, Germ. Melonen-Kern.
Cucumis & Cucumer, vid. Semen Cucumeris, Germ. Kukumer-Saamen.
Cucumis sylvestris, vid. Rad. Cucumeris Asinini.
Cucupha, est nomen Pileoli, qui paratur ex Syndone vel Linteo tenuiori cum pulvere grosso Specierum Cephalicarum, cotone vel gossypiô exceptô & interpunctô seu interpassatô, ut vocari solent. Germ. Haubt-stärckendes Häublein oder Säcklein.
Cucurbita agrestis, vide Colocynthis, Germ. Coloquinten.
Cucurbita, vid. Semen Cucurbitæ, Germ. Kürbiß-Kern.
Cucurbita cæca, est Vas, in quo dissolutiones Salium, aliarumque rerum fiunt. Estque Vas, in quo alia cucurbita sed minor vice versa imposita & lutata est. Germ. Ein blind zugemachter Kolben. *Sign.* ♉, ⊖, 𐌄, △, ⊗.
Cucurbita sylvestris, vid. Colocynthis.
Cucurbita, vas quoque *Chymicum turbinatum* est, ex cupro, ♃nô obductô, ex 🜃a vel Vitro confectum, destillationibus per alembicum instituendis aptum. Estque vas in cucurbitæ vel pyri forma utero turgescens quædam cucurbita fundo globoso, alia planô prædita.
Cuesos, id est, Polium, Germ. Poley.
Cugeg, i. e. Vitrum, Germ. Glaß.
Cui, i. e. Ficus, Germ. Eine Feige.
Culatum, id est, *calcinatum*, *Mart. Rul. & Johns.*
Culeus, est nomen Mensuræ Liquoris omnium maximæ, quâ Romani usi sunt. Continebat enim viginti amphoras, Authore *Plin.* Lib. 14. H. N. cap. 4.
Cumecre, Cumeos, Cumethre, Cumetrian, Cumi, Cummi, i. e. Gummi, Germ. Gummi oder Hartz.
Cuminum Æthiopicum, seu *Alexandrinum* & *Regium*, vid. Semen Ami seu Ameos.
Cuminum dulce, vid. *Cyminum dulce*, vel Semen Anisi, Germ. Aniß-Saamen.
Cuminum nigrum, vid. Semen nigellæ.
Cuminum pratense, vid. Semen carvi. Germ. Kümmel.
Cuminum sativum, vide Semen Cymini, Germ. Römisch Kümmel.
C. V. Ità à Medicis præscriptum, cum Vino legendum est.
C. V. Interdum etiam Calcem vivam 🜂 significat.
Cuniculi Axungia, est Adeps seu Pinguedo Cuniculi, animalculi timidi & Lepori similis, Germ. Küniglein Schmaltz.
Cunila, Bubula Plinii, est Origanum vulgare, Germ. Dosten / oder Wohlgemuth / vid. Herbas.
Cunila rustica seu *sativa*, *Thymbra sativa*, *Joseple*, *Saturon*, *Satureja*, Germ. Gänß-Isop / vid. Herbas.
Cunilago, Pulicaria, *Conyza major*, Germ. Hunds-Aug / Flöhe-Kraut. Vid. Herb. Conyzæ maj.
Cuparosa florida, est dilutum Chalcanthosum, cujus descriptionem vide apud *Libav.*
Cupella, *Copella*, *Capela*, & *Capulla*, sive *Catillus* & *Catinus*, ex Cineribus ossium aut aliis Rebus composit. in quibus ☉ & ☽tum a bracteis suis depuratur, Germ. Eine Capelle.
Cuperosa, id est, æs ustum, Germ. Kupffer-reich.
Cuperosum, est vena mineralis Cupri subterranea.
Cuperum, seu *Cuprum*, est Corpus immundum & imperfectum, ex ☿to vivo impuro non fixo, terrestri, adurente, rubeo non claro, & ex tali ♀re generatum, & deficit ei fixatio & puritas cum pondere, habetque nimis de colore impuro & 🜃restre, ita non adurente &c. Germ. Kupffer / vide Æs. *Sign.* ♉, ♀, ♀, ♀,♉, V, 8, ♌, ♆, ♀, ○+, ○⊢.

Cupressi,

Cupressi seu *Cyparissi*, *Coni & pilæ*, *Galbulæ*, *Globuli* seu *Nuces*, *Spœritides*, *Sphæriæ Theophrasti*, *Globuli Cyparissi*, *Galbuli Plin.* est Fructus arboris proceræ coniferæ in Insula Creta crescentis. Germ. Cypressen-Nüß.
Cupressus seu *Cyparissus*, vid. Abrotanum majus.
Cuprum, ♀ Germ. Kupffer / vid. Cuprum.
Cuprum citrinum, est Aurichalcum. Germ. Messing.
Cuprum potabile, vid. Aurum potabile, & in Tract. *Poleman.* Germ. fol. 69.
Cuprum rubrum incompletum, Germ. Roth Kupffer.
Cupulæ, *Caliculi*, *Putamina* seu *Cyttari Glandium*, vid. Glandium Caliculi.
Curatio, aliquando ponitur pro Purgatione, vid. *Scribon.*
Curatium, idem quod Coratium. Germ. Corallen / *Lex. Brun.*
Curbur, i. e. Coriandrum, Germ. Coriander.
Curch, *Curt*, est Arbor Acatiæ, vel Gummi Arabicum.
Curcuma, vide Radices Curcumæ, Germ. Gelbsucht-Wurtzel.
Cursuma & *Curtuma*, id est, Chelidonia minor.
Cuscutha, seu *Cassutha*, Germ. Flachs-Seyden / vid. Herb. Cuscuthæ.
Cutio, à cutis duritie, idem est, quod *Millepeda*, *Asellus*, *Cubaris*. Germ. Eselger / Keller Eselger.
Cyamus, propriè Fabam significat. Ob figuræ similitudinem etiam Insectum illud, *Millepeda* dictum vocatur.
Cyanus, vid. Flores Cyani, Germ. Blaue Korn-Blumen.
Cyathos, ità dicitur Liquoris & rei aridæ communis mensura apud Romanos, ligulas sive cochlearia quatuor continens, eratque sextarii pars duodecima. Apud Atticos verò etiam communis liquidorum & aridorum mensura erat, sed capiens conchas duas sive mystra quatuor, sive chemas quinque, sive sesquiunciam. *Rhod.* ex *Hesychio* etiam tribuit Uncias duas ℥ij. *Lex. Brun.*
Cybelia, *Dasypodia*, *quadragesima*, vid. Flor. Violarum, Germ. Violen-Blumen.
Cyceon, dicitur *miscellanea Potio alimenti* & *potus* rationem simul habens. Duplex videtur olim fuisse: vilior cum âqua & farinâ mixtus, alter generosior & delicatior cum vino & variis farinis, melle etiam interdum & caseo paratus.
Cycima, est idem quod Lithargyrium. Germ. Silber-Glett.
Cyclamen, vid. radices Cyclaminis, Germ. Saubrodt-Wurtzel.
Cycliscus, idem est, quod Trochiscus, Germ. Getruckte Küchlein.
Cycnarion. dicitur Collyrium colore album, vid. *Gal.*
Cydar, est Stannum ♃. Germ. Zinn.
Cydonea mala seu *Cotonea*, Germ. Kütten oder Quitten / majora & minora. Fructus est arboris cognitæ, cultis frigidis & humidis gaudentis locis. Colitur in hortis.
Cydoniatum, *Cydonatum* seu *Cydonides*. Præparatur ex incisis Cydoneis cum seminibus c. s. q. 🜄æ coctis & per setaceum trajectis, s. q. Sacchari albi, ad consistentiam inspissatis, simplex; cum Aromatibus, & purgans cum Magist. jalappæ & scammonii, Germ. Quitten-Marmolade einfache / mit Gewürtz / und purgierende Quitten Marmolade.
Cygaspe, est Antimonium, ♁ Germ. Spießglaß.
Cylicbus, *Cylichnis* significat parvum Calicem aut Pixidem medicamentariam. *Galen.*
Cylindrus, est Emplastrum oblongâ formâ, Medicis Magdaleo dicta. Germ. Ein Pflaster-Zapffe oder Rolle.
Cyma, *Cymæ* sunt teneri Cauliculi, Juli dicti, Germ. Sprossen.
Cymbalaria, *Umbilicus Veneris*, Germ. Jungfern Nabel.
Cyminum, *Cuminum*, Germ. Römischer Kümmel / vid. Sem. Cymini seu Cumini.
Cyminum dulce, vid. Semen Anisi, Germ. Aniß-Saamen.
Cymolia, Germ. Weis Silber-Glett.

Cynia, *Cynocrambe*, *Brassica Canina*, *Linorostis agria*, vid. Herb. Mercurial. Germ. Ringel-Kraut/ oder Hunds-Kohl.

Cynnabar, *Zingifur*, idem quod Cinnabaris. ☿. Germ. Zinnober.

Cynocoprus, est Stercus canis. Germ. Weisser Hunds-Dreck.

Cynoglossa, Germ. Hunds-Zunge / vid. Rad. Cynoglossæ.

Cynosbati seu *Cynosbatos*, sunt Fructus seu Capita rubra matura seminibus impleta, à Rosis domesticis seu sylvestribus relicta. Germ. Hagenbutten / Büttel-Hüfen / oder s. v. Arß-Kitzeln.

Cynomorphus, *Sanguis Herculis*, *Sabafaran Arabum*, vid. Crocus.

Cyperus Babylonicus, vid. Rad. Galangæ minoris.

Cyperus Indicus, vid. Radices Curcumæ, Germ. Curcum-Wurtzel.

Cyperus longus & *rotundus*, vid. Rad. Cyperi.

Cyperus & *Cypirus Romanus*, seu *Cypus longus*, vid. Rad. Cyperi.

Cyperus odoratus peruvianus, vid. Rad Contrayervæ, Germ. Gifft-Wurtzel.

Cyphi, est Confectio quædam aromatica ad suffitum, quâ quondam Ægypti Sacerdotes usi, *Dioscorid*. Lib. 1. cap. 24. concinnabatur olim ex 16. rebus &c.

Cypressus, *hortulanus*, Germ. Cypressen-Kraut. Est Abrotatum fœmina, seu Absinthium marinum, vel Cyparissus humilis, vid. Herbas.

Cyprium Æs, id est Cuprum. ♀ Germ. Kupffer/ *Scrib. Larg.*

Cyræmia, *Cyrænia*, *Cyrœnia* & *Crocomma*, id est, Fæx Olei & de Croco.

Cyrenaicus, est epitheton succi, Laserpitium veterum dicti.

Cyrenia, *Myacantha*, *Genitura Herculis*, *Hyeromyrtus*, *Palma marina*, vid. Rad. Brusci, Germ. Bruscken- oder Ruscken-Wurtzel.

Cyriacus, epitheton est Pastilli, ad Nomas & Putredines utilis.

Cyrenia, vide Cyræmia. *Mart. Rul.* & *Johnson.*

Cyronia, idem est ac Cydonia mala. Germ. Quitten.

Cysteolithos, idem quod Lapis Spongiæ, ab usu & virtute Calculum vesicæ frangendi ità dictus. *Schræd.* Lib. 3. cap. 8. n. 9.

Cystica, sunt Medicamenta adversus Vesicæ morbos.

Cystis, Vesicam significat. Vid. *Lex. Brun.*

Cythion, nomen est Collyrii. Vid. *Corn. Cels.* Lib. 6. c. 6. *Gorr.*

Cyttari, *Calyculi*, *Cupulæ*, & *Putamina Glandium*, vid. Glandium Calyculi.

Cyzicenus, est epitheton Emplastri facientis ad ulcera chronica, & nervos præcisos apud *Galen.* Lib. 4. de C. M. P. G. cap. 13.

D.

D. Simpliciter à Medicis script. legendum est Da, vel Detur.

D. & *S.* ita à Medicis scriptum, legendum est Da & Signa, vel Detur & Signetur.

Daaren, i. e. Cubebæ, Germ. Cubeben.

Dab, est quoddam Animal ut Lacerta magna. Ejus Stercus tollit lentigines, & confert albugini oculi.

Dabat, est Viscus. Germ. Leim.

Dabesfis, est Testudo, Germ. Schild-Kröte.

Dablan, est Species Palmarum, vid. *Plin.* Lib. 13. cap. 4.

Dacanto, i. e. Stercus bovinum.

Dach, est Saxi species. *Mart. Rul.* & *Johnson*

Dacryon & *Dacry*, idem est quod Lachryma. Germ. Thränen/ ut *Lachrymæ Cervinæ*. Dicitur etiam de succis Plantarum, ut *Opium*, & Gummi, ut *Mastix*.

Dactileus & *Dactyletus*, est Hermodactylus, Germ. Zeitlosen.

Dactilitis, est Aristolochia longa, Germ. Osterlucey/ Holwurtz.

Dactylus Indus, i. e. Tamarindus. Germ. Tamarinden.

Dactyideus, est Lapis Lincis. Germ. Luchsen-Stein.

Dactyli

Dactyli { *acidi*, *indici*, *nigri*, } vid. Tamarindi, Germ. Tamarinden.

Dactyli marini, dicuntur Balani ostreacei inter dura saxa in mari prope Anconam geniti. *Aldrov.*

Dactylodachme, est Mensura quatuor digitorum transversorum, quâ intervalla dimetimur.

Dactylus sive *Digitus*, est minima quæque Mensura, quibus rerum intervalla dimetimur. *Lex. Brunonis.*

Dactylus Idæus, vid. Lapis Judaicus. Germ. Juden Stein / oder Fingerstein.

Dactylus, Palmulæ, Caryotæ, Nucleus palmæ & *Caryotides*, Germ. Dacteln oder Datteln. Est Fructus palmæ, oblongo-rotundus, dulcis, intus durissimum continens nucleum. Arbor procera est, viginti passuum & amplius, crescit in Judæa, Syria, Palestina, Africa, Ægypto, India, &c. Advehitur ex Alexandria Ægypti. Folia ensibus similia habet, deorsum cannarum modo decidentia, vere floret. Ramus enim quodam involucro oblongo, vesicæ modo, ad ver usque clauso & tunc aperto præditus, flores emittit parvos, albos, odoratos, racematim deorsum ab involucrô residentes ac pendentes. Autumnô fructus maturantur.

Dadafilion, i. e. Filius ante Patrem.

Dadarus, est Gummi Opoponax.

Dafimidis, id est Mucilago, Germ. Schleim.

Dafnidis, est quædam species Cassiæ ligneæ.

Dafnochochi, sunt Baccæ Lauri. Germ. Lorbeer.

Dafrues, est Medicamentum Metallicum.

Dædalus, vocatur Mercurius ☿. Germ. Queckſilber.

Daga, est Mordicatio facta à stercore.

Dahamete, i. e. Adamas, Germ. Diamant.

Daib, Deab, Deheb, Dehebeb, ist est Aurum ☉. Germ. Gold.

Dalin, nomen esse Insectorum è stercoribus oriundorum, incertum, patet ex *Paracelſ.* Lib. 1. Philos. ad Athen. cap. 20.

Dama, vid. Rupicapra, Germ. Gämbse.

Damassonium, seu *Alisma* & *Mentha Saracenica*, Germ. Frauen-Balsam / oder Frauen-Müntz. vid. Herbas.

Danati & *Daniti*, est Pondus sex granorum hordei.

Danic. est Pondus sex Granorum, Germ. Ein Gewicht von 6. Gran.

Danich, est Lupinus, videatur Lupinus, Germ. Feygbohnen.

Danſir, *Denſir*, est Arena ∴. Germ. Sand.

Daphne Alexandrina, Laurus Alexandrina, Bonifacia, Uvularia. Lingua pagana, Germ. Zäpfflein-Kraut / vid. in Herbis Hippoglossum.

Daphnoides, vid. Cort. Mezerei, Germ. Seydelbast-Rinden.

Daram, id est Gemma. Germ. Edelgestein.

Darthem, est Cinamomum selectum & purum.

Darſium, est Cinamomum, Germ. Zimmet.

Daſypodia, Cybelia, Quadrageſima, vid. Flor. Violarum, Germ. Violen-Blumen.

Daſypus, h. e. villosos pedes habens. Strictè Cuniculum seu Leporem significat.

Datura Indorum, est Planta ex generibus Stramoniarum, & vim habet insigniter anodyno-narcoticam, vid. *Bartholinus* & *Bertoletus*.

Daucus, vid. Semen Dauci. Germ. Vogelnest-Saamen.

Daveridon, est Oleum Nardynum, Germ. Narden-Oehl.

Daura est Elleborus, Germ. Christ-Wurtzel / alii Aurum foliatum intelligunt. Germ. Geschlagen Gold.

Daurach. id est Pondus, Germ. Gewicht.

Dauſis, est Avena, Germ. Haber.

Daximalios, i. e. Urtica, Germ. Brennessel.

Daximium, est Rubia tinctorum, Germ. Färber-Röthe.

Dealbatio, sive *Leucosis*, pertinet ad artem Cosmeticam, quâ facies, dentes, cicatrices vel aliud quid dealbatur. Pertinet quoque ad spagyricam, ità dealbatio dicitur 3tium opus in regimine Lapidis Philosophici. Dealbandi quoque modos fucatos, quibus Metalla tingi possunt, tradidit *Paracelsus* in Manual.

Deauratio, dicitur, quando Pilulæ ob amaritiem evitandam aurô foliatô obducuntur. Item Tinctura fucata metallorum, monetarum &c. in colorem ☉reum.

Debalium, est Polium, Germ. Polen.

Debe, i. e. Aurum, ☉ Germ. Gold.

Deben, est Oleum, quod fit de Been fructu.

Debesis, id est, Testudo. Germ. Muscheln.

Decamyron, est nomen malagmatis apud Oribasium, quod ex decem aromatum generibus paratur, vel unguentum Nardinum intelligitur.

Decantatio, est Liquoris materiæ supereminentis per inclinationem effusio. Germ. Abgiessung.

Decatorthoma, dici potest Medicamentum compositum, quod ex decem simplicibus parari potest & componi solet, *Keuchen ad Seren.*

Dechicešchene, i. e, Farina hordei. Germ. Gersten-Mehl.

Dechin, dicitur omne Oleum præter illud olivarum.

Decimar, est plumbum naturæ ♃vis. Germ. Bley in der Natur Zinns.

Decoctio seu *Decoctum*, vid. Apozema.

Decoctum ♀niale, ℞. Ligni Lentiscini, visci quercini aa. ℥vj. fol. beton. mj. rasuræ sassafras ℥j. ♁nii crudi crasse ☿ sat. in petia ligat. ℥ij coque in s. q. ▽Fontanæ ad ℔ij. fiat colatura. Dosis ℥vi. manè &c.

Decompositum, auget significationem compositi, estque illud, quod jam in compositione (ut dicunt) per corruptionem & generationem convenerit.

Decorticatio est, quando res, ut fructus, radices, semina &c. à suis corticibus liberantur, vid. Excorticatio, Germ. Schelung / oder Abschelung.

Decrepitatio, de Sale communi & similibus dicitur, quæ cum ad ▽nem sine fusione calcinantur, strepitum seu crepitum edunt. Germ. Krachung.

Decupelatio, idem quod Decantatio. Germ. Abgiessung.

Decusis, idem quod *denarius*, vel unicæ pars septima.

Declalion, i. e. Mentastrum.

Declichisa, est cortex Indus stypticus.

Deeb, i. e. Aurum. ☉.

Deen, est Lignum Indum.

Defectus, significat absentiam vel carentiam alicujus rei, quæ usu æstimatur, Germ. Mangel.

Defensivum, Chirurgis vulgare nomen est. *Paracelsus* etiam ad interna transtulit, per *defensiva* intelligens *Confortativa*, & *quæ Symptomata graviora prohibent.*

Deflagratio, est operatio chymica, quâ Medicamenta deflagrantur, hoc est, per △nem subito purgantur, ut est Nitri cum ♀re, ♀nii cum ⦶tro, unde subito flamma exoritur. Germ. Brunst.

Defrutum, est mustum ad dimidias coctum, ut *Sapa* ad tertias, Germ. Ein gekochter Safft.

Degegi, id est, gallina, *Mart. Rulandus.*

Dego, Degoa, est Lac, ex quo extractum est Butyrum.

Dehen, est quodvis Oleum, exceptô oleô olivarum.

Dehene, Dena, Dehin, est Sanguis. Germ. Bluth.

Dehenes, Duenes, est Atramentum. ⊶.

Dehener, Duenec, Dubenec, id est ⦶ Romanum, vid. Vitriolum.

Dehim & *Dem*, est sanguis hominis, Germ. Menschen-Blut / *Lexic. Johnsoni.*

Deje-

Dejectoria, vide *Catoretica*, Germ. Unter sich purgiren.

Deisparia dicuntur, quæ difficile corrumpuntur in Cibis. *Oribasius.*

Deleterium, est quodvis venenosum, ab esca, quâ animalibus exitus paratur.

Deliquium in aëre, est Liquatio concreti, quæ fit, in sinus ante se humiditate externa, & siccitatem resolvente, ut fluat. Ità resolutum quod est, liquor vocatur, & consistentiam habet ▽eam.

Deliquium Chymicum, est destillatio per inferiora, mediante △ne: vel calcis in cellis humidis suspensæ deliquatio, & in humorem lixiviosum resolutio.

Deliquium, est Descensio frigida, quando Corpora coagulata cellæ, aëri, puteo, aut alii frigido & humido loco super Marmore, tabula vitrea, vel in manica Hippocratis (ut vocant) exposita, externæ humiditatis hisce corporibus sese adjungentis adjuvamine, in liquorem resolvuntur, & in subjectum vas defluunt & destillant. Resolvuntur autem in frigido potissimum pulveres calcinati, salia & ejusmodi alia Corpora salium naturam redolentia. Sed omnia, quæ in frigido resolvuntur, in calido rursus coagulantur.

Deliquium embapticum, est, cum res in humorem demersa eo usque detinetur, donec delicuerit. Hoc fit dupliciter, nam res aut vasculo contenta immergitur, aut ipsa humoris substantia non accedat, vel saltem tenuissimus sudor permeet, veluti cùm in Vase cereo, vel vesica bubula imponitur, & cum delicuit, extrahitur; quæ res si humor est calidus (quod fit plerumque) simulacrum balnei est: aut in ipsum humorem sinitur diffundi, seu nudè seu lintea petia interveniente, qua simul segregantur fæces, seu sordes &c. Videantur *Mart. Rul.* & *Johnson. Lexicon.*

Deliquium vaporosum, est, cum res in subtilem [symbol]rem redacta aëri vapido exponitur, & humescendo in Liquorem solvitur &c.

Delitron, *Delitiron*, est venenum pharmacum.

Delon, est Fructus Melonis, Germ. Melonen.

Delphax, idem quod *Scropha* sive *Sus fœmina.*

Delphinus, nomen piscis est ex Cetaceorum genere, *Gal.* Lib. 3. ob nimiam pinguedinem lardo porcorum non cedentem, *Porcus marinus* dict. &c.

Delphus, item *Edelphus*, terminus Paracelsicus, quò denotatur separatio aliqua de Mineralibus, v. gr. d. o-o co.

Dem & *Debim*, est sanguis hominis. Germ. Menschen-Bluth.

Demadesco, est probè madefio.

Demalchoera, *Demelandrium*, i. e. sanguis Draconis, Germ. Drachen-Blut.

Demersio sive *Immersio*, est, quando Chymici Metallum aliquod liquori solventi submergunt, Germ. Unterduncfung.

Demest, est Arbor Lauri, vid. *Avicenn.*

Denarius, est Unciæ pars septima. Uncia enim continet septem Denarios, aliquando etiam pro Drachma sumitur, vid. *Aureus.*

Denarolibanum, *Herba salutaris* sivè *Icteritis Apulei*, vid. Rorismarinus, Germ. Roßmarin.

Denequat, i. e. Borax, Germ. Borax. [symbol].

Denodatio, i. e. Dissolutio.

Denoquar, est Borax [symbol]. Germ. Boras oder Borras.

Dens Apri seu *Suis feri*, Germ. Wilder Schweins-Zahn. vid. Dentes Apri.

Dens, denotat partes osseas in utraque maxilla occurrentes certis alveolis, quæ pothria dicuntur, infixas, quæ radices vocantur, & partim supra gingivas extantes, vid. *Lex. Brun.*

Dens caballinus, vid. Hyosciamus, seu Sem. Hyosciami.

Dens caninus, vid. Herb. seu Rad. Taraxaci, Germ. Pfaffen-Röhrlein Wurtzel.

Dens equi marini seu *Hippopotami*, Germ. Meer-Pferds-Zahn. Vid. Hippopotamus.

Dens Leonis, vid. Herb. seu Rad. Taraxaci.

Dentales, *Antali*, sunt Ossa satis alba, sicut canini dentes, sed longiores & intus perforati & inanes. Oriuntur in cavernis lapidum existentium in profundo maris. Frigida sunt, & virtutem habent abstersivam.
Dentalis lapis, dicitur materia illa tartarea vel tophacea, quæ ex vitriosis portionibus coagulatis adhæret dentibus, & in Lapideam ferè duritiem consolidatur. *Helmontius.*
Dentalium, *Dentale*, Germ. Zahn-Muscheln. Est species Conchilii, vel Conchula parva oblonga exterius asperula, intus lævissima.
Dentalium & *Dentale*, quoque Conchula marina est parva, alba, glabra, dentatam rimam habens, hinc *Dentale*, *Dentalium*, Germ. Zähn-Schnecken-Stein. Inveniuntur ad maris Ripas.
Dentaria Apuleij, *Uva serpentina*, vid. Rad. Bryoniæ, Germ. Zaun-Rüben.
Dentaria major & *minor*, vid. Radices Dentariæ.
Dentaria radix, vid. Rad. Pyrethri, Germ. Bertram-Wurtzel.
Dentarius, nomen est Medici vel Chyrurgi, qui ex professo artem dentes evellendi & curandi exercet. *Gal.*
Dentes apri, Germ. Wilde Schweins-Zähn, ad Pleuritidem adhibentur. Sunt dentes animalis satis noti.
Dentes equi marini seu *Hippopotami*, Germ. Seepferds-Zähn.
Denticaria, est plumbago, propter vim nimirum succurrendi dentibus dolentibus, ita nominata. vid. *Panarollus*, *Strobelberg* & *Tabernæ montanus.*
Dentifricium, est Medicamentum ad dealbandos, extergendos & stabiliendos dentes, gingivisque roborandis paratum. Germ. Zahn-Pulver.
Dentrificium infantum. ℞. Butyri rec. ℥j. cerebri leporini ℥ß. anaphromel. ʒvj. corall. rubr. ppt. ʒß. Misce.
Dentrites, *Lithodendron*, *Gorgonia*, *Curallium*, *Corallium*, *Corallum* vid. Corallium.
Deoh, dicitur Aurum ☉. Germ. Gold. Limatura ejus confert Cardiacæ Melancholicæ, & debilitati Cordis.
Deobstruentia sive *Deoppilantia*, sunt Medicamenta, quæ obstructiones aperiunt.
Deoppilantia, *Deoppilativa*, etiam dicuntur Medicamenta Aperientia, Deobstruentia. *Helmontius.*
Dephlegmatio, est Operatio, qua reiterata destillatione, ▽ superflua à -♀- bus, vel puriori parte separatur. Germ. Säuberung von den wässerichten.
Depilatorium, dicitur Medicamentum, quod Pilos corrumpit, estque triplicis generis: vid. *Lexic. Brun.*
Deps, est Pulegium agreste, Germ. Feld-Polen.
Depsis, i. e. Declinatio morbi.
Depuratio, est rei alicujus puri ab impura separatio, ut est despumatio, clarificatio &c. Germ. Säuberung.
Depuratio, *Mundatio*, sumitur à Chymicis pro exaltatione alicujus rei, vid. *Theatr. Chym.* Vol. 11.
Derastum, i. e. Caryophyllata. Germ. Karoffel Wurtz.
Deris, idem quod *Cutis*, *Corium*, *Aluta*, Germ. Haut/ oder Leder.
Derma, hoc est *Cutis*, *Corium*, *Aluta*, Germ. Haut oder Leder.
Derobub, est Milium Solis.
Derolisar, i. e. Mentastrum.
Derquet est Vernix. Germ. Fernitz.
Derses, est occultus Terræ fumus seu vapor, ex quo nascitur omne lignum & crescit: hoc est succus arborum nutritius. *Mart. Rul.*
Derunagati, est Esula, Germ. Wolffs-Milch/ Teuffels-Milch.
Descensio, chymicè accipitur pro Destillatione per descensum, estque calida vel frigida.
Descensio calida, (vulgo Destillatio per descensum) est liquoris è corporibus dissoluti inverso vase Destillatio.
Descensio frigida, est quando liquor dissolutus in frigido descendit, estque deliquium vel Philtratio.

Descensio

Descensorium, est Fornax vel Furnus Chymicis familiaris, destillationibus per descensum inserviens.

Descensum seu per *descensum destillare*, vid. Deliquium.

Deseful, i. e. Fungus. Germ. Erd-Schwamm.

Desiccatio, est superflui Humoris vel Humiditatis per calorem, Evaporatio. Germ. Außtreckung.

Desmidion, significat *Fasciculum* seu *Vinculum*, sumitur quoque pro *Manipulo*, ut est apud *Scribon*.

Despumatio, est alicujus rei, ut Syrupi, Mellis &c. Spumæ detractio. Germ. Abschäumung.

Destillatio, est partium humidarum vel °oo sarum, in halitus fumosve vi ▽nis extenuatarum atque elevatarum, extractio; Destillatio fit per *Cucurbitam*, *Deliquium*, *Descensum*, *Philtrum*, *Retortam*, *Vesicam* &c. eaque in ∴∴na, MB. fimo, reverberio, ⊙le, vaporibus &c. peragitur. German. Destillirung / Abtropffung. *Sign. a*, 4, [illegible]

Destillatio Chymica seu *Spagyrica*, in specie circà negotium Lapidis Philosophici. Quæratur in *Theatr. Chym.* Indicibus Vol. III. pag. 411. 441. 451. &c.

Destillatio per Ascensum, est & fit per Cucurbitam figulinam, stanneam vel vitream, impositô alembicô, item per vesicam.

Destillatio per Descensum, est & instituitur per ⊂∧am, præpositô recipiente magno. Fit etiam per deliquium, vide supra.

Destillatio per Inclinationem, est quæ fit vase continente materiam in latus inclinato, rostrô deorsum vergente. Illud Vas cum plerumque sit Retorta, etiam Destillatio per ⊂∧tam opus nominatur.

Destructio, Chymicis dicitur Dissolutio vel Deperditio pristinæ & nativæ suæ formæ vel Consistentiæ, & Mutatio in alienam, vid. *Paracels.* & *Th. Chym.*

Detei, Dethei, Dethui, Detui, est Granum simile Hordeo, longius & strictius, magis solidum & amarum. In India invenitur. *Plin.*

Detergens, idem est quod Abstergens, vid. Abluentia.

Detergentia, vid. Abstergentia, Germ. Abstreichende Mittel.

Detorsorius, idem quod Abstersorius.

Detonatio, est terminus Chymicus, quô indicatur Operatio deflagrationis & calcinationis per ⦶ in præparationibus ♁nialibus, de quibus vid. *Rolf. Schrœderum*, & alios. Germ. Verbuffung.

Detritio est Tritura. Germ. Kleinstossung.

Deunx, sunt Unciæ undecim, ℥xj. Libra medica sive Romana, continet Uncias duodecim ℥xij. ideoque Deunx est quasi deesset Uncia. *Lex. Blanc.*

DEUS, neque hujus mentio omittenda in Medicina, cum ille sit Author principalissimus omnium Bonorum & ità quoque Artis Medicæ, causa primaria Sanitatis & Operationum Medicarum salutarium. Homo homini DEUS, & ità Magistratus & Medici quoque *Dii*. Medicamenta quoque Manus *DEI* dicuntur &c.

Devsen, est Herba, cujus folia sunt similia foliis Tritici, sed sunt leviora. Fructus ejus habet Velamina duo aut tria, similia Pilis. Succus conservatus est calidus in primo, & siccus in secundo Gradu.

Deuteria, Deuterias, Deuterinar. Accipiuntur hæc vocabula pro Vino secundario, viliori, *Lora* aliàs dicto, parato ex ▽ vinaceis affuso illa macerante, *Lex. Brun.*

Dextans, est nomen Ponderis, pendens Uncias decem ℥x. Germ. Zehen Untzen / oder 20. Loth. Tota Libra medicinalis est vel sunt Unciæ duodecim ℥xij. (oder 24. Loth.

Dextra Manus Medici, est Pharmacopœus.

Dezisar, i. e. Abrotanum. Germ. Stab-Wurtz.

Dheeb, i. e. Aurum. ⊙. Germ. Gold.

Dhnebachil, i. e. Cauda equina.

Dia,

Dia, eſt Præpoſitio, quæ ſæpè additur præparationibus medicamentoſis, ut, *Diaprunum*, hoc eſt, compoſitio ex prunis, ſic dicitur *Diaſenna*, *Diajreos*, *Diaphœnicum* &c.
Diabiſaſa, eſt Semen Rutæ agreſtis, Germ. Rauthen-Saamen.
Diabiſſara, eſt Confectio Diahirundinis, à Biſſara, quam recipit, vid. *Oribaſius*.
Diabotanum, dicitur Emplaſtrum ex herbis confectum, cujus deſcriptionem vide in *Galen*. Libr. 6.
Diabroſis, *Anabroſis*, eſt Eroſio à re acri & mordaci facta.
Diacadmias, eſt nomen Emplaſtri à Cadmia ſeu baſi ita dicti, apud *Scribon.* Larg. comp. 242. cui ſimile legitur apud *Gal.*
Diacarcinon, eſt nomen Antidoti ex cancris, adverſus morſum Canis rabidi. *Gal.* Lib. 11. &c.
Diacaryon, id eſt Rob Nucum, Germ. Nuß-Schelffen-Safft.
Diacatholicum, dicitur quaſi Univerſale.
Diaceltateſſon Paracelſi, eſt ☽ tum vivum vulgi, coagulatum in Alteheſt & tinctum cum 🜄 ovorum, fitque arcanum Corallinum, de eſſentia & conditione aureitatis, quia eſt etiam horizontale. *van Helmont*.
Diacheiriſmos, eſt Tractatio manuaria, quæ manibus perficitur. Dicitur de Medicamentorum præparatione apud *Hippoc.* Lib. 2.
Diachryſu, nomen Emplaſtri ad fracturas, Aureum dicendum apud *Gal.* &c.
Diachylon, Emplaſtrum dicitur ex mucilaginibus ſive ſuccis compoſitum, emolliens, concoquens.
Diachytos, eſt nomen Vini, quod paratur uvis in ☉le ſiccatis, locô clauſo per dies ſeptem in cratibus totidem pedes à terra altè, noctibus à rore defenſis, octavô die calcatis. Ità fieri optimi odoris ſaporisque vinum, teſtantur ex *Plinio*, Lib. 14. cap. 9.
Diacilon, eſt Succus Fœnugræci.
Diaciminum, eſt Electuarium de Cimino.
Diaclyſma, ſignificat ſpecialiter *Collutionem oris* per liquores, qui in ore detinentur, iterumque exſpuuntur; & ſub ſe comprehendit Gargariſmum & Apophlegmatiſmum, *Schrœd.* Lib. 2. cap. 61.
Diacochlacon, eſt nomen Lactis, in quo ſilices igniti prius ſunt extincti.
Diacodion ſeu *Diacodyon*, eſt Confectio ex capitibus papaveris parata, cujus varias formulas veterum tradidit *Galen.* Lib. 7. de C. M. S. L. cap. 2.
Diacodion montanum, eſt Syr. de ſiliquis, Germ. Johannis-Brod-Safft.
Diacodion ſimplex, eſt Syr. papaveris albi, Germ. Weiſſer Mag-Saamen-Safft.
Diacodion ſolidum, ſeu *in ſolido uſitatum*, eſt Confectio in Rotulis ex Emulſ. ſem. papav. albi & ſ. q. ſacchari albi.
Diacomidion, eſt Gummi Arabicum.
Diacones, eſt nomen Emplaſtri ex cote parati, *Galen.* Lib. 6.
Diacoprægia, eſt Medicamentum ex fimo vel ſtercore Caprino, adverſus ſplenes & parotides paratum, *Lex. Blanc.*
Diacorum, eſt Confectio ex Acoro ſive calamo aromatico à Meſue excogitata, cujus deſcriptionem & commendationem *Zwölfferianam* vid. in Diſp. Auguſt. Claſſ. 14.
Diacriſis, denotat Chymicam ſolutionem.
Diacrocu, eſt nomen Collyrii ſicci, quod Crocum recipit, apud *P. Æginet.* Lib. 7. cap. 16.
Diacydonium ſeu *Diacydonites* & *Diacithoniton*, Germ. Kütten- oder Quitten-Lattwergen / eſt Confectio ſtomachica, ex ſucco malorum Cydoniorum vel Cotoneorum parata. Vid. Diſpenſat.
Diacrydium ſeu *Diagrydium*, eſt Scammonea præparata.
Diadaphnidon, nomen eſt Emplaſtri, ad extrahendum, & pus movendum, à

baccis

baccis Lauri ingredientibus sic dicti, cujus Descriptionem vide apud *Cels.* Lib. 5 cap. 19. Germ. Ein Zugpflaster.
Diadopniodon, est Epithema ex Lauro viridi.
Diadiptamum, Emplastrum est à Diptamo.
Diæretica sunt Medicamenta Corrodentia & Exedentia.
Diaelectri, sunt Trochisci de Karabe, nam Electrum est Karabe.
Diaglaucia seu *Diaglaucium*. est nomen Collyrii ad incipientes Lippitudines & Ophthalmias laudati à *Scribon.*
Diagrydium est Scammonium præparatum.
Diagrydium ♁niatum, est Pulvis Comitis à Warwich, seu Cornachinus.
Diagrydium rosatum, præparatur per infusionem Succi Rosarum.
Diagrydium 🜍ratum, præparatur per fumum Sulphuris, & nominatur *Cholagogum simplex.*
Diahimabad, est Cataplasma. Germ. Ein Umschlag.
Dialoës, dicitur de Medicamentis Aloën basin habentibus. Ità Hiera Officin. Picra vocatur &c.
Dialon, i. e. de Sale, undè Emplastrum seu Cerotum Dialon dictum à Sale quod recipit. *Oribasius.*
Diamarenatum, dicitur Confectio ex Cerasis acidis, in pulpam redactis & per Cribrum trajectis. Cum Saccharo ut & Aromatibus parata, unde dividitur in Diamarenatum simplex & compositum, apud *Schrœd.* Lib. 4. Germ. Amarellen- oder Wein-Kirschen Lattwergen.
Diamas, est Adamas, Germ. Diamanth.
Diamasien, *Dyamassien*, id est Flos Æris.
Diamastema, est Masticatorium.
Diamoncos, i. e. Saxifragia. Germ. Stein Bruch.
Diamoron, est nomen Medicamenti in Officinis notissimi, sive Rob ex Moris parati. Videantur Dispensatoria.
Diana, Chymicis ænigmaticè dicitur *☽tum Philosophorum*, *☽na alba*, *🜄 Virgo. Libav. Alchym. Pharm.* cap. 31. &c.
Dianucum, est Rob ex succo Nucum paratum, Germ. Nuß Schelffen-Safft.
Diapasma, Plinio, Medicamentum aridum ex siccis Pulveribus conflatum inspersile, quod aut vestibus ad gratiam odoris, aut ulceri, vulnerique variâ ratione, aut potui etiam ad luxum inspergitur.
Diapencia & *Diapensia*, vide Alchimilla & Sanicula.
Diaphœnicon seu *Diaphœnicum*, dicitur Medicamentum ex Palmulis seu Dactylis confectum, vel Emplastrum calidum & frigidum stomachicum, *Mesuæ* in Dispensatorio Augušt. &c.
Diaph. ità à Medicis præscriptum, legendum est Diaphoreticum.
Diaphorare, est Resolvere & Consumere, inde Diaphoretica, i.e. Resolutiva & Consumptiva; inde Diaphoresis quæ est Resolutio, aut sudoris Provocatio, quæ fit pororum apertione.
Diaphoreticum, est Medicamentum Sudoris expulsivum.
Diaphoreticum ♃le. præparatur ex butyro ♃li, beneficiô ▽ Pluvialis, 🜕tus 🜍 edulcoratur & exsiccatur, quidam putant *Antihecticum Poterii.* ♃.
Diaphoreticum ♂le, præparatur ex ♁nii optimi & 🜍sati & ☿tis. aa, optimè mixta donec cessat fumus calcinentur, mixturæ 🜍 satæ addatur 3. plum ⦶tri optimi & procedatur ut in præparatione ♁nii Diaphoretici & hoc est Cachecticum Ludovici, *Sig.* ♁♂. ♁☿.
Diaphriges & *Diaphryges*, tria sunt Genera seu Species secundum *Dioscorid.* Lib. 5. cap. 69. 1. est Genus scilicet nativum metallicum, quod in Cypro gignitur & extrahitur solum lutosum &c. Vid. *Diosc.* & *Mart. Rul.*
Diaphrygis, prima species factitia, est Fæx Æris perfecti subsidens, & fit simul cum flore Æris, obfusione frigidæ ▽æ sublato ære, fornacum in ima parte cohærens invenitur], habens astrictionem & gustum Æris. Alterum factitium genus est simpliciter, quando Pyrites ut Calx concrematur in Camino, donec rubescat, ut rubrica.
Diaphros, id est, quod spumat. Germ. Etwas das schaumt.

Diaplasmata, vocantur odoriferæ Confectiones, quæ ex siccis odoribus componuntur. *Plin.* Lib. 13. cap. 1.
Diaprunis, seu *Diaprunum*, est nomen Confectionis ex prunis, vel Electuarii, & quidem vel simplicis alterantis, vel compositi laxantis & solutivi. vid. *Disp.*
Diapyema, *Diapyesis*, *Diapyon*, Suppuratum & Suppurationem significat, unde & Medicamenta Suppurantia vocantur, suntque moderatè calida & humida, aliàs Maturantia dicta. *Gorr.* pag. 106.
Diapyetica, sunt Medicamenta pus maturantia. *Lex. Bl.*
Diaronia, i. e. Electuarium de Aromatibus.
Diaromaticum essentiale est Ambra moschata in forma sicca. Germ. Haupt-stärckendes Ambra Pulver.
Diarodomel, fit de Melle & Rosis.
Diarrhodon, est Medicamentum ex Rosis factum & dictum, vel externum vel internum. Inter notissima Confecta vel Species, sunt *Species Diarrhodon Abbatis*, &c.
Diasatyrion, est Confectio Venerem excitans. vid. *Dispens.*
Diascinci vel *Diascincu* est nomen Antidoti Mithridatii, Eupatoris, à basi Scinco ità dicti, quâ usus esse Rex adversus venena legitur apud *Gal.* l. 2. de Ant.
Diasmyrnon vel *Diasmirnes*, est nomen Collyriorum, quæ multum Myrrhæ recipiunt. *Gal.* Lib. 9.
Diaspermaton, est nomen Medicamenti topici vel Malagmatis ità dicti, quod semina recipiat, præsertim Fœnum græcum. *Gal.* Lib. 7. meminit tamen idem alterius interni, uti videtur, remedii *Diaspermaton* dicti, quod vim narcoticam obtinuit, quamvis Descriptionem non addiderit. L. 5. *M. Med.* cap. 13.
Diaspoliticon Galeni, ex Cumino & Nitro, egregium est in malo Hypochondriaco. Vid. *Etmüllerus.*
Diatecolithu, nomen est Medicamenti vel Antidoti, ità dicti à Lapide judaico, qui ingreditur, apud *Æginet.* Lib. 7. c. 11.
Diatessa delton, dicitur ☿-tus à *Mart. Rul.* & *Johns.* vid. *Diaceltatessa.*
Diatessaron seu *Diatessarum*, est Medicamentum ex quatuor Ingredientibus compositum, nempe ex Aristolochia, Baccis lauri, Gentiana & Myrrha, quæ Melle excipiuntur. Sed nomen nimis vile, pro tam egregio Medicamento. Externum est Emplastrum, quod videre est apud *Gal.* Lib. 5.
Diatettigon, id est Medicamentum ex Cicadis, epitheton Antidoti nephriticæ, apud *Æginet.* Lib. 7. cap. 11.
Diatrion pipereon, est nomen Specierum, vel Confectionis Stomachicæ, quæ recipit tria Piperis genera, album, longum & nigrum. *Gal.* Lib. 4. & Dispensatoria.
Diatron, *Diateon*, *Diasron*, est Ulcus vetustum. Germ. Ein alter Schaden.
Dibic, i. e. Viscus quercinus. Germ. Eichen-Mispel.
Dicalegi, *Dikalegi*, *Dikalem*, id est Stannum ♃. Germ. Zinn.
Dicenteton, est nomen Collyrii calidi & acris ex ærugine, misii, succo papaveris & Gummi parati, lachrymas moventis, quo *Ægineta* usus.
Dichalcon & *Dichalcum*, est Pondus duorum æreolorum, continens tertiam oboli partem: Obolus enim habet æreola sex.
Dichotomos, significat in genere Divisum quid in 2. part. æq.
Dichromos, significat Bicolor. In specie dicitur de quibusdam Emplastris, quæ et Gilva dicuntur.
Dicocta, dicebatur ▽ calefacta prius, & posteà nive refrigerata, teste *Galen.* Lib. 7. Meth. Med. cap 4.
Dictamnus albus, vide Radices Dictamni albi.
Dictamnus Creticus, vid. Herb. Dictamni Cretici.
Didymæa, est nomen Malagmatis vel Cataplasmatis, ad Ischiadica & pleraq; alia similia mala utilis, cujus Descriptio habetur apud *Galenum* Lib. 10. de C. M. S. L. cap. 2.

Diecho-

Diecbolion, est Medicamentum Foetum ejiciens.
Dieidas, est Lapis Pyrites. Germ. Feuerstein.
Diemeæ, est Vocabulum Paracelsicum notans peculiares [symbol] tus, qui Lapidibus insunt & inhabitant. *Phil.* ad *Ath.* Lib. 1. tom. 13.
Diemi, idem est quod Humecto & Madefacio *Hipp.* d. l. t. 5.
Dienez, sunt [symbol] duriorum Lapidum habitatores, *Mart. Rul.* & *Johns.*
Dies, apud Medicos non solùm Lucem, sed etiam Noctem complectitur. Dicitur aliàs Dies Naturalis, qui complectitur Mensuram temporis 24. horarum, Germ. Tag und Nacht. *Sign.* [symbols].
Dies & *Nox*, est spatium 24. horarum. *Sign.* [symbols].
Diesis, Transmissionem, Divisionem item Humectationem, vel Madefactionem notat. *Lexic. Brun.*
Diethicos h. e. percolatus. De Vino, quod & Vinum saccatum dicitur.
Diexatum, i. e. Anisum, Germ. Aniß.
Difajan, est Gummi Bdellium.
Difasue, i. e. Electuarium. Germ. Lattwerge.
Digerentia, seu Præparantia sunt, quæ qualitates Caloris fermentativi, actioni resistentes, mutant.
Digestio & *Digerere* est Operatio Chymica, vel gradus Spagyricus alludens ad Stomachi humani Digestionem, in quo & per quem Materia decoquitur in Separationem puri ab impuro. Digestio hæc instituitur *in Arena, in Cineribus, in Fimo equino, in* MB. & *VB.* Digestio & Maceratio ferè unum & idem est. *Sign.* [symbols], D.
Digestiva, vid. Digerentia.
Digitellia, *Aizoum minus*, *Crassula minima*, vid. Sempervivum minimum, Germ. Mauer-Pfeffer.
Digitus Citrinus Avicennæ, & *Digitus Veneris*, vid. Rad. Satyrii, Germ. Ständerlein-Wurtzel.
Digitus Veneris, aliquando *Nymphea* ità nominatur, vid. Flores Nymphææ.
Dihæmaton, est nomen Antidoti adversus lethalia venena & sagittæ Vulnera; ità dicti, quòd inter alia recipiat Sanguinem Anatis maris & fœminæ, & anseris. Descriptionem vide apud *Galenum*, Lib. 2. de Antidotis cap. 8. *Æginet.* Lib. 7. cap. 11.
Dihalon, dicitur Emplastrum ex Sale communi & Nitro paratum, valet ad ulcera sordida. *Ægineta* Lib. 7. cap. 17.
Dikalegi, *Dicalegi*, *Ditalem*, est Stannum ♃. Germ. Zinn.
Dilatatio, dicitur Pharmaceuticè de Effectu medicamentoso. Dilatare etiam aliquando sumitur pro Extendere, præsertim manibus emollire & tractare rem medicamentosam apud *Scrib. Larg.* num. 50, 205, 210, & 212.
Diluentia, sunt Medicamenta quæ Sanguinem diluunt, potando nempe multum liquoris, v. g. *Coffeè* & *Theè*.
Dilutum, à diluo, quod est, dissolvo aliquid Liquore. Dicitur de formulis Medicamentorum Liquidis, v. gr. diluta Purgantia. *Libav. Alchym. Pharmac.* cap. 38. Tom. 2. pag. 220. *Dilutum* à *Rulando* strictè sumitur pro Lixivio per Cineres vel Terram facto.
Dilutum, aliquando idem est quod Infusio.
Dimidium, quid significet notum est, frequenter illis additur in Medicina, quæ non perfectionem debitam acquisiverant, aut in quibus aliquid deficit. *Gal.* 3. in 1. Epid. Tom. 5. Exprimitur vulgò per particul. *Semis.* ß.
Dinica, sunt Medicamenta contra Vertiginem parata.
Diobolon, est Pondus duorum Obolorum, sivè Scrupuli unius ℈j.
Diœcesis, Dispensationem significat. *Gal.* cap. 1. de iis quæ in Med. t. 1.
Dion, est nomen Mensis apud Macedones tantùm, in cujus initium incidit Æquinoctium autumnale. *Gal.* cap. 1. &c.

Dionysia, nomen est Emplastri Heræ Cappadocis, quod mirabile habetur ad Abscessus, item ad Mammas & Inguina, vim habens trahendi & per latentes meatus discutiendi. Descript. vid. apud *Æginet.* Lib. 4. cap. 18. &c.

Dionysia, est species Hederæ sic dicta à Baccho, qui Dionysius dicitur, quem Hederâ coronatum aliqui fingebant.

Dionysius, est Authoris nomen, cujus leguntur Collyria & Emplastra apud *Cels.* Lib. 6. cap. 6. &c. vel est nomen *Lapidis* sive *Gemmæ Nigræ* vel *Fuscæ, Duræ, Mixtæ* seu *Sparsæ*, rubentibus Maculis vel Guttulis, quæ trita ex ▽ a saporem Vini & odorem facit. Inde resistere fertur ebrietati, quia resolvit & expellit Vapores, undè fit ebrietas. *Gemma est preciosa*, vid. *Plin.* Lib. 37. cap. 10. &c.

Dionysos, nomen Collyrii apud *Aët.* Lib. 7. & referri potest inter Dicasmyrna & Chiaca. Nam & Myrrham continet.

Dioptron, idem quod Lapis Specularis, aliàs Diaphones dictus.

Dios Anthos, Clavellata Herba, Trinitatis Herba, Jacea, vid. Flores Jaceæ.

Dioscyamum, Hyoscyamum, Germ. Bylsam-Kraut / vid. Herb. Radices, seu Sem. Hyoscyami albi.

Diospolitibon, est compositum Medicamentum Carminativum, cujus genuinam Descriptionem tradit *Galenus* & *Ægineta*.

Diostron, est Medicamen Cutem inducens.

Diota, est Vas circulatorium, à duabus auribus, utrumque brachium Lateribus applicatum amplexantibus, dictum. Hujus inferior pars est in modum Cucurbitæ, cui impositus est Alembicus, in summo Canalem, qui Liquori infundendo inserviet, habens, in loco autem conveniente duobus rostris incurvatis, & in Cucurbitam à capitello humorem condensatum evehentibus prædictum. Germ. Ein Geschirr mit zwey Handhaben / und zwey Röhren.

Diota, & *Dyota*, est Vasculum vel Poculum, paratum ex Ligno juniperino, Laricino, Betula & Cinamomo, Caryophyllis, cum Resina incrustatum. *Rhod. ad Scrib.* num. 135.

Diozatum, Obiezatum, i. e. Anisum.

Diphryges, est genus Recrementi Metallici, quod subsidet, dum Æs in fornace fusum, Aquâ frigidâ perfunditur.

Diploe, est Vas duplex, quod Chymicis usu venit, uti quando Vas continens alio Vasi, Arena, Cineribus, aut ▽ a repleto imponitur. Germ. Zwenfach oder Doppel-Geschirr.

Diploma, idem quod *Diploe*, sumitur aliquando pro Linteo complicato. Zusammen gefalten Leinen-Tuch.

Diploos, Diplus, i. e. Geminatus, duplicatus, duplex. *Hipp.* Lib. 1.

Dipsacos, nomen est Plantæ, quæ & *Labrum Veneris* & *Carduus fullonum* vocatur. Vid. Herbas.

Dipsas, nomen est Serpentis valdè venenati, à cujus læsione ægri vehementissimè æstuant & sitiunt & fatiscentes intereunt. *Galen.* Lib. de Theriaca.

Diptamus Creticus officinalis seu *Dictamnus Creticus*, vid. Herbas.

Dipteris, i. e. Polypodium, item Filicula vel Filix.

Directorius, idem quod Dirigens. Germ. Regierend.

Dis, Particula augens separationem, v. gr. *Discocta*, pro coquenda *Dissoluta*. De hac vid. *Rhod. in Lex. Scrib.*

Disaposita, i. e. Difficulter in Cicatricem devenientia.

Discessus, Chymicis peculiariter dicitur Separatio unitorum, cum penitus unita Caloris solventis potissimum efficaciâ separantur, disceduntque. Hoc perficitur Expiratione & Resolutione Commistorum. *Discessus* per Expirationem est, cum pars in Spiritum attenuata discedit. Et Expiratio tunc nominatur principaliter, cum in aërem liberum elevatur, dimittiturque: Quando enim excipitur, destillatio vel ♎atio nuncupatur, quæ operationes nonnunquam pro expiratione famulantur. Est autem Expiratio in humidis vapidisque. *Mart. Rul.* & *Johns. Lex.*

Discus

Discus ☉*lis*, dicitur Chymicis ☽*tum vivum* ex ☉ro, sed aliis refertur inter non Entia.

Discutientia, Medicamenta sunt quæ humores impactos subtilitate dissolvunt. Ideoque idem sunt ac iDssolventia.

Disfregis vel *Defregis*, est Medicina Metallica desiccativa, & est duorum modorum. Una naturalis fossa cum Metallis, quæ est ex facto lapide. Altera est artificialis, composita ex quatuor Mineralibus, cujus Confectionem docet *Oribasius* Cap. de Vuln.

Dispensatio, vide Diœcesis. Dispensationem significat.

Dispensator in Medicina accipitur prô *Pharmacopœo*, præsertim quando occupatus est in componendis Medicamentis, ubi priùs simplicia colligit & ordinatè collocat, dicitur in Officinis dispensare. Archeus quoque vocatur naturalis Dispensator Mineralium &c.

Dispensatorium, dicitur *Liber Pharmaceuticus*, continens omnia Medicamenta tàm composita quàm simplicia, secundum mentem Doctorum, qui in hac vel illa urbe Praxin exercent, uti est *Amstelodamense, Augustanum*, *Bruxellense, Londinense, Norimbergense, Romanum &c.* Dicitur quoque *Pharmacopœa.* Ex hisce Medicamentis secundum Normam & Dosin Officina Pharmaceutica instruitur. Germ. Ein Apothecken-Buch / oder Apothecken Werckstatt-Buch.

Dissepimentum Nucum, Germ. der Nuß-Sattel / oder Unterschied so zwischen den Nuß-Kern ist.

Dissolventia, idem quod Discutientia.

Dissolutio, est quando Salia, Resinæ, aut aliud quid in 🜄 aliove Liquore dissolvuntur. Vel quando Corpora arte Chymicâ, in sua Elementa rediguntur. Germ. Aufflösung.

Distillatio, pro Destillatione sæpe usurpatur.

Distracta, dicuntur, quæ non leviter in ventre corrumpuntur.

Distractio, est qua Partes distrahuntur qualibet manente in sua homogenea. Itaque quasi Divulsio quædam hic fit diversorum ante cohærentium aut unitorum, citrà respectum Extractionis unius in altero existentis vel comprehensi. Distractio autem est duplex, Separatio aut Calcinatio.

Diva Maria Magdalena, & *Divus Georgius*, vid. Rad. Valerianæ, Germ. Baldrian-Wurtzel.

Divaporatio, dicitur in siccis, fumidis vel halabilibus, Exhalatio. Nam Chymici Spiritum tàm humidum habent quam siccum.

Divaporatio, instituitur in aliquo Vase, veluti, pro rei conditione, Ollâ, Sartagine, Cucurbitâ &c. Fitque gradibus caloris diversis.

Divertallum, Paracelso dicitur quicquid ex Elementis generatur. Et est generatio Elementorum. *Mart. Rulandus.* Germ. Was auß denen Elementen gebohren wird.

Dives, *Joh. Fr. Picus Mirandula* lib. 3. de ☉ro cap. 4. ita descripsit: Is propriè *Dives* est, qui religione imprimis imbutus Christi, deinde sincerâ pollet Sanitate Mentis & Corporis, demum ☉rum & ☽tum faciendi scientiâ præditus est. *In Theatro Chym. Vol. 11. pag. 116, 368. 369.*

Divinnm, de Divino in Chymia vid. *Libav.* de △ne Natur. cap. 25. Item significat 🜍 vid. infra Sulphur.

Divisio, de Operatione Pharmaceutica dicitur, quando Artifex v. gr. ♁res mixtos in aliquas Partes dividit, vel Massam Pilularum in globulos vel alias partes dividit. vid. *Lexic. Scribon. Rhodii* pag. 376.

Diuretica, Urinalia Medicamenta sunt, quæ sanguinem incidendo & dissolvendo, serum per renes ad vesicam 🜄tant. Germ. Urin-treibende Mittel.

Diuretica communia, sunt sex: Radices Apii, Brusci, Fœniculi, Genistæ, Petroselini, Asparagi.

Divus Georgius, & Diva Maria Magdalena, vid. Radices Valerianæ, Germ. Baldrian-Wurtzel.

Diygros, humidum, perhumectatum significat, vel Dilutum.
Diylismos, Liquationem, Translationem vel Saccationem significat. Dicitur de Vino liquato. Plura lege apud *Linden*.
Doal, id est *Elemptis*, Sol vel Aurum, ☉. Germ. Gold.
Dochme, Palmum significat, sive Mensuram apud Græcos, quâ rerum dimetiuntur intervalla. Constat ex quatuor digitis, subintellige transversis, vid. Dactylodochme, & Palæste.
Dochon, *Docon*, *Dolin*, i. e. Milium, Germ. Hirß.
Doctiletus, dicitur *Paracelso* quoddam Remedium contrà Cancrum, legitur quoque Doctyletus.
Doctor, est notissimus honoris Titulus, quemadmodum Viris eruditis & in Artibus Scientiis & Facultatibus probè peritis & exercitatis, ità & artem Medicam ritè calentibus, publicâ Superiorum Authoritate, præviis examinibus & probationibus probè exantlatis, solenniter attributus.
Doda, *Dodra*, i. e. Papaver. Germ. Mohn.
Dodecatheon, est nomen Antidoti cujusdam ex duodecim simplicibus constantis, cujus Descriptio apud *Ægin*. Lib. 7. c. 11.
Dodrans, est nomen Ponderis & Mensuræ in quantitate, continua & discreta usitatum, significans tres quartas partes totius, v. gr. novem Uncias ℥ix. aut duodecim Digitorum. Occurrit apud *Scrib. Larg*. num. 42.
Doedyx significat *Cochleare*, significat & *Radium* sivè *Pistillum* cum quo aliquid in mortario tunditur. *Gorr*. p. 114.
Dogma, in genere Sententiam vel Opinionem de aliqua re vel Materia significat Enimverò aliquando specialiter & accuratè *Dogma Medicum* dicitur, quod nititur verâ Ratione & Experientia. Hinc & *Medicina Dogmatica* & *Medici Dogmatici* &c. *Lex. Brun*.
Dogmatica Medicina, seu Rationalis, hujus Author fuit *Hippocrates* & post eum *Galenus*; qui Experientiæ Rationnm addidere. Germ. Ein Regulmässige Artzney.
Dogum, *Dogumi*, est Lac, ex quo extrahitur Butyrum.
Dolet, id est ⊕ rubeum, vel Atramentum rubeum.
Dolicholithos, hoc nomine appellavit *D. Georg. Hieron. Velschius* Lapidum genus, ex Comitatu Tyrolensi ad se allatum, nigricans, Phaseolos magnitudine & figurâ accurate repræsentans, attritione nonnihil odoratum *Ephem. Nat. Cur*. Ann. 1. Obs. 157.
Dolium, varium quoque usum habent *Dolia* in arte Medica & Pharmaceutica. Præsertim Vaporarii Hydropicorum per *Dolium*, meminit *Galen*. Lib. de Utilit. Resp. c. 4. *Doliola* ex Tamarice parata Spleneticis proficua laudat *Rhod*. ad *Scrib*. cap. 128. parantur quoque ex *Larice*, *Betula*, *junipero*, Herb. Nicotiana. &c.
Domantos, i. e. Chelidonia. Germ. Schel-Kraut.
Domicilium, in quo Sal coquitur. Germ. Kott.
Dominus Æris, vid. Stannum ♃. Germ. Zinn.
Dominus Elementorum apud Chymicos est Argentum vivum.
Donax, est quædam species Carvi. *Plin*. Lib. 16. Cap. 37.
Donum Veneris, quid dicatur Chymicis, vide apud *Libav*. defens. I. contrà *Scheunemann*, Tom. 3. Oper. pag. 20.
Doria Echium, est Buglossa, Germ. Ochsen-Zunge / vid. Flores, Herbas seu Radices Buglossæ.
Doris, *Doridos humor*, significat ▽am marinam.
Doron, significat *Donum*, rem aliquam gratis ab altero acceptam. Ità ipsa quoque Medicina *Donum DEI* jure dicitur. Ità Sanitas inter bona temporalia *præstantissimum DEI donum* laudatur.
Doronec, Radix est similis Brancæ pulpi, & apportatur ex India.
Doronicum, vid. Radices Doronici, Germ. Gembsen-Wurtzel.
Dortadion, i. e. Valeriana, Germ. Baldrian.

Dosis,

Dosis, est Medicamenti determinata Portio, sive quantum unicâ vice Ægro exhibetur, vel propinatur. Germ. Maaß und Ziel einer Artzney / oder so viel man auff einmal einnimbt.

Doxiamon, *Doxiamion*, est Amomum. Germ. Stärck-Mehl.

Dracatium, id est Saturnus, Plumbum ♄ Germ. Bley.

Drachma, est Pondus & Mensura. Duplex fuit olim, Ægyptiaca & Attica. Illa pendebat Obulum, hæc verò Scrupulos tres ℈iij. vel Obulos sex, ut & hodie in Officinis. Harum octo constituunt Unciam unam. Signatur Signo ʒj. *Drachma* octava pars Unciæ unæ, & nonagesima sexta pars libræ. Dicebatur & olim *Holca*, cujus nota fuit △. *Gal.* d. l. vid. *Gorr.* p. 115. Germ. Ein Drachma/ oder 1. Quintlein/ das vierdte Theil eines Loths.

Draco, est Vocabulum multæ significationis. I. est nomen *Piscis marini*, qui & *Araneus* à quibusdam vocatur, cujus pleniorem descriptionem legesis apud *Aldrov.* Lib. 2. de Pisc. cap. 50. & vocatur *Draco marinus*.

Draco, significat II. quoque *Serpentem*, variæ formæ & magnitudinis monstrosæ, de quo legatur *Aldrov.* Lib. 2. de Dracon. & Serpent. cap. 12.

Draco, III. à Spagyricis frequentissimè tribuitur hoc nomen ☿*rio* sive ☽ *to vivo*, non solum in operationibus Lapidis Philosophici, uti videre est in Scriptis *Basilii Valentini*, & passim in *Theatr. Chym.*

Draco Chymicus, est Materia Lapidis Philosophici.

Draco berba, *Draco hortensis Gesneri*, est Dracunculus esculentus hortensis, Germ. Kaysers Sallat / oder Dragan / vid. Herbas.

Draco mitigatus, est ☿ ⚲tus dulcis, Germ. Versüßtes Queckſilber.

Dracona, vid. Rad: *Contrayerv.* Germ. Gifft-Wurtzel.

Dracones duo Quercetani sunt 1. ☽ tum vivum ♎atum. & 2. Regulus ♁ nii. *Libav.*

Draconites, *Dracontias* sive *Drachates*, est nomen Gemmæ lapideæ, de qua *Plin.* pluribus, Lib. 37. cap. 10. & *Solin.* cap. 33. quod fiat è Cerebro Draconum, sed nisi viventi abscindatur, nunquam gemmascit, invidia animalis mori se sentientis. Igitur dormientibus Draconibus caput amputari debet, & ita aufferri &c.

Draconthæma, est Sanguis Draconis, vid. Ulrach, Germ. Drachen-Bluth.

Dragonteæ seu *Dracontii & Dracunculi Radices*, vid. Radices Bistortæ seu Serpentar. Germ. Natter-Wurtzel.

Dragontium, *Dragantum*, id est ⊕ Hispanicum. *Mart. Rul.*

Dragantum, *Vitriolum* vulgò *Zegi*, quatruplex est. 1. *Indicum* & *Arabicum*, 2. *flavum*, 3. *Cyprinum* quod *viride*, 4. *Terra Francisca*, *Atramentum*. Germ. Schwartz Attrament. *Sign.* ⊕

Dragantum & *Dragagantum*, aliquando Gummi vide Tragacanthum.

Drageta idem quod *Tragea* apud *Forestum* libro 3.

Dragma, vid. Drachma. Germ. Ein Quintlein.

Dragmos, dicitur *Pugillus*, quantum tribus digitis comprehenditur. *Hippoc.* (Libro 2.

Dragos, i. e. Manipulus. Germ. Eine Hand voll.

Drastica, sunt Medicamenta præsentissima. *Lex. Blanc.*

Drif seu *Driff* est ∴na seu *Terra Virginea.* Helmontio dicitur *Lapis Butleri*, vel ejusmodi potestativum fermentativumque Remedium, *Butler.* Paratur ex Usnea, Sale marino, & Ente ♀ris cum Ichtyocolla soluta &c.

Drimyleon, id est *Leo acris*, ità impudentissimè appellasse Menodotum Empiricum omnes Medicos & Philosophos, qui ratione niterentur, testatur *Galenus.* Lib. de Subf Empir. Cap. 13.

Drioballanos, i. e. Glans, Germ. Eine Eichel.

Driofagus, est species Quercus. Germ. Eine Eiche.

Driopter dicitur Polypodium, maxime quod in Quercu nascitur. *Galen.* Lib. de simpl. facult.

Dropacistos dicitur vel de Dropacibus, vel de similibus Topicis medicamentis.

Dropax est Medicamenti rubificantis forma quædam interdum liquidioris, in modum Malagmatis, interdum ficcioris, Emplastri modo, prout usus exigit

parata

parata vel ad alimoniam & vitam partibus conciliandam, vel etiam ad vitia inveterata & contumaciora educenda, inventa &c. Vid. *Morell. Schrœd. Hoffm. Eyselium* &c.

Drosatum, idem quod Rosatum. *Keuchen*. d. L. pag. 226.

Drosera, & *Drosium Dioscoridis*, *Stellaria*, *Alchimilla*, Germ. Ohmkraut / Gülden Gänserich / vid. Herb. Alchimillæ.

Drosomeli, *Aëromeli*, *Mel aëreum*, *Mel roscidum*, vid. Manna.

Drosos, vid Ros. Germ. Thau.

Drupa, est nomen Olivæ, q. d. Decidua, Caduca. *Ægin.* lib. 1. cap. 18.

Dryinus, nomen est Serpentis venenosissimi & fœtentis cujus meminit *Galenus* libro de Theriaca ad *Pison*. c. 8. *Ægineta* Lib. 5. cap. 15. *Aldrov*. Lib. 1. H. Serp. & Dracon. cap. 14. dicitur & *Chelydros*.

Drypetes vide *Drupa*. Dicitur etiam *Drupus*, de Aliis Fructibus maturis & deciduis. *Gorræus* d. L.

Drys, *Quercus*, Germ. Eychbaum / vid. Lignum Quercinum.

Duamir, species est Serpentum ingredientium compositionem Theriacæ, sunt ergo Viperæ.

Dubelcoleph, est Compositio è Carabe & Corallio. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Duciomum, i. e. Carpobalsamum.

Ductilis, *Ductibilis*. *Metalla Ductibilia* vocantur omnia, quæ sunt liquabilia, quæ originem ducunt ex ☿rio &c. *Richard. Anglicus*, in Corr. cap. 5.

Dudaim, est Mandragora *Schrœd.* Lib. 4. cl. 1. num. 201.

Duelech, vid. Dulech.

Duella, est tertia Unciæ pars, octonis Scrupulis terminata.

Duenec est ☿rius Philosophorum, qui & *Leo viridis*, *Dux solutivus* ☉ri, vocatur *Libav. Apoc. Hermet.* part. post. in Procem.

Duenech, est Antimonium. ♁. Germ. Spieß-Glaß.

Duenege est Victriolum viride. ⊕. Germ. Kupffer-Wasser.

Duenez, *Daeneck*, *Azet* est Limatura ferri. Germ. Eysen Feyle.

Dulbul, Herba est quæ nascitur in mari, & dicitur *Ogaga*.

Dulcamaræ, *Amara dulcis*, *Glycypicron*, Germ. Hirsch Kraut. vid. Herbas.

Dulcedo, *Dolcor*, *Dulcis* dicitur de qualitate Gustali, sive Sapore vel Materiâ suavem Saporem habente, & moderato suo calore cognata & familiari, Germ. Die Süsse oder Süssigkeit.

Dulcedo ♄ *ni*, est Altey vel Cerussa & *Saccharum* ♄ *ni*.

Dulciorius, vocatur Pistor, qui panes mellitos conficit, sive bellaria & placantas ex Melle. *Gal.* Lib. 1. de *Serm.* cap. 4.

Dulcor, est Mustum coctum usque ad tertiam partem. *Dioscorides*.

Dulcoratio, idem quod Edulcoratio, Germ. Versüssung.

Dulech, *Duelech*, terminuus est *Paracelsicus* & *Helmontianus*. *Rulandus* ità descripsit: *Dulech*, est Tartari species, in humano corpore, Lapis spongiosus, periculum & dolorem maximum creans. Verum *Paracels.* contra distinguit à Tartaro, dicens, esse Medium quod inter Tartara & Calculos, Lib. de Morb. tartareis cap. 11. & alibi. Quid *Helm.* de *Duelech* statuat, vide in Tractatu de *Lithiasi*. cap. 2, 3, 4. & seqq.

Dunequer, est Borax. [symbol]. Germ. Borax.

Dunios, est Serpens qui habitat in Litiis.

Duo Fratres Edar & *Michati*.

Duo Fratres { ♃ & ♄. ♂ & ♀. ☽ & ☉. } *Mart. Rul.* & *Johnson*.

Dupondium est nomen Ponderis, penderque Drachmas quatuor ʒiv. vel Unciam semis ℥ß. *Galen.* Libro de Pond. & Mensuris

Duracina, epitheton Malorum Persicorum, ceu peculiaris Species, à quorum nucleis cultro aut dentibus Caro ægrè avellitur. *Long.* Lib. 1. Ep. 67.

Durdales, dicuntur *Paracelso* Spiritus corporei, inhabitatores arborum. *Philos.* ad *Athen.* Lib. 1. text. 13.

Durusa-

Durusataris, est Res quæ volvitur super Arborem antiquam, quæ fert Glandes. Vel est Lanugo quæ pendet & involvitur in magnis Arboribus, sicut Uva.
Dux, Chymicis vocatur ☿ Philosophorum, vid. *Duenec.*
Dynamis, significat Facultatem, Potentiam à qua Actio procedit. Vel ita describitur, quod sit Proprietas totius Substantiæ vel Essentiæ. *Galen.*
Dyota, vide Diota. *Lex. Brun.*
Dys, Particula aliis vocabulis præfigi solita, notat Imperfectionem, Difficultatem, Malignitatem, vel tale quid, in genere nil Boni, sed potius Malum quid significat, verbi gratiâ, *Dysenteria, Dysthymia, Dysuria*, &c. Vid. *Dieterich* Num. 215.
Dys. ità à Medicis præscriptum, legendum est *Dysentericum.*
Dysenterica herba, Astaris flore luteo, Conyza Medica. Germ. Ruhrkraut / vid. Herb.
Dysis, i.e. occasus. Usurpatur de Astris, Sole, Luna & reliquis. vid. *Lind.*
Dysoneiros, est epitheton, quod significat Insomnia perturbans, Somnum per Insomnia molesta inquietum reddens. Legitur apud *Dioscorid.* Lib. 5. cap. 7. de Vino novo &c.
Dysrachitis, est Nomen Emplastri apud. *Gal.* Lib. 5. de C. N. P. G. cap. 3. valet ad Fistulas, Callosos Sinus &c.

E.

EArsen, dicitur Cinamomum. Germ. Zimmet.
Ebanus, *Ebenus*, *Ebus*, & *Ebirus*, est Lignum nigrum, non habens lineationes, sed in soliditate & subtilitate sua est similis Cornu; quando frangitur, mordicat linguam, & est styptici saporis, si ponitur super prunas, bonum perfert odorem. Ejus Rasura in vino cocta, Collyria præbet satis proficua. Germ. Eben-Holtz.
Ebel, est Juniperi, seu Salviæ Semen.
Ebenus seu *Hebenus* & *Ebenum* seu *Hebenum Lignum*, exoticum Lignum est, cujus Arborem depictam habet *Dominicus, Chabræus*, vid. Lignum Ebenum.
Eboris Rasura, Germ. Helffenbein-Schabsel. vid. Rasura seu Scobs.
Ebsemech, nomen est Argenti vivi ex Cambar ♎ti, *Logn. Harm. Chym.* cap. 1. in *Th. Chym.* Vol. 1. Pag. 728.
Ebullitio, dicitur species Effervescentiæ vel Elixationis, fortioris Materiæ liquidæ cum generatione Bullarum à calore fortiori. Sumitur & pro Fermentationis gradu majori. Vid. Fermentatio. *Sign* ♒.
Ebulus, Chamæacte, Sambucus humilis, Germ. Attich / vid. Baccæ, Herb. vel Rad.
Ebur, est Dens Elephantis, animalis quadrupedis, omnium Animalium terrestrium maximi, ex Regno Pegu, Germ. Elephandt / Helffandt / oder Helffenbein / ex quo præparatur *Ebur ustum*, seu *Spodium ex Ebore*, & *Eboris Rasura*, Germ. Gebrannt Helffenbein / oder Helffenbein-Schabsel.
Ebur fossile, vid. Unicornu fossile. Germ. Gegraben Helffenbein.
Ebur ustum seu *Spodium de Ebore*, Germ. Gebrandt Helffenbein.
Ecalcidos, est nomen Mensis Octobris, item Fuligo pendens trabibus & parietibus ex fumo facta.
Ecbolica, sunt Medicamenta, quæ Fœtum in partu difficili expellunt. Item Medicamenta quæ Abortum concitant.
Eccatharticum, est Purgans per Exteriora, scil. per Poros cutis, competitque amaris & nitrosis. *Galen.* Lib. 5. de S. F. cap. 12. &c.
Ecchyloma, *Ecchylosis*, est Extractio seu Extractum. *Lex. Brun.*
Ecclesiasticæ Personæ, in Officio publico constitutæ, in quo satis habent quod agant circa Animarum salutem, Chymica Medicamenta præparare & vendere non licet. *Rolf. Chym.* pag. 15.
Eccoprotica, idem quod *Cathartica.*

Ecdorios, dicitur de Medicamentis urendi vim habentibus sive causticis, quæ cutem abrodunt & exulcerant, quasi Excoriantia. *Dioscorid.* Lib. 3 cap 70.

Echecollon, dicitur Medicamentum glutinosum & tenax, quod affectæ parti oppositum, extrinsecus firmiter adhæret, ut ipsum vinculo contineri non necesse sit. Idem distrahendo plurimum extendi potest. *Gorr.* in defin. pag. 162. meminit *Gal.* cap. 2. de iis, quæ in Med. t. 23.

Echel, id est, Sol, *Laur. Ventura* de Lap. Philos. cap. 30.

Echeon, vocatur Medicamen ad Visum, quod fit ex cinere Viperæ & Melle.

Echeneis, dicitur Piscis ænigmaticus & parabolicus in mari Philosophico Lapidis, de quo *Libav.* Tom. II. Oper. pag. 3, 27, 28.

Echidna, i. e. Vipera fæmina. Germ. Eine Natter/ das Weibgen/ das Weiblein.

Echies Catuli, seu *Filij Echidis*. Estque Echis Serpens, quæ à nobis dicitur eine Natter oder Otter. *Mart. Rul.* & *Lex. Brun.*

Echioglossum, Ophioglossum, Germ. Natter-Zünglein/ vid. Herbas.

Echinus, *Ericius* & *Erinaceus*. Denotat duo genera præsertim Animalium, unum *Terrestre aculeatum*, alterum *Marinum testaceum*, videatur *Aldrov.*

Echis, id est Vipera masculus. Germ. Eine Natter/ das Männlein.

Echium, Germ. Ochsen-Zung/ vid. Flores, Herbas seu Radices Buglossi.

Ecipi Radix, i. e. Marrubij Radix.

Eclectos, dicitur de forma Medicamenti arteriaci, Latinè *Linctus*, Offic. *Loch* seu *Looh*, vocatur & *Eclegma*, in affectibus Arteriæ asperæ frequens. *Gal.* L. 7.

Eclegma, sive *Linctus*, quem Arabes *Loch*, & *Lohoch* appellant, aliis *Illinctus*, est Medicamentum internum, quod consistentiâ inter Syrupum & Opiatam mediâ est, ex variis Thoracicis adversus Asperæ arteriæ & Pulmonum affectus, ut lingatur, concinnata. Germ. Eine dünne Lattwerge.

Eclie, i. e. Apoplexia, Germ. Der Schlag.

Ecolpitare, est Medicamen in Matricem mittere.

Ecphracticum, est Medicamentum Incidens & Deobstruens, vid. Incidentia. Germ. Verdünnerende Mittel.

Ecphraxis, est alicujus Partis, per Medicamenta incidentia, deobstructio.

Ecpiesma, est Succus expressus: item *Fæces*, quæ ab expresso remanent.

Ecpyctica, sunt Medicamenta Condensantia. Idem quod Incrassantia.

Ectillotica, sunt Medicamenta, quæ Callos & Clavos absumunt, Crinesque evellunt, & eradicant.

Ectrotica, sunt Medicamenta, quæ Abortum inferunt.

Edes, *Edez*, est Aurum ☉, Gold/ *Electrum* & *Elempius*.

Edic, *Edich*, *Ebdanic*, est Mars ♂. Germ. Eysen.

Edir, id est, Chalybs seu Ferrum ♂. Germ. Stahl oder Eysen.

Edulcoratio, dicitur, quando calcinata Sale gravida, Aquâ (ut plurimum calidâ) abluuntur, qua ablutione Sal inibi contentum Aquæ immiscetur. Vel dulcorare etiam dicitur, quando Potiones, addito Saccharo aut Syrupis convenientibus gratiores redduntur, Germ. Versüssung.

Eerbaten, i. e. Helleborus, Germ. Nießwurtz.

Effectus, sæpè accipitur pro Medicamentorum Utilitate, quam actu præstiterunt in Corpore humano, *Scrib.* num. 19, 97, 75, 106. &c. Vid. *Lexicon Rhodii.*

Effervescentia, Terminus hodienum in Medicina receptissimus, denotatque interdum idem, quod Fermentatio. Medicamenta quoque composita effervescere dicuntur, ob contrarietatem simplicium ingredientium, *Scrib.* num. 45. &c.

Efficacia, idem quod Virtus, Potentia agendi in aliud. Hinc & *Efficax* dicitur Medicamentum aliquoties apud *Scribonium* vid. *Rhodii Lex.* &c.

Effides, id est Cinis Plumbi. ♄ ni, vel Cerusa, *Mart. Rul.*

Efforones, sunt Maculæ, quæ oriuntur in superficie corporis, *Gal.*

Egilops, est Avena, Germ. Haber.

Eirion, *Erion*, Lanam illotam, & quidem succidam significat, Germ. Ungewaschene Wolle / quæ vim habet mitigandi & digerendi, præcipuè ubi benè carminatæ sunt; ob œsypum & succum sordium, quo imbutæ sunt.

El. ità à Medicis præscriptum, legendum est *Electum* seu *Electuarium*.

Elaboratio, est Operatio manuaria, quâ res in substantia, eaq; potissimum materiali mutata elaboratur. Id enim nunc elaborare appellamus, cum remotis ignobilioribus materiæ partibus, quæ seu obiter adhærent, seu quovis modo adminiculum præbent essentiæ, præstantissimam elicimus. Itàque & maximè viget hic impuri à puro segregatio. *Elaboratio* aut est Solutio, aut Coadunatio. Hæc *Mart. Rul.* & *Johns.* Elaborationis Chymicæ vel Philosophicæ modos 6. vid. apud *Libav.* &c.

Elaterides, sunt Cucumeres agrestes, tam ipse Fructus, quàm ejus Herba. Item Elaterides vocantur Cataputia.

Elæomeli, genus quoddam Resinæ Palmyris Syriæ familiare. Id ex vetustis arborum caudicibus manat pingue, unguinosum, crassius Melle, Resinâ tenuiùs. &c. vid. *Lex. Brun* & *Gorr.*

Eleon, est Oleum, & simpliciter dictum, denotat Oleum Olivarum, hoc est Succum pinguem ex Olivis maturis expressum. Trium enim generum Olea occurrunt in Medicina usitata: *Olea destillata, expressa, cocta* per Infusionem & Coctionem.

Eleosaccharum, est Terminus Pharmaceuticus, denotans Mixturam ∴ destillati cum Saccharo, v. gr. Olei ℈ß. vel ℈j. Sacchari ℥j. vel circiter. Videantur *Schrœd. Rolf.* & alii Authores.

Eleosaccharum Cardiacum, ℞ ∴ Nuc. Moschat. ʒiij. Ol. Cinamom. ʒj. Sacchari albissimi ℥xviij. M. F. s. a. ☿.

Elaguir, est Vitriolum viride ⊕. Germ. Kupfferwasser.

Elanula, est Alumen durissimum instar Ferri.

Elaphos, est Cervus seu Cerva. Germ. Hirsch.

Elaps & *Elops* nomen est Serpentis, cujus meminit ex *Aëtio Forestus* Lib. 30. Obs. 18. in Schol.

Elasac, i. e. Amoniacum, scil. Sal, ⊖✱cum.

Elasma, in genere denotat Laminam, videatur Lamina, in specie verò significat Fistulam Clysteris quæ Ano immittitur, demonstrante *Linden.*

Elasmaris, est Plumbum ustum. ♄. Germ. Gebrannt Bley.

Elasson, *Elatton*, est Vinum exiguum, vel minus seu tenuius, vid. *Dieter.* vel *Rhodii, Lex. Scribon.*

Elaterium, est Succus ex fructu Cucumeris Asinini expressus & ad consistentiam Extracti inspissatus. Sed latè erit idem omne Medicamentum forte quô Alvus purgando subducitur. Germ. Ein starck purgierend Mittel von wilden Cucumern.

Elatine, vid. Herb. Heder. terrestris, Germ. Gundelreben.

Elatium, vocatur Semen quoddam, quod circa Arborem Palmarum nascitur.

Eleagnon, est Agnus castus, vid. Semen Agni casti. *Johnson.*

Electio, quid significat notum est. Est verò præsertim circà usum & præparationem Remediorum Diætæ, Pharmaciæ, & Chirurgiæ maximè necessaria Electio, uti patet ex Methodo Medendi. Ità aliquando propter Consuetudinem eligendus Cibus & Potus paulò deterior, *Hipp.* 2. aph. 38. De Electione simplicium Medicamentorum, vid. *Weckeri Antidotar. General.* Lib. 1. cap. 1. seq.

Electrodes, Succino similis, usurpavit Hippocrates de Alvo dejiciente Succino similia, hoc est, excretione Alvi splendicante & relucente, Lib. 4. Epid.

Electrum, est Carabe seu Succinum. Germ. Augstein.

Electrum immaturum minerale, *Helmont.* Mineram ♃nii intelligit, & *Paracelsus* ♃, & Electrum maturum ♃.

Electrum quoque est Aurum ☉, cui insunt quinque partes Argenti, Vid. *Mart. Rul.* fol. 193.

Electrum, etiam est Regulus ♁ nii compositus cum aliis Metallis, vid. *Rolf. Chim. fol. 400.*

Electrum majus, præparatur ex ♁ nii & ♂tis electi aa. ℔j. optimè mixtis addantur ♀, ♃, ♄, & ☿rii aa. ℥ij. ☽tri ℥ij. &c. vid. *Rolf. Chym.* fol. 403.

Electrum minus, præparatur ex ♁, ♃, ♄, ♀ro & ☽ro &c. vid. *Rolf. Chim.* fol. 401.

Electrum Theophrasti, est Mixtura compositi Metalli ex omnibus septem Planetis in unum corpus colliquatio. *Mart. Rul.*

Electuarium seu *Electarium*, & est Medicamentum Syrupo & Eclegmate crassius, & est Confectio ex Speciebus, Pulpis, Gummis, Syrupo vel Melle excepta, consistentiâ Conservæ instar crassâ. Estque simplex vel composita simplex tantum ex Pulpa Cassiæ, Tamarindorum, vel Prunorum constat: composita verò utplurimum ex Speciebus, Pulpis, Succis condensatis, Gummis &c. quæ Melle vel Syrupo excipiuntur. *Electuaria*, sunt Digerentia, Laxantia, Purgantia, Confortantia, Stomachica, Alexipharmaca &c. Germ. Latwerge oder Confectiones.

Elei seu *Elixir*, vid. Elixir. *Mart. Rul.*

Elelisphacon, est Salvia, Germ. Salben / vid. Herbas.

Elementa seu *Principia*, sunt Corpora simplicissima, quæ nec ex se invicem sunt, neque ex aliis, ex quibus sunt omnia, & in iisdem resolvuntur. *Elementa* quibusdam dicuntur quinque, Spiritus 🜀, Sal ⊖, Sulphur 🜍, Aqua ▽, & Terra 🜃, quorum postrema duo passiva, cætera activa dicuntur, alii enumerant tria, Salem ⊖lem nempe, Sulphur 🜍, & Mercurium ☿um, minus tamen rectè. Peripateticorum Schola quatuor existere docet, Ignem △ scil. Aërem 🜁, Aquam ▽ & Terram 🜃. Verum istæc Elementa omnia sunt ex aliis composita, propterea ex eorum Elemento quippiam constare, idem est quasi diceres, Arborem ex radice, trunco, ramis, foliis, floribus &c. esse compositam &c. vid. *Gal. Hippocr. Libav. Mart. Rul. Willis.* & alii Authores. *Sign.* 🜔, 🜕, 🜖, ✡.

Elementum △nis ♀ris seu Ens ♀ris sumitur pro Oleo Sulphuris ex Cupro &c. vid *Johnson.*

Elemi seu *Elami Gummi*, *Lachryma Oleæ Æthiopicæ*, seu *Sylvestris*, sive *Resina*, aut *Lachryma pellucida*, *albicans*, *cum flavis particulis intermixta*, in Massam redacta, suavem accensa halans suffitum, venit ex Æthiopia, ubi ex arbore manat, quam Oleam nonnulli volunt, alii Cedrum, alii Arborem Kakunam Ghakam, alii aliam Arborem, dicitur & *Elemni*, Germ. Gummi von wilden oder Aethiopischen Oehlbäumen.

Elemptis, Ezeph, est Aurum. ☉ Germ. Gold.

Elenium, vide Enula, seu Radices Enulæ. Germ. Alandt.

Eleomeli, est Oleum dulce valde spissum, sicut Mel, & extrahitur de quadam Arbore.

Eleon, i. e. Oleum, ut ℴ°ℴ Olivarum.

Eleosaccharum, vid. Elæosaccharum.

Eleoselinum, vide Apium vulgare, seu Sem. Apii vulg.

Elephantinus, nomen est Emplastri, quod habet Cerusæ partes 30. Ceræ partes 45. Olei geminam, ▽æ sextarium. Est autem Compositio percandida; ideoque *Elephantina* nominatur, Habetur apud *Aëtium* gemina, *Gorr.* p. 33.

Elephas, *Elephantus* & *Barrus*, est nomen Animalis quadrupedis maximi, videatur *Aldrov.* & alii, 2. significat quoque *Morbum*, & quidem *malignum*, vid. *Gal. Castellus*, & alii, 3. quoque notat Chimicè *Aquam Fortem* 🜅 Germ. Scheyd-Wasser / vid. *Mart. Rul.* 4. significat quoque *Serpentem*, vid. *Aldrov.* Hist. Serp. ac Drac. Lib. 1. cap. 1.

Elepodatum id est Limatum. Germ. Gefeilet.

Elersna, est Vena Argenti, vel Molybdena.

Elesen, *Eleser*, i. e. Vitis. Germ. Weinstock.

Elesmatis, id est Plumbum ustum.

Eleti, Electi, Gazati, i. e. Eupatorium. Germ. Alb-Kraut.

Elevatio, est Subtiliatio, quando partes spirituales à corporeis, subtiles à crassis, non fixæ à fixis, instar fumi, vi Ignis elevantur, & à summitate Capitelli condensantur; & est humida vel sicca.

Elevatio humida, (vulgò communiore nomine Destillatio dicta) est partium humidarum, in halitus extenuatarum, à siccis & crassis subtiliatio.

Elevatio per latus, est quando humor è vase in Latus inclinato prolicitur. *Mart. Rul.*

Elevatio per Retortam, est quando humor ex Retorta in recipiens propellitur.

Elevatio sicca, videatur Sublimatio.

Elbul, dicitur Fructus Juniperi. Germ. Wacholder-Beer.

Elicinum, in petris nascitur, & est Usnea. *Oribasius.*

Elidrion, est Mercurius ☿ seu Rha, sive Rhaponticum.

Elidrium, est Gummi, Mastix, etiam est Massa Metallica, parata ex duabus partibus Argenti, una parte Auri, & una parte Æris inter se mistis. *M. Rul.*

Elidrus, est Serpens magnus.

Elifon, est species quædam Aconiti, quæ apud *Avicennam* Interfector Leopardi vocatur.

Eligmata, sunt Medicinæ, vel Potiones calidæ. Germ. Warme Träncke.

Elimea, Elimma, Jlima, i. e. Unguentum. Germ. Eine Salbe.

Eliotropia, (rectiùs Heliotropia) est nomen Gemmæ vel Lapidis præciosi, cujus mentio fit in *Ger. Dornei* Tract. de Gemmarum struct. *Th. Chym.* Vol. I. pag. 487. ubi dicitur, quod gignatur ex Cœlo & Terra Martis cum Terra Lunæ. Aliter paulò ejus compositio traditur à *Lullio* in Tract. Animæ transmutat. Vol. IV. pag. 190.

Eliquatio, idem & videatur Colliquatio.

Elismum, dicitur Plumbum ustum. Germ. Gebrandt Bley.

Elitis, vocatur melior pars Squamæ Æris.

Elixatio, est quando Res coquendo emolliuntur. Germ. Auffsiedung.

Elixatura, pro Sapa accipitur apud *Paulum*.

Elixir, *Elei*, id est Medicina, *Elixir* Medicina est incomparabilis conservanda vitæ & pellendis morbis dicata. Vel *Elixir* est Fermentum, cujus minima quantitas sui generis ingentem molem in pastam sibi similem penetrando conglutinat &c.

Elixir, est Medicamentum admodum vicinum Essentiis. Nam *Elixir* nihil aliud est, quam Essentia composita, adeò ut in quàm plurimis inter se conveniant. Si enim ex uno vel pluribus simplicibus cum 🜄 per digestionem fiat extractio liquida, tunc vocatur Essentia: Ubi vero ex pluribus talibus simplicibus beneficiô Spiritus Vini vel simplicis, vel cum quodam alio liquore compositi extrahitur Essentia, & præterea in ista Essentia liquida dissolvuntur nonnulla ad augendas vires Medicamenti, sunt etiam ad modificandam ejusdem consistentiam, saporem &c. pro varietate scopi, tunc vocatur *Elixir*. Germ. Ein Elixir.

Elixir, etiam dicitur Philosophicus Lapis. *Robertus.*

Elixir, seu Essentia Camphoræ, est 🜄 camphoratus.

Elixir è Trono, vid. Tronus.

Elixir Romanum, est Elix. Polychrestum vel Propr. dulce.

Elixir, est vox Persica vel ab Arabica voce *Eleschier* sive *Elieschir* sive *Eleschis*, estque Essentia seu Tinctura alicujus rei per Spir. Vin. aut aliud simile extracta. Germ. Essenz oder Tinctur.

Elleborus, Elleborismus, pro *Helleboro* & *Helleborismo* ponitur, vid. Radices Hellebori albi & nigri.

Elenimi, vocatur Enula Campana.

Ellobos, dicitur de Seminibus quæ in siliquis continentur, ut *Faba, Phaseoli*, &c. *Gorr.* ex *Theophr.* pag. 134.

Elmele, i. e. Sal. Germ. Saltz.

Ellychniotos, est Linimenti genus apud Chirurgos. *Galenus.*
Elmantes, sunt Lumbrici terrestres. Germ. Regen-Würmb. *Johns.*
Elmi, *Elmige*, significat Lumbricum. Germ. Ein Regenwurm.
Elminthes & *Helminthes*, sunt Vermiculi parvi in Intestinis, præsertim Recto, geniti. Germ. Würmlein.
Eloanx, *Elome*, est Auripigmentum. ⚍ Germ. Oppermendt.
Elopitinum, *Dragantum*, ⊕lum. *Mart. Rul.* Vid. Vitriolum.
Elosmaris, id est Plumbum ustum. ♄. Germ. Gebrandt Bley.
Elpis, id est Scoria ☽ti. Germ. Silber-Schlacken.
Elz, *Elzimar*, id est Flos Æris. *Mdrt. Rul.*
Ema, id est Sanguis. Germ. Bluth.
Ematica, *Embasmata*, sunt Inunctiones seu Salsamenta ad frigidum Stomachum.
Ematites, id est, Lapis Sanguineus, vid. Lapis Hæmatites, Germ. Bluthstein.
Embophion & *Embaphium*, est Acetabulum sive Vasculum, quo Medicamenta vel Alimenta induntur aut mensurantur. *Hippocr.* dicitur quoque Atramentum ⚖. *Linden.*
Embasis, est Balnei species, in quo quis Aquâ calidâ lavatur, Germ. Badt.
Embtoca, *Embrocatio*, est Infusio, quam nos dicimus Fomentum.
Embryonatum, de ♀re interno, quod præcellit, Spagyricè dicitur, ab origine specifica, ut ♀ embryonis ☉ri, Lapidis &c. *Lex. Brun.*
Embuba, id est Canna seu Fistula. Germ. Eine Röhre.
Emedia, est Stupor Dentium, ex esu Ponticorum proveniens, ut comedendo Poma. *Dioscorid.*
Emedullo, i. e. Cortice libero, Exentero. Germ. Außkernen.
Emethes es, dicitur Vomitus vel Nausea. Germ. Erbrechen/ oder Eckel.
Emeticum sive *Vomitorium*, est Medicamentum, quod particulis suis irritativis Ventriculi fibras versus superiora contrahit, & quicquid Ventriculo molestum est, per os expellit. Conficitur ex Decoctis, Tincturis, Infusionibus &c. ideoq; ut plurimum in liquida forma propinatur, licet in Pilulis, ℥ribus &c. etiam ægris porrigatur. Germ. Speu-Mittel/ oder Erbrechende Mittel.
Emetologia, est Descriptio de Vomitoriis. Beschreibung von Speu-Tranck.
Emina, dicta est eò, quod fit Sextarii medietas. Continet autem Ciathos 9. *Serap.*
Emina Italica, continet Drachmas viginti sex. ʒxxvj.
Emina Romana, continet Drachmas viginti. ʒxx.
Emmenagoga, sunt Medicamenta Menses cientia, hoc est, quod inter spatium unius Mensis fit. Germ. Monatliche Zeit bewegende Mittel.
Emmoton, est Medicamentum liquidum, quod peniculis vulnerariis vel linteô concerptô exceptum, Ulcerum sinubus injicitur.
Emollientia, sunt Medicamenta quæ calefaciendo, dissolvendo, dissipando & penetrando, partes molles reddunt.
Empasma, idem quod *Catapasma*, vid. Catapasma seu Diapasma.
Empeiria, seu *Empiria*, est Experientia in arte Medica summè necessaria, cui si Ratio accedat, erit Medicina perfecta. Germ. Erfahrung.
Empetron Fuchsii, est Ruta muraria seu parietum, Ger. Mauer-Rauthen. Vid Herb.
Empestron Trag. vid. Herb. Herniariæ, Bruch-Kraut/ oder Tausend-Korn.
Empirica medicina, vid Empeiria. Sed præter hoc Secta olim fuit in Medicina, cujus Author fuit *Aoron Agrigentinus*, alii *Serapion*, qui neglectis Rationibus, posthabitâque rerum Investigatione & Anatome, solis Experimentis nitebatur, & in incognitis Morbis ad Similes Affectus & Similia Remedia confugiebat. Floruit hac Secta potissimum apud Ægyptios, apud quos Teste *Herodoto*, singuli Morbi, singulos ferè Medicos habebant.
Empirici, sunt, qui Experimentis solummodo contenti sunt, neglectâ Ratione. Germ. Landläuffer/ oder Marck-Schreyer.
Empitisma, *Emptisma*, est Fomentatio. Germ. Eine Bähung.
Empl. ità à Medicis præscriptum, legend. est Emplastrum.
Emplastica, idem quod Emplattomena.

Empla-

Emplastrum, est Medicamentum externum, quod Linteo vel Pelli tenui inductum, cuti applicatur, eique tenacius adhæret. Componitur vulgò ex Oleis, aut iis, quæ Olei consistentiam ferè habent, qualia sunt Axungiæ, Medullæ, Butyrum, Mucilagines; Item ex ♃ribus & Cera, aut iis, quæ ad Ceræ consistentiam accedunt, ut Resina, Pix, Gummi &c. cujus massa adhuc calida in teretes & longas figuras, sive Magdaleones cylindraceas formatur. Germ. Pflaster.

Emplastrum Basilicum, Nigrum & Regium, vid. Tryphonis.

Emplastrum viride, quod & Eychreum vocatur, vid. Tryphonis.

Emplattomena seu *Emplastica*, sunt Linimenta Cutis, poros ità constipantia & occludentia, ut vaporibus & effluviis sulphureis exitus denegetur.

Empyreuma, adustum quid significat. Est Crassamentum illud viscidum, quod in aquis destillatis ad fundum subsidet, & Empyreuma dicitur. *Lex. Blancard.*

Emulsio, est nomen Medicamenti liquidi & potulenti, à junioribus inventi, quod *Lac* colore æmulatur, ex Medulla Fructuum, Seminumve lactescentium, contusorum & tritorum paratum, interveniente liquore appropriato, & conveniente Syrupo vel Saccharo edulcorato, Germ. Ein Milchlein.

Encarpos, Fructuosus, in se Fructum habens, unde dicuntur Fructus, vel Poma, quæ multum seminis in se habent, & hæc sunt Alvum subducentia. *Hippocr.* Lib. 2.

Encathisma, Encantisma, est Sessio in Aqua vel Balneo particulari, usque ad Umbilicum.

Enceris, Grumus Ceræ est Massa informis, quando liquata infunduntur mortario in frigore. *Galen.* Lib. 2.

Encheiria, idem quod *Encheirisis*, est Tractatio manibus facta, vel si quis Negotium aliquod propriâ manu aggreditur. Seu est Manus aggressio, Administratio manuaria. vid. *Hippocr. Libav. Casp. Hoffm.* & alii.

Enchylos, quasi dicatur insuccatus, udus, madidus. *Gal.* Lib. 4.

Enchyma, Infusionem significat. Ità Plenitudo quoad Vasa vocatur. Non solum ad Sanguinis, verum etiam ad omnem Vasorum arte factorum repletionem applicari potest, *Gorr.* pag. 124. vid Infusio.

Enchytos, dicitur de eo, quod infunditur & instillatur, ut Fœnugræci decoctum, Lac muliebre & alia Collyria liquida. *Galen.* Lib. de Remed. fac. parab. cap 10.

Enclysma, idem quod *Clyster*. vid. Clysma.

Endivia, Intybus, & Seris, Germ. Endivien. vid Herb. vel Semen Endiviæ.

Enema, idem quod *Clyster*. Ibidis Ægyptiæ inventum, vid. Clysma.

Enophillum & Ophioglossum, Germ. Natter Zünglein. Vid. Herbas.

Enfratica, & Enfractica, dicuntur, quæ facile corrumpuntur in Cibis.

Enisit, i. e. Anisum. Germ. Aniß.

Eningium, vocatur Lignum Aloes. Germ. Aloe-Holtz.

Enixum Sal, per illud intelligunt Sal quoddam ex Acido & Alcali particeps, dicitur quoque *Sal neutrum*, quia nec alcali verè est, nec acidum, & hujus modi sunt *Sal commune*, *fossile*, ⏀, O, ⊕ &c. Germ. Sauer Saltz.

Enneapharmacos, est Medicamentum ex novem simplicibus constans. Ità dicitur Pessus quidam, qui ad Uteri & sedis Inflammationes confert, vid. *Galenus & Ægineta.* Item Emplastra quædam apud *Aëtium* & *Cels.*

Enoch, creditur *Hermes Trismegistus* fuisse, juxtà plerosque Spagyricos, *Zachar.* in Opusculo *Th. Chym.* Lib 1. cap. 4.

Enodis, & *Enodus*, i e. Boni odoris. Germ. Das wohl riecht.

Enrevma, dicitur illud Sedimentum, quod est in medio quasi Urinæ.

Ens primum, à Paracelsicis & Chymicis describitur, quod sit Extractum Minerarum primum, quæ nondum perfectionem attigerunt, suntque Seminales potentiæ fœcundiores. Hinc nominari solet & *Materia prima*, quæ est cujusque generis, & vim ad id proximam habet ex qua primùm motus naturalis ad Substantiam existit. Petitur *primum Ens* è Mineralibus potissimum.

fimum. Hinc enim Metallorum & Gemmarum actu quidem illis vacuæ, at potentiâ fœcundæ invenitur. In Vegetabilibus quæritur ex Plantis, cum adhuc sunt in Herba, vel immaturis Fructibus. Animalium classis non multa præbet, nisi è Sanguine conficere velis & Ovis. Ità & Ranarum similiumque spermata ad hunc vocantur usum. *Helmontius* rursus *Ens* aliter posuit, tria constituens *Entia*: *Ens reale*, quod est Veritas: *Ens mentale*, quod est Ratio: *Ens rationis*, quod est non Ens, putatione matre oriundum, Tract. venatio Scientiarum, num. 27.

Ens ♀ris, sunt Flores Colcotharis cum ✱ca ♎atione parati. Interdum etiam *Sulphur Vitrioli anodynum* intelligitur. Præparatur quoque ex Vitrioli ♂tis optimè reverberati & loti p. 1. & p. 2. ✱ci. f. a. per ♎ationem cum tribus cohobiis. Aliquando etiam *Oleum è Sulphure, Cupri Ens Veneris* vocatur. *Johnson. Lexicon.*

Enstacton, q. d. *Instillatitium*, nomen Collyrii ità dicti, quod Oculis installaretur liquidum. Vid. *Galen. Æginet.* & *Rhod.*

Enstalaxis, est Instillatio. Germ. Eintröpfflung.

Entale, est Alumen scissum. 🜄. Germ. Federweiß. Quandoque ex □G. arte spagyricâ, conflatur.

Entalium testaceum quoddam est Marinum, Fistulæ modo, longum & concavum, album, foris striatum, intus læve, raró longitudinem digiti superans. *Entale*, *Antale*, *Antalium* & *Entalium* nominatur ab Author. Germ. Purpur-Schneckenstein. Ambo usu Medica hactenus carent, solum Unguentum citrinum ingrediuntur. Vid. Dentalium.

Entaticos, intensivus, tribuitur Medicamentis internis & externis Venerem stimulantibus, aliàs Incentiva, dictis, item Satyrica, *Dieter.* n. 260. in fin. tale Emplastrum legitur apud *Æginet.* Lib. 7. cap. 17.

Enterenchyta, est Instrumentum quô Clysteres immittuntur. Vocatur & *Siphon*, *Syringa*. Germ. Ein Clistir-Röhre/ oder Cannal.

Entomon, est Insectum. Germ. Ein Wurm.

Enula, Inula, Elenius & *Helenium*. Vid. Rad. Enulæ, Germ. Alant-Wurtz.

Enur, est occultus Vapor ▽æ, ex quo Lapides generantur. *Mart. Rulandus* & *Johnson. Lexicon.*

Epantlesis, Persusionem ▽æ aut Infusionem significat. Qualis fieri solet in Balneis. Vid. *Hippocr.*

Epaphros, Spumans significat. Germ. Das was schaumt.

Epar & *Pulmo Sulphuris*, est Balsam. seu Tinctura Sulphuris.

Epar, id est Aër vel Æther. 🜁. Germ. Lufft.

Eparita, dicitur *Paracelso* Lutum quoddam argillaceum, haud dubiè à colore atro rubente. Unde & Tartarus eparitinus. Libro de Morbis tartareis, cap. 4.

Epatica Herba, Germ. Leber-Kraut. Vid. Herbas.

Epatum, est Aloëpaticum, vid. *Mart. Rul.* & *Johns. Lexicon.*

Ephemeron, Iris Sylvestris, Germ. Mayen-Blümlein / vid. Flores Liliorum convallium.

Ephemerum nostràs, seu *Colchicum*. Germ. Wiesen Zeitlosen/ Radix bulbo similis, in pratis nascitur & locis humidioribus, ea exsiccata flaccida est, minimè purgatoria sed lethalis. Germ. Zeitlosen / oder nackende Huren. *Joh. Rhenod.*

Ephestias, est nomen Emplastri egregiè Reficcantis. Ejus descriptio habetur apud *Aëtium* Lib. 10. internemed. Hydropicorum. *Gorr.* pag. 161.

Epicarpia febrifuga, ℞. Hellebori albi ☿ sati ℥ß. Nitri ʒij. Ficuum q. s. ut fiat 🝔 Cataplasmatis instar. Carpis adhibentur horis duabus ante Paroxism. tertianæ.

Epicarpium, est Medicamentum externum Cataplasmatis seu Emplastri instar, quod Pulsibus seu Carpis Manuum, Febribus intermittentibus depellendis, applicatur, Germ. Pulß-Pflaster/ oder Fieber-Pflaster.

Epicerastica, sunt Medicamenta quæ Humores acres obtundunt & tepefant.
Epiglossum, est Hippoglossum, Germ. Zäpfflein-Kraut / vid. Herbas.
Epilatum, est Medicamentum Laxativum leve per Os sumptum.
Epiphyllocarpon etiam est Hippoglossum & Uvularia.
Epiplasma, in genere idem est, quod Cataplasma. Specialiter dicitur de Farina triticea in hydrelæo decocta, & vulneribus imposita. *Gal.* Lib. 3. de C.M.S.
Epipolasis, apud Chymicos est, cum ♎atum ad superficiem duntaxat adscendit, eique insidet. Et quidem primum è centro ad superficiem Essentiæ extrahuntur, sed nonnunquam eadem Operatio inservit Operationi. Duplex est, humida & sicca:
Epipolasis humida est, cum è re in humore excedente collocata ♎tum enatat, emergitque usque ad summum, ubi subsistens apparet. Itaq; & ♎atio per Enatationem seu Emersionem appellari potest. Adjuvatur autem hæc lævitatis naturalis Inclinatione & dissidio diversarum substantiarum, & procuratur non modò per calorem actualem, sed & potentialem.
Epipolasis sicca est, cum immediatè, ex re ipsa ♎atum efflorescit, eique cohæret proximè in sicco. Et peragitur modis variis, operâ caloris elevantis & Clausuris apertis viam egressui laxantis. *Mart. Rul. & Johns.*
Epiranis, i.e. Aspersio, Infusio, Immissio. Germ. Ansprängung/ Eingiessung.
Episphragizomæ, significat Obsigno, insigno. Ità Chymici obsignant vasa sigillò Hermeticò. Vid. Sigillum. *Rhod.* in Lex. *Scribon. Signare vas*, ne vires evanescant.
Epith. ità à Medicis præscriptum, legendum est Epithema.
Epithatis, ab aliis *Elleborine* vocatur, estq; Planta quædam parva, exiguis foliis.
Epithema, est Medicamentum externum, quod partibus corporis nobilioribus, præsertim Cordi ac Hepati admovetur. Communiter est Mixtio Aquosa, quæ Capiti, Cordi, Hepati vel Stomacho imponitur. Germ. Umschlag.
Epithymbra, Cassytha & *Cacutha Thymbræ*, est Cuscuta major, Germ. Flachs-Seyden. Vid. Herbas.
Epithymum, vid. Herbas. Germ. Thym-Seyden/ Stoltzkraut.
Epitrides, i.e. Lactuca agrestis.
Epomphalion, dicitur Medicamentum, quod Umbilico impositum alvum movet. Talia vid. apud *Ægin.* Lib. 7. cap. 9.
Epomphalum, est Emplastrum, vel aliud quid, quod extuberantiis Umbilici applicatur. Germ. Nabel-Pflaster.
Eposilinga & *Eposilingi*, id est Squama ferri.
Eppoas & *Epops*, est Upupa Avis. Germ. Ein Widhopff.
Epsema, est Decoctum vel Decoctio Musti in defrutum. *Lex. Blanc.*
Eptaphyllon est omnis Planta quæ Septem Folia habet. Germ. Eine sieben-blätterigte Blume.
Epuloticus, est nomen Medicamentorum, quæ non liquare, sed indurare carnem desiccare & cicatricem inducere, apta sunt. Suntque omnia terrestri siccitate prædita & Adstringentia. Vid. *Galen.* Lib. 5. de S. F. c. 16.
Equi axungia, Germ. Pferds-Schmaltz/ oder Kamm-Fett. Est pinguedo ex juba Animalis quadrupedis notissimi. vid. *Aldrov.*
Equicervus, vid. Alce, Germ. Ein Elend. cujus descriptionem vid. apud *Aldrov.*
Equintia, est Flos Mali Granati. Germ. Granaten-Blüh.
Equisetum, Germ. Schaffenheu/ vid. Herbas.
Equus marinus, Germ. Ein Meer-Pferd. vid. Hippopotamus.
Eregmos, in specie Fabam fresam, fractamque significat &c.
Eremæos, quietus, lenis. Dicitur de Igne apud *Hipp.*
Erestedanum Theophrast. est Numularia, Germ. Pfennings-Kraut.
Eretria, Eretrias, Terra, est species Terræ, quæ nomen habet ab Urbe Eubœæ, Eretria, sita propè Chalcidem. *Arab.* dicitur Canabil. Sunt duæ ipsi colorum differentiæ, alba & cinerea. Modicè pinguis vid. *Dioscrid.* & *Forest.*
Erica, Germ. Heyde/ vid. Herbas.

Ericeron, Ericerum, Collyrii species est, cujus aliquot differentias *Aëtius* enumerat. Denominationem à Fructu Ericis accepisse videtur. *Galen.* & *Gorr.*

Ericon, i. e. Carica. Germ. Feygen.

Ericis, Hordeum, crassius divisum etiam significat, vid. Galen.

Erigerum seu *Senetio*, vid. Herbas.

Erinaceus combustus, Germ. Verbrendter Igel. Vid. *Echinus*, vel *Aldrov.* Lib. 2. de Quadrupedibus.

Eringium, Germ. Mannstreue / vid. Rad. Eringii.

Erion, Lanam significat, magni in Medicina usus. Ejus duæ sunt differentiæ, pura & sordida: Pura dicitur, quæ lota est, sordida vero illota, vid. Eirion.

Eritrodanon vel *Eritrodanum*, est Rad. Rubiæ tinctorum. Germ. Förberröth-Wurtz.

Ermesia, Compositionis cujusdam nomen est, quâ Magos quondam usos esse perhibent ad Liberos generandos, pulchros, bonosque. Constabat Nucleis Pineæ, Nucis tritis cum Melle, Myrrha, Croco & Palmeo Vino, atq; ità admixto Lacte bibere jubebant. &c. vid. *Gorr.* pag. 156

Erodentia, sunt Medicamenta, quæ acutis suis particulis Carnem erodunt.

Eron, i. e. Adamas Lapis, Germ. Diamand.

Erosio, videatur Corrosio.

Errh. ità à Medicis præscriptum, legendum est Errhinum.

Errhinum, Barbaris *Nasale* & *Caputpurgium*, estque Medicamentum, quod mediæ formæ, naribus inditum, sine sternutatione, humores, & præsertim viscidos evacuat. Estq; liquidum, molle vel solidum. Liquidum fit vel ex succis Herbarum Errhinarum & Cephalicarum, ope Vini, aut alterius Liquoris, extractis, quibus aliquando 🜄 admiscetur, vel ex Decocto simplicium idoneorum, additis nonnunquam Succis, Melle, Syrupo: imò & 🜍re molle fit ex 🜍re, Melle, Oleo vel Succis excepto & ad Unguenti formam decocto. Solidum, vel forma Pulveris datur, & hoc in Sternutatoriis maximè locum habet, vel Turundæ, & dicitur *Nasale*, paraturq; ex Pulveribus idoneis, Mucilagine, Cera, vel Therebinthinâ exceptis. Germ. Ein Mittel zum Schnupffen.

Eruca, vide Semen Erucæ. Germ. Weisser Senff.

Ervum, Germ. Erbsen / vid. Sem. Orobi.

Eryngium, Eringium, vid. Rad. Eryngii, Germ. Mannstreu-Wurtzel.

Erysimon, Germ. Wegsenff / vid. Herb. Erysimi.

Erysisceptrum, *Juncus angulosus*, *Triangulus*, vid. Rad. Cyperi rotundi, Germ. Runde Cypern-Wurtzel.

Erythrion, nomen est Malagmatis, cujus descriptio vid. apud *Ægin.* Lib. 7. c. 18.

Erythrodanum, *Rubea domestica* seu *Infectoria*, vid. Rad. Rubeæ Tinctoriæ.

Esbrium, est Salvia vel Flos ejus. Item Majorana.

Esdra, est nomen Antidoti cujusdam prolixæ, ex valdè contrariis compositæ & quidem ex 50. circiter simplicibus apud *Æginet.* Lib. 7. cap. 11.

Esebon, *Alsabon*, id est Sal armoniacum ✱, Germ. Salmiac.

Esenthe, est Pondus Drachmarum trium, ʒiij.

Esistides, est Succus Plantæ, quæ dicitur Barba hircina.

Esmyrnismenos, *Myrrhatus*, epitheton Vini Myrrha conditi; quale Christo Servatori Judæos crucifigendo dedisse existimat *Linden.* Ex X. §. 141.

Ess. ità à Medicis præscriptum, legendum est Essentia.

Essatum essentiale & *potentiale* est Virtus, Potentia & Vis Medicamentosa, quæ mineralibus & vegetabilibus inest. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Essatum vinum, est Destillatum & Rectificatum herbis ac similibus impletum, ad earum Essata essentialia extrahendum, ut, Vinum de Chelidonia, Melissa, Persicaria, Pulmonaria & cæteris pro Asthmate. &c.

Essentia Camphoræ, est 🜄. Camphoratus. Germ. Campher-Brandtwein.

Essentia,

Essentia, est Extractum simplex è rebus tota natura sua perfectis productum. Si adhuc est in forma liquida, vocatur Essentia: si est coloratum, vocatur *Tinctura*. Si ad crassitiem inspissatum, abstractô menstruô, vocatur Extractum. Sunt quidam, qui Elæosacchara Essentias siccas nominant, sed sunt Elæosacchara & non Essentiæ. *Sign.* ⳩.

Essentia, Essentiæ Vocabulum significat accuratè loquendo balsamicam rei partem à crassiori separatam: quare cùm exactissima rei separatio beneficio extractionis peragatur, fit, ut pars illa balsamica à crassiore corpore extracta, Essentia dicatur, &c. *Lexic. Blanc.*

Essentia quinta, ℞. Alkali vegetabile volatile per putrefactionem inchoatam paratam, hocque jungatur 🜍 tui proprio inflammabili, per Fermentationem elicito; deinde ambo, Cohobatione finitâ, jungantur 🝪 destillato, sic emergit genuina quinta Essentia nullô liquore 🜄tabilis.

Essentia quinta Animalium, est, quæ extrahitur ex partibus Animalium, ratione Mistionis naturalis & vegetabilis: Itaq; praxis parum differt à vegetabilium apparatu.

Essentia quinta Mineralium, est, quæ ex Mineralibus conficitur.

Essentia quinta Mundi, Centrum Creaturarum omnium, Centrum Mundi & Rerum omnium, est Homo, Germ. Ein Mensch. vid. Homo.

Essentia Tartari, est Tinctura Tartari. *Essentiam quintam Vini Lullius* nominat ☿ vegetabilem, alii 🜄 am primi Entis, & Cœlum, & Clavem Philosophorum.

Essentia quinta Vegetabilium, conficitur ex Vegetabilibus, nimirum ex tribus eorum principiis, arte Chymica, ex Sale, Sulphure & Mercurio.

Essentificatum, dicitur de Mercurio, vel ☽to vivo 🝞ato puro, quando instar Crystalli pellucet. Hinc essentificatum crystallinum. *Libav. Apocal. Hermet.* Part. 1. Cap. 8. Tom. 11. Oper. pag. 452. (Rinden.

Esula & Peplos, vide Cortices seu Radices Esulæ, Germ. Wolffsmilchwurtzel=

Esula Vulpina, Lathyris, Granum Regium minus, vid. Semen Catapuciæ minoris, Germ. Kleine Treib=Körner.

Esurinum, Paracelso dicitur acetosum Medicamentum, quod suâ naturâ famem tantam excitare valet, ut etiam appetat non esculenta, & eadem concoquat.

Ethaps, i.e. Balidma Pharmacum. (Lib. de tartar. Morb. c. 16.

Ethees, est ☉ Rhenanum pretiosum. Germ. Rheynisch Gold.

Ethel & Ignem & nigredinem denotat. *Turba* fol. 61.

Ethelia, est Corpus adustum siccum, rubrum & album, Auricolla.

Ethelia, Tinctura rubra. Est & Flos albus Auri, idem quod Terra alba, Sulphur album, Magnesia. *Longin. Harm. Chym.* cap. 1.

Ethesius, vid. Lapis Chrysolitus.

Evangelistæ 4. Pharmacopœorum, seu *4. Capita rei Pharmaceuticæ*, *Medic. Domest. Guteri*, fol. 251. & Tabul. 67. sunt Cera, Oleum, Mel & Saccharum.

Evaphion, nomen est Medicamenti ad hæmorrhoides, sic dicti à Lenitudine, cujus meminit *Galen.* Lib. 9. cap. 7.

Evaporatio, dicitur, quando Succi, Lixivia, aliaque leni ignê evaporando in spissiorem consistentiam rediguntur. Chymicis dicitur 🝞atio liquidæ materiæ & resolutio in halitus &c. *Lex. Brun.*

Everita, dicuntur Liquida, quæ illinuntur ad Ulcera purganda.

Evelpidion, epitheton Collyrii liquidi, Diarrhodon dicti, quod & Diasmyrnum vocatur, apud *Galen.* Lib. 4. C. M. S. L. cap. 7.

Eupatorium Avicennæ, Cannabinum seu Vulgare.

Eupatorium Dioscorid. est Agrimonia, Germ. Odermeng.

Eupatorium Græcorum, est Agrimonia, Odermeng.

Eupatorium Mesuæ, est Ageratum: quidam gratiolam, wildt 1000. fl. = Kraut / oder weiß Aurin intelligunt.

Eupatorium Veterum seu *Græcorum*, est Agrimonia.

Euphorbium, Germ. Ausg. trockneter Safft vom Gewächs Euphorbio / est Succus concretus gummosus acerrimus ex fauciata Libica ferula ejusdem nominis exstillatus. Cæterùm ista Planta, an sit Arbor, an Frutex, an Ferula,

la, discrepant Auctores, quoniam non est adeò cognita. Ex Asia, Lybia, Mauritania, Peru, ad nos adfertur. Videantur *Schrœd. Ettmüll.* & alii, de Virtutibus. *Hildanus, Riverius, Scultetus.* &c.

Euphrasia seu *Euphrosyne*, vid. Herb. Euphrasiæ. Germ. Augentrost.

Euporia, est Medicamentorum præparandi Facilitas, vel eorum operationis Promptitudo.

Eurœos, à quibusdam ità dictus Lapis Judaicus, quasi facile fluens, quod Urinam movere & Calculos frangere dicatur *Gorr.* pag. 160.

Eutiglycea Theophr. Scythica, Sylitra, Libyestasum, est Radix dulcis, vid. Rad, Liquiritiæ, Germ. Süßholtz.

Exagium, est nomen Ponderis, sextam partem Drachmæ complens.

Exaltatio, est Terminus Spagyricus denotans ♎ationem. Est Operatio, qua res affectionibus mutata, ad altiorem substantiæ & virtutis dignitatem perducitur; vel est Subtiliatio, res sensim dissolvendo, in puriorem & majorem virtutis suæ gradum transponens, & fit Circulatione, Ablutione vel Fermentatione. Germ. Erhöhung/ oder Verbesserung.

Exceptio, est Incorporatio aut Permixtio pulverum siccorum cum humiditate quapiam; hoc pacto Electuaria conficiuntur, cum Melle aut Syrupo Pulveres & Pulpæ excipiuntur: & pulveres Pilularum cum Syrupo, Melle, Vino, Succo aut Aloë dissoluta. *Lex. Blancard.*

Excipulum Chymicum, seu *Receptaculum Chymicum*, vel *Recipens*, est Vas amplum, in quo Guttæ & Vapores destillantes excipiuntur. Germ. Receptacul/ Vorlag/ oder Recipient.

Excoctio, est species Elixationis vel Colliquationis, quæ fit ob nimiam humiditatem, non autem siccitatem. *Excoctio* dicitur quoque de Liquatione Metallorum crudorum, vulgò Schmeltzen.

Excorticatio idem quod Decorticatio, est Corticis exterioris Denudatio, quod usitatum est circa Fructus, Radices, Semina. &c. Germ. Abschehlung der Haut oder Rinden. vid. Decorticatio.

Excrementum, notat omne quicquid ab Alimentis post Coctionem, separatum, è Corpore est secernendum, ut *Saliva, Sputum, Lac, Mucus, Aurium sordes, Bilis, Sudor, Alvi* & *Vesicæ Excrementa*, item *Capilli* seu *Crines* & *Ungues*. Germ. Unflath/ Unrath/ oder Außwurff der Natur.

Excrementum Succi vegetabilis, est Tartarus. ♁.

Excrementum Terræ, plenum ♃*ris subtilissimi*, est Fungus Chirurgorum, Germ. Bubenfist oder Wolffsfist.

Exerantica, sunt Medicamenta Exsiccantia. Germ. Außtrocknende Mittel.

Excussus, dicitur quando quid Madefactum iterum in △re agitatur, ut superflua humiditas adhærens separetur, ne Medicamentum, cui intingitur, nimis adhæreat. *Scrib.* Lib. n. 10. vid. *Rhod.* in not.

Exhalatio, idem est quod Evaporatio, cum ♒ sicci per calorem in Aërem elevati discedunt. Et fit potissimum in siccis tritis, positisque super Tabulis ferreis, vel Catinis plani fundi, vel etiam Clibanorum pavimentis; Igni succensô, vel circum supravè adhibito torrentur, donec halitus sint absumpti, ut in venis Metallicis evenit. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Exipoticos, epitheton aliquod Medicamentorum Digerentium aut Præparantium, quod *Galenus* Coincidere existimat. vid. *Lex. Brun.*

Exoptos, i. e. Percoctus, Excoctus. *Hipp.* Lib. 7. *Epid.* LV. 15. vid. Biscoctus.

Exossis, *Exos*, epitheton Piscis Husonis, Ichthyocollæ, ità dicti, quod ossibus & spinis careat. Vid. *Schrœder.* & *Aldrov.* *Hirudo* quoque Exos dicitur. Teste *R. Keuchen.*

Exoticus, i. e. Extraneus, Peregrinus. Remedia Exotica dicuntur, quæ aliunde è peregrinis terris transferuntur; & horum usum non semper præferendum esse Domesticis, judicat *Schrœd.* & *Hoffm.*

Experientia, vid. Empeiria & Empiria. Germ. Erfahrung.

Experi-

Experimentum, vocatur Remedium, quod per Experientiam innotuit, quamvis Ratio virtutis nondum satis perspecta. &c. vid. *Paracels. Dieter.* & alii.

Explicatio nominis Vitrioli, visendo internalia Terræ, rectificando, illatet occultus Lapis, Vrimeum medicamen. *N. Le Febure.*

Expr. ità à Medicis præscriptum, legendum est Exprime, seu Exprimatur, vel Expressum.

Expressio, est Extractio per Prælum, quo res coacta substantiam, formâ liquidâ, effundit. Ejus usus excellit in Succis & Oleis quibusdam extrahendis.

Expurgatio, vide infra Purgatio.

Exsiccatio, Exiccatio, Exsiccans, vid. Siccatio, vel Siccans.

Extergens, Extersorius, idem quod Abstergens, Detergens, vid. Abluentia.

Extinctio, communiter dicitur de Flamma, △nis vi quadam oppressâ & è medio sublatâ.

Extr. ita à Medicis præscriptum, legendum est Extrahe seu Extrahatur, vel Extractum.

Extractio triplex est: I. quæ fit per *Affusionem* alicujus Menstrui, Digestionem, Expressionem & ad consistentiam Extracti liquidi vel spissi Evaporationem, & vocatur Extractio vel Extractum.

Extractio humida, II. est si alicujus compositi vel simplicis Liquor, vi Ignis per Destillationem peragitur, & vocatur ▽, sive Liquor.

Extractio sicca, III. est quando ex rebus siccis vi △ subtiliores partes in sublime elevantur, & ut Flores adhærescunt, & vocatur Elevatio sicca seu ≏atio. *Sign.* ⌁.

Extractum, Ecchyloma, Ecchylosis, fit ex mixtis sive simplicibus per 🜄 vel ▽am simplicem, seu alium Liquorem per Coctionem vel Extractionem, [illegible]olationem vel Expressionem, & ad consistentiam Extracti Destillationem vel Evaporationem, & vocatur *Extractum.*

Extractum Cni. opharmacum est Extractum Diacarthami.

Extractum Opii compositum, est Laudanum Opiatum, seu Nepenthes Vegetabile.

Extremus, omnium Metallorum extrema vocantur ♀. & ☿. à *Nicolao Flamella* in Annotat. additis *Th. Chym.* Vol. I. p. 733.

Exuberatio, dicitur de Labore Spagyrico, quando tanquam ex Uberibus emulgetur & extrahitur labore, v. gr. cum ex Argento vivo minerali fit ▽ prima. *Libav. Apoc. Hermet.* part. post Vid. Tom. II. oper pag. 421. Aliter *Lull.* in Pract. cap. 27. quod Exuberatio humidi nutritivi & nutrientis sit opprobriare nutrimentale, ad Temperamentum proportionatum qualitatibus nutriti, ut non sit nimis frigidum aut calidum &c. Vol. IV. *Th. Chym.* pag. 164.

Exupera matricalis, i. e. Verbena, Germ. Eysen Kraut.

Exustio, idem est ac Incensio & Inustio.

Exuviæ, Germ. Abgeschelte Schlangen-Haut / vocantur Cuticulæ, quas Serpentes præsertim tempore verno exuunt & deponunt. Appellatur etiam ab aliis *Senecta, Syphor, Spolium, Vernatio, Exuvium*, &c.

Exydatoo, i. e. est in Aquam resolvo, diluo, in aqueam naturam converto, legitur apud *Hippocr.* Lib. de Fist. III. 2. & Lib. 4. &c.

Ezeberule, fit de Farina in Aqua cum Melle & Oleo frixa.

Ezedari, vocatur Zinziber. Germ. Ingber.

Ezeph, est Sol vel Aurum, ☉ Germ. Gold.

Ezezte & *Ezezich*, est Sal. Germ. Saltz.

F.

F vel F. f. significat in fine Formulæ f. ℞. Fiat.
F. L. A. legendum eſt Fiat Lege Artis.
F. ſ. A. intelligendum eſt Fiat ſecundum artem.
Faba vid. Semen Fabarum, Germ. Bohnen.
Faba Ægyptiaca, & *Faba Craſſa*, vid. Craſſula major. Germ. Knaben-Kraut.
Faba agreſtis, id eſt Lupinus. Germ. Feigbohnen.
Faba Græca, eſt nomen Ponderis duorum Obolorum, vel Granorum xxiv.
Faba Indica, ſeu *inverſa*, eſt Caſſia Fiſtula. Germ. Caſſia in Röhren.
Faba ♃vis, eſt Herba Apollinaris, f. Craſſula major.
Faba marina, vid. Umbilicus Marinus.
Faba pinguis, vid. Craſſula major, Germ. Fette Henne.
Faba Purgatrix novi Orbis, Phaſeolus purgatrix ex America. Germ. Purgierende Bohnen auß America / vid. Sem. Cataputiæ maximæ, ſeu Sem. Ricini Americani.
Faba ſuilla, Faba Jovis, vid. Herb. Apollinaris, Alterci, ſeu Hyoſcyami.
Fabaria, *ſeu Faba inverſa*, eſt Craſſula major, vid. *Mart. Rul.*
Fabiola, eſt Flos Fabarum. Germ. Bohnen-Blüth.
Facera, i. e. Tragacanthum. Germ. Tragand.
Facinum, eſt Æs, & dicitur Metallum vel Minera Metalli. *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lexicon.*
Fæc. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Fæcula.
Fæces candidæ, id eſt, Croceæ & Rubeæ: ſunt Terræ. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Fæces, ſunt reliquiæ, quæ poſt Fermentationem deponuntur. *Subſidentia* item eſt Liquorum, Spiſſitudinem habentium, ex quorum Species habentur Fæculæ, Germ. Truſen oder Häfen.
Fæcula, ſeu *Fecula*, Fæcis ſpecies eſt, & eſt Sedimentum Succi expreſſi cujusdam Radicis, poſt Reſidentiam, effuſis tenuioribus partibus, exſiccatum, ut *Fæcula Radicum Ari, Bryoniæ, Pœoniæ, Serpentariæ* &c. Dicitur quoquè *Gerſen* ſeu *Cherſa*, & ſpecies Amydi vel Amyli eſt.
Fæx, vid. Fex vel Fæces, Germ. Häfen oder Satz.
Fæx Vini Lapideoſa, Calculus Vini, Lapis Vini, Oenolithus, eſt Tartarus 🜿 Germ. Weinſtein / vid. Tartarum.
Falcanos, alio nomine eſt o--o vulgariter Auripigmentum ⚭ *Mart. Rul.* & *Johnſ. Lex.*
Falernum, epitheton Vini generoſi à loco Monte Campaniæ Falerno ità dicti craſſioris & fulvi coloris, cujus meminit *Galen.* Lib. 2. de C.M. S.G. cap. 10. Dicitur & Aminæum ab Oppido hujus nominis in Campania. Hinc & Vitis & Uva aminæa. *Rhod. ad Scrib.* n. 64.
Far. ità à Medicis præſcript. legendum eſt Farina.
Far Cluſinum, Spelta, Germ. Stelz- oder Dünckel-Korn.
Farfara ſeu *Tuſſilago*, Germ. Huff-Lattig / vid. Herb. Farfaræ Flores & Radices.
Farina, eſt ʒ̃ molendo contritus, uti ſunt *Farina Rad. Althææ, Hordei, Iridis, Lini, Orobi* &c. quæ uſum in Medicina habent. Germ. Mehl. *Sign.* ⊛,
Farina laterum, eſt Pulvis ex Lateribus contuſis. Germ. Ziegel-Mehl. *Sign.* ⌗ ▭, ▭, ▭, ▭.
Farina Muſci, eſt Semen Lycopodii, Germ. Trudten-Fuß-Saamen.
Farina Virginea, plerumque dicitur ʒ̃ dentifricius.

Fasciculus, in Foro Medico idem est quod *Manipulus*, sive quantum Manu comprehendi potest. *Rhod. in Lex. Scrib. Ant.* verò *Musa Brasavolus* in Indice *Galenico* vult, esse, quantum *duobus Digitis* comprehendi potest.
Fasdir, *Sasdir*, est Jupiter. ♃. *Mart. Rul. & Johns. Lex.*
Favilla, idem, quod Fuligo. Germ. Ruß/ Schmitze/ oder Schwärtze.
Faulex, id est Chalybs. Germ. Stahl/ *Mart. Rul. & Johns.*
Fausel seu *Fusel Araca*, *Avellana Indica*, Germ. Indianische Haselnuß
Favus, vid. Favi singularem destillationem pro Solutione ☉ri apud *Libav. Synt. Arc. Chym.* Lib. 3. c. 5.
Febrifuga, dicuntur Medicamenta Febrem sedantia vel tollentia, vel Antifebrilia. *Gal.* 2. de Antidot. Cap. 6.
Febrifuga, *Fel Terræ*, *Centaurium minus*, Germ. Tausendgülden-Kraut / vid. Herb. Cent. min.
Febrifugum Crollianum, est Specificum Antifebrile Crollii.
Febrifugum quartanarium verum Lazari Riverii, est ☿ tus Bezoarticus compositus ex ♁ io, ☉ ro & ☿ io.
Febrifugum Salis, est ✳cum volatile.
Feces, i. e. Caput Mortuum. Germ. Todten-Kopff.
Fecla, id est *Fex* seu *Fæx* Vini vel ✝ti. *Sign.*
Fecula, vid. Fæcula, est Fæcis Species.
Feculentus, vid. Fæx, Fex vel Fæces. Germ. Hefen.
Feda, est Fæx Vini vel Aceti, quæ cocta reponitur.
Fedum & *Fideum*, est Crocus. *Mart. Rul. & Johns. Lex.*
Fel, idem est, quod Bilis. Fellis genera in Officinis usitata tradit *Schrœder*. Libro 2. cap. 30. except. Fell. piscium.
Fel Draconis, dicitur ☽ tum vivum ex ♃ no.
Fel Taurinum, ad Extracti formam inspissatum. Germ. Eingekochte Ochsengall.
Fel Terræ, videatur Centaurium minus, aliquando etiam Gratiola.
Fel Vitri, *Sal Vitri*, Germ. Glaß-Gall. *Sign.*
Felda, *Fermentum album*, i. e. Argentum, Germ. Silber.
Felicula Catonis, vid. Rad. Polypodii. Germ. Engelsüß.
Felilech, *Faules*, est Ferrum ♂. Germ. Eysen.
Felis seu Cati Sylvestris Axungia. Germ. Wild Katzen-Schmaltz. Est pinguedo Cati feri, cujus & Domestici descriptio videatur apud *Aldrov* Lib. 3, cap. 10.
Fella, est ▽ 🜍rea seu sulphurata. Germ. Schwefel-Wasser.
Felletin, sunt Laminæ Ferri Germ. Eysen-Blech.
Felmea, i. e. Radix Pæoniæ. Germ. Päonien-Wurtz/ Gicht-Wurtz.
Fengasos, est Fungus, Germ. Ein Erd-Schwamm.
Fenic, idem est ac Pumex, Germ. Pinsenstein.
Ferago, i. e. Agrimonia, Germ. Odermeng.
Fermentatio, est Exaltatio cujusvis rei, quæ per Fermentum exagitata, per destillationem subtilior pars vel Spirituositas à crassioribus partibus, fæcibus vel Phlgmate in sublime elevata. Qui plura de Fermentatione, vel quotuplex Fermentatio sit, legere cupit, adeat Chirurgiam Dni. D. *Overcampii*.
Fermentum, est Materia firma, tanquam fixa, quæ suæ naturæ Materiam ad suam firmatam conditionem præparat, quæ etiam ante præparationem non magis, quàm illa habebat, ut Fermentum Panis est Farina firmata in pastam, quæ farinam similem, raram & discontinuam in aliam pastam fermentatam adducit. *Mart. Rul. & Johns. Lex.*
Fermentum album, est Argentum & Felda.
Fermentum, idem est quod Elixir.
Fermentum & *Fermentatio Lapidis Philosophici*, vid. *Theatr. Chym.* Vol. IV. pag. 607. Vol. VI. pag. 110. &c.
Fermentum fermenti, est ex cinere, vel Aqua extracta, vel Coagulatum coagulans.

Ferraria, vid. Radices Scrophulariæ. Germ. Braun-Wurtz.

Ferraria minor, vid. Herb. Sanniculi, Germ. Sanickel.

Ferraria nigra, est Herb. Gallitrichi. Germ. Schartleyen.

Ferratus, dicitur de re aliqua Ferro munita, vel etiam à Medicis sumitur de Liquore ꜫ ferri impraegnato, v. gr. ▽ Ferratae. *Rolf*. Ord. ac *Meth*. Med. spec. Lib. 9. s. 3. C. 1. *Libav. Synt. Arc. Chym*. L. i. c. 10.

Ferri genera 36. enumerat *Mart. Rul.* fol. 207. usque ad pag. 210.

Ferri rubigo, *Ferrugo*, Germ. Eyssen-Rost. vid. Ferrugo.

Ferri scobs elimata, ♂. Germ. Eysenfeylich. *Mart. Rul.*

Ferri scoria, *Ferri recrementum*, Germ. Eysen-Schlacken.

Ferrugo, i. e. Rubigo Ferri, Germ. Eysen-Rost / de hujus Virtute Medica Vid. *Dioscorid*. Lib. 5. cap. 93.

Ferrugo, *Ferrivitium* & *Situs*, Germ. Eysen-Rost / *Sign*. ꟷ, ꟷ.

Ferrugo, aliquando quoque sumitur pro Scoria Ferri vel Coca, quæ & Stercus dicitur. *Scrib*. num. 188. &c.

Ferrum ♂. Germ. Eysen / est Corpus immundum & imperfectum, ex ☽ to vivo impuro, minus fixo, terrestri adurente albo & rubeo, non claro & ex tali Sulpure generatum, & deficit ei fusio, puritas & pondus. Habetur duplex: *Ferrum* & *Chalybs*. Ferrum duplici discrimine agnoscitur: Unum enim est, quod & liquescit & ducitur: Aliud quod liquescit quidem, sed non ducitur & facile frangitur. *Sign*. ꟷ, ꟷ, ꟷ, ♂, ꟷ, ꟷ, ꟷ, ꟷ, ꟷ.

Ferrum à Chymistis Marti tribuitur.

Ferrum Indicum, Chalybem præcedit proximè.

Ferrum optimè purgatum Chalybs est.

Ferrum rubeum, *Flos Æris*, & Viride æris.

Ferruminatrix Lobel. Herba Heraclea, est Sideritis, Germ. Beruff-Kraut / vid. Herbas.

Ferula, vid. Sagapenum. Germ. Serapin-Safft.

Feruzegi, id est Stannum ♃, Metallum.

Festinatio, *Festinantia* quid significet, notum est ejus detrimentum, in Opere Lapidis Philosophorum inculcatum in *Th. Chym*. Vol. IV. pag. 771. seq.

Fetridem, est quidam Sapor sic vocatus.

Fex & *Fæx*, vid. Fæces. Denotat quoque *Olei Recrementum*, quod *Amurca* vocatur, *Galen*. Lib. 1. cap. 17. *Dioscor*. L. 5. cap. 132. *Fex vini Tartarum* vel ♆*rus*. De fece usta quod acre Medicamentum vid. *Gal. 1.* &c. Quid de fece Cœli intellexerit *Libavius*, legatur Tom. 11. oper pag. 43. scil. in Tract. de Igne naturæ cap. 23.

Fex vitri, est Sal vitri ꟷ. Germ. Glaß Gall.

Fibaperum, i. e. Sulphur vivum. Germ. Lebendiger Schwefel.

Fiber, *Castor*, Germ. ein Biber. vid. *Castoreum*.

Fibræ, id est Filamenta sive Villi 1. sunt veluti Stamina rebus nonnullis intexta v. gr. arboribus, foliis &c. 2. Sunt Capillamenta extrinsecus adnascentia ex. gr. radicibus &c. Germ. Die Härlein.

Ficaria major, *Ferraria*, est Radix Scrophulariæ, Germ. Knollenwurtz.

Ficaria minor & *Scrophularia minor*, est Chelidonium minus, seu rotundifolium. Germ. Klein Schelkraut. Vid. Herbas.

Ficatella, est Trifolium marinum. vid. *Plin*. Lib. 26. cap. 7.

Fictile, est Vas figulinum. *Hippocr*.

Ficus, Germ. Feygen. videantur Caricæ.

Fida, id est Argentum, Germ. Silber / & Aurum, Germ. Gold.

Fidda, *Fidhe*, id est ☽ na, Germ. Silber.

Fider, *Fidex*, id est Cerussa ꟷ Germ. Bleyweiß.

Fideum & *Fedum*, est Crocus. Germ. Saffran.

Fido dicitur Argentum vivum, nonnunquam ☉.

Figentia sunt, quæ volatilia domant & acida concentrant.

Figere id est, fix machen / das im Feuer bestehet. *Mart. Rul.*

Filicula,

Filicula, vid. Radices Polypodii, Germ. Engelsüß.
Filicula Asellorum minor, est Ruta muraria. Germ. Mauer-Rauthen.
Filios, i. e. Cortex. Germ. Rinden.
Filius ante Patrem, vid. Herb. Farfaræ. Germ. Huff-Lattig.
Filius fugitivus, est apud Chymicos Argentum vivum.
Filius Veneris, est Aurichalcum. ♀. Germ. Messing.
Filius unius diei, est Lapis Philosophicus.
Filius unius diei, est Ovum recens.
Filius unicus ostum, est ⦶ Vitriolum, vel Auripigmentum. *Mart. Rul. & Johns. Lexic.*
Filix, vid. Rad. Filicis. Germ. Fahren-Wurtzel.
Filletin, *Laminæ Ferri*. Germ. Eysenblech.
Fillis, i. e. Capparis. Germ. Capern.
Filtratio, seu *Philtratio*, est Subductio per filtrum: Est Colum seu Colatura Chymica. Fit potissimum in humidis, è quibus Aquositas tenuis transit, resistentibus spissis & oleosis. Filtratio triplex est. I. Fit per Pannum expansum, ut fit in Syrupis clarificandis. II. Per Manicam Hippocratis, hoc est per Saccum, superius latum, sed in Coni punctum inferius terminans, pro Vinis Aromaticis colendis. III. Ex Chymicis magis familiaris est Colatio per Chartam emporeticam, hoc est, Chartâ emporeticâ quadruplicatâ in forma infundibuli & infundibulo impositâ. Deinde Liquor clarificandus infunditur, & clarus guttatim decidit, relictis in Philtro fæcibus, unde hæc operatio Destillatio per Philtrum dicitur. Germ. Filtrirung/ oder klare Durchlauffung. *Sign.*
Filtrum seu *Philtrum*, vid. Filtratio. *Sign.*
Filum ⚯ *cale*, est ⚯ cum ⚯atum. Dicitur quoque Lapis Philosophorum.
Filum ex One-⚯*so*. Germ. Jungfrauen-Faden.
Fimus equinus, est Digestio facta per Fimum equinum, Cineres vel Aquam cliadam. Germ. Eine feuchte Wärme. *Sign.*
Fimus, quoque Ænigmaticè vocatur ☿rius *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 722.
Finicbion & *Finikios*, dicitur Dactylus sive Palma. Germ. Datteln.
Finicontndi, sunt Tamarindi. Germ. Tamarinden.
Finix, est Arbor ipsa Palmæ. Germ. Palmbaum.
Fiola & *Phiola*, Germ. Ein Glaß mit einem langen Halß. *Mart. Rul.*
Firex, id est Oleum ⚬°⚬. Germ. Oehl.
Firfir, id est Color rubeus. Germ. Rothe Farb.
Firmamentum, aliquando notat Lazurium. Germ. Lasur.
Firnisium Mineralium, vocat Antimonium *Paracelsus* de Morbo Metallifossor.
Fisalida & *Fisalidos*, sunt Fructus Alkekengi.
Fisarum est Confectio ✳ci. *Mart. Rul.* & *Johns. Lex.*
Fistacia, *Fistica*, Germ. Pistacien/ vid. Pistacia.
Fistula, sumitur pro Caña oblonga & cavata, ideoque haberi potest pro Siphunculo, quò Liquor aliquis Intestinis, Auri, Utero, Vulneri &c. immittitur. Vid. Syringa.
Fisulabiat, est Piper album. Germ. Weisser Pfeffer.
Fisulesbech, est Piper nigrum. Germ. Schwartzer Pfeffer.
Fixatio, est Materiæ f[illegible] quædam, ne avolet, Retinentia, Germ. Figierung. *Sign.*
Fixatio Salium volat[illegible], Salia volatilia per affusionem Spiritus Salis seu Vitrioli, donec cesset strepitus, figuntur, si Sal impurum per Aquam aliquam s. a. solvitur, philtratur & ad siccitatem inspissatur.
Flammula, est Herba Antiscorbica & species Clematitis, colitur in Hortis, & in Agro Norico motu spontaneo crescit.
Flammula Juniperi, est Spongia citrina, adhærens Juniperi fruticibus. Germ. significat Hanenfuß.

Fl. ità à Medicis præscriptum, legendum est Flores.

Flora, est Medicamen Excoriativum Cutis, quod fit ex Cerussa cum Oleo tritâ, & Cerâ modicâ. Coquatur in Vase ♀reo, & utatur ut Cataplasma.

Flores Antimonii, ex Antimonio pulverisato s. a. per 🝞toria 🝞antur, observatis ignis gradibus. Germ. Spießglaß-Blumen. *Sign.* ♂*, ♁, ♁.

Flores Benzoin, 🝞antur s. a. ex Olla vel Crucibulo per Cucuphas chartaceas 🝞torias. Præparantur quoque ex Butyro albo Benzoin per ⊶am destillato & in 🜄 ferventi soluto & per Residentiam philtrato. Germ. Benzoin-Blumen. *Sign.* B.

Flores Cassiæ, *Pulpæ cassiæ*, quandoque Florum nomine intitulantur.

Flores Chymici, sunt subtiliores Corporis partes per 🝞ationem à partibus crassioribus, sub forma sicca separatæ. Germ. Chymische zubereitete Blumen. Vid. Authores.

Flores Martis, est Crocus Martis, Germ. Stahl-Saffran. *Sign.* ♂.

Flores Sulphuris, Germ. Schwefel-Blumen. Est Sulphur 🝞atum. *Sign.* 🜍, 🜍.

Flores Vitrioli, Germ. Vitriol-Blumen. est Sulphur ⊕li 🝞atum. *Sign.* ♉.

Flores Viride Æris, Germ. Grünspan-Blumen / est Crocus Viride Æris. *Sign.* ℞, ⌽.

FLORES VEGETABILES.

Flores Acatiæ Germanicæ, *Agriococcimeleæ Spini*, seu *Pruni sylvestris*. Germ. Schlehen-Blüth. Crescunt hinc inde ad vias. Aliâs nominantur *Acantha*, *Halepi*, *Schack*, *Schamuth*.

Flores Altheæ, vid. Herba Altheæ.

Flores Amaranthi, *Amaranthi angustifolii*, *simplici spicata pannicula*, *Amaranthi parvi*, *Amaranthi purpurei*, *Amaranthi simplici pannicula*, *Amaranthi vulgaris*, aliis *Flos Amoris* & *Circeæ*. Germ. Flor Amor/ Tausendschön / Blümlein der Liebe/ Sammet-Blümlein/ Amoranthen-Blümlein. Coluntur in Hortis.

Flores Amaranthi lutei, Vid. Flores Stæch. citrinæ.

Flores Anethi, vid. Herba Anethi.

Flores Anthos, *Rorismarini hortensis*, *Rosmarini Coronarii*, *Libanotis coronariæ*. Germ. Roßmarin-Blüth / coluntur in Hortis.

Flores Aquilegiæ seu *Aquilejæ hortensis* & *sylvestris*. Germ. Ackeley-Blumen/ oder Ageley-Blumen. Diversæ reperiuntur species Florum colore & plenitudine, feruntur in Hortis, crescunt quoque in Montibus & Pratis.

Flores Arthemisiæ tenuifoliæ, vid. Flores Tanaceti.

Flores Athanasiæ, vid. Tanaceti Flores, Germ. Rheynfahren-Blumen.

Flores Aurantiorum, *Mali Aurantiæ*, *Mali Arantiæ*, *Aurei Mali*, *Mali Arangiæ* seu *Mali Nerantiæ* & *Naphæ*. Germ. Pomeranzen-Blüh / crescunt in Gallia, Hispania & Italia. Coluntur quoque his Regionibus in Hortis.

Flores Auriculæ ursi, *primulæ Veris Alpinæ*, *Saniculæ alpinæ Lobelii*, *Paralyticæ*, *Lunariæ*. Germ. Beeren-Öhrlein-Blümlein. Coluntur in Hortis.

Flores Balaustiæ flore pleno majore & *minore*, *Mali Granati* seu *Punici*, *Cytini*. Germ. Gefüllte Granaten-Blüth. Coluntur in Hortis.

Flores Baptisecula, videantur Flores Cyani. Germ. Korn-Blumen.

Flores Bellidis, sive *hortensis* seu *vulgaris*, *Consolidæ minoris* & *Consolidaginis minimæ*. Germ. Maßlieben-Blumen / Margarethen-Blumen / und Gänß-Blümlein. Hortenses coluntur in Hortis, sylvestres crescunt passim in Pratis.

Flores Bethonicæ, *Bethonicæ Officinarum*, *Betonicæ purpureæ*, *Vetonicæ*. Germ. Bethonien- oder Braun-Bethonien-Blüth. Crescunt in Hortis ac Pratis locisque umbrosis.

Flores

Flores Betonicæ altilis seu *Coronariæ*, vid. Flores Tunicæ. Germ. Graß-Blumen.

Flores Borraginis seu *Buglossi veri*, *Buglossi latifolii* & *Buglossæ urbanæ*, *Corraginis*. Germ. Borrabi/ Borretsch und Borragen-Blumen. Seruntur in Hortis, nascunturque in Campestribus & sabulosis. Est unus ex illis 4. Cordialibus Floribus.

Flores Buglossi, *Linguæ Bovis*, *Linguæ Bubulæ*, *Buglossi longi folii*, *Buglossi angusti folii*, *Anchusæ*, *Buglossi Hispanici*, *Buglossi Italici*, *Buglossi vulgaris*, *Flores Echii*, *Alcibiaci*, *Alcibiadij*, *Doriæ*, *Echii Italici*. Germ. Ochsenzungen-Blumen. Nascuntur in Campestribus, sabulosis & uliginosis. Annumerantur hi Flores istis Floribus 4. cordialibus.

Flores Calcatrippæ, *Calcaris*, *Consolidæ Regalis*, *Consolidæ Regiæ*, *Delphinii*, alii *Cymini sylvestris*, *Flores St. Otiliæ*, *Cornutæ Ruelli*, *Sosandri Dioscoridis*, *Aquilenæ*, *Flos Regius*, *Calcar Equitis* seu *Equestre*, *Pes Alaudæ*, *Calcaris Flos*. Germ. Ritter-Spohren/ Ritter-Blumen/ St. Otilien-Blumen/ Lerchen-Klauen. Coluntur in Hortis, & nascuntur in Pratis uliginosis.

Flores Calendulæ, *Calthæ*, *Caltulæ sativæ*, *Calthæ Poëticæ*, *Chrysanthemi*, *Solsequii aurei* seu *lutei*, *Verrucariæ*. Germ. Riegel-Blumen/ Gold-Blumen. Nascuntur in campis, & seruntur in Hortis.

Flores Caprifolii, *Circeæ Monspeliensium*, *Cythisi marcelli*, *Carpathon*, *Aegine*, *Lilii Caprini*, *Pilei Veneris*, *Matri sylvæ*, *Sylvæ Matris*, *Involucri majoris*, *Splenariæ*, *Volucri majoris*, *Lilii inter Spinas*, *Periclymeni*, *Periclymeni non perfoliati septentrionalis*, *Periclymeni non perfoliati Germanici*, *Vincibosci*, *Periclymeni non perfoliati vulgaris septentrionalis*. Germ. Speck-Lilien/ Waldt-Winden/ Geyß-Blatt/ Geyß-Lilien/ Waldt-Lilien/ Zaun-Lilien/ Zäunlingen/ Je länger je lieber/ Rosen von Jericho. Crescunt in dumetis, frutic busque instar Convolvuli adhærescunt.

Flores Carthami, *Cardui amoris*, *Cneci* seu *Cnici*, *Cnici sativi* seu *vulgaris*, vel *Cnici urbanæ* & *sativæ*, *Croci hortulani*, seu *Saracenici*, *Carthami Officinarum*, *Cnici flore croceo*, *Croci sylvestris*, *Croci fatui*. Germ. Wilder Saffran/ Saffior/ und Garten-Saffran. Crescunt in Gallia, Italia aliisque locis. Coluntur que hîc in Hortis.

Flores Caryophyllorum hortensium, *Vetonicæ altilis*. Videantur Tunicarum Flores. Germ. Nägelein-Blumen.

Flores Chamomillæ Romanæ, *Chamæmeli Romani*, *Leucanthemi odorati multiplici flore*, *Parthenii Trag.* sive *Chamæmeli nobilis* vel *odoratioris*, *Anthemis* seu *Leucanthemis odoratæ*. Germ. Römische oder Edle Chamillen-Blumen. Coluntur in Hortis.

Flores Chamomillæ Vulgaris, *Camomillæ* seu *Chamæmeli*, *Anthemis* seu *Leucanthemi*. Germ. Gemeine Chamillen-Blumen. Nascuntur in asperis, & juxta seminatas.

Flores cheyri, *Keyri*, *Levcoji aurei*, *Levcoji lutei*, *Levcoji lutei sativi*, *Violæ aureæ*, *Violæ luteæ*, *Violæ petreæ* & *luteæ*, *saxatilis*. Germ. Gelbe Nägelein/ gelbe Violen/ und Stein-Violen. Coluntur in Hortis, Viridariis, Ædiumque fenestris.

Flores Chrysanthemi, vid. Flores Calendulæ.

Flores Cichorei albi, *domestici*, *hortensis* & *sativi*, *Taraxaci Arabici*. Germ. Zahme weisse Wegwarten-Blumen. vid. Radices Cichorei.

Flores Cichorei agrestis, *cærulei* seu *sylvestris*, *Solsequii sylvestris*. Germ. Wilde Wegwarten-Blumen. vid. Radices Cichorei.

Flores Citri, Germ. Citronen-Blüth Vid. Semen Citri.

Flores Cneci, *Cnici*, *Cardui amoris* &c. vid. Flores Carthami.

Flores Consolidæ Regalis. vid. Flores Calcatrippæ.

Flores Croci, quorũ Planta bulbosa est, Florem primò Autumnò ferens purpureũ cujus flamea Stamina (instar Antheræ) Officinarum Crocus est. Germ. Saffran. Optimus est *Orientalis*, hinc *Anglicus*, tandem *Austriacus*. *Orientalis*, qui ex

Locis Orientalibus ac praecipuè ex Sicilia transmittitur, in cujus Monte (Caryco nomine) omnium praestantissimus provenire censetur, vulgoq; dicitur *Crocus de Aquila, Sanguis Herculis.* Germ. Zimmet-Saffran. *Crocus est Anima Pulmonum, Egregium cordiale*, vel *Cor egregiè exhilarat*, & *est Aurum vegetabile*, vel *Rex vegetabilium, singulare uterinum* & *Stomachicum egregium*, vid. Crocus Aromaticus. Plura legenda sunt apud *Borellum, Doringium, Velthusium, Schenkium, Schrœderum Hertothium* & alios.

Flores Cyani seu *Baptisecula* & *Blaptisecula, Flos Zacharia, Flos Frumentorum, Flos Siliginis, Cyani Caerulei, Cyani segetum, Cyani Sylvestris, Cyani Vulgaris, Lichnis Agria.* Germ. Blaue Korn-Blumen. Crescunt in Campis inter Segetes. Plantantur etiam propter Diversitatem in hortis.

Flores Cynoglossa & *Cynoglossi, Lingua Canis.* Germ. Hundszungen-Blumen. Nascuntur passim secus vias.

Flores Dictamni, vid. Radices Dictamni albi.

Flores Ebuli, vid. Radices Ebuli. Germ. Attig-Wurtzel.

Flores Enula, vid. Radices Enulae, Germ. Aland-Wurtzel.

Flores Eupatorii Mesua, vid. Herb. Eupatorii.

Flores Euphrasia, vid. Herb. Euphrasiae, Germ. Augentrost.

Flores Fabarum vulgarium, Boona sive *Phaseoli majoris, Fabarum majorum hortensium.* Germ. Bohnen-Blüth / gemeine Bohnen-Blüth. In Hortis coluntur.

Flores Farfara, Tussilaginis, Ungula Caballina, vid. Radices Farfarae.

Flores Fumaria, vid. Herb. Fumariae. Germ. Erdtrauch.

Flores Gacliarum, vid. Flores Liliorum Convallium.

Flores Galeopsidis seu *Galiopsedis*, vid. Flores Urticae mortuae.

Flores genista, Angulosa, & *Scoparia, Spartii, Genista minoris*, seu *non aculeata, Genista Scoparia vulgaris, Flores Genesta* & *Genestra, Scopartii*, Germ. Ginster-Blumen / Pfriemen-Blumen / Kühnschroten-Blüth. Solo gaudent arenoso & aprico.

Flores Granatorum, vid. Flores Balaustiae.

Flores Hepat. alba pratensis stellat. V. H. Hepat. stellat.

Flores Hepat. nobilis, vid. Herb. Hepat. nobilis.

Flores Hispida seu *Hispidula*, vid. Flores Pedis Cati, Germ. Katzen-Pfothen-Blümlein.

Flores Hyperici, Alcyti, Perforata, Androsemi minoris, Hyperici vulgaris, aliis *Fuga Daemonum, Flores Herba Solis officinalis, Ruta Solis, Flores S. Johannis, Flores Bellidis majoris.* Germ. Johannis-Blumen / Hart-Heu und Teuffels-Fluch-Blumen. Crescunt passim in locis incultis.

Flores Hyssopi, vid. Herb. Hyssopi. Germ. Ysop.

Flores jacea seu *Trinitatis, Viola Flammea tricoloris, Viola tricoloris hortensis, jacea majoris,* ♃ *vis.* Germ. Freysamkraut-Blumen / Dreyfaltigkeit-Blumen / Sieben-Farben-Blumen / Je länger je lieber-Blumen. Nascuntur spontè locis incultis, feruntur que in Hortis. Jesus-Blümlein / Demuth-Nägelein.

Flores Jasme, Jasmini & *Jesmini albi, Apiaria, Gelsemini*, Germ. Jesmin-Blümlein. Gaudent locis calidis ac apricis. Jasmini Flores destillando odorem amittunt, ut & Nacasiae.

Flores Ibisci, Bis malva, vid. Herb. Altheae.

Flores Labrusca, Lambrusca seu *Vitis Sylvestris*, Germ. Wilde Weinreben-Blüth.

Flores Lavendula, Lavandes & *Lavandula*, seu *Spica Foemina, Nardi vulgaris*, seu *Pseudonardi, Lavandula.* Germ. Lavendel-Blumen. Coluntur in Hortis & Vineis.

Flores Levcoji lutei, vid. Flores Cheyri.

Flores Ligustri, Ligustri Germanici majoris, vulgaris, Alcanna sive *Alkanna Seplasiarii, Phillyrea, Flores Ligustra alba, Cypri, Virga sanguinea*, Germ. Hart-Riegel-Blumen / Rheynweyden-Blumen / Mundholtz-Blumen / Mundtreyden-Blumen / Kerngarten-Blumen / Beinhöltzlein oder Keelhöltzlein-Blüth. Crescunt passim in sepibus.

Flores

Flores Liliorum alborum vel *candidorum*, *Liliorum alborum flore erecto* & *vulgari*, *Liliorum alborum vulgarium*, *Rosarum Junonis Apul.* Germ. Weisse Lilien. Seruntur sæpè in Hortis.

Flor. Lil. Caprin. vid. Fl. Caprifolii. Germ. Speck-Lilien / oder Wald-Lilien.

Flores Liliorum Convallium alb. Gaciliarum, *Liliorum vernalium*, *Liliorum sylvestrium*, *Liliorum ephemerorum* non *lethalium Fuchsij.* Germ. Mayen-Blumen. Gaudent solo humido & nemoroso.

Flores Lil. inter spinas, vid. Flor. Caprifolii, Germ. Geiß-Lilien / oder Zaun-Lilien.

Flores Liliorum palustrium, vid. Flores Nympheæ.

Flores Liliorum Vernalium, vide Fl. Liliorum Convallium.

Flores Linariæ, vid. Herb. Linariæ. Germ. Lein-Kraut.

Flores Lupuli, *Lupuli Salictarii*, *Lupuli Sativi*, *Domestici*, *Lupuli Maris*, *Sylvestris*. *Vitis Septentrionalis*. Germ. Hopffen. Hoc in sepibus & Frutetis provenit. Coliturque in Agris & Hortis.

Flores malvæ arboreæ, *malvæ hortensis*, *malvæ hyemalis*, *malvæ majoris unicaulis*, *malvæ Romanæ*, *malvæ roseæ fruticosæ*, *malvæ roseæ folio subrotundo*, *Rosæ autumnalis* & *Hastulæ Regiæ Apulei*, *Rosæ transmarinæ*, *Flores Moloches*, *Rosæ hyemalis*. Germ. Grosse Pappel-Rosen / Herbst-Rosen / Winter-Rosen / Holtz Rosen / Braun-Rosen / Garten-Rosen / Römische Pappeln / Erndt-Rosen / und Winter-Rosen. Coluntur in Hortis.

Flores malvæ sylvestris, seu vulgaris, vid. Herb. Malvæ.

Flores Mari veri, vid. Herb. Mari veri. Germ. Marum oder Amber-Kraut.

Flores Martis, est Crocus Martis.

Flores matricariæ, vid. Herb. Matricariæ. Germ. Metter-Blumen.

Flores Meconii Rhœados, *Flores Papaveris rubei*, seu *Papaveris fluidi*, vid. Flores Papaveris Erratici, Germ. Klapper-Rosen / Glitsch-Rosen oder Hirnschnallen.

Flores melampi, vid. Album Canis seu Album Græcum.

Flores meliloti officinalis, *Meliloti majoris vulgaris*, *Loti urbanæ sylvestris*, *Trifolii odorati*, *Saxifragæ luteæ*, Germ. Steinklee-Blumen / Edler Steinklee / Honig-Klee / Unser lieben Frauen Schülein / Schottenklee-Blumen. Gaudent Locis saxosis.

Flores Melissæ, vid. Herb. Melissæ, Germ. Melissenkraut-Blumen.

Flores Naphæ, vid. Flores Aurantiorum, Germ. Pomerantzen-Blüth.

Flores Nucum Juglandium, *Regiæ Nucis vulgaris*, & *Nucis Basilicæ*. Vocantur etiam *Juli* & *Nucamenta*, Germ. Welsche Nuß-Blüh. Locis apricis proveniunt, in Campis & Collibus: Aquas oderunt.

Flores Nympheæ & *Nympheæ albæ*, *Nenupharis albæ*, *Nympheæ candidæ*, *Nympheæ majoris albæ*, *Blepharon*, *Clavis Iris*, *Lilii Aquatici*, *Matris Herculeanæ Apulei*, *Digiti Veneris*, *Lilii* & *Rosæ palustris*, *Papaveris palustris*, *Latometræ Flores*, *Madonais*, *Clavis Herculis*, *Proteæ*. Germ. Seeblumen / Wasser-mohn-Blumen / Haarwurtz-Blumen / See-Rosen / Wasser-Lilien / Weyer-Rosen / Keulwurtz-Blumen.

Flores Ononidis, vid. Radices Ononidis. Germ. Heuhechel-Wurtzel.

Flores Origani, vid. Herb. Origani, Germ. Dosten.

Flores Orminii, vid. Herb. Horminii seu Orminii.

Flores Papaveris erratici, *Papaveris erratici primi*, *Papaveris rhæados*, *Papaveris erratici majoris*, *Rosellæ*, *Rosæ arvensis*, *Flores Oxygoni*, *Papaveris fluidi*, *Papaverinæ* & *Papaveralis*, *Papaveris caduci*, *Papaveris canini*, & *punicei*, Germ. Korn-Rosen / Klapp-Rosen / Schnell-Blumen / rothe Korn-Blumen / Feltmag-Saamen-Blumen. Ubique in arvis reperiuntur.

Flores paralyseos, vid. Flores Primulæ Veris.

Flores Pedis Cati, *Hispidulæ*, *Æluropi*, *Gnaphalii montani*, *Pilosellæ monta-*

næ seu *Hispidæ*. Germ. Katzen-Pfoten / Katzen-Fuß / Engel-Blümlein / Feld-Kätzlein / Frauen-Blumen / Tag- und Nacht-Blumen. Crescunt in collibus ac locis siccis.

Flores Periclymeni, vid. Flores Caprifolii. Germ. Speck-Lilien.

Flores Persicorum. Germ. Pfersing-Blüth. Coluntur eorum Arbores in Vinetis & Hortis, gaudent apricis.

Flores Pœonii & *Pœoniæ albæ*, *raræ*, sunt & coluntur in Hortis.

Flores Poeonii & *Poeoniæ rubræ*, *Rosæ benedictæ* seu *Rosæ Regiæ utriusque generis*, *Dactylildæi*, *Pœoniæ nobilioris*, quæ *Pœoniæ Maris* dicuntur. *Herb. Domini Valentini*. *Flores Pentorobi*, *Clycysidis* & *Glycisis*, *Orobelii*, *Monogenii*, *Menii*, *Theodonii*, *Selenii*, *Selenogoni*, *Dichomenii*, *Rosæ fatuinæ*, *H. Castæ*, *Rosæ Asininæ*, *Rosæ Basilicæ*, *Lunariæ* & *sanctæ*. Germ. Gicht-Rosen / Königs-Blumen / Pöonien-Rosen / Pfingst-Rosen / Benedicten-Rosen / Gesegnete Rosen / Freysam-Rosen / Venedische Rosen / Keusch-Rosen. Coluntur in Hortis. Vid. Rad. Pœoniæ.

Flores Primulæ Veri, *alpinæ*, *Auriculæ Ursi*, *Saniculæ alpinæ Lobelii*, *Paralyticæ*, *Lunariæ*. Germ. Beerenöhrlein-Blumen. Coluntur in Hortis.

Flores Primulæ Veris vulgaris, *Paralyseos*, *Primulæ Veris majoris floribus luteis odoratis*, *Primulæ pratensis*, *Verbasculi odorati*, *Arthritici simplicis floribus luteis*, *Verbasculi pratensis odorati*. *Flores Phlomidis*, *H. paralysis*, *Brachæ cuculi*, *H. Primifloris*, *Flor. Clavis St. Petri*, *fl. Herbæ Arthreticæ* & *Arthriticæ*. Germ. Schlüssel-Blumen / Himmels-Schlüssel / Handschuh-Blumen / St. Peters-Schlüssel / Fasten-Blumen / weisse Bethonien-Blumen / crescunt im Campestribus & Sylvis.

Flores Prunorum Sylvestrium, vid. Flores Acatiarum.

Flores Pulsatillæ, *Herbæ venti*, *Caudæ Vulpis*, *Violæ culinariæ*. Germ. Küchen-Schöll-Blumen / oder Schlotter-Blumen.

Flores Rhæados, vid. Flores Papaveris erratici.

Flores Rorismarini, vid. Flores Anthos.

Flos seu *Ros Solis*, *Rorella*, *Salvaria*, *Sathiroda*, *Drosium recentiorum*, *Rorida* sive *Ros Solis major*, *Rorella minor*. Germ. Sonnthau oder Sonnen-Thau. Crescit in locis campestribus & palustribus inter Muscum albicantem & subrubentem.

Flores Rosarum albarum, *Rosarum candidarum*, Germ. Weisse Rosen. Coluntur in Hortis.

Flores Rosarum Damascenarum, *Rosarum incarnatarum*, *Rosarum Moscatarum*, *Rosarum pallidarum*, *Rosarum Centum foliorum*, *Rosarum Alabandicarum*. Germ. Leibfarbe Rosen. Coluntur in Hortis.

Flores Rosarum palustrium. vid. Flores Nymphæ.

Flores Rosarum rubrarum finissimarum & *milesiarum præstantissimarum*. Germ. Rothe Sammet-Rosen. Coluntur in Hortis. Est unus Flos ex illis 4. Floribus cordialibus.

Flores Rosarum sylvestrium sive *Rosæ sylvestres*, *Rosæ arvenses*, *Caninæ odoratæ*, *Rosæ vulgares*, Germ. Wilde Rosen / Feld-Rosen / Hecken-Rosen / Heide-Rosen / Hainhecken-Rosen. Crescunt in Dumetis.

Flores Salviæ acutæ, *Salviæ angustifoliæ*, *Salviæ nobilis*, *Salviæ minoris*. Germ. Creutz-Salbey-Blumen / Edle Salbey oder spitzige Salbey-Blumen.

Flores Sambuci humilis, vid. Radices Ebuli.

Flores Sambuci sylvestris, *vulgaris*, *Sambuci campestris*, seu *domesticæ*, *Actes*. Germ. Hollunder / oder Holder-Blüth. Gaudent locis opacis, sepibus & asperis vallibus.

Flores St. Otiliæ, *Cornutæ Ruelli*, vid. Calcatrippæ. Germ. Ritter-Spohren.

Flores Saxifragiæ albæ tuberosæ. Germ. Steinbrech-Blumen / Neun Krafft-Blumen. Crescunt in locis asperis & sabulosis.

Flores

Flores Scabiosæ, Herbæ apostematicæ, Scabiosæ pratensis hirsutæ, scabiosæ majoris, scabiosæ vulgaris, arvensis, scabiosæ flore cæruleo purpureo, scabiosæ segetum, Germ. Scabiosen-Apostem- und Grind-Kraut-Blumen. Nascuntur in Pratis uliginosis.

Flores schœnanthi, schœnanthi, squinanthi, Junci odorati. vid. Lit. S. Schænanthum. Germ. Cameelheu-Blumen.

Flores Scopariæ. vid. Genistæ Flores. Germ. Günster-Blumen.

Flores Serpilli, vid. Herb. Serpilli. Germ. Wilder Quendel.

Flores Siliginis, Secalis, Roggæ. Germ. Korn-Blüth/ oder Rocken-Blüth. Coluntur in locis campestribus.

Flores Spicæ celticæ, Nardi celticæ, Calthæ alpinæ, Nardi alpinæ seu *Romanæ* & *Spicæ Romanæ, Nardi gallaticæ* & *gallicæ, saliuncæ.* Germ. Marien Magdalenen Blumen/ Celtischer Narden/ und Welscher Spick/ Laugen-Blumen. Crescunt in Alpibus, in Austria, in Istria, in Carinthia, Liguria, Styria & Tyrolis. &c.

Flores Spicæ hortensis seu *hortulanæ, nostratis, officinalis, Spicæ Maris, Nardi Italicæ, Spicæ Nardi Germanicæ, Nardi maris.* Germ. Spick / Spicanardi-Blumen. Coluntur in Hortis & Vineis.

Flores Stæchadis Arabicæ, seu *Stichadis purpureæ, Stæchadis Gallicæ, Romanæ, Flores Synchopæ, Styphoniæ, Alcibiadis.* Germ. Arabische / Welsche / Römische und frembde Stechas-Blumen. Crescunt copiosè in Insulis Galliæ, quæ Stæchades dicuntur. Nec non in Arabia quæ Gallicâ præstantior est, & ex Alexandria Ægypti comportatur Venetias. Nascuntur quoque Gargano Apuliæ monte. Omnium tamen præstantissima est peregrina, quæ ex Arabia defertur, & densioribus est Ramulis, quàm Gallica & Italica, & ad compositiones recipitur.

Flores Stæchadis seu *Stœchadis citrinæ, Amaranthi Galeni* & *lutei, Linariæ Aureæ, Itinerariæ, Heliocrysos sylvestris, Elichrysi angusti folii, Tineariæ, Comæ Aureæ*, etiam *Flores Chrysocomi.* Germ. Rheyn-Blumen / Mottenkraut-Blumen/ und Schaben-Blumen/ Schnitter-Blumen / Laugen-Blumen / Winter-Blumen / Stein-Blumen/ Jüngling. Crescunt in aridis & asperis locis, frequenter juxta Rhenum, unde nomen habent.

Flores Sulphuris. Germ. Schwefel-Blumen / est Sulphur sublimatum.

Flores Tapsi barbati, vid. Flores Verbasci. Germ. Wüllblumen.

Flores Tanaceti vulgaris lutei, Athanasiæ, Arthemisiæ tenuifoliæ, Ambrosiæ, Tanaceti millefolii foliis Tanasiæ. Germ. Rheynfahren-Blumen / oder Wurmkraut-Blumen/ Weinfahren / oder Rheynfallkraut-Blumen. Nascuntur locis arenosis incultis.

Flores Tiliæ fœminæ foliis majoribus, Tiliæ sativæ Phylliræ. Germ. Linden-Blüth. Crescunt in Montibus, Cæmiteriis, locis ▽sis.

Flores Trifolii pratensis albi & *rubri.* Germ. Wiesen-Klee / Fleisch-Blumen. Crescunt in pratis.

Flores Trinitatis. vid. Flores Jaceæ.

Flores Tunicarum seu *Caryophyllorum maximorum rubrorum, hortensium, Vetonicæ, Bethonicæ altilis coronariæ* vel *domesticæ.* Germ. Nägelein-Blumen / Graß-Blumen. Coluntur in Hortis.

Flores Tussilaginis. vid. Flores Farfaræ, vel Rad. Farfaræ.

Flores Verbasci, Candelæ Regiæ, Tapsi barbati, Candelariæ, Lunariæ, Verbasci lutei. Germ. Wüllkraut Blumen / Königs-Kertzen-Blumen / Unholden-Kertzen-Blumen / Kertz Kraut und Feld-Kertzen-Blumen / Himmelbrand-Blumen/ Brennkraut-Blumen/ Beerenkraut-blumen. Crescunt locis arenosis & passim sylvosis.

Flores Vetonicæ altilis. vid. Flores Tunicarnm. Germ. Graß-blumen.

Flores Violarum aurearum. vid. Flores Cheyri. Germ. Gelbe Violen.

Flo-

Flores Violarum lutearum, vid. Flores Cheyri.

Flores Violarum martialium, Violarum purpurearum, Violarum odoratarum purpurearum, Violarum sativarum, Violarum Melanearum Theophrasti, Violarum martialium odoratarum nigrarum seu purpurearum, Flores dasypodiarum, Cybeliarum, Violarum murariarum, & quadragesimarum. Germ. Blaue/ braune oder schwartze wohlriechende Mertzen-Violen. Solo gaudent aspero & umbroso, juxta muros, sepes & vias &c. Coluntur quoque in Hortis. Adscribuntur illis 4. Floribus Cordialibus.

Flores Violarum mortuorum, Vid. Herb. Vincæ per Vincæ.

Fores Violarum tricolorum, vid. Jaceæ Flores.

Flores Ungulæ Caballinæ. vid. Flores seu Radices Farfaræ.

Flores Urticæ mortuæ, Galiopsis, Anonii, Archangelicæ, Lamii flore albo, Urticæ lacteæ, Milzadellæ, Lienariæ. Germ. Todte Nessel-Blumen/ Taube Nessel-Blumen/ Weisse todte Nessel-Blumen.

Flores Urticæ urentis seu *vivæ*, vid. Herb. seu Radices Urticæ. Germ. Nessel-Wurtzel.

Floris Viride Æris, solvitur Viride Æris in s.q. ✠ti in loco calido, philtratus & ad medietatem evaporatus Liquor, in Cella ad crystallisandum reponatur. Germ. Grünspan-Blumen.

Flores Zachariæ, vid. Flores Cyani. Germ. Korn-Blumen.

Floridus, vide Anthera. *Hipp.* 6. *Epid.* s. 3. t. 7.

Florificare ist florificiren/ oder Blumen machen.

Florum nomine quandoque intitulantur Pulpæ, ut Flores seu Pulpa Cassiæ: &c. Germ. Cassien-Marck.

Flos Æris, id est Viride æris, & Æs destillatum, ⊕. Germ. Grünspahn.

Flos est Bolus per ♎ationem extractus.

Flos Caryophyllinus, Flos Caryophylli, Caryophillum. Germ. Graß-Blumen/ vid. Flores Tunicarum.

Flos Cheyri, est Auri Essentia.

Flos Cœli, est species Mannæ, sed à Manna differt, quod non dulcescat, sed insipidi sit saporis, & quod Manna granulatim condensetur & super Arbores colligatur; hic verò Flos acerbatim cumulatur super Herbam, veluti magna quantitas Mucinerium; frigidissimæ est qualitatis & penetrantis substantiæ &c. vid. *Johns. Lex.*

Flos Jovis, est Flos Trinitas seu Jacea. Vid. Flores seu Herb. Jaceæ. Germ. Drey-faltigkeit-Blumen oder Kraut.

Flos Lactis, vid. Cremor Lactis. Germ. Rahm.

Flos Maris, à quibusdam Ambra subalbida seu Sperma Ceti. Vid. Ambarum subalbidum seu Sperma Ceti.

Flos Melompi, est Album Canis vel Album Græcum.

Flos Picis. vid. Capnelæum.

Flos Plumbi, est Cerussa. Germ. Bleyweiß. ♄.

Flos Salis, vid. Salis Flos. Germ. Saltz-Blum. Græcè *Alosanthos.*

Flos Vini. Vid. Anthosmias. *Jung. Linden.* Ex. 10. §. 131. seq.

Flox, est Flamma. Germ. Flamme.

Fluere, est liquidorum continua Profusio. *Sign.* ⌒, ⌒, ⌒, ▽.

Focus, est Vas in quo Plumbum purgatur.

Fœdula, est Fungi Species. Germ. Pfifferling.

Fœniculum, Marathrum, Germ. Fenchel. Vid. Semen Fœniculi.

Fœniculum marinum, Crethamus. Germ. Meer-Fenchel. vid. Sem. Fœniculi marini.

Fœniculum porcinum. Vid. Radices Peucedani.

Fœniculum petræum, vid. Semen Seseleos Massiliatici. Germ. Marsilischer Sesel-Saamen.

Fœniculum ursinum & porcinum. Vid. Rad. Meu.

Fœnix ſeu *Phœnix*, Filius unius diei, ut ſupra. Germ. Der Philoſophiſche Stein. Alii Florem Chelidoniæ extr. *Mart. Rul.* & *Johnſon. Lexic.*

Fœnum Camelorum. vid. Schænanthum.

Fœnum Græcum. vid. Sem. Fœnu Græci. Germ. Bocks-Horn.

Fœtus ſpagyricus, vocatur illa Medicina catholica Spagyricorum. *Johnſ.* in *Philoſ. Chem. Th. Chym.* Vol. I.

Fol. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Folia ſeu Foliorum.

Folia daturæ vel *dauræ* quaſi Folia aurea.

Folia ſeu *Folium Indum*, ſeu *Malabathrum*, *Folium Malabathrum*, *Batrum* ſeu *Betrum Indicum*, *Tembulum Phyllon*, *Phyllon Indicon*, *Phyllon ſcylmatos Aëtii*. Germ. Indianiſch Blat / oder Indianiſch Samtraut. Triplex eſt:
I. Ut Dioſcorides ſcribit, in Indicis paludibus gigni, lentisque paluſtris modo innatare ▽is ſine Radice.
II. Eſt quod in Ægypto ac Syriâ, ab Arbore colligi, ſcripſit *Plinius*. Hæ duo nobis adhuc incognita.
III. Non innatat ▽is, ſed in procera Arbore procul ab ▽is in Camboja naſcitur, ſecundum *Garciam*. Et eſt Arbor mediocræ magnitudinis, quæ non niſi ad fluminum ▽as aut Ripas vel Lacus enaſcitur; C. B. præſtant viridiuſcula.

Folia Auri, Aurum foliatum. Germ. Geſchlagen Gold / oder Gold-Blädlein.

Folia Lauri, Germ. Lorbeerblätter. vid. Herbas, Laurifolia.

Foliata Terra, vocatur Sulphur perfectè mundatum, purificatum & dealbatum. *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 720.

Foliata Terra Tartari, videatur Terra Tartari foliata.

Foliatum, eſt nomen Unguenti pretioſi, quô divites ſolum Romæ utebantur, ad Stomachum & Caput. Dictum etiam ſpicatum. *Gal.* Lib. 2. cap. 1. &c.

Folium, vid. ſuperiùs Folia vel Folium Indum. Folium quoque vocatur ipſe Lapis Philoſophorum. in *Theatr.* Vol. IV. pag. 727.

Folliculus eſt Theca tenuis, quæ Granum vel Semen continet involutum.

Folliculus fellis, eſt Veſicula, quæ Hepatis concavo annectitur, in qua Bilis colligitur, quæ ſuo tempore per ductum choledochum, in inteſtinum duodenum exantlatur. Germ. Die Gallblaſen.

Folliculus ſeu *Folliculi ſennæ* poſt floſculos prodeunt, Semina continentes, Renumque figuram referentes. Germ. Sennen-Blätter-Bälglein.

Fomentatio, eſt quando ex Decoctione aliquarum Herbarum, membrum fumigatur atque fovetur.

Fomentum Celſo, *Fomentatio Vlp.* *Fotus* Plin. quod corpori admotum ipſum fovet & calefacit: Eſtq; Liquor aut Decoctum, variis partibus, beneficio lintei, filtri, ſpongiæ, vel veſicæ, fovendi cauſa applicandum. Germ. Bähung / Brütung / Warmhaltung.

Fons, Chymicis Mercurius indigitatur.

Fons Philoſophorum, *Balneum Maris* ſeu *Mariæ*, MB. Germ. Marien-Badt / oder Philoſophiſcher Brenn-Ofen.

Font. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt, Aqua Fontis ſeu Fontana.

Fontale Acetoſum, idem quod Acidulæ. *Paracelſ.*

Forfex. Germ. Eine Klufft oder Zange. Eſt Inſtrumentum oblongum, & biceps, quod manibus facilè comprimi & dilatari poteſt, Igni imponendis dirigendisque prunis atque Vaſis aptum. Eſt & alia Forficum ſpecies, quâ Vaſa tantum ex igne ſuſtollimus, quæ inſtar Forcipis complicatur. *Mart. Rul.*

Forimum, i. e. Alumen humidum. *Galen.* Lib. 6. cap. 1.

Forma, Chymici per Formam intelligunt vel Spiritum mundi, à quo corpora naturalia producuntur: vel Formæ rerum ſunt influxus Cæleſtium, quos à ſu-

à superioribus habent inferiora: Occulta potentia, vis & Virtus cujusque rei. *Mart. Rul. & Johns.* Vel Forma ipsis idem est, quod Quinta Essentia *Libav.* passim in Scriptis. Vel etiam de externa alicujus rei Figura. Hinc Formas Plantarum resuscitare, Formas fundere, apud eundem legitur in *Syntagm. Arc. Chym.* & alibi.

Formatio, plerumque ponitur pro externa Figuratione. v. g. Formare Pilulas, Globulos, Pastillos, apud *Scribon.*

Formica & *Myrmecia* & *Myrmex*. Germ. Amense. Est Animalculum insectorum laboriosissimum. Formicæ non solum interdiu sed etiam noctibus, plenâ Lunâ laborem exercent: sunt verò Formicæ vel alatæ vel inpennes, quæ frequentiores in locis siccis & minus cultis, reperiuntur. Colliguntur, quæ sub Arboribus resiniferis inveniuntur, acidumque olent, vid. *Aldrov. Schrœd. Frid. Hoffm.* & alii. Ex quibus Formicis præparatur ⁘ & ⁓ &c.

Formula, Barbaris *Receptum*, Est præscriptum Medicum, quod à Medicis præscribitur, & à Pharmacopœis in Ægrorum emolumentum præparatur. Vulgò Receptum ℞. Germ. Ein Recept.

Fornax, Germ. Ein Ofen. vid. Furnus. *Sign.* ⊡, ⊶, ⊡.

Fornax acida. Vid. Aced. æ Furnus & Athanor, Henricus niger vel piger, Germ. Ein fauler Heinrich.

Forpex, videatur Forfex. Germ. Eine Klufft oder Zang.

Fortificans, idem quod Confortans vel Corroborans. Germ. Stärckung.

Fortis seu *Sortis Herba Fuchsii*, est Solidago seu Consolida Sarracenica. Germ. Heydnisch Wund-Kraut.

Fotus, vid. Fomentum. Germ. Bähung/ oder Warmbhaltung.

Fraces, dicuntur Carnes Olivarum expressæ, unde Amurca sive Feces in Oleo *Plin.* Lib. 15. cap. 6. *Linden.* ex X. §. 199. &c.

Fraga. Germ. Erdbeer / sponte nascuntur in Sylvis, Dumetis, Montibus opacis & secus Vias, feruntur que in Hortis.

Fragaria, est Herba ferens Fraga. Germ. Erdbeer-Kraut. vid. Herbas.

Frangula, Germ. Faulbaum / vid. Cortices Frangulæ.

Frassinella & *Fraxinella Italica*, *Fraxinella geniculata*, vid. Rad. Sigilli Salomonis. Germ. Weyßwurtzel.

Fraxinella. vid. Radices Dictamni albi.

Fraxinus, est Lignum Vulnerarium seu Sympatheticum. vid. Lign. Fraxin. Germ. Eschen Holtz.

Fraxinus pumila Matth. Tragicum primum Dioscorid. Vid. Radices Dictamni albi. Germ. Weisser Diptam.

Frigefaciens, *Refrigerans*, dicuntur Remedia Refrigerantia. *Hipp.*

Frondis, item *Frundis*, pro Frons, notat Ramusculum Arboris vel Fruticis foliosum, ut Delphica vel Persica Frondis. *Keuchen.*

Frons, *Frondis*, idem quod Frondis *Keuchen.* ad *Seren.* pag. 134. 210.

Frontale, est Medicamentum externum, quod frequenter ad Capitis dolorem & fervorem, Fronti applicatur. Constat utplurimum ex Emulsionibus Frontalibus, Farinis, Floribus, Herbis, Seminibus &c. in 🜄to Rosarum madefactis. Germ. Stirn-Uberschlag.

Fruct. ità à Medicis præscriptum, legendum est Fructus.

Fructus, in genere significat omne id, quod Plantæ ultimò proferunt, adeoque & Semina vel Grana complectitur. *Galen.* In specie tamen id nominis sibi reservant Fructus majores, Nuces, Poma, Pruna, Pyra, & his similia. *Schrœd.* Lib. 2. cap. 1. ubi Catalogus Officinalium Fructuum inveniendus. Dividuntur in Fugaces & Solidiores, qui reponi possunt. De utrorumque Facultatibus vide passim apud *Gal.* cap. 10. &c.

Fructus Oxyphœnica, *Fructus Palmæ Indicæ* seu *sylvestris*, vid. Tamarindi. Germ. Tamarinden/ Saure Datteln.

Fructus ♃les, sunt Amygdalæ. Germ. Mandeln.

Fruges,

Fruges, in genere idem, quod Fructus. In specie tamen denotat duo genera: Frumenta & Legumina. *Claud. Deodat.* Lib. 1.

Frumentorum & *Siliginis flos*, vid. Flores Cyani. Germ. Blaue Korn-Blumen.

Fucala, *Fuchaba*, est Potus, qui fit ex Hordeo & Aqua. Germ. Gersten-Wasser.

Fuga Dæmonum, vid. Flores Hyperici, & Rad. Helleb. nigri.

Fugel, Fugeli, Fugil, i. e. Raphanus. Germ. Rettig.

Fuligo, est Terreæ Materiæ ad plenum perustæ Exhalatio, & differt à Fumo, qui est Exhalatio à semi usta & humida Materia proveniens. *Galen. advers. Lyc.* cap. 2. Germ. Ruß. *Sign.* ⸢symbols⸣.

Fuligo alba ☿ *rialis*, est ✱cum. Germ. Salmiac.

Fuligo Metallorum, proprie dicitur Arsenicum o--o sæpè etiam Mercurius ☿. *Mart. Rul.* & *Johns. Lexic.*

Fuligo Spagyricis duplex est: Humida & Sicca. Humida est Cœlestis vapor per Destillationem prolectus. Sicca per Ollam & Cooperculum Æreum, ut à Cinnabari Vapor albus. *N. Flam. Ann. Th. Chym.*

Fullonum Herba Fuchsii, Struthion, Condisi, Lanaria, Radicula, est Saponaria, Germ. Seyffenkraut / vid. Herbas.

Fulmen, Chymicis dicuntur *Flores cupellati Argenti* in ipsius cum Plumbo repurgatione. Unde *fulminare Metalla*, idem est ac Repurgare, potissimum quæ perfecta dicuntur. Et est *Argentum purificatum*.

Fulminatio, idem est quod Detonatio.

Fulminatio est Gradatio Metallica cum Excoctione ad purum in cineritio, cujus perfectio veluti effulgente indicatur splendore. Inde etiam nomen operi est, quod Coruscatio veluti in fulmine apparente fulgure fiat. Nam postquàm absumptæ, segregatæq; sunt alienitates (veluti fluores adjecti, Plumbum, Mineralia conjuncta) nubecula quædam sulphurea obequitat per superficiem, unde posteà purpureus elucet Splendor, quem Fulgur vel Fulmen, aut etiam Florem nuncupare solent, qui cum disparet, relictus regulatus, refrigeratur.

Fulmos, est Herba, quæ dicitur Testiculus Sacerdotis.

Fumaria, Capnos Lobelij, Fumus Terræ, Germ. Erdrauch / vid. Herbas.

Fumaria bulbosa minor, vid. Radices Aristoloch. rotund. vulgar.

Fumigatio, Chymicis est per Fumum acrem corrodentemque Calcinatio. Et fit diversò modò. Metalla nobiliora afflatu Plumbi fusi vel Hydrargyri fragilia redduntur, & posteà comminuuntur, terendo cum Sale. *Mart. Rul.* & *Johns.* Lex.

Fumus, quid sit, & qualis exhalatio? videatur Fuligo. Fumus propriè est id, quod ex rebus, cum cremantur, exhalat. *Lind. Exercit.* xv. §. 124, 128. *Sign.* ⸢symbols⸣.

Fumus acerrimus, △ Terræ, Resina Terræ, Solsequium Terreum, Spiritus fœtens est Sulphur 🜍. Germ. Schwefel.

Fumus albus, Spagyricis & Metallurgis est Mercurius, ☿. & est Materia illa subtilis & tenuis, quæ ex Materia nostra Fumi & Vaporis instar ascendit, & Aquam nostram Mercurialem constituit, quæ cum ficciori & crudiori Materiæ nostræ parte conjuncta, Lunam nostram nobis commonstrat.

Fumus citrinus, est Sulphur. 🜍. Germ. Schwefel.

Fumus rubeus, est Materia illa subtilis & tenuis, calida & sicca, quæ Fumi modo, & instar Exhalationis, ascendit ex Materia nostra, & Salem nostrum rubeum, seu Salem nostrum rubicundum constituit. *Johns. Lexic.* Interdum Auripigmentum. o⚌o.

Fumus Terræ, vid. Fumaria, Germ. Erdtrauch.

Fundalia, vocavit *Lullius* Feculas, sive Gersas. Teste *Libavio Alchym. Pharmac.* cap. 21.

Fungus, diverſimodè accipitur. Aliquando notat Excreſcentiam, vel Excrementum Terræ quoddam variæ formæ & figuræ, ſuntque hujusmodi Fungi Rudimenta Plantarum. *Eph. N.C. A.* 11. *Obſ.* 54. quorum tres ſpecies recenſentur, eſculenti, officinales & venenoſi Fungi. De quibus videatur *Cluſius*, *Schrœd.* & alii.

Fungus albicans, vid. Agaricus. Germ. Lerchenſchwamm.

Fungus Cervinus, vid. Boletus Cervinus. Germ. Hirſchbrunſt.

Fungus Chirurgorum, Orbicularis, Ovatus, Fungus pulverulentus, Boviſt vel *Quovis, Crepitus lupi.* Germ. Boſiſt/ Bubenfiſt/ oder Wolffsfiſt. Eſt Excrementum Terræ plenum Pulveris ſubtiliſſimi. Nominatur quoque Germ. Barbierer-Schwämb zum Blut-Stillen. vid. Ovatus.

Fungus ſeu *Spongiola Cynoſbati* innaſcens fruticibus Roſarum Domeſticarum ſeu Sylveſtrium. Germ. Schlaffkunzen oder Roſen-Hecken-Schwämm.

Fungus, eſt Excreſcentia quædam Arboribus vel Fruticibus, vel Terræ innaſcens. Germ. Schwämm/ oder Schwäms-Geſchlecht.

Fungus Juniperinus, Germ. Wacholder-Schwämm/ Fruticibus Juniperinis innaſcitur hinc inde in Sylvis.

Fungus Laricis, vid. Agaricum. Germ. Lerchen-Schwamb.

Fungus marinus, vid. Spongia ſeu Fungus marinus.

Fungus Orientalis, vid. Nux Vomica, Germ. Krähen-Auge.

Fungus ſambucinus, ſeu *Spongia Sambuci, Auricula Judæ.* Germ. Holder-Schwämmlein/ oder Judas-Ohren/ innaſcitur hinc inde in Sepibus Sambuci.

Furfur macer, Leptopityron, Germ. Kleyen. Significat propriè Pelliculam ſive Corticem, quæ à Frumento inter molendum abſcedit. *Lex. Brun.*

Furnus, eſt locus, in quo △ ad Materiam Chimicè tractandam dextrè & convenienter accomodatur. Eſtque *Apertus aſcenſorius, Balnei, Calcinatorius, Cæmentatorius, Deſcenſorius, Reverberatorius, ſimplex, tectus* vel *veſicæ.* &c.

Furnus apertus eſt, cujus pars ſuperior eſt apertus, & eſt Probatorius vel Ventoſus.

Furnus aſcenſorius eſt, quando aſcendendo diſſolvimus.

Furnus Balnei eſt, ubi in aheno calidum continenti diſſolvimus, & pro deſtillatione Aquarum vel Spirituum utimur. *Johnſ. Lex.*

Furnus calcinatorius, eſt qui Rebus calcinandis inſervit, & eſt vel Cæmentatorius vel Reverberatorius.

Furnus Cæmentatorius, eſt in quo Ignis ad res Cæmentandas dextrè commodatur.

Furnus deſcenſorius, eſt cujus adminiculo, propellendo humorem deorſum, rem diſſolvimus. *Rhenan.*

Furnus reverberatorius, eſt in quo Materia impoſita à flamma reverberante calcinatur.

Furnus ſimplex, eſt qui abſolutè ſine Adminiculo alterius conſtat. Et eſt vel Calcinatorius vel Diſſolutorius aut ad coquenda compoſita ſeu ſimplicia aptus.

Furnus textus, eſt vel Compoſitus vel ſimplex.

Furnus veſicæ, eſt qui rei in veſica diſſolvendæ vel deſtillandæ inſervit. &c.

Fuſio, eſt Liquatio per Calorem Ignis ſæpè vehementiſſimi, ut fit in liquandis Metallis & Mineralibus. Huic operi non raro Follis adhibetur. Germ. Schmeltzung. *Sign.* ⚟

Fuſio per Antimonium, qua verum Aurum non modò à Metallis imperfectis, ſed etiam ab ipſo Argento ſeparamus, & fit hoc modo: Accipio Aurum aliis Metallis mixtum, ipſiq; tres partes Antimonii pulveriſati commiſceo, & in crucibulo Igni contumaci in furnum ventoſum pono. Poſteà juvante (ſi placet) folle probè liquefactum in pyramidem calefactam ſevóque illitam transfundo, ubi labris malleò concuſſis *Regulus Aurum continens in apice reſidebit*, quem malleò detrunco; Antimonium porro reſiduum rurſus in Tigillo igni ad tertiam etiam vicem impono, & prædictò modò procedo, ut

omne

omne Aurum ex Antimonio protrudatur. Tandem Regulos hosce singulos in catillo terreo propè follem pono, carbonibusquè superpositis, in modum Fornicis ignem accendo, tamdiuq; flammam superinduco, quousque omni Antimonio evaporato, *aurum purum* putumquè resideat, quod statim coagulatur. *Rolf.*

Fusiricon, *Fusuricon*, dicitur Medicamen ad Scabiem.

Futa, i. e. Spelta, Germ. Dünckel-Korn/ Spelten.

Fux, i. e Fex antiqua. Germ. Alte Häfen.

Fuxa, est Lunaria. Getm. Mon-Kraut.

Fyada, id est Mercurius ☿, Fumus albus.

G.

G. Ità simpliciter à Medicis notata Litera, legend. est Gummi.

G. Græcum r. Medicis Græcis Uncia est ℥j. Germ. Zwey Loth/ oder ʒviij. 8 Quintlein/ oder 24 Scrupel. ℈xxiv. &c.

Gabal, videatur Cabala, Caballa seu Cabalia. &c.

Gabanala, nomen dicit fuisse primævum artis Caballisticæ ab Authore *Parac. Philos. sagac.* L. 1. §. Prob. in Nedu.

Gabirea, Species est Myrrhæ pinguissima, læto & pingui solo nascens, quæ copiosè sudat stactea, teste *Dioscorid.* Lib. 1. cap. 77. *Gorr.*

Gabricu, Terminus est Spagyricus denotans Maritum Philosophicum, id est Sulphur Philosophorum, cujus Fœmina dicitur *Beya*, id est Aqua Mercurialis. *Thom. Chym.* Vol. III. p. 675. & Vol. 15. p. 736.

Gea, ferrea, videatur Ge. *Lexic. Brun.*

Geodes, idem est quod Terrestris, Terrenus & Terra, vid. Ge. Hac significatione notat Lapidem de genere Ætitarum; etiamsi *Diosc.* separatim de utroque differat Lib. 5. Cap. 161. 169. Terram in se complectitur, ut plurimum quidem candidam, sed aliquando pallidam, aliquando luteam, solàque figura à Belenite differt &c. Vid. *Diosc.*

Gagarab, id est Antimonium. ♁. Germ. Spießglaß.

Gagates, est Species Lapidis minus pretiosi, ità dicta à Fluvio Gagas in Lycia, vel secundum alios in Cilicia, ex liquido Bitumine, vel ex Succo pingui & bituminoso concreti, qui igni admotus ardet, & bituminis odorem reddit. Perperam à nonnullis confunditur cum Succino. De hujus differentiis & usu Medico vid. *Galenum, Scrib. Dioscorid. Long. Schrœderum* & alii.

Gala, significat Lac. Germ. Milch. quia Liquor calidus, dulcis & tenuis est, vid. *Lexic. Brun.*

Galac, Galak, est Lac acetosum. Germ. Saure Milch.

Galacon, est quoddam genus Æris.

Galactes, & *Galactites*, dicitur Lapis ex Saxo calcario nascens, sicut & Melitides, cui & in reliquis notis valde similis est, cinereo colore, qui cum coti atteritur, succum reddit lacteum & dulcem, ex quo nomen suum accepit &c. vid. *Gal.* Gorr. *Diosc.* & alii.

Galanga, videantur Radices Galangæ. Germ. Galgand.

Galarias, idem quod Callarias, nomen Piscis, qui & Asellus dicitur. *Lind.* ex XI. §. 28.

Galax, *Glaux* & *Noctua*, dicitur Avis noctu maximè videns &c. vid. *Gal. Aldrov. Schrœd.* & alii.

Galbanetum, dicitur Balsamus, qui penetrat Venas & Ligamenta. Vid. *Paracels.* in Tract. de Tart. Dicitur quoque Liquor ex Galbano de Terebinthina dilutus, vid. *Johns. Lexic.*

Galbanum, *Galbanus*, *Chalbana* & *Lachryma Metopii*, *Gesor* & *Gezer*, *Chalbanum*. Germ. Mutter-Hartz / est Gummi, Succus aut Lachryma Ferulæ Syriacæ, seu Liquor grumis flavis aut candicantibus compactus, Substantiâ molli, pingui, digitis adhærente, Sapore amariusculo, Odore gravi. Eligendum purum, pingue, cum accenditur flammam nutriens, mediocriter viscosum, colore flavum, tale cum recens est. Advehitur ex Alexandria Ægypti, & inde ad nos.

Galbene, i. e. Nux vomica. Germ. Kraen-Augen.

Galbuli Plinii, *Globuli Cyparissi*, *Sphæriæ Theophrasti*, *Sparitides*, vid. Cupressi vel Coni. Germ. Cypressen.

Galea, apud Chymicos est Vas, cui Retorta imponitur, ex Terra aut alia materia confectum, ne ... ta, nisi mediate, ab Igne tangatur. Germ. Eine Capelle. *Lexic. Brun.*

Galea quoque significat Alembicum seu Capitellum, Germ. Ein Helm oder Hut auff einen Kolben. vid. *Alembicus*.

Galega, Germ. Geiß-Rauthen / vid. Herbas.

Galena, *Galenæ*, idem est quod Molybdæna, quæ est vel nativa vel factitia. Illa est Minera Plumbi, vel potius Plumbi & Argenti simul. *Plin.* Lib. 34. cap. 8. *Rhod. ad Scribon.* n. 220. latinè Plumbago dicitur. *Mart. Rul.* & *Johns. Lexic.* Hæc est species Lithargyrii, videlicet Recrementum illud, quod in purificatione Argenti vel Auri per ♄ bum fornacis folio concretum adhæret, & perustum est. *Scræder.* Lib. 3. cap. 19. &c.

Galenica Medicamenta seu *Medicina*, est quæ nititur Fundamentis Galeni, ideoque Galenici sunt, qui artis suæ Fundamenta è *Galeno* & Philosophis petita, Ratione probata & Experientiâ confirmata amplectuntur &c. Germ. Galenische Artzney. *Lex. Blanc.*

Galenion, nomen est Malagmatis Anodyni, cujus Compositionem habet P. *Æginet.* Lib. 7. cap. 18.

Galeon, i. e. Herba Lactis, vel Gallon. *Galen.* 6. simpl. Phar.

Galeopsis Fuchsij, vid. Radices Scrophulariæ. Germ. Braun-Wurtz.

Galeos, latinè *Mustelus*, dicitur genus quoddam Piscium, carne durâ præditorum &c. vid. *Gal.* lib. 3. *Aldrov.* lib. 3. de Piscibus.

Galerita, est Petasites, Germ. Pestilentz-Wurtz. vid. Radices Petasititis.

Galias, nomen Piscis minoris, apud *Galen.* Dicitur & Asellus, Catellus. *Linden.* ex XI. §. 28. *Aldrov.* d. f. cap. 34.

Galiopsis Dioscoridis, vid. Flores Urticæ mortuæ. Germ. Todte Nessel-Blumen.

Gallia, est Medicina composita ex pluribus Speciebus Aromaticis.

Gallæ, Germ. Galläpffel. Et sunt Gallæ Augustinæ, & Marmanigæ, & Turcicæ & Verinæ &c.

Gallia Moschata Mesues & *Nicolai* sunt Trochisci ex odoriferis cum f. q. Mucilaginis Tragacanth. parati.

Gallinæ axungia, Germ. Hüner-Fett/ oder Hüner-Schmaltz. Est Pinguedo Animalculi pennati domestici bipedis notissimi.

Gallitrichum, videatur Horminum. Germ. Scharlach-Kraut.

Galium, Weg-Stroh / vid. Herbas.

Gallopavus, seu *Pavo* & *Pavus*, Germ. Pfau. vid. Pavo.

Galreda, species est Gelatinæ, nimirum Succus inspissatus, viscosus, lucidus fitque plerumque ex coctis partibus Animalium. Exempl. gr. ex Pedibus Vituli, Porcellorum &c. Germ. Gallrey.

Gammarorum Lapides, *Oculi Cancri officinal.* vid. Lapides seu Lapilli Cancrorum.

Gammaros, est Cancer. ♋. Germ. Krebs / vid. Cancer seu Astacus.

Gangitis, idem est quod Gagates, de quo superius.

Ganimedes, Chymicis dicitur ♀ album, & verus Ganymedes. *Johns.*

Ganza seu *Anser*, Germ. Eine Ganß. vid. Anseris pinguedo.

Gargarisma, *Gargarismus*, *Collutio Oris*, est Medicamentum liquidum, affectibus Oris, Faucium, Gingivarum, Laryngis, aliquando & Capitis dicatum, garga-

gargarisando sine deglutione colluens. Estque Decoctum in quo Syrupi convenienter solvuntur; vel Aquæ destillatæ quibus Syrupi admixti, quandoque & 🜔 minerales adduntur. Germ. Ein Gurgelwasser.

Gara, i.e. Laurus, Germ. Lorbeer-Baum.

Gargarisma synanchica. ℞. Spong. Sambuci ℥j. Cynocopri albi ʒvj. Fol. rubi mj. Rosarum. rubr. mß. Geranei Columbin. mij. Caricarum N: viij. Coq. in s.q. 🜄æ ad. ℔ij adde 🜕ti Sambucini ℥j. Rhodomel. ℥iij. Misce.

Caryophyllatæ, Avariciæ, Sanamundæ, & *Gei Radices*. vid. Radices Caryophyllatæ.

Caryophylli, videantur Caryophilli. Germ. Würtz-Nägelein.

Gas, nomen est Helmontianum, in genere denotans 🜔 non coagulabilem, qualis è fermentante Vino, itemque ruber ille qui Chrysulca operante eructantur. Specialiter verò de variis subjectis prædicatum diversas quoque obtinet significationes. ex gr. Gas vitale, & Spiritus Vitæ nostræ, Lumen & Balsamus, præservans à Corruptione &c. Gas pingue sulphureum, quod enecat Homines, præsertim in Cryptis subterraneis. Gas sylvestre, Gas ventosum, quod est Terra. Gas siccum, quod est Sublimatum. Gas Cerevisiæ, id est exhalans 🜔 è doliis, vel Lacubus quando fermentatur. Gas Salium, est Aqua, item Uvæ &c. Derivatur forsan à Belgico idiomate. Germ. Gist/ vel Gest aut Geest.

Gaseata, est Eupatorium. Germ. Odermeng. vid. Herbas.

Gatrinum, id est Cinis clavellatus. 🝎. Germ. Weyd-Asche.

Gattaria, vid. Nepeta, Mentha Cattaria. Germ. Katzen-Kraut.

Gazar, est Laurus. Germ. Lorbeer-Baum & *galbanum*.

Ge, id est Terra. 🜃. Germ. Erde. Significatio ejus triplex: Physica, Medica & Spagyrica. Vid. *Lex. Brun.*

Geaucia, est Succus Chelidoniæ. Germ. Schelkraut-Safft.

Gebalum & *Gebulum*, est Reparandium, item Coagulare, *Mart. Rul. Johns.* & *Brun. Lexic.*

Gecbarsam & *Gecbarsun, Difdaba*, id est Rana. *Mart. Rul. & Johns.*

Geffase, Gefrise, est Spongia Marina. Germ. Meer-Schwamm.

Gelappa, Gialappa, Jalappa, Bryonia nigra, vid. Rad. Galappæ. Germ. Jalappen/ oder fremde Purgier-Wurtzel.

Gelatina, ferè idem est cum Galreda, nisi quòd generalis usurpetur & pro quocunque Succo pellucido, lento, glutinosoque sumatur, qui tamen imprimis fieri consuevit ex Succis Fructuum, v. gr. *Cydoneorum, Pomorum, Prunorum, Ribium* &c. & *Gelatina Cornu Cervi*. *Arabibus* Rob, Robub. Germ. Galrey/ Galrede. *Lex Brun.*

Gelatio, Gelatum, idem quod Congelatio, Congelatum legitur apud *Scribon.* num. 179. & 180. vid. Congelatio.

Gelbenec, est species quædam Hellebori, & secundum quosdam Nux vomica.

Gelbum, Gelsum, nomen Marchasitæ in Ungaria, vel potius Pyritis sæpè Argento prægnantis. Lib. *S. A. Ch.* Lib. 2. cap. 24. Gelbum vel Geldum quoque dicitur Lapis Philosoph. *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 727.

Gelion, Folium, Phyllon, Come, Chæte. Germ. Blat.

Gelseminum. Est Jaseminum.

Geluta seu *Gelutta*, est Herb. Carlina.

Gemini, est Sidus cœleste. Germ. Zwilling. *Sign.* ♊, ♊, II, ♊.

Gemma, diversimodè accipitur, generaliter pro omni Lapide pretioso, quorum singulorum mentio fit in suis locis.

Gemma Vitæ, est Spiritus Salis concentratus.

Gemmæ, in vegetabilibus denotant idem quod Oculi seu Florum prodromi, ut Oculi seu Gemmæ Populi &c.

Gemmæ Sal, vid. Sal Gemmæ. ⊖G. Germ. Stein-Saltz.

Gemonis, idem, quod Aëtites, Lapidis nomen sic dictum, quoniam quasi prægnans sit, id quod etiam Aëtitæ proprium est, *Corrh.*

Gener, vocatur Lapis Philosoph. in *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 727.

Genicularis Herba & *Meninellæ Herbæ*, vid. R. Valerianæ. Germ. Baldrianwurtzel.

Genista,

Genista, Germ. Pfriemen. vid. Flores Genistæ.
Genitale, videatur Priapus. Germ. Ein Zimmer.
Gentiana Crutiata, vid. Radices Gentianæ cruciatæ.
Genula, est Planta degenerans, ex transplantatione Pastinacæ. Germ. Ein Mißgewächs aus Pastinac/ so man sie offt versetzet.
Geodes, nomen Lapidis à Terra, quam intra se comprehendit ita dicti, ejusdem cum Ostracite virtutis, siccatoriæ & adstrictoriæ. *Gal.* Lib. 9. de *Simpl. Fac.* §. de Ostracite, & P. *Æginet.* Lib. 7. cap. 3. &c.
Geodes sivè *Geodius Lapis*, est Lapis Aquilæ fœmellæ. Germ. Adler-Stein-Weiblein.
Geps, *Gepsen*, *Gepsin*, est Lapis Gipsi luminosus pervius, cujus subtilitas augmentatur cum aduritur. Germ. Gips.
Geramum, i. e. Terra ▽. Germ. Erde.
Geranion, nomen est Herbæ, cujus variæ sunt species. Videatur Geranium in Herbis; Est quoque nomen Emplastri sic dicti, quod præter cætera Gruis Pennnas ustas recipiat. Vid. *Aëtius* & *Gorræus*.
Gerbulle, *Ginest*, est Saxi species. *Mart. Rul.* & *Johns. Lex.*
Germen, propriè Arborum primas eruptiones denotat.
Gersa, est Cerussa ♄. Germ. Bleyweiß.
Gersa seu *Chersa*, est Fæcula seu Sedimentum aliquod.
Gesor & *Gazar*, est Galbanum. Germ. Mutter-Hartz.
Gesentera, *Gesenteria*, dicuntur Lumbrici terræ. Germ. Regenwürm.
Geum Plinii, *Avaricia*, vid. Rad. Caryophyllatæ Germ. Nägelein-Wurtzel.
Ghitta Jemou, vid. Gummi Guttæ.
Gi & *Gij*, id est Terra. ▽ Germ. Erde/ oder das sich in den Glaß-Oefen/ Caminen/ oder in der Glaß-Hütten wie ein Glantz anhängt/ daß die Mahler brauchen/ und auch *Gi* genannt wird. Item Terra Nidi Hirundinis.
Gialappa, *Gialapium*, *Jalappa*, vid. Rad. Jalapæ.
Giampelicis, i. e. Creta nigra, ut Asphaltum.
Gibar, id est Medicina Metallica. Germ. Eine Artzney/ so auß Metall gemacht wird.
Gibum, id est Caseus. *Mart. Rul.* & *Johns. Lex.*
Gich, *Gepsim* & *Gepsin*, Gipsum est.
Gifi vel *Gifico*, est Antidotum antiquum, quod in Speluncis vel locis subterraneis, certâ Constellatione cum Musicis Instrumentis, loco purgato, multis aliis solennitatibus adhibitis conficitur. Vid. *Alex. Cassius* in Antidot. univers.
Gigrocis, i. e. Creta Argenti, vel Creta arsa.
Gilbonec, *Gionec*, i. e. Nux Vomica.
Gilenet, *Gisbenet*, est Medicina acuta vomitiva.
Gilibanum, i. e. Juniperus. Germ. Wacholderbaum.
Gilla vel *Grillus*, est Vitriolum suâ sponte resolutum in Aquam. Nonnulli putant, à Natura talem exhiberi Liquorem. Sunt, qui hôc nomine Salis Armoniaci Aquam appellant, purgat Ventriculum. *Mart. Rul.* & *Johnson*. Meminit *Paracels.* de Viribus Membrorum Lib. 2. cap 4. Gilla est Sal Vitrioli solutum emeticum, inquit *Fr. Hoffm.* in Cl. ad Schr. Lib. 1. cap. 3. pag. 4.
Gilvus, *Helvus*, Medium inter Album & Ruffum significat Colorem. Dicitur & Melinus, Citrinus. *Mart. Rul.* & *Johns. Lex.*
Gingiber, vid. Zingiber seu Zinziber. Germ. Jngber.
Gingidium. vid. Cerefolium. Germ. Kerbel-Kraut.
Gipsum, id est Armenische Erde/ oder Sparkalck. Vid. Gypsos.
Gir, *Gith*, id est Calx viva. ♈. Germ. Lebendiger Kalck.
Girba, est Mortarium, vel Pila Pistatoria. Germ. Ein Mörsel.
Girgies, sunt albi Lapides Flumin...
Girmer, id est Tartarus. ♀. Germ. Weinstein. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Gisentera,

Gisentera, Kyranides, sunt Intestina Terræ seu Lumbrici. Germ. Würm.
Gisisim, id est Gummi. ♉. Germ. Gummi.
Git, Gith, diversimodè sumitur. Vel enim idem est, quod Gir, *Rul.* vel significat Herb. Nigellam sive Melanthium vel Piper. Teste *Rhod. ad Scrib.* n. 69.
Glabra, Succisa, Jacea nigra, Morsus Diaboli. Germ. Teuffels Abbis.
Glacies dura, id est Crystallus. Germ. Crystall. Vid. Lap. Crystallus.
Glacies Mariæ, vid. Lap. Selenites seu Specularis. Germ. Frauen-Eyß.
Gladiolus cæruleus maj. vid. Rad. Iridis nostratis. Item Victorialis fœmin.
Gladiolus luteus, Vid. Radices Acori vulgaris. Germ. Ackermanns-Wurtzel.
Glagos, idem quod Lac. Germ. Milch. *Brun. Lexic.*

Glandium Calyculi, Cupulæ, Putamina, Cyttari. Germ. Die Hüthlein auff denen Eycheln/ oder Eycheln-Hülßlein/ oder Häublein auff den Eycheln.
Glans seu *Acylos*, sive *Glandes Quercini*, seu *Dryobalani, Acyli*, sunt Fructus Arboris notissimæ, & vulgaris Quercus. Germ. Eicheln. Vocatur etiam Lignum Sanctum Germanicum.

Glans, aliquando sumitur pro Balano seu Pesso uterino. *Hippocr.* Lib. 1. de Morb. Mulier. Item pro Suppositorio, quod Medicamentum Topicum ano applicandum. &c. Germ. Ein Zäpfflein. Vid. Suppositorium.

Glans seu *Glandes Sardinæ*, seu *Sardinacæ.* Vid. Castaneæ.
Glans Jovis, Glans Sardiniana, est Castanea. Germ. Kesten.
Glans Myrepsica, seu *Unguentaria*, est Fructus Arboris exoticæ Myricæ, de quo *Galen.* Lib 6. vid. Nux Myrepsica.

Glassa, est Genus Vernicis ficcioris. Germ. Trucken̄er Verniß. *Mart. Ruland.* & *Johnson. Lexic.*
Glastum, Guadum, Isatis sativ. & *sylvestris.* Germ. Zahmer und wilder Weyd.
Glaura & *Glaure*, est Nomen Paracelsicum minerale, cum epitheto Augurelli, quod & Electrum minerale immaturum, item Nympha vocatur. *Th. Chym.* Vol. VI. pag. 649. *Helmont.* & *Frid. Hoffm.*

Glaux, est Avis quæ Noctua nominatur, & noctu maximè videt. Vid. *Aldrov.* Lib. 8. *Ornith.* cap. 7. & *Schrœd.* Germ. Eine Nacht-Eule.
Gleba, seu *Bolus*, est Terra pinguis & limosa. Germ. Bolus.
Gleba Lemnia, Terra Sacra, Sigillum Capræ, Rubrica lemnia, Sigillum lemnium, Lutum lemnium. vid. Terra lemnia. Germ. Gesiegelte Erden auß der Insul Lemnio.
Gleba Norwegica albicans. vid. Lac ☽ næ. Germ. Mohn-Milch.
Glechon, Blecon, Blechon, est Pulegium. Germ. Polen.
Glechonites, est nomen Vini Medicati ex Pulegio parati. *Dioscorid.* Lib. 5. cap. 62.
Glessum, Charabe, Electrum, est Succinum. Germ. Augstein. vid. Succinum.
Gleucinon, est epitheton Unguenti cujusdam latinè Musteum. *Galenus* Lib. 7. cap. 14. &c
Gleucos significat Mustum. Estque Succus Uvarum recens expressus, crudus, flatuosus, unum hoc in se boni continens, quod Alvum laxet. *Hipp.* Lib. 2. de Diæta XXIII.

Gleuxis, dicitur Vinum, quod multum Hepsematis, id est Sapam, aut Defruti admixtum sibi habet. *Linden.* §. 62.

Gli, i. e. Balsamum. Germ. Balsam.
Glis, est species Muris, Animalculi quadrupedis. Vid. *Aldrov.* Lib. 2.
Glis Montanus, vid. Murmentum. Germ. Murmelthier.
Glisomargo, est Creta candida. *Mart. Rul.* & *Johns. Lex.*
Globulus Cupressi, Pila Cupressi. Germ. Cypressen-Beer / oder Cypressen-Nüß / vid. Nux Cupressi.
Globus seu *Globulus*, vid. infra Pila seu Pilula, vel supra Catapotium. Germ. Pillen/ oder Pillulein.
Glossopetræ, dicuntur Linguæ Serpentum, in Insula Melitea sive Maltha repertæ. vid. *Frid. Hoffm.* & Chiocc. &c.

Gluta, dicitur Vis tenacis Picis & efficacia.
Gluten, aliquando Fel Tauri. Germ. Ochsen-Gall.
Gluten Carnis, id est Sarcocolla, Germ. Bein- oder Fleisch-Leim. vid. Sarcocolla.
Gluten, Glutinum, in genere omne id significat, quò duo Corpora sicca firmiter uniuntur &c. Vid. *Gal. Dioscorid. Rhod.* & alii.
Gluten Piscium, vid. Colla Piscium. Germ. Hausenblasen.
Gluten Ranarum seu *Gluten de aquatico*; Vocatur prima Ranarum Materia, sive Crystallina Ranarum Mucilago, vulgò Sperma Ranarum dicta.
Gluten Romanum, vid. Mastiche. Germ. Mastix.
Gluten Spagyricum Aquilæ, est Vera Aqua Mercurialis. *Libov. Apocal. Hermet.*
Gluten Viscatum, est Viscus Avium. Germ. Vogel-Leym.
Glutinis Tenacitas, est Resina Mineralis, ut Terebinthi Resina Arboris suæ. Germ. Ein Mineral-Hartz.
Glycasma, est Vinum dulce ex Musto paratum. *Linden.*
Glyceratum, Glycirrhiza, Glycyphytum, Glycirrhiza, vid. Rad. Liquiritiæ. Germ. Süß Holtz.
Glycisis & *Casta herba, Pœonia*, vid Flores, Rad. seu Sem. Pœoniæ. Germ. Gicht-Rosen.
Glycychymos, dicitur de iis, quæ Dulcem habent Succum. *Galen.* lib. 2.
Glycipricos, Dulcamarus, præter significationem Botanicam, quâ speciem Solani notat, significat Saporis genus ex Melle & Absinthio mixtis oriundum. *Galen.* Lib. 3. cap. 16.
Glycys, Glycytes, vid Dulcedo, seu Dulcis, seu Passum.
Glyzyrrhiza, vid. Rad. Liquiritiæ. Germ. Süß Holtz.
Gnaphalium Montanum, vid. Hispidula seu Pes cati.
Gnidius, ab Insula Gnido, sub Zonâ temperatâ sitâ in Mari Ægeo. *Galen.* 1. Aphor. 1. Est & epitheton Grani alicujus purgantis, quod Coccum Gnidium vocatur. *Galen.* Lib. 7. de Simpl. Facult. estque Fructus Laureolæ. Vid. Sem. Cocognidii.
Gniest, est Saxi species. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Gobeira, Mespila, Agabor, id est Pulvis ♁ Germ. Ein Pulver. *M. Rul.* & *Johns.*
Gofet, Julia Herba, Ageratum seu *Eupatorium Mesuæ*. Germ. Lorbeerkraut. vid. Herb.
Gongylion vel *Congyllidion*, significat Pilulam parvam.
Gorgonei Fontes, dicuntur illi, in quibus inest vis lapidifica, ità ut Corpora indurentur in Soliditatem Lapideam, quorum meminit *Libav. Synt. Arc. Ch.* Lib. 6, cap. 14.
Gorgonia, Gorgonias, dicitur à quibusdam Corallium.
Gorgonium. Lithospermum sativum, vid. Semen Milii ☉lis. Germ. Meer-Hirsen.
Gosel, id est Animal Cornutum. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Gossypium & *Gassipium*, seu *Bombasum* & *Bombax, Cotonium* & *Cotum*, & *Criophoton, Lana Arborea, Lana Xylina.* Germ. Baumwollen. Exoticum est & seritur Vitis Lanigera, seu Xylondendron in Apulia, Creta, Cypro & Sicilia aliisque Regionibus. Hæc Lanugo excalefacit & siccat. *Matthiolus.* Vid. Sem. Bombacis.
Gr. ità à Medicis præscriptum, legendum est Grana seu Granum.
Gracis, i. e. Crocus hortensis. Germ. Saffran.
Gradatio, est Metallorum in gradu affectionum Exaltatio, quâ Pondus, Color & Constantia potissimum ad gradum excellentem perducitur. Neque enim in Substantiam per se transfigurandam vim habet, sed duntaxat Qualitates vel Quantitates in gradu extollit, vel etiam ex occulto in manifestum producit, nihil mutatâ specie priori, veluti si natura dedit ☉ album, Gradatio id rubificat, si volatile, figit, si impurum, purificat &c. *Mart. Rul.* & *Johns.* *Sign.* ♏, ♈, Mm.
Gradus, Chymici constituunt Gradus, nempe circa Calorem & regimen Ignis, & sunt Gradus Calcinationis, Coagulationis, Destillationis, Digestionis, Solutionis, ♎ationis, Putrefactionis, Tinctionis &c. Vid. *Paracels. Hermes*, *Helmontius* & alii. Vid. △nis Gradus. *Sign.* ♑.

Gramen,

Gramen, Germ. Graß. vid. Herb. & Radices Graminis.

Gramma, apud Chymicos seu Medicos, notat Scriptulum, Scripulum seu Scrupulum, quod est 24. pars Unciæ scil. Ponderis Pharmacevtici. *Gal.* l. de Ponderibus & Mensuris c. 2. & habet Signum ℈j. & sunt Gr. xx. Germ. Eine Scrupel oder zwantzig Gran.

Grana Chermes, vid. Kermes. Germ. Kermes-Beer.

Grana, Granum, Paracelso dicitur Arcanum aliquod in Morbo caduco matricis, ob similitudinem Formæ. &c.

Grana Crucis Christi, seu *Sigilli Christi*, seu *Paridis*, Germ. Einbeer-Körner / vid. Baccæ seu Herba Paridis.

Grana Hederæ arboreæ, vid. Baccæ, Herb. seu Semen Hederæ arboreæ.

Grana Juniperi, vid. Juniperi Baccæ. Germ. Wacholder-Beer.

Grana Paradisi, vid. Cardamomum Arabicum seu majus.

Grana Tigliæ seu *Grana Tilli*, seu *Ricini Americani*. Germ. Americanische Spring-Körner. Crescunt & advehuntur ex America, unde & nomen habent. Virtutes inveniendæ sunt apud *Borellum* Cent. 3. Observ. 29.

Grana Tinctoria, Germ. Färber-Beer. vid. Kermes.

Grana Turdorum, vid. Juniperi Baccæ. Germ. Wacholder-Beer.

Granata Mala, vid. Punica Mala. Germ. Granaten-Aepffel.

Granatus, vid. Lapis Granatus. Germ. Granaten-Stein. *Sign.* ♆.

Granda, est nomen Lapidis Philosophici, *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 727.

Granula, dicitur Chymicis Pusula, sive Pulvis Purillus granulando concinnatus. *Libav. Synt. Arc. Chym.* Lib. 4. cap. 3. seq. ubi Granula Metallorum in specie quoque exponit.

Granulatio, est quando ♁res cum Mucilagine Tragacanthi in Massam rediguntur manibusq; fricantur, per Cribrum crassiusculum coguntur, ut fiat Pulvis granulatus grossus. Germ. Granulirtes Pulver.

Granulatio metallica seu *fusoria*, est in Granula Comminutio. Ei inservit Fusio. Est enim propria Metallorum, & perficitur variis modis. Fusa Metalla in Aquam effunduntur, cujus vi diverberata dissiliunt. Fundi verò in Catina vel Trulla Cochleari ferreo debent &c. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Granum minimum Pondus est quô utimur. Ejus loco sumuntur aliquando Grana Piperis albi, viginti, Scrupulum unum constituunt. Germ. Ein Gran / Eines grossen Pfefferkorns schwer. *Sign.* *Gr.* Gr. gr. j.

Granum Alcelin, vocatur Piper nigrum, quod Grana habet parva, quæ afferuntur ex Barbaria. vid. *Avic.* & *Serap.*

Granum Frumenti, dicitur & Avenæ, Hordei & Tritici &c.

Granum Frumenti, Chymicis dicitur Lapis Philosophorum, *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 219.

Granum Gnidium, *Coccum Gnidium*, vid. Semen Cocognidii, Germ. Kellershalß-Samen.

Granum incombustibile Metallorum, est Radicale eorum Humidum & quasi Semen quoddam Solis & Lunæ, quod Naturâ iis inservit, ut datâ occasione in Solem & Lunam excoquerentur, per Naturam longò tempore & per artem brevi, *Lex. Brun.*

Granum infectorium, vid. Kermes. Germ. Kermes-Beer.

Granum nil, est Semen Indicum. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Granum nostrum, Spagyricis quid significet, Bœoticum Ænigma est, de quo *Libav.* in *Apoc. Hermet.* Part. post Tom. II, Oper. pag. 443. & 448.

Granum Regium majus & minus. vid Semen Cataputiæ majoris & minoris. Germ Groß und kleine Sping-Körner.

Granum viride, est Fructus Arboris Terebinthi.

Graphicon, est Atramentum scriptorium. ⌖. Germ. Tinten.

Grassa, id est Attinkar vel Borax. ♃. Germ. Borax.

Gratia DEI, Emplaſtri cujusdam nomen vel ſpecies eſt, ex Cera, Maſtiche, Olibano, Reſina, Sevo, Terebinthina, & aliquando Ærugine, facti, & ob præſtantiſſimas Vires, ita nominati.

Gratia DEI, eſt Geranium Rubertianum. Germ. Ruprechts-Kraut.

Gratiola, vid. Herb. Gratiola. Germ. Wild Aurin-Kraut.

Gravus, Marmor, Porphyrites Lapis, eſt Marmor Porphyreticus, rubeus ad modum purpuræ, cujus uſus eſt in ſpontaneis rerum Solutionibus.

Groſſulariæ, vid. Uvæ criſpæ, Uvæ Marinæ.

Groſſulariæ rubræ, videantur Ribes ſeu Uvæ Johannis.

Groſſum, Terminus barbarus, ſed ut in Pharmaceuticis & Chymicis uſitatus, ſignificans Craſſum. Legitur & in *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 770.

Gruma, eſt Tartarus Vini. ♆. Germ. Weinſtein.

Gryphus, vocatur Lapis Philpſophicus in *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 727.

Guajaci reſina eſt, quæ beneficio 🜄 ex Raſura Ligni Sancti vi Ignis extracta ſ. a. Germ. Frantzoſenholtz-Hartz.

Guajacum Lignum, vid. Lignum Guajacum ſive Sanctum.

Guajacum Lignum Germanicum, vid. Lignum Fraxini, Germ. Eſchen-Holtz oder Wund-Holtz.

Guarini, ſunt Homines ex Influentia Cœli viventes.

Guavil, id eſt, Stellio, ſpecies Lacertæ Marinæ.

Guecitarum, Guers, eſt Lapis qui invenitur in Felle Bovis. Egregium ſpecificum in Ictero. Germ. Ochſenſtein.

Guma, Gumma, eſt Vocabulum æquivocum, vel enim eſt idem quod Mercurius ☿, ſeu Argentum vivum. *Mart., Rul.* & *Johnſ.*

Guma Cupri, eſt Stillicidium ♀ ris.

Guma, Gumi, eſt Oleum, Sulphur & Coagulum.

Guma Paradiſi, eſt Auripigmentum ⚍. Germ. Oppermendt.

Gumma Philoſophicum, vocatur Fermentum illud compoſitum ex Mercurio & Materia prima Metallorum, & oleo factâ inceratione conjunctis, *Dorn. Tract.* de Artificio ſupernaturali Cap. 14. *Th. Chym.* Vol. 1. &c.

Gummi, dicitur & *Gummis, Commis, Rhod.* in Lex. *Scrib.* & in Notat. ad *Scrib.* n. 72. in genere ità dicitur Lachryma Congelata concretaque, ſive Liquor concretus in Truncis Arborum ipſum producentium, veluti Reſina quoq; in multis viſitur, quæ Reſinam proferre poſſunt. *Sign.* [symbols]

Gummi Animæ, videatur Animæ Gummi. Germ. Fluß-Hartz.

Gummi Arabicum Officinarum, Galeno *Thebaicum*, nonnullis *Babylonicum* dicitur; alii Arbuſculum eſſe Acatiæ dicunt. Duas conſtituunt ſpecies, prior recta aſſurgens, virgulta profert lignoſa, Spinis exertis & duris hinc inde ſtipata: Folia longa, quaſi ex multis Foliolis cohærentia Compoſita, Flores albidos odoratos, Siliquas breves, planas Lupinorum more; Semen glabrum & ſplendens. Altera Acacia in Cappadocia & Ponto provenit, priore minor, tenerior, humilior, Folia habens Ruthæ. Iſtud Gummi pellucidum & glutinoſum eſt, facilè in Aqua ſolvitur, rotundum eſt, & externè quaſi à Vermiculis ſæpè exeſum: Ob copiam quam hic habemus, adfertur non tantum ex Arabia, ſed & ex America. Germ. Arabiſcher Gummi. Vid. Arabicum Gummi. *Sign.* [symbol].

Gummi Arboris Nucum, ſunt Tremulæ Arboris. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Gummi Aſimar ſeu *Aſinar*, eſt Gummi Amygdali. Germ. Mandeln-Hartz.

Gummi Cedri, Cedria vel *Cidrina, Kedria, Kydria, Kitran, Alkitran, Xerbin. Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Gummi Ceraſorum, Germ. Kirſchen-Gummi / notum Gummi eſt, & à quibusdam Gummi Arabico intermiſcetur.

Gummi, Elami ſeu *Elemi*, vid. Elemi Gummi. Germ. Wilder oder Aethiopiſcher Oehlbaum-Gummi.

Gummi

Gummi Galbanum, vid. Galbanum. Germ. Mutter-Hartz.

Gummi Gittæ seu *Guttæ*, *Gamu* seu *Gemu*, *Gutta Gamandra* seu *Gutta Gamba*, *Gummi Gotta*, *Gatta* seu *Catta Peuma*, *Gummi Peruvianum* sive *de Peru*, *de Jemu* & *de Gamandra*, *Gummi de Goa*, *Ghitta*, *Jemou*, *Succus Cambici* vel *Combrici*, à quibusdam *Succus Hollandicus*. Gummi est quod ante annos quinquaginta vel sexaginta primum cæpit ex China portari. Est Succus concretus, sive Gummi alicujus Arboris excelsæ, sed cujus propriè tamen sit, ignoramus. Adfertur nobis ex India Orientali: Purgat per superiora & inferiora. Græcis & Arabibus incognitum fuit. Color est instar Mali ferè Auriaci, ex rubro flavescens, sed si linguâ madidâ contrectetur, flavescit. Sæpè in Cannis ad nos vehitur. Sapor ferè insipidus, qui posteà acrimoniam relinquit. Germ. Gummi-Gutt.

Gummi Hederæ, vid. Hederæ Gummi. Germ. Ebheu-Gummi.

Gummi Juniperinum, vid. Sandaracha.

Gummæ Laccæ, Germ. Gummi-Lack/ colligitur de Arbore adhuc non nominata, & transportatur ex Insulis Orientalibus & etiam de Peru, Bengala, Sian, Sumatra, Surata &c.| vid. Lacca seu Laccæ Gummi.

Gummicula, est Valeriana, Phu. Germ. Baldrian.

Gummositas, idem quod Guma vel Gumma. *Forest.* lib. 32.

Gutt. ità à Medicis præscriptum, legendum est Gutta vel Guttulæ. *Sign.* G. g. gtt.

Gutta, vid. Gummi Gittæ seu Guttæ.

Gutta Hammoniaca seu *Harmoniaca*, vid. Armoniacum Gummi.

Gutta, vocatur quoque Ros *Th. Chym.* Vol. VI. pag. 753.

Gymnocrithon, est Hordeum mundatum, nudum, vel Hordeum, quod decorticatum nascitur.

Gynæceum & *Gynacum Galeni*, à quibusdam dicitur Antimonium seu Stibium ♁. Germ. Spießglaß. *Gorræus.*

Gypsos, *Gipsum* & *Gypsus*, Germ. Gipps/ Spartkalck / oder Sperrkalck. Ità dicitur quod ex Lapidibus tostis & ambustis exprimitur. Cognata Calci res est, sed non est ità calidum. Differunt, quod Calx restincta humore aliquo acquirit calorem; Gypsum non accenditur. Duo sunt potissimum ejus Genera: Unum nativum, seu fossile, est Terra, fumitate potissimum illius, estque simile fere Nitro, latis venis: Alterum factitium, ex Lapide albo, simile Alabastro, cujus tamen varia sunt genera pro diversitate locorum.

Gyris, id est Pollen ex Farina, qui Amylo virtute suâ respondet. *Ægin.* Lib. 7. cap. 3. h. tit. *Gal.* Lib. 9. & *Gorr.*

H.

H Ità sola hæc Litera à Medicis notata, legenda est Herba, Hora, seu Humiditas &c.

Habalgar, est Granum Lauri. Germ. Eine Lorbeer.

Habras, est Staphisagria. Germ. Stephans-Körner. *Johns.*

Habilla, *Habiola*, *Bruscandula*, *Vitis septentrionalis*, est Lupulus. vid. Herb. Lupuli.

Hadid, id est Ferrum ♂. Germ. Eysen. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Hæcceitas, *Scoto* dicitur Essentia quinta Chymicorum, sive Essentia specifica. Principium activum vitale, cujus virtute Medicamenta operantur. *Libav.* Tract. de Igne naturæ cap. 25. fin.

Hederalis Herba, vid. Radices Hirundinariæ. Germ. Schwalben-Wurtzel.

Hæmatites, vid. Lapis Hæmatites. Germ. Bluthstein.

Hæmatitinos, epitheton Collyrii cujusdam apud *Galen.* d. l. quod ex Lap. Hæmatite paratur. Aliàs & Tartarus Hæmatitinus legitur apud *Parac.* d. l. qui facilius resolvitur, quia instar Lapidis non induruit. *Lex. Brun.*

Hæmionitis Dioscorid. Germ. Vermeinte Hirsch-Zunge.

Hæmionitis Fuchsii, est Scolopendrium vulgare. vid. Herbas.

Hager, *Hagiar*. Arabicè, id est Lapis, & ut quidam volunt Armenius Lapis. Germ. Armenien-Stein.

Hagio Spermus, est Semen Santonicum. Germ. Wurm-Samen.

Hagioxylon & *Agioxylon*, est Lignum Guajacum, seu Lignum Sanctum.

Hahadeb, dicitur Spodium. *Matth. Sylvat.*

Hal, dicitur Sal. ⊖. Germ. Saltz. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Hal, *Hel* & *Hol*, *Alcalhal*, *Halcal amar*, *Acrum vinum*, est Acetum ✚. Germ. Essig. *Mart. Rul.* & *Johns. Lex.* 2.

Halachil, est Lapis Carneolus. Germ. Carniol.

Halation, dicitur Medicamentum ex Sale confectum, purgandi vim habens, constat utplurimum ex magna Salis portione, cum Purgantibus, Scammonio, Lathyridibus, Epithymo, ut & aliis. Vid. *Ægineta* Lib. 7. cap. 5. Usus est cum Cibis.

Halchomia, vocatur Artificium vel Ratio Salem fusilem præparandi. *Libav. Alchym. Pharmac.* cap. 6.

Halcion, *Alcion*, *Alcedo*, *Ornis actæ*, *Cerylus*, est Glacialis Avicula. Germ. Eys-Vogel.

Halcyonion & *Halcyonium*, *Halcyonium quiatum*, & *Pila Marina*, *Alcyonium*, & *Balla Marina*. Germ. Meer-Ballen. Est Spuma Maris concreta, admistis sordibus tenuissimis. Ità dicitur ab Halcyonibus Avibus, quæ ex Spuma innatante nidos effingunt. Vid. *Aldrov. Schrœd. Mart. Rul. Johns. Theophrast.* & *Dioscorides.*

Halec, *Halex*, *Alec*, vid. Harengus. Germ. Ein Hering.

Halæleon, dicitur Oleum Sali mixtum, & Sal ex Oleo diligenter tritus, quô in laxis Articulorum doloribus utitur. *Galen.* Lib. de facil. parabil. cap. 23. ceu Remedio, confirmandis Articulis idoneo, Teste *Foësio Oecon.* pag. 27.

Halereon & *Hollereon*, juxta Hermetem vera Aquila est.

Haliætus, est nomen Volucris rapacis, Lat. Aquila marina, Accipiter marinus &c. Vid. *Aldrov.* Lib. 2. *Ornithol.* cap. 3.

Halicacabum, vid. Semen Alkekengi. Germ. Juden-Kirschen.

Halieuticon, est nomen Emplastri, quod duplex habetur apud *Aëtium*, Lib. 15. cap. de Empl. Discussoriis & Attractoriis. *Gorræus.*

Halimar, id est Cuprum ♀. Germ. Kupffer.

Halimach, est Herb. Pimpinellæ. Germ. Pinellen.

Halinitrum & *Halonitrum*, est Sal Nitrum. Germ. Salpeter.

Hallereon, vid. Halereon. Germ. Ein rechter Adler.

Halme, significat Muriam, quæ nihil aliud est quàm Aqua salsa, in qua Res condiuntur, ut melius conserventur. *Lex. Brun.*

Halmyrax, est Nitri species, quæ sua sponte ex Terra efflorescit, & extra Terram reperitur, vel in Convallibus & Campis, vel in Lacubus. Vid. *Plin.* Lib. 31. cap. 10.

Halosachne, Salis Spuma, quæ est spumosi Maris Lanugo, sive Ramentum in exilibus petris inventum. *Dioscorid.* Lib. 5. cap. 127.

Halosanthos, *Flos Maris*, sive *Flos Salis*. Vid. *Galen.* *Gorr.* *Diosc.* & *Agricola*, vid. Ambra subalbida, seu Salis Flos.

Hals est Sal. ⊖. Germ. Saltz. Vid. *Lex. Brun.*

Halter, Massam significat Lapideam, Plumbeam, aut ex alia Materia Metallica, aut similiter graviori factam, quâ utebantur olim Palestritæ in exercentis Corporibus. Teste *Galeno* Lib. 2. cap. 11.

Halum, *Halus* seu *Alum herba*, quæ *Symphytum petræum* seu *Consolida saxatilis* dicitur. Germ. Prunellen-Kraut.

Hamalgama, id est Amalgama, hoc est Calcinatio per ☿ rium. *Libav.* Tract. de Igne naturæ cap. 30.

Hambar, *Hambair*, est Ambra.

Hamia, pro Amia, nomen Piscis duræ carnis. *Gal.* Lib. 3.

Hammoniacum, Germ. Gummi/Armoniack. vid. Armoniacum seu Ammoniacum.

Handal & *Hondel*, est Colocynthis. Germ. Coloquinten-Apffel.

Hapalos, Mollis, Mitis, Lenis significat, unde Molle Medicamentum, sive lene & mite Collyrium. *Gorræus.*

Hara, est Juniperus. Germ. Wachholder-Staude. *Johns.*

Harchasita, idem est quod Marchasita.

Harena, idem quod Arena ∴. Germ. Sand. vid. Arena.

Harenchus, *Harengus*, *Harenga*, nomen Piscis est notissimi in Cibo & Medicina usitati, cujus Descriptionem & usum, vid. apud *Aldrov.* Lib. 3. de Piscibus cap. 10. Germ. Hering.

Harma, *Harmation*, nomen est Collyrii, quod efficax est ad asperitatem Palpebrarum, cujus Descriptio habetur apud *Æginet.* Lib. 7. cap. 16.

Harmala, *Armala*, *Peganon Agrion*, *Moley*, *Galen.* est Ruta sylv. Germ. Wilde Rauthen/ vid. Herbas.

Harmat, est Fructus Juniperi, Germ. Wacholder-Beer.

Harmel, est Semen Rutæ sylvestris, Germ. Wilder Rauthen-Saamen/ etliche wollen es seyen Treib-Körner. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Harmeni, i. e. Lapis Armenus.

Harnech, est Auripigmentum. Germ. Opperment.

Haro, species est Filicis, similis Polypodio, *Mart. Rul.* & *Johns.*

Harpax, vulgo significat Rapax. Epitheton Ferarum quarundam volatilium & terrestrium. A quibusdam verò ità vocatur Succinum, quod affrictu calefactum, paleas & res alias leves ad se trahit. vid. *Gorr.*

Harthanita, *Chelonium*, *Panis Alcurit*, *Testudinaria*, *Trymphalita*, vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Sau-Brodt.

Hasacium, id est Sal Armoniacum. ✳ Germ. Salmiax. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Hasta, præter alias significationes, vid. Priapus.

Hastula Regis, vid. Rad. Asphadeli, Germ. Affodill-Wurtz.

Hastula Regia Apuleii, vid. Flores Malvæ Arboreæ, Germ. Herbst-Rosen.

Haud, *Hauden*, i. e. Lignum Aloës.

Hauroch, *Haruch*, est Chelidonia. Germ. Schell-Kraut.

Haustus sive *Potio*, est liquida Medicamenti forma, in unicam Dosin, ex variorum cum idoneo Liquore, Decoctione, Infusione aut Dissolutione, ad purgandum, alterandum vel sudandum &c. composita. Germ. Träncklein.

H.C. hæ Literæ ita simpliciter notatæ, intelligendum vel legendum est Hermeticè Clausum.

Hebdomata, seu *Heptomas*, significat Tempus Septem Dierum naturalium. Dicitur & Septimana. Germ. Eine Woche. *Lex. Brun.*

Hebenus seu *Hebenum*, vid. Ebenus sive Lignum Ebenum. Germ. Ebenholtz.

Hecatombe, nomen Collyrii vel Medicamenti Ophthalmici ad Cicatrices crassas apud P. *Æginet.* Lib. 7. cap. 16.

Hecatondrachmon, nomen Emplastri viridis est, apud. *Gal.*

Hecteus, dicitur Mensura Attica, sex aut octo Chœnices capiens, & est sexta pars Medimni, unde Sextarius Medimni dicitur. Meminit *Hippocr.* Lib. 2.

Hederæ Gummi, Germ. Ebheu-Gummi. Colligitur ab Hedera arborea seu majore, vel Hedera helix.

Hedera terrestris, Germ. Gundelreben. vid. Herb.

Hedipnos major, vid. Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein.

Hedychroon, est Magma per Pastillos digestum, multis Aromatibus constans. Primo ab *Andromacho* inventum.

Hedyn-

Hedyntos, Suaveolens, five Odoribus vel Aromatibus suaviter imbutum significat. *Hipp.* Lib. 2.

Hedyosmos Agrios, *Mintheagria*, *Balsamita felina*, *Mentha Caballina*, *Menthastrum*. Germ. Katzen-Balsam/ Roß-Müntz.

Hedysma est illud, quod suavem gratumque Medicamentis Odorem conciliat. Germ. Einen lieblichen Geruch machend.

Heil, est Cardamomum minus. Germ. Kleine Cardamomen.

Heilesis, est Solis Ardor, Splendor & Æstus. *Galen.*

Hel, id est Mel ⊖. Germ. Honig.

Helticos, Attrahens, vid. Attractiva, Medicamenta.

Heleysma, vocatur ☽ ti Scoria, quia Uncino è Catinis eximitur, iisdem ferè viribus pollens, quibus Molybdæna. *Gal.* Lib. 9. *Dioscorid.* Lib. 5. cap. 101. *Ægin.* Lib. 7.

Hele & *Helle*, id est Viscus. Germ. Mispel.

Helebria, est species Veratri nigri, rubeos Flores edentis.

Helenium. Germ. Aland-Wurtzel. Vid. Rad. Enulæ.

Helianthemum, *Consolida Solis*, Germ. Heyden-Ysop / Sonnen-Blümlein und Sonnen-Güntzel.

Heliocaes, est nomen compositi Medicamenti aridi, quod vel maximas Carnis Excrescentias usque ad penitiora adurit. Descriptio Legitur apud *Ægin.* Libro 7. cap. 13.

Helios, vide Sol ⊙ vel Aurum. Germ. Gold.

Heliosis, est Insolatio, hoc est Corporis in Sole apricatio. Remedium Veteribus Medicis ad multos Corporis affectus, Hydropem, Ischiatem, Nephritin, Paralysin &c. usitatum. *Gorr.* & *Foësius* pag. 261.

Heliotropium, in Botanicis Melissa est Paracelsi. Germ. Sonnen-Würbel. Das Blaue hält *Theophrastus* vor seine Melissam.

Heliotropium, *Heliotropia* seu *Heliotropius*. vid. Radices Cichorei sylvestris, aliquando etiam Hedera Terrestris & Herba Cancri.

Heliotropium, dicitur quoque *Gemma*, nascitur in Africa, Æthyopia & Cypro, porracei coloris, Smaragdo similis, sanguineis tamen distincta est guttis. Germ. Sattgrüner Jaspis.

Helitis, dicitur Squama Æris, sic dicta quasi clavaris, quæ Principem in desiccando locum obtinet. *Galen.* *Diosc.*

Helle, videatur Hele, id est Viscus. Germ. Mispel.

Helleborus Albus & *Niger*, vid. Rad. Hellebori albi & nigri.

Hellespontia, nomen est Emplastri, cujus duplex legitur Descriptio, una quidem Andromachô Authore, altera Herâ apud *Galen.* Lib. 6. cap. 10. & 11.

Helminthagoga, sunt Medicamenta Vermes expellentia, Germ. Würm austreibende Mittel.

Helminthes Lumbrici, dicuntur in genere Vermes, Germ. Würm. Vermes in Corpore humano geniti, quorum tria genera notiora numerantur: Teredes rotundi. 2. *Lati* vocantur & *Cucurbitini*. 3. *Ascarides*, *teretes* & *tenues Lumbrici* & *Vermiculi*. vid. Lumbrici, *Lex. Brun.*

Helminthea sunt Medicamenta Vermes necantia. Germ. Würm-tödtende Mittel.

Helnesed, id est Corallus. Germ. Corallen.

Helsebon, *Helsaton* & *Holsebon*, est Sal commune præparatum.

Heltabatoni, & *Hetalibat*, est Terebinthina.

Heltif, est Planta, cujus Gummi est Asa fœtida.

Helunbai, id est Annulus Salomonis in arte Nigromantica. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Helxine, vid. Parietaria. Germ. Glaß-Kraut.

Hemera, est Dies ♂. Germ. Der Tag. Vid. Dies.

Hemeresios, Diurnus, sive Unius Diei. Vel etiam de eo, quod interdiu fit dicitur, & opponitur nocturno. *Hippocr.* Lib. 1. de Morb. Mulier. xxiij. 4.

Hemichoon, id est, dimidiatus Congius, nomen Mensuræ, quod legitur apud *Hippocr.* Lib. de intern. Affect. XLV. 9.

Hemicongi-

Hemicongion, videatur Semi congius. Germ. Anderthalbe Maaß.

Hemidrachmon, vel *Semidrachma* seu *Drachma semis*, Germ. Ein halb Quintlein. ʒß. oder ℈iß. oder 30. Gran.

Hemiecteon & *Hemiecton*, quasi Semisextam, Mensuram significat dimidiati Sextarii quatuor chœnices capientem, estque pars duodecima Medimni Attici. *Galen.* de Ponder. & Mensur. Cap. 5. *Æginet.* Lib. 7. cap. 26.

Hemimœrion, est quasi Drachma semis ʒß. sive Grana 30.

Hemina Italica, est Dimidius Sextarius Atticus, & pendet Uncias mensurales novem ℥ix. Tantundem pendet Cotyla Attica. Cotyla Italica est Libra mensuralis ℔j. seu Duodecim Unciæ ℥xij.

Hemiobolion, seu *Hemiobolon*, Pondus est dimidii Oboli, sive duodecima pars Drachmæ. Drachma enim sex obolos habet: erunt ergò gr. v. *Galen.* de Pond. & Mens.

Hemiolium, est Pondus Drachmarum duodecim ʒxij. *Galen.* Lib. 4. cap. 5. significat aliàs Sesquialterum, sive Totum cum dimidio, Latinè Sesquiuncia, Sescuncia, ℥iß.

Hemionium, *Asplenium*, *Ceterachum*. vid. Herb. Ceterach.

Hemipeptos, vid. Semicoctus.

Hemisy, id est Dimidium. In Officinis exprimitur vocabulo Semis. vid. Dimidium.

Hemiuncion, est Uncia semis ℥ß. oder ein Loth / vel ʒiv. vier Quintlein.

Hemixeston, idem quod Acetabulum, quia capit duas Cotylas. *Gorræus.*

Henophyllon, vid. Ophioglossum. Germ. Natter-Zünglein.

Henricus bonus, Germ. Guter oder stoltzer Heinrich. vid. Herb.

Henricus niger, vel *Henricus piger*, Germ. Fauler Haintz. vid. Acediæ Furnus.

Henricus, seu *Heinricus rubeus*, est Colcothar Vitrioli, seu Vitriolum ad rubedinem calcinatum. Germ. Rother Haintz / das ist / rother calcinirter Vitriol. *Mart. Rul.*

Heolos, i. e. Panis biscoctus. *Hippocr.* Germ. Zweybacf.

Hep. ità à Medicis præscriptum, legendum est Hepar.

Hepar Antimonii, est Crocus Metallorum. ♁. vid. Crocus Metall.

Hepar Lapidum, est Massa quædam friabilis, veluti Succus concretus, insigni virtute siccante prædita. Quæ in Meditullio Lapidum ad ædificia erutarum haud raro reperitur.

Hepar Lupi, Germ. Wolffs-Leber. Est Jecur Animalis rapacis satis noti. Præparatio hujus Hepat. fit per lotionem in Vino 🜍 tuoso, in quo portiuncula Myrrhæ dissoluta, seu Absinthium incoctum sit, & lento Calore ignis exsiccatur.

Hepar Sulphuris, fit ex Floribus 🜍ris liquatis ℥iv. addendo Sal. Tartari ℥iß. & miscendo optimè, cum spatula agitando, remot. ab △ne, servetur 🜍 ad usum. Quidam præparant ex 🜍re 🜍 sato cum Sale Tartari aa. beneficio ignis s. a. Quidam per Solutionem Sulphuris in 🜍. Lini.

Hepatarius, idem quod Hepaticus.

Hepatica aurea, *nobilis*, *saxatilis*, &c. vid. Herbas.

Hepatica Medicamenta, sunt, quæ olim specificè, contra Hepatis Morbos applicabantur. Germ. Mittel gegen die Lebersucht.

Hepatis anima, est Rhabarbarum. Germ. Rhabarbar.

Hepatorium, *Hepatitis*, est Agrimonia, seu Agrimonium. Germ. Odermenning. vid. Herbas.

Hepatus, nomen Piscis est, vid. *Aldrov.* Lib. 1. de Piscibus.

Hephæstias, nomen Emplastri ad inducendam Cicatricem optimi. Parabatur ex Testa, eâ maximè, quæ in Fornacibus usta esset, eò, quod desiccandi, abstergendique vim majorem haberet. *Gorræus.*

Hephæstos, videatur Vulcanus.

Hepsema, vid. Defrutum. Germ. Eingekochter Safft.

Heptapharmacum, eſt Medicamentum Laxans, Suppurans, Carnemque gignens, ſic dictum à numero ingredientium ſeptenario, ut ſunt Ceruſſa, Spuma ☽ ti, Cera, Pix, Colophonia, Adeps taurinus, & Thus, ut habetur apud *Aëtium*, Lib. 15. cap. 22. *Gorræus.*

Heptaphyllum. vid. Rad. Tormentillæ. Germ. Blutwurtzel.

Heptaſtrum, eſt Præparatum ex omnibus 7. Metallis; uti in Tractatu de ♄ nio *Poppii* videre eſt.

Heraclea herba eſt Sideritis. Germ. Berufftraut. vid. Herbas.

Heraclei ligni Oleum, Beguini, Quercetani, Rulandi, vid. l. o. ₒ°ₒ Heracleum.

Heracleios, id eſt Herculeus, extra Morbum epilepticum vocatur etiam *Magnes Lapis Herculeus.* Gal. Lib. 6. c. 15. Item *Lapis Lydius.* Chiocc. Muſ. Calc. ſect. 3. p. 353.

Heraclia Galeni, Heracliotis Callimachi, vid. Lapis Magnes. Germ. Magnet-Stein.

Herb. ità à Medicis præſcriptum, legendum eſt Herba.

Herba, eſt Planta frutice minor, ſeu id quod à Radice foliatum, ſine Caudice provenit, ſæpiusq; Semen in caule fert. In praxi tamen, pro Foliis ſolis ut plurimum uſurpatur Germ. Kraut.

Herba quoque dicitur Lapis Philoſophorum. *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 727. item Herbalis, quia habet Animam vitalem, ſeu multiplicabilem. pag. 721.

Herba Regia, eſt Arthemiſia & Baſilicum, Germ. Beyfuß und Baſilien-Kraut.

Herba St. Crucis, eſt Tabacus ſeu Nicotiana. Germ. Taback. vid. Herbas.

Herba Tonitrûs, vid. Sempervivum minus. Germ. Kleine Hauß Wurtzel.

HERBÆ.

Abiga, vid. Chamæpithys. Germ. Schlag-Kräutlein.

Abrotanum mas anguſti folium, Ambroſina altera, Abrotanum maſculinum, Abrotanum Cappadocium ſeu *Gallaticum Thelypthorium montanum, Aſiaticum, Syriacum.* Germ. Stabwurtz Männlein/ Garten-Wurtz/ Gartel/ Garten-Heyl/ Gartheber/ Schoßwurtz/ Gartzagen / Gartenhafen / Gart-Wurtz / Küttel-Kraut/ Aſſrusch. Colitur in hortis, & ſua ſponte naſcitur in Campeſtribus.

Abrotanum fœmina, ſeu majus vel *arboreſcens.* vid. Cupreſſus ſeu Cypariſſus humilis hortulana ſeu hortolina. Germ. Cypreſſen.

Abrotanum minus, vid. Abſinthium ponticum.

Abſinthii ſcopæ. Germ. Wermuth-Zweiglein.

Abſinthium Ægyptium, Alexandrinum, Santoninum, vid. Semen Abſinthii Alexandrini, Germ. Wurm-Samen.

Abſinthium commune, latifolium, noſtrate, ruſticum ſeu *vulgare*, *Aloinas Bathypricon.* Germ. Wermuth/ gemeiner Wermuth. Non ſolum cultis gaudet locis ſed & Montibus ſaxoſis.

Abſinthium marinum, Polium Theophraſti, vid. Cupreſſus ſeu Cypariſſus humilis.

Abſinthium Ponticum, officinale tenuifolium, Romanum, nobile ſeu *Abrotanum minus.* Germ. Pontiſcher Wermuth / Römiſcher Wermuth / Welſcher Wermuth/ und Garten-Wermuth. Colitur in hortis.

Abſinthium Romanum, vid. Abſinthium ponticum.

Abſinthium ruſticum ſeu vulgare, vid. Abſinthium commune.

Acantha Arabum ſeu *Acanthus Arabum*, eſt Acatia Germanica.

Acanthus Germanicus & *Acanthium*, vid. Carduus benedictus.

Acanthus vulgaris, mollis Virgilii, vid. Branca urſina, Germ. Beeren-Klau.

Acetoſa, Acetoſa major, pratenſis & *ſylveſtris, Anaxyris, Lapathum acidum*, *Oxalis* & *Oxylapathum. Gal.* Germ. Sauerampffer / Ampfferkraut / naſcitur in Pratis.

Acetoſa Hiſpanica, rotundifolia hortenſis, Oxalis rotundifolia, Oxalis rotunda, Oxalis ſativa franca rotundifolia, repens, Acetoſa Gallica & *rotundis foliis.*

Germ.

Germ. Spannischer Saueramppfer / oder runder Saueramppfer. Colitur in hortis.

Acetosella, Trifolium acetosum, Alleluja, Jujula, Lujula, Oxys Plinii, Oxytriphyllon, Panis cuculi, Tricordium. Germ. Buchamppfer / Hertzklee / Sauerklee / Guckucks-Klee / Haasen-Ampffer und Haasen-Klee / Gauch-Brodt oder Klee. Locis gaudet aquosis, arenosis, nemorosis & saxosis.

Achillea, vid. Millefolium. Germ. Tausend-Bladt.

Aconitum Fuchsii, vid. Herb. Paris. Germ. Einbeer-Kraut.

Aconitum Lycoctionum, vid. Rad. Aconiti seu Lupariæ. Germ. Wolffs-Wurtzel.

Aconitum Pardalianches, vid. Doronicum, vel Rad. Doronici.

Aconitum salutiferum, vid. Anthora, vel Rad. Anthoræ, Baccas seu Herbam Paridis.

Acorus, vid. Radices Acori. Germ. Acker-Wurtzel.

Acorus verus, vid. Radices Calami aromatici.

Adiantum album, vid. Ruta muraria. Germ. Mauerrauthen.

Adiantum aureum, Chrysotrichon, Capillaris aurea, Polytrichum aureum, medium, Barba Herculis, Polytrichum nobile, aureum Apulei, Muscus seu Herb. Capillaris, Herb. Crinita. Germ. Gulden Wiederthon / oder Wiedertodt / Abthun oder Wiederthon / rother Steinbrech oder Mauer-Rauthen / Steinfeder / oder Steinfärlein. Adscribitur illis quinque Herbis Capillaribus.

Adiantum nigrum, vid. Capilli Veneris seu Trichomanes.

Adiantum rubrum, vid. Polytrichum aureum.

Æluropus, vid. Auricula Muris montan. seu Hispidula.

Ageratum seu *Eupatorium Mesuæ, Costus hortensis minor,* Balsamita minor *Dod. Mentha Corymbifera minor, Herba Julia, Ageratum foliis serratis, arab. Gofet.* Germ. Leber-Balsam / Casten-Balsam / kleiner Casten-Balsam. Colitur in hortis.

Agnus castus, vid. Semen Agni casti. Germ. Keusch-Lamb-Samen.

Agrimonia, seu *Agrimonium, Eupatorium Dioscoridis, Eupatorium Græcorum, Veterum, vulgare, Cannabinum, Hepatorium* & *Hepatitis.* Germ. Addermennig / Agermennig und Odermennig / Leber-Kletten / und Brug-Wurtz. Crescit juxta sepes.

Agrimonia sylvestris, vid. Anserina. Germ. Gänßerig.

Ajuga, vid. Chamæpithys. Germ. Schlag-Kräutlein.

Alcea vulgaris major, Herba St. Simeonis, sive *Herb. Ungarica,* Germ. Sigmars-Kraut / Sigmars-Wurtz / Pflug-Wurtz / Augen-Pappeln / Fellriß / Hochlaufften. Crescit in campestribus incultis.

Alchimilla, Branca seu *Planta* vel *Pes Leonis, Drosera, Drosium Dioscorid. Diapencia* & *Diapensia, Leontopodium, Psiadium Cordi, Sanicula major, Stellaria Matth.* Germ. Sinau / grosser Sanickel / gülden Gänßerig / Löwen-Fuß / Ohm-Kraut / Unser Frauen Mantel. Crescit locis udis ac humidis ac in pascuis.

Alisma, quidam Chrysanthemum putant, vid. Flores Calendulæ.

Alisma quidam Mentham Sarracenicam putant. Quæratur.

Alleluja, vid. Acetosella, Germ. Sauer-Klee.

Alliaria, Alliaris, Pes Asini, Thlaspidium cornutum, Germ. Knoblauch-Kraut / Läuchel- oder Saß-Kraut / crescit juxta muros, vias & sepes.

Allium, vid. Radices Allii. Germ. Knoblauch.

Allium alpinum, vid. Radices Victorialis longæ.

Alsine paverina, Morsus Gallinæ, Pabulum Anserinum. Germ. Hüner-Darm / Hüner-Biß / Vogel-Kraut. Crescit in omnibus Hortis & Vineis.

Altaraxacon, vid. Dens Leonis.

Altercum, vid. Rad. Hyoscyami.

Althea, Bismalva Hibiscus & *Ibiscus, Malva Hispanica, medica, Malva viscus* & *Viscus palustris.* Germ. Eybisch-Kraut / Heylkraut / Ibisch / groß und wilde Pappeln / locis lætis & uliginosis gaudet. Annumeratur 5. Herbis Emollient.

Alum & *Alus Plinii,* vid. Herb. Consolid. petreæ. Germ. Prunellen-Kraut.

Amara dulcis, Dulcamara, Glycypicron, Solanum lignosum, Germ. Je länger je lieber / und Hinsch-Kraut. Crescit in Sylvis & intra Sepes.
Amaracus, vid. Majorana. Germ. Majoran-Kraut, aliquando *Matricaria*, Germ. Matern.
Amarago, vid. Cichoreum. Germ. Wegwarten.
Amaranthus luteus, vid. Flores Stæch. Citr. Germ. Rheyn-Blumen.
Amaranthus purpureus, vid. Flores Amaranthi.
Amarella, vid. Matricaria. Germ. Mettern-Kraut.
Ambrosia, Athanasia, Tanesia, vid. Tanacetum, Germ. Rheynfahren.
Ambubeja, vid. Cichoreum. Germ. Wegwarthen.
Ammi verum, vid. Semen Ammeos. Germ. Ammey-Samen.
Amomum, vid. Semen Amomi.
Anagallis aquatica, vid. Beccabunga. Germ. Bachbung.
Anagallis mas, Flore Phœniceo, Sapana, Madea, Nycteritis, fœmina Flore cœruleo, Corchorus Plinii. Germ. Gauch-Heyl / Colmarkraut / Vogel-Kraut und Grund-Heyl; Crescit ubique, maximè in læto solo.
Anaxyris, Lapathum acidum, Oxalis, & *Oxylapathum, Gal.* vid. Acetosa, Germ. Saueramppfer.
Androsemum minus, vid. Flores Hyperici. Germ. Johannis-Kraut.
Anethum caninum, vid. Catula fætida. Germ. Grotten-Dill.
Anethum hortense. Germ. Dill / Dillkraut. Seritur in Hortis.
Anonium, videatur Urtica mortua, Germ. Todte Nessel.
Anserina, Argemone altera, Agrimonia sylvestris, Agrimonia altera, Argentaria, Argentina, Inguinaria Plin. Petentilla, Tanacetum sylvestre. Germ. Grensig / Gänßerig / Grünsing / Gänßkraut und Silber-Kraut. Crescit passim in Pratis juxta sepes & vias.
Antirrhinum arvense majus & minus. Germ. Bracken-Haupt / Steck-Kraut / Daurand / Dorandt / Orand / Kalb-Nasen / Hunds-Kopffen / Löwen-Maul / nascitur passim in Arvis & seritur in Hortis.
Anthora, vid. Radices Anthoræ. Germ. Gifft-Heyl-Wurtzel.
Anthos, vid. Rorismarinus. Germ. Roßmarin.
Aparine, Aspera Lappago, Asperugo Plinii, Dodonæi, Omphalocarpon. Germ. Kleber-Kraut / crescit juxta Sepes in cultis locis.
Aphaca Theophrasti, est Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein.
Apiastrum, vid. Melissa. Germ. Melissen / oder Mutter-Kraut.
Apiophyllon, Limonium Cordi, Pirola, Pirula & *Pyrula*, vid. Pyrola.
Apium hortense, vid. Petroselinum. Germ. Petersilg.
Apium palustre, seu *officinale* & *vulgare*, idem. *Eleoselinum, Hydroselinum, Paludapium, Selino Italorum.* Germ. Wasser-Eppig / Wasser-Peterlein / Wasser-Morellen / Jungfrauen-Marck / Wasser-Marck / crescit in humidis locis, & seritur in Hortis.
Apollinaris berba, Altercum, Typhonium, est Hyoscyamus. vid. Radices Hyoscyami.
Apoplectica herba, vid. Chamæpithys. Germ. Schlag-Kräutlein.
Argentaria, seu *Argentina*, vid. Anserina. Germ. Gänßerig.
Aristolochia longa, Pistolachia tenuis seu *vulgaris, Clematitis recta, Mascula.* Germ. Osterlucey-Kraut / Holwurtz / crescit hinc inde, & in Vinetis.
Arnoglossa, Septemnervia, vid. Plantago major. Germ. Breiter Wegerich.
Arthemisia alba & *rubra, Arthemisia major vulgaris, Arthemisia latifolia, Arthemisia Mater Herbarum, Arthemisia altera Polyclonos dicta, Olus Regium, Herba Regia.* Germ. Rother und weisser Beyfuß / St. Johannis-Gürtel / gaudet Sepibus cultis & regiis.
Arthemisia Marina, est Absinthium angustifolium.
Arthemisia tenuifolia, vid. Matricaria, & Tanacetum.
Arthetica & *Arthritica*, vid. Chamæpithys. Schlag-Kräutlein.
Arthetica & *Arthritica*, vocatur etiam Primula Veris.

Arthri-

Arthriticum Gesneri, sive *Flore luteo*, est Primula Veris, vid. Flores seu Herb. Germ. Schlüssel-Blumen.

Asarum, vid. Radices Asari. Germ. Hasel-Wurtzel.

Asclepias, vid. Radices Hirundinariæ. Germ. Schwalben-Wurtz.

Aspera Lappago, *Aparine*, *Asperugo Plinii* & *Dodonæi*, *Omphalocarpon*, Germ. Kleber Kraut / vid. Aparine.

Asperula, vid. Epatica stellata. Germ. Stern-Leber-Kraut.

Asplenium, vid. Ceterach, seu Scolopendrium verum.

Asplenium majus, seu *sylvestre* vid. Scolopendrium vulgare.

Athanasia, vid. Tanacetum. Germ. Rheynfahren.

Atriplex Canina, Germ. Hunds-Milten. vid. Bonus Henricus.

Atriplex hortensis, sylvestris, Atriplexum, Chrysolachanum, Olus Aureum, Atriplex sativa alba, Sativa viridis, pallida, virens, purpurea & rubra. Germ Milten/ Melten / Scheiß Milten. Crescit passim juxta Vias, coliturque in Hortis. A quibusdam Herbis quinq; Emollientibus annumeratur.

Attractilis, vid. Carduus benedictus. Germ. Cardobenedicten.

Auricula Muris, Consolida Lactaria, seu *Pilosella major*, *Pilosella lutea*, *Pilosella minor*, *Pilosella major repens hirsuta*, *Pulmonaria Gallica*, *Masarea*, Germ. Mauß-Oehrlein/ Nagel Kraut/ crescit in Montibus inter saxa & in sabuletis clivosis.

Auricula Muris montana est Hispida seu Hispidula, Pes Cati, Pilosella montana Hispida C. B. Germ Katzen Fuß oder Katzen-Pföthlein.

Auricula Ursi, Sanicula alpina, Arthritica alpina, Lunaria arthritica, Paralytica Alpina, Primula Veris, Pachyphyllos, Germ. Beeren-Sanickel/ oder Beeren-Oehrlein. Colitur in Hortis.

Baccaris, seu *Baccarus Lobelii*, vid. Rad. Asari.

Balsamina Cucumerina, vid. Momordica.

Balsamita, vid. Mentha sativa crispa. Germ. Krause Müntz.

Baptisecula, vid. Cyanus, seu Flores Cyani.

Batisecula, Brathy, Barython, Sabina mas & fœmina. Germ. Seven-Baum.

Barba Aronis, vid. Radices Ari seu Aronis. Germ. Aaron-Wurtzel.

Barba Caprina, vid. Rad. Barbæ Caprinæ. Germ. Geyßbart-Wurtzel.

Barba Herculis, vid. Adiantum aureum.

Barba Jovis, vid. Sedum majus. Germ. Hauß-Wurtzel.

Bardana major, vid. Radices Bardanæ. Germ. Groß Kletten-Wurtzel.

Basilicum, herba Basilica, herba Regia, Ocimum & Ocymum, Basilica minor & Bacharis Germanica, Ocimum medium, mediocre, Basilicum seu *Ocimum mediocre* seu *vulgare, Ocimum magnum.* Germ. Basilien-Kraut / Basilgram und Basilgen. Colitur in hortis.

Batis, seu *Batis marina, Unguis Aquilæ.* Germ. Barillen oder Meer-Fenchel/ vid. Fœniculum seu Petroselinum marinum.

Beccabunga, Anagallis aquatica, Berula, Sion seu *Sium aquaticum.* Germ. Bachbungen / Wasserbungen/ Wasser-Gauch-Heyl. In Palustribus & Rivulis crescit.

Bellis sive *hortensis*, sive *pratensis*, *Consolida minor, Consolidago minima.* Germ. Maßlieben-Kraut/ Margarethen-Blümlein-Kraut/ Gänßblümlein-Kraut/ Colitur in hortis, & crescit in pratis.

Benedicta herba, vid. Rad. Caryophyllata.

Berula, vid. Beccabunga. Germ. Bachbungen.

Beta alba, candida, pallescens, *Beta communis viridis*, Germ. Mangoldt / Römisch Köhl / colitur in hortis. Herbis 5 Emollientibus adscribitur.

Beta rubra, nigra, rubra vulgaris, rubra Radice Rapæ, Rapum rubrum. Germ. Rother Mangold. Seritur in hortis.

Betonica alba, vid. Primula Veris. Germ. Schlüssel-Blumen.
Betonica seu *Vetonica coronaria*, seu *Altilis*, vid. Flores Caryophyllorum hortensium, seu Tunicæ. Germ. Graß-Blumen.
Betonica Pauli, vid. Veronica. Germ. Ehren-Preiß.
Betonica purpurea, *Psychotrophon*, *Officinalis*, *vulgaris*, *Vetonica*, *Cestron*, *Serratula major*, *Vetonica*. Germ. Bethonien-Kraut. Crescit in Hortis ac pratis locisque umbrosis.
Bibinella, vid. Pimpinella. Germ. Biebernellen-Kraut.
Bifolium, *Ophris*, *Pseudo ochris*, *Gramen Parnassi*. Germ. Zweyblat. Crescit in Sylvis.
Bislingua, vid. Hippoglossum seu Uvularia. Germ. Zäpfflein-Kraut.
Bismalva, *Ibiscus*, vid. Althea. Germ. Eybisch.
Blattaria, *Candela Regia* & *Regis*, *Candelaria*, vid. Verbascum. Germ. Wüllkraut.
Blechon, *Blecon*, vid. Pulegium. Germ. Poley.
Blitum album & *rubeum*, *Bota insipida*. Germ. Mayer. Crescit in hortis & campis.
Blitum maculosum, *Amaranthus tricolor*. Germ. Pappagey-Federn.
Bonus Henricus, *Atriplex canina*, *Lapathum unctuosum*, *Tota Bona*, *Rumicis tertium genus*, *bonus Henricus*. Germ. Guter Heinrich/ Hunds-Multen/ Stolzer Heinrich / Schwerbel. Crescit in Sylvis & locis incultis.
Borrago & *Corrago*, seu *Buglossum verum*, *Euphrosinum*, *Buglossum latifolium* & *Veterum*, & *Buglossa urbana*, Germ. Borrabi/ Borragen / und Borretsch-Kraut. Seritur in Hortis, & nascitur in Campestribus & Sabulosis.
Boscisalvia, *Scorodiana*, vid. Salvia sylvestris. Germ. Wilde Salben.
Botrys, *Ambrosioides*, *Quercula peregrina*, *Herba Via*, *Artemisia Turcica*, *Patientia Italorum*. Germ. Trauben-Kraut / Schaben-und Krotten-Kraut/ Türckischer Beyfuß / seritur in hortis.
Branca seu *Branchio Leonis*, vid. Alchimilla.
Branca ursina, *Acanthus mollis*, *vulgaris Virgilii*, *Spondylium*, *Platanaria* & *Plantanella*. Germ. Beeren-Klauen/ oder Beeren-Tatzen. Crescit passim in locis humidioribus, à quibusdam Herbis 5. Emollientibus adscribitur.
Branca ursina Italica, *Acanthus Italica*. Germ. Welsche und Italiänische Beeren-Klauen.
Brassatella, *Brassatella* & *Brassidella*, vid. Ophioglossum, Germ. Natter-Zünglein.
Brassica alba vel *viridis*, *Brassica levis* seu *candida*, *vulgaris*, *prima* & *sativa*, *Brassicæ sativæ majoris altera species*, *Caulis* & *Crambe*. Germ. Weisser Kohl.
Brassica canina, vid. Mercurialis mas.
Brassica marina, vid. Soldanella. Germ. Meer-Kohl.
Brunella, vid. Prunella. Germ. Prunellen Kraut.
Bruscandula, *Habilla* & *Habiola*, *Lupus reptitius*, vid. Lupulus. Germ. Hopffen.
Bruscus, vid. Radices Brusci seu Rusci.
Buglossa seu *Buglossum*, *Lingua Bovis*, *Lingua Bubula*, *Buglossum longifolium*, *Buglossum angustifolium*, *Buglossum Hispanicum*, *Italicum*, *vulgare*, *Anchusa*, *Echium Italicum*, *Alcibiacum*, *Alcibiadium*, & *Doria*. Germ. Ochsenzung-Kraut. Nascitur in Campestribus, sabulosis & uliginosis locis.
Buglossa urbana, *buglossum latifolium*, *verum* & *Veterum*, vid. Borrago.
Bugula, vid. Consolida media, seu Prunella.
Bunias, vid. Semen Napi. Germ. Stock-Rüben-Samen.
Bursa Pastoris major, *Herba Cancri*, *Sangvinaria*, *Crispula*, *Pastoria Bursa*, *Bursa pastoris major folio sinuato*, *Pera pastoris*, *Bursa pastoris major*, *minor* & *minima*. Germ. Täschelkraut/ Hirten-Säckel/ Hirten-Tasch/ Säckel-Kraut/ ubique crescit.
Calamintha agrestis, *Pulegium agreste*, vid. Calamintha vulgaris.
Calamintha aquatica, Germ. Frosch-Müntz/ Wasser-Müntz/ Wasser-Nept / und Wasser-Poley. Crescit in aquosis locis.

Calamintha felina, *cattaria*, *Nepeta*. Germ. Katzen-Müntz/ Katzen-Kraut/ crescit in agris & hortis.

Calamintha montana Italica, Germ. Welsche Berg-Müntz/ wild Mutter-Kraut.

Calamintha montana vera, *Calamintha montana officinalis*. Germ. Bergmüntz/ wohlriechende und welsche Bergmüntz. Crescit in excelsis montibus, & colitur in hortis.

Calamintha vulgaris, *Nepeta vera*, *Calamintha agrestis*, *Pulegium agreste*. Germ. Korn-Müntze/ wild Poley. Crescit in campestribus.

Calcifraga, vid. Crethamus. Germ. Meer-Fenchel.

Calendula, *Caltha*, *Caltula sativa*, *Chrysanthemum*. Germ. Ringel-Blumen/ oder Gold-Blumen-Kraut. Nascitur in cultis & seritur in hortis, vid. Flores Calendulæ.

Caliberba, vid. Kaliherba.

Camelopodium, vid. Marrubium. Germ. Andorn.

Cancri herba, vid. Herniaria & Empetrum. Germ. Bruch-Kraut.

Candela Regis, vid. Verbascum. Germ. Willkraut.

Canicularis herba, vid. Hyoscyamum. Germ. Bilsen-Kraut.

Cannabis seu *Cannapus*, vid. Semen Cannabis.

Capilli Veneris, *Capilli terræ*, *Adianthum*, *Ebenotrichon foliis coriandri*, *Adianthum*, *Collitrichon*, *Polytrichon nigrum verum*, *Trichomanes*, *Herba Crinita* & *Capillaris*, *Circinnalis*, *Supercilium Terræ*. Germ. Venus-Haar/Jungfrauen-Haar. Advehitur ex Gallià Narbonensi, & annumeratur Herbis 5. Capillaribus.

Caprifolium, *Lilium inter Spinas*, *Periclymenum*, *Matrisylva*, *Sylvæ Mater*, *Volucrum majus*. Germ. Speck-Lilien/ Wald-Lilien. vid. Flores.

Cardamum & *Cressio*, vid. Nasturtium hortense. Germ. Kressen/ oder Garten-Kressen.

Cardiaca, *Marrubium forte primum Theophrasti*, *Marrubium mas*, *C. B.* germ. *Herba pectoralis*, *Agripalma* & *Manus St. Mariæ*, *Pata lupina*, *Melissa sylv. Trag.* Germ. Hertzgespankraut/ Hertzgesperrkraut/ Wolffstapp/ crescit juxta sepes, & post urbium mœnia.

Carduncutus & *Carduncellus*, vid. Senecio. Germ. Creutzkraut.

Carduus Benedictus, seu *Sanctus*, *Cnicus sylvestris attractilis* seu *Cnicus sylvestris hirsutior*, *Acanthium*, *Acanthus germanicus*, *Cnicus sylvestris alter Theophrasti*, *Cnicus supinus Cordi*, *Carduncellus*, *Carduus sylvestris secundus*, *Herba Turcha*. Germ. Cardobenedicten/ gesegnete Distel. Colitur in agris & hortis. Aqua eius spectat ad 4. Aquas Antipleuriticas.

Carduus fullonum, *Labrum* & *Lavacrum Veneris*, *Onocardium*, *Carduus Veneris*, *Dipsacus sativus*, *Virga pastoris*, Germ. Weberkarten/Karten-Distel/Bubenstrel. Crescit hinc inde, & colitur in hortis.

Carduus Hepaticus, *Thridax Agria*, *Chenoglossum*, Germ. Gänß-Zunge/ wilder Lattich/ Leberdistel. vid. Lactuca sylvestris.

Carduus Mariæ, *Carduus lacteus*, *Spina alba hortensis* & *Lactuaria*, *Carduus albus* & *Carduus Marinus*, *Carduus leucographus*, *Carduus albis maculis notatus vulgaris*, *Silybum*, *Chamæleon Brunf.* Germ. Marien-Distel/ Frauen-Distel/ Wehdistel/ crescit hinc inde, & in hortis. Aqua ejus adscribitur 4 Aquis Antipleuriticis.

Carduus Veneris, vid. Carduus fullonum. Germ. Bubenstrehl/ Weberkarten.

Caros, seu *Carum*, vid. Semen Carvi. Germ. Kümmel.

Caryophyllata, vid. Radices Caryophyllatæ.

Cassutha, vid. Cuscuta. Germ. Flachs-Seyden.

Castrangula, vid. Scrophularia major.

Cataria, vid. Nepeta, Germ. Katzenkraut.

Caucalis, *Pes gallinaceus*, *Pes Pulli*, *Apium* seu *Petroselinum arvense*, *Lappa agrestis*. Germ. Wilde Petersilgen. Interdum etiam *Myrrhamedia* vocatur.

Cauda equina, vid. Equiſetum. Germ. Schafftenheu.
Cauda & Lauda muris, Craſſula minor, herba Tonitru. vid. Sempervivum minus.
Centaurium majus, vid. Rhaponticum vulgare.
Centaurium minus, Planta febrifuga, Fel Terræ, Centaurium parvum, Leptophyllon, Lymneſium, Lymneum & *Libadium panax*, *Salſa parilla Germanica.* Germ. Aurin-Kraut / Centaur / Erdgall / Fieber-Kraut / Tauſend Gulden Kraut. Rigua amat loca, naſciturque in pratis ſabuloſis.
Centummorbia, vid. Numularia. Germ. Pfenning-Kraut.
Centumnodia, vid. Polygonum. Germ. Wegtritt.
Cerefolium, Chærefolium, Gingidium, Chærophyllum ſativum. Germ. Körbel / Kerbel / oder Kerbel-Kraut.
Ceterach, Ceterachum, Calcifraga Scribon. Aſplenium ſeu *Aſplenion*, vel *Aſplenum*, *Scolopendrium verum* ſeu *minus*, *Splenium Scribon.* & Hemionium. Germ. Klein Miltz-Kraut / oder Neſſelfehrſen. Creſcit in Rupium fiſſuris, locisque aſperis ſine floribus, eſt una ex quinque Herbis capillaribus.
Chamæciſſos, vid. Hedera terreſtris. Germ. Gundelreben.
Chamæcypariſſus, herba Cupreſſina. Germ. Cypreſſen Kraut / Waldſamen-Baum.
Chamædrys, Chamærops, Calaminthina Quercula, Serratula minor, Quercula minor, Linodris calamandrina, *Chamædris vera*, *Chamædrys major* & *minor repens*, *Triſſago*, ſeu *Trixago.* Germ. Gamanderlein und Camenderlein / Erdt-Weyrauch / Klein Bathengel / Edel Chamanderlein und Braune Manderlein. Naſcitur in locis aſperis & petroſis, coliturque in hortis.
Chamædrys aquatica, ſeu *paluſtris*, *Triſſago* ſeu *Trixago aquatica*, vid. Scordium. Germ. Lachen-Knoblauch.
Chamædrys vulgaris, *Pſeudo-chamædrys*, *Morſus Mulierum, Teucrium.* Germ. Blau oder wilde Chamanderlein. Creſcit hinc inde.
Chamælea, vid. Mezereon. Germ. Welſch Seydelbaſt.
Chamæleon Brunsfelſ. eſt Carduus Mariæ. Germ. Marien-Diſtel.
Chamæleon, vid. Radices Cardopatiæ. Germ. Eber-Wurtz.
Chamæmelum fœtidum, vid. Cotula fœtida. Germ. Grotten-Dill.
Chamæmelum Romanum, Chamomilla Romana, Leucanthemum odoratum, *Anthemis odorata multiplici Flore*, *Parthenium* ſeu *Chamæmelum nobile*, vel *odoratum.* Germ. Römiſche und edle Chamillen. Colitur in hortis.
Chamæmelum vulgare, vid. Flores Chamomillæ vulgaris.
Chamæpitys, Abiga, Ajuga, Arthetica, Iva Arthetica & *Arthritica*, *herba apoplectica*, *Ajuga luteo flore*, *Thus Terræ Plin. Arab. Pidigrin.* Germ. Erdpin / Erdkiefer / Je länger je lieber / Schlag-Kräutlein / Feld-Cypreſſen / Vergiß mein nicht. Creſcit in Campis paſſim, & in hortis.
Chelidonia & *Celidonia*, ſeu *Cheledonium majus*, & *Othonium*, vel *Cratæa* & *Philomedium, Hirundinaria, Chelidonium vulgare, Pandiana,* Hubium & *Fabium.* Germ. Schölkraut / Schöllwurtz / Schwalben-Kraut / Gold-Wurtz-Kraut / und Gilb-Kraut. Creſcit paſſim juxta ſepes, adhæreſcitque muris.
Chelidonia, ſeu *Chelidonium minus, Ficaria* & *Scrophularia minor*, *Chelidonium rotundifolium minus*, *Arabicè Memiten.* Germ. Feygwartzen-Kraut / klein Schel-Kraut / Mayen-Kraut / Scharbocks-Kraut / Feygblatter-Kraut / klein Schwalben-Kraut / Bieberhödlein und Nammenhödlein. Creſcit locis humidis & paluſtribus.
Chomilla, vid. Flores Chamomillæ. Germ. Chamillen-Blumen.
Chomomilla ſylveſtris, vid. Cotula fœtida. Germ. Groten Dill.
Chœrefolium, vid. Cerefolium. Germ. Kerbel-Kraut.
Cherefolium felinum, vid. Fumaria. Germ. Erdrauch.
Chiliophyllos, Achillæa, & *Achillea, Militaris herba, Supercilium*, & *Lumbus Veneris*, vid. Millefolium.
Chondrilla altera Dod. vid. Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein.

Chryſan-

Chrysanthemon, vid. Calendula, seu Flores Calendulæ.
Chrysocome, vid. Flor. Stæchat. Citr. Germ. Rheyn-Blumen.
Chrysogonum, Semptem & *Septifolium*. vid. Tormentilla. Germ. Tormentill.
Cicerbita, Sonchus asper, *spinosus, sylvestris, Cicerbita aspera, Sonchus officinalis Jungermanni*. Germ. Wilder Endivien/ Sonchen-Kraut/ wilder Hasen-Köhl/ Gänß-Distel und Sau-Distel/ Du-Distel. Crescit passim.
Cicerbita, Lactucella, Sonchus albus, Palatum Leporis, Lactuca leporina, Sonchus levis, & *Olus anserinum*. Germ. Sonchen-Kraut/ Hasen-Köhl. Nascitur in campis, hortis & Vineis.
Cichoreum agreste, sylvestre, vid. Rad. Cichorei agrestis.
Cichoreum domesticum, hortense, sativum, Taraxicum Arabicum. vid. Radices.
Cicuta major, Amaurosis, Cicutaria vulgaris, Dolia, Conium & *Ciconium*, & *Catechomeum*. Germ. Scherling/ Wüterich/ Dollkraut. Crescit passim in pratis, locis incultis & umbrosis.
Cincinnalis, Sagminalis & *Sanguinalis herba*. vid. Verbena. Germ. Eysen-Kraut.
Citrago, Citraria, vid. Melissa. Germ. Mutter-Kraut.
Clematis Daphnoides, vid. Vinca per Vinca. Germ. Singrün.
Clibodum seu *Clybodium, Clybatis* seu *Clybetis Nicandri*, vid. Parietaria. Germ. Glaß Kraut.
Cnicus, vid. Semen Carthami, seu Flores Cnici.
Cnicus sylvestris, vid. Carduus benedictus. Germ. Cardobenedicten.
Cochlearia folio subrotundo, *Cochlearia Batavica*. Germ. Löffel-Kraut/ Scharbocks-Heyl. Colitur in hortis.
Cochlearia aquatica, Germ. Frösch-Löffel-Kraut. vid. Herb. Plantag. aquaticæ.
Colchicum album non venenatum. vid. Rad. Hermodactyli.
Colchicum commune, seu *Ephemerum nostràs*. Germ. Herbst-Blumen/ Zeitlosen/ Hunds-Hoden/ oder nackigte Huren. Radix est Bulbo similis, in pratis & locis humidioribus nascitur, quæ exsiccata flaccida est, minimè purgatrix sed lethalis. *Johann. Rhen.*
Callitrichon, Polytrichon nigrum verum. vid. Capilli Veneris.
Colutea, Germ. Schaff-Linsen/ oder welsche Linsen. Est Planta Sennæ similis, sed in duplo pondere adhibenda, aliquando Sennis admixta invenitur.
Condisi, vid. Saponaria, Germ. Seyffen Kraut.
Consolida aurea & *media*, vid. Virga aurea. Germ. Gülden Wund-Kraut.
Consolida lactaria, Pulmonaria Gallica. vid. Auricula muris major. Germ. Mauß-Oehrlein.
Consolida major, vid. Rad. Consolid. major seu Symphyti.
Consolida media, petræa & *saxatilis*. vid. Prunella Germ. Prunellenkraut.
Consolida minor. vid. Bellis hortensis seu pratensis.
Consolida petræa seu *saxatilis*, vid. Prunella. Germ. Prunellen-Kraut.
Consolida pyrifolia. vid. Pyrola. Germ. Wintergrün.
Consolida regalis, vid. Flores Calcatrippæ. Germ. Rittersporn.
Consolida rubra, vid. Rad. Tormentillæ. Germ. Bluth-Wurtz.
Consolida Sarracenica, seu *Solidago Sarracenica, Virga aurea, latifolia, Herba fortis* seu *Sortis Fuchsii*. Germ. Heydnisch Wund-Kraut. Crescit in locis montanis, sed magis udis & depressis.
Consolida Solis, Helianthemum. Germ. Sonnen-Günsel/ Sonnen-Blümlein.
Convolvulus major, vid. Volubilis. Germ. Windten.
Convolvulus marinus, Volubilis marin. vid. Soldanella. Germ. Meerwindten.
Conyza major, Cunilago, Pulicaria. Germ. Dürr-Wurtz/ Hunds-Aug oder Flöh-Kraut. Crescit in Campis & sepibus.
Conyza media, Astaris flore luteo, Herba Dysenterica, Germ. Ruhrkraut. Crescit in Campis & sepibus.
Corallina, Muscus marinus, Muscus maritimus, Corallina Officinarum, Bryon Thalassion. Germ. Meer-Moß/ Corallen-Moß. Inhæret Scopulis & Piscium testis, Corallisque, eô plane modô, quô muscus arboribus innascitur, optimaque est, quæ à Corallis detrahitur.

Corona Monachi, vid. Herb. seu Rad. Taraxaci. Germ. Pfaffenröhrlein.
Corona Regia, *Lotus mellea*, *Sertula Campana*, *Melilotus*. Germ. Stein-Klee.
Corona Sacerdotis, est Taraxacum. Germ. Pfaffenröhrlein.
Corona Terræ, vid. Hedera terrestris. Germ. Gundelreben.
Corona Virginea, *Palma Virginea*, vid. Vinca per Vinca. Germ. Sinngrün.
Costa equina, vid. Plantago minor. Germ. Spitziger Wegerig.
Costus hortorum, vid. Mentha Sarracenica. Germ. Frauen-Müntz.
Cotula fœtida, *Cynanthemis*, *Bufonaria*, *Chamomilla canina*, *Chamæmelum fœtidum*, *Anethum caninum*, *Buphthalmum fœtidum*, *Amarella*, *Chamomilla sylvestris*, *Herba Virginea*, *Parthenium verum Fuchsii*, *Oculus Solis Fuchsii*. Germ. Krotten-Dill/ Hunds-Dill/ stinckende Chamillen / Hunds-Chamillen / Magd-Blumen. Crescit passim.
Cotula non fœtida, vid. Buphthalmum.
Crassula, *Crassula major*, *Aizoon agrion*, *Fabaria*, *Faba inversa*, *Thelephium vulgare*, *Illecebra major*, *Herniaria major*, *Faba Ægyptiaca*, *Faba Jovis*, *Faba pinguis*, *Colocasia*, *Faba crassa*, *Sempervivum sylvestre* vel *vineale*, *Sedum agreste*. Germ. Knaben-Kraut / Wund-Kraut / Fette Hennen/ oder St. Johannis Kraut/ Fetz-Zwang/ Fetz Wein / Donner-Kraut und Donner-Bohnen/ Bruch-Kraut/ Bruch-Wurtz/ Groß Bruch Kraut/ Wund-Kraut/ Zumpen-Kraut. Crescit in campis & hortis.
Crassula minor, vid. Sempervivum minus. Germ. Kleine Haußwurtzel.
Cressio & *Cardamum*, est Nasturtium hortense. Germ. Garten-Kressen.
Crethamus, *Crithmum*, *Fœniculum marinum minus*, & *Petroselinum marinum*, *Batis* & *Batis marina*, & *Unguis Aquilæ*. Germ. Meer-Fenchel/ Bacillen/ Meer-Peterlein.
Crinita Herba, vid. Trichomanes.
Crocus, vid. L. C. Crocus & Flores Croci. Germ. Saffran.
Cruciata, Germ. Creutz-Wurtz/ Modelger. vid. Rad. Cruciatæ.
Crucis S. Herba, est Tabaca, Tabacum, Tobacum, Tubac & Nicotiana, G. Toback.
Cucumis Asininus, vid. Rad. Cucumeris Asinini.
Cucumis sativus, vid Semen Cucumeris. Germ. Kukummer-Kern.
Cunila Bubula Plinii, vid. Origanum officinale, Germ. Dosten oder Wolgemuth.
Cunila rustica seu *sativa*, est Satureja. Germ. Saturey.
Cupressus, seu *Cyparissus humilis*, *seu hortulana*, *Santolina altera*, *Dod. Absinthium marinum*, *Abrotanum fœmina*, *Chamæcyparissus*, *Cupressus herba*, *Santonicum minus*, *Polium Theophrasti*. Germ. Cypreß/ Garten-Cypreß/ Stabwurtz-Weiblein. Colitur in Hortis nostratibus.
Cuscutha major, *Cassutha*, *Epithymbra*, *Cassytha* & *Cassutha Thymbræ*, *Angina Lini*, *Casfita Plin. Androsaces vulgo Cuscuta*. Germ. Flachs-Seyden / Seyden-Kraut / Dottern-und Filtz-Kraut. Adnascitur passim Herbis, Fruticibus, potissimum Lino, Lupulo & Urticæ.
Cuscuta minor, vid. Epithymum. Germ. Thym-Seyden/ Stoltz-Kraut.
Cuscuta Urticæ, seu *Cassyta Urticæ*, *Epiortica*. Germ. Nessel Seyden.
Cymbalaria, *Umbilicus Veneris*. Germ. Jungfern-Nabel. Colitur in hortis.
Cynoglossum, vid. Rad. Cynoglossi. Germ. Hunds-Zungen.
Cynosbatos, vid. L. C. Cynosbati seu Cynosbatos.
Cyparissus & *Cypressus humilis*, vid. Cupressus. Germ. Garten-Cypressen.
Dens caballinus, vid. Hyoscyamus, seu Rad. Hyoscyami.
Dens Caninus, vid. Taraxacum vel Rad. Taraxaci.
Dens Leonis, vid Taraxacum, seu Rad. Taraxaci.
Dentaria, vid. Rad. Dentariæ.
Dendrolibanum, *Herb. Salutis*, *Iberitis Apuleij*, est Rosmarinus. Germ. Roßmarin.
Diapencia & *Diapensia*, est Alchimilla. Germ. Sinau/ vid. Alchimilla.
Diapensia, vid. Sanicula. Germ. Sanickel.
Dictamnus albus, vid. Radices Dictamni albi.
Dictamnus creticus, seu *Dictamnum Creticum* seu *verum*, & *Diptamnus creticus officinalis*, *Pulegium Cervinum* & *Martis*, *Dorcis Ætii*. Germ. Cretischer Diptam. Crescit in monte Da, seu Dycta. Ex Insula Creta advehitur.

Dipsacus,

Dipsacus, vid. Carduus Fullonum. Germ. Buben-Strel.
Doronicum, vid. Radices Doronici. Germ. Gembsen-Wurtzel.
Dracunculus esculentus, hortensis, Dragoncellus, Dracunculus, hortulanus, Draco herba, Draco hortensis Gesneri, Tarchon Avicennæ, Acetarius Gesneri. Germ. Dragan-Kraut/ Draben/ Kaysers Salat/ oder Bertram-Kraut/ Traben-Kraut. Colitur in hortis.

Dracunculus minor, vid. Rad. Serpentariæ.
Drosera & *Drosium, Dioscorid. Stellaria Matth.* est Alchimilla. Germ. Sinau/ vid. Herbas.

Dulcamara, vid. Amara dulcis. Germ. Je länger je lieber.
Ebulus,, *Chamaacte, Sambucus arvensis, humilis, Sambucus pumila, Sambuci alterum genus.* Germ. Nieder Holder/ Attich/ Ackerholder/ und wilder Holder. Differt à Sambuco, quod arborescat Sambucus, Ebulus vero herbaceo generi accedat. Crescit in campis.

Echioglossum, vid Ophioglossum. Germ. Natter-Zünglein.
Elatine, vid. Hedera Terrestris. Germ. Gundelreben.
Elenium, vid Enula seu Rad. Enulæ. Germ. Aland-Wurtz.
Eleoselinum, vid. Apium vulgare. Germ. Wasser-Eppig.
Elleborus albus, vid. Radices Ellebori, sive Hellebori albi.
Elleborus niger, vid. Rad. Hellebori nigri. Germ. Schwartze Nießwurtz.
Empetrum Fuchsii, est Adiantum candidum, Salvia vitæ, Paronychia, velRuta muraria, seu parietum. Germ. Mauer-Rauthen.
Empetrum Trag. vid. Herniaria. Germ. Bruch-Kraut.
Endivia major, seu *Endivia latifolia, Intybus hortensis major* & *sativa, Intubum* seu *Intybum latifoltum, sativum, Seris* seu *Endivia alba major, Seris Domestica latifolia.* Germ. Andivien/ oder Endivien/ weiß Endivien. Colitur in hortis.

Endivia minor, Intybus hortensis angustifolia, Seris minor, Scariola vel *Seriola* & *Endiviola.* Germ. Klein Endivien/ Scariol und Garten-Seriol. A majori Endivia tantum differt quod minor sit. Colitur in hortis.
Endivia sylvestris, vid. Cichoreum sylvestre.
Eneophyllum, vid. Ophioglossum. Germ. Natter-Zünglein.
Enula seu *Elenium*, vid. Rad. Enulæ. Germ. Aland-Wurtzel.
Epatica, seu *Hepatica aurea*, seu *nobilis*, *Trinitas*, seu *Herba Trinitatis, Trifolium aureum, Hepaticum* seu *nobile, Epatica alba, Trifolium magnum, Hepatica trifolia, Trifolium epaticum flore simplici.* Germ. Hertz-oder Edel-Leber-Kraut/ gulden Leber-Kraut/ Edler Klee. Nascitur in uliginosis & inter fruteta, coliturque in hortis.

Epatica fontana, seu *saxatilis*, vid. Lichen.
Epatica nobilis, vid. Epatica Aurea, seu Nobilis.
Epatica saxatilis, vid. Lichen.

Epatica seu *Hepatica stellata, odorata, stellaria, stellaris, sylvestris*, *Aspergula* & *Asperula flore albo, Alyson Plin. herba Cardialis, Asperula odorata, Asperine sylvestris flore albo stellato, Matrisylva, Asperula* seu *Rubedo montana odorata.* Germ. Wald-Männlein/ Wald-Meister/ Sternleber-Kraut/ Waldleber-Kraut/ Hertzfreund und Hertz-Freude/ und Wald-Winde. Gaudet solo nemoroso, & in Sylvis invenitur.

Epiglossum, vid. Hippoglossum. Germ. Zäpfflein-Kraut.
Epiphyllocarpon, idem quod Hippoglossum.
Epithymbra, Cassytha, seu *Cassuta Thymbræ.* Germ. Römisch Saturen-Seyden.
Epithymum, seu *Epithymus creticus, Cassutha* & *Chassytha*, seu *Cuscuta minor* & *Cuscuta Thymi.* Germ. Crethische Thym-Seyden/ Stoltzkraut. Integra Planta ex Italia advehitur.

Epturtica, seu *Cassytha*, sive *Cuscuta Urticæ.* Germ. Nessel-Seyden.

Equiſetum, Herba equinalis, Cauda caballina, ſeu *equina, Aſprella, Hippuris*. Germ. Schaffteńheu/Roß-oder Pferds-Schwantz/Gänß-Kraut/Zinn-Kraut/Katzen-Wedel/Katzen-und Kandten-Kraut. In Pratis riguis & ſcrobibus naſcitur.

Erica, Germ. Heyde/ creſcit in arenoſis, ſiccis & incultis locis.

Eringium ſeu *Iringus*, vid. Rad. Eryngii. Germ. Manns-Treu-Wurtzel.

Eruca, ſeu *Eruca ſativa*, vel *Erratica*, *Eruca latifolia*, *alba ſativa*, *Rucula marina major & Sinapi*, *Eruca ſylveſtris*, *Sinapis alterum genus*, *Erucula major*. Germ. Weiſſer Senff/Rauckeń. Gaudet arido ſolo, adeò, ut in Muris quoque naſcatur, ſeriturque in hortis, vid. Semen Erucæ.

Eryſimon, ſeu *Eryſimum*, *Irio Lobelii*, *Verbena fœmina* & *Sophia Chirurgorum*. Germ. Wilder- oder Weg-Senff/Hederich/Kleinſamen-Kraut/ creſcit juxta vias.

Eſula, vid. Radices Eſulæ. Germ. Wolffs-Milch-Wurtzel.

Eupatorium Avicennæ, eſt Eupatorium Cannabinum ſeu vulgare.

Eupatorium cannabinum, *Cannabina aquatica mas*, *Eupatorium Avicennæ* ſeu *Officinale*, *vulgare*, *herba St. Kunigundis*, *Trifolium cervinum*, & *Origanum aquaticum*, *Eupatorium Avicennæ creditum*, ſeu *adulterinum*. Germ. Waſſer-Doſten/Kunigund-Kraut/Hertz-Klee und Hertz-Günſel/Doſen-Kraut/Alb-Kraut/Hirſch-Klee/ creſcit in locis uliginoſis.

Eupatorium Dioſcoridis, vid. Agrimonia. Germ. Odermenning.

Eupatorium Græcorum, vid. Agrimonia, Germ. Odermenning.

Eupatorium Meſuæ, vid. Ageratum. Germ. Kleiner Keſten-Balſam.

Eupatorium Meſuæ à quibusdam etiam Gratiola intelligitur. Germ. Wild tauſend Gulden Kraut/weiß Aurin.

Eupatorium veterum, *Dioſcorid*, & *Græcorum*, vid. Agrimonia. Germ. Agermenning.

Euphragia, & *Eufragia*, ſeu *Euphraſia*, & *Eufraſia*, *Euphraſia officinalis*, ſeu *vulgaris*, *Euphragia alba*, *Euphroſyne*, *Euphraſia Argentinenſium*, vel *Herba ocularia* & *Luminella*, *ſeu Ophthalmica*, Herba *lucida*. Germ. Augen-Troſt. Creſcit locis apricis ſabuloſis.

Faba, vid. Semen ſeu Faba. Germ. Bohnen.

Faba Jovis, *Faba Ægyptiaca*, *Faba craſſa* ſeu *pinguis*, vid. Craſſula. Germ. Knaben-Kraut.

Fabaria, vid. Craſſula major. Germ. Knaben- oder Wundt-Kraut.

Farfara, *Aphyllanthes Theophr. Becchium*, *Farfarella*, *Filius ante Patrem*, Herba *Dni. Quirini*, *Tuſſilago*, *Ungula Caballina* ſeu *equina*, *Farfarago*, *Farfugium*, *Chamæleucæ*, *Populago*, *Populus pumila*. Germ. Brandt-Lattig/Huff-Lattig/Huffelen/Roßhub/oder Roßhuff/St. Quirins-Kraut/ naſcitur in amœnis & riguis locis.

Febrifuga, vid. Centaurium minus. Germ. Tauſend Gulden Kraut.

Fel Terræ, vid. Centaurium minus. Germ. Tauſend Gulden Kraut.

Ferruminatrix Lob. vid. Sideritis. Germ. Beruff-Kraut.

Filipendula, ſeu *Philipendula*, Germ. Rother Steinbruch. vid. Rad. Philipendulæ.

Flammula, eſt Herba Antiſcorbutica & ſpecies Clematitis, colitur in hortis, & creſcit in agro Norico, motu ſpontaneo.

Fœniculum marinum, vid. Petroſelinum Marinum. Germ. Bacillen/oder Meer-Fenchel.

Fœniculum porcinum, vid. Rad. Peucedani.

Fœniculum vulgare, *Fœniculum noſtrum vulgare*, *Marathrum*, *quibusdam* Hippomarathrum *putatum*, Germ. Fenchel-Kraut/ colitur in hortis & vineis.

Fœnum Camelorum, vid. Schœnanthum. Germ. Kameel-Heu.

Fœnum Græcum, vid. Semen Fœnu Græci.

Folium Indum, ſeu *Malabathrum*, *Folium Indi Seplaſiariorum*, *Caſſiæ Folium*, *Tamalapatra*,

lapatra, Codegi Indi, i. e. Folium Indum. Germ. Indianisch Bladt/ eligenda sunt recentiora viridiuscula, ex Ægypto, India & Syriâ advecta. Vid. *L. F.* Folia aut Folium Indum. Plura legenda sunt apud *C. B. Garc. Diosc.* &c.

Folium Sennæ, vid. L. S. Sena seu Senna.

Folium Thee, vid. L. T. Thee Folia.

Fortis seu *Fortis herba Fuchsii*, est Solidago, seu Consolida Sarracenica, Germ. Heydnisch Wund-Kraut.

Fragaria vulgaris, seu *Fragula, Trifolium fragiferum* & *Fragrum*. Germ. Erdbeer-Kraut / crescit locis opacis.

Fraxinella, vid. Rad. Dictamni albi.

Fraxinella, vid. Cortices Fraxini. Germ. Eschbaum-Rinden.

Fuga Dæmonum, vid. Flores Hyperici & Rad. Hellebori nigri.

Fullonum berba, vid. Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut.

Fumaria bulbosa, vid. Rad. Aristolochiæ rotundæ vulgaris.

Fumaria Officinarum, vulgaris, Capnos Lob. Cherefolium columbinum & *felinum, Fumus Terræ, Fumaria flore albo* & *purpureo*. Germ. Tauben Kropff / Taubenkörbel/ Erdrauch / wilde Rauthen / Krätzheyl / Katzenkörbel. Crescit passim & ferè ubique.

Galega, & *Castracana, Rutha capraria* & *caprina, Galega vulgaris*, Germ. Geyß-Rauthen/ und Plecken-Kraut / colitur in hortis.

Galeopsis Fuchsii, vid. Radices Scrophulariæ.

Galiopsis Dioscorid. vid. Urtica mortua. Germ. Todte Nesseln.

Gallitrichum seu *Gallitricum*, vid. Horminum.

Gallium, Gallion, & *Galation*, & *Galerium luteum primum, Gallii primum genus, Gallium flore luteo*. Germ. Wald-Stroh/ oder Alstroh/ Unser Frauen Beth-Stroh / Meger-Kraut / Wegstroh. Crescit passim.

Gattaria herba, vid. Nepeta. Germ. Katzen-Kraut.

Genicularis berba, vid. Rad. Valerianæ. Germ. Baldrian-Wurtzel.

Genista, vid. Flores Genistæ. Germ. Pfrimmen.

Geranium, multa Geranei recensentur genera, Officinis maximè inusitata, usitatius tamen præ cæteris est *Geranium Robertianum, aliis Gratia DEI, Geranium Robertianum primum, herba Roberti* seu *Ruperti, Rostrum Ciconiæ, Acus muscata, Acus pastoris, Pes columbinus*. Germ. Storch-Schnabel-Kraut/ Ruprechts-Kraut / Gichtkraut / GOttes Gnade / klein Schöll-Wurtzel / klein Schwalben-Kraut / Rothlauff-Kraut (quia Erysipelati mederi dicitur) passim nascitur in campestribus secus vias & juxta sepes.

Gingidium, vid. Cerefolium. Germ. Körbel-Kraut.

Glastum Guadum, Isatis. Germ. Weyden. Sativ. & Sylvestris.

Glabra, Jacea nigra, vid. Morsus Diaboli. Germ. Teuffels Abbiß.

Glycypicron, vid. Amara dulcis. Germ. Hinsch-Kraut.

Gnaphalium montanum, vid. Auricula Muris mont.

Gramen Officinale, vid. Radices Graminis.

Gramen Parnassi, vid. Unifolium. Germ. Einbladt.

Gramen Porcinum, vid. Polygonum. Germ. Weegtritt.

Gratia Dei, vid. Geranium Robertianum.

Gratia Dei, etiam Gratiola ità nominatur.

Gratiola, interdum etiam à quibusdam Eupatorium Mesuæ esse putatur.

Gratiola seu *Gratia Dei, Lymnesium* seu *Centaroides, Sancta Caballina*. Germ. Wilder Aurin/ Gottes Gnaden-Kraut/ Erdtgallen/ crescit in campestribus & pratis, & in agris Argentoratensibus.

Grossulariæ, vid. Uvæ crispæ, Uvæ marinæ. Krusselbeer.

Grossulariæ rubræ, vid. Ribes s. Uvæ Johannis.

Habilla, Habiola, Bruscandula, Lupus reptitius seu *volubilis, Vitis Septentrionalis*, vid. Lupulus. Germ. Hopffen.

Hæmionitis Dioscorid. Germ. Vermeinte Hirsch-Zunge.
Hæmionitis Fuchsii, vid. Scolopendrium. Germ. Hirch-Zunge.
Hedera arborea, seu *assurgens*, *Corymbosa communis Lob.* *Hedera helix*, *major*, *minor*, *nigra*, *Cissus* & *Cistus.* Germ. Ebheu / Eppich / Baum-Epheu. In sylvis excelsas arbores, antiqua ædificia, urbium mœnia scandit.
Hedera terrestris, *Hedera humilis vulgaris*, *Corona terræ*, *Elatine*, *Chamæcissos*, *Chamæclema*, *Heliotropium cæruleum.* Germ. Gundelreben / Grund-Reben / Grund-Mann / Erd Epheu / Dannen-Reben / Gun-Reben / Donner-Reben. Crescit passim juxta sepes ac muros toto anno.
Hedipnos major, vid. Taraxacum. Germ. Pfaffenröhrlein.
Hedyosmos Agrios, *Mintheagria*, *Balsamita felina*, *Mentha Caballina*, vid. Menthastrum. Germ. Katzen- oder Roßmüntz.
Heliotropium, vid. Cichoreum agreste, sive sylvestre.
Helxine, vid. Parietaria. Germ. St. Peters-Kraut.
Henophyllon, vid. Ophiogossum. Germ. Natter-Zünglein.
Henricus bonus, vid. Bonus Henricus.
Hepatica aurea, vid. Epatica aurea.
Hepatica fontana, vid. Lichen.
Hepatica nobilis, vid. Epatica aurea.
Hepatica saxatilis, vid. Lichen seu Epatica saxatilis.
Hepatica stellata, vid. Epatica stellata.
Hepaticum trifolium, vid. Epatica aurea.
Heptaphyllon, vid. Rad. Tormentillæ. Germ. Bluth-Wurtz.
Herba pectoralis, vid. Cardiaca. Germ. Hertzgespan-Kraut.
Herniaria major, *Faba Ægyptiaca*, & *Faba Jovis*, est Crassula major. Germ. Knaben-Kraut.
Herniaria minor, *Empetrum Trag.* *Millegrana major*, *Polygonum minus*, seu *Cancri herba minor*, *Herniaria multigrana Serpilli folia*, *herba Turca.* Germ. Harn-Kraut / Tausend-Korn / Bruch-Kraut / Stopffsloch. Crescit locis arenosis ac aridis, & juxta vias.
Herpillum, vid. Serpillum. Germ. Quendel.
Hibiscus, *Ibiscus*, *Bismalva*, vid. Alhea. Germ. Eybisch.
Hieracium latifolium, vid. Cichoreum.
Hieracium majus, vid. Taraxacum. Germ. Pfaffenröhrlein.
Hippoglossum & *Hyppoglossum*, *Laurus Alexandrina*, *Bonifacia*, *Bislingua*, *Epiglossum*, *Lingua pagana*, *Epiphyllocarpon*, *Uvularia*, Germ. Zäpfflein-Kraut / Keel-Kraut / Auffenbladt / Zungen-Bladt. Vid. *Tabernæmontanus.*
Hipposelinum, vid. Levisticum. Germ. Liebstöckel.
Hippuris, vid. Equisetum. Germ. Schafften-Heu.
Hirundinaria, *Chelidonia minor.* Germ. Schel-Kraut / oder Wurtz.
Hirundinaria, *Centummorbia*, *Nummularia*, *Serpentaria.* Germ. Pfenning-Kraut. Vid. Herbas.
Hirundinaria, vid. Radices Hirundinariæ. Germ. Schwalben-Wurtz.
Hispidula, *Pes Cati*, *Gnaphalium montanum*, *Æluropus*, *Pilosella montana* seu *Hispida.* Germ. Katzen-Pfoten / Katzen-Fuß / Engel-Blümlein / Feld-Kätzlein / Frauen-Blumen / Tag- und Nacht-Blumen. Crescit in Collibus ac locis siccis & apricis.
Horminum, *Centrum Galli*, *Gallitrichum*, *Geminalis*, *Matrisalvia*, *Orminum*, *Orvala*, *Sclarea*, *Scarlea sativa*, *Tota bona.* Germ. Scharlach- oder Muscateller-Kraut. Seritur in hortis.
Hydropiper, vid. Persicaria. Germ. Flöhe-Kraut.
Hyoscyamus albus, vid. Radices Hyoscyami.
Hyoscyamus Peruvianus, vid. Nicotiana, vel Tabacus.
Hypericum, vid. Flores Hyperici. Germ. Johannis-Blumen.

Hyssopum, seu Hyssopus, hortensis, officinalis, sativa, vulgaris, Hyssopus arabum, cœrulea, sive *spicata*. Germ. Jsop/ Jspen / Kirchen- oder Clöster-Jsop. Colitur in hortis.
Hyssopus agrestis, est Satureja, Germ. Gänß-Jsop.
Jacea, Herba Trinitatis, Viola flammea vel *tricolor, Viola tricolor hortensis, Jassa, Jacea major*. Germ. Freysam-Kraut/ Dreyfaltigkeit-Kraut / Sieben Farben-Kraut/ Je länger je lieber-Kraut / Braun-sorgen/ Stieff-Mütterlein. Nascitur sponte in cultis, seriturque in hortis.
Jacea nigra, vid. Morsus Diaboli. Germ. Teuffels Abbis.
Ibiscus, vid. Althea seu Bismalva. Germ. Eybisch.
Icteritis Apuleij, Deudrolibanum, H. Salutaris, est Rosmarinus. Germ. Roßmarin.
Illecebra major, est Crassula. Germ. Knaben-Kraut/ Fortz-Zwang.
Illecebra minor, vid. Sempervivum, seu Sedum minimum. Germ. Mauerpfeffer.
Imperatoria, vid. Radices Imperatoriæ. Germ. Meister-Wurtz.
Imperatoris Herba, vid. Taraxacum. Germ. Pfaffenröhrlein.
Impetiginaria petræa, seu *saxatilis*, Germ. Steinleber-Kraut. v. Lichen petræus.
Inda Folia, vid. L. F. Folia seu Folium Indum.
Intibus, vid. Endivia. Germ. Endivien.
Jovis Arbor, est Quercus. Germ. Ein Eychbaum. vid. Lignum Quercinum.
Jovis Barba, vid. Sedum. Germ. Hauß-Wurtz/ Donner-Brodt.
Iringus, vid. Eringium, seu Radices Eringii.
Irio & Irion Lobelii, vid. Erysimum. Germ. Wegsenfft.
Iris Illyrica seu *Florentina*, vid. Rad. Iridis Florentinæ.
Iris nostràs, vid. Radices Iridis nostratis.
Iris palustris lutea, vid. Rad. Acori vulgaris.
Isatis sativa & *sylvestris*. Germ. Zahme und wilde Weydt. vid. Glastum.
Iva arthetica seu *arthritica*, vid. Chamæpitys.
Jujula, Alleluja, Oxytriphyllum. Germ. Saurer Klee / vid. Acetosella.
Juncus aromaticus seu *odoratus*, vid. Schœnanthum.
Junonis lachryma, Herba Sacra, vid. Verbena, Germ. Eysen-Kraut.
Jusquiamus, vid. Hyoscyamus, seu Rad. Hyoscyami.
Kali Herba, est Herba quædam marina, Sedi instar, sed Coralliforma.
Kunigundis Herba, vid. Eupatorium Avicennæ.
Labrum seu *Lavacrum Veneris*, vid. Carduus Fullonum.
Lactuca capitata, crispa, hortensis, sativa, vulgaris. Germ. Lattig-Salat. Seritur in hortis.
Lactuca leporina, Thridax, Sonchus albus, Lactacella, vid. Cicerbita. Hasenköhl.
Lactuca sylvestris, Chenoglossum, Thridax Agria, Carduus Hepaticus. Germ. Gänß-Zunge/ wilder Lattich / Leber-Distel. Crescit passim.
Lactucella, Sonchus levis, vid. Cicerbita. Germ. Säu-Milch.
Lagopus, Pes leporinus, Lagopodium, Trifolium arvense, humile spicatum, Trifolium leporinum, Germ. Haasen-Klee/ Haasen-Pföthlein/ Katzen-Klee. Crescit inter Segetes.
Lamium alba linea notatum, seu *maculatum*, vid. Milzadella, seu Flores Urticæ mortuæ. Germ. Taube Nessel-Blumen.
Lanaria, Candelaria, vid. Verbascum. Germ. Wüllkraut.
Lanaria Fuchsii, vid. Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut.
Lanugo arborum, Amnion, Bryon, Spagnon. Germ. Baum-Mooß. vid. Muscus arborum.
Lappa major, vid. Rad. Lappæ majoris.
Lappa minor, vid. Radices Lappæ minoris.
Lappathum, vid. Radices Lappathi acuti.
Laserpitium Europæum, vid. Levisticum. Germ. Liebstöckel.
Laserpitium Germanicum, vid. Radices Imperatoriæ.
Lavacrum & *Labrum Veneris*, vid. Carduus fullonum. Germ. Weber-Karten.
Lavaria, Lanaria Fuchsii, vid. Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut.

Lavendu-

Lavendula, vid. Flores Lavendulæ. Germ. Lavendel.
Laurentii Sancti herba, I. est Consolida media, II. Sanicula, & III. Vincetoxicum.
Laureola flore purpureo, vid. Cortices Mezerei.
Laurifolia, Germ. Lorbeer-Blätter. Crescunt in Gallia, Italia, aliisque locis, & coluntur hîc in hortis.
Laurus Alexandrina, vid. Hippoglossum, Zäpfflein-Kraut.
Ledum, vid. Rosmarinus sylvestris. Germ. Wilder Roßmarin.
Lens, Germ. Eine Linse. Seritur in Agris.
Lens, *Lenticula aquatica*, *Lenticula Palustris*, *vulgaris*, Germ. Meerlinsen oder Wasser-Linsen. Aquis supernatat.
Leontopodium, vid. Achimilla. Germ. Sinau.
Lepidium, *Piperitis*, *Raphanus sylvestris*, *Iberis*. Germ. Pfeffer-Kraut. Colitur his in locis, in hortis aliàs non invenitur.
Leptophyllon, *Planta Febrifuga*, *Fel Terræ*, est Centaurium minus. Germ. Tausend Gulden Kraut.
Levcanthemum, vid. Chamomilla. Germ. Chamillen.
Levcojum luteum, vid. Flores Cheyri. Germ. Gelbe Violen.
Levcophyllon, *Candelaria*, vid. Verbascum. Germ. Wüllkraut.
Levisticum vulgare, *Laserpitii species*, *Ligusticum vulgare*, *Libisticum*, *Libanotites*, *Laserpitium Europæum*, *Smyrnium*, *Hipposelinum*. Germ. Liebstöckel / Brodt-Kraut / Säu-Kraut. Colitur in hortis, Ligusticum Seseli officinarum.
Libanotis, seu *Libanotis coronaria*, vid. Rosmarinus.
Lichen arboreus, *Muscus Pulmonum*, *Pulmonaria quercina*, vid. Pulmonaria arborea. Germ. Eychen Lungen-Kraut.
Lichen petræus, *saxatilis*, seu *Epatica fontana*, vel *saxatilis*, *Impetigenaria petræa*, seu *saxatilis*, *Muscus saxatilis*, *hepaticus*, *jecorarius*, *herba hepatica fontana*. Germ. Leber-Kraut / Steinleber-Kraut / Steinflechten / Maaß-Kraut / Brunnen-Kraut / Brunnen-Leber-Kraut. Crescit locis udis & umbrosis, in puteis juxta fontes.
Lienaria, *Milzatella*, *Lamium flore albo* seu *alba linea notatum*, vel *maculatum*, vid. Flores Urticæ mortuæ. Germ. Taube Nessel-Blumen.
Ligusticum, vid. Levisticum. Germ. Liebstöckel.
Ligustrum, vid. Flores Ligustri. Germ. Haußriegel-Blumen.
Lilium album, vid. Flores Lilior. alb. Germ. Weisse Lilien. vid. Flores.
Lilium inter Spinas, est Caprifolium, Germ. Speck-Lilien. vid. Flor. & Herb.
Limnesium, seu *Centauroides C.B.* aliis *Gratia Dei*, est Gratiola. Germ. Wilder Aurin.
Linaria aurea, vid. Flores Stæchatis Citrin. Germ. Rheyn-Blumen.
Linaria vulgaris, *lutea flore majori*, *Osyris*, *Herba urinalis*, *Linum B. Mariæ*, *Pseudo-linum*, *Tabinaria*, Germ. Leinkraut / Wilder Flachs / Harn-Kraut / Stall-Kraut / Unser lieben Frauen Flachs / Krotten-Flachs / Nabel-Kraut / Fischmäuler. Nascitur passim & ferè ubique.
Lingua Arietina, seu *Ovis*, vid. Plantago minor.
Lingua Avis, vid. Semen fraxini. Germ. Eschbaum-Samen.
Lingua Bubula, vid. Buglossum. Germ. Ochsen-Zungen.
Lingua Canina, vid. Cynoglossum. Germ. Hunds-Zungen.
Lingua Cervina, vid. Scolopendrium. Germ Hirsch-Zungen.
Lingua Pagana, vid. Hippoglossum. Germ. Zäpfflein-Kraut.
Lingua Serpentina, vid. Ophioglossum. Germ. Natter-Zünglein.
Lingua Viperina & *vulneraria*, est Ophioglossum Fuchsij. Germ. Natter-Zünglein.
Lingula & *Ligula*, vid. Ophioglossum. Germ. Natterzünglein.
Linozostis agria, *Cynia*, *Cynocrambe*, *Phyllon Arrhenogenon Theophr.* vid. Herba Mercurialis. Germ. Bingel-Kraut / Wintergrün.

Linum,

Linum Beatæ Mariæ, Osyris. Germ. Leinkraut/ vid. Linaria.
Linum sativum, vid. Semen Lini. Germ. Leinsamen.
Lithospermum, vid. Semen Mylii Solis. Germ. Meer Hirsen.
Lonchitis altera, Asplenum majus, seu *sylvestre, Spicantum*, *Lingua cervina*, seu *Scolopendrium.* Germ. Hirsch-Zung / vid. Scolopendrium majus.
Lotos Agrios, Lotus sylvestris, est Melilotus. Germ. Stein-Klee / vid. Herbam Meliloti, seu Loti sylvestris.
Lotus hortensis, hortorum, odorata, sativa, *Trifolium cervinum* seu *odoratum.* Germ. Sieben Gezeit/ zahmer Stein-Klee / Garten-Klee. Colitur in hortis.
Lotus sylvestris, communis Lybica, Melilotus Avicennæ Germanica, Melilotus saxifraga, Lotus urbana, Melilotus alba & lutea, Sertula campana, Corona regia, Lotus mellea, Syriaca melilotus, Saxifraga lutea, Trifolium ursinum. Germ. Stein-Klee / Edler Stein-Klee / Honig-Klee / Beeren-Klee. Crescit in agris, campis & locis arenosis.
Lujula, vid. Acetosella. Germ. Sauer Kleee.
Luminella, Ocularis seu *ophthalmica Herba*, est Euphragia seu Euphrasia. Germ. Augentrost / vid. herbas.
Lunaria Botrytis, *Lunaria minor, racemosa, recta, Selinitis vulgaris.* Germ. Mon-Kraut. Monrauthen. Crescit in sylvis.
Lupulus domesticus, seu *sativus* & *salictarius, Lupulus mas, Lupus reptitius, volubilis Mesues, volubilis magna, Habilla, Habiola, Bruscandula*, *Vitis septentrionalium.* Germ. Hopffen. In sepibus & frutetis provenit, seriturque in agris & hortis.
Lybisticum, vid. Levisticum. Germ. Liebstöckel.
Lycopodium, vid. Muscus terrestris. Germ. Trudten-Fuß.
Lysimachia, seu *Lysimachium, Salicaria*, Germ. Weiderich. Crescit in sylvis.
Magistrantia, vid. Rad. Imperatoriæ. Germ. Meister-Wurtz.
Majorana, Amaracus, Libanotis coronaria, Samsuchus & *Sampsychus.* Germ. Majoran/ Maseran/ Mayran/ Meylen. Gaudet solo umbroso, stercorato & humido.
Malabathrum, vid. Lit. F. & H. Folia Inda.
Malva arborea, vid. Flores Malvæ arboreæ.
Malva communis, Malacha folio rotundo, minor, pumila sylvestris, vulgaris, sylvestris repens pumila, Germ. Pappeln/ Käß-Pappeln/ Roß-Pappeln/ Hasen und Gänß-Pappeln / crescit passim inculta, gaudet solo pingui ac humido. Adscribitur Herbis quinque Emollientibus.
Malva crispa, Germ. Krause Pappeln/ Römische Pappeln. Idcircò Malva Romana nominatur. Colitur in hortis.
Malva Hispanica, vid. Althea. Germ. Eybisch.
Malva hortensis, vid. Flores Malvæ arboreæ.
Malva Medica, Malva viscus & *palustris.* vid. Althea. Germ. Eybisch.
Malva palustris, vid. Althea. Germ. Eybisch.
Malva Romana, vid. Malva Crispa.
Malva rosea, vid. Flores Malvæ arboreæ.
Malva viscus, vid. Althea. Germ. Eybisch.
Malum Terræ, vid. Radices Aristoloch rotund. veræ.
Manus Sanctæ Mariæ, vid. Cardiaca. Germ. Hertzgespan-Kraut.
Marathrum, Hippomarathrum putatum, vid. Fœniculum, vel Sem. aut Radices.
Marrubium album, candidum, vulgare, Marrubium fœmina, Linostrophon, Camelopodium, Phyllopharis, Prassium. Germ. Weisser Andorn / Gottes vergiß / Mutter-Kraut / Marobel. Seritur in hortis, nasciturque propè ædificia &c.

Marrubium creticum, album, latifolium, peregrinum, Germ. Cretischer Andorn / advehitur ex Insula Creta.

Marrubium nigrum, Prasium fœtidum, *Marrubiastrum*, *Ballote*, *Marrubium* seu *Prasium fœtidum*. Germ. Schwartzer Andorn.

Marrubium primum forte Theophrasti, i. e. Cardiaca, Germ. Hertzgespan-Kraut.

Marum verum, *Ambra dulcis*, Germ. Ambra-Kraut / oder Marum. Planta est exotica, Herbâ subruculosâ, Flore Orygani seu Thymi, Foliis multo candidioribus, estque vulgò cognita & Origanum dicta, *Dioscorid.* Majoranæ viribus & facie affinis, staturâ minor, odore & sapore magis aromatica, rarò præscribitur, nisi quòd ingrediens sit Pilularum Marocastinarum *Mindereri*. Virtutes & differentiæ Mari legenda sunt prolixè apud *Alced.* cap. 2.

Mater Herbarum, Herba Regia, Olus Regium, vid. Arthemisia. Germ. Beyfuß.

Mater Violarum, vid. Violaria. Germ. Violen-Kraut.

Matricaria, Arthemisia tenuifolia & *nostras*, *Parthenium Verzaschæ*, *Matricaria vulgaris, Matronaria* seu *Matronella, Amarella, Herba uterina, Solis oculus*. Germ. Metern / Meter-Kraut / Mithram / Matron / Mutter-Kraut / Feber-Kraut und Metterich / Magd-Blumen. Crescit in hortis.

Matrisalvia, Orvala, Sclarea, Germ. Scharlach-Kraut / vid. Horminum.

Matrisylva, vid. Epatica stellata. Germ. Sternleber-Kraut / & Caprifolium, Germ. Speck-Lilien.

Melanthium sativum, *Melaspermum*, vid. Semen Nigellæ.

Melilotus. Germ. Stein-Klee. vid. Lotus sylvestris.

Melissa Cretica, *Peregrina folio oblongo, Turcica*. Germ. Türckische Melissen. Advehitur ex Insula Creta, & colitur his Regionibus in hortis.

Melissa hortensis, *Melissophyllum, Meliphyllum, Melifolium, Melissa domestica, vulgaris, Melittis, Melittæum*, *Apiastrum, Citrago, Citraria* & *Citronella*. Germ. Melissen / Jvenblad / Mutter-Kraut / Hertz-Kraut / Honig-Blum / Immen-Bladt / Honigfang / Citronen und Wantzen-Kraut. Colitur in hortis.

Melissa sylv. Trag. est Cardiaca. Germ. Hertzgespan-Kraut.

Memiten, Ficaria minor, vid. Chelidonium minus. Germ. Klein Scheel-Kraut / oder Scharbocks-Kraut.

Mentha aquatica, *Sisymbrium sylv. Calamintha aquatica*, *Mentha rotundifolia palustris*. Germ. Bach-Müntz / Wasser-Müntz.

Mentha Cattaria, vid. Nepeta. Germ. Katzen-Kraut.

Mentha crispa, acuta, balsamica, hortensis, sativa, vulgaris, item *Balsamita, Mentha cruciata, Mentha secunda sativa, Sisymbrium domesticum* seu *sativum*. Germ. Müntz / Krause Müntz / Kreutz-Müntz / Müntz-Balsam / und Deumenthen. Seritur in hortis.

Mentha Græca & *Romana*, vid. Mentha Saracenica.

Mentha Saracenica, hortensis, Corymbifera major, *Costus hortorum, Mentha Mariæ, Matronalis, Græca, Romana, Salvia Romana, Alisma, Damassonium*. Germ. Frauen-Müntz / Frauen-Balsam / Pfannen-Kuchen-Kraut / und Römische Salben. Seritur in hortis.

Mentha Rotundifolia palustris. vid. Mentha aquatica.

Menthastrum, Hedyosmos agrios, Mintheagria, Mentha caballina, equina, felina, Balsamita felina, Mentha sylvestris rotundiore & *longiore folio*. Germ. Katzen-Balsam / Hertzen-Trost / Roß-Müntz / wilde Müntz / schmeckend Graß. Crescit passim.

Mercurialis, seu *Herba Mercurii*, *Mercurialis mas*, *Mercurialis mascula, Phyllon Arrhenogonon Theophrasti*, *Brassica canina*, Mercurialis *testiculata mas*, *Fœmina* dicitur Mercurialis *vulgaris fœmina*, Mercurialis *spicata fœmina, Cinia, Cynocrambe, Linozostis agria*. Germ. Weingarten-Grün / Bingel-Kraut / Schenß-Kraut / Mercurius-Kraut / Ruhr-Kraut / Winter-Grün / und Hunds-Kohl. Nascitur in campis, hortis, vineis &c. Adscribitur herbis quinque Emollientibus.

Meum,

Meum, vid. Radices Meu. Germ. Bär-Wurtz.
Mezereon, vid. Cortices Mezerei. Germ. Seydelbast.
Militaris Herba, vid. Millefolium. Germ. Schaffgarben.
Milium, vid. Semen Milii. Germ. Hirtzen
Milium Solis, vid. Semen Milii Solis. Germ. Meer-Hirtzen.
Millefolium, seu *Millefolium terrestre majus*, seu *Stratiotes*, *Millefolium* & *Myriophyllon*, seu *Achillæa* vel *Achillea*, *Herba militaris*, *Supercilium* & *Lumbus Veneris Millefolium album vulgare*, *Chiliophyllos*. Germ. Schafgarben/ Garbe/ Tausendbladt/ Garben-Kraut/ Schabab/ Kelcken/ Schaffrieb und Schaff-Garben. Crescit ubique juxta vias.
Millegrana, vid. Herniaria minor. Germ. Bruch-Kraut/ Horn-Kraut.
Millemorbia, vid. Radices Scrophulariæ. Germ. Braun-Wurtz.
Milzatella Cordi, *Lamium albâ lineâ notatum B. V.* seu *maculatum*. Germ. Taube Nessel/ Miltz-Kraut/ genannt Miltz-Trost.
Milzatella, est Ceterach, seu Scolopendrium verum. Germ. Klein Miltz-Kraut.
Momordica, seu *Balsamina cucumerina Viticella*, *Charantia*, *Momordica Poma*, *Pomum mirabile*, *Pomum Hierosolymitanum*, *Balsamina mas*, *Pupula*. Germ. Momordica-Aepffel/ Balsam-Aepffel. Colitur in hortis. Plura legenda sunt apud *Schrœd. Ettmüll. Wittich. Baubin. &c.*
Monophyllum, vid. Unifolium. Germ. Einbladt.
Morsus Diaboli, *Præmorsa*, *Succisa*, *Jacea nigra*, *glabra*. Germ. Abbiß / Teuffels Abbiß. Crescit passim in Agris, campestribus, pratis ac juxta arva. vid. Rad.
Morsus Gallinæ, vid. Alsine. Germ. Hüner-Darm.
Morsus Mulierum, est Teucrium, vid. Chamædrys vulgaris.
Multinodia, *Pedulium*, vid. Polygonum. Germ. Wegtritt.
Muralis Herba, vid. Parietaria. Germ. Tag- und Nacht-Kraut.
Muscus arboreus, vid. Pulmonaria arborea.
Muscus Capillaris, vid. Adianthum aureum.
Muscus corallinus, vid. Corallina. Germ. Corallen-Mooß.
Muscus marinus, seu *maritimus*. Germ. Meer-Mooß. vid. Corallina.
Muscus pulmonarius, vid. Lichen.
Muscus quercinus, vid. Pulmonaria quercina.
Muscus saxatilis, vid. Lichen petræus.
Muscus serpentinus, vid. Lycopodium, vel Muscus terrestris.
Muscus terrestris clavatus, *repens*, *Pes Lupi*, Lycopodium, *Pes leoninus*, *Muscus serpentinus*, cui tamen affinis est *Muscus terrestris ramosus*. Germ. Katzenleiterlein/ Truten-Fuß/ Bärlapp/ St. Johannisgürtel/ Löwen-Fuß/ Gürtel-Kraut/ Neunheyl/ Teuffels-Kraut. Crescit in sylvis, desertis ac myricetis. *Tabernæmont.*
Myrica, vid. Cortices Tamaricis. Germ. Tamariskenholtz-Rinden.
Myrtillorum Folia, *Vitis Idææ nigræ*, *Myrti vulgares* & *pseudo-myrti*, *Myrtilli vulgares baccis nigris*, *Myrtilli Germanicæ*, *Vacciniæ nigræ*, *Vitis Idææ foliis oblongis*. Germ. Heydelbeer-Laub/ Staudelbeer/ Kracbeer/ Drumpelbeer-Laub/ Bickelbeer-Laub/ Roßbeer- und Schwartzbeer-Laub. Nascitur in Montibus & sylvis.
Myrtus Italia seu *Myrti Baccæ veræ*, *Myrtus* & *Murtus*, *Myrtus minor*, *Tarentina*. Germ. Welsche Heydelbeer/ Myrten-Baum/ Myrten-Beer/ Myrtellen-Baum. Crescit in Regionibus calidis, Gallia, Italia, Narbonensi juxta ripas maris.
Napus, vid. Semen Napi. Germ. Steckrüb-Samen.
Nardus Celtica, vid. Flores Spicæ Celticæ.
Nardus Indica, vid Spica Indica.
Nardus rustica, seu *sylvestris*, vid. Radices Asari.
Nasturtium album Arabum. vid. Rad. Raphani marini. Germ. Meer-Rettig.
Nasturtium aquaticum supinum B. J. Sisymbrium aquaticum Matth. Sisymbrium Cardamine, *Sisymbrium alterum*, *Sium majus*. Germ. Brunnkressen/ Wasserkressen.

Nasturtium arvense, seu *sylvestre*, est Thlaspi, vid. Semen Thlaspios.

Nasturtium hortense vulgare, Cardamum & *Cressio*. Germ. Garten-Kressen. Colitur in hortis.

Nasturtium Indicum, Peruvianum. Germ. Indianischer Kressen. Colitur in hortis.

Nasturtium pratense, agreste, Flos Cuculi, Cardamine, Germ. Wiesen-Kressen. Crescit in pratis.

Nasturtium sylvestre, seu *arvense*, est Thlaspi, vid. Semen Thlaspios.

Nenuphar, vid. Flores Nymphææ. Germ. See-Blumen.

Nepeta, Mentha Cattaria, Felina, Mentha non odorifera, major, vulgaris, herba Gattaria, Nepeta fruticosa, Germanica, vulgaris. Germ. Katzen-Kraut / Katzen-Nept / Kalgen-Nept / wilder Polen / Frauen-Blätter / und Katzen-Müntz. Crescit utplurimum in hortis, & juxta vias.

Nicotiana major latifolia, Tabaca, Tabacum & *Tobacum latifolium, Tubac, Petum, Herba St. Crucis, Sancta, Sacra Sancta, Torna bona, Hyoscyamus peruvianus, Nicotiana minor, Symphytum Indicum, H. Sana Sancta, Patechenunc*, ut Indi nominant. Germ. Taback / Indianisch Bilsam-Kraut / Nicotian / Heilig Wund-Kraut / Indianisch Bein-Welle / Indianisch Wund-Kraut.

Nicotiana dicitur à Nicotio, Regis Galliæ Legato, qui eam Herbam Ulissiponæ Zeelandiæ accepit, è Florida allatam, postmodumque Gallis innotescere fecit. Crescit in India Florida Virginea, hîc & aliis locis. Virtutes legendæ sunt pag. 776, 777, & 778. &c. in Herbario *Bernhardi Verzascha*, & apud alios Authores.

Nigella, vid. Semen Nigellæ. Germ. Schwartzer Kümmel.

Numularia, Centimorbia & *Centum morbium, Hirundinaria minor*, & *Serpentaria, Erestedanum Theophrasti, Centum morbia, Lunaria minor, Numularia major lutea*. Germ. Pfenning-Kraut / Egel-Kraut / Schlangen-Kraut / Klein-Natter-Kraut / Geelschlangen-Kraut / Wundtkraut / crescit in campestibus & aliis locis.

Nymphæa alba, vid. Flores Nymphææ. Germ. Seeblumen.

Oculus Bovis, Germ. Rinds-Auge / vid. Buphthalmum.

Oculus Leporis, Avaricia, Sanamunda, vid. Rad. Caryophyll. Germ. Nägelein-Wurtzel.

Oculus Sambuci, est Locusta Sambuci. Germ. Holder-Sprössel.

Oculus Solis, vid. Matricaria. Germ. Metern.

Ocymastrum, vid. Rad. Scrophulariæ. Germ. Braun-Wurtz.

Ocymum, vid. Basilicum, seu Semen Basilici.

Oenonthe, vid. Radices Filipendulæ. Germ. Rother Stein-Brech.

Olus Agninum, Lingua arietula, vid. Plantago minor. Germ. Spitzwegerich.

Olus Regium, vid. Arthemisia. Germ. Beyfuß.

Ophacium, est Succus ex immaturis Uvis expressus, qui vocatur Agresta. Germ. Unzeitiger Trauben-Safft.

Omphalocarpon, Aspera, Lappago, Asperugo Plinii & Dodonæi. Germ. Kleber-Kraut.

Onocardium, vid. Carduus Fullonum. Germ. Buben-Streel.

Ononis, vid. Radices Ononidis. Germ. Heu-Hechel.

Ophioglossum vulgatum, Echioglossum, Lingua serpentina, Eneophyllum, Henophyllon, Brassadella vel *Brassatella* & *Brassidella, Lancea Christi, Lingua viperina*, & *Lingua, Lingula* & *Ligula vulneraria*. Germ. Natter-Zünglein / Unsers HErrn Speer-Kraut / oder Schlangenzünglein. Crescit in sylvis, propè Argentoratum satis abundè reperitur.

Origanum aquaticum, est Eupatorium *Avic*. Creditum seu Adulterium. Germ. Hertz-Klee / vid. Eupatorium Cannabinum.

Origa-

Origanum Creticum, seu *Heracleoticum* & *Peregrinum*. Germ. Cretischer Dosten/ Cretischer Wohlgemuth. Nascitur in Insula Creta & Græcia. Ex Gallia & Italia advehitur.

Origanum officinarum, sylvestre, vulgare, Pulegium rubeum, *Origanum* seu *Onitis major*, *Origanum Anglicum*, *Cunila Bubula Plin*. B. J. Germ. Dosten/ Wohlgemuth/ Braune Dosten/ Fuchsius nennt es auch Berg-Müntz. Crescit in locis campestribus opacis.

Orminum sativum, vid. Horminum. Germ. Scharlach.

Orvala, *Sclarea*, *Centrum Galli*, Germ. Scharlach-Kraut. vid. Horminum.

Ostritium, & *Ostrutium*, vid. Rad. Imperatoriæ. Germ. Meister-Wurtz.

Osyris, vid. Linaria. Germ. Leim-Kraut.

Oxalis, vid. Acetosa. Germ. Sauerampffer.

Oxyacantha, vid Berberes. Germ. Sauerach.

Oxylapathum, vid. Rad. Lapathi. Germ. Grind-Wurtz.

Oxys, vid. Acetosella, Alleluja. Germ. Sauer-Klee.

Oxytriphyllon, idem quod Acetosella.

Pabulum Anserinum, *Morsus Gallinæ*, vid. Alsine. Germ. Hüner-Darm.

Pabulum Camelorum, est Schœnanthum, Germ. Camel-Heu.

Paludapium, vid. Apium. Germ. Wasser-Eppig.

Panis porcinus, vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Schweins-Brodt.

Paralysis, vid. Primula Veris. Germ. Schlüssel-Blumen.

Parietaria, *Clibodium*, seu *Clybodium*, *Clybatis* seu *Clybetis Nicandri*, *Helxine*, *Herba muralis, vitraria, urcealis*, *Muralium*, & *perdicum*, *Parietaria major*, *officinalis, vulgaris*, *Veneago*, *berb. Vitriaria*, *herb. perdicalis*, & *herb. Nitri*, Germ. Tag und Nacht/ St. Peters Kraut/ Gloß-Kraut/ Wandt-Kraut/ Petermeilends-Kraut/ Traufft-Kraut/ annumeratur quinque Herbis Emollientibus.

Paris herba, *Sigillum Veneris*, *Sigillum Christi*, *Solanum monococcum*, *Crux Christi*, *Uva lupina*, *Uva versa* & *vulpina*, *Aconitum Pardalianches*, *Aconitum salutiferum*, *Aconitum* sive *Pardalianches monococcon*, *Solanum tetraphyllon*, *Solanum quadrifolium bacciferum*. Germ. Einbeer/ Wolffsbeer/ Parißund Stern-Kraut. Crescit in Montibus & sylvis umbrosis.

Paronychia, vid. Rutha muraria. Germ. Mauerrauthen.

Parthenium Brunf. est Matricaria & Tanacetum.

Parthenium verum Fuchsii, *Cotula fœtida*, *Cynanthemis*, Germ. Stinckende Chamillen/ vid. Cotula fœtida.

Parthenium Trag. Loniceri est Chamomilla Romana.

Parthenium Verzaschæ, est Matricaria. Germ. Matern.

Pastinacha sylvestris, vid. Semen Pastinacæ. Germ. Vogel-Nest.

Pata lupina, *Manus St. Mariæ*, vid. Cardiaca. Germ. Hertzgespan-Kraut.

Patientia Italorum, *Artemisia Turcica*, *Querculaperegrina*, vid. Botrys.

Pectoralis herba, *Pata lupina*, *Cardiaca*. Germ. Hertzgespan-Kraut/ vid. Cardiaca.

Pedicularis herba, vid. Semen Staphisagriæ.

Pentaphyllon, seu *Pentaphyllum minus*, *Quinquefolium majus repens flore luteo*, *Pentaphyllon luteum majus, minus, repens, vulgare*, *Pentapetes*, *Chamæzelon Pentafolium*. Germ. Fünff Finger-Kraut/ Fünffblat. Crescit passim locis arenosis campestribus.

Pepo, vid. Melo seu Semen Melonum. Germ. Melonen-Kern.

Pera Pastoris, vid. Bursa pastoris. Germ. Täschel-Kraut.

Perdicium, vid. Parietaria, Germ. Tag- und Nacht-Kraut.

Perfoliata vulgatissima, seu *arvensis*, *perfoliatum majus*, *vulgare flore luteo*, *folio umbilicato*. Germ. Durchwachs/ Bruchwurtz/ Nabel-Kraut und Stops-Loch. Nascitur in locis sabulosis, & seritur in hortis.

Perforata, vid. Flores Hyperici. Germ. Johannis-Blumen.

Periclymenum, vid. Flores Caprifolii. Germ. Speck-Lilien.

Peristereon seu *Peristereum*, *Hiera Botane*, *Verbenaca*, *Columbaris* & *Columbina* & *Sagminalis Herba*. vid. Verbena. Germ. Eysen-Kraut.

Persicaria, *Hydropiper*, *Pulicaria*, *Persicaria maculata*, *Herba Pavonis*, seu *Pavonaria*, *Piper aquaticum* & *caninum*, *Plumbago Plinii*, *Persicaria mas*, *mascula*, *Persicaria urens*, *Polycraton* & *Polycriton Hippocratis*. Germ. Rassel / Flöhe-Kraut / Wasser-Pfeffer / Mücken-Kraut / Flöhe-Pfeffer / Pfauen-Kraut / Pfauen-Spiegel / Pfersing Kraut. Crescit locis udis ac palustribus.

Personata, vid. Rad. Bardanæ. Germ. Kletten-Wurtz.

Pervinca, vid. Vinca per Vinca. Germ. Sinngrün.

Pes Asininus, *Thlaspidium cornutum*, vid. Alliaria. Germ. Leuchel.

Pes Cati, vid. Hispidula. Germ. Katzen-Pfoten.

Pes Columbinus, Germ. Tauben-Fuß / vid. Geranium. Germ. Storchenschnabel.

Pes Leoninus, vid. Muscus terrestris. Germ. Truten-Fuß.

Pes Leonis, vid. Alchimilla. Germ. Unser Frauen Mantel.

Pes Leporinus, vid. Lagopus. Germ. Hasen-Fuß.

Pes Lupi, vid. Muscus terrestris. Germ. Truten-Fuß.

Pes Vituli, *Barba Aronis*, *Zinziber album*, vid. Rad. Ari. Germ. Weisser Ingber oder Aaron-Wurtzel.

Petasites, vid. Rad. Petasititis. Germ. Pestilentz-Wurz.

Petri Sancti Herba, est Fœniculum, seu Petroselinum marinum. Germ. Becillen oder Meer-Fenchel.

Petroselinum, seu *Apium hortense* & *sativum*, *vulgare* & *nativum*, *Apium selinum*, *Persilium*, *Oreselinum*, *Arabicè Karphi*. Germ. Petersilien / Peterlein und Garten-Eppig / seritur in hortis, gaudet solo humido.

Petroselinum marinum, *Crithmum*, *Critamum*, *Crethmum*, *Crethmus*, *Crethanus marina*, *Fœniculum marinum*, *Herba S. Petri*, *Batis vel Batis marina*, *Unguis Aquilæ*. Germ. Bacillen oder Meer-Fenchel.

Petum, vid. Nicotiana seu Tabaca. Germ. Taback.

Peucedanum, vid. Rad. Peucedani. Germ. Haarstrang.

Pheminalis, *Lucumbra*, *Blattaria*, *Candelaria*, vid. Verbascum. Germ. Wüll-Kra t.

Phlomus & *Phlonus*, *Candelaria*, vid. Verbascum. Germ. Wüll-Kraut.

Phu, vid. Rad. Valerianæ. Germ. Baldrian.

Phyllitis, vid. Lingua Cervina. Germ. Hirsch-Zungen.

Phyllon Arrhenogonon, *Theophr. Cynocrambe*, *Cinia*, *Lenozostis agria*, vid. Mercurialis. Germ. Ringel-Kraut.

Pilosella lutea, & *minor*, vid. Auricula Muris. Germ. Mäuß Oehrlein.

Pilosella major & *minor*. Germ. Nagel-Kraut.

Pilosella montana, vid. Hispidula. Germ. Katzen-Pfoten.

Pimpinella, *Bibinella*, *Pampinula*, *Tragoselinum*, *Saxifragia major*, *Bipenella*, *Bimpinella vulgaris*. Germ. Biebenell / Biebernell / Bocks-Peterlein / Stein-Peterlein / Bienellen Kraut / gaudet solo pingui, inculto & campestribus. *Tabernæmont*.

Pimpinella Italica, seu *Sanguisorba*, *Saxifragia Italica*, vel *Sanguinaria* & *Sorbaria*, *Pimpinella minor hirsuta*. Germ. Welsch Pimpinell / Bluth-Kraut und Kölblein-Kraut / Hergotts-Bärtlein. Seritur in hortis.

Piperitis, vid. Lepidium, seu Raphanus sylvestris. Germ. Pfeffer-Kraut.

Piper murale, vid. Sempervivum minimum. Germ. Mauer-Pfeffer.

Pistolochia, vid. Rad. Aristolochiæ bulbosæ, seu Rotundæ veræ.

Pituitaria, seu *Pedicularis Herba*, vid. Semen Staphisagriæ. Germ. Stephans-Körner.

Planta febrifuga, est Centaurium minus. Germ. Tausend Gulden-Kraut.

Planta Leonis, vid. Alchimilla. Germ. Unser Lieben Frauen Mantel.

Plantago aquatica, seu *palustris*, *Cochlearia palustris*. Germ. Wasser-Wegerig / Frösch-Wegerig / und Fröschlöffel-Kraut. Crescit in palustribus.

Plantago

Plantago major, latifolia, sinuata B. levis latifolia, incana, arnoglossa, septemnervia. Germ. Breiter Wegerig/ grosser Wegerig/ crescit passim juxta vias.
Plantago minor, angustifolia, media, minor, acuta, seu *lanceolata, longa, quinquenervia, Costa equina, Lingua arietina, ovis, Arnoglossa, Olus agnium.* Germ. Kleiner oder spitziger Wegerig. Crescit locis herbosis.
Plantanaria, Plantanella, Acanthus Germania, seu *vulgaris, Spondylium hirsutum* vel *vulgare,* vid. Branca ursina. Germ. Beeren-Klauen.
Polium montanum, Creticum seu *Candiacum.* Germ. Cretischer Berg-Poley. Crescit in montibus, seu locis creticis.
Polium montanum luteum, seu *Teuthrum,* vulgò *Polium minus.* Germ. Berg-Poley. Crescit in montibus pessulanis.
Polium Theophrasti, est Cupressus humilis seu hortulana. Germ. Garten-Cypressen.
Polygonum, & *Polygonia, Heliobotana Aëtii, Centi* & *Centumnodia, Sanguinalis* & *Sanguinaria, Proserpinaca, Seminalis, Corrigiola, Herba Solis Aëtii, Pedalium, Multinodia, Polycarpon, Cnopodium, Teuthalis, Pedalium, Unguis muris, Scorpinaca, Miserevivium, Statunaria, Polygonum Heracleum* seu *Herculeum, Gramen porcinum, Cynochala.* Germ. Wegtritt/ Weg-Graß/ Wen-Graß/ Dengraß/ Bluth-Kraut/ Löw-Graß/ Lungen-Kraut und Sau-Graß. Crescit incultis locis ac in viis.
Polygonatum, vid. Rad. Sigilli Salomonis. Germ. Weyß-Wurtz.
Polytrichon aureum, vid. Adianthum aureum.
Polytrichum, vid. Trichomanes. Germ. Steinferlein.
Populago seu *Populus pumila, Chamæleuce* & *Farfugium,* vid. Farfara.
Porrum, Germ. Lauch/ Planta est figura & odore ferè similis Allio & Cepæ, colitur in agris & hortis.
Portulaca seu *Porcellana, Portulaca domestica, latifolia, hortensis, major, sativa, Andrachne,* Arabicè *Backaleancha.* Germ. Portzel/ Burtzel/ Porgel/ Grensel/ Sau-Portzel/ Bley-Kraut/ crescit locis arenosis & sabulosis.
Potentilla, vid. Anserina, Argentina. Germ. Gänserig.
Præmorsia, Succisa, Jacea nigra, glabra, vid. Morsus Diaboli.
Prasium, vid. Marrubium. Germ. Andorn.
Primula Veris, Paralysis, Herba paralyseos & *pralytica, arthetica,* seu *arthritica, Verbasculum odoratum, Primula Veris fl. luteis odoratis, Primula pratensis, Arthriticum Gesneri simplex luteo flore, Betonica alba, Verbasculum pratense odoratum.* Germ. Schlüssel-Blumen/ Himmel-Schlüssel/ St. Peters Schlüssel-Kraut/ Fasten-Blumen/ und weisse Bethonien. Nascitur passim Vere ineunte in pratis.
Proserpinaca, vid. Polygonum. Germ. Wegtritt.
Prunella, Consolida minor, petræa & *saxatilis, Consolidago minor, Prunella vulgaris, Symphytum petræum Lob. Symphytum minus, Herb. D. Anthonii* seu *Anthoniana, Alum, Halum,* seu *Halus herba Plin.* quæ *Symphytum petreum,* seu *Consolida saxatilis* dicitur. Germ. Prunellen/ Gottheyl/ St. Anthoni-Kraut. Crescit in Campestribus ac locis herbosis.
Prunella cærulea, Consolida, Bugula, Herb. sacra, Germ. Gülden Günsel.
Prunorum sylvestrium Folia, seu *Acatiarum Germanicarum Folia.* Germ. Schlehen-Blätter. Inter cæteras spinas in dumetis, secus vias vel Itinera crescunt.
Psiadium Cordi, Pes Leonis, Sanicula major, vid. Alchimilla. Germ. Sinau.
Psora Aëtii, Apostematica Herba, vid. Scabiosa. Germ. Apostem-Kraut.
Pulegium Creticum, massilioticum, interdum etiam *cervinum,* Germ. Cretischer/ oder Masilischer und Roßmarin-Poley.
Pulegium latifolium, Glechon fœmina, mas, Pulegium Regium, Abuolum, Blecon, Apoleium, Blechon. Germ. Poley/ Hertz-Poley/ crescit locis cultis & incultis, humidis & campestribus.

Pulegium rubeum, vid. Origanum Officinarum.
Pulicaria, Cunilago, Germ. Dürr-Wurtz / vid. Conyza major.
Pulicaria Fuchsii seu *Cordi*, est herba Pulicaris, vid. Semen Psyllii. Germ. Flöhe-Samen.
Pulicaria pumila, *aliis Pulicaria*, est Persicaria minor. Germ. Flöhe-Kraut oder Mucken-Kraut. vid. Persicaria.
Pulmonaria arborea, Muscus pulmonarius, Pulmonaria quercina, *Lichen arboreus*, *Muscus arboreus, Pulmonaria fungosa*. Germ. Lungen-Kraut / Baumlungen-Kraut so an Eychbäumen wächst / Baum-Flechten. Quercubus adhæret. vid. Lichen.
Pulmonaria Gallica, Consolida lactaria, *Hieracium murar. fol. pilosissimo*, *Auricula Muris major, Pilosella major*. Germ. Groß Mauß-Oehrlein. vid. Auricula Muris.
Pulmoria maculosa seu *maculosa Pulmonaria latifolia*, sæpius caret *maculis*, *Symphytum maculosum*, *Pulmonaria altera*. Flecken Lungen-Kraut / Flecken-Kraut / Back-Kraut / blaue Schlüssel-Blumen / und Hirtz-Mangold. In opacis nascitur.
Pulmonaria quercina, vid. Pulmonaria arborea.
Pyrola & *Pyrula rotundifolia*, *Apiophyllon majus*, *Limonium Cordi*, *Limonium sylvestre*, *Consolida pyrifolia*, *Herba pirifolia*, *Pirola* & *Pirula*. Germ. Winter-grün / Wald-Mangoldt / Holtz-Mangold / Winter-Pflantzen. Crescit in sylvis humidis.
Pysnitis Apul. Pheminalis, *Lucumbra*, est Blattaria, Candelaria, vid. Verbascum. Germ. Wüllkraut.
Quercula calamandrina & *minor*. Vid. Chamædrys. Germ. Chamänderlein.
Quercula peregrina, *Patientia Italorum*, *Botrys*. Germ. Trauben-Kraut / vid. Herb.
Quercus folia, seu *Arboris Jovis folia*. Germ. Eychen Laub. Crescunt in arboribus Quercuum in sylvis.
Quinquefolium, vid. Pentaphyllon, vel Radices.
Quinquenervia, vid. Plantago minor. Germ. Spitziger Wegerig.
Quirini Domini herba, vid. Farfara. Germ. Huff-Lattig.
Quisquilium, vid. Chermes seu Kermes.
Radicula, vid. Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut.
Rapa sativa, vid. Semen Raparum. Germ. Rüben-Samen.
Raphanus, vid. Radices & Semen Raphani. Germ. Rettig.
Raphanus sylvestris, Germ. Pfeffer-Kraut. vid. Lepidium.
Regia herba, vid. Arthemisia & Basilicum. Germ. Beyfuß und Basilien-Kraut.
Regina prati, vid. Radices Barbæ Caprinæ.
Resta Bovis, vid. Radices Ononidis. Germ. Heu-Hechel.
Rhamnus catharticus, vid. Spina Cervina.
Rhear, vid. Flores Papaveris erratici. Germ. Klapp-Rosen.
Rorella, vid. Flos seu Ros Solis. Germ. Sonnen-Thau.
Rosa, vide Flores Rosarum. Germ. Rosen.
Rosmarinus hortensis angustiore & *latiore folio*, *Rosmarinum coronarium*, *Libanotis coronaria*, *Iberitis Apul*. *Herba salutaris*, *Dendrolibanum*. Germ. Roßmarin / Weyrauch-Wurtz. Colitur in hortis.
Rosmarinus sylvestris, *Cistus Ledon foliis Rorismarini ferrugineis*. *Bauh.* xv. Germ. Wilder Roßmarin. Crescit in Bohemia, Gallia, Italia & aliis locis.
Ros Solis, *Rorella*, vid. Flos seu Ros Solis.
Rostrum Ciconiæ. vid. Geranium. Germ. Storchen-Schnabel.
Rostrum porcinum, vid. Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein.
Rubedo montana, *odorata*, *Alysson Plin*. *Cordialis herba*, vid. Epatica stellata. Germ. Sternleber-Kraut.
Ruberti herba, vid. Geranium. Germ. Storchen-Schnabel.

Rubia

Rubia sativa, vid. Radices Rubeæ Tinctorum.

Rubi Idæi folia, *Rubi Idæi spinosi*, *Rubi Idæi exilibus spinis*, *vulgaris*. Germ. Himbeer Laub/ Hohlbeer-Laub. Crescunt inter dumeta.

Rubi vulgaris folia, *Rubi fructu nigro*, *Rubi grandis* & *secundi*, *Rubi arvensis*, *Græce Sentis*, Germ. Brombeer-Laub. Crescunt inter dumeta.

Rumex, vid. Lapathum acutum seu Radices.

Rumicis tertium genus. vid. Bonus Henricus.

Rupertiana herba, vid. Geranium. Germ. Storchen-Schnabel.

Ruscus, vid. Radices Brusci seu Rusci.

Ruta Caprina, vid. Galega. Germ. Geyß-Rauthen.

Ruta, *Peganon* seu *Rhyte hortensis*, *domestica*, *grave olens hortensis*, *sativa*, Germ. Rauthen/ Weinrauthen/ Zaun-Rauthen/ Zame Rauthen/ Todten-Kraut. Colitur in hortis, gaudet arido.

Ruta minor, *angusti folia*, *hortensis altera*, *hortensis minor*, *sativa tenuifolia*. Germ. Kleine Wein-Rauthen. Colitur in hortis.

Ruta muraria, *Filicula Asellorum minor*, *Onopterium minus*, *Adianthum album*, *Ruta parietum*, *Adianthum candidum*, *Saxifraga*, *Salvia vitæ*, *Paronychia*, *Empetrum Fuchsii*, Germ. Mauer-Rauthen/ Stein-Rauthen. Nascitur in parietibus ac muris juxta aquas. Est ex Herbis 5. Capillaribus.

Ruta Solis, *Fuga Dæmonum*, vid. Flores Hyperici. Germ. Johannis-Blumen.

Ruta sylvestris minor. Germ. Kleine wilde Rauthen.

Ruta Peganon agrion, *Moly Galeni*, *Armala*, *Harmala*, *Besasa*. Germ. Wilde Rauthen.

Sabina seu *Savina*, *Sabina baccifera* & *fructifera*, *Barathrum*, *Bratho*, *Sabina fœmina*, *Brython*, *Sabina mas*, *Sabina Myrtifolia*, *Sabina Tamarisci folio*, *Juniperus major*, *Sabina Tamarisci folio*, *Juniperus major*, *Sabina vulgaris*, Germ. Sadel- und Sagen-Baum/ Seven-Baum/ Sieben-Baum/ Seven-Palmen und Sagel-Baum. Colitur in hortis.

Sabina major Monspeliens. est Cedrus Phænic. altera Plinii.

Sacra sancta, & *Sancta herba*, *Tornabona*, vid. Nicotiana. Germ. Toback.

Sacra herba, & *Sacra Verbena*, *Sacra recta Lobel.* *recta Dod.* vid. Verbena. Germ. Eysen-Kraut.

Sagminalis, *Sanguinalis herba*, vid. Verbena. Germ. Eysen-Kraut.

Salicaria, vid. Lysimachia. Germ. Wenderich.

Saliunca, vid. Flores Spicæ celticæ. Germ. Mariä Magdalenä-Blumen.

Salix seu *Salicis folia*, *Albæ arborescentis folia*, *Salicis vulgaris folia*, *Itea*. Germ. Weyden Blätter/ und Laub/ Felber. Crescunt in locis aquosis & udis.

Salix marina seu *amerina*, vid. Semen Agni casti.

Salvia major, *hortensis major*, *latifolia*, *Elelisphacon*, *Crosmis*, *Corsalvium Apuleji*. Germ. Grosse oder breite Salben. Colitur in hortis.

Salvia minor, *angustifolia*, *nobilis acuta*, *tenuifolia*, *pinnata*, *aurita* & *non aurita*, *tenuifolia auriculata*. Germ. Edle/ spitzige oder Creutz-Salben. Colitur in hortis.

Salvia Romana, vid. Mentha Sarracenica.

Salvia sylvestris, *Salvia Bosci*, *Hormini pratensis species*, *Boscisalvia*, *Scordiana*, *Scorodiana* & *Scorodonia*, *Scordium alterum*. Germ. Wilde Salben. Crescit passim in pratis & ad vias.

Salvia vitæ, vid. Ruta muraria. Germ. Mauer-Rauthen.

Sambuci Locustæ seu *Oculi*, *Sambuci campestris*, *domestici vulgaris*. Germ. Holder Sprößlein/ inter agrorum & hortorum sepes provenit.

Sambucus humilis & *pumila*, vid. Ebulus Germ. Attich.

Sampsuchus, vid. Majorana, aliquando & Marum.

Sanamunda, vid. Caryophyllata, seu Radices.

Sana sancta, vid. Nicotiana, Tabaca. Germ. Toback.
Sancta, & *Sacra Sancta herba*, *Torna bona*, vid. Nicotiana, Germ. Toback.
Sancta Caballina, vid. Gratia Dei, seu Gratiola. Germ. Wilder Aurin.
Sancti Laurentii herba, *Consolida media*, *Symphytum medium*. Germ. Gülden Günsel.
Sancti Petri herba, est Fœniculum marinum. Germ. Meer-Fenchel/u. Glaßkraut.
Sanguinaria, est Coronopus, Polygonum & Bursa pastoris.
Sanguisorba, vid. Pimpinella Italica.
Sanicula, *Sennicula*, *Sanicula quinquefolia*, *Sanicula virginea*, *Diapensia*, *Ferraria minor*, *Herba Sancti Laurentii*. Germ. Sanickel/ Sannickel/ Bruch-Kraut. Crescis in montibus & sylvis opacis.
Saponaria major, *levis*, *Lavaria*, *Viola agrestis Condisi*, *Lanaria Fuchsii*, *Radicula* & *Fullonum herba Fuchsii*. Germ. Seyffen-Kraut/ Speichel-Wurtz. Crescit passim juxta rivulas & vias.
Satureja, *Thymbra sativa*, *Satureja hortensis*, *Cunila rustica* seu *sativa*, *Hyssopus agrestis*, *Satureja altera*, *sativa*, *sylvestris*, *Josephe*, *Saturon*, *Satureij*. Germ. Sadarey/ Saturey/ Saturan/ Zwiebel-Jspen/ Hüner-Fülsel/ Kaps-Jsop/ Winter-Jsop/ Zwiebel-Jsop/ und Sengen-Jsop/ Gänß-Jsop. Colitur in hortis.
Savina, vid. Sabina. Germ. Seven-Baum.
Saxifraga alba, *Saxifragia*, *Saxifragia major*, *Saxifraga alba tuberosâ radice*, *Chelidonites 4ta Matth.* & *Lob.* Germ. Neunkrafft/ Steinbrech. Crescit in locis asperis & sabulosis.
Saxifraga Dod. vid. Serpillum. Germ. Wilder Quendel.
Saxifraga lutea Fuchsii, est Trifolium odoratum primum Dod. Germ. Gülden Stein-Klee.
Saxifraga major & minor, vid. Pimpinella.
Saxifraga montana, est Siler montanum.
Saxifraga rubra, *Oenanthe*, est Filipendula.
Saxifraga rubra, vid. Semen Alkekengi.
Scabiosa, seu *Herba apostematica*, *scabiosa arvensis* seu *pratensis hirsuta*, *maior*, *major cœruleo* & *purpureo flore*, *Scabiosæ 1. genus*, *Scabiosa segetum*, *vulgaris*, *Psora Aëtii*. Germ. Scabiosen/ Apostem-Kraut/ Grind-Kraut. Crescit in arvis & pratis. Aqua ejus annumeratur quatuor aquis Anti-pleuriticis.
Scariola, vid. Endivia minor. Germ. Klein Endivien.
Scarlatum, vid. Chermes seu Kermes. Germ. Scharlach-Beer.
Scarlea, *Slarea*, *Centrum galli*, *Orvala*, *Orminum*, vid. Horminum. Germ. Scharlach-Kraut.
Schœnanthum, seu *Schœnanthum*, *Squinanthum*, *Juncus Arabicus*, *Juncus odoratus*, *Camelorum pastus* seu *Stramen* & *Fœnum Camelorum*, & *Pabulum Camelorum*. Germ. Kamehl-Heu/ Kamehl-Stroh/ auch Unser Lieben Frauen Bett-Stroh. *Planta* est peregrina & valdè aromatica, in Arabiæ quibusdam Provinciis maxima abundantia nascitur, veluti Gramen vulgare, quo pascuntur animalia, & ex Alexandria ad nos advehitur. Rarò cum floribus crescit, licet ab iis quasi Flos Junci, vel potius ob ejus fragrantiam, Juncus odoratus, denominationem habeat.
Sclarea, vid. Gallitrichon seu Gallitrichum.
Scolopendrium verum seu *minus*, vid. Ceterach. Germ. Miltz Kraut.
Scolopendrium vulgare, *seu majus*, seu *sylvestre*, *Lingua Cervina*, *Asplenium majus seu sylvestre*, *Scolopendria vulgaris*, *Lonchitis altera*, *Gæmionitis*, *Phyllitis*, *Spicanthum*. Germ. Hirsch-Zungen. Crescit in montibus Salisburgensibus, Tyrol. & Helvet. ex Italia & Helvetia advehitur.
Scordium Creticum, Germ. Cretischer Lachen-Knoblauch. Ex Creta, Italia & Venetia advehitur.
Scordium seu *Scorbium Nostratum majus* & *minus*, *Chamædrys aquatica* & *palustris*,

ſtris, Triſſago, ſeu *Trixago paluſtris, Mithridatia Apul. Metbridation, Scordilium Apuleij, Sanguis Milvi, Sanguis Herculis Apul.* Germ. Knoblauch-Kraut / Lachen- oder Waſſer-Knoblauch / Waſſer-Bathengel / Waſſer-Chamanderlein. In humidis locis creſcit.

Scorzonera, vid Rad. Scorzoneræ. Germ. Schlangen-Mord.

Scrophularia major, vid. Rad. Scrophulariæ. Germ. Braun-Wurtz.

Scrophularia ſeu *Scrofularia minor*, Germ. Scharbocks-Kraut / vid. Herb. Chelidon. minor. Germ. Klein Schel-Kraut.

Sedum agreſte, Aizoon, Agrion, Sempervivum ſylveſtre & *vineale*. vid. Craſſula major. Germ. Knaben-Kraut.

Sedum majus vulgare, Sempervivum majus, Aizoon ſeu *Aizoum majus, Barba Jovis* & *Caulis ♃ vis.* Germ. Hauß-Wurtz / Donner-Bart. Creſcit in montibus, teſtaceis & muris, & ſuper Domicilia ſeritur.

Sedum ſeu *Sempervivum minus, Cauda* & *Lauda muris, Craſſula minor, herba Tonitrus.* Germ. Rürem-Kraut / Katzen-Füßlein / Bladrot und kleine Hauß-Wurtzel. Creſcit ſupra muros.

Sedum ſeu *Sempervivum minimum, Vermicularis officinarum*, ſeu *Piper murale* & *Illecebra minor, Aizoum minus, Tritbales, Digitellus, Herba vermiculata, Craſſula minima.* Germ. Mauer-Pfeffer / Blatloß / Juden-Träublein und Katzen-Träubel / kleine Denderbeer. Loca ſaxoſa, & muros amplectitur.

Seliniris, vid. Lunaria. Germ. Mondt-Kraut.

Selino Italorum, vid. Apium paluſtre.

Selinophyllon, Colliphyllon Hippocr. Tricophyes Apul. vid. Trichomanes.

Seminalis, Sanguinalis & *Sanguinaria*, vid. Polygonum. Germ. Wegtritt.

Sempervivum, vid. Sedum. Germ. Hauß-Wurtz.

Sena, ſive *Senna* vel *Folia Sennæ Alexandrinæ*, ſeu *Orientalis*, dicitur & Ægyptiaca & Syriaca, quæ habet folia acuta, & ea eſt præſtantiſſima: vel Italica, foliis magis obtuſis, quæ priori ſubſtituitur. Eſt Planta ſeſe erigens, floribus luteis inſtar Coluteæ, folia habet oblonga, ſubviridia: Poſt floſculos folliculi prodeunt ſemen continentes, renumque figuram referentes. Germ. Senet-Blätter / Sennen-Blätter.

Senæ ſeu *Sennæ folliculi*, ſeu *ſiliqua*, in qua latet ſemen, melior pars Plantæ eſt, deinde folia, ſed tamen in eis virtus eſt valde debilis. *Meſuæ.* Germ. Senet-Blätter-Bälglein /

Senecio, ſeu *Senecium, Erigerum*, ſeu *Erigetum, herba Pappa, Verbena fœmina, Brunſ. Senecio major, minor, vulgaris, Carduncul*us & *Carduncellus.* Germ. Creutz-Wurtz / Grind-Wurtz. Creſcit paſſim in agris & hortis.

Septemnervia, Arnogloſſa, vid. Plantago major. Germ. Breiter Wegerig.

Seris domeſtica latifolia, vid. Endivia major.

Seris erratica, picris ſeu *ſylveſtris*, vid. Cichoreum.

Seris ſomnifera, eſt Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein.

Seris urinaria, eſt Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein.

Serpentaria, Centi & *Centummorbia, Nummularia.* Pfennings-Kraut / Egel-Kraut / klein Natter-Kraut.

Serpentaria fœmina, vid. Radices Biſtortæ. Germ. Natter-Wurtzel.

Serpillum ſeu *Serpyllum* & *Herpyllum, Cunilago, Serpillum flore albo* & *purpureo, Saxifraga Dod. Serpillum ſylveſtre* & *vulgare repens, Serpillum minus vulgare.* Germ. Quendel / Kümin / Hünerköhl und wilder Polen / Coſtens und Hüner-Seeb. Creſcit locis apricis & ſabuloſis.

Serpillum citratum. Germ. Citronen-Quendel.

Serpillum hortenſe ſeu *Romanum.* vid. Thymus Germ. Thymgen.

Serratula major, vid. Bethonica. Germ. Bethonien.

Serratula minor, vid. Chamædrys. Germ. Gamanderlein.

Sertula campana, vid. Melilotus. Germ. Stein-Klee.

Seſamum Alpinum, verum & *veterum*, vid. Semen Seſami. Germ. Lein oder Flachs-Dottern.

Seseli, vid. Semen Seseleos. Germ. Sesel-Samen.
Sideritis, Herba heraclea, Sideritis seu *Ferruminatrix, Sideritis vulgaris hirsuta erecta, Herba Judaica*, Arabicè *Tetrabit, Sidrichbi.* Germ. Glied-Kraut / Beruff-Kraut. Crescit locis apricis montanis sabulosis.
Sigillum Christi, Sigillum Veneris, Germ. Stern-Kraut / vid. Paris Herba.
Siler montanum, vid. Semen Seseleos, seu Sileris montani.
Silybum, Chamæleen, vid. Carduus Mariæ. Germ. Wehe-Distel.
Simeonis Herba, vid. Alcea major vulgaris.
Sinapi, vid. Semen Sinapi. Germ. Senff-Samen.
Sion seu *Sium aquaticum*, vid. Beccabunga. Germ. Bachbung.
Sion seu *Sium majus German.* est Nasturtium aquaticum. Germ. Brunnkressen.
Sisar, Sisarum, Siser, Sisarum sativum, Rapunculus hortensis, sisarum Germanicum. Germ. Gierlein / Görlein / Klingelrüblein / Zucker-Wurtzel / colitur in hortis.
Sisymbrium aquaticum, est Nasturtium aquaticum. Germ. Brunnkressen.
Sisymbrium sylv. vid. Mentha aquatica. Germ. Wasser-Müntz.
Smilax aspera, vid. Radices Salsaparillæ. Germ. Sarsaparillen.
Smyrnium, Libisticum, Ligusticum, vid Levisticum. Germ. Liebstöckel.
Solanum, Solatrum hortense, nigrum, officinale, sativum, vulgare, Morella & *Morellum, Uva lupina*, seu *vulpina.* Germ. Nacht-Schatten und Sau-Kraut. Crescit passim in locis opacis.
Solanum halicacabinum seu *vesicarium.* vid. Baccæ seu Semen Alkekengi. Germ. Juden-Kirschen.
Solanum lignosum, vid. Amara dulcis. Germ. Hinsch-Kraut / oder Je länger je lieber.
Solanum monococcum, Germ. Einbeer-Kraut. vid. Paris Herba.
Solanum quadrifolium bacciferum, seu *Tetraphyllon.* vid. Paris Herb. Germ. Einbeer-Kraut.
Soldanella, Brassica marina major, Soldanella maritima minor, volubilis marina, Convolvulus marinus. Germ. Meerwinden / Meer-Kohl. Crescit in locis maritimis Galliæ & Italiæ, in Alpibus, Austria, Styria & Tyroli &c.
Solidago, vid. Rad. Consolidæ majoris. Germ. Schwartzwurtz.
Solidago, seu *Consolida Sarracenica*, Germ. Heydnisch Wund-Kraut. vid. Consolida Sarracenica.
Solis Herba, Fuga Dæmonum, vid. Flores Hyperici. Germ. Johannis-Blumen.
Solis Herba Aëtii, vid. Poligonum. Germ. Wegtritt.
Solsequium cœruleum, vid. Cichoreum flore cœruleô sylvest.
Sonchus albus, vid. Cicerbita, Lactucella. Germ. Hasen-Strauch.
Sonchus spinosus seu *sylvestris*, vid. Cicerbita aspera.
Sophia Chyrurgorum, vid. Erysimum. Germ. Wegsenfft.
Spica Celtica, vid. Flores Spicæ Celticæ. Germ. Mariä Magdalenä Blumen.
Spica fœmina hortensis, vid. Flores Lavendulæ, Germ. Lavendel-Blumen.
Spica hortensis mas, vid. Flores Spicæ. Germ. Spick-Blumen.
Spica Indica, vid. Lit. S. Spica Indica. Germ. Indianisch Spick.
Spica Nardus, vid. Flores Spicæ. Germ. Spick-Blumen.
Spica Romana & *Gallica, Saliunca*, vid. Flores Spicæ celticæ. Germ. Mariä Magdalenä-Blumen.
Spicatum, Phyllitis, vid. Scolopendrium. Germ. Hirsch Zungen.
Spina Dominæ Mariæ seu *alba.* vid. Carduus Mariæ. Germ. Marien-Distel.
Spina cervina, Cervi & *cervales, Spina infectoria*, seu *Rhamnus catharticus* & *solutivus, Alaternus Plin. quibusdam.* Germ. Wegdorn-Beer / Creutz-Beer / Wehedorn-Beer / Schlabeer. Crescit hinc inde in sepibus.
Spina hirci, vid. Tragacanthum. Germ. Tragandt.
Spinachia, Lapathum hortense, Spinacia mas, vulgaris, Spinachia semine spinoso. Germ. Binetsch / Spinat. Colitur in hortis.
Spondylium, vid. Branca ursina. Germ. Beeren-Klau.

Spongia Cynosbati, vid. suo loco Lit. S. Spongia.
Squamaria, vid. Rad. Dentariæ. Germ. Streubelwurtz.
Squinanthum, vid. Schænanthum. Germ. Kameel-Heu.
Staphisagria, vid. Semen Staphisagriæ.
Stellaria Matth. Pes Leonis, *Sanicula major*, vid. Alchimilla. Germ. Sinau.
Stœchas Arabica, vid. Flores Stœchatis Arabicæ.
Stœchas citrina, vid. Flores Stœchatis citrinæ.
Stramen Camelorum, vid. Schænanthum.
Succisa, vid. Morsus Diaboli. Germ. Teuffels Abbis.
Sumach, vid. Semen Sumach. Germ. Schling-Baum.
Supercilium Terræ, *Capillus Terræ*, *Adianthum nigrum*, vid. Capillus Veneris. Germ. Frauen-Haar.
Sylvæ Mater, est Caprifolium. Germ. Speck-Lilien/ vid. Flores & Herbas.
Symphytum, vid. Radices Consolidæ majoris. Germ. Schwartz Wurtz.
Symphytum Indicum, Herba sana Sancta, vid. Nicotiana. Germ. Taback.
Symphytum maculosum, vid. Pulmonaria maculosa. Germ. Fleckigt Lungen-Kraut.
Symphytum minus seu *petræum Lob.* est Prunella. Germ. Prunellen-Kraut.
Tabaca, *Tabacum*, vid. Nicotiana. Germ. Taback.
Tamariscus, vid. Cortices Tamarisci. Germ. Tamarisken.
Tamariscus, *Tamariscus Germanica* seu *sylvestris*, *Tamarix sylvestris fœmina*, *Tamariscus fruticosa folio crassiore*, *Myrica*, *Bryaria*. Germ. Tamarisken-Kraut/ Porst/ Portz/ Birtzen/ Bertz. Crescit juxta Rhenum & Danubium fluvium.

Tanacetum Anglicum, *Tanacetum foliis crispis*, Germ. Krause Rheynfahren. Colitur in hortis.

Tanacetum sylvestre Fuchsii, est Anserina. Germ. Gänßerig.
Tanacetum vulgare luteum, *Athanasia*, *Arthemisia tenuifolia*, *Ambrosia*, *Tanacetum Millefolii foliis*, *Tanasia*, Germ. Rheynfahren-Kraut/ Weinfahren/ Wurm-Kraut und Wurmfahren/ Rheynfallkraut. Crescit locis arenosis incultis.

Taraxacum Arabum, vid. Cichoreum, Germ. Wegwarten.

Taraxacum seu *Taraxacon*, *Dens caninus*, *Dens Leonis*, *Aphaca Theophrasti*, *Hedinois*, *Seris urinaria*, *Seris somnifera*, *Corona Sacerdotis*, *Corona* seu *Caput Hieracium majus*, *parvum*, *Hedipnos major*, *Dens* Leonis *latiori folio*, *Taraxacum minus*, *Rostrum porcinum*, *Seris urinaria*, *Cichoreum Constantinopolitanum Matth.* Germ. Pfaffenröhrlein/ Pfaffen-Blad/ Pappen Kraut/ Röhrlein-Kraut/ Dotter-Blumen/ Weg-Lattig/ Löwen-Zahn/ Hunds-Zahn/ Hunds-Blumen/ Küh-Blumen/ Münchs-Kopff/ und Münchs-Bladt/ Pfaffen-Stiel. Crescit in herbosis locis. Aqua ejus spectat ad numerum quatuor Aquarum Antipleuriticarum.

Tarchon Avicennæ, *Draco hortensis Gesneri*, vid. Dracunculus esculentus. Germ. Dragun.
Telephium, vid. Crassula. Germ. Knaben-Kraut/ Donnerbahr.
Teucrium, vid. Chamædrys vulgaris. Germ. Wilde Chamänderlein.
Teuthrum, vid. Polium montanum luteum, Germ. Berg-Poley.
Thapsus barbatus, vid. Verbascum seu Fl. Verbasci.
Thlaspi, vid. Semen Thlaspi. Germ. Bauren-Senff/ Wegkressen.
Thalaffion, *Bryon*, est Muscus marinus. Germ. Meer-Mooß/ oder Corallen-Mooß/ vid. Corallina.

Theefolia, *Cha*, *T'chia* & *Thea*. Est Planta, folia habens instar Chamædryos, seu Myrti aut Veronicæ, cujus Ramus pulcher exsiccatus, apud Experientissimum Pharmacopæum Francofurtensem *Henrici*, sub Signo ☉ rei Cervi videndus est. Provenit in Insulis Japponensibus & in Tractu Regni Chinensis. Germ. Thee-Kraut. Flores fert Cisti fœminæ & gossypii mediam faciem

faciem referentes, quinis foliolis albicantibus aut pallidis constantes, staminulis multis mediũ florem occupantibus. His demũ succedit Fructus, dum adhuc vigent, ut ferunt, virides, resiccati autem cortice rugoso, ex spadiceo fusco vestiti: Figura sæpè globosa est, magnitudine globuli lusorii, Semen tantum unicum continentes &c. Virtutes hujus Herbæ legendæ sunt apud *Bernh. Verzascham*, in Herbario fol. 783. *Wormium* in Mus. pag. 165. *Tulpium* in Observ. lib. 4. cap. ult. *Linschotten* in Cap. 26. Itinerarii. *Borellum*, lib. 3. Observ. 29. *Mœllenbrock*, de Varis pag. 117. *Mandelsloh*, in Itinerario Orientali ab *Adamo Oleario* edito, *Bontekou*. &c.

Thelephium vulgare, *Illecebra*, *Aizoum Agrium*, vid. Crassula. Germ. Knaben-Kraut.

Thus terræ Plinii, *Ajuga*, *Abiga*, *Herba Apoplectica*, vid. Chamæpitys. Germ. Schlag-Kräutlein.

Thuya, vid. Arbor Vitæ. Germ. Baum deß Lebens.

Thymbra, vid. Satureja. Germ. Winter-Ysop.

Thymiama, vid. Cortices Thuris. Germ. Thymian.

Thymum album, *Thymus Capitatus*, *Thymus Creticus*. Germ. Cretischer Thymel / weisser Thymel / Cretischer / Welscher / und Römischer Quendel / oder Thymgen. E Creta Insula, aliisque Græciæ locis, & quibusdam Hispaniæ calidioribus regionibus, Venetias defertur.

Thymum seu *Thymus*, *Serpillum hortense*, *Romanum*, *Thymum vulgare*, *Thymiana Herba*, *Thymus durior*, Arabicè *Hasce*. Germ. Thymian / und Römischer Quendel. Crescit nostratibus in hortis.

Tilia, vid. Flores Tiliæ. Germ. Linden-Blüth.

Tithymallus, vid. Radices Esulæ. Germ. Wolffs-Milch.

Tobacum, *Tabaca* & *Tabacum*, Germ. Taback / vid. Nicotiana.

Tonitrus herba, est Sempervivum. Germ. Hauß-Wurtz.

Tormentilla, *Consolida rubra*, *Heptaphyllon* & *Heptaphyllum*, *Chrysogonum Dioscorid.* *Septemfolium* & *Septifolium*. Germ. Tormentill-Kraut / Bluth- und Hertz-Wurtz-Kraut / rothe Heil-Wurtz / Ruhr- und Feng-Wurtz-Kraut / roth Güntzel-Wurtzel-Kraut. Crescit passim in locis siccis arenosis & campestribus.

Torna bona, *Petum*, *Sacra Sancta*, vid. Nicotiana, Germ. Taback.

Tota bona, *Bonus Henricus*, & *Horminum*. Germ. Scharlach-Kraut / guter Heinrich.

Tragoselinum, *Pampinula*, vid. Pimpinella. Germ. Biebenell.

Trichomanes, *Callytrichon*, *Polytrichum Officinarum*, *Trichom*, *Trichomanes*, *Adianthum nigrum*, *Polytrichum*, vulgo *Cæsalp.* aliàs *Capillaris*, *Filicula*, *Barba Herculis Apul.* *Herba crinita*, *Calliphyllon Hipp.* *Tricophyes Apul.* *Selinophyllon*, *Adiantum* & *Amiantum Apuleji*, *Herba capillaris*. Germ. Steinfeder / Wiedertodt / Wiederthun / Abthun. Provenit juxtâ aquas in vetustis parietibus.

Tricordium, *Trifolium acetosum*. Germ. Sauer-Klee / vid. Herb. Acetosellæ.

Trifolium acetosum, vid. Acetosella. Germ. Sauer-Klee.

Trifolium aquaticum, vid. Trifolium fibrinum.

Trifolium asphaltites seu *bituminosum*. Germ. Hartz-Klee.

Trifolium aureum, vid. Epatica nobilis. Germ. Edler Klee.

Trifolium bituminosum seu *Asphaltites*. Germ. Hartz-Klee.

Trifolium cervinum, vid. Lotus hortensis. Germ. Siebengezeit.

Trifolium epaticum. Germ. Edel-Leber-Kraut / vid. Epatica nobilis.

Trifolium fibrinum, seu *aquaticum*, cujus flores constant albis Fibris, & Folia innatant aquis, & Flos tantum emergit. Germ. Fieberklee / Fieberkraut.

Trifolium fragiferum, vid. Fragaria. Germ. Erdbeer-Kraut.

Trifolium Græcum, vid. Semen Fænugræci.

Trifolium hepaticum, vid. Epatica nobilis. Germ. Edler Klee.

Trifolium leporinum, vid. Lagopus. Germ. Hasen-Klee.

Trifolium magnum seu nobile, vid. Epatica nobilis.
Trifolium odoratum, vid. Lotus hortensis.
Trifolium pratense. Germ. Wiesen-Klee. Crescit in pratis & locis herbosis.
Trinitatis herba, vid. Jacea, Epatica nobilis & Lagopus. Germ. Dreyfaltigkeit-Kraut / Edel Leber-Kraut / Haasen-Klee.
Trissago vel *Trixago*, vid. Chamædrys. Germ. Chamänderlein.
Trissago seu *Trixago aquatica*, vid. Scordium. Germ. Lachen-Knoblauch.
Tubac, *Tobacum*, *Tabaca* & *Tabacum*, vid. Nicotiana. Germ. Toback.
Tunica, vid. Flores Tunicarum. Germ. Graß-Blumen.
Turcha herba, *Atractylis*, *Carduus benedictus*. Germ. Cardebenedicten.
Turpethum, vid. Cortices Turbethi. Germ. Turbit.
Tussilago, vid. Farfara vel Flores & Radices.
Valeriana hortensis, vid. Radices Valerianæ hortensis majoris.
Valeriana sylvestris major & *minor*, vid. Radices.
Valeriana, est herba Sanctæ Claræ, S. Mariæ Magdalenæ, & S. Georgii.
Veneago, vid. Parietaria. Germ. Glaß-Kraut.
Veratrum album, vid. Rad. Ellebori albi.
Veratrum nigrum, vid. Rad. Ellebori nigri.
Verbasculum odoratum, vid. Flores seu Herb. Primulæ Veris. Germ. Schlüssel-Blumen.
Verbascum mas, *Latifolium*, *Blattaria*, *Candela Regia* & *Regis*, *Candelaria*, *Lanaria*, *Leucophyllon*, *Phlomus* & *Phlonus*, *Tapsus barbatus*, *Pysnitis Apuleji*, *Pheminalis*, *Lucumbra*. Germ. Wüllkraut / Königs-Kertzen / Unholden-Kertzen / Kertzen-Kraut / Feld-Kertzen / Himmel-Brandt / Bähren-Kraut / und Brenn-Kraut. Crescit passim in locis arenosis & sylvosis.
Verbena communis flore cœruleo, *Verbena mas*, *Verbenaca*, & *herba columbaris* & *columbina*, *Verbena recta*, *mascula*, *supina*, *vulgaris*, *Peristereum*, *Junonis lacryma*, *Herba Cincinnalis*, *sanguinalis*, *Herba sacra* & *verbenaca*, *Hierabotane*, *Herba sagminalis*, *Peristereon*. Germ. Eysen-Kraut / Eysenhort / Tauben-Kraut / und Eysenreich. Crescit passim in Cæmiteriis, aliisque incultis locis ad muros & sepes.
Verbena fœmina, vid. Erysimum. Germ. Hederich.
Vermicularis, vid. Sedum minimum. Germ. Mauer-Pfeffer.
Veronica mas & *vulgatissima*, *Veronica mas serpens*, *Veronica major*, *vera* & *vulgaris*, *Veronica erecta* & *supina*, & *Betonica Pauli*. Germ. Ehrenpreyß / Grundheyl / Schlangen Wund-Kraut / Heyl aller Schäden. Crescit in locis incultis ac dumetis.
Veronica fœmina seu *pratensis Serpillifolia*. Germ. Ehrenpreyß / das Weiblein / so etwas zärter als das andere.
Victorialis, vid. Radices Victorialis. Germ. Allermanns Harnisch.
Vinca per vinca, *Myrsinoides*, *Clematis*, *Daphnoides minor*, *Pervinca*, *Centunculus Plinii*, *Chamædaphne Plinii*, *Viola mortuorum*, *Polygenoides*, *Unicordia*, *Palma virginea*, *Corona virginea*. Germ. Sinngrün / Ingrün / Weingrün / Beerwinck / Mägt-Palmen und Todtenviolen. Solo gaudet fœcundo.
Vincetoxicum, vid. Rad. Hirundinariæ. Germ. Schwalben-Wurtz.
Viola agrestis, vid. Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut.
Viola aurea, est Flos Cheyri seu Levcojum luteum, vid. Flores Cheyri.
Viola flammea, *tricolor*, vid. Jacea tricolor.
Viola lutea, vid. Flores Cheyri. Germ. Gelbe Violen.
Viola { *Martia*, *odorata*, *purpurea*, } vid. Flores Violarum Martialium.
Viola mortuorum, est Vinca per vinca. Germ. Todten-Violen.
Viola tricolor hortensis, vid. Jacea tricolor.
Violaria, *Mater Violarum*, Germ. Violen-Kraut / Veyl-Kraut / braun Violen-Kraut / Mertzen-Violen-Kraut. Crescit juxta muros, sepes ac vias. Est una ex quinque herbis Emollientibus.

Viperina,

Viperina, vid. Rad. Scorzoneræ. Germ. Schlangen-Mord.
Virga aurea, *latifolia*, *Symphytum medium & media*, *Solidago & Consolida media*, *Herba* S. *Laurentii*. Germ. Gülden Wund-Kraut/ Günsel oder Günzel / gülden Günzel. Crescit in locis montanis, sed magis udis.
Virga Pastoris, *Labrum veneris*, vid. Carduus fullonum. Germ. Weberkarten.
Vitex, vid. Semen Agni Casti, seu Salix marina.
Vitia sylvestris, *Aphaca* & *Aphace*, *Osmundi*. Germ. Wilde Wicken / oder St. Christophens-Kraut.
Vitis alba, vid. Radices Bryoniæ. Germ. Zaun-Rüben.
Vitis septentrionalis, est Lupulus. Germ. Hopffen. vid. Herb. seu Fl. Lupuli.
Vitis vinifera folia. Germ. Weinstock oder Weinreben-Blätter. Arabicè Harin. Coluntur in vineis & hortis.
Vitriaria, vid. Parietaria. Germ. Glaß-Kraut.
Vitri herba, *Vitriaria*, vid. Parietaria. Germ. Glaß-Kraut.
Ulmaria, vid. Radices Barbæ Caprinæ. Germ. Geyß-Bart.
Umbilicus Veneris, *Cymbalaria*. Germ. Jungfern-Nabel. Colitur in hortis.
Ungarica herba, *Simeonis herba*, *alcea*. Germ. Pflug-Wurtz.
Unguis Aquilæ, *Batis & Batis marina*, est Fœniculum marinum, Germ. Meer-Fenchel / oder Bacillen / vid. Herb. & Semina.
Ungula caballina, vid. Farfara, vel Flores & Radices.
Unifolium, *Monophyllum*. Gramen Parnassi. Germ. Einbladt. crescit in sylvosis locis.
Volubilis, *Convolvulus major*. Germ. Windig Blätter / crescit passim.
Volubilis seu *Convolvulus marinus*, vid. Soldanella. Germ. Meerwinden.
Volucrum majus, *Matrisylva*, *sylvæ Mater*, vid. Caprifolium. Germ. Speckilien.
Urceolaris, vid. Parietaria. Germ. Glaß-Kraut.
Urinaria feris, vid. Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein.
Urinalis herba, vid. Linaria. Germ. Lein-Kraut.
Urtica mortua, vid. Flores Urticæ Mortuæ.
Urtica Romana, vid. Semen Urticæ Romanæ. Germ. Römisch Nesseln.
Urtica urens major & *minor asperior*, *Urtica communis*, *fœmina*, *Urtica urens maxima*, *sylvestris*, *vulgaris*, *Urtica urens altera*, *Acalyphe*. Germ. Grosse gemeine und auch kleine und heisse Brennessel/Heydternessel. Crescit passim locis arenosis juxta muros ac sepes.
Usnea Officinarum, *Muscus Cranio adnatus*. Germ. Todten-Kopff-Mooß.
Uva herba, *Botrys Quercula peregrina*, *Artemisia Turcica*, *Patientia Italorum*. Germ. Trauben-Kraut. vid. Botrys.
Uva lupina seu *Vulpis*, vid. Solanum seu Solatrum. Germ. Nacht-Schatten.
Uva versa seu *lupina*, vid. Semen, sive Baccæ Paridis.
Vulgago, vid. Asarum seu Radices Asari.
Uvularia, vid. Hippoglossum. Germ. Zäpfflein-Kraut.
Xanthion & *Xanthium*, *Lappa minor*, *Lappa inversa*, *Phasganon*, Germ. Bettler-Läuß.

Herbarius, dicitur apud *Galen*. lib. 1. de Antidot. cap. 2. qui Herbas & Plantas colligit & vendit ad usum Medicum. Hodieque etiam Herbarum Scriptores, *Botanici* sive *Herbarii* vocari solent. *Lexic. Brun.*
Herbilium, i. e. Serpillum. Germ. Quentel. *Matth. Silvat.*
Hercules Booii, est Aurum Vitæ, olim quoque erat nomen Collyrii fistularis, nomen *Hercules* apud *Aëtium*.
Herinaceus, *Ericius*, *Erinaceus*, Germ. Ein Igel. vid. Echinus.
Hermes, Nomen proprium est, & notat I. Mercurium, Ethnicorum Deum, ceu Deorum Nuntium & Interpretem, II. Philosophum post Mosen in Ægypto Clarissimum, qui Trismegistus appellatus fuit, teste *Suida*. Huic tribuitur peculiaris Philosophia Spagyrica paucis ænigmaticis dicteriis, sub Titulo: Tabula Smaragdina Hermetis comprehensa; de qua vid. *Theatr.*

Theatr. Chym. Vol. I. sub Titulo Physica Trismegisti, cum Notis *Gerardi Dornei.* Hinc & Pater Alchemistarum vocatur in Tract. Alchem. incerti Authoris cap. 30. Vol. III. *Theatri Chymici.* Ferunt etiam de eo, quòd 25000. Volumina conscripserit, Volum. V. pag. 256. Quam Hermeticam Doctrinam falsè perstringit *Dieter.* num 829. &c.

Hermes odorifera, est Alkermes. *Johns. Lexic.*

Hermesia, vocatur Chymica Hermetica. *Libav.* Tract. de △ne natur.

Hermetica Medicina, quam Ægyptii falsò à Mercurio deducunt. Hæc Morborum causas ad ⊖, 🜍, & ☿rium refert, & generosissima Remedia, non modo ex Vegetabilibus & Animalibus, verum etiam è Mineralibus præparat. Germ. Hermetische Artzeney. H. S. ità Literæ hæ notatæ, legendæ sunt, Hermeticè sigillatum.

Hermeticorum Aquila, est Sal armoniacum ✱. Germ. Salmiac.

Hermeticum Sigillum, vid. Sigillum Hermeticum.

Hermetis Avis, vocatur in Processu Lapidis Philosoph. quando vi♎ationis, seu 4. igne, separatur à Corpore Spiritus. *Th. Ch.* Vol IV p. 550. vid. Avis Herm.

Hermodactylus albus & *rubeus Actuarii* aut *Nicolai*, vid. Rad. Been sive Behen alb. & rubr. Germ. Glied-Weych.

Hermodactylus, est Anima Articulorum, vid. Rädices Hermodactyli.

Hermolaos, est nomen Collyrii sistentis fluxiones. *Aëtius* & *Gorræus*.

Herniaria major, est Crassula. Germ. Knaben-Kraut. vid. Herb.

Herniaria minor, Germ. Tausend-Korn. vid. Herba.

Herodicus, idem quod Chrysaëtos, aut Hierofalco, hoc est, Aquilæ species maxima. & veluti heros inter Aquilas. *Aldrov.*

Heros, Paracelsus dicebat, quod ~S~ ⊖lis sit Heros Coagulationis, lib. de Morbo Tartar. cap. 9.

Herpetica, sunt quæ Fastidium auferunt. vid. *Sylvat.* pag. 119.

Herpillum, est Serpillum seu Serpyllum, Cunilago. Germ. Quendel / vid. Herb.

Heserem, Asrem, i. e. Agresta, seu Succus Uvæ acerbæ. *Sylvat.*

Hesmie & *Hesnic*, est Quarta pars Libræ. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Hestia, est nomen Emplastri apud Veteres nobilis, cujus Descriptio habetur apud *Aëtium*, lib. 15 &c.

Hexagium, pendet Quatuor Scrupulos ℈iv. Latinis Sextula est, alii Drachmam unam cum dimidia ʒiß esse dicunt.

Hexapharmacum, est nomen Emplastri ad Perniones exulceratos, cujus Descriptio habetur è sex Ingredientibus apud *Æginet.* lib. 3. cap. 79.

Hiatula, vid. Chama, est Nomen Conchæ.

Hibiscus, Ibiscus, Malvaviscus, Bismalva, Germ. Eybisch / vid. Herb.

Hibur. Hiburis, est Sulphur. 🜍, Germ. Schwefel. *Sylv.*

Hicesia, nomen Emplastri Veterum est utilissimi ad Strumas, Abscessus, Lienem & Articulos, cujus meminit *Galen.* lib. 4. cap. 14. & *Ægineta* lib. 7. cap. 17.

Hidus, id est Flos Æris. *Mart. Rul.* & *Johns. Lex.*

Hidrotica seu *Sudorifera Medicamenta* sunt, quæ fermentando & attenuando penitiores sanguinis Poros penetrant, incidunt, attenuant, rarefaciunt, & Vasa comprimendo, partim in Sudorem erumpunt, & partim in halitum convertunt, & quæcunque obvia sunt secum deferunt, & in summa corporis propellunt; ubi illa in sensibilem sudoris Liquorem condensata, erumpunt. Germ. Schweiß-treibende Mittel. *Lex. Blanc.*

Hierabotane, herba Sagminalis, vid. Verbena communis. Germ. Eysen Kraut.

Hiera picra, est Electuarium ex Aloë, Ligno Aloës, Radicibus Asari, Spica Indica, Croco, Mastiche & Melle paratum. Germ. Bitter-Heyl / oder bitter Lattwerg.

Hieracites, est nomen Lapidis, vel ut *Plinius* vult, Gemmæ.

Hieracium latifolium, vid Cichoreum. Germ. Wegwarten.

Hieracium majus, vid. Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein.

Hieraticum, est nomen Malagmatis Asclepiadæ Pontificium inscripti, Stomachicis, Hepaticis, & ad viscerum dolores. *Gal.* lib. 8. cap. 5.

Hieromyrtus, vid. Rad. Brusci. Germ. Bruskey- oder Rusken-Wurtzel.
Hilbane & *Heilbane*, est Cardamomum minus. *Plin.* lib. 12, cap. 13.
Hinnulus, Pullum Cervinum notat, cujus coagulum ingreditur Antidotum apud *Galen.* lib. 2. de Antidotis cap. 10.
Hipericbriston, est Collyrium aptum ad ungendum. *Cass. Felic.*
Hippace, dicitur Caseus equinus. *Hippocr.* & *Dioscorides.* Quidam Coagulum equinum vocant, vid. *Schrœd.* lib. 5.
Hippocampus, est Insectum Animal marinum. *Aldrov.* lib. 7. cap. 16.
Hippocrates, nomen proprium Medicorum aliquot Antiquorum, præsertim verò illius Artis Medicæ Principis, qui & Magnus dictus fuit. De quo plura apud *Galen.* & alios.
Hippocraticus, non modò dicitur de Doctrina Medica; verum etiam in specie de Vino aliàs Saccato dicto. *Lex. Brun.*
Hippocratis manica, vid. Manica Hippocratis.
Hippoglossum, significat Uvulariam. Germ. Zäpfflein-Kraut.
Hippoglossus, est nomen Piscis & quidem Soleæ majoris. *Aldrov.* lib. 2. de Piscibus, cap. 43. vid. Solea.
Hippolapathum latifolium, vid. Rhabarbarum Monachorum. Germ. Münch-Rhabarbara.
Hippolithus, dicitur Lapis vel Calculus in ventriculo, aut intestinis Equorum nonnullorum repertus, qui, uti Lapidi Bezoar Occidentali figurâ & lamineâ structurâ non absimilis est, ità & viribus eundem æmulari statuitur. vid. *Schrœd. Hoffmann* & alii.
Hippomarathrum, vid. Semen Fœniculi. Germ. Fenchel-Samen.
Hippone, est nomnn Malagmatis, vid. *Aëtius* lib. 12. not. *Gorr.*
Hippopotamus, id est Equus fluviatilis, est Animal ferum, Germ. Ein See-Pferd. vid. *Aldrov.* Lib. 1. de Quadrupedibus. cap. 12.
Hippos, id est Equus. Germ. Ein Pferd.
Hipposelinum, vid. Herb. Levisticum. Germ. Liebstöckel.
Hippuris, vid Equisetum. Germ. Schafften-Heu.
Hirci sangnis, Germ. Bocks-Bluth. vid. Sanguis Hirci.
Hircinum sevum, Germ. Bocks-Inschlicht / vid. Sevum Hircinum.
Hirudo, i. e. Sanguisuga. Germ. Aegel oder Bluth-Suckler / inveniuntur in aquosis locis.
Hirundinaria major, *Chelidonium majus.* Germ. Schel-Kraut oder Wurtz.
Hirundinaria minor, *Centuinmorbia*, *Numularia*, *Serpentaria.* Germ. Pfennings-Kraut / vid. Herbas.
Hirundinaria, vid. Rad. Vincetoxici. Germ. Schwalben-Wurtzel.
Hirundinum nidus, Germ. Schwalben-Nest.
Hirundo, notissima Avis est, Ver annuncians & nidificans. Germ. Schwalbe / & inveniuntur quæ nidificant, 1. in Caminis, & nominantur Rauch-Schwalben. 2. in Muris, & nominantur Mauer-Schwalben. 3. quæ nidificant in Ripis, & vocantur Wasser- oder Rheyn-Schwalben. 4. quæ in Tectis nidificant, & nominantur Domesticæ oder Hauß-Schwalben / quorum Pulli ▽ am Hirundinum ingrediuntur.
Hirundo quoque significat Piscem marinum volantem, vid. *Aldrov.* lib. 2. de Piscibus, cap. 3.
Hisazium, est Sal Hamoniacum ✱. vid Sal Armoniacum. Germ. Salmiac.
Hismat, id est Spuma ☽ ti. Germ. Silber-Schaum. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Hispanicum virjde, id est Hispalensis, hoc est Viride æris. ⊖, aliàs Hispanicum quoque epitheton est Vini generosi, à loco natali ità dictum. *Lex. Brun.*
Hispidula, vid. Herb. Auriculæ Muris. Germ. Mauß Oehrlein.
Hiulo, i. e. Margarita. Germ. Eine Perle. *Matth. Sylvat.*
Hixurat, est Melilotum. Germ. Meloten. *Idem.*
Hlebus, i. e. Lapis lacteus. Germ. Milch-Stein.
Hlenia, est Enula Campana.
Hod, *Hodo*, *Hodon*, vocatur Lignum Aloës. vid. *Matth. Sylvat.*
Hobas, i. e. Æs. Germ. Ertz. *Serap.*

Hœdus, id est Pullus Caprinus tenellus, seu Caper tenellus.
Holc & Holce, est nomen Ponderis, estq; idem quod Drachma ℨj. *Galen*. Lib. de Pond. & Mensuris, ut & in Lib. 2. de Antid. *Gorr*. in Defin.
Holippæ, sunt Placentulæ ex Infusione Medicamentali farinaq; triticea, addito insuper Saccharo, subactæ.
Holmos, vid. Mortarium. Germ. Ein Mörsel.
Holsebon, & *Helsebon*, id est Sal commune præparatum. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Homæomeres, sunt similares partes. Germ. Gleiche Theile. *Lex. Blanc.*
Hominis axungia, Germ. Menschen-Schmaltz. Est Pinguedo Animalis prudentis & rationalis notissimi, respectu aliorum animalium, Solaris.
Homo, Germ. Ein Mensch / ab Humo, quia è Terra creatus, Microcosmus, die kleine Welt. Centrum Mundi, & Centrum omnium Rerum, & quinta Essentia Mundi &c. vid. *Paracels. Schrœd. Beckerus, Wurffbain* & alii.
Homœotropros, conformis, dicitur de Medicamentis, quæ inter se conveniunt, & optimè misceri possunt, *Hippocr.* 2. de R. V. I. A. Tom. 11. Lex. *Brun.*
Hora, significat particulam diei, quarum vinginti quatuor integrum diem naturalem complent. Germ. Eine Stund. *Sign.* ⧗, ♄, 𝓐, ≈, II ∍, H, ✤, ⌛, ℥.
Horæa, sunt Fructus tempestivi seu æstivi, ut *Poma, Pruna, Pyra* &c. Germ. Sommer Früchte.
Horæos, Tempestivum significat, quod debito tempore fit.
Horarii Fructus, idem quod Horæa. Germ. Sommer-Früchte.
Hordiacum, Medicamentum liquidum internum, ex Hordeo ad crepaturam cocto & tuso, Liquoribus convenientibus affusis & colatis, præparatum, quibus Amygdalæ, Sem. Papav. alb. Sem. 4. frig. maj. &c. non rarò accedunt. Germ. Gersten Milch.
Hordeum Galaticum, est Risum, Rixum & Rizum. Germ. Reyß / vid. Soriza.
Hordeum, vid. Crithe vel Semen Hordei. Germ. Gersten.
Hordilescen, id est Xilobalsamum. *Sylvat.*
Horsi, id est Nasturtium, vid. *Steph.*
Horizon, Spagyricis vocatur ☿ rius ☉ ri. *Mart. Rul. & Johns.*
Horminum, Germ. Scharlach / vid. Herba.
Hornus, Hornotinus, id est, hoc Anno productus. Dicitur de Frumento, & in specie de tritici quodam genere & ejus Farina. *Hippocr.* 2. de Artic. Tom. 43. & *Galen.*
Horozuc, est Liquiritia. Germ. Süß Holtz. *Sylv.*
Hosamatis, Hosmatis, est quarta pars Libræ. *Galen.* de Secret.
Hosta, id est Costus. Germ. Kost-Wurtz. *Serap.*
Huabron, est Rosa Asinorum. *Sylv.*
Hucba, nomen Piscis inter Lucium & Truttam seu Trottam medii, proximioris tamen Truttis & forma & qualitatibus carnis. *Aldrov.* Lib. 5. de Piscibus cap. 137.
Hucci vel *Hunc, Huuo* & *Huut*, id est, Jupiter, Stannum ♃. Germ. Zinn / *Johns.*
Humac, Humasum, id est Acetosa. Germ. Saueramppfer. *Steph.*
Humectantia Medicamenta sunt, quæ particulas suas humidas corporis poris possunt insinuare. Item sunt omnia fluida. Germ. Befeuchtende Mittel. *Lex. Blanc.*
Humectatio, idem est quod Madefactio. Humectatio duplex est: Interna, quæ fit Cibis & Medicamentis & Externa vel superficialis, quæ fit balneis, infusionibus, *Lex. Brun.*
Humidus, est vel Humor, vel Humiditas, vel Aquositas, vel Succus.
Humor, vid. Humidus vel Humiditas. Germ. Feuchte oder Feuchtigkeit. ♒
Hunayn, Huayn, i. e. Bitumen judaicum. Germ. Juden-Pech. *Sylv.*
Hunescum, Henis, Henosum, i. e. Ceterach. *Steph.*
Huruam, dicitur Malum Granatum. Germ. Ein Granat-Apffel.

Husacium, est Sal Armoniacum ✱. Germ. Salmiak.

Huso, Husso, Germ. Hausen / genus Piscis est è maximis, ità ut aliquando quadringentas libras pendet, ossibus, excepto capite & squamis carentis, Danubio fluvio ferè proprii; Officinis exhibet Ichthyocollam. Germ. Fisch-Leim / vid. Ichthyocolla & *Aldrov*. Lib. 4. de Piscibus, cap. 11.

Huno vel *Huut*, est Jupiter, Stannum. ♃. Germ. Zinn.

Hyacinthina Antimonii Gemma, est Vitrum Antimonii. *Rolfincii Chym.*

Hyacinthus. Germ. Hyacinth oder Jacinth. Gemma est, vel Lapis pretiosus, pellucidus, & flavedine rubens, ignisque flammam imitatus, quoad vires cordiales & alexipharmacas in frequenti usu, cujus dantur duæ species: Orientalis, qui pretiosior, & Europæus, in confinibus Silesiæ & Bohemiæ, variat etiam colore. Plura videnda sunt apud *Schrœd. Frid. Hoffmann Ger. Dornæum*, & alios.

Hyacinthus quoque nomen Plantæ vel Floris est. Germ. Hyacinthen-Blumen.

Hyacot, i. e. Lapis Hyacinthus. *Sylvat.*

Hyalado, est vitreum Phlegma. *Idem.*

Hyalos, dicitur Vitrum, hoc est Materia quædam dura, pellucida, ex Sale cinereo & Arena, sive Materia sabulosa, vi ignis fortissimi liquatis, parata, quod artificium dicitur Vitrificatio; de qua lege *Willis*. de Ferment. c. 12.

Hyarith, id est Luna. ☽. Germ. Silber. *Mart. Rul*, & *Johns.*

Hydalcos, Hydatænon, Hydatænomenos, significat Aquosus vel Aquescens, occurrit apud *Hipp*. Lib. 2.

Hy*datinon*, est nomen Collyrii, sive Medicamenti Oculorum, quod ex Aqua pluvia conficiebatur. *Galen*. cap. 4. in 6. *Epid*. Tom. 19.

Hy*datodes*, Hy*datoides*, Aquosus seu Aqueus, Aquæ formam referens, ratione coloris vel consistentiæ, ità Vinum aquosum. *Galen*. Lib. 5.

Hy*dnon*, *Tuber Terræ*, Radicibus & Bulbis annumerandum, de quibus *Galen*. lib. 2. cap. 68.

Hy*dor*, Aqua. ▽. Germ. Wasser. *Lexic. Brun.*

Hy*dra*, nomen Serpentis maximè venenati. *Aldrov*. lib. 2. cap. 4.

Hy*dragoga*, sunt Medicamenta quæ attenuando & præcipitando aquosos Humores expurgant. Germ. Wasser-treibende Mittel.

Hy*drargyros* & *Hydrargyrus*, est Argentum vivum, seu ☿ vivus.

Hy*drocrithe*, est Aqua Hordei. Germ. Gersten-Wasser.

Hy*drogaron*, id est Garum aquosum, sive Aquâ dilutum, quod minus calefacit, quàm Garum simplex. *Aëtius* Lib. 3. cap. 84.

Hy*dromel*, dicitur Aqua mulsa, Aqua Melle mista, Melicratum, Mulsum sive Decoctio ex Aqua & Melle. Germ. Meth. cujus variæ occurrunt præparandi differentiæ apud *Columellam* lib. 12. cap. 12. &c.

Hy*dromelon*, Hy*dromalum*, est nomen Potionis sic dictæ, à Malis Cotoneis vel Cydoneis, cujus componendi ratio variat, quemadmodum legi potest apud *Dioscorid*. lib. 5. cap. 30. *Æginet*. lib. 7. cap. 15. *Aëtium*, *Oribasium* & alios.

Hy*dropege*, est Aqua Fontis aut fontana. Germ. Brunnen-Wasser.

Hy*dropica*, sunt Medicamenta Hydropicis humores aquosos educentia. Germ. Wasser treibende Artzney.

Hy*dropiper*, est Persicaria rubeis tincta maculis.

Hy*drorosaton*, dicebatur olim Potio ex Rosis facta; cujus Descriptio habetur apud *Æginet*. lib. 7. cap. 15. & *Oribasium*.

Hy*drorrhodia*, vid. Aqua Rosarum. Germ. Rosen-Wasser.

Hy*drorrhodion*, dicitur Aqua cum Oleo Rosaceo mista. *Galen.*

Hy*drosacharum*, est Aqua saccharata, vel Syrupus ex Aqua & Saccharo coctus.

Hy*droselinum*, Germ. Jungfrauen-Werck / est Apium palustre, seu Paludapium, vid. Semen Apii.

Hydrotica, sunt Medicamenta aquosas superfluitates evacuantia, *Libav.* lib. 8. cap. 19. Spiritus ♀ri vocatur insigne Hydroticum. Calx Hydrotica ex Stimmi seu ♁nio præparatur. *Lex. Brun.*

Hydrus, vocatur Serpens aquaticus, valdè venenosus, qui aliàs latinè Natrix appellatur. *Aldrov.* lib. 1. cap. 17. *Æginet*, lib. 5. cap. 17.

Hyems, dicitur Tempus Anni frigidum, quod interdum humidum, interdum siccum esse solet. Germ. Der Winter. *Sign.* ♊, ♎.

Hygeidion, est nomen Collyrii. *Ægineta*, lib. 7. cap. 16.

Hygrocollyrium, est Medicamentum liquidum, vel oculare, Oculis sanandis destinatum. Germ. Augen-Wasser.

Hygromyron, nomen Unguenti humidi odorati, cujus Descriptio notante *Gorræo*, habetur apud *Aëtium*, lib. 16. cap. 114.

Hyle, significat Materiam, & quidquid sub Artis Medicæ præcepta cadit, eaque omnia, quibus cùm in ægris, tùm in sanis utimur, rectè Materia Medica dicitur *Galen.* cap. 4. In specie quoque Lapis Philosophicus Hyle vocatur, *Rob. Valens.* de veritate Alchym.

Hymenis nomine denotat *Lullius* Ignem peculiarem clausum, in unica Fornacula humidum, vaporosum, continuum ac digerentem, quem sufficere docet ad Magisterium Spagyricum Lapidis Philosophici, teste *Dionysio Zachario* &c.

Hyoscyamus albus, vid. Radices Hyoscyami, & Semen Hyoscyami. Germ. Bilsamkraut-Samen oder Wurtzel.

Hyoscyamus Peruvianus, vid. Nicotiana. Germ. Taback.

Hypaleipton, vocatur Medicamentum, quod illini potest, vulgo Linimentum. *Hippocr.* lib. de Ulcer. xiv. 3.

Hypantasis, est Expositio ad Solem. *Joannitius.*

Hypelatos, id est Dejectorius, dicitur de Medicamentis alvum subducentibus. *Lex. Brun.*

Hypercatharsis, quasi Superpurgatio est, hoc est, immodica aut nimia Purgatio, ex operatione violentioris Medicamenti colliquatis, urentis, stimulantis. *Hippocr.* 5. Aph. 4. Coac. Tom. 564. &c.

Hyperinesis, idem quod Hypercatharsis, nimiam Evacuationem significat.

Hypericum, Germ. Johannis-Kraut / vid. Flores Hyperici.

Hypnoterion, nomen est Epithematis hepatici apud *Aëtium*, de cura Splenis indurati, teste *Gorræo* in Definit.

Hypnotica Medicamenta, sunt quæ Spiritus figendo, poros Cerebri claudendo & angustando, soporem inducunt. Germ. Schlaff-bringende Mittel. *Lex. Brun.*

Hypocatharsis, est levis quædam Purgatio, cui opponitur Hypercatharsis. Germ. Linde Reinigung / oder Bauch-Säuberung.

Hypochondriaca, Medicamenta sunt, quæ in Morbis Hypochondriacis usurpantur. *Lexic. Blanc.*

Hypocistis, Succus est ex Hypocistide plantula succulenta cum floribus & radicibus expressus, ad consistentiam Extracti ad solem inspissatus, Cytinus à nonnullis cognominata, juxta Cysti Radices nascitur, veluti Germen, floris Punici similitudine. Nascitur in saxosis, asperis, & præsertim in Monte Appennino Hetruriæ. Vocatur & Succus inspissatus Orobethri, vel Barbæ Hircinæ, Hypoquistidos Officinarum.

Hypoglossum, vid. Herb. Hypoglossi. Germ. Zäpfflein-Kraut.

Hypomelides, sunt quædam Poma, Sorbis similia. *Sylvat.*

Hypopicros, id est Subamarus, *Galen.* lib. 7. de Simpl. Fac. § Crambe agrestis.

Hypothesis, significat Suppositum aut Principium aliquod in arte vel scientia, locò Fundamenti constitutum.

Hypotrimma, est Edulii genus, ex variis rebus leviter tritis & contusis constans, quod etiam *Trimma* seu *Intritum* dici potest. Linden.

Hysges, *Granum infectorium*, *Coccus bophica* seu *Infectoria*, *Chermes*, vid. Kermes.
Hysma, pluviam significat. *Hippocr.* Lib. 1.
Hyssopus, Germ. Isop. vid. Herbas.
Hysopus seu *Isopus humida*, *Oesypum*, seu *Oesypus*, *Lanarum succidarum Pinguedo*. Germ. Die Fettigkeit von der ungewaschenen Wollen. vid. Oesypus.
Hyst. ità à Medicis præscriptum, legendum est, Hysterica aut Hystericum.
Hysterica, sunt Medicamenta uteri morbis adversa.
Hystrix, nomen est Animalis, cujus duæ constituuntur species, terrestris alia, alia marina. Vocatur & Porcus spinosus, hujus descriptionem & usum vid. apud *Aldrov.* Lib. 2. cap. 38.
Hyus, i. e. Liquor vel Humor. *Matth. Sylvat.*

I.

IAcea, *Clavellata herba*, *Trinitatis herba*. Germ. Dreyfaltigkeit-Kraut oder Blumen. vid. Flores & Herba.
Jabora, *Dudaim*, est Mandragora, vid. Cort. sive Rad. Mandragoræ. *Johnsonius.*
Jacea nigra, vid. Herba seu Radices Morsus Diaboli.
Jacinthus & *Jaquintus*, vid. Hyacinthus.
Jaculus, est nomen Serpentis venenosissimi, vid. *Aldrov.* Histor. Serpent. & Dracon. lib. 1. cap. 13.
Jalappa, *Jalapium*, vid. Radices Jalapæ. Germ. Jalappen.
Jalin, i. e. Vitrum K. Germ. Glaß.
Jamblichi Sales, dicitur genus Salis ex multis rerum generibus compositum, vid. *Lexic. Brun.* & *Gorræus.*
Jamfarum, est Crocus. Germ. Saffran. vid. *Serap.*
Jamsemin, i. e. Sambucus. Germ. Hollunder-Baum.
Jarin, est Ærugo Campanæ, vel viride Æris. ⊕. *Sylv.* p. 123.
Jarius, dicitur Flos Rorismarini. Germ. Roßmarin-Blüh.
Jaspis, est Gemma & Lapis pretiosus, & dicitur, quòd sit optimus colore Cœli, nimirùm purpureô Smaragdino colore præditus, *Dioscorid.* lib. 5. Cap. 160. Septem Genera enumerat *Plinius* lib. 37. cap. 9. genera decem, *Mart. Rul. Lex.* pag. 257. ad 259, 22. species Jaspidis recenset. Videantur porrò *Galenus*, *Schmuck*, *Boetius* & alii. Germ. Ein Jaspis.
Jaspis quoque dicitur, quòd sit Genus hæmatitis.
Jassa, est Herba Trinitatis & Persicaria. *Mag. Chirurg.* pag. 467.
Jatra Leiptes, dicitur Medicus Unguentarius, vel Reunctor, qui unguentis & perfrictionibus corporis morbos curat. Talis fuit *Diotas*, teste *Gal.* lib. 7. cap. 5.
Jatrochymicus, est Medicus, qui operationibus & medicationibus Chymicis operam dat. Germ. Ein Chymischer Artzt.
Iberis, *Piperitis*, Germ. Pfeffer-Kraut. vid. Lepidium.
Ibex, dicitur Capra sylvestris. *Aldrov.* lib. 1. cap. 13.
Ibicaria, *Doronicum*, vid. Rad. Doronici. Germ. Gembsen-Wurtzel / oder Schwindel-Wurtzel.
Ibiga, *Abiga*, *Ajuga*, *Iva*, *Chamæpythis*, *Thus Terræ Plinii*. Germ. Schlag-Kräutlein / vid. Herba.
Ibis, est nomen Avis Ægyptiæ, Ciconiæ valdè similis, ad aquas, præsertim Nilum fluvium, degentis *Aldrov.* lib. 20. cap. 3.
Ibiscus, vid. Herba seu Radices Altheæ. Germ. Eybisch.
Ichneumon, est nomen Animalis quadrupedis Amphibii, quod aliàs Lutra Ægypti vocatur, vid. *Aldrov.* lib. 2. cap. 14.

Ichthya, Limaturam, Scobem aut Ramentum significat. *Lex. Brun.*
Ichthyocolla, est Gluten alicujus Piscis, qui dicitur esse sine ossibus, vocatur Huso, Germ. Hausen. Piscis magnus est, longitudine viginti quatuor pedum, pondere nonnunquam ad Libras quadringenta. In Danubio maximè ex Ponto venit. Gluten illud album est, ex illius corio, intestinis, ventriculo, cauda & pinnis confectum. Germ. Hausen-Blasen und Mundleim. Vocatur etiam *Collapiscium*.
Icteritis Apul. herba Salutaris, *Dendrolibanum*, est Rosmarinus. Germ. Roßmarin. Vid. Herbas.
Idam, id est Pulmentum. Germ. Ein Muß. *Mart. Rul.*
Idaea nigra, seu Myrta sylv. est Vaccinia nigra. Germ. Heydelbeer/ vid. Myrtus vulgaris, seu Myrtillus.
Ideus, Ides, Paracelso dicitur Massa illa & Materia prima in creatione, Chaos dicta, ex qua omnes Creaturæ factæ sunt. *Fragm. Anatom.* lib. 1. Tract. 1. Cap. 1.
Idiota, duplicem habet significationem. I. Significat Hominem privatum, qui nullum munus publicum obit, neque oppido aut genti præest. II. Significat Rudem, Plebejum, rei alicujus Ignarum. *Galen.* lib. 1. de Simpl. fac. cap. 19. & cap. 3. in 1. Prorrh. tom. 32. &c.
Idiotæ, sunt Contemptores verarum Artium. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Idroagira, id est ▽ alcali. *Mart. Rul.* & *Johns. Lex.*
Idromel, vid. Hydromel.
Idum, est Pulmentum. Germ. Ein Muß. *Johns. Lexic.*
Jecoraria & *Jecorosus*, idem est quod Hepaticus. *Lex. Brun.*
Jecur, vid. Hepar. Germ. Leber.
Jecur Lupi, vid. Hepar Lupi. Germ. Wolffs-Leber.
Jegar, Jegari, est Daucus agrestis. Germ. Moren-Kümmel.
Jelanebin, Jelaniabin, id est Mel Rosatum. Germ. Rosen-Hönig.
Jemac, id est Cuscuta. Germ. Filtz-Kraut.
Jemarion, Jemari, est Flos Mali Granati. Germ. Granaten-Blüh. *Sylvat.*
Jemeris, sunt Electuaria multæ amaritudinis. Germ. Bittere Lattwergen. *idem.*
Jeneta, sunt Electuaria boni saporis, sive Solutiva, sive non. *idem.*
Jerame, Jeramia, est Radix Arthemisiæ. Germ. Beyfuß-Wurtz.
Jerit, id est Folium. Germ. Ein Bladt. *Sylvat.*
Jesminum, id est Viola alba. *Galen.* 4. Lib. 5.
Jeterac, est nomen generale omnium septem Specierum Tithymali. *Matth Sylvat.*
Jeumbave, Jeumbace, id est Nux Moschata. Germ. Muscat-Nuß. *idem.*
Jensir, Jansir, est Gummi Opopanax. *idem.*
Iffides, est Cerussa vel Cinis Plumbi ♄. Germ. Bleyweiß/ oder Bley-Asche/ *Mart. Rul.* & *Johns.*
Igde, Pilam significat, in qua condimenta permiscentur & contunduntur. Legitur apud *Hippocratem*.
Ignis, △ est Vocabulum latissimæ significationis. Estque causa efficiens, adeoque influens in effectum. Hic separat, resolvit, estque vel actualis, vel potentialis, aut menstruus liquor, & dirigitur ab Artifice Chymico. Sign. △, [symbol], [symbol], □, [symbol], [symbol].
Ignis actualis, est qui primo contactu adurit, ut sunt △ ipse & Cauteria ferrea Germ. Eigentlich Feuer. *Lex. Blanc.*
Ignis alchimistici Gradus. *Paracels.* de Natura rerum, lib. 7. pag. 1457.
Ignis algir, est Ignis fortissimus. *Mart. Rul.* & *Johns. Lexic.*
Ignis calor, est naturalis vel artificialis. *Mart. Rul.*
Ignis circulatorius, est Tepor, vel talis caloris gradus, quem Digiti facilè ferunt. Germ. Ein gelind Circulir-Feuer. *Sign.* [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].
Ignis clarè ardens, est Sulphur. 🜍 Germ. Schwefel. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Ignis Elementaris, est Sulphur sed non Vulgi. *Mart. Rul. & Johns.*
Ignis extinctus, id est Sulphur extinctum. *Mart. Rul. & Johns.*
Ignis fortis, est gradus Ignis intensior. *Sign* ⌂Ω, △△.
Ignis Gehennæ, est Specificum corrosivum a *Paracels. 7. Archidox.* descript. pag. 227. *Mart. Rul. & Johns.*

Ignis Gradus octo Johns. Lex. enumerat, nimirum:

I. △ *Ventris Equi*, qui est calidus in primo Gradu, & humidus in secundo.
II. △ ☉*lis*, calidus est in primo Gradu, sed siccus in secundo.
III. △ *Furni* post panis extractionem, est calidus & siccus in 2do Gradu.
IV. △ *Furni Fixionis*, hic fundit & figit, non comburit, quia flamma non est: non differt à præcedenti, nisi quia in hoc est Calor continuus, in illo non.
V. dicitur *flammalis*, & est calidus & siccus in tertio Gradu. Et hic est ignis in Furno Calcinationis.
VI. △ *Furni Fusionis*, est calidus & siccus in quarto Gradu.
VII. △ *Follium*, est in eodem Gradu, qui Corpora dissipat, dispergit & fundit.
VIII. △ *flammalis*, qui fundit & calcinat, quia in eo sola Flamma operatur & non dissipat, sicut est Ignis vitriarius, & hic Ignis sicut carbones & flamma, sed in isto sola flamma lignorum.

Ignis Gradus quatuor apud Chymicos plerumque in usu sunt.

I. Est *lentissimus*, instar Teporis ignaviusculi, vocaturque Ignis Balnei mitis, aut Fimi, aut Digestionis, circulatorius, qui ad tactum ita describitur, ut cum digitus hominis teneri semper ferre possit. Et licet habeat suas intensiones & remissiones, nunquam tamen evidentem aut acrem sensum gignere debet. Hujus generis est △ vaporosus Philosophorum, qui describitur in cubatu Gallinæ excludentis pullos, aut Hominis rectè dispositi naturâ.
II. Gradus est *intensior*, adeò, ut jam evidenter feriat tactum, neque tamen vim afferat Organo. Appellant calorem cinerum, quod mediocris △ sub Catino cinerario incensus talem præbeat. Cineres enim ob raritatem non admodum Aërem concipiunt.
III. Gradus est cum *Læsione tangentis*, & confertur Arenæ ferventi, vel Scobi ferreæ, ut dicatur △ arenæ vel Limaturæ ferri.
IV. Est *Summus Gradus*, & plerumque destructivus. Nominant △nem Reverberii, & vivâ Flammâ Lignorum, vel congestarum Prunarum follibus alacriter inflatarum procuratur. Posset & △ fusorius appellari. *Mart. Rul. in Lex.*

Ignis pro Lapide Philosophico, Mart. Rul. novem △nis species p. 260. enumerat. Videantur Scripta *Basilii Valenti* & aliorum.

Ignis lentus, est Gradus ignis remissior. *Sign.* ⚹, △, ⅃△, Ƶ.
Ignis Leonis, est Elementum △. Æther, Pyr, Jupiter, Argos, *Mart. Rul.*
Ignis Persicus, est Ulcus ardoris incendio torquens, vel idem quod Gangræna. Sumitur etiam pro Carbunculo. *Mart. Rul.*
Ignis Philosophicus, vid. Phosphorus.
Ignis Philosophorum quoque omnium Consensu vocatur ☿. *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 756, 767. & alibi.
Ignis potentialis, est Medicamentum, quod, postquam aliquandiu parti superimpositum fuerit, vires suas exerit: Ut ruptorium, cæteraque exedentia. Germ. Ein etzend Feuer. *Lex. Blan.*
Ignis pruinus, *adeptus* est Quinta Essentia Vini (alii Vitrioli) cum Tartaro rectificata. *Mart. Rul.*
Ignis ad quorundam Opinionem est ⁰₀⁰ ▽æ destillatæ innatans.
Ignis Reverberius, est △ destructivus, qui viva flamma & follibus instituitur. *Lexic. Blanc.* △, ⊜.

Ignis rotæ ⊖, est Circulatio per Circulatorium, quod est vitreum Vas, ubi infusus Liquor ascendendo & descendendo quasi in Circulo rotatur. Varia sunt hujus generis Vasa, sed duo præcipuè sunt majoris usus, Pelicanus nimirum & Dyota, suo loco videnda.

Ignis Sacer, Icteritia rubea, idem quod Erysipelas vel Heresipela. Quidam tamen pro Herpete sumunt. Germ. Die Rose / St. Antonius-Feuer.

Ignis Sapientum, est Fimus Equinus calidus. *Mart. Rul.*

Ignis silvestris, idem quod Phlyctæna vel Vesicula in Cute excitata. *Lexic. Bl.*

Ignis subterraneus, cujus beneficio fervefiunt ▽æ Thermarum, de quibus, vid. *Lang.* lib. 2. Ep. 52. & alii.

Ignis suppresſionis, est Ignis super ∴am. *Lex. Blanc.*

Ignis ♀ris, Elementum est è ♀re Cupri. *Van Helmont.*

Ignis Vitrioli, sive ♀ ♀ris, apud *Helmont.* Tract. Lithias. cap. 8.

Ignitio, est Calcinatio per Ignem facta, vel est Calcinatio, corpora Ignis violentiâ in Calcem reducens. Estque duplex, Combustio & Reverberatio. Germ. Kalckmachung / oder Brennung.

Ignotica, sunt illa, quæ faciunt Somnum & Soporem. Germ. Schlaffmachende Mittel. *Sylvat.*

Ilech, Ylech, est Terminus Paracelsicus, & videtur idem notare, quod Principium & Primum aliquod.

Ilech crudum, est Compositio ex prima Materia trium primorum Principiorum, ☿rii, ⊖lis & Sulphuris, è quibus omnia sunt composita, & ità idem, quod Iliaster vel Iliad.

Ilech magnum, est ascendens, sive Astrum Medicinæ, quem accipimus unà cum Medicina, in qua ille occultatus est, ut superiora Sidera in Firmamento, item in Homine inferiora.

Ilech primum, exponit *Mart. Rul. & Johns.* id est Principium, Ileias, Ileadus, Ilech supranaturale vel primum ex Astris est Conjunctio supercœlestis & Siderum Firmamenti cum Astris rerum inferiorum Unio.

Ileidos & *Ileidus*, est Ignis Elementalis, Heoa Pheresbios, hoc est, Aurora vel Diluculum, vitam afferens (Cœlum,) in Hominibus verò est Spiritus, qui transit per omnia Membra. *Mart. Rul. & Johns.*

Iliaster, Iliadus, Iliadum & *Ileidos*, (scribuntur etiam per y) sunt Figmenta Paracelsica, magis rem obscurantia, quam declarantia, cum non uno eodemque modo semper accipiantur. *Lex. Brun.* Libet saltem Descriptiones ex *Mart. Rul. & Johnsono* adducere.

Iliaster, aut *Iliastes*, vel *Iliadum*, est Prima omnium rerum Materia, constans ex Mercurio, Sale & Sulphure, quatruplex juxta quatuor Elementa. I. est Cahos ▽ræ, II. est Cahos ▽æ, III. est Cahos △ris, IV. verò est Cahos △nis.

Iliaster primus, vel *insitus*, est Terminus Vitæ, imò ipsa Vita, vel ejus Balsamus in homine.

Iliaster secundus vel *præparatus*, est Terminus Vitæ, quem ex Elementis vel rebus Elementatis habemus, Vitaque ipsa.

Iliaster tertius, est Terminus Balsami præparatus, quem ex rerum Quinta Essentia habemus.

Iliaster quartus, magnus, est Mentis vel Animi Lapsus in alterum mundum, ut Enoch, Eliæ & aliorum. Hæc ex *Mart. Rul. & Johnsono*, plura apud *Paracelsum.*

Iliaster in genere, dicitur occulta Naturæ Virtus, ex qua res omnes habent Incrementum, aluntur, multiplicantur & vegetant. De quo latiùs Libro de Meteoricis Generationibus legitur apud *Paracelsum.*

Illambonos, Collyrium, est nomen Medicamenti ad Oculorum Ulcera, cujus Descriptionem vide apud *Æginetam* lib. 3. cap. 22. & Lib. 7. cap. 16.

Illecebra, vid. Sempervivum seu Sedum minimnm.

Illitio, idem est quod Inunctio, quando vel digitis vel pennis Linimenta, vel Olea, vel Unguenta Corporis superficiei applicantur. *Lexic.Brun.*

Illota Lana, vid. Erion. Dicitur aliàs Succida, *Keuchen.*

Ilys, dicitur Fæx seu Fex Vini, *Hippocr.* Lib. 1. de Morb. Mul.

Imbemon, Medicamen, quod ex Lachrymis Olearum in maritimis Arabiæ locis nascentium fit. *Plin.* lib. 12. cap. 18.

Imber, interdum latè pro Pluvia, interdum strictè pro Pluvia Larga accipitur. Imber temporarius quis sit, vid. apud *Galen.* 4. in 6. Epid tom. 19. Omnes Imbres alkalizatos esse docet *Paracelsus*, quia veniunt ex Igne lib. 1. de Tartar. Tract. 5. cap. 2. in Schol.

Imbibere, id est, Terendo inspissare. *Mart.Rul. & Johns. Sign.* ✡

Imbibitio, Chymicis vocatur Ablutio, quando Liquor Corpori adjunctus elevatur & exitum non inveniens in corpus recidit, idque crebris humectationibus tantisper abluit, donec cum illo puro coagulatus, amplius ascendere nequit, sed totus fixus manet. Hæc operatio tota Philosophica est, nec ad vulgares sese dimittit. *Mart. Rul. & Johns.* Imbibitio, Destillatio & Cohobatio Philosophica, est Spiritus descensus in Corpus, id abluens atque animans. Hic labor quoque Rectificatio vocatur. *Beckerus* Oedip. Tit. 7. §. 4.

Imbik, vocatur Vas quoddam Spagyricum, idem quod Ethel, & aliquoties legitur in *Theatr. Chym.* Vol. V. pag. 66.

Immersiva Corrosio, est quando Corpora aliis rebus immersa in calcem rediguntur. Vel est quando Metalla vel Mineralia rei alicui corrodenti immerguntur, ut tandem in Calcem redigantur. Estque humida vel sicca. Germ. Eindunckende oder einweichende Verbrennung. *Lex. Brun.*

Impar, quòd olim Impari numero in exhibendis Medicamentis, vel Virtus vel Felicitas operandi tributa fuerit, hodieque adhuc apud nonnullos fidem inveniat, à superstitiosa veterum Medicina hoc esse rectè judicavit *Keuchen.* ad *Seren.* in Not. pag. 93.

Impastatio, vid. Incorporatio.

Imperatoria, vid. Rad. Imperatoriæ. Germ. Meister-Wurtz.

Imperatoria Apulorum, vid. Rad. Meu. Germ. Beeren-Wurtzel.

Imperatoris Herba, est Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein. vid. Herbas.

Imperfectum, apud Chymicos dicitur, quod sit ☿rius Metallum Imperfectum. *Paracels.* de Morb. Metallifossor. Lib. 3 cap. 2. 3. cum tamen sibi propriam habeat Perfectionem. Ità cum aliis quibusdam Mineralibus comparatum est. *Lex. Brun.*

Impetiginaria petræa, seu *saxatilis*, *Lichen petræus.* Germ. Steinleber-Kraut.

Impinguatio, idem quod Pinguefactio. *For.* lib. 31. cap. 10.

Imprægnatio, tropicè & ænigmaticè Spagyricis quoque dicitur Imprægnatio mystica in Magisterio Lapidis Philosophici, quando ☿ virgineus, qui nullo alio Metallo adulteratus est, conjungitur cum suo ✡re, quod secum habet invisibiliter. *Libav. Apocal. Hermet. Part. Poster. Heptod. Hermet. Monad.* 2. Tom. II. Oper. pag. 351. & 352. De hac quoque legi potest Tract. de Alchymia incerti Authoris cap. 32. *in Th. Chym.* Vol. III. vocatur aliàs Dealbatio Vol. IV. pag. 760.

Impurum Alcali, est ejus Spuma, quæ aufertur in Repurgatione post Extractionem. *Mart. Rul.*

Impurum Tartari, est ipsius Alcali. *Mart. Rul. & Johns.*

Inalienatus, idem quod Sincerus, Purus. Legitur apud *Scribon.* num. 204. vid. *Rhod.* in Lexic.

Inaresco, idem quod Exsiccor, & quidem cum adhæsione in Vase. Ità inarescere Mortario Collyria, scripsit *Scribon.* num. 22. *Lexic. Brun.*

Inauratio, est quando Pilulæ ☉ro foliato obducuntur, cum nempe Pilulæ in Capsula clauduntur & unà cum Foliis ☉ri circumagitantur, ut deauratæ fiant. Germ. Vergüldung. *Lex. Blanc.*

Incarnan-

Incarnantia & *Incarnativa*, sunt Medicamenta Carnem generantia, vel idem quod Sarcotica. *Lex. Brun.*

Incensum Judæorum, Germ. Juden-Weyrauch/ est Storax calamita.

Inceratio, est Mistio humoris cum re sicca, per Combibitionem lentem ad consistentiam Ceræ remollitæ.

Incid. ità à Medicis præscriptum, legendum est Incide, Incidenda.

Incidens, est species Facultatis Medicamentosæ, quæ consistit in partibus salinis tenuioribus, facilisque extractionis & actuationis. *Lex. Brun.*

Incineratio, est Ignitio, quâ Corpora animalium & vegetabilium, in Cineres, Igne violentiore rediguntur. Mineralia autem (Chymico more loquendo) propriè non in Cineres sed in Calcem redigi dicuntur. *Johns.*

Incisorium, dicitur Tabula, in qua fit Sectio vel Incisio.

Incorporatio, est Commistio, quâ statim humida cum siccis in unum Corpus per formam Massæ contemperantur, itaque hic non fit lenta nutritio, sed tantum humoris statim additur, quantum ad Corporis misti consistentiam requiritur, ut fiat veluti Pasta, unde & Impastatio nominari potest, in nonnullis Subactio. Incorporatæ autem res in calore digestorio relinquuntur, ut mutuâ actione & passione Crasin communem nanciscantur. Germ. Leibmachung. *Mart. Rul. & Johns.*

Incrassantia Medicamenta, sunt, quæ crassis ramosisque partibus prædita & succis tenuioribus & liquidioribus nectendo, consistentiam crassiorem & stabiliorem conciliant. Germ. Dick-machende Mittel.

Incrementum, idem quod Augmentum vel Augmentatio.

Incuba, est Sponsa Solis. *Mart. Rul. & Johnson.*

Incuriæ Furnus, vid. Acediæ Furnus.

Indargirios, est Argentum vivum. ☿. Germ. Quecksilber.

Indarion, est nomen Collyrii, cujus descriptio habetur apud *Aëtium* lib. 7. citante *Gorræo.*

Indebidester, i. e. Castoreum. Germ. Biebergeyl. *Sylvat.*

Indicans, apud Chymicos quoque vel *Indicativum* idem est, quod Significans vel Significativum, & usurpatur de Signis sive Characteribus. *Galen.* lib. Ars. Med. cap. 2. & 3.

Indicon, est æquivocum in Medicina, & I. significat speciem Piperis, uti ple-
rique exponunt loca *Hippocr.* lib. de Natura Mulier &c. II. Lignum, quod
vel ipsum Guajacum aut Sanctum, aut ei prorsus simile habetur, de quo
videatur ex *Manardo Forest.* lib. 32. Obs. 7. in Schol. vid. Guajacum. Vel
III. significat Materiam Coloris cujusdam, præsertim cœrulei cujus duæ
differentiæ à *Dios.* lib. 5. cap. 107. assignantur, Nativum, Indicum & Facti-
tium alterum. Alii verò Succum Herbæ dicunt, quâ nunc tinguntur
panni & vocatur Glastum, vulgò Waydt. *Mart. Rul. & Johns.* IV. Dici-
tur de Lapide Indico, qui ejusdem cum Hieracite virtutis est, Sanguinem
sistentis, teste *Galen.* lib. 9. de simpl. fac. *Æginet.* lib. 7. cap. 3.

Indicum, Indigo, Lapis Indicus pictorum, *Atramentum Indicum Pauli.* Germ. Jndich-Blau.

Indicum Sal, est Sal Gemmæ ◇. Germ. Stein- oder Jndianisch Saltz.

Indus, idem quod Indicus. Paronymicum à Regione Indica, estque epitheton quorundam Medicamentorum. Ità Pilulæ Indæ Halii vocantur, validè purgantes, quarum Descriptio habetur in Dispensatoriis, & meminit etiam *Forest.* Item Emplastrum Indum *Tharsei* Chyrurgi apud *Galen.* lib. 4. de C. M. P. G. cap. 13.

Indolentia, vid. Anodyna. Germ. Schmertzen-linderende Mittel.

Inductio, à Latinis propriè sumitur pro Inunctione & Illinitione, Ità Emplastra in alutam, linteum, induci dicuntur. &c.

Inebuchos, est Cerussa. Germ. Bleyweiß.

Inedion, est Compositio ex Vino & Oleo. *Sylvat.*

Infans Spagyricorum, qui dicatur in Magisterio Lapidis Philosophici, & quomodo per imbibitionem nutriatur, legatur *Libav. Synt. Arc. Chym.* lib. 7. cap. 8. & *Alchym. Pharmac.* cap. 7.

Infervefacio, hoc est, in aliquo vase Fervefacio. *Lex. Brun.*

Infundibulum, est Vas metallicum oblongum cum manubrio, interius excavatum, liquata Metalla recipiens, & in virgas vel baculos conformans. Germ. Ein Einguß. *Mart. Rul.*

Infundibulum, vulgò Tritorium, est Vas transmittens, in summitate latum, quod paulatim in fistulam cuspitatam desinit. Ex Metallo fabricatur, vel ex Vitro. Germ. Ein Trichter. *Lex. Blanc.*

Infusio, est Extractio virium ex ipsis Medicamentis, per Liquorem convenientem facta: quae si purgans fuerit, unica vice absorberi potest, cui propriè nomen competit. Dicitur & Maceratio vel Dilutum.

Ingredientia, dicuntur varia Smplicia, quae unicum Compositum constituunt. *Lex. Brun.*

Inguinaria Plinii, *Potentilla*, *Tanacetum sylvestre*, *Anserina*. Germ. Gänßerig. vid. Herbas.

Inguinbar, i. e. Lutum Armenum. *Sylvat.*

Ingulia, est quoddam Conditum sic nominatum. *Idem.*

Injectio intestinalis, idem est quod Clyster seu Enema.

Inoleon, i. e. Compositum ex Vino & Oleo.

Inomel, i.e. Compositum ex Vino & Melle. *Galen.*

Inquimatizare, i. e. Infundere, Linire, Injicere. *Alex. Oribasius.*

Insectum, est nomen Animalculi plerumque exanguis, imperfectioris aliis, variis incisuris aut annulis praediti & commissuris insigniti, cujus species multifariae habentur, quas descriptas videre licet in Vol. *Aldrov.* integr. Tom. 3. de Insectis.

Insolatio, est, quando res macerandae ☉is calori exponuntur.

Insolatus, id est à ☉le calefactus. *Gal.* lib. 8. Meth. Med. cap. 2.

Inspiss. ita à Medicis praescriptum, legendum est Inspissa, sive Inspissata seu Inspissatum. &c.

Inspissatio, est quando liquida materia èvaporando in Massam tractabilem & Consistentiam redigitur.

Instrumenta Chymica & *Pharmaceutica*, multa sunt & riquiruntur, quorum nomina invenienda sunt apud *Schroed.* Medic. Pharm. Chym. Lib. 1. cap. 19. *Rolfink.* Chym. Lib. 2. cap. 15. *Becker. Libav. Dorn.* & apud alios.

Insuccatio, est quando Aloës &c. in succo Rosarum, Violarum &c. solvitur, purgatur & inspissatur. *Lex. Blanc.*

Insufflatio, dicitur quando Medicamentum per Canalem ad partem aliquam impellitur. *Lex. Brun.*

Interpassatio, dicitur de Sacculis seu Fomentis siccis, idemque est quod Intersuere, ne Materia inclusa conglomeretur, cujus rei gratia quoque Gossypio Pulveres suscipi solent. Germ. Untersteppung/oder Zwischen-Nehung.

Intestina Terrae, sunt Vermes seu Lumbrici terrestres. *Paracels.* pag. 38. suae Chyrurgiae magnae, in Folio.

Intybus, *Intubum* & *Intubus*, vid. in Herbis Endivia. Germ. Endivien.

Invictum, est nomen Emplastri, vid. Aniceton, *Lex. Brun.*

Inula, *Enula*, *Elenium*, *Helenium*. Germ. Alant. vid. Rad. Enulae.

Inula rustica Apul. Alum Gallicum, vid. Rad. Consolid. major. Germ. Schwartz-Wurtz.

Involucrum majus, *Lilium Caprinum*. vid. Flores Caprifolii. Germ. Speck-Lilien.

Iodes, id est Aeruginosus, est Epitheton excrementitiae Bilis, unde Vomitus aeruginosi oriuntur, quorum aliquoties meminit *Hippocrat.* 1. Prorrh. f. 1. Tom. 19.

Ios, est Aerugo. *Mart. Rul.* & *Johnson.* dicunt Ios esse Venenum.

Iosachar,

Josachar, id est Saccharum Violaceum, apud Actuarium; *Gorræus*.
Joseple, *Saturon*, *Saturey*, est Satureja. Germ. Saturey.
Jota, *Jora* est viride Rama. *Mart. Rul.* & *Johns*.
Jovis Amalgama, id est Crocus ♃vis, vid. Crocus Jovis.
Jovis Arbor, est Quercus. Germ. Ein Eych-Baum. vid. Lignum Quercinum.
Jovis Barba, vid. in Herbis Sedum. Germ. Hauß-Wurtzel.
Jovis Flores, vid. Flores Jaceæ, seu Trinitatis. Germ. Freyhnischekraut-Blumen.
Ipacedes, *Ipoacidos*, est Barba hircina. *Mart. Ruland.* & *Johns*.
Ipnos, Furnus, Germ. Ein Ofen. *Hippocr.* lib. 2.
Ipocystus, seu *Ipoquistidos officinarum*. vid. Hypocystus.
Ipoterion, est nomen Medicamenti, quasi latinè Expressorium dicti ab *Heraclide* inventi. Gal. lib. 4. cap 7.
Iringus, vid. Radices Eryngii. Germ. Manns-Treu.
Irion seu *Erysimon*, vid. Herb. Germ. Hederich.
Iris, I. nominatur ità multicolor Arcus cœlestis. Germ. Regen-Bogen.
Iris, II. notat Circulum ac Coronam in Oculo mediam, ubi inter se committuntur tunicæ universæ. *Gal.* lib. 14. Meth. Med. c. 19. &c.
Iris III. *florentina*, vid. Illyrica.
Iris IV. est Gemma Crystallo similis, secundum nonnullos Radix Crystalli, frequenter hexagenus reperitur in Arabia & in Insula quadam Rubri Maris. *Mart. Rul.* & *Johns*.
Iris V. Illyrica, vid. Rad. Iris Illyricæ & Florentinæ.
Iris VI. *nostratis*, vid. Radices Irid. nostrat. Germ. Schwertel.
Iris VII. *palustris lutea*, vid. Radices Acori vulgaris. Germ. Ackermanns-Wurtz.
Iris VIII. est nomen Pastilli, Croco, Myrrha & Alumine constantis, ut refert *Aëtius* ex *Herodoto* lib. 5. cap. 129.
Iris IX. Spagyricam habet significationem & vocatur Iris Mystica, in Magisterio Lapidis Philosophici, quæ describitur apue *Libav. Apoc. Hermet. P. Poster.* Tom. 11. Oper pag. 407.
Iris sylvestris, *Ephemeron*, vid. Flores Liliorum Convallium. Germ. Mayen-Blümlein.
Iris Tuberosa, vid. Rad. Hermodactyli albi legitimi. Germ. Hermodactylen-Wurtzel.
Irroratio, est cum ☃ vel Rotuiæ quædam aliquot Guttulis ∴ destillati irrorantur.
Isatis sativ. & *sylvestris*. Germ. Zahmer und wilder Weyd. vid. Glastum.
Ischæma, sunt Medicamenta Sanguinem sistentia, quæ emplastica, astrictoria, refrigeratoria vel exsiccatoria sunt, vel meatus Vasorum apertorum claudunt, vel Sanguinis fluiditatem & motum vehementiorem imminuunt, vel sistunt. Germ. Bluth-stillende Mittel. *Lex. Brun.*
Ischuretica, sunt Medicamenta, quæ Urinam suppressam emingere curant. Germ. Urin-treibende Mittel. *Lex. Blanc.*
Isir, idem quod Ixir vel Elixir, *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 502.
Isochryson, hoc est Auro compar, epitheton Collyrii, ad multas Oculorum affectiones. *Galen.* lib. 4. cap. 7.
Isochrysum, vocatur quoque Compositio quædam Chymica ex æqualibus Reguli per ♂tem ex ♁monio parati & ☽genti vivi ♎ati partibus. Cujus meminit *Libav. Tract. Chym.* de Igne natur. c. 35. &c.
Isocrates, epitheton Vini, quod pari Aquæ quantitate mixtum est, *Hippocr.* lib. 2. de Morb. xxxiix. 6.
Isopus, vid. Hyssopus humida seu Oesopus.
Isorrhopos, Lat. dicitur Æquilibris, æquis Momentis ac ponderibus. æquivalens, in neutram partem vergens. Usurpatur ab *Hippocrat.* de Partibus Corporis &c.

Isosthatmos, epitheton Medicamenti cujusdam Bechici apud *Aëtium* lib. 8.

Ispida, est nomen Avis parvæ, pulchræ, pennarum venustate clarissimæ, Alcyonis species, cujus descriptio & usus vid. *Aldrov.* Ornithol. lib. 20. cap. 61.

Italicum, est nomen Emplastri, quod vim habet purgandi Ulcera sordida & Carnem inducendi, cujus Descriptio habetur apud *Æginet.* lib. 7. cap. 17.

Itea, i. e. Salix, Germ. Weyden oder Felber. vid. Herb.

Itrion, in genere notat Placentarum non fermentatarum genus, Latinis Libum dictum. *Long.* lib. 1. ep. 56. *Foësius* explicat per Dulciaria Liba, aut Bellaria, vel Panes dulciarios ex Saccharo, Nucibus Pineis, Amygdalis, aut etiam Seminibus Papaveris & Sesami confectos, sive Marzipanes vocatos, &c.

Iva, vocatur à *Mart. Rulando* & *Johnsono* Medicina propter Membra contracta, v. gr. Iva Arthetica & potab.

Iva Arthetica vel *muscata*, est Medicina propter Membra contracta.

Iva Arthetica vel *arthritica*, est Abiga, Ajuja, vid. in Herbis Chamæpithys Germ. Schlag-Kräutlein.

Iva Muschata, est Chamædrys fœmina, Germ. Jven-Kraut/ Edel Chamänderlein/ das Weiblein.

Iva potabilis, Germ. Ein Tranck/ so die lahmen Glieder zu rechte bringet. *Mart. Rul. & Johns.*

Judaica herba, Germ. Glied-Kraut/ oder Beruff-Kraut. vid. Sideritis.

Judaicum bitumen, vid. Bitumen Judaicum.

Judaicus Lapis, vid. Lapis Judaicus. Germ. Juden-Stein.

Judex Auri, vid. Lap. Lydius.

Juglans Nux, seu *Nux Regia*, Germ. Welsche Nuß. Est Fructus arboris proceræ benè cognitæ, crescentis in campis & collibus.

Jujubæ seu *Zizyphæ*. Germ. Rothe Jujuben oder rothe Brust-Beer / est Prunorum species, extus rubræ sunt, dulcem habentes saporem, Arbor Prunum vix superat, folia habet parva & serrata, ex Italia fructus nobis adferuntur, vocantur quoque Serica rubra & Pruna pectoralia rubra.

Jujula, Lujula, *Oxys Plinii*, *Oxytriphyllon*, *Panis Cuculi*, est Acetosella. Germ. Sauer-Klee. vid. Herbas.

Jul, ità à Medicis præscriptum, legendum est Julapium, Julebus seu Julepus. Germ. Julep.

Julapium, idem quod Julebus vel Julepus.

Julebus, *Julepus* seu *Julapium*, ferè Syrupi consistentiam habens, ex una parte Terræ destillatæ & duabus partibus Sacchari albi per solutionem & unam aut alteram ebullitionem, factus.

Julia herba, *Ageratum* seu *Eupatorium Mesuæ*. Germ. Leber-Kraut. vid. Herb.

Julia, rectiùs *Julis*, nomen Piscis, quem inter saxatiles refert *Galenus* libro 3. de Alim. Fac. cap. 28.

Julos, *Juli* & *Julus*, sunt Folia primum erumpentia, & quidem Flores Avellanæ & Juglandis, qui veluti prælongi Vermes singulari pediculo dependent. Germ. Haselnuß-Blumen/ oder welsche Nuß-Blumen. *Lex. Brun.*

Jumnisum, *Jumnizum* & *Kamir*, est Fermentum. *Mart. Rul. & Johns.*

Juncus angulosus, *quatratus & triangulus*, *Erysisceptrum*, vid. Rad. Cyperi rotundi. Germ. Runde Cypern-Wurtzel.

Juncus Arabicus & *odoratus*, vid. Schænanthum. Germ. Kamel-Heu.

Juniperi Baccæ seu *Arceuthides*. Germ. Wacholder-Beer/ sunt Fructus fruticis, hinc indè in sylvis crescentis satis cognitæ, montosis collibus & locis aridis delectantis. Baccæ Juniperi semper inveniuntur virides, semimaturæ, & maturæ nigricantes. Vocantur quoque Grana Turdorum.

Juniperi Gummi, est Sandaracha Arabum, vid. Sandaracha, est Vernix Arabum & Vernix sicca.

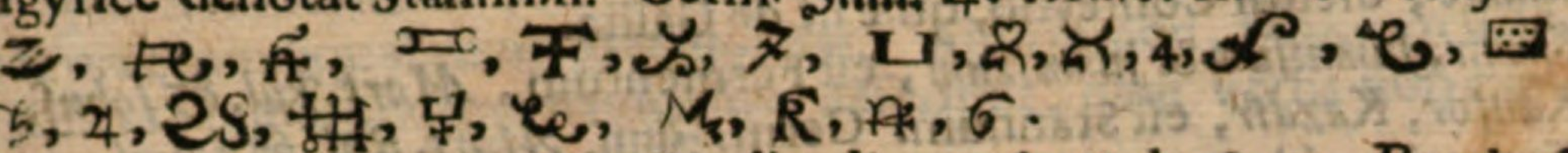
Juniperi,

Juniperi Rob, conficitur f. q. Aquæ, coquendo f. a. ex Baccis maturis nigricantibus Juniperi. vid Rob seu Rub. Germ. Wacholder-Muß oder Lattwerge.

Juniperus major, vid. Sabina. Germ. Seven-Baum.

Juniperus major Monspel. est Cedrus Phœnic. altera Plinii.

Junonis Lacryma, Herba Sacra, est Verbena. Germ. Eysen-Kraut. vid. Herbas. *Lex. Brun.*

Jupiter, spagyricè denotat Stannnm. Germ. Zinn. ♃. *Mart. Rul.* & *Johnson.* *Sign.*

Jupiter diaphoreticus, conficitur ex Jove Anglico limato & ☿rio♎ato, *Beguinus* pag. 334. & 335

Jus, præter Statutum politicum & legale, denotat quoque Jus, Brodium seu Jusculum. Germ. Brühe.

Jusquiamum album, *Dioscyamum album*, vid. Rad. seu Semen Hyoscyami.

Jussa, id est Lapis Gipsius seu Gypsius. *Mart. Rul. & Johns.*

Iuvilia, est quoddam Conditum sic vocatum. *Matth. Sylvat.*

Ixia, vocatur quoque Succus Plantæ, quæ Chamelæon albus sive Carlina vocatur, vel Viscum Radici illius Herbæ adhærens, quemadmodum & ipsa Planta, Ixia & Ixine dicitur. *Dioscorid.* Lib. 3. cap. 10.

Ixodes, Viscosum significat, & pro glutinoso Medicamenti lentore sumitur apud *Hippocr.* lib. de Ulcer. IX. 5.

Ixos, vocatur Viscum, quod nomen & Plantæ Arboribus, Quercui, Pyro, Corylo, Abieti &c. adnascenti, & Succo concreto glutinoso tribuitur, & paratur ex Acinis contusis & in Aqua decoctis. Sunt qui commanducando id efficiunt. Optimnm est recens, intus porraceum, extrà fulvum, quod asperi nihil, aut furfurosi conceperit. Emollit, discutit, extrahit. *Gorræus*, vid. Viscum. Dicitur & de Pasta frumentacea viscosa. *Galen.* lib. 2. de L. A. c. 8.

K.

KAawy, Potus Indicus ex Tritico Indico, Mays dicto, paratus. *Lex. Brun.*

Kabas, est Tinctura rubra, facta ex Lacca. *Matth. Sylvatic.*

Kabnos, Kalnos & *Kapnos*, id est Fumus. *Mart. Rul. & Johns.*

Kachimia vel *Kakimia*, id est Cachimia, vid. Cachymia, dicitur immatura cujuscunque Metalli Minera, vel semi perfectum Metallum & nondum à Natura absolutum, quod adhuc in primo suo ente, ut Infans in Utero suæ Matris, delitescit. Ejusmodi Kakimiarum Species Triginta reperiuntur hactenus cognitæ, quas hoc loco recensere longum foret, ac præter utilitatem. *Mart. Rul. & Iohns.*

Kakule, i. e. Cardamomum. Germ. Cardamümlein. *Sylvat.*

Kadmia vel *Katimia*, est Lapis Calaminaris ⋈. vel Tutia 杰 aut Pompholix. *Mart. Rul. & Iohns.*

Kafur, i. e. Camphora. Germ. Gaffer.

Kaib, *Kayl*, est Lac acidum vel acetosum, coagulatum. Germ. Geronnene saure Milch. *Mart. Rul. & Iohns.*

Kal, id est Sal de torrente. *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Kalangi, est Cibus qui fit ex Pulmone, Corde & Hepate, incisis minutim cum Oleo mixtis; in quo post remotionem prædictorum ponitur parum Aceti, Ova & Crocus. *Matth. Sylvatic.* p. 128.

Kald, est Acetum. ✠. Germ. Essig. *Mart. Rul. & Johns.*

Kaled,

Kaled, in negotio Lapidis Philosophici ejusque primo operê vocatur Volans, uti videre est in *Theatr. Chym.* Vol. V. pag. 206.
Kali, id est Cinis clavellatus. Hinc Alkali, Arabice *Usnen*. *Rhasis* verò scribit, Kali esse Alumen asfur. *Mart. Rul.*
Kali Herba, est Herba quædam Marina, Sedi instar, sed Coralli forma.
Kalnos, Kabnos & *Kapnos*, est Fumus. *Mart. Rul. & Iohns.*
Kamar vel *Camar*, id est ☽ tum, Kyana. *Mart. Rul. & Iohns.*
Kamec, dicitur Confectio, quæ fit de Gallia.
Kamir, Jumnisum & *Jumnizum*, est Fermentum, *Mart. Rul. & Johns.*
Kanfor, Kazdir, est Stannum. Germ. Zinn. *Mart. Rul. & Johns.*
Kapparis, vid. Capparis. Germ. Kappern.
Kaprili & Kibrith, est Sulphur 🜍. Germ. Schwefel.
Kar, id est Gemma lucens sicut Ignis. *Mart. Rul. & Johns.*
Karabe, id est Gummi sicut safforata, notat Succinum. Vid. Carabe. *Paracels.* etiam Asphaltum nigrum vocat Karabe, in Prælect. Chirurg. de Vulner. cap. 12.
Karasis, i. e. Opium. Germ. Mohnsafft.
Karat, est Pondus Granorum Quatuor. Gr. iv. Germ. Vier Gran.
Karathi, Isculi, sunt Lumbrici terrestres. Germ. Regenwürm.
Karbet, Karbech, i. e. Helleborus. Germ. Nieß-Wurtz. *Sylvat.*
Karena, est Vigesima Quarta pars minutissimæ Guttæ. *Paracelsus* lib. 6. de grad. & compos. cap. 7.
Karlina, est Anethum sylvestre. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*
Karmusel, Carmusel, i. e. Caryophyllus. Germ. Nägelein.
Karlina, vel *Carlina*. Germ. Eber-Wurtzel. vid. Radices.
Kasam, i. e. Ferrum. ♂. Germ. Eysen. *Mart. Rul. & Johnsonus.*
Kasoir, Kacir, Kazdir, Kassizeros, id est Stannum ♃. Germ. Zinn. *Mart. Rul. & Johnson.*
Katarticum, i. e. Purgans, Purgativum, vid. Catharticum.
Katimia, Græcè *Kadmia*, Latinè *Calamita*, seu *Lapis Calaminaris*, quidam putant Tutia seu Pompholix esse. *Mart. Rul. & Johns.*
Kayl, Kaib, est Lac acidum vel acetosum, coagulatum, Germ. Geronnene saure Milch / *Mart. Rul. & Johns.*
Kaysir, id est Spuma Maris, proprie Pumex, Germ. Bimbsen-Stein. *Mart. Rul. & Johns.*
Kaysum, i. e. Pumex. Germ. Bimsen-Stein.
Kazdir, Kasdir, Kacir & *Kasfieeros*, i. e. Stannum ♃. Germ. Zinn.
Kebulie & Kebuli vid. Myrobalana Chebuli.
Keilus, i. e. Permixtum vel Permixtio. Germ. Vermischt. *Sylvat.*
Kelar, i. e. Folium. Germ. Ein Bladt.
Kenchros, Milium. Germ. Hirß. vid. Semen Milii.
Kenkamides, dicuntur Grana, quæ intra Ficus sunt. *Galen.* lib. de Cib.
Kepsen, est Species Picis. *Serap.*
Kermes, Chermes, Granum seu *Coccum infectorium, Granum Infectorium* & *Tinctorium*, *Coccus Bophica* & *Infectoria*, aliàs *Scarlatum, Hysges*, Fructus est famosissimi Fruticis, qui inscribitur Ilex, in quo Coccus Baphica. Nascitur in Creta, uti & in multis Hispaniæ locis, in Narbonensi etiam Gallia & Provincia. &c. Germ. Scharlach-Beer / Kermesin-Beer / Kermes-Beer und Ferber-Beer / und Körner / nominatur quoque Quisquilium.
Kersudrus, est nomen Serpentis, qui aliàs Chersidros, Hydrus appellatur. *Aldrov.* Histor. Serpent. & *Drac.* lib. 1. cap. 17.
Kerum, i. e. Mensis 🝱. Germ. Ein Monat. *Sylvat.*
Kerva, Cataputia major, Germ. Zecken-Körner. vid. Semen Cataputiæ.
Kesen, Kesen dicuntur Cortices Glandium. *Sylvat.*
Kesfe, i. e. Cinamomum. Germ. Zimmet.
Kest, vocatur Cibus, qui fit de Simula Hordei, & Lacte acetoso Butyro extracto. *Matth. Sylvat.*

Keyri,

Keyri, Cheyri, *Levcojum luteum*, *Levcojum aureum*, *sativum, luteum, Viola lutea, Viola petræa lutea*, vid. Flores Cheyri.

Khymolea & *Kymolea*, dicitur Lutum illud, quod sub cote colligitur, aliàs Chymolea. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kibric, eſt ☿rii & omnium liquidorum Pater, & prima Materia, ex qua Mercurius fit. Vocatur iſte Lapis quoque *Mart. Rulandus.*

Kibric, *Libav.* Synt. Arc. Chym. lib 7. c. 34. ſcribens, Kibric pater & caput Onum, Salium & omnium liquabilium Metallorum. Alibi tamen, nimirum d. l. cap. 7. Kibric Philoſophorum paulo aliter deſcripſit, quæ verba non neceſſe eſt transſcribere. *Lex. Brun.*

Kibric, vocatur quoque Sulphur 🜍. Germ. Schwefel. *Apoc. Herm.* P. pr. c. 2.

Kibric, vocatur etiam Gummi Philoſophorum. *Th. Ch.* Vol. V. pag. 84. c. 89.

Kibrith, Kaprili, Kibric & *Kibrius*, eſt Sulphur 🜍. Germ. Schwefel. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kici, eſt Ricinus vulgaris, Cataputia major, Granum Regium majus, aliis Palma Chriſti, Alkanoa & Kerva. Germ. Wunder-Baum.

Kikil, Kilkil, dicuntur Grana Granatorum ſylveſtrium. *Serap.*

Kinkinna, vid. Cort. Chinæ Chinæ, vel Cort. Febrifugi. Germ. Fieber-Rinden.

Kirat, Kirates, Kiran, Karates, eſt Pondus quatuor Granorum Hordei. Aver. 7.

Kiſes, eſt Sal Rivuli, ſeu è Rivo vel Fluvio. *Mart. Rulandus.*

Kiſt, id eſt Grana quindecim. *Paracelſ.* Paragr. lib. 7. cap. 4. §. 4. in Apend.

Kiſt vel *Ciſt*, eſt ſeſqui Menſura vel Pondus Librarum 4. alicujus Liquoris. vid. Ciſt, & *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kiſt vel *Kiva*, eſt Opopanax, vocatur & Kyva. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Kithum, Kitum, eſt genus Arboris, quæ facit Gummi, quo corpora inunguntur, ne putrefiant, & vocatur Arbor Mortuorum. *Matth. Sylvatic.*

Klimia, Cadimia, eſt Fumus ſeu Fuligo, adhærens ſuperioribus Fornacis, in purificatione cujuscunque Metalli. *Sylvat.*

Kobaltum, Koboltum vel *Colletum*, eſt Metallica Materia, Plumbo nigrior & Ferro, interdum Cineritium, colore carens metallico, funditur tamen & laminatur: propterea fixum non eſt, ſed meliora Metalla ſecum per fumum obducit: Eſtque Cadmia Lapis, è quo Æs fit Medicinæ utilis, Lapis Ærosus, Climia, Cathimia, Lapis Calaminaris. Germ. Cobolt/ iſt ein ſchwartz/ etwann ein wenig Aſchen-Farb Ertz/ das ſich hämmern und gieſſen läſt/ hat aber keinen Metalliſchen Glantz/ iſt ein raubender Schwefel/ der im Rauch das gute Ertz wegführt. *Mart. Rul.* Lex. *Sign.* ♁.

Koma, Komartos, id eſt Calx viva. ♆. Germ. Lebendiger Kalck. *Mart. Rul.*

Komeos, dicitur Gummi Arabicum. Germ. Arabiſches Gummi.

Komidion, i. e. Gummi cujuscunque Arboris. *Galen.*

Konis, i. e. Cinis 🝗. Germ. Aſche. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kopos, Kopros, Koproſi, dicitur Stercus Caprinum, vel quodcunque. *Sylvat.*

Korion, i. e. Coriandrum. Germ. Coriander.

Koſt, eſt Fagus, Lignum Faginum. Germ. Buchen Holtz. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kual, i. e. Nitrum ⦶. Germ. Salpeter. *Sylvat.*

Kubul, eſt Minera plumbea, Plumbum Philoſophorum, *Mart. Rul. Th. Chym.* Vol. V. pag. 14. meminit & alibi ſæpius hujus Vocabuli.

Kuit, i. e. Gummi. Germ. Hartz *Sylvat.*

Kumeu, eſt Coadunatio. Germ. Vereinigung. *Mart. Rul.*

Kumeran, i. e. Arſenicum. Germ. Arſenick/ oder Kütten-Rauch.

Kunigundis herba, eſt Eupatorium Avicennæ.

Kuran, eſt Pix liquida. Germ. Weich Pech. *Sylvat.*

Kuria, vel *Kymta*, aut *Kymus*, dicitur Maſſa, unde Alkymia & Alchimia. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kyana, Kamar, vel *Camar*, eſt Argentum vivum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kybrius, Kebrick, id eſt Arſenicum o--o *Mart. Rul. & Johnſ.*

Kymenna, id est Ampulla. *Mart. Rul. & Johns.*

Kymia, vid. Kuria. Vocatur etiam Kymia Cucurbita, è qua fit Destillatio. *Mart. Rul.*

Kymit elevatum, i. e. Cinnabrium album ♎atum. *Mart. Rul.*

Kymolea, *Khymolea* & *Chymolea*, dicitur Lutum illud, quod sub Cote colligitur. *Mart. Rul. & Johns.*

Kymum, vel *Kyminum*, id est Coadunatio. Germ. Vereinigung. *Mart. Ruland.* & *Johnsonus.*

Kymus, vid. Kuria, Kymum vel Kyminum, Coadunatio. Germ. Vereinigung.

Kyra, *Kist* & *Kiva*, id est Opopanax, vocatur & Kyva.

Kyram, est Nix. *Mart. Rul. & Johns.*

Kyranides, *Gisentera*, sunt Terræ intestina seu Lumbrici, vel Vermes terrestres. Germ. Regen-Würmb. *Johnson.*

Kyva, *Kyra*, *Kist* & *Kiva*, id est Opopanax. *Mart. Rul. & Johns.*

L.

L*Aaman*, id est Stercus Columbinum. Germ. Tauben-Koth. *Sylvatic.*

L. A. ità notatum, seu à Medicis præscriptum, legendum est, Lege Artis. Germ. Nach der Kunst/Kunstmässig/ oder Kunst gemäß.

Labdannm, vid. Ladanum. Germ. Gummi/ Ladanum.

Labis, vocatur Forceps aut Volsella, quâ aliquid apprehenditur & extrahitur, *Galen.* lib. 3. cap. 3. & *Hippocr.*

Laboratores Chymici, sunt illi qui Chymica tractant vel præparant. Germ. Chymische Laboranten. *Lex. Brun.*

Laboratorium, est ille locus, in quo Chymici suas Operationes, magna cum instrumentorum & fornacum pompa, & unica ex tribus aut quatuor instrumentis omne, quidquid volunt, peragunt. Sic & omnis Officina Pharmacevtica Laboratorium est. Germ. Eine Chymische Werckstatt / oder Apotheck. *Lex. Blanc.*

Labores Chymici, sunt Operationes Chymicæ. *Libav.* Tract. de Igne Naturæ. cap. 50.

Labrax, est Nomen Piscis, Lupi marini seu Pelagii, *Galen.* lib. 3. de Aliment. fac. cap. 26.

Labrum, est Vas in quo Balneum instituitur, *Lex. Brun.*

Labrum & Lavacrum Veneris, vid. Herb. Cardui Fullonum.

Labruscæ flores, *Lambruscæ*, sive *Vitis sylvestris flores*, Germ. Wild Weinreben-Blüth.

Lac, seu *Gala*, Germ. Milch. Est Liquor albus ex Mammis vel Uberibus emulctus; fit sequestratione Chyli à Sanguine arterioso, per Glandulas mammillares. Lactis Generatio incipit plerumque post Fætus Gestationem, vel paulò ante Partum: definit verò in Vetulis, Gravidis & Menstruatis. Ipse quoque Chylus, Lactis denominationem meretur. Sic & Albi Succi, ex Taraxaco, Esula, Papavere, Tithymallo &c. emanantes, Lac vocantur. *Lex. Brun.*

Lac *Aluminis*, fit ex ▽æ albuminis Ovorum ℥vj. 🝛ris Onis ℥j. 🜄 ℔ij. optimè & diù in Vase vitreo conquassatis, ut fiat instar lactis. Germ. Alaun-Milch/ oder Wasser.

Lac *Ammoniaci*, ℞. Gummi Ammoniaci selectissimi ʒiij. solvantur in ▽ Hyssopi frigidæ ℥vj. in Mortario frigido s. a.

Lac *Asininum*, Germ. Esels-Milch / est Liquor iste albus, ex Uberibus Animalis istius quadrupedis notissimi, emulctus. Nutrit, abstergit fortiter, hinc in Phthisi utile &c. vid. *Aldrov.* lib. 1. cap. 2.

Lab

Lac Lunæ, Germ. Mohn-Milch. Agaricus mineralis, seu saxatilis, Marga saxatilis alba, Stenomarga alba, Gleba Norwegica albicans; dicitur Agaricus Mineralis, quia candore, levitate & ratione Agarico vulgari prorsus similis. Plura legenda apud *Ettmull. Schræder. Hoffmann.* & alios.

Lac Papaveris, est Opium. vid. Opium. *Mart. Rul.*

Lac recens, Neogala, Germ. Frische Milch. vid. Lac.

Lac scammonii, ℞. ☿ scammonii ʒvj, affunde in Mortario frigido paulatim ▽æ Cinamomi hordeati ℥viij. inter affundendum diu agitando. Liquor lactescens separetur à picea substantia, & servetur ad usum. Vocatur & Liquor acuens.

Lac Sulphuris, seu *Magisterium Sulphuris*, præparatur ex duobus partibus Florum 🜍ris, tribus partibus 🜔lis ♀ri cum s. q. ▽pluvialis destillatæ, coquendô & semper agitandô Lixivium forte, rubrum & clarum, cui claro instillatur ✝, ═tum ▽â dulci edulcoratur & exsiccatur. Præparatur quoque ex ☿ Sulph. p. 1 ✱ væ vel 🜔is♀ri p. 3. Coq. in s. q. ▽æ ad Sulphuris solutionem: Filtra calidè, ═ta cum ✝ vel ⊖tri ac Urina puerorum, edulcora & sicca s. a.

Lac Virginis, est ▽ ☿rialis, vocatur quoque ☿us Philosophorum, & Succus Lunariæ & Solariæ. *Mart. Rul. & Johns.* Præparatur aliàs ex ☉ne, ✱sa, ♄no per coctionem in ✝to, ▽ Nympheæ, Plantaginis &c.

Lacapthon, quid sit incertum est, nec etiam sæpè à Medicis usurpatur. Meminit ejus *Ægineta*, lib. 7. cap. 22. in Cypheos magni compositione. Ubi simul exponit per Corticem piceæ aut alterius cujusdam arboris. *Ruellius* vero existimat esse Nascophthum vel Narcophthum, Aromatis genus, quod ex India deportabatur, Suffimentis optimum, notante *Gorrhæo*.

Lacca seu *Laccæ Gummi* & *Carcamum Mesuæ*. Est Resina sicca, Myrrhæ rubræ similis, masticata, salivam rubro colore tingens; accensa vel tusa, suave olens. vid. Gummi Laccæ apud *Schrœd.* & alios.

Lacca Florentina, præparatur s. a. ex Vermiculis Coccionellis volantibus per additionem C. C. usti vel Cretæ. Germ. Florentiner Lacca.

Laccæ Gummi, quidam volunt quod sit Alimentum, quod Formicæ exsugant instar Apum ex Plantis & Arboribus, quod instar Mellis ab iis redditur. Alii vocant Formicarum Stercus. vid. *Amatus Lusitanus*, *Aldrovaldus*, *Garcia ab Horto* & alii.

Lacerta, est nomen Animalculi quadrupedis digitati, itemque nomen Piscium, vid. *Aldrov.* lib. 2. & 3.

Lacerta rubra, Spagyricis vocatur Colcothar seu Vitriolum ad rubedinem calcinatum, *Mart. Rul. & Johns.*

Lacerta viridis, vid. Colcothar Paracelsi.

Lachanon, vid. Olus. Germ. Köhl-Kraut.

Lachryma, vid. Dacryon. Germ. Thränen. *Lex. Brun.*

Lachryma Abietis, est Oleum Abietinum. Germ. Fliessend oder dünn Dannen-Hartz.

Lachryma aquilæ volatilis, est ⊖ 🜔✱ci volatilis.

Lachryma seu *Balsamum Copayvæ*, vid. Balsamum Copayvæ, seu Copayvæ Bals.

Lachryma Draconis, est Sanguis Draconis. Germ. Drachen-Bluth.

Lachryma Juniperi, vid. Sandaracha Arabum.

Lachryma Lentisci, vid. Mastiche seu Mastix. Germ. Mastix.

Lachryma Medica, seu *Syriaca*, est Asa fœtida. Germ. Teuffels-Dreck.

Lachrymæ, seu *Lapides* & *Sordes*, quæ in Oculorum angulis Cervorum reperiuntur. Germ. Hirsch-Thränen.

Lacryma Maspeti, *Laser fœtidum*, *Medicum* & *Syriacum*, est Asa fœtida.

Lactis & Vini aa. partes æquales, Oenogala.

Lactuca, Germ. Lattich. vid. Herb. Lactucæ, seu Sem. Lactucæ.

Lactuca Caprina seu *marina*, *Lactaria* est Tithymalus, vid. Rad. Esulæ. Germ. Wolffs-Milch-Wurtzel.

Lactuca leporina, *Sonchus albus*, *Lactucella*, *Cicerbita*, Germ. Hasen-Köhl.

Lactucella, *Cicerbita*, *Sonchus*, Germ. Hasen-Kohl. vid. Herbas.
Lacuna, idem est quod Infundibulum, vid. Choana, *Lex. Br.*
Lacune, id est Terra sigillata. *Mart. Rul. & Johns.*
Ladanum seu *Labdanum*, est Liquor pinguis ex Cisti Ledon Foliis exudans, qui canicularibus diebus in Arabia, Candia, Cypro, Lybia &c. instrumentis quibusdam colligitur, & postea ☉li, ut induretur, exponitur. Quod ad nos fertur, durum est, friabile, colore opacum, cinereum aut subnigrum, inflammabile, cujus Fumus grati est odoris, ideòque in Suffitibus & Odoramentis usitatissimum, vocatur & Lado, Ladon, Lapdanum, Ledum & Laudanum Officinarum, Germ. Laudanum.
Lætificans, epitheton est quorundam Medicamentorum & Confectionum Sanguini & Spiritibus activitatem & spirituositatem conciliantium, quæ prosunt in Melancholia, & Virium vitalium animaliumque languore. Talia occurrunt in Dispensatoriis Augustano & Norimbergensi, quorum unum est *Rhasis*, alterum *Nicolai Præpositi.* Formulas quoque exhibet similes *Langius* lib. 3. Ep. 1. cap. 6. & 7.
Lævigatio, est arctissima Trituratio, quâ Medicamentum aliquod in Marmore, Porphyrite, vel alio Lapide polito, affusô Liquore conveniente, vel etiam Vino, Mola parva lapidea, Manu versatili, tàm diu versatur, ut in Pollinis Pulverisque penè impalbabilis formam redigatur, eô modô, quô Pictores colores præparare solent, Chymicis dicitur Alcohol. Lævigatio seu Alcolismus, Chymicis est Calcinatio, quæ rem pulverisando in Alcohol adducit. Et est Reductio quorundam per Glutinationem, quorundam per Fusionem aut Fulminationem. *Mart. Rul. & Johns.*
Laganon, Placentæ genus est & species Itriorum, vilior, crassique Succi & tardè commeantis, utpote ex Similagine parata. *Galen.* lib. 1. de Aliment. facult. cap. 4. vid. Itrion.
Lagiasich, i. e. Piper album. Germ. Weisser Pfeffer. *Matth. Sylvat.*
Lagophthalmum, *Oculus Leporis*, *Avaricia*, *Geum*, vid. Rad. Caryophyllat. Germ. Nägelein-Wurtzel.
Lagopodium, *Trifolium arvense*, *Lagopus*. Germ. Hasen-Klee, vid. Herbas.
Lagopus, Germ. Hasen-Pfödlein. vid. Herbas.
Lagopus, præter significationem Botanicam est nomen Perdicis albæ, quæ & Perdix Alpina vel Alpestris dicitur, cujus Descriptionem cum usu in Cibo & Medicina, tradit *Aldrov.* lib. 13. Ornithol. cap. 21.
Lagos, *Lagoos*, *Lagaos*, vid. Lepus. Germ. Ein Has.
Lahab, est Salvia. Germ. Salben. *Avic.*
Lahabum, est Mucilago cujuscunque rei, v. gr. Psilli, Sem. Lini, Fœnu Græci.
Lamac & *Lamatii*, est Gummi Arabicum. *Mart. Rul. & Johns.*
Lamare, *Lamere & Lampe*, est Sulphur. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*
Lambitivum, idem quod Linctus vel Looh, Eclegma, vid. Eclectos. *Lex. Br.*
Lamina, Germ Ein Blech. Lamina plumbea, legitur apud *Æginet.* Molybdos. Lamina ferrea. Germ. Eysen Blech. Lamina item significat Auripigmentum ⚯. *Mart. Rul. & Johns.* *Sign.* ⚯, ⚯.
Lamium seu *Urtica mortua.* Germ. Taube Nessel. vid. Flor. Urticæ mortuæ.
Lampe, significat vel Spumam, & ità idem est quod Aphros, vel significat id, quod in Aceto supernatat Vino adulterato, item pingue quoddam glutinosum, quod Olivis muriâ conditis supernatat. *Erotianus* in Onomast. pag. 70. &c.
Lampetra & *Lampreta*, seu *Mustela Piscis.* Germ. Aalruppe. Est Nomen Piscis è Serpentino genere, vid. *Aldrov.* & *Strabon.* &c.
Lampyris, vid. Nitedula seu Cicindula, vel Noctiluca.
Lana arborea, *Lana Xylina*, *Bombasium* & *Bombax*, *Cotonium* & *Cotum*, Germ. Baumwollen. vid. Gossypium.
Lana illota, vid. Eirion, Erion seu Succida. *Sign.* ⚯
Lanaria & *Candelaria*, vid. Verbascum, vel Flores vel Herbam.

Lanaria Fuchsii, est Lavaria vel Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut. vid. Herbas.
Lanarius, est nomen Accipitris vel Falconis, ità dicti, vel à laniandis aviculis, vel quod multas molles plumas lanarum instar habeat. *Aldrov.* lib. 5. Ornithol. c. 11.
Lancea Christi, *Lingua viperina*, vid. Ophioglossum. Germ. Natter-Zünglein.
Lancolata, vid. Herb. Rad. & Sem. Plantaginis.
Lanius, idem quod Lanarius, *Aldrov.* d. l. & cap. 12.
Lans, id est Argentum Mortuum. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Lanugo Arborum, est Muscus. Germ. Mooß.
Lanugo, in Phytologia sunt Filamenta tenella, cuticulæ extimæ, instar Pilorum seu Lanæ adnascentia, ut in Verbasco, Gnaphalio &c. Germ. Wolle / so sich an Kräutern anhängt.
Lanx, significat Trutinam, quâ res ponderantur, vel potius duo Vascula ampla in Trutina, quibus res ponderandæ imponuntur; Lanx & Laum quoque dicuntur Amygdala amara. Germ. Bittere Mandel. *Mart. Rul.*
Laos, id est Stannum. ♃. Germ. Zinn. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Lapathum acutum seu *Rumex*, vid. Radices Lapathi acuti.
Lapathum latifolium, *domesticum*, *hortense* seu *sativum*, seu *Radices Patientiæ*, vid. Rhabarbarum Monachorum.
Lapidarius, est 🜍 Caballinum. Germ. Roß-Schwefel.
Lapides, seu *Lapilli Cancrorum*, seu *Gammarorum*, nihil aliud sunt quam Mucus coagulatus in Capitibus vel Ventriculis Cancrorum, ex quo denuò resoluto fit Renovatio Cancrorum, dum deponunt antiquam Crustam, & mense Majo ac Junio novam induunt, quæ generatur ex Lapillis resolutis in Liquorem lacteum. Tunc enim temporis Cancri ægrotant, quando in Stomacho coagulati Lapilli resolvuntur & mutantur in Crustam. Lapides seu Lapilli isti Cancrorum candidi, cærulei & rotundi, vocantur vulgò *Oculi Cancrorum*, quia quasi formam habent Oculorum: Sed ineptè vocantur Oculi, quod non fungantur Oculorum munere, nec extra emineant, nec toto durent anno. Germ. Krebs-Augen / oder Krebs-Stein. Plura legenda sunt apud *Helmont. Poterium*, *Ettmullerum*, & alios.
Lapides minus preciosi, sunt Aetites, Alabastrites, Amianthus seu Ö plumosum, Armenius seu Armenus, Crystallus, Hæmatites, Judaicus, Lyncis, Magnes, Nephriticus, Ophites, Ostiocolla, Pumex, Silex, Specularis seu Selenites, Spongites. &c.
Lapides preciosi seu *Gemmæ*, Amethistus, Carneolus seu Sarda, Chrysolithus seu Chrysoprasius, Granatus, Hyacinthus, Lazulus, Rubinus seu Carbunculus, Saphyrus & Smaragdus.
Lapides, in singulis Tribus mundi Regnis locum sibi vendicant. In Animalibus habentur, uti Calculi ex Corpore humano, Lapis porcinus, Bezoar &c. Inter Mineralia sunt Lapides preciosi & minus preciosi. Inter Vegetabilia, Cortices duriores Nucleum includentes, dicuntur Lapides. Nonnullis quoque imponitur Medicamentis, quæ ad duritiem Lapideam vel Terrestrem excocta sunt *Lex. Blanc.* *Sign.* V°, ⊞, Ɣ, ⊕, €.
Lapidum varia genera enumerat. *Mart. Rul.* pag. 284. ad 292.
Lapides, sunt Sordes, seu Lachrymæ, quæ in Oculorum angulis Cervorum reperiuntur. Germ. Hirsch-Trähnen.
Lapidescens, idem ferè quod Lapideus, nisi quod illud vocabulum magis exprimat passionem illam mutationis in Naturam Saxeam, quam anteà nondum habuit. &c. *Lex. Brun.*
Lapidum mortificatio, est eorum Calcinatio. *Iohnson. Lex.*
Lapillatio, Terminus Paracelsicus, indicans Lapidescentiam sive Generationem Calculi ex Illiastro, sive de Visco in loco alieno, ubi possibile fuerit lapillari, vel tartarizari. *Fragment. Medic.* ad Tom. III. referend. lib. 1. de Tartaro Cap 8.
Lapilli Erithræi, *Baccæ Concheæ*, *Perlæ* seu *Uniones*. Germ. Perlein. vid. Margar.

Lapillus, seu *Lapis Carpionis*. Germ. Karpffen-Stein. Est Lapis triangularis, qui in capite vel cervice Carpionis invenitur, magnitudine pro proportione Piscis, coloris extra candidi, intus ferè flavi. Calculosis, Colicis passionibus, Comitialibusque conferre statuitur, & adversatur ebullitioni flavæ Bilis ore contentus.

Lapillus, seu *Lapis Percarum*, Germ. Pers/Persig/ und Persing-Stein/ oder Kaulbersig-Stein. Est Lapillus vel Gemma Piscis Percæ, quæ binæ in ejus capite reperiuntur, ad magnitudinem ferè Seminis Lini sed candidæ. In frangendo Calculo nil præstantius. (lib. 37. cap. 10.

Lapis Abeston, est Coloris ferrei, qui secundum *Plinium* in Arabia invenitur.

Lapis Adiz, id est Sal Armoniacum ✱. Germ. Salmiac. *Mart. Rul. & Johns.*

Lapis Ærosius Plinii, est Lapis Calaminaris, Germ. Galmen/ oder Galmey-Stein.

Lapis Aëtites, *Lapis Aquilæ*, seu *Aquilinus*. Germ. Adler-Stein. Ab Aquilis nomen habet, à quibus ut multi ferunt, defertur ad Ovorum calorem contemperandum, ne nimis calefiant, dum incumbuntur. Et est Lapis veluti prægnans, alio, cum quatitur, quasi sonante. Rotundam & globosam, scabram, & interdum lævem faciem obtinet, variatque tum colore tum magnitudine, & vulgaris est notitiæ. Plura legenda sunt apud *Joh. Laur. Bauschium* in suo Tract. de Lap. de Ætite.

Lapis Agapis, seu *Agathes*, vid. Lapis Judaicus. Germ. Juden-Stein.

Lapis Alabastrites, seu *Alabastrum*, *Onyx*. Germ. Alabaster-Stein. è Marmorum generibus est, & ab Alabastro, Urbe Ægypti dictum, plerumque album & perspicuum, quo & Imagines sculpuntur, & Antiqui ad Vasa Unguentaria & alia utebantur. In Officinis ejus usus rarus est, nisi quòd ad Unguentum Alabastrinum adhibeatur.

Lapis Allectorius, invenitur in Ventribus Gallorum Gallinaceorum, Crystallo similis, vel Aquæ limpidæ; & ait *Albertus*, quod iste Lapis fit nitens, Crystallo obscuro similis. *Plin.* lib. 37. cap. 10.

Lapis Amandinus, est Gemma, coloris varii, Venenum omne extinguens, aut reprimens, & vincere facit Adversarios, & plenam interpretationem Somniorum facit intelligi. *Albert.*

Lapis Amethistus, & *Ametisthus*, Germ. Amethist-Stein. Est Lapis ex India delatus, colore purpureus, violaceo permistus, leviter quasdam flammulas emittens. Ejus quinque species perhibentur. vid. *Renodæus.*

Lapis Amianthus seu *Asbestus*, non est Alumen plumeum seu plumosum ut quidam volunt, sed est distincta species Lapidis ab Alumine plumoso: Nam Alumen plumosum adstringit & non pungit, hic contra Lapis Amianthus, pungit & non adstringit. Ex hoc Lapide præparantur Ellychnia incombustibilia: vid. *Ettmull.* in Regno Mineral. pag. 220.

Lapis Andromada, est Lapis coloris Argentei; ut plurimum in Mare rubro nascitur; est autem quadratus & durus sicut Adamas. *Albert.*

Lapis Angeli conjungentis, est Sal ✱. vid. Sal Armoniacum. Germ. Salmiac.

Lapis Animalis, est Sanguis Humanus, item Curenta, quæ Scutum portat in Dorso. Germ. Schildkrodt. sunt etiam Lapides animales; qui in Animalibus reperiuntur, ut Bezoar, Calculi, Lap. Cancr. Carpionum, Percarum &c.

Lapis Antimonii medicinalis, est ♁ fixum, sive Regulus ♁ nii medicinalis.

Lapis Aquilæ, seu *Aquilinus*, vid. Lap. Ætites.

Lapis Arabicus, similis est Ebori masculo, cujus usus in Dentifriciis & in exsiccandis Hæmorrhoidibus est. Verum qualis sit ille lapis, multi Viri docti disputarunt, & adhuc disputant, sed si acute vis considerare, Lapis Arabicus non est alius, quam Specularis, seu Lapis Lunæ, seu Glacies Mariæ. Germ. Spergläß/ oder Unser Frauen-Eyß. vid. *Mart. Rul. & Johns. Lex.*

Lapis Arcadiæ, est Lapis, qui cum accenditur non extinguitur. *Sylvat.*

Lapis Armenius seu *Armenus* & *Lapis Malachites*. Germ. Armenien-Stein/ Berg-Blau. Est Lapis cæruleus, inspersus hinc inde maculis viridibus, valdè congener Lapidi Lazuli, & non videntur inter se differre, nisi quòd Lapis Lazuli sit quasi maturus & magis perfectus, hic imperfectus & imaturus, adeò

ut

ut Lapis Armenus perficiatur ex ☽ na immatura conjuncta adhuc cum ♀ re vel Cupro ex quibus duobus Metallis etiam obtinent suas virtutes, Lapis Armenus & Lapis Lazuli. vid. *Schrœderus*, *Ettmüllerus* & alii.

Lapis Asbestus, vid. Lapis Amianthus.

Lapis Asius, optimus est, *Dioscorid.* lib. 5. cap. 88. qui colore Pumicis, levis, fungosus, friabilis, scissiles venas lutei coloris ad imum actas habens. Dicitur Lapis tantùm propter colorem & substantiam lapidis; Nam duritia sua non est Lapis, quia levis est & fungosus. Vocatur Lapis Asius, quòd in Asso, monte Troadis, nascitur. vid. *Mart. Rul. & Johns.*

Lapis Aureus, vocatur ipsa Urina, aliàs quod sit lapis aureus. *Johns.*

Lapis Belemnites, vid. Lapis Lyncis, Germ. Albschoß / oder Luchsen-Stein.

Lapis Benedictus, vid. Occultus, id est Ovum. *Mart. Rul. & Johns.*

Lapis Berullus, lucidissimus est & clarus, similis Oleo, & quando volvitur, in eo videtur moveri aqua. *Albert.*

Lapis Bezar, *Bezahar*, *Bexohar*, sive *Bezoar*, est etiam duplex sive triplex: Lapis Bezoar Germanicus, Occidentalis & Orientalis.

Lapis Bezoar Germanicus, Germ. Teutscher Bezoar. Est Ægagropila in 1, 2, 3, vel 4to stomacho Capræ Alpinæ seu Rubicapræ, sive Capreolæ vel Rupicaræ inventa (nam notum est, quod Bruta ruminantia soleant 4. Stomachos habere) nominaturque à quibusdam *Bezoar German.* Dosis gr. v. xv. ad ℈j. vid. *Casp. Bauh. Borellus*, *Schrœder. Ettmüll.* & alii. De Pila Caprina ad magnitudinem Capitis Infantis ist zu lesen in der Teutschen Material-Kammer Joh. Jacobi Marxen / Materialisten in Nürnberg fol. 160. Inveniuntur in India, Gallia, montibus Helvetiæ, & aliis locis Ægragopilæ.

Lapis Bezoar Occidentalis, est iste Lapis, qui in priori, sive posteriori Ventriculo Capricervæ Occidentalis invenitur, Orientalibus ut plurimum major, superficie scabrâ, colore cinereo, albo, nigro, obscurevè virente (qui optimus.) Dosis, à gr. v. ad ℈ß. usque ad gr. xv. & ℈j. vid. *Casparus Bauhin. Borellus, Schrœd. Ettmull.* & alii. Lapides Bezoar Occidentales, quorum unus Unciarum ℥iß, ℥ij. ad ℥v. pendit, apud Experientissimum Pharmacopœum Francofurtensem sub Signo Cygni albi D. *Nicolaum Salzwedelium* videndi sunt.

Lapis Bezoar Orientalis, Germ. Orientalischer Bezoar-Stein. In Proventriculo & in Ventriculo potissimum aliisque cavitatibus internis Capricervæ Orientalis repertus. Capricerva Orientalis est Animal Indiæ aut Persiæ Orientalis, partim Cervo simile, partim Capræ. Hinc fit ut aliis Capra audiat, aliis Hircus, aliis Capricerva, v. gr. dicitur Capra Indica, *Amato*, Capra Montana *Manardo*, Capra sylvestris *Lacunæ*. Lapidis hujus Figura variat enim est ovalis, rotunda, scissili & intus cava (meditullio Paleam, Pilos vel simile continens) superficies levis & splendens; Dantur & adulterati seu falsi, confecti scil. ex Lapidum fragmentis & Pice artificiosè coagmentatis. Artificium ergò consistit in eo, ut falsus à vero possit cognosci & discerni: Cœterum hoc est difficultatis maximæ in cognitione & electione, id quod clarè deducit *Hildanus* Cent. 4. Observat. 14. & ut legitur apud *Schrœderum, Zacutum Lusit. Bauhinum, Primerosium*, *Guibertum, Wormium, Zwelfferum* &c. Dosis hujus Lapidis à gr. v. ad x. usq; ad xv. & xx. Horum Lapidum Bezoar Orientalium Unciarum ℥j, ℥iß, ℥iij, ℥vij. ad ℥ixß. apud Experientissimum Pharmacopœum Francofurtensem sub Signo Cyghi albi Dominum *Nicolaum Salzwedelium*, videndi sunt.

Lapis Bezoar Veterum, quidam putant, quod sint Lachrymæ seu Sordes concretæ in Angulis Oculorum Cervorum.

Lapis Bostrychites, vid. Alumen plumeum seu Linum saxatile seu vivum. Germ. Federweyß.

Lapis Bufonum, *Bufonites*, *Chelonites*, *Batrachites*, *Bufonius*, *Myoxolithos*. Germ. Kroten-Stein. Est Lapis pruni coloris ad rubeum vergentis. Putant

tant quidam quod hic in Capite veteris Bufonis inveniatur, vid. *Anshelmus Boëtius*, & *Samuel Hafenrefferus*.

Lapis Butleri, vid. fol. 40. in *Corpore Pharm. Chym. Med. Joh. Helfr. Jungken*, Physici Francofurtensis.

Lapis Calaminaris, Germ. Kalmey oder Gallmey-Stein / qui aliàs vocatur Cadmia lapidosa, Cadmia Metalli expers, est Lapis seu Cadmia fossilis, & Lapis Latoninus, aliquando subalbus, aliquando subflavus & subrubeus, undè à *Glaubero* non immeritò dicitur, quòd habeat in se ♀ ☉reum. Reperitur sæpius in Metallorum fodinis. Utuntur eo Ærarii Fabri, qui ex Ære Aurichalcum parant: Siquidem sine eo id parari non potest. Plura legenda sunt apud *Schrœd. Ettmüllerum* & alios. *Sign.* ♀, [symbols].

Lapis Calaminaris, interdum apud Chymicos Tutia intelligitur. *Mart. Rul.*

Lapis Calcarius, est Lapis ille gryseus, ex quo beneficiò △nis fortiter calcinando, præparatur Calx viva sive muraria. Lapis calcarius multis in locis invenitur. Germ. Kalck-Stein / vid. *Schrœderus*, *Ettmüllerus* & alii plures. *Sign.* [symbol].

Lapis Calcedonius, est pallidus & fuscus, aliquantulum obscurus. Hic si perforatur & collo suspenditur, dicitur valere contra Phantasticas elusiones ex Melancholia ortas. Germ. Calcedonier-Stein. *Albert.*

Lapis Calcis, apud Chymicos Scoria Æris, vel Batitura Æris. Germ. Kupffer-Zenlig / oder Kupffer-Schlag. *Mart. Rul.*

Lapis Cancri, vid. Lapides Cancrorum. Germ. Krebs-Augen / oder Krebsstein.

Lapis Carbunculus, vid. Rubinus.

Lapis Carminativus, calefactus & Umbilico impositus, omnes Flatus in Colica flatulenta sedat & expellit. Unde ratione virtutis Carminativus dictus. Videtur habere convenientiam cum Lapide Serpentino.

Lapis Carneolus, *Sarda* seu *Sardius*, Germ. Carneol / aliquando etiam nominatur Blutstein. Non pellucidus est, sed rubedine quadam dilutus, ac carnis colorem repræsentans, unde Carneolus. Sarda vel Sardius verò dicitur, quòd à Sardibus primùm fuerit inventus. Colore autem variat, alii sunt rubri, alii exigua sanguinis rubedine tincti, alii subflavescentis rubedinis, quandoque Cornelius & Corneolus nominatur. Laudatissimus Carneolus in Sardinia invenitur, hinc in Epyro & Ægypto, sed Babylonius cæteris præfertur. Arabici & Indici etiam non contemnendi, ut nec Europæi. In Bohemia, Silesia, aliisque Regionibus præstantes inveniuntur. Spectat ad illa 5. Fragmenta Lapidum preciosorum.

Lapis Carpionis, vid. Lapillus Carpionis. Germ. Karpffen-Stein.

Lapis Castorei, qui ab Experientissimo *Joh. Rudolph. Henrici*, Pharmacopæo Francofurtensi, in Castoreo repertus instar Nucis Juglandis, & apud ipsum videndus est.

Lapis Ceratites, vid. Unicornu fossile. Germ. Gegraben Einhorn.

Lapis Chalcedonius, *Carcedonius* sive *Charchedonius*, seu *Carchedonius*, Germ. Chalcedonier / Carcedonier / oder Carchedonier-Stein / est Lapis semipellucidus, durus, colore obscurè rubro △neo &c. vid. Authores.

Lapis Chelidonius, sive *Hirundinum*. Germ. Schwalben-Stein. Est Lapis qui invenitur in Stomachis Pullorum Hirundinum, ut ait *Mart. Rul.* De Virtutibus vid. *Boëtius*, *Weckerus*, & *Albertus Magnus* &c.

Lapis Chelonites, vid. Lapis Bufonum. Germ. Krodten-Stein.

Lapis Cherubinicus, *Pyr* ☉*lis*, *Scorpio*, [symbol] *vegetans*, est Sulphur 🜍. Germ. Schwefel.

Lapis Chletrites, est Lapis qui per ▽am ex Alno corporatus. Germ. Erlen-Holtz in Stein verwandelt.

Lapis

Lapis Chryſolithus, Chryſopraſius, Chryſopatius & *Ethesius*, Veterum Topaſius, Succi Porrorum viriditatem ex ☉reo fulgentem eleganter refert, unde nomen accepit. Duo habentur Genera, Orientale & Europæum. vid. *Plinius, Andreas Baccius* & *Boëtius*, &c. Germ. Chryſolith.

Lapis Cogalites, vid. Lapis Aquilæ.

Lapis Collinus, eſt Medulla Lapidis Ætitis. Germ. Das Marck auß dem Adlerſtein.

Lapis Coranticas, eſt Lapis Cryſtallo ſimilis, infecto Colore cœruleo, qui dicitur cadere aliquando de Nube cum Tonitru. *Albert.* in Lapidario.

Lapis Cornelius, eſt Coloris carnei. Hic apud Rhenum Fluvium invenitur frequentiſſime. *Albert.* loc. cit.

Lapis Corroſivus, Ger. Ein Etz/ oder etzend Stein. Præp. vulgari modò ex Lixivio, ex ♆, 🜔, & ♃ parato. De quo variæ Compoſitiones inveniuntur.

Lapis Cos, eſt Lapis quo acuitur Ferrum. Perhibetur augmentari Mamillas Puellarum ante tempus, & Teſticulos Puerorum. *Avicenn.* Germ. Wetzſtein.

Lapis Cryſtallinus, ſeu *Cryſtallus*. Germ. Cryſtall. Generari ex humore omnium puriſſimo ſanè conſtat, quod omnium ferè Gemmarum vel Lapidum clariſſimus translucidiſſimusq; ſit. Gemmam ſi vocare libet, licet, modo omnium molliſſimam dixeris, vel à ſimilitudine coloris qua Gemmas colorata Cryſtallus refert, Pſeudo-Gemmam verbi gratia, Pſeudo-Berillum, Pſeudo-Topazium, Pſeudo Saphyrum, Pſeudo-Smaragdum, quæ veris Gemmis molliores ſunt. Sic & Iris vocatur Gemma à colore quem fronti applicata exhibet. Invenitur in Cypro, Luſitania, ex quibus locis adfertur quoque in Germaniam. Item in Bohemia, Ungaria & nonnunquam in Agris. vid. *Schrœd.* fol. 349. *Ettmull.* de Regno Minerali fol. 223. & alii &c. Vocatur quoque Glacies dura.

Lapis diſſolutivus, vid. Lapis Judaicus. Germ. Juden-Stein.

Lapis Dryites, eſt Lapis, qui per Aquam à Quercu corporatus. Germ. Eichen-Holtz in Stein verwandelt.

Lapis Elatites, eſt Lapis, qui per Aquam ex Abiete corporatus. Germ. Tannen-Holtz in Stein verwandelt.

Lapis Ematites, vid. Lapis Hæmatites. Germ. Bluth-Stein.

Lapis Equinus, in Stomacho Equi inventus, cujus media pars ℥xiiß. pendet, & tota pars erat ℥xxv. Dicta media pars adhuc apud experientiſſimum Pharmacopœum Fracofurtenſem ſub Signo Cygni albi, Dn. *Nicolaum Salzwedelium* videnda eſt.

Lapis Eracleus, vid. Lapis Magnes.

Lapis facili △ni liqueſcens. Germ. Fluß. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Lapis Falconis, eſt Arſenicum o--o *Johnſ.*

Lapis famoſus, vel *pretioſus*, vel etiam Sal de Urina. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Lapis è felle Bovis, Germ. Stein auß einer Rinds Galle.

Lapis fiſſilis æroſus. Item Æs cinereum. Germ. Schieſer. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Lapis Gagates, vid. Gagates Lapis.

Lapis Gammarorum, *Oculi Cancri officinarum*, vid. Lap. ſeu Lapilli Cancrorum. Germ. Krebs-Augen/ oder Krebs-Stein.

Lapis de Goa, præparatur ex Lap. Hyacinth. Topaſ. Saphir. Rubin. Margarit. aa. ℥j. Smaragd ʒß. Bezoar Or. Corall. alb. rubr. aa. ʒij. Ambræ gryſ. Moſch. aa. ℈ß. fol. ☉ri N°. 40. fiat ♉ ſubtiliſſimus. Qui cum ▽ Roſar. in paſtam ſubactus efformetur in Pilas oblongas, Ovulis non abſimiles, in umbra probè ſiccandas. Poſteà dentalio, entalio, ſeu aliâ ejusmodi Concha accuratiſſimè (ut eleganter niteant) ſ. a. poliantur.

Lapis Granatus, vocatur quoq; Carbunculus Carchedonicus, ſeu Garamanticus, Sandraſtus, Garamantites, Carchedonius *Plinii*. Germ. Granaten-Stein. *Sign.* ♁, ♁, ♁. Eſt Gemma pellucida, ex flavedine rubens, △ inſtar, Miniiq; nativi vel factitii colorem ferè referens. Sunt diverſa genera Gemmarum, quæ colorem △nis æmulantur. adeoq; ſub Carbunculis (quo nomine à carbonibus ſumpto Gemmas illas in genere vocant) comprehenduntur, uti Granatus, Hyacynthus, Rubinus &c. hinc ſunt qui Granatum faciunt

ciunt Rubinum obſcuro colore; expoſitus enim Luci aut ☉li, carbonis imaginem oſtendit dilucidius, quàm ipſemet Rubinus. Sunt Granati alii vel aliæ Orientales, alii Occidentales. Orientales, ut meliores ità & pretioſiores, proinde Provinciam Officinalem ſolis Occidentalibus linqunt. Hi ſunt Hiſpanici, Bohemici, & Sileſiaci: è quibus Bohemici reliquos antecellunt. Eſt unus ex ꝟ. fragmentis Lapidum pretioſ.

Lapis Hæmatites, ſeu *Petra Sanguinaria*, & *Lapis Sanguinarius*. Germ. Bluth-Stein. Nomen eſt Lapidis vel Glebæ duriuſculæ, & mediæ naturæ inter Terram, Lapidem & Metallum, ità dictæ, vel quod Colore Sanguinem æmuletur, vel quod Sanguinem ſiſtendi vim obtineat. Fractus inſtar ligni petrefacti Fibras oblongas habet, & in modum Acuum acutas. Ex Ferri fodinis effoditur; generatur in pluribus Germaniæ & Bohemiæ montibus. Optimus friabilis, ſaturato colore rubro nigricante, durus, æqualis, nullâ ſorde admiſtâ, Cinnabaris habens colorem. Præſtat Hiſpanicus. Lapis eſt participans de Minera ♂tis, & etiam de Minera ♄ni. vid. *Bauſchius*, *Ettmullerus*, *Polemannus*, *Wormius*, *Zacutus Luſitanus*, & alii. *Sign.* ⸗, 8, ⊕, ☿, ♀.

Lapis Helpheſtionis, id eſt Vulcani, qui & Pyrites, Kyranides &c. dicitur. *Johnſ.*

Lapis Heracleus, vid. Lapis Lydius. Germ. Probier-Stein.

Lapis Hirundinum, vid. Lapis Chelidonius. Germ. Schwalben-Stein.

Lapis Holoſteus, vid. Oſtiocolla. G. Beinbruch/ Beinwallen/ oder Bruch-Stein.

Lapis humanus, ſeu *Calculus humanus*, à quibusdam *Ludus humanus* nominatur, à *Paracelſo* vocatur proprio vocabulo Duelech, quoniam è Spiritu urinoſo Urinæ, & Acido eſt concretus & coagulatus. Commendatur ad reſolutionem Calculi in Renibus & Veſica, ſi ſcil. artificio Chymico reducatur in ſummum primum Ens & ∘°∘. Quod ∘*∘ Calculi humani noverunt *Paracelſ.* & *Helmontius*. Qui plura ſcire cupit, adeat *Barbett. Bontii* Commentarium, *Henrici ab Heer* Obſervat. *Tulpium* & alios.

Lapis Hyacinthus, Germ. Hyacinth- oder Jacinth. Gemma eſt: Electri ferè colorem referens, magis tamen ex flavo ſplendeſcens, & quaſi Fulgur aureum emittens. Sunt vero Orientales & Europæi; præſtantiſſimi ſunt Orientales, qui Colorem referunt Minii nativi. Europæi inveniuntur ad Iſeram Fluvium, in confinibus Sileſiæ & Bohemiæ, ſuntq; Orientalibus ignobiliores. Adſcribitur 5 fragmentis Lapidum pretioſorum.

Lapis Jaſpidis, Germ. Jaſpis. Eſt Lapis Viridis, habens in ſe Venas rubeas. *Alb.*

Lapis Indicus, vid. Indigo ſeu Indicum. Germ. Indig.

Lapis Judaicus, *Agapis* & *Euræos*, *Lapis Judaicus*, & *Dactylus Idæus*, *Tecolithus*, *Phœnicites*, *Pyrene*, *Eurene*, *Eureſia*, ita dictus à loco natali Judæa, in qua reperitur. Hic lapis Judaicus Olivæ ſpecie ſubrotundus, tener & friabilis eſt, ſtriis ſecundum longitudinem diſcurrentibus & æquidiſtantibus, ac ſi arte (tornô) factæ eſſent, colore eſt albo & ſubcinereo. Dicitur *Aëtio* Lapis ſyriacus, aliis Agapis, Phenicites, Tecolithos. Ger. Juden-Stein. Doſis Gr. v. ad gr. x. & xv. Plura legenda ſunt apud *Querc.* *Schrœd.* &c.

Lapis Kyranides, vid. Lapis Helpheſtionis. Germ. Feuerſtein.

Lapis Lazuli, ſeu *Cæruleus*, vel *Cyanus Lapis*, eſt Lapis opacus Saphiri colore, aut Florum Cyani, aureis punctulis & flammulis exornatus. Armeno durior. Exinde præparatur Color Ultramarinus, vulgò dictus, Aſarum verò ex Lapide Armenio vel Cyano germanico. Arabicè *Hager*, *Azul*. Magnam habet convenientiam cum Lapide Armenico, participat enim uterque de Cupro, indeque Vitriolaceam ſapiunt naturam, & exinde etiam in locis vitriolatis ſolent reperiri, atque Virtutes ſuas maximè à ♀re & ⊕lo derivant. Germ. Laſur-Stein/ Laſur-Blau. Doſis ℈j. ad ℈ij. & ℈iij. Plura legenda ſunt apud *Bartoletum*, *Bootium*, *Ettmullerum*, *Schrœderum*, *Wormium* & alios. *Sign.* ℒ, ℞, ♄, ♑.

Lapis Lydius, *Coticula*, Lapis Heracleus eſt, dicitur Lapis, qui reperitur in Flumine Tmolo & alibi, cui ☉rum & ☽tum attritum, colore examinatur. Hinc Judex ☉ri dicitur.

Lapis

Lapis Lyncis, five *Belemnites*, à Sagitta cujus effigiem refert, seu Dactylus Idæus (à quibusdam Judaicus) à figura Dactyli & Ida Monte Cretæ Insulæ, ubi invenitur. Teres est & pyramidalis, sub variis Coloribus repertus. Inveniuntur albi, cinerei, nigri, pellucidi, Vini Falerni instar. Et hic forsan est, quem Veteres Lyncurium appellarunt, quem & Succini speciem fecerunt, ob colorem, quem succinum refert, quemq; ex Urina Lupi cervarii seu Lyncis, simul ac ea excernitur, coagulari, nonnulli fabulantur. Vetus hic lapis gravè olet, & ne ustus quidem odorem deponit. Reperiuntur multis in locis Germaniæ, in Borussia, Pomeria, Episcopatu Hildesiensi, Helvetia, Ducatu Würtenbergensi, Goppingæ. In affectibus Nephriticis prodest. Germ. Albschoß/Schoßstein/Luchsen-Stein/Tappenstein.

Lapis Magnes, seu *Sideritis Plinii*, & *Lapis nauticus*, *Heraclia Galeni*, *Heracleotis Callimachi*. Germ. Magnet/Magnet-Stein/Segel-Stein / est Lapis Polos Mundi ostendens, Ferrum, Chalibemq; attrahens, præsertim ferreo Circulo armatus; Reperitur circa Ferri fodinas in diversis Germaniæ, Italiæ, Norwegiæ & Sueciæ locis. A quibusdam Lapis Heracleus & Herculeus nominatur. Ingreditur quædam Emplastra, ut Ferrum è vulneribus attrahatur; sed frustra, cùm Magnes pulverisatus & præsertim ustus, vires suas amittat. Lapis Magnes, qui attrahit ℔x. apud experientissimum Pharmacopœum Francofurtensem. sub Signo Cygni albi, Dn. *Nicolaum Salzwedelium*, videndus est. *Sign.* ♉ ☋ ☋☋, +☿+.

Lapis major, id est Spiritus ex 4. Corporibus, seu 4. Elementis compositus, nominatus Filius unius diei. *Mart. Ruland.*

Lapis Malachites, vid. Malachites.

Lapis Marmor, Germ. Marmolstein. Est lapis insigniter durus, ac ad splendorem accipiendum, si poliatur, ità aptus, ut Statuæ vel Columnæ egregiè nitentes inde sculpi possint. Genera multa sunt, cùm nec certa illis figura, nec color certus sit. Alia sunt alba, uti Alabastrites; alia rubra; alia nigra, ut Lydius Lapis; alia variis coloribus, uti Porphyrites, Ophites &c. vid. *Mart. Rul. Schrœd.* & alii.

Lapis Medicamentosus, vid. *Crollius* fol. 270.

Lapis Mespili, Germ. Mespel-Kern. vid. Sem. Mespilorum.

Lapis Morechtus, vid. Ostiocolla, seu Lapis Ostiocollæ. Germ. Beinbruch/ Beinwallen/ Bruchstein.

Lapis Myoxolithos, vid. Lapis Bufonum. Germ. Krodten-Stein.

Lapis Nauticus, vid. Lapis Magnes. Germ. Magnet-Stein.

Lapis Nephriticus, Germ. Grieß-Stein. Est opacus & variegatus, ex Colore viridi, aliisque permistus. Raro hic Lapis in se duos Colores habet, semperque viriditatem ex albedine refert, alius viriditatem subflavam, interdum subcæruleam; plerumque ex viridi albo, flavo, cæruleo nigroq; colore mixtio est. Poliri exactè non potest, semper enim ipsius superficies pinguis apparet, quasi Oleo inuncta fuisset. Adfertur ex Hispania; in nonnullis etiam Germaniæ locis, & in Bohemia reperitur &c.

Lapis non Lapis, Lapis de Virtute & efficaciâ, non Lapis substantiâ. *Avicenna* & *Kodar* afferunt, quod Lapis non Lapis sit Elixir. vid. *Johns. Lex.*

Lapis Noster, apud Chymicos est ☽tum vivum. ☿. Germ. Quecksilber.

Lapis Occultus, id est Benedictus, id est Ovum. *Mart. Rul. & Johns.*

Lapis Omnium Colorum, vid. Vitrum. Germ. Glaß.

Lapis Onix, Gemma dicitur nigri Coloris, albis venis variatum, quod venit ex India & Arabia. Germ. Onix. *Albert.*

Lapis Opacus, vid. Lapis Nephriticus. Germ. Grieß-Stein.

Lapis Ophites, est Marmor instar Porphyritæ durissimus, colore viridi saturato, dilutis ejusdem coloris maculis, quasi aspersus, & vocatur Lapis Serpentinus. Ger. Serpentin-Stein / Schlangen-Stein/Schlangen Marmorstein/ Schlangen-Alabaster. Foditur variis Ital. & Germ. locis, præsertim

in Misnia, is verò ob mollitiem rectius Alabastritus esse censetur, diciturq; Zeblicium. Externè adhibetur calidus inColica passione, Pleuritide, Torminibus ac Ventriculo refrigerato, doloribus Podagricis, Nephriticis, calefactus enim Ophites, loco affecto applicatur.

Lapis Ostiocolla, seu *Ossifragus & Ostrites*, *Sabulosus*, *Osteolythus*, *Holosteus*, *Marochtus Matthiol*. *Osteocollus*, *Osteocolla*, *Sabulus*, *Mororetus*. Est Lapis albo cinereove colore, ossisque figuram æmulans. Nascitur inPalatinatu item in Saxonia, in Silesia &c. Crescit per ∴nam forma Coralli albi. Putatur hoc Remedio Ossa citò conglutinari, & callo obduci, si intus sumatur & Emplastris admisceatur. Germ. Beinbruch/ Bruch-Stein/ Beinwalten/ Wallstein/ Steinbein/ Sand Stein, &c.

Lapis Pavonius, vid. Malachites seu Malochites.

Lapis Percarum, vid. Lapillus Percarum. Germ. Pars/ oder Persing-Stein.

Lapis Phegites, est Lapis qui per aquam è Fago corporatus, Germ. Buchen-Holtz in Stein verwandelt.

Lapis Phenicites, vid. Lapis Judaicus. Germ. Juden-Stein.

Lapis Philosophicus, seu *Philosophorum*, est Virtus intensissima, & velut in Centrum Arte coarctata, quæ extensa Tincturam exhibet absque numero; vel est Medicina illa Universalis, per quam Veteres & Metalla transformarunt & Morbos omnes sanaverunt. Id etiam *Theophrastus* fecit. Plura legenda sunt apud *Mart. Rul.* à pag. 292. usq; ad 300.

Lapis Phrygius & *Pseudolyncurius*. Germ. Phrygischer- und in der Apothecken Luchsen-Stein.

Lapillus Prunellæ. vid. Nitrum Tabulatum. Germ. Salpeter-Küchlein.

Lapis Pumex albus, Germ. Weisser Bimbsen-Stein. Est Lapis erosus, porosus, spongiosus, exiguisque cavernulis, seu foraminibus plenus. Ad confluentiam Germaniæ invenitur. Probantur, qui candore, minimoque pondere, ut & qui quàm maximè spongiosi aridique sunt, trituque faciles, nec fricando arenosi &c.

Lapis Pumex niger, Germ. Schwartzer Bimbsen Stein. Vulgò Lapis Balnearum, ad læviganda & purganda Corpora aptus. &c.

Lapis Pyrites, vid. Pyrites. Germ. Feuerstein.

Lapis Pyroneus, vid. Sulphur vivum ♁v. Germ. Lebendiger Schwefel.

Lapis Quandros, aliquando invenitur in Cerebro Vulturis. Virtus ejus fertur esse, quod repleat Mamillas Lacte. *Albert. Enax.* &c.

Lapis Rubinus, seu *Carbunculus*, Germ. Rubin- oder Carfunckel-Stein. Gemma est pretiosissima, cujus nitor quasi flammeus & rutilus aspectu est. Quinque venditant Gemmarii Rubinorum Genera. Primum est eximiè rutilum & splendens, quod absolutè Carbunculum: Alterum est minus fulgidum, quod Rubinum vocant. Tertium corruptè nominant à Cytino flore, quem refert: Quartum est Rubith, quem subinde Spinellum appellitant. Quintum Granatus seu Carbunculus Garomanticus. *Rhenod.* Nobiliores Rubini in Insula Zeilon nascuntur. Optimi in Flumine Pegu, plerumque in fodinis in quibus Saphiri existunt, reperiuntur.

Lapis Sabulosus, vid. Osteocolla, seu Ossifragus. *Sign.* ⌇.

Lapis Salsus, ut Nitrum, hoc est Sulphur album. Germ. Salpeter.

Lapis Salutis, præparatur ex ✱ci ℥j. O, AB. aa. ℥ij. Oli viridis ℥vj. Nitr. ℥iij. ✱ ℥ij. ☿ fata coq. lento △ ne cum f.q. ✱ti, donec redigantur omnia in Lapidem durum.

Lapis Saphirus, *Sapphirus* & *Saphyrus Syrtites*, *Sapphyrus Cyaneus*. Germ. Saphir-Stein. Est Gemma pellucida, constans colore cœruleo seu Cyaneo, perquam translucido, cœlique sereni colorem referens, splendore & perspicuitate summa. Duplex autem est, & aliquando triplex. Sunt aliqui colore cœruleo albidi, alii cœruleo saturo: Hi mares, illi fæminæ appellantur, alii omni colore carent, albiq; vocantur: Orientales inveniuntur in Calecut, Conanor, Bisnagar, Zeilan, & præstantissimi in Regno Pegu.

Occiden-

Occidentales, variis in locis reperiuntur. Confinia Bohemiæ & Silesiæ satis præstantes ferunt. Præstantiores tamen sunt Orientales. Color in Igne facile aufertur. Saphyrus dicitur reddere hominem castum, pium & stabilem. In Affectibus Oculorum, in Morbillis & Variolis ne incurrant Oculis, unde circumducitur Circulus cum Saphiro, circa Palpebras & pulbum oculorum, ne lædantur. Commendatur etiam ad roborandum & restituendum Visum &c. Videantur *Marcus Marci*, *Claudius*, *Ettmullerus* & alii Authores. Annumeratur quoque quinq; fragmentis Lapidum Preciosorum.

Lapis Sardius, seu *Sarda*, vid. Lapis Carneolus. Germ. Carneol.

Lapis Selenites, & *Selenitis*, dicitur species Lapidis Specularis candidissima, unde fiunt Fenestræ, Lignis levigatis, loco Plumbi. Dicitur & Aphroselinus, quia noctu inveniatur ☽næ imaginem reddere. *Dioscorid.* lib. 5. cap 159. *Mart. Rul. & Johns.* De occultis ejus viribus videatur *Langius*.

Lapis Serpentinus, vid. Lapis Ophites. Germ. Serpentin-Stein.

Lapis Silex, Germ. Kießlin / Kieselstein / durissimum genus Saxi est, & Marmore durius, extrinsecus leve, differentias plurimas habet *Schrœderus*. Aliqui ità duri, ut ex iis △ excutiatur, unde & Pyrites dicuntur. Germ. Feuer-Stein. vid. Pyrites. Germ. Feuerstein. *Sign.* ☍.

Lapis Smaragdus, *Lapis viridis Horatii*, nominatur quoque Maragdus Germ. Smaragd. Gemma est preciosissima, elegantissima viriditate, eximia dignitate, efficacissimâq; virtute, cæterisque præfertur Lapidibus Pretiosis: Smaragdo enim nihil jucundius, nihilq; gratius oculis objicitur. Alii sunt Orientales, alii Occidentales. Orientales uti sunt virore amœnissim, ità & præstantissimi. Occidentales sunt, tàm Peruviani quuàm Europæi Orientalibus ignobiliores. *Langius* existimat, *Galenum* per Jaspidem viridem intellexisse Smaragdum, lib. 2. ep. 49. Prasinam Gemmam quoq; vocari, testatur *Keuch.* ad Samon. pag. 277. Smaragdum fieri ex Cœlo ♀ris & ▽ra ☽næ. Legitur in *Th. Chym.* Vol. I. pag. 487. &c. vid. Auth. *Plinius* 12. ponit Smaragdi species. Estque unus ex 5. fragmentis Lapidum Pretiosorum.

Lapis Smiris, seu *Smyris*, Germ. Schmergel. Est durissimus Lapis & asperrimus apud *Mart. Rul.* & *Johns.* quo utuntur Sculptores Annularii & alii Artifices ad scindendum Vitra & alios Lapides. *Dioscorides* utilem dicit ad erodendum & urendum, & convenire Gingivis ulceratis & Dentifriciis &c.

Lapis Specularis, seu *Lapis Selenites*, vel *Glacies Mariæ*. Germ. Erdt-Glaß / Sper-Glaß / Unser Frauen Eyß. vel est Aphroselinum, vel Gypsum, vel Lapis ☽næ. Lapis est fossilis instar Crystalli, pellucidus, ac in bracteas tenuissimas fcissilis, ex candido melleoque fulgore nitens. Ejus species quædam pallidior, alia viridior deprehenditur. Invenitur in Moscovia, Hispania, Saxonia, Thuringia, ac Misnia. &c. Rarioris est usus; nisi in partu difficili à ℈ß. ad ℈j propinetur. Vocatur quoque ○ scajale.

Lapis Spongiæ seu *Spongiarum*, *Lapis Spongites* & *Cysteolithos*. Germ. Schwammen-Stein. Sic est appellatus, quòd in Spongiis inveniatur, Cochleæ instar perforatus, & quidem utrinque testaceus existit: Colore est candido vel gryseo, porosus & friabilis; maximè ad Strumas discutiendas facit.

Lapis Stellatus, est de genere Marmorum, habens maculas ex Auro. *Mesue.*

Lapis Sulphuris, *Lapis Pyroneus*, vid. Sulphur vivum. Germ. Lebendiger Schwefel.

Lapis Syriacus, vid. Lap Judaicus. Germ. Juden-Stein.

Lapis Talci seu Talcum, Germ. Talck. Lapis est Speculari lapidi similis, magis tamen tenuis & squamosus, Igne resistens ac fixus, attactus digitis, pinguis esse censetur. Invenitur Talcum rubrum, quod ☉, albidum quod ☽, viridiusculum, quod ♀, nigrum quod ♄ adscribitur. Probatur viridiusculum, & quod Venetiis ad nos transportatur, Moscoviticum tamen æquè

 bonum

bonum est. Talcum quoque refertur inter nomina Lapidis Philosophici, quæ recensentur in *Theatr. Chym.* Vol. IV. pag. 727. vid. Talcum.

Lapis Thracius, nascitur in Flumine Scythiæ, cui Ponto nomen est. Vim habet Gagatis, accenditur 🜄 â & restinguitur, sicuti accidit in Bitumine.

Lapis Topasius, seu *Topazius*, *Apoc.* 21. Gemma dicitur, vel Lapis pretiosus, primum in Insula Chiti Arabiæ inventus, cujus Descriptio cum viribus habetur apud *Chiocc. Mus. Calceol.* pag. 244. seq. Confunditur cum Chrysolitho, ità ut Veterum Chrysolithus sit hodiernorum Gemmariorum Topazius. Topazium ex Coelo ♂tis & ☉lis Terra constare legitur in *Th. Chym.* Vol. I. pag. 487.

Lapis Tripolis, vid. Tripolis. Germ. Trippel / vel Terra Tripolis.

Lapis viridis Horatii, vid. Lapis Smaragdus. Germ. Smaragd.

Lappa, vid. Bardana, seu Radices Bardanæ.

Lar, vid. Focus, est Vas in quo Plumbum purgatur. *Mart. Rul. & Johns.*

Larbason, dicitur *Plinio* lib. 33. Hist. Nat. cap. 6. Stibium, Stimmi & ♁.

Larigna Resina, seu *Resina Laricis*, *Terebinthina vulgaris officinarum*. Germ. Lerchen Hartz / glarirt oder clarirt / gemeiner Terpentin.

Larix, Germ. Der Lerchen-Baum. Cujus Resina est Terebinthina, & cujus Fungus Agaricus est, frequens est in districtu Tyrolensi, præterea in Capadocia, Cicilia, Galacia, Italia &c. crescit.

Larus, est Avis Palmipes piscivora, clamosa, vid. *Aldrov.* lib. 19. cap. 4.

Larusus, est Auricula Muris. Germ. Mausöhrlein. *Johns. Lexic.*

Laser seu *Laserpitium Syriacum*, vid. Asa seu Assa foetida.

Laserpitium Europæum, vid. Levisticum Germ. Liebstöckel.

Laserpitium Germanicum, vid. Imperatoria seu Rad. Imperatoriæ.

Laserpitium Syriacum, vid. Asa seu Assa foetida. Germ. Teuffels-Dreck.

Lasvar, sunt Flores Amygdalarum. Germ. Mandel-Blüh. *Sylvat.*

Lasur, *Paracelso* dicitur Extractum transplantatum ex ☽ to, lib. 3. de Gall. pust.

Later, idem quod Tegula, hoc est Lapis fictilis ex arena & luto paratus, cujus usus in Medicina nobilis, quatenus ex illo fit Ol. Philosophorum, sive de Lateribus dictum. Germ. Ziegelstein-Oehl. *Sign.* [symbols]

Later, *Lictro*, id est ☽ tum vivum, ☿. Germ. Quecksilber. *Mart. Rul. & Johns.*

Lateres cribrati, sunt Lateres pulverisati. *Sign.* [symbols]

Laterium, i. e. Lixivium, item Capitellum. *Mart. Rul. & Johns.*

Lathyris, vid. Sem. Cataputiæ minoris. Germ. Spring-Körner.

Lato, *Laton*, & *Latum*, est Aurichalcum, sive Cuprum aureo colore tinctum Calaminari Lapide. *Mart. Rul. & Johns.*

Latona, Terra est nostra, quam sumimus ad Alchymiam peragendam, & hæc Terra Chymica, præ rebus omnibus aliis creatis, virtute & energia excellit, ☉um enim & ☽um & reliqua Metalla & Lapides pretiosos omnes in se coërcet, imò perfectionem omnium Animalium & Vegetabilium in se ipsa recludit &c. *Johnsonus.*

Latro fugitivus, apud Chymicos est ☽ tum vivum. ☿ Germ. Quecksilber.

Lavacrum, idem est quod Balneum. Sal nitrosus fusilis vocatur Lavacrum quoddam minerale Venarum Metallicarum & Semimetallorum, imò & Metallorum ipsorum, quod sciunt etiam Aurifabri & Probatores Metallici. *Libav.* Defens. Synt. contra *Scheunem.* 1. cap. 9. Tom. III. oper. pag. 22.

Lavacrum & *Labrum Veneris*, Germ. Weber-Karten. vid. Card. follonum.

Lavatio, idem quod Lotio, utrumq; idem significat quod Balneum. *Gal.* lib. 8. Meth. Med. cap. 2.

Laudanum, & non Ladanum, est Medicina Paracelsi ex ☉ro, Corallis, Unionibus, composita. Est etiam Materia perlata. *Johnson. Lex.*

Laudanum opiatum, est Nepenthes vegetabile, & est Extractum Opii compos.

Laudanum, quasi laudatum seu laude dignum Medicamentum, quod vim Opiatam & Somniferam habet.

Laudina est Angelica, vid. Rad. Angelicæ. Germ. Angelica-Wurtzel.

Lavendula, *Spica fœmina*, *Nardus vulgaris*, seu *Pseudo-Nardus*, vid. Fl. Lavend.

Laum, & *Lanx*, sunt Amygdalæ amaræ. Germ. Bittere Mandeln. *Johnson.*
Laurax, vid. Labrax, est nomen Lupi Piscis marini seu Pelagii.
Laurentii Sancti Herba, I. est Consolida media. II. est Sanicula, & III. Vincetoxicum.
Laureola, vid. Cort. Mezerei, seu Semen Cocognidii.
Lauræ Baccæ. Germ. Lorbeer / est Fructus Arboris Lauri; Laurus sponté nascitur in Italia, non solum in hortis, viridariisque ac vineis, in sylvis, præsertim locis maritimis, ac etiam in montibus ac collibus apricis *Dioscorid.* dicuntur & Dapnides.
Lauri Folia, Germ. Lorbeer-Blätter / sunt Folia prioris dictæ Arboris.
Laurinum Oleum, exprimitur ex Baccis Lauri electis, maturis, contritis & in s q. ▽æ puræ coctis, refrigerata, Oleum ▽æ innatat.
Laurus Alexandrina, Daphne Alexandrina, Bonifacia, Uvularia, Germ. Auffen-Bladt/ Hauck-Bladt. vid. Hippoglossum in Herbis.
Laxa Chymolea, *Paracelso* vocatur Medicamentum Purgans, præcipue in Morbo Gallico commendatum. *Johnson.* ità describit: Laxa Chimolea est Sal adnascens lapidibus, quale est Anatron, aut Usnea Lapidea.
Laxantia, sunt Medicamenta, quæ benignis stimulis emolliendo & detergendo, fæces ex Intestinis evacuant. Germ. Laxierende Mittel.
Lazuli Lapis, vid. Lapis Lazuli. Germ. Lasur-Stein.
Lazurium ☽ *ti*, vel ♃ *Lazurinus*, nihil aliud est quam Crócus ☽ næ, de quo vid. *Libav.* Synt. Arcan. Chym. lib. 5. cap. 21.
Leæna, nomen Animalis quadrupedis digitati fæmininum, cujus mas Leo vocatur. Est & Emplastri nomen, quod in Leænæ modum malum penitus extirpare creditur, applicatum Ischiadicis & Hemicranicis, teste *Aëtio*, lib. 12. & ex hoc *Gorræo.*
Leberis, significat Exuvias Serpentum, sive Senium Serpentum. *Hippocr.* lib. 1.
Lebes, id est Olla, Trulla, Vas, in quod aliquid infunditur ad coquendum vel asservandum. Pertinet ad Instrumenta Diætetica & Pharmacevtica. *Lex. Brun.* vid. & Cacabus.
Leborat, i. e. Mandragora. Germ. Alraun. *Serap.*
Leciscion, vocatur Acetabulum parvum. vid. *Hippocr.*
Lecithos, significat Farinam Leguminum seu Lentium, & Ovi luteum seu Vitellum, *Hippocr.* lib. 1. & 2. &c.
Leffa, id est Herbarum Prædestinatio. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Leffas, est occultus & bulliens Terræ Vapor, per quem Herbæ & Plantæ crescunt. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Legumen, idem est, quod Cereale Semen, vid. Cerealis. *Lex. Brun.*
Leichen, dicitur & Lichen, vid. Lichen. Germ. Steinleber-Kraut.
Leios, id est Lævitas vid. Lævigatio. Germ. Subtilmachung. *Lex. Br.*
Lemnia, epitheton Terræ medicatæ, quæ colligitur in Insula Lemno, est Terra spissa, levis, pinguis, rubricæ colore, adstringentis virtutis. De hac videatur *Galen.* lib 9. de simpl. Fac. §. de Terra samia. vid. Bol. Armen. & Terram Lemniam. An hodieque ad nos deferatur ▽ Lemnia vera, dubitatur à *Gorræo.*
Lemniscus, Lat. Turunda, Linamentum vocatur in longitudinem implicitum & oblongum, quod Vulneri inditur. Germ. Meissel/ damit man die Wunden offen behält. *Cels.* lib. 5. cap. 26. *Lex. Brun.*
Lemonium Gesneri, Dracontium & *Dracunculus*, vid. Rad. Bistortæ. Germ. Natter-Wurtzel.
Lempina, Lempinas, Johns. Lempnia & Lempnias. *M. Rul.* est Auripigmentum.
Lempinas, *Johns.* & Lempnias. *M. Rul.* est Terra sigillat. Germ. Gesigelte Erde.
Lempinas Calcis, *Johns.* Lempnias Calcis. *Mart. Rul.* est Batitura Æris.
Lengibel, Zingibel, Zingiber et *Zinziber*, *Gingiber*, vid. Rad. Zinziberis. Germ. Ingber.

Leniens,

Leniens, Lenis, Lenitivus, generaliter idem significat quod Mitis.
Lenientia, sunt idem quod Laxantia. Germ. Laxierende Mittel.
Lens, Lendis, Insectum dicitur & soboles pediculorum, sive Pediculus adhuc tenellus, Ova pediculorum vulgus appellat. vid. *Gal.* & *Aldrov.*
Lens, Lentis, Lenticulæ, Phaci, Germ. Eine Linse / Leguminum species quædam notissima est, de cujus Usu, Cibo & Medicina, frequentissima fit mentio apud *Hippocr.*
Lens Palustris, Germ. Meer-Linsen / hæ Lentes rari sunt usus, nisi quod soleant applicari plantis Pedum pro temperando æstu febrili.
Lentiscina resina, seu *Lacbryma*, est Mastix, vid. Mastix. Germ. Mastix-Holtz.
Lentum Olivum, apud *Seren.* cap. 1. est Oleum rosaceum, sive Rhodelæon, notante *Keucben* ad h. l. pag. 92.
Leo, Vocabulum est multæ significationis. I. significat Animal quadrupes digitatum, ferum & inter feras facilè Princeps, & atrocissimum & fortissimum, cujus jubæ, arma & collum vestiunt in sexu masculino. Germ. Ein Löw. *Aldrov.* lib. 1. de Quadruped.
Leo, vocatur Insectum quoddam, quod formicis insidiatur, hinc Leo Formicarum appellatur; estq; vel ex Formicarum majorum, vel ex Erucarum genere. *Aldrov.* lib. 5. de Insectis cap. 1.
Leo, quoque est ex Crustaceorum & in specie Astacorum genere, qui Elephantus vocatur. *Aldrov.* lib. 2. de Crustatis. cap. 4.
Leo, Serpentis quoq; genus oblongum & maculosum, aliàs Cenchriten dictum Leonis nomine venire, patet ex *Nicandro* in Theriaca, & *Aldrov.* lib. 1. Histor. Serpent. & Dracon. cap. 12.
Leo, spagyricis est Aurum ☉. Germ. Gold. Vocatur quoque Auripigmentum ⚍. Germ. Oppermend. *Mart. Rul.* & *Johns.* & *Aldrov.*
Leo citrinus foliatus, id est Auripigmentum, & Folia ☉ri. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Leo ruber, seu *rubeus*, est Sanguis Leonis, ♁ Philosophorum, sive ☉lis ex quo ☉rum conficitur, Tinctura ☉lis, *Mart. Rul. Johns.* & *Libav.*
Leo viridis, est Æs Hermetis, ☿ ☉ri, ☾lum & ☾li Tinct. Duenech, ☿ Philosophorum, Antimonium ♁, Aurum ☉. *Mart. Rul. Johns.* & *Th. Chym.*
Leontopodium, Pes Leonis, est Alchimilla. Germ. Sinau / vid. Herbas.
Lepas, vocatur Concha petris adhærescens. *Gal. Hipp.* & *Gorræus.*
Lephante, Lephantes, & *Lephanteus*, est prima Tartari species, vel Bolus, medium tenens inter Lapides & Lutum. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Lepi Ferri, est Squama Ferri. Germ. Eysen-Schupp. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Lepidium, Piperitis, Germ. Pfeffer-Kraut. vid. Herb.
Lepis, id est Squama. Germ. Schuppen. *Hipp.* 4. Aph. 81.
Leporis Axungia, Germ. Hasen-Schmaltz. Est pinguedo Animalis quadrupedis notissimi & timidissimi, à celeritate dictum, quasi Levipes.
Leporis Coagulum, est Coagulum Lactis in Stomacho Leporino. Germ. Hasen-Lipp / oder Gerinsel.
Leporis Pili combusti, Germ. Gebrand Hasen-Haar.
Leporis Tali, Germ. Hasen-Sprung. vid. Talus seu Astragalus.
Lepos Calcis, est ♀ Æris. *Mart. Rul.* & *Johns. Lex.*
Leptophyllon, Planta Febrifuga, fel Terræ, est Centaurium minus. Germ. Tausend gülden Kraut. vid. Herb.
Leptopityron, est Furfur macer. Germ. Magere Klayen.
Leptos, i. e. tenuis, gracilis, item Tenuitas.
Leptynon, dicitur Attenuans, vid. supra Attenuantia.
Lepus, est nomen Æquivocum. Primario significat Animal quadrupes velocissimum, digitatum, viviparum, timidissimum, quoad originem à celeritate dictum, quasi Levipes, cujus Descript. Usumque in Cibo & Medicina, vid. apud *Aldrov.* lib. 2. de Quadruped. Deinde etiam significat Animal molle, marinum, omnium venenosissimum, Lepus marinus dictum. vid. *Aldrov.* lib. 1. de Mollibus.

Lepus combustus, Germ. Gebrannter Haase/ comburitur in Olla tecta.
Leseolus, *Paracelso* dicitur Sal summè diaphanum, quod curat Icterum.
Leta, est Calor rubens. *Mart. Rul. & Johns.*
Leucanthemum, est Chamomilla, vid. Flor. Chamomillæ. Germ. Chamillen.
Levcargilio, i. e. Argilla alba. Germ. Weisser Thon. *Plin.* lib. 27. Cap. II. in fin.
Leucasia, est Calx viva. Germ. Lebendiger Kalck. ♆ *M. Rul. & Johns.*
Leucelectrum, est Succinum album. Germ. Weisser Augenstein.
Leuciscos, est nomen Piscis ad mugiles pertinentis, qui latinè *Albicula* vel *Alburnus* dici posset. vid. *Galen. & Aldrov.*
Leucochrus, est species Vini salsi, ex passis prius Uvis, mox calcatis & Aqua marina maceratis, deinde in album mustum conjectis, compositi. *Gorr.*
Leucœnus, est Vinum album. Germ. Weisser Wein.
Leucographis, Lapis dicitur in Ægypto nascens, qui cùm subviridis appareat, tamen ea, si ad cotem affricetur, aut asperius pallium, locum dealbat. Eô etiam Lintea illustriora redduntur. *Gorr.* ex *Aëtio.*
Levcojum, vid. Cheyrus, seu Flores Cheyri. Germ. Gelbe Violen.
Leucon Ovi, *Leucoma*, est Albumen Ovi, ♈. vid. Clareta.
Leucophagium, & *Leucophagum*, vocatur Medicamentum internum, quod fit ex Amygdalis in Aqua Rosarum maceratis & carne caponis vel perdicis elixa, contusa, & per setaceum trajecta. Usus est in Phthisi. *Mœb.* Synops. epit. Inst. ult. & in Epit. lib. 5. Sect. 3. p. 2. c. 31.
Leucophyllon, *Candelaria*, est Verbascum. Germ. Wüllkraut/ vid. Herbas.
Leucophyllon, est species Unguenti sicci, cujùs usus præcipuus ad Collum & Axillas est, quo illis odor gratus concilietur. vid. *Aëtius* & *Gorræus.*
Leucopiper, vid Piper album. Germ. Weisser Pfeffer.
Leucopyron, est nomen Malagmatis apud *Galen.* lib. 1. de C. M. P. G. c. 7.
Levi Raja, i. e. Raja lævis, est genus Piscis. vid. *Aldrov.* lib. 3. de Pisc. c. 49.
Levis, *Levitas*, in Chymicis Levia faciunt solutiones variæ, quando ex fixo fit volatile, ex spisso subtile, & quando corporeum in Spiritum resolvitur. *Libav.* Synt. Arcan. Ch. lib. 6. cap. 10.
Levisticum, Germ. Liebstöckel/ vid. Herb. & Rad. seu Sem. Levistici.
Leux, est Amygdala. Germ. Mandeln. *Mart. Rul. & Johns. Lex.*
Lexipharmacon, idem significat quod Antidotus. *Gal.* lib. 2. de Antid. cap. 6.
Lezaord, est Lapis Lazuli.
Libades, significat Loca Fossarum eminentiora & præterea herbosa, aquosaq;. *Gal.* lib. 2. de Alm. fac. cap. 40.
Libanion, est nomen Collyrii à Thure. vid. *Æginet.* lib. 3. cap. 22.
Libanotis, est Rorismarinus, vid. Flor. seu Herb. Rorismarini.
Libanotos, latinè *Thus, Olibanum*, ab Arbore Arabiæ cognomine proveniens. Dicitur & *Libanos*, quod aliàs *Arbori* ipsius nomen est: Est duplex: *masculum*, quod Granis rotundis colligitur instar testium. Alterum, Granis minoribus existens. *Micæ thuris* concussa elisæ vocantur *Manna thuris.* vid. *Hippocr. & Olibanum.*
Libanotus, i. e. Thus. Germ. Weyrauch. *Galen.*
Libella, nomen Piscis cetacei est, latinè *Zygæna.* vid. *Lex. Brun.*
Liber & *Libellus*, quid sit, pueris notum est, Liber olim Corticem notavit, quemadmodum Codex Truncum, uti patet ex *Scribon.* n. 174. 252.
Libisticum, *Ligusticum*, *Levisticum*, Germ. Liebstöckel/ vid. Herbas.
Libra, Germ. Ein Pfund/ his Signis ornata ℔, ℔.
Libra Civilis, his in locis pendet ℥xvi. 32. Loth/ oder 128. Quintlein. vid. Mina seu Mna.
Libra Medicinalis, in omnibus Officinis Pharmacevticis in usu est, pendens Uncias duodecim ℥xij. vel ʒ96. oder sechs und neuntzig Quintlein/ sicut libra Romana, vid. Mina seu Mna.
Libra pensilis, Germ. Eine Waage/ hôc signô notatur ♎.

Libyanon, eſt epithethon quorundam Collyriorum. *Gal.* & *Aëtius.*

Libyeſtaſum ſcythica, Sylitra, Eutiglycea Theophr. *Radix dulcis*, vid. Rad. Liquiritiæ. Germ. Süß Holz.

Lichen arboreus, eſt Pulmonaria arborea. Germ. Eichen Lungen-Kraut.

Lichen, eſt Hepatica, vid. Herb. Hepatica fontana.

Licinia, latinè vocantur Linamenta, vel ex Panni lintei fruſtulis, vel ex Stuppis benè pexis parata. Quæ Vulneribus & Ulceribus induntur. Vocantur etiam Tentæ, vid. Lemniſcus. *Lex. Brun.*

Liculmen, vocari credidit *Langius* ſalſum Piſcium Liquorem colatum, ſive Garum, lib. 1. Epiſt. 59. *Lex. Brun.*

Liembiri, dicitur Acetum, vel Fex ejus.

Lienaria, Anonium, Lamium, vid. Flores Urticæ mortuæ. Germ. Todte Neſſelblumen.

Lign. ità à Medicis præſcript. ſive in Libris notatum, legendum eſt Lignum.

Ligni Aloës proba, vid. Proba Agallochi, Germ. Die Probe deß Paradeyß-Holzes.

Lignum, quid ſignificet omnibus notum eſt, Lignorum uſus in Medicina multifarius, potisſimum triplex: Diæteticus, ſive Coquinarius & Culinaris, Pharmaceuticus & Chyrurgicus. &c. *Sign.* ♃, ♃.

Lignum Aloës, ſeu *Agallochum*, vel *Agallochus*, *Lignum Paradiſi* & *Sanctæ Crucis*, *XyloAloe*, *Xylum Aloes*, *Tarum Plinii*, *Calambricum*, *Tabrobanum lignum*. Germ. Paradieß- oder Aloes-Holz. Eſt Lignum exoticum pretioſum, ex Arabia, atque India, (præſertim ex Provinciis Malacca & Summatra advectum, ſaltem in fruſtis, & quidem rarò magnis, quod optimum nigro purpureum, venis Cinerei Coloris interſectum, amarum, ponderoſum, reſinoſum, Liquorem reſinoſum, ſi Prunis, candentive Ferro imponatur, exudans & ſuave olens: Haud poſtremum bonitatis Signum, ſi aquæ ſupernatat. Diſtinguitur Agallochum ab Aſpalatho, ex eo, quòd hoc in Ignem injectum flammeſcat, & in Cineres abeat: Agallochum verò Reſinæ inſtar ebullit, & Prunis injectum liqueſcit, vid. *Bontius in Garziam* Cap. 16. Plura legenda ſunt apud. *Dioſcorid. Schrœderum, Hoffm.* & alios.

Lignum Aloës Rhodiorum, Lignum Rhodium, Lignum bugiæ, Aſpalathus ſuppoſititius. Germ. Rhodiſer Holtz.

Lignum Aromaticum, odoriferum, Machazari, Machoziri & *Mazahari*, eſt Santalum Citrinum, flavum ſeu luteum. Germ. Gelber Sandel.

Lignum Aſpalathum, Florum magna eſt ſuavitas, ſuntque multi & parvi; ipſa Planta Frutex eſt denſis ramis, Spinis albis, duris, horridis, Cortice caudicis albo, ad trium Cubitorum & plus altitudinem in altum aſſurgens. Verùm Doctores qui antehàc fuerunt, Aſpalathum neſcientes, Citrinum ſubſtituerunt Santalum & Meum. &c.

Lignum Balſami, ſeu *Xylobalſamum*, Germ. Balſam-Holz / ejus Planta Frutex eſt, ſeu Arbuſcula, tres Cubitos ad ſummum alta, Folia alens, Rutæ foliis ſimilia. Syriacum dicitur Rutæ folio. Ægyptiacum Lentiſci folio. Naſcitur ſpontè in Arabia Felici,, unde olim in Judæam, & hodiè in Ægyptum translata, loco quodam occluſo, Cayro vicino, quem Matεream vocant, colitur. Ejus Ramuſculi qui recentes, tenues & odorati probantur, Lignum Balſami, ſeu Xylobalſamum nominantur.

Lignum Braſilium, ſeu *Braſilianum*, vel *Braſilienſe*, *Pſeudo-Santalum rubrum*, ſeu *Arbor Braſilia*, Germ. Braſilien-Holtz. vid. *Bauhinus.*

Lignum Buxi, ſeu *Buxum*, Frutex eſt, quædam tamen in Arborem creſcit. In Germaniæ Hortis paſſim voluptatis gratiâ plantatur. Germ. Buchsbaum.

Lignum Camphoræ, Germ. Campher-Holtz. Eſt Lignum Arboris hujus nominis, in India ſeu Inſula Burneo creſcentis.

Lignum

Lignum Colubrinum, Lignum serpentarium, Clematitis Indica, Ligni Colubrini, alterum genus Garziæ. Germ. Grieß-Holtz / Schlangen-Holtz. Advehitur ex Insula Zeilon, in qua tres Species crescunt, ut quidam volunt quòd hoc lignum Radix sit. Eligendum amarum, non cariosum, grave, colore cinereo &c.

Lignum Crucis Sanctæ, vid. Agallochum, seu Lignum Aloës.

Lignum Cupressi, seu *Cyparissi*, Germ. Cypressen-Holtz.

Lignum Ebenum, seu *Hebenum*, Germ. Eben-Holtz. Exoticum est, crescit in Æthyopia & India, & Insula Helenæ & Mauritii. vid. *Paracels.* de Xylo Hebeno.

Lignum Fagi, seu *Fagum.* Germ. Buchbaum-Holtz. Fagus crescit tàm in Sylvis quàm in Montibus.

Lignum floridum, seu *pavanum*, vid. Lignum Sassafrassum. Germ. Sassafraß.

Lignum fœniculatum, vid. Lignum Sassafras. Germ. Fenchel-Holtz.

Lignum Fraxini, seu *Fraxinum.* Germ. Eschen-Holtz / oder Wund-Holtz. Crescit hinc inde in Sylvis, aliisque locis, à quibus nominatur. *Guajacum Germanicum*, Germ. Teutsch Frantzosen-Holtz. vid *Ettmüll.* in Regno Vegetabili, pag. 45. Lignum Fraxini quoque est Lignum sympatheticum. Germ. Wund-Holtz / vid. *Schottus* in Jocoseriis Naturæ & Artis. &c.

Lignum Guajacum Germanicum, vide Lignum Fraxini.

Lignum Guajacum & Gajacum Indicum, *Paracelso* verum *Lignum Hebenum*, *Hagyoxylon*, & *Agioxylon*, *Lignum Indicum*, *Lignum Sanctum*, *Guaacan*, *Guajacon*, & *Quajacum*, & *Xylageum.* Germ. Bocken-Holtz / Frantzosen-Holtz. I Quod in Insula St. Dominici crescit, & in medio ob vetustatem nigricans est, vocatur Guayacon. II. Quod in Insula St. Johannis crescit, primo ferè simile, vocatur Lignum Sanctum. III. Quod prioribus minus, externè & internè albificans cum subtilibus lineamentis, odore & virtute acutius. Hæc tria genera in Virtutibus ferè sunt similia. Eligendum est Lignum recens ponderosum, succulentum, quod carboni impositum fumigat, posterius præstat, quod colorem ruffum, spadiceum, flavum, lividumque simul mixtos habet.

Lignum Hebenum, vid. Lignum Ebenum.

Lignum Heracleum, vid. Oleum Ligni Heraclei.

Lignum Machazari, & *Machoziri* & *Mazabari*, est Santalum citrinum. Germ. Gelber Sandel.

Lignum Indicum, vid. *Lignum* Guajacum, sive Sanctum.

Lignum Juniperinum, est Lignum Fruticis Juniperini, hinc indè in sylvis crescentis, satis notæ, montosis collibus, & locis aridis delectantis. Germ. Wachholder-Holtz.

Lignum Lentiscinum, Germ. Mastix-Holtz. Crescit in Italia in magna Copia, & in Insula Chia & Cypro. &c.

Lignum Nephriticum Europæum, sive *Germanicum*, est Betula, sive Lignum Betulæ ob Virtutem nephriticam. Germ. Bircken-Holtz. Videatur *Helmontius*, *Ettmüllerus* & *alii*.

Lignum Nephriticum, quod ex Nova Hispania, seu ex Novo Mundo affertur, vocatur Lignum cæruleum, Santalum cæruleum, Lignum ad Renum affectiones, Lignum ad Urinæ incommoda, Lignum ex novo Mundo Pyro simile, Lignum peregrinum ▽am cæruleam reddens, C. B. inter genera Fraxini numerat, Lignum exoticum. Germ. Grieß-Holtz / vid. *Kircherus*, *Schottus*, *Schrœd. Ettmüllerus*, *Monardes* & *Alii.*

Lignum odoriferum, est Santalum citrinum. Germ. Gelber Sandel.

Lignum pavanum, seu *floridum*, vid. Lignum Sassafras.

Lignum Quercinum. Germ. Eychen-Holtz. Crescit hinc inde in Sylvis, posset quoq; Lignum Sanctum Germanicum nominari.

Lignum Rhodium, seu *Rhodisium*, & *Lignum Rhodium Oleastrum*, *Lignum Roseum*, *Rhodoxylon*, *Lignum Aspalathum roseum.* Germ. Rhodiser-Holtz / oder Rosenholtz. Asphalathorum quatuor modernis innotuerunt species, Cortice cinereo, ligno pur-

purpureo seu Dioscoridis. Secunda, colore Buxi. Tertia albicans torulo citreo. Quarta rubens. Verùm Officinis nostratibus non nisi secundam & tertiam suppetunt. Prior est Aspalathi species Lobelii. Posterior, dicitur *Rhodium lignum*, quibusdam *Agallochum*, *Oleaque Æthiopica*. *Rhodium lignum vulgare*, roseum habet Odorem, durum est, grave, densum, gustu amarum. In Istro, Syria, Insula Rhodo Insulisque fortunatis, altitudine unius hominis crescens, crassitie cerasi, colore ferè Macis. vid. *Schrœd.* & alii.

Lignum sanctum, vid. Lignum Guajacum. Germ. Frantzosen-Holtz.

Lignum santalum, exoticum lignum ex Indiis ad nos transportatum est. Germ. Sandel/ oder Sandel-Holtz. Tria genera Santalorum sunt, *Album*, *Citrinum* (quod etiam *flavum*, *luteum* & *aromaticum* vocatur, & *odoriferum*, *Machoziri*, *Mazahari*, & *Machazani*.) & *Rubrum*, interdum annumeratur *lignum nephriticum*, quod nominatur *Santalum cœruleum*, præstantissimum est *Santalum citrinum*, succedit *album*, infimas tenet *rubrum* planè inodorum. Eligendum autem Citrinum, odoriferum suaviter fragrans, magnam habens medullam, grave, nodosum. Hujus in defectu recipi potest album. Videatur, *Schrœd. Ettmüll. Riverius*, & alii.

Lignum sassafras, seu *sassaphras* & *sassafrascum*, *Lignum floridum*, *Lignum pavamum*, lignum exoticum est arboris prægrandis, odorem habens instar Fœniculi, proptereà â quibusdam vocari solet *lignum fœniculatum*. Germ. Sassafraß/ oder Fenchel-Holtz. Ex Florida novi Orbis Provincia advehitur, ubi nascitur folio ficulneo, cortice ex fulvo nigricante, aliquantulum acri sed aromatico, odore ferè Fœniculi & Cinamomi mixto redolente. Dicitur & Paname. Radix ejus optima est, deinde rami, tertio truncus, sed Cortex omnibus præfertur. Potissimum crescit in Insula St. Helenæ & Matthei. Plura legenda sunt apud *Manardum*.

Lignum serpentarium, vid. Lignum Colubrinum. Germ. Grieß-Holtz.

Lignum sympatheticum, vid. Lignum Fraxini. Germ. Eschen-Holtz.

Lignum Tamariscinum, vid. Cortices Tamaricis, seu Tamarisci.

Lignyodes, est Fuliginosus, Fuligo. Germ. Ruß. *Lex. Brun.*

Ligula, item *Lingula*, in Pharmaceuticis notat Mensuram aliquam Cochleari majorem continentem Semunciam, exceptis duobus Scrupulis. *Scribon.* num. III. 144. 220. &c.

Ligusticum, vid. Herb. Rad. & Semen Levistici.

Ligustrum, Germ. Hardtriegel. vid. Flores Ligustri.

Lili, Terminus est Paracelsicus, denotans vel Subjectum Tincturæ, quod & Leo ruber, vel rubeus vocatur, vel ipsam Tincturam. Est vel illud Subjectum vel Electrum minerale vel ipsum Antimonium, uti colligere licet ex Tr. *Helmontii* inscripto *Arcana Paracelsi*.

Lilium aquaticum, vid. Flor. Nympheæ. Germ. See-Blumen.

Lilium, Germ. Eine Lilie. vid. Flores Liliorum, vel Radices.

Lilium Cœleste, vid. Rad. Iridis nostratis. Germ. Schwertel-Wurtzel.

Lilium palustre, seu *Rosa palustris*, vid. Flor. seu Rad. Nympheæ. Germ. Seeblumen-Wurtzel.

Lilium inter spinas, *Lilium Caprinum*, *Caprifolium*, Germ. Speckilien/ vid. Fl. & H.

Lilium, præter Botanicam significationem à Paracelsicis accipitur pro Lili sive *TRa*. Lilium est ☿. & Flores illius Lili. De Pellicano in *TRa* Philosophorum. Est quinta Essentia Sulphuris: 🜍 fixum. *Mart. Rul. & Johns.*

Lilium Paracelsi, pro Tinctura *Antimonii* reponatur. *Johns. Lex.*

Lilium purpureum, seu *sylvestre*, est Lilium montanum, vid. *Rad.* Martagi.

Lima, Germ. Eine Feile/ Instrumentum est quo Scobs, Limatura, Rasura aut ramenta fiunt deterendo. Usus est Limarum in Pharmaceuticis propter res, quæ non facilè tundi atterique possunt. Est alia crassior, alia tenuior.

Limaces albæ, *nigræ* & *rubræ* sunt Cochleæ testâ carentes, seu Cochleæ nudæ, Germ. Schnecken ohne Häuser/ ad usum medicum ante Solis ortum colliguntur. vid. Cochlea.

Limaco-

Limacodes, est Positivum, significans Locum udum, humidum & herbaceum. vid. *Hippocr.*

Limatio & *Limatura*, Germ. Feyel=Spän / vid. Lima. *Sign.* ♀.

Limatura Chalybis, Stomomatis Scobs, Germ. Feyl=Spän von Stahl. *Sign.* ♂.

Limax, vide Limaces. Germ. Ohne Häuser kriechende Schnecken.

Limbus, *Paracelso* est magnus & universus Mundus, Semen, & prima hominis Materia. Est etiam Cœlum & Terra, superior & inferior Sphæra cum Elementis quatuor, & quæcunque his comprehenduntur. *Mart. Rul. & Johns.*

Limnesium, seu *Centauroides, C.B.* aliis *Gratia DEI*, est Gratiola. Germ. Wild Aurin / vid. Herbas.

Limonada, est species Julepi, cui Limonum Succus cum Sacharo ingreditur, & præparatur ex Mß. ▽ Fontis, Mß. Vini albi cum succo unius vel 2. Limonum, & pro lubitu ℔¼. vel ℔½. Sacchari alb. pulverisati, & cum Corticibus Limonum exteriorum, in minutissimas partes quadratas, incisis invicem commixtis. Germ. Limonada.

Limonia Mala, vid. Citria Mala. Germ. Citronen=Aepffel.

Limoniata smaragdina, præparatur ex Lap. Smaragdo præparato, Gran. Pœoniæ excort., Extr. Pœoniæ, Corall. rubr. præp. solut. Corall. & Perlar. Lign. aloës, Extr. Croci, Pulv. Cinam. Visci quercini, Gran. Kermes, Sem. Acetosæ, Citri excort. Portulacæ, Mag. CC. & Margarit. c.s. q. Syr. Cort. Citri.

Limonium cordi, est Pyrola. vid. Herb. Germ. Waldt Mangold.

Limonium Gesneri, est Bistorta vid. Rad. Bistortæ. Germ. Natter=Wurtz.

Limpidum, i. e. Purum & Purgatum. *Mart. Rul. & Johns.*

Limura, i. e. Calx viva. ♆. Germ. Ungelöschter Kalch.

Limus Terræ, *Paracelso* vocatur totius mundi Machina, vid. Limbus.

Linamentum, dicitur Linteum carptum vel vulnerarium, quod Vulneribus & Ulceribus inditur, sunt & variæ species Linamentorum. *Lex. Brun.*

Linaria, Germ. Lein=Kraut / vid. Herbas.

Linaria, præter Botanicam significationem, nomen est Aviculæ ad Cort. dulces pertinentis, de qua scribitur, quòd morbo comitiali laboret; nihilominus hodieque usu venit ad cibos. vid. *Aldrov.* lib. 18 cap. 8. & 9.

Linctus, idem quod Eclectos, Eclegma, & Looch. Germ. Dünne Lattwergen.

Linctus synanchicus, præparatur ex ℥ij. Conf. Rof. rub. ℥j. Rob. Granor. Actes, ℥iß. Rhodomel. & Cynocopri ʒvj. M. fiat Linctus.

Lineon, Lineleon, est Oleum de Semine Lini. Germ. Leinsaamen=Oel.

Lingua Arietina, seu *Ovis*, vid. Plantago minor. Germ. Spitziger Wegerig.

Lingua Avis, vid. Semen Fraxini. Germ. Eschbaum=Saamen.

Lingua Bovis & Bubula, vid. Buglossum, vel Flor. aut Rad. Germ. Ochsen=Zung.

Lingua Canina, vid. Cynoglossum. Germ. Hunds=Zung.

Lingua Cervina, vid. Scolopendrium. Germ. Hirsch=Zungen.

Lingua Hircina, est Planta similis Buglossæ, nisi quod folia strictiora habet.

Lingua Pagana, vid. Hippoglossum. Germ. Zäpfflein=Kraut.

Lingua Serpentina, vid. Ophioglossum, Germ. Natter=Zünglein.

Lingua Viperina & *vulneraria*, est Ophioglossum. Germ. Natter=Zünglein.

Lingula & *Ligula*, vid. Ophioglossum. Germ. Natter=Zünglein.

Lingula, idem quod Ligula, significat Mensuram aliquam Cochleari majorem.

Linimentum, latè dicitur id, quod illinitur, sive inungitur, & ità comprehendit Olea, Unguenta & Adipes, vide Aleipha. Linimentum, est Medicamentum externum, consistentiâ inter Oleum & Unguentum mediâ. Germ. Ein Sälblein.

Linimentum melluminatum, præparatur ex ℞ Aquilegiæ, Menthæ, Nuc. Mosch. Salviæ aa. ℥ß. Onis usti ℥j. Mellis ℥iv. M.f. instar Linimenti.

Linteum crocatum, fit coquendo Linteum cum Croci ʒß. in ▽ Rutæ & exsiccando ad usum servando.

Linum, vid. Semen Lini, Germ. Lein-Saamen.

Linum Beatæ seu *Sanctæ Mariæ*, est Linaria. Germ. Lein-Kraut. vid. Herb.

Linum saxatile, seu *Linum vivum*, est Alumen plumosum. Germ. Feder-weiß.

Linum, præter Botanicam significationem translatum refertur etiam ad Lapidem Amiantum, vel Asbeston, aut Carystium vivum, & qui Linum incombustibile dicitur, teste *Lang.* lib. 1. Ep. 66.

Lipidatoria, sunt Mundificantia, seu Mundificativa. Germ. Säubrende oder reinigende Mittel. *Sylvat.*

Liparis, Nomen Piscis alicujus, adeò pinguis, ut nihil aliud esse videatur, quàm Pinguedo. vid. *Aldrov.* lib. 3. de Pisc. cap. 11. Lapis quoque quidam Liparis dicitur *Plinio* l. 32. c. 12. qui suffitus omnes Bestias evocare creditur.

Liporrhinos, epithethon Salamandræ, apud *Nicandrum*, in Alexipharmaco ità dictæ. &c. *Lex. Brun.*

Lippa, pro *Leme* vel *Gleme*, id est Sordes Oculorum, *Rhod* pag. 424.

Liquabilis, idem quod Liquescens, dicitur de Medicamentis, tùm quæ virtute △nis colliquantur, tùm quæ ex humidis quibusdam, velut ▽a, ✚to, Ƶno constant. △ne liquescit Propolis, Cera, Resina, Ladanum, Sevum, ✚to solo liquescunt citrà △nem, Ammoniacum, Opopanax, Galbanum, Sagapenum &c. *Galen.* lib. 3. Cap. 5.

Liquamen, idem quod Garon, Garum, vid. Liculmen.

Liquamen pingue Macrocosmi, est Petrolæon, vid. Ol. Petræ. Germ. Stein-Oehl.

Liqua Mumia, i. e. Adeps humanus. *Mart. Ruland. & Johns.*

Liquatio, est vel Fusio aut Deliquium, sive est, cum quod in unum coaluerit, solvitur liquando, ut possit fluere. *Mart. Rul.*

Liquatum est, quod Consistentiam diffluentem instar undosorum accepit. *Mart. Rul. & Johnsonius.*

Liquefactio, quæ est Corporis mineralis, vi Ignis majoris Dissolutio. Estque duplex. Simplex vel probatoria. Liquefactio simplex est, quando Corpus nullum alium in finem, quàm ut fundatur, liquescit. Probatoria, quandò Corpus liquatum probatur, imperfectumque à perfecto separatur, idque per cineritium, aut per ♄um. *Mart. Rul. & Johns.*

Liquida Ambra, seu *Liquidambra*, vid. Ambra liquida.

Liquidum resolutum, est, quod ex primo ente, vel ex sua Natura liquidum est. Germ. Was flüssig ist in seiner ersten Materi. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Liquiritia, Germ. Süß Holz. vid. Radices Liquiritiæ.

Liquiritia cocta, sive *Tornata alba*, præparatur ex Amydo, ℞ Rad. Ireos Flor. vel Spec. Diajreos simpl., Rad. Liquiritiæ pulv. & Sacch. pulverif. cum s. q. mucilag. Tragac. alb. f. s. a. Baculi sivè Arundines tornatæ. Germ. Weiß gebacken Süß Holtz.

Liquiritia cocta Citrina, vel *Tornata*, præparatur ex Pulv. Rad. Ireos Flor. vel Spec. Diajreos simpl., Pulv. Croci Or. Rad. Liquiritiæ, Sacchar. pulverisat. & s. q. Mucilag. Trag. s. a. in Bacill.

Liquor, in genere idem est quod Humor. *Rhod. & Scribon.* in Pharmacevticis diversimodè accipitur. *Lex. Brun.*

Liquor acuens, vid. Lac Scammonii.

Liquor Alcabest, seu *Altabest*, vid. Alchahest, seu Altahest.

Liquor Aquilegius, est Vinum destillatum. *Mart. Rul. & Johns.*

Liquor Cornu Cervi succinatus, præparatur ex ⊖le C.C. vol. & Succini aa. cum s. q. -8- C.C. s. a.

Liquor Diureticus, est Aqua ex Nucleis destillata. Germ. Kern-Wasser.

Liquor Essentialis, qui à Membris interioribus extrahitur, & in Carnem Sanguinemque transmutatur. *Mart. Rul. & Johns.*

Liquor Herbarum fit ex Herbis cum tota substantia contusis, & in vitro conclusis, in MB. aliquot diebus coctis, Succo colato per pannum calore Ɛ rum, Mellis spissitudinem acquirit. *Mart. Rul. & Johns.*

Liquor

Liquor Mercurii, est Balsamus rerum, in quo latet ac consistit omnis vis Curationis vel Sanationis, sive persanandi Virtus. Ejusmodi ☿us valde potens est in Tereniabin & in Nostoch. *Mart. Rul. & Johns.*

Liquor, multarum Rerum Oleum est cum adjectione ejus Rei, cujus est. Liquor Terebinthinæ est ejus ⁂. *Mart. Rul. & Johns.*

Liquor Mumiæ, est Adeps humanus, & est Oleum Gummi. *Johns. & Mart. Rul.*

Liquor Nitri fixi, vid. Sal. Nitri fixi.

Liquor purgans Salis Tartari, est Terra Tartari foliat. 🝿. *Mullerus & Rolf.*

Liquor, quamvis de quolibet Humore dici possit, in specie tamen denotat per deliquium paratum, quem Oleum aliàs, nonnunquam Balsamum dicere solent. Sæpè & pro Destillato Liquore haberi potest.

Liquor Sacchari, vid. Oleum Sacchari Beguini. &c.

Liquor, sæpè apud Chymicos vocatur △. Sic Oleum è Sulphure Cupri, vocatur Ignis Veneris, & Ens Veneris. *Johnson. in Lexic.*

Liquor Salis, est Balsamus Naturæ, quô sustentatur Corpus, ne putrescat, *Mart. Rul. & Johns. Lexic.*

Liquor spleneticus, ex Nitro & Tart. vid. *Schrœderus* lib. 4. fol. 223.

Liquores, interdum etiam Subtiliores, Spirituosi & Volatiliores sunt, ut Liquor C.C. succinatus, & Liquor oleosus Sylvii &c.

Lysis, i. e. Dissolutio. Germ. Zerfliessung.

Lite, est nomen Emplastri viridis, quod ex Ærugine, Cera & Resina conficitur. *Galen.* lib 2. de C. M. P. G. Cap. 2.

Litemus, dicitur Stercus Muris. Germ. Mauß-Koth. *Plin.*

Lithanthrax, vocatur Carbo fossilis, sivè è Terra erutus, & est lapideus Carbo, species Gagatis: Est nihil aliud, quàm induratum & excoctum sub ▽a bitumen Calore, sunt duplices tales Carbones: Alii leves & rari, ut ▽æ nonnunquam innatent, propter Terræ excoctionem, *Theophrasto* Geodecs dicti: Alii graves, qui dicuntur Lithodeis. *Rulandus* putat eos Lapides bituminosos, causam esse quare in multis Locis Montes flagrant &c. *Lex. Brun.*

Lithargyri, *Mart. Rulandus*, pag. 306. septem Species ponit. Videantur.

Lithargyros, *Lithargyrum*, & *Lithargyrium*, Germ. Silber oder Gold-Glätte / est Argenti Spuma, ità dicitur Medicamentum Metallicum, non spontè quidem nascens, sed in secundis Fornacibus emergens, dum Plumbum vel ejus Arena ab Argento aut Auro secernitur: Lithargyrium *Paracelso* est Spuma ☿rii, vulgò autem Argenti, sed Plumbi potius Argentum repurgantis, ejusdem Farinæ habetur aureum, Eadem artificio utrumque paratur, inter purgandum, quæ dicta sunt Metalla. Vel Lithargyrus nihil aliud est, nisi Plumbum, beneficio cujus per Fusionem depuratum fuit ☉rum & ☽tum. Aut Lithargyrium Officinis, spumosum est Excrementum, è purificatione Argenti, quæ per Plumbum fit, residuum. Duo ejus Genera communiter statuuntur, videlicet ☽teum, quod Coloris minus saturi, & ☉reum, quod saturioris Coloris, magis ad rubedinem vergentis, existit. Verum tamen non nisi Coctione differunt, aureumque magis coctum est, quam ☽teum, sed propriè nihil aliud est, quàm Plumbum. ♄. vid. *Mart. Rul. Ettmüller.* & alii.

Lithodæmon, est Lapis Dæmonis, qui dicitur Gagates. *Sylvat.*

Lithodendron, *Dentrites*, *Corallium*, *Gorgonia*, vid. Coralium, Germ. Corallen.

Lithontriptica, sunt Medicamenta Saxifraga, sivè quæ Calculum frangunt & conterunt. Germ. Steinbrechende Mittel.

Lithos, i. e. Lapis. Germ. Ein Stein. vid. Lapis.

Lithosiston, i. e. Lapis Aluminis. Germ. Alaun.

Lithospermum, vid. Semen Milii Solis. Germ. Meer-Hirßen.

Litos, *Lite*, significat Simplex, Tenue, minimè Operosum aut Elaboratum. Ità Compositiones Diamoron & Diacodion, vocantur Litai, *Galen.* lib. 6. de C. M. S. L. cap. 3. & lib. 1. cap. 2.

Litra est Libra, Germ. Gewicht.

Litritos, i. e. Cucumer agrestis. Germ. Kümmerling.

Litron & *Litrum*, idem quod Nitron, Nitrum. Germ. Salpeter. *Lex. Brun.*

Litteristum, est nomen Febris certæ & Remedii contra illam, apud *Paracelsum* cura per Litteristum, Cura Characteristica, sive Magica est. *Lex. Br.*

Lixandram, est Sal Hammoniacum, ✱. vid. Sal *Armoniac.* Germ. Salmiac.

Lixivium, apud Chymicos interdum vocatur *Aqua saponaria*, *Aqua prima*, *Capitellum*, *Caustica spuma*, *Gutta prima*, *saponaria Gutta*, *Spuma Batava*. *John.* Lex.

Lixivium, est Sal Alkali fixum, quod ignis torturas patitur. Germ. Laugen-Salz. *Lex. Blanc. Sign.* [symbols]

Lixivium, est Sal ▽ a solutum, præparatur vulgò ex [symbol] ribus, ex quibus mediante aqua, Sal quod continet, elixiviatur. Germ. Laugen.

Lixoperitum, est Medicamentum Infrigidativum. Germ. Ein erkältend Mittel.

Lixus, i. e. Coctus, idem fere quod Elixus. *Mirandola* lib. 2.

Lobos & *Lobus*, in Botanicis significat Siliquas, vel Legumina filiquosa, quæ & *Dolichi*, *Phaseoli* vocantur. *Gal.* c. 28. *Lobi* dicuntur etiam candidæ illæ particulæ in Florum Rosarum rubrarum foliis, quibus çalici adhærent infixa, alias Ungues dictæ, quæ etiam resecantur. *Gal.* lib. 4. de C. M. S. L. cap. 7.

Localia Medicamenta, sunt quæ externè applicantur, ut Emplastra, Linimenta, Unguenta. &c. Germ. Eusserliche Mittel.

Loch, *Looh* & *Lochoch*, idem quod Linctus & Eclegma, vid. Eclectos.

Loci Chymici, dicuntur Fornaces & Vasa apud Chymicos, *Theatr. Chym.* Vol. I. pag. 206. In specie in artificio Lapidis Philosophici Locus vocatur *Ovum vitreum*, i. e. Vasculum ad ovi figuram conflatum. Vol. IV. p. 403.

Locus Pharmaceuticus, est vel natalis Medicamentorum, vel progressionis, vel præparationis, vel asservationis. *Schrœd.* lib. 1. cap. 13. 22. & 28.

Locustæ, in Botanicis aut Vegetabilibus sunt idem ac Oculi aut Gemmæ Populi, aut Florum prodromi, vel Ramorum extremitates in arboribus adhuc teneræ; Locustæ Sambuci sunt Germina illa laxantia, vel potius purgantia.

Loh. ità à Medicis præscriptum, sive alias notatum, legendum est Lohoch, sive Loch. Germ. Ein dicker Safft.

Loligo, *Lolius*, nomen est *Animalis* marini, sive Pelagii mollis, utriusque sexus: majoris & minoris, vid. *Aldrov.*

Lomentum, idem est quod Farina Fabarum, præsertim Ægyptiarum. *Scribon.* n. 159. & *Rhod.*

Lonchitis altera, *Asplenium majus* seu *sylvestre*, *Spicantum*, *Lingua cervina*, Germ. Hirsch Zung / vid. Herbas.

Lopimos, dicitur de fructibus Castanearum & Glandium, & similibus, ideò, quòd possint decorticari. &c.

Lopos, Corticem significat; apud *Hippocr.* verò ita vocatur Corii pars durior & densior, *Tergus* teste *Gal.* lib. 2.

Loppa, Terminus Spagyricus, ad Cimentationis artificium pertinens. *Th. Chy.* Vol I. pag. 548. seq.

Lora, *Thamna*, Vinum secundarium & vilissimum pro familia, indignum Vini nomine, paratum ex acinorum folliculis expressis in dolia conjectis, quibus ▽ affunditur. *Lindan.* ex X §. 183. 196, & 200. &c.

Lorcha, est tota Locustarum Ducedo usque ad centrum Substantiæ, id est germinum arboreorum, sive extremitatum. *Paracelsus* de Melle cap. 2. *M. Rul.* & *Johns.*

Loricatio, est *Actio* chymica, quando *Retorta* igni nudo exponenda, Luto, Argilla, aut alia materia obducitur. *Lex. Blanc.*

Lorus, id est Mercurius. ☿. *Mart.* Rul. & *Johns.*

Lot & *Lotium*, est urina ⊡. 2. Urina Infantum. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Lotio, id quod Lavatio, est quodamodo Balneum particulare, quo caput, axillæ, manus, pedes & genitalia abluuntur, idq; Decoctis medicamentosis. Lavantur

tur etiam nonnulla Medicamenta, idquè propter eorum salsedinem & acrimoniam, ut in Calce, Tutia, aliisque Lapidibus contingit. Germ. Waschung.

Lotium, id est Urina Infantû. Germ. kleiner Kinder Urin *Mart. Rulandus & Johnsonus.*

Lotus hortensis, Lotus odorata seu *sativa, Trifolium Cervinum* seu *odoratum* Germ. Sieben gezeit vid. Herbas.

Lotus urbana seu *sylvestris* vid Melilotus Germ. Stenickler.

Loxia, est nomen Avis, quæ & Corvi rostra vocatur, cujus descriptionem, & usum exhibet *Aldrov.* L. 12. cap 47. Sunt etiam, qui *Aquam*, è qua potavit Loxia, item Stercus, contrà Epilepsiam hodieque commendant. *Lex. Brunonis.*

Lozangiæ & Lozangæ, idem quod *Morsuli*, nomen formæ Medicamentorum, vid. Morsuli seu Morselli. Germ. Morschellen

Luban, Luben est Thus à Libano, vid. Olibanum. *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Lubricitas, Lubricans, Lubricus, dicitur de *Alimentis* & Medicamentis, ob humiditatem materialem facile transeuntibus, & virtutem laxandi vel solvendi habentibus Gal. L. 1. de *Al.* fac. cap. 1. ità Ptisana dicitur Lubricissima Hippocr.

Lucanus, idem quod Scarabæus cornutus, Scarabelaphus Germ. Ein Schröder vid. Schræd. *L.* 5.

Lucerna, nomen Piscis marini volantis est vid. Hirundo. *Lex. Brunonis.*

Lucii piscis Adeps, est Pinguedo Lucii seu Lupii vel Lupi Piscium voracissimi Germ. Hecht Schmaltz. *Lupus siquidem Veterum, marinus piscis* est, figuræque à Lucio alienæ. *Schræderus.* L. V. folio 330.

Lucii piscis Mandibulæ seu *Maxilla.* Germ. Hecht Kieffer.

Lucumbra, Pheminalis, Pysnitis Apuley vid. Verbascum Germ. Wüllkraut.

Ludus, præter notissimam significationem, Paracelso, Helmontioque dicitur *Lapis peculiaris* & *arcanum contrà Calculum remedium*, ità dictus à forma tali, tesseræ vel cubi, quà semper reperitur erutus. Legatur Paracelsus de morbis ex Tartar. Tract. 2. Cap. 1. Helm. de Lithiasi cap. 7. n 21. seq. Theatr. chym. vol. 6. pag. 454.

Ludus, est Lapis ex Vesica excisus, qui remedium omnium Calculorum. *Mart. Rul.* & *Johnson.* Bekerus ad omne sedimentum tartareum & sabulosum, quod in Urina subsidet & matulæ adhærescit, applicat, ejusque usum & facultates medicas explicat, Microcosm. Medic. L 1. p. m. 109. seq.

Lujula, Jujula, Oxys Plinii, Oxytriphyllon, Panis cuculi est *Acetosella* Germ. Saurer Klee vid. Herbas.

Lullii Cœlum est Spiritus Vini 🜄.

Lumbr. ità à Medicis præscript. & aliàs notat. legend. est Lumbrici.

Lumbrici etiam in Aquis putridis reperiuntur. Germ. Schneblitzen/Feulen/Wachtern *Mart. Rul. & Johnsonus*

Lumbrici intestinorum. Germ. Bauchwürmb vid. Helminthes.

Lumbrici nitri, Intestina fimi, Scholices à Lumbricitate sic dicti, *Vermes* in fimo vel 🜄ra reperti. Germ. Regenwürmb so im Müst liegen/Mettel/Pirren/ Mistwürm. *Mart.* Rul. & *Johnsonus.*

Lumbrici terrestres, terreni, Melloes, Paracelso Intestina, terræ. Germ. Regenwürm/ Erdwürm. Præstant reliquis ii, quorum collum rubris annulis seu cingulis cingitur.

Lumbrici terrestres torrefacti vel *exsiccati.* Germ. gedörrte Regenwürm primò per aspersionē Salis purgantur, ex quibus 🜔, Spiritus, & Sal volatile destillantur.

Lumbus Veneris seu *Supercilium Veneris, Herba militaris*, est Millefolium Germ. Schaffripp vid. Herbas.

Lumen & Lux, omnibus notum est, vel constat ex physicis *Lex Brun.*

Lumen perlarum ex ☿rio Philosoph queî fiat? vid. Th. chym. T. 1. pag. 309.

Lumen Luminum, vocatur Vis tenuissima Sulphuris pura, non urens, estque forma & splendor omnium, qui illuminat omnia corpora, item Tinctura illustrans & perficiens omne corpus. Th. Chym. Tom. IV. pag. 879.

Luminella vid. Herb. Euphrasiæ Germ. Augentrost.

Luna, ☽. propriè significat Astrum respectû visus nostri magnum, inter Planetas infimum, & Globo terrestri proximum &c. *Vid. Galenus*, *Sturmius & alii* Sig. ☽, ♈.

Luna chymicis & Spagyricis significat Argentum vide Argentum.

Luna compacta est Lutum fixum vel Aurum album *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Luna, interdum quoque mysticè vocatur *Margasita argentea* & *Essentia Bismuthi*, Libav. S. A. Ch. L. 7. cap. 14. Mercurius quoque Philosophorum Luna dicitur vel Liquor Lunariæ. cap. 27. & L. 5. cap. 12. alibique.

Lunaria Botrytis. Mon-Kraut oder Mon Rauten. Vid. Herbas.

Lunatici, dicuntur Epileptici, quia per mutationem Lunæ cursus, Epilepticis paroxysmus exacerbatur; Germ. Mohnsüchtige. *Lex. Blancardi*.

Lunæ Axungia est Terra Sigillata Lignicensis Vid. Terra Sigill. Strigensis.

Lunificus, dicitur Spagyricis ☿, cum ad Lapidem ☽ tificum adhibetur. *Libav.* Apoc. Herm. P. post. Th. II. Oper. P. 346. & 347.

Luparia Vid. Rad. *Lupariæ* seu Rad. Aconiti lutei Germ. Wolffs-Wurtzel.

Lupinus, vide semen Lupinorum. Germ. Feig-Bonen.

Lupinus est *tertia pars Scrupuli* sive Gr. vij aliquando Gr. viiß. Fernelio. Gr. vi Agricolæ & Mercuriali Gr. viii. Drachma pendet Lupinos novem, aliquando decem, *Siliqua Dimid. Lupin.*, *Lupini 3* Scrupulum unum pendent. *Lex. Brun.* & *Blancardi*.

Lupulus salictarius, Vid. Herb. seu Flores Lupuli Germ. Hopffen.

Lupus est Animal digitatum quadrupes, ferum, rapax, Ovium Hostis aliarumque pecudum &c. Vid. *Aldrov.* L. 1. de Quadruped. digit. Vivip. c. 6 seq. Germ. Ein Wolff. cujus *Hepar* in usu *Medico* est. Germ. Wolffs Leber.

Lupus avium est Accipiter. Germ. Ein Sperber/ Falck oder Habich. Interdum ejus Pinguedo & Excrementa in usu Medico sunt.

Lupus gryseus & *rapax* vocatur *Antimonium* ♁ Germ. Spieß-Glaß.

Lupus Mineralium ♁ *ium est*, quoniam instar Lupi devorat omnia *Metalla*, præter ☉rum, ut legere est apud *Ettmüllerum & alios*.

Lupus est quoque Phalangii vel Araneæ species, quæ Muscas perdit, eisque pascitur, corpus habens latum & volubile &c. Vid. Aldrov. de insectis L. 5. cap. 12.

Lupus Piscis. Germ. Ein Hecht/ Lupus siquidem Veterum, marinus Piscis est, Figuræque à Lucio alienæ. *Schræd.* L. V. fol. 330.

Lupus rapax & *gryseus* est Antimonium ♁ Germ. Spieß-Glaß.

Lupus reptitius, *volubilis* Mesues, *Volubilis magna est* Lupulus salictarius Germ. Hopffen vid. H. & Flor. Lupuli.

Lupus Species quoque Cancri est nimirum in Chyrurgia, crura & tibias occupans, proximas carnes depascens & exedens instar Lupi famelici; estque è genere Phagedænarum. Forestus.

Luscinia item *Philomela*, nomen Aviculæ canoræ nobilissimæ, vid. Aldrov. Libro 18. Ornithol. cap. 2.

Lustum, *Pinguedo*, *Cremor* & *Flos Lactis*, *Pyonpiar*, *Aphantisma*, Germ. Rahm/ Schmandt/ Milchraum. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Luta varia describit Beguinus Tyrocin. *L.* 2. cap. 6. eaque satis probata pro Fornacibus construendis, & ▽ a pingui ex pilis vaccinis, pro retortis loricandis, ex Argilla figulina, Stercore equino, Farina Laterum, Squama ferri, Vitro ♂ sato, vitris fractis consolidandis, ex ♆ & ♈, super Laciniam lineam extendenda, cum vernice ♃ Lithargyrii vel Minii mixt. &c.

Luteum, *Luteum ovi*, est *Vitellus* Germ. Eyerdotter. ♉

Lutatio, est Vasorum Chymicorum Lutatio sivè obsignatio. Germ. Verlutirung. Sign. ⚌, ♈, ⚹, N, N.

Lutea nomen est *Aviculæ*, quæ & *Cirlus* vocatur vid. Aldrov.

Lutosa ⊡ na, *Lutosus Tartarus*. Germ. Schleim von Urin.

Lutra, Animal dicitur quadrupes, Castori simile, quod nunc in ▽ra nunc in ▽is degit vid. Aldrov. de Quadrup.dig.Vivip. l. 2. c. 13.

Lutron, *Balneum*, *Lavacrum*, est quoque nomen Medicamenti Ophthalmici. vid. Gal. Libro 4. de C.M. S. *L*. cap. 7.

Lutum Armeniacum sive *Armenicum* est Bolus Armen. *Germ.* Armenisch Bolus.

Lutum Divinum vid. ▽ sigillata Turcica Germ. Türckische gesiegelte Erde.

Lutum Lemnium, *sigillum* Lemnium, *Terra Sacra*, *Gleba* Lemnia, *Rubrica Lemnia* vid. Terra Lemnia Germ. gesigelte Erde aus der Insul *Lemnio*.

Lutum Magra, est *R*ubrica Germ. Röthel-Stein. *Mart. Rul.* & *John.* ☧, ∅,

Lutum est Materia quædam glutinosa, ▽ æ subacta, ut Farina triticea, secalicea, Lini seminis, ovi albumen & similia, vel ex Scobe ♂ tis, Farinæ Laterum, vel ☿ Lithargyrii, vel Minii, cum Ol. Lini vel Vernice, ex ♆ & ♈. Ex his Lutis quædam vocantur.

Lutum Philosophorum vel *Sapientiæ*. Th. Chym. Vol. IV. pag. 1003. Sig. ♋, ☧, ☧, ♒, ℱ, LN.

Lutum Sigillatum est ▽ ra Sigillata. *Mart. Rul* & *Johnsonus*.

Lutum Stellæ est Gypsum. *Germ.* Gyps. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Lux, vel idem quod *Lumen*, Differentia inter *Lucem* & Luminare legatur Th. Chym. Vol. I. p. 350. quod Lux prius creata, deinde Luminaria.

Luysar, *Luysari*, id est. Antimonium. ♁. Germ. Spieß-Glaß.

Lybisticum vide *Levisticum* Germ. Liebstöckel.

Lychnion nomen est Medicamenti ad inunctionem Oculorum. *Gal.* l. 4. de C. M. S. *L*. cap. 7.

Lycium, est Succus extractus & coquendo inspissatus ex Ramis ac caudice arboris Pyxyacanthæ sive *Lycii*, vel Spinæ Buxeæ, sed cujus sit Succus varii dubitant. Provenit in variis Locis, uti in India, Hispania, Creta, Capadocia, Lycia &c. Est Medicamentum adstringens. Germ. Buchsdorn-Safft.

Lycopodium est Muscus terrestris Germ. Gürtel-Kraut oder Erd-Mooß. vid. H. Musci terrestris.

Lydius Lapis, *Coticula*, *Lapis Heracleus*. Germ. Probier-Stein vid. Lap. Lydius.

Lyma significat Purgamentũ, Sordes, quæ vel abluendo deponuntur, vel etiam è ventre rejiciuntur. Hippocr.

Lympha notat ▽ am fluentem. Germ. Ein fliessendt Wasser *Lex. Brun.*

Lynceus est nomen Collyrii, callos & cicatricem oculorum exterentis vid. *Galenus* & *Ægineta*.

Lyncurion & *Lyncurius Lapis*, vid. Lapis Lyncis. Germ. Luchsen-Stein.

Lyncurius Lapis, *Lyncurium*, *Electrum*, *Pterygophorum*, *Charabe* seu *Carabe officinarum album*, *Succinum album* Germ. Weisser Augstein. vid Succinum.

Lynx, *Lupus cervarius*, Germ. Ein Luchs. Animal quadrupes ferum, maculis in pelle eleganter pictum, visu acutissimo præditum. Vid. *Aldrov.* L. I. de Quadrup. c. 3. & *Schrœderus*.

Lypros, dicitur de Terra arida, gracili, sicca & solo sterili. *Galenus* Sic &: apud *Theophrastum* arbores dicuntur steriles, tristes; Fœs. p. 392.

Lyra, est nomen piscis marini, rubri, capite magno osseo, cujus duæ habentur species. Aldrov. L. 2. de Piscibus cap. 7. & Gallus marinus.

Lysimachia Germ. Weiderich. vid. Herb.

Lysiponion est nomen Medicamenti acopi cujusdam vid. Æginet. L. 7. c. 19.

Lysis, aliquando significat Evacuationem Alvi, præsertim apud Latinos, ubi alvi solutio frequentissimè occurrit. *Lex. Brun.*

Lysiteles, dicitur de Remedio, quod perfectè morbum tollit. *Linden.* 541

Lythron, dicitur Pulvis sudore & sanguine permixtus, sive Sanguis pulverulentus; In specie *Hippocr.* usus de Uteri Sanguinis inquinamentis vel purgamentis in Epist. ad Damagetum n. 285. *Lex. Brun.*

Lumen Luminum, vocatur Vis tenuissima Sulphuris pura, non urens, estque forma & splendor omnium, qui illuminat omnia corpora, item Tinctura illustrans & perficiens omne corpus. Th. Chym. Tom. IV. pag. 879.

Luminella vid. Herb. Euphrasiæ Germ. Augentroſt.

Luna, ☽. propriè significat Astrum respectû visus nostri magnum, inter Planetas infimum, & Globo terrestri proximum &c. *Vid. Galenus*, *Sturmius & alii* Sig. ☽, ♈.

Luna chymicis & Spagyricis significat Argentum vide Argentum.

Luna compacta est Lutum fixum vel Aurum album *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Luna, interdum quoque mysticè vocatur *Margasita argentea* & *Essentia Bismuthi*, Libav. S. A. Ch. L. 7. cap. 14. Mercurius quoque Philosophorum Luna dicitur vel Liquor Lunariæ. cap. 27. & L. 5. cap. 12. alibique.

Lunaria Botrytis. Mon-Kraut oder Mon Rauten. Vid. Herbas.

Lunatici, dicuntur Epileptici, quia per mutationem Lunæ cursus, Epilepticis paroxysmus exacerbatur; Germ. Mohnſüchtige. *Lex. Blancardi.*

Lunæ Axungia est Terra Sigillata *Lignicensis* Vid. Terra Sigill. Strigensis.

Lunificus, dicitur Spagyricis ☿, cum ad Lapidem ☽ tificum adhibetur. *Libav.* Apoc. Herm. P. post. Th. II. Oper. P. 346. & 347.

Luparia Vid. Rad. *Lupariæ* seu Rad. Aconiti lutei Germ. Wolffs-Wurtzel.

Lupinus, vide semen Lupinorum. Germ. Feig-Bonen.

Lupinus est *tertia pars Scrupuli* sive Gr. vij aliquando Gr. viiß. Fernelio. Gr. vi Agricolæ & Mercuriali Gr. viii. Drachma pendet Lupinos novem, aliquando decem, *Siliqua Dimid. Lupin.*, *Lupini* 3 Scrupulum unum pendent. *Lex. Brun.* & *Blancardi.*

Lupulus salictarius, Vid. Herb. seu Flores Lupuli Germ. Hopffen.

Lupus est Animal digitatum quadrupes, ferum, rapax, Ovium Hostis aliarumque pecudum &c. Vid. *Aldrov.* L. 1. de Quadruped. digit. Vivip. c. 6 seq. Germ. Ein Wolff. cujus *Hepar* in usu *Medico* est. Germ. Wolffs Leber.

Lupus avium est Accipiter. Germ. Ein Sperber/ Falck oder Habich. Interdum ejus Pinguedo & Excrementa in usu Medico sunt.

Lupus gryseus & *rapax* vocatur *Antimonium* ♁ Germ. Spieß-Glaß.

Lupus Mineralium ♁ *ium est*, quoniam instar Lupi devorat omnia *Metalla*, præter ☉ rum, ut legere est apud *Ettmüllerum & alios.*

Lupus est quoque Phalangii vel Araneæ species, quæ Muscas perdit, eisque pascitur, corpus habens latum & volubile &c. Vid. Aldrov. de insectis L. 5. cap. 12.

Lupus Piscis. Germ. Ein Hecht/ Lupus siquidem Veterum, marinus Piscis est, Figuræque à Lucio alienæ. *Schrad.* L. V. fol. 330.

Lupus rapax & *gryseus* est Antimonium ♁ Germ. Spieß-Glaß.

Lupus reptitius, *volubilis* Mesues, *Volubilis magna est* Lupulus salictarius Germ. Hopffen vid. H. & Flor. Lupuli.

Lupus Species quoque Cancri est nimirum in Chyrurgia, crura & tibias occupans, proximas carnes depascens & exedens instar Lupi famelici; estque è genere Phagedænarum. Forestus.

Luscinia item *Philomela*, nomen Aviculæ canoræ nobilissimæ, vid. Aldrov. Libro 18. Ornithol. cap. 2.

Lustum. *Pinguedo*, *Cremor* & *Flos Lactis*, *Pyonpiar*, *Aphantisma*, Germ. Rahm/ Schmandt/ Milchraum. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Luta varia describit Beguinus Tyrocin. *L.* 2. cap. 6. eaque satis probata pro Fornacibus construendis, & ▽ a pingui ex pilis vaccinis, pro retortis loricandis, ex Argilla figulina, Stercore equino, Farina Laterum, Squama ferri, Vitro ♁ sato, vitris fractis consolidandis, ex ♆ & ♈, super Laciniam lineam extendenda, cum vernice ♁ Lithargyrii vel Minii mixt. &c.

Luteum, *Luteum ovi*, est *Vitellus* Germ. Eyerdotter. ♉

Lutatio, est Vasorum Chymicorum Lutatio sivè obsignatio. Germ. Verlutirung. Sign. ≕, ♈, ♌, N, N.

Lu-

Lutea nomen est *Aviculae*, quae & *Cirlus* vocatur vid. Aldrov.
Lutosa □ na, *Lutosus Tartarus*. Germ. Schleim von Urin.
Lutra, Animal dicitur quadrupes, Castori simile, quod nunc in ▽ ra nunc in ▽ is degit vid. Aldrov. de Quadrup. dig. Vivip. l. 2. c. 13.
Lutron, *Balneum*, *Lavacrum*, est quoque nomen Medicamenti Ophthalmici. vid. Gal. Libro 4. de C. M. S. *L.* cap. 7.
Lutum Armeniacum sive *Armenicum* est Bolus Armen. *Germ.* Armenisch Bolus.
Lutum Divinum vid. ▽ sigillata Turcica Germ. Türckische gesiegelte Erde.
Lutum Lemnium, *sigillum* Lemnium, *Terra Sacra*, *Gleba* Lemnia, *Rubrica Lemnia* vid. Terra Lemnia Germ. gesigelte Erde aus der Insul *Lemnio*.
Lutum Magra, est *R*ubrica Germ. Röthel-Stein. *Mart. Rul.* & *John.* ♋, ⊘,
Lutum est Materia quaedam glutinosa, ▽ ae subacta, ut Farina triticea, secalicea, Lini seminis, ovi albumen & similia, vel ex Scobe ♂ tis, Farinae Laterum, vel ♄ Lithargyrii, vel Minii, cum Ol. Lini vel Vernice, ex ♆ & ♈. Ex his Lutis quaedam vocantur.
Lutum Philosophorum vel *Sapientiae*. Th. Chym. Vol. IV. pag. 1003. Sig. ♊, ♋, ♌, ♒, ♏, LN.
Lutum Sigillatum est ▽ ra Sigillata. *Mart. Rul* & *Johnsonus*.
Lutum Stellae est Gypsum. *Germ.* Gyps. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.
Lux, vel idem quod *Lumen*, Differentia inter *Lucem* & Luminare legatur Th. Chym. Vol. I. p. 350. quod Lux prius creata, deinde Luminaria.
Luysar, *Luysari*, id est. Antimonium. ♁. Germ. Spieß-Glaß.
Lybisticum vide *Levisticum* Germ. Liebstöckel.
Lychnion nomen est Medicamenti ad inunctionem Oculorum. *Gal.* l. 4. de C. M. S. *L.* cap. 7.
Lycium, est Succus extractus & coquendo inspissatus ex Ramis ac caudice arboris Pyxyacanthae sive Lycii, vel Spinae Buxeae, sed cujus sit Succus varii dubitant. Provenit in variis Locis, uti in India, Hispania, Creta, Capadocia, Lycia &c. Est Medicamentum adstringens. Germ. Buchsdorn-Safft.
Lycopodium est Muscus terrestris Germ. Gürtel-Kraut oder Erd-Mooß. vid. H. Musci terrestris.
Lydius Lapis, *Coticula*, *Lapis Heracleus*. Germ. Probier-Stein vid. *Lap.* Lydius.
Lyma significat *P*urgamentũ, Sordes, quae vel abluendo deponuntur, vel etiam è ventre rejiciuntur. *Hippocr.*
Lympha notat ▽ am fluentem. Germ. Ein fliessendt-Wasser *Lex. Brun.*
Lynceus est nomen Collyrii, callos & cicatricem oculorum exterentis vid. *Galenus* & *Aegineta*.
Lyncurion & *Lyncurius Lapis*, vid. Lapis Lyncis. Germ. Luchsen Stein.
Lyncurius Lapis, *Lyncurium*, *Electrum*, *Pterygophorum*, *Charabe* seu *Carabe officinarum album*, *Succinum album* Germ. Weisser Augstein. vid Succinum.
Lynx, *Lupus cervarius*, Germ. Ein Luchs. Animal quadrupes ferum, maculis in pelle eleganter pictum, visu acutissimo praeditum. Vid. *Aldrov.* L. I. de Quadrup. c. 3. & *Schroederus*.
Lypros, dicitur de Terra arida, gracili, sicca & solo sterili. *Galenus* Sic &: apud *Theophrastum* arbores dicuntur steriles, tristes; Foes. p. 392.
Lyra, est nomen piscis marini, rubri, capite magno osseo, cujus duae habentur species. Aldrov. L. 2. de Piscibus cap. 7. & *G*allus marinus.
Lysimachia Germ. Weiderich. vid. Herb.
Lysiponion est nomen Medicamenti acopi cujusdam. vid. *Aeginet.* L. 7. c. 19.
Lysis, aliquando significat Evacuationem Alvi, praesertim apud Latinos, ubi alvi solutio frequentissimè occurrit. *Lex. Brun.*
Lysiteles, dicitur de Remedio, quod perfectè morbum tollit. *Linden.* 541
Lythron, dicitur Pulvis sudore & sanguine permixtus, sive Sanguis pulverulentus; In specie *Hippocr.* usus de Uteri Sanguinis inquinamentis vel purgamentis in Epist. ad Damagetum n. 285. *Lex. Brun.*

M.

M. Ità simpliciter præscript. seu notat. legend. Manipulus. Scribitur sæpè tribus Literis, ut *man*. In fine formularum M. significat Misce, Misceatur seu Mixta.

Macedonicus, est epitheton, in specie Emplastri, cujus descriptio habetur apud Æginet. L. 7. c. 17. planè simile est Tetrapharmaco dicto, quod solo Thure saltem superat. Gal. L. 13.

Macer veterum, est Cortex crassior, lignosus, rubescens, alicujus *A*rbor is Indicæ ejusdem nominis, ex Barbaria afferri solitus, gustu valdè amarus & adstringens, adeoque differt à Maci; quanquam interdum à modernis confundantur. Est & genus Maceris insularum orientalium, quod forsan idem cum Veterum. vid. *Schrœderus*.

Maceratio, est species Infusionis, quando dura quædam corpora in ▽a alio-ve liquore, mediante calore, infunduntur: nam hôc modo magis aperiuntur. Germ. Weichung *Lex. Brun.*

Macha, id est Vermiculus volans Germ. Ein fliegender Käfer. *Mart. Rul.* & *Johns.* Paracelsus vocat *Scarabæum*. Schol. in l. 2. Paragr. C. de Verm.

Machal, id est Fixum Germ. fix/ hafft/ stat. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Machaon, est nomen proprium Medici Gentilium, qui habitus est filius Æsculapii & frater Podalirii. Vid Scribon. & *Lex. Brun.*

Machinar, est, ex quo Vasa vitreantur. *Johnsoni* Lex.

Machus, dicuntur Paracelso, omnes Scarabæei & Insecta, quæ non ex stercoribus generantur. Paragr. L. 2. §. 5.

Macis Macer & *Maces*, *Macir*, *Machir*, *Involucrum Nucis Moschatæ*. membrana tenuis est ex rubro flavescens, quæ Nucem Aromaticam seu Moschatam contegit & amplectitur. Germ. Muschcat Blüth oder Muschcaten Blumen. Ex India affertur, & provenit copiosissimè in Insula Banda, probatur odore & sapore.

Macra est Terra rubra Germ. Rothe Kreyden *Mart. Rul* & *Johnsonus*.

Macrocosmus id est *Mundus major* seu *universus*, sicuti *Homo Microcosmus* sive *Minor Mundus*. Germ. die gantze grosse Welt. Vid. Gal. Paracelsus & omnes Physici.

Macropiper. Germ. langer Pfeffer Vid. Piper. longum.

Madanos, præter alias significationes sunt Sedimenta Urinæ. *Lex. Brun.*

Madelcon, vocantur à quibusdam hôc nomine Bdellium, teste Dioscor. Libro 1. Cap 80.

Madic id est Lac post Butyrum Germ. Buttermilch. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Mæna, *Mænis*, nominatur Piscis quidam littoralis fœcundissimus. Olim usitatissimus ad Garum parandum Vid. Aldrov. L. 2. de Piscibus c. 39.

Mag. ità à Medicis præscript. sive aliàs notat. semper legend. Magisterium.

Magale, Magalum genus est: quicquid fit ex Mineralibus, quod ex Oleitate consistere potest, proinde pars quælibet corporis, non gurgando, sed mundando curatur. *Johns. Lex.* 2.

Magdaleones, sunt Cylindraceæ Emplastrorum vel aliarum rerum Massæ, oblongâ formâ Germ. Pflaster Zapffen oder Rolle *Lex. Brun.*

Magia Metaphysica est Ars Christianis licita, non venefica, neque superstitiosa seu supernaturalis, per quam occulta quævis Arcana revelantur, ut Mechanicæ industria, opus est manuale. Hæc *Mart. Rul.* & *Johnsonus* Synt. Th. Chym. Vol. I. Pag. 665.

Magister, idem quod Artifex, Doctor in Arte Medica. Unde & Hippocrates Summus Artis Medicæ Magister apud Viros Doctos cluit. Ità in Metal ifodinis, Magister ferrum concoquens, Magister Salis conficiens, dicitur à *Mart. Rulando.*

Magisteria, sunt Pulveres subtilissimi, à solutione, ♎ tione & edulcoratione in philtro relicti.

Magisteria variis modis conficiuntur.

(1.) *Quædam* conficiuntur affusione ♁ ti vel ♁ ut *Magisterium Corallorem, Lapidum 69, Unionum &c.* Philtrantur solutiones & Oleo ♀ ri per deliquium vel 🜕 Vitrioli (qui melior) ⩦ tantur ▽ dulci & ultimo ▽ cordiali edulcorantur, exsiccata usuique asservantur.

(2.) Extrahuntur *quædam* affusione 🜍 🜕 tu ⊤ tri acuati, ut *Magisterium C. Cervi, dentium Aprorum, Eboris, Ungulæ Alcis, Unicoru,* &c. Solutiones philtratæ, Spir. Vitrioli rectificat. ⩦ tantur, ⩦ tum Aqui dulci & ultimò ▽ cordiali edulcoratur, philtraũ Alcool in philtro relictũ exsiccatur, usuiq; reservatur. Hæc Magisteria dicta, sequenti modo etiam à quibusdam præparantur. 1. Gelatinâ per ▽ am elicitâ & expressâ, Materiæ in colatorio relictæ affundunt Aquam Fortem digerunt per aliquot ☓, postmodum addunt ▽ am simplicem & per ☍ aliquot in calore digerunt, posteà colant & philtrant. Laboribus his reiteratis, Solutiones philtratas conjungunt & Spiritu Vitrioli rectificato ⩦ tant, priori modo edulcorant, Alcohol sive Magisterium siccatum ad usum reservant.

(3.) Conficiuntur quoque *quædam* per Spiritum Veneris ut *Mag. Corallorum Lap. Hyacinthi, Margaritarum, Lap. Saphyri, Lap. Smaragdi.* &c. (debitô modo prius præceptis) affusionibus reiteratis & philtratis, Spiritu Veneris per Alembicum abstracto, Materia in fundo relicta Aquâ quadam cordiali edulcoranda, philtranda, & iterùm per destillationem in Alembico exsiccanda, usuique asservanda.

(4.) Præparantur etiam *quædam* per Aquam Fortem, ut *Magisterium Marcasitæ* vel ☿ *rius Cosmeticus albus*, philtratus Liquor per Aquam Onis salsam aut ⊚ ♁ ♀ ⩦ tatur, (quidam per Spiritum ⩦ tant.) Aquâ simplici edulcoratur, & ultimò Aqua Rosarum siccatur, usuiq; asservatur.

(5.) Solvuntur quoque *quædam* per 🜄 vel 🜄, philtratum 🜔 tatur ♁ to sive 🜔 nâ puerorum, edulcoratur primò Aqua Dulci, & ultimò Aqua Pectorali, philtrantur Liquores, in philtro relictum Magisterium, sensim sensimque exsiccatur & ad usum asservatur, & nominatur *Magisterium* aut *Lac Sulphuris.*

(6.) *Præparantur* etiam *quædam* affusione Aquæ Pluvialis Ol. ♀ ri ⊖ e Tartari acuatæ, stent per aliquot ☍ calore in digestione, vel coquantur in vase terreo, colatura philtrata Aquâ Onis ⩦ tatur, Alcool sive *Magisterium* in Philtro relictum, Aquâ simplici & ultimò Aquâ ejus destillatâ, cujus Magisterium conficitur, edulcoratur, siccatur usuique asservatur. Et hôc modô *Magisterium Majoranæ, Rorismarini, Rhabarbari, Ruthæ* &c. præparantur.

(7.) Extrahuntur quoque per affusionem 🜅 & fit Magisterium resinosum, ut *Magisterum Jalappæ, Scammonii* &c. Affusionibus, & expressionibus philtratis, reiteratis, Aquâ simplici ⩦ tatur resinositas, aut Alcohol Vini per destillationem abstractô, in fundo Aquasitatis resinosæ substantiæ inveniuntur, quæ Aqua Dulci optimè lavantur & sensim sensimque exsiccatæ, usui asservantur.

(8.) Extrahuntur qioque & ad formam Extracti inspissatur, ut *Magisterium aperitivum*, de quo suo loco videndum.

Magisterium, Paracelso, est Arcanum ex naturalibus rebus extractum, absque ulla separatione elementali, quâ cætera præparari consueverunt, sola tamen additione rerum aliarum, à quibus, quod extractum est, separatur *Mart. Rul.* & *Johnson.*

Magisterium 🜍ris, vide Lac 🜍ris. Germ. Schwefel-Milch.

Magistralia medicamenta sunt, quæ à Medicis ad varios scopos & usus in Officinis præscribi solent, usualia vulgò appellantur; Quia eorum usus frequens esse debet; Semel sc. in septimana, vel bis in Mense &c. *Lex. Blancard.*

Magistrantia vid. Radices Imperatoriæ seu Ostrutii.

Magma Latè & Strictè sumitur. Latè significat omne Unguentum spissum & pauco Liquore subactum, ut non diffluat. Strictè notat Unguenti recrementum vel fæcem, quæ expressâ reliquâ liquidiori materiâ relinquitur. *Castellus, Gorræus, Rhodius.*

Magnalia sunt Opera Dei. *Mart. Rul.* & *John.*

Magnes Lapis, vid. Lapis Magnes Germ. Magnet-Stein.

Magnes Arsenicalis, paratur ex ♁nii Hungarici, O—O cristallini, 🜍ris communis omnium partibus æqualibus. Vid. Corpus Pharmac. Chym. Medic. D. J. H. Jungken Physici Francofurtensis. Sig. [symbols]

Magnesia, communiter est marcasita. Sed ex arte dicitur *Stannum liquatum, in quod injectus* ☿*rius* unà permiscetur in fragilem substantiam & Massam albam. Est etiam ☽*ti cum* ☿*rio mixtura*, & *fusile metallum* valdè, ut cera liquabilis, miræ admodum albedinis, quod *Magnesia dicitur Philosophorum* & *materia Lapidis Philosophorum. Mart. Rul.* & *John.* [symbols]

Magnesia ♄*ni* & *Marcasita plumbea* est ♁nium. vid. *Schrœderus.*

Magnesia ♄*ni opalina* est Vitrum ♁nii [symbol]. Germ. Glaß von Spieß-Glaß.

Magnesia quoque est Testudo vel 🜍 *Mart. Rul.* & *John.*

Magnetinus Tartarus est Lapis in homine durissimus & spongiosus. *Mart. Rul.* & *Johns.* ex *Paracels.* Libr. 1. de Tartaro.

Magniflos, est Herba dicta Filius ante Patrem. *Matth. Sylvat.*

Magnum vegetabile à quibusdam Vitis vinifera nominata.

Magos vide Magia. Est & nomen Emplastri, cujus usus egregius ad sinus & fistulas conglutinandas & resiccandas, nec non ad hydropicos & 🜄sam herniam laudatur. Vid. Aëtius, Gorræus & Hephæstus.

Magra est Carneolus vel Corneolus, item Terra rubra. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Magur, Maguri, i. e. Antimonium.

Maj. ità à Medicis præscript. vel aliàs notat. legend. Major vel Majus.

Maja, Mæa, vocatur Cancrorum Marinorum maximus Vid. *Aldrov.* L. 2.

Majorana, Amaracus, Samsuchus Sampsychus Germ. Majoran.

Mala Arantia, Aurantia & *Nerantia* & *Aurea Mala.* Germ. Pommerantzen. Ex Gallia & Italia aliisque Locis advehuntur. Coluntur que his in Locis tanquàm exotica.

Mala Citria & *Medica* vid. Cedromela & Citria Mala. Genu. Citronen.

Mala Persica. Germ. Pfersing/ est Fructus arboris Persicæ valdè cognitæ, quæ colitur in hortis & vinetis, gaudet aprico.

Mala Punica seu *Malagranata. Rae, Sidæ.* Germ. Granat-Aepfel/ Granaten und Magranten-Aepfel. Est Fructus arboris Granatæ, cujus *duæ differentiæ* sunt *una est Sylvestris, altera Domestica. Domesticæ tres sunt species*; Una quæ *poma* fert *acida*, altera quæ *dulcia*, tertia quæ *vinosa* ac *dulcia acida.* Italiæ non fuit ignotæ; inde advehuntur.

Malabathrum vid. Folia seu Folium Indum vel Malabathrum.

Malache, *Malva communis*. Germ. Pappeln / Käß-Pappeln Vid. Herbas.

Malachita sunt Remedia quæ omnem Duritiem emolliunt & resolvunt. *Galen.*

Malachites alii *Molochites*, & *Lapis pavonius* Gemma est non translucens, spissus virens uti Smaragdus, à colore Malvæ nomine accepto: Contra omnium Infantum pericula valere dicitur. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*. Vid. Plinius.

Malacia vide *Pica*. Germ. Eine Atzel / Alster oder Hetze.

Malacion, dicitur Piscis squamas non habens, ut *Polypus*, *Lolligo*, *Sepia*, *Urtica*. Aldrovandus vocat *Mollia*, sed hanc appellationem ex Scaligero improbat *Linden*. Ex V. §. 4. & substituit *Molusca*, quod nomen autē minus usitatum. *Lex. Brun.*

Malacodermos, epitheton Animalium mollem Cutem habentium, ad differentiam Testaceorum. *Hoffmannus* ad Galen.

Malacos, i.e. Mollis & *Mollities*. Germ. Weich / *Linden*. *Lex. Brunonis*.

Malacostraca, vocantur rustata & Crustacea. *Gal.* L. 2.

Malactica sive *Emollientia* sunt, quæ mediocri sua calefaciendi & humectandi facultate, partes inter se firmius cohærentes, dissolvendo & nonnulla dissipando, molles reddunt. *Malagma* idem Majoribus sonat quod *Cataplasma*. Germ. Linderende Artzney.

Malacticos idem quod *Emolliens*, vid. Emollientia. *Lex. Brun.*

Maladoram est Sal Gemmæ ⊖G. Germ. Stein-Saltz *Johns.* L. 2. f. 6.

Malagma idem quod Cataplasma vide Malactica seu Emollientia.

Malagreta, *Malagueta*, *Malligeta*, *Manigeta* & *Lacocolla*. Germ. Paradis-Körner. vid. Cardamomum Arabicum.

Malanter & *Melanter* est Opium & Mala ribio *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Malasso, latinè Emollio, mollio, etiam *Malaxo*. Vid. *Hippocr.*

Malathra ità vocatur *Bdellium* apud Dioscoridem Vid. *Bdellium*.

Malaxare, id est *Mollificare* vel Solvere. Germ. Weich machen.

Malaxatio, est quando Massæ quædā *Pilularum* & præsertim *Emplastrorum* in Massam cum aliis rebus subiguntur, sive id *Manu* fiat sive pistillo vel simili Instrumento. Germ. Knätung / Vermischung.

Malek, *Arabicè* id est Sal, ⊖, Germ. Saltz. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Malicorium, hoc est *Mali Granaticorium*, sive *asperum putamen Mali punici exterius*, uti vocatur à Scribon. vid. Cortices Granatorum.

Malleolus, nonnullis idem quod Talus. Germ. Ein Sprung. *Lex. Brun.*

Malta, *Maltum* idem quod *Byne*. vide *Byne*.

Maltha, *Malthe*, Ceram significat, præsertim molliorem. *Lex. Brun.*

Malthacode, est medicamentum Cerâ emollitum. *Lex. Blanc.*

Malthacticos idem est quod Emolliens. vide *Malactica*.

Malthaxis idem est quod Emollitio. *Lex. Brun.*

Maltheorum, id est Sal Gemmæ ⌂+ .Germ. Stein-Saltz. *Mart. Rul.* & *John.*

Malthodes idem est quod Emolliens vide *Malactica*. *Lex. Brun.*

Malva arborea vide Flores malvæ arboreæ. Germ. Herbst Rosen.

Malva communis vide Herbam *Malvæ*. Germ. Hasen-Pappeln.

Malva crispa vid Herb. Malvæ crispæ Germ. Krause Pappeln.

Malva Hispanica vid Herb. siv. Radices Altheæ. Germ. Eybisch.

Malva hortensis vide Flores Malvæ arboreæ Germ. Maul-Rosen.

Malva hyemalis, *Malva unicaulis major*, vid. Flor. Malvæ arboreæ Germ. Herbst-Rosen.

Malva

Malva medica, Malva viscus & *palustris Althea*. Germ. Eybisch. vid. Flor. herbas & *Rad.* Altheæ.

Malva palustris vid. Herb. vel *Rad.* *A*ltheæ. Germ. Eybisch.

Malva Romana vid. Herb. Malvæ crispæ. Germ. Römische Pappeln.

Malva Rosea vid. Flores Malvæ arboreæ. Germ. Herbst Rosen.

Malva viscus vid. Herb. seu *Radices Altheæ*. Germ. Eybisch.

Malvasia, dicitur Vinum generosum sive passum Creticum, quod paratur in Candia, & more antiquo ex uvis in vite passis, vel contortis pediculis ac exemptis pampinis, vel conspersis in suspensa crate pertenui gypso, septem dierum spacio comprimunt, excipiuntque electissimum Vinum quod *Malvasiam* dicunt ex *Andr. Bacc.* Histor. Vinor. *L.* 1. cap. 9. *Linden* ex XI. §. 104. Jul. Alex. vocat *Malvasium* item *Maruisium*, & existimat, idem esse cum *A*rvisio è Chio insula &c. *Lex. Brun.*

Malvaticum juniperinum est Elix. juniperin. ex *R*ob & ♁ juniperino parat. Germ. Wachholder Elixir.

Malum, Germ. Ein Apffel/Fructuum arboreorum nomen est quorum diversa genera habentur. Dicitur etiam Pomum, differt à Nuce, quod hæc durâ cooperiatur cortice, & intus lateat quod edendo est *Lex. Brun.*

Malum Armeniacum. Germ. Amarellen Morellen oder St. Johannis Pfersing.

Malum Assyrium, Malum Citreum, Malum hesperium vid. Malum Lemonium.

Malum Aureum seu *Aurantium* vid *A*rantia mala Germ. Pomerantzen.

Malum Cotoneum seu *Cydoneum* Germ. Kütten oder Quitten. vid. Cydonea Mala.

Malum Lemonium est *Malum Citrium minus* & *vulgare*, etiam *Citri fructus nominatur*. Germ. kleine Citronen oder Limonen. *A*rbor est ex Citri genere. Seritur tanquam exoticum in hortis nostris, & advehitur ex Italia.

Malum punicum, Malum est *G*ranatum. Germ. Granat Apffel.

Malum terræ vid. *R*adices Aristolochiæ rotundæ, veræ & Cyclamen.

Malus terrestris, Circæa Fuchsii, *Mandragora.* Germ. Allraun.

Mambeb est Scoria Germ Sindelstein. *Johnson.*

Manati, nomen Piscis Cetacei, Indorum manibus instructi, qui & *Bos*, vel *Vacca marina* dicitur. *A*ldrov. L. 1. de Cetaceis cap. 11.

Manbruck id est *A*rgentum. ☽. Germ. Silber *Mart. Rul.* & *Johns.*

Mandella, Semen est Hellebori nigri. Germ. Christwurtz saamen. *Mart. Rul.* & *Johnson.*

Mandibulæ seu *maxillæ Lucii piscis* seu *Lupi piscis* Germ. Hecht Kieffer. ad Pleuritidem usurpantur.

Mandibulæ seu maxillæ Truttarum. Germ. Forellen Kieffer.

Mandragola & *Mandragora* vid. Cortices seu *Radices* Mandragoræ.

Mane, strictè significat illud *D*iei Tempus, dum post noctem præteritam dies sequitur clarus, sive quandò Lux matura & plena est. Verùm Medicis mane suam latitudinem habet, nempe Quadrantem *D*iei. *Linden* ex XVI. §. 132.

Manganese, dicitur Cæsalpino L. 3. de Metallis cap. 23. *Pseudo Magnes* vel *Magnesia Lapis*, nimirum *niger*, qui mistus vitrariæ massæ, eâ clariorem reddit, alienis coloribus sublatis. Libav. S. *A*. Ch. L. 7. c. 21.

Manheb, id est Scoria. Germ. Sindelstein. *Mart. Rul.*

Mania, Pythonium, Typhonium est Faba poreina seu suilla. vid. Rad. Hyoscyami Germ. Bilsam Wurtzel.

Manica dicitur *Chirotheca*, *Manus involucrum* seu *Manicium*, *R*hod ad Scrib.

Manica Hippocratis est *Sacculus*, laneus figura pyramidali, quo Vina aromatica & medicamentosa, aliique Liquores percolantur G. Spitziger Beutel/oder Hypocras sack.

Manipulus, significat Mensuram siccam usitatissimam ad Herbas & Folia, estq; quantitas determinata, quantum unica Manu tota comprehendi potest, atque *Unciæ mediæ* respondere ferè creditur, Morell. proleg. de form. remed. indicat *Lit. Charecterist.* M. m. f. Man. in receptis; *fascicul.*

cul. *Manipularis* L. 7. de C. M. P. G. cap. 13. Germ. Eine Hand voll. Sign. Mj, Mj, M℔, M℔.

Manna Germ. Manna. Præſtantiſſimum naturæ donum & divinæ bonitatis plenum eſt *Manna*; Notat *melleum Succum concretum*, eſtque idem, quod *Aeromeli*, *Droſomeli*, *Mel aëreum*, *roſcidum*, *Ros aëreus* veluti cœleſtis, dulcis & gratus, qui ex aëre horis antelucanis tempore Vergilearum in ſummo æſtu decidit in Folia arborum, herbas plantas & campos, & præſertim in Fraxinum, & arundines ſaasharatas in Calabria & India ſub forma granorũ majorum, vel minorum; Virtutem habens alvum blandè movendi, aſperitatem faucium leniendi. Eſtque ſpecies mellis non ignota veteribus, Dioſcoridi, Plinio, Galeno, ſed Mellis nomine comprehenſa, ne quis ab Arabibus, (quibus *Tereniabin* vel *Terniabin* dicitur) primùm cognitam proditamque putet. Vid. *Galenus*, Videantur quoque *Bartholinus*, *Schræd. Ettmüllerus Hoffmannus*, *Rolf. Lang.* & alii. Venit ex Calabria, imò ex India Orientali, Syria, Perſia, Goa, ex Ormuz, Ceilon &c.

Manna *Arabum ſolutiva*, eſt Succus melleus, Th. *Tereniabin Arabum*, *Meliſabarum*, *Mel cedrinum Hippocratis*: *Mel Syriacum Celſi*, *Mel aëreum*, *Mel roſcidum*, *Droſomeli* & *Aëromeli*, *Gal.* Manna.

Manna *Cœleſtis Quercetani*. Quidam putant 🝊, Ceram, quidam ⊖ mel, alii Saccharum vid, *Schræd. L.* 2. fol. 155.

Manna ♂*tis* eſt Terra ♂tis vid. *Schræd. L.* 3. fol 382.

Manna ♀*rii* ſeu ☿ ♎*tus dulcis* ☉*laris*. Præparatur ex part. 3bus. ☿ ♎ti dulcis vulgaris tantiſper ♎ationibus iteratis elevati ☉ri calcinati p. 1. mixta ac digeſta per ⊠, cohobando, donec in cucurbita, inſtar Ceræ fluat vid. *Schræd.* Libro 3. fol. 408.

Manna ☿*rii*, quorundam opinio, quod componatur, ex Mercurio in 🜅 forti ſoluto & poſteà per ▽ â Marinam 🜄tato, reſiduus ☿ albus ▽ a ſimplici edulcorandus & ſiccandus eſt vid. *Johnſonus. Lex.* 2. fol. 56.

Manna, non ſolum dicitur *Ros de Cœlo prolapſus*, qui ſpecies eſt balſami & fructus aëris, verum etiam pro Dulcedine ſumitur ex qualibet re tracta *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Manna præſtantiſſimum naturæ donum & divinæ bonitatis plenum.

Manna ♄*ni*, eſt ejus Terra, ex laminato ♄no cum 🜹tu ♄ni eſſentificato, parata, vid. *Schræderus* Libro 3. fol. 392.

Manna ☉*laris* eſt *unicornu* ☉*lare* ex calce ☉lis optimè reverberata & menſtruo ☉lari paratum vid. *Schræd.* Libro 3. fol. 371.

Manna Thuris quidam putant quòd ſint *Micæ*, *fragmenta*, *pollen* ac *farina Thuris*, quæ ex colliſione, dum in ſaccis vehitur, colligantur. Germ. Weyrauch-Kein. ſed puto *Thus* ſeu *Olibanum electum* potiùs de nomine Mannæ mereri.

Manna ♁*li Epileptica* eſt 🜿 ♁li Tartariſatus.

Manna ♁*li Vomitoria* eſt ⊖ ♁li Vomitivum

Manna vocatur etiam Mumia transmarina. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Manna *Vomitoriorum* eſt ⊖ ♁ li vomitivum. Vid. Rolf. Chym. fol. 317.

Manna ſeu *Mamma*, eſt Materia quâ vaſa vitreantur. *Mart. Rul.*

Mannes, idem quod Manipulus. *Sylvat.*

Mannis dicitur Olibanum minutum. Germ. Weyrauch

Manucodiata, eſt nomen Avis Indicæ, cujus proprium eſt, ut pedibus careat. Dicitur & *Avis Paradiſi* vel quòd vulgò credatur in Paradiſo 🜃 ſtri degere. Aldrov. L. 12. cap. 21.

Manus, quid notet, pueris etiam notum eſt. Eſt organum utiliſſimum, unde & Ariſtoteli, *Inſtrumentum Inſtrumentorum* dicta fuit *L.* 4. de *P.* An. cap. 10. & *Galenus*.

Manus Chriſti vid. Manus.

Manus Dei aliquando Medicamenta titulantur.

Manus dextra Medici eſt Pharmacopœus. Germ. Ein Apothecker.

Manus ſeu *palma Chriſti* vid. Sem. Cataputiæ majoris.

Manus, per Catachresin etiam tribuitur *Rotulis officinalibus saccharatis* cum & sine *Margaritis*, quæ vulgò vocantur *Manus Christi simplices* & *perlati*, & *Saccharum perlatum*, sic dicitur, quod cardiaca ingreditur, quo utuntur morte proximi, fortè sic dicitur, quia Christi Manus tunc necessaria est, sive in vita, sive in morte. Germ. Perlen-Zucker. *Lex. Blanc.*

Manus Sanctæ Mariæ, Pata Lupina, pectoralis Herba est Cardiaca Germ. Hertz-Gespan-Kraut vid. Herb.

Maragus, vocatur Paracelso *somniferum* & *narcoticum* quoddam fortissimum, ità, ut aliquis sustinere posset gravissimam Torturam. Philosoph., Tract. 5. in fine.

Marathrum est Fœniculum Germ. Fenchel vid. Herb. Rad. seu Semen Fœniculi.

Marcasita, Marchasita, *Margasita*, & *Markasita Bismuthum* & *Bisemuthum Marchesita* ☽*tea* seu *Argentaria*, *Pyrites* ☽*tarius*, Germ. Silber-Kiß/ Wasser-Kiß und weisser Kiß Germ. Marcasith oder Wißmuth. Marcasita est *Materia Metallica* immatura tot specierum, quot solidorum *Metallorum*, ut ⊙rea, ♃nea, ♂rea, ♄bea & ♀rea, quæ postrema *Pyrites* & *Lapis Luminis* vocatur, Pyrsotocus, Lapis ærarius, rubeo scatens [symbol]re, & scintillas ex Chalybe multas excutiens. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*. *Marcasita* sive *Bismuthum* est Excrementum Metallicum, in generatione Metalli ex portione aliqua, ad generationem *Metalli* inepta productum, inque corpus minerale albicans, durum ac fragile mutatum. Vid. *Schrœd. Hoffmannus, Libavius* & alii. Sig. [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol],

Marcasita alba est Bismuthum seu Marcasita. Germ. Bißmuth. [symbol]. [symbol], [symbol], [symbol], [symbol],

Marcasita aurea, seu *Metallica* videatur Zinck, [symbol], [symbol],

Marcasita plumbea & *Magnesia* ♄*nina* est Antimonium ♁. *Mart. Rul.*

Marcasita Solaris Germ. Roth gulden Ertz.

Marcellium nomen est Medicamenti ad Perniones. Ægin. L. 3. cap. 79.

Marched id est Lithargyrium, Saturnus. Germ. Silber-Gledt *Mart. Rul.* & *John.*

Marciaton, nomen est Malagmatis vel Linimenti, ad Articulorum dolores & resolutiones comparati. Æginet. *L.* 7. cap. 18. Occurrit & hodieque descriptio *Unguenti marciati* in Dispensatoriis.

Marcorella, id est, Valeriana. Germ. Baldrian.

Mardek, est terminus Spagyricus obscurus ità, ut ex contextu non certò constet, qualis Minera denotetur. Turb. Philos. serm. 12. in Th. Chym. Vol. V. pag. 10. An Martech? vide infra.

Mare, quid vulgò significet, ex aliis quoque Lexicis & Dictionariis constat, vocatur à Paracelso *Mater Aquarum*, & *Lachryma* ♄*ni* & *Quintum Elementum*, estque nil aliud quam Sal dissolutum. Th. Chym Vol. VI. pag. 122. *Mare Chymicorum* dicitur ænigmaticè *Caput humidum*, cujus Natura est calida & sicca, quo nihil calidius. Th. Chym. Vol. V. p. 90. Libavio dicente, quod *Mare sit* ☿*rius Philosophorum*, ex ☽to vivo, magno labore, & subtili industria extractus & elaboratus &c.

Marga, est Materia quædam pinguis & quasi medullosa, in nonnullis Saxis contenta, ideoque *Medulla Saxorum* vocatur. Germ. Stein-Marck *Mart. Rul.*

Margarum decem species numerat. *Mart. Rul.*

Marga Saxatilis alba vid. Lac ☽næ Germ. Mohn-Milch.

Margaritæ, Perlæ (*Uniones si magnæ sint*) *Lapilli Erithræi*, *Baccæ Concheæ*, sunt Lapides rotundi in Conchis nonnullis, & sunt *fructus Concharum*, seu certi cujusdam concreti liquoris, qui reperiuntur in Conchis, uti Cochleæ, quæ uti Animalcula similia alia, abundant Liquore roscido, præparant suas testas & ex eodem Liquore in suo corpore coagulant, sensim sensimque pelliculas, unde testa hujusmodi Conchæ vocatur *Mater Perlarum* vel *Margaritifera* & *Globuli* qui in ipsa Concha reperiuntur vocantur *Perlæ* seu

Mar-

Margaritæ; generantur *Perlæ* ex minutissimo Principio per continuam pellicularum successionem. Duplices censentur, Orientales & Oecidentale; Illæ splendidiores sunt, adeoque cæteris præferuntur etiam in Europæ locis multis, ut in Bohemia, Frisia, Scotia, Silesia, Locisque maritimis aliis, sed viliores eæ sunt notæ. Plura legenda sunt apud Bœtium de Boot, Helmontium, Horstium, Rolfinckium & alios.

Margaritiferæ conchæ, Matriperna, Germ. **Perlen-Mutter** vid. Mater perlarum.

Mariam, est Lapis liberans à Venenis. vid. Bezoar.

Mariæ seu *Maris Balneum* vid. Balneum Mariæ MB.

Marile, dicitur Pulvis Carbonum, sive eorum ramentum, præsertim Prunarum accensarum, h. e. favilla, sive igniculus & fomes sub cineribus latens, *Hippocr*. L. 2. c. 28.

Marinellæ Herba, Genicularis Herba vid. Rad. Valerianæ, G. **Baldrian-Wurtzel.**

Maris, vocatur Mensura choarum atticarum vel librarum. LXXXIII. & ℥iv. *Linden*. ex X. §. 227.

Maris Balneum vide Balneum Mariæ. MB. B. M.

Marisca, vid. Ficus vel Caricæ Germ. **Feigen.**

Maritus, quemadmodum vocabuli Conjugium significatio parabolica seu tropica saltem ad Chymiam translata; ità & vocis Maritus. Denotat enim in negotio Philosophico Lapidis ♁, cujus Mulier vel Uxor est ☿rius, qui à suo conjuge facili negotio impraegnatur. Th. Chym. Vol. IV. pag. 179. vid. conjugatio.

Markasita, i. e. Calcitheos. *Mart. Rul.* & *John.*

Marmacur, Marmacor, i.e. Marrubium, vel Marrubiastrum, vel Majorana. *Christoph.* super *Mes.*

Marmelada & *Marmelata*, est Succus Cerasorum, Cydoneorum vel ribrium in gelatinam Crassiuseulam cum vel sine Scacharo condensatur: eaq; tum simplex est, tum aromatisata, idq; pro usu medico aut domestico.

Marmor, genera Marmorum *Mart. Rul.* varia ponit à pag. 320. ad 321. vid. Lapis Marmor. Germ. **Marmel-Stein.**

Marmoreus Tartarus, est Lapis in homine durus, ut Marmor, qui supra Magnetinus etiam dictus est. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Marmota, vocatur Mus alpinus. *Aldrov.* L. 2. cap. 34. de Quadrup.

Marocostinum, epitheton Extracti, vel *Massæ* pilularum D. D. *Mindereri*, à *Maro* & *Costo* ità dictarum, quas peculiari Tractatu Aloëdarium dicto laudavit. Vid. Dispensatoria & Animadversiones D. *Zwelferi*. Approbat Hildanus Cent. 6. O. 29.

Marrubiastrum est Marrubium nigrum seu sylvestre. *Dioscorid.*

Marrubium Germ. **Andorn** vid. Herb.

Marrubium forte primum Theophrasti est Cardiaca Germ. **Hertz-Gespan-Kraut.** vid. Herbas.

Mars, belli Deus, sed à Chymicis sumitur pro Chalybe aut ferro, unde Martialia Medicamenta dicuntur, quæ ex Marte parantur Germ. **Eisen und Stahl.** Signa ⊡, ♄, ♃, ♂, ♁, ♂, ♂O, ♀, ♂, ♂.

Marsarea & *Masarea* est Auricula muris. *Mart. Rul* & *Johnsonus.*

Marsolites, Marsolitesi, id est Cassia lignea. Germ. **Mutter-Zimmet.**

Marsum, Marsicum, epitheton Vini, quod colligitur in Marsia regiunculà Italiæ, ultra Picenum, Samnites versu. Censetur autem valdè austerum & acerbum. *Gorr.* Scribon. propterea ad adstringendum in gingivis laxis, & dentium vacillatione commendavit Jung. *Rhod.* vid. & *Gal.* &c.

Martach seu *Martath* est Lithargyreum ♄. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Martagon, est nomen Plantæ, *Lilium Montanum* dictæ; quæ etiam vernaculè *Radicis aureæ* nomine venit. Hinc Chymici transtulerunt ad *Materiam Lapidis Philosophici, quam Martagon* appellarunt, uti patet ex Th. Chym. Vol I. pag. 512.

Martech & *Mardech* est nomen ☿ ti vivi, ex Cambar sublimati *cum album est factum.*

Vocatur & *Plumbum* ♄ ex Ehmioh, *Magneſia*, *Æs album*, Th. Chym. Vol. IV. pagin. 728. &c.

Martes, nomen eſt Animalis quadrupedis, digitati, vivipari, *Aldrov*.

Martiatum Unguentum, eſt duplex majus & minus. Sed minus majori præſtat, ex variis Herbis aromaticis, Oleis, Cera, Adipibus Gummis &c. Componitur adverſus nervorum & tendinum mala. Germ. Sennen⸗Salbe.

Martius, dicitur 1 *menſis*, in quo æquinoctium vernum eſſe ſolet, 2. *de Confectione gratiſſima polytropha*, quæ *Martius Panis*, *Marti Panis*, *Maſſapanis* etiam vocatur. *Jul. Alex*. L. 20. Sal. cap. 16. Morell. de Form. rem. *L*. 1. Sect. 3. c. 2. *V*id. Panis Martius.

Martius panis, *Martipanis* & *Maſſapanis* vid. Martius. Germ. Marcipan.

Maruch eſt Oleum. 🝆 Germ. Oel *Johnſon*. *Lex*. 2. fol. 6.

Maruch Oleum, *Metallum*. *Johnſonus*.

Marviſium vid. Malvaſia Germ. Malvaſier.

Marum verum vid. Herbas. Vocatur quoque *A*mbra dulcis.

Mas, *Maſcylus*, nomen ſexus, differentiam denotans, cui opponitur fœmina. Uſurpatur aliàs nomen hoc quoque de Plantis apud Theophraſtum. A Spagyricis in negotio *L*apidis Philoſophici interdum ☿rio tribuitur hoc epitheton. Ità *Mart. Rul.* & *John*. *Maſculus* id eſt ☽ *tum vivum*. Jung. Th. Chym. Vol. IV. pag 891 interdum 🜍 *ri* vid. *Maritus*. Libav. *A*poc. Herm. P. poſt. Tr. II. Oper. p 353. 357. & 413. &c.

Maſal eſt Cibus, qui fit ex *L*acte acetoſo, & Farina hordei, infrigidativus, vel ipſum *L*ac acetoſum. *G*erm. Sauere Milch *Johnſ*. L. 2. p. 5.

Maſardegi eſt Plumbum ♄. Germ. Bley. *Johnſ*. *Lex*. 2. pag. 5.

Maſarea & *Marſarea* eſt Auricula Muris. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*.

Maſculinum & *fœmininum ſemen*; ſubſtantia ☿rii & 🜍ris. *Mart. Rul.* & *Johnſon*.

Maſculus id eſt ☽ tum vivum. ☿. Germ. Queck⸗Silber. *Mart. Rul.* & *John*.

Maſellum, *Moſel* i. e. Jupiter, ♃. Stannum. Germ. Zinn. *Mart. Rul.* & *John*.

Maſlach, eſt Medicamentum Turcis familiare, ex Opio paratum, quod & *Anphion* & *Amphion* vocatur, cujus ℥j, imò quandoque duas vel tres innoxiè devorant, cùm ad Venerem, tùm ad animoſitatem excitandam in prælium ituri, uti notavit ex aliis C. *R*ejes C. El. p. 43. n. 6. & p. 63. n. 3.

Maſſa dicitur omnis Compoſitio ex 🝪 ribus aliisque rebus ſiccis cum fluidis in unam ſubſtantiam redactis, uti ſunt *Maſſæ pilularum*, *Maſſæ Emplaſtrorum* &c. G. Maſſa oder ein Teig. Sign. ∅, ∅, ∅, ∅,

Maſſa eſt Mixtura quorundam ingredientium 1. beneficio Aloës ut *Pilarum* 2. beneficio Ceræ & Reſinæ ut *Maſſa Emplaſtri* 3. beneficio mucilaginis Tragacanthi ut *Maſſa Trochiſcorum*.

Maſſalioticon, nomen Emplaſtri ab Authore *Demoſthene* Maſſaliota, quod commendatur ad Carbunculos à *Gal*. *L*. 5. & ab Æginet. *L*. 7. cap. 13.

Maſſalis, *Maſſerium*, *Mater*, *Moſel*. i.e. Mercurius ☿. *Mart. Rul.* & *Johnſ*.

Maſſapanis, *Marcipanus* ſeu *Panis Martius* vide Martius. Germ. Marcipan.

Maſſa pilularis. Germ. Pillen⸗Maſſa ita notatur MP.

Maſſatum, dicitur Lapis, qui invenitur in felle Bovis. Germ. Ochſen⸗Stein.

Maſthles, *Maſthle*, ſignificat Corium, Pellem. H*ipp*. *L*ibro 2.

Maſticatorium, eſt Medicamentum quod dentibus maſticatur, ad Salivam excitandam, ex Pyrethro, ⊖le, Maſtiche &c. præparatum. *G*erm. Käu⸗Artzney.

Maſtiche, *Maſtix*, *Lachryma Lentiſcina*, ſeu *Reſina Lentiſcina* & *Gluten* Romanum eſt *G*ummi, *R*eſina aut Lachryma ex Lentiſco arbore exſudans, venit ex Candia, Cypria, Chio, Provencia, Hiſpania, Syria &c. ex albo citrina eſt, pellucida, granulata, benè odorata friabilis &c. Germ. Maſtix vid. *Gal*. Rhod. *Schrœderus* & alii.

Maſtichis grana, eſt Maſtix electa ſeu granulata clara. Germ. Auſerleſener Maſtix.

Maſticot, eſt impropria cujusmodi Calx, præter Minium & Ceruſſàm, ex Billichio pag. 41. *Johnſon*. *Lex*. 3. fol. 56. Helm. dicit *Maſticot* vocari flavum colorem, quem ſtannum præbet pictoribus de Lithias. c. 1. n. 9.

Masucha Masuaphion, nomina Medicamenti Synonima, cujus descriptio habetur apud Æginetam *L.* 7. cap. 23.

Mater aquarum Paracelso dicitur Mare, vid. Mare.

Mater, vocabuli hujus significatio propria notissima est, quando significat Fœminam, quæ enixa est prolem, eamque nutrit. Translatum tamen ad varias Medicinæ partes hoc vocabulum ut,

Mater 🜄 *Vitæ* est 🜄 ☿ rialis, quæ omnia Metalla in Materiam primam reducit. *Libav.* S. A. Ch. L. 7. cap. 8. & Apoc. Hermet. part. post. T. II. Oper. pag. 332.

Mater Caryophyllorum Germ. Mutter-Näglein vid. Antophylli.

Mater Chymicis quoque vocatur *Luna* ☽. quemadmodum Sol ☉ *Pater* Th. Ch. Vol. I. pag. 201. Vol IV. pag. 719. 721. 733. & 737. &c.

Mater herbarum est Artemisia Germ. Beyfuß vid. Herb.

Mater Herculeana Apulei, est Nimphea vid. Flores Nymphææ.

Mater Metallorum est ☽ tum Vivum ☿. *Mart. Rul. & Johns.*

Mater Perlarum seu *Marca Perlarum* vel *Margaritarum* & *Matriperna* est Concha Margaritifera. Germ. Perlein Mutter und Perlein-Muscheln. Species est Concharum à Margaritis seu Perlis nomen ducentium, quæ inibi frequentius quàm in reliquis inveniuntur V. Margaritæ.

Mater sylva, Lilium Caprinum, Caprifolium Germ. Waldt-Lilien vid. Flores.

Materia Vide Hyle. Dicitur & Materies. *Rhod.* in Lex. Scribon. ꝏ, mꝏ,

Materia Metallica, item *Mistura* æris, ♄ bi & ☽ ti *Mart. Rul. & Johns.*

Materia prima, variè accipitur apud *Mart. Rulandum* à pag. 323. usque ad p. 326. Sign. ⚹, ⊡, ☍,

Materia prima Ranarum est Crystallina Ranarum Mucilago seu gluten de 🜄 tico, vel Sperma Ranarum Germ. Froschleich.

Materia Saphirea, dicitur Liquidum cui nulla inest *Materia peccans* *Mart. Rul. & Johns.*

Materialista, vocatur, Mercator, qui Materiam medicam seu Pharmaca, præsertim Simplicia, vendit. Ferè idem quod *Seplasiarius*. Dieter. pag. 934. Germ. Ein Materialist.

Mathedoram, i. e. Sal Gemmæ. ⊖—. Germ. Stein-Saltz. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Mathid, est Lac Vaccinum, de quo extractum est Butyrum

Matorium est Ammoniacum vel Galbanum. *Johns. Lex.* 2. fol. 56.

Matracium, est Sacculus cui in est ♀ rum calcinatum vel aliud quid, qui etiam interpungitur in modum crucis, ut ⊖ lia contenta inde in Cella humida in Liquoris formam resolvantur: Dicitur & Vitrum tenue & lurum, ◻ nis inspiciendis accommodatum, quod & Matula dicitur, habetque formam ferè rotundam, cum collo satis spacioso.

Matricaria Germ. Metern vid. Herb.

Matrices omnium rerum in genere sunt Elementa *Mart. Rul. & Johns.*

Matriperna, Concha Margaritifera, Macra Margaritarum seu *Perlarum*, Germ. Perlein-Mutter vid. Materperlarum.

Matrisalvia, Orvala, Sclarea Germ. Scharlach-Kraut vid. Horminum seu Orminum in Herbis.

Matrisylva est Hepatica Stella Germ. Stern-Leber-Kraut & Caprifolium Germ. Speck-Lilien. vid. Herbas.

Matrix omnium hominum est vel fuit Eva. Paramir. Libro 4.

Matrix vegetabilium denotat Medullam sivè Cor alicujus Plantæ.

Maturantia, sunt Medicamenta, quibus tumores & abscessus in pus convertuntur. Germ. Zeitig-machende Mittel. *Lex. Brun.*

Maturatio, Chymicis est quædam exaltatio rerum crudarum in maturiorem & gratiorem statum; Estque Digestio, Circulatio, Fermentatio & Projectio. Germ. Zeitigung. vid. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Maturus, dicitur de omnibus, quæ ex coctione suam perfectionem aquisiverunt.

runt. v. gr., de Fructibus, de Humoribus, de Excrementis, *Hippocr.* 1. Aphor. 22. Jung. Dieter. d. l. &c.

Matutinus, dicitur de ea diei parte, quæ *Mane* vocatur, vide *mane*, comprehendit interdum & antelucanas horas vel diluculum. Eo tempore corporis & ingenii vires vegere testatur, unà cum experientia quotidiana. *Lang.* Libro 1. Epistola 55. &c.

Maxatrum i. e. Folium. Germ. Ein Blat.

Maxillæ, *Gena*, *Gnathos*, *Mala*. Germ. Kieffer vid. Mandibulæ.

Maza idem quod Massa vid. Massa. Germ. Massa oder Teig.

Mechanica, vocatur Ars manuaria, quæ aliàs Opificium dicitur *Mart. Rul.*

Mechinum, *Zinciber* & *Zingiber* Germ. Mechinen Ingber.

Mechoacanna vide Radices *Mechoacannæ*. Germ. Indianische Zaun-Rube.

Mechoacanna nigra vid. Rad. Jalappæ Germ. Jalappen-Wurtzel.

Meconium, est Succus ex capitibus & foliis Papaveris vel ex tota stirpe, coctis & expressis, paratus & concretus, Opio vilior & ignavior. *Dioscor.* Libro 4. c. 65. Pl. L. 20. c. 18. Rhod. adscrib. n. 22. & 86. *Schrœderus.* L. 4. Cl. 2. n. 314.

Meconologia, est Opii descriptio. Germ. des Opii Beschreibung.

Medesusium est Barba Capri Germ. Geiß-Bart.

Med. ità à Medicis præscriptum seu aliàs notatū legend. *medium* seu *medietas*.

Medea, aliquando nomen Medicamenti, quod parabatur ex ♀re & humido bitumine. Hoc illitum alio corpori, statim accendit, ubi calor in id inciderat, ut scribit *Gal.* L. 3. de Temper. cap. 3.

Medica Mala vid. Mala *Medica* seu Citrea Mala Germ. Citrone.

Medicamentorum præparatio conficitur vel per Ablutionem, Adductionem, Coagulationem vel Commixtionem.

Medicamentum est quo homines conservantur aut curantur. *Gal.* & *Hipp.*

Medici Manus dextra est Pharmacopœus Germ. Ein Apothecker.

Medicina, homonymon est. Vel enim idem significat quod *Medicamentum*, vel sumitur pro arte Medica. Est Scientia sanandi non nocendi. *Scribon.*

Medicina Inda, sunt quidam Trochisci, facti ex Cinamomo, Spica, Caryophyll. Galamo aromat. Sandalo Citrin. Ligno Aloes, Ambra &c. & dicitur Medicina Inda, quod Mulieres Indiæ illa *medicina* utunt. in Balneis. *Matth. Sylvat.*

Medicon, epitheton Pharmaci deleterii, sive Venenati, estque idem, quod Pharicum, notante Rhod. ad Scribon. n. 165.

Medicus est Vir Artis Medicæ summè gnarus, modestus, sobrius & humanus Plura de Medici persona, officio, ornatu & proprietatibus. Vid. apud *Hipp.* L. de Medico, de decenti ornatu, Dieter. d. J. *Linden* ex I. II. ex III. C. *Hoffmann.* Orat. 2. Jag. de officio Medici &c.

Medicus primus fuit Æsculapius, Apollinis filius.

Medimnos & *Medimnus* est Mensura aridorum Attica, continet Chænicas quadraginta octo, sive centum & octo *Libras* mensurales seu Modios sex, non Medicos, sed Georgicos, ejus nota fuit μ & in summitate ε. Vid. Gorr & Ægineta de pond. & mens.

Medo idem quod ▽ *Mulsa* vel *Mulsum* vid. Hydromel. Germ. Meth.

Medulla Cassiæ & *pulpa Cassiæ* vid. Cassiæ Flores seu Pulpa Germ. Cassien Marck.

Medulla crurum Cervi, *Tauri* seu *Vituli* est Adeps, Pinguedo seu Sevum in Ossium cavitatibus eorum *Animalium* contentum. Germ. Hirsch-Ochsen- und Kälber-Marck.

Medulla inter *Mineralia*, partem molliusculam denotat, quæ in Saxis nonnunquam reperitur. Germ. Stein-Marck.

Medulla Lactis est Butyrum. Germ. Butter.

Medulla Lapidis Ætitis. Germ. Adler Stein-Marck vid. Lapis Collimus.

Medulla seu *Axungia* ☽ *næ* est ▽ ra sigillata Lignicensis.

Medulla seu *Axungia* ☉ *lis* vid. ▽ ra sigillata Lignicensis seu Strigensis.

Medulla Vegetabilium, est media cujuslibet pars mollior ac præstantior, quam & Cor & Matricem appellant, *Lex. Blancardi.*

Me-

Megaleion, illud est *nomen Unguenti*, à Megaleo Authore, qui composuit, quod & Mendesium alio nomine à Patria ipsius nominari, vult *Gal.* Libro 2. de C. *M.* S. L. cap. 2. Verum Dioscorid. distinctum esse Unguentum Megaleum & Mendesium, docet, L. 1. cap. 69. & 72.

Mebelum, est ritrum inferius globosum & superius longum collum habens, aliàs *Phiola.* Germ. Eine Viole oder ein Kugel-Glaß mit einem langen Halß. *Mart. Rul.*

Mel, Germ. Honig/ quid vulgò sit, notum est; Pharmacopœis denotat aliquando *Succum simplicem* ad Mellis consistentiam inspissatum, Melque sapore æmulantem, sic convenit cum *Sapa* sive *Robub*; uti *Mel passularum, Juniperinum.* Non raro refert Syrupum cum Melle paratum, ut *Mel rosarum, Diamoron.* &c. Sig. [illegible]

Mel aëreum. vid. Manna. Germ. Manna.

Mel Apum, est Succus quidam dulcis ex plantis & floribus variis ab Apibus elicitus, in illis proprio mellifico fermento, & calore elaboratur, & iterum per os excretus, in alveariis artificiosissimè Cera ac Propoli mistus atque depositus, consistentiâ neque nimis dilutus, neque nimis crassus, odore ac sapore jucundus, cum aliqua acrimonia. Cujus Historiam, electionem, facultates & præparandi modos vide passim in Authoribus, videlicet *Gal. Dioscorid.* . *Aldrov. Schræderum, Frid. Hoffmannum* & alios plures.

Mel arundinaceum. } Vide Saccharum Veterum.
Mel Cannæ. }

Mel cedrinum vide Manna. Germ. Manna.

Mel cœleste est Ros occultus, cadens super Flores & super reliqua, quod colligunt Apes. Secundum *Aristot.* L. 5. de Hist. Animal. cap. 22.

Mel roscidum seu *Aëromeli* vide Manna. Germ. Manna.

Mel Saccharaceum vid. Saccharum molle, vel Remel Germ. Zucker-Honig.

Mel Spumæ expers dicitur & Anaphromeli. Germ. Honig ohne Schaum.

Mel Syriacum Celsi vid. Manna. Germ. Manna.

Mel Vapor est quidam dulcis, Floribus & Frugibus insidens, quem Apes inde colligunt: Non autem ipsæ Mel faciunt.

Mel virgineum dictum præfertur, quod novellæ Apes conficiunt, colore ex flavo albicans. Observandum quòd Mel coctione longiore amarescat, ut & asservatione longiore, plura apud superius notatos Authores legenda.

Melachac, i. e. Storax. Germ. Storax. *Serap.*

Mel Vitrioli vocatur ejus *Oleum Saccharinum*, vel *verum ejusdem* ♀, cujus præparationem tradidit Libav. Alchym. Pharmac. cap. 28. &c.

Mela, Chymicis est plumbum ♄. Germ. Bley. *Mart. Rul.*

Melampodium, Veratrum legitimum vid. Rad. Hellebori Germ. Nieß-Wurtzel.

Melanagoga, sunt Medicamenta atram bilem evacuantia. *Lex. Brun.*

Melanchloros, epitheton à nigro, viridiq; colore desumtum, duorum diversorum Medicamentorum: unius quidem Trochiscorum, apud *Æginetam.* L. 7. cap. 12. circa fin. & alterius Emplastri d. L. cap. 17. ad nervorum vulnera & cruciatis apti.

Melanderinos est nomen Piscis, Melanuro similis. vid. *Aldrov.*

Melanion Theophrasti vid. Flores Violarum Germ. Violen-Blumen.

Melano Piper vid: Piper nigrum. Germ. Schwartzer Pfeffer.

Melanorrhizon, id est nigras Radices habens. In specie de Helleboro nigro dicitur. *Gorræus.*

Melano Smegma est Sapo niger. Germ. Schwartze Seiffe.

Melanpsithium est nomen Vini passi, quod crassum est, multi nutrimenti, uti notavit ex Dioscorid. L. 5. cap. 9. *Linden.* Ex ✠. §. 103.

Melanter & Malanter est Opium & mala ribio *Mart. Rul.* & *Johns.*

Melanteria, Succus est in Metallis concrescens, coloris nigri, quamvis exsiccatus plerumque evadat cinereus. Valdè adstringit, simulque tamen vim causticam obtinet, quemadmodum *Misy*. Quidam *atramentum metallicum* nominant Germ. Schwartzer Atrament oder schwartzer Berg-Schwefel. Diosc. L. 5. cap. 118. *Gal. L.* 9. de S. Fac. h. Tit. Vocatur & *Creta sutoria, Atramentum sutorium.* Rhod. in *Lex. Scribon.* p. 408. Datur & friabilis Melanteria, teste Chiocco, *Mus.* Calceol. Sect. 4. pag. 475. *Mart. Rul.* & *Johnson.* verò descripserunt, quod sit *species Calcanthi*, sive *Vitrioli*, *fusci* in cœruleo coloris; Duplicemque constituerunt, quarum quædam in faucibus Cuniculorum, è quibus æs eruitur, ☌lis modo concrescit; quædam in summa facie Cuniculorum coit, estque terrena. Arabes *bitriam* dicunt. Aliàs *Melanterion* quoque est clavorum veterum ferreorum rasura *Lex. Brun.*

Melanthium sativum & *Melaspermum* est Nigella vid. Semen.

Melanuros, Piscis vocatur saxatilis, aut in arenosis littoribus degens. Aldrov. Libro 1. de pisc. cap. 13.

Malaones, *Meloes* & *Melones* sunt Vermiculi nigri, item Scarabæi volitantes, colore splendentes ⊙reô, vel luteo ⊙ri colore lucentes, qui attriti suavem odorem edunt, in pratis mense *Majo* potissimum reperiuntur. Germ. Mayländer-Käfer oder Würme. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Meluplacuntion, Confectio est ex Malis cydoniis in vino coctis, adjecto melle, pipere, aniso &c. pro arbitrio Pharmacopœi. Descriptio habetur apud Æginet. Libro 7. cap. 11.

Melas, *niger*, *ater*, interdum strictè accipitur 1. pro *Veratro* vel *Helleboro nigro*. *Emplastrum* quoque vocatur *Melas* apud Aëtium L. 15. *Trochiscorum* quoque nomen *Melas* apud eundem legitur, citante Gorræo. vid. etiam Niger, Nigredo.

Melaspermum, *Melanthium* vid. Sem. Nigellæ Germ. Schwartzer Kümmel.

Melata, est Potus ex Malis. *Oribas.*

Melca, & *Melcan*, quidem putant *Lac recens* vel simplex, quidam putant *Lac fervens* per infusionem ✠ti à caseo separati.

Meleagris, vel idem quod *Gallus Indicus*, aut *Gallopavo* vel huic planè similis. Aldrov. Libro 15. cap. 4.

Melech id est Sal. ⊖. Germ. Saltz. *Mart. Rul.* & *John.*

Meleios, id est Melinus, epitheton ○nis, ex *Melo* Insula una Cycladum advecti, quod est Ægyptio proximum bonitate. *Hippocr.*

Melga est Salamandra. *Johnson. Lex.* 3. fol. 56.

Melia, id est *fraxinus*, Germ. Esch-Baum vid. Lignum fraxinum.

Meli vide *Mel.* ⊖. Germ. Honig. *Lex. Brun.*

Melibœum, *Melibocum* id est cuprum. ♀. Germ. Kupffer *Mart. Rul.* & *Johns.*

Melichroos, hoc est *melleum* colorem ferens. *Hipp.*

Melichros, *Mellitus*, *dulcis*, instar *mellis*. Epitheton vini l. de affect. XL. 7. pomorum dulcium, apud Scholiasten Theocriti Idyll. 5. Fabar. *Hipp.*

Melicraton & *melicratum* est hydromel, sive mulsum, quod componitur ex una parte *Mellis* & octo partibus ▽ pluvialis. Germ. Meth.

Melidane, id est, Plumbum ustum. Germ. Gebrandt-Bley.

Meliedes, idem quod Melichros, Melleum saporem & dulcorem habens.

Melilotus Germ. Stein-Klee vid. Herb. seu Flores.

Melimelum, duplicem habet significationem; Vel enim notat *Liquorem mulsei saporis*, qui producitur ex peculiari conditura Cydoniorum, cum Melle, quā tradit *Linden.* ex X. §. 161, ex Columell. *L.* 12. §. 45. Vel significat *Poma dulcia musteo sapore* vel *melleo prædita*, quæ aliàs *Mustea* vocabantur *Linden.* Ibidem.

Melinus, epitheton Emplastrorum, quæ Melina dicuntur. *Galen.*

Melisaccharum vid. Tereniabin Germ. Wild Honig.

Meli-

Melisea, *Melision*, sumitur pro Manna ex nobilioribus Herbis nacta. *Mart. Rul.* & *John.*
Melisodium, & *Mellisodium* est Plumbum ustum VC. *Mart. Rul. Johnsonus.*
Melis seu *Taxi Axungia* Germ. Taxen Schmaltz vid. Taxi Axungia.
Melissa, *Melissophyllum*, *Meliphyllum*, *Mellifolium*, *Apiastrum*, *Citrago*. Germ. Melissen oder Mutter-Kraut vid. Herb.
Melissa Sylv. Trag. est Cardiaca Germ. Hertz-Gespan-Kraut.
Melitea vide Pauladadum vel Pauladada. *Lex. Brun.*
Melitema, est Trageæ species ex Melle & Medicamentis subacta. Germ. Honig-Küchlein. *Lex. Blancardi.*
Melitera, nomen est aridi Medicamenti, cujus descriptio habetur apud *Æginet.* L. 7. c. 13.
Melitismos, dicitur Linctus ex Melle in tussi & gravedine Puerorum. *Æginet.*
Melitites, significat Mulsum ex musto factum. *Discorid.* L. 5. c. 15.
Melittoma, vocatur in genere, Confectio ex Melle. *Æginet. L.* 3. c. 61.
Mellisodium vide Melisodium. est Plumbum ustum VC. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Mellosi, sunt Lumbrici 🜃restres. Germ. Regen-Würme. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Melo Germ. Eine Melon V. Semen Melonum.
Melo Indus, *Anguria*, vid. Semen Citrulli, Citrullen-Samen.
Melochites, nomen Lapidis in Comitatu Tirolensi, qui aliàs *Lapis Armenus* vocatur, quòd olim ex Armenia tantùm ad nos translatus sit. *Schræderus.* Libro 3. c. 8. n. 4.
Melon inter alia significat *Malum* seu *Pomum* & *Ovem*. *Gal.* & *Hippocr.*
Melopepo, *Cucumer Antiquorum* Semen Melonum vid. Germ. Melonen-Kern.
Meloplacus est Edulium & Placenta è *Malis* Cotoniis, in Vino coctis, adjectô postea Melle, Pipere, aliisque pro arbitrio Pharmacopœi, *Gal*, meminit L. 2. de *Al.* Fac. c. 23. *Æginet.* L. 7. c. 11. *Gorr.*
Melusi, *Albach*, *Messalis* id est Mercurius. ☿. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Membrum genitale vid. Priapus Germ. Ein Zimmer.
Memiten, *Ficaria minor*, est Chelidonium minus Germ. Klein Scheel-Kraut / oder Schor-Bock-Kraut. vid. Herb.
Memphites, nomen Lapidis, qui reperitur in Ægypto, juxta *Memphin* Calculorum magnitudine, pinguis, versicolor, uti eum descripserunt *Diosc.* & *Plinius.* Verum qualis sit hodieque ignoratur. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Men, *Mensis*, nomen determinati temporis, sivè certus quidam numerus dierum, quos vel una quæque regio aut civitas ex proprio instituto observavit & dicitur *Mensis civilis*; Vel quos certus cursus ☉lis, aut ☽næ, sivè, Motus proprius constituit; & vocatur *Mensis Naturalis*, qui propterea Geminus habetur: Unus ☉laris, dum ☉ unumquodque in Zodiaco signum percurrit, cumque duodecim sint; hinc totidem etiam *Menses* in anno statuuntur, qui tamen non æque inter se pares sunt. ☽naris alter & magis Medicus, quem constituit ☽næ motus ab una conjunctione cum ☉le, sivè Novilunio ad alterum, id quod fit circiter undetriginta diebus cum dimidio. Vid. *Gorræus*, *Galenus*, *Forestus.* &c.
Menach, est flos vel semen *Men*, vel ipsa Radix. *Sylvat.*
Mendesion, Unguenti genus est, Ægypto peculiare, ità dictum à Capro, in ea Ægypti parte, ubi primum Unguentum illud repertum est. Dictum est & Ægyptium Unguentum vid. *Gal. Diosc.* & *Ægineta.*
Menfrice id est *Mastiche* vel *Mastix*. Germ. Mastix. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Mens. ità à Medicis præscript. vel aliàs notat., legend. est Mensis.
Mensis vel *Men* Germ. Ein Monat / oder Zeit von 4. Wochen. vid. Men. Sig. ⊠, ⊠, ⊠, ⊶, ⊶, ⊶,
Mensis Chymicus, constat ex quadraginta Piebus *Lex. Blancardi.*
Mensis Philosophicus, vocatur certum tempus digestionis, vel putrefactionis, & interdum paucioribus diebus definiri solet, secundum naturam & absolutionem operis; ità, ut secundum quosdam sint tres 8♀; & quidam per decem

decem 🝰 decont; alii quinque illis addunt. In aliquibus est 30. in aliquibus 40. dierum spacium. Th. Chym. Vol. II. pag. 282. & *Mart. Rul.* & *Johns.*

Menstruum Cœleste est Spiritus Vini alcoholisatus. Sign. ♀, ♆.

Menstruum, i. e. quod in vase destillatorio est & destillationi exponitur; vel Liquor, quô Metalla corroduntur & *Lapides* solvuntur, ut 🜊, 🜅, 🜊 acuatum, 🜆, 🜆, 🜆, 🜆, 🜆, &c.

Menstrua varia sunt, quædam sunt *Acida* quædam *Aeria*, quædam *Aquea*, quædam *Spirituosa* &c. pro varietate & necessitate hæc vel illa adhibentur.

Menstruum Universale an detur & quid pro eo sumatur? ▽ ☿ rialis Philosophorum, ▽ permanens, ▽ Cœlica, ▽ sapientiæ, ▽ regis Philosophorum, præparatur quoque ex ▽ pluviali & *Rore* majali. Vinum aminatum & animatum &c.

Mentha ▽ *tica*, *Sisymbrium*, *Calamintha* ▽ *tica*, *Mentha palustris* V. Herbas.

Mentha Caballina seu *Felina*, *Hediosmos Agrios*, *Mintheagria*, *Menthastrum* Germ. Katzen- oder Roß-Müntz.

Mentha Cattaria, vid. Nepeta. Germ. Katzen-Kraut vid. Herbas.

Mentha Corymbifera minor, *Ageratum* seu *Eupatorium Mesuæ* Germ. Leber-Balsam. vid. Herb.

Mentha Crispa, *Balsamica*, *Hortensis*, *Sativa*. vid. Herbas.

Mentha Græca & *Romana* vid. Mentha Saracenica.

Mentha Mariæ, *Matronalis*, *Græca*, *Romana*, Germ. Frauen-Müntz.

Mentha Rotundifolia *palustris* est Mentha ▽ tica Germ. Bach-Müntz vid. Herb.

Mentha Rotundifolia *palustris* est Mentha ▽ tica vid. Herb.

Mentha Saracenica, *Hortensis Corymbifera*, *Costus hortorum* vid. Herb.

Menthastrum est Mentha caballina, equina, felina vid. Herb.

Mentula vid. Priapus Germ. Ein Zimmer oder Ruthe.

Mensura strictè significat Vasculum quantitatis certæ, siccæ aut humidæ Libr. de ponderibus & Mensuris c. 1. h. e. cujus cavitate recipiente certa quantitas determinatur & judicatur *Æginet.* L. 7. c. 26.

Mephitis, dicitur fœtor ex 🜍 re accenso, de quo *Jul. Alex.* not.

Mera, i. e. Aurora Olei. *Sylvat.*

Mercurialia, dicuntur omnia, quæ ex ☿ rio præparantur Germ. Aus Queck-Silber gemacht.

Mercurialis Sæva est Aqua Onum in qua ☿ generatur, est etiam 🜔 Purgativum ☉ rei coloris, quod in 🜔 linis cavernis reperitur, fossoribus optimè cognitum: Utuntur hoc per os ad Pneumoniam. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Mercurii Manna vid. Manna ☿ rii.

Mercurius Chymistarum seu *Hydrargyrus* ob mobilitatem vulgò ☽ *tum vivum*, quod & *Rerum principium* & *Sperma Metallorum* dicitur. Non propriè quidem Metallum est, sed Metalli principium. Bernhardi Penoti à Portu S. Mariæ Aquitani, sententia de ☿ rio &c. *Mercurius* nihil aliud est quàm *Spiritus Mundi corporeus* in ventre ▽ ræ factus, qui ad se recipit Facultates omnes, tàm Animales quàm Vegetabiles & Minerales, Sicuti Cera recipit in se omnium Formarum impressionem, sic ☿ omnium rerum Naturalium recipit in se proprietates. Si fuerit mundus & præparatus sicuti debet, tunc maximè perfectissimus & purissimus, purissimi ☉ ri & ☽ ti in se recipit impressionē. Sicuti ☽ na universale est Receptaculum omnium, præsertim autem ☉ lis: Sic & ☿ omnium Rerum Naturalium, *Receptaculum* est Universale virtutum earum, præsertim ☉ ri, &c. Qui plura scire cupit, legat Authores nimirum, *Paracelsum*. *Hermet. Trismeg.* *Helmontium*, *Beckerum*, *Rolfinck* & alios Ab Hermeticis ☿ rius nominatur. 🜊 *acerrimum*, ▽ *Permanens*, ▽ *Philosophorum*, ▽ *Viscosa*, *Aquila volans*, ☽ *tum* ▽ *sum*, ☽ *tum Vivum*, *Dominus Elementorum*, *Draco*, *Filius fugitivus*, *Hermes*, *Latrofugitivus*, ☿ *rius Hermetis*, ☿ *Metallorum*, ☿ *Mineralium*, *Pater mirabilis*. *Scorpio*

caudatus, Serpens venenosus, Servus nequam, Spiritus volans, Sputum acerrimum, Zibach, Ziabach. &c.

Mercurius absq; corrosivo ♀*tatus in dulcedinem.* Est Turpethum minerale. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Mercurius Argenti pigmentum, ist Schwefel/ Victriol/ ☉. und Saltz/ weilen es die Cörper solvirt. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Mercurius coagulatus, sive ☉ *Philosophorum*, fit ex Mercurio vivo beneficiò ⊕ris, Vitrioli Ungarici, Salis communis & Aceti per Amalgamat. ▽ & ⊔na ablut. & in cella coagulat. & cement. per ♣. curcum. & Crocum ♂tis seu Lap. Hæmatit. ut varii modi apud Authores inveniuntur, ità variè præparatur.

Mercurius Corallinus, qui per Oleum ☉rum, & Aquas alias in rubedinem corallinam est adductus, *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Mercurius crudus, est is, qui nondum separatus est à sua Matrice, in qua generatus, Germ. Mercurius/ der noch in seinem Ertz ligt. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Mercurius Crystallinus, qui sæpè ♎atus est in formam Crystalli, & perspicuitatem. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Mercurius Diaphoreticus, vid. Mercurius vitæ correctus.

Mercurius, dividitur à *Mart. Rul.* in xx. Species diversas, à pag. 331. ad p. 333.

Mercurius Hermetis, vid. Mercurius Chymistarum.

Mercurius Laxus, est Turbithum minerale. *Mart. Rul.*

Mercurius, Liquor omnis Chymicis dicitur, qui non inflammatur, sive sit spirituosus, acidus, vel aquosus.

Mercurius Metallorum currens, sive *Metallum currens*, est Mercurius vivus.

Mercurius Metallorum ♀*tatus*, est ☿us ex Metallis tractus, & præcipitatus, qui Mercurius Metallorum aliàs ☿ corporalis dicitur. Semen fœmininum passivum. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Mercurius Metallorum, Quinta essentia, & ▽ *permanens, Spiritus, Semen fœmininum passivum. Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Mercurius Mineralium, est Oleitas & Unctuositas de Mineris Auri & Argenti tracta. *Mart. Rul.* & *Johns.* vid. ☿ Chymistarum.

Mercurius à Natura coagulatus, est solidum Metallum. Arte verò coagulatur, aut cum Metallis, aut Mineralibus, vel sine ipsis per se, aut per alia extra mineralem Naturam existentia. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Mercurius Philosophorum, est decantatissima illa Materia, pro Lapide Philosophico. Hic Mercurius Philosophicus ex nullo perfecto Metallo elaboratur, sed proximè ex ente Metallorum primo, seu ex Radice Metallorum producitur, ibiq; quærendus, utut Philosophi dicant, materiam Lapidis hujus esse ubique, latere in stabulis, quemlibet secum portare. &c. *Sign.* ☿.

Mercurius Plumbum est dissolutum. ☿. Germ. Quecksilber.

Mercurius præcipitatus albus, est Argentum vivum præcipitatum, fit per Solutionem ▽ fortis & per Præcipitationem per Aquam salsam, & per Edulcorationem cum ▽ dulci, tunc philtrandus, & ☿ in Philtro relictus exsiccandus. Si per Spir. Vitrioli paratur, flavus fit. *Sign.* ☿♀, ☿, ☿, ☿, ☿.

Mercurius Antimoniatus emeticus, est Mercurius vitæ, seu Pulvis Algarothi.

Mercurius præcipitatus Bezoarticus, compositus ex Antimonio, ☉ro & ☿rio, est Febrifugum quartanarium verum *Lazari Riverii.*

Mercurius præcipitatus correctus, ℞. ☿. per ⊖. & ✠. purgati ℥ij. ▽ F. dupl. ℥viij. abstrahe ▽ Fem. ex ∴na, cohobando. Tum materiæ tritæ affunde ☉ ⊕li ℥ij. Digere & ◎, abstrahe, super ☿rium, affunde ▽. digere ♂ ♀. 3. decanta, aliumq; ▽ affunde, idq; 3. vice repete, tandem sicca. *Pharmac. Bat. fol.* 67.

Merc. præcipit. fixus, ℞. ☿. purgati ℥iiij. ✱ci ℥iß. Flor. ♀ris ℥ij. m. & ♎a, ♎atū cum fæcibus tritum ♎a iterum: deinde auge △nem, ut candescat, id quod in fundo remanet, fixum est, vocatur & Panacea. *Pharm. Bat.* fol. 67.

Mercurius præcipitatus flavus, id est Turpethum minerale.

Mercurius præcipitat. griseus, Turpethum minerale in Aqua Rosarum lotum, & siccatum, imbibe cum Pyrœno, & (addit. Camphor. in Pyrœno solut. aa) L. △. Pyrœnum abstrahe s. a.

Mercurius præcipitat. incarnatus. ℞. ☿ ℥j in ℥ij. ▽fort. solut. adde ▽ fervidæ ℥iij. sublimata Urinâ rec. ablue ac sicca s. a *Pharmacop. Bat. fol.* 67.

Mercurius præcipitat. laxativus, fit ex Mercurio cum ⊚ 🜍li vel 🜔ris in ∴næ Baln. Crystallisato, & in 🜺bulo indito, ut per horam candefiat ope Ignis, deinde in Aquam calidam projecto, ut fiat ☿ flavus. ▽am decanta, lava, exsicca, & 🜅. super eum incende s. a. *Pharmacop. Bat. fol.* 67.

Mercurius præcipitat. ruber, fit per Solutionem part. 1. in 2. Part. Aq. fortis per abstractionem ▽æ fort. à ☿rio per Destillationem cum tribus Cohobiis, & Calcinationem donec rubeus ☿. evadat.

Mercurius præcipitat. Solaris, per se fit ex āāā. facto ex ☿rii ℥iv. cum ⊙. per ♁. fusi ℥ß, in Vitro infernali posito, ut supra, Materiam sæpè eximendo & conterendo s. A. *Pharmac. Bat. fol.* 67.

Mercurius præcipitat. viridis, ℞. ☿. ℥iv. ♀. ℥ß. solve separatim in ▽fort. & misce, posteà abstrahe ▽fort. digere sublimatum cum Aceto, philtra ac sicca s. a. *Pharmacop. Bat.* fol. 67.

Mercurius Principium est materiale, vaporosum, Naturæ aqueæ, subjectum nimirum Generationis, cui per vim formatricem imprimitur Forma, & absolutio adest. *Mart. Rul.*

Mercurius regeneratus, est primum Ens Mercurii. *Mart. Rul. & Johns.*

Mercurius ♄ni præcipitat., est Crocus Plumbi, & vocatur Minium. vid. Minium. *Sign.* [signs]

Mercurius sublimatus, seu ☽tum *vivum sublimatum, Hydrargyrum*, & ☽ *tum sublimatum*, Germ. Sublimat. Fit ex Mercurio in ▽forti soluto & exsiccato, cum 🜍lo ad flavedinem calcinato, Sale præparato, æquali omnium pondere in Cucurbita Igne apertô sublimando. Si hæc præcipitatio reiterabitur, nitidior reddetur ☿us 🜛tus. Alius: ℞. ☿rii purificati, 🜍li rubificati, Salis decrepitati aa. ℔ß. Nitri ℥ij. optimè mixtis, & modico Aceti aspersis, prædicto modo 🜛a. Hic Labor bis vel ter reiterandus est. *Sign.* [signs]

Mercurius sublimatus dulcis, fit si ☿ 🜛to corrosivo, totidem Mercurii vivi purificati additur & sublimatur, Sublimatione bis vel ter reiteranda, superioribus & inferioribus impuritatibus semper rejectis, sicq; paratus erit. Dicitur vel nominatur hic ☿ 🜛tus dulcis, Draco mitigatus, Panchymagogum Mercuriale, Minerale purgans.

Mercurius flavus & *rubeus*. ℞. ☿, [sign], Vitr. calcin. aa. ℥vj. exactè mixta 🜛ta, cum 🜛ato misce Nitr. & ○ parum calcinat. aa. ℥iij. impasta 🜕to & sublima iterum. Rubrum à Flavo separatum seorsim ▽â ablue & 🜅 supra utrumque incende, s. a.

Mercurius vegetabilis, *Lullius* dicit, quod sit Quinta Essentia Vini.

Mercurius virgineus, vocatur iste vivus & fluidus, quoniam adhuc iste Virgo, neque per Ignem fuit defloratus.

Mercurius vitæ, fit ex 🝆 ♁nii (partibus æqualibus Reguli Antimon. & ☿rii sublimati) parato, affusione ▽fontanæ, statim ad fundum 🜿bitur Pulv. albus, qui edulcorandus & exsiccandus est. Vocatur & Aquila alba, Pulv. Algarothi & Algerothi, Pulvis Angelicus, Pulv. emeticus ♁niatus 🜿tus. *Sign.* [sign].

Mercurius vitæ correctus, ☿ vitæ in Phiola △ne ∴næ fove, donec rubere incœperit: Postmodum 🜋 Vini sæpius ab eo abstrahe s. a. purgat sat benè per Alvum. Si ☿ vitæ cum Nitr. fixo, vel Sale fuso miscetur, & in 🜍lo calcinatur, post Calcinationem Pulvis edulcorandus, est ☿ diaphoreticus vel Bezoarticum minerale.

Mercurius, unum est è tribus Principiis Corpus, in quo proprietas rerum continetur, item Argentum vivum *Mart. Rul. & Johns.*

Mercu-

Mercurius vulgi, Germ. Quecksilber / est Argentum vivum, Mercurius corporum, qui elicitur ex Corporibus Metallorum, dicitur etiam ☿ resuscitatus, item Metallicus, & Plumbum dissolutum, plura apud Authores legenda sunt, & vid. Argentum vivum.

Merda, idem quod Stercus, Fimus, Excrementum alvi, vid. Copros.

Merdasengi, id est de adusto Plumbo Pulvis. *Mart. Rul. & Johns.*

Meresenum, i. e. Electuarium, vel Medicina laxativa. *Haly.* ap. *Sylv.* pag. 150.

Mergen, Bassec, & *Bassech*, est Corallus. *Mart. Rul. & John.*

Mergus, est nomen Avis ▽ticæ, cujus variæ dantur Species, vid. *Ald.* lib. xix. (Ornith. c. 49.

Mericos, Epitheton Medicamentorum localium. *Gorræus.*

Meridies, dicitur 1. Medium Diei, & opponitur Mediæ Nocti, sumitur aliquando tamen cum insigni latitudine. Quid Spagyrici in opere Lapidis Philosophici intelligant per Meridiem & Mediam Noctem. v. *Lib. Alch. Ph.* c. 7.

Merlucius, Maris lucius, Piscis vocatur. qui aliàs Asellus saxatilis marinus dicitur. vid. *Jul. Alexand. & Aldr.*

Meropium, est Oleum Amygdalinum. *Dioscor.*

Merops, nomen Avis, quæ & Melissophagus dicitur, ideò, quòd Apibus insidie-(tur. vid. *Aldr. & Lang.*

Merula, est nomen Avis & Piscis, vid. *Aldr. Galen. & Jul. Alexand.*

Merus, Meracus, in genere dicitur de omni illo, quod homogeneum, sincerum, nullaque alia re permixtum est. Strictius tamen sæpè sumitur de Vinô, ▽â non diluto, sincero. vid. *Hippocr. Linden.* & *Rhod.*

Mesbra, id est Tutia alexandrina. ⽊. Germ. Tuzien. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Mescebe, i. e. Mastix. Germ. Mastix. *Dioscor.*

Mesel, Mosel, id est Stannum. ♃. Germ. Zinn. *Mart. Rul. & Johns.*

Mesianum, est Nomen Emplastri. vid. *Galenus* & *Anicet.*

Mesopotamenon, est Species Unguenti Oenantharii, hoc est, ex Vino & Floribus Liliorum alborum parati, cujus Descriptio habetur apud *Æginet.* lib. 7. c. 21.

Mespilum, vid. Semen Mespilorum. Germ. Mespel-Kern.

Messis, dicitur illud Anni Tempus, quo Rustici Segetem maturam metunt, *Gal.* lib. 1. de Antid. c. 18. Aliàs Messis allegoricè quandoq; accipitur pro Maturitatis Tempore, v. g. Messis Mineralium. *Th. Chym.* Vol. 1. p. 572. &c.

Messus, Mesus, i. e. Liquor acetosus. *Sylvat.*

Mesl, Misal, Mosal, est Lac acetosum. Germ. Saure Milch. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Metacerasma, significat temperatam Aquæ Mixturam. vid. *Hippocr.* & *Gal.*

Metalla, solùm componuntur ex Sulphure & Argento vivo.

Metallum conflatum est Argentum ☽. *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Metallum currens, est ☿ vivus. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Metallum potabile, vid. ☉ potabile, & in Tract. *Germ. Poleman.* fol. 69.

Metallum, propriè dicitur Corpus perfectè mixtum subterraneum, durum, ponderosum, ductile, fusile, ex Sulph. & ☿ rio, sivè ▽a ☿ ali constans. Plura de Metallorum descriptione, generatione, & principiis vid. *Cæsalp.* de Metall. *Georg. Agric.* h. T. *Th. Chym.* Vol. I. & seq. *Schr.* & alii. *Sign.*

Metallurgia, est illa Operatio, quâ Metalla ex Fodinis eruuntur, ideoq; operariorum unusquisque vocatur *Lex. Blanc.*

Metallurgus, seu *Metallicus*, qui in Terræ Visceribus Metalla scrutatur, ut Chymici solent. Germ. Ertz-Graber / Bergknapp / Bergmeister. *Lex. Blanc.*

Metallus primus, seu masculus, *Helmontius* intelligit ♁ nativam.

Metas, Mecal, Mekal, id est Pondus. Germ. Gewicht. *M. R.* & *Johns.*

Metasyncretica, sunt Temperiem Corporis naturalem temperantia, *Cass. Felix. Oribas. Demosth.*

Metasyncrisis, est Medicamenti foris applicati Operatio, qua ex intimis recessibus Humores evocantur. vid. *Oribasium*, lib. I. cap. 34.

Meter, vid. Mater. Germ. Mutter. *Lex. Brun.*

Methodica Medicina est, cujus Author fuit *Themison Laodiceus*, excultor *Thessalus Trallianus*, qui artem sex Mens. Spacio addisci posse clamitabat.

Methodici, sunt qui Compendium artis Methodo quæsiverunt, scil. laxi, stricti & medii Cancellis omnia comprehendentes. *Lex. Blanc.*

Methodus, est pars Medicinæ, quâ per Indicationes auxilia inveniuntur, ut deperdita hominis sanitas restituatur. Germ. Richtigkeit in der Artzney. *L. Bl.*

Methridanion, *Scordilium Apuleij*, *Sanguis Milvi*, vid. Scordium. Germ. Lachen-Knoblauch.

Metopion, nomen Unguenti, estq; idem, quod Mendesium vel Ægyptium, vid. Mendesium, & Descriptionem apud *Dioscoridem* & *Æginetam*.

Metretes, *Metreta*, id est Cadus, vide supra; Mensura est maxima apud Atticos, capiens Choas duodecim, aut Libras centum & octo. *Gorræus*.

Metron, est Mensura. Germ. Eine Maaß. vid. Mensura. *Lex. Brun.*

Meum, vid. Radices Meu. Germ. Beer-Wurtzel.

Mezereum, Germ. Seydelbast. vid. Cort. Mezerei, seu Semen Cocognidii.

Mia, *Miaba* & *Miach*, i. e. Storax.

Mica, dicitur communiter minutissimum frustulum Panis friati. Ita Mica Panis albi tosti ingreditur Pulveres pepticos apud *Cratonem*.

Mica Thuris, vid. Libanotos, & Manna Thuris. Germ. Gebröckleter Weyrauch.

Micha, *Michach*, id est Venus, Cuprum. ♀. Germ. Kupffer. *Mart. Rul. & Joh.*

Microcosmus, est parvus & medius Mundus inter firmamentalem & elementalem situs naturaliter, quia de utroq; participat, id est, *Homo*, quia quicquid in illis realiter & actu continetur, in homine pariter habetur spiritualiter & potentiâ &c. vid. Authores & *Mart. Rul. & Johnsonus*. *Microcosmus*; tribuitur quoque *Lapidi Philosophico*, uti constat ex *Th. Chym.* Vol. 1. p. 515.

Microscopium, vocatur Conspicilium, sivè Vitrum arte paratum, quo atomi invisibiles quasi & minutula etiam insecta in molem Colosseam transmutantur; cujus Inventor creditur *Francisc. Fontana*, Neapolitanus. Hujus Vitri ope quàm plurima anteà ignota inventa & detecta sunt; unde integra messis observationum microscopicarum occurrit in Ephem. Nat. Cur. A. I. Observ. XIII. & A. II. Observ. XXVII.

Midas, est Vermiculus fabam corrodens. *Matt. Sylvat.*

Misres & *Misros*, est Asphaltum. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Milcondat, est Sanguis Draconis. *Johnsonus Lex.* 2. fol. 6.

Militaris Herba, *Chiliophyllos*, *Supercilium*, seu *Lumbus Veneris*, est Millefolium. Germ. Schaffgarben.

Milium, vid. Semen Milii, paucissimum præbet alimentum, estq; magis Medicamentum, quàm alimentum, vid. *Galenus*.

Milium Solis, Germ. Meer-Hirsen. vid. Semen Milii Solis.

Millefolium, Germ. Schaffs-Rippen. vid. Herbas.

Millegrana, est Herniaria minor. Germ. Tausend Korn/ oder Bruch-Kraut. v. H.

Millemorbia, est Scrophularia. Germ. Braun-Wurtz. vid. Rad.

Millepedes, *Multipedes*, *Polypodes*. Germ. Keller-Esselgen. vid. Aselli.

Milmon, dicitur Fraxinus. Germ. Aesch-Baum. *Sylvat.*

Miltos, dicitur Latinè Rubrica, Minium, inter ▽ ras refertur, vimq; habet exsiccandi, detergendi, adstringendi. &c. vid. *Hippocr. Gal. Dioscor.* & *Schrœd.*

Milvus vel Ictis, est nomen Piscis volantis. vid. *Aldrov.* lib. 2. de Pisc. cap. 5.

Milzatella, ità vocatur Scolopendrium, & Urtica mortua.

Mimo, idem quod Simia, est Animal quadrupes, digitatum, viviparum, ità dictum, quod hominis mores imitetur instar Mimi. *C. Hoffm.* & *Aldr.*

Mina, sive *Mna*, patet ex *Dioscoride*, Pondus fuisse Unciarum sedecim, sive Drachmas centum viginti octo. Verùm Attica levior erat Romanâ, & pendebat Drachmas centum, sivè duodecim Uncias & semissem. Romana pendebat nonaginta & sex sive Uncias 12. ℥xij. Alexandrina videtur Uncias viginti ℥xx. continere, sivè Drachmas centum & sexaginta ʒCLX. fortè illa differentia oritur à Regionibus, in quibus Drachmæ differebant. *Mina*, sivè *Mna* videtur significare mille. vid. *Gal. Ægin. Castell.* & alii.

Minera, propriè dicitur Terra sive materia, ex qua mineralia & metallica maximè fiunt, ut minera Auri, Argenti, Cupri, Stanni, Antimonii &c. *Schrœd.* Lib. I. Cap. 2. *Mart. Rulandus*. Per translationem quoque *minera* vocatur

vocatur *Materia Morbifica*, v. g. *Minera Febris* à *Recentioribus* passim. *Minera Philosophorum* vocatur *Lapis Philosophicus albus* Operis minoris, *Libav.* S. A. Ch. L. 5. c. 12.

Mineralia, sunt ea, quæ non sunt Animalia nec Vegetabilia: ut *Metalla perfecta* sex, ☉rum, ☽tum, ♃um, ♀um, ♂, ♄. *Et Metallis proxima* seu *Metalla Imperfecta*, ut Antimonium ♁. ☽tum Vivum, Auripigmentum, Cinnabaris nativa. Creta, Bolus, Marcasita, Plumbago, Sulphur 🜍 & Lapidum Species &c. Hisce accedunt Nitrum, Alumen, Borax, Sal Gemmæ, Sal Marinum, Oli species &c. Sed illa sunt Olia mixta ex acido composita & Mineralium particulis acutis. *Succinum quoque addunt, quod tamen alicujus arboris Bitumen sive Resina* esse videtur. Item *Corallum*, est *quoddam vegetabile submarinum.* Germ. Mineralien. Plura legenda sunt apud *Mart. Rul. Schræd.*, *Libav.* & alios.

Min. ità à Medicis præscript. sive aliàs notat. legend. est *Minor*, *Minus* s. *Minoris.*

Minister, vocatur, qui Ægris officia præstat & alii vid. *Gal.*

Minium Artificiale, Cinnabrium Artificiale G Zinnober vid. Cinnabaris factitia.

Minium vide Miltos, significat *Rubricam.* Deinde dicitur *Saturnus vel Plumbum per Calcinationem reverberatoriam* [illegible]tum *Schrœd.* L. 3. c. 13. Dicitur & *Crocus* ♄ni [illegible]tus. *Mart. Rul.* & *Johns.* vel est *Calx* ♄ni *continuâ agitatione reverberata* ulteriùs ut rubescat, quoque vocatur *Cinnabarinus* ♄*ninus.* Germ. Mening. *Plura legenda sunt apud Paracelsum* & alios.

Minium Nativum est Cinnabaris Nativa seu Metallica. V. Cinnabaris Nativ.

Minium in Anglia & Norimb. in magna copia præparatur. Crescit etiam in Bethica & Sisapo.

Minium Secundarium, Sandix, Syricum, Sandaracha factitia ex Plumbo vel Cerussa Germ. Menig.

Minor Mundus vid. Vitrum.

Minoratio seu *Medicamenta Minorativa* sunt eadem, quæ Lenitiva *Lex. Brun.*

Mintheagria, Hedyosmos agrios, Balsamita Felina, Mentha Caballina Germ. Katzen-Müntz oder Roß-Müntz.

Misadir, Mixadir est Sal Armoniacum ✱. Germ. Salmiax *Mart. Rul.* & *Johns.*

Minutum, i.e. Thus. *Germ.* Weyrauch *Sylvat.*

Miopone & *Mioponel*, i.e. Psilothrum. Germ. Ein Mittel daß die Haare aus fallen.

Miristica, dicuntur Medicamenta Redolentia, Odorifera. Inde *Karea Miristica*, i.e. Nux Moschata. *Matth. Sylvat.*

Mirmicelon, vocatur Oum Formicarum. *Germ.* Ameisen-Oel.

Mirmicolenia, est Lac Formicarum. Ameisen-Milch.

Misce, scribitur plerumque per M simplex in fine Formularum, & denotat Mixtionem duorum vel plurium Medicamentorum. Sign. M, M.

Misii seu *Atramentum Luteum.* Germ. Gelber Berg-Schwefel / Geele Atrament. Fossile est & sponte in Terræ visceribus nascitur, inque Fodinis Goslariæ Ærariis reperitur, & est efflorescentia Chalcitis. Dicitur & *Misy* vid. Misy.

Missa, ænigmaticè quoque translata ad Mysterium Lapidis Philosophici, cujus descriptionem sub Forma Missæ proposuisse Nicolaum Melchiorem Cibinensem testatur *Libav.* Tom. II. Oper. p. 350.

Missadan est ☽tum Vivum. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Missadar est ☿. *Mart. Rul.* & *Johns.* Germ. Queck-Silber.

Misseraffi id est Gypsum. *Mart. Rulandus*, Germ. Gyps.

Misterium Magnum, est omnium Rerum Materia prima, Principium & Mater conjunctarum corruptibilium Creaturarum DEI. vid. Libr. ad Athenienses. *Mart. Rul.* & *Johnson.*

Mistio, Mixtio, Mixtura & *Mistura*, ità diversi res, Species & Medicamenta simplicia solida dicuntur misceri, ubi tamen nulla fit Comunicatio aut transitio Virtutis propriæ in alteram. Chymici ità describunt: *Mistio* est Compositio per Minima undiquaque. Ejus Species quatuor sunt. Inceratio, incorporatio, Colliquatio & Confusio. *Mart. Rul.* & *John.* De his Speciebus vid. in suis Literis.

Mistu-

Mistura quoque vocantur certæ quædam Formulæ Remediorum compositorum, inter quas palmam fert Mixtura Simplex seu Diaphoretica, de qua in Dispensatoriis leg &c. & vid. Mixtio.

Misy, secundum quosdam genus Myrrhæ est, aliàs etiam quiddam est ex tuberibus, ut vult Plin. Libro 19. c. 3. vid. *Mart. Rul.* fol. 336. Sed hoc loco Metallicum recrementum, dicitur cum Chalcitide cognatum & cum Chalcitide nascitur, præterquam, quod tenuiorum sit partium.

Misy, est Minerale, sive potius *Chalcitidis efflorescentia*, colore ☉rum imitans, ☉ reisque scintillis, dum frangitur, splendens, natum super Chalcitim & ex Chalciti, non secus ac Ærugo nascitur super æs & ex ære.

Misy & *Sory* Chalcitidi generi cognata sunt, ex una radice quasi producta. Tenuius est *Misy* crassius est *Sory*. Hodie *Misy* omnino non cognoscitur, & multis seculis in usu non fuit. vid. *Misii* & *Lex. Brun.*

Mithridanion & *Mithridatia Apuley*, *Scordilium*, *Sanguis Milvi* est Scordium Germ. Lachen Knoblauch vid. Herb.

Mithridates Rex *Asiæ minoris*, qui poterat 22. Linguas loqui.

Mithridatium(*mater omnium Antidotorum*) à Rege *Mithridate* compositum & pro Antidoto habitum ad depellenda è corpore Venena: ab Antiquis plurimi æstimatur: verum quia constat ex simplicibus, quoad effecta contrariis nunc temporis non tanti venit: nam si Opium & pauca calida demerentur, tota compositio viribus esset orbata. Hujus variæ dantur compositiones. Germ. Mithridat.

Mitigatio idem quod *Lenitio*. *Mitigatoria remedia* vel *Mitigantia* eadem cum Anodynis, quæ dolorem leniunt. vid Anodyna. *Lex. Brun.*

Mitigativa Medicamenta, quæ dolorem sopiunt ac mitigant vid. Anodyna.

Miva est quæ cum Succo alicujus Pomi, beneficio Sacchari, ad consistentiam Syrupi spissioris vel Gelatinæ cocta, in Officinis occurrit *Miva Cydoneorum simplex & composita*. vid. Dispensatoria.

Mixaria seu *Myxæ*, Germ. Schwartze Brust-Beeren vid. Sebesten.

Mixtio, *Mixtura*, *Mistio*, *Mistura*, *Crama*, *Croma* & *Chrama* est compositio 3. vel quatuor ingredientium, sivè sint ▽æ, Confectiones, Electuaria, Olea, Pulveres &c. videatur Mistio. *Lex. Brun.*

M. S. ità à *Medicis* præscript. vel aliàs notat. Legend. est *Mixtura* simplex.

Mixtura 4. spirituum, Mixturæ simplici addatur ⸺ C. C. rectif.

Mixtura simplex sive 3. Spirituum seu *Diatrion Spirituum*, componitur ex ⸺ Theriacali camphorat. Spiritu ri rectif. & Spiritu li, ut Dispensatoria ostendunt.

Mna idem quod *Mina*, significat *Mille* & Pondus. vid. Mina.

Mnasæi Pharmacon, Emplastrum est ab Authore *Mnasæa*, secundo ordine emolliens, cujus descriptio habetur apud *Galenum* & *Æginetam*.

Mocedium, *Mocedon*, est Semen Papaveris albi Germ. Weisser Mag-Saamen.

Mochiromilon, est Mola manualis, qua teruntur Medicinalia. *Cassius Felix*.

Modios, *Modius*, *Mensura* dicitur, continens sedecim Sextarios, *Gal. Gorræus* Libro de Mensuris & ponderibus c. 5. vid. Symmetria.

Modium, est Pondus XL Librarum. *Galen.* c. 4.

Modus, Vocabulum multiplicem & variam habens notitionem, uti notavit *Galenus*. 3. in 1. epid. T. I. & alibi. Usitatissima significatio illa est, quando notat conditionem, differentiam, formam, vel certam circumscriptionem, indolem ac rationem alicujus rei; Ratio applicandi, Modus utendi &c. vid. *Schræd.* *Rolfinck* & alii.

Mola, est nomen Medicamenti compositi, Dentium doloresmitigantis, cujus variæ formulæ leguntur apud *Gal.* Libro 5. de C. M. S. L. c. 9.

Molibdena, i.e. Plumbum. Germ. Gebrandt-Bley. *Sylvat.* sed *Dioscorid.* dicit, quod sit quasi Stercus ☉ ri, vel ☽ ti. Germ. Gold-oder Silber-Schaum.

Molibato, *Molibatum*, & *Calcbum* est Æs Plumbi. *Mart. Rul.* & *Johns*.

Molitura significat propriè ipsam molendi actionem, quæ fit in Molis, estque spe-

species Trituræ, quando grana rediguntur in farinam. Hinc & apud *Scribon.* leguntur molita Faba, Ervum molitum, Piper &c. n. 195. seq. vid. *Lex. Rhod. Scrib.* de Molitura vid. etiam *Jul. Alex.* lib. 8. Salubr. cap. 11. *Chymicè molere*, est calcinare Metalla per Hydrargyrum, estque idem, quod Amalgama. *Libav.* Tract. de △ne natur. cap. 30. &c.

Mollicinus, epitheton Medicamentorum, quæ connatam humiditatem habent, qualis est in pinguibus singulisque oleosis Medicamentis &c. *Gal.*

Mollientia, vid. Emollientia. Germ. Erweichende Sachen.

Mollis, Germ. Weich/gelind/ vid. Malacos.

Mollitorius, idem quod Emolliens. Legitur apud *For.* lib. 3.

Molluca, dicitur Cancer, cui amissâ veteri crustâ, nova subit tenera. *Linden.* Ex. VI. §. 4.

Molluscum, idem quod Malacion, vid. Malacion.

Moloch, Chymistis vocatur Saturninus, seu Plumbeus Catinus, per quem in △ne fervente Argentum vivum trajicitur. *Libav.* Tract. de △ne Naturæ. cap. 35.

Molochine, epitheton Emplastri cujusdam viridis. apud *Gal.* lib. 2. c. 2.

Molochites, Gemma est non translucens, vid. Malachites.

Molybdæna, 1. vel est Plumbago metallica. 2. nata è Plumbo & Ære. 3. è Mixtura Plumbi & Argenti. 4. è Mixtura ♄bi & Auri. 5. Plumbeis Laminis cocta. 6. in media catini parte orta. 7. Molybdenæ Cinis. M. *Rul.* & *Johns.* vid. Plumbago, Galena & Lithargyrium, & plumbarius Lapis.

Molybdetis, epitheton alicujus Lithargyrii, vid. Lithargyros. *Gorræus.*

Molybdochros, *Molebdochrus*, dicitur plumbeus Colore, usurpaturque de iis, qui Leniosi sunt, *Lang.* & *Dioscor.* de Plumbaginis specie pejori.

Molybdoeides, *Plumbarius*, epitheton Lapidis sic dicti, à Plumbi similitudine, viribus iisdem præditi, quibus & Plumbi scoria, sive Recrementum. Quid verò sit nemo veterum explicavit, *Gorræus.* An fortassis ipsa Minera Plumbi ità dicitur? *Lex. Brunonis.*

Molybdos, est Plumbum. Germ. Bley. ♄. vocatur Metallum vilissimum, constans ex multo ☿rio, 🜍re indigesto, Sale aluminoso ponderosissimum, cujus Historiam, præparandique varietatem ad usum medicum, vid. *Schrœd. Fr. Hoffm. Rul. Johns. Libav.* & alii Authores. Apud Chymicos dicitur Saturnus. ♄. vid. Plumbum. *Lex. Brun.*

Molyza, vocatur vel Caput Allii, vel Allium simplex caput habens, & non in plura divisum. *Galen.* in expos. voc. Hippocr.

Momordica, seu *Balsamina cucumerina*, *Viticella*, *Charantia*, *Pomum mirabile*, *Pomum Hierosolymitanum.* Germ. Momordica-Aepffel/ oder Balsam-Aepffel. nusquam provenit, nisi in hortis colitur vid. Herbas.

Monas, *Unitas*, Terminus Spagyricus est & Hieroglyphicus, dum ex uno ad unum omnia deducere conantur. vid. *Th. Chym.* Vol. II. pag. 183. seqq. vocatur & aliis *Clyssus* vel *Elixir*, quando extractæ partes ex simplicibus iterum copulantur, quam operationem Philosophi & Arcanorum Professores unitatem ex Triade; Alii Circulum ex quadrato dicunt. *Libav.* Alch. Pharmac. cap. 27.

Monedula, nomen Avis, *Aristoteli*, Lupus, dictæ, quæ est Species Graculi, vid. *Aldrov.* lib. 12. Ornith. cap. 9.

Monoceros, latinè *Unicornis*, nomen Animalis & prominentiæ illius osseæ, quæ ex Animali illo excrescere creditur, & pro singularissimo Alexipharmaco habetur, latinè *Unicornu.* Verùm quantis adhuc dubiis & scrupulis implicata sit hæc de Unicornu Historia, legi poterit apud *Aldrov.* lib. 1. de Quadrupedibus. cap. 6. *Casp. Rejes* C. Elys. p. 67. *Schrœd.* lib. 5. cl. 1 n. 39. *Fr. Hoffm.* in Clav. ad hunc locum, qui existimat Unicornu, quod hodieque in diversis locis asservatur, esse nihil aliud, quàm dentem Balænæ. Verum tamen Unicornu dari, existimat *Chiocc. Mus. Calc.* Sect. 6. pag. 687. Aliàs datur & Unicornu fossile, Lapis Ceratites, Ebur fossile, estq; Lapis colore

colore & levore Cornu referens, interdum & formâ ipsâ. *Schrœderus* lib. 3. cap. 8. n. 21. *Fr. Hoffm.* ad. h. l. Medicamentum quoq; Chymicum ex Auro paratum, quod aliàs Manna ☉laris dicitur, appellatur quoq; Unicornu ☉lare, *Schrœd.* lib. 3 cap. 9. *Johnſ.* lib. 2. *Lex. Chym.* qui & ex Mynſichto Unicornu mineralis facit mentionem.

Monophyllum, Unifolium, Gramen Parnaſſi, Germ. Einbladt. vid. Herb.

Monœmeros, epitheton Collyriorum, quæ unius diei ſpacio Ophthalmias curare poſſunt. *Galen.* lib. 4. de C.M.S. c. 2.

Monomelon, eſt nomen Collyrii, quod unica ſpecilli inductione Oculorum inflammationi medeatur. vid. *Aëtius* & *Gorr.*

Montifringilla, eſt nomen Aviculæ montanæ. vid. *Aldr.* lib. 18. cap. 7.

Monycha, & *Mononycha*, dicuntur Animalia ſolidam Ungulam unicam habentia, uti ſunt Equi, latinè Solipeda, aut Solunguia, ſivè Solidunguia. *Hipp. Galen.* & *Foeſ.*

Mora Bati, ſeu *Mora Vaticana*, Germ. Brombeer. Creſcunt hinc inde in Sylvis.

Mora, ſeu *Mora celſa* & *domeſtica*, Germ. Maulbeer. Arbor cognita, quæ gaudet urbanis Hortis & areis, locisq; maximè propè Muros.

Mordi Lapides, vocantur Piſciculi quidam, ſuntq; Species Fundulorum, ſed vilior. Meminit *Jul. Alex.* lib. 15. Sal. cap. 7.

Morella, Morellum, Solatrum, Germ. Nachtſchatten. vid. Herbam Solani.

Morella, Strychnos & *Trychnos*, *Uva lupina* & *vulpina*. vid. Solanum. Germ. Nacht-Schatten.

Moretarium, idem quod Mortarium. *Rhod. in Lex. Scrib.* p. 411.

Moretus, Mulierculis noſtris uſitatisſimum Potionis Genus aromaticum eſt, quod parari faciunt, ubi præſumptio imprægnationis adeſt, perſvaſum nimirum ſibi habent, falſam Imprægnationem exturbari, veram corroborari. Moretum dicitur, à Moris, ſeu Diamoro ingrediente. Germ. Maulbeer-Tranck. *Schr.* lib. 2. cap. 64.

Mormyros, vocatur Piſcis quidam marinus. vid. *Aldr.* lib. 2. de Piſc. c. 19.

Morochthos, *Galen.* lib. 9. de S. F. Dicitur Lapis quidam mollior, candidus, ità ut eo Lineæ ducantur. Vid. *Dioſcorid.* lib. 5. cap. 152.

Morochtus Lapis, eſt Oſteocolla, Lapis ſabuloſus. Germ. Woll-Stein / Bein-Bruch. vid. Lap. Oſteocoll.

Morphnos, nomen Avis, ad Aquilas pertinentis, quæ & Anaticida, Clangos, Plangos, dicitur. vid. *Aldrov.* lib. 2. *Ornith.* cap. 8. & 9.

Mors & *Mortificatio*, non niſi Animæ à Corpore exiſtit ſeparatio & Corporis in Elementa & Principia Reſolutio; Nam axioma Chymicum eſt, quando aliquid redit in id, quod antea fuit (ut in Reſolutione Metallorum, quæ omnium difficillima eſt,) ſæpius accidet, Signum illud eſſe ultimam Reſolutionem nondum factum, nec animam à Corpore ſeparatam. *Johnſon. Lex.* 3. p. 58.

Morſelli & *Morſuli*, *Tabulæ* & *Tabellæ*, Medicamenta ſunt quadrata utplurimum, parata ex Ƒ ribus & ſimilibus Saccharo ſoluto ſuſceptis, ſuperque Tabulam ligneam madefactam effuſis, ut conſolidentur. Germ. Morſellen. vocantur etiam Paſtæ Regiæ. *Lex. Blanc.*

Morſus Diaboli, Succiſa, Jacea nigra, Germ. Teuffels-Abbiß. vid. Herb. & Radices.

Morſus Gallinæ, Pabulum anſerinum, Alſina, vid. Alſine in Herbis.

Morſus Mulierum, *Teucrium*, *Pſeudo-Chamædris*, vid. Chamædris vulgaris. Germ. Wilde Chamänderlein.

Mortarium, *Moretarium*, & *Mortariolum* (diminutivum) eſt Inſtrumentum, & Vas Pharmacopœis uſitatum ex Ferro, Ligno, Marmore, Orichalco, Plumbo & vitro confectum, in quo Monachô, Pilâ aut Piſtillô, cum tubore rotundo, ferreô, lapideo, ligneo, orichalceo, plumbeo vel vitreo res quædam contunduntur. Germ. Ein Mörſel. *Lex. Brun.*

Morum,

Morum, Germ. Maulbeer. Est Fructus Arboris cognitæ. vid. Mora celsa.
Morus passus, *Mora bati vaticana*, vid. Rubus Idæus. Germ. Himbeer.
Mosa, dicitur Edulium, & Pulmentum usitatissimum in Germania, ex Farina triticea, vel Zea paratum cum Lacte, quô non solum Rustici utuntur, sed & penè matres omnes & nutrices Infantes replent. *Jul. Alex. & Galenus*.

Moschata Nux, *Nux aromatica*, Germ. Muschaten-Nuß. vid. Nux aromatica.
Moschatella Apiana, *Scirpula*, *Stacula*, *Sticula*, vid. Venucula.
Moschocaryon, seu *Moschocarydion*, *Nux myristica*, vid. Nux aromatica.

Moschus, est Liquor exsiccatus, communi & vulgari traditione, qui ex ista Vomica, vel Abscessu, circa Umbilicum animalis Moschi, sivè Capreoli Moschi, aut Gacellæ Indicæ, vel Moschiferæ Capræ, hærente, certô tempore promanat, quem dein Moschum dicimus. Quarè Moschus similiter habeat Pelliculam naturalem, seu Folliculum, in quo colligatur & contineatur Liquor iste Moschus. vid. *Jonstonus & Eustachius*. Legitimus iste Moschus, qui reperitur in Receptaculo à Natura destinato, est optimus: Quidam, esse saniem ex tumore circa Umbilicum istius Animalis promanantem volunt: alii testiculos ejusdem, alii aliud quid censent. Moschifera Caprea, Capreæ minoris species est, dentibus duobus versus inferiora prominens, quadrupes, ungulis bisectis, sine cauda, Pilorum Color variegatus, ex luteo castaneus & Maculis quasi superbit: in abdomine cinerei, in Capite ex albo & cinereo castanei, sunt & longissimi. Cæterum in abdomine non longè à posterioribus pedibus, Eminentia quædam est, rotunda & dura, Ovi gallinacei mediocris magnitudine, pilis albis, iisque non flexuosis, sed rectis, & ad folliculi fastigium porrectis obsita. Circa cujus partem inferiorem unica utrinque Caruncula apparet, qualis etiam, licet paulô major, non longè ab istis à sinistro conspicitur latere. Is autem Eminentia aut Tumor, nihil aliud est, nisi Folliculus quidam, in quo Moschus, Saniei instar, colligitur. Prætereà totum animal est Moschus, seu Moschiferum: nempè non tantum ex Testiculis animalium horum potest colligi præstantissimum Moschi genus, sed animal captum fustibus, probè contusum & interfectum, ut in toto Corpore sit. Sanguis suffusus, ut ut jam incipiat putrescere, omnis tamen Sanguis suffusus similem dat odorem Moscho, & hic est Moschus adulteratus, qui ad nos solet adferri pro legitimo, ut ut ille sit legitimus, qui ex Folliculo ad Umbilicum sito, colligitur. Germ. Biesam. Plura legenda sunt apud superiùs dictos, & alios Authores.

Mosel, id est Jupiter ♃. Stannum. Germ. Zinn / vid. Masellum.
Mosyllon, est epitheton Cinamomi optimi. vid. *Gal.* lib. de Theriaca.
Motal, est Drachma. ʒj. ℈iij. sivè gr. 60. *Johns. 2. Lex.* fol. 6.
Motos, vid. Linimentum. Germ. Sälblein. *Lexic. Brun.*
Moxa, venit ex China & Japan. Lanugo quædam est ab inferiore parte Arthemisiæ foliis accrescens, quæ Scalpello abraditur, & posteà caro pretio venum exponitur. Inservit ustioni, eodem modo, ut in Ægypto Gossypium, & olim *Hippocratis* tempore fungi simil. Sed magis fusca ex America allata. *Lexic. Blanc.*
Moz, id est Myrrha. Germ. Myrrhen. *Johns. Lexic.* 2. fol. 6.
Mucago, *Mucilago*, *Muscilago*, est Liquor viscosus ac tenax, vel est Extractio viscosa vel viscida mediante Aquâ ex Gummi, Radicibus & Seminibus &c. facta. Germ. Schleim.
Mucarum, seu *Mucharum*, Vocabulum Barbarum est, fit beneficio Aquæ ferventis per infusionem multiplicem cum Rosis Damascenis, seu pallidis. Aliquando etiam Mucharum Violarum tali modo præparatur.
Muchiden, id est, Stypticus Sapor. *Galenus* Lib. I. de Simpl. Med.

Mucilago, est Liquor viscosus & glutinosus. Germ. Schleim/ vid. Mucago.

Mucilago seu *Gluten de* ▽ *tico*, *materia prima Ranarum*, est Sperma Ranarum. Germ. Froschleich.

Mulier, Chymici Mulierem vocant ☿ rium, seu Argentum vivum, quemadmodum ♀ Maritum. *Th. Chym.* Vol. VI. pag. 179.

Mullus, vocatur Piscis marinus, vel potius littoralis, squamosus. vid. *Gal.* Draco marinus, *Jul. Alix.* & *Aldrov.*

Mulsa, est Mulsum. Germ. Meth. vid. Hydromel.

Mulsum acidum, & *Acetum mulsum*, vid. Oxymel. Germ. Essig: Meth.

Multinodia, *Pedulium*, est Polygonum. Germ. Weegtritt. vid. Herb.

Multipedæ, *Millepedæ* & *Millepedes*. Germ. Keller-Eselgen. Vid. Aselli.

Multiplicatio, frequenter usurpatur à Spagyricis, præsertim in negotio Lapidis Philosophici, in quo Multiplicatio est res, quæ facit augmentum Medicinæ in Colore, Odore, Virtute & Quantitate: Nam est Ignis, qui excitatus nunquam moritur, sed semper secum habitat, cujus una Scintilla potest excitare plus Ignis in Virtute multiplicati. Vol. II. pag. 116. Modos multiplicandi in Lapide vid. Vol. III. pag. 38. 397. Vol. IV. & VI. &c. *Sign. Mu.*

Mum, i. e. Cera. Germ. Wachs. *Avicenn.*

Mumia, Vocabulum est Arabicum vel Persicum, sed hodieq; variæ significationis. Ejus habentur IV. Species: Arabum nempè, quæ est Liquamen seu Liquor concretus, exudans in Sepulchro è Cadaveribus, Aloë, Myrrha, Balsamoque conditis. Altera Ægyptiorum est, sivè Liquamen ex Cadaveribus Pissasphalto conditis, nimirum, hoc condiebantur Cadavera & vilioris Sortis adeoq; & ipsamet Cadavera nonnunquam eo modo condita prostant. Tertia, Pissasphaltum factitium, id est mixtum Pici bitumen, quod pro Mumia venditant. IV. Cadaver sub ∴na Solis æstu torrefactum; fitque in Hammoniarum Regione, quæ est inter Cyrenarum Regionem & Alexandriam, ubi arenarum Syrtes ventorum turbine sublatæ incautos Viatores obruunt, unde horum Cadavera à flagrante ☉lis æstu torrentur & exarescunt. Omnium præstat prior species. Sed putatur nos optimâ ratione posse carere hoc Medicamento suspecto & nauseabundo. vid. *Schrœd. Hoff. Chiocc. Mus. Mart. Rul. & Johnson.*

Mumia, dicitur non solum humana Caro, Balsamô condita, sed etiam alia quæq; non per se mortua, sed occisa, & medicata, curativæ Facultatis. *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Mumia Elementorum, est Balsamus Elementorum externorum. *Mart. Rul. & Johns.*

Mumia Græcorum, vid. Pissasphaltum. Germ. Erd-Pech/ Berg-Pech/ Pech-Leim/ oder Leim-Pech.

Mumia Medullæ, vel *de Medullis*, sunt Ossium ipsæ Medullæ. Germ. Marck. *Mart. Rul. & Johns.*

Mumia Satyrii, est Medicamentum ex Satyrio paratum, cujus Descriptionem tradidit *Casp. Rejes* C. El. p. 44. num. 20.

Mumia transmarina, dicitur Manna. *Mart. Rul.* & *Johns. Parac.*

Mumia versa, est Liquor Mumiæ. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Mundatio, *Depuratio*, sive *Purificatio*, est, quando Medicamenta à Pulvere, Corticibus, aliisque immundis purgantur. Germ. Säuberung.

Mundificativum, est tale Medicamentum, quo Ulcera à sordibus purgantur. Germ. Säuberende Mittel. *Lex. Blanc.*

Muraba, est Conditum aliquod, sicut Rosæ, Violæ, Mirobalani, & cæteri Fructus conditi. *Matth. Sylvat.*

Muralis Herba, est Parietaria. Germ. St. Peters-Kraut. vid. Herbas.

Murana, Piscis dicitur oblongus, teres, & lubricus, carens Squamis, similis quodammodò Anguillæ. vid. *Aldrov.* & *Jul. Alex.*

Murex, è Concharum asperarum genere est, differens à Purpura. vid. *Ald.* lib. 3. de Testac. cap. 8. *Jung. Rhod.* ad *Scrib.* n. *104*.

Muria, vide Halme, Salsilago, vel Conditurae salsamentariae, Jus, Liquorve. *Lex. Brunon.*

Muria factitia cum miscemus Coelesti ▽ae, Salis parum. *Mart. Rul.*

Muria, (*Garum*) est Brodium salsum, quô Halec vel alius Piscis conditus fuerit, Clysteribus in coxendicis dolore & Hydrope; mundificat Ulcera foetida, Gangraenam cohibet. &c.

Muria nativa, est ▽ marina, vel illa, unde coquitur Sal nostrum, ut fit Hallis Saxoniae, & in aliis locis.

Muria quoq; dicitur Menstruum foetens, ▽ fortis. *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Muricus, i. e. Tamariscus. Germ. Tamaristen-Holtz. *Steph.*

Muris alpini, *seu montani Pinguedo.* Germ. Murmelthier- oder Murmentele-Schmaltz / Adeps Murmenti, Marmotae, Murmurei, vel Gliris alpini, seu montani, & Alpium altissimarum Incolae; magnitudine Cuniculae ferè superantis hieme integrâ dormitantis.

Murmentum, *Marmota*, est Glis alpinus. vid. Muris alpini Pinguedo.

Murpur, Aes est, seu Cuprum. ♀. Germ. Kupffer. vid. Venus Macrocosmi.

Murrha, dicitur Lapis Chalcedonius, vel Gemma, quae praecipue in Germania ex Humore sub ra Solis aestu concreto, velut Lyncurium coalescit, quaeque non splendet, sed purpureis & coruscis in candore Maculis versicolor, veluti Murena Piscis nitet. Inde Myrrhina vel Murrhea vasa parata, quae Vini saporem fovebant. vid. *Lang.* lib. 1. Ep. 29.

Murteum, pro *Myrteum*, uti & Murtus pro Myrtus. vid. *Lex. Scrib. Rhodii.*

Mus alpinus, vid. Muris alpini Pinguedo. Germ. Murmelthier-Schmaltz.

Mus terrenus, vid. Talpa. Germ. Maulwurff / Moltwurff / oder Scheer-Mauß.

Musadi, *Muzadir*, *Misadir*, *Lixandram*, id est Sal armoniacum. ✱. *M. Rul.*

Musca, Insectum vocatur aestatis tempore notissimum, cujus varia quidem sunt Genera, ad usum verò medicum saltem vulgare recipitur. *vid. Aldr.* lib. 3. de Insectis Cap. 1. & *Schroed.*

Musca Hispanica, Germ. Spanische Fliegen / vid. Cantharides.

Muscerda, id est Fimus sive Stercus Murium. Germ. Mäuß Koth / oder Mäußdrecklein / cujus usus Medicus est notissimus, v. gr. ad Glandes pro Alvo stimulanda. *Lex. Brunon.*

Muschus, seu *Moschus*, Germ. Biesem / vid. Moschus.

Muscus arboreus, est Pulmonaria Quercina. Germ. Eichen Lungen-Kraut.

Muscus Capillaris, vid. Adianthum. Germ. Stein-Färlen.

Muscus Cranii humani, vid. Usnea. Germ. Mooß von Menschen-Hirnschalen.

Muscus, dicitur Excrementum herbaceum, instar lanuginis Corticibus arborum vel Ossibus aëri expositis, adnascens. Dicitur & Usnea.

Muscus marinus, Germ. Meer-Mooß. vid. Corallina. Germ. Corallen-Mooß.

Muscus pulmonarius, vid. Herba Pulmonaria arborea.

Muscus saxatilis, Germ. Stein-Leber- oder Lungen-Kraut. vid. Lichen.

Muscus serpentinus, seu *anguinus*, Germ. Schlangen-Mooß / Katzen-Leiterlein. vid. Lycopodium.

Muscus terrestris elevatus, vid. Lycopodium, & Sem. Lycopodii.

Mustarda, quasi Mustum ardens, quoniam habet Saporem acrem, & quasi ardentem & parata: est ex Musto & Sinapi ⸗ fato, nominatur quoq; Condimentum salinum volatile, vid. *Sibezius*

Mustus est Calx ista alba in Urina veluti Pinguedo. Germ. Ein Wasser-Kalch deß Harns. *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Mustus, seu *Mustum concentratum*, sunt Passae, seu Passulae.

Mustus, seu *Mustum*, vid. Gleucos, vocatur etiam Deucos & Glaucos. Est Succus ex Pomis, Pyris, & Uvis maturis expressus. Germ. Wein- Aepffel- oder Birn-Most. *Hippocr.* lib. 2 &c.

Myax, *Mutulus*, seu *Mytulus*, dicitur de Conchis marinis & fluviatilibus communibus. vid. *Aldr.* lib. 3. de Testac. cap. 71.

Myacantha, *Chamæmyrthus*, *Cyrenia*, *Genitura Herculis*, *Hieromyrtus*, *Palma murina*, vid. Rad. Brusci. Germ. Brußken-Wurtzel.

Myces, sive *Fungus*, Germ. Schwam. vid. Fungus.

Myelos, est Medulla. Germ. Marck / vid. Medulla.

Mygale, est Mus araneus, ita dictus, quod sit Muris species, colore autem Mustelam referat, cujus morsus venenatus habetur, uti patet ex *Foresto*, l. 30. Obs. 12. *Lang.* lib. 1. Ep. 68. Pleniorem historiam Muris aranei cum usu & noxa, vid. *Aldrov.* lib. 2. de Quadrup. d. c. 33.

Myja, id est Musca. Germ. Eine Fliege. vid. Musca.

Mylos, est Nomen Piscis marini, cujus meminit *Galen* lib. 3. Al. Fac. c. 31.

Myracopum, & *Myracopon*, est epitheton Medicamenti Topici, quod Lassitudines tollit, cum quadam odoris suavitate. *Galen.* lib. 7. cap. 112. Estque vulgò Unguentum. *Lex. Brun.*

Myrica & *Myrice*, *Tamariscus* & *Tamarix*, seu *Myrix*. vid. Cortices Tamaricis. Germ. Tamarisken Rinden.

Myricetum, est Campus vel Locus ubi Genista nascitur. *Johnsonus.*

Myrinum, *Murrinum*, *Myrrhinum*, dicebatur Vinum, cui Unguentum superfusum erat, de quo *Linden.* ex X. §. 162. seq.

Myristica Nux, *Aromatica Nux*, vid. Nux Moschata. Germ. Moschaten Nuß.

Myrmecia. Germ. Ameise. vid. Formica.

Myrmecites, Lapis dicitur formicarius, vel repentis Formicæ effigiem habens. vid. *Aldrov.* lib. 5. de Insectis cap. 1.

Myrmex, *Myrmecia*, id est Formica. Germ. Ameise / vid. Formica.

Myrobalana, seu *Myrobalani*, Fructus sunt ex numero Prunorum exoticorum, veteribus Græcis incogniti, ab Arabibus primùm inventi sunt 5. Genera Myrobalanorum, nempè: Chebuli, Citrini, Bellirici, Indi, Emblici. Chebuli omnium maximi sunt, oblongi, intus Nucleum continentes; externè colore fusco, & vocantur Quebolia, & Quebuli, Cepulæ, Chepulæ & Chebulæ, maximi, oblongi, angulosi. II. Citrini, externè sunt Colore citrino & teretes, oblongi & ventricosi, dicuntur lutei, flavi. citrini. Intus Nucleum habent, ipsorum Arbor Folia instar Amygdali habet. III. Bellerici, sivè Bellirici etiam oblongi sunt, Cucurbitã referentes, eorum Arbor Folia habet instar Lauri, vocantur & Belleregi, Bellilegi, Bellegu, rotundæ Belliricæ. IV. Indi, sunt oblongi & nigri, prioribus minores, quorum Arbor Folia habet instar Amygdali, vel ut alii volunt Salicis, vocantur & Inda & Damasonia & nigra, Myrobalanæ nigræ octangulares. V. Emblici rotundi quidem sunt, sed semper ferè in frusta fissi. Folia habent tenuia in modum ferè Salicis; appellantur & Embelgi, Emblegi, Ambegi, Myrobolani de Seni, Serapioni, Senitici, Empelica, Empelitica, Emplica. Omnes illæ Species Pruni sunt, & inter eas censeri debent, quamvis Foliis, Regione & Fructuum Figura ab invicem differant: Omnes quoque purgant & astringunt, ferè ut Rhabarbarum. Eligendi sunt semper carnosiores, crassiores & ponderosiores. Plura dari Genera quàm quinque vult *Velschius.* Ephem. Nat. Cur. Ann. III. Observ. XXXII.

Myrocopus est ille, qui fecit aut vendit Unguenta. *Johns.*

Myron, idem est, quod Unguentum. *Johnsonus.*

Myropola, est Unguentarius, qui Unguenta vendit. Germ. Salben-Verkauffer.

Myropissoceron, est Nomen Medicamenti compositi ad Alopecias, cujus meminit *Soranus* in Compositione Pharmac. quam citat *Galen.*

Myrrha, Antiquis etiã *Murrha*, Gumi, s. Lachryma, seu concretus & gummeus Succus est cujusdam Arboris, quæ in multis Arabiæ Regionib9, & montosis & planis

planis nascitur, nec non in Americæ & Caldeæ locis. Ad nos affertur ex India & Alexandria Ægypti, Ceilon, Candi, Java & Pegu. Germ. Myrrhen. Eligenda est recens, fragilis, levis, undique concolor, quæ confracta, Venas Unguium modo candidas & leves ostendat, minutis Glebis, amara, acris, odorata, calefaciens: Supervacua & inutilis est ponderosa, coloris picei. &c.

Myrrhastillatitia, seu *Balsamum Peruvianum*, Germ. Peruvianischer Balsam / oder Balsam von Peru / vid. Bals. Peruvianum.

Myrsinaton, est nomen Emplastri. vid. *Ægineta* lib. 7. cap. 17.

Myrsinites, idem quod Myrrhinites, id est Vinum Myrrhotum. *Linden*.

Myrta sylvestris, seu vulg. *Vaccinia nigra*, & *Idæa nigra*, Germ. Heydel-Beer / Steudel-Beer / Trock-Beer / Drumpel-Beer / Bickel-Beer / Roß-Beer / und Schwartz-Beer. &c.

Mytha cantha Lob. Bruscum, Bruscus & *Ruscus*, vid. Rad. Brusci. Germ. Mäußdorn-Wurtzel.

Myrthus italica, seu *Myrthi Baccæ veræ*, & *Tarentina*. Germ. Welsche Heydelbeer / Myrten-Beer / Myrtellen-Baum. Arbor frequens est in Italia & Gallia aliisque peregrinis Regionibus. Baccæ ejus ad nos delatæ præferuntur (tanquam) recentes, plenæ, succulentæ, odoratæ, grandes & benè nutritæ.

Myrtidanon, triplicem habet Significationem: Apud *Dioscorid.* significat aliquid Myrto adnascens, inæquale & verrucosum, ejusdem coloris, quod perinde quasi manus caudicem Myrti amplectitur, *Diosc.* lib. 1. cap. 156. Hoc *Galen.* vocat Myrtada lib. 7. de S.F. Apud *Hippocr.* significat Fructum vel Plantam, quam Persæ Piper Indicum vocant. lib. 2. de Morb. Mul. LXXXIV. 8. Apud *Plinium* Myrtidanum Vinum dicitur, ex Myrti Sylvestris Baccis confectum. lib. 14. c. 16. notante *Foes.* p. 421.

Myrtillus, seu *Vitis Idæa nigra*, *Myrtus vulgaris*, & *Pseudo-myrtus*. Germ. Heydelbeer / Stauden Krockbeer / Drumpelbeer / Stichelbeer / Roßbeer / und Schwartzbeer-Stauden. Fructus colligitur & exsiccatur Plenilunio. Nascitur in Montibus & Sylvis.

Myrtus acuta, seu *sylvestris*, *oxymyrsine*, *Spina murina*, vid. Rad. Brusci. Germ. Mäußdorn-Wurtzel.

Myrtus vulgaris, *Pseudo-myrtus*, vid. Myrtillus.

Myrus, vocatur Piscis murænæ mas, vid. *Jul. Alex.* & *Aldrov.*

Mysterion, vid. Tetrapharmacon, sive Tetrapharmacum.

Mysterium, est Essentia interioris Naturæ, totius Substantiæ in subtili reconditaque Materiæ parte vehens, &c. *Mart. Rul. & Johns.*

Mysterium Hellebori nigri, est scil. de Foliis Hellebori nigri. *Paracels.* per Membra principalia vulnus curari debet, ut Capitis per Cerebella, Hepatis per Hepatica, & sic in aliis. *Parac.*

Mysterium magnum, *primum omnium rerum Materia*, Principium & Mater cunctarum corruptibilium Creaturarum DEI est, Chaos illud rude. Germ. Die erste Materia und Anfang aller Geschöpffe GOttes. *Mart. Rul. & Johns.*

Mystron, Mensura est Liquidorum apud Atticos, tres Drachmas ʒiij. ponderales capiens vel Cochlear 1. min. cum quarta parte.

Myttoton, dicitur Intritum vel Pulmentum ex allio & nigra Oliva compositum, quod in Cibo movet ☐nam, Venarum Orificia aperit & Hydropicis conducit. *Dioscorid.* lib. 2. cap. 182. quamvis & alia admista fuerint, Cepa, Porrum, Acetum, Caseus. &c. meminit *Hippocr.* lib. de visu III. 9. lib. 2. Epid. 6. 54. &c.

Mytulus & *Mutulus*, vid. Myax vel Mutulus.

Myva, vel *Miva*, vid. Miva. Germ. Eingekochter Safft.

Myxa, *Myxaria*, vid. Sebesten. Germ. Schwartze Brust-Beer.

N.

N. n. N°. n°. est Signum Medicum, in Remediorum formulis designat Numerum, ex. gr. ℞. Baccarum Lauri No. iij. hoc est Numero tres, vel Dactylorum, Jujubarum n. ix. hoc est numerô 9.

Nabit, est Potus, qui fit ex Dactylis & Ficubus siccis coctis in aqua, vel quocunq; Fructu dulci. *Matth. Sylvat.* p. 154.

Nafda, Sinapta, id est, Petroleum vel Asphaltum. *Mart. Rul. & Johns.* vid *Mart. Rul.* fol. 342.

Nagemulus, est nomen Piscis, qui & Schilus vocatur. vid. *Aldrov.*

Napellus Avicennæ, vid. Radices Hellebori nigri. Germ. Christ-Wurtzel.

Napellus salutiferus Moysis, *Zedoaria Arabum*, vid. Rad. Anthoræ.

Naphtha, Naphtas, Petrelœum, seu *Petroleum, Pharmacon Suidæ, Bituminis Colamentum, Oleum mediæ, Oleum petræ*. Germ. Peter-Oel / Stein-Oel. Est Colamen bituminis Babilonii, consistentiâ liquidum & Ignem ad se è longinquo celerius trahens, & nihil aliud est, quàm Petroleum, vel Oleum illud liquidum, quod ad nos licet corruptum ferunt: *Mart. Rul. & Joh.* vid. *Mart. Rul.* fol. 342. ad 344. vid. quoque *Schrœd.*

Napta, sive *Naphtha alba*, & *Flos coloris candidi*, bitumine tenuior, & ignem ad se celerius è longinquo trahit, id est Petroleum album, vel Oleum Petræ album. Germ. Weiß Stein-Oehl. vid. *Dioscorid. Mart. Rul.* & *Johns. Schrœd.* & alii plur.

Napta, est Gumma. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Napus, seu *Bunias*, Germ. Steck-Rüben. vid. Sem. Napi. Germ. Steck-Rüb-Samen.

Nar, est Pyr, Ignis. △. Germ. Feuer. *Mart. Ru. & Johns.*

Narbasaphar, Mart. Rul. & Narbasathar. *Johnsonus*, est Flatus mineræ, Aurichalcum. ◇. Germ. Messing.

Narcaphthon, Nascaphthon, inter Aromata recensetur, & ex India olim deportabatur, corticosum Naturâ & putaminibus Arboris mori simile; nunc solo nomine nobis cognitum est. Jucundi odoris gratiâ suffitus. *Gorræus Ægineta*, lib. 7. cap. 3. Thuris Cortex quoq; apud *Schrœderum* dicitur. lib. 4. Cl. 1. n. 344.

Narcotica, sunt Medicamenta, quæ stuporem inducunt, & dolorem sistunt, Germ. Bertobende Mittel. *Lex. Brun.*

Nardileum, Nardinum, dicitur ℴ°ℴ de Spica Nardi. *Sylvat.*

Nardus agrestis, *Radix Georgiana*, vid. Rad. Valerianæ. Germ. Baldrian-Wurtzel.

Nardus Alpina, Gallatica, Saliunca, vid. Flores Spicæ Celticæ. Germ. Mariä Magdalenen-Blumen.

Nardus Celtica & *Gallica*, est Spica Celtica & Romana. vid. Fl. Spicæ Celticæ.

Nardus Indica, vid. Spica Indica. Germ. Indianische Spicanarden.

Nardus Italica, Spica Nardi, vid. Flores Spicæ hortensis. Germ. Spicanarden-Blumen.

Nardus sylvestris, Phu, seu *Valeriana*, Germ. Baldrian / vid. Rad. Valerianæ.

Narthex, Æquivocum est, vel significat Plantam Ferulam, vel Instrum. medicum è Ferula. Vel est Titulus quidam alicujus Libri Græci Medici, teste *Galeno* lib. 1 cap. 13.

Nasalia, vid. Errhinum, Germ. In die Nasen gebrauchende Mittel. *Lex. Br.*

Nascalia, sunt Globuli, vel idem quod Pessaria, vid. *Schrœderus* lib. 1. cap. 3. Acuratius descript. vid Morellus, à Pessariis distincta, quòd sint Penicil-

picilli in nodorum effigiem mollissimi, ex cotonis vel lanæ flocculis aut hapso, qui insuccantur vel Succo idoneo, vel Unguento convenienti. lib. 2. de form. Remed. præscr. Sect. 2.

Nasturtium, Germ. Kressen / vid. Herb. & Semina.
Nasturtium album Arabum, vid. Rad. Raphani marini. Germ. Meer-Rettig.
Nasturtium Alpinum minimum, vid. Sem. Sophiæ. Germ. Woll-Samen.
Nasturtium arvense, est Nasturtium sylvestre, vid. Sem. Thlaspios.
Nasturtium hortense, vulgare, Cardamum & *Cressio*. Germ. Garten-Kressen / vid. Semen Nasturtii.

Nasturtium Indicum, vid. Herbas. Germ. Indianischer Kressen.
Nasturtium pratense, Germ. Wiesen-Kressen. vid. Herbas.
Nasturtium sylvestre, vid. Herbas seu Sem. Thlaspios.
Nataron, *Natron*, id est Nitrum. ⏀. Germ. Salpeter. *Lex. Brun.*
Natris, est species Serpentis. vid. *Aldrov.* lib. 2. Hist. s. & dr. cap. 18.
Natura, quid Chymici per Naturam intelligant, vid. Volum. VI. *Th. Chymici.*
Naturalis, dicitur de omni eo, quod à Natura, tanquam à causa efficiente, dependet, vel quod Naturam in se habet. *Lex. Brun.*

Nautea, quidam statuunt, esse Herbæ nomen, cum granis nigris, quâ Coriarii utuntur, quæ, quia nauseam facit, hoc nomine insignita fuit. *Lex. Brun.*
Neapolita, Author quidam Medicus, à quo nomen accepit Smegma quoddam Neapolitæ dictum. *Ægineta* lib. 3. cap. 22. *Gorræus.*
Neastron, Terminus *Paracelſ.* significans motionem Elementorum in Elementis, sive in omnibus, quæ ab Elementis oriuntur, & diffundit sese veluti in suos Ramos, & quò pervenit, sese exerit. *Lex. Brun.*

Nebulgea & *Nebulgen*, est Sal, ex humiditate Nebularum sæpius super Lapides in Pratis decidens, calore Solis induratum. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Necrolia & *Necrolica*, sunt Medicamenta, quæ mortem pellere, ac vitam conservare possunt. *Dorn.* in Diction. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Nectar, vocabitur Gentilibus Potus Deorum, quemadmodum Ambrosia, eorundem Cibus. Propriè Nectar dicitur Vinum mulsum, ex Musto confect. hoc modo, Mustum, quousque ad dimidias ferè resideat, excoquitur & in decem ejus sextarios, unus Mellis Attici miscetur, post in cadum transfunditur, gypsatoque vasis spiraculo in umbra reconditus, ex *Gorræo*, qui ex CONSTANTINO Cæsare lib. 8. de Agricult. desumsit. *Linden*, qui ex Festo, Nectar idem esse, quod Myrrhinum, vel murratum Vinum docuit. Laudavit quoquè, quòd sit suavissima Confectio, nec dubitandum, fuisse inter Veterum Lautitias. Nectar fit ex claro & correcto Vino: correctum Vinum rubrum est coagulatum: Clarum est Vinum album, lib. 1. *Lexic. Medic.* & lib. 2. Nectar est Confectio albuminis Ovorum. Medicis autem sonat Potus medicamentosus, colore tamen gustu & odoratu gratissimus. *Lex. Brun.*

Nectar Vitrioli nigrum, fit per affusionem ℥j. Spir. Vin. super ℥v. Sacchari candi, fiat Mixtura nigra.
Nectareus, *Nectarites*. Epitheton (1) Vini, apud *Dioscoridem*. (2) Antidoti apud *Galen.* (3) Eglegmatis Anodyni contra Colicam, Pleuritidem & Dyspnœam. (4) Collyrium *Marci* Nectarium ad Lippitudines.
Neda, est Confectio quædam aromatica ad fumigandum, quæ consuevit deferri ad nos Trochiscata in forma quadrangulata oblonga, dicta Nedo, Nedu. *Matth. Sylvat.* p. 155.
Nedeon, quid *Paracelso* significet, nec *Dornæus*, vel alii ejus Sectatores explicarunt. Videtur verò denotare aliquam specificam rei uniuscujusq;

naturalis proprietatem essentialem, vel virtutem, occurrit libro 4. Philosoph. Tract. 2. cap. 1.

Neilion, nomen est Malagmatis, vid. *Ægineta*, lib. 7. cap. 18.

Nenufarini, dicuntur Spiritus aërem inhabitantes. *Dorn. Mart. Rul. & John.* ex *Paracelf.*

Nenuphor & *Nenufar*, est Nymphæa, vid. Flores Nympheæ.

Neogala, est Lac recens. Germ. Frische Milch.

Nepa, idem quod Cancer, *Keuchen.* ad Seren. pag 136. quamvis *Aldrov.* potius Scorpionem denotare velit, lib. 2. de Crustac. cap. 16.

Nepenthes, *Laudanum opiatum*, Medicamentum verè laudatum. Nepenthes remedium Helenæ fuisse dicitur, quô omnes è Corde languores & ægritudines sustulerit, & hilaritatem induxerit. Legitur apud *Homerum.*

Nepeta, Germ. Katzen-Kraut. vid. Herbas.

Nephridion, dicitur Pinguedo renalis, quæ Renibus adjacet *Hippocr.*

Nephritica, sunt Medicamenta Renum morbos auferentia. *Lex. Brun.*

Nephriticum Lignum, vid. Lignum Nephriticum. Germ. Grieß-Holtz.

Nephriticus est, qui Renum dolore, vel qui ex Renibus laborat.

Nephriticus Lapis, vid. Lapis Nephriticus. Germ. Grieß-Stein.

Nephrocatharticum, est Medicamentum purgans Renes.

Nequi, est Stagnum æneum. *Johnf. Lex.* 2. fol. 6.

Nerantia, Aurengia, vid. Arantia, seu Aurantia mala.

Neriden, est Spica Romana, vel Celtica. *Avic.*

Nerita, dicitur Species Testaceorum, & quidem turbinatorum, cujus Descriptionem cum variis differentiis vid. apud *Aldrov.* lib. 3. de Testaceis cap. 26. seqq.

Nervina, sunt Medicamenta, quæ adversus Nervorum morbos in usu sunt. Germ. Sennen-Mitteln/ oder Nerven-Mittel.

Nestudar, est Sal hammoniacum. Germ. Salmiac. vid. Sal armoniacum.

Nethalim, Nethalimi, i. e. Epithymum. Germ. Stoltz-Kraut/ Thym-Seiden/ Welscher Quendel.

Netopon, nomen est Unguenti cujusdam odorati, & ex variis Aromatibus mixti, propterea sumtuosi. Qualia erant Mulieroularum Romanarum Unguenta, spicatum, foliatum, comageatum, & susinum, cujus *Hippocr.* passim meminit de Natur. & Morb. Mul.

Neuritica & *Neurotica*, sunt Medicamenta, Nervorum mala auferentia. vid. Nervina.

Neuter, Neutralitas, quoq; à Chymicis describitur, quôd sit neutraliter media Dispositio vel Mediocritas, in qua per Modum medii sese habituant actiones sui Subjecti, ad conservationem Speciei, ex *Lullii* Theorica c. 2. in Vol. IV. Th. Chym. p. 4.

Nezemus, Nezemusi, i. e. Majorana. Germ. Majoran.

Nicarion, vocatur Genus quoddam Collyrii nardini, ex Lacte præparati ad multa Oculorum vitia perutile, cujus descriptio habetur apud *Aëtium* lib. 7. cap. ultim. Cit. *Gorr.*

Niccolus, est Nomen Gemmæ apud *Chiocc.* in Muf. Calc. Sect. 1. p. 212.

Nicon item *Ninon*, Barbaris vocatum fuisse Helleborum testatur *C. Rayes Camp. El.* p. 63. n. 45.

Nicotiana, *Hyoscyamus peruvianus, Petum, Torna bona*, vid. Herbas.

Nidus Hirundinum, Germ. Schwalben-Nest/ usurpatur ad Emplastrum de Nido Hirundinum.

Nigella, Gith, Germ. Schwartzer Kümmel. vid. Semen Nigellæ.

Niger Henricus, vid. Piger Henricus, vel Athanor, seu Fornax acida vel acediæ Furnus.

Niger, Nigredo, de Nigredine Mercurii fixa, leg. *Libav.* S. A. Ch. lib. 3. c. 15. in opere Lapidis Philosophici. Nigredo Corvina quid sit, vid. apud eundem Tom. II. Oper. pag. 98. 368. 405. 407. &c.

Nigrifi-

Nigrificatio, dicitur illa ipsa Operatio &c.

Nihil, Nihilum album, Germ. Nichts/ Weiß nichts/ Galmeyen-Flug/ opponitur alicui sivè Materiæ. Idem propriè quod non Ens; Etenim, quod verè non est, nihil est: & contra quod nihil est, verè non est. *Th. Ch.* Vol. I. pag. 240. De Nihilo triplici Crolliano, Deali, Negativo, & Privativo, epicrisin *Libav.* vid. Tom. IV. Oper. pag. 83. Nil, Nihil & Nihilum album, vid. Pompholyx.

Nil Cinereum, seu *Gryseum*, vid. Spodium Græcorum seu Metallicum.

Niliacum, epitheton Mellis, idem notans, quod Atticum, vel Hymettium & principem tenet locum in Medicina, ex *Dioscor. Keucben. ad Sammon.* pag. 158.

Nimbus, idem quod Imber, vid. Imber. Nimbos ex tonitru fracedine decussos, fertiles testatur experientia, & cum hac *Helmontius*, Tr. Imago ferment. n. 33.

Niphetos, dicitur Nix, confertim & cum impetu irruens, sivè nives confertæ, apud *Hippocr.* lib. 4. Epid. III. 8. *Jung. Foes.* p. 432.

Nitedula, Cicindula, Lampyris, Noctiluca, Insectum est alatum in tenebris △nis modo lucens. Vulgò Vermiculus St. Johannis, cujus splendoris causam in humorem diaphanum, quem in Alvo continet, referunt. vid. *Aldro.* lib. 4. de Insectis c. 8. & *Schrœd.*

Nitialia, est Nomen Stellæ apud *Parac.* quam cum ⊖le Vitrioli ejusd. esse Naturæ, sibi persuasit. Tr. de Podagra &c. *Lex. Brun.*

Nitriales, sunt res omnes adurentes, & in Calcem redigentes, ut Sal Petræ, vel Nitrum, Sulph. &c. *Dorn. Mart. Rul. & Johns.*

Nitriproba, vid. Proba Salis Nitri. Germ. Salpeters-Probe.

Nitron, id est Fex Vitri. *Mart. Rul. & Johns.*

Nitron, Nitrum, Litrum, Sal Baurach, Germ. Niter-Saltz/ Berg-Saltz/ est Species Salis, sivè Sal sulphureum, salso amarum, ex Terra pingui excoctum, *Schrœd.* lib. 3. Cap. 23. ubi integram Nitri historiam, vires, præparandi modos &c. proponit. *Lex. Brun.*

Nitrum Alexandrinum, est Cinis clavellatus ♆. *Mart. Rul. & Johns.*

Nitrum Anodynum, Minerale vitriolatum. Præparatur ex Nitro per Sulph. præparato. Per instillationem ⊸ Vitrioli. Exsiccatum & pulverisatum usui asservetur.

Nitrum Antimoniatum, præparatur ex remanenti ▽a, ab edulcoratione ♁nii Diaphoretici, relicta, philtrata, ad medias evaporata, in loco frigido ad crystallisandum reposita.

Nitrum Antiquorum, vel *veterum*, erat ipsis notissimum, ità nobis ferè incognitum. Et quidem quantum ex Veterum Scriptis colligitur, fuit Sal quoddam nativum, saporis amaricantis, facultatis detersivæ, in Igne non exiliens, sicuti Sal commune, sed in Bullas excrescens, sicuti ⊙ & forsan fixum, atque fusibile. Plura de hoc Nitro Antiquorum legenda sunt apud *Bellonium.* Vel Antiquorum & Dioscoridis Nitrum describitur, leve, roseo colore, aut candido, in foramina dehiscens, perinde quasi spongiosum.

Nitrum artificiale factitium, sicuti ipse Flos Parietis seu Petræ, vel Flos Salis, vid. de illo etiam *Gal.* coquitur hoc ex Sale vel ▽ Salis. *Mart. Rul.*

Nitrum Cachect. chalybeatum, præparatur s. a. ex Vitrioli Martis p. 4. Arcani duplicati p. 5. Nitri purificati p. 7. M. ac in ∴na ad rubedinem calcina. vid. *Fr. Hoffmann.* fol. 345.

Nitrum commune, seu *usuale*, vel *vulgare*, seu *Nitrum petræ*, & *Sal petrosus* triplex est. Primò ex molli & tenuissima Materia, quam exsudant veteres Muri lapidei. Secundò ex Materia, quæ Rupibus, Scopulis, saxisque Montium adhæreseit. Tertiò ex Terra pingui seu putri & salsuginosa, è stabulis & similibus locis, in quibus animalia diu minxerunt, petita, conficitur, & hoc usitatissimum. Germ. Salpeter.

Ⓞtrum cryſtallinum & purum eligendum eſt. Tanto autem purius cenſetur, quanto nimis Salis communis particeps fuerit, quod experiri licet, ſi injiciatur carbonibus candentibus, nihilq; poſt phlogoſin remaneat: Chymicis dicitur Cerberus Chymicus, Sal infernalis, Algali, Anatron, Sal Anderonæ, Baurach, Cabalata, Sal Hermaphroditicum, Hermes, Sal ſulphureus, Serpens terrenus *Baſilio* dicitur, his Signis plerumque notatur: ⦶, ⚎, ♆, T, ⚗, ⚎, ⚎, ⊖, ∇, ⚎, ⚎, ⚎, ⚎, ⚎, ⚎, ⚎, ⚎, ⊓, ⚎, ⚎, ⚎, ⚎, ⚎. *Rulan.* pag. 347. enumerat 6. Genera Nitrorum: I. Armenum. II. Arabath. III. Aphricanum. IV. Romanum. V. Ægyptiacum. VI. Babilonicum. Arabes ſolùm duas Species, primam ſcil. & ſextam celebravêre &c. Plura legenda ſunt apud *Mart. Rul. Lang. Libav. Chiocc. Ettmüll. Schrœd.* & alios.

Nitrum Corallatum, præparatur ex Nitri præp. p. 3. Salis Corallorum p. 1. 2. vel p. æq. in ∇ Roſarum ſeparatim ſoluta, philtrata, mixta & ſ. a. coagulata. Uſui aſſerventur.

Nitrum fixum, præparatur per Fuſionem Nitri in ✢lo & injectionem ſucceſſivè Carbonum particularum, vel pulveriſatorum, usquedum flamma ampliùs non concipiant, eximatur ✢ & in patina terrea optima in Cella humida frigida, ad liqueſcendum, depoſitum, Liquor philtrandus & inſpiſſandus, & hoc erit Nitrum fixum.

Nitrum græcum, eſt Arſenicum. o--o. Germ. Arſenicum. *Mart. Rul.*

Nitrum Hermaphroditicum, præparatur ex Nitr. purificat. & Sal Tart. aa. p. æq. in ∇ Roſarum ſoluta, philtrata, & poſtmodum cryſtalliſata.

Nitrum hodiernum, an conveniat cum Nitro Veterum, dubitatur. Quod ſi verò locum *Plinii* lib. 31. Cap. 10. conſideremus, nulla, aut certè exigua apparebit differentia. *Rhod. ad Scrib.* n. 155.

Nitrum, id eſt Lapis ſalſus vel Sulphur album. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Nitrum perlatum, præparatur ut Nitrum corallatum, ſed loco Corall. Perl.

Nitrum præparatum, præparatur per Fuſionem Nitri in ✢lo, & injectionem parùm ✱ci vel Sulphuris, ut impuritas devoretur. Poſtmodum in tabellulas vel Rotulas ſuper Laminam cupream, vel in Mortarium calefactum effundatur.

Nitrum regeneratum, eſt Nitrum Tartariſatum.

Nitrum rubrum, Nitri rubri meminit *Hippocr.* lib. de Nat. Mulierum xxix. 104. lib. 1. de Morbo Mulierum. cxx. 19. ut & *Galen.* lib. 1. de C. M. S. lib. cap. 8.

Nitrum, Salſugo eſt quædam, ex Urinarum congregationibus in Sal præparata. *Mart. Ruland. & Johnſ.*

Nitrum ſulphuratum, præparatur per Nitri purificati & affuſionem Spir. Sulphuris aa. partes æquales, mixt. & 3bus Cohobiis deſtillat. ad ſiccitatem, usque.

Nitrum tartariſatum, eſt Nitrum regeneratum.

Nitrum vitriolatum, eſt Arcanum duplicatum, vel parari poteſt ex Nitri partibus duabus, ⊚lei Vitrioli p. 1. deſtillatis, ut in Nitro Sulphurato.

Nitrum vitriolatum Gottorpienſe, eſt Arcanum duplex, ſeu duplicatum.

Nitrum uſuale, vel *vulgare*, Sal album, vid. Nitrum commune.

Nix fumans, dicitur Calx viva. ♆. *Keuchen. ad Sammon.* Pag. 244.

Nix, quid ſit, & quale Meteoron, Phyſicorum eſt. Pertinet ad forum Medicum, quatenus vel pertinet inter cauſas Sanitatis & Morborum; vel ad uſum Diæteticum & Pharmaceuticum transfertur. Illud patet ex *Hippocr.* 5. Aphor. 54. junge *Diet.* n. 923. *Jul. Alex.* lib. 17. Sal. Cap. 12. &c. & alibi. Germ. Schnee. *Sign.* O, ♀.

Nixa, i. e. Sebeſten. Germ. Bruſt-Beer. *Sylvat.*

N*ixe*, eſt Amylum. Germ. Stärck-Meel.

No*ac*, No*as*, *Chaleos* & *Kalcos*, id eſt Æs, Cuprum ♀. *Mart. Rul. & Johnſ.*

No*caſit*, id eſt Cribrum, vel Vas perforatum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

No*chat*, *Neuchat*, & *Neuchor*, eſt Venus, Æs. ♀. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Noctidiale, hoc est Spacium Noctis & Diei ♂ ♀. sive 24. Horarum, *Gal.* de Septim. part. tit. 1.

Noctiluca, idem quod *Cicindela*, de Animalculo noctu lucente, Indico, Cocujo dicto, Consule *Th. Chym.* Vol. vj. pag. 95. vid. Nitedula.

Noctua, dicitur Avis, noctu maximè videns, diurnam verò lucem non perferens. *vid. Aldrov. Galen. Schrœd.* & alii.

Nodar, id est Antimonium. ♁. Germ. Spieß-Glaß. *Sylvat.*

Nodosa Radix fœtida, est Radix Scrophulariæ. Germ. Braun-Wurtzel.

Nodulus, *Nodus*, *Ganglion*, notat Sacculum vel Marsupiolum ex Linteo, vel Serico alb. vel rubr. Medicamentis Morbo convenientibus impletum, quod Cantharo Cerevisiæ aut Vini pleno, inditur, cujus Essentia seu Tinctura ægris propinatur. Germ. Kräuter-Säcklein. *Lex. Brun.*

Nodulus seu *Nodus*, quoque accipitur pro Globulo rotundo, Glandis vel Suppositoriorum usum obtinente. *Wecker. Antidot.* Gen. lib. I. cap. 49.

Nodus Hystericus, præparatur ex Assa fœtida, Castor. Ruth. Oleo Succini & aliis conven. ex serico rubro fiat Nodus rotundus cum Bacillo annexo. Germ. Mutter-Knopff.

Noera, id est Coopertorium Vasis destillatorii *Mart. Rul. & Johns.*

Noli me tangere, est Cucumis anguinus. vid. Rad. Cucumeris Asinini. Germ. Esels-Kürbis-Wurtzel.

Noma, est Epitheton Columbarum, quæ in Montibus degunt. *Galen.* lib. 10.

Non ens, idem quod Nihil, cujus nullus Conceptus, nulla Scientia, cùm non habeat sui Speciem, sub qua se repræsentet. Quænam sint non Entia Chymica, lege apud. *Rolfinck. Chymiæ* lib. 6. cap. 3. seq. Quamvis *Beckerus* & *Langellottus* eum refutare ausi sint. Jlle in Supplemento in Physicam subterraneam; hic verò in Epistola quadam ad *Nat. Curios.* in Eph. N. C. Ann. III. Observ. LIX. &c.

Nora, id est Calx. ω, item quodlibet Sal, item Nitrum. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Nosocomium, dicitur Locus, in quo Ægri curantur. *Lex. Brunn.*

Nosodochium, idem quod Nosocomion vel Nosocomium, vulgò Hospitale; de quo lege *Dieter. Jatr.* pag. 444.

Noster, dicitur Spagyricis de Metallis Philosophicis, v. gr. Aurum nostrum est Elixir rubrum, & album est Argentum nostrum. &c.

Nostoch, dicitur Jaculum alicujus Stellæ, vel potius ejus Repurgatione dejectum quid in Terram. Invenitur potissimum Juniò, Juliò & Augustò, super latos Campos, vel in Pratis, instar Fungi magni, vel Spongiæ foraminosum quid & leve, tendens in fulvum & ravum Colorem & ut coagulatum jus tactum contremescit. Sunt qui per *Nostoch* Ceram intelligunt metaphoricè. Dorn. *Mart. Ru. & Johns. Paracels.* jungit cum Terniabin, & vocat Mansiones rerum supra cœlestium, lib. 4. de vita longâ, cap. 8.

Nostos, dicitur Dulcedo & Suavitas Ciborum, vid. *Hippocr. & Foes.*

Novilunium, olim dicebatur prima Dies Mensis, sive Calendæ. Hodieq; verò de Conjunctione Solis & Lunæ accipi solet. vid. *Paracelsum.*

Nox, tempus illud notat, quo Sol infra Horizontem nostrum sese abscondit. Hanc Ægris plerumque esse graviorem, quàm diem non solùm in Crisibus, sed & communiter, egregriè declaravit. *Diet.* & *Hippocrates.* Sign. ♀, ♀, V, ♄, ♋, ⊏, ⊓, O.

Nuba, id est Cuprum. ♀. Germ. Kupffer. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Nuba quoque Mannæ & Terniabin Species est, roseo Colore, qualis in Hibernia utplurimum cadit. *Paracels.* Schola in lib. 4. &c.

Nucamentum Abietis, squamatim compactum. Germ. Ein Tannen-Zapff.

Nucista, Germ. Muscaten-Nuß / vid. Nux Moschata, sive Myristica.

Nuclei Palmarum, Germ. Palmen-Nüß / oder Datteln. vid Dactylus.

Nuclei Pineæ, *Strobili*, & *Pistaciæ*, vid. Nux Pin. & Pistac.

Nucleus, propriè significat Fructum Arborum, & est Semen Corticibus inclusum, ut Nuclei Avellan. Cerasorum, Morellorum & Persicorum &c. vel etiam alia Grana, v. gr Grana Mali Punici dicuntur Nuclei. *Hippocr.* & *Dioscorid.* vel etiam Officula Mespilorum, Palmularum. &c.

Nudolf, i. e. Ceterach, seu Scolopendrium verum. Germ. Miltz-Kraut. *Sylv.*

Nuhar, *Naaz*, & *Nuaz*, id est Venus, Æs, vel Cuprum. ♀. *Mart. Rul.* & *Johns.*

N. n: N°. & n°. est Signum Medicum, in Remediorum Formulis designat Numerum, ex. gr. ℞. Baccarum Lauri No. iij. hoc est Numero tres, vel Dactylorum, Jujubarum aa n. ix. hoc est ana Numero novem.

Nummularia, Germ. Geel Schlangen-Kraut/ oder Pfennigs-Kraut/ vid. Herb.

Nummus vomitivus, præparatur ut & Annulus & Poculum ex Vitro ♁ nii.

Numus, id est Plumbum ♄. Germ. Bley-Schwartz.

Nusiadat, & *Nusiadal*, id est Armoniacum. *Mart. Rul.* Nusiadat. *Johnsonus.*

Nustum, *Paracelso* dicitur partim in genere Pinguedo, Flos Lactis, Portio butyrosa supernatans, partim in specie hujusmodi Pinguedo in ▭na supernatans. &c.

Nutricatio, idem est quod Nutritio.

Nutrimentum, idem est quod Alimentum, Nutrimentum Lapidis Philosophici, quale sit, vid. *Libav.* Oper. libr. II. pag. 403. 405. & 431. &c.

Nutritio, Species quædam est incrassationis, aut potius augmentationis, uti videre est in conficiendo Unguento nutrito, in Aloë, aliisque rebus. Germ. Ernehrung/ Erhaltung. vid. Imbibitio & Inceratio.

Nutrix, quid Nutrix Chymica sit, videlicet peculiaris Terra, Virgo dicta, vid. *Theat. Chym.* Vol. I. pag. 201. 378. &c. *Libav.* Alchym. Pharmac. cap. 31.

Nuttusar, i. e Antimonium. ♁. *Matth. Sylvat.* Cap. 558.

Nux, in genere significat Fructum, qui exteriùs duriori cooperitur Cortice & intus latet Nucleus, qui edendo est.

Nux aromatica, *Nux moschata*, & *Nux muscata*, *Nux odorata*, *Nux myristica*, *Nux stomachica*, *Nux uterina*, *Caryon aromaticum*, *Moschocarya*, *Moschocarydion*, *Nucista*, Germ. Muschaten-Nuß. Duplex habetur, oblonga nempè, quæ & Mas dicitur; alia est rotunda, quæ fœmina, differentiæ gratia, appellatur. Est Fructus Arboris, in Insula Banda & Sumatra, Indiæ Orientalis, crescentis, Proceritatem Arboris Pyri, Folia Persicæ malo breviora, & magis subrotunda, imò & latiora habentis. Fructus appositè Malum Persicum refert: cujus Cortex externus per maturitatem instar Juglandis non tantum dehiscit, sed ab Incolis quoque vescitur. Hôc remotô sequitur Macis, constans ex variis subrubicundis foliolis: hæc item duram corticem investiunt, quæ ipsam Nucem Moschatam inclusam servat. Nuces Moschatæ, seu Nucistæ, involvuntur prius in Calce viva, vel ▽ ♆ infunduntur, antequàm deferuntur. Propter Odoris suavitatem Nuces Moschatæ dictæ, etiamsi Moschum non oleant. Plura lege ap. *Schrœd.* & *Ettm.*

Nux aquatica, seu *palustris*, vid. Tribuli aquatici. Germ. Stachel-Nüß.

Nux Avellana, *Herculea*, *Leptocaria*, *Pontica* & *Prænestina*. Germ. Hasel-Nuß. Sunt hæ Nuces aut domesticæ aut sylvestres: Ex domesticis, aliæ oblongæ aliæ rotundæ: Oblongas præstantiores & gustui gratiores esse constat: Præsertim illas, quæ putamine vehementer rubent, & fractu minimè sunt contumaces.

Nux, seu *Balanus myrepsica*, vid. Nux Myrepsica.

Nux Basilica, est Nux juglans, seu Regia. Germ. Eine welsche Nuß.

Nux Cupressi, *Pila*, *seu Galbulæ Cupressi*, vid. Cupressi Coni.

Nux Græca, est Amygdala. Germ. Mandel. & Nux Thasia. vid. Amygdala.

Nux Heracleotica, vid. Castanea. Germ. Kastanien.

Nux Herculea, *leptocaria*, *pontica* & *prænestina*, vid. Nux Avellana.

Nux Indica condita, *Carya Indica condita*. Germ. Eine eingemachte Indianische Nuß. Nuces Indicæ in India condiuntur, ex qua ad nos transportantur.

Nux Longobardica, Germ. Rothe-Haselnüß/ oder Lampertische Nüß/ oder Ruhr-Nüß.
Nux Leucena Gal. Germ. Kastanien/ vid. Castanea.
NM. Ita notatum, legendum est, Nuces Moschatæ. Germ. Muscaten-Nüß. *Sign.* NM.
Nux Moschata, vid. Nux Aromatica.
Nux Myrepsica, & *Balanus* seu *Glans Myrepsica*, vel Nux ac *Glans unguentaria*. Venit ex Ægyptia, Arabia, Æthiopia, Syria & Barbaria; Fructus est Arboris Tamarisco similis, magnitudine Avellanæ Nucis, intus Nucleum continens pinguem & oleosum, veluti Amygdalæ. *Plinio* dicitur Myrobalanum. Arab. *habel Ben*, vel *Ban*, ab aliis *Granum Ben*, in Officinis *Ben*, Turcis *Hebelben*.
Nux Myristica, *Intiscuta*, est Nux Moschata. Germ. Muscat-Nuß. *Sylvat.*
Nux, vel *Nuces Pineæ mundatæ*, seu *Strobili*, *Conicoccoli*, *Nuces pityides*, *Nuclei Coccali Hipp.* Germ. Gereinigte Zieber-Nüßlein/ Pinien- und Krafft-Nüßlein/ Zieber- und Than-Nüßlein/ Pignoli und Peinien-Kern/ oder Nüßlein. Præstant recentiores, pleni, albi, sicci, vitentur flavi aut pallidi, oleosi & rancidi. Sponte crescunt in Italia, inde ad nos advehuntur. vid. Semen seu Nuclei Pini.
Nux, vel *Nuclei*, seu *Pistaceæ* & *Nuces pistaciæ*, *fistaciæ* & *phistaciæ*, *fistice*, *Nux Listacia*, *Psittacia*, *pistachia*, Germ. Pistacien/ Syrische- oder Welsche Pumper-Nüßlein. Sunt Nuclei duplici vestiti putamine, primò exteriore coriaceo, hinc Lapides. Quod Nucleum proximè continet, Membranulâ rubella circumdatum. Eligendi Nuclei recentes, ponderosi, extrinsecus albidi, intrinsecus virides, non rancidi, in apice aliquantulum patentes. Ex Arabia, Persia, Syria, Venetias importari solent.
Nux Persica, *Juglans* & *Regia*. Germ. Ein welsche Nuß. vid. Nux juglans.
Nux pontica, *Herculea*, *leptocaria*, & *prænestina*, vid. Nux avellana.
Nux Regia, vid. Nux juglans. Germ. Welsche Nuß.
Nux stomachica, vid. Nux aromatica, Moschata seu Muscata.
Nux Tamarisci, est Fructus Tamarisci.
Nux Thasia, *Nux Græca*, vid. Amygdalæ. Germ. Mandeln.
Nux vesicaria Dodon. *Straphilodendros*, vid. Pistacea.
Nux unguentaria, vid. Nux Myrepsica.
Nux vomica, & *Nux metella*. Germ. Krähen-Augen. Crescit in Arabia, & in India Orientali, ubi etiam Fungus Orientalis nominatur.
Nux urbana, *Barbata*, *Longopardica*. Germ. Lompertische Nuß.
Nux uterina, vid. Nux Aromatica seu Moschata.
Nychthemerum, est Tempus, denotans spatium Viginti quatuor horarum ☌ ♀, Dies & Nox. *Lex. Blancardi.*
Nyctalops, præcipua significatio dicitur de iis, qui Noctu meliùs vident, quàm interdiu. *Hippocr.* & *Galen.*
Nycterinos, *Nocturnus*. Germ. Nächtlich/ oder bey Nacht.
Nycteris, vid. Vespertilio. Germ. Fleder-Mäuß/ oder Speck-Mäuß.
Nycticorax, Latinè Corvus nocturnus. An Accipiter nocturnus aut Bubo, aut Ulula, hoc nomine veniat: an in genere omnes nocturnæ Aves rapaces ità vocentur, vid. *Aldrov.*
Nygma, est & Remedii genus, quod Punctio dicitur, & adhibetur Hydropicis, vid. Paracentesis. *Lex. Brun.*
Nygmaticos, à *Galeno* sumitur pro Emplastro contrà Puncturas, lib. 6. de C. M. P. G. cap. 10. in Princ. quemadmodum & hodieq; Empl. Sticticum Crollii, Vernaculè Stich-Pflaster.
Nymphea, vid. Flores Nympheæ. Germ. See-Blumen.
Nymphidica, metaphoricè Spiritus Aquarum solventium in arte dici possunt. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Nysadir, *Nestudar*, *Nusiadat* & *Nussiadai*, id est Sal armoniacus. ✱. Germ. Salmiax. *Mart. Ruland.* & *Johns.*

Nysæ, est Sal Hammoniacum. Germ. Salmiac. ✱. vid. Sal armoniacum.
Nyx, idem est quòd Nox. Germ. Die Nacht. vid. Nox. *Lex. Brun.*
Nyxis, idem est quòd Punctura, vid. Nygma. *Lex. Brun.*

O.

O Simplex, Chymicis denotat Alumen, & Nox, ac Oleum coctum, impositô Circulô majori, nimirum, ⊚. Albumen Ovi, & Circulo minori ◎ Oleum destillatum, seu Oleum Tartari denotat, affixa litera F. ut OF, Alumen fæcum, & litera C. ut OC, Alumen catinum significat. Oc si in superficie semi Lunula imposita nimirum ♉, Aquam vitæ & Taurum denotat. Si Linea per totum, ut ⌀ Massam significat. Verum si triplex, fuerit, in basi nempe duo, & in superficie unum, sic ₒᵒₒ, Oleum significat. Si Diametrum habeat, à dextris ad sinistrum latus, nempe ⊖, Sal denotat; verùm à superficie ad infimam partem, nempe ⦶, Nitrum erit, in superficie, si aderit Crux, nempè ♁, Antimonium est, sed in infima parte nempè ♀, Cuprum significabit, in superficie semi Lunula recumbens dorso, & in infima parte Crux, nempè ☿, Mercurii erit signum, è Vertice, ad Basin linea, & à dextris Crux, nempè ⊕ Vitriolum denotat, si Crux in medio per totum, nempè ⨁, viride Æris significat, & si hoc Signum, quatuor Punctis in medio Spatii signatum, nempè ⊕ Amalgama denotat, & si in dextris vacui Triangulus adest, nempè ⊘, Argentum significat, & si sagitta per totum nempè ⌀ Argentum pictorium significat, si habet transversim telum, nempè ♂, Mars, Ferrum sivè Chalybs est, si in superficie adest duplex Crux, nempè ⚴, Pulverem denotat, in medio Punctum, nimirum ⊙, Aurum sive Sol est, si litera V imposita est, ut Ⓥ Vinum circulatum significat, impositis tribus Punctis, ut ⊚. Vinum mortuum est, in Circulo tria Puncta, nempè ⊙, Caput Mortuum denotat, quatuor Puncta nimirum ⊙, Calx denotat, item si tres Circuli invicem adhærent, ooo, Calx est &c. ut Characteres demonstrabunt.

Oa & *Oon*, i. e. Ova & Ovum. Germ. Eyer. *Matth. Sylvat.*
Oabelcata, est Cucurbita. Germ. Ein Kolb.
Obac, Raal, est Hammoniacum ✱. Germ. Salmiac / vid. Sal armoniacum.
Obalsimon, i. e. Gummi Hederæ. Germ. Epheu-Gummi.
Obelchera, Obelkara, Onbelcora, est Cucurbita. *Mart. Rul. & Johns.*
Oblatæ laxativæ & *purgantes*, fiunt ex Farina cum Sacchato, & Speciebus purgantibus. Germ. Purgierende Oblaten / oder Hüpen.
Obulus, est nomen Ponderis, & est dimidium Scrupuli ℈ß. & pendet Grana decem. Est sexta Pars Drachmæ Atticæ, continens octo æreos, sivè æreola sex, tres Obuli faciunt Drachmam dimidiam. *Galen.* de Pond. & Mens. cap. 3. lib. 6. *Sign.* ⊏⊐, est Scrup. unus ℈j. seu Grana xx. F, T. sunt Scrup. duo ℈ij. seu *Grana* xL. E, L. sunt Scrup. duo cum dimidio ℈iiß. sive Grana L. Ɔ, V. sunt Grana v. Ƈ, ⅄, X. est Scrup. semis Grana x. sexta Pars Drachmæ. ℈ß.
Obretica & *Obreptica*, sunt Medicamenta, quæ Fastidium tollunt. Germ. Den Eckel stillende Mittel. *Galen.*
Obrizum, est Aurum purum, in Spadiceum Colorem arte calcinatum & pulverisatum. *Dorn. Mart. Rul. & Johns.*
Obsidianum, nomen Vitri, vel Lapidis fusorii, qui & Smaltum vel Schmalthum dicitur, de quo vide plura apud *Plin. Libav. & Cbiocc.* translatum etiam ad Vitrum Antimonii, *Libav.*
Obsona, sunt quæcunq; Cibaria, quæ cum Pane eduntur. *Sylvat.*

Obstruens, epitheton Medicamentorum, quæ meatus & ora Vasarum occludunt, & sensibiles excretiones prohibent; quorum Natura est crassarum partium, terrea, & expers acrimoniæ. *Gorræus.*

Obstupefaciens, vid. Narcotica. *Lex. Brun.*

Obturatio, idem est quod Obstructio. Obturatoria, vocantur illæ Materiæ, quibus Vasa Chymica, vel pharmaceutica, obturantur vel incrustantur. *Libav.* Tom. II.

Ocab, i. e. Sal armoniacum. ⊖ ✱cum. Germ. Armenisch Saltz.

Occasus, Spagyrici quoque in Magisterio Lapidis Philosophici transtulerunt ad nigredinem, quæ est signum Putrefactionis & Solutionis secretæ, quam vocant Occasum Solis, & Initium Artis. *Libav.* Tom. II. Oper. pag. 414.

Occidens, propriè dicitur de Loco, ubi Sol occidit, & sese sub Terram abscondit, visui nostro subducens. Tropicè Chymicis dicitur Occidens Acetum ✛. Germ. Essig. Occidens Stella est Sal armoniacus ✱. Germ. Salmiac. Occidens, Mercurius ☿, Saturnus ♄, Hermaphroditus. Germ. Raben-Kopff. Aqua viva, viscosa. *Mart. Rul. & Johns.*

Occisio, Spiritus Mundi, sive Aqua viva, & in Sal naturæ Conversio, est secretum Calcinationis Sapientum. *Th. Chym.* Vol. vj. pag. 186.

Occultum Scientiæ, est apud Chymicos ☽tum vivum.

Ochema, est Liquor, seu Vehiculum aliquod, quo Medicamenta miscentur & infunduntur. vid. Vehiculum.

Ochra, Terræ species est colore luteô, à quo nomen habet. Duplex habetur: Nativa, sivè Fossilis. Ochra nativa, Ochra, Luteum montanum. Germ. Ocher/ Berg-Geel/ Silber Geel. Olim ex Attica, hodièq; ex Dacia & Hungaria advehitur: altera Factitia, Ochra factitia, Ochra plumbaria, Cerussa Citrina. Germ. Bley-geel/quæ ex Plumbo adusto fit, ✛to extincto, Pictoribus magis usitata. Ochræ Histor. & Usus vid. *Dioscorid. Mart. Rul. Johnson. Schrœd. Libav.* &c.

Ochros, Colorem significat luteum, pallidum, nempè ex candido & flavo permixtum, tantò candidiorem flavo, quanto flavum rubro. *Galen.* cap. 2. de R. V. I. A. t. 22. Penultimâ circumflexâ notat Leguminis genus, Lat. Ervilia, aut Gicera dictum. *Gorræus, Jul. Alex.* Com. in lib. 1. de Al. fac. cap. 25.

Ocob, Ocab, Ocop, Obac, est Sal armoniacum ✱. *Mart. Rul. & Johns.*

Ocularis, sic Ocularia Medicamenta, lib. 4. de C. M. S. L. cap. 4.

Ocularis, seu *Ophthalmica Herba*, vid. Euphrasia, Germ. Augen-Trost.

Oculi Cancrorum, Germ. Krebs-Augen/ oder Krebs-Stein. vid. Lapides Cancrorum.

Oculi, inter Vegetabilia sunt Florum prodromi, indeq; Flores explicabiles & etiam Gemmæ dicuntur, ut Oculi seu Gemmæ Populi &c.

Oculi, seu *Linguæ Serpentum*, Reperiuntur Lapides, Oculis & Linguis Serpentum similes, in Insula Maltha seu Melita, Oculi sunt Coloris lutei, Linguæ verò sunt fuscæ & cinericeæ, & ubertim in tota Insula inveniuntur.

Oculus Araneæ, i. e. Tela Araneæ. Germ. Spinnenwebe.

Oculus Auri & Argenti, apud Chymicos est ☽tum vivum. Germ. Quecksilber. ☿

Oculus Bovis, *Buphthalmum*, Germ. Rinds-Augen. vid. Herbas.

Oculus Leporis, *Avaricia*, *Sanamunda*. vid. Rad. Caryophyll. Germ. Benedicten-Wurtzel.

Oculus Sambuci, est Sambuci Locusta. Germ. Holder-Sprößlein.

Oculus Solis, vid. Matricaria. Germ. Metern.

Oculus Solis Fuchsii, est Cotula fœtida. Germ. Stinckende Chamillen.

Ocymastrum, est Scrophularia, vid. Radices Scrophulariæ.

Ocymum, est Basilicum. Germ. Basilien-Kraut. vid. Herbas.

Odme, idem est quod Odor. Germ. Der Geruch. dicitur Qualitas illa sensibilis, quæ ab alio corpore emanans Naribus percipitur. vid. *Gal. Chiocc*

Muf. *Libav.* Alch. Pharm. Odor, quandoque ipfam Rem odoratam, vel Aroma notat *Rhod.*

Odontalgica, funt Medicamenta Dentium dolores fedantia.

Odontica, funt Medicamenta, quæ adverfus dolores Dentium adhibentur. Germ. Zahn Schmertzen ftillende Mittel. *Lex. Bl.*

Odontotrimma, idem eft quod Dentifricium. *Lex. Brun.*

Odor, Germ. Der Geruch. vid. Odme.

Odorabilis, dicitur de omni re, quæ exhalationes emittere poteft, vel fuaveolentes, vel malè olentes. *Galen.* lib. 1. Cap. 6.

Odoramentum, idem eft, quod Res odorata. In Pharmacevticis defcribitur, quòd fit Medicamentum tàm fimplex, quàm compofitum, quod citra △nis accenfionem fuo odore fpiritus alterare aut reficere poteft. *Weck. Antid. Gen.* Odoramentum, eft Medicamentum odoris gratiâ adhibendum, componitur aliquando ex Ladano, Benzoin, Styrace, Mofcho, Zibetho, aliisq; Aromatibus &c. Germ. Guter Geruch. *Lex. Br.*

Odorifera, funt Medicamenta, quæ per fuum odorem bonum aut fœtidum, Sanitatem inducunt, & morbos expellunt.

Oegi, i. e. Acorus. Germ. Calmuß. *Sylv.*

Oenantharion, epitheton Unguenti alicujus, ob Condituram, quæ odoris & deliciarum gratiâ additur ex Vino & Flore Liliorum parati. *Gorræus.* Duæ Oenanthariorum formulæ habentur apud *Æginetam* lib. 7. cap. 21.

Oenanthe, *Philipendula*, & *Filipendula* & *Saxifraga rubea*, vid. Rad. Filipendulæ. Germ. Rothe Steinbrech-Wurtzel.

Oenarea, epitheton Cineris, qui paratur ex Sarmentis, vel Pampinis Vitis, quæ vocantur Oenara vel Oenarides, *Hipp.* lib. 2. Germ. Weinreben-Asche.

Oenas, Lat. Vinago, dicitur Species Columbæ montanæ, cujus Hiftoriam & ufum tradidit *Aldrov.* lib. 15. Ornithol. cap. 7.

Oeneleon, dicitur Miftura, Vino & Oleo conftans, cujus meminit *Galen.* lib. 1. de C. M. S. L. cap. 8. &c.

Oenodes, *Vinofus*, epitheton Vini generofi, quod multam admittit ▽æ miftionem. vid. *Galen. Caftellus & Linden.* Germ. Ein ftarcker Wein/ der viel Waffer leidet.

Oenagala, Lactis & Vini ãã. partes æquales, vel dicitur Potionis genus, quod ex Lacte & Vino mixtis parabatur, cujus meminit *Hippocr.* lib. 7. Epit. XL. 17. Quidam intelligunt per Oenogalam Vinum Lactei teporis, five tepidum, veluti Lac, quæ verfio etiam à *Lindenio* retenta fuit.

Oenogaron, eft Garum Vino miftum, Garum vinofum, apud *Aëtium.*

Oenoides, eft Vinum dilutum, aut Latex, Vino analogus. *Lex. Bl.*

Oenolæum, eft Vini & Olei admixtio. Germ. Geölter Wein. *Lex. Bl.*

Oenolithus, eft Tartarus. Germ. Weinftein. vid. Tartarum.

Oenomel, eft Mel vinofum, five Mulfum vinofum, vel Mulfum, cui ingreditur Vinum. Nihilq; aliud eft, quám Vinum melle conditum, deliciis magis, quam fanitati deftinatum. *Diofcorid.*

Oenopola, qui Vina vendit, cujus meminit *Linden.* d. L. §. 61. Germ. Ein Weinhändler.

Oenopos, epitheton Coloris, q. Vinofus, qualis eft Uvarum maturefcentium, cum ex rubro nigricant & fplendent, aut in purpuram & nigrum tranfitus fit. Meminit *Hippocr.* lib. 7. Epid. III. 22. & Lib. de Nat. Mul. lib. 6. L. 2. de Morb. Mulierum. IV. 6. *Jung. Foef.* d. l. &c.

Oenos, propriè dicitur Vinum, hoc eft Succus Uvarum maturarum per Expreffionem collectus, per Fermentationem depuratus à fæcibus, atque in doliis vi proprii & nativi caloris perfectè coctus. De eujus natura, differentiis, virtutibus & noxa paffim Veteres & Recenfiores benè multa fcripferunt. vid. *Hippocrat.* lib. 2. *Galenus*, *Foëfius*, *Moræus*, *Willis*, *Schrœderus* lib. 2. cap. 63. Per quandam fimilitudinem alii quoque

Succi officinales expressi & depurati Vina dicuntur, v. gr. Cydoniorum, Granatorum, Citri &c. Idem d. l. cap. 82. Nonnulli quoq; Spiritus à Vino parati appellantur Vina, ut Vinum alcalisatum, circulatum &c. *Libav.* S. A. Ch. lib. 8. cap. 25. Vinum correctum est Alcool Vini. Vinum assatum est, quod Herbarum vires attraxit, vel aliorum, quibus affusum fuit. *Dorn. Mart. Ruland. & Johns.*

Oestrus, propriè dicitur Insectum notissimum, *Tabanus* Veteribus quoque dictum, aculeo duriori in ore armatum, quàm cæteræ Muscæ. vid. *Aldrov.* lib. 3. cap. 4.

Oesopus, vulgò Hyssopus humida dicta, seu succidarum Lanarum Pinguedo, *Plin.* Lana succida, Vellus succidum, *Mart. Ovidius*, Oesypum exponit Succum ab immundo Ovis vellere demptum. *Plin.* libro 29. Sordes sudoremq; Lanis Ovium adhærentem. Versantur itaque non parvo in errore, qui Oesypum interpretantur pro Scybalis & Stercoris pilulis ovium lanæ inhærentibus; cum *Plinius* eodem in loco nomine alio eas donet, videlicet Sordes caudarum in Pilulas contretas appellans. Germ. Fette/unflätige/und schmutzige Wolle am Schaff.

Oesypus, & *Oesypum* & *Isopus*. Germ. Schmutzigte Schaffs-Wolle.

Offa, est Massa vel Maza, vid. Massa. Germ. Ein Taig.

Offic. ità à Medicis præscriptum, seu aliàs notatum, legendum est *Officinalis*, *Officinale*, *Officinalia* seu *Officinalium* &c.

Officina, generaliter omnem Locum significat, ubi aliquid præparatur & elaboratur. Medicis est alia Pharmacevtica, in qua Galenica & alia Medicamenta præparantur, alia est Chymica, in qua Essentiæ vel Tincturæ, ex Animalibus, Mineralibus & Vegetabilibus, in forma varia extrahuntur, dicitur vulgò Laboratorium, à Laborando, vide Laboratorium. Et alia vel tertia est Chirurgica, in qua res ad Chirurgiam pertinentes tractantur. Germ. Eine Werckstatt / Werck-Laden. *Lex. Brun.*

Officium, vocatur id, quod alicui agendum incumbit. Ità Officium hominis est, omni modo, arte, operâ, facultatibus, devincere hominum inter homines societatem &c. *Lex. Brun.*

Offion, idem quod Opium. Eph. N. Cur. A. II. Obs. LXIX.

Offionicos, i. e. Lacerta. Germ. Eydex. *Matth. Sylvat.* p. 158.

Offri, est Gummi Hederæ. Germ. Epheu-Gummi.

Oger, Ogertinum, Ogertum, Paracels. idem quod Ochra, passim in scriptis.

Ois, Latinà Ovis, est Animal quadrupes, lanosum, mansuetum, Lupo inimicum, cujus mas Aries, castratus Vervex, Fœmina strictè Ovis, Pullus Agnus vocatur. vid *Aldrov.* de Quadrupedibus. Germ. Ein Schaff.

Oizatum, Oizezatum, i. e. Anisum. Germ. Aniß. *Steph.*

Ol. ità à Medicis præscriptum, vel aliàs notatum, legendum est Oleum.

Olcaib, i. e. Silex. Germ. Kiesel-Stein. *Sylvat.*

Olea, mendosè pro Holca, vel Golce, id est Drachma, vid. Holce.

Olea, sunt Liquores unctuosi, inflammabiles leves, vel acidi vel salini.

Olea, per Coctionem & Infusionem paranda, Olea hæc tàm simplicia quàm composita Officinis usitatissima sunt. Præparantur incisa & contusa Ingredientia per Infusionem in Oleo Olivarum, & aliquando per additionem alicujus Liquoris convenientis, ▽æ vel Vini, per insolationem vel lenem coctionem ad humiditatis consumptionem.

Olea destillata, quædam per Infusionem & per superiora destillantur, quædam per inferiora nimirum per Retortam, nempè per descensum destillantur.

Olea destillata, rectificantur si misceantur cum ⊖li, vel Sale Tartari, vel alio quodam Sale per Retortam, vel Alembicum humilem in Cineribus, vel in Arena.

Olea destillata, quæ per Retortam ex Mineralibus destillantur, & Acida sunt, Ol. 🜍ris, Ol. ⊕li &c.

Olea soluta, fiunt per Calcinationem & Liquefactionem in Cella frigida & humida, in qua, in sacculo suspensa, per Solutionem, destillant in Vas suppositum, ut Ol. Tartari, Ol. seu Liquor Nitri fixi, &c.

Olea tria stomachica, sunt Ol. Absinthii, Cydoneorum & Mastichinum.

Oleaginosus, dicitur de eo, quod Pinguedinem instar Olei in se continet, ut sunt Amygdalæ, Nuces, Sem Papaveris & alia quædam Semina hujusmodi oleaginosa. Cerebrum gravare, docet *Rolfink*. O. & M. M. S. Lib. 14. Sect. 1. Cap. 23.

Oleamen, Oleamentum, dicitur in genere omne Linimentum mollius ex Oleis paratum. *Scribon*. n. 222.

Oleaster, est Olea sylvestris. Germ. Wilder Oelbaum.

Oleitas, idem quod Pinguedo, Oleitas Rerum in omnibus earum 🜍 est. *Dorn*. in Lexic. *Mart. Rul.* & *Johns.* dicitur & alias Olivitas: cujus tres species recensentur pro conditione triplici Olivarum, apud *C. Hoffm*. lib. 5. V. L. Cap. 3.

Oleosus, idem quod Oleaginosus, Pinguis, *Gal*. 6. Meth. Med. c. 6.

Oleum, vide Elæon, quibus addi possunt, quæ de Oleis Chymicis prolixè tradit *Libav*. S. A. Ch. lib. 8. cap. 17. & *Alch. Pharm*. c. 29. etiam in *Theatr. Chym*. Indicibus. Oleum ex Lacte dicitur Butyrum Græcis, Teste *Linden*. Ex. XVI. §. 119. Oleum est Pinguedo quædam fluida, ex Fructubus aut Seminibus expressa, uti est Oleum Amygdalarum, Olivarum, de Palma Raparum &c. vel est destillatum ex rebus pinguibus, uti ex Cinamomi Corticibus, Caryophyllis, Anisi Semine &c. vel est destillatum, ut Oleum Castorei, Chomomillæ, Jasmini, &c.

Oleum abieginum, est Resina liquida, seu Lachryma Abietis. Germ. Tannen-Hartz.

Oleum acerbum, vid: Ol. crudum. Germ. Unzeitiges Baum-Oel.

Oleum album, est Oleum multoties lotum. *Sylvat.*

Oleum, aliquando sumitur pro Igne, uti à *van Helmont*. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Oleum Alöeticum, ℞. Alöe hepat: ℔j. Myrrhæ ℥ij. Thuris ℥ß. M. destill. per Retort. in ∴na lentô △e. Umbilico illitum purgat.

Oleum Antimonii. Germ. Spießglaß-Oehl. vid. Butyrum Antimonii.

Oleum Aranearum, præparatur per Infusionem, ut Oleum Scorpionum.

Oleum ardens, est Oleum Tartari ad summum gradum correctum. Germ. Corrigirt Weinstein-Oel. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Oleum Arsenici, fit ex Arsenico fixo, vel ex Butyro Arsenici, secundum artem per deliquium.

Oleum ex assatione, fit per siccam Flammam, cum res per se absq; ullo menstruo △neo, calori adhibita Oleum accendit: quod colligetur quovis modo: & fit dupliciter, assatione & combustione.

Oleum Been, Oleum Balanium, Oleum Glandis unguentariæ. Germ. Been-Oehl/ exprimitur ex Nucleis Been.

Oleum cabrinum, i. e. ex Cancris. *Sylvat.*

Oleum Cicinum, i. e. de Cataputia majori, vel de Sisamo sylvestri. *Galen.*

Oleum Colcotharinum, est Oleum è Vitriolo rubeum. Germ. Das rothe Oel aus Vitriol. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Oleum commune, semper sumitur Oleum Olivarum, quod ex Gallia, Hispania, Italia & aliis locis apportatur. Germ. Baum-Oehl. Exprimitur ex fructibus maturis Oleæ. Omphacinum ex immaturis Fructibus expressum est. *Sign*. [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].

Oleum Cosmeticum aliquod. ℞. [symbol] Amygd. amar. ℥iv, [symbol] Tart. ℥ij. Talci ʒß. M. f. a.

Oleum

Oleum crudum, seu *acerbum*, est Oleum ex Olivis immaturis expressum. Germ Baum-Oel von unzeitigen Oliven.

Oleum per Elixationem extractum & excoctum est, quod coquendo extrahitur. *Mart. Rul. & Johns.*

Oleum fixum, est quod è rebus solutis, & ad purum philtratis, per Abstractionem crebram 🜄ni potissimum, ad oleosam consistentiam est redactum. Id enim figere appellatur, è diluta & tenui consistentia, Aquositate abstractâ, vel digestâ, oleosam & stabilem producere. Ideò autem solvi in liquore res necesse est, ut crassis partibus Filtratione segregatis, tenues in humorem deponantur, unde per talem Fixionem reducuntur. Praxis communis est, ut res solvatur in aliquo liquore, adhibitis macerationibus, vel coctionibus, vel deliquio, seu solo seu cum aliis &c. Solutio si quid habet fæcum, colatur, quoad satis: posteà affunditur 🜄, digeritur unà, & abstrahitur iterum, idque repetitur, quousque oleosa consistentia placeat. *Mart. Rul. & Johns.*

Oleum Gremiale, i. e. de Olivis. Germ. Oliven-Oel.

Oleum Jasmini, præparatur in Gallia & Hispania, per infusionem cum Oleo Been, vel Oleo Amygdalarum, & Floribus recentibus Jasmini. s. a.

Oleum, id est △, destillatur unà cum ▽, & quod in fundo relinquitur, Terra est. *Mart. Ruland.*

Oleum de Kemest, i. e. Laurinum. Germ. Lorbeer-Oel.

Oleum Laurinum, Germ. Lohrbeer-Oel / vid. Laurinum Oleum.

Oleum Ligni Heraclii Rulandi Patris, à *Zacharia Brennelio*, adductis rationibus, censetur esse Oleum extractum ex Ligno Guajaco, ut apparet in pag. 117. & 118. ejus Libri de Chymia edit: *Quercetanus* pag. 775. affirmat Oleum Ligni Heraclei *Mart. Rulandi*, quo in suis Centuriis Epilepticos sanitati restituisse, & Dentium dolores sedasse, Oleum fuisse extractum destillatione ex Ligno Buxi, non Guajaci, ut anteà opinabatur. *Johannes Beguinus* in Tyrocinio suo Chymico, sic scribit: Paratur Oleum Heraclinum, ex Corylo dum floret, non aliter, ac Oleum ex ligno Guajaco, & creditur esse utilissimum ad præcavendam Epilepsiam, Dentium dolores sopiendos, & Vermes à Corporibus profligandos. pag. 173. Et huic opinioni, major pars Medicorum assentire videtur. Quidam etiam ∘∸∘ Lign. Ebeni, Querci & Rhodii pro eo utuntur.

Oleum Lineleon, i. e. de Semine Lini. Germ. Lein-Oel.

Oleum Melinum, i. e. de Cydoneis. Germ. Quitten-Oel.

Oleum Metropium, *Ol. ex Nucibus Græcis*, *Ol. Thasium*, est Oleum Amygdalarum. Germ. Mandel-Oel. *Johnsonus.*

Oleum Nucistæ, *Nuc. Moschatarum*, seu *Nucum Aromaticarum*, exprimitur ex Nucibus istis stomachicis optimè contusis, per Saccum linteum fortem s. a. in Prelo calefacto. Germ. Muscat-Oel.

Oleum Ovorum, exprimitur s. a. ex vitellis Ovorum ad duritiem coctis, & in patina ad Oleositatem assatis, per saccum linteum in prelo, seu per prelum usuale. Germ. Eyer-Oel.

Oleum Olivarum, vid. Oleum commune.

Oleum Olivarum, à Salsedine liberatur, vel Olei Olivarum salsedo extrahitur, optimè miscendô Ol. Olivarum, cum Aqua communi dulci, finatur ut aquositas cum salsedine resideat.

Oleum Omphacinum, est Oleum ex fructibus immaturis Oleæ expressum, vid. Oleum commune.

Oleum Palestinum, est Acetum. ✢. Germ. Essig / *Mart. Rul. & Johns.*

Oleum de Palma, Germ. Palmen-Oehl. Exprimitur s. a. ex fructibus arboris Neapolitanæ Palmæ.

Oleum Petræ, & *petræum*, *Petroleon* & *Petroleum*. Germ. Stein-Oel. Dicitur à quibusd

busdam Bitumen liquidum, & Axungia Macrocosmi, estque Liquamen pingue Macrocosmi liquidum, è petris & saxis effluens. In Italiæ Regione Mutinensi stillat candidum & rufum. In Sicilia fontibus innatat. Apud Mejanum Papum in Tractu Parmensi album est. Babylonicum autem in suo fonte flagrare dicitur, secus Italicum. vid. Petrolæon.

Oleum Resinæ, destillatur s. a. ex Resina abietina. Germ. Hartz-Oel.

Oleum Sacchari simplex, fit ex Sacch. Cand. & 🜄 ãã. adurendo Spiritum s. a. ad Syrupi consistentiam. Germ. Zucker-Oel. vid. quoque *Beguinus*.

Oleum Sambuceleon, i. e. de Sambuco. Germ. Hollunder-Oel.

Oleum Saturni, destillatur ex Saccharo Saturni in Retorta per descensum 🜂ne cautissimo. *Sign.* [symbols].

Oleum Sulphuris, sunt Nebulæ à Sulphure præcipitatæ. *Sign.* [symbols].

Oleum Susinum, i. e. de Liliis. Germ. Lilien-Oel.

Oleum Talchi, seu *Talci*, per deliquium fit ex Talci [symbol] fati & Tartari per Nitrum calcinati ãã. partibus æqualibus S. S. S. in Crucibulo cementatis, 🜂nis vi & s. a. per deliq. parat. Germ. Talck-Oehl. Plura apud Authores videnda. *Sign.* [symbols].

Oleum Tartari Sennerti, est [symbol] oliata liquida. *Sign.* [symbols].

Oleum Terræ, est pellucido rubicundum, odoris fortis, Petroleum æmulantis, sed gratioris. Antè paucos annos nobis ex India Orientali allatum est, ubi ex monte quodam effluere dicitur. *Lexic. Blancard.*

Oleum Thasium, *Ol. metropium*, & *Oleum ex Nucibus Græcis*, est Oleum Amygdalarum. Germ. Mandel-Oehl. *Johnson.*

Oleum Vitrioli, quidam ex Vitriolo ad rubedinem calcinato vi 🜂is per Retortam s. a. destillant, quidam ex isto calcinato Vitriolo, additis Silicibus pulverisatis, & s. q. Spir. Vini mixtis, s. a. per Retortam destillant. vid. *Auth. Sign.* [symbols].

Olfactorius, idem quod Olfactilis, dicitur de rebus odoratis, quæ odorem emittunt. vid. Odorabilis. *Lex. Brun.*

Olibanum, seu *Thus Adulterinum*, *Pseudo-Olibanum*. Germ. Bastart-Weyrauch / oder Hertz-Weyrauch.

Olibanum, *Opolibanum*, *Libanotos*, sivè *Thus Libanus*, sive *Libanum*, *Incensum*. Germ. Incens / oder Weyrauch. Thus arbuscula, cujusdam Arboris in Arabia nascentis, Lachryma seu Resina duriuscula, obscurè pellucida, profluens ex Arbore Arabica, quæ, ut ajunt, Lentiscum appositè refert. Genera Thuris traduntur duo: Unum dicitur Olibanum, seu Thus masculum, quod ex albo flavescit limpidumque, pellucidum, pingue ac siccum est, in globulos rotundos singulos, aut Testiculorum figura geminos concretum, ideoq; masculi cognomen accepit. Alterum dicitur Fæmininum magis resinosum ac molle, & citò ardens, quod bonitate Masculo cedit. Ex Alexandria Ægypti copiosum ad nos defertur. Cortex etiam in usu est, debet esse crassus, pinguis odoratus, recens minimè scaber, vid. L. C. Cortex Thuris.

Olibanum corticosum, seu *Thus corticosum*. vid. Cortices Thuris.

Olibanum electum, *Thus masculum*, *Stragonias*, *Olibanum*, seu *Thus Testiculorum*. Germ. Außerlesener Weyrauch. Sunt illa Grana ex albedine citrina Thuris.

Olibrum, i. e. Maiorana. *Sylvat.*

Oligophoros, est Vinum tenue, paucis Spiritibus gaudens.

Olinthi, sunt Ficus parvæ immaturæ. Germ. Unzeitige Feygen.

Oliva, Germ. Oliven / vocatur Fructus Oleæ, ex quo fit Oleum. *Gal.* lib. 2. de S. F. Cap. 7. & l. 2. de Al. fac. cap. 27. Olivarum differentiam vid. etiam apud *Bruyer.* de Re Cibar. L. 11. cap. 36. & vocantur Olivæ Colymbades, Halmades, Olivæ Halipastæ, Halinectiræ, Phtinopores & Nectres.

Olivitas, idem quod Pinguedo, vid. Oleitas.

Olla, vid. Chytra, de modo Ollas parandi, vid. *Willis*, habentur quoq; in Pharmacopœis majores & minores, albæ nigricantes & virides Ollæ, pro Electuariis, Oleis & Unguentis.

Olus

Olus, Germ. Kohl-Kraut/ refertur inter Alimenta è Plantis desumta. vid *Bruyer*. de Re Cibar. lib. 8. Cap. 3. Olus molle dicitur Pulmentarium oleraceum, cùm substantiâ tum effectu molle ac tenerum, quod Ventrem subducit, *Rhod. ad Scribon.* n. 99.

Olus agninum, vid. Plantago minor. Germ. Spitziger Wegerig.
Olus anserinum & leporinum, est Sonchus. Germ. Sonchen Kraut.
Olus aureum, Chrysolachanum, Atriplex, Germ. Melten oder Milten. vid. Herb.
Olus Regium, vid. Arthemisia. Germ. Beyfuß.
Oly, dicitur Pinguedo Metallorum, supernatans menstruo illa solventi. *Mart. Rul. in Lexic.*
Olympicos, dicitur Collyrium magnâ simplicium turbâ constans, ut describit *Ægineta* l. 7. c. 16. Commendatur in Procidentia Oculi & omnibus Ulceribus lib. 1. cap. 22. notante *Gorræo*.
Olympicus Spiritus, est Astrum in Homine, quod effecit, ut Umbram de se præbeat. *Dorn. Mart. Rul. & Johns.*
Olympos, vocatur quoq; modo dictum Collyrium, ap. *Ægin.* Test. *Gorr.*
Olynthos, Ficum immaturam significat, sivè Grossum. *Lex. Brun.*
Olyra, est Species Frumenti, de qua non conveniunt, an sit ipsa Zea, an verò ejus species. *Hesych* descripsit per speciem Seminis mediæ inter frumentum & hordeum naturæ, è *Gal.* d. l. *Gorr.* Latinè Siligo vocatur. *Langius* ad Zeam refert lib. 1. Ep. 56.
Omelysis, Vocabulum est ambiguæ significationis. *Foreſt. Oec.* p. 691. seq. existimat, significari propriè Farinam hordeaceam crudam, ad differentiam Polentæ, quæ torretur. In lata verò significatione notare omnem Farinam crudam. Alii v. g. *Absyrtus* dicunt esse mixtionem quandam Seminis Fœnugræci, Hordei, & Lini Farinarum, æquali pondere. &c.

Omentum, Germ. Ein Netz. Reticulum, sivè Intestinorum Operimentum, est Membrana duplicata, Intestinis instrata, pinguedine & vasis ad instar Retis Piscarii intertexta, Glandulis quoque duabus aut tribus dotata, Ventriculo, Colo & Pancreati annexa, ut Intestina calore suo foveat, utilis: habet Lactea quædam vasa & Lymphatica, item Ductus & Sacculos adiposos perplures, de quibus vid. *Bartholini* Anatomia reformata.

Omma, dicitur Oculus. Germ. Ein Auge/ significat quoque Visum.
Omnium ad Pondus, sive: *ad Pondus omnium*, significat, quod ultimum præscriptum Medicamentum debeat pendere, quantum omnia illa superius præscripta simul. Ex. grat. ℞. Corallorum rubr. Matris Perlarum, Ocul. Cancrorum āā. ʒj. Sacchari albi ad Pondus omnium, nimirum ℥iij. M. Notatur ità: ad p. o.
Omolinon, hoc est Linum crudum, quod ad ustionem faciendam utitur. *Hippoc.* lib. affect. &c.
Omotarichos, latè significat Salsamentum crudum, quo Carnes condiri solent. *Galen.* lib. 5. de C. M. S. L. cap. 1. strictè verò dicitur de Thynnorum salsamento, sive Carne Thynnorum Sale condita, de cujus virtute vid. *Dioscorid.*
Omotion, i. e. Castanea. Germ. Kesten. *Sylvat.*
Omotribes, Epitheton Olei ex Olivis immaturis expressi, q. d. Oleum crudum, hoc est acerbum, refrigerat & adstringit, *Galen.* lib. 8. c. 3.
Omphacis, vocatur cavum illud, ex quo Glandes Quernæ enascuntur, & Coriarii utuntur. *Ægineta* lib. 3. cap. 42. *Plin.* Calicem Glandium, Recentiores Medici Capulam vocant.
Omphacites, est epitheton Vini acerbi, ex Uvis nondum planè maturis parati, quale peculiariter in Lesbo factum, legitur apud *Dioscorid.* lib. 5. cap. 12.
Omphacitis, epitheton Gallæ parvæ tuberosæ, solidæ, nullo foramine perviæ. *Dioscorid.* lib. 1. cap. 146.

Omphacium, est Succus ex Uvis immaturis expressus. *Agresta* Officinis dicitur. Germ. Agrest/ oder unzeitiger Trauben-Most.

Omphacomeli, Potionis conditæ genus ex Succo Uvæ acerbæ, & Melle. Respondet Syrupo de Agresta. Officin. *Gorr.* vid. Dispensatorium Augustanorum & Norimbergense.

Omphalocarpon, *Aspera Lappago*, *Asperugo Plinii* & *Dodon*. *Aparine*. Germ. Kleber-Kraut. vid. Herbas.

Onager, dicitur *Anisus sylvestris*, vid. *Aldrov*. lib. 1. cap 3.

Onbetcora, *Onbelcora*, est Cucurbita, *Johns*. Lex. 2. fol. 6.

Onda, vocatur Inventor omnium Medicamentorum, præsertim v. simplicium, *Paracels*. Præfat. in Libros Bertheoniæ.

Onis, dicitur Stercus asininum, seu Fimus asininus. *Hipp.* & *Fœs*.

Oniscos, vid Asellus, vel Millepedes, vel Porcelliones. &c.

Onocardium, est Carduus fullonum. Germ. Weber-Carten/ vid. Herbas.

Onocrotalus, Latinè Pelicanus, est Avis Palmipes. vid. *Aldrov*.

Ononis, Germ. Heu-Hechel. vid. Rad. Ononidis.

Onopterium minus, est Ruta Muraria seu Parietum. Germ. Mauer Rauthen. vid. Herbas.

Onolosat, *Onolosach*, *Onosai*, *Onoles*, sunt Nomina Ponderis, & est Obolus. *Matth. Sylvat*. p. 159.

Onos, est Asellus, Millepedes, Porcellio. Germ. Keller-Esell.

Onyx, Pharmacevticè significat Conchilii speciem, quæ Blatta Byzantia dicitur, vid. Blatta. *Mart. Rul.* pag. 354. Onychis 8. genera ponit. Prolixiorem Descriptionem hujus vid. apud *Chiocc. Mus.* & apud *Schrœd.*

Oon, Latinè Ovum. Germ. Ein Ey. quid communiter sit, notum est. Nimirum est peculiaris Conceptus in Animalibus, præsertim volatilibus, è Testa, quæ & Cortex & Vestis Ovi vocatur *Keuch*. ad Sam. p. 205. membranis, albumine & vitello constans. Inter Ova, Gallinacea esse usitatissima ad victum & Medicinam, patet ex *Galen*. lib. 3. de Alim. fac. Ovum aureum vernaculè vocatur Antidotus, seu Electuarium de Ovo, cujus Descriptio habetur in Dispensatoriis. Spagyricis, Ovum Philosophorum vocatur Lapis benedictus, seu philosophicus, Ovum Hermetis, quod Ovi formæ Philosophicis Operationibus inservit. *Mart. Rul.* & *Johns*.

Opalus, *Opali*, dicitur Gemma prætiosa, cujus Mater est India; color varius, utpotè in qua Carbunculi tenuior apparet Ignis, & Amethysti fulgens Purpura, & Smaragdi virens Mare; magnitudo ejus Nucis avellanæ. vid. *Mart. Rul.* & *Johns. Chiocc. Mus.*

Operatio, est Labor Chymicis familiaris, qui suos Processus etiam Operationes nuncupant. Ità Medicamentorum in Corpore nostro effecta, appellantur à Medicis Operationes. Ità & Pharmacopœi suas habent Operationes. Germ. Eine Würckung oder Vollbringung eines Wercks. *Lexic. Brun.*

Operculum, dicitur id, quo aliquid tegitur aut occultatur.

Operimethiolim, est Minerarum Spiritus. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johns*.

Opheleo, significat utilitatem affero, juvo, prosum &c.

Ophioglossum, Germ. Natter-Zünglein. vid. Herbas.

Ophis, Latinè idem quod Serpens, nomen generale Animalis reptilis venenati, cujus variæ dantur species, vid. *Aldrov*. Spagyricis, Serpens & Basiliscus Sapientum, dicitur Mercurius sublimatus, ☿ ≏, summo studio. *Th. Chym.* Vol. III. pag. 247. Serpens Spiritus Castitatis, id est Mercurius ☿. *Mart. Rul.* & *Johns*.

Ophites, est Species Marmoris, & Ophites dicitur, tantùm propter Colorem, quià Colore repræsentat Serpentes, vid. Lapides.

Ophthalmica seu *Ocularis herba*, vid. Euphrasia. Germ. Augen-Trost.

Ophthalmica, sunt Medicamenta adversus Oculorum mala.

Opiata & *Opiatum*, sive Electuarium, Medicamentum internum, quod consi-

sistentia opiatæ officinali (ut Theriacæ vel Mithridatio) simile, ex variis rebus Melle vel Syrupo exceptis, in plures Doses est concinnatum. Generaliter sumitur pro omni Electuario, sed specialiter pro iis tantùm, quæ Opium, à quo denominatio, recipiunt, uti pro Diascordio, Mithridatio, Philonio, Theriaca, Requie Nicolai &c.

Opiata, sunt Electuaria Anodyna, vel quæ Opium recipiunt.

Opifex, Opificium, generaliter de omni Artifice vel Opere. Germ. Ein Künstler.

Opii Correctionem, quidam per tostionem præparant, quidam solvendo per ▽am, quidam per ✝, quidam per Succum Cydoneorum, vid. *Langelott.* quidam per Spir. Vin. solvunt, philtrant, & ad consistentiam Extracti coagulant.

Opilare, id est Operire. *Mart. Rul. & Johns. in Lexic.*

Opinis, i. e. Panis non fermentatus; secundum alios, Panis non mundus à Furfure. *Plin.* lib. 22. cap. 25.

Opiologia, id est Opii Descriptio, vid. *Wedelii* Opiologia.

Opisthobares, vocatur Collyrium quoddam, ad asperitates Palpebrarum efficax, cujus Descriptio habetur apud *Aëtium*, lib. 7. ex *Oribasio.*

Opistocheimon, Extrema Hyems, aut Frigus in extrema Hyeme, *Hippocr.* L. de Humor. vij. 12. L. 1. Epit. s. 11. t. 4.

Opium. Germ. Schwartzer Magsamen-Safft/ oder Opium. De hoc observetur, quod sint duo distincti Liquores, Opium & Meconium, quodque ex Papavere ortum. Meconium est Succus ex tota Papaveris Planta expressus, philtratus, inspissatus ac coagulatus. Opium, idem est Succus, sed qui sponte exstillat, vel Lachryma est ex Capitibus Papaveris maturis incisis & sauciatis, qui Solis calore coagulatus, inspissatus, exsiccatus nigricat, & dicitur Opium: Tres enim ejus sunt differentiæ: Datur Opium album, flavescens & nigrum, quæ utut promiscuè possint usurpari, nihilominus Opium nigrum magis est usitatum. Elegans sane & necessarium simplex in Medicina est Opium. Plura lectu digna inveniuntur apud *Baconem de Verulamio, Deodatum, Doringium, Freitagium, Hartmannum, Schillinigium, Schrœderum, Wedelium* & alios.

Opium, separato Sulphure phlogisto, fœtido & immaturo, est Anodynum.

Opium Thebaicum, censetur esse optimum & præstantissimum, quod ex Cairo advehitur, albicatq;, ut etiam vult *Galenus.* Nec minoris virtutis est illud, quod ex Cambaia hodie affertur. Ex Siria verò & Alexandria, & aliis Regionibus allatum, nigrum & minus est. *Beguinus* pag. 238.

Opis, i. e. Capillus Veneris. *Germ.* Frauen-Haar. *Sylvat.*

Opobalsamum, seu *Balsamum*, vel *Lachryma Balsami*, & *Balsamum Judaicum*, ejus Planta frutex est, seu arbuscula, tres Cubitos ad summum alta, folia olens, Rutæ foliis similia. Syriacum dicitur Rutæ folio. Ægyptiacum Lentisci folio. Nascitur sponte in Arabia felici, unde olim in Judæam & hodie in Ægyptum translata, loco quodam occluso, Cayro vicino, quem Mateream vocant, colitur. Ejus fructus dicitur Carpobalsamus; Ramusculi Xylobalsamus; Succus, Opobalsamum. Fructus eligatur recens, plenus, ponderosus, gustu mordax. Ramusculi probantur recentes, tenues & odorati. Ægypti Balassan nominant. Germ. Balsam/oder Juden-Balsam.

Opocalpason, Opocarpason, Succus Arboris Calpasi, Myrrhæ similis, sed venenatus, exitialis & strangulationem inducens. Teste *Galeno*, lib. 1. de Antidotis c. 11. vid. & *Lang.* & *Chiocc. Mus.*

Opochrisma, tale dicitur Unguentum, quasi Ensis aut aliud Instrumentum vulnerans illinatur, vulnus adactum sua sponte sanetur.

Opodæ Medicinæ, sunt Medicinæ, quæ ex Succis fiunt, ut Opium. *Matth. Sylvat.* cap. 567.

Opodeldoch, nomen est Emplastri alicujus Vulnera & Ulcera sanantis: Istius Descriptiones inveniuntur apud *Paracelsum, F. Wurtz, Mindererum*, aliosque

que Authores. Nomen eſt Chymicum fictitium, nihil ſignificans: Species eſt Emplaſtri ſtictici. Ideoq; Germanicis ſonat: Stich=Pflaſter.

Opolibanum, vid. Olibanum. Germ. Weyrauch.

Opopanax, ſeu *Opopanacum*, ſeu *Lachryma Panacis*, & *Kyva*, vel *Ciſt.* Inter Gummi locum habet, & ▽is facilè ſolvitur. Ex vulnerato Caule, Panacis Heraclei, maximè circa Radicem, æſtate gummeus Succus ſpontè concreſcens, effluit, qui *Plinii* multorumq; aliorum judicio, Opopanax eſt, ad uſus plurimos commendatiſſimus, quod indicare videtur Plantæ, ex qua eruitur, nomenclatio: Nam Panax, ſeu Panaces dicitur, quòd omnem morbum & dolorem abigat, vel omnibus Remedia promittat. Hinc Panacea nominatur, *Joh. Rhenodæus*. Probatur amariſſimum, intus candidum aut ſubflavum, foris ad Auri colorem inclinans, læve, pingue, Galbani inſtar lenteſcens, friabile, grave olens, & dum reſolvitur, proprius ad lacteum Liquorem accedens.

Opopyron Laudani, eſt *Paracelſi* Remedium, quo Febris, & ejus Dilatatio pellitur. *Dorn.* in Dict. *Paracelſ.* meminit, vid. *Theoph.* lib. 2.

Opore, duplicem obtinet Significationem. I. Dicitur de certo Anni Tempore, videlicet Extrema Æſtate, ſivè alterâ, vel etiam tertiâ Æſtatis parte; ſecundum varias Veterum diviſiones, *Galen.* lib. I. de Antidot. c. 18. Com. III. de Humor. t. 19. lib. de Cib. bon. & mal. Succ. c. 8. quod nonnulli deſcribunt à Canis ad aretur: Ortum ex Poëtis, *Rolf.* O. ac M. M. Sp. in addendis p. m. 1050. Alii ad ipſum Autumnum referunt. II. Significat ipſos Fructus, dictô tempore maturos, inter quos præcipuè fuerunt Ficus & Uvæ. Interpretes quoq; plerumq; exponere ſolent per Poma. vid. *Hipp.* & *Galenus*.

Oporice, nomen Medicamenti eſt ex Fructibus compoſiti. Fit ad Dyſentericos, Stomachiq; vitia in congio Muſti albi lento vapore decoctis Malis Cotoneis quinq; cum ſuis Seminibus, Punicis totidem, Sorborum Sextario, & pari Menſura ejus, quod *Rhun. Syriacon* vocant, Croci Semuncia, coquitur usque ad craſſitudinem Mellis. vid. *Plin. Gorr.* & *Galenus*.

Oos, Latinè Succus, præſertim Plantarum crudus, ſivè expreſſus, ſivè ſpontè manans vocatur. *Gal. lib. 1.* dicitur quoq; de Silphii vel Laſeris Succo. Ex *Hippocr.* Libro 2. de Morb. XXXIX.

Oppilatio, idem quod Obſtructio, & quidem arcta, notante *Rhod.*

Oppletio, idem eſt quod Repletio & Impletio.

Oprimecbiolum, *Paracelſo* dicitur, omnis Fumus ex Ære. lib. 2.

Ops Metallicum, id eſt Argentum vivum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Opſo, vel *Opſon*, i. e. Salſamentum, Pulmentum. Germ. Ein Brey.

Opt. ità à Medicis præſcript. ſivè aliàs notatum, legendum eſt: Optima ſeu Optimum. &c.

Optica, ſunt Medicamenta, quæ adverſus Oculorum Affectus valent.

Opus, Opera Chymica dicuntur, vel Labores, vel Effectus, qui prodeunt ex Laboribus. Opus trium ♂ ♀ quid vocetur. vid. in *Th. Chym.* Vol. II. pag. 43. Opus Mulierum & Puerorum, Vol. III. pag. 39. Opus Veris, Æſtatis, Autumni, Hyemis, pag. 13. 17. &c. Vol. III.

Ora, Curam ſignificat, Curam gero. vid. *Galen. Hippoc. & Gorr.*

Orale, id eſt Vas. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Orbicularis, vid. Fungus Chyrurgorum. Germ. Boffiſt.

Orbiculi, aliquando idem ſunt in Officinis quod Rotulæ. *Weker.*

Orbis, Homonymon eſt Vocabulum, variisque Rebus tribuitur. Aliquando eſt totus Mundus, & dicitur Orbis Terrarum. Vel eſt etiam Piſcis marini nomen, ob Rotunditatem globoſam Orbis dicti, duriſſimi, vid. *Aldrov.* lib. 4. de Piſcibus Cap. 15.

Orca, nomen Piſcis Cetacei marini, Delphino ſimilis apud *Rondel. & Aldrov.* lib. 1. de Cetis Cap. 6.

Orchilus, eſt Nomen Avis, aliàs Regulus dictæ. vid. *Aldr.* lib. 17.

Orchis,

Orchis, id est Satyrium, vid. Rad. Satyrii. Germ. Stendel-Wurtz.

Orcus, quoque est Ignis subterraneus, quem in medio terræ copiosissimum æstuantissimumque, nonnulli credunt existere, vocatur Orcus, vel Barathrum, *Theat. Ch.* Vol. V. pag. 333.

Ordeum, ponitur sine aspiratione pro Hordeum passim apud antiquos Authores, vid. *Rhod.* in *Lexic. Scribrn.* & *Indic, Gal.*

Ordo, quantùm in Chymicis situm est, in Observatione Ordinis passim inculcatur in eorum Scriptis. Quære in Indice *Th.Ch.* Volum. lib. IV. V. VI.

Oreoselinum, est Apium montanum. Germ. Berg-Peterlein. vid. Rad. Apii mont.

Oreptica, dicuntur, quæ Fastidium Ciborum auferunt. Germ. Den Eckel benehmende Mittel.

Oreselinum, *Apium sativum* seu *verum*, est Petroselinum. Germ. Petersilien. vid. Herbas.

Orgia, Hippocrati idem sunt, quod Arcana, Mysteria &c.

Orichalcum, vid. Aurichalcum. ♀. Germ. Messing. *Lex. Brun.*

Oricia. epitheton Terebinthi ab Orico, Civitate Epiri, juxtà quam nascitur Terebinthus. *Keuchen.* ad *Sammon.* paq. 214.

Oricularis, *Oricularius*, pro Auricularis, dicitur de Clystere, idem de Specillo, apud *Celsum* lib. 7. cap. 26. &c.

Oriens, quoque Spagyricis dicitur Urina ☐. Sal Urinæ, ☐. Vitriolum ⊕. Oleum rubrum, Masculus, Rubinus, Aries. Quæ omnia sunt ænigmata Spagyrica. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Orificium, aliquando denotat Foramina Vasorum, ut Orificium Vitri, Urcei, Pixidis. &c.

Origanum, Germ. Dosten/ oder Wolgemuth. vid. Herbas.

Origanum aquaticum, est Eupatorium *Avic.* Craditum, seu Adulterinum. Germ. Hertz-Klee. vid. Eupatorium Cannabinum.

Origanum Creticum, seu *Heracleoticum*. vid. Herbas.

Origo, idem est quod Initium, sive Principium. Germ. Ein Anfang.

Oriolus, idem quod Picus, Nidum suspendens. vid. *Aldrov.* lib. 12. cap. 39.

Orionius, id est Urinosus, dicitur de Spiritu Urinæ. Unde Orionium *Zwingeri* vocatur, quod est tertius Orionis Spiritus fixus, qui ex crassiore salsioreque parte Lotii evocatur. *Libav.* S. A. Ch. libro 8. Cap. 29.

Oriza, seu *Oryza* & *Oryzum*, *Rixum* & *Rizum*, *Hordeum galaticum*, sive *Risum*. Germ. Reyß. De genere Frugum est, mediocriter alit, & vim quandam adstringendi habet, quâ ventrem modicè sistit, vid. Sem. Orizæ, & *Galen.* lib. 1. de Alsac. c. 17.

Orizeum, idem quod Aurum. ☉. Germ. Gold. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Orizeum foliatum, est Aùrum in tenuissimas Bracteas malleo cusum. Germ. Gold Blädlein. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Orizeum coagulatum, est Aurum in Crocum suum redactum, adminiculo Croci Mercurii. *Mart.* Rul. & *Johns.*

Orizeus Liquor, *Paracelso* dicitur Liquor ex ☉ro coagulato paratus, cujus Descriptio habetur Paragraph. lib. 11. §. 3. &c.

Orminum, seu *Horminum*, Germ. Scharlach. vid. Herbas.

Orns, id est Gallina. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Orobion, significare videtur Ervi Farinam, apud *Hipp.* lib. 1.

Orobo, est Vitrum Metallicum. *Dorn. Mart.* Rul. & *Johns.*

Orobus, vid. Semen Orobi Germ. Erven.

Orodis, i. e. Rosa Canina. *Sylvat.*

Orogamo, est Aurum ☉. Germ. Goldt. *Mart.* Ruland. & *Johnsonus.*

Orphus, vocatur Piscis quidam sivè litttoralis, sivè marinus, vid. *Aldrov.* lib. 2. de Piscibus Cap. 11.

Orrhopissa, est Picis liquidæ serosum Excrementum, Picis veluti Serùm, hoc legitur apud *Hippocr.* lib. de Ulcer. IX. 12.

Orrbos, Latinè Serum, id est, ▽sa portio Lactis & Sanguinis, vid. *Hippoc.*

Orthodoron, Mensura est apud Græcos, quâ Rerum intervalla metiuntur. Latinè Rectus Palmus dici potest. *Gorræus.*

Ortus, præter alias significationes, in opere Lapidis Philosophici Ortus Solis mysticus dicitur, quando ex caligine & nigredine paulatim fit mutatio in albedinem. Lib. Tom 2. Oper. pag. 142.

Ortygometra, est Coturnix grandior, unde & vernaculè Rex Coturnicum vocatur. Nomen Ovis. vid. *Aldrov.* lib. 13. cap. 23.

Orvala, Orminum, Horminum, Scarlea, Sclarea. Germ. Scharlach-Kraut. vid. Herb. Hormini.

Orvietanus, seu *Orvietanum*, dicitur esse Cognomen alicujus Agyrtæ, vel Circumforanei, aliàs *Hieronymus Ferrantes* dicti, qui inventione alicujus Antidoti singularis, vel Electuarii Alexipharmaci claruit, contra omnia venena. Is enim primus ausus fuit publico foro deglutire, ignatum sibi quodlibet Toxicum. Vulgò vocatur Orvietaan. vid. *Helmont. Hippoc. Redivivus*, & *Rhod. ad Scrib.* & *Rolf.* Descript. Electuari. vid. apud *Schrœd.* lib. 2. cap. 51.

Oryza, Risum, Germ. Reyß. vid. Oriza.

Os, Ossis, Germ. Bein / in usu Pharmacevtico aliquando Ossa sunt uti Ossa, seu Crania humana. Germ. Menschen-Bein / oder Menschen-Hirn-Schalen. Ossa seu Cornua Alcis, Cervi. Germ. Elends- oder Hirschhorn. Dentes Apri. Germ. Wilde Schweins-Zähn. Ossa de Corde Cervi. Germ. Bein von Hirsch-Hertz. Ossa seu Tali Leporini. Germ. Hasen-Sprung. Ossa Sepiæ. Germ. Fisch-Bein.

Os Balistæ, Calcaneum, vid. Astragalus, seu Talus Leporinus. Germ. Hasensprung.

Oscieum, est Apium. Germ. Eppig. *Johns.* 2. *Lex.* fol. 6.

Osme, idem quod Odme, seu Odor. Germ. Der Geruch. vid. Odme.

Osmundi Aphaca, & *Aphace, Vitia sylvestris*, Germ. Wilde Wicken / oder St. Christophers-Kraut.

Osoac, est Argentum vivum. ☿. Germ. Quecksilber.

Osoror, idem est quod Opium. *Mart. Rul. & Johns.*

Osphresis, idem est quod Odoratus, Odor. Germ. Der Geruch. *Lex. Brun.*

Osprion, significat Legumen. vid. *Hipp. & Galen.* aliquando Fabam.

Ossa de Corde Cervi, seu *Cartilagines Cordium Cervorum.* Germ. Hirsch-Hertz-Bein. Inveniuntur etiam in Cordibus Taurorum talia Ossa. Est arteriarum in Basi Cordis concursus, qui cum Ætate & imprimis turgescentiæ tempore durior fit, & in Os degenerat. vid. *Authores.*

Ossa Dactylorum, Germ. Dattel-Kern. vid. Dactylus.

Ossa Paralleli, est universale Medicamentum in Podagra. *Dorn. M. Rul. Johns.*

Ossa, seu Os sepiæ, Piscis Sepiæ, Os candidum, Testa Sepiæ. Superiori autem fungosâ, quasi Medullâ ejusdem Coloris repletum. &c. Germ. Fischbein / Blackfisch / Black-Küttel / ad Dentifricia usurpatur. Capiuntur in Gallia, & aliis locis.

Ossa, seu *Ossicula*, suntq; duri & lapidei Cortices, qui Nucleos circumdant, ut Cortices Amygdalarum amarum, dulcium, Persicarum, Pinearum &c. Germ. Kern-Schalen.

Ossifraga, est nomen Avis ferè ad Aquilas pertinentis. vid. *Aldrov.*

Ossifragus, est Nomen Lapidis Ostiocollæ, vid. Lapis Ostiocollæ.

Ostiocolla, Germ. Beinbruch. vid. Lapis Ostiocolla.

Osteon, Ostum, & Ostun, ferè idem est quod Orificium. *Lexic. Brun.*

Osteritium, Asteritium, Ostritium & *Ostrutium.* Germ. Meister-Wurtz.

Ostracitis, Species Cadmiæ factitiæ est, quæ in Fornacum locis humilioribus ex crassa materia fit, & superficie testam repræsentat. *Gorræus.* vid. Cadmia.

Ostracium Indicum, Conchula Indica, Conchilii Indici operculum. Germ. Indianische Muschel-Schale. vid. Blatta Bizantia.

Ostracodermon, dicitur omne Animal, cui pro cute testa est. *Galen.* lib. 1. de Al. fac. c. 1. & l. 3. cap. 33. Testaceum. vid. *Aldrov.* lib. 3.

Ostracon, significat Testam figulinam, cujus usus etiam est in Medicina, præsertim ad Fotum. *Hipp.* lib. 2. de Morb. XLIV. hinc Vasa figulina & testacea vocantur. vid. *Hippocr.*

Ostrea, Ostreum. Germ. Austern. Est species Animalis testacei, estq; Concha marina, ex genere rotundarum. Quarum usus hodieq; adhuc viget in mensis lautioribus. vid. Willis, Tract. An. Brut. P. L. Cap. 3. &c.

Ostreorum Conchæ, seu *Testæ*. Germ. Auster-Muscheln oder Schalen.

Ostrites, id est Osteocolla. Germ. Beinbruch. vid. Lapides:

Ostritium, idem quod Ostrutium, Germ. Meister-Wurtz. vid. Radices.

Ostrutium transplantatum, id est Angelica vid. Radices.

Ostum, Ostun, & *Osteon*, ferè idem est, quod Orificium. *Lex. Brun.*

Osyris, Linaria, seu *Herba Urinalis*, Germ. Lein-Kraut. vid. Herbas.

Otap, est Sal Armoniacus ✱ rubificatus per ▽am Vitrioli rubei, *Johns. Lex.* 2.

Othan, & *Othari*, est Mercurius Philosophorum. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Othode, i. e. Serum Lactis. Germ. Milch-Raum. *Sylvat.*

Otica, sunt Medicamenta, adversus Aurium Morbos. *Lex. Brun.*

Oticos, dicitur de eo, quod ad Aures pertinet, Clyster auricularis & Medicamentum auriculare. *Gorræus.*

Otis, nomen est Avis in Thracia & Macedonia frequentis, quæ aliàs Gradipes & Avis tarda vocatur. vid. *Aldrov.* lib. 13. c. 12.

Otus, Avis dicitur Noctuæ similis, Pinnulas circa Aures habens. Dicitur & Asio. vid. *Aldrov.* lib. 8. Ornithol. cap. 3.

Ova, sunt prima omnium Animalium & Vegetabilium Rudimenta: In iis enim continetur Hominis, Brutorum, ut & Vegetabilium primum Stigma, quodq; magis & magis solidescens suum producibile producit. *Lex. Blan.*

Ova Ranarum, Germ. Froschleich. vid. Sperma Ranarum.

Ovatus, est Fungus rotundus vel semirotundus & incertæ magnitudinis, nascitur in Campis desertis, nullum habens Pediculum, intus spongiosus, & si recens, aquam continet: Siccatus verò spongiosam, & pulverulentam continet Materiam instar Ochræ. Extus Pelliculâ obducitur ejusdem ferè Coloris: Utuntur Chyrurgi in sanguine sistendo. Germ. Bufist / Weiber-fist / Barbierer-Schwamm zum Bluth stillen. vid. Fungus Chyrurgorum.

Ovi albor & *album*, est Albumen Ovi, seu candidum Ovorum, Clareta, seu Leucoma & Leucon Ovi. Germ. Eyerweiß. ♈. *Mart. Rul.*

Ovis, Germ. Ein Schaff. vid. Ovis.

Ovorum putamina, sunt Ovorum Testæ. Germ. Eyer-Schalen.

Ovorum testæ, ex quibus Pulli exclusi sunt. Germ. Eyer-Schalen / woraus junge Hühnlein im Brüten geschloffen sind.

Ovum. ⊏⊃, O. Germ. Ein Ey. vid. Oon.

Ovum aureum, est Antidotus seu Electuarium de Ovo.

Ovum Chymicum, est Lapis Benedictus. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Ovum Perdicum, vid. Perdix. Germ. Ein Rebhuhn-Ey.

Ovum Philosophorum, Chymicum, seu *Hermetis*, est quod Ovi formæ, Philosophicis Operationibus inservit. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Ovum Struthio Cameli. Germ. Strauffen-Ey. Ovum est Avis maximæ, exoticæ & celebris. Ova ista in magna copia in Africa in ∴na calida inveniuntur.

Oxalis, id est Acetosa. Germ. Sauerampffer. vid. Herbas.

Oxalis rotunda, *Sativa franca rotundi folia*, Germ. Spannischer Sauerampffer.

Oxalme, Mistura ex ✙to & Sale parata, cujus meminit *Diosc.* & *Galen.* vocatur etiam Muria acida, vid. *Theatr. Chymic.* est Conditura Brassicæ. *Forest.* lib. 4. *Chyrurg. observ.* 3. Schol.

Oxeleon & *Oxeleum*, est Mixtio ✙ti cum Oleo. Germ. Essig mit Oehl vermischt. vid: *Galenus* & *Forestus.*

Oxinos, Vinum dicitur quod coacuit aliquatenus, non tamen perfectè in ✙tum conversum est, Latinè Vappa. *Linden.*

Oxot, est Vinum acidum, Acetum, Oleum palestinum ✙. Germ. Essig. vid. *Linden.* & *C. Hoffm.*

 Oxy-

Oxy, id est Acutum. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Oxyacanthæ, ſeu Creſpinus Fructus, vid. Berberes. Germ. Saurach.

Oxybaphon, idem quod Acetabulum, eſt Nomen Menſuræ. vid. Acetabulum, & Cotyle. *C. Hoffm.*

Oxycraton, & *Oxycratum*, Latine Poſca, vel Puſca, eſt Compoſitio ex ▽a & ✠to. vid. *Galen. & Rhod.* ad *Scribon.*

Oxycroceum, eſt Emplaſtri cujusdam nomen, quod ex Croco & Aceto aliquando etiam cum ▽ mixtum, Pice aliisq; Rebus compoſitum. Germ. Saffran-Pflaſter. vid. *Galen. & Rhod.* ad *Scribon.*

Oxyderces, *Oxydorcious*, id eſt Viſûs aciem promovens.

Oxygala, eſt Lac acidum, de quo legatur *Galen.* lib. 3. de Al. fac. c. 16.

Oxygaron, *Garum acidum*, hoc eſt Garum cum Aceto mixtum, ſpecies Embammatis vel Intinctûs, Opſonii loco, ad Piſces olim adhibiti, quemadmodum Oxelæogarum, quando unà cum Aceto & Oleo admiſcebatur. vid. *Gorr. Jul. Alex.* Oxygarum purgans tradidit *Aët.* lib. 3. cap. 86.

Oxyglici, eſt quaſi Mulſa acida, vel Acetum Mulſum dulce; parabatur ex Favis dulciſſimis ▽ â maceratis & decoctis. *Gal.*

Oxylapathum, Germ. Grindt-Wurtzel. vid. Rad. Lapathi acuti.

Oxylapathum Galeni, *Oxalis*, *Anaxyris*, eſt Acetoſa. Germ. Sauerampffer. vid. Herbas.

Oxilipes, Epitheton Panis, cui exiguum ✠ti affuſum eſt; Panis acidus. Ventrem ſiſtit. Meminit *Gal.* lib. 8. & *Jul. Alex.*

Oxymalium, i. e. Ceruſſa. Germ. Bleyweiß.

Oxymel, eſt Compoſitio in forma Syrupi ex Aceto & Melle facta. Germ. Eſſig-Meth. Acetum mulſum, vel accommodatius Mulſum acidum, Potio vetuſtiſſima certa ex Aceto, ▽a & Melle parata, quæ etiam antè *Hippocratis* tempora in Sanitatis uſum venit. Dividitur in ſimplex & compoſitum, Helleboratum & Scylliticum. vid. Diſpenſatoria.

Oxymyrſine, *Spina Marina* & *murina*, *Myrtus acuta* & *ſylveſtris*, vid. Rad. Bruſci. Germ. Mäußdorn-Wurtzel.

Oxyngion, ſignificat Axungiam, ſivè Adipem. vid. *Dioſcorid. & Gorr.*

Oxynitron, nomen eſt Emplaſtri Ruptorii, cujus Deſcriptio habetur apud *Aëtium* lib. 15. cap. 17. allegante *Gorræo.*

Oxyporon, vocatur Medicamentum facilè penetrans & permeans, viresque exerens, qualia ſunt tenuium partium, ut Salina, Volatilia, Spirituoſa. Huc pertinent & pleraque Chymica. &c.

Oxyrrhingus, eſt nomen Piſcis. vid. Sturio. *Lexic. Brunouis.*

Oxyrrhodinon, & *Oxyrrhodinum*, eſt ✠ Roſarum. Germ. Roſen-Eſſig. Significat etiam Medicamentum ex Aceto & ⊙leo roſaceo paratum. vid. *Morell. Schrœd.* & *Rhod.* ad *Scribon.*

Oxyrocroceum, eſt Emplaſtrum compoſitum ex Aceto & Croco. *Sylvat.*

Oxys, id eſt Acidum, Acutum. Germ. Sauer und ſcharff.

Oxys Plinii, *Oxytriphyllon*, *Panis Cuculi*, *Alleluja*, *Acetoſella.* Germ. Saurer Klee. vid. Herbas.

Oxyſaccharum, eſt Compoſitio ex Aceto & Saccharo, ut & Oxyſaccharum compoſitum & ſimplex &c. Nonnunquam in Aceto prius infunditur Vitrum Antimonii, & tunc dicitur Oxyſaccharum emeticum, aliquando Scylla & tunc appellatur Oxyſaccharum Scylliticum. Germ. 1. Eſſig-Safft/ 2. Brech-Safft. 3. Meer-Zwiebel-Safft.

Oxyſal Diaphoreticum, præparatur ex Sale Card. bened. & Aceto, in cujus loco Terra foliata Tartari poteſt uſurpari.

Oxytriphyllon, *Alleluja*, *Jujula.* Germ. Saurer Klee. vid. Herbas.

Ozana, nomen eſt Piſcis, & potiùs Polypi. vid. *Aldrov.* lib. 1.

Ozeman, id eſt Albumen Ovorum ♈. Germ. Eyerweiß. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Ozialmon, i. e. Acetum & Sal. ✠ & ⊖. *Sylvat.*

Ozo, ideſt Arſenicum. o---o. Germ. Arſenick.
Ozonab, i. e. Vitellum Ovi. Germ. Eyerdottern.
Ozos, vocatur Ramus Arboris, vel ejus veluti Brachium. *Theophraſt*, lib. 5. Hiſt. Plant. cap. 3.

P.

P Simpliciter à Medicis ſivè aliàs notatum, legendum eſt: Pugillus, quemadmodum hoc patet ex *Morello*, *Schrœd.* & aliis &c. vid. Pugillus.

P.æ. vel *Part. æq.* ita notatum, legendum eſt: Partes æquales. Germ. Gleiche Theile/ oder eins so viel als das andere.

Pabulum Anſerinum, Morſus Gallinæ, Alſine. Germ. Hüner-Darm/ Hüner-Salm. vid. Herbas.

Pabulum Camelorum, *Fœnum Camelorum*, *Juncus odoratus*, vid. Schænanthum. Germ. Kameel-Heu.

Paccianum, Species eſt Collyrii apud *Aëtium* lib. 7.

Pachne, vid. Pruina, ſeu Pruinum. *Lex. Brun.*

Pachuntica, ſunt Medicamenta Incraſſantia, craſſis, ramoſisq; partibus prædita, quæ dum Succis tenuioribus permiſcentur, partes eorum conjungendo & inter ſeſe connectendo, craſſiorem & ſtabiliorem conſiſtentiam ipſis tribuunt, ut Amygdala, Amylum, Bolus Armen. Nymphæa. &c. Germ. Verdückerende Mittel. *Lex. Blanc.*

Pædicos, præter alias Significationes, eſt & nomen Cataplaſmatis. vid. *Gal.* l. 4.

Pæpale, Pars dicitur Farinæ tenuiſſima, Flos ipſe Polentæ, Pollen. *Gorræus.*

Pagrus vel Phagrus, vocatur Piſcis. q. d. Vorax littoralis. vid. *Aldrov.* lib. 2. de Piſcibus cap. 8.

Pagurus, vocatur Aquatile, ſive Cruſtatum, eſtq; Cancri ſpecies, *Æginet.* lib. 1. cap. 91. & *Aldrov.* lib. 2. cap. 19.

Palæſte, dicitur Menſura quatuor Digitorum. Vocatur & alio nomine, vid. ſupra Dochme. vid. *Hippocr. Jung. Fœſ.* & *Gorræus.*

Palætyrus, eſt Caſeus vetus. Germ. Ein alter Käß.

Pala Marina, Germ. Meer-Ballen. vid. Pila marina.

Palatum Leporis, *Sonchus albus*, *Lactucella*, *Cicerbita.* Germ. Haſen-Köhl. vid. Herbas.

Pale, præter alias ſignificationes, eſt tenuiſſima Farina, in qua ſignificatione, ſæpius uſurpavit *Hippocr.* lib. 1. de Mulier. Morb.

Palear, dicitur Barba Galli Gallinacei. vid. *Gal.* lib. 3. cap. 21.

Palimpiſſa, vocatur à quibusdam Pix arida vel ſicca, quaſi Pix rurſus cocta, quæ Pix ſicca nihil aliud eſt, quàm Reſina bis cocta. *Dioſcorid.* lib. 1. cap. 97. *Schrœd. Lib.* 4. Cl. 2. n. 397.

Pallaca, ſignificat Maſſam Auri foſſilem grandiorem, vid. *Plin.* lib. 33. cap. 4. *Joh. Agric.* lib. 8. de Nat. foſſil.

Pallaſius, *Pallenæa Gemma.* vid. Balagius.

Pallax, præter aliàs Significationes, vocatur Lapis quidam factitius. ex Cœlo & Terra Lunæ, cum æquali pondere Solis, in *Th. Chymico.* Vol. 1. pag. 487. &c.

Palliativum Unguentum, vid. *Foreſt.* lib. 7. Obſerv. Chirurg. 16. Schol. & Obſerv. 17. ubi legitur.

Pallor, *Pallidus*, in Re Pharmacevtica in uſu eſt, ut Aqua Roſarum pallidarum, ſeu Damaſcenarum, Conſerva Roſarum pallidarum, ſive Incarnatarum. &c.

Palma Christi, *Ricinus*, vid. Semen Cataputiæ. Germ. Spring-Körner.

Palma Christi, *Satyrium Regium*, Germ. Stendel-Wurtzel/ vid. Radices Satyrii.

Palma enascens, est Arbor crescens in Syria & Palestina, in Alexandria, Ægypti, aliisq; locis, in qua crescunt Dactyli, seu Palmulæ, Cariotæ. Germ. Datteln. Plura legenda sunt fol. 88. & 89. in Herbario *Bernhardi Verzaschæ*.

Palma murina, *Hieromyrtus*, vid. Rad. Brusci. Germ. Brußken / oder Rußken-Wurtzel.

Palma, quoque est interior Manûs pars, Vola dicta. Germ. Die flache Hand. Interdum Emplastra stomachica ad magnitudinem Palmæ & Volæ manus parantur.

Palma Virginea, & *Corona Virginea*, *Unicordia*, vid. Vinca pervinca, Germ. Sinngrün.

Palmulæ acidæ, *Palmulæ Indicæ*, *Palmulæ nigræ*, seu *sylvestres*, Dactyli sunt acidi, vid. Tamarindi. Germ. Tamarinden.

Palmularum Ossa, Germ. Dattel-Kern. vid. Ossa Dactylorum.

Paludapium, seu *Eleoselinum*. Germ. Wasser-Peterlein. vid. Sem. Apii, seu Rad.

Palumbis, seu *Palumbus*, vocatur Species quædam Columbarum, & quidem sylvestrium. vid. *Aldrov*. lib. 15. cap. 5.

Palyno, significat Aspergo, Conspergo & Inspergo. vid. *Hippoc.* lib. 1.

Pampathes, nomen est Emplastri compositi ex Zinnabari ad tophos, aliosque Tumores scirrhosos. vid *Æginetа* lib. 7. cap. 17.

Pamphilion, quasi omnibus gratum, nomen est Emplastri albi, cujus Descriptio habetur apud *Galen.* lib. 1. de C. M. P. G. cap. 17. & lib. 2. cap. 14.

Pampini & Capreoli, vocantur Folia recentia Vitium.

Pampinula, *Bibinella*, *Bipenella*, vid. Herb. Radic. seu Sem. Pimpinellæ.

Panacea, & *Panacæa*, universale est Medicamentum, omnes morbos indifferenter curans; sed an datur? dubitandum. De Lapide Philosophico, Tabaco, Tinctura Solis &c. Plurimi plurima jactant. Germ. Eine allgemeine gesund-machende Artzney.

Panacea duplicata, *Panacea Holsatica*, *Sal duplex*, *Sal Sapientiæ*, *Nitrum Vitriolatum Gottorpiense*, vid. Arcanum duplicatum.

Panalethos, id est universaliter verum. Nomen Emplastri nigri inter Cephalica relati, apud *Aëtium* lib. 15. citante *Gorræo*.

Paname, id est Lignum Sassafras. Germ. Sassafras/ oder Fenchel-Holtz.

Panata, *Panatella*, nomen Edulii seu Pultis in Italia usitatissima, ex Pane triticeo, vel similagineo, interdum etiam additis Seminibus Melonum cum Ovo interdum admisto, in aqua ad Pultis consistentiam coctæ. Germ. Brodt-Brey. vid. *Rolfink. & Forest.*

Pancarpia, nomen Placentæ cujusdam in modum Rotæ Papyro involutæ, quo diutius duret. Apud Alexandrinos celebre fuit hoc Placentæ genus, teste *Gorræo*.

Panchrestos, q. d. ad omnia utilis. Epitheton quorundum Collyriorum, v. gr. apud *Galen.* lib. 4. c. 7. & *Æginet.*

Panchrysos, id est omnino Aureum. Nomen liquidi Collyrii, apud *Æginet.* &c.

Panchymagoga, sunt Medicamenta Purgantia, quæ creduntur omnis generis vitiosos humores evacuare. Ità in Dispensatoriis legitur Extractum Panchymagogum *Crollii*, quale etiam refert *Libav.* S. A. Ch lib. 8. cap. 10.

Panchymagogum Mercuriale, *Panchymagogum minerale*, & *Panchymagogum purgans*, est Mercurius ♎tus dulcis.

Pancratium Fuchsii, *Carduus suarius* & *Verius*, *Carlina*, vid. Rad. Cardopatii. Germ. Eber-Wurtzel.

Pandalea, *Pandaleon*, & *Pandaleum*, vocatur Medicamentum solidum internum, tabulatum, ab Arabibus inventum, Pectori & Pulmoni dicatum, suavè, à Morsulis & Rotulis non nisi Formâ differens, fitque quando Materia medicamentosa Saccharô soluto suscepta in Pyxidem aliquam effunditur, ut ini-

bi

bi indurescat, unde usûs tempore frustum aliquod cultro aut cochleari demitur. vid. *Schrœderus*, *Morellus*, & alii.

Panes *Æris fatiscentes.* Germ. Kienstock. Panes ex Pyrite & Cadmia conflati. Germ. Stein. *Mart. Rul. & Johns.*

Panis *Alcurit, Chelonium, Testadinaria, Trymphalita, Harthanita*, vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Sau-Brod.

Panis *Alexandrinus*, i. e. Recoctus, vel Biscoctus.

Panis *Argenteus*. Germ. Pleck-Silber. *Mart. Rul. & Johnson.*

Panis *Ciconiæ*, est Colchicum. Germ. Zeitlosen. vid. Colchicum.

Panis *Cuculi*, est Trifolium acetosum, Alleluja. vid. Acetosella.

Panis *Cydoneorum simplex*, & cum Aromatibus & aliquando cum Pomo Citri, præparatur s. a. ex carne Cydoneorum, & s. q. Sacchari ad consistentiam Panis seu Rob durioris. Germ. Quitten-Brodt/ einfach/ oder mit Gewürtz.

Panis *Johannis, Cærobia, Siliqua dulcis.* Germ. Johannis-Brodt. vid. Siliqua dulcis.

Panis *Martius, Pasta Regia, Martipanis* & *Massa Panis.* Præparatur ex Amygdalis decorticatis contusis, cum s. q. Sacchari pulverisati lento △ne s. a. in Massam. Germ. Marzypan. vid. Martius.

Panis *Opirus*, vel *Opopirus*, est mediocriter se habens inter purum & furfuraceum. *Sylvat.*

Panis Porcinus, & Panis *Terræ*, est Cyclamen, vid. Rad. Cyclaminis.

Panniculus, idem ferè quod Linamentum denotat *Galen.* lib. 1. de C. M. S. L. cap. 1. lib. 3. cap. 9. & alibi. Pertinet ad usum Chyrurgicum & Pharmaceuticum. Ab Anatomicis verò Panniculus accipitur pro Membrana, ut Panniculus carnosus, Panniculus Cerebri. &c. *Lexic. Brunonis.*

Panselenos, vid. Plenilunium. Germ. Vollmond/ oder Vollschein. *Lex. Brun.*

Papa, *Paracelso* dicitur Vermis, h. e. Basiliscus, qui quamdiu vivit, tamdiu erit Pestis expectanda, lib. 2. de Peste cum addit Tract. 1. c. in fine. *Lex. Brun.*

Papaveris *Capita*, seu *Codia.* Germ. Magsamen-Köpff. vid. Codia.

Papaver, vid. Flores & Semen Papaveris.

Papaver *palustre, Rosa palustris*, est Nymphea. vid. Flores Nympheæ.

Papaveris *Succus*, est Meconium, exstillans est Opium.

Papilla, est extremum Mammæ mulieris, quod ori Infantis inditur. Germ. Die Wartze an der Brust.

Par. ita à Med præscriptum, vel aliàs notatum, legendum est Paria, ex. gr. ℞. Dactylorum, Jujubarum Paria, id est āā. No. iij. &c.

Paracelsistæ, Sectatores vocantur *Paracelsi.* &c.

Paracelsistica *medicina*, idem est quod Hermetica.

Paracelsus, nomen proprium, Spagyricæ Medicinæ Principis, qui aliàs nominatur *Philippus Aurelius*, vel *Aureolus Theophrastus Paracelsus* dictus *Bombast ab Hohenheim*; cujus vita legi poterit in *Melchior. Adami* Vitis Medicor.

Paracolectica, i. e. Conviscatoria Cicatricum. *Sylvat.*

Paradeigma, id est Exemplum. Germ. Exempel. *Lex. Brun.*

Paradisi *Grana*, Germ. Paradiß-Körner / vid. Cardamomum Arabicum, seu Cardamomum majus.

Paralyseos *Herba*, est Primula Veris. vid. Herbas.

Paraplantica, i. e. Compactiva, vel Glutinativa. Germ. Zusammenhaltende Mittel.

Pardalis, *Pardus*, vocatur Animal ferocissimum, quadrupes, vid. *Aldrov.* lib. 1. de Animal. quadrup. Pardalis est quoque nomen Emplastri apud *Aëtium* lib. 10. cap. 22 &c.

Pareas, est Nomen Serpentis, qui in Syriæ locis reperitur, colore Æs referens, alii verò nigricant. vid. *Forest.* lib. 30. Observat. II. &c.

Paregorica, sunt Medicamenta Mitigantia & Anodyna. Germ. Schmertzen-lindernde Artzney.

Paretheo, Percolo, per Colum transmitto. Legitur apud *Hippocr.* lib. de Dentit. 11. 9.

Paria, aliquando tribus Literis scribitur, ità Par.

Parietaria, Germ. Glaß-Kraut. vid. Herbas.

Paris, Germ. Einbeer-Kraut. vid. Baccas & Herbas.

Parla, pro Perla, hoc est Margarita, legitur in *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 192.

Paronychia, est Rutha muraria. Germ. Mauerrauthen. vid. Herbas.

Pars cum Parte, Chymicis dicitur Massa ex ☽ ti & ☉ ri æqualibus partibus cementata graduata. *Mart. Rul. & Johns. Sign.* ♁, ♁.

Part. æqual. f. p. æ. ità à Medicis præscriptum, seu aliàs notatum, legendum est: Partes æquales. Ex. gr. ℞. Baccarum Lauri, Juniperi ãã. p. æq. ãã No. iij. vel v.

Partes, 4. Rei Pharmacevticæ, seu 4. Evangelistæ Pharmacopœorum sunt Cera, Oleum, Mel & Saccharum. Medic. Domest. *Joh. Gußeri*, Med. Doct. Tabul. 67. & 72.

Parthenion Trag. est Chamomilla nobilior, seu Romana, aliquando etiam Pyrola sylvana, alii intelligunt Persicariam. *Mart. Rul. & Johns.* Ita quoque Matricaria appellatur *Verzascha*. Parthenium *Brunfels.* est Matricaria & Tanacetum, Parthenium *Fuchsii* est Cotula fœtida.

Particula, propriè diminutivum quidem est Partis, sed sæpissimè indifferenter ponitur pro Parte. *Galen.* lib. 1. c. 8.

Particularis, dicitur de Remediis, quatenus Catholicis & Panaceis opponuntur, qualia legi possunt in *Th. Chym.* Vol. VI. ubi in Indice quærenda: Tincturæ quoque Spagyricæ, vel ad Argentum, vel ad Aurum vocantur Particularia. lib. Tom. I. Oper. p. 150. Tom. II. p. 25. 240.

Parvites, i. e. Lapis Marchasita. Germ. Marcasith. *Sylvat.* p. 161.

Parvus, quid significet, notum est ex aliis Lexicis. Dicitur de Magnitudine minori, quemadmodum de Numero, vel fiant Pilulæ parvæ. Vel parvus Mundus, vid. Microcosmus.

Parygron, dicitur Medicamentum quoddam liquidum vel humidum. vid. *Galen. Castell.* & *Gorræus.*

Pascuum, idem quod Pabulum Jumentorum, & Pecudum, cujus bonitas aut pravitas multum facit ad Lactis varietatem, notante *Galeno* lib. 8. de Sanitat. tuend. cap. 7.

Pasiphilos, nomen Emplastri sicci crustam inducentis, quod constat ex æqualibus portionibus Vitrioli, Sandarachæ, Misyos, & Chalcitidis. Ex *Aëtio* & *Johnson.*

Pasma, vocatur Medicamentum insperfile in modum Pulveris aut Farinæ. vid. Catapasma. *Gorræus.*

Paspaletes, id est Miliaceus, epitheton Panis è Milio confecti. vid. *Galenus, Hippocr.* & *Foësius.*

Passa, epitheton Uvarum, ità dictarum, sivè à pando, sivè à patior. vid. *Jul. Alex.* lib. 10. Sal. cap. 14. Diminutivum usitatius est Passulæ, quarum tres habentur differentiæ, majores, minores & Zibebæ. Sunt verò Uvæ vi Caloris vel clibani, vel solaris siccatæ. *Schrœder.* lib. 4. vid. Passulæ, vel Uvæ Passæ.

Passer, æquivocum est apud Latinos. I. enim nomen Avis denotat. Germ. Ein Spatz oder Sperling / cujus variæ dantur Species, vid. *Aldrov. Jul. Alex.* & *Schrœd.*

Passer, II. nomen Piscis est, qui & Rhombus appellatur. vid. *Aldrov.* lib. 2. de Piscibus cap. 46. & 47.

Passulæ majores, seu *Uvæ Passæ*, *Uvæ Damascenæ*, majores ac meliores sunt quàm vulgares, Officinis *Zibebæ* nominantur, Uvæ passæ mino-

res

res, seu Passulæ minores Corinthiacæ, seu Ciliciæ, Passulæ Apyrenæ, Cheseminæ, Passulæ sine Granis. Germ. Grosse Rosinen / Zibeben und kleine Rosinen/ oder Corinthen. Sunt Fructus Vitium viniferarum. Magnâ copiâ ex calidioribus Regionibus ad nos defertur. vid. Passa, seu Uvæ Passæ.

Passulatum, vocatur Forma Medicamenti ex Pulpa Passularum coctarum, & per Setaceum trajectarum, parati, pertinentque ad Electuaria. vid. *Libav.* S. A. Ch. lib. 8. cap. 12.

Passum, dicitur inustum Decoctum, & quidem ex Uva passa, de hoc Potu & ejus differentiis, videantur plura apud *Linden.* & *Rhod.* Tribuitur etiam aliis ibidem. v. gr. Meconium passum, Lac passum.

Pasta, vocatur Edulium, vel Jusculum Farinâ mixtum, & ità quodammodo viscidum. *Hesychius* exponit per Edulium ex Caseo insulso, Similagine & Sesamo confectum. Est & Pulmentum ex fresis Leguminibus, Farinâ mixtum, *Foës.* pag. 489. Pastam albam Spagyricam extrahi debere ex ♃ve & ♄no, rubram verò ex ♀re, ♄no & ♂te, docet *Geber. Th. Chym.* Vol. I. pag. 165. Pastæ Regiæ, vocantur Morsuli, vel Panes Martii, seu Martipanes. vid. suo loco.

Pasta Lupina, Pectoralis Herba, Agri Palma, Manus S. Mariæ. Cardiaca. Germ. Hertzgespan-Kraut. vid. Herbas.

Pasta Regia, vid. Morselli, Martius Panis, seu Panis Martius.

Pastillum, seu *Pastillus*, est Massa, sive Pomum odoriferum, fit ex odoratis Pulveribus, quæ Cerâ, Styrace liquida, Balsamo Indico, Tragacantho cum tantillo Terebinthinæ, excipiuntur, & in Globum vel Globulos formantur. Usus est, ut gratus Odor concilietur, sumitur aliquando pro Trochisco. Germ. Wohlriechende Kugeln. Aliquando tamen & latiùs acceptum legitur Vocabulum Pastillus, de Forma quoque oblonga, ità ut Turundæ & Glandes comprehendantur, notante *Rhodio* ad *Scribon.* n. 5.

Pastinaca, æquivocum est, & vel Plantam significat, de qua vid. Radices vel Semen Pastinacæ. vel Animal aquatile venenosum, sive Piscem. vid. *Aldrov.* & *Galen.*

Pastus seu *Stramen Cameleorum*, vid. Fœnum Cameleorum, seu Shœnanthum. Germ. Kameel-Heu.

Patechenunc, est Petum, seu Tabaca. vid. Nicotiana. Germ. Taback/ oder Indianisch Bilsam-Kraut. vid. Herbas.

Patella, aliàs idem quoque notat, quod Patina, est & nomen Testacei Vasis. Germ. Ein Patell/ oder Schüssel.

Pater, Chymici ænigmaticè attribuerunt hoc Vocabulum variis Rebus, v. gr. Sulphuri, Soli, Calcinationi, *Mart. Rul.* in *Th. Chym.* Vol. I. pag. 201. *Pater Æris* vocatur Larbason, quia Matrix & Minera Auri, Argenti, aliorumque Metallorum est. *Libav.* Tom. III. Oper. pag. 14. &c.

Pater ante Filium, id est, Interfectio Patris, vel Satyrion. *Mart. Rul.*

Pater, Chimicis quoque vocatur Sol ☉, sicuti Luna ☽, Mater. *Lexic. Brun.*

Pater, id est Sulphur. 🜍. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Pater & *Mater Regis.* vid. *Mart. Ruland* fol. 358. &c. vid. Microcosmus.

Pater Metallorum, est Metallus primus seu Masculus. vid. Sulphur.

Pater mirabilis, est apud Chymicos Argentum vivum. ☿.

Patetos, propriè Passus Latine dicitur. Unde Uvæ passæ vocantur. Verùm Patetos etiam vocatur species quædam Palmæ, teste *Rhodio.*

Patias, id est Squama Æris vel metallica. Germ. Metall-Schapp. *Lepida* idem. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Patientia, idem est quod Tolerantia, ægris necessaria, idcircò ægri communiter & vernaculè Patientes vocantur. In Operationibus Chymicis prolixioribus quoque necessariam esse Patientiam, constat ex *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 898.

Patientia Italorum, Botrys, Artemisia Turcica, Quercula peregrina, vid. H. Botrys.

Patientia, Rhabarbarum Monachorum. Germ. Münchs-Rhabarbara / vid. Rad. Rhabarb. Monachorum.

Patina, dicitur Vas patulum, quo aliquid recipi poteſt, item etiam Olla ampla, parva Patella vocatur. *Galen.* cap. 1. de Artic. t. 19.

Pavomum Lignum, ſeu *Lignum floridum*, eſt Lignum Saſſafras. Germ. Saſſafraß. vid: Lignum Saſſafraſſum.

Paula, nomen Emplaſtri ad Bubones & Strumas efficacis. *Ægin.* lib. 7. cap. 17.

Pauladada, & *Pauladadum*, eſt ſpecies Terræ ſigillatæ, naſcentis in Italia, quam Circumforanei, qui ſeſe jactant ex Familia S. Pauli, paſſim in illis Provinciis venalem habent. *Dornæus* in Dictionario. Vocatur aliàs Terra ſigillata Melitea, vel S. Pauli. *Schrœderus* lib. 3. cap. 2. *Frid. Hoffm.* in Clav.

Pavo, ſeu *Pavus* & *Gallopavus*. Germ. Ein Pfau. Avis medica eſt, cujus Deſcriptio & Nedicina habetur apud *Aldrov.* lib. 13. Ornith. cap. 1. vid. *Gal. Jul. Alex.* & *Schrœd.* In Operatione Lapidis Philoſophici, quid ænigmaticè dicatur Pavonis Cauda, vid. in *Theat. Chym.* Vol. IV. pag. 355.

Pavo Agreſtis, Capella, vid. Vanellus.

Pavonis ſeu *Pavonaria Herba*, eſt Perſicaria. Germ. Flöh-Kraut / oder Waſſer-Pfeffer. vid. Herb.

Pavonis Stercus, ritè præparatum, valet Comitialibus *Johnſ. Lexic.* 3. p. 61.

Pauper, *Paupertas*, quid ſignificent, ex aliis notum eſt Lexicis. Chymicos non debere eſſe Pauperes, cum Ars hæc inimica ſit Pauperibus, expreſſè docet *Joh. Iſaac. Oper. Min.* cap. 13. *in Th. Chym.* Vol. III. pag. 313. &c.

Pecis, i. e. Folium. Germ. Ein Blat. *Sylvat.*

Pectaloides, ſunt Cortices Citri excorticati.

Pecten, eſt Nomen Piſcis apud Romanos. vid. *Aldrov.* lib. 2. cap. 27. & Piſc.

Pectoralia, ſeu *Bechica*, ſunt vel Attenuando vel Incraſſando & Leniendo, ut ea quæ in Pulmonibus tuſſim excitant, ad pectorandum apta reddantur. Germ. Bruſtreinigende Mittel.

Pectoralis Herba, Pata Lupina, Agri Palma, manus S. Mariæ, eſt Cardica. Germ. Hertzgeſpan-Kraut. vid. Herbas.

Pectos, Concretus, Congelatus, vel *Condenſatus*. vid. Concretio.

Pedagra, eſt Tartarus. *Mart. Ruland. & Johnſon. Lexic.*

Pediaſimos, dicitur quaſi campeſtris ſpecies Myrrhæ præpinguis, quâ expreſſa ſtactè emittitur. *Gorr.* ex *Dioſcorid.* lib. 1. c. 77.

Pedicularis Herba, eſt Staphiſagria, vid. Sem. Staphiſagriæ.

Pediluvium, eſt Balnei ſpecies, lavandis pedibus utile. Germ. Ein Fuß-Bad.

Pedion, dicitur Planta Pedis, inter Tarſum & Digitos ſita, vocatur & Planum, ſeu Planta Pedis. Germ. Die Ebne deß Fuſſes.

Pedulium, Multinodia, eſt Polygonum. Germ. Wegtritt. vid. Herb.

Peganeron, vocatur Emplaſtrum rutaceum, cujus tres Deſcriptiones habentur, una apud *Ægin.* lib. 7. & duæ apud *Aëtium*, notante *Gorræo*.

Peganon, ſeu *Rhyte*, vid. Herb. ſeu Semen Ruthæ. Germ. Rauthen.

Peganon Agryon, *moley Galeni*, *Armala*, *Hermala*, eſt Ruta ſylveſtris. Germ. Wilde Rauthen. vid. Herbas.

Pegernus, id eſt Peregrinus, hoc eſt Mercurius ☿. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Pelamys, nomen Piſcis Pelagii non ſquamoſi, Carnis duræ, vid. *Aldrov.*

Pelarion, vocatur Collyrium quoddam, eſt præterea nomen Emplaſtri ex Scoriis Argenti, vid. *Aëtius* notante *Gorr.* & *Ægin.*

Pelecanatio Chymica, idem quod Circulatio Chymica.

Pelecanus, I. Eſt nomen Avis, quæ aliàs Onocrotalos dicitur. II. Nomen eſt Inſtrumenti Chirurgici, Dentibus extrahendis deſtinati. III. Deinde Chymiſtis dicitur Pelecanus, Vas quoddam circulatorium Chymicum dictum à figura Pelicani, roſtro pectus ſuum fodientis nuncupatum, amplo Ventre ſenſim in anguſtius Collum vergente, quod retortum & curvatum Os

rurſum

rursum in Ventrem immittit. Hoc Vas in fundo Canalem, per quem Liquor infunditur, habet, qui, Liquore infuso, Hermeticô Sigillô occluditur, & calori admovetur. Germ. Pellican. *Mart. Rul. & Johnson.*

Peletbronia & *Plectronia*, est Rhaponticum vulgare. Germ. Die gemeine Rhapontica.

Peliades, epitheton Serpentis, vid. *Aëtius.*

Pelicide, *Pelude*, & *Peludo*, est Mel coctum. *Mart. Rul. & Johns.*

Pelliculæ & *Pelliculi*, seu *Membranæ* vel *Tunicæ interiores Stomachorum Gallinarum.* Germ. Die inneren Häutlein von Hüner-Mägen. vid. Tunicæ inter. Stomach. Gallin.

Pellis, idem quod Corium, præprimis Cutem Animalium Pilis vel Lanâ adhuc constantem significat Hinc Pellis lanata, apud *Scribon.* n. 80. Pellis canina n. ibi. &c.

Pelma, I. significat Plantam Pedis, &ità idem quod Pedion. II. Vocatur Solea ex Corio aut alia materia parata, Plantis Pedum applicanda. *Lexic. Brun.*

Peloris, vocatur species Conchæ, vel Chama major, Ostreis, quæ in stagnis ac paludibus reperiuntur, ferè similis, cujus Caro dura & multi alimenti, notante *Rhodio* ad *Scribon.* n. 104. Descripsit etiam *Aldrov.* sub nomine Chamæ peloridis lib. 3. *Eang.* c. 63.

Pelvis, vid. Choana, seu Infundibulum Germ. Ein Geschirr oder Trechter.

Pema, i. e. Placenta. Germ. Ein Kuchen. *Paul.*

Penemenon, dicitur Matrisylon. Germ. Metternich. *Sylvat.*

Penetrans, dicitur de Virtute Medicamentorum ad interiora transeunte. *Galen.* lib. 3. de C. M. P. G. cap. 2.

Penetratio, aliàs Chymicis idem est ac Submersio. *Mart. Rul. ac Johns.*

Penidium. est Sacchari depurati & clarificati species, quæ in Bacillos arte redigitur. Germ. Penidt/ oder gedreheter Zucker.

Penis, vid. Priapus, Cauda, Hasta, Membrum genitale, Mentula vel Virga. Germ. Ein Zimmer oder Ruthe.

Pennæ Perdicum, meliores rubræ, Germ. Rothe Rephüner-Federn.

Pentacula, *Periapta* & *Periamma*, sunt Signa, Sigilla vel Delineamenta mirandis & incognitis aliquando literis, & Characteribus implicata, quæ Collo appensa creduntur à malignis Spiritibus, & fascino quovis præservare. *Dorn. Dict. Paracels. Mart. Rul. & Johns.* vid, Periamma.

Pentadactylon, & *Palma Christi.* vid. Semen Cataputiæ. Germ. Spring-Körner.

Pentamyron, est Unguentum ex quinque Ingredientibus compositum: constat enim ex Cera, Mastiche, Opobalsamo (*Ægin.* Opopan.) Styrace & Unguento Nardino. Describitur apud *Aëtium* lib. 12. cap. 44. Citante *Gorræo* & *Ægin.* lib. 7. cap. 18.

Pentapetes, *Chamæzelon*, *Pentafolium*, est Pentaphyllon, seu Quinque folium repens. Germ. Fünff Finger-Kraut. vid. Herbas.

Pentapharmacon, & *Pentapharmacum*, non tantum est ex 5. constans Medicamentis, verum etiam ex quinque Alimentis. *Rhod.* ad *Scribon.* num. 211.

Pentaphyllon, id est Quinque folium, vid. Herb. vel Radices.

Pentatheton, est Emplastrum ad Collisa, Vibices Flagellorum, & Cutem excoriatam destinatum, & est Emplastrum ex 5. Rebus compositum. *Aëtius* lib. 15. cap. 35. *Gorr.*

Pepanus, i. e. Pulmonaria. Germ. Lungen-Kraut.

Pepasmos, est Coctio, vel Maturatio. Germ. Zeitigung.

Pepasticum, est Medicamentum mitigans, & cruda concoquens.

Pepesin, *Pepesis*, est Digestio, & ponitur utplurimum pro prima Digestione. Nam secunda dicitur Emadosis, tertia verò Anodósis.

Pepo, idem est quod Melo. vid. Sem. Melonum.

Peponatos Smegma dicitur, ad faciei nigritiem conferens, cujus meminit *Ægineta*, lib. 3. cap. 25. & lib. 7. cap. 13. vid. *Gorræus.*

Peptica, dicuntur Medicamenta Digeſtionem facientia, ſeu Digeſtionem juvantia. *Matth. Sylvat.* Cap. 572.

Pera Paſtoris, eſt Purſa Paſtoris. vid. Herbas.

Perca, nomen Piſcis, & quidem duûm Generum. Alia enim eſt Perca marina, ſeu major. vid. *Aldrov.* lib. 1. de Piſcibus cap. 9. Alia eſt Perca fluviatilis minor. vid. *Aldrov.* lib. 5. de Piſc. cap. 34. Percarum Lapis. vid. Lapides Percarum. Germ. Perſing-Stein.

Percipiolum, eſt Medicamentum ad Morbum comprobatum. *Dorn.* in Dict.

Percolatio, eſt quando Liquor turbidus per Pannum linteum, Chartam, vel Pannum &c. ut mundior reddatur, percolatur. Germ. Durchſeyhung.

Perdettæ, ſunt Rapæ parvæ & flavæ. Germ. Kleine gelbe Rüben.

Perdicium, eſt Parietaria, ſivè Helxine. vid. Herbas.

Perdix, Nomen Avis inter delicias Ciborum relatæ ſalaciſſimæ & vivaciſſimæ. Germ. Ein Feld-Hun/Rebhun. Ejus Pennæ rubræ Caudæ inſerviunt Suffocationi uterinæ (ſuffitus Naribus admotus.) Perdicum Ova in Cibo ſumpta Pocula amatoria vocavit *Kiramides* apud *C. Rejes* C. El. p. 29. n. 26.

Perdonium, vocatur *Paracelſo* Vinum Medicatum ex Herbis d. l. *Dorn. Diet. Mart. Rul. & Johnſ.*

Perfectio, Perfectus, Perfectum minus, Spagyricis dicitur Lapis albus terminatus tribus coloribus duntaxat etiam ad Oculum apparentibus, ex quibus componitur. Perfectum majus, eſt ultima Perfectio in opere majore, & quatuor componitur conſtatque Coloribus. De utroque vide plura in *Th. Chym.* Vol. I. pag. 423. & ſeq 447.

Perfoliata, Germ. Durchwachs/Bruch-Wurtz. vid. Sem. Perfoliatæ.

Perforata, Fuga Dæmonum. vid: Flores Hyperici. Germ. Joh. Kraut-Blumen.

Perfrigmentum, i. e. Toſtum vel Aſſatum. *Alexandr.*

Periamma, Periapton, Amuletum, Xenechton, Medicamentum quod de Collo ſuſpenſum, Morbum arcere creditur, ac præcipuè Peſtem. Vide Pentacula. Germ. Anhecklel gegen das Gifft.

Periapton, vid. Pentacula, Periamma vel Xenechton.

Pericarpium, eſt illud, quod Fructum vel Semen ambit, in quibusdam edule eſt, ut in Pomis, Pyris, in aliis non, ut in Nucibus Caſtaneis. &c. Dicitur & Folliculus & Siliqua. Germ. Häutlein/ Hülſe/ oder Käſtlein. vid. *Galen. Jul. Alex.* &c.

Periclriſis, Perichriſton, dicitur Medicamentum liquidius, quò pars affecta circumliniri debet. *Dioſcorid.* lib. 1. cap. 97.

Periclymenos, & *Periclymenum, Lilium inter Spinas, Caprifolium.* Germ. Geiß-Lilien/ oder Zaun-Lilgen.

Periodeutes, *Circuitor*, olim dicebatur, qui Sanitatis reſtituendæ cauſâ per Urbem circumivit, & Artem Medicam exercuit. Hodiè Circumforaneus, Agyrta, Circulator. *Rhod. ad Scribon.* n. 171. Germ. Ein Landläuffer / oder Marck-Schreyer.

Periſtereon, *Hiera Botane*, *Verbenaca Columbaris*, & *Columbina*, & *Sagminalis Herba*, eſt Verbena. Germ. Eißen-Kraut. vid. Herbas.

Perla, *Parla*, *Unio*, vid. Margarita. Inde Perlatum Medicamentum & Saccharum Perlatum, aliaque dicuntur, quæ Margaritas recipiunt.

Perna, quid ſit & ſignificet, etiam pueris in trivio notum eſt ex *Comenio*. Perna *Plinii* verò eſt è Concharum ſpecie, cujus numeroſum circà Pontias Inſulas proventum eſſe, ab Authoribus ſcriptum eſt. *Lex. Brunonis.*

Perpeſſio, Spagyricis dicitur Metallorum per Ignem Tractatio, in *Theat. Chym.* Vol. II. pag. 72.

Perſicaria, Germ. Flöhe-Kraut. vid. Herbas.

Perſicorum Nuclei, Germ. Pferſing-Kern. vid. Nucleus.

Perſicum Malum. Germ. Ein Pferſing. Eſt Fructus Arboris ſatis cognitæ, quæ colitur in hortis & Vinetis, gaudet aprico. Nuclei eorum in uſu Medico ſunt.

Persicum præcocium malum. Germ. Amaleickelgen / Amarillen. Est etiam Fructus Arboris satis notæ, quorum Nuclei aliquando in usu Medico.

Personæ Ecclesiasticæ, in Officio publico constitutæ, in quo satis habent quod agãt circa Animarum Salutem. Chymica Medicamenta præparare & vendere eos non licet. *Rolf. Chym.* lib. I. cap. IV. fol. 15.

Personaria, & *Personatia*, *Personata*, est Lappa major. Germ. Grosse Kletten. vid. Radices Bardanæ.

Pervinca, vid. Vinca per Vinca. Germ. Sinngrün. vid. Herbas.

Perysias, est epitheton Vini anni superioris vel anni præteriti. vid. *Theophrast.* & *Galenus*, &c.

Pet, æquivocè quoque dicitur id, è quo Uva dependet à Sarmento, estque velut Radix Racemi. *Linden ex* X. §. 192. Est & nomen Mensuræ, quâ Rerum intervalla metimur, constatque Unciis xij. ℥xij. sivè sedecim Digitis, aut Palmis quatuor. *Castellus*, *Gorræus*, *Rhod.* ad *Scribon.* num. 163.

Pes Alaudæ, *Calcar Equitis*, *Calcaris Flos*, *Flos Regius.* vid. Flores Calcatrippæ.

Pes Alexandrinus, vid. Rad. Pyrethri. Germ. Berthram Wurtzel.

Pes Asini, *Thlaspidium*, *Alliaria* & *Alliaris*, Germ. Knoblauch-Kraut / Leuchel-oder Saltz-Kraut.

Pes Cati, *Hispidula*, *Æluropus.* Germ. Katzen-Pfoten / vid. Flores Pedis Cati.

Pes Columbinus, est Geranium. Germ Storchen-Schnabel. vid. Herbas.

Pes Gallinaceus, est Aristolochia rotunda vulgaris. Germ. Gemeine runde Hohl-Wurtzel.

Pes Leonis, *Lentopodium*, *Alchimilla*, vid. Herbas.

Pes Leporinus, *Trifolium Leporinum*, *Lagopus.* vid. Herbas.

Pes Lucustæ, *Pes Brustæ*, id est Alumen Jameni seu Jumeni. *Mart. Rul. & Johns.*

Pes Lupi, *Leoninus*, *Lycopodium*, *Muscus terrestrris.* vid. Herbas.

Pes Vituli, *Barba Aronis*, *Zinziber album.* vid. Rad. Ari. Germ. Arons Wurtzel.

Pessarium, *Pessulus*, *Pessos & Pessus*, vocatur Medicamentum topicum, Sinui Pudoris sive Pudendo Muliebri indendum. Figuram habens oblongam, teretem, longitudine Digiti & crassitie, paratum vel ex Sacculo lineo oblongo, Lanâ conceptâ, vel Gossypio res medicamentosas uterinas excipiens vel Melle, Ladano, Galbano, Cera, Succo, incorporatum, in dictamque Formam redactum. *Weck. Morellus*, & *Schrœder.* *Hippocrati* dicitur Talus, sive Pessus Vulvæ subdititius, ad Abortum promovendum, quem prohibet in Jurejurando. Germ. Ein Mutter-Zäpfflein.

Petafolium, *Pentaphyllon*, i. e. Quinquefolium.

Petasites. Germ. Pestilentz-Wurtzel. vid. Radices.

Petia, est Linteamentum ex quo Sacculi formantur in usum Medicum. Germ. Bindlein/oder Säcklein. *Lexic. Blanc.*

Petra, *Saxum*, idem ferè, quod Lapis, nisi quòd Petra duriorem saltem Lapidem significare videatur ex usu recepto. Ita Petra Asia, pro Assio Lapide apud *Gorr.* Petra sanguinaria, pro Lapide Hæmatite ponitur apud *Mart. Rul. & Johnson.*

Petra sanguinaria, est Hæmatites, vid. Lap. Hæmatites. *Mart. Rul. & Johns.*

Petrefactio, *Petrificatio*, dicitur de Corporibus in Lapideam substantiam mutatis. *Eph. Nat. Cur.* Anni I. Observ. xiv. vid. quoque Lap. Dryites, Lap. Elatites, & Lap. Phegites. &c.

Petrelæon, *Petroleum*, Germ. Stein-Oel. vid. Oleum Petræ.

Petri S. Herba, est Fæniculum, seu Petroselinum marinum. Germ. Meer-Fenchel. vid. Herb.

Petroselinum, Germ. Petersilien. vid. Herb. Radic. & Semina.

Petum, *Tabacum*, *Hyoscyamus peruvianus*, *Nicotiana*, vid. Herbas.

Peucedanum, est Angelica sylvestris. *Mart.* Rul. *& Johnsonus.* vid. Rad. Peucedani.

Peucine, epitheton Resinæ, quæ Picea dicitur à Peuce, Arbor picea, Larix; *Jul. Alex.* not. in *Galen.* lib. 8. de S. F. §. de Resinis.

Pezet-

Pezetta Hispanica, Germ. Spanische Läppgen. vid. Bezettæ Hispanicæ.

Phace, & *Phacos*, *Lens*, seu *Lenticula*. Germ. Linse. vid. Sem. Lentium.

Phacoptisana, Edulium dicitur ex Lente & Ptisana compositum, ità tamen ut plus Lentis, quàm Ptisanæ, contineat, quod hæc magis intumescat, illa autem minimum. Legitur apud *Galen*. lib. 1. de Al. fac. cap. 18. &c.

Phæos, est epitheton Collyrii à Colore, Italis Bruno dicti. *Galen*. lib. 4.

Phalacrocorax, dicitur Corvus aquaticus. vid. *Aldrov*. lib. 19. Ornith. Cap. 59.

Phaloja, Barbarum est Vocabulum, duplicem habens Significationem. Primum enim à *Basilio Valentino* Spagyrico ità dicitur Medicamentum Catholicum, sive Universale & Panacea, intra corpus sumenda, quemadmodum Asa universale est Remedium externum, Tr. de magno Mysterio Mundi, & illius Medicina. Deinde à *Rolfink*, ità vocatur Tinctura Gialappæ, veluti per Transpositionem literarum Jhalopa. Tr. de Purgant. Sect. 2. Art. III. cap. 15.

Phanion, hoc est Lampas vel Facula. Nomen Medicamenti duplicis compositi, unius *Neapolitæ* ad maximas Epiphoras & Doloris molestias: Alterius *Serapicum* dicti, quorum descriptionem vid. apud *Galen*. lib. 4. C. M. S. L. cap. 7.

Phanlec, id est Ferrum. ♂. Germ. Eisen. *Mart. Rul.* & *Johnf.*

Pharicon, nomen est Veneni simplicis, & quidem vehementissimi, uti ab omnibus Medicis veteribus & novis statuitur, ità incertum adhuc est, quid, & quale Venenum hoc nomine veniat. vid. *Rhod*. in *Scrib. Lang. Forest. Dioscorid.* & *Plinius*.

Pharmaceia, sumitur latè & strictè: Late pro omni assumptione Medicamenti. Strictè verò *Hippocrati* usitatius pro Purgatione. *Dieter*. 886. *Fœs*. pag. 650. Interdum & significat Pharmacevticè.

Pharmacevtica & *Pharmacia*, est Ars Medicamenta colligendi, eligendi & componendi. Vel vocatur Pars ministra Artis Medicæ, tradens Descriptiones Medicamentorum, & ritè adhibendi Modum. *Gorr*. vid. passim Institutionistas & inter hoc *Dogmatic. Medic. Gener.* part. VI. Cap. 1. pag 664. seq.

Pharmacitis, nomen Terræ duriusculæ nigræ piceæ, longos Carbones referentis, assulatim scissilis, æquabili splendore, quæ detrita, accepto Oleo, statim liquescit. Estque nihil aliud, quám Bitumen fossile, vel Carbo fossilis, vid. *Dioscorid*. lib. 5. cap. 181. *Gorræus*.

Pharmacochymia, dici potest illa Pars Chymicæ Artis, quæ tradit Præparationes Medicamentorum Chymicorum, quæ Sanitati humanæ inserviunt, ideóque hac in parte à Metalurgia, Arte Spagyrica & Chrysopejetica, facilè distinguitur. Legitur hoc Vocabulum apud *Libav*. Tr. de Igne Naturæ cap. 37. quam aliàs Alchymiam Pharmaceuticam vocavit integri cujusdam Tract. Tom. II. Oper.

Pharmacon, vid. Medicamentum. Præter hanc significationem usitatam, etiam idem quod Bamma, vel Bapheion notat, hoc est Tinctura vel Tinctum. vid. *Keuchen* ad *Samon*. pag. 252.

Pharmacopœa, *Pharmacopœia*, *Pharmacologia*, *Pharmacopolium* & *Apotheca*. Est Doctrina, seu Descriptio Rerum medicamentalium ad benè medicandum, seu est Doctrina Medicamentorum. Germ. Apothecf/ oder Apothecker-Kunst. *Lex. Blanc.* ideoque & Pharmacologia dicitur, vid. Dispensatoria.

Pharmacopœus, *Pharmacopola*, *Apothecarius* & *Medicamentarius*. Est Vir Pharmacia peritus, qui novit Medicamenta colligere, eligere & componere: estque Manus Medici dextra. Dicitur Artifex, callens modum, ritè præparandi Medicamenta, tàm simplicia quàm composita. Germ. Apothecker. vid. *Schrœderus* & *Fridericus Hoffmannus*.

Pharmacopolium, idem quod Apotheca, de qua supra, Officina, in qua præparantur & venduntur Medicamenta, tàm simplicia, quàm composita. vid. Pharmacopœa, vel Officina.

Pharmacoposia, dicitur vel in genere Potio omnis Medicamenti liquidi, vel in specie Purgantis. *Hippocr.* lib. 4. Aph. 19. *Galen.* c. 7. Aph. 25. *Foes.* p. 651. *Dieter.* n. 888.

Pharmacum, seu **Pharmacon**, **Remedium**, seu *Medicamentum*, est quicquid contraria agendi vi, morbum impugnare est aptum: estque vel actuale vel potentiale: simplex vel compositum: dogmaticum vel empiricum: externum vel Internum: naturale vel artificiale. Germ. Artzney/ oder Artzney-Mittel.

Pharmianum, nomen Malagmatis apud *Galen.* lib. 7. de C. M. P. G. cap. 6. ferè ad finem.

Phaseolus purgatrix, est America Faba purgatrix novi Orbis. Germ. Purgierende Bohnen aus America.

Phasianus, vocatur Avis quædam major, & inter Alimenta delicatiora relata. vid. *Aldrov. Jul. Alex. Bruyerinus*, &c.

Phebus, est Puer, vel Virgo. Germ. Eine junge/ ledige oder keusche Person.

Pheminalis, *Pysnitis Apuleij, Lucumbra*, vid. Verbascum. Germ. Wüllkraut.

Phemos, dicitur Medicamentum *Martiano Authore*, contra Dysenteriam, apud *Aëtium*, lib. 9. citante *Gorræo*.

Phengites, nomen Lapidis luminosi, qui Lumen acquirere, & iterum expandere potest, cujus meminit *Fr. Hoffm.* in Clav. ad *Schrœd.*

Pheronymos, dicitur is, qui ob Scientiam aliquam dignus est illo nomine, & opere ipso hoc ipsum nomen meretur. *Linden.*

Phesera, i. e. Vitis alba. Germ. Ein weisser Weinstock. *Sylvat.*

Phibaleos, & **Phibalios**, est Species certa Ficuum. *Galen.* in Ex. Voc. *Hippocr.* vel idem, quod Caricæ, vel Ficus exsiccatæ. *Lex. Brun.*

Phibit, est Rapax. *Mart. Rul. & Johns.*

Philagrianon, nomen est Malagmatis. vid. *Ægin.* lib. 7. cap. 18. *Gorr.*

Philiatbros, est is, qui Medicam artem amat, & in ea studet. Germ. Ein Liebhaber der Artzney-Kunst. *Lex. Blanc.*

Philipendula, vid. Rad. Philipendulæ. Germ. Rothe Steinbrech-Wurtzel.

Philippi Trochiscus, adversus Dysenteriam. vid. *Ægin.* lib. 7. cap. 12.

Philiran, vocatur Flos vel Cortex Mali Granati. *Matth. Sylvat.*

Philistæa, Terminus Spagyricus obscurus, qui legitur apud *Basil. Valent.* in Repetit. de Lapid. Philosophico, cap de Antimonio, ubi dicit: Quod si ♁ transiverit in Philistæam, tunc per se fieri Vitrum. *Lexic. Brun.*

Philochymicus, dicitus is, qui Chymiam amat, & in ea laborat. Germ. Ein Liebhaber der Chymie. *Lex. Blanc.*

Philocotyle, est nomen Emplastri. vid. *Ægineta* & *Gorræus*.

Philocratis Emplastrum, describitur à *Celso*, lib. 5 c. 19. alleg. *Gorr.*

Philolagnos, vocatur Amans Veneris, Salax, apud *Hippocr.* lib. 2. de Morb. XLIX. 3. Latinè etiam exprimitur Veneri deditus.

Philonion, & **Philonium**, nomen est Medicamenti Electuarii Anodyni Opiati, & quia Opium recipit, Opiatis annumeratur. Ità ab Inventore Medico *Philone* vocatur: Sed hujus Medicaminis variæ occurrunt Descriptiones, vid. Dispensator. Augustan. Cordi, Londinens. & Norimbergens.

Philonis Collyrium, describitur à *Celso* lib. 6. cap. 6 citante *Gorræo*.

Philosophica Calcinatio, vid. Calcinatio Philosophica.

Philosophorum Clavis, est Spiritus alcoholisatus. Germ. Alcoholisirter Brandtwein/ so Pulver ansteckt.

Philosophorum Luna, dicitur Mercurius, vel Liquor Lunariæ. vid. Luna.

Philtrum, & **Filtrum**, præter alias significationes, Labor est Chymicis familiaris, & est Colatio per Chartam emporeticam, hoc est, Chartâ emporeticâ quadruplicatâ, in forma Infundibuli, & infundibulo vitreato, sive laminato, impositâ, Liquor clarificandus infunditur, & clarus guttatim decidit,

decidit, relictis in Philtro fœcibus, unde hæc Operatio, Philtratio per Philtrum dicitur. vid. Filtratio per Filtrum.

Philyra, *Tilia*, Germ. Eine Linden. Crescit in Montibus, Cœmiteriis, Locis aquosis.

Phiola, & *Fiala*, dicitur Chymicis Vas vitreum, ex ventre in modum Sphæræ rotundæ, gracilem Canalem in proceritatem emittens, cujus Usus frequens in Coagulationibus & Solutionibus. *Mart. Rul. & Johnſ. Sign.* ♌.

Phlegma, in Arte destillatrice & Chymia, est destillatus Liquor aquosus, spirituoso Liquori contra distinctus. Liquor, item Nubeculæ illæ, quæ in aquis destillatis aliquando apparent, Phlegma vocantur. *Schrœd.* lib. 1. cap. 3. Specialissimè verò in opere Lapidis Philosophici Phlegma vocatur Aqua Mercurii prima, Substantia media, in qua principium Lapidis est, scil. ejus dissolutio, nec intrat cum ea, quamvis se invicem complectantur Naturæ nexu, de quo plura vid. in *Theatro Chymico* Vol. III. pag. 730. seqq. *Sign.* ☾, ○⁓⁓, ☓, ▽, ⊢.

Phlegmagoga, sunt Medicamenta Purgantia. *Lex. Brun.*

Phloginon, Latinè Flammeum, epitheton Collyrii liquidi, vel Illitionis. *Gal.* l. 4. de C. M. S. L. Cap. 7.

Phlogistos, dicitur de omni eo, quod Flammam concipere potest, in specie de ♁re *Hippocr.* dixisse, statuit *Helmont.* Tum. Pest. §. *Hippocr.* rediv.

Phlomus & *Phlonus*, *Candelaria*, est Verbascum. Germ. Wüllkraut. vid. Herb.

Phoca, nomen Piscis Cetacei, vulgò Vitulus Marinus dicti, vid. *Aldr.* lib. 1. de Cetis cap. 10. &c.

Phocæna, est etiam nomen Piscis Cetacei, qui aliàs Tursio, item Porcus Marinus dicitur, ad Delphinos pertinens. vid. *Aldr.* Class I. cap. 8.

Phœnicinos, præter alias significationes est & nomen Emplastri Phœnicinon, quod aliàs Diachalcitis, aut Diapalma in Dispensatoriis vocatur. *Gorr.*

Phœnicites, Lapis dicitur à Figura, quam habet similem Fructui Palmæ. *Diosc.* vocavit Judaicon, lib. 5. cap 155.

Phœnigmus, est Medicamentum, quod in Cute Rubedinem excitat. Germ. Rothmachendes Mittel. *Lex. Brunon.*

Phœnix, Æquivocum est. Vel enim significat Palmam Arborem, vel etiam aliam Plantam arvensem loliaceam. *Gorr.* vel Avem significat, num veram, an fabulosam, non est hujus loci dirimere, leg. de hoc *Aldrov.* lib. 12. Orn. cap. 28. Vel est nomen Collyrii apud *Aëtium*, *Galen.* lib. 4. de C. M. S. L. cap. 7. ubi Phænix Apollonii vocatur. Vel Spagyricis dicitur Phœnix Ignis Quinta Essentia, vel Lapis Philosophicus celebratissimus. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* & *Th. Chym.* Vol. IV. p. 447 &c.

Phlomos, *Candelaria*, *Candela Regis*, *Lanaria*, *Verbascum*. Germ. Wüllkraut. vid. Flor. seu Herb. Verbasci.

Pholis, Squamam significat. *Hippocr.* Germ. Eine Schuppen.

Phorimos, epitheton est Onis, quod aliàs O roche in Officinis dicitur.

Phosphorus, quidam ex Residuo post destillationem Spiritus Urinæ cum ✱ci tantillo, destillando per gradus, ex Retorta vitrea in recipiens Aquâ semiplē. eliciunt. Præparatur quoque ex Capite mortuo fermentatæ Urinæ. vid. egregia Scripta *Magni Boylæi.* Phosphorus, Latinè dicitur Lucifer, Terminus aliàs Astronomicus, notans Veneris Astrum, ante exortum Solis conspicuum, quemadmodum idem dicitur Hesperus, quando occasum Solis sequitur. Est verò etiam nomen Collyrii, quod aliàs Diacrocu dicitur, & à *Galeno* describitur lib. 4. de C. M. S. L. cap. 7. & *Ægin.* lib. 7. cap. 16. vid. Diacrocu.

Phoxinus, nomen Pisciculi fluviatilis, ad Fundulos & Gobitas pertinentis, cujus mentio fit apud *Aldrov.* lib. 5. de Piscibus cap. 10. & 32. Duæ enim Species recensentur: lævis & squamosus. *Jul. Alex.* Mordilapides vocat lib. 15. Sol cap. 7.

Phrasium viride, est Flos Æris. Germ. Erz-Blumen. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Phryctæ,

Phrycte, Latinè Fricta simpliciter, & intelligitur Resina Colophonia, ad differentiam liquidæ sivè humidæ. Fricta verò vocatur, quod torreatur aut uratur, ut docet *Dioscorides*.

Phryganon, significat Sarmentum, Virgultum aridum, vel Surculum exsuccum. vid. *Hippocr. & Foës.*

Phrygius, vocatur Lapis quidam, in Phrygia & Cappadocia occurrens, vel Gleba pumicosa, pallida, modicè gravis, non solida, intercedentibus albis segmentis. Aliqui pro Lyncurio vendunt; alii pro Belemnite. Vim habet exsiccandi, adstringendi & Cicatricem inducendi. vid. *Galen. Dioscorides*, & *Gorræus*. Crudum esse acerrimum, ignitum verò dare præsentaneum Oculis Remedium, scribitur in *Th. Chym.* Vol. I. pag. 87.

Phtharticum, est Medicamentum Corrumpens & Deleterium.

Phthinoporon, est Autumnus *Diet.* n. 893. vid. Autumnus.

Phthois, Græcis dicitur Pastillus, Placenta: diciturque Pastillus, Trochiscus.

Phthorios, dicitur de Medicamentis Abortum promoventibus, quæ alio nomine Echolia dicuntur, *Gorr. Castellus*.

Phu, est Valeriana. Germ. Baldrian. vid. Radices Valerianæ.

Phusca, videtur respondere Latino Posca, si *Æginetæ* Descriptio attenditur; siquidem ex Aceto & Aqua paratur. Ab *Aëtio* tamen Potus ita dicitur, in quo Ebur aliquandiu maceratum Ceræ instar emollescit, ut flexile in quodcunque Opus tractetur. lib. 3. cap. 80. 81. citante *Gorræo*.

Phycen, *Phycis*, nomen Piscis saxatilis. vid. *Aldrov.* lib. 1. cap. 8. de Piscibus, adde *Linden*. Ex. V. §. 36.

Phyco, *Tyche*, nomen est Emplastri, ad omnia Ulcera, præsertim in Ano vel sede, commodi, apud *Aëtium* notante *Gorræo*.

Phylacterios, olim dicebatur Amuletorum & Remediorum Magicorum Præbitor, teste *Keuchen*. in Proleg. ad Samm. pag. 68.

Phylacterium, est Amuleti species, quâ venenati Morbi arcentur, ut Zenexton & alia.

Phyleteria, *Frassinella*, *Frassinula*, vid. Rad. Dictamni albi. Germ. Weisse Diptam-Wurtzel.

Phyllitis, est Scolopendrium. Germ. Hirschzunge. vid. Herbas.

Phyllon, id est Folium, apud *Hippocr.* strictius etiam accipi videtur pro Herbis & Foliis hortensibus condimentariis. lib. 2.

Phyllon arrhenogonon, *Nicoph.* vid. Mercurialis Herba. Germ. Bingel-Kraut.

Phyllon Indicum, *Phyllon scylmatos Aëtii*, *Batrum* seu *Betrum Indicum*. Germ. Indianisch Bladt/ oder Indianisch Samkraut.

Phynon, nomen est Collyrii apud *Celsum* lib. 6. cap. F. citante *Gorr.*

Phyrama, generaliter omnem Massam mistam & subactam, liquoreque maceratam significat. Præsertim verò Farina Aqua macerata & subacta in Panificio dicitur. Specialiter tamen hoc quoque nomine venit genus quoddam amoniaci Thymiamatis, ità dictum, quod cum Terrâ, Arenis & Calculis mistum sit. *Gorræus*.

Physalus, est Bufo. Germ. Eine Kröthe.

Physema, præter alias significationes Vocabulum hoc tribuitur Resinæ Piceæ. *Galen. & Jul. Alex.*

Physicus, dicitur Philosophus naturalis, *Galen.* in Pr. com. ad *Hippocr.* de Natur. hum. qui nullum Naturæ Opus velit intactum relinquere, lib. 11. de V. P. cap. 18. Princ. Nihilominus usus quoque obtinuit, ut & Medici vocentur Physici, quatenus omnia in Naturæ utilitatem dirigere debent.

Physiognomia, dicitur Ars illa, quâ hominum Proprietas atque Natura cognoscitur à Facie usque ad Pectus, ut ex habitu de cujusque ingenio & promptitudine Judicium fiat. *Mart. Rul. & Johns.*

Physiognomica, sunt Signa, quibus nonnihil ex Vultu præsagiri potest.

Phytalia, vocatur postrema Hyemis Pars, sic dicta à Veteribus, quod eo tempore Insitiones optime fierent. vid. *Hom. & Gorræus*.

Phyteuterion, Plantarum vel Surculorum in terram plantatorum congeriem significat. vid. *Hipp.*& *Foësius.*

Phytologia, est Pars Medicinæ, quæ strictè ad Pharmacologiam,& latè ad Physicos pertinet. Est enim Plantarum, & Vegetabilium omnium cognitio. *Lexic. Brun.*

Pialos, pinguis. Germ. Fett. *Hipp.* lib. 2. de Morb. Mulier. XXV.

Piar, pingue, vel Pinguedinem significat. vid. *Hippocr.*

Pibenella, Germ. Pimpinell. vid. Herb. & Rad.

Pica, præter alias significationes, vocatur ità Avis è Corvino, vel Cornicum genere. Germ. Ein Aglaster/ Atzel/ Alster oder Hetz / ex Pullis destillatur ▽ antepileptica. vid. *Aldrov.* & *Schrœd.*

Picata Vasa, dicuntur Linita Pice, in quibus Vina Græca reponuntur. *Sylvat.*

Picea Resina, Germ. Roth Thannen-Hartz.

Picenarium, dicitur Instrumentum, in quo colatur Pix. *Sylvat.*

Picra, videatur Hiera Picra. Germ. Bitterheyl.

Picros, est Amarus, Picrocholos. Hiera. Aliquando etiam pro Acri sumitur. Ità Picron Piper dicitur. *Linden.*

Picus, Germ. Specht. Nomen Avis, quæ arbores rostro tundit & perforat, cujus Species tradit *Aldrov.* lib. 12. Ornith. cap. 30.

Picuos, est Pinguis, legitur de Facult. *Hippocr.* lib. de Natur. Puer.

Picusar, i. e. Flos Salicis. Germ. Weyden-Blüh.

Piester, vid. Prælum sivè Prelum.

Piger Henricus. Germ. Fauler Heinrich. vid. Athanor, Fornax acida, vel Acediæ Furnus.

Pigmentarius, est Unguentorum Institor, qui Unguenta vendit. *Rhod.* ad *Scrib.* n. 22. Pigmenta enim inter Medicamenta habentur.

Pigmentum, vid. Unguentum.

Pila Pharmaceutica, lapidea, fictilia, ænea, in quibus Semina & Nuclei teruntur, aliàque diversi generis subiguntur, & miscentur; quæ hodieque sub mortariis comprehenduntur. *Wecker.* Ant. Gen. lib. 3. cap. 49. Pilæ aliquando pro Pilula usurpari, testatur *Keuchen.* ad Samon. p. 121.

Pila Capræ, Germ. Gembsene Kugel. vid. Ægagropila, vel Lapis Bezoar Germanicus.

Pila Caprina, ad magnitudinem Capitis Infantis, ist zu lesen in der teutschen Material-Kammer/ Hn. Joh. Jacobi Marxen / vornehmen Materialisten in Nürnberg / fol. 160.

Pila marina, Balla & *Pala marina, Alcyonium* & *Halayonium rotundum, Sphæra Talassia Galeni, Sphæra marina, Halcyonium primum Dioscorid.* Germ. Meer-Ballen / præparatur ex Pilis ab Animalibus marinis, à Spuma marina lavatis. &c.

Pila, species Mortarii est, ex varia materia fabricata, ex ænea, ferrea, lapidea, vitrea &c. sumitur & pto Pistillo. Germ. Ein Mörser-Stempfel.

Pileus, Pileolus, quid sit notum est. Pertinet quoque ad Pharmaceutica, Pilei delicati, vid. Cucupha. Germ. Haupt/ Häublein.

Pili Leporini Martiales combusti. Germ. Gebrannt Hasen-Haar.

Pilima, i. e. Filtrum. *Galen.* 11. Therapevt. Cap. 9. in fin.

Pilizenii, sunt Pili albi circa caudam & collum Leporum nascentes. Germ. Weisse Hasen-Haar um den Hals und Schwantz der Hasen wachsend. *Dorn. Mart. Ruland.* & *Johnson.*

Pillula, vid. Pilula.

Pilos, id est Argilla. Germ. Lätt / vel Terra vimida. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Pilosella lutea major & *minor, Herba pilosa*, est Auricula Muris, Germ. Mauß-Oehrlein. vid. Herbas.

Pilosella montana, est Hispidula. vid. Flores Hispidæ, seu Hispidulæ.

Pilula, sive *Catapotium*, est Medicamentum solidum, siccum, Globuli vel Pisi formam habens, ex Pulveribus, Gummis, Extractis, &c. glutinoso Liquore exce-

exceptis, efformatum, quod deglutiri debet integrum ad fallendum amarum & ingratum ſaporem juxta Proverbium: Pilulæ & Injuriæ non maſticandæ, ſed deglutiendæ ſunt. Sunt verò acidum concentrantes, alterantes, purgantes, ſudoriferæ, vomitum concitantes &c. Germ. Pillen/ oder Pilulen. Quorum Catalogum & Hiſtoriam vid. in Pharmacevticis, præſert. *Wecker.* Ant. Gen. *Morell. Schrœder. Diſpenſ. Auguſt. & Norimberg.*

Pilulæ Æthiopicæ. ℞. Æthiopis mineralis ℥ij. Ceruſſæ ♁nii ℥j. Gummi Guajaci ℥ß. Extr. Sarſæ comp. q.ſ. ut fiat ℘.

Pilum, vel *Pili Caput*, idem quod Piſtillum. vid. Pila.

Pimele, eſt Pinguedo. Germ. Fett/ oder Feiſte. vid. Adeps.

Pimpinella, Germ. Pimpinell. vid. Herbas & Radices.

Pimpinella Italica, ſeu *Sanguiſorba*, & *Saxifraga Italica.* vid. Herbas, Rad. Germ. Welſch Pimpinell.

Pimpinella Romana. vid. Sem. Seſeleos Cret. Germ. Cretiſcher Seſelſamen.

Pinaſtellum, eſt Peucedanum, vid. Rad. Peucedani.

Pindo, id eſt Pilâ tundo. *Keuchen ad Sammon.* pap. 185.

Pinea Reſina, Germ. Weiß Hartz/ Kün Hartz/ Pin-Hartz/ Kübel-Hartz.

Pineatum, vocatur Medicamentum, quod Nucleos Pini potiſſimum, vel inſtar Baſis recipit. Ità Confectiones Pineatæ ſunt Morſuli, vel Tabellæ ex Pineis Nucleis paratæ: & Unguentum pineatum. vid. *Foreſt.* lib. 2. Chir. Obſerv. 9. in Schol.

Pineæ Nuclei, ſeu *Strobili.* Germ. Pinien/ Krafft-Nüßlein/ Zieber- und Than-Nüßlein/ Pignoli und Pinien-Kern. Spontè creſcunt in Italia, inde ad nos advehuntur, præſtant recentiores, pleni, albi, ſicci; vitentur flavi, pallidi, oleoſi & rancidi. vid. Nux Pinea.

Pinguedinoſa, dicuntur quævis Pinguia. *Mart. Rul. & Johnſon.*

Pinguedo, Germ. Fett/ Schmaltz/ oder Schmeer/ vid. Adeps.

Pinguedo furfuroſa, vid. Ambra ſubalbida, Salis Flos, ſeu Sperma Ceti. Germ. Bald-rath/ oder Wall-rath.

Pinguedo Lactis, Flos Lactis, Luſtum & *Aphantiſma*, & *Pyonpiar*, vid. Cremor Lactis. Germ. Rahm/ Schmand.

Pinguedo, ſivè *Pinguitudo furfuroſa*, eſt Ambra ſubalbida, ſeu Sperma Ceti. Germ. Wallrath. vid. Ambarum ſubalbidum, ſeu Sperma Ceti.

Pinna, idem quod Penna vel Ala, v. gr. Pinnæ Apum, Aquilæ, vid. *Rhod.* in *Lexic. Scribon.* Ità Pinnæ Naſi vocantur Alæ Narium, *Galen.* in Def. *Barthol.* lib. 3. Ann, cap. 10. vid. Ala, Pinna. Eſt etiam ſpecies Oſtraceorum, vel Teſtaceorum. vid. *Aldrov.* lib. 2. cap. 76. & Chiocc. Muſ.

Pinodes, *Sordidus.* Dicitur enim de Lana ſuccida, ſivè ſordida, legitur apud *Hippoc.* lib. 2. de Morb. Mul. LXV. 6. 7. Derivatur à Pinos, quod idem ac ſordes; ſignificat verò & Vinum hordeaceum, aut quod è ſordibus vellerum elutis conficitur. vid. *Foëſ.* pag. 508. ſeq.

Pinus domeſtica, Italica, ſativa & *vulgatiſſima.* vid. Nucl. ſeu Semen Pini, vel Pinearum. Germ. Pinien- oder Krafft-Nüßlein.

Pion, ſignificat apud *Hippocr.* pingue & dulce, cum in Lacte, tum in Sanguine. *Hippocr.* lib. de Natur. Puer. & *Foëſ.*

Piper Æthiopicum, creſcit in Regionibus Ægypti, inſtar Piſorum, utitur ad Dolores dentium. Germ. Mohren-Pfeffer.

Piper agreſte, *Eunuchorum* & *Monachorum*, *Arboris Caſtæ* & *Salicis marinæ.* vid. Semen Agni Caſti. Germ. Keuſchlamm-Saamen.

Piper album, quod omnium præſtantiſſimum. Dicitur Piper rotundum album, Leucopiper. Uti quidam volunt eſt Fructus non benè maturatus, ſed decuſſus, externô Cortice denudatus, ſic enim quando exſiccatus, remanet albus. Creſcit in Regionibus Malabar, ſeu Malavar, & Malace. &c. Germ. Weiſſer Pfeffer.

Piper aquaticum & *Caninum*, eſt Perſicaria. Germ. Waſſer Pfeffer/ oder Mücken-Kraut. vid. Herbas.

Piper Hispanicum, Siliquastrum, (Siliquastri varietas triplex, Siliquastrum cordatum, longum & rotundum) *Piper Indicum rubrum, Piper Chalecuticum, Piper Brasilianum, Piper Capsicum.* Colitur quoque in multis Germaniæ locis. Germ. Spanischer Pfeffer.

Piper longum, seu *Macropiper,* nascitur in Cengala, Sumatra & aliis locis. Orientale minus, Occidentale majus. Germ. Langer Pfeffer.

Piper, Matth. est Amomum *Dioscoridis.*

Piper monachorum. Germ. Münchs-Pfeffer. vid. Sem. Agni casti.

Piper montanum, est Semen Cocognidii.

Piper murale, seu *murium,* est Sempervivum minimum.

Piper murinum, Triquetrum, Uva sylvestris, Pituitaria. vid. Sem. Staphisagriæ. Germ. Stephans-Körner.

Piper nigrum, Melano Piper. Nascitur in Malacca, in Insulis Javæ vicinis, Sunda, Calecuth & Cuda, aliisque locis. Crescit in Planta, quæ scandit instar Smilacis & Clematitis: Unde etiam Clematitis species est: In principio quod attinet rotundum racematim sunt congesti ejus Fructus, qui primum sunt virides, & hinc fiunt rubri, tunc temporis sunt maturi. Fructus rubri seu maturi decerpuntur & exsiccantur in Sole, atque sic sensim sensimque acquirunt nigrediné, & propter exhalationem particularum volatilium rugas. Virtute omnia calefaciunt, sed album superat nigrum, & illud iterum longum suâ præstantiâ. Germ. Pfeffer/ schwartzer Pfeffer. Plura de Piperibus legenda sunt apud *Garciam ab Horto, Christophorum à Costa, Verzascham, Ettmullerum* & alios plures.

Piper Presilianum, Indicum, rubrum, Brasilianum, vid. Piper Hispanicum. Germ. Spanischer Pfeffer.

Piperinæ Thermæ in Helvetia, Germ. Pfeffer-Badt im Schweitzer-Land/ quarum Descriptio legenda est apud *Hildanum,* Oper. pag. 657.

Piperitis, Raphanus sylvestris, Germ. Pfeffer-Kraut.

Pirola, Pirula, Pyrola, & *Pyrula.* Germ. Wald-Mangold/ oder Wintergrün. vid. Herbas.

Pisa, id est Pix. Germ. Pech. *Sylvat.*

Pisare, id est Colare. Germ. Durch ein Tuch seyhen. *Mart. Rul. & Johns.*

Piscis, Ichthys, Echeneis. Germ. Ein Fisch / referuntur Pisces inter Alimenta humidiora, præsertim recentes. Dividuntur in fluviatiles, lacustres & marinos. vid. *Aldrov.* de Piscibus: *Sign.* ♓, ♓.

Piso, idem quod Mortarium. *Keucben.* ad *Samon,* pag. 185.

Pispatica, id est Eductoria. *Matth. Sylvat.*

Pissanthos, vid. Orrhopissa, seu Picis Flos.

Pissasphaltus, Pix Terræ, Pix montana, Picibitumen, Mumia nativa & *Græcorum.* Germ. Erdt-Pech/ Berg-Pech/ Pech-Leim/ Leim-Pech.

Pissalphaltus, est vel Nativus, vel Factitius; Nativus Veteribus usitatus, non amplius in usu est, & ejus notitia modernis incognita. vid. suo loco Asphalthos, sivè Asphaltum. Factitius est Mixtura ex Pice ac Bitumine, (unde & nomen accepit) videturque id esse, quod nostrates Asphaltum vocant, seu Bitumen Judaicum. Non desunt, qui putant Arabum esse Mumiam.

Pisse, Latinè Pix, est Fluxus ex accensis Tædis, vel pars resinosa ex Arboribus per senectutem nimiâ pinguedine quasi strangulatis; de qua vid. *Schrœder.* lib. 4. Cl. 2. n. 397. *Hipp.* & *Foës.*

Pisselæon, dicitur Oleum picinum, compositum est Medicamentum ex Pice & Oleo mixtum. *Gal.* lib. 1. de C. M. S. L. cap. 3. & lib. 2. cap. 1. Verùm aliis idem est, quod Pissanthos, sive Pix liquida. *Gorræus* & *Schrœderus.*

Pisseros, epitheton Ceroti, quod ex Cera, Oleo rosato & Pice arida componitur. Latine: Ceratum picatum; item Tetrapharmacum. vid. *Hippocr.* lib. 2. de Morb. Mulier. Germ. Ein Wachs-Pflaster.

Pissoceros, vocatur Crusta Alveorum & Tectorium Ceræ, vel uti initium, estque secundum Operis Apum veluti Fundamentum. *Gorræus.*

Pistacea, & *Pistacia*, seu *Fistacia*, & *Nux Vesicaria Dodon. Straphilodendros.* Germ. Pistacien / Syrische oder Welsche Pimpernüßlein. Ex Alexandria, Damasco & Syria Venetias importari solent. Eliguntur recentia Nucleo intus herbaceo, Sapore jucundo, & non rancido. vid. Nux Pistacea.

Pistare, id est Contundere. *Mart. Ruland. & Johns.*

Pistida, sunt Digestionem facientia. *Galen.*

Pistillum, est Instrumentum Pharmaceuticum, quô Res in Mortario tunduntur. Germ. Ein Stosser / Stempffel / oder Pistill.

Pistolochia, est Aristolochia bulbosa, vel rotunda, vid. Radices.

Pistos, præter alias significationes dicitur de Medicamentis fluidis & potabilibus. *Linden.* Ex. XIII. §. 323.

Pisum Cordatum, vid. Semen Coriandri. Germ. Coriander.

Pisum, inter Legumina pertinet, & cum Fabis habet cognationem. *Gal.* l. 1. de Alim. Facult. cap. 21. *Bruyer.* de Re Cibar. lib. 7. cap. 2.

Pithecoides, Simiæ formam habens, dicitur de Animalibus Simiæ confinibus, quæ *Galen.* ad Anatomicas Exercitationes elegit, ut & Simias ipsas. lib. 6. An. adm. cap. 3.

Pitheros, id est Pinguis, usurpatur ab *Hipp.* de Terra pingui, Lib. de A. L.

Pithex, Latinè Simia, dicitur Animal quadrupes, Homini maxime similè, vid. *Aldrov.* lib. 2. cap. 5. de Quadrup.

Pittacium, est Pannus modicus, qui Medicamento illitus, affecto loco imponitur, propriè Emplastrum. Germ. Pflaster. *Lexic. Blanc.*

Pituitaria, seu *Pedicularis Herba*, Staphisagria, vid. Sem. Staphisagriæ. Germ. Stephans-Körner.

Pityusa Dioscoridis, est Radix Turbithi nigri, seu Esulæ majoris.

Pityriasis, *Pityron*, est Furfur. Germ. Kleyen.

Pix arida, *Pix concreta*, seu *excocta*, *Palimpissa*. Germ. Hart Pech / Stein-Pech.

Pix, sivè *Pixari*, vid. Pisse, est Succus resinosus, sive Gummi destillans ex Arboribus resinosis, uti Abiete, Cedro, Larice, Pinu, Terebintho &c. vi ignis extorta, modus fit per Descensum. Primò venit Pix liquida, deinde crassior & crassissima. Germ. Pech. Plura legenda sunt apud *Schr.* lib. IV. fol. 208.

Pix Græca, seu *Brutia*, est Colophonia. Germ. Geigen-Hartz.

Pix liquida, est Terebinthina. Germ. Terpentin.

Pix navalis, *Ropissa*, *Pix Radulana*. Germ. Schiff-Pech.

Pix Terræ, *Pix montana*, *Mumia nata*. vid. Pissasphaltum.

Pix Virginea, Germ. Jungfrauen-Pech.

Placenta, præter alias significationes denotat propriè varias Eduliorum species, subactas ex Caseo, Melle, Farina, &c. de quibus *Galen.* lib. de bono & malo Succo cap. 4.

Placitis, est species Cadmiæ factitiæ, in Fornacibus Crustrarum modo concretæ, *Gorræus.* vid. Cadmia.

Placus, vocatur Panis crustaceus, Placenta crustacea. vid. *Jul. Alex.* lib. 8. *Gal.* cap. 9.

Planetæ, Planetarum Nomina à Chymicis quoque translata esse ad Metalla, patet ex horum quoque Monumentis, Ex. gr. Sol ☉ Auro tribuitur, Luna ☽ Argento, Venus ♀ Cupro, &c. de quibus singulis in suis Locis & Literis propriis.

Planta est Vegitabile integrum, sivè Arborem velis, sive Fruticem, sive Herbam. Germ. Ein Zweig / oder Pflantze.

Planta Febrifuga, est Centaurinum minus, vid. Herbas. Germ. Tausend Gülden-Kraut.

Planta Leonis, *Lentopodium*, *Alchimilla*. vid. Herb. Germ. Unser Frauen Mantel.

Planta Pedum, Germ. Die Fläche deß Fusses / oder Blatt-Fuß. vid. Pedion.

Plantago, Germ. Wegerig / vid. Herbas & Semina, atq; Radices.
Plantago aquatica, seu *Paluſtris*, Germ. Waſſer-Wegerig / oder Froſch-Löffel-Kraut. vid. Herbas.
Plantanella, Platanaria, Acanthus Germanica, seu *vulgaris, Spondylium hirſutum*, seu *vulgare, Branca Urſina*. Germ. Beeren-Klau.
Plantamon, vocatur Petra è Mari prominens Lubrica, Lævis. *Galen.* in Ex. Voc. *Hipp. Föeſ.* d. l.
Platea, nomen Avis fluviatilis, Roſtro Cochlearis formam habente, vid. Pelecanus *Lang.* ejus induſtriam laudat lib. 2. cap: 2.
Plateos, i. e. Arſenicum. Germ. Hütten-Rauch. *Sylvat.*
Platys, vocantur Lumbrici lati. *For.* lib 21. Aff. 26.
Plectronia, Peletronia, eſt Rhaponticum vulgare. Germ. Gemeine Rhapontica.
Plenilunium, dicitur quando Luna Soli è Diametro oppoſita, in totum fulgida apparet, de cujus viribus diſſerit *Galen.* lib. 3. de Dieb. decret cap. 3. ſeq.
Plerotica, ſunt Medicamenta Carnem reſtaurantia & implentia. Germ. Fleiſch-machende Mittel. *Lex. Blanc.*
Plintbitis, Species dicitur Aluminis, teſte *Aëtio*, quæ alio nomine Placitis appellatur. *Gorræus.*
Ploma, eſt Verbaſcum. Germ. Wüllkraut / vid. Herbas.
Pluma, idem quod Penna, & quidem levior, tenuior. Germ. Blumfeder.
Plumbago, ſeu *Molybdæna*, duplex *Dioſcorid.* eſt: Nativa & factitia. Illa nihil aliud eſſe videtur, quam Lapis, ſivè Plumbi Minera, ſeu potius Minera Plumbi & Argenti ſimul. Factitia eſt ſpecies Lithargyrii, videlicet eſt illud Recrementum, quod in Argenti Aurique purificatione cum Plumbo, minerâve Plumbi inſtitutâ, fornacis ſolio concretum & peruſtum adhæreſcit. *Lex. Brun.*
Plumbago, etiam Ceruſſa ⸸. dicitur. Germ. Bleyweiß.
Plumbago Plinii, eſt Perſicaria. Germ. Flöhe-Kraut / oder Waſſer-Pfeffer.
Plumbi Ærugo, Ceruſſa eſt [symbol]. Germ. Bleyweiß.
Plumbi Cinis, } eſt Ceruſſa. [symbol]. Germ. Bleyweiß.
Plumbi Flos, }
Plumbi Scoria, Plumbi Recrementum, Germ. Bley-Schlacken.
Plumbum album, id eſt Ceruſſa [symbol]. Germ. Bleyweiß.
Plumbi Spuma, eſt Lithargyrium Plumbi. [symbol]. Germ. Bley-Glett.
Plumbum, Germ. Bley / Chymicis Saturnus ♄. Eſt Corpus immundum, & imperfectum, ex Argento vivo impuro non fixo, terreo, fæculento, aliquantulum albo in manifeſto & rubeo in occulto, & ex tali Sulphure aduſtibili, ex aliqua parte procreatum, & deficit ei Puritas, Fixatio cum Colore & Ignitione. Differt ♄. à ♃ ve munditie: aliàs valde inter ſe conveniunt vide Molybdos. Plura apud *Paracelſum, Mart. Rul. Ettmüll.* & alios legenda ſunt. *Sign.* [alchemical symbols], c, [alchemical symbols].
Plumbum album, & *Argenteum*, ſeu *Plumbum candidum*, impropriè Stannum ♃ dicitur, & non eſt idem, vid. *Mart. Rul.* fol. 367. *Johnſ.* 3. *Lexic.* fol. 62.
Plumbum album Anglicum, Germ. Engliſch Zinn.
Plumbum candidum noſtrum, nigro ♄ o eſt purius & perfectius quiddam, *Johnſ.* 3. *Lexic.* fol. 62.
Plumbum Cinereum, eſt quaſi ſui generis Metallum. *Johnſ.* fol. 62.
Plumbum diſſolutum, eſt Mercurius. Germ. Queckſilber. ☿.
Plumbum nigrum, *Molybdon*, excoquitur, vel ex Galena, vel ex Pyrite fit. *Johnſ.* 3. *Lexic.* fol. 62.
Plumbum Philoſophorum, [symbol], eſt ex Antimonio tractum. *Johnſ.*
Plumbum, ♄, vocatur à Chymicis Aqua omnium Metallorum, Molybdos, Capricornus, Corpus minus, Corpus immundum, Malipodium, Dominus Terræ, Dominus Metallorum.

Plum-

Plumbum Sapientum, Terra nigra, vid. Stibi, vel Antimonium. Germ. Spieß-Glaß.

Plumbum ustum, Germ. Gebrannt Bley/ oder Bley-Aschen. Cum Sale aut Sulphure stratum super stratum comburitur, & post Ustionem à Salsedine per Aquam separatur.

Plumosum, dicitur species Aluminis. Germ. Federweiß.

Pluvia, quid significet, ex Physicis, imò ex Lexicis trivialibus constat. vid. Imber. Aquam pluvialem esse limpidissimam ac tenuissimam, & magni etiam usûs, testatur *Ægineta* lib. 1. cap. 50. & præsertim *Hippocr. Schrœd.* & *Frid. Hoffm.* Germ. Regen.

Pluvia martialis, non putrescit. Germ. Mertzen Regen-Wasser fault nicht.

Plyma, Laturam significat, hoc est Aquam, in qua aliquid elutum fit. Legitur apud Hippocr. lib 4.

Pneuma, latinè Spiritus. In Pharmaceuticis Spiritus notat Substantiam tenuem, limpidam, vi △nis, ex misto, per Artem destillatoriam elevatam: quæ, licet, Atomis collectis, adstantis aëris frigore in Liquorem condensetur, nomen non mutat. Eliciuntur ex Animalibus, Mineralibus & Vegetalibus: Suntque vel simplices vel compositi. Utrorumque Historiam vid. apud *Schrœd.* lib. 2. cap. 81. *Rolfink. Chym.* &c.

Pnevmon, Latinè Pulmo vocatur. In Pharmaceuticis Pulmo Vulpis præ aliis in Phthisi maximè recommendatur, uti patet ex *Dispensatoriis*. vid. Pulmo Vulpis.

Pnevmonicus, dicitur de Medicamentis Pulmoni destinatis; quarum Historiam vid. apud Rolf. lib. 8. Sect. I. cap. 1.

Poculum, quid significet, notum est, videlicet Vas, ex varia materia præparatum, è quo vel Alimenta, vel Potulenta, vel Medicamenta ebibuntur. Olim varia parata fuisse Pocula Medicata, ex Ære, ex Electro, hoc est Auro & quinta Argenti parte, ex Cornibus, ex Lignis Medicamentosis, constare poterit ex *Lang.* lib. 1. Epist. 29. *C. Rejes, Libav.* Poculum amatorium est Filtrum. Germ. Ein Becher/ oder Geschirr woraus man trinckt.

Poculum, Annulus & *Nummus vomitorius*, præparantur ex Vitro Antimonii.

Pœonia, rectè collecta & præparata, est Arcanum Epilepsiæ, *Paracelsus.* Germ. Gicht-Wurtzel. vid. Radices Pœoniæ.

Polemonium, seu *Polemonia*, & *Fraxinella*. vid. Radices Dictamni albi.

Polium Theophrasti, Pumila Cupressus, Cupressus seu *Cyparissus Hortulana.* Germ. Garten/Cypreß. vid. Herbas.

Pollen, Farina tenuissima dicitur, sicut Flos Siliginis, *Jul. Alex.* lib. 8. Sal. c. 9.

Polyarchion, nomen est Malagmatis à *Polyarcho* Authore; cujus Descriptiones habentur apud *Gal.* lib. 8. de C. M. S. L. cap. 5. & lib. 7. & *Æginet.* Est etiam Cataplasmatis nomen apud *Aëtium* lib. 9. cap. 34. citante *Gorr.*

Polychreston, & *Polychrestos*, est Medicamentum multis morbis accommodatum. vid. *Galen.* lib. 5. cap. 1.

Polyclonos, ramosus, est epitheton Arthemisiæ, *Gorræus.*

Polycraton, & *Polycriton, Hippocratis*, est Persicaria. Germ. Wasser-Pfeffer/oder Flöhe-Kraut. vid. Herbas.

Polyeidæ Sphragis, nomen Trochisci olim celebris, ad Ulcera diuturna & contumacia. vid. *Galen.* lib. 5. de C. M. P. G. c. 11.

Polygalatos, Lacte abundans dicitur: cui opponitur Lacte deficiens. *Erot. Onom.* pag. 19.

Polygonatum, est Sigillum Salomonis, vid. Radices.

Polygonum, Germ. Wegtridt. vid. Herbas.

Polypharmacon, Polypharmacos, est idem quod Polychreston.

Polyphoros, est epitheton Vini generosi. *Linden.*

Polypodes, dicti Aselli, Millepedes & Porcelliones, est Insectum Diureticum, Germ. Keller-Eselger. vid. Millepedes.

Polypodites, est epitheton Vini ex Polypodio facti, cujus Descriptio habetur apud *Aëtium*, lib. 3. cap. 60. & 61. citante *Gorræo*.

Polypodium, Germ. Engelsüß. vid. Rad. Polypodii.

Polyposia, significat multam vel longam Potionem, non Aquæ, sed Vini, ad. *Hippocr.* 7. Aph. adde *Diet.* n. 704.

Polypus, præter alias significationes generaliter notat omne Animal, quod multos Pedes habet, ut Aselli, sive Millepedes.

Polyspermos, qui Semine dives est, vel abundans. *C. Hoffm.*

Polytrichum, *Adianthum*, & *Trichomanes*. vid. Herbas.

Poma, Latinè Potus, Potio dicitur, ejusque significatio est nota. Pertinet ad Alimenta fluida, quæ solâ infusione & deglutitione absumuntur. *Diet.* n. 707. *Linden.* vocat Cibum sorbilem. Ex IIX. §. 34. Græcis dicitur Poton, item Posis. Dantur & Potiones Medicæ, sivè Pharmacevticæ, suntque Medicamenta liquida, quæ bibuntur, atque solâ ferè mixtione Liquidorum constant, de quibus *Schrœder.* lib. 2. cap. 74. *Fr. Hoffm.* & *Mor.* de Form. Remed. suntque Alterantes, Confortantes, Purgantes, &c.

Poma de Seni, sunt Pruna Damascena.

Pomambra, dicitur quasi Pomum Ambræ, seu ex Ambra, sive Pomum, seu Poma Ambræ. Est Odoramentum siccum, paratum ex Suaveolentibus, plerumque ex Ambra, Moscho, Zibetho, Benzoë, Ladano, Styrace calamita, ℴ℘ Caryophyllorum, Cinamomi, Ligni Rhodii &c. ex hisce cum Mucilagine Tragacanthi Globuli majores, seu Poma, Odoris gratiâ componuntur. Germ. Von Ambra gemachte wohlriechende Kugeln/ oder Rauch-Ballen. *Lex. Brun.*

Pompholygeron, est nomen Emplastri, cujus Descriptio habetur apud *Æginet.* lib. 7. cap. 17. notante *Gorræo*.

Pompholix, seu *Bulla cadmica*, *Nil album*, *Nihil album*, *Pulvis Nihili*. Germ. Weiß nicht/ Gallmey-Fluch/ Streu-Mehl. Vera Arabum Tutia est; (Officinarum verò Tutia Veterum, Cadmia est, Fornicaria scilicet:) Est Pompholyx tenuissima, & volatilis Favilla, quæ dum Æs in Fornacibus perficitur, & Cadmia detrita inspergitur, in altum evolat, & supernæ earum parti adhærescit. In Principio cum fit, velut in Bullas (unde nomen habet) prodit, aut Glomusculos Vellerum similes coit, & Farinæ modo contacta inspergitur. Est enim veluti candidus Cinis, & usque adeò levis, ut in sublime facilè feratur, & Farinæ volatilis modo, superiori Fornacum tecto adhæreat.

Poma, seu *Mala Officinalia*, sunt Dulcia, Borstorffiensia ac Vinosa. Germ. Süsse/ Wein-reiche/ oder Borstorffer-Aepffel.

Pomum, idem quod Malum. Germ. Ein Apffel. vid. Malum. Poma Hesperidum, in Arte Spagyrica, quæ dicantur. vid. apud. *Libav.* Tom. III. p. 213.

Pomum Adami, *Citrangula*, *Pomum Assyrium*. Germ. Adams-Apffel. vid. *Herbarium Verzascha*, fol. 111. Pom. Adami.

Pomum Ambræ, Germ. Pomambra/ wohlriechende Kugeln. vid. Pomambra.

Pomum Amoris, sivè *Aureum*, Germ. Gold-Apffel / oder Lieb-Apffel. Est Fructus Plantæ ex Semine crescentis in Hortis.

Pomum Armeniacum majus & minus. Germ. Grosse und kleine Morellen / Gold-Pfersing/ Borillen/ oder St. Johannes-Pfersing. Est Fructus Arboris satis notæ, quæ colitur in Hortis.

Pomum Athomaticum, est Malum Citrinum Æthiopicum. *Sylvat.*

Pomum Aurantium, vid. Aurantia Mala, seu Malum Aurantium.

Pomum Citrium, Germ. Citron / vid. Malum Limonium.

Pomum Hierosolymitanum, vel *mirabile*, *Cucumer pumiceus*: *Charantia*, vid. Momordica. Germ. Momordica-Apffel.

Pomum odoriferum, idem quod Pomum Ambræ. vid. Pom. Ambræ.

Pondera Chymica, seu *Medicinalia* sunt sequentia:

℔j Germ. Ein Pfund/ oder 12. Unzen ℥xij. sind 24. Loth/ oder 96. Quintlein.

℔ß. Ist ein halb Pfund/ oder 6. Unzen ℥vj. sind 12. Loth/ oder 48. Quintlein.

℔¼, ist ein Viertel von einen Pfund/ oder drey Untzen ℥iij. sind 6. Loth/ oder 24. Quintlein.
℥j. Sind 2. Loth/ oder 8. Quintlein ʒviij oder 24. Scrupel ℈xxiv.
℥ß. Ist 1. Loth/ oder 4. Quintlein ʒiv. oder 12. Scrupel ℈xij.
ʒj. Ist ein Quintlein/ oder 3. Scrupel ℈iij. oder 60. Gran. gr. LX.
℈j. Ist ein Scrupel/ oder 20. Gran. gr. xx.
℈ß. Ist ein halber Scrupel/ oder 10. Gran. gr. x.
gr. j. Ist ein Gran. Granum unum Piperis albi, sive Granum unum Hord. min.
Mj. Manipulus unus, Germ. Eine Hand voll.
Mß. est Manipulus semis, Germ. Eine halbe Hand voll.
P. j. est Pugillus unus. Germ. Was man zwischen 3. Fingern fassen kan.
P. ß. est Pugillus semis. Germ. Was man zwischen 2. Finger-Spitzen fassen kan.

Pondo, seu **Pondus**, significat Quantitatem Rei alicujus gravitate determinatam, quemadmodum Mensura Vasculi recipientis concavitate certâ notatam. Dantur verò quamplurima, & penè infinita Pondera, pro Regionum & consuetudinum diversitate. De quibus videatur, inter Antiquiores, *Galen.* lib. de Ponder. & Mensur. & *Æginet.* tit eodem. Inter Recentiores *Sennert.* Inst. Medic. lib. 5. pag. 3. Sect. I. cap. 3. Dogm. pag. 485. seq. De Ponderibus Spagyricis *Th. Chym.* Vol. I. pag. 485. Vol. III. pag. 489.

ad Pondus omnium, vid. Omnium ad Pondus.

Ponticus, epitheton est Saporis certi Salini, respondentis Aquæ marinæ, & denotat Sal cum fæculentia conjunctum; de qua Pontica qualitate vide plura apud *Paracels.*

Popanac, & **Popanax**, *Mart. Rul. & Johns.* est Gummi, vid. Opopanax.

Populago, seu **Populus pumila**, *Chamæleuce, Farfugium,* & *Farfara.* Germ. Brand-Lattig/ Huff Lattig. vid. Herbas.

Populeon, & **Populeum**, nomen est Unguenti, in Officinis notissimi, & ipsis rusticis frequentissimi usûs, unà cum Unguento Dialtheæ. Ità dictum est à Gemmis Populi, seu Oculis Populi albæ Arboris, quæ Basin constituunt. *Dispensatoria.* Laudat etiam *Lang.* lib. 1. Ep. 54. Unguentum Populeum, cum Aquâ portione Electuarii purgantis mixtum, & Plantis Pedum inunctum; purgare Corpus vult *Paracelsus* in Consil. Medic. T. V.

Populus nigra, prima hujus Arboris Germina foliorum futurorum Rudimenta: Gemmæ, seu Oculi Populi vulgò dicuntur. Germ. Aspen/ oder Alber-Knöpff/ oder Alber-Sprossen. Nascitur juxta Flumina, & apud Aquas: Montes etiam amat.

Porcellana, & **Portulaca**. Germ. Portzel-Kraut/ oder Bley-Kraut. vid. H. Portulac.

Porcellio, est Insectorum species, quæ & Asellus & Millepeda dicitur, cujus Pulvis valdè diureticus est. vid. Millepedes.

Porcellus, **Porcus**, idem quod Sus, Scropha, Animal quadrupes notissimum, vid. *Aldrov.* lib. 1. de Quadruped. Bisulc. cap. 36. *Bruyerin.* de Re Cibar. lib. 13. Cap. 1. & 2. Tribuitur quoque nomen Porci & Porcilli Piscibus, Ex. gr. Delphin &c. qui more Porcorum, Rostro terram fodere, dicitur. *Aldrov.* lib. 2. de Piscibus, cap. 69.

Porcellus, **Porculus**, Germ. Ein junges Färcklein/ oder Säulein.

Porcetra, dicitur juxta *Pomponium* Sus, quæ semel peperit; attestante *Ingrassiâ*, *Com.* ad *Avicen.* de Tum. p. n. pag. 230.

Porci, seu *Suis Axungia*, Germ. Schweinen Schmaltz. Est Adeps Animalis, satis noti ac cogniti.

Porculi lactentes, Germ. Spän-Färcklein/ oder Saug-Färcklein.

Porfiligon, id est Batitura Ferri. Germ. Hammer-Schlag von Eisen. *Mart. Rul.* sed *Johnsonus* Porfitigon notavit.

Porfireticum, vel *Mortarium Æneum*, aut *Orichalceum*. Germ. Mörsel von Aertz oder Messing. *Mart. Rul.* vel Rudiculam significat.

Porotica, sunt Medicamenta Callum generantia, seu quæ exsiccando, incrassando, & adstringendo partis Alimentum in Callum convertunt.

Porphyra, Latinè Purpura dicitur. Propriè ſignificat, inter turbinatas Conchas, nobiliſſimam, ob Succum illum, ſive Florem, qui etiam Purpuræ nomine venit, nobiliſſimum & ad tingendum præſtantiſſimum; unde Color purpureus vocatur. De hujus Conchæ Hiſtoria & Uſu vid. *Aldrov.* lib. 3. cap. 5. de Teſtac. & Chiocc.

Porphyra, eſt quoque nomen Emplaſtri, cruenta Vulnera glutinantis, apud *Aëtium* lib. 15. Cap. 12. citante *Gorræo*.

Porphyrio, vocatur Avis quædam, circa Fluvios degens, cœrulea, longis Cruribus, & Roſtro purpureô prædita, cujus Deſcriptio habetur apud *Aldrov.* lib. 20. Ornith. cap. 28.

Porphyrites, vid. Lap. Marmor.

Porraceus, *Praſinus*, dicitur de omni eo, quod Colorem Porri Viridem fert Ex. gr. Bilis Porracea. *Galen.* lib. 2. de tempor. cap. 6.

Porrigo, idem quod Furfuratio, vel Furfur. Germ. Kleyen. *Lex. Brun.*

Porrum, Germ. Lauch. Planta eſt figura & odore fère ſimilis Allio & Cepis, colitur in Agris & Hortis.

Portulaca, ſeu *Porcellana*, Germ. Portzel-Kraut. vid. Herbas & Semina.

Poſer, *Poſis*, i. e Potus, Potio, Bibitio. Germ. Ein Tranck.

Poſſetum, eſt Lac decoctum, cui ſub finem coctionis Cereviſia infunditur, Potio eſt Anglis familiaris *Lex. Blanc.*

Poſthia, idem quod Crithe, Hordeolum, vid. Crithe. *Lex. Brun.*

Potabilia, ſeu *Potabilis*, dicitur de omni eo, quod per Os hauriri debet. *Mart. Rul. & Johnſ.* Vel quod Poculis porrigitur, liquidum, *Libav.* S. A. Ch. lib. 2. cap. 1. ſeq. ubi Magiſteria ſolubilium deſcribuntur.

Potentilla, eſt Anſerina, Argentaria & Argentina. vid. Herbas.

Potio, *Potus*, vid. Poma & Hauſtus. Germ Ein Träncklein.

Præcipitantia, ſunt quæ Acidum in Corpore noſtro infringunt, & quaſi præcipitant: eſt Vox à Chymicis mutuata, quia præcipitando res alterius indolis fiunt. vid. Abſorbentia.

Præcipitatio, eſt Operatio Chymica, & eſt, quando Corpora diſſoluta contrario Liquore præcipitantur. Ex. gr Si Corallia, Lapides Cancrorum, Margaritæ &c. ✝to ſolvuntur, infuſô 🜍 Tartari, ſivè -⊖- Vitrioli, ſivè alio contrario Liquore præcipitantur in albam ſubſidentiam. Vel ſi reſinoſa aliqua Subſtantia in 🜅 ectificato ſoluta, infuſâ ▽æ aliquâ quantitate, ⏚tatur Reſinoſitas ad fundum Et ſi ☽tum vivum in ▽forti ſolutum, ſoluto infunditur quantitas Muriæ, ſivè Aquæ ſalſæ, ⏚bitur Pulvis albus ad fundum. &c. *Sign.* ⏚

Præcipitatus antimoniatus Emeticus Pulvis, eſt Mercurius vitæ, ſeu Pulvis Algarothi.

Præcocia, in ſpecie dicuntur Fructus quidam, ſivè ſpecies Malorum Armeniacorum; ità dicta à Maturitate, quâ Perſica & Armeniaca alia antecellunt, ut & Bonitate; de quibus *Galen.* lib. 2. de Al. fac. Cap. 20. *Jul. Alex.* lib 10. Salut. cap. 6.

Prælum, item *Prelum*, & *Preſſorium*. Germ. Eine Preſſe. Eſt Inſtrumentum, quô Olea & Succi exprimuntur, in Officinis Pharmacevticis uſitatum. apud *Lind.* vid. Preſſorium.

Præmaceratio, id eſt Maceratio præmiſſa. vid *Rhod. in Scribon.*

Præparatio, idem quod Præparatum. Germ. Vorbereitung. ppt. ità à Medicis præſcriptum, vel aliàs notatum, legendum eſt, Præparatum. *Lex. Brun.* *Sign.* PP, HP, PP, PP, P, P, PP.

Præmorſa, *Succiſa*, *Jacea nigra*. vid. Rad. Morſus Diaboli. Germ. Teuffels Abbis Wurtzel.

Pramnios, eſt epitheton Vini nigri & auſteri apud *Hippocr.* lib. 2. de Morb. Mul. *Foëſius & Linden.*

Praſi-

Prasimum viride, *Prasis*, *Phrasium viride*, est Flos Æris, Viride Æris, & Prasinum viride. *Johnsonus* in *Lexic.*

Prasinus, idem quod Porraceus. vid. Porraceus.

Prasis, vid. Prasimum, Phrasium viride, & Prasinum.

Prasium & *Prassium*, est Marrubium. Germ. Andorn / vid. Herbas.

Prassimi viride, i. e. Flos Æris. *Sylvat.*

Prassius, nomen Lapidis, vel Gemmæ viridantis, vilioris turbæ, Smaragdi Domus, vel Palatium dictæ; quia hic in illa, veluti inclusus reperitur. vid. *Chiocc. Mus.* Sect. 3. p. 217.

Prasoides, vid. Porraceus. Germ. Lauch-grüne Farb / Germ. *Lex. Br.*

Preces, *Precatio*, & hoc Vocabulum meritò ad Medicinam referendum; siquidem, & Precibus & Venerationi assiduæ locus esse debet apud Medicum, pro obtinendâ Divinâ Præsentiâ & Providentiâ, in Rebus Medicis, ad Gloriam Ejus nominis, ad honorem Artis ab Ipso creatæ, & ad Salutem ejus operâ utentis Ægri, verbis elegantissimis *Linden* Ex. III. § 6.

Premnon, præter alias significationes, propriè Stirpem, Stipitem & Truncum significat. *Lexic. Brunonis.*

Presmuchum, *Presmuchus*, *Presmucum*, & *Presmukis*, id est Cerussa. Germ. Bley-weiß. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Pressorium, idem quod Torcular & Prælum, est Instrumentum, quo Species contusæ exprimuntur. *Mart. Rul.* & *Johns.* vide Prælum.

Prester, præter alias significationes, est nomen Serpentis venenosi. vid. *Aldr.* lib. 1. cap. 8. de Dracon. & Serpent.

Pretiosus, *Preciosus*, à Pretium seu Precium. Germ. Der Werth. Dicitur de Materia Medica, quæ, vel ob raritatem, vel ob efficaciam singularem carior habetur. Ità Lapides Pretiosi vocantur Gemmæ, ad differentiam minus preciosorum. Utrarumque Catalogum vid. apud *Schrœd.* lib. 3 cap 4.

Priapus, *Cauda*, *Hasta*, *Membrum genitale*, *Mentula*, *Penis*, *Virga*, , &c. sivè sit Cervi, sivè Tauri, aut alterius Animalis. Germ. Ein Zimmer / oder Ruthe.

Primi Floris Herba, seu *Clavis S. Petri*, est Primula Veris, vid. Flores Paralyseos. Germ. Schlüssel-Blumen.

Primum Ens, vid. Ens primum, seu Principium primum.

Princeps omnium Vegetabilium Q: est Vinum optimum. Ità quoque à *Paracelso* dicitur.

Principia Chymica, tria sunt: Sal ⊖, Sulphur 🜍, & Mercurius ☿. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*. Quidam plura constituunt, & Spiritum 🜀 & Terram 🜃 addunt. vid. *Theatr. Chym.* & *Libavii Opera* &c.

Prinitos, est Medicina ad Lapidem. *Paulus.*

Proba Agallochi, sivè *Ligni Aloës*, optimum censetur nigro-purpureum, Venis cinerei coloris interfectum, amarum, ponderosum, Liquorem si prunis, candentivè ferro imponatur exudans, aromaticum & suavem fumum, si incendatur, præbens, bullulasque simul post se relinquens, haud ità facilè disparentes. &c.

Proba Ambaræ, *Ambari* & *Ambræ*, censetur optima Grysea, Coloris cinerei à sordibus purgata, levis, odorata, resinosa, quæque Acu calida pe fossa Succum pinguem refudat, & ferè tota quantitas in Alcohol Vini resolvitur. Improbatur nigra, valdè candida, & quæ ▽ â simplici solvi queat, utpotè dubiò procul adulterata.

Proba Salis Nitri, Nitro semper aliquid Salis communis inest, Sulphureum tamen, & partim volatile Sal est. Optimum censetur, si ℥i. vel ℥ij. Prunis imponuntur, & ferè tota pars deflagrat.

Probaton, idem est quod Ois, id est Ovis. Germ. Ein Schaff. vid. Ois.

Processus Chymici, nihil aliud sunt, quàm Operationes Chymicæ integræ; quando nempè procedunt, & tandem ad Scopum quæsitum perveniunt. Germ. Chymische Arbeit / Fortgang / oder Procefs. Item Processus ad Lapidem Philosophicum, *Paracels. Th. Chym.* Vol. I. pag. 532. seqq. &c.

Prochyma, vocatur Mustum, quod spontè, antequam Uvæ calcentur, exstillat. Dicitur & Protropum, aut Prodromum, scil. Vinum. *Linden.* Ex. X. §. 176. & 177.

Proconia, præter alias Significationes *Hippocr.* notat Farinas recentes, tenues, sivè Polentas: quas tamen *Galen.* specialiter de Hordeacea exponit, cum & de Tritico usurpaverit recenti *Hippocr.* lib. de Nat. Mulier. LIV. 3. *Varinus* per Proconia intelligit Triticum Melle inunctum. Aliis est Hordeum confractum & contusum cum Aromatibus. vid. *Foës.* d. L. & 531.

Prodromus, præter alias significationes, in genere Latinè dicitur Præcurrens; specialiter tribuitur Vino vel Musto, vid. Prochyma.

Productio Pharmaceutica, vid. *Schrœderus* lib. 1. cap. 4. & *Frid. Hoffm.* Productio Gabalistica est fictitia, improba, Magica ac Diabolica. *Libav.* Com. IV. pag. 64.

Professor, in Medicina vocatur, qui Theoremata Artis docet, & alios instruit, ut aliquando Medicinam ritè facere queant. vid. Practica.

Proficus, id est Ficus sylvestris. *Matth. Sylvat.*

Progeuma, est Cibus ante Prandium sumptus lenitivus solutivus. *Sylvat.* c. 579.

Prohisalidos, sunt Fructus Alkekengi. Germ. Juden-Döcklein.

Projectio, Terminus est Chymicus, vel Spagyricus, diciturque hoc nomine, facta, per Medicinam, super re mutanda projectam, cum repentino ingressu, ex mutatione Exaltatio. Convenit cum Fermentatione, quod rem intus in substantia mutet. Differt autem quod non fiat cum Digestione lentâ; quâ paulatim mistilia alterantur, & Crasin accipiunt; Sed violentâ & repentinâ penetratione factâ, quasi in momento ingressionis transfiguret. Vocatur verò illa Medicina, mutans non fermentum, sed Tinctura, item Elixir. *Mart. Ruland. & Johns.* Add. *Libav. Alchym. Pharmaceutic.* cap. 33. Imprimis verò extollitur Projectionis Usus in labore Lapidis Philosophici, de quo vid. in *Theat. Chym.* Vol. aliq. & loca quære in Indice.

Prolectatio, dicitur Extractio per attenuationem partium subtilium, ità ut rarefacta, inclinatione suæ Naturæ, à crassioribus in diversum ferantur, ibique consistant. &c. *Mart. Rul. & Johns.*

Promalacterion, prima vocatur Domus, vel pars Balnei, in qua Corpora præmolliri solebant; teste *Galen.* lib. 9. de S. fac. §. Chalcanthos. *Jung. Jul. Al.* not. ad *Galen.* lib. 10. Meth Med. c. 10. *Lang.* lib. 1. cap. 50.

Propolis, dicitur Crassior Apum Materia flava, odorata, Styracem referens, Ceræ finitima, Gluten in Alveorum foribus repertum. Quidam Ceram Sacram vocarunt, teste *Scribon.* n. 82. de hujus Virtutibus videatur *Galen.* lib. 8. de S. F. §. Propolis *Dioscorid.* lib. 2. cap. 106. *Schr.* 5. cl. 4. n. 94.

Propoma, dicitur Potio, seu Potus ex Melle & Vino, vel Saccharo & Vino paratus, ità dictus, quod antè Cibum biberetur. *Æginet.* lib 7. cap. 15. *Mercurial.* lib. 1. V. L. cap. 7. Poterit tamen ad alios Potus commodè, & Vina medicata, quæ antè Cibum sumuntur, extendi; notante *Rhod.* in Not. ad *Scribon.* num. 135. Græc. quoque dicitur Propotismos, uti patet ex *Mercur.* d. l.

Proportio, dicitur respectiva quædam Convenientia, vel in Qualitate, vel in Quantitate. De Proportione Materiæ & Formæ Lapidis Philosophici vel circa Lapidem Philosophicum, vid. *Th. Chym.* Vol. I. pag. 520. & *Libav.* Tom. II. Oper. pag. 203. seq.

Propotisma, seu *Propotismos*, q. d. Præpotio, propriè significat Medicamentum præparans, ante Purgationem haustum, *Jul. Alex.* in not. ad *Galen.* lib. 6. de S. F. Cap 1. *Dieter.* n 358. Latè etiam coincidit cum Vocabul. Propoma.

Proserpinaca, est Polygonum. Germ. Wegtritt. vid. Herbas.

Prosopium, *Arcium*, *Personaria*, *Personatia* & *Personata*. vid. Rad. Bardanæ.

Prospheromena, sunt Cibi, vel Medicamenta, quæ intra Corpus sumuntur. Germ. Innerliche Speisen und Medicamenten.

Prosthcta, in genere dicuntur omnia Medicamenta Topica, sivè Externa, quæ opponuntur Corpori & partibus ejus. In specie verò apud *Hippocr.* vocantur

cantur

vocantur illa Medicamenta, quæ Utero vel insinuantur, vel applicantur. vid. *Galen. & Fœsius.*

Proteus, nomen est Collyrii, in principio Suffusionum, efficacis ad omnem Visûs hebetudinem, Callos & Cicatrices, *Ægin.* lib. 7. Cap. 16. *Gorræus.* Proteus quoque ♁ vocatur.

Protheus, dicitur Mercurius ☿, qui se in omnes formas vertit, & denuò propriam recuperat. *Johns. Lex. Chym.* lib. 2. Protheus quoque dicitur Prima Materia. *Theat. Chym.* Vol. V. p. 344. & Ignis, vel Spiritus Ignis, quod non habeat formam, sed in se omnia transmutet, quæ attingit, sicut Protheus, Ægyptiorum genius, fècisse fingitur. Vol. VI pag. 16.

Protorrhitos, dicitur Resina, quæ primum spontè fluit. *Gorr.*

Protostaktos, est epitheton Lixivii, quod primum extillat, & in quod parandum, Calx ad Cinerem quemcunque additur *Æginet.* lib. 7. cap. 17. *Gorræus.*

Provocativum, i. e. Eductivum Urinæ. Germ. Urin-treibendes Mittel.

Prudentia Medica, est quæ nititur rectâ Ratione, comparaturque discendo & faciendo; estque neque tumida, neque timida. Recte dicitur Oculus Scientiæ vel Artis. *Linden.* Ex. XIII. §. 524. XV. 12.

Pruinæ Chymicæ, sunt ♎ata. *Libav. Alchym. Pharmacevt.* cap. 1.

Pruinum, prima Tartari species, Germ. Das erste Geschlecht des Steins/im Magen/Leber/Blasen/ und Harngängen. *Dorn. Mart. Rul. & Johns.*

Pruna Domestica, Germ. Pflaumen/ Quetschen/ Zwetsgen/ variorum sunt Generum: Eliguntur ad Medicamenta, Pruna Damascena, seu Pruna Passa dulcia, vel Prunidactylæ dictæ, & Pruna Ungarica. Ubique seruntur in Hortis, Vineis & Viridariis, & vocantur Pruna Brabela, Brabyla Syracusana, Syriaca, Iberica, Pruni dactyla, Pruna Passa alba, Hispanica, Passa acida & dulcia.

Pruna pectoralia nigra, & *Pruna Sebestena.* Germ. Schwartze Brust-Beer. vid. Sebesten.

Pruna pectoralia rubra. Germ. Rothe Brust-Beer. vid. Jujubæ.

Pruna sylvestria, seu *Acatia Germanica*, *Agriococcimela*, *Pruneola.* Germ. Schlehen. Fructus est Fruticis ubique ad vias crescentis.

Prunella, est Consolida media. vid. Herbas. Germ. Prunellen-Kraut.

Pruneolæ, seu *Prunellæ*, vel *Brignioles.* Germ. Prunellen/quæ enucleatæ, decorticatæ & exsiccatæ à Bamberga ex Gallia & Italia afferuntur.

Psagdas, dicitur species Unguenti cujusdam. *Galen.* in Ex. Voc. *Hipp.*

Psammodes, & *Psamos*, est Arena ∴. Germ. Sand. *Dieter Mart. Rul. & John.*

Psaron, est nomen Medicamenti sicci, acris & erodentis, ad Carnis Excrescentias in Ulceribus depascendas; cujus meminit *Ægineta* lib 4. cap. 43. & Descriptio habetur apud *Aëtium* lib. 14. cap. 36. citante *Gorræo.*

Psegma, sic à nonnullis olim vocatum fuisse Æris Florem, *Dioscorides* Author est. lib. 5 cap. 88. Quasi Ramentum Veterum Clavorum. *Gorræus.*

Pseudo Acorus, & *Pseudo Iris*, est Acorus vulgaris, vid. Rad. Acori vulg.

Pseudolinum, *Osyris*, *Linaria*, Germ. Lein-Kraut. vid. Herb.

Pseudo-Medicus, dicitur, qui Medicinam imposturis suis defœdat, quorum hodieque infinitus est Numerus. De iis legatur elegans Epistola *Langii*, lib. 1. Ep. 1. & lib. 3. Ep. ult. *Casp. Rojes.* C. El. pag. 6. n. 4.

Psiadium Cordi, *Pes Leonis*, *Sanicula major*, est Alchimilla. Germ. Sinau.

Psiloma, tropicè tribuitur ▽ æ puræ, Vino non permixtæ. *Jung.* & *Foës.*

Psilothron, est Medicamentum, quo Pili, vel è Corpore auferuntur, vel propter hirsutiem attenuantur. Germ. Haar-ausfallende Mittel.

Psimmithon, *Psimmythion.*, *Psincus & Psinkus.* } id est Cerussa. ♰. Germ. Bleyweiß.

Psittacion, est nomen Emplastri emollientis & discutientis, quod describitur apud *Æginet.* lib. 7. c. 17. & *Aët.* lib. 15. citante *Gorr.* Est quopue nomen Collyrii apud *Scrib. Larg.* n. 27. *Jung. Rhod.* in Not. ad h. l. ità dicti à Coloris varietate. Meminit & *Galen.* lib. 4. de C. M. S. L. cap. 7.

Psit-

Psittacus, *Psittace*, & *Psittacos*, item *Papagos*, Germ. Ein Papagey. Nomen Avis peregrinæ, & apud Indos frequentis; cujus Descriptionem, cum Speciebus variis & usibus, tradidit *Aldrov.* lib. 11. Ornith. cap. 1. seqq.

Psora Aëtii, Herb. Apostematica, vid. Scabiosa. Germ. Apostem-Kraut.

Psorica, sunt Medicamenta adversus Psoras & Scabiem, & Cutis asperitatem; & in specie in Palpebris; *Gal.* lib. 4. de C. M. S. L. cap. 3. seq. *Gorræus & Castellus.*

Psyctica, sunt Medicamenta Refrigerantia & Psygmata. *Lex. Blanc.*

Psyllium, *Pulicaria*, seu *Herba Pulicaris*. vid. Semen Psyllii.

Psythios, est epitheton Vini dulcis, *Linden*, Ex. X. §. 100. & 101.

Psythos, *Mart. Ruland.* & Psithos *Johnsonus*, est Frigus. Germ. Kälte.

Ptarmica, Sternutatoria Medicamenta dicuntur, Errhina, quæ Sternutationem promovent, usitatissima & notissima *Wecker.*

Pterna, idem quod Calx. ♁. Germ. Kalck. *Lex. Blanc.*

Pterycophorum, *Carabe*, seu *Charabi Officinarum*. Germ. Augstein. vid. Lyncurius Lapis, vel Succinum.

Ptisana, propriè significat Hordeum decorticatum & mundatum, sive pistum: aliquando tamen pro Succo & Jusculo, ex illiusmodi Hordeo parato, sumitur, *Galen.* l. 9. de Plac. *Hipp.* & Plat. c. 6.

Ptisana Cathartica, ℞. Fol. Senæ à stipit. liberat. Glycyrr. Coriandri ā ℈j. ▽ font. calentis ℥vj. vel ℥viij. Macer. Hor. 3. F. Colatura clara: mirum est, quàm delicatulè operabitur. Quinquies aut sexies movere rarò fallit.

Ptisana, est Decoctio, vel Decoctum, ex Hordeo decorticato, Passulis minoribus mundatis, & Glycirrhiza &c. paratum. Germ. Gersten-Wasser.

Ptyas, nomen Serpentis vel Aspidis, quæ, perinde ac si Ratione prædita fuisset, distansiâ emensâ, Collum protendisse, & iter facientibus venenum inspuisse, fertur *Galen.* lib. de Theriaca ad Pison. cap. 8. meminit & *Aldrov.* lib. 1. Histor. Dracon. & Serpent. cap. 4.

Puella, Spagyrici finxerunt Puellam prægnantem, per quam intelligunt primam Aquam albam; quemadmodum Aquam rubram Juvenem pulchrum, in Labore Philosophici Lapidis: de quibus Nugis ænigmaticis, vid. Volum. IV. *Th. Chym.* p. 945.

Pugillus, est Mensura Medicorum, quâ Herbæ mensurantur; continet Pugillus, quantum Tribus Digitis capi potest. *Galen.* quantum Duobus Digitis comprehendi potest. Germ. Was man zwischen 3. Fingern fassen kan.

Pugilum, est Spiritus Nitri & Armoniaci compositus causticus, seu ▽ a Chrysulca, vel ▽ Regis. *Rolf. Chym.* fol. 167.

Pulegium, Germ. Poley/ vid Herbas.

Pulegium Cervinum, & *Pulegium Martis*, *Dorcis Aëtii.* vid. Dictamnus Cret.

Pulegium rubeum, est Origanum Officinale. Germ. Dosten/ vid. Herbas.

Pulicaria Cordi, seu *Herba Pulicaris*. vid. Semen Psylii. Germ. Flöh-Samen.

Pulicaria Herba, *Cunilago*, *Conyza major*, Germ. Dürr-Wurtz. vid. Herbas.

Pulicaria Pumila, aliis Pulicaria est Persicaria minor. Germ. Flöh-Kraut/ oder Mücken-Kraut.

Pullus, quid significet, notum est. In Genere omnem Sobolem tenellam Animalium quorumcunque; quamvis videatur frequentius dici de volatilibus, quàm terrestribus, aut aquatilibus. Imò simpliciter sæpissimè apud Authores ponitur pro Pullo Gallinaceo. *Lexic. Brun.*

Pulmentum, *Pulticula*, idem quod Puls. Germ. Brey. vid. Puls.

Pulmo, & *Epar Sulphuris*, est Balsamus, seu Tinctura Sulphuris.

Pulmo Vulpis, Mense Martio collectus, in Decocto Pectorali optimè lotus, lento calore exsiccatus, pulverisatus Usuique asservandus. Germ. Präparirte Fuchs-Lungen.

Pulmonaria altera, est Symphytum maculosum. Germ. Fleck-Lungen-Kraut.

Pulmonaria arborea, est Pulmonaria Quercina. vid. Herbas.

Pulmonaria Gallica, est Auricula Muris major. vid. Herbas.

Pulmonaria maculosa, est Symphythum maculosum, vid. Herbas.
Pulmonaria quercina, seu *Muscus pulmonarius*, vid. Herbas.
Pulmonum Anima, est Crocus optimus. Germ. der beste Saffran.
Pulpa, est Caro Fructuum, Radicum aliorumque Corporum, quæ infusione vel coctione extrahitur, eam per Setaceum trajiciendo: ut Pulpa Altheæ, Cassiæ, Dactylorum, Passularum, Prunorum, Tamarindorum &c. vel contundendo, ut in Cucumeris, Melonumve Semine, vel eligendo, ut Pulpa Colocynthidis &c. Germ. Das Marck oder Fleisch.
Puls, Pulticula & *Pulmentum*. Germ. Brey. Significat Edulium ex omnis generis Leguminibus fresis, fractisque paratum; sunt & Pulmenta emollientia, vid. Cataplasmata.
Pulv. ità à Medicis præscriptum, seu aliàs notatum, legendum est Pulvis. *Sign.* [symbols].
Pulveres, habentur Compositi & Simplices. Pulveres Compositi, ut sunt Pulvis ad Abortum, Anonymus, Stomachicus, &c.
Pulverisare, est in Pulverem redigere. *Sign.* [symbols].
Pulvis Algarothi, seu *Algerothi*, sive *Anglicus*, seu *Emeticus Antimoniatus* [symbol]*tus*, est Mercurius vitæ. vid. *Rolf. Chym.* fol. 373.
Pulvis Cachecticus Ludovici, est Antimonium Diaphoreticum [symbol]le, vid. Diaphoreticum [symbol]le.
Pulvis Comitis à Warwich, & *Pulvis Cornachinus*, & *Cerberus triplex*, vocatur quoque Diagrydium Antimoniatum.
Pulvis Cinnabarinus Saturninus, est Minium △. Germ. Menning.
Pulvis fulminans, seu *Sclopetans*, præp. ex Nitri part. 3bus, [symbol]ris part. 1. Salis Tartari p. iß. Misce.
Pulvis sympatheticus, præparatur ☉le in [symbol]ne existente, s. a. ex Vitriolo Romano seu Ungarico.
Pulvis Syrius, est Magisterium, seu Resina purificata Scammonii.
Pulvis Tormentarius. vid. Pyrius. &c. Germ. Schieß-Pulver.
Pumex, Germ. Bimbsen-Stein. vid. Lapis Pumex.
Pumila Cupressus, *Polium Theophrasti*, *Cupressus*, seu *Cyparissus hortulana*. Germ. Garten-Cypressen. vid. Herbas.
Punica Mala, seu *Mala Granata*. Germ. Granaten Apffel. vid. Mala punica.
Purgantia, sunt, quæ propter peculiarum partium dispositionem, irritando, carneas Ventriculi Fibras, à dextris finibus inflatas & contractas, Stomachi ambitum simul colligi, & versus Pylorum inclinari cogunt, ut excretio per inferiora succedat. Germ. Purgierende Mittel.
Purgatio, est Motus excretorius, in Ventriculo & Intestinis ob fibras eorùm carneas celeriter ac seriatim contractas, crebrior & citatior; quo Chylus & Fœces, tùm humorum Recrementa & corruptelæ, illic genitæ, aut aliunde suffusæ, à parte in partem protruduntur, donec per Sedem velut cloacam foràs ejiciuntur. Germ. Reinigung/ Purgirung.
Purgatio, Chymicis quoque idem est, quod Purificatio: & fit Septem modis: Destillatione, [symbol]atione, Solutione, Lotione, Ustione, Segregatione, Colatione. *Mart.* Rul.
Purificatio, idem quod Depuratio, Mundatio, & Purgatio. *Lex. Br.* *Sign.* [symbols].
Purpura, est Concharum genus, vid. Porphyra.
Pusillatum, *Pusilatum*, dicitur Pulvis non perfectè tenuissimus, sed adhuc asperitatem sabulosam & granula quædam continens, *Lib.* S.A.Ch. 14. c.3.
Putamen Mali Punici, vid. Mali Corium, seu Cort. Granatorum. Germ. Granat-Aepffel-Schalen.
Putamen Ovi, *Putamina Ovorum*, Germ. Eyer-Schalen.
Putamina, Cupulæ, & *Cyttari Glandium*, vid. Glandium Calyculi. Germ. Die Hütlein auff den Eicheln.
Puteus, in Metalli Fodinis, vocatur Crypta, è qua Metallica Terra, vel Minera extrahitur. *Mart.* Rul. in *Lexic.*

Putredo, eſt Generationis Materia Prima, ſed melius Putrefactio, pro corruptione ſumitur in alterationem. *Lex. Brun.* *Sign.* ♆, ES, [symbol], [symbol].

Putrefactio Chymica, eſt Corporis concreti, per Putredinem ordinariam in calore humido Subſtantiam ipſam corrumpente, ejusque penetralia reſerante diſſolutio. Germ. Vermoderung / oder Chymiſche Fäulung. *M. Rul.*

Pygargus, nomen valdè æquivocum, notans vel Capram feram. *Aldrov.* l. 1. Quadrup. Biſulc. cap. 15. vel Ardeam, vel uſitatius Aquilæ ſpeciem, vid. *Aldrov.* lib. 2. Ornith. cap. 5. Dicitur & metaphoricè de Homine delicato & ignavo. *C. Hoffm. & Galen.*

Pyonpyar, *Aphantiſma*, *Luſtum*, *Pinguedo*, & *Flos Lactis.* vid. Cremor Lactis. Germ. Rahm / oder Schmandt.

Pyr, id eſt Ignis. △. Germ. Feuer.

Pyramis, in Chymicis vocatur Vas Metallicum, aliis Catinus Coniformis dictum, in modum Pyramidis excavatum, ut pars ejus ſuperior lata, inferior autem in acutum vergens, pro liquatis Mineralibus, in Regulam formandis, accommodari poſſit, *Mart.* Rul. & *Johnſon.* in *Lexic.*

Pyron, Latinè Nucleus. Germ. Ein Kern. vid. Nucleus.

Pyrethrum, vid. Rad. Pyrethri. Germ. Bertram-Wurzel.

Pyrœnus, eſt Alcohol Vini. [symbol]. & [symbol] Cœleſte & vegetabile.

Pyretica, idem quod Antipyretica & Febrifuga. Germ. Fieber-Mittel.

Pyrine, nomen eſt Emplaſtri ad Scirrhos & duritiei. *Ægin.* lib. 7. cap. 17.

Pyrites Argentarius, Germ. Silber-Kieß / Waſſer-Kieß / Weiſſer Kieß / vid. Marchaſita argentea [symbol].

Pyrites aureus, *Marchaſita aurea*, vid. Zink. Germ. Gold oder Kupffer-Kieß.

Pyrites, vocatur Lapis, quaſi igniarius Silex è Chalibe Scintillas evocans, alliſus. Diciturque Pyrites, quia plurimum ignis ex eo excuditur, & eo utuntur Milites ad inflammandas Bombardas: Ab aliis quoq; dicitur Lapis Luminis. Pyrites eſt Lapis, qui participat de ♂te, ♀re & Sulphure. Reperiuntur in Germaniæ fodinis variæ Pyritis Species. Variant verò valdè quoad colorem, pro ut in Metalli fodinis diverſis reperiuntur. Ejus varia Genera recenſet *M. Rul.* fol. 389. usq; ad 398. Germ. Feuerſtein. Vid. quoq; *Gal. Dioſc. Chiocc. Muſ.* Marcaſita dicitur etiam Pyrites argenteus, *Th. Ch.* Vol. 1. pag. 777. Item Lapis Philoſophorum, à quibusdam, dictus fuit Pyrites, utpote qui totus Sulphur ſit, & Argentum vivum, è quibus Lapis ille conſtat. d. l. pag. 42. &c.

Pyrius, dicitur Pulvis ille tormentarius, qui pro Sclopis & Tormentis bellicis explodendis uſurpatur, notiſſimus. Paratur ex Nitro, Sulphure & Carbonibus, cujus modum parandi etiam ad Chymiam pertinere, vult *Libav.* Synt. A. Ch. lib. 7. cap. 31. ejus vis ſclopetans, vel fulminans, poteſt etiam reprimi, & dicitur Repreſſus. idem lib. 6. cap. 9.

Pyrola & **Pyrula**. Germ. Winter-Grün / oder wilder Mangold. vid. Herbas.

Pyromantia, eſt Scientia vel Ars, ex Igne præſaga, cum ignis Aſtra ſe palàm faciunt hominibus, ut inde veri notitia prorumpat ejus, quod quæritur, ablato quovis dubio vel ſuſpicione. vid. *Parac. Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Pyropus, æquivocum eſt. I. Notat Gemmam rubram, vulgò Rubinus dictam, aliàs Carbunculus. II. Significat Æris Cyprii Coronarii Miſturam, cum Auri quartâ parte, in tenuem bracteam redactam, quâ Pyramidum ſummitates abducebantur. III. Electrum igneum ex genere Succini, vel Philoſophorum Tinctura, &c. *Libav.* S. A. Ch. lib. 7. cap. 24.

Pyros, ſignificat Triticum, Frumentum notiſſimum & uſitatiſſimum in Diætetica, ſivè Victu & Medicina. Optimum habetur, quod denſum eſt, & ſubſtantiam habet adeò compactam, ut dentibus vix dividi queat. vid. *Gal. l. 1.* Triticum hornum, vel hornotinum, id eſt, hôc annô collectum.

Pyrotechnia, vocatur illa ars, quæ operatur in præparatione naturalium rerum, adminiculo Ignis, tanquam patiſſimo medio & Inſtrumento. *Dorn. M. Rul.*

Pyrotica, ſive *Urentia*, ſunt Medicamenta potentiâ calida, quæ corpori humano adhibita valdè incaleſcunt &c. *Lex. Bl.*

Pyrr-

Pyrrhocorax, quasi Corvus ruber, nomen *Avis*, ad Graculos pertinentis: vid. *Aldrov.* lib. 12. O. cap. 8.
Pythium, Biarchetunsim, est Cerussa. ♇. Germ. Bleyweiß. *Mart. Ruland.*
Python, vel *Pythius Draco*, dicitur Serpens acutivisûs, Oculis magnis, & triplici dentium ordine præditus; Descriptio habetur apud *Aldrov.* lib. 2. Hist. Dracon. & Serpent. cap. 3.
Pythonium, Typhonium, Mania, vid. Rad. Hyoscyami. Germ. Bilsam-Wurtzel.
Pyxynon, Puxeum, nomen Collyrii, apud *Cels.* lib. 6. cap. 6. N. *Gorr.*
Pyxis, propriè & strictè Vasculum, quo aliquid asservatur, è Buxo paratum significat: sed hodieque communiter accipitur pro quovis, ex quacunq; materia parato Vasculo. Qualia variæ formæ, & è varia materia parata, requiruntur in Pharmacevticis: Ligneæ Pyxides, Fictiles, Lapideæ, Æneæ, Plumbeæ, Stanneæ, Vitreæ. *Weck.* lib. 4. cap. 13.

Q.

QE. est Quinta Essentia. Germ. Quint-Essenz/ oder das Subtileste von einem jeden Ding. *Sign.* q ee, ♃~, QE, ∇, ♇ ♆
Q. *pl.* ità à Medicis præscriptum, seu aliàs notatum, legendum est, Quantum placet.
Q. *s.* hoc est, Quantum satis, seu Quantum sufficit. Germ. So viel als genug.
Q. *v.* id est, Quantum vis, seu Quantum volueris. Germ. So viel man will.
Quadragesima, Cybelia, Dasypodia, vid. Flores Violarum. Germ. Violen-Blumen.
Quadrangulum, Latinè Tetragonum, Secretum Sapientum, sivè Spagyricum. vid. *Theatr. Chym.* Vol. IV. pag. 609.
Quadrans, dicitur Quarta Pars Libræ, apud Medicos est Pondus Trium Unciarum ℥iij. vel Quadrans Libræ Medicinalis, seu Romanæ. *Galen.* lib. 3. de C. M. P. G. cap. 5.
Qualitas, Chymici Qualitates Nitrosas, Sulphureas, Mercuriales, Aluminosas, excogitarunt, fortassis ad Usum magis facientes, quàm Philosophorum Commentitiæ Primæ, Secundæ &c. *Lex. Br.*
Quandros, Lapis est, seu Gemma, quæ reperitur in Cerebro & Capite Vulturis, Coloris candidi: quæ replet Mammillas Lacte & contra nocivos casus valere dicitur. *Mart. Rul. & Johns.*
Quanli, id est Plumbum ♄. Germ. Bley. *Mart. Rul. & Johns.*
Quantitas, in Præparatione Lapidis Philosophici, Quantitas △nis, probè observanda *Th. Chym.* pag. 189.
Quaquila, vel *Quisquila*, idem quod Coturnix. *Aldrov.* lib. 13. cap. 22.
Quars, est Petra Fellis, *Mart. Rul. & Johns.*
Quartarium, idem quod Quadrans, vel ℥iij. oder Germ. Sechs Loth.
Quartarius, Quarta, vel potius Dimidia Pars Heminæ, est Mensuræ nomen liquidorum, Vini continens Uncias quinque, ℥v. Olei Uncias 4½ ℥ivß, Mellis Uncias Sex & Drachmas Sex ℥vj. & ʒvi. *Galen.* de Ponder. & Mensur. vel potius *Dioscorid.* in addit.
Quartatio, est Separatio ☉ri & ☽ti invicem commistorum, quæ ideò dicta Quartatio, quod Misturæ ex ☉ro & ☽to tantum sit addendum Argenti, ut hujus Tres Partes sint ad illius Unam, fiantque omnino Quatuor. *Mart. Rul. & Johnsonus.*
Quartio, dicitur Talus, sive Astragalus, Germ. Knoden/ das Fersen-Bein/ auch der Sprung/ als Leporinus. Germ. Der Hasen-Sprung.
Quartura, idem quod Quartatio, sumum ☉ri Examen, quo ☽ti partes novem ad unam ☉ri commiscentur liquatione per △em. Deinceps ▽ Stygiâ vel

Aqua forti resolvantur ambo simul. Argentum totum in Aquam confluit, Aurô solô subsidente Pulveris instar, spodicei nigricantisque coloris. *Mart. Rul. & Johns.*

Quaternarius, est & Numerus mysticus Spagyricorum, *Th. Chym.* Vol. I. pag. 547. & Vol. II. pag. 210. & 211.

Quatrio, idem quod Talus. *Barthol.* Libello 4. de Ossibus cap. 21.

Quatuor Aquæ Pleuriticæ, sunt Aqua Card. Benedicti, Card. Mariæ, Scabiosæ & Taraxaci vid. Herbæ.

Quatuor Flores Cordiales, sunt Flor. Borraginis, Buglossi, Rosarum, Violarum, vid. Flores.

Quatuor Naturæ Essentialium mistorum, sunt: Terra Virgo, Liquor aqueus, Oleum terreum, vel Spiritus, Ignis Cœlestis vel astralis *Th. Chym.* Vol. I. pag. 193.

Quatuor Semina calida majora, sunt Sem. Anisi, Carvi, Cumini & Fæniculi, vid. Semina.

Quatuor Semina calida minora, sunt Sem. Ammeos, Amomi, Apii, Dauci. vid. Semina.

Quatuor Semina frigida majora, sunt Sem. Citrulli, Cucumeris, Cucurbitæ, & Melonum, vid. Semina.

Quatuor Semina frigida minora, sunt Sem. Endiviæ, Lactucæ, Portulacæ & Scariolæ, vid. Semina.

Quatuor Unguenta calida, sunt Unguent. Agrippæ, Altheæ, Aregon, Martiaton.

Quatuor Unguenta frigida, sunt Ungvent. Album camphoratum, Infrigidans, *Gal.* Populeum, & Rosatum.

Quebricum, alii volunt esse Arsenicum o--o, alii Sulphur. *Mart. Rul.*

Quebrith, Quibrith, est Sulphur. ♀. Germ. Schwefel. *Mart. Rul.*

Quellem, dicitur Terra Originalis, Sabulum, ad quod Ligo nunquam penetrat. *Helmont.* Tr. ▽ n. 45. Terra Elementalis, futura Basis Hominis. Idem, ibidem.

Quelles, id est Elixir. *Theatr. Chym.* Vol. V. pag. 455.

Quercinus, Qernus, quod vel in Quercu occurrit, vel è Quercu nascitur. Ità Viscus Quernus, vel Quercinus vocatur, qui in Officinis potissimum in usu est, & à *Paracelso* laudatur. vid. Viscus.

Quercula Calamandrina, & minor, est Chamædrys. vid. Herbas.

Quercula peregrina, Botrys, Germ. Trauben-Kraut/ vid. Herbas.

Quercus. Germ. Ein Eichbaum. vid. Lignum Quercinum.

Querquedula, nomen Anatis sylvestris, cujus varias species descripsit *Aldrov.* lib. 19. Ornith. cap. 30. seq.

Quianos, id est Vena Terræ, Cuperosum. *Mart. Rul & Johns.*

Quid pro quo, aliàs Succedaneum, dicitur & Antiballomenon. Est quando Medicamentum unius Indolis & Qualitatis pro altero substituitur; hoc tamen, non nisi Medicorum Consensu faciendum. Germ. Eins vor das andere zu nehmen.

Quinquefolium, vid. Pentaphyllon. Germ. Fünff-Finger-Kraut / vid. Herb.

Quinque Fragmenta Lapidum pretiosorum, sunt Granati, Hyacinthi, Sardæ seu Carneoli, Saphyri & Smaragdi. vid. Lapides.

Quinque Genera Myrobalanorum, sunt Myrobalani Bellirici, Chebuli seu Ceputi, Citrini seu flavi, Emblici, Indi seu nigri.

Quinque Herbæ Capillares, sunt Adiantum album seu Ruta muraria, Adiantum nigrum seu Capillus Veneris, Asplenium seu Ceterach, Polytrichon aureum, & Trichomanes, vid. Herb.

Quinque Herbæ Emollientes, sunt Herba Altheæ, Malvæ, Mercurialis, Parietariæ, & Violariæ. Quidam Atriplicem, Betam & Brancam Ursinam adscribunt, vid. Herbas.

Quinquenervia, vid. Herb. Rad. & Sem. Plantaginis minoris.

Quinque Radices Aperientes majores, sunt Radic. Apii, Asparagi, Fæniculi, Petroselini & Rusci. vid. Radices.

Quinque Radices Aperientes minores, sunt Rad. Cappari, Eryngii, Graminis, Ononidis, Rubiæ. vid. Radices.

Quinta, usitatissimus Terminus Chymicis; dum Quintæ Essentiæ mentionem frequentissimè faciunt. vid. Essent. Quint, vel Quint. Essent.

Quisquila, idem quod Quaquila, vid. Quaquila.

Quisquilium, vid. Chermes, seu Kermes. Germ. Kermes-Beer.

Quinta Essentia, vid. Essentia Quinta.

Quintam Essentiam Vini, *Lullius* Mercurium Vegetabilem nominat, alii Aquam primi Entis, Cœlum & Clavem Philosophorum.

Quomodo, Qualitatem quandam Rerum, quæ Doctrinâ traduntur, significat. *Galen*. cap. 1. de iis, q. in Med. f. t. 6.

Quovis, videatur Fungus Chyrurgorum.

R.

Ritâ simpliciter apud Medicos est idem ac si diceres Recipe. ℞. Quod Signum Jovis Insigne quoque fert, quasi Medici Deum prius invocarent, & notatur ♃.

Raari, est Sal Armoniacum. ✳. Germ. Salmiac. *Johns. Lexic.* 2. fol. 7.

Rabeboja, sunt Radices Flammulæ majoris, Germ. Die Wurtzel von grossen Hanen-Fuß. *Mart. Rul. & Johnson*. Apud *Dornium* legitur Rebeboja. *Lex. Brun.*

Rabiel, Robel & Roliel, est Sanguis Draconis, *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Rabira, *Radira, Rosar* & *Rastis*, est Stannum. ♃. Germ. Zinn. *Mart. Rul. & Johnson.*

Rabric, Scorit, Resina Terræ, est Sulphur. 🜍. Germ. Schwefel.

Racbi, Race, & *Racho*, id est Mercurius ☿. *Mart. Rul. & Johns.*

Racri, *Raan, Raari*, Ranac, est Sal Armoniacum ✳ *Mart. Rul. & Johns.*

R*ad*. ità à Medicis præscriptum, seu aliàs notatum, legendum est Radices.

R*adicalis*, idem, quod Innatus, vel Insitus. *Paracelsus*, lib. 2. de Morbis Metallifodinarum, cap. 5.

R*adicatio*, vocatur Principium Plantarum, quando incipiunt progerminare; *Galen*. lib. 6. de *Hippocr.* & *Plater*. Decr. cap. 3.

Radicula Herba, est Lavaria, Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut. vid. Herbas.

Radicula magna Rusticaria, vid. Rad. Raphani Marini. Germ. Meer-Rettig.

Radicula sativa, vid. Rad. seu Sem. Raphani.

R*adius*, est Vocabulum multæ Significationis. Propriè notat Luminis Solaris aut Lunaris expansionem ad distans. *Mart. Ruland.* In Spagyricis Radii quoque per similitudinem, attribuuntur Planetis Mineralibus, præsertim Soli & Lunæ, hoc est Auro & Argento. &c.

R*adix*, etiam valdè Æquivocum est. Propria significatio è Physicis & Botanicis nota; quarum Usus frequens est, & in Victu & in Usu Pharmaceutico. vid. *Jul. Alex.*

R*adix*, est infima Pars Plantæ, Terræ infixa. Germ. Eine Wurtzel.

RADICES VEGETABILIUM.

Radix Acetosæ pratensis, seu *majoris, sylvestris, Oxalidis*, Germ. Ampffer-Kraut-Wurtzel / oder Sauerampffer-Wurtzel. Nascitur in Pratis & Hortis.

Radix Aconiti, vid. Rad. Anthoræ.

Radix Aconiti, seu *Lupariæ, Lycoctoni, Cynoctoni*, & *Aconiti lutei*. Germ. Wolffs-Wurtzel. Crescit in Montibus Ananiæ, & aliis locis. Ejus Usus internus non est.

Radix Aconiti Pardal. vid. Rad. Doronici.

Radix Acori veri, seu *Calami aromatici Officinarum, Acori legitimi*. Germ. Calmus / die rechte Acker-Wurtzel; nascitur incultis, gaudet Palustribus, coliturque in hortis.

Radix Acori vulgaris, Pseudo-Acori falsi, Gladioli luteis Liliis, Acori palustris, Iridis Palustris luteæ, Pseudo-Iridis, Acori adulterini. Germ. Acker-Wurtzel / Drachen-Wurtzel / gelbe Schwertel-Wurtzel / gelbe Wasser-Lilien. Nascitur in Palustribus & aquosis.

Radix Alcanæ, seu *Alkannæ*. vid. Radix Anchusæ. Germ. Rothe Hunds-Zungen-Wurtzel.

Radix Alexipharmaca, Bezoartica, Radix contra Venena, vid. Rad. Contra Yervæ. Germ. Gifft-Wurtzel.

Radix Allii Alpini, vid. Rad. Victorialis longæ. Germ. Allermannsharnisch-Wurtzel / das Männlein.

Radix Allii & *Scorodi hortensis*, seu *vulgaris*, Germ. Knoblauch. Colitur multis in Hortis Germaniæ. Radix dulcior sapit, si plantetur ☽ nâ existente sub Horizonte, eôdemque tempore rursus effodiatur, dicitur & *Theriaca Rusticorum*. Germ. der Bauren-Theriack.

Radix Altheæ, Bismalvæ, Ibisci, Malvavisci, Malvæ palustris. Germ. Eybisch-Wurtzel / Ibisch-Wurtzel / Heyl-Wurtzel / groß und wilde Pappeln-Wurtzel / crescit locis humidis.

Radix Amaræ dulcis, Dulcamaræ, Solani glycipicri, seu Solani scandentis. Germ. Bittersüß / Je länger je lieber. Crescit multis in locis.

Radix Anchusæ, seu *Buglossi rubei, Alcanæ*, seu *Alkannæ*, Germ. Allermen-Wurtzel / rothe Ochsen-Zungen-Wurtzel / rothe Hunds-Zungen-Wurtzel. Crescit multis in locis; optima ex Gallia & Italia advehitur.

Radix Angelicæ, Costi nigri, Smirnii Cordi, St. Spiritûs, Ostrutii transplantati. Mart. Rul. & Johnson. Germ. Angelica-Wurtzel / Heil Geist-Wurtzel / Engel-Wurtzel / und Brust-Wurtzel: Crescit in Montibus Helvetiæ, ex quibus in copia affertur, itemque ex Bohemia, Islandia & Silesia. &c.

Radix Angelicæ sylv. vid. Rad. Peucedani. Germ. Haarstrang-Wurtzel /

Radix Anonidis, vid. Rad. Ononidis, seu Restæ Bovis.

Radix Antoræ, sivè *Antithoræ, Aconiti salutiferi, Napelli salutiferi Moysis*, Rad. *Anthulliæ, Gieduar, Zaderæ, Zaduaræ, Zuduartæ, Zeduar, Zaduræ*, & *Zedoariæ Arabum*. Germ. Gifftheyl / oder Heyl-Gifft Wurtzel. Nascitur in Montibus Helvetiis, de quibus affertur.

Radix Apii montani, seu *Oreoselini*, Germ. Berg-Peterlein / oder Weiß-Hirtz-Wurtz. Crescit in Montibus.

Radix Apii palustris, Paludapii, seu *Officinalis, vulgaris, Eleoselini*, Germ. Eppich-Wurtzel / Wasser-Peterlein-Wurtzel / Wasser-Morellen-Wurtzel / Wasser-Marck-Wurtzel / Braun Peterlein-Wurtzel. Nascitur in humidis, ferturque in Hortis. Est una ex 5. Radicibus Aperientibus majoribus.

Radix Apii sativi, vel *veri*, vid. Rad. Petroselini. Germ. Petersilien-Wurtzel.

Radix Apri, vid. Radix Cardopatiæ. Germ. Eber-Wurtzel.

Radix Arboris Solaris, id est Lapidis Philosophici, quarum Tres recensentur. Mercurius ☿. Sal, ⊖. & Sulphur 🜍. Vol. VI. p. 181.

Radix Ari, seu *Aronis*, foliis maculatis & non maculatis utriusque generis in usu est, *Barbæ Aronis*, *Off. Serpentariæ minoris*, vocatur quoque *Zinziber album* & *Germanicum*, *Rad. Pedis Vituli*, *Sacerdotis virilis*. Germ. Pfaffen-pint-Wurtzel/ Aaron-Wurtzel/ teutscher Jngber/ Kalbfuß-Wurtzel/ Zehr-Wurtzel/ Freß-Wurtzel. Crescit locis pinguibus & campestribus; folia erumpunt Mense Martiô, Flores Juniô, Radices Ari albissimè purgatæ præparantur per infusionem Aceti vel Vini, & exsiccantur.

Radix Aristolochiæ Fabac. vid. Radic. Aristol. rotund. min. Radice non cava. Germ. Bonges Hohl-Wurtzel.

Radix Aristolochiæ longæ, *veræ*, mascula à nonnullis appellatur, *Dactylitis*. Germ. Welsche/ lange Hohl-Wurtzel/ oder lange/ wahre Hohl-Wurtzel. Advehitur per Italiam, ex Sicilia, ex Hispania, & Montibus Helvetiæ.

Radix Aristolochiæ longæ vulgaris, seu *tenuis*, vel *Pistolochiæ*. Germ. Osterlucen/ lange oder schmale Hohl-Wurtzel. Crescit in hortis & Vineis, & Scrobium marginibus.

Radix Aristolochiæ rotundæ minoris, *Radice non cava*, *rotundâ fabaceâ Radice*, *Capnos altera*, *fumariæ bulbosæ minori*. Germ. Hohl-Wurtzel/ oder Bonges Hohl Wurtzel. Crescit in Sylvis, Hortis, & Locis opacis.

Radix Aristolochiæ rotundæ veræ, seu *Mali Terræ*. Germ. Welsche/ runde Hohl-Wurtzel. Est Radix magna & tuberosa intus solida, colore Buxi, flava, odore & sapore similis Aristolochiæ longæ nostrati. Ex Helvetia & Italia adfertur.

Radix Aristolochiæ rotundæ vulgaris, seu *Fumariæ alteræ*, *Fumariæ bulbosæ*, *Radice cava majori*, *Radix cava major Dodonæi*, *Pistolochia Fuchsii*, *Rad. Aristolochiæ concavæ*, *Capni Chelidoniæ*, vel *Phragmatis*, *Pseudo-Aristolochiæ*, *Pedis gallinacei*. Germ. Runde oder gemeine Hohl-Wurtzel. Crescit in Sylvis & Locis opacis.

Radix Armoraciæ, *Raphani sylvestris*, *Sinapi agrestis*, *Rapistri albo Flore erucæ Foliis*, *Raphani marini* & *montani*. Germ. Kreen/ Meerrettig/ Heydenreich/ Wilder Meer-Rettig. Crescit in Locis multis juxta Rivulos, ac in Vallibus, coliturque in Hortis ac Vineis.

Radix Asari, *Asari Baccaris*, seu *baccati*, *Nardi rusticæ*, seu *sylvestris*, aliis *Vulgaginis*. Germ. Haasel-Wurtzel/ Wilder Nardus/ quibusdam Mauß-Ohr. Nascitur in umbrosis Montibus, & in montano opaco.

Radix Aspharagi altilis, *Asparragi domestici*, *Holeracei hortensis* & *sativi*, *Regii* & *Sparagi Officinarum*. Germ. Spargen-Wurtzel/ oder Corallen-Sonnen-Wurtzel. Seritur in hortis gaudetque arundinetis, & locis petrosis & pinguibus, adscribitur quinque Radicibus aperientibus majoribus.

Radix Asphodeli, *Albuci*, seu *Hastulæ Regis*. Germ. Affodil-Wurtzel. Nascitur in Montibus & nemorosis, coliturque in Hortis.

Radix Astrantiæ, vid. Radices Imperatoriæ, seu Ostrutii. Germ. Meister-Wurtzel.

Radix Avariciæ, *Gei Pli*, *Sanamundæ*, vid. Rad. Caryophyllatæ. Germ. Nägelein-Wurtzel.

Radix aurea Zechneri, est Mercurius ♀tus rubeus compositus. *Differt. Chym. 5tâ Rolf.*

Radix Barba Caprinæ, *Barbi Capræ*, *Barbulæ Caprinæ*, *Medesusii*, *Reginæ prati*, *Rhodoræ Plin.* *Ulmariæ*, *Barbæ Capræ Floribus compactis*. Germ. Geiß-Bard/ oder Geiß-Blad-Wurtzel. Crescit locis udis juxta Flumina, & simil.

Radix Bardanæ majoris, *Prosopii* & *Prosopis*, *Lappæ majoris*, *Arcii Personariæ*, seu *Personatæ majoris*, *Arctionis*. Germ. Großgletten-Wurtzel/ groß Docken-Kraut-Wurtzel. Crescit passim juxta vias & in Cæmeteriis, floret Juniô & Juliô.

Radix Bardanæ minoris, *Lappæ minoris*, *Strumariæ*, *Xanthii*. Germ. Kleine Kletten- oder Bettlers-Läusen Wurtzel. Gaudet solo læto & pingui juxta mænia & Scrobes arefactas.

Radix

Radix B. Mariæ, vid. Rad. Sigilli Salomonis. Germ. Weiß-Wurtzel.

Radix Been, sive *Behen albi* & *rubri*, sive *Limonii maritimi*, *Pastinacæ sylvestris*, *Bistortæ*, *Hermodactylus albus* & *rubeus*, *Actuarii* & *Nicolai*. Germ. Weisse und rothe Behen-Wurtzel / Glied-Weyh / Wiederstoß / Selispelter. Aportatur ex America, Arabia, Gallia. Propter dubia harum Radicum, vid. *Dioscor. Mathiolus, Tabernamontanus*, & alii.

Radix Betulariæ, *Consolidæ rubræ*, vid. Rad. Tormentillæ. Germ. Bluth-Wurtzel.

Radix Bezoartica, *Alexipharmaca*, seu *Contra Venena*. vid. Radix contra Yerva. Germ. Gifft-Wurtzel.

Radix Bismalvæ, *Ibisci*, vid. Rad. Altheæ. Germ. Eybisch-Wurtzel.

Radix Bistortæ, *Columbrinæ*, *Dracontii*, *Bistortæ Fœminæ*, *Serpentariæ*, *Rad. Colubrinæ Fuchsii*, & *Lon. Dracunculi*, *Limonii Gesneri*, *Bretannica*, seu *Britannica*. Germ. Natter-Wurtzel / Schlangen-Wurtzel / Würm-Wurtzel / Schlippen-Wurtzel / und Krebs-Wurtzel. Crescit passim.

Radix Borraginis, *Buglossi latifolii*, *Buglossi veri*, *Buglossæ urbanæ*. Germ. Borrabi / Borragen / Borras oder Borretsch-Wurtzel. Crescit ut plurimum in hortis tùm quoque locis incultis.

Radix Brusci, *Rusci*, *Myrthacanthæ Lob. Myrti sylvestris*, *Spinæ Marinæ*, & *murinæ*, vel *Vespertilionis*, *Rad. Anangeli*, *Catangeli*, *Chamæmyrti*, *Cyreniæ*, *Myacanthæ*, *Myrsinesegriæ*, *Myrtiacuminatæ*, *humilis*, *Sacra* & *terrestris*, *Geniture Herculis*, *Hieromyrti*, *Palmæ murinæ*, *Oxymyrsines*, *Scinci*, *Scingi*, *Ocneri*. Germ. Brüschken / Rusckeu / Mäuß- und Myrten-Dorn-Wurtzeln, oder Fledermäuß Dorn-Wurtzeln. Crescit copiosè in Italia, ut & quibusdam locis Germaniæ, annumeratur quinque Radicibus Aperientibus majoribus.

Radix Bryoniæ, *Vitis albæ*, *Vitis sylvestris*, *Ophiostaphylos*, *Apiastri*, *Uvæ Anginæ*, *Radix Ampelos Leuce*, *Melothri Cedrostris*, *Echerosis Hippocratis*, *Madon Plinii*, *Uvæ serpentinæ*, *Rosastri* & *Rorastri*, *Dentaria Apulei*, *Apiastelli*, Germ. Sau-Wurtz / Schmeer-Wurtz / Scheyß-Wurtz / Stück-Wurtz / Steck-Rüben / und Zaun-Rüben / Römische Rüben / Roß-Wurtz / wilder Zitwar / Teuffels Kirschen-Wurtz / und Doll-Rüben / wilde Rüben.

Radix Bryoniæ nigræ, *Aproniæ Plinii*, *Vitis nigræ*. Germ. Schwartze Stück-Wurtzel. Crescit in Italia.

Radix Buglossi, *Linguæ Bovis*, *Linguæ Bubulæ*, *Buglossum longifol. Buglossi angusti Folii*, *Anchusæ*, *Buglossi Hispanici*, *Italici* & *vulgaris*, *Echii vulgaris*, *Rad. Alcibiaci*, *Alcibiadii* & *Doriæ*. Germ. Ochsenzungen-Wurtzel. Nascitur in campestribus, sabulosis & uliginosis locis.

Radix Buglossi rubri, *Alcannæ*, seu *Alkannæ*, vid. Rad. Anchusæ. Germ. Rothe Hände-Zungen-Wurtzel.

Radix Calami Aromatici, vid. Acori veri. Calamus Aromaticus Indicus est Planta Indica & diversa ab Acoro, quod legi potest apud *Garziam ab Horto* Libro I. Aromat. c. 23. & Annotationes *Clusii* in eundem. Calamus Alexandrinus, Aromaticus Indicus, inter arundines odoratas. Germ. Wolriechender Calmus. Rara planta est Officinis nostratibus.

Radix Campanica, *Elleborus albus*. Germ. Schampanier-Wurtzel / weisse Nieß-Wurtzel. vid. Rad. Hellebori albi.

Radix Capitis seu *Coronæ Monachi*, vid. Rad. Taraxaci, Germ. Pfaffen-Röhrlein-Wurtzel.

Radix Capparum, *Capparum spinosarum*, *Capparum retusô Foliô*, *Capparum spinos. Fructu min.* foliô rotundô. Germ. Cappern-Wurtzel. Nascitur in Alexandria, Ægypti & Apuleia. Est una ex quinque Radicibus Aperientibus minoribus.

Radix Cardopatiæ, & *Cardopatii*, *Apri*, *Cardui Pacis*, sivè *Panis*, *Carliui*, *Carolinæ*, *Karlinæ* & *Kartinæ*, *Carlinæ Herbariorum*, *Carlinæ alteræ*, *Carlinæ humilis*, *Carlinæ Seseli Flore*, *Carlinæ à Caulos magno Flore*, *Chamæleonis albi*. Germ.

Germ. Weisse Eber-Wurtzel. Crescit in siccioribus Locis montosis, in Alpibus Helvetiæ & alibi.

Radix Cardui Benedicti seu *Sancti, Attractylis, Cnici sylvestris hirsutioris Acanthi Germanici, Cnici sylvestris alteri Theophrasti, Cnici supini.* Germ. Cordobenedicten oder geseegneter Distel/Spinnen-Distel und Born-Wurtzel. Colitur in hortis.

Radix Caryophyllatæ, Avariciæ, Gei, Oculi Leporis, Lagophtalmi, Benedictæ, Sanamundæ, Caryophyllatæ hortensis sivè *sylvestris.* Germ. Benedicten-Wurtzel/Sanamundt-Kraut-Wurtzel/Norden-Wurtzel/Kornefel- und Garaffel-Wurtzel/Hasen-Aug/Heyl aller Welt/Gariofilat und Caraffelkraut-Wurtzel. Crescit in montibus, locisque incultis pinguibus juxta sepes.

Radix Cava vid. Rad. Aristolochiæ rotundæ vulgaris. Germ. Gemeine Hohl-Wurtzel.

Radix Caudæ porcinæ. Germ. Haarstrang. vid. Rad. Peucedani.

Radix Centaurii majoris vid. Rhaponticum.

Radix Cervariæ & *Cervinæ.* Germ. Hirsch-Wurtzel. Crescit in sylvis.

Rad. Chelidoniæ, Celidoniæ & *Cœlidonii* seu *Chelidonii majoris* vel *Hirundinariæ maj.* Rad. *Pandioniæ, Aubii, Fabii, Crateæ, Philomedii, Othonii, Curcumæ Serapionis* Germ. Groß Scheelkraut-Wurtzel/Schwalbenkraut-Wurtzel Gilbkraut-Wurtzel/ Goldt-Wurtzel und Scheel-Wurtzel. Crescit passim juxta sepes, adhærescitque muris, in ædificiorum ruinis seu parietinis.

Radix Chelidonii minoris, Ficariæ minoris, Scrophulariæ minoris, Chelidonii rotundifoliô minoris, Germ. Feygwartzen-Wurtzel/Scharbockskraut-Wurtzel/klein Scheelkraut-Wurtzel/ Crescit Locis humidis & palustribus.

Radix Chinæ, Chinnæ, Chineæ, Cinæ, Cinnæ, Lampatanæ electæ, Sinaricæ, Schinæ Rubi *Viticosi.* Germ. Chinâ-Wurtzel oder Rocken-Wurtzel/ Schinâ-Wurtzel. Nomen habet à China in qua nascitur, quæ est Orientalis Indiæ Provincia, Scythiæ atque Sericaniæ finitimo: Nascitur in Locis udis, palustribus & fossis, arundinum more, ut juxta maris Littus, & cujusdam Libyæ fluvii oras. Et hæc Radix nobis advehitur ex India Orientali & Occidentali, ex Hispania nova & ex Insula de Peru. *Orientalis* præfertur, quæ exterius est colore rubente aut subnigro, interius candicante aut subrubente: Et hæc quò nigrior eô melior. *Occidentalis* colore interius est magis ruffo. &c.

Radix Cichorii Constantinopolitani Matth. seu *Dentis Leonis Monspeliens.* vid. Rad. Taraxaci. Germ. Pfaffenröhrlein-Wurtzel.

Radix Cichoriæ, Cichorii & *Pancratii domestici, hortensis* & *sativi,* sive *Latioris folii, Cicoreæ latifoliæ sativæ, Seris sativæ, Cichorii sativi albi Troxini, Taraxaci Arabici.* Germ. Zahme Wegwarthen/Wegwarthen und Wegweiß-Wurtzel auch Cichorien-Wurtzel. Seritur in hortis.

Radix Cichoriæ seu *Cichorii agrestis* seu *sylvestris, Amaraginis, Ambigiæ, Ambubejæ Pl. Pieris, Solsequii cœrulei, Heliotropii cœrulei, Seris erratici, Seris sylvestris, Seris picris, Hieracii latifolii* & *Ambubejæ.* Germ. Sonnenwandt/ Sonnenkehr/Sonnenwürbel/ Hindtlauff / Hindtlüfftig/ Sonnenkraut/ wilde Wegwarthen/wilde Wegweyß und Cichorien-Wurtzel. Crescit in campestribus & juxta vias.

Radix Colchici albi non venenati vid. Rad. Hermodactyli legitimi.

Radix Colchici venenati vide Colchicum Germ. Nackete Huren.

Radix Colubrinæ, Limonii Gesneri. vid. Rad. Bistortæ.

Radix Consolidæ majoris, Solidaginis vulgaris, Ali Gallici, Inulæ rusticæ Apul. Symphyti alteri & *majoris.* Rad. *Confervæ majoris, Confirmæ majoris, Pecti* vel *Pectis, Anazetesis, Hemostasis,* Germ. Wall und Well-Wurtzel/ Schwartz-Wurtz/ Bein-Well- und Schantz-Wurtzel Schmeer-Wurtzel. Crescit in pratis & hortis, gaudet Loco humido.

Radix Contrayervæ, Tervæ, Radix Alexipharmaca, Bezoartica, Radix *contra Venena,* Radix *Venenis adversans, Cyperus odoratus Peruvianus, Dracona* &c. Germ.

Germ. Gifft-Wurtzel. vid. *C. Hoffmannus*. Est Radix Iridis vel Cyperi Radicibus non absimilis, quæ annis abhinc aliquot ex Provincia Peruana Charcas apportari Cœpit.

Radix Coronæ seu *Capitis Monachi*. vid. Radix Taraxaci. Germ. Pfaffenröhlein-Wurtzel.

Radix Costi amari, Comagenii, Helenii Comagenii, Germ. Costen-Wurtzel. Peregrina planta est, amara & dulcis, officinalis est, cum tamen *Galeno* omnis Costus amarus fit: Verum hæc Radix cum recens est, nullius amaritudinis particeps est, candidiorque existit: cum autem vetustate corumpi incipit, amaritudinem & nigredinem contrahit. *Costum* verò *candidum*, *amarum aromaticum* ad Medicamenta accipi vult Cordus Dicitur *Cinamomum album Costus albus* & *corticosus Arabicus* ac *legitimus dictus*, Officinis prostat, fervidũ ac aromaticum saporem habens, qui Costo vero & antiquo substituitur. Dicitur *Costus amarus dulcis* & *verus*. Videatur Carolus Clusius in notis ad Historiam Aromatum Garziæ libro I. Cap XXXV. *Costus hortensis minor* vid. Ageratum, Costus hortorum Bab. id est Mentha.

Radix Costi nigri vid. Rad. Angelicæ. Germ. Angelica Wurtzel.

Radix Cruciatæ seu *Gentianæ cruciatæ minoris*. Germ. Modelger oder Creutz-Wurtzel Crescit in agris incultis & juxta vias, vid. Rad. Gentianæ cruciatæ.

Radix Cucumeris Asinini, anguini, agrestis erratici, & silvestris, noli me tangere. Germ. Esels-Kürbs-Wurtzel/Wilde Cucummern/Esels-Kümmerling/Spring-Kürbis und wilde Hunds-Kürbis-Wurtzel/ Nascitur in sabuletis & ruderibus.

Radix Curcumæ, Croci Indici, Cyperi Indici, Dicitur etiam *Crocus sub terraneus*, *Vra merita*. Radix exotica est, non tantum croceo colore apparens, sed & eôdem alia tingens. Duplex communiter est, aliquando Longa, aliquando Radice Rotunda: hæc multo acrior priori existit, atq; cũ Zingibere sæpè affertur: Folia habet & flosculos Cannæ Indicæ junioris simillimos. Germ. Gelbsucht-Wurtzel/Gilb-Wurtzel/Curcum und gelber Ingber. Ex India cum cœteris Aromatibus adfertur. Qui plura desiderat, videat Hortum Lugduno Batavum, ab *Hermanno* editum.

Radix Cyclamini & *Cyclaminis* seu *Panisporcini*, & *Panis Vræ, Arthanitæ, Rapi porcini* & *Vræ, mali terrestris, Cyclaminis rotundi, Cyclaminis orbicularis rotundifolii, Cyclaminis flore odoratô, Cyclaminis prioris* seu *vulgaris, Cyclaminis orbiculatô Folio, Cyclaminis* & *Umbilici terræ Rad. Ichthiotheri, panis Alcurit, Fauni, Chelonii, Chylines, Testudinariæ, Cassami* seu *Cassani, Trymphalitæ, Harthanitæ, Quassami*, Germ. Erdt-Aepffel/Saw-Brodt/Schweins-Brodt/Waldt-Ruben/ Erd-Ruben oder Scheiben und Feld-Ruben. Nascitur in umbrosis & uliginosis Locis, maximè, sub Arboribus.

Radix Cynoglossæ & *Cynoglossi, Linguæ Canis* seu *Caninæ* Germ. Hunds-Zungen Wurtzel. Nascitur passim secus Vias.

Radix Cyperi Indici vid. Rad. Curcumæ. Germ. Gelber Ingber.

Radix Cyperi Longi & *Rotundi, Longus* seu *Romanus* Germ. Lange Cypern-Wurtzel. *Rotundus* seu *juncus quadratus Celsi, Juncus angularis* Plin., *Rotundus orientalis, Major* seu *Babylonicus, Major Siriacus Rad. Junci angulosi, Trianguli, Erysisceptri*, Germ. Runder Wilder Galgandt/ wohlriechende eckende Pintzen und rundte Cypern-Wurtzel. Optimus defertur ad nos ex Syria & Alexandria Ægypti, in cujus defectu Italicus supponitur. In Germaniæ quibusdam Locis colitur. In Italia, nascitur in palustribus & Locis cultis.

Radix Dauci sylvestris, vid. Rad. Pastinacæ sylvestris.

Radix Dentariæ majoris, Aublati, Ægolethros Gesneri, Aphyllon, Radix squamatæ. Germ. Freisemkraut-Wurtzel/Schüppen-Wurtzel/ Blumen-Kraut/ Aubladt und Streubel-Wurtz/St. Georgen-Wurtzel. Gaudet sabulosis.

Radix Dentariæ minoris, Dentariæ pentaphyllos, Saxifragiæ montanæ , Consolidæ Dentariæ , Symphyti Dentarii, *Saniculæ* Dentariæ, *Dentariæ quinquefoliæ, Violæ Dentariæ.* Germ. Zahn-Wurz/ weisse Steinbrech-Wurzel. Radix sola ex Helvetia advehitur.

Radix Dentis Canini & *Dentis Leonis*, vid. Rad. Taraxaci. Germ. Pfaffen-Röhrlein-Wurtzel.

Radix Dictamni albi, Diptami Officinalis, *Fraxinellæ, Polemonii* & *Polimoniæ, Dictamni putati, Dictamni vulgaris, Pumilæ Fraxini, Matth. Tragii primi Diosc. Dictamni nostri*, Rad. *Phyleteriæ, Chyliodynamis, Frassinellæ* & *Frasinulæ*. Germ. Weisser gemeiner Dictam/ Specht-Wurz/ oder Asch-Wurz/ und Escher-Wurzel. Montibus sylvosis & Rupibus delectatur, & colitur in Hortis.

Rad. Divi Georgii, seu *Radix Divæ Mariæ Magdalenæ.* vid. Rad. Valerianæ. Germ. Baldrian-Wurtzel.

Radix Doronici & *Doronigi*, seu *Aconiti Pardalianches, Ibicariæ, Doronici Austriaci alteri, Doronici secundi longifolii, Doronici minoris, Doronici Radice repente, Doronici Radice dulci.* Germ. Gembsen-Wurzel/ Schwindel-Kraut-Wurzel/ Graffey/ oder Groffey-Wurzel. Crescit in Austria, Styria, Helvetia, Italia, aliisque in locis.

Radix Dracontii, sive *Asari*, vel *Colubrinæ* & *Columbrinæ* , *Dracunculi minoris, Serpentariæ*, seu *Anguinæ Dracontiæ*. Germ. Drachen-Wurzel. vid. Rad. Serpentariæ, vel Bistortæ. Vocatur quoque Rad. Dracontiæ, seu Dracontеæ, Biari, Jari, Dracunculi polyphylli, Hermiagrii, Sigingialii, Pythonii, Anchomane, Sauchromati, Typhonii, Crocodilii, Theriophoni, Therii.

Radix Drakenæ, vid. Rad. Contra Yervæ.

Radix Dudaim, vid. Rad. Mantragoræ.

Radix Dulcamaræ. vid. Rad. Amaræ dulcis.

Radix Ebuli, seu *Sambuci humilis, Chamæactes.* Germ. Attich / Heysunder/ Nieder-Holder/ und Acker-Holder-Wurtzel. Differt à Sambuco, quod Sambucus arborescat, Ebulus verò herbaceo generi accedat. Iisdem Locis gaudet quibus Sambucus atque Agris.

Radix Ecbii, Germ. Ochsen-Zungen-Wurzel. vid. Rad. Buglossi.

Radix Elixiris Citrini, in negotio Panaceæ, vel Lapidis Philosophici, Vol. IV. pag. 871. Clarius verò Radices Arboris Solaris, id est, Lapidis Philosophici recensentur, Sal ⊖, Sulphur 🜍, & Mercurius ☿. Vol. VI. pag. 181 *Th. Chym.*

Radix Ellebori albi & *nigri*, vid. Rad. Hellebori albi & nigri.

Radix Enulæ Campanæ, Helenii, seu *Elenii, Helenii vulgaris, Jaulæ Sanctæ Helenæ.* Dicitur Helenium, quod è Lachrymis Helenæ natum dicatur. Germ. Aland-Wurzel. Crescit plerumque locis humidis & umbrosis.

Radix Erythrodani, Scyri Nicandri, vid. Rad. Rubiæ Sativæ. Germ. Färberröthe.

Radix Eryngii marini. Germ. Meermanns-Treu. Crescit juxta ripas Maris Venetiani, &c. Plura legenda sunt fol. 379. Herbarii *Bernh. Verzaschæ.*

Radix Eryngii Indici. Germ. Indianische Manns-Treu. Plura legere sunt apud *Jacobum Botium*, seu foliò 380. Herbarii *Bernh. Verzaschæ.*

Radix Eryngii, vulgò *Iringii* & *Iringi*, vocatur quoque Aster Atticus, Centum Capitum Radix, Rad. Spinæ Stollæ, Cardui stellati, Eryngii primi, Eryngii montani, seu Campestris, Eryngii Mediterranei, Eryngii Campestris, Mediterranei. Germ. Manns-Treu-Wurzel / Raden-Distel/ Bracken-Distel/ Wallen-Distel. Nascitur in Asperis & Campestribus. Adscribitur quoque Quinque Radicibus Aperientibus minoribus.

Radix Esulæ minoris, Tithymali cupressini, & *Cyparissiæ Foliis Pini*, fortè *Diosc. Pityusæ, H. Lactariæ*, quò nomine omnium Tithymalorum genera nominantur,

 Esula

Esula vulgaris. Germ. Esels-Milch/ Wolffs- Hunds- und Teuffels Milch-Wurtzel. Nascitur ubique ferè circa Oppida & secus vias, asperis & Montibus. Esulæ nomine tres Plantæ intelliguntur: Major, Minor, & Rotunda; Sic etiam Tithymalorum genera septem à *Dioscor.* & aliis pluribus describuntur. Ex omnibus Esulæ generibus, minoris Radicis Cortex eligitur tenuis, lenis, fractu facilis, rubescens. Præstantior est & in Usum Medicum adhibenda, præparata (Cortices Radicum infundendo tribus diebus Aceto, vel Vino, & unà cum ipsis exsiccando) ante sex menses collecta. Nam recens quo Mense collecta, mala est. *Joh. Jacobus Weckerus* in Antidot. Special. lib. 1. cap. 8.

Radix *Farfaræ*, *Farfarella*, *Bechii*, *Tussilaginis*, *Ungulæ Caballinæ*. Germ. Brand- oder Huff-Lattig-Wurtzel. Nascitur in amœnis & riguis locis, crepidinesque Fluminum amat.

Radix *Filicis*, dicitur Mas & Fæmina, utraque promiscuè usualis est. Radix *Filicis usualis* & *vulgaris*, *Filicis non ramosæ dentatæ*, *Filicis sylvestris* & *majoris*, Rad. *Pterios*, *Blechri*, *Dasycloni*, *Bletri Nicandri*. Germ. Fahrenkraut Wurtzel/ Wald- und wilde Fahren-Wurtzel. Nascitur locis opacis Nemorum, Montibus, Sylvis & saxosis.

Radix *Filipendulæ*, & *Philipendulæ*, seu *Saxifragæ rubræ*, *Oenanthes*. Germ. Rothe Steinbrech-Wurtzel/ wild Garthen und Erd-Eicheln-Wurtzel. Montibus asperis & saxosis gaudet.

Radix *Fœniculi*, seu *Marathri*, *Fœniculi nostri vulgaris*, *Hippomarathri*. Germ. Fenchel-Wurtzel. Seritur vere ineunte, in locis apricis & modicè saxosis. Est una ex quinque Radicibus Aperientibus majoribus.

Radix *Fœniculi porcini*, vid. Radix Peucedani.

Radix *Fragariæ*, seu *Fragulæ*, *Trifolii fragiferi* & *fragri*, *Fragariæ vulgaris*. Germ. Erdbeerkraut-Wurtzel. Spontè nascitur in Sylvis, Dumetis, Montibus opacis & secus vias. Seritur etiam in Hortis.

Radix *Fraxinellæ* & *Fraxinulæ*. *Frassinulæ*, vid. Rad. Sigilli Salomonis. Germ. Weiß-Wurtzel.

Radix *Fraxinellæ*, *Polemonii*, vid. Rad. Dictamni albi.

Radix *Aristolochiæ bulbosæ*, vid. Rad. Aristolochiæ Fabac.

Radix *Galangæ majoris*, *Radice crassiore*, *rubra minus odorata*. Germ. Groß Galgand-Wurtzel.

Radix *Galangæ minoris*, *Galangæ Indicæ* radice tenuiori, nodosâ intus, & extra rubescente, sapore acri, instar Piperis, odore suavi. Hæc priori præfertur, & Officinis usualis est, à quibusdam Cyperus Babilonicus nominatus. Germ. Die rechte kleine Galgand-Wurtzel. Ex Alexandria, China, India & Syria adfertur.

Radix *Gei*, *Garyophyllatæ*, *Avariciæ*, *Sanamundæ*. vid. Radix Caryophyllatæ.

Radix *Gelappæ*, *Gialappæ*, vid. Rad. Jalappæ, Bryoniæ nigræ.

Radix *Gentianæ cruciatæ*, *Gentianæ minoris*, *Radix Cruciatæ*, Germ. Modelger oder Creutz-Wurtzel. Crescit in agris incultis, & juxta vias. vid. Rad. Cruciatæ.

Radix *Gentianæ*, à Rege Romanorum *Gentio* Inventore sic dicta, *Gentianæ alpinæ*, *Gentianæ majoris*, *Gentianæ flore luteô*, *Gentianæ Veterum*. Germ. Enzian/ oder Bitter-Wurtzel. Crescit in sublimibus Montium Helvet. jugis, umbrosis locis aquosisque, in Silesia & Hungaria. &c.

Radix *Gentianæ minoris*, vid. Rad. Gentianæ cruciatæ.

Radix *Georgiana*, *Rad. Theriacaria*, vid. Rad. Valerianæ. Germ. Baldrian-Wurtzel.

Radix *Gladioli cærulei*, vid Rad. Ireos Nostratis.

Radix *Gladioli lutei*, vid. Rad. Acori vulgaris.

Radix *Glyzyrrhizæ*, vid. Rad. Liquiritiæ. Herm. Süß Holz.

Radix *Graminis*, *Graminis arvensis*, seu *canini*, *Graminis Canarii medicati*. Germ. Reh- Rind und Queckengraß-Wurtzel. Quæ in Agris crescit potissimum

usui

Usui est præ aliis. Annumeratur quinque Radicibus Aperientibus minoribus.

Radix Helenii. Germ. Aland-Wurtzel. vid. Radices Enulæ.

Radix Hellebori albi, seu *candidi*, *Flore subviridi*, & *atro purpureo*, dicitur *Ellebori* & *Hellebori*, *Veratri albi*, *Radix Campanica*. Germ. Weisse Nieß-Wurtzel / Schampanier-Wurtzel / Welsche Nieß-Wurtzel. Nascitur in Montibus & Asperis, colitur & in Hortis.

Radix Hellebori, seu *Ellebori nigri*, *Flore albo* & *roseo*, *Helleborastri* & *Helleborinæ*, seu *Veratri nigri*, & *Melampodii*, *Veratri legitimi*, *Styriaci* & *veri*, *Saniculæ Fœminæ Fuchsii*, *Astrantiæ nigræ Gesneri*, *Rad. Prætii Ectomi Hippocratis*, *Entomi Plinii*. *Napelli Avicennæ*, Germ. Schwartze Nieß-Wurtzel / oder Christ-Wurtzel. In Collibus asperis & sitientibus Locis enascitur.

Radix Heptaphylli, vid. Rad. Tormentillæ. Germ. Bluth-Wurtzel.

Radix Hermodactyli albi, *Hermodactyli Officinalis*, *Hermodactyli legitimi*, *Hermodactyli non venenati*, *Hermodactyli Orientalis*, *Hermodactyli albi peregrini*, *Iridis tuberosæ*, *Colchici non venenati*, vocatur quoque Anima Articulorum. Germ. Hermodactylen / oder frembde weisse Zeitlosen-Wurtzel. Crescit in Montibus Syriæ, ex quibus ad nos adfertur. Hermodactylus est Anima seu Theriaca Articulorum. Improbatur verò Ephemerum nostràs seu Colchicum. Germ. Wiesen-Zeitlosen / oder nackende Huren.

Radix Hirundinariæ, *Asclepiadis*, *Herbæ hederalis*, *Vincetoxici*, *Rad. Cissii*, *Cissophylli*. Germ. Schwalben-Wurtzel. Crescit in Sylvis, locisque petrosis atque arenosis.

Radix Hyoscyami seu *Jusquiami albi*, *Fabæ porcinæ* seu *suillæ*, *Alterci*, *Herbæ canicularis*, *Dentis Caballini*, *Hyoscyami candidi*, *majoris*, *Apollinaris*, *Dioscyami*. Germ. Bilsenkraut-Wurtzel / Rinds-Wurtzel. Nascitur in Agrorum & Scrobium marginibus, & inter Rudera.

Radix Jaboræ, vid. Radix Mandragoræ.

Radix Jaceæ nigræ, vid. Rad. Morsûs Diaboli.

Radix Jalappæ, *Gialappæ*, *Chelapæ*, *Gelappæ*, *Celopæ*, *Jalapii*, *Gelapii C. B. Bryoniæ nigræ*, *Mechoacannæ nigræ*, Rhabarbari *nigri*. Germ. Jalappen / oder frembde Purgier-Wurtzel; Exotica est & ex India ad nos adfertur.

Radix Ichthiotheri, *Panis Alcurit*, *Fauni*, *Chelonii Chylines*, *Testudinariæ*, *Cassami*, seu *Cassani*, *Tryphalitæ*, *Harthbaritæ*, *Quassami*. vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Sau-Brod.

Radix Imperatoriæ, *Anguillaræ*, *Astrantiæ*, *Astrutii*, *Laserpitii Gallici* & *Germanici*, *Ligustici*, *Magistrantiæ*, *Astrentii*, *Astrutii*, *Ostrucii* & *Ostrutii*, *Struthii*, *Smyrnii hortensis*, *Rad. Lasaris galatici*, *Laseris Gallici*, *Silphii*. Germ. Meister-Wurtzel / Kayser-Wurtzel / Magistrantz / Astrantz / Ostritz. Nascitur in Montibus Helvetiæ & aliis locis, coliturque in Hortis.

Radix Iridis albæ, *Florentinæ*, *Illyricæ*. Germ. Wohlriechende Florentinische Viol-Wurtzel. Florentina odore est suavior, Illyrica candidior est & elegantior aspectu: prævalet verò Illyrica. Utriusque Radix Officinis prostat.

Radix Iridis palustris luteæ. vid. Rad. Acori vulgaris.

Radix Iridis sylvestris majoris, *Iridis nostratis*, *Iridis vulgaris Germanicæ*, *Lili* & *Iridis cœruleæ*, *Gladioli cœrulei majoris*, *Iridis latifoliæ majoris vulgaris*, *Lilii cœlestis*. Germ. Blaue Lilien-Wurtzel / Blaue Schwertel-Wurtzel / Veil-Wurtzel / Himmel-Schwertel-Wurtzel. Nascitur in Hortis & Vinearum septis.

Radix Lactariæ Herbæ, vid. Rad. Esulæ.

Radix Lactucæ Caprinæ, seu *marinæ*, *Tithymali*, vid. Rad. Esulæ. Germ. Wolffs-Milch-Wurtzel.

Radix Lapathi acuti, *Folio acuto*, *Oxylapathi*, *Rumicis acuti*, *Capillaris*, *Lapati sativi*. Germ. Mängel-Wurtzel / Grind-Wurtzel / Streiff-Wurtz / Zitter-Wurtzel / Rüben-Kraut-Wurtzel / wilde Mangold-Wurtzel / wilde Ampffers-Wurtzel / Lendenkraut-Wurtzel / Bubenkraut-Wurtzel. Provenit in locis incultis.

Radix Lapathi latifolii, vid. Rhabarbarum Monachorum.

Radix Lappæ majoris, vid. Rad. Bardanæ.

Radix Laserpitii Gallici & *Germanici*, *Laseris Galatici* & *Gallici*, *Silphii*, vid. Rad. Imperatoriæ. Germ. Meister-Wurzel.

Radix Levistici vulgaris, *Seseli Officinarum*, seu *Silphii*, vel *Laserpitii Theophrasti*, vulgò *Laserpitii Europæi*, *Hipposelini*, *Levistici*, *Libistici vulgaris*, & *Liquistici sativi*, *Smyrnii Fuchsii*. Germ. Liebstöckel-Wurtzel / Baad-Kraut / und Säu-Kraut-Wurtzel. Colitur in Hortis.

Radix Liliorum alborum, *Liliorum candidorum*, *Rad. Crini*, *Lirii*, *Rosæ Junonis*, seu *Rosæ Junoniæ*, *Crinanthemi Nicandri*. Germ. Weisse Lilien-Zwiebel / oder Wurzel. Seritur in Hortis, gaudet solo pingui stercorato.

Rad. Lilii montani, *purpurei sylvestris*. vid. Rad. Martagi.

Radix Liquiritiæ, seu *Glyzyrrhizæ*, *Glycyrrhizæ*, *Glycerati*, *Glycyphyti*, *Radix dulcis*, *Glyzyrrhizæ alteræ*, *vulgaris*, *siliquosæ*, *Adipsos*, & *Adipsi*, *Scythicæ*, *Regulitiæ*, *Rad. Sylitræ*, *Libyestasi*, *Eutiglyceæ Theophrasti*. Germ. Süß Holtz / oder Süß-Wurtzel. Crescit locis sylvestribus & sabulosis. Abundat hâc Apulia, præsertim in Gargano Monte. Item Bambergæ colitur, inde ad nos defertur.

Radix Lupariæ, vid. Rad. Aconiti lutei. Germ. Wolffs-Wurtzel.

Radix Magistrantiæ, vid. Radix Imperatoriæ.

Rad. Malvæ minoris, *sylvestris vulgatissimæ*, *Malvæ sylvestris Folio rotundô*, *repentis*, *pumilæ*, *Malvæ sylvestris folio sinuato*. Germ. Pappeln/Käß Pappeln/ Hasen-Pappeln / Roß-Pappeln / und Grieß-Pappeln. Crescit passim inculta, gaudet solo pingui ac humido.

Radix Malvæ palustris, vid. Radix Altheæ.

Rad. Malvavisci, *Ibisci*, vid. Radix Altheæ.

Radix Mandragoræ exossatæ, *Anthropomorphi*, *Rad. Mandragolæ*, *Rad. Circææ Fuchsii*, *Antimeli*, *Radices Jaboræ*, *Dudaim*, Herba est baccifera, Radicem habens, quæ Hominis partes inferiores aliquatenus repræsentat. Estque Mas vel Fœmina, illa usualior, insigniturque Mandragora Mas vel Masculus, Mandragora fructu rotundo. Germ. Alraun-Wurtzel. Nascitur in Montibus, maximè in Gargano & Pargano Apulejæ: Cortices Radicum ex Italia ad nos adferuntur.

Rad. Martagi, *Lilii montani*, *Lilii purpurei*, *Lilii sylvestris*. Germ. Gold-Wurzel. Crescit in Montibus sylvestricis, coliturque in hortis.

Rad. Mechoacæ, seu *Mechoacannæ albæ*, *Mechoaca*, *Peruviana* Lob. *Bryoniæ Indicæ*, seu *Peruvianæ*, *Rhabarbari albi*, & *Indic. Cast.* Germ. Mechoacanna / weisse Rhabarbar/ oder Indianische Zaun-Rüben. Radix est peregrina ex Provincia Novæ Hispaniæ Mechoacan nomine ad nos allata.

Rad. Mechoacæ nigræ, vid. Rad. Jalappæ, seu Gialappæ.

Rad. Mei, *Mei Athamantici*, seu *Meu Foliis Anethi C. B. Anethi sylvestris*, *Anethi*, & *Fæniculi ursini*, *tortuosi*, *Dauci Cretici Trach. Seseli Cretici Fuchsii*, *Fœniculi porcini*, *Libanotidis primum genus Dodonei*, & *Imperatoriæ Apulorum*, *Tordylii*, *Cord. in Dod. Meu vulgaris tenuifolii*. Germ. Bär-Wurtz/ Beer-Wurzel/ wilder Dill/ Beeren-Dill/ Beeren-Fenchel/ Mutter-Wurzel/ Hertz-Wurzel/ Beermutter-Wurzel. Crescit copiose in Sylva hircinia, aliisq; locis montanis, ut & in montibus campestribus & apricis. Apud nos non nisi in Hortis culta, invenitur.

Rad. Metallorum, est Antimonium ♁. Germ. Spießglaß.

Rad. Mezerei, vid. Cortices Mezerei, seu Almezerei.

Rad. Morsûs Diaboli, seu *Succisæ* & *Præmorsæ*, *Jaceæ nigræ*, *glabræ*. Germ. Abbiß/ Teuffels Abbiß-Wurtzel. Crescit passim in Campestribus, Pratis ac juxta Arva.

Rad. Napelli, vid. Rad. Aconiti, seu Anthoræ.

Radix

Radix *Napi sativi usualis, sylvestris, Rapi sativi alteri, Napi veterum, Buniadis sativi*, Germ. Steck-Ruben/ Pfetter-Rüblein. Colitur in hortis & agris.
Radix *Nardi agrestis* vid. Rad. Valerianæ Germ. Baldrian-Wurtzel.
Rad. Nasturtii albi Arabum vid. Rad. Raphani marini.
Radix *Nymphea albæ*, *Nenuphdris*, *Nenufaris* seu *Libii palustris*, *Rosæ palustris*. Germ. Seeblumen-Wurtzel / Weyerrosen-Wurtzel/ Wasser-Lilien und Haar-Wurtzel/ Haarstreng/ Keel und Keller-Wurtzel/ Hartz-Wurtzel. Crescit in Lacubus.
Radix *Omnium Metallorum*, est Antimonium ♁. Germ. Spieß-Glaß.
Radix *Ononidis*, *Anonidis*, *Restæ Jovis*, *Acutellæ*, *Anonidis spinosæ flore purpureo Rad. Urinalis vel Urinariæ*, *Remoræ aratri* Germ. Hewhechel/ Hewhecfel/ Hewhechel oder Hewhecfelkraut-Wurtzel/ Katze Speer/ Ochsenbrech-Wurtzel Weiren und Schmaltzhefen-Wurtzel. Crescit in Campestribus, dumetis, arvis & juxta vias. Spectat ad numerum Radicum Quinque Aperientium minorum.

Radix *Orchidis* vid. Rad. Satyrii. Germ. Stendel-Wurtzel.
Radix *Oreoselini*, Germ. Bergpeterlein-Wurtzel. vid. Sem. Petroselini montani.
Radix *Ostrutii* vide. Rad. Imperatoriæ Germ. Meister-Wurtzel.
Radix *Ostrutii transplantati*. vid. Rad. Angelicæ Germ. Angelica-Wurtzel.
Radix *Oxylapathi* vid. Rad. Lapathi acuti.
Radix *Palmæ Christi*, *Orchidis Palmatæ*, *Satyrii Basilici Fuchsii*, Germ. Creutz oder Creutzblumen-Wurtzel. Crescit in Campestribus, sylvis ac vineis.
Radix *Panis porcini*, *Arthanitæ*, *Rapi terræ*, *mali terrestris*, *Cyclaminis rotundi*, vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Sawbrodt-Wurtzel / Erdt-Aepffel / Schweins-Brodt/ Waldt-Rüben Erdt-Rüben.
Radix *Pastinacæ sylvestris*, *Dauci sylvestris* s. *vulgaris Officinarum*, *Pastinacæ tenui foliæ sylvestris*, *Dauci agrestis*, *Dauci vulgaris*, *Pastinacæ Erraticæ Staphilini sylv: Tragi*, *Pastinacæ sylvestris genuinæ*, Germ. Vogels-Nest / wilde Mohren / Waldt- und wilde Pastinacken-Wurtzel / wilde Rüblein / Esels Mohren-Wurtzel. Crescit passim Locis campestribus, siccis & ∴ sis.
Radix *Pedis Gallinacei*, *pseudo Aristolochiæ*, *Capni*, *Chelidoniæ* vel *Phragmatis* Germ. Gemeine Hohl-Wurtzel. vid. Rad. Aristoloch rot. vulg.
Radix *Pedis Vituli*, *Sacerdotis Virilis*, *Barba Aronis*, Germ. Aron-Wurtzel. vid. Rad. Ari.

Radix *Pentaphylli* vid. Quinquefolii Radix.
Radix *Personatæ*, seu *Personariæ*. vid. Rad. Bardanæ.
Radix *Petasititis majoris* & *vulgaris*, *Tussilaginis majoris*, *Galeritæ*. Germ. Pestilentz-Wurtzel / Regenkrafft oder Neunkrafft/ Magenkrafft/ Schweiß-Wurtzel/ Roßpappeln-Wurtzel/ Teutscher Costus-Wurtzel. Crescit in Locis humidis, pratis uliginosis & reguis.
Radix *Petroselini*, *Apii hortensis*, *Apii sativi Petroselini vulgaris*, *Apii selini*, *Persilii Oreselini*, Germ. Peterlein/ Petersilgen-Wurtzel. Seritur in hortis, gaudet solo humido. Adscribitur 5. Radicibus Aperientibus majoribus.
Radix *Peucedani*, *Angelicæ sylvestris Fœniculi porcini*, *Caudæ porcinæ*, *Pinastellæ* & *Pinastelli*, *Statariæ sulphuratæ*. Germ. Haarstrang / Sawfenchel / Schwefel-Wurtzel/ Himmeldüll und Himmelbrandt-Wurtzel. Crescit in montibus opacis, colitur aliquando in hortis.

Radix *Philipendulæ*. Germ. rothe Steinbrech-Wurtzel. vid. Rad. Filipendulæ.
Radix *Phu*. vid. Rad. Valerianæ. Germ. Baldrian-Wurtzel.
Radix *Pimpinellæ Italicæ* & *Saxifragiæ Italiæ*, seu *sangui Sorbæ* vel *Sorbariæ* & *Sanguinariæ*, *Pimpinellæ Sangui sorbæ*, *minoris hirsutæ*, *Sangui sorbæ minoris Rad. Solbastrellæ*, seu *Sorbastrellæ*, *Sorbipumilæ*, Germ. Welsche Pimpinell-Wurtzel / Bluth-Kraut / Kölblein-Kraut / Hergodts Bärdleinkraut-Wurtzel. Seritur in Hortis & nascitur in Locis opacis.

Radix

Radix Pimpinellæ vulgaris sive *Germanicæ, Saxifragæ majoris, Bibinellæ, Tragoselini, Pampinulæ, Bipenellæ, Pimpinellæ, Saxifragæ majoris candidæ, Tragoselini majoris*; Germ. Binellen/Bibinellen / Bibernellen-Rocks-und Steinpeterlein-Wurtzel. Gaudet solo pingui & inculto.

Radix Pistolochiæ Fuchsii vid. Rad. Aristolochiæ rot. vulg.

Radix Plantaginis utriusque, Arnoglossi, Quinquenerviæ, Plantaginis latifoliæ incanæ, Plantaginis majoris, mediæ, angusti foliæ majoris, minoris, lanceolatæ, longæ; Germ. Breidt-und Spitzwegerig-Wurtzel/ Schaffs-Zung und Ballenkraut-Wurtzel. Crescit Locis herbosis.

Radix Pœoniæ Maris & *Fœminæ, Mas dicitur, Pœonia nobilior* & *Pœonia foliis nigricantibus splendidis, Juglandis Folia æmulantibus, Radice digitali crassa alba*, seu *Mas non una Radice nixus est sed plures habet, Dactyli Idæi, Ephialtiæ Aëtii. Pœonia Fœmina altera, vulgaris, variat colore foliorum,* & *Folio utrinque virente* & *glabro, calice hirsuto, flore vel pleno vel simplici, foliis Hellebor. æmulatur, Radices* seu *Balani longiores circiter octo aut sex adhærent, Mas plures habet.* Dicitur & *Radix Rosæ Benedictæ* & *Rosæ Regiæ, Radix Glycisidis Rad. Castæ herbæ.* Colitur in hortis, Germ. Gicht-Rosen-Wurtzel/ Pöonien-Wurtzel/Freysem-Rosen / Pfingst-und gesegnete Rosen-Wurtzel / Königs-und Benignenrosen-Wurtzel/Benedicten oder geseegnete Rosen-Wurtzel. Benedische Rosen-Wurtzel.

Radix Polygonati vid. Rad. Sigilli Salomonis.

Radix Polypodii quercini, minoris vulgaris, Filiculæ, Feliculæ Catonis, Germ. Engelsüß-Wurtzel/ Tropff-Wurtzel/ Süßfahren-Wurtzel/Baumfahren und Steinfahren-Wurtzel. Nascitur in muscosis Petris & vetustis arborum caudicibus, præsertim Quercina quæ optima est.

Radix Pontica, vide Rhaponticum Germ. Rhapontick.

Radix Pyrethri flore Bellidis, Dentariæ, Salyvaris, Pyrethri majoris, Officinalis, veri, Radix Pyritis, Pyroti, Pedis Alexandrini. Germ. Bertram-Wurtzel / Zaan-Wurtzel/Speichel-Wurtzel und Geyfferkraut-Wurtzel. Crescit in Italia aliisque Locis calidis ac Orientalibus, ut & in Helvetia. Apud nos non nisi in hortis colitur.

Radices Quinque Aperientes majores, sunt *Rad. Apii, Asparagi, Fœniculi, Petroselini* & *Rusei.*

Radies Quinque Aperientes minores sunt *Rad. Capparis, Eryngii, Graminis, Ononidis,* & *Rubiæ.*

Radix Quinquefolii, Pentaphyllon, Petafolii, Quinquefolii majoris repentis flore luteô, Pentaphylli minoris, vulgaris, lutei majoris. Germ. Fünfffinger-Kraut oder fünff Bladt-Wurtzel.

Radix Raparum vid. Rad. Napi. Germ. Steck-Rüben.

Radix Raphani communis, majoris, orbicularis, Raphani rotundi, domestici, Raphani nigri, Raphani magni, Raphani sativi, Raticulæ sativæ, Germ. Rettig. Seritur in hortis, gaudet solo humido.

Radix Raphani marini, seu *Rusticani* vel *sylvestris, Sinapi Persici, Armoraciæ* aut *Raphani majoris marini, Raphani vulgaris* & *Rusticani, Radiculæ magnæ Rusticanæ Rad. Thlaspios, Crateriæ, Nasturtii albi Arabum, Raphani Obsoniorum, Raphani Condimentarii.* Germ. Mär-Rettich/ Meer-Rettich / Krän-Wurtz. Gaudet solo humido.

Radix

Radix Raphani Rusticani vid. Rad. Raphani marini.

Radix Regulitiæ vid. Rad. Liquiritiæ.

Radix Restæ Bovis vid. Rad. Ononidis.

Radix Rhodia, seu *Rosea* & *Rosata*. Germ. Rosen-Wurtzel. Crescit in montibus Apennino & Gargano & Alpibus, solo gaudet umbroso, coliturque in hortis. Ex Italia advehitur.

Radix Rastri porcini vid. Rad. Taraxaci. Germ. Pfaffenröhrlein-Wurtzel.

Radix Rubiæ sativæ seu *Rubeæ Tinctorum*, *Rubeæ Domesticæ* & *Infectoriæ. Rad. Venæ tinctoriæ, Scyri Nicandri, Ecrytrodani*. Germ. Rothefärber Röthe / Färber-Wurtzel. Affertur ad nos ex Silesia, Gallia, Hispania, Italia & Belgii Locis &c. Est una ex Quinquè Radicibus Aperientibus minoribus.

Radix Rubi vulgaris. Germ. Brum-Beer oder Brennen-Wurtz. Crescit passim in sylvis & Locis incultis.

Radix Rumicis vid. Lapathi acuti Radix Germ. Grindt-Wurtzel.

Radix Rusci vid. Rad. Brusci. Germ. Bruscken-Wurtzel.

Radix Sanctæ Helenæ Germ. St. Helenen-Wurtzel vid. Rad. Enulæ.

Radix Sanguisorbæ, Pimpinellæ Italicæ vid. Rad. Pimpinellæ.

Radix Saniculæ, Diapensiæ, Ferrariæ minoris. Germ. Sannickel oder auch Sannickel-Wurtzel / auch Brüchkraut-Wurtzel. Crescit in montibus ac vallibus, in sylvis opacis, in campestribus & propè ▽æ ductus.

Radix Sarsaparillæ, Salsaparillæ, Sassaparillæ, Sarzapariglia vel *Smilacis asperæ peruvianæ, Zarzaparillæ peruvianæ*, nomen accepit à similitudine, quam cum Smilace aspera (*Hispan. Zarzaparilla*) habet Germ. Sarsaparillen oder Salsaparillen-Wurtzel. Ex Americæ Provincia Quitto, Locis Urbi Guajaqui vicinis (Unde *Zarzarparill Guajacillana* dicitur) transportatur, gustu sub amara, odore obscuro, aut prorsus nullo eligenda, quæ coloris aliquantulum nigri, recens, non caricosa, gravis, flexilis, non frangibilis. &c.

Radix Satyrii Officinalis, & *Triphylli, Orchidis, Cynosorchidis, Digiti* ♀*ris, Palmæ* ♃*sti, Digiti Citrini Avicennæ, Testiculi Canis Vulpis* seu *Sacerdotis Testiculi*. Germ. Stendel-Wurtzel / Knabenkraut-Wurtzel. Crescit in campestribus, sylvis, vineis ac montosis & apricis.

Radix Saxifragæ albæ, tuberosæ, Saxifragæ albæ, Chelidonites, Germ. Steinbrech-Wurtzel / Neunkrafft-Wurtzel / Crescit in Locis asperis ac sabulosis, saxosis & ...nosis agrorum limitibus.

Radix Saxifragæ majoris & *minoris* vid. Rad. Pimpinellæ.

Radix Saxifragiæ mont. vid. Siler montanum. Seu Rad. Dentariæ minoris Germ. Zahn-Wurtzel.

Radix Saxifragæ rubræ vid. Rad. Filipendulæ & Alkekengi seu Halicacabi,

Radix Scalæ Cœli vid. Rad. Sigilli Salomonis Germ. Weiß-Wurtzel.

Radix Scorzoneræ Germanicæ, Scorzoneræ Hispaniæ, Scorzoneræ latifoliæ sinuatæ, Scorzoneræ viperinæ, Tragopogi peregrini, Zorsoneræ viperinæ, Vipariæ, nomen habet à serpente *Scurzo* vel *Escurzo*, nomine Hispanico. Germ. Scorzoneer / Schlangenmordt-Wurtzel. Seritur in hortis.

Radix Scillæ, Scyllæ & *Squillæ, Cepæ marinæ albæ* & *rubræ, majoris Pancratii, rubentibus tunicis, Cepæ marinæ* & *Cepæ porci*. Vocatur etiam *Schinus*. Germ. Meer-Zwibel. Crescit non procul à Mari copiosè in Apulia, Hispania, Italia, Portugallia, Sicilia &c. ex quibus advehitur. vid. Scylla.

Radix Scorphulariæ majoris, Castrangulæ, Millemorbiæ, nodosæ fœtidæ, Ferrariæ, Ficariæ majoris. Galeopsis Fuchsii & *Ocymastri*. Germ. Braun-Wurtz / Großfengwartzen-Wurtzel / Knollenkraut-Wurtzel / Fisch-Wurtzel / Käfer-Wurtzel / Sau-Wurtzel und Wurm-Wurtzel / Crescit in umbrosis, juxta sepes ac in Cœmiteriis, riguis & uliginosis Locis.

Radix Scyri Nicandri, Erithrodani. vid. Rad. Rubiæ sativæ. Germ. Färber-Röthe / Färber-Wurtzel.

Radix Scythicæ seu *Regulitiæ* vid. Rad. Liquiritiæ.

Radix Selini, sunt Radices Apii. Germ. Eppich-Wurtzel.

Radix Septemfolii vid. Rad. Tormentillæ Germ. Bluth-Wurtzel.

Radix Serpentariæ vid. Rad. Bistortæ. Germ. Natter-Wurtzel.

Radix Serpentariæ minoris vid. Rad. Ari seu Aronis. Germ. Aron-Wurtzel.

Radix Serpentariæ Virgineanæ. Germ. Virginische Natter-Wurtzel. Crescit in Virginea &c.

Radix Sigilli Salomonis, seu *B. Mariæ. Polygonati latifolii. C. B. latifolii Fuchsii, majoris Lon, vulgaris iceri Radix scalæ Cœli, Fraxinellæ* seu *Fraxinulæ Italicæ, Frasfinellæ* seu *Frassinulæ Italicæ, Genichellæ, Geniculatæ, Geniculi, Fraxinellæ geniculatæ*, Germ. Weiß-Wurtzel. Crescit in Collibus, montibus apricis & sylvis.

Radix Smilacis asperæ vid. Rad. Sarsaparillæ.

Radix Solani scandentis vid. Rad. Amaræ dulcis.

Radix Squamariæ seu *Squamatæ, Orobandes Radice dentatâ maj.* Germ. Creutz-Wurtz/ Schuppen-Wurtzel. vid. Rad. Dentariæ maj. Gaudet sabulosis.

Radix Succisæ vid. Morsûs Diaboli Radix.

Radix Symphyti vid. Rad. Consolidæ majoris.

Radix Taraxaci, Coronæ sive *Capitis Monachi, Dentis Canini, Dentis Leonis, Rastri porcini* & *Hieracii majoris, Rad. Cichorii Matth. Herbæ Imperatoris* Germ. Pfaffen-Bladt/ Pfaffen-Röhrlein und Pfaffen-Kraut-Wurtzel/ Dotter-Blumen-Wurtzel/ Kühe-Blumen-Wurtzel/ Pfaffen-Stiel-Wurtzel/ Münchs-Cronen und Münchs-Kopff-Wurtzel. Crescit in herbosis Locis, in hortis, campis propè sepes, in ædificiorum Ruinis, in vineis &c. vid. Herbas.

Radix Terræ meritæ vid. Rad. Curcumæ. Germ. Cucumern.

Radix Thapsiæ latifoliæ villosæ. Germ. Grawer-Turbith.

Radix Theriacaria Fuchsii. vid. Rad. Valerianæ Germ. Baldrian-Wurtzel.

Radix Tithymali vid. Rad. Esulæ. Germ. Wolffs-Milch-Wurtzel.

Radix Tormentillæ, Chrysogoni Dioscorid. Septemfolii, & *Septifolii, Betulariæ, Consolidæ rubræ, Heptaphylli.* Germ. Tormentill/ Bluth und Hertz-Wurtzel/ rothe Heyl-Wurtzel/ Ruhr und Feigen-Wurtzel/ rothe Güntzel-Wurtzel. Crescit passim in Locis siccis, ∴ nosis & campestribus.

Radix Turbiti seu *Turbithi, Turpeti* sive *Turpethi, Turpethi Aleandrini, Turpeti repentis foliis Altheæ*. Germ. Turbith. Provenit ex Arabia, China & India Orientali, ex Gargano Apuliæ monte Aliquando *Scammonea Radix* loco *veri Turbithi* est venundata.

Radix Turbithi nigri est Radix Eysulæ majoris, seu Pitusæ *Dioscoridis*, Germ. Teuffels-Milch-Wurtzel/ oder schwartzer Turbith.

Radix Tussilaginis vid. Rad. Farfaræ. Germ. Hüff-Lattig-Wurtzel.

Radix Valerianæ hortensis, majoris, & *Pontici Phu, Pontici majoris, Phu magni, Nardi agrestis, Georgiana, Phu veri, Radix Theriacaria Fuchsii, Radix Divi Georgii* seu *Divæ Mariæ Magdalenæ*, Germ. Groß-Baldrian-Wurtzel/ Groß-Garten Baldrian-Wurtzel/ Theriack-Wurtzel/ Garten-Saliung/ Welscher und Römischer-Baldrian/ St. Georgen-Kraut-Wurtzel. Mariä Magdalenen-Kraut-Wurtzel. Colitur in hortis

Radix Valerianæ majoris & *minoris, Germanicæ* & *Palustris, Phu parvi, Sylvestris, Herb. Benedictæ, Herb. Divæ Mariæ Magdalenæ, Nardi agrestis, Gummiculæ, Spicæ Sylvestris, Valerianæ vulgaris, Phu Germanici, Rad. Herbæ genicularis, Marinellæ.* Germ. Gemeine Baldrian-Wurtzel/ Katzen und Augen-Wurtzel/ wilder Baldrian-Wurtzel/ Dennenmarck/ Wundt-Wurtzel. Duplex habetur, Phu seu Valeriana major & minor, & sylvestris. Nascitur in humectis agris, montibus & pratis, neç non in sylvis cœduis.

Radix

Radix Venæ Tinctoriæ, Scyri Necandri, Eritbrodani vid. Rad. Rubiæ Tinctorum Germ. Färber-Röthe.

Radix Veratri vid. Rad. Hellebori albi & nigri.

Radix Verbasci seu *Tapsi Barbati, Candelariæ, Candelæ Regiæ* seu *Lanariæ.* Germ. Wüll-Kraut-Wurtzel / Brenn-Kraut / Kertzen-Kraut-Wurtzel/ Feldt- und Königs-Kertzen-Wurtzel / Himmel-Brandt und Unholden-Kertzen-Wurtzel. Nascitur passim ad sepes & in cultis Locis.

Radix Victorialis longæ seu *Maris* & *Alii anguini, Alii alpini, Alii montani,* & *reticulati.* Germ. Allermans-Harnisch-Wurtzel das Männlein / Sigmars-Wurtzel und Alpen-Knoblauch. Crescit in Alpibus Locis Tyrol. & Salisburgens.

Radix Victorialis rotundæ seu *Fœminæ, Gladiol segetalis.* Germ. Allermanns-Harnisch-Wurtzel/ die rundte oder das Weibgen. Colitur in Hortis, & nascitur in Arvis & Pratis. Locis gaudet apricis.

Radix Vincetoxici vid. Rad. Hirundinariæ.

Radix Ulmariæ vid. Rad. Barbæ Caprinæ.

Radix Ungulæ Caballinæ vid. Rad. Farfaræ.

Radix Urinalis seu *Urinariæ* vid. Rad. Ononidis Germ. Hew-Hechel-Wurtzel.

Radix Urticæ majoris, communis majoris & fœminæ, Urticæ urentis alteræ, Urticæ urentis maximæ, Urticæ sylvestris, Urticæ vulgaris, Radix *Cnides, Acalephes* seu *Acalyphes*, Germ. Brennessel-Wurtzel / heisse Nessel-Wurtzel / Große gemeine Nessel. Crescit passim Locis [illegible]sis, juxta sepes ac muros &c.

Radix Tervæ vid. Rad. Contra Yervæ.

Radix Zedoariæ Arabum, Aconiti salutiferi. vid. Rad. Anthoræ.

Radix Zedoariæ, Zeduræ, Zadar, Zodar, Zarnabi longi & *Zedoariæ vulgaris Long.* Germ. Zidtwer. *Zedoaria* duplex Statuitur: Vulgaris Longa & Zurumbet. *Zedoaria faciem Zinziberis* repræsentat, odoratior tamen, amariuscula, neque adeò acris. Advehitur ex Sinarum Regione, ultra extremas Indiæ Oras. Nominatur & *Zingiber sylvestre.*

Radix Zinziberis, Gingiberis, Zingibelis seu *Lengibelis Rad. Zingiberis*, Germ. Ingber / Imber; Advehitur copiosè ex Calecut Indiæ Emporio, atque ex Trogloditica & ex omnibus Indiæ Provinciis.

Radix Zinziberis Germanici vid. Rad. Aronis.

Raeleb, i. e. Muscus. Germ. Mooß.

Raga, est Cerussa. Germ. Bleyweiß. Sign. [sign].

Ragusacos, i. e. Oleum Petroleum.

Raguses, i. e. Arsenicum. Germ. Hütten-Rauch. Sign. [sign].

Raib, Reib, i. e. Lac acetosum. *Almonsor.*

Rainale, dicitur Lapis è quo Insecta nociva fiunt. *Mart. Rul.*

Ragma est Cinis [sign]. Germ. Asche. *Mart. Ruland. & Johnson.*

Ramed, id est Rhabarbarum. *Johns. Lex.* 3. fol. 67.

Ramentum idem quod *Strigmentum*, in genere dicitur de omni eo, quod radendo deteritur & destringitur, sivè Limâ, sive simili alio Instrumento, estque *Scobs* vel *Strictura*; Vid. *Libav.* S. A. Chym. Lib. 4. Cap. 3. *Ramentum Elephantis* pro *Rasura Eboris.* Germ. Helffen-Bein-Schabsel / usurpatur.

Ramigi, vel *Ramigiri* est Colophonia. *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Rana, est æquivocum Vocabulum. Propriâ & receptâ significatione, notat Animaculum [sign] ticum, Quadrupes, Oviparum notissimum, vid. *Aldrov.*

drov. L. 1. de Quadruped. dig. Ovipar. C. 1. Germ. Ein Frosch/ è cujus Spermate destillatur ▽ & præparatur Oleum, Emplastrum, & ☿ compositus seu Sperniola Crollii.

Ranabroch, est Tribulus marinus. Germ. Meernuß. *Sylvat.*

Ranæ Combustæ. Germ. Gebrandte Frösche.

Ranciditas, dicitur species Corruptionis Putridæ, quæ competit rebus ♀reis & ○ᵛ○sis, pinguibus; quando aut fervore, aut vetustate corrumpuntur. v. gr. Nuces Rancidæ &c. *Forest.*

Rangifer, dicitur Animal Quadrupes, Cervi speciem repræsentans, cursûs celerrimi, in extremis septentrionalibus regionibus, Sueciâ, Lappiâ frequens & ad Labores usitatum, vid. *Aldrov.*

Raparum Radices, vid. Rad. & Semen Napi. Germ. Steck-Rüben.

Raphanus Communis orbicularis vid. Rad. seu Sem. Raphani Germ. Rettig.

Raphanus Condimentarius, *Communis Magnus Marinus*, *Montanus* & *Rusticanus* & *sylvestris* vid. Rad. Raphani Marini Germ. Meer-Rettig.

Rapum, *Tuber*, *Artanita*, *Cyclamen* & *Cyclaminus*, *Panis porcinus* & *Panis* ▽*ræ*, Germ. Schweins-Brodt. vid. Rad. Cyclaminis.

Rapum ▽*ræ*, *Malum* ▽*ræ*, *Cyclaminus rotundus* seu *Orbicularis rotundifolicus Dodon.* vid. Rad. Cyclaminis Germ. Säu-Brodt-Wurtzel.

Rarefacientia, sunt Remedia quæ moderato Calore, Vapores Humoresque difflando, Poros partium majores faciunt.

Rasa idem quod Resina. Germ. Hartz. vid. *Jul. Alex.* L. 1. C. 12.

Rasabeti, *Rusangi*, *Rusatagi*, id est Æs Ustum ♀ *Mart. Rul. Johnsonus.*

Rasar vel *Rastis* est Stannum ♃. Germ. Zinn. *Mart. Rul. & John.*

Rastol, *Rasoes* id est Æs ♀ Germ. *Mart. Rul. & Johns.*

Rastul & *Riastel* est Sal. ⊖. Germ. Saltz. *Mart. Rul. & Johns.*

Rasura, in Pharmaceuticis, dum parantur quædam Simplicia per Rasionem vel Limaturam, ut *Rasura* vel *Scobs C. Cervi* Germ. Geraspelt Hirsch-Horn/ *Rasura* vel *Scobs Eboris* Germ. Helffen-Bein Schabsel &c.

Ran, i.e. Anethum. Germ. Dill. *Matth. Sylvaticus.* p. 168.

Raved, id est Rhabarbarum vid. *Schrader.* p. infer.

Raxach, id est Gummi Ammoniacum. *Johnson.* L. 3. f. 67. & *Schræder.* L. 4. Cl. 2. Num. 269.

Rayb, id est Lapis. Germ. Stein. *Johnson. Lex.* 2. fol. 7.

Reattis, i. e. Petroselinum. vid. Herbas.

Realgar est Fumus, Exhalatio & Concretio Sign. [illegible], ♉, [illegible], [illegible], [illegible], ♉, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]. ut

Realgar est Auripigmentum. [illegible].	*Dorn.*
Realgar △*ris* est Tereniabin.	*Mart. Rulandus*
Realgar ▽*æ*, est Spuma natans super ▽as.	*Johnsonus* è
Realgar △*nis* est Conjunctio ♄ nina.	*Paracelso.*
Realgar Terræ. est Arsenicum. O–O.	

Rebis id est Elixir, Fermentum, Lapis *Mart. Rul. & Johns.*

Rebilosa, dicitur Arcanum ⊡næ ad Icteritiam, quæ si coquatur, ac despumetur optimè, post triduum quiescens, Lapillos Rebisoleos edit. *Dorn. Mart. Ruland. & Johns. Paracels.* etiam commendat ad Morbos Metallifodinarum. L. 3.

Rebolea & *Rebona* idem quod Mumia. *Mart. Rul. & Johns.*

Rebus, est ultima rerum Materia. *Dorn. Mart. Rul. & Johns.*

Receptaculum, *Recipiens* & *Excipulum* est Vas Chymicum amplum & globosum; destillantes humores Recipiens, Vulgò Ein Vor-Lage oder Recipient appellatur. Sed *Receptaculum* pro rei destillandæ Ratione variat Sign [illegible]..

Rece-

Receptum seu *Recepta*, vocatur Barbarè Formula Remedii vel Medicamenti, quæ à Medico præscribitur &c. Sign. ℞, ℞, ℥, ℥.

Recha & *Recham* est Marmor. *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Recipiens & *Excipulum* vid. Receptaculum.

Recoab, i. e. Galbanum. Germ. Mutter-Hartz.

Recolatio, idem quod Percolatio vel iterata Colatio vide Colatio.

Recoquo pro *Decoquo*, Coquo *Keuchen* ad Sammon. p. 88.

Recorporativa Medicina, est Inspissativa, quæ Carnem & Cutem densat, confortatque Membrum, & temperat Complexionem. Dicitur & Recuperativa, Confirmativa. *Oribasius.*

Recrementa Mineralia vel *Metallica*, sunt Recrementa Ferri, Germ. Eisen-Schlacken oder Snider. *Mart. Rul. & Johns.*

Rectificatio, est repetita Liquorum Destillatatio, ad eos magis purificandos & exaltandos. Th. Chym. Vol. I. p. 212.

Reduc & *Redux*, est ☿, quô Calcinata Metalla & Mineralia Liquantur iterum in Metallinum Regulum redeuntia. *Dorn. Mart. Rul. & Johns. in Lex.*

Reductio, quasi *Resuscitatio*, Vox est æquivoca, etiam in Chymicis. Ità dicitur corporis alicujus, in Formam Calcis, ☿ ris, aut Liquoris redacti, pristinæ Formæ Restitutio. *Reductio* talis est, cum alia Mineralia, v. gr. ⊖ li, ○, in humido calido soluta, reducuntur in frigido humido, in pristinam solidam consistentiam, &c. *Lex. Brun.* Sign. ♈, ♉, ♈.

Refrigeratorium, est Vas vel cupreum, lapideum vel ligneum, ▽ â plenum, cui Fistula recta vel spiralis ex ♄ no vel ♀ro vel ♄ bo in est, per quam ▽ destillata, refrigerandi gratia perfluit. Germ. Kühl-Faß oder Refrigeratorium.

Regale, Cementum est quô repurgatur ☉rum. *Johnsonus.* Spagyricis dicitur ▽ Regis, quæ ☉rum solvit. *Libav.*

Regeneratio Philosophica seu *Spagyrica*, est nihil aliud, quàm Corruptionis separatio, Incorruptionis restitutio, Mortis ablatio, Vitæ Redintegratio. &c. vid. Th. Chym. Vol. VI.

Regia Aqua est ▽ Chrysulca & ⊖ ⊕ & ✱ ci compositus, Causticus.

Regia Herba vid. Arthemisia & Basilic. Herb. Germ. Basilien-Kraut und Bey-Fuß. St. Joh. Gürtel.

Regimen Chymicum, Turba Chymicorum etiam de Regimine △is jactant, atque in eo suos habent gradus vid. Gradus. *Regimen Lapidis Philosophici* legitur Th. Chym. Vol. II. & III. &c.

Regimen △ *nis* vid. Th. Chym. Vol. IV. pag. 526, 816, 860.

Regina, ænigmatico nomine vocatur ☽ na Philosophorum, sivè Lapis Philosophicus, Metalla inferiora, Cuprum, Stannum, Ferrum, in ☽ tum constantissimum transformans. Th. Chym. Vol. I.

Regina Prati vid. Rad. Ulmariæ. Germ. Geiß-Bardt.

Registeres, Spiracula Furni sunt, quibus △ is regitur, iis enim clausis, △ is debilior fit, verùm apertis, intensior.

Regnum, translata hæc vox in Medicinam, notat certam Classem Rerum Naturalium. Et in Medicina triplex dicitur.

I. *Regnum Animale*, ubi Homo primum locum obtinet.

II. *Regnum Minerale*, ubi ☉rum.

III. *Regnum Vegetabile* in quo Vinum primum locum tenere creditur. Interdum etiam Camphora, Crocus & Opium. Th. Chym. vol. VI. pag. 682.

Regulitia vid. Rad. Liquiritiæ Germ. Süß-Holtz.

Regulus, homonymon est in Medicina. I. Significat *Aviculam* quæ & *Trochilus Plinio* dicitur. vid. *Aldrov.* L. 17. c. 1. Deinde est *Terminus Chymicorum Technicus*, qui in probatione aut fusione alicujus Mineræ, illud, quod manet in Crucibuli fundo vel cupula, Reoem vel *Regulũ* appellarunt, fortè quia

erat

erat totius nobilissimæ Essentia Germ. Königlein. *Rolf.* Chym. Libra 5. Sect. II. Cap. I. usitatissimus est *Regulus* ♁*ni Schrader.* Lib. 3. Cap. 17. *Libav.*

Regulus ♁*nii Medicinalis* vide Antimonium Medicamentosum. Sign. 🜿, 🜿.

Reilli est Sal Acetosum. *Johns. Lex.* 2. fol. 7.

Reiteratio, idem quod Iteratio simpliciter, hoc est Repetitio Rei vel alicujus Laboris. In Chymicis Reiteratio est species Exaltationis *Paracels.* Tract. 3. de Alchymia.

Reiteratio ♎*ationis* ☿*rii* legitur Th. Chym. Vol. IV. pag. 1002.

Reiteratio Examinis Metalli per ♄ bum, vel Tribulationis Vol. VI. pag. 78.

Rel Rebus id est Lac Acetosum. Germ. Sauere Milch. *Mart. Rul.* & *Johnson.*

Relollæum, est virtus ex Complexione; ut in Hyperico, I. virtus est, in calido & curativo: Accidentalis verò Cherionia & occulta in eo, quod Vermibus adversatur atque corruptioni. *Dorn.* & *Mart. Ruland. in Lexic.*

Relollæum est triplex, Incorporatum, Innatum & Momentaneum. I. *Incorporata* sunt omnia ☿rialia, videlicet ☿ per se, ☿ 🜔ris, ☿ 🜕lium. 2. *Innata* sunt ex tribus, Consolidativa, Mundificativa, Confortativa. 3. *Momentanea.* Mors est improvisum *Relollæum*, cum Tinctura velocissima. *Paracels.* pag. 871.

Remedium idem quod Auxiliū, Indicatum, Medicamentum, juvans tàm ad *Sanitatis* conservationem, quám ad ejusdem recuperationem. &c. *Lexic. Brun.*

Remel, *Mel Saccharum* vide Saccharum molle reterum.

Remena, *Reem* & *Reim Alcherchedom.* vid. Unicornu verum.

Remora, nomen Piscis Marini, saxis adhærentis, qui navibus adhæret. Motum earum retardare posse creditur. vid. *Aldrov.* Lib. 3. de pisc. cap. 22.

Remora Aratri vid Rad. Ononidis. Germ. Heu-Hechel-Wurtzel.

Renchus, nomen Piscis, in Bavaria frequentioris, quem, à sapore, carnisque bonitate, valde laudavit. Jul. *Alex.*

Renovatio, terminus est *Paracelsicus*, idem significans quod *Restauratio*; & accipitur de Reductione Mineralium, à Statu corruptionis ad integritatis Statum. *Lex. Brun.* Sign. ⏀.

Repercussiva sunt Medicamenta Fluxiones retrorsum agentia. *Repercussio* etiam in Chymicis coincidit cum Præcipitatione. Hinc *Repercussa* vel *Repercussiva* dicuntur, quæ fiunt per subsidentiam & ♏tionem ad fundum. *Libav.* Tom. II. Oper. p. 125. 216.

Residentia idem est quod Subsidentia. *Lexic. Brun.*

Resina, est Lachryma, vel Liquor pinguis & Oleaginosus; cùm spontè ex Arboribus profluens, tùm interdum, accedente vulneratione. Estque duplicis Consistentiæ: *Liquidiuscula* & *Duriuscula*: quæ communiter etiam Gummatibus annumerantur. Sign. 🝇.

Resina Abietis s. *picea* est Lachryma Abietis s. Abiegina. Germ. Fliessendt oder dinn-Tannen-Hartz. Invenitur hinc inde in sylvis.

Resina Agarici sivè *Laricis*, seu *Larigna* est Terebinthina.

Resina ☉*ri* est Crocus ex ☉ro tractus. *Mart. Rul.* & *John.*

Resina Colocynthidis est Extractum resinosum Colocynthydis.

Resina Copal, *Pancopal.* vid. Lit. C. Copal. &c.

Resina est Lachryma Arborum aut Herbarum concreta ut *Amoniacum*, *Mastix*, *Olibanum*, *Terebinthina* &c. Quæ tempore & Solari Calore indurantur. Germ. Hartz.

Resina Jalappæ est Magisterium Gialappæ.

Resina Laricea vel *Laricis* seu *Agarici*, est Terebinthina.

Resi-

Resina lentiscina, seu *Gluten Romanum*, est Mastiche. Germ. Mastix.
Resina Ligni Sancti est Magisterium seu Extractum Ligni Sancti resinosum.
Resina Liquida est Terebinthina. Germ. Terebinthen.
Resina, *Picea*, *Pinea*, *Pini*, id est Resina Abjetis. Germ. Dannen-Hartz.
Resina Scammonii est Magisterium Scammonii seu ☿ Syrius.
Resina Styracis est clarior seu purior pars Styracis expressa.
Resina Terebinthi, *Terementina*, *Terpentina*, *Termintina* vid. Terebinthina.
Resina Terræ est Sulphur 🜍 Germ. Schwefel. *Mart. Rul. & Johns.*
Resina Terræ significat quoq; Succinum. Germ. Aug-Stein vid. Succina.
Resina Terræ potabilis est 🜍 ♎tum, in Liquorem, Balsamum, vel Oleum redactum. *Mart. Rul. & Johns.*
Resinocerum, dicitur Mixtura ex Resina cum Cera; cujus differentia triplex vid. *Gal.* L. 6. de C. M. P. G. c. 2. ferè ad finem.
Resolventia, sunt Medicamenta, quæ Particulis suis Spirituo-Sulphureis, Particulas Corpori aut Parti impactas, dissipare sunt apta nata. Germ. Auff-lösende Mittel.
Resolutio Chymica & *Pharmaceutica* est Coagulationis oppositum, describitur, cum Commista violenter separantur, adjecta resolvente & quamlibet Misturæ partem segregante, estque idem quod Solutio & Dissolutum.
Resta Bovis, est Anonis vid. Radices Ononidis.
Restauratio idem quod Refectio vel *Renutritio* *Lex. Brun.*
Restinctio, Chymicis dicitur Gradatio, quâ Res Candefactæ, in Liquore exaltante, restinguuntur, atque ità ad nobilitatem perveniunt, in eo genere optimorum: Hic enim est Principalis primusque Finis inventæ Restinctionis. *Mart. Rul. & John.*
Resurrectio Metallorum dicitur immortificabilis Regeneratio, Mediumque per quod ejusmodi Tincturæ promoventur, ad sui generationem. Vol. I. p. 524. Th. Chym.
Resuscitatio, est Terminus Spagyricus, idem significans, quod Restauratio, Regeneratio, Renovatio. *Paracels.* Libro 6. de Natura Rerum. resuscitat. Vegetabil.
Retorta, *Cornuta* sivè *Matracium* est Vas Chymicum globosum ex Ferro, Lapide, Vitrove conflatum, ad cujus Latus collum sivè Rostrum est flexum, retortum & cavum, quo destillanda ingeruntur & egeruntur. Germ. Retorten oder Elephanten-Schnabel. *Mart. Rul. & Johns.* Sign. ☡, ☡, ☡, ☡,
Retransmutatio, *Paracelso* dicitur Materiæ alicujus v. gr. Tartareæ, quæ prius Liquor fuit, posteà coagulatæ, vel induratæ, iterata Permutatio in Liquorem. *Paramiz* Libro 3. Tract. 5.
Reverberatio, Terminus est technicus, in Chymia, significans △nitionem, quâ Corpora △ne vivo repercutiente & reverberante in Calcem subtiliorem reducuntur: estque vel Aperta vel Clausa. Sign. ℞ , ♃, ⚶, ℞.
Reverberatio Aperta, est quando Materia in Reverberatorio furno, omnibus foraminibus apertis, calcinatur; Hæc Reverberatio valdè vehemens est, & utimur eâ in Corporibus duris & pertinacibus resolvendis. *Mart. Rul.*
Reverberatio Clausa, est quando Corpora Reverberanda in furno Reverberii clauso, calcinantur. Hâc Reverberatione △nis gradus ad amussim administrari possunt, ut Calor intendi remittique possit; quod in vulgaribus non accidit. *Mart. Rul. & Johns.*
Reverberatorium sive *Reverberium* est Furnus seu Fornax Chymica, in qua per flammam Materialia calcinantur, vel in qua Corpora ignienda vel Destillanda calcinantur & urgentur. Germ. Reverberir-Ofen. *Mart. Rul. & Johnsonus.* Est igitur Reverberatio ferè idem quod Calcinatio Th. Chym. Vol. III. p. 385. Sign. ⚶, ⚶,
Revivificatio idem quod Resuscitatio. *Libav.* Tom. II. Oper. p. 231.

Reu,

Reu, *Reud*, *Rheu*, *Raund*, i. e. Radix. Germ. Wurtzel. *Sylvat.*

Rex, Rulando dicitur ▽ *spiritualis* vel *Spiritus in* ▽ *a. Lapis Philosophicus* vocatur *Rex Regum*, Metalla inferiora in optimum ☉ *rum* transformans. Th. Chym. vol. I. III. & IV. &c.

Rex Vegetabilium est Crocus aromaticus. Germ. Der beste Saffran.

Rha idem quod *Rheum*. Et dicitur *Rha Barbarum* & *Rha Ponticum*, *verum* & *vulgare*. *Galen. Dioscor. Schræderus*, *Gorræus* & alii vid. Radices.

Rhabarbarum, notissimum inter Purgantia mitiora Germ. Rhabarbar. vide Radices Rhabarbari.

Rhabarbarum Album seu *Indicum*, est Bryonia Indica seu Peruviana vid. Rad. Mechoacæ Germ. Indianische Zaun-Rüben.

Rhabarbarum Monachorum, *Lapathum Domesticum*, *latifolium*, *Lapathum hortense*, *Lapathum sativum*, *Hippolapathum altifolium*, *Patientia*, *Rumex hortensis*, Germ. Münchs-Rhabarbar. Nascitur in paludibus & montibus, coliturque in hortis.

Rhabarbarum Nigrum vid. Rad. Jalappæ Germ. Jalappen-Wurtzel.

Rhabarbarum Verum, *Rhabarbarum Americanum*, *Indicum*, *Rheum* seu *Rheon Barbarum Rheum Barbaricum*. *Rha* & *Rheum scyniticum*, *Radix Barbarica* Germ. Rhabarbar. In China provenit, unde in Turciam, hinc Venetias defertur & quidem vel navibus, quod citiùs corrumpitur, vel itinere ▽ restri, quod durabilius. Duplex venale prostat: Alterum Rhabarbarum de Levante dicitur, quod flavius & meliùs, alterum Moscoviticum, quod obscurè flavum & vilius est. *Rhabarbarum est Anima hepatis.*

Rhaponticum Verum, *Rhacoma Pl.*, quòd ita vocatur *Rheum* & *Rha*, nam triá habemus *Rhea*, *Barbarum*, *Ponticum Verum* & *Vulgare*. *Rhaponticum Verum*, *Rha Antiquorum* est, & dicitur *Ponticum*, quia circa Pontícũ colligitur. Germ. Rhapontica die Rechte. Radix ad nos ex Asia advehitur, eligenda quæ non cariosa, rubescens, in Ore Lentorem referens.

Rhaponticum Vulgare seu *Centaurium majus*, *Rhaponticum Pharmaceuticum*, & *Pseudo Rhaponticum*, *Rha Capitatum*. *C. B. vocatur quoque Rad. Narces*, *Maronii* & *Maroniæ* vel *Maronis*. *Vneferæ* & *Vnephera*, *Pletroniæ*, *Pelethroniæ*, *Nessii*, *Sanguinis Herculis*, *Limnestis*, Germ. Großtausendt Güldenkraut-Wurtzel/Rhapontica die gemeine/ Groß-Aurin-Wurtzel/Groß Centaurÿ Wurtzel. Crescit in Alpibus & Vallibus pinquibus apricis, Apuliæ, Italiæ & Sabaudiæ &c.

Rhabdos idem quod virga. Germ. Eine Ruthe oder Zimmer.

Rhacoma Plinii est Rhaponticum Verum. Germ. Rharantica.

Rhagium, Est species Phalangii venenati, ità dicti à similtudine Acini Uvæ nigræ, quasi accineum vid. *Forest.* & *Aëtius.*

Rhamnus catharticus, & *solutivus* vid. Spina Cervina seu Cervalis.

Rhaponticum. Germ. Rhapontica vid. Radices.

Rhenanum, epitheton Vini, à fluvio Rheno dicti. Quod *Vinum Rhenanum* dictum. Germ. Rheinischer Wein.

Rheon, vel *Rheum* vel *Rha*, vide Rha.

Rheon & *Rheum Barbarum*. vid. Rhabarbarum. Germ. Rhabarbar.

Rhetine idem quod Resina. Germ. Hartz. *Lex Brun.*

Rheum, *Rheon* idem quod *Rha*, vide Rha.

Rhinarion est nomen Collyrii, cujus meminit *Ægineta*. Lib. 3. Cap. 22. *Gorræus*. Lib. 7. Cap. 16.

Rhinena, significat *Ramentum*, *Rasuram* sivè *Scobem*, quæ Limâ deteritur. *Hippocr.*

Rhinion, Collyrii nomen apud *Galenum* Libro. 4. de C. M. S. L. C. 7. & Cels. L. 6. Cap. 6.

Rhinoceros, Germ. Nasen-Horn/ est Animal Quadrupes, magnitudine Taurum, formâ Aprum æmulans, habens *in Nare unum Cornu*, nigrum, fissile, cubitum

biti longitudinem æquans, pyramidale, solidum sine cavitate; *Alterum minus in Dorso gestat*, quod ejusdem cum Priore colore. Rasura ejus ingrediens est Pulv. Mantuani. Vid. *Aldrov. & Schræd.* Ex Rhinocerotis Cornu, Rhinoceros artificiosissime sculptus, cui insidet quidam sylvester & in fundo Rhinocerotis, Elephas, apud experientissimum Pharmacopœum Francofurtensem sub signo Cygni albi, Dominum *Nicolaum Salzwedelium* videndus est. Itemquè ex Cornu Rhinocerotis Concha cui insidet Bacchus, arte sculptus apud Prælaudatum Dominum *Salzwedelium* prostat.

Rhinoceros, quoque nomen est Avis peregrinæ rarioris, & fortassis monstrosæ. *Aldrov.* L. 12. Ornith. C. 20.

Rhinoceros, quoque Piscis nomen est, cujus itidem mentionem facit *Aldrov.* Loco allegato.

Rhiptica, sunt Purgativa, Abstersiva. *Galen.*

Rhiza, idem quod Radix. Germ. Wurtzel. *Lex. Brun.*

Rhizias, Vocatur Liquor ex Radice incisa collectus. *Lex. Brun.*

Rhizotomum, Medicamentum est, quod Morbum funditus & radicitus evertit. *Lex. Blancardi.*

Rhodapsinthaton, Compositio est, ex Rosis constans. Descriptio multiplex habetur apud *Ætium* Tetrab. 4. Serm. 4. Citante *Gorræo.*

Rhodelaon & *Rhodelaum* est Oleum Rosaceum. Germ. Rosen-Oel.

Rhodiacon, est nomen Emplastri compositi, secundum *Asclepiadem*; cujus descriptio habetur apud *Galenum.* Lib. 1. de C. M. P. G Cap. 17. fin.

Rhodides, dicuntur Pastilli rosacei, descripti à Dioscoride Lib. 1. Cap. 131. Germ. Rosen-Küchlein.

Rhodinum & *Rhodinon* est Acetum rosaceum aut aliud quid ex Rosis paratum vid. *Galenus & Keuchen.*

Rhodinum Lignum vid. Lignum Rhodium s. Rhodisium.

Rhodomeli est Mel Rosarum Germ. Rosen-Honig.

Rhodomelon, Confectio dicitur ex Rosis & Malis Cydoneis parata vid. *Gorræus.*

Rhodon Latinè *Rosa*. Flos est notissimus, svaveolens, utplurimum. Ponitur aliquando pro Oleo Rosaceo, monstrante *Rhodio* è *Scribon.*. n. 194. & in *Lex. Scribon.* Rosa quoque dicitur Tartarus; Item Erysipelas *Mart. Ruland. & Johnson.*

Rhodora Plinii, est Barba Caprina seu Ulmaria vid. Rad. Barbæ Caprinæ Germ. Geißbardt-Wurtzel.

Rhodosaccharum est Saccharum Rosatum; quod nomen vel Conservæ Rosarum vel etiam Tabulato è Succo Rosarum, & Saccharo parato tribui solet. Germ. Rosen-Zucker. vid. *Dispensatoria.*

Rhodostacton idem quod Mel Rosaceum, ut patet ex descriptione apud *Æginetam* L. 7. Cap. 15.

Rhodoxylon, est Lignum Rosaceum, Germ. Rosen-Holtz. vid. Lignum Rhodium.

Rhodostagma est Aqua Rosarum vel Liquor stillaticius Rosarum Germ. Rosen-Wasser. *Lang.* L. 1. Ep. 53.

Rhœas, *Rhæas* & *Rhear*, Papaver erraticum rubrum, quod inter frumenta sæpè reperitur. Contra affectus Pleuriticos ejus Syrupus & Decoctum valdè prædicatur. Germ. Klapper-Rosen Flitsch-Rosen/ oder rothe Kornblumen. *Lex. Brun.*

Rhoidarion, dicitur Medicamentum aridum, cujus præparandi modum vid. apud *Aëtium* L. 2. C. 68. allegante *Gorræo.*

Rhoites, est epitheton Vini, è Malis punicis facti, *Dioscorid.* L. 5. Cap. 34.

Rhombus, nomen Piscis marini est, ad Passeres pertinentis; vid *Aldrov*. L. 2. de piscibus cap. 48.
Rhophema, dicitur aliquando Cremor Ptisanæ dilutus. videatur *Galenus*.
Rhosaton, dicitur Confectio è Rosis, purgans vitiosum humorem, descripta apud *Aëtium* L. 3. citante *Gorræo*.
Rhus, sivè *Rhoë*, *Rhus culinarium*, *Sumach*; Arbor est foliis ferè Fraxini. Semen, quod Officinis in usu est, Botri in modum crescit. Provenit in Hispania, Italia, Ponto & his Locis in hortis &c. Sapor est astringens, Color castaneus. Germ. Färber-Baum/Schling-Baum.
Rhyema, species dicitur Liborum & Itriorum ex Melle & Similagine parata, melior Laganis. *Galen*. c. 1. t. 36. &c.
Rhyma, idem quod Remedium, Auxilium. Præsidium. *Gorræus*. *Diet*.
Rhymma, dicitur Medicamentum Abstersorium, corpori nidorem concilians *Lex. Brunonis*.
Rhyndace, nomen Avis exoticæ ignotæ Manocodiatæ similis, *Aldrov*. Lib. 12. Ornith. cap. 27.
Rhypodes, epitheton Medicamentorum, quæ à Sordium similitudine & quasi Strigmentosa appellantur. *Gal*. l. 2 de M. P. G. c. 1.
Rhyptica, sunt Medicamenta Detergentia & Sordes Abluentia. Quidam sumunt pro Ruptoriis *Lex. Blancardi*.
Ria, dicitur Malum Granatum. Germ. Granat-Apffel. *Galen*.
Rian, *Rinar* est Limatura. ⊙ Germ. Feyl-Spän.
Ribes, *Ribesiæ*, & *Ribesia*. *Grossulæ*, *Grossulariæ*, *albæ*, *nigræ* & *rubræ*. Germ. Weisse/Schwartze und Rothe Joh. Träublein. Coluntur in hortis. vid Uvæ Johannis.
Ricini Americani Semen, vid. Semen Ricini Americani seu Cataputiæ maximæ.
Ricini vulgaris Semen vid. Semen Cataputiæ majoris *Lex. Brun*.
Riconus, *Ricinus Americanus* vid. Grana Tigliæ Germ. Americanische Spring-Körner.
Rigatio, idem quod *Irrigatio* h. e. Humectatio, Irroratio.
Rillus, vocatur Instrumentum Chymicum, in quod Metalla liquefacta infunduntur in Formas oblongas. *Dorn*. *Mart*. *Rul*. & *Johnsonus*.
Rinar, *Rian* & *Rian*, id est Limatura ⊙. Germ. Feyl-Spän.
Risagallum vid. Sandaracha Græcorum Germ. Reusch-Gelb/oder rother Opperment.
Risigallum idem quod Auripigmentum ⊂⊃. *Schrad*. L. 3. c. 27.
Risum, *Rixum*, *Oriza*, Germ. Reyß. vid. Oriza.
Roades, *Paracelso* dicitur Medicus indoctus, ineptus Lib. de Tartareis morb. cap. 19.
Roal & *Raal* est Sal Hammoniacum ✱ Germ. Salmiac. vid. Sal Armoniacum.
Rob est Succus, cum Melle vel Saccharo ad Syrupi consistentiam inspissatus, ut *Rob Diamoron*, *Nucum*, *Ribium*.
Rob seu *Rub* est Succus ad consistentiam Electuarii inspissatus ut *Rob Ebulinum*, *Juniperinum*, *Sambucinum*. &c. Germ. Attich / Wocholder und Holder-Muß.
Robali Æris, i. e. Squama Æris *Matth*. *Sylvat*.
Robes & *Roscod* est Acetum ✛ Germ. Essig. *Mart*. *Rul*. & *Johns*.
Roborantia idem quod Cordialia & Confortantia. *Lex. Brun*.
Roboratio idem quod Confortatio & Confirmatio. *Lex. Brun*.
Robub, est Succus inspissatus per se ipsum. *Sylvat*.
Robus, epitheton Panis, ex optimo Tritico parati & in Clibano pisti. *Lang*. Libro 1. ep. 56.
Rocbum, est Alumen O Germ. Allaun sive *Rupeum*. Fortè à Gallico voce Roc, quod Rupem denotat, vulgò Alumen Rochæ vocatur. Germ. Stein-Allaun.

Rodo-

Rodomel, i.e. Mel Rosarum. Germ. Rosen-Honig.
Rodascon, *Rodosconia*, est Aqua Rosata. Germ. Rosen-Wasser.
Rodostoma, *Rodostagma* & *Hydro Rhodia* est Aqua Rosarum.
Ron, *Rotula* id est Libra. ℔. Germ. Ein Pfundt. *Mart. Rul. & Johns.*
Rondessa, dicitur *Felis Americana grysea*, quæ dicitur Pullos toties, quoties placet, reponere rursus in Ventrem & eximere. *Eph. Natur. Cur. A. I. Observ.* 109. *Schol.*
Rorastrum & *Rosastrum*, *Dentaria Apulei*, *Uva serpentina*. vid. Rad. Bryoniæ, Germ. Zaun-Rüben.
Rorella seu Rorida seu *Ros* ☉lis. Germ. Sonnen-Thaw. vid. Flores.
Ros, de eo in genere notum: quod reliquis ▽is omnibus subtilior sit & penetrantior, quoniam constat ex *Liquore* Volatili ⊖lino, acri penetrante, quodque reliquo præferendus sit *Majalis*. Germ. Thaw. Plura lectu digna sunt apud *Mazetam*, *Rhumelium*, *Ettmüllerum* & *alios*.
Ros Cœlestis, nominatur Manna & Mel. Germ. Manna und Honig.
Ros Martialis non putrescit. Germ. Mertzen-Thau soll nicht stinckendt werden.
Ros Vitrioli est Plegma *Vitrioli* vid. *Schæder*.
Rosa. Germ. Eine Rose. vide Flores Rosarum.
Rosa Benedicta & *Rosa Regia* vid. Flores Pœoniæ.
Rosa Hyemalis, *Rosa transmarina*, *Rosa Autumnalis* vid. Flores Malvæ arboreæ. Germ. Herbst-Rosen.
Rosa idem quod *Erysipelas*, apud Chymicos *Tartarus*, inter Vegetabilia sive in Regno vegetabili *Flores Rosarum*.
Rosa Junonis Germ. Weisse Lilien. vid. Flor. seu Rad. Lilior. albor.
Rosa Mineralis Angeli Salæ est ☿ Vitæ cum Santalo rubro tinctus. folio. 749.
Rosa Palustris seu *Lilium palustre* vid. Flores seu Radices Nympheæ.
Rosa ☉*lis*. ℞. Roris ☉lis rec. Maj. Nuc. Mosch. Anisi, Coriandal, Rosar. rubr. sicc. ana ℥ß. Caryophy. Galangll Zingib. ana ʒij, Glyzyrrh. ℥j, Cardamomi, Calami Arom. Granor. Paradysi, Zedoariæ ana ʒß Santali Citrini ʒj Cinamom. Santali rubr. ana ʒvj ▽ Vitæ Opt. seu 🜄 Optimi ℔vj infund. ☌ ☍ aliquot, fiat Colatura philtrata, adde Sacchari Opt. ʒxij.
Rosa Venetiana, *Glycisides* vid. Flores seu Radices Pœoniæ.
Rosa Vitæ mineralis, est ⚹tatus ♁ niatus emeticus vid. *Rolf.* Chym. fol. 375.
Rosarum Spongiolæ, *Spondogi* Germ. Die Schwämblein so an der Rosen-Hecken wachsen. vid. Fungi seu Spongiolæ.
Roscod & *Robes* est Acetum ✢. Germ. Essig. *Mart. Rul. & Johns.*
Rosea, id est *Erysipelas*. *Dorn. Mart. Rul. & Johns.*
Rosea seu *Rhodia Radix*. Germ. Rosen-Wurtz vid. Rad. *Rhodia* seu Rosea.
Rosio idem quod Corrosio, Erosio vid. Corrosio.
Rosmadian id est Ros. Germ. Der Thaw. *Lex. Brun.*
Rosmarinus Coronarius, *Libanotis Coronaria* Germ. Roßmarin. vid. Herbas.
Rostrum Ciconiæ vid. Geranium Germ. Storcken-Schnabel.
Rostrum dicitur Fistula illa quæ Galeis seu Capitellis destillatoriis continua est, per quam ex Galea Liquor destillatus in Receptaculum suppositum destillatur. Germ. Rohr oder Schnabel. *Lex Brun.*
Rostrum Porcinum, *Corona* seu *Caput Monachi* vid. Rad. Taraxaci. Germ. Pfaffen-Röhrlein-Wurtzel.
Rot: ità à Medicis præscript. seu aliàs notat. legend. *Rotulæ* seu Rotuli. Germ. Küchlein.
Rot: aliquando etiam *Rotundum* significat.
Rota, *Rotingenius* id est Colophonia. *Mart. Rul. & Johnsonus.*
Rotila Paracelso dicitur Rubrica Germ. Röthel-Stein.
Rotulæ & *Rotuli* idem quod Tabellæ rotundæ vid. Tabellæ.
Rotumba, dicitur Vas simile Cucurbitæ. *Mart. Rul. in Lex.*

Rotunditas, *Rotundus*, dicitur de Figura globoſa vel circulari & corpore talem figuram obtinente &c. *Lexic. Brun.*

Rub idem eſt quod *Rob* id eſt Succus inſpiſſatus. *mart. Rul.*

Rubea Domeſtica, *Infectoria*, ſeu *Tinctoria* vid. Rad. Rubiæ ſativæ Germ. Färber-Röthen oder Färber-Wurtzel.

Rubecula, nomen Aviculæ minoris, ità dictæ à rubro pectore. vid. *Aldrov.* Libro 17. Ornith. cap. 30.

Rubedo de nigro id eſt de Talco nigro. Germ. Die ausgezogene Röthe/ aus dem ſchwartzen Talck. *Mart. Ruland. & Johns.*

Rubedo montana odorata eſt Epatica ſtellata Germ. Stern-Leber-Kraut.

Rubefaciens idem quod *Rubeficans*, dicitur Medicamentum Ruborem in cute excitans. *Lex. Brun.*

Rubei vapores in deſtillatione 🜁 *tûs* 🜿 *tri* nominantur Sanguis Cœliliæ.

Rubella, dicitur Eſſentia ſpiritualis, extrahens vi ſuâ ſolutoriâ Tincturam è corporibus. *Dorn.* & *Paracelſ.*

Rubelliana, dicitur de Uvis ruberrimis *Rhod.* ad *Scribon.*

Ruberti ſeu *Ruperti herba* vid. Geranium Rubertianum Germ. Storcken-Schnabel.

Rubeta, dicitur Rana venenoſa. *Aldrov.* L. 1. de Quadrup. digitat. ovipar. c. 2. Huc pertinent Bufones vid. *Bufo.*

Ruberta nomen Aviculæ eſt, vid. *Aldrov.* Libr. 17. c. 29.

Rubeum, ⊙ *falſum*, *Cuprum tinctum*, Germ. Goldtfarbigtes Kupffer von Alchymiſten gemacht. *Mart. Rul. & Johnſon.*

Rubia Sativa ſeu *Tinctorum* vid. Rad. Rubiæ Sativæ. Germ. Färber-Röthe.

Rubicapra vid. Dama & Rupicapra. Germ. Gembſe.

Rubicilla, idem quod Pyrrhula, nomen Aviculæ, Ital. Tranguello montano & Bononienſibus Stuffloto dictæ; vid. *Aldrov.*

Rubigo, dicitur Recrementum ex corruptione Metallorum; in ſpecie Cupri dicitur Ærugo. 🜨 Germ. Grün-Span. *Lex. Brun.*

Rubigo ♂ *tis*, quidam Crocum ♂ tis quidam Terram ♂ tis ità appellant.

Rubi Idæi, *mora Bati vaticana*, *Morus paſſus* Himdt und Himbeer oder Holbeer. Gaudent uliginoſis & umbroſis, Locisque maximè apricis, neque non rorulentis & ∴ ſis ſaxis, coluntur que aliquando in hortis.

Rubinus, eſt Gemma Diaphana rutilans, rubensque (exigua portiuncula eſt Rubicundi coloris) ac Limam reſpuens vid. Lapides.

Rubinus ☍ *i* ♎ atur, ☍ co ter per ſe ſine ulla additione ♎ ato ex Criſtallino & compacto, & Fl. 🜍 ris ana S. A. in ∴ na.

Rubinus Vegetabilis præparatur ex Scammonio crudo per 🜄 tionem cum Succo & Tinctura Roſarum rubrarum. vid. *Ettmullerus* in Phytologia *Schaderi* dilucidati fol. 156.

Rubrica, ▽ ræ ſpecies eſt Lapidoſa, rubea &c. dicitur & *Rubrica fabrilis*, & *montana*, *Creta rubra* quod fabris Lignariis crebro inſerviat, in ducendis Lineis. Germ. Rothe Kreide/ Röthel-Stein. Multis in Locis reperitur. vid. *Mart.* Rul. Foliô 406. usque ad 408.

Rubrica Factitia fabrilis, quæ fit ex Ochra uſta, arte in novis fictilibus. *Mart. Rul. & John.*

Rubrica Lemnia, *Lutum* vel *Sigillum Lemnium*, *Gleba Lemnia*, ▽ *ſacra*, *ſigillum Capræ* vid. Terra Lemnia. Germ. Geſiegelte Erde aus der Inſul Lemnio.

Rubrica Sinopica & *Synopica*, ſeu *Minium Sinopicum*. Germ. Bleyfarber Bolus/ Græcis *magram* vel *mogan*, *Latinis Sinopidam* & *Synopidam*, vid. *Mart. Rul. Johnſonus.*

Rucula Marina, *Sinapi hortenſ.* vid. Semen Erucæ Germ. Weiſſer Senff.

Ru-

Rudicula, dicitur Lignum, quo Medicamenta, liquida præsertim, permiscentur & agitantur. Germ. Ein hölzerner Spathel.

Rumani, dicitur Gaballistis Seminis Cœlestis portio, Succum quendam referens; quæ in ♈ram decidit, dulcis est. Th. Chym. Vol. VI. pag. 356.

Rumex, est Lapathum acutum. vid. Radies. Lapathi acuti.

Rumex Hortensis, est Rhabarbarum Monachorum Germ. Münch - Rhabarbar.

Rumicis Quartum genus Cord. in Dioscorid. est Acetosa vid. Herb. Rad. Sem. Acetosæ. Germ. Sauerampffer.

Rumicis Tertium genus est Bonus Henricus.

Ruperti seu *Ruberti herba*, est Geranium vid. Herbas.

Rupicapra, Rubicapra, Rupicara, Capra alpina seu *Capreola* vel *Dama*, est Caprarum genus sylvestre, magnitudine ac figura domesticis conforme; amans Alpes, gaudens Herbis Alpinis è sabulo nascentibus & præcipuè Doronici radice nigra. Germ. Ein Gembse. vid. Lapis Bezoar Germanicus, seu *Ægagropila*, Germ. Eine Gembsen-Kugel.

Rupicapra Soll eine Gemse seyn / deren die Hörner hindersich wachsen / Dama aber seye eine Gemse deren die Hörner vorsich gebogen wachsen.

Ruptorium, est Medicamentum Causticum, quò Abscessus sæpè aperiri solent, paratur vulgo ex Lixiviis, ♆va, □ G. & similibus. *Lexicon Blancard.*

Ruscias, *Tarith*, *id* est Mercurius ☿ *Mart. Rul. & Johns.*

Ruscus Germ. Brüsken oder Mäuß-Dorn. vid. Rad. Brusci.

Rusma Tartarorum, paratur ex Melle, quod, ad spissitudinem instar Sapæ incoctum & loco Dropacis impositum, cum violentia abrumpitur. *Frid. Hoffmannus ad Schraderum*. L. 5. Cl. 4. pag. 702. Hoc utuntur etiam Turcicæ Mulieres, pro Psilothro, ad tollendos pilos pudendorum; teste *Rolfincio* de Partib. genitalibus P. II. c. 34. Germ. Der Tartarn-Haar ausfallen machendes Mittel.

Ruta Hortensis est Ruta Muraria & parietum. vid. Herbas.

Ruta Solis, fuga Dæmonum vid. Flores. Hyperici Germ. Johannis-Blumen.

Rutabulum, vel *Uncus*, est Baculus ferreus longus, in altera parte Cochlear, in altera Radulam habens, docimasticis operationibus inserviens. Germ. Ruhr-Hacke oder Schürff-Stange.

Ruteta, idem quod *Tarantula*, species Araneæ, *Forest.* L. 30. observat. 12. Schol. Germ. Eine Tarantul.

Rutha & *Ruta Capraria* seu *Castracana*, est Galega Germ. Geiß-Rauthen vid. Herbas.

Ruticilla, nomen Aviculæ, à Cauda rubra ità dictæ, vid. *Aldrov.* Lib. 17. Ornith. cap. 32.

Rutilus, est epitheton Coloris, ad aureum flavescentis, Germ. Gold-Farb. *Keucben* ad Sammon. pag. 103. ità *Sanguis* dicitur *Rutilus*. pag. 165.

Rutinar, i. e. Abrotanum. Germ. Stab-Wurtz.

S.

S est nota characteristica Ponderis vel Mensuræ, denotans *Dimidium* præcedentis vel *Semis*, *Rhod.* in *Lex. Scribon. Senn. Morell.* & *Dispensatoria*, interdum etiam legendum *Sine* vel etiam *Siccum*, item *Signetur* &c.

S. A. ità á Medicis præscriptum seu aliàs notat. legendum est *Secundum artem* nach der Kunst/ oder Kunst-Gemäß.

S. & C. significat *Simplex* & *Compositum*.

S. S. St significat *Stratum super Stratum*.

S. St. denotat *sine Stipitibus*. Germ. ohne Stiel.

Sabanum, dicuntur Panniculi qui sunt intra Granum Granati. *Sylvaticus*.

Sabar, *Sabor*, i. e. *Aloë Steph.*

Sabasa, vocantur Coculæ, quæ à St. Jacobo apportantur, postquam exterior Cortex fricando ablatus fuerit. *Matth. Sylvat.*

Sabena vel *Sabon* dicitur Sapo, vel Lixivium, unde Sapo fieri solet. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Sabina. Germ. Seven-Baum est Savina vid. Herbas.

Sabinum, est epitheton, quâ Vini generosi Tenuium Partium & ▭nam moventis, quâ Olei Tenuium Partium & Relaxantis, apud *Galen.* Lib. 4. & alibi. Dictum à Loco natali.

Saccelizo, *Saccizo*, significat Saccare, id est per Saccum colare; frequens apud *Galenum*, teste *Gorræo*; Hinc *Vinum Saccatum* legitur apud *Keuchen*, in *Notis ad Sammon.* pag. 110. &. Hinc & *Saccus vinarius* dictus est; item ▭na quoque dicitur *Humor corporis saccatus*. *Keuchen.* de L.

Saccharum & *Sacharum*, est Succus dulcissimus, ex arundinibus expressus purificatus, clarificatus, & inspissatus sive Cannis Sacchariferis, Octo pedes longi, scrassissimis & geniculatis &c. De ejus parandi & coquendi Ratione legi poterunt Scriptores exoticarum Rerum; & inter hos, è Recentissimis, qui collegit ex aliis, *Erasm. Francisci*, in Hort. Indic. Orient. & Occident. Part. I. pag. 261. seq. plurimis. De ejus verò virtutibus legantur *Dioscorid. Schræd. Frid. Hoffmannus*, *Jul. Alexandr.*; *Bruyerin.*, *Rolf.* &c. Aliàs & *Saccharum* à Chimicis tribuitur aliis Arte paratis ⊖libus, v. gr. *Saccharum* ♄*ni*, sive ⊖ Plumbi; *Saccharum Onis.* vid. Germ. Zucker. Scripta Chymicorum.

Saccharum Aluminis, vide O dulce. Germ. Süsser-Allaun.

Saccharum Antiquorum seu *Veterum* erat Liquor quidam Roscidus nocturno frigore elevatus circa Arundines & sequente ☉lis Calore coagulatus, Propterea que vocatur tantum *Mel Arundinaceum*, quod de nostrate nullo modo dici potest. Differunt ergo *Nostràs* & *Veterum Saccharum*. I. *Materiâ*: Nam Materiam Sacchari Nostratis subministrat *Succus Arundinaceus expressus* & *inspissatus*: *Materia veterum* verò fuerat Ros sensim sensimque *coagulatus* circa Arundines in Forma *Mannæ*: Nam *Ros*, dum se conjunxit cum exhalationibus Arundinum *accepit ab illis Saporem dulcem* & *Manna appellatur*. Differunt II. *Formâ*: *Nam Saccharum Antiquorum* ⊖lis granulati habuit Formam, *Nostràs* habet *Formam Succi inspissati* aut quasi *Tartari cujusdam coagulati*. Differunt III. *Efficiente*: Nam *Nostri Sacchari efficiens* est *Torcular exprimens Succum* & △ *eundem inspissans*: Antiquorum verò *Sacchari* est Calor ☉lis blandè indurans *Rorem nocturnum* circa Arundines, in Formam Granulorum ⊖linorum. Plura legenda sunt apud *Bartholin.*, *Matthiolum*, *Borellum*, *Dioscoridem*,

dem, *MonardemSalmasium*, *Plinium* & *alios*. Dicitur & *Sacharum*, *Saccharum*, *Zacchar*, *Zuccharum*, *Sacchar* & *Succharum*, *Sal Indum Æginettæ*, *Zaccharum*. Germ. Zucker. Pro varia Præparatione, varia nomina ut *Album*, *albissimum*, *cantum* seu *crystallinum*, *nigrum*, *penidium* & *rubrum* &c. Sortitur.

Saccharum in Forma Morsulorum paratur ut *Saccharum Rosatum Tabulatum*.

Saccharum Arabicum Vocabulum est, cum apud Arabes & nomen & Res frequentissimè fuerit usitata, unde commodè à Latinis vocatur *Saccharum* à Germanis. Zucker

Saccharum Canariense seu *Canarium*. Germ. Canarien-Zucker / ab Insulis Canariis nunc dictis, olim Fortunatis, dotibus Madarensi succedit, & preciò Sacharo refinato, proximum est; Eligendum in genere Aridissimum, Candidissimum, minimè Lentum, sed quod Malleo percussum, in solidas partes dissilit, ut Liquefactum, veam claritatem habeat.

Saccharum Candum seu *Cantum Album* & *Crystallinum* est *Saccharum Albissimum Clarificatum* & *Crystallisatum*. Germ. Weisser Candel-Zucker oder Eyß-Zucker.

Saccharum Candum seu *Cantum Rubrum*, vel *vulgare*. Germ. Brauner-Candel-Zucker est Saccharum Moderense seu miscellaneum secundum artem Crystallisatum.

Saccharum Candum seu *Cantum Violatum*, Germ. Viol-Candel-Zucker / Invenitur in Pixidibus ad parietes Syruporum Violarum.

Saccharum Finum seu *Refinatum* & *Finisſimum*, *Sacharum Tabarzet*, Germ. Fein Zucker / Super-Fein / Valenßin oder Valens-Zucker. Præstantissimum est quod durum, solidum & resonans; Tamen ob siccitatem & in præceptam raritatem, reve, dulcissimum, candidissimum, & nicis in morem scintillans, cohærens. Quale in Panes parvos coctum, Libræ unius & dimidiæ vel circiter &c.

Saccharum Maderense seu *Maderiense*. Germ. Maderi Zucker. Ab Insula Madera dictum, ex Lusitania adfertur, suavitate sua ad Confectiones expetitum. Cœteris omnibus pfertur.

Saccharum Melitheum, *Maltanum* & *melisſium* & *Saccharum Cibale*. Germ. Meliß-Zucker / Malthefer-Zucker oder Speiß-Zucker. Canario ferè similè, minus tamen candidum. Laudatur quod tàm foris quàm intus Candidum; eoque in Cibis utimur. Quidam à Meli Indiæ Occidentalis, alii ex Insula Melitha transferri volunt.

Saccharum Miscelleum, est istud, quod ex Succo Saccharinorum Calamorum Inspissato, in Saccharum Salis modo, in Vasis fundo, concreverit. Germ. Farin oder Cassaun-Zucker.

Saccharum Modernum, aliud est *Veterum*. *Modernum Saccharum* est *Succus ex Arundinacea Planta*, incisa & contrita expressus, purificatus, clarificatus, inspissatus & crystallisatus. Hæ Arundines copiosè tàm in India Occidentali quàm Orientali proveniunt, quales etiam in Calabria & Sicilia Italiæ proveniunt &c. vid. *Barth.* L. 1. Epist. p. 45.

Saccharum Molle seu *mel Saccharum* vel *Saccharinum* & *Remel*. Germ. Zucker-Honig. Simile est molli & liquido Melli vel Syrupo, quale etiam semper remanet, nihilque aliud est, quam Remanentia in Sacchari ad metas Confectione collecta. Optimum est Candidum, quod in Confectione Sachari Candi Albi: Vilius & Melli Saccharino simile, quod in Confectione Sachari Candi Rubri Remanet.

Saccharum Penidium, *Penidia*, seu *Penidia*. Germ. Penidt-Zucker oder Gedrehter-Zucker. Est Sacchari depurati seu clarificati species, quæ in Bacillos arte redigitur.

Saccharum Perlatum vid. Manus Christi Perlatæ.

Saccharum Refinatum, *Finale* & *Valentinum* est Saccharum Finum.

Sac-

Saccharum seu ⊖ ♄ *ni*, beneficiô ⚴ ti ex ♃ vel ♎ io extrahitur.

Saccharum Thomæum, Thomasinum & *Saccharum Rubrum*. Germ. Thomasi-Zucker / Thomas-Zucker / Thomas-Meel. Ab Insula Indiæ Occidentalis, Sancti Thomæ, ubi plurimum coquitur nomen habet; pro ignobilissimo habetur. Maximus ejus usus est, in Clismatibus, non tantum quod vilius sit, sed quod magis abstergat.

Saccharum Valentinum vide Saccharum finum.

Saccharum Veterum seu *Antiquorum* vid. Saccharum Antiquorum.

Saccitominum, dicitur Codronchio Vinum Saccatum, sive Sacco percolatum, teste *Rhodio*. d. L.

Saccus, Sacculus, Saccorum usus varius in Medicina, ad Receptionem, Colationem Fotum & alia, vid. *Galen. Morell. Schæder. Wecker.* &c. *Sacculi*, pro Vinis Medicatis vocantur & *Noduli*. videatur Nodulus. Pro *Capite* vocatur *Cucupha* vid. Cucupha.

Sacer, Hieros, est nomen Medicamenti *Hiera* dicti, cujus variæ prostant apud Autores & in Dispensatoriis formulæ. Famosiores sunt *Hiera Picra*, quæ & Galeni, nec non Andromachi, *Hiera Diacolocynthidos*, quæ & Antiochi, *Hiera Logadii, Hiera Ruffi, Hiera Archigenis*, Themisonis, *Antipatri, Justi* &c. Harum descriptiones vid. apud *Æginet*. Lib. 7. Cap. 8.

Sacra Sancta & *Sancta Herba, Torna bona* est Nicotiana Germ. Toback.

Sacra Herba & *Sacra Verbena, Sacra recta Lob., recta Dod. Sagminalis* & *Sanguinalis Herba*, est Verbena Germ. Eisen-Kraut vid. Herbas.

Sacranus Color, est Color Purpureus *Johnsonus* L. 12.

Sactim Mart. Rul. Sactin *Johnson*. Lex. 2. est Vitriolum. Germ. Kupffer-Wasser.

Satir, id est Scoria, *Mart. Rul. & Johnson.*.

Saffatum est species Salis *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Saffus Panis, Paracelso dicitur Panis S. Johannis.

Safiri albi vide Album Græcum Germ. Weisser Hunds-Dreck.

Sagadenon, nomen Opopalsami, à loco in quo plurimum & optimum provenit, cunctis aliis melius, quod in Palestinæ prædiis colligitur; ut annotavit *Galen.* L. 1. de Antidot. Cap. 4. & ex hoc *Gorræus*.

Sagani, dicuntur Spiritus quatuor Elementorum. Germ. Geister der vier Elementen. *Dorn. Mart. Rul. & Johns. Paracelsus* verò *Sagaras* vocat, Lib. Meteororum Cap. 4.

Sagapenum Gummi seu *Serapinum, Sacoponium* est Lachryma Ferulæ Saga Peniferæ, vel ex Planta pseudo Costo vel Lacrhyma Ferulæ Syriacæ. Germ. Sirapin-Safft. Est Succus ferulaceæ Herbæ in Media nascentis; Arbor est similis Oleandro montano. Laudatur intra subrubrum & subalbidum & quod habet odorem Porrorum vel Laserpitii & Galbani, facile resolubile in ▽ a & quod clarum est. Nascitur in India Orientali, ex Alexandria Ægypti Venetias, hinc ad nos advehitur.

Sagda & *Sagdo*, Gemma est coloris prassii, secundum *Albert.*, *Evacem* & *Solin.* Cap. 40. & *Plinium* L. 37. C. 10. attrahit Lignum, uti Gagates Paleas & Fila, ut & Magnes Ferrum, ità hæc Lignum, imô tam fortiter adhæret Ligno, ut avelli non possit, nisi abscindatur. Reperitur ad Naves, Tabulis fortiter adfixa. Inde colligi potest, Mare esse ejus Patriam. *Mart. Rul. & Johns.*

Sagimen Vitri, est ⊖ Vitri vel ⊖ Alcali. vid Sal & Spuma Vitri. Germ. Glaß-Gall. *Lex Brun.*

Sagina Cochlearum, olim fuit Utrica, cum Furfure, teste *Samonic.* Cap. 28. vid. *Keuchen* pag. 201.

Sagith, Segith, Sernech est Victriolum ⊕ Germ. Kupffer-Wasser vid. Vitriolum.

Sahafaran Arabum, Sanguis Herculis, Cynomorphus vid. Crocus Germ. Saffran.

Sag-

Sagzenea, nomen Medicamenti, quod ex *Avicenna* commendatur ad Matricis ventositatem, à *Velesco de Taranta* in Philon. Pharmac. L. 5. cap. 13.

Saic, Satir, Selatus, Solat, est ☽tum vivum ☿. Queck-Silber.

Sal ⊖. Germ. Saltz. Arabicè *Melech*, Græce *Hal*; est Salsugo vel Muria ⊖lis, ex Sale frigore resoluto vel humiditate Cellæ. Vel est Principium Terreum, cum virtute terminante & coagulante & sic etiam conservante. Itaque & Naturæ proximum est & facile cum ea conspirat. *Lex Brun.*

Sal Aceti Essentiale, invenitur in residuo ab ✝to in Curcurbita relicto vid. ♀ ✝ti.

Sal Æginettæ vide Saccharum. Germ. Zucker.

Sal Alabrot est Nitrum atrum *Mart. Rul. & Johns.* Germ. Schwartz-Niter.

Sal Albus id est Borax. Germ. Borax. *Johnsonus.*

Sal Alcali sive *Alkali* in specie sic dictum, quod non habet usum in Medicina: adhibetur tamen in laboribus Metallicis, in separatione Metallorum à se invicem, est Sal Vitri, Cali, amaritudinis sal. Sal Alkali vocatur *Sal ex Herbis, Sal Panum, Sal ex* ✝*re, Sal factus, Sal omne lixiviosum*, conficitur ex Herba Kali itemque ex ♆ væ ℔j ✝ris Isatidis ℔ß, ♀ri, ⊕tri ana ℥j. Coq. in Aqua ut fiat Lixivium, philtra ac inspissa ad siccitatem. *Theophrastus* ℞. Cinerum Clavellat. ♆væ & ✝rum Fabarum ana, extrahitur Lixivium coagulaturque. *Venetiani* ℞ ♆væ ℔j. ✝ris Fagi vel Quercûs ℔ij ▽itri, ⊕li calc. ♀ri ana ℥ij. M. fiat Lixivium atque exinde Sal. Sign. [symbols]

Sal Alebroch vel *Alebroth*, vocatur Sal Alchymistarum. *Matth. Sylvat.* pag. 172.

Sal Alembrot & *Sal Lembrot* est Sal acutum, *Sal Ellebrot, Sal Taberi, Sal Alkitran.* Tantum est in usu Alchymistico pro calcinandis aut cementandis Metallis. Conficitur etiam ex Sale præparato, 8, 8 ana ℥j, fiat Lixivium cum Succ. Menthæ ac Caryophyllatæ ana ℥ij, ▽ontanæ ℔ij, philtra & coagula. Est & Sal Alembrot nativum, quod in Cypro ex certa Terra, in monte Olympo extrahitur; formamque & colorem Sanguinis concreti habet, sed incognitum.

Sal Alkabestinum est Secretum *Glauberi, Helmontii, Paracelsi*, & *Polemanni*. vid. Alcahest.

Sal Allocaph Mart. Rul. & Sal Alocaph *Johnson.* est Sal Armoniacus ✱. Germ. Salmiac.

Sal Aluminis, Coq. O ustum in a, ▽h piltra & coagula f. a.

Sal Aluminosum, id est Sal ex O ne [symbol] so tractû. Germ. Saltz aus Feder-Weiß.

Sal Amarum, Alcali & ⊕tri. Germ. Bitter-Saltz. *Mart. Rul. & Johns.*

Sal Ammoniacum vide Sal Armoniacum ✱. Germ. Salmiac.

Sal Anathron est Sal ex Usnea lapidea tractum Germ. Glaß Gall. Vel Sal Nitri. *Mart. Rul. Johns.*

Sal Anderonæ, Baurach, est Nitrum Germ. Salpeter.

Sal Armoniacum, seu *Ammoniacum* & *Hammoniacum.* ✱ Germ. Salmiac. Quod Veteres habuerunt *nativum*, nos verò tantùm habemus idem *artificiale* sive *factitium*. Veterum ✱ jam incognitum, repertum fuit in desertis Lybiæ in Africa sub ∴nis, imprimis circa templum ♃vis Hammonis, de quo *Curtius*. Unde Veteribus vocatum fuit Sal Ammoniacum, à ♃ve Hammone. Dictum fuit *Sal arenaceum*, quoniam sub ∴nis repertum fuit. Vocatum fuit *Sal Cyreneum* à Regione, quæ etiam appellata fuit Regio Cyrenias: Videatur *Wormius* in Museo & *Kircherus* in Mundo subterraneo & alii Scriptores: Nostràs ✱ est tantum *factitium*, quod scilicet per cocturam elicitur *ex Sale communi &* ▣ *na*, quibus additur adhuc tantillum *Fuliginis Furni* seu *Camini*: Conficiendi modus videatur apud *Libavium* & *Unzerum*. Sal Armoniacum dicitur & *Sal ⊙lare, Sal Alocaph, Sal Lapidum, Anima sensibilis, Aquila, Sal ☿riale Hermeticum, Aquila alba ☿rialis, Aqui-*

la cœlestis, ▽ *duorum Fratrum cum Sorore, Lapis Angeli conjungentis*, *Lapis Aquilinus, Cancer, Alba* ☿ *rialis fuligo*, ⊖ ☿ *rialis Philosophorum*, *Lapis Adir, Audix, Alacab, Aliocab, Alcob, Alfol, Alfatide, Ainziadir, Alistiles, Alumonadius, Amizadir, Anacab, Anoxadic, Azanec, Butrum, Hisazium, Lixandrum, Misadir, Nestudar, Nusiodal, Nysa, Obac, Roal. Salmiax, Tursies.* &c. Sign. [symbols]

Sal Armoniacum fixatum, figitur cum ♀. dim. quant. vi△nis, ac postea ▽ â solvitur philtratur & coagulatur.

Sal Armoniacum Volatile, ♎atur cum [symbol] i & aliis rebus.

Sal Armoniacum ∘°*osum*, destillatur ex Aromatibus cum ✱co & [symbol] ri, beneficio [symbol] f. a, Germ. Alcoholisirtes Salmiax.

Sal Arte confectum, fit ex Lapidibus, Mineralibus', vel ex incineratione Herbarum aliarumvè rerum, elixiviatione, calcinatione, purificatione & crystallisatione.

Sal Bauracb est Nitrum nativum Germ. Berg-Saltz/Nieter-Saltz. vid. Nitrum.

Sal Capadocium vide Sal Gemmæ. □ G. vel Sal fossile.

Sal Commune, Sal. Germ. Gemein Saltz/ *Sal Massæ, sal Panis*, & *Sal usuale*, Conficitur vel ex ▽ Marina, vel ex aliis ▽is salsis, sivè sit Sal Colloniense, Cyprianum, Hollandicum, Marinum, Hispanicum &c. Coquitur quoque ex Muria nativa fontium, sicuti coquitur *Sal Hallis in saxonia* & in aliis Locis tùm *Turingiæ*, tum *Saxoniæ, Hassiæ, Wetteraniæ* &c. Unum verò alterum bonitate superat, ratione Muriæ. Sign ⊖, [symbols], 18, [symbols].

Sal Colcotharinum vel *Colcotacium*, est quod ex Colcothare ⊕ li factum est. Germ. Das Saltz aus Vitriol. *Mart. Rul. & Johns.* Sign. [symbol].

Sal Congelatum, nascitur in Thermis, Fontibus & ▽is Medicatis. Germ. Saltz das in Brunnen als in Wildt-Bädern wächst. *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Sal Cruoris id est ⊟ na Th. Chym. Vol. I. pag. 578.

Sal Crystallinum, est Sal quod ex □ na Hominis decoquitur. Germ. Saltz das aus Menschen Harn wird / heist Crystallinisch Saltz. *Mart. Rul. & Johns.* Crystallina ⊖lia variâ aliâ arte quoq; præparantur. Vid. Authores.

Sal Decrepitatum, fit Calcinando (✝ bulo tectô) donec non amplius ⊖ crepet. Germ. Decrepitirtes Saltz.

Sal Duplex, est Arcanum duplicatum, seu ⊕ trum ⊖ latum *Gottorp.*

Sal Enixum, id est Resolutum, Germ. Das sich resolvirt hat *Mart. Rul. & Johns.*

Sal Essentiale, paratur ex Succo (ex. gratia) Acetosæ seu Acetosellæ &c. expresso, clarificato & ad medias inspissato, stet in loco frigido ut Crystalli crescant. Germ. Essentialisches Saltz. Proprie ⊖ non est, sed Tartarus earum Herbarum.

Sal Essentliale Tartari, præparatur ex Sale Tartari purissimo per affusionẽ ✝ ti, mortificatum & per ▽ A f. a. solutum, philtratum & ad siccitatem abstractum. Germ. Essentificirtes Wein-Stein-Saltz.

Sal Essentiale Vini est Sal Essentiale Tartari. Sign. [symbols].

Sal ex [symbol] *re Herbarum salsarum factus* id est □ A. *Mart. Rul. & Johns.*

Sal Facticium, vel Arte vel communi modo conficitur.

Sal Febrile album, est Arcanum duplicatum. Teste *Mœbio.*

Sal Fixum vide Salia Fixa.

Sal Fossile seu *Gemmæ, Sal Indum*, Salis communis genus est, quod in fodinis, Lapidum frangitur, specieque Crystallorum splendens eruitur, unde Gemmis, ob colorem nuncupatur, dicitur aliàs fossile, *Sal Adran* & *Adrom, Crystallus mineralis, Sal Crystallinum, Sal lucidum*, & *nativum*, *Sal Metallicum Taberzet*. Germ. Stein-Saltz/oder Crystallen-Saltz. Imprimis in Polonia reperitur. Sal fossile ejusdem ferè naturæ cum Sale communi. Res interim mira

mira eſt, quod ☿ Polonicum in fodinis ſit leve, 🜁ri verò expoſitum graveſcat, adeò ut Maſſa, quam unus Homo potuerat portare è fodina, per aliquot ♂ 🜁ri expoſita, vix à viris poſſit auferri. De alii videquinq; *Bartholinus, Hartmannus, Zwelfferus, Ettmullerus* & *alii.*

Sal Fuſum, eſt 🜔 optime decrepitatum, & quaſi in Fuſionem peractum.

Sal Gemmæ. Germ. Stein-Saltz. vide *Sal* foſſile. *Sign.* □G, ⊡, 8, ⊕, ⊶, □+, ✝, 39, ⚵, 🜁, 89, ⊥, □↗, ✕, ⌣, ✝, ✝, 25, 3, ☿, ⊏, ⊠, ⊼, ▽, ♂, ✝; ⊥, ✕, □♂.

Sal Græcum, id eſt Alumen de Alap vel de Lacaph. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Sal ex Herbarum ſalſarum ribus, vide 🜔 ex ✝ribus Herbarum ſalſarum.

Sal Hermaphroditicum eſt Nitrum ⦶ Germ. Salpeter.

Sal Hungaricum eſt Sal foſſile vel Gemmæ. *Sal de Hungaria* eſt *Sal* Nitri. *Mart. Rul. Johnſonus.*

Sal Indicum, à Loco dicitur, & rubrum eſt *Mart. Rul.*

Sal Indicus eſt ☿ ſolutus & coagulatus. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Sal Indum eſt □ G. Germ. Stein-Saltz. vide *Sal* foſſile.

Sal Indum Æginettæ vide *Saccharum* Germ. Zucker.

Sal Infernale eſt Nitrum ⦶. Germ. Salpeter vide Nitrum.

Saliunca, Caltha Alpina, Nardus Celtica ſeu *Romana* vid. Flor. *Spicæ* Celticæ.

Sal Lapidum, ſeu *Sal Hammoniacum* ✱ Germ. Salmiax vid. *Sal* Armoniacum.

Sal Lotii, id eſt *Sal* ⊡næ Germ. Urin Saltz. *Mart. Rulandus.*

Sal Marinum, Germ. Meer-Saltz oder Niederländiſch-Saltz. Cujus *Dioſcorides* mentionem facit, & prædicat id quod ſit candidum, æquale, denſum, & è Patria Cypriacum &c. Fit autem hoc Sal Marinum ſtagnis completis, Marinis ▽is & ☉le ardentiſſimo exſiccatis, quaſi coctione quadam, & imbre, ſeu ▽is dulcibus admiſtis. Nullum enim 🜔 fit, ut vult *Plinius* Lib. 2. cap. 106. ſine ▽ dulci. &c. *Sign.* ⊖, ⊖, ✕.

Sal ☿riale Hermenticum } eſt *Sal* Armoniacum ✱.
Sal ☿riale Philoſophorum. }

Sal ☿rii, id eſt 🜄 qui inebriat. *Matth. Rul.* & *Johnſ.*

Sal Metallorum eſt Lapis Philoſophorum *Johnſon.*

Sal Minerale, eſt ſpecies *Salis*, reperti in Mineris Montium, cujus virtus eſt ſatis corroſiva & deſiccativa *Matth. Sylvat.*

Sal mirabile Glauberi paratur ex 🜔le communi & ⊸ ⦶li vid. *Authores.*

Sal Neutrnm, eſt ○, ⊕, ⊖, 🜔 foſſile & *Sal* Marinum &c. Quia conſtat ex *Sale* puro & acido vid. *Sal* triplex.

Sal Nitri ſeu *Nitrum* ⦶. Germ. Salpeter / ex 🜃ra decoquitur, in quam ⊡na diutiſſime conjecta eſt, ut in caulis Ovium, ſtabulis Equorum, Boum & aliorum Animalium *Mart. Rul.* & *Johnſon.* vide Nitrum.

Sal Nitri fixum, ℞. Nitri depurati q. ſ. in ✝bulo benè △nito ad fluorem perducatur & ſucceſſivè particulæ carbonum injiciantur, usque dum flammam amplius non concipiant, tunc in Mortarium calefactum effundatur; quod in Cella per deliquium ſolutum ac philtratum, vocatur Liquor Nitri fixi.

Sal Nominis eſt Sal Gemmæ *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Sal Panis eſt Sal Commune non præparatum, Sal Maſſæ & Sal Uſuale. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Sal Paracelſi, eſt in quo 4. Elementa manſionem vel ſedem habent. *Ger. Dorn* Tr. Phyſ. ♂ 3.

Sal Peregrinorum, compoſitio fit ad hunc modum, ℞. □G. Salis Nitri, Salis fuſi ana ℥j, Cubebarum, Galangæ, Macis ana ℈j M. F. ✝. ℞. Iſtius Salis ℥iv. Acool Vini exiccati ℔v, extrahatur Sal Alcali, hujus accipe ℥ij. Liquoris Granorum Juniperi Ciſt. j. reduc in compoſitum. Hæc eſt ejus præparatio in additione, quam *Hermes* in maximo pretio habuit, ad vitæ longæ conſervationem. *Lexic.* 3. *Johnſoni* fol. 73.

Sal

Sal Petræ, est quod in testudinibus Cellarum nascitur, in Conos oblongos ex ♈ce resoluta vel ex Spuma ⊖lis, & si præparatum, nominatur ⊖ ⌽tri, ⊖ Petræ ♎atum est ▽ Ardens, ⊖ *Petræ* vocatur *Flos parietis*, *fæx* ⌽*tri*, ⊖*trum Græcorum*, ⊖ *Stolidum* vide Nitrum. *Sign.* ⊖, ⌽, ⊖, ⊖.

Sal Philosophorum, ℞. ⊖lis decrepitati, ☿æ ana ℥iß, Cubebarum, Galangæ, Macis ana ℥ß. M. f. s. a. ⊖.

Sal Polychrestum, fit ex ♀F & ⌽tri ana, exactè mixtis detonatisque, solvendo ▽â, filtrando, ac s. a. coagulando.

Sal Practicum, fit ex Mixtura ⊖lis Petræ cum ✳co partibus æqualibus, in Olla figulina non vitreata, filo in Cella vinaria suspenso, resolutione penetrat ⊖ extrinsecus adhærens Ollæ, quod singulis denis vel duodenis diebus abradendum est, instar Pruinæ.

Sal Resuscitativum est ✳ & ♀ri mixtum.

Sal Rubeum Indiæ & *Sal Indicum*, est ⌽trum rubeum. A Loco dicitur, & Rubrum est *Mart. Rulandus.*

Sal Sacerdotale vid. *Schræd.* L. 2. fol. 273.

Sal Sapientiæ est Arcanum duplicatum, seu Sal febrile album.

Sal Sapientiæ dicitur quoque Sal commune præparatum *Dorn. Mart. Rul. Johns.*

Sal Saturni vid. Saccharum ♄ni Germ. Bley-Zucker. *Sign.* ♄, ♀.

Sal Scissum, seu *Entbali* est ⊖ scissum *Mart. Rul. & Johns.*

Sal Sodomæ, est *Sal* quod generatur in mari mortuo, ubi ▽ est amara. Dicitur *Sal* Sodmæ, à Montibus mari adjacentibus. Hoc *Sal* videtur esse species Spumæ Maris vel *Salis* concreti.

Sal Solare est *Sal* Armoniacum ✳ Germ. Salmiac.

Sal ♀*reum* est Nitrum ⌽ Germ. Salpeter vide Nitrum.

Sal Tarbri & *Tabri* vide *Sal* Alembrot & *Salembrot.*

Sal Tabarzet est omnium albissimum ♀ rum *Mart. Rul.*

Sal Taberzet est □G- vide *Sal* fossile *Johnsoni Lexic.* 3.

Sal Tartari, est album calcinatum ♀rum, ex quo calcinato Tartaro elixatur, philtratur & inspissatur Sal Tartari albissimũ. Germ. Wein-Stein-Saltz. Sign. ♀, 8, ⊖, ♀, ♀, ⊖.

Sal Tartari essentiale, vid. *Sal* essentiale Tartari. *Sign.* ♀F, ♀.

Sal Tartari Philosophorum, est Sal ex ♀ ribus Sarmentorum extractum, △ne aperto reverberatum (horis circiter tribus) donec albescat, deinde in ▽ solutum & â fæcibus philtrando & coagulando separatum. *Tenzel.* in exeg. de ⊙ro potabili.

Sal Tartari purgans Sennerti est *Sal essentiale Tartari*, ♀E vel *Sal essentiale Vini* □EV. vel *Terra foliata Tartari* ▽ ♀ F.

Sal Tartari volatile destillatur s. a. ex Fæcibus Vini exsiccatis.

Sal Triplex est, Fixum, Volatile & Compositum seu Neutrum. *Fixum* est quod vi △nis sursum non pellitur, ut *Sal* Cardui benedicti, Tartari &c. Et licet volatile sit, tamen ab aliis particulis ità Fixum est redditum, ut motum △nis sequi nesciat. Longe secus se habet *volatile*, quod minimo △nis calore sursum evehitur, & inter Salia simplicia recenseri debet. *Neutrum* est ⊖, ⌽, ⊖, Sal fossile & Marinum &c. Quia constant ex Sale puro & acido, & ab invicem tantum differunt, quod hoc alias particulas admixtas habeat quàm illud. Salia quoque vocantur Alkalia, ex al Arabica particula intensiva & kali, Herba quadam Marina Sedi instar, sed Coralli forma & Kali fortè derivatur à Græco ἅλς *Sal* Germ. Saltz. *Lexic. Blanc.*

Sal Tripolinum idem est quod Grandinosum, Sal Metallicum, Sal Syrium, Sal Thabor *Mart. Rul. & Johns.*

Sal Vini essentiale id est ♀ri essentiale vel Terra Tartari foliata Germ. Essentificirtes Wein-Stein-Saltz. Sign. □EV, □EV.

Sal Vitrioli vomitivum vide ⊕lum album vomitivum.

Sal

Sal *Vitri* □V, *Fel Vitri, Sagimen Vitri*, est Sal Alkalinum, quod innatat instar spumæ in præparatione Vitri. Germ. Glas-Gall. Fel Vitri Italum optimum est.

Sal *de Ungaria* est Sal Nitri, Nitrum Germ. Salpeter *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Sal *Volatile* vide Salia Volatilia. Sign. ⊖V.

Sal *Vomitivum benedictum* est Sal ♁ li vomitivum s. Vitriolum album vomitivum.

Sal *Urinæ* paratur per Putrefactionem. Sign. ⊕, □ □, ⊖.

Sal *Usuale* id est Sal Commune, Sal Massæ & Sal Panis &c.

Salamandra, propriè nomen est Animalis quadrupedis, è genere Lacertarum; cujus Historiam tradidit *Aldrov.* L. 1. de Quadrupedibus digit. ovipar. c. 8. vid. quoque *Schræderus*, *Frid. Hoffmannus*, & *Mollerus*. Impropriè & ænigmaticè à Spagyricis Vocabulũ *Salamandræ* tribuitur ▽ *rubræ*, vel *Sulphri* ☉*lis*; vel *substantiæ per* ☿ *rii* ♎*ationem purificatæ*, quæ ad condensationem vel fixationem pervenerit; ità, ut in △ne, more *Salamandræ*, perdurare possit. *Aldrov.* d. l. quæ posterior significatio etiam legitur in Th. Chym. Vol. VI. p. 148. Quod per conjunctionem ☿ rii, ceu Animæ mundi & ☉lis, vel ☉ ri vulgaris resultet & nascatur *vera Salamandra* & *Filius* ☉*lis*; qui cum totus △is sit, in uno momento omnem impuritatem, imperfectorum Metallorum, super quæ projicitur, consumit, & in ipso tempore substantiam ☿ rialem, quæ in imperfectis Metallis est, in ☽ tum & ☉rum coquit.

Salamandri, vocantur *Paracelso* Spiritus △nem inhabitantes, vel △nei Homines. *Dorn.* & *Johnson. Lex.* ex *Paracels.* Philosophiæ tract. 5. Hic etiam meminit *Salamandrinæ Essentiæ*, hoc est △neæ, quam & *Melusinicum Ares* appellat L. 4. de vit. long. cap. 6.

Salappa, pro Gialappa, legitur apud *Chiocc. muf.* Calc. Sect. 5. pag. 584. vid. Radices Jalappæ.

Saca *Elæon*, id est Salcæ Oleum, quod fuit Olei Aromatici conditura pretiosa, apud *Aëtium*, L. 1. & ultim. Citante *Gorræo*.

Saldini idem quod Salamandri Homines. vid. *Paracelf. Dorn. Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Salebrot & ⊖lambrot id est Sal acutum. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Salefar *Johnson.* & *Salefur Mart. Rul.* est Crocus hortulanus.

Salia *Fixa vegetabilium*, præ parantur per elixationem ex ⊨neribus Herbarum recentium vel siccarum. Quidam per additionem ♀ris in Crystallos albissimos, quidam sine ♀re, præparata esse, habere volunt, & hoc propter castrationem Alkali herbarum.

Salia *Volatilia*, primò per ♈tam pelluntur vi △nis, parietibus Recipientis adhærentia, quæ postmodum per ♎ationem simplicem vel cum ▽ Alcoholisato in sublime elevantur, ut *Sal Volat. C. C. Cranii humani*, *Serpentum*, *Viperarum*, *Ungulæ Alcis*, *Unicornu* &c.

Salia *Volatilia* interdum in forma Liquoris sivè Spiritus titulantur, & conservantur, ut Volatilitas melius conservetur, ut *Sal Volatile* ☍*sum Sylvii* &c.

Salicaria, *Lysimachia*, *Lysimachium* Germ. Weiderich. vid. Herbas.

Salis *Flos*, *Alosanthos*, à Mari nomen habet, & est quædã efflorescentia maris, & emittit hoc mare Medicamentum: Alio sub nomine in Officinis habetur, nempè dicitur *Sperma* vel *semen Ceti* vel *Balenæ*, seu *Ambar subalbidum*. *Saxones* vocant *Wallrabt*, (*citò Auxilium*) aliàs (*citò Auxilians*) *Baldrabt*. Forsan ab effectu in non nullis morbis. Veteres non mentionem fecerunt Spermatis Ceti, sed Floris Salis & idẽ est. Reperitur in ipso mari & supra petras in Nilo, coloris crocei, aut lateritii, sed ut deponat roborẽ & candidũ fiat, purgatur.

Flos ☉lis duplex est *1. Tenuissima favilla & candidissima ☉lis 2. Sperma Ceti, citò auxilium, citò auxilians.* vide Ambra subalbida seu Sperma Ceti. Germ. Wall-Rath oder Wald-Rath.

Salitura, est species Conditurae, quae fit ☉le; de qua legatur *Jul. Alex.* L. 15. Sal cap. 9. & *Weker. Ant.* gen. l. Lib. 3 cap. 20.

Salivantia, sunt Medicamenta quae Salivam copiose eliciunt, inter quae ☿ rialia principem sedem obtinent. Germ. Geyffer-machende Mittel. *Lexic. Blancardi.*

Salivaris Radix vid. Rad Pyrethri Germ. Bertram-Wurtzel.

Salium Fixorum, ≏tio per additionem Salis ♀ri purificati & ✱ f. a. ≏andô, praeparantur.

Salium Volatilium Fixatio, figitur ☉ volatile per affusionem ⊸ Salis vel ⊕li donec cessat strepitus, inspissatur, si Sal impurum, per ▽am aliquam f. a. solvitur, philtratur, & ad siccitatem inspissatur.

Saliunca, Caltha Alpina, Nardus Celtica seu *Romana* vid. Flor. Spicae Celticae.

Salix Germ. Weyden vid. Salicis Folia vel Herbas. Germ. Weyden Blätter.

Salix Marina seu *Amerina* est Agnus Castus vid. Sem. Agni Casti.

Sallena, species est Salis Petrae. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johns.*

Salmerinus, nomen Piscis, qui Salmunculus fluviatilis dici posset, ad differentiam Salmonum. *Iul. Alex.* L. 15. Sal c. 4. *Aldrov.* L. 8. cap. 11. de Piscibus.

Salome, nomen Emplastri Melini, apud *Galen.* L. 2. cap. 7.

Salpa, Piscis vocatur vilissimus, lacustris & marinus, stercore & Alga vescens. vid. *Aldrov.* L. 2. de Piscibus cap. 21. Dicitur & Sarpa *Iul. Alex.* L. 14. Sal. cap. 10. fin.

Salsa est Argilla Germ. Letté. *Johnsoni Lexic.*

Salsamentum, vocatur omne id, quod Sale conditum est, propriè quidem Piscium & praesertim Thunnorum carnes Sale conditae & asservatae. vid. *Hippocr. Gal. Foes.* & *Iul. Alex.*

Salsaparilla vide Radices Salsaparillae seu Sarsaparillae.

Salsatura, vocatur in opere Lapidis Philosophici Dealbatio, in Th. Chym. Vol. V. pag. 206.

Salsedo, propriè Salsum Saporem alicujus rei significat.

Salsedo Mucrum est Sal Petrae. *Johnson. Lex.* 1.

Salsugo, idem quod Muria, sive Liquor Salsus; quo Carnes, vel aliae res, condiuntur & asservantur. vid. *Halme. Rhod.* in *Lex. Scribon.* pag. 412.

Salsum, simpliciter, vel cum epitheto, Graecum olim dicebatur Vinum, cui ▽ Marina admixta fuit. *Linden* Ex. X. §. 63.

Salsus est species Saporis, cujus natura ex Sale gustato optimè innotescit. *Gal.* cap. 4. de R. V. I. A. T. 8.

Saltabari & *Saltabri,* idem quod Sal Alembrot. *Mart. Rul.*

Salvaria, Satiroda Trosium Recensiorum, vid. Flos seu Ros Solis Germ. Sonnen-Thau.

Salvia, Elelisphacon, Germ. Salbey vid. Herbas.

Salvia Romana, Alysma est Mentha Sarracenica Germ. Frauen Müntz. vid Herb.

Salvia Vitae est Rutha muraria Germ. Mauer-Rauthen vid. Herbas.

Salutaris Herba, Dentrolibanum est Rosmarinus Germ. Roßmarin vid. Herbas.

Salz, Sulz vel *Selenippum,* est Salsugo, vel muria Salis, ex Sale resoluto, frigore, vel humiditate penuarii, vel cellae vinariae. *Johnsonus.*

Sambucus domest. vid. Flor. Sambuci Germ. Holder Blüth. & Cort. inter. Samb.

Sambucus humilis est Ebulus. Germ. Attig vid. Herbas vel Radices.

Samech & Samach, idem est *Paracelso* quod Tartarus ♀, vel *Sal Tartari* ♀ri. Remedium omnium Vulnerum. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johns.* Et *Helmontius* vocat Arcanum Samech.

Samen, Sane, Solacium est Hordeum vel Ordeum. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Samies,

Samies, terminus *Paracelsicus* obscurus, denotans Effectum 🜄 ris arcanum, quemadmodum Effectus 🜃 ræ arcanus *Thronus* vocatur; *Philos. ad Athen.* L. 2. text. 13.

Samios, epitheton 🜃 Argillaceæ, à Loco natali; cujus 🜃 ræ duæ sunt species: una, quæ simpliciter *Terra Samia* dicitur; altera verò quæ Aster vocatur, Crustacea & Cotis modo prætensa, glutinosior & magis emplastica. De *Terræ Samiæ* virtutibus legatur *Gal.* l. 9. *S.* Facult. *Dioscorid.* L. 5. cap. 172. In hac Terra invenitur & *Lapis Samius candidus*, subdurus, adstringendi & refrigerandi virtute pollens: Hoc utuntur Aurifices poliendo ☉ ro, ut resplendeat. *Dioscorid.* & *Chioce. Mus. Calc.*

Sampsuchum Sampsychon & *Amaracus* est Majorana. Germ. Majoran. vid. Herb.

Samsychinon, epitheton Olei & Unguenti, à planta *S*ampsucho. *Gorr.*

Sanamunda est Caryophyllata Germ. Garaffel vid. Radic. Caryophyllat.

Sana sancta est Nicotiana seu Hyoscjamus Peruv. vel Tabacum vid. Herbas.

Sancta Cabellina est Gratia Dei seu Gratiola Germ. Wildte Aurin vid. Herbas.

Sanctæ Claræ, S. Georgii, & *S. Mariæ Magdalenæ Herba*, est Valeriana.

Sanctæ Mariæ manus, *Agripalma*, *Cardiaca* Germ. St. Mariä Handt/oder Hertz-Gespeer-Kraut.

Sancti Laurentii Herba, est Consolida media seu *Symphytum* medium Germ. Gülden-Günsel.

Sancti Petri Herba, est Fœniculum Marinum & Helxine, seu Parietaria.

Sanctus idem quod *Sacer*, attribuitur communiter Ligno Guajaco, & nominatur *Lignum sanctum*. Ità & *Paracels.* inter Remedia contra Amentiam refert appropriatũ *Sanctum*, *Oleum Sanctum*. Tract. II. de morb. Ament. c. 4.

Sandaraca, *Sandaracha*, æquivocum est: primùm significat, juxta *Gorræum*, Materiam duritie Ceræ proximam, quam Apes recondunt; estque, dum operantur, earum cibus, amari *S*aporis; qui sæpè invenitur in favorum inanitatibus sepositus.

Sandaracha Arabum, seu *Mesana.* est Gummi Juniperinum, Vernix *S*iccus, Germ. Wacholder Gummi/ provenit ex Junipero, estque Gummi resinosum, Mastichi simile.

Sandaracha factitia ex Plumbo vel *Cerussa*, est Minium *S*ecundarium. ♄

Sandaracha Græcorum seu *fossilis* & *Risagallum* est Auripigmentum ⚯. Germ. Operment *Mart. Rul.* qui 4. species recenset.

Sandix, denotat 1. Auripigmentum rubrum ⚯, 2. Olus agreste, 3. Terram rubeam, Paulum Philosophicum. *Mart. Rul. Johnsonus.*

Sandyx est Cerussa usta, donec rufa & similis *S*andaracæ evaserit *Gorræus* ex *Dioscoride*,

Sandyx Syricum, est Minium secundarium Germ. Menig. ♄

Sanguisuca, id est Filtrum, Colum. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

sanguinalis seu *Sanguinaria* est Polygonum vid. Herbas.

Sanguinalis Lapis Indicus, *Jaspis Indica.* Germ. Indianischer Blut-Stein oder Jaspis;

Sanguinalis } *Sanguinaris* Lapis } quoque est epitheton Lapidis Hæmatitis.

Sanguinea dicitur *S*al Nitrum. ⦶ *Mart. Rul.* & *Johns.*

Sanguis Cœciliæ est 🜍 Nitri, seu rubei Vapores in destill. 🜍 🜅 ri.

sanguis Draci seu *Draconis* vocatur & *Cinnabaris Indica* seu *vera*. Est Lachryma rubra ex trunco arboris Draconis diebus Canicularibus partim sponte, partim vulnere Caudici illato emanans, quæ posteà exsiccatur. Arbor ista crescit in Insula Porto *S*ancto. Truncus est admodum durus, superius dividitur in octo & plures Ramos, qui iterum subdividuntur, in cujus extremitate Folia se erigunt instar Pancratii, vel Jucæ Americanæ. Fructus Cerasis similes sunt, colore subflavo, gustu subacido. Intus dicunt, detractâ pelle, Draconem repræsentare. Germ. Drachen Bluth. vid. Cinnabaris seu Cinnabrium verum.

Sanguis Draconis, nominatur quoque Tinctura ♄nii.
Sanguis Duorum Fratrum, id est Sanguis Draconis & vena Terræ *Mart. Rul. & Johnson.*
Sanguis Herculis sunt Flor. Croci. vide Flor. & Rhaponticum vulgare.
Sanguis Herculis Apul. & *sanguis Milvi* est Scordium Germ. Lachen-Knoblauch.
Sanguis Hirci. Germ. Bocks-Blut. Optimus censetur, si ex vivente Hirco Testes exscinduntur & Sanguis colligitur, exsiccatus usui asservatur.
Sanguis Hirci sylvestris. Germ. Rhe-Bocks-Bluth.
Sanguis Hominis ruffi, est ♀, ☿ rius ☉lis. *Mart. Rul. & Johns.*
Sanguis Leporinus, Germ. Haasen-Blut / optimus mense Martio colligitur.
Sanguis Milvi, Scordilium Apuley vid. Scordium Germ. Lachen-Knoblauch.
Sanguis Rhabarbari est Tinctura Rhabarbari. Germ. Rhabarber-Tinctur.
Sanguis Salamandræ, sunt isti Vapores rubei in destillatione ⊖ tus ☽ tri elevantes.
Sanguis satyrii seu *satyrionis*, est Liquor Sanguineo colore ex Radicibus Satyrionis cum Pane pastis, & longa digestione, quasi in *Oleum Sanguineum*, liquescentibus. *Johnsoni Lexic.* 3. fol. 68.
Sanguis Terræ Paracelſ. est Vinum optimum seu generosum.
Sanguisorba vid. Rad. Pimpinellæ Ital.
Sanicula Germ. Sanickel. vid. Herbas.
Sanicula Fœmina Fuchſii vid. Rad. Hellebori nigri Germ. Christ-Wurtzel.
Sanicula Major, *Pes Leonis*, est Alchimilla Germ. Sinaw vid. Herbas.
Santalum Album seu *pallidum* Germ. Weisser Sandel.
Santalum Aromaticum, flavum seu *luteum* est Santalum Citrinum. Germ. Gelber Sandel.
Santalum Cœruleum est Lignum Nephriticum. Germ. Grieß-Holtz.
Santalum Pallidum est Santalum album. Germ. Weiser Sandel.
Santalum Rosaceum, *Rhodosantalon* est Sandalum rubrum Germ. Rother Sandel. vid. Lignum Santalum.
Santalum Spurium, seu *Adulterinum, Pseudosantalum* Germ. Pasthardt Sandel oder Krämer-Sandel.
Santolina altera Dod. Abrotanum fœmina, Absinthium marinum, Cupressus seu *Cyparissus hortulana* seu *humilis* Germ. Garten-Cypreß. vid. Herbas.
Santonicum vid. Semen Absinthii Alexandrin. seu Semen Cynæ.
Sapa est Succus clarus ad spissitudinem vel ad Syrupi durioris consistentiam coctus.
Saperda, nomen Piscis est, & pro Opsonio sumitur apud *Hippocr.*
Saphirus, Sapphirus & *Saphyrus.* Germ. Saphyr-Stein. vid. Lapides.
Sapo, Germ. Seyffe / quid sit Tonsoribus & aliis notum est; Gallorum inventum esse scripsit *Gorræus* ex *Plinio*; verum meminit & *Galen.* Saponis, & refert inter Abstergentia potentissima, L. 8. M.M. Cap. 4. circa finem & alibi. Simplicissima compositio est ex Sæbo, 🜄re, & Sale. Sign. 🜔.
Sapo Albus est nitrum. ⦶. Germ. Salpeter. *Lexic. Brun.*
Sapo, Smegma seu *Savanetta Hispanica* Germ. Spanische Seyffen. Præparatur in Hispania, & exinde huc transfertur.
Sapo Medicatus seu *odoratus*, est qui ex Smegmate Veneta & odoriferis ingredientibus præparatur, Germ. Wohlriechende Seyffen.
Sapo Niger, Melano *Smegma.* Germ. Schwartze Seyffen.
Sapo Odoratus seu *Medicatus.* Germ. Wohlriechende Seiffen.
Sapo Venetus, optimus est qui Venetiis ex Cineribus Turcicis, & Sæbo præparatur S. A. & Venetiis huc apportatur. Germ. Venedische Seyffen.
Saponaria Germ. Seyffen Kraut vid. Herbas.
Saponea, est Linctus ex Amygdalis confectus. Sive Looch.
Sapphirea materia, est Liquor, in quo non est aliqua impuritas vel corruptio sed est Liquidum ab impuro quovis segregatum. *Johnsonus.*

Saprias, eſt nomen Vini generoſi fragrantiſſimi, ipſo nectare nobilioris, quod & *Anthosmias* aliàs vocatur. *Linden.* Ex: X. Cap. 129.

Saraſſi, id eſt, Gypſum, Germ. Gyps. *Mart. Rul. & Johnſonus.*

Sarca, Sarra, sayrſa id eſt ferrum ♂. Germ. Eyſen. *Mart. Ruland. & Johnſon.*

Sarcion eſt Lapis coloris ruffi, Carnation colour *Johnſonus. Lex.* 3. fol. 70.

Sarcocolla, Gluten carnis, Carnis glutinum, Germ. Fleiſch-Leim/Gummi / eſt Lachryma gummea in granulis Mannæ ſeu pollini Thuris ſimilis, colore candido ſeu ſubruffo, vel flavo, ſapore amara, dulcedinemque glycyrrhizæ æmulans, poſt ſe relinquente, vel eſt Gummi arboris naſcentis in Perſide, ſpinoſæ & nodoſæ, ejusdem cum Lachryma nominis. Adfertur nobis ex Perſia, dicitur & Oſſa conglutinari.

Sarcon, dicitur Cinnabaris 🜍. Germ. Zinober.

Sarcophagos, ſpecialiter epitheton tribuitur Lapidi, qui Aſius aliàs appellatur.

Sarcoticon dicitur Medicamentum carnis generationem promovens; vel quod carne ulcus implet. *Gal.* L. 3. c. 2. L. 2. c. 4.

Sarda ſeu *Sardius Lapis*, vid. Lapis Carneolus. Germ. Carneol.

Sardon, eſt Herba ſimilis apio, quæ mordicata maximum cauſat riſum, unde mors ſequitur. *Johnſoni Lex.* 3. folio 70.

Sardonius, *Sardous*, eſt epitheton Riſus convulſivi ab Herba Sardon ità dicti. vid. *Barthol. & Keuchen*: & eſt Riſus præter voluntatem nobis adveniens.

Sardonyx ruber pellucidus: habet ſpeciem unguis humani, impoſitus manibus, in ſuperioribus partibus apparet Onyx, in altera parte Sarda, Germ. Halb ein Carneol und halb ein Chalcedonier. *Mart. Rul.* & *Johnſonus*, Chiocc. d. l. p. 241.

Sare, ſunt Pilulæ apud *Matth. Sylvat.*

Sarfar, id eſt ferrum ♂. Germ. Eyſen. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

Sargos, vocatur Piſcis marinus littoralis, ad cibum maximè commodus. vid. *Aldrov.* L. 2. de Piſcibus. C. 16. & *Jul. Alex.*

Sarmentum, Virgultum aridum vel ſurculum exſuccum ſignificat.

Sarnicum, Secchien, Sacen, id eſt, Draconis. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Saroba & *Sarobi, Carobea* & *Cœrobia* vid. Siliqua dulcis.

Sarſaparilla ſeu *Salſaparilla.* vid. Radices Sarſaparillæ.

Sartago eſt Vas ferreum inſtar Patinæ. *Lex. Brun.*

Saſſafras & *Saſſaphras*, Germ. Saſſafraß. vid. Lign. Saſſafras.

Saturantia, ſunt Medicamenta, quæ acidum è corpore noſtro abſorbent. *Lex. Blancardi.*

Satureja, Germ. Saturey. vid. Herbas.

Saturni Crocus, propriè Minium 🜦 eſt Germ. Mennig.

Saturnus ♄, Chymici tribuerunt hoc nomen Plumbo. *Mart.* Rul. & *Johnſ.* Sign. ⊟ , [sign] , [sign] , [sign] , [sign] , [sign].

Satyriace, eſt nomen confectionis & Antidoti, Venerem ſtimulantis, apud *Æginet.* L. 7. cap. 11.

Satyrium Baſilicum ſeu *Regium*, vel *Triphyllum, Palma Chriſti.* vid. Rad. Satyri. Germ. Stendel-Wurtzel.

Savanetta, Sapo ſeu *Smegma* ◇ Germ. Seyffen/ videatur *Sapo* ſeu Smegma.

Savich, Arab. eſt Farina ſubtilis, Valeſc. de Tarant. Philon. Chirurg. cap. 6. pag. 810.

Savonea, nomen confectionis arteriacæ delicatæ, contra Tuſſim, apud *Foreſt.* L. 16. *Obſ.* 4. *Schol.*

Saxa, ex fodinis eruuntur quædam ſpecies Saxorum, quædam ſunt arenaria, calcaria, fiſſilia, gravida, tincta &c. Videatur *Mart. Rul.* pag. 425. 426. & 427.

Saxatilis vid. Petra. Germ. Stein oder Stein-Felß.

Saxifraga ſeu *Lithontriptica*, ſunt ea Medicamenta, quæ Calculum, Lapidem aut Arenam frangunt & expelluntur. Germ. Stein brechende Mittel.

Saxifraga alba vid. Herb. Saxifragiæ seu Flores.
Saxifraga Italica, Sanguisorba vid. Rad. Pimpinellæ Italicæ. *Lexic. Blanc.*
Saxifraga Major & *Minor* vid. Pimpinella Germ. Pimpinell.
Saxifraga Montana vid. Rad. Dentariæ minoris. Germ. Zahn-Wurtzel-Klein.
Saxifraga Rubra vid. Alkekengi s. Halicacabi, & Radices Filipendulæ.
Saxifraga Tertia, *Lithrospermum majus* vid. Semen Milii ☉lis Germ. Meer-Hirschen.
Saxifragium, quivis Lapis, qui Tartarum in Homine frangit & dissolvit Saxifragium est *Mart. Rul.*
Sbesis id est Extinctio. vide Extinctio, Germ. Eine Auslöschung.
Sbesten, id est Calx viva ♀. Germ. Lebendiger Kalck. *Mart. Rul. & Johnsonus.*
Scabiosa seu *Herba Apostematica* vid. Herbas Germ. Apostem-Kraut.
Scacurcula est ⚹ Ossis de Corde Cervi *Mart. Ruland. & Johnson.*
Scala Cœli, Frasfinella & *Frasfinula Italica* vid. Rad. Sigilli Salomonis.
Scammonea, Scammonia, *Scammoneum* & *Scammonium, Lachryma Apopleumeni*, est Succus vel Lachryma ex Radice longa, *Lacryma dactyli, Lacryma Sanili, Volubilis Syriacæ* seu *Antiochenæ* crassa, candida interius, ex qua Succus colligitur, qui densatus ad Medicinæ usus servit. Vel est Succus inspissatus ex Lactescente Radice alicujus Convolvuli, *Scammoneū* dicti; Laudatur nitidum, rarum, leve, colore quàm simillimum Taurino Glutini, fungosum, tenuibus fistulis. Nonnulli addunt ut Linguæ tactu albescat: huic notæ fidendum non est: Hoc enim evenit adulterato, admisto Tithymalli Lacte. Hæc autem nota, longè certior est, nempè si gustatu Linguam non urit, quemadmodum Tithymallus. Nascitur in Asiæ Mysia, aliisque Regionibus, reperitur in Insula Creta. Probatur quod ex Antiochia & Armenia per mare ad nos ex Alexandria Ægypti adfertur.
Scammonii Magisterium vocatur etiam ☿ Syrius.
Scammonium Præparatum est Diagrydium præparatum & ♀ratum.
Scammonium Sulphuratum seu *Diagrydium* ♀*ratum* fit per accensionem ♀ris, vel insperso ♀re ☿sato in ⚹res △nitos sub charta perforata, cui Scammonium ☿satum impositum est. Germ. Geschwefeltes Scammonium.
Scammonium seu *Diagrydium Rosatum* est Cholagogum insuccatum.
Scana, dicitur Enema seu Clyster. Germ. Ein Clystir.
Scaphis. Hippocr. accipitur pro Mensura, quæ aliàs Concha dicitur. vid. *Foës.* d. l. vid. Concha.
Scapus, idem quod Caulis, medium inter Caput & Radicem.
Scarabæus Cornutus. Germ. Schröder Est in Medicina usualis.
Scarabæus Pilularis, Pilularius, Solaris & *Stercorum*. Germ. Roß-Käfer/Pferdt- oder Mist-Käfer usualis in Medicina est.
Scarabæus Rutilus major, Mayen-Käfer / *minor* Brach-Käferlein.
Scarabæus Unctuosus seu *Contarellus* & *Vermis Majalis* Germ. Radden Schmaltz-Käfer oder Mayen Würm / nec hic inidoneus.
Scarabæolus parvus id est Cantharis Germ. Spannische Fliegen.
Scardula, vocatur Piscis, qui & Brama dicitur, Cyprino similis, longè verò ignobilior, stagnantibus ▽is gaudens, fœdo mucore & luto victitans, Jul. *Alex.* & *Aldrov.*
Scariola est Endivia minor. vide Herbas vel Semina.
Scarlatum vide Chermes seu Kermes.
Scarlea est Horminum. vide Herbas.
Scarus, Piscis vocatur saxatilis, squamosus. vid. *Aldrov.*
Scavazonum Materialistarum sunt Cinnamomi fragmenta Germ. Stoß-Zimmet/oder Zimmet-Stücker.
Sceleton, *Sceletos* & *Sceletum* Germ. Ein Bein-Cörper/Bein-Graffel / est Ossium totius corporis arida compages, arte Anatomica, articulis suis conjuncta.
Scevastos, id est Factitius; dicitur de Vino apud *Diosc.* & *Linden.*
Schœnanthum & *Schœnanthum* vid. Herbas, Germ. Kamehl-Heu oder Stroh.

Sche-

Schebendenigi Mart. Rul. *Schebendenigri Johnsonus* est Cannabis seu Semen ejus. Germ. Hanff oder Hanff-Samen.

Schias, Schion, Schiaticus, pro Ischias, Ischon, Ischiaticus, legitur apud *Keuchen* ad Samonic. pag. 238.

Schina, Radix Sinarica, China, Germ. China-Wurtzel vid. Radices Chinæ.

Schinus, Cepamarina & *Cepaporci* Germ. Meer-Zwibel vid. Rad. Scillæ.

Schistos seu *Schistum*, est species Hæmatitis, sed pallidior, crocei coloris & friabilis, sua natura fissilis, concremento & alterno cohærentium venarum discursu pectinum modo, Ammoniaco ⊖li similis. vid. *Plin.* Libro 33. c. 4.

Schistos vel *Schiston*, O quoque vocari testatur *Lang.* L. 2. ep. 32. *Lac* quoque vocatur, in quo Lapides △niti fuerunt extincti. Stercus caninum: vel quando Lacti ferventi ✢ instillatur, L. 3. de Al. Fac. cap. 15.

Sciden, id est Cerussa. ♁. Germ. Bley-Weiß. *Mart. Rul.*

Scilla, & *Schinus* idem quod Squilla. Germ. Meer Zwibel vid. Rad. Scyllæ.

Scinci seu *Stinci marini.* Germ. Meer-Stintzen / Animal est ▽tile, quadrupes è genere Lacertorum, squamis luteis vestitum, alexipharmacum est, ingrediturque Mithridatium *Damocr.* & alia Antidota pro lubitu Medicorum. Per Venetias apportatur. vid. *Aldrov. Lang.* & *Schræder.*

Scirona est Ros Autumni. Germ. Thau im Herbst. *Dorn. Mart. Rul. & Johnson.*

scirpula, Apiana, Moschatella, Stacula, Sticula, vid. Venucula.

Sclarea est Horminum seu Orminium. Germ. Scharlach vid. Herbas.

Scnips, dicitur Vermiculus, qui ineunte vere, nascitur, cum germinare vites, earumque pars turgere incipit; unde germen, quod oculum vocant, exit. *Gal.* Lib. 9. de simpl. Fac. § Terra samia. Alii ad Formicas hoc nomen applicant nostrates minimas. *Aldrov.*

Scobs, Scobis & *Scobes*, idem quod Ramentum vel Rasura. Ità *Scobs eborea* legitur apud *Scribon.* n. 16. apud *Cels.* legitur *scobis*. *Scobs* strictè quoque notat ♁rem clavellatum ♈ h. e. alcali; item Scoriam cujusque Metalli. *Mart. Rul. & Johnsonus,* in qua significatione etiam à *Fratre Basilio Valentino* accipitur. *Testam. Ultim.* L. 1. 20.

Scoleces, est genus Vermium, vid. Lumbrici.

Scolecia, epitheton Æruginis, cujus duo sunt genera; fossilis & factitia. *Diosc.* L. 5. cap. 92. *Libav.* Synt. A. Ch. L. 5. cap. 23.

Scolex, Vermis, idem quod Lumbricus, item Helminthes.

Scolopendra, nomen est Animalis venenati, cujus tamen varia dantur genera. Alia Terrestria, alia Marina de quibus vid. *Aldrov.* L. 5. de Insect. cap. 15. & L. 7. cap. 6. &.

Scolopendris, Lucem esse Terrestribus innatam, legitur in *Eph. Nat. Cur. Ann.* 1. *Obs.* 138.

Scolopendrium verum seu *minus* est Ceterach. Germ. Miltz-Kraut vid. Herbas.

Scolopendrium vulgare seu *majus* est Lingua Cervina Germ. Hirsch-Zunge vid. Herbas.

Scomber, Scombrus, vocatur Piscis. vid. *Aldrov.* & *Lang.*

Scopæ Absinthii Germ. Wermuth-Zweiglein vid. Absinthii Herbam.

Scops, est nomen Avis. vid. *Aldrov.* Libro 8. Ornithol. cap. 4.

Scorax, est Gummi Olivæ. *Mart. Rul. & Johns.*

Scorbutica, sunt Medicamenta acidum temperantia & Diaphoresin procurantia, quibus Scorbutus medetur. Germ. Scharbocks-Mittel. *Lex. Blanc.*

Scordilium seu *Scorbium* & *Scordium* Germ. Lachen Knoblauch vid. Herbas.

Scordolosarum, est Assa fœtida. Germ. Teuffels Koth.

Scoriæ, propriè dicunt. Sordes Metallorũ Fæces vel Recremẽta eorũ. *Gal.* L. de S. F. *Diosc.* L. 5. c. 94. 97 & 101 Scoriarũ ☽ ti, ♂ ri. ♄ bi virtutes explicat. *Mart. Rul.* Scoriã vocat Recremẽtũ illud, quod in prima corruptione ad substantiã ☿ rii non pertinet. *Basil.* quoq; d. l. c. 21. de Scoriis Metallorum tractavit. *Helmont.*

Scorias quoque vocavit *Stercus* five *Excrementum liquidum* □ *næ* : de Lithiaf. cap. 4. n. 21. & cap. 6. n. 16.

Scorith, id eft Sulphur. ♁. Germ. Schwefel. *Mart. Rul. & Johnfonus.*

Scordiana, Scorodiana, Scordionia, Salvia Bofci, eft Salvia fylveftris Germ. Wilde Salben vid. Herbas.

Scorodon id eft Allium Germ. Knoblauch vid. Rad. Alii.

Scorpæna, Scorpis, eft nomen Pifcis à Scorpio diftincti; cujus Hiftoriam cum Ufu tradidit *Aldrov.* L. 2. de Pifc. cap. 27.

Scorpiaca, epitheton eft Antidoti cujusdam, quæ ictibus Scorpionum medetur. apud *Galen.* L. 2. de Antidot cap. 12.

Scorpio & *Scorpius* Germ. Scorpion / eft Animalculum venenofum, cujus Cauda femper in ictu eft, de quo præparantur Oleum Scorpionum fimplex & compofitum. Plura legenda funt apud *Aldrov. Schæder. Frid. Hoffmannum* & *alios*. Sign. ♏, ♏, ♏.

Scorpio Caudatus apud Chymicos eft ☽ tum vivum.

Scorpius Conftrictus apud Chymicos dicitur Ferrum præparatum ♂. præparat. Germ. Präparirt Eifen. *Mart. Ruland. & Johnfon.*

Scorzonera Germ. Schlangen Mordt. vid. Rad.

Scriptulus eft Pondus tertiæ partis Drachmæ vel XX. Granorum v. Scrupulus. Sign. ℈, ℈, ℈.

Scropha, idem eft quod *Sus* fœmina, Porcus Germ. Ein Schwein.

Scrophularia Major, Millemorbia vid. Radices Germ. Braun-Wurtzel.

Scrophularia feu *Scrofularia minor, Chelidonium minus* Germ. Schor-Bocks-Kraut. vid. Herb. Chelidon. min.

Scrupulus, Scriptulus & *Scripulus*, eft tertia pars Drachmæ. Continet Scrupulus gr. XX. feu Obulos duos vid. Gramma. Sign. ℈β, ℈, ℈.

Scuma, idem quod *Squama. Dorn. Mart. Rul. & Johnf.*

Scuta Tabeſi, id eft Teftudo. *Mart. Rul. & Johnfonus.*

Scutum, eft Emplaftrum, Scutum referens, quod Stomacho, Cordi, aliisvè Locis applicatur. Germ. Ein Schild oder Stärck-Pflafter.

Scybelites, nomen Vini vel potius Mufti, quod fua fponte ex Uvis paffis extillat, utpote Vinum ultrò effundentibus, *Aët.* Libro 9. Cap. 24. fuit è genere Protroporum, & à *Gal.* aliquoties laudatur. vid. *Lind.* Ex: X. §. 179.

Scylacion, vocatur quoddam Collyrium à *Galen.* & *Aëtio* præfcriptum, fed diverfimodè, notante *Gorræo.*

Scylla, Scilla fivè *Squilla* & *Schinus.* Germ. Meer-Zwiebel vid. Rad. Scyllæ.

Scyphus, idem quod Cyathus Poculi genus, olim ligneus, tefte *Langio*, l. 1. ep. 29. vide Cyathus. Cireorum Scyphorum duodecim fit mentio apud *Galen.* Lib. de Opt. Sect. cap. 14.

Scyri Nicandri Radix, Erythrodanum vid. Rad. Rubiæ Tinctor. Germ. Färber-Röthe.

Scytale, appellatur Serpentis fpecies : cujus Hiftoriam & Veneni naturam, defcripfit *Aldrov.* Lib. 1. Hift. ferp. & Drac. c. 9.

Scythica, Sylitra, Regulitia, Libyeftafum, Eutiglycea, Rad. dulcis vid. Rad. Liquiritiæ Germ. Süß Holtz.

Scytos, Corium fignificat in genere, quamvis *Gal.* reftrinxiffe videatur ad Capitis Cutem, vel ea, quæ funt inter Cervicem & Tendines. &c.

Seb id eft Aurum. ☉ Goldt & Alumen O. Germ. Allaun. *Johnf.* dicitur Sed. *Mart. Rul.* loco Sed, pofuit Sel.

Seb, Immaturi Coloris, eft Scabiofus *Johnfonus. Mart. Rulandus* verò fcripfit *seb Immutati Coloris*, id eft, Scabiofus.

Sebaſton, Pruna pectoralia nigra, Germ. Schwartze Bruſt-Beer vid. Sebeften.

Seberius, vocatur Fructus Mandragoræ. Germ. Allraun.

Sebeſten, Sebeſtena, *Sebaſton, Pruna, Pruneola pectoralia nigra, Serica nigra, Pruna* Sebeſtena, *Myxa, Myxaria & Myxi.* Germ. Sebeften oder Schwartze Bruſt-

Beerlein. In Syria ac Ægypto proveniunt, unde ad nos in Germaniam advehuntur.

Sebetum, i. e. Anethum. Germ. Dillkraut.

Sebum, seu *Sevum*, dicitur oleosa & pinguis Substantia, Adipe siccior, & magis concreta compactaque, &c. vid. Sevum.

Secale, Frumenti genus, nobis hodie quàm optimè notum; cum Panis quotidianus ex eo parari soleat: Vilior Panis est triticeo, aut è Zea parato. Vocatur & Siligo, Rogga, item Secla.

Secretum, est Res secreta, vel Arcanum. vid. Arcanum.

Sectacroa, idem quod Flos Sectarum, & denotat Florem Nucis Moschatæ. *Dorn. in Lex.*

Secundinæ præparatio, abluantur Secundinæ Fœminæ primiparæ, optimè cum Vino albo, exsiccentur citò, & ☿ sentur. Detur ad. ℥j in Epilepsia, Utero strangulato, in Partu difficili &c.

Secus, id est Aurum. ☉. Germ. Gold. *Matth. Rul. & Johns.*

Sedaff, id est Concha marina. Germ. Meer-Schnecke.

Sedativa, Medicamenta sunt, ut Mitigativa dolorum, Quietem Ægris adferentia, simul Curativa & Sanativa. *Mart. Rul.*

Sedem, est Vas. *Johnsonus in Lex.* 2. fol. 7.

Seden, *Sednia* & *Segax*, est Sanguis Draconis. *Mart. Rul. & Johns.*

Sedenegi dicitur Lapis Hæmatites, ut est apud *Libav. Apoc. Herm. part. prim.* cap. 2. Tom. II. Oper. p. 232.

Sedbe, id est Cynabrium. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Sediman, i. e. Urina. ⊡. Germ. Urin.

Sedma, *Scedune*, *Sedune*, *Sendanegi*, *Sendanegum*, est Hæmatites. *Mart. Rul.* & *Johnson.*

Sednia, *Sedina*, *Seden* & *Segax*, est Sanguis Draconis. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Sedum Agreste, *Aizoon Agrion*, vid. Crassula major, Germ. Knaben-Kraut.

Sedum marinum, est Aloës. Germ. Bitter Aloe.

Sedum majus & *minus*, vid. Sempervivum majus & minus. Germ. Groß und kleine Hauß-Wurtzel.

Segax, *Sedina*, *Seden* & *Sednia*, est Sanguis Draconis. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Seges, dicitur vel de Frugibus, vel de Arvo, in quo Fruges coluntur.

Segith, *sagith* & *sernech*, id est *Vitriolum* ⊕. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Segregatio, in genere etiam Sequestratio dicitur, est ut non confluunt Resoluta ut Colliquabilia, sed quælibet pars separatim tenetur, estque etiam Distractio & Extractio, & Segregatio. *Mart. Rul. & Johnsonus.* Dicitur etiam Dissolutio & Separatio.

Sel, id est Sambucus. Germ. Holder/ oder Holunder. *Mars Rul.* & *Johns.*

Selachos, dicitur Piscium genus Cartilagineum, cui Cartilago Cutis loco est, veluti Squatina, Pastinaca, Raja, *Galen.* lib. 3. cap. 36

Selatus, *Satir*, *Saic*, *Solat*, id est Argentum vivum ☿. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Seldonium, *Alkali*, quid *Paracels.* propriè vocet, non constat. Hinc sine dubio *Dorn.* in Dictionario *Paracels.* omisit. Intelligit verò rem in Liquore facile solubilem & Tincturam emittentem, uti patet Paragraph. Lib. 3. cap. 2. §. 4.

Selekusi, i. e. Spuma Lunæ vel Talcum. Germ. Talck. *sylvat.* p. 177.

Seleniacon, nomen est, quod Lunæ sacratum & dicatum fuerit, Viginti octo Medicamentorum Misturâ constans, quot nempe diebus Luna cursum menstruum peragit. *Gorræus* ex *Aëtio* & *Æginet.* lib. 7. cap. 22. &c.

Selenites & *selenitis Lapis*, vid. Lapis selenites.

Seleucidæ, vocantur Aviculæ in Asia frequentes, quæ jugiter Locustas edunt, easque celeriter excernunt. *Galen.* lib. 6. Locust. Aff. cap. 3. Pro fabulosis habet *Aldrov.* Lib. 10. Ornith. cap. 5. &c.

Selibra, est Libræ Dimidia Pars, sive Unicæ sex ℥vj. *Gal.* Libro 1. de C. M. P. G. cap. 4.

Selinites, epitheton Vini medicati, ex *S*emine Apii, quod Selinon vocatur, parati. *Dioscord.* Lib. 5. cap. 74. *Gorr.*

Selinitis est Lunaria Germ. Mon-Kraut. vid. Herbas.

Selino Italorum vid. Apium palustre.

Selinon Cepæom seu *Selinum Cepæum* vid. Apium hortense.

Selinophyllon, Tricophyes Apulei, Calliphyllon Hippocratis, Adiantum & *Amiantum Apulei, Herba Capillaris* vid. Trichomanes, Germ. Wieder-Todt.

Selinusia, epitheton Terræ, haud dubie à loco, quæ cum Chia Terra, inter optima refertur Remedia, contrà Ambusta. *Gal.* Libro 9. de S. Fac. §. de Samia Terra.

Selsas id est Filix. Germ. Fahren. *Mart. Rul. & Johns.*

Sem: ità à Medicis præscript. notat semper Semen legendum esse; aliquando etiam Semis vel Semissis legend. est.

Semen in Officinis minutiores Plantarum Fructus denotat, ex quibus simile nasci potest. *Lex Blancardi.*

Semen, Chymici quoque & Metallurgi, ad suos Labores transtulerunt *Spermatis* & *Seminis* vocabula. Ità Aurum fieri dicitur ex ☉ri *Semine*, Semen appellando vim prolificam. Est enim indita cuique rei naturali virtus quædam, ut se propaget. *Th. Chym.* Vol. II. pag. 344. Adde *Libav.* Th. II. Oper. pag. 342. in opere Lapidis Philosophici, interdum *unum*, interdum *duplex Semen* proponitur. In hoc tamen conveniunt, quod ☿rius Philosophorum dicatur *semen*, aliquando tamen cum limitatione, fœmininum, ad differentiam masculini; quod est ☉rum, in calcem purissimam redactum. *Th. Chym.* Vol. IV. pag. 401. & alibi. Plura de Semine quære in Indice VI. Voluminum. *Semen Veneris* dicitur *S*quama Æris.

SEMINA.

Semen Absynthii Alexandrini, Judaici, seu *santonici*, *Ægyptiaci, Gallici*, dicitur & *Semen Cinæ* sive *Cynæ*, *semen Sanctum* & *Santonicum* & *Sementiæ*, *Semen lumbricorum*, *sonentiæ* & *Zedoariæ*. Itemq; dicitur *Hagiospermus*, *Semen Santonicum*. Germ. Wurm-Samen / Zitwer-Samen. Semen è Sinarum Regione ultra extremas Indiæ Oras & inde ad nos, ex Alexandria Ægypti ac aliis meridionalibus Locis, adfertur. Eligendum magnum & odoratissimum non pulverulentum.

Semen Accipitrinæ vid. Semen Sophiæ Germ. Well-Samen.

Semen Acetosæ majoris, *pratensis sylvestris* seu *Oxalidis*. Germ. Ampffer-Kraut-Samen und Sauer Ampffer-Samen. Nascitur in Pratis & hortis.

Semen Agni Casti, Lecristici, Amictomiani, Lygi, Agoni, Tridactyli, Arboris Casti, Salicis Alexandrinæ, Amerinæ, vel *Marinæ*, *Semen Eleagni, Viticis* & *Piperis Monachorum*, *Piper agreste*, *Piper Eunuchorum* & *Monachorum*, *Arboris Castæ* & *Salicis Marinæ*, Germ. Schaaff Mülben-Samen / Keusch-Baum und Keusch Lamb-Samen / Abrahams Baum-Samen / Kloster und Münchs-Pfeffer / Altseim-oder Borst-Samen. Nascitur in fluminum ripis, asperisque Locis ac torrentium alveis.

Semen Alkekengi seu *Halicacabi, Saxifragæ rubræ, Solani Halicacabini, Solani rubei, solani vesicarii, Semen* seu *Baccæ Solatri rubei*, *Baccæ vesicariæ*, *Physalides, Cerasa Judæorum* & *Cerasa Terræ*, Germ. Juden-Kirschen / Boborellen / Schlutten / Juden Döcklein / Winter Kirschen und rother Nacht-Schatten-Samen / Erdt-Kirschen / Stein-Kirschen / Juden Hüthlein / rothe Schlutten. Crescit in Vineis, colitur etiam in Hortis.

Semen Althææ, Bismalvæ, Ibisci, Malvæ visci, Malvæ palustris. Germ. Eibisch oder Ibisch-Kraut-Samen / Heyl-Wurtzel oder Hülff-Wurtzel-Samen und wilde Pappeln-Samen. Crescit Locis humidis.

Semen Amaraci vid. Semen Majoranæ. Germ. Majoran-Samen.

Semen Amaranthi, Floris Amoris, vid. Flores Amaranthi.

Semen Ameos seu *Ammeos, Ammi Cretici* vel *veri s: Amios, Cumini Æthyopici* & *Cymini Regii* & *Ammioselini, Ammii veri, Cumini Alexandrini, Ammii Cretici*, Germ. Ammey-Samen oder Cretischer Ammey-Samen. Advehitur ad nos ex Alexandria Ægypti Venetias in Germaniam. Spectat ad numerum 4. Seminum Calidorum minorum.

Semen Amomi, quid propriè sit, multæ & variæ de eo sunt sententiæ, Semen quidē prostat in Officinis, quod ab Oriente defertur, censetur verò esse *ion, Sison* vel *Sinon Dioscoridis*. Transportatur ex India *Amomum Racemosum* dictum. Quidam Authores substituunt Cardamomum maius, Cubebas, Baccas Juniperi. De hoc legatur *Bauhinus*, *Nicolaus* Medicus Veronensis, *Franciscus Pona* &c. Spectat ad numerum 4. Seminum Calidorum minorum.

Semen Amomi Dioscoridis est Piper *Matth.*

Semen Anethi hortensis. Germ. Düll oder Düllen-Samen / Kümmerling-Kraut-Samen. Seritur in Hortis.

Semen Angelicæ, Costi Nigri, Angelicæ montanæ. Germ. Angeliken-Samen / H. Geist-Wurtzel-Samen/Engel-Wurtzel und Brust-Wurtzel-Samen. Crescit in montibus Helvetiis, ex quibus in copia affertur.

Semen Anguriæ vide Semen Citrulli.

Semen Anisi & *Anesi, Aniteti, Cymini dulcis*. Germ. Aniß-Samen / Eniß-Samen ex Italia, Bambe ga & aliis Locis advehitur. Spectat ad numerum 4. Seminum Calidorum Majorum.

Semen Antheræ Liliorum alborum, Germ. Das gelbe Sämlein in der weissen Lilien/ vid. Flores Liliorum alborum.

Semen Antheræ Rosarum rubrarum, Germ. Das Sämlein in der rothen Rosen/ vid Flor: Rosarum rubrarum.

Semen Anthos seu Rorismarini vid. Flor. s. Herb. Rorismarini.

Semen Apii Alexandrini, Oleris Atri seu *Olusatri* Germ. Alexandrinischer Peterlein-Samen.

Semen Apii Macedonici seu *Saxatilis*, vid. Sem. Petroselini Macedonici Germ. Macedonischer Peterlein-Samen.

Semen Apii Montani seu *Oreoselini* vid. Semen Petroselini Montani Germ. Berg Peterlein-Samen.

Semen Apii Hortensis vid. Semen Petroselini vulgaris Germ. Petersilien-Samen.

Semen Apii palustris seu *Officinalis, Apii vulgaris* seu *Eleoselini*. Germ. Eppich-Samen / Wasser Peterlein-Samen / Wasser-Morellen / Wasser Eppich und Wasser Marck Samen / Braun Peterlein-Samen / Nascitur in humidis & Seritur in Hortis. Spectat ad numerum Seminum 4. Calidorum minorum.

Semen Apii sativi vel *veri* vid. Semen Petroselini Germ. Petersilien-Samen.

Semen Aquilegiæ seu *Aquilejæ* & *Aquilinæ hortensis* & *silvestris*, Germ. Agley-und Ackeley-Samen. Diversæ reperiuntur species Florum colore vel plenitudine. Seritur in Hortis, spontè tamen nascitur in Pratis uliginosis, Montibus sylvosis & inter Saxa & Fruteta.

Semen Asparragi, Aspharagi & *Sparagi domestici*, seu *hortensis* vel *sativi*. Germ. Spargen-Samen oder Corallen-Kraut-Samen; Seritur in Hortis, gaudetque arundinetis & Locis petrosis.

Semen Atriplicis vid. Herb. Atriplicis, Germ. Milten.

Semen Avenæ vel *Semen Bromi* Germ. Haber Colitur in Campis.

Semen Aurantiorum, Mali Arantiæ sive *Mali Aurantiæ, aurei Mali*, Mali *Arangiæ* seu Mali *Nerantiæ*. Germ. Pomerantzen-Kern. Ex Gallia Hispania & Italia ad nos apportatur.

Semen Balænarum seu *Ceti* Germ. Bald-Rath / Wall-Rath. vid. *Sperma* Ceti.

Semen Bardanæ seu *Lappæ majoris, Personariæ* seu *Personatæ majoris*, *Semen*

Arcii

Arcii. Germ. Groß-Kletten-Samen/ Groß-Docken-Kraut-Samen. Crescit Locis udis juxta flumina & similia.

Semen Basilici, Ocimi seu *Ocymi, Semen Herbæ Basilicæ,* seu *Herbæ* Regiæ, *Bacharis Germanicæ, Ocimi magni, Ocimi medii vulgaris.* Germ. Basilien Samen. Colitur in Hortis.

Semen Bauciæ seu *Dauci sylvestris.* vid. Semen Pastinacæ Sylvestris.

Semen Berberum, Berberum Dumetorum, Oxyacanthæ, vel *Oxyacanthi, Crespini fructus, semen spinæ acidæ* vel *Sanctæ.* Germ. Sawerach / Sawerdorn / Peisselbeer / Erbselen und Wein-Näglein-Samen. vide Acini seu Arilli. Fruticat in sepibus, frutetis montosis locis siccis & ▽ sis &c.

Semen Bismalvæ, Ibisci, Malvæ visci. vid. Semen Altheæ.

Semen Bombasi & *Bombacis, Coti* & *Cotti, Gossypii, Lanæ Xyli, Gossypii frutescentis Semine albo,* est Semen arbusculæ exoticæ ferentis fructus instar nucis crinitæ, in qua Semen latitat lanugine mollissimâ involutum. Seritur in Creta, Cypro, & Sicilia; quin & in Apulia aliisque Regionibus nascitur. Germ. Baum-Wollen-Nüßlein oder Wall-Körner-Samen. vid. Gossypium.

Semen Borraginis, Buglosi latifolii, Buglosi veri, Buglossæ urbanæ. Germ. Borrabi / Borragen / Borras / oder Borretsch-Samen. Crescit ut plurimum in Hortis, tum quoque Locis incultis.

Semen Brasicæ. vide Semen Caulium, Germ. Köhl-Kraut-Samen.

Semen Brusci, vide Radices Brusci seu Rusci.

Semen Buniadis. vide Semen Napi. Germ. Steck-Rüb-Samen.

Semen Canabis & *Cannabis* seu *Cannapi, Cannabis majoris* seu *Sativa.* Germ. Hanff-Samen oder Hanff-Körner: colitur in Agris.

Semen Cardui benedicti seu *Sancti, Attractilis* seu *Cnici sylvestris alterius Theophrasti, Cnici supini.* Germ. Cardobenedicten oder gesegneten Distel-Samen / Spinnen Distel und Dorn-Distel-Samen / colitur in Agris & Hortis.

Semen Cardui Mariæ seu *Cardui lactei* & *spinæ albæ hortensis, Cardui albis maculis notati vulgaris, Cardui albi* & *Chamæleen Brunf. Cardui* Mariani, *Cardui Leucographi,* Germ. Marien Distel / Vehe-Distel / Frauen-Distel-Samen / Weg-Distel und Stech-Distel-Samen. Seritur in Hortis & sæpius crescit in Locis incultis.

Semen Cari, Carei, Carvi, Cumini pratensis, Carvi Officinarum, Sem. Carii, Carnabadii Simeonis Sethi, Careosemen. Germ. Wiesen-Kümmel / Fisch-Kümmel / Feld-Kümmel und Weg-Kümmel / Matten-Kümmel. Nascitur in Pratis & collibus uliginosis. Spectat ad numerum 4. seminum calidorum majorum.

Semen Carthami, Cnici seu *Cneci, Cnici sativi* seu *vulgaris* vel *urbani, Cnici flore Croceo, Croci sylvestris.* Germ. Wilder Saffran-Samen / Saffler / Safflor und Garten Saffran-Samen / Colitur in Hortis Galliæ, Germaniæ, Italiæ & aliis Locis.

Semen Cataputiæ majoris seu *Ricini vulgaris* & *Cici manus* & *Palmæ Christi, Granum regium majus, Alkarva, Cherva, Semen seselis Cyprii, Pentadactyli, Seseli agrestis.* Germ. Wund-Baum-Körner / Große Treib-Körner / Creutz-Baum-Körner / Mollen-Kraut-Körner. Colitur in Hortis, tum ob raritatem, tum ob Talpas, quæ ejus præsentiam fugere dicuntur. Potenter bilem & pituitam per superiora & inferiora pellit. Dosis nucleorum Num. XII. plus, minusvè, rarissimi itidem usus est.

Semen Cataputiæ maximæ seu *Ricini Americani.* vide Grana Tigliæ seu Tilli. Purgier-Körner oder Bohnen.

Semen Cataputiæ minoris, Lathyridis, Esulæ Vulpinæ, Granum Regium minus, Germ. Spring-Körner / kleine Treib-Körner. Recensetur inter genera Tithymallorum, utpote tota candido & lacteo succo turgens. Colitur in Hortis. Purgat cum violentia per secessum & vomitum humores biliosos & serosos. Dosis à baccis Num. VI. ad XII.

Semen

Semen Cataputiæ maximæ seu *Ricini Americani*. vide Grana Tigliæ seu Tilli. Purgier-Körner oder Bohnen.

Semen Cataputiæ minoris, Lathyridis, Esulæ Vulpinæ, Granum Regium minus, Germ. Spring-Körner/kleine Treib-Körner. Recensetur inter genera Tithymallorum, utpote tota candido & lacteo Succo turgens. Colitur in Hortis. Purgat cum violentia per Secessum & Vomitum, humores biliosos & serosos. Dosos à Baccis N. VI. ad XII.

Semen Caulium sive *Brassicæ, Brassicæ candidæ, hortensis, lævis, primæ, sativæ, vulgaris*. Germ. Kohl Kraut-Samen. Colitur in Agris & Hortis.

Semen Cepæ seu *Cepe, Cepæ albæ, rotundæ, rubræ sativæ, vulgaris*. Germ. Zwibel-Samen. Colitur in Agris & Hortis.

Semen Cerasorum, Nuclei excorticati, sive sint acidorum, amarorũ sive dulcium Cerasorum. Germ. Kirschen-Kern. Coluntur in Hortis & aliis Locis.

Semen Cerefolii, Cerefylli, Cerifolii vel *Gingidii, Chærophylli sativi* & *vulgaris*. Germ. Kerbel/Körbel und Körffel-Samen. Seritur in Hortis.

Semen Ceti seu *Balenarum* vid. Sperma Ceti. Germ. Baldt-Rath.

Semen Chermes. vid. Grana Kermes. Germ. Schorbock Beer.

Semen Ciceris rubri sativi, interdùm *albi* substituitur. Germ. Rothe Kichern oder Cicer-Erbsen. Crescunt Bambergæ in magna copia, pingue solum & nigrum amat.

Semen Cichorii sivè *Cichoriæ Domesticæ, Hortensis, Sativæ*, sive *Latioris folii, Cichorii latifolii sativi, seris sativæ, Cichorii sativi albi, Taraxaci Arabici* Germ. Weisser Weg Weiß und Wegwarten-Samen; Colitur in Hortis.

Semen Cinæ, vide Semen Absinthii Alexandrini, Germ. Wurmb-Samen.

Semen Citri, Mali Citrei, Citriæ malæ, Citromalæ, Mali Medici Sem. Citrei Mali, Cedromeli, Mali Assyrii, mali Hesperii, Cochymeli, Germ. Citronen Kern. Est semen fructûs Arboris exoticæ per totum annum virentis, fructumque tenellum cum maturescente simul ferens. Seruntur tanquam exotica in Hortis nostris, & advehuntur ex Gallia, Hispania & Italia.

Semen Citrulli sive *Anguriæ, Melanum Indorum*, species Cucumeris est, fructu rotundo, quo reliquas Cucumeris species, quoad magnitudinem exuperat. Germ. Angurien oder Citrullen-Samen oder Kern. Advehitur ex Italia, seriturque in Hortis & Viridariis. Annumeratur Seminibus Quatuor frigidis majoribus.

Semen Cnici sativi. vid. Semen Carthami. Germ. Wilder Saffran-Samen.

Semen Cocognidii, Coccognidii, Grana Gnidia vocatur fructus Laureolæ sivè Mezerei. Dicitur & *Chamælæa Germanica* seu *Mezereon Germanicum, Thimelæa, Laureola* folio deciduo flore purpureo. Germ. Kellers Halß. Foliorum ac Corticum præparatorum à Gr. viij ad Gr. xv. Granorum à N. VI. ad. XV. assumuntur. Nominatur quoque *Piper montanum*. Crescit in Sylvis ▽sis & apportatur à Roma, Pisa & Neapoli &c. vid. Cort. Mezerei.

Semen Coculi. vid. Coculi Indi. Germ. Kockels Körner.

Semen Colocynthidis. vid. Colocynthis. Germ. Coloquinthen.

Semen Coriandri majoris, Coriani & *Corii, Pisi cordati*. Germ. Coriander/Coliander/Wantzen-Dill/Wandt-Läuß. In Italia nascitur sponte in Campis & inter segetes. In Germania verò seritur in Agris & Hortis.

Semen Cucumeris Antiquorum. vide Semen Melonum.

Semen Cucumeris esculenti, sativi, vulgaris. Germ. Cucumer-Kern. Seritur in Campestribus & Hortis spectat ad numerum Seminum Quatuor frigidorum majorum.

Semen Cucurbitæ sativæ, Sem. Cucurbitæ Camerariæ, Cucurbitæ perticalis etsi variant magnitudine, colore, figura; conveniunt tamen natura & viribus. Germ. Kürbis-Kern. Spectat etiam ad numerum Quatuor Seminum frigidorum majorum. Seritur in Hortis.

Semen Cumini Æthyopici. vide Semen Ameos.

Semen *Cumini sativi, Cumini Officinalis, Cumini Semine longiore, Cumini domestici, Cumini Romani, Cymini.* Germ. Kümmich/Kümmel/Römischer-Kümmel/Pfeffer-Kümmel/Kram-Kümmel und Garten-Kümmel. Spectat ad numerum Seminum 4. Calidorum majorum.

Semen Cyami seu *Fabarum.* Germ. Bohnen. vid. Sem. Fabarum.

Semen Cydoneorum, Cotoneorum, mali Cotoneæ majoris & *minoris*, Germ. Kütten oder Quitten-Kern. Cultis gaudet, frigidis & humidis & convalles amat, coliturque in Hortis.

Semen Cynæ. vid. Semen Absinthii Alexandrini & Domestici.

Semen Cynosbati, colligitur ex fructu Rosarum maturo. Germ. Arß-Kützeln oder Hahn-Butten-Samen. Crescit in campestribus juxta vias vel inter sepes, itemque in Hortis.

Semen seu *Ossa Dactylorum.* vide Dactyli. Germ. Datteln.

Semen Dauci Cretici seu *Cretensis, Dauci veri Dioscoridis, Dauci foliis Anethi* seu *Fœniculi, Seseli Cretici, Tordylion Cordi.* Germ. Candischer oder Cretischer Mohren-Kümmel/auch Cretischer Vögel-Nest Samen. Nascitur in Insula Creta, unde nomen quoque habet, tum quoque in Italia. In Germania verò cum aliis peregrinis in Hortis colitur. Spectat ad numerum Seminum 4. Calidorum minorum.

Semen Dauci Nostratis. vid. Semen Pastinacæ sylvestris.

Semen Ebuli seu *Sambuci agrestis* vel *humilis, Acini* seu *Arilli, Chamæactes.* Germ. Attich/Heylunder/Nieder-Holder und Acker-Holder-Samen. vid. Acini seu Arilli. Ebulus differt à Sambuco, quod Sambucus arborescat, Ebulus verò herbaceo generi accedat.

Semen Endiviæ albæ, majoris, sativæ, vulgaris, Intubi seu *Intybi latifolii, majoris, sativi, vulgaris, Seris domesticæ latifoliæ.* Interdum *Semen Scariolæ* seu *Endiviæ minoris* substituitur. Germ. Endivien Samen. In Hortis colitur. Spectat ad numerum Seminum 4. Frigidorum minorum.

Semen Erucæ seu *Erucæ sativæ* vel *Erraticæ*, seu *Euromi, Ruculæ Marinæ majoris, Erucæ, Latifoliæ albæ sativæ, Sinapi hortensis, Erucæ majoris, hortensis, Latifoliæ*, Germ. Weisser Senff/Raucken. Semen Erucæ hortensis Officinalis est. Seritur in Hortis, gaudet arido solo, adeò ut in Muris quoque nascatur.

Semen Ervi. vid. Semen Orobi. Germ. Erven.

Semen Erysimi vulgaris, Verbenæ fœminæ, Sinapi 7. Herbæ Sophiæ Chyrurgorum. Germ. Hederich/wilder oder Weg-Senff Samen. Crescit juxta vias, urbes, rudera, hortosque.

Semen sive *Faba major, sativa, vulgaris, Boona* sive *Phaselus major, Cyamus, Faba hortensis.* Germ. Bohnen. Seritur in Hortis.

Semen Fœniculi seu *Marathri, Fœniculi nostri vulgaris Hippomarathri.* Germ. Fenchel Samen. Seritur Vere ineunte, in Locis apricis & modicè saxosis, spectat ad numerum Seminum 4. Calidorum majorum.

Semen Fœniculi Cretici seu *Italici semine oblongo.* Cretischer oder Italiänischer Fenchel-Samen. Crescit in Insula Creta seu Italia, ex quibus advehitur.

Semen Fœniculi marini. Germ. Meer Fenchel/Bacillen und See-Peterlein. Vocatur etiam *Creta marina Off. Crethanus, Crethamus.*

Semen Fœnigræci seu *Fœnugræci*, vel *Trifolii Græci* & *Fœnogræci, Semen Aegocerotis, Carpbi, Siliciæ, Siliculæ.* Germ. Foenum Græcum/Bocks oder Kühe-Horn-Samen/Griechisch Heu oder Klee-Samen. Seritur multis in Locis.

Semen Fraxini, Linguæ avis, Fraxini excelsioris & *non humiloris, Semen Orneoglossi, Semen Ligni Guajaci Germanici.* Germ. Eschern/Eschen-Baum/Stein-Eschen/Brandt-Eschen und Wundt-Holtz-Samen. Provenit in altis tenebrosis & humectis sylvis, nonnunquam & in lapidosis quibusdam agrorum limitibus.

Semen

Semen Fumariæ. vid. Herb. Fumariæ. Germ. Erdt-Rauch.
Semen Galegæ. vid. Herb. Galegæ. Germ. Geiß-Rauthen.
Semen Genistæ. vid. Flor. Genistæ. Germ. Gnister-Blumen.
Semen Gossipii. vid. Semen Bombacis.
Semen Granatorum. vid. Granata seu Cort. Granatorum.
Semen Halicacabi. vid. Semen Alkekengi.
Semen seu *Baccæ Hederæ Arboreæ.* vid. Herb. Hederæ Arbor.
Semen Hellebori nigri. vid. Radices Hellebori nigri.
Semen Hordei Hyemalis, Hordei majoris, Hordei polystichi hyberni, Germ. Gersten. Seritur ubique in Agris.
Semen Horminii. vid. Herb. Hormini s. Orminii.
Semen Hyoscyami seu *Dioscyami albi, Jusquiami albi, Fabæ Suillæ*, vel *Porcinæ, Alterei, Herbæ Canicularis, Dentis caballini.* Germ. Bilsam-Kraut/Säu-Bonen Schlaff und Doll-Kraut-Samen/ Rinds-Wurtz oder Ziegeyner-Kraut-Samen. Crescit incultis in Agrorum & Scorbium marginibus.
Semen Hyoscyami Peruviani. vid. Herb. Nicotianæ.
Semen Hyperici seu *Fugæ Dæmonum.* vid. Flores Hyperici. Germ. Eysop oder Hysop.
Semen Ibisci, Bismalvæ. vid. Semen Altheæ. Germ. Eybisch-Samen.
Semen Imperatoriæ. vid. Rad. Imperatoriæ seu Ostrucii.
Semen Lactucæ hortensis, capitatæ, crispæ, sativæ, vulgaris, Germ. Lattich Salat-Samen. Seritur in Hortis; spectat ad numerum Seminum 4. frigid. minorum.
Semen Lapathi acuti, vid. Radices Lapathi acuti.
Semen Lappæ majoris. vid. Radices seu Semen Bardanæ.
Semen Lathyridis. vid. Semen Cataputiæ minoris.
Semen Lentium vulgar. Germ. Linsen. Seruntur ubique in Agris. Dicuntur & *Lenticulæ* & *Phaci.*
Semen Levistici Cretici. vid. Semen Seseleos Massiliensis.
Semen Levistici vulgaris, Seseleos Officinalis, silphii, Laserpitii, Laserpitii Europi seu *Germanici, Hipposelini* & *Pseudo-ligustici vulgaris sativi, Smyrnii, Lacunæ.* Germ. Lieb-Stöckel-Samen/Badt-Kraut oder Säu-Kraut-Samen. Colitur in Hortis.
Semen Limonum seu *Citriæ malæ minoris.* Germ. Limonen-Kern. Seritur tanquam exoticum in Hortis nostris & advehitur ex Gallia, Hispania & Italia.
Semen Linguæ avis. vide Semen Fraxini. Germ. Eschen-Baum-Samen.
Semen Lini sativi, cærulei vulgaris. Germ. Leim-Samen. Seritur passim in campis, attrito & stercorato solo.
Semen Lumbricorum, Cynæ seu *Zinæ.* Germ. Wurm-Samen. vid. Sem. Absinthii Alexandrini.
Semen Lupinorum Flore albo, vocatur etiam *Acortinus*, Germ. Türckischer Beyl-Samen/Feng-Bonen/Wick-Bonen/und Wolffs-Aich-Bonen. Gaudet sabulosa & calidiore ♁ra.
Semen Lycopodii, Musci terrestris, Pedis Leonini, Pedis Lupi, Musci terrestris Clavati & *Larina musci.* Germ. Babe-Lapp/ St. Johannis-Gürtel/ Gürtel-Kraut/ Neun-Heyl/ Teuffels-Klau/ Trudten-Fuß und Löwen-Fuß-Samen. Crescit in Sylvis desertis ac miricetis & montibus quibusdam.
Semen Majoranæ seu *Amaraci* vel *Sampsuchii, Amaraci* seu *Majoranæ majoris, sylvestris* seu *vulgaris, Majoranæ sativæ, latifoliæ vulgaris, Tenuifoliæ vulgaris, Tenuifoliæ minoris.* Germ. Majoran/Maseran/ Masoran und Mayran-Samen. Seritur & fovetur diligenti cultura, gaudet stercorato humido & umbroso solo. His in Locis rarò maturatur, sed apportatur ex Gallia & Italia &c.
Semen Mali Punicæ. vid. Granata seu Cort. Granatorum.

Semen *Malvæ minoris, sylvestris, vulgaris, Malvæ sylvestris folio rotundo repentis pumilæ, Malvæ sylvestris folio sinuato.* Germ. Pappeln / Käß-Pappeln / Hasen-Pappeln / Roß-Pappeln und Gänß-Pappeln-Samen. Crescit passim incultum, gaudet solo pingui & humido.

Semen *Malvæ palustris.* vid. Semen Altheæ, Germ. Eybisch.

semen *Malvæ visci* . vide Semen Altheæ Samen.

Semen *Melanthii.* vid. Semen Nigellæ, Germ. Schwartzer-Kümmel.

Semen *Melissæ.* vid. Herb. Melissæ. Germ. Mutter-Kraut.

Semen *Melonum vulgar.* Semen *Peponum* seu *Melopeponum* , *Cucumeris Antiquorum.* Germ. Melonen-Kern. Spectat ad Semen in numero 4. Seminum frigidorum major. Loca insolata amat & benè subacta , colitur in Hortis.

Semen *Mespilorum* , *Mespilorum sylvestrium* s. *vulgarium, Lapides Mespilorum* , Germ. Mespel-Kern oder Mespel-Stein.

Semen *Milii semine albo* vel *luteo* , *Milii ☉ rei.* Germ. Hirschen : gaudet solo ♁nofo & humido.

Semen *Milii ☉ lis* seu *Lithospermi majoris erecti, Lithospermi minoris legitimi, Saxifragæ tertiæ, Milii ☉ lis sativi, Lithospermi arvensis, Gorgonii, Semen Leoninum,* vocatur etiam *Milium Soler*, à monte Soler, in quo copiosè crescit. Semen *Diospori*, Germ. Meer-Hirschen / Stein-Samen / Stein-Hirschen und Perlein-Hirschen. Crescit in Hortis, inter fruges incultum.

Semen *Minutum.* vid. Semen Sophiæ Germ. Will-Samen.

Semen *Musci* ▽ *restris.* vid. Semen Lycopodii. Germ. Lewen-Fuß-Samen.

Semen *Myrti* seu *Murti minoris, vulgaris, Tarentini.* Germ. Myrten Baum-Samen oder Myrten-Beer. Crescit in Regionibus calidis, Italiâ, Galliâ Narbonensi juxta Ripas Maris.

Semen *Napi sativi, usualis, sylvestris, Rapi sativi alterius, Napi veterum* , *Napi* , *Buniadis sativæ.* Germ. Steck-Rüben-Samen / Bordt Feldischer Rüb-Samen / Napen oder Napen / Baumholder oder Stickel-Rüb-Sammen. in agris colitur.

Semen *Nasturtii Alpini minimi.* vid. Semen Sophiæ Germ. Will-Samen.

Semen *Nasturtii arvensis.* vid. Semen Thlaspios.

Semen *Nasturtii hortensis vulgati.* Germ. Garten Kressen-Samen. Colitur in Hortis, Semen Cardami seu Gressionis.

Semen *Nasturtii sylvestris.* vid. Semen Thlaspios.

Semen *Nigellæ arvensis, Nigellæ flore candido minore simpl. Melanthii sativi, Nigellæ Romanæ odoratæ* , *Melanthii* , *Cumini nigri, Gith,* Germ. Schwartzer-Kümmel / Schwartzer Coriander / Narten-Kraut-Samen / Schabab-Samen. Seritur in Hortis, gaudet solo pingui.

Semen *Ocymi.* vid. Semen Basilici, Germ. Basilien-Samen.

Semen *Olus atri* seu *Oleris, atri* Germ. Alexandrinischer Peterlein-Samen. vid. Semen Petroselini Alexandrini.

Semen *Orobi* seu *Ervi* siliquis articulatis Sem. major. Germ. Ertern.

Semen *Oryzæ Italicæ, Hordeum Galaticum, Risum,* Germ. Reyß / Silber-Korn. Crescit in Gallia, Hispania, Italia, Sina, Sumatra & aliis Locis. vid. Oriza.

Semen *Orizæ minoris.* Germ. Himmel-Thau.

Semen *Ostrutii.* vid. Radices Imperatoriæ seu Ostrutii.

Semen *Paludapii.* vid. Semen Apii palustris, Germ. Wasser Peterlein Samen.

Semen *Papaveris albi hortensis* seu *sativi* , *Papav. sativi semine candido* , *Papaveris hortensis semine albo.* Germ. Weisser Mag-Samen / Oehl-Mag-Samen / Mayla / Weisser Morn-Samen. Seritur in Hortis.

Semen *Papaveris nigri* , *Semen Papaveris sativi nigri* , *Papaveris sativi semine atro, Papaveris hortensis semine nigro* , *sylvestris.* Germ. Schwartzer-Mag-Samen. Colitur in Hortis & agris.

Semen *Papaveris erratici*, vide Flores Papaveris erratici.

Semen seu *Baccæ Herbæ Paridis, Aconiti salutiferi* , *Solani tetraphylli, Solani quadri-*

drifolii bacciferi, Uvæ versæ, Uvæ lupinæ, Uvæ vulpinæ, Germ. Ein-Beer oder Wolffs Beer-Körner. Crescunt in sylvis umbrosis. Videantur Baccæ seu Herb. Paridis.

Semen P*astinacæ domesticæ* seu *sativæ*, *Dauci*, *Staphilyni altilis* & *hortensis vulgò Carotæ*, *Dauci domestici*, *Fiseris alterius*, P*astinacæ tenuifoliæ*, *sativæ radice alba* vel *lutea*. Germ. Gelber oder Weisser Mohren/oder Pastinachen-Samen. Colitur in Hortis.

Semen Pastinacæ sylvestris, *Baucia*, *Pastinacæ tenuifoliæ sylvestris*, *Dauci agrestris*, *Dauci Officinarum*, *Dauci vulgaris*, *Pastinacæ erraticæ*, *Staphilyni sylvestris*, *Pastinacæ 4*. Germ. Vogel-Nest-Samen. Crescit passim Locis compestribus siccis & ∴nosis.

semen Perfoliatæ arvensis, *Perfoliatæ vulgarissimæ*, *Perfoliatæ majoris*, *vulgaris flore luteo*, *folio umbilicato*. Germ. Durch Wachs-Samen / Bruch-Samen und Bruch-Wurtz Samen. Crescit in Locis sabulosis.

Semen seu *Nuclei Persicorum*, *Mali Persic*. Germ. Pfersing-Kern. Coluntur in Vinetis & Hortis, gaudent apricis.

Semen P*etroselini* A*lexandrini*, *Olus atri*, seu *Oleris atri*, Germ. Alexandrinischer Peterlein-Samen.

Semen Petroselini Macedonici, *Apii* Macedonici, *Apii saxatilis*, Germ. Macedonischer Peterlein-Samen/Stein Eppich und Stein Peterlein Samen. Ex Italia ad nos adfertur, Coliturque tanquam exoticum in Hortis nostris. Estque Semen Petroselini veri seu veterum.

Semen P*etroselini marini*, seu *Fœniculi marini*, vocatur & *Crithmum*, *Critamum*, *Crethmum*, *Crethmus*, *Herba* S. *Petri*, *Crethang marina*, *Batis* vel *Batis marina*, *Unguis Aquilæ*, Germ. Bacillen oder Meer Fenchel und Meer-Peterlein.

Semen Petroselini montani, seu *Oreoselini*, *Apii montani*, *Elaphoselini*, *Polychreston*. Germ. Berg-Peterlein-Berg Eppich/Hirsch-Peterlein und wilder Peterlein-Samen. Crescit in Locis montanis, sabulosis, ut & in Hortis.

Semen Petroselini vulgaris, *Apii hortensis*, P*etroselini hortensis*, *nativi*, *sativi*, *Apii*, *selini*, *Persilii*, *Oreselini*, Germ. Peterlein/ Petersilgen und Garten Eppich-Samen. Colitur in Hortis.

Semen Pimpinellæ Italicæ. vid. Radices Pimpinellæ.

Semen Pimpinellæ vulgaris sive *Germanicæ*, *Saxifragæ majoris*, *Bibinellæ*, *Tragoselini*, *Pimpinellæ Germanicæ*, *Pampinulæ*, *Bipenellæ*. Germ. Binellen/ Bibinellen/ Bibernellen/ Bocks und Stein-Peterlein-Samen. Gaudet solo pingui, sed inculto.

Semen seu *Nuclei Pini* seu *Pinearum*, *Coni Coccoli*, *Pini domestic.*, *Pini sativæ*, *Pini vulgatissimæ*, *Pini Italicæ*, *Nuclei strobili*. Germ. Pinien/ Krafft-Nüßlein / Zieber und Thannen-Nüßlein/Pignoli und Pinien-Kernlein. Præstant recentiores, pleni, albi, sicci, vitentur flavi aut pallidi, oleosi & rancidi. Sponte crescunt in Gallia, India & Italia, inde ad nos advehuntur. vid. Nux seu Nuces Pineæ.

Semen Plantaginis majoris & *minoris*, *Arnoglossi*, *Quinquenerviæ*, *Plantaginis latifoliæ incanæ*, *Plantaginis majoris*, *mediæ*, *angustifoliæ*, *lanceolatæ*, *longæ*. Germ. Breit und Spitzig Wegerig-Samen / Schaffs-Zungen und Ballen-Kraut-Samen. Crescit Locis herbosis.

Semen Pæoniæ, *Rosæ benedictæ*, *Rosæ Regiæ*. Germ. Gicht-Rosen-Körner / Freysam-Rosen/Pfingst-und gesegnete Rosen-Körner/Königs und Benigen Rosen-Körner. Coluntur in Hortis. vide Radices & Flores.

Semen P*orri communis capitati*, *domestici*, P*orri aritii vulgaris*. Germ. Schnit-Lauch-Samen. Gaudet solo pingui.

Semen P*artulacæ* seu P*orcellanæ*, P*ortulacæ domesticæ*. *hortensis*, *latifoliæ*, *sativæ*, *majoris*, Germ. Portzel-Wurtzel/ Gensel/Säu-Wurtzel und Bley-Kraut-Samen und Sauben Samen. Crescit Locis ∴sis & sabulosis. Spectat ad numerum *Seminum 4. frigidorum minorum*.

 Semen

Semen Psyllii, Pulicariæ Cordi seu *Herbæ Pulicaris, Conizæ minoris* Sem. *Cynoides, Cynocephali*, Germ. Psyllien-Kraut-Samen/ Flöhe-Kraut-Samen/ und Flöhe-Samen. Crescit spontè in Italia, locisque nonnullis Germaniæ.

Semen Ranarum est Sperma *R*anarum. Germ. Froschleich.

Semen Raparum seu *Raporum. Sem. Gongylis Gulsonii, Gongylidis*. Germ. Rüben-Samen. Colitur in Agris.

Semen Raphani communis, majoris, orbicularis, Raphani nigri, domestici, rotundi, magni, sativi, Radiculæ sativæ. Germ. Rettich-Samen. Seritur in Hortis, gaudet solo humido.

Semen Ricini Americani. vid. Grana Tigliæ seu Grana Tilli.

Semen Ricini. vide Semen Cataputiæ majoris.

Semen Rorismarini. vid. Flores seu Herb. Rorismarini.

Semen Rosarum. vid. Semen Antheræ & Cynosbathos, Rosarum seu Flor. Rosarum.

Semen Rumicis. vid. Radices Lapathi acuti. Germ. Grindt-Wurtzel.

Semen Rusci. vid. Radices Brusci seu *R*usci.

Semen Ruthæ seu *Pegani hortensis, latifoliæ* & *tenuifoliæ, majoris* sive *minoris*. Germ. Rauthen/ Wein-Rauthen/ Zaun-Rauthen und Todten-Kraut Samen. Gaudet solo arido ac calido.

Semen Salviæ majoris & *minoris, Salviæ latifoliæ, Salviæ minoris, Salviæ nobilis, angustifoliæ, Salviæ acutæ*. Germ. Salben-Samen / Creutz-Salben / Edel-Salben und spitzige Salben-Samen. Colitur in Hortis.

Semen seu *Acini Sambuci baccarum, Sambuci campestris, domesticæ, vulgaris*. Germ. Hollunder Beer-Samen. In Hortorum & Agrorum sepibus provenit. vid. Acini seu Arilli.

Semen Sanctum seu Santonicum vid. Semen Absinthii *Alex.*

Semen Sanguisorbæ. vid. Semen Pimpinellæ Italicæ.

Semen Santonicum seu *Cynæ*. vid. Sem. Absinthii *Alex.*

Semen Saturejæ. vid. Herb. Saturejæ. Germ. Gänß-Eysop.

Semen Saxifragræ albæ, Saxifragiæ, Saxifragiæ albæ tuberosa Radice, Radix quam semen vocant. Germ. Stein-Brech oder Neun-Krafft-Samen.

Semen Scariolæ vide *Semen Endiviæ minoris*. Spectat ad numerum Seminum 4. frigidorum minorum.

Semen Scorzoneræ. vid. Radices Scorzoneræ.

Semen Sesami alpini, veri & *veterum*. Germ. Sesam-Samen/ Leim oder Flachs-Dotter-Samen. Sesamum verum adfertur ex Alexandria Ægypthi Venetias: etiamque Hispania & Italia.

Semen Sesami vulgaris seu *adulterini*, sive *Myagri* seu *Camelinæ*, Germ. Leim-Dotter-Samen.

Semen Seseleos Cretici minoris, Pimpinellæ Romanæ. Germ. Candischer oder Cretischer Sesel-Samen. Crescit spontè in Provincia Galliæ, apud nos non nisi in Hortis.

Semen Seseleos Massiliotici, Seseleos Massiliensis, Ferulæ, aut *Dauci Cretici facie Sileris montani, Seseli Massiliensis Fœniculi folio, Fœniculi Petræi*. Germ. Sesel/Sesel-Kraut/Marsilischer Sesel-Kraut/ Roß-Kümmel/Zirmet/oder Silber-Mantan-Samen. Crescit spontè in Gallia ac Italia.

Semen Seseleos Officinarum, Ligustici, Sileris montani, Seseleos veri Platicylini, Seseli Italici. Germ. Sesel-Samen. Crescit copiosè in Liguria Italiæ.

Semen seu *Grana Sigilli Salomonis*. vid. Radices Sigilli *S*alomonis.

Semen Sinapi, Sinapi hortensis, sativi prioris, Sinapi sativi Erucæ aut *Rapifolio, Sinapi albi, Cardel*. Germ. Senff. Colitur in Agris & Hortis.

Semen Solani Halicacabini sive *Vesicarii*. vid. Sem. Alkekengi.

Semen Sophiæ, Thalictri, Nasturtii tenuis, Accipitrinæ Cæsari, Semen Minutum, quidam putant esse *Semen Polygoni min.* sive *Herniariæ* sed non est. Germ. Klein-Samen / Stein-Samen und Well-Samen. Crescit hinc inde.

Semen

Semen Sophiæ Chyrurgorum est Semen Erysimi.
Semen Spicæ Nostratis. vid. Flores Spicæ Nostratis.
Semen Spinachiæ. vid. Herb. Spinachiæ. Germ. Spinath.
Semen Staphisagriæ, Herbæ pedicularis, Pituitatiæ, Uvæ sylvestris. Dicitur quoque *Habras* Vocatur etiam *Triquetrum*, *Semen Phtyrioctoni*, & *Piper Marinum*. Germ. Läuß-Samen oder Körner / Biß-Müntz / Speichel-Kraut oder Mäuß-Wurtz Samen / Ratten Pfeffer / Stephans-Körner. Nascitur in Apulia, Calabria, Dalmatia & Istria.
Semen Sumach, *Rhus folio Ulmi*, *Rhus Coriariæ*, *Obsoniaris*, *Rhœ*, *Rhu*, *Rhus Culinarii*. Germ. Gerber / Färber und Schling-Baum-Samen / Sumach-Körner. Nascitur in Syria Ægypto, colitur hic in Hortis quibusdam.
Semen Tanaceti. vid. Flores Tanaceti. Germ. Renn-Fahren Blumen.
Semen Thlaspios seu *Nasturtii sylvestris* vel *albi*, *Scorodothlaspi Hoffmanni*, *Arvensis siliquis latis*. Germ. Bauern Senff Samen / Weg-Kressen / Ballam-Kraut / Wildt-Täschlein-Kraut Samen. Varia sunt genera ea promiscuè usualia, præsertim tamen *Arvense*. Nascitur in Locis incultis, saxosis, apricis, parietibus ac tectis.
Semen Thymi. vid. Herb. Thymi Germ. Römischer Quendel / oder Garten-Quendel / Thym / Thymel oder Thymnen-Kraut.
Semen Tiliæ. vid. Flores Tiliæ. Germ. Linden-Blüth.
Semen Trifolii. vid. Trifolium in Herbis.
Semen Tritici, vid Pyros Germ. Weitzen.
Semen Veneris idem Squama Æris. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.
Semen Violæ Martiæ purpureæ, *Violæ odoratæ purpureæ*, Germ. Mertzen Viol Samen / Blaue Mertzen Viol Samen. Solo gaudet umbroso & aspero, juxta Vias, sepes ac muros. Colitur etiam in Hortis. vid. Flores Violarum.
Semen Viticis. vid. Semen Agni Casti. Germ. Keusch-Lamb-Samen.
Semen Urticæ Italicæ Romanæ seu *Masculæ*, *Urticæ Hortensis* seu *Hortulanæ*, vel *legitimæ*. Germ. Welscher oder Römischer oder Garten Nessel-Samen. Seritur in Hortis & apportatur ex Gallia.
Semen Urticæ urentis asperioris, *Urticæ communis*, *majoris* & *fœminæ*, *Urticæ urentis maximæ*, *Urticæ sylvestris vulgaris*, *Urticæ urentis alteræ*. Germ. Große gemeine oder heisse Brennessel-Samen. Crescit passim Locis ∴nosis juxta sepes ac muros.
Semen seu *Acini Uvarum* seu *Passularum*. Germ. Die Kern aus Traubeln oder Rosinen. vid. Acini seu Arilli.
Semen Xylinæ, *Lanæ*. vid. Semen Bombacis. Germ. Baum-Woll-Samen.
Semen Zedoariæ seu Cynæ. vid. Semen Absinthii *Alexandr*.
Semen Zinæ seu *Cinæ*, *Santonici*. vid. Sem. Absinthii *Alex*.
Sementia, *semen Cynæ*, *Sanctum* & *Santonicum*, Germ. Würm-Samen. vid. Sem. Absinthii Alexandrini.
Semeonisethum, *Careosemen*, *Carnabadium* vid. Sem. Cari. Germ. Kümmel.
Semi Congius i. e. *Dimidium Congii*, est nomen Mensuræ Liquidorum, continens ▽æ ℔v. Olei ℔. iv. cum dimidia. *Lex. Brun.*
Semi Cotyla Attica pendet Uncias Quatuor semis, ℥ivß. v. Cotyla. *Lex. Brun.*
Semi Cotyla Italica est Libra Semis seu ℥vj. vid. Cotyla Italica.
Semi Cotyle. vid. Acetabulum PR. est Mensura, quantum Testa Ovi capit.
Semidalis, *Similago*. Lat. est Farina ex Tritico communi facta, ex qua Panis confectus, *Similagineus* vocatur.
Semi Metalla, idem quod *Mineralia*. *Libav.* L. 2. S. A. Ch c. 24 & L. 5. cap. 11. Talia sunt *Marcasitha* ♉, *stibium* ♁, *Bismuthum* &c. Tom. III. Oper. pag. 20.
Seminalis est Polygonum. Germ. Weg-Tritt. vid. Herbas.
Semiobolus seu *Hemiobolon* est Pondus Gr. V. vid. Hemiobolion.
Semisextum. vid. Hemiecteon seu Hemiecton. *Lex. Brun.*

Semis vel *Semissis* est Dimidium. Exempli gratia *Uncia Semis* ℥ß *Drachma Semis* ʒß. *Scrupulus Semis* ℈ß. vid. Dimidium. ß, *f*, *S*, ½.

Semi Uncia seu *Semuncia* id est Uncia *Semis* seu Dimidia ℥ß, sivè Drachmæ quatuor. ʒiv. Germ. Ein Loth oder vier Quintlein.

Sempervivum majus. minimum & *minus*. vid. Herbas.

Sempervivum Marinum, vid. Aloë. Germ. Aloes.

Sena sivè *Senna* seu *Folia Sennæ Alexandrinæ* sivè *Orientalis*, *Sena Alexandrina* foliis acutis, *Sena Italica* foliis obtusis, priori substituitur, *Senna Ægyptiaca* & *Syria* dicitur. Germ. Sennen Blätter. Ex Gallia & Italia advehuntur.

Senation, i.e. Nasturtium aquaticum. Germ. Brunn-Kreß. vid. Herb.

Senecio & *Senecium*. Germ. Creutz-Wurtz. vid. Herbas.

Sendanegum, *Sendanegi* id est Hæmatites ♁ *Mart. Rul.* & *Johns.*

Sennæ Foliculi. Germ. Senet-Bälglein. Sunt Foliis Sennæ cum Seminibus intermixti. vid. Herbas.

Senecta, *Syphar*, *Spolium*, *Venatio*, *Exuvium*. vid. Exuviæ. Germ. Abgeschählte Schlangen-Haut.

Separatio est ut purum ab impuro separetur, ⊸ sitas ab ▽ sitate per destillationem. Clarum per philtrationem à sedimento. ⁰°₀ sitas ab ▽ sitate per *S*eparatorium &c.

Separatorium, est Vas Chymicum vitreum, ⁰°₀ is ab ▽ a separandis destinatum. Est Vas transmittens quodammodo uniforme, oblongum, orificio ad capacitatem auricularis digiti aperto, cui Materia infunditur, & Fundo in modum acus acuato Materiam rursus emittendi gratia, præditum, cum annexis Ansis duabus, in medio ventricosum est, ad capiendam Materiæ sufficientem capacitatem. Germ. Scheyde Trachter. *Lex. Brun.*

Sepia, Germ. Black-Fisch/ Küttel-Fisch und Meer-Spinne/ quod Animalculum, in Experientissimi Pharmacopæi Norimbergensis Dn. *Henrici Engellandi*, Pharmacopæia, in qua A. 1667. 68 & 69. eram servus, totū est siccatum.

Sepiæ Ossa, Germ. Fisch-Bein/ Black-Fisch/ Black-Küttel. vid. Ossa *Sepiæ*.

Sepium, dicitur *Os Sepiæ*, Pars firma, sub dorso corporis Sepiæ.

Seplasiarius, idem, quod *Materialista*, apud quem Materia Medica prostat; à foro Capuæ, Seplasia dicto, in quo Unguentarii vendebant. Pertinent ad Pharmacopolas, quibus Materiam vendunt. Referuntur etiam ad Myropolas. Vide *Dieter* Jatr. pag. 934. *Laugius* in numerum Medicastrorum referre non dubitat. L. 3. ep. 6. *Lex. Brun.*

Seps, dicitur Serpentis species, quod morsu putredinem infert, de quo Serpente vid. *Aldrov.* L. 1. Hist. serp. & Drac. cap. 6.

Septamen id est Serapinum *Johns. Lex.* 1. apud *Mart. Rul.* legitur Septimea.

Septem, in △re sunt Septem Tereniabin. In Animalibus sunt *S*eptem Principalia membra. In ▽a Septem Metalla. In △ne 7. Planetæ in Terra *S*eptem Herbæ. Est Numerus *S*pagyricus. vid. *Johns. Lex.* 3. fol. 70.

Septem Folium, *Heptaphyllon*. vid. Rad. Tormentillæ. Germ. Blut-Wurtzel.

Septem Narvia, *Arnoglossa* est Plantago maj. Germ. Wegerich. vid. Herbas.

Septentrio, est Aqua fortis ▽F. Germ. Scheidt-Wasser. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Septimana significat Tempus Septem dierum. vid. Hebdomada. *S*ign. 𝔈.

Septimen *Mart. Rul.* vid. *S*eptamen *Johnsoni* Lexic. I. id est *Serapinum*.

Septicus, *Putrefaciens*. Dicitur de Medicamentis, quæ tùm eliquare, tum colliquare, ac potissimum Carnem tenellam consumere valent. vid. Corrosio. *Lex. Brun.*

Septunx, est Pondus Unciarum Septem. ℥vij. Germ. 14. Loth Gewicht. *Lex. Bl.*

Sepum, *Sebum* seu *Sevum*, Germ. Inschlidt. vid. *Sevum*.

Serapinum, *Sacoponium*. Germ. Serapin-Safft. vide *S*agapenum.

Serapinus, id est Gumi Arabicum. 𝔈. Germ. Arabisches Gummi *Mart. Rul.* & *Johns.*

Serapinum idem quod Syrupus. Germ. Safft. *Lex. Brun.*

Serex, id est Lac acetosum. *Mart. Rul.* & *Johnsonius*

Sergeticum, epitheton Unguenti Irini, apud *Gal.* L. 7. de C. M. P. G. c. 16.

Seri-

Serica nigra, *Pruna pectoralia nigra*. vid. Sebesten.
Serica rubra, *Pruna pectoralia rubra*. vid. Jujubæ.
Sericiacum, id est Arsenicum O—O. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.
Sericon id est Minium. △. Germ. Mening. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Sericum est Tegmen Bombycinum illud crudum & integrum, *Folliculi serici* dicuntur, qui Hyacinthorum Confectionem ingrediuntur.
Serides, vocantur Olera esculenta, apud *Gal.* L. de atten. diæt. cap. 3. Aliàs *Seris*, Cichorei vel Endiviæ genus est. *Diosc.*
Seriola seu *seris minor*, est Endivia minor seu Scariola. vid. Herbas.
Seris domestica latifolia vid. Endivia major Germ. Groß Endivien.
Seris erratica seu *sylvestris*. vid. Cichoreum sylvestre.
Seris minor, *scariola* est Endivia minor. vid. Scariola.
Seris somnifera est Taraxacum. Germ. Pfaffen Röhrlein. vid. Herbas.
Seris urinaria est Taraxacum Germ. Pfaffen-Röhrlein. vid. Herbas.
Serpens, Germ. Eine Schlange/ Animal est astutissimum, Exuvias suas singulis annis bis exuens, Vere sc. & Autumno, Hyeme sub Terra & præcipuè sub Radicibus Arborum (Betulæ, Coryli) sopitum quiescens. Ingrediens est Bezoartici Animalis, & præparantur ex illis ..., ... tus & Pinguedo.
Serpens Petreus id est Nitrum ⦶. Germ. Salpeter.
Serpens Spiritus Castitatis, id est, Mercurius ☿. *Mart. Rul.* & *Johnson.*
Serpens seu *Lacerta viridis*. vid. Colcothar *Paracelsi*.
Serpens terreus Basilio dicitur Nitrum ⦶ Germ. Salpeter. vid. Nitrum.
Serpens venenosus apud Chymicos est ☽tum vivum. Germ. Queck-Silber.
Serpentaria. vid. Nummularia. Germ. Pfennings Kraut.
Serpentaria Fœmina est Bistorta, Germ. Natter-Wurtz. vid. Rad.
Serpentaria minor est Radix Ari seu Aronis. Germ. Aron Wurtzel.
Serpentarius seu *Serpentinus Lapis*. vid. Lapis Serpentinus seu Ophites.
Serpentina Pedemontana est insignis Herba vulneraria *Mart. Rul.* & *Johns.*
Serpheta, est Medicina Lapidem liquefaciens. *Dorn. mart. Rul.* & *Johns.*
serpillum hortense seu *Romanum* id est Thymus. vid. Herbas.
Serratula major & *minor*. vid. Herbas.
Sertula Campana est Melilotus. Germ. Steinklee. vid. Herbas.
Serum Lactis est ▽sitas post ...tionem Casei relicta. Germ. Käß-Molcken.
Servus fugitivus & *servus Nequam* est Mercurius ☿. Hermes propter humiditatem fugitivam sic nominat. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Sesamion, vocatur Placenta ex Sesamo, Melle, atque Oleo parata.
Sesamum verum. vid. Semen Sesami. Germ. Sesam-Samen.
Sescuncia sive *Sesquiuncia*, continet Unciam unam & Semissem, sivè Drachmas Duodecim sic notatur ℥iß vel ʒxij. *Gal.* L. 1. de C. M. S. L. Cap. Cap. 8. vid. Hemiolion.
Seseli Massiliense. vid. Semen Seseleos Massilioticum.
Seseli Officinarū est Levisticum. Germ. Lieb-Stöckel. vid. Herb. Levistici seu Semen.
Sesqui, notat Integrum cum Dimidio. *Rhod. Lex. Scrib.* p. 441.
Sesqui Cyathus, est Heminæ Quadrans, vel Sextans cum Uncia dimidia. *Gal.* L. 9. Cap. 6. ad finem.
Sesqui Hemina, est Hemina Una & Dimidia. *Gal.* d. l.
Sesqui Libra id est Libra Una & Dimidia. *Scribon.* n. 222.
Sesqui Obolus, vel Obolus Unus cum Dimidio, id est Grana Quindecim Gr. xv. *Gal.* L. 3. de C. M. S Cap. I.
Sesquiplum, est Libra Una cum Dimidia ℔iß. Germ. Anderthalb Pfundt.
Sesquisextarium est Sextarius Unus cum Dimidio. *Gal.* L. 3. de C. M. L. cap. 1.
Sesquiuncia idem quod *Sescuncia*. ℥iß. Germ. 3. Loth oder XII. Quintlein.
Seta, propriè Pilum suillum significat. Dicitur tamen & de Lanis: unde Pannus Setaceus. *Gal.* l. 3. de C. M. S. L. C. 4.
Setaceum apud Pharmopœos dicitur Textura sive Cribrum ex Pilis Equinis textū, per quod Pulpæ Cassiæ, Prunorum, Tamarindorum &c. trahuntur.

Seulo, id est Plumbum ♄. Germ. Bley. *Mart. Rulandus.*
Seutlon & *Teutlon Fuchsii* est Beta. Germ. Mangoldt. vid. Herbas.
Sevum seu *Sebum* & *Sepum* est Pinguedo duriuscula, sumiturq; à Quadrupedib' solis. Ut *Sevum Cervinum, Hircinum, Taurinum, Vervecinum & Vitulinum.* Germ. Hirschen/Bocken/Ochsen/Hammel und Kalbs-Fett oder Inschlidt.
Sevum Cervinum. Germ. Hirschen Inschlidt. Est Pinguedo duriuscula Animalis vivacissimi (ad Annos 100.) quod Cornua quotannis Mense Aprili deponit, Mense Augusto & Septembri coit, octavo Mense parit.
Sexcunx, idem quod Semiuncia ℥ß. Germ. Ein Loth oder 4. Quintlein.
Sextant, est Libræ Sexta Pars, continens Uncias Duas ℥ij. *Gal.* L. 4. de C. M. P. G. Cap. 14. vel Drachmas sedecim ʒxvj. L. 8. de C. M. S. L. c. 1.
Sextarius, Mensuræ Romanæ genus est, quod si Melle repleatur, pendet Uncias Triginta ℥xxx; si Oleo Uncias Octodecim; si verò 🜄 a repleat., pendet Uncias Viginti. ℥xx. Capit (ut alii dicunt) mensurales Uncias Viginti Olei; pondere verò habet Uncias Sedecim, Drachmas Quinque & Scrupulum Unum. Continet vulgò Duas Heminas, seu Uncias Decem & Octo. Dicitur Sexta Pars Congii *Linden sextarium* pendere Vini Uncias Sedecim ℥vxj. totidemque Scrupulos: Mellis Uncias Viginti Quinque scripsit. Ex. X §. 156. *Lex. Brun.* Sign. ℱ, ☋, ☿.
Sextex, i. e. Sal Gemmæ. 8. *Matth. Sylvat.*
Sexunx, id est Pondus Sex Unciarum ℥vj, hoc est Libra Dimidia seu Semissis ℔ß. *Gal.* L. 1. de C. M. P. L. Cap. 8.
Sezur, id est Aurum. ☉. Germ. Goldt. *Johns. Lex.* 2. fol. 7.
Sfongot, dicitur Spongia. Germ. Ein Schwamm.
Sfragilla, sunt Mala Cydonea. Germ. Quitten.
Sibar, id est ☿ vivus seu ☽ tum vivum. Germ. Queck-Silber. item Stella eruta. *Dorn. Mart. Rul. & Johnsonus*
Sibedata id est Hirundinaria. *Parac.* L. 2. de Tart. tr. 2. c. 6. *Dorn. Mart. Rul. & Johns.* Item Lapis quo colores teruntur. *Mart. Rul.* & *Johnsonum.*
Siccans, epitheton Medicamentorum, quæ Temperamenta corporum ad Sicciorem statum permutant. *Gal. L.* 1.
Siccare. Germ. Trucknen/ id est aliquid Exsiccare. Sign. D.
Sicelica, Sicula, epitheton Medicamenti contra Colicos dolores, apud *Gal.* L. 9. de C. M. S. L. cap. 5. ferè circa finem.
Sicilicus seu *Sicilicum*, Ponderis nomen, veterinariis usitatum, pendens Unciam Dimidiā ℥ß vel Drachmas Quatuor ʒiv; uti patet ex *Gal.* de Mensuris & Ponderibus, confirmante C. *Hoffm.* in notis Misp. nondum editis. At *Rhod.* ad *scribon.* Sicilicum dicit, esse Unciæ Quartam Partem, in qua sunt Scrupuli Sex, ℈vj. & pendet Drachmas Duas ʒij. n. 71. pag. 133.
Siclus, Siklor, & *Siclos* est Pondus Obulorum XX. *Matth. Sylvat.* p. 178.
Sicya est Cucurbita. vide Cucurbita.
Sycione, quatuor habet significationes, juxta. *Gal.* in Exig. Dict. *Hippocr.* Colocynthidis Pyro similis, Cucurbitæ Chyrurgicæ, & Cucurbitæ fundo carentis & Metæ formam præ se ferentis. *Foës.* Oec. pag. 565.
Sicyonion, nomen est Unguenti, vel Olei compositi, cujus Basis est Cucumis sylvestris, apud *Æginetam.* L. 7. c. 20.
Sicys Agrios seu *sylvestris.* vid. Rad. Cucumeris Asinini. Germ. Esels Kürbes-Wurtzel.
Sicys & *Sicys hemeros* est Cucumer & Cucumis. Germ. Cucumern.
Sideritis. Germ. Beruff-Kraut. vid. Herbas.
Sideros, dicitur Metallum ignobilius, Ferrum ♂. *Germ.* Eisen. *Lex. Brun.*
Sidia, id est Lima Eine Feyle. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*
Sidiron, i. e. Ferrum. ♂. Germ. Eisen.
Sief album, id est Collyrium, Medicamentum Ophthalmicum siccum.

Siego-

Siegones idem quod Maxillæ, *Lex. Brun.*

Sifantis, id eſt Terra ☽ tea, *Simphus.* *Mart. Rul.* & *Johnſ.*

sigia vel *Sigra* id eſt Storax liquida. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* & *Gal.*

Sigillum Capræ, Terra ſacra. vid. Terra Lemnia. Germ. Geſiegelte Erde aus der Inſul Lemnio.

Sigillum Chriſti, ſivè *Crucis Chriſti*, ſeu *Paridis Bacca* ſeu *Herba*. vid. Baccæ ſeu Herba Paridis. Germ. Einbeer-Kraut-Körner.

Sigillum, Sphragis, ità fuit dicta Terra Lemnia ſigillata; cujus modum præparandi & ſigillandi Signo Dianæ deſcripſit *Gal.* L. 9. de S. Fac. Quemadmodum & hodieque Terra Turcica, Melitenſis S. Pauli, Sileſiaca, Hersbruccenſis aut potiùs Veldenſis Norica, certis Sigillis notari ſolent; de quibus vid. *Schræd.* *L.* 3. cap. 2. *Frid. Hoffm. Clav.* ad h. L. *Caſp. Hoffm. Paral. Offic.* cap. 44. 45. Ità & Trochiſci Sigillis & Aſteriſcis ſignari ſolent, præſertim Viperini, in Officinis Venetis &c. *Lex. Brun.*

Sigillum Hermeticum dicitur, quo Vitrum Fuſum, △ne fuſorio liquatum, occluditur; quamvis nonnulli Maſſam aliquam ex Succino albo, Vitro Veneto, Borace, æqualibus portionibus, ad hanc obturationem uſurpent. *Mart. Ruland.* Olim Vaſa cerâ & annulo ſignabantur à Medicis. *Rhod.* ad *Scribon.* Num. 269. pag. 331. Sigillis verò magicam virtutem adſcribere cum *Paracelſicis*, de quo etiam vid. Th. Chym. Vol. VI. pag. 351. ſuperſtitioſum eſt. vid. Character.

Sigillum Salomonis ſeu *B. Mariæ.* vid Radices Sigilli Salomon.

Sigillum Veneris, Crux Chriſti, Aconitũ ſalutiferum. vid. Baccæ ſeu Herb. Paridis.

Signatio, Signatura, alia eſt neceſſitatis, quando Vaſa obſignantur; aut ipſa Medicamenta, ad evidandam vel exhalationem virium, vel ſuſpicionem fraudis. Ità & Acidularum Egranarum Vaſa fictilia publicâ authoritare obſignari ſolent. &c. *Lex. Brun.*

Siler Montan. vid. Sem. Sileris Montani. Germ. Seſel Samen.

Silex. Germ. Kyßling oder Kyſel-Stein. vid. Lapides.

Silices Calcinati. Germ. Gebrandt oder Calcinirte Kyſel-Stein.

Silicetus, idem quod *Marmoreus*, epitheton Tartari, in Renibus, aut Veſica, nimiopere indurati, apud *Paracelſum* L. de Tartareis morbis c. 20. & 21.

Siliginis & *Frumentorum Flos.* vid. Flor. Cyani. Germ. Blaue Korn-Blumen.

Silignis, Latinè *Siligo*, dicitur puriſſima Tritici Farina, è qua paratur Panis Siligineus. &c. *Lex. Brun.*

Silipit, id eſt Æs, Cuprum. ♀. Germ. Kupffer. *Mart. Rul.* in *Lex.*

Siliqua eſt dimidium Lupini & Siliquæ ſex pendent Scrupulum ℈j. Semen autem in Siliqua contentum, non tota *Siliqua* intelligitur, & id mediocre, non enorme & habitius; neque ſtrigoſum & emaciatum, quare hordei aut tritici Grana uſurpamus, quæ hodiè minimum pondus faciunt, vel ut olim Grana Lentis. *Siliqua* eſt etiam Folliculus, ſive Integumentum, cui Grana Leguminum includuntur. *Lex. Brun.*

Siliqua Ægyptiaca, eſt Caſſia fiſtula. Germ. Caſſia in Röhren / Caſſien-Pfeiffen / Caſſia-Fiſtel. vid. Caſſia fiſtula.

Siliqua Arabica, ſeu *Acacia Indica.* vid. Tamarindi. Germ. Tamarinden.

Siliqua dulcis, Carobea, Carrubia, Panis divi Johannis, Ceratium & *Ceratonium, Xylocerata, Cerobia, Sarobi, Xylocaracta.* Germ. Johannis-Brodt. Cujus arbor Ceratonia appellatur. Creſcit in Regno Neapolitano, Inſula Creta, Syria, Hiſpania &c. Fructus ſunt ſiliquæ inſtar oblongi & pleni, extus colore Caſtanei; intus Semina ferè continent, ut Caſſia fiſtula; fructus ipſi dulces ſunt, ideoque in Morbis Pneumonicis uſu veniunt &c.

Siliqua Indica, eſt Caſſia Alexandrina, Calamus dulcis. vid. Caſſia fiſtula.

Siliqua purgatrix id eſt Caſſia Carthartica, Caſſia laxativa. vid. Caſſia fiſtula.

Siliquaſtrum, eſt Piper Indicum, Capſicum, Preſilianum. vid. Piper Hiſpanicum.

Silo, idem eſt quod Terra, Germ. Erde. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Silphion, Laſer, Laſerpitiũ, Magiſtrantia. G. Meiſter-Wurtz. vid. Rad. Imperatoriæ.

Silv. seu *Sylv.* ità à Medicis præscriptum sivè aliàs notatum semper legendum est *Silvestre* seu *Sylvestre*.

Silurus, nomen Piscis, de quo tamen inter se dissentiunt Authores, dum alii Sturionem esse dicunt. vid. *Gal. Aldrov.* & *Gesnerus*.

Silybum, *Chamæleon* est Carduus Mariæ Germ. Marien-Distel oder Wehe-Distel. vid. Herbas.

Simar est Viride Romanum vel Viride Æris. *Johnsonus*.

Simeonis Herba seu *Ungarica Herba*, *Alcea* Germ. Pflug-Wurtzel. vid. Herbas.

Simia, *Pithex*, Germ. Ein Affe. vid. Pithex. *Lex. Brun.*

Simila, *Similago*. vid. Semidalis *Lex. Brun.*

Simissa, rectiùs *Semissa*, id est ad dimidiam Coctum; *Simissator* vel *Semissator*, qui ad dimidias Coquit. *Linden* Ex. X. §. 52.

Simivulpa & *Vulpisima*, Animal Quadrupes digitatum, viviparum, peregrinum, Vulpis & Simiæ formam ex parte referens. vid. *Aldrov.* L. 2. de Quadrup. digit. Vivip. cap. 4.

Simmitium, id est Cerussa ✠. Germ. Bley-Weiß. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Simplicia, sunt Medicamenta Singularia & non composita, ut sunt Flores, Gummi, Herbæ, partes Animalium, Radices, Semina, Succi &c. Chymici tria Simplicia Materialia corporum naturaliũ statuerunt, seu Principia, *fixum*, *inflammabile*, & *vaporosum*, Th. Chym. Vol. I. pag. 101.

Simus, id est *Gilla*. *Mart. Rulandus*. vid. Gilla.

Sinapi. vid. Sem. Sinapi Germ. Senff-Samen.

Sinapi agrium, seu *rusticum* & *sylvestre* vid. Semen Thlaspios.

Sinapi Persicum id est Raphanus rusticanus. vid. Rad. Raphani marini.

Sinapisis, id est Bolus armena A♁. Germ. Armenische Erde. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Sinapismus, est Medicamentum Capiti conveniens, ex Fermento acido, Raphano sylvestri, Sinapi & [illegible] le paratum. vid. *Gal. Schræd. Wek.*

Sinapium, vocatur Embamma, vel Intinctus, ex semine Sinapi paratus; cujus meminit *Jul. Alex.* L. 20. Sal cap. 15.

Sincerus, idem quod Legitimus, interdum etiam pro Puro sumitur.

S. St. ità à Medicis præscriptum sivè aliàs notatum legendum est: Sine stipidibus, exempl. grat. ℞. Fol. *Senæ S. St.* &c.

Sinopida, est Rubrica. Germ. Röthel Stein *Matth. Rulandus*.

Sinopis, est species Rubricæ melior. vide Miltos. *Sinopis* quoque dicitur Minium à Synope urbe. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Sion seu *Sium aquaticum*, est Beccabunga, Germ. Bachbung. vid. Herbas.

Sion seu *Sium majus*, est Nasturtium aquaticum. Germ. Brun-Kressen. vid. Herbas.

Sipyis, Pyxidem significat apud *Hipp.* Libr. desteril. XXII. 15.

Sir. & *Syr.* ità à Medicis præscript. sivè aliàs notat. legend. *Sirupus* seu *Syrupus*. Germ. Safft.

Sira, id est Auripigmentum ⚍. Germ. Operment. *Mart. Rulandus*.

Siricon de Plumbo id est ✠ Plumbi. Bley Aschen. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Siringa, *Siringa* & *Siringi*, id est Calx ♈. Germ. Kalck. *Mart. Rul.* & *Johnson.*

Sirupus, *Syrupus* & *Serapium*, Actuario, est Medicamenti forma fluida, ex Decocto, vel Succis aut Infusione, conflata, Saccharo aut Melle dulcorata, & ad consistentiam debitam cocta. vid. *Morellus. Wekerus, Schræd.* & *Frid. Hoffmannus*.

Sisara & *Sisera*. vid. Rad. seu Sem. Pastinacæ.

Sisymbrion aquaticum seu *Nasturtium commune* vel ▽*ticum*. vid. Herbas. Germ. Brun Kressen.

Sisymbrium Sylv. est Mentha ▽tica. Germ. Wasser-Müntz. vid. Herbas.

Sition, latam & strictam habet significationem. *Latè* omnia Alimenta, esculenta & potulenta, Sition nomine veniunt. *Hipp.* 2. aph. 38. L. 6. epid. s. v. t. 20. *Strictè* Panes ex tritico, Sitia vocantur. vid. *Linden*. Ex XIII. §. 160. &c.

Sitta, nomen Avis & species Pici, vid. *Aldrov.* L. 12. Ornith. cap. 38.

Sium seu *Sion* 🜄*ticum*, *Anagallis* 🜄*tica*. Germ. Bachbung. vid. Herbas.
Smaltum, est Vitrum fusorium. Germ. Schmeltz Glaß. vid. Amausum.
Smaragdinon, nomen est Emplastri, cujus descriptio habetur apud *Celsum* L. 5. cap. 19 ità dictum, ob summam viriditatem.
Smaragdus. Germ. Ein Schmaragd / vid. Lapides.
Smectus vel *Smectris*, epitheton 🜃ræ Cimoliæ, quod detergendi vim habet. vid. *Gal.* & *Hippocr.*
Smegma, *Savanetta*, sapo, Germ. Seyffe. vid. Sapo. ◊.
Smele, ferè idem, quod *Smegma*: Pulvis dicitur Siccus, qui cuti non unctæ aspergitur, ad eam detergendam. Ejusmodi facultatem habet *Furfur*, *Lomentum fabarum*, *Mel*, 🜕, *Cimolia*, *Pumex*, ♋, 🜔*lis flos* &c. *Gorræus*.
Smilax aspera Peruviana, idem est quod Salsaparilla, vid. Rad. Sarsaparillæ.
Smilion, nomen Medicamenti acris, ad rumpenda Apostemata apud *Æginet*. L. 3. cap. 23. L. 4. cap. 18. L. 7. cap. 18. &c.
Sminthios, epitheton 🜔lis lacustris, cujus meminit *Gal.* L. 11.
Smiris seu *Smyris*. Germ. Schmergel. vid. Lapides.
Smyrna idem quod Murrha vel Myrrha Germ. Myrrhen. vid. Myrrha.
Smyrnium Cordi, *in Dod. Radix S. Spiritus* est Angelica vid. Radices Angelicæ.
Smyrnium Fuchsii Ligusticum. vid. Herb. Rad. seu Sem. Levistici.
Smyrnium hortense Trag. est Laserpitium. vid. Rad. Imperatoriæ, Germ. Meister-Wurtzel.
Soda, præter alias significationes sunt 🝗res ex Herba Kali usti, quibus vitra conficiuntur. Sign. [symbol].
Sol, quid sit notum est. Sed à Chymicis sumitur pro ☉ro: adeò ut Medicamenta Solaria sint ex ☉ro parata. *Lex. Brun.* Sol, Æurum ☉ Germ. Goldt. Sign. [symbols].
Soladini, sunt Spiritus corporei, in △ne degentes invisibiles. *Dorn.* in Dict. *Parac* supra *Saldini* dicti.
Solanum commune. Germ. Nacht-Schatten. vid. Herb. Solani. Germ. Nacht-Schatten.
Solanum Halicacabinum seu *vesicarium*. vid. Sem. Alkekengi.
Solanum Lignosum, *Glycypicron*, *Dulcamara*. Germ. Hünsch-Kraut. vid. Amara dulcis in Herbis.
Solanum Monococcum. Germ. Stern-Kraut. vid. Paris Herba.
Solanum Quadrifolium bacciferum seu *tetraphyllon* vid. Baccæ vel Semen Paridis.
Solater, est ☽tum vivum seu ☿ vivus. Germ. Queck Silber. *Mart. Rul.* & *John.*
Solbastrella seu *Sorbastrella*, vel *Sanguisorba* & *Barbula Christi*. vid. Radices Pimpinellæ.
Soldanella, Germ. Meer-Winden. vid. Herb. Soldanellæ.
Soldura, dicitur Fæc 🜔lis alkali, quod ad vitra alba sumitur. *Libav.* AS. Chym. L. 8. c. 38.
Solea, Latinè etiam Buglossum dicitur, Piscis planus marinus, squamosus, Passeribus affinis; cujus Historiam cum usu in Cibis. vid. apud *Aldrov.* L. 2. de Piscibus cap. 43.
Solelajar, id est Alkali. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Solen, præter alias significationes, species est Conchæ Marinæ, oblongæ, rotundæ, duum generum, maris & fœminæ, vid. *Aldrov.* L. 3. de Testaceis cap. 75.
Solidago, *Consolida major*, *Symphytham*, Germ. Schwartz-Wurtzel. vid. Radices.
Solidago Saracenica. Germ. Heydnisch Wundt-Kraut. vid. Herbas.
Sol Leprosus est Antimonium ♁. Germ. Spieß-Glaß.
Solis oculus. vid. Matricaria. Germ. Matern.
Soloma, idem est, quod Brumasar, & videtur ænigmaticè denotare ☽tum vel ☽nam Chymicorum. vid. Th. Chym. Vol. IV. pag. 986.

Solis Herba, fuga D monum. vid Flores Hyperici, Germ. Johannis-Blumen.
Solis Herba Aëtii est Polygonum, Germ. Wegtridt. vid. Herbas.
Solsequium aureum seu *luteum.* vid. Flores Calendulæ, Germ. Ringel-Blumen.
Solsequium ♁ *veum* apud Chymicos significat Sulphur ♁. *Mart. Rul. & Johns.*
Solsequium Cæruleum apud Botanicos Cichoreum est Sylv.
Solutio Duplex est, Liquatio & Segregatio, vel Calcinatio & Dissolutio. Solutio, est prior Chymiæ Practicæ Pars, quâ rerum coagulatarum compages solvitur & attenuatur, Vel est Operatio, quâ corpus quoddam vel quodcunque mistum in sua Principia, ex quibus omnia mista conflata sunt, recluditur. Germ. Chymische Entbindung. *Lex. Brun.* Sign. ⌴, P, ≈.
Solutio Spargirica, in opere Lapidis Philosophici, dicitur corporis in Mercurium reductio & est artis Fundamentum & Principium hujus Magisterii. Th. Chym. Vol. III. pag. 132 & 430.
Solutivum, aliquando idem est, quod Laxativum, sivè Purgans mitius, apud *Lang.* & *alios Authores.*
Solutum id est Liquefactum *Mart. Rulandus.*
somnifera, sunt quæ ♁reis suis fætidis Particulis, ex ♁re nempè & ⊖le fixo constantibus, Spiritus Animales profligant, extingunt, & eorum generationem aliquo modo impediunt, unde quies eorum & Somnus concitatur.
Sonath, Paracelsicus Terminus, denotans Remedium aliquod, in Apostematibus laudatum; cui inest aliqua vis expulsiva. L. 2. de vit. *Lang.* cap. 6.
Sonchus. vid. Cicerbita, Germ. Wilder Endivien.
Sophia Chyrurgorum, Irio Lobelii, est Verbena fæmina. vid. Erysimon.
Sophia Herba, Consolidarum est species nobilissima, unde fit quod nonnunquã ⊙rea nominetur, nondum quibusvis cognita, Illyricis verò & Liburnis familiarissima. Si folium ejus ore masticetur, Labia contrahit, & si supra caulem existens adhuc laceretur, per se ipsum consolidatur, nobilissima dulcedine pellet ac Balsamo. vid. Consolida ⊙rea, Sophia. *Lex. Brun.*
sophiæ Herba, Thalictrum. vid. Sem. Sophiæ. Germ. Well Samen.
Sophistæ, olim in bona significatione dicebantur illi, qui Solertiâ, ac negociosa Prudentiâ, excellebant. Posteà verò receptior facta significatio mala, quâ *Sophistæ* dicuntur, qui se Sapientes videri magis, quàm esse student, pecuniarum, honorisvè gratiâ. *Sophistæ* sunt qui multum laborant, & parum proficiunt; quoniam nec definientes, nec distinguentes, omnia confundunt. *Forest.* L. 16. *Obs.* 1. *Schol.* ex *Joach.* &c.
Sopiens, idem quod Mitigans vide Anodyna.
Sopio, antiquis vocabatur Opium, teste *Rhodio in Scrib.* pag. 418.
Soporifera, idem quod Somnifera. vid. Somnifera.
Sorba Domestica. Germ. Speierling/Spar-Aepffel/Sporbieren. Sorbus gaudet frigidis, & colitur in Hortis. Oa & Va etiam nominantur.
Sorbaria. Sanguisorba & *Sanguinaria, Saxifraga Italica* est Pimpinella Italica. vid. Herbas.
Sorbastrella, Solbastrella, vid. Rad. Pimpinellæ, Germ. Pimpinell-Wurtzel.
Sordes seu *Lapides*, qui in Cervorum oculorum angulis reperiuntur. vide Lacrymæ.
Sortis seu *Fortis Herba Fuchsii* est Consolida Sarracenica.
Sory, Sori & *Sorus, Atramentum Metallicum gryseum*, Germ. Grauer Atrament/oder grauer Berg-Schwefel. Est Minerale lapidiosius & vehementius, compactum, quàm Chalcistis aut *Misy*, sed crassissimum, fricatum scintillos miseos emittens, *Chalcitis, Misy* & *Sory* mineralia sunt, inter se origine & viribus conjunctissima. Nimirum ex *Sory* fit *Chalcitis*, ex hac *Misy*. In Ducatu Brunsvicensi inveniuntur. vid. *Diosc. & Gal.*
Soteira, Latinè *Servatrix*, est nomen Antidoti, cujus descriptio habetur apud *Æginet.* L. 7. c. 11.

Soti-

Sotirella Parva, est Massa ex Odontalgicis & Oleo Nucistæ parata, ex qua Pilulæ ad Dolores Dentium præparantur.

Spagiria, idem quod Chemia, Chimia vel Alchymia, *Paracelso* dicitur Ars, quæ purum ab impuro segregare docet, ut, rejectis fæcibus, virtus remanens operetur. *Lex. Brun.*

Spagnon, Amnion, Bryon, Lanugo seu *Muscus Arborum*, Germ. Baum-Mooß.

Spagos, est species Picis admodum candida. *Plin.* L. 2. c. 20.

Spagyrica Calcinatio. vid. Calcinatio Philosophica.

Spagyrica Medicina idem quod *Hermetica medicina*, quæ arte Chymica parata sunt.

Spagyrus sive *Spagyricus* dicitur, quicunque novit discernere Verum à Falso; à Bono sequestrare Malum, Impurum à Puro separare, & abjicere Binarium, servatâ Unitate. *Mart. Rul. & Johns.*

Spalax, Mus ♁ renus, Talpa. Germ. Maul-Wurff. vid. Talpa.

Spana pro *Hispana*, epitheton Picis apud *Scrib.* n. 256.

Spara, est Vis Mineralis, ex Ilech primæ substantiæ, id est ex majoribus Mineralibus. *Dorn. mart. Rul. & Johns.* ex Parac. L. 1. &c. *Spara* etiam invenitur in Fodinis Plumbariis juxta Barhœl in Comitatu Darbiensi in Anglia, Lapis albus similis Gypso, valens contra Calculum. *Johns. Lex.* 1.

Sparadrapum & *Sparadrapus*, dicitur Linteum utrinque Unguento spisso vel Emplastro ad △nem fluenti, immersum & tinctum, extensum & refrigeratum. Vocatur & *Tela Emplastica. Schræd.* L. 1. c. 3. *Tela Gualteri* forsan ab *Authore. Jung. Morell.* &c.

Sparagus seu *Asparagus*. vid. Rad. seu Sem. Asparagi. Germ. Spargen-Wurtzel oder Samen.

Sparallium, id est, Clyster uterinus *Paracelf.* L. de Ulceribus & Apostem. cap. 26. *Dorn Mart. Rul. Johnsonus.*

Sparton, Spartion & *Spartum*. Germ. Pfrimmen. vid. Flores Genistæ.

Sparus, nomen Piscis littoralis, Auratis non prorsus dissimilis. vid. *Aldrov.* de Piscibus L. 2. c. 18.

Spasma, dicitur Pulvis Consolidativus, qui Vulneribus recentibus aspergitur. *Sylvat.*

Spasmodica, sunt Medicamenta Spasmum pellentia. *Lex. Blanc.*

Spatha seu *Spathula*, est Instrumentum oblongum, majus & minus ex ☽ to, ♂ ro, ♀ ro aut Ligno confectum. Inferius latum quo Electuaria vel Conservæ, absque manuum inquinatione commodè tractantur, Pharmacopœis & Chyrurgis familiare. Germ. Ein Spattel. dicitur quoque *Spathomela* & *Specillum latum.*

Spatula idem quod *Spathula*. Germ. Ein Spattel.

Spaul id est *Sanguis*. Germ. Bluth. *Mart. Ru* in *Lex.*

Spec. ità à Medicis præscriptum sivè aliàs notatum legendum est Species.

Specarium, idem quod Lapis Specularis aliàs *Selenites* dictus. *Jul. Alex.* in not. ad *Gal.* L. 12. de S. F. § de Ostreis.

Species, in Pharmaceuticis dicuntur Pulveres Compositi, quarum Descriptiones & Catalogos vid. apud *Wekerum*, *Schræder.* ut & in *Dispensatoriis*. Germ. Species.

Species Condientes sunt Species Odoriferæ.

Specif. ità à Medicis præscriptum sivè aliàs notatum legendum Specificum.

Specifica Medicamenta, sunt quæ Vi Specifica, hoc est appropriata Morbos invadunt, ut sunt quæ dicuntur *Cephalica, Hepatica, Splenetica, stomachica* & sexcenta alia.

Specificum Stomachicum Ludovici est ♁ ejus Cachecticus seu ♁ Diaphoreticum ♂ tiale Cachecticum.

Specular, vel est Lapis ☽ næ vel Aphroselinum, vel Gypsum. *Mart. Ruland.* vid. Lapis Specularis.

Speculum Album, est Arsenicum descensum. *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Specu-

Speculum Citrinum est ☍ Citrinum. *Mart. Rul. & Johns.*
Speculum Indicum est Limatura Ferri ♂. *Mart. Rulando. Johnsonus.*
Spelta, Zea, Far Clusinum. Germ. Speltz/ Dünckel-Korn. vid. Zea.
Sperma 🜄 *Fortis* est ejus Fæculentia. *Mart. Rul. & Johns.*
Sperma Ceti seu *Semen Balænarum* & *Flos maris, Pinguedo furfurosa.* Germ. Waldt-Rath oder Wall-Rath. Quid propriè sit necdum constat. Alii Balænæ Semen putant, ut Piscatores referunt, quod sit ejus Piscis Semen, Mari instar Spumæ supernatans. Alii alicujus Ceti Macrocephali Cerebrũ, Lixivio peculiari purificatum autumant; Alii aliud quid. Est Substantia pinguedinosa, facilè flammam suscipiens, optima est alba, Adipis ferè odore. vid. Ambra subalbida & Salis Flos.
Sperma idem est quod *Semen. Germ.* Samen.
Sperma Ranarum, seu *Ova Ranarum.* Germ. Froschleich oder Frösch Samen / est prima Ranarum Mucilago, seu Gluten de 🜄 tico, in Martio & aliquando ab initio Aprilis colligitur.
Sperniola seu *Sperniolum Crollii,* præparatur ex 🜄 Spermatis Ranarum ante novilunium collect. destillata, in qua Myrrha, Thus, Crocus & Camphora sec. descript. *Crollii* vigesies vel trigesies infusa & exsiccata fuerint.
Sperula Colocynthidis, dicuntur Poma Colocynthidis, quæ sunt rotunda.
Sphæra Marina, Sphæra Talassia Gal. Halcyonium primũ Dioscoridis. v. Pila Marina
Sphæra ☉*lis* & ☽*næ* dicitur Materia mixta utriusque *Seminis,* è qua Lapis Philosophicus paratur, & haud dubiè 🜍 & ☿ Philosophorum intelligitur. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*
Sphærion, idem quod Globulus, Pilula. vid. Globulus, Catapotion; *Keuchen* ad *Sammon.* pag. 121.
Sphecle, Latinè Fæx vel Fex 🝗. *Germ.* Hefen.
Sphingonta, Medicamenta dicuntur Adstringentia, Obstruentia.
Sphongion, nomen Malagmatis, apud *Æginet.* L. 7. cap. 18.
Sphyræna, vocatur Piscis longus, tenuis, acuminato rostro præditus, Latinè Sudic. vid. *Aldrov.* L. 1. cap. 21. de Piscibus.
Spica, Spicæ sunt Sumitates in longum deductæ, uti Spica Lavendula, Stæchados &c. *Lex. Brunonus.*
Spica Celtica seu *Nardus Celtica.* vid. Flores Spicæ Celticæ.
Spica Hortensis fœmina. vid. Flores Lavendulæ. Germ. Lavendel-Blumen.
Spica Indica seu *Nardus Indica* Germ. Indianischer Spick. *Spica Indica* dicitur, non quod *Spica* sit, sed Radix & quia Spicæ Figurã imitatur. *Indica* autem dicitur, non quod in India nascatur, sed quod in aliquo Monte nascatur Indiam spectante. Quemadmodum *Syriaca,* quæ crescit in Monte, spectante *Syriam.* Eligitur autem *Syriaca* dicta, cujus hæ sunt Notæ; ut sit brevi Spica, longam gerens Comam, colore flava, odorata, aliquantulum redolens Cyperum, amaro sapore, Linguam siccante, quæ diu in sua odoris gratia permaneat. Advehitur ex Alexandria Ægypti.
Spica Romana seu *Celtica.* G. Mariä Magdalenä Blumen. vid. Fl. Spicæ Celticæ.
Spica sylvestris. vid. Rad. Valerianæ. Germ. Baldrian Wurtzel.
Spicantum, Phillitis est Lingua Cervina seu *Scolopendrium* vulgare. Germ. Hirsch-Zunge. vid. Herbas.
Spicatum, nomen Olei vel Unguenti pretiosi roborantis Viscera & Ventriculum, aliàs Foliatum dictum, *Gal.* L. 4. de L. Aff. cap. 8. & L. 6. de San. tuend. c. 10. vid. Foliatum.
Spina *alba* / ☽*næ Mariæ* } est Carduus Mariæ. Germ. Marien-Distel. vid. *Herbas.*
Spina Acida seu *Sancta.* G. Sauerauch-Dorn. vid. Berberes seu Semen Berberũ.
Spina Buxea, Pyxyacantha. Germ. Buchs-Dorn. vid. Lycium.
Spina Cervina seu *Cervalis* & *Cervi, Spina infectoria,* seu *Rhamnus Catharticus* & *solutivus, Alaternus Plin.* Germ. Wegdorn-Beer/ Creutzdorn-Beer/ Creutz-Beer/ Webedorn-Beer/ Schla Beer. *Subfruticat* in sepibus, in Sylvis, aliisque Locis incultis.

Spina

Spina hirci. vid. Tragacanthum. Germ. Tragandt.
Spinachia, *Lapathum hortense*. Germ. Spinath. vid. Herbas.
Spinæ, *Mustelæ fluviatilis*. Germ. Aalruppen Gräthen.
Spinæ Viperarum. Germ. Vipern-Gräthen.
Spinellus, *Ballas*, seu *Carbunculus candidus*. vid. Balagius.
Spipola, dicitur Avicula, cujus varias species exhibet descriptas *Aldrov.* Ornithol. L. 17. cap. 26.
Sp. & *Spir.* ità à Medicis præscript. seu aliàs notat. legend. Spiritus. Sign. ⊸○⊸, ⊸, ⊸, ☰, ℨ, *sp*, ⊸, ⊸, ⊸⊖⊸, ⁂.
Spiritus ambigit inter ▽am & ◎ & ad Liquorem accedit. Itaque etiam *Oleum* vocatur, præsertim in Mineralibus. Et Spiritus quidam sunt ∘°∘ *siores*, quidam ▽*siores*. Spiritus nominantur etiam *Exhalationes*, sicuti Fumi metallici item Stibii, Stanni, Flos ⊖lis, Vini &c. Clangor Buccinæ.
Spiritus Aceti, id est Acetum destillatum. Germ. destillirter Essig. ✕.
Spiritus Anticolicus, *Antifebrilis* & *Antipleuriticus*, id est ⊸⊕ tri dulcis. *Croll.*
Spiritus Antiquartius est ⊸ ✱ci. vid. Polychresta Medica *D. Joh. Michaelis.*
Spiritus Aperitivus Penoti est ⊸⊕li compositus.
Spiritus ▽ est solvens è re simplici & acri producta, cum △nei halitûs natura. Politissima ejus pars est Halitus △neus, mistus tamen parte vaporosa. itaque & consistentia specificam obtinet ▽eam. In tali substantia vim rei gerit. *Mart. Rul. & Johns.*
Spiritus Calcis vivæ, destillatur ex ♆ va cum s.q. ▽ A per alembicum in MB. lentissimo △ne Germ. Kalck Spiritus.
Spiritus Chymici, sunt Liquores, qui destillando non tantum tenuissimi sunt redditi, sed & incorruptibiles & majoris efficatiæ. sunt triplices, *Sulphurei*, *Acidi* & *Salsi*. *Sulphurei* sunt, qui facilè flammam concipiunt, & constant ex particulis ∘°∘sis, ut est ▽ & omnes ⊸ ardentes ex fructibus &c. *Acidi* sunt qui constant ex particulis Acidis & ▽, ut sunt ⊸ ⊖lis, ♀ris, ☾ ri ⊕li &c. qui veri Spiritus non sunt. *Salini* vel *Salsi* Spiritus sunt, qui ex Sale volatili & ▽a constant, ut ⊸ ✱ci, ⊸ ☐ næ, fuliginis &c. Alii sunt *simplices* ut jam recensiti. alii *compositi* ♀*rei*, ut Spiritus aromatici acidi compositi, ut ▽ortis, ▽eginæ &c. Salsi compo *Salsi*, ut volatile ∘°∘sum. *Lex. Blancardi.*
Spiritus Diatrion vel *Spiritus de Tribus* id est Mixtura Simplex. M.S.
Spiritus Duplicatus, est Spiritus Tartari Vitriolatus ⊸ ♀ ⊕latus.
Spiritus Fœtens & ▽ *Fœtida* est Sulphur. Germ. Schwefel. *Mart. Rul. & Johns.*
Spiritus Heraclinus Rulandi. vid. Oleum Ligni Heraclei.
Spiritus Herbarum non Succosarum vel non *Succulentarum* meliùs præparantur per affusionem s.q. ▽ s.a. infusionem & destillationem.
Spiritus Herbarum Succosarum seu *Succulentarum* conficiuntur per fermentationem, ut Spir. Ceras. nigr. Cochleariæ &c.
Spiritus Magnanimitatis seu ▽ *Herculea* est Spiritus Formicarum.
Spiritus Nitri, est Spiritus Nitri more solito per Retortam destillatus.
Spiritus Nitri Bezoarticus. Est Spiritus Nitri à ⩢ne Butyri ♁ nii in præparatione Bezoartici Mineralis per ⊸ tam destillatus.
Spiritus Reginæ Ungaricæ est ▽ St. Elisabethæ vid. ▽ Hungarica vel ▽ Reginæ Ungariæ. Germ. Ungarisch Wasser.
Spiritus Salis, est Spiritus Salis more solito per ⊸ram destillatus.
Spiritus ✱ci acidus, destillatur ex 1. p. ✱ci & 3. p. ⊸ mixtis s.a. per ⊸am.
Spiritus ✱ci volatilis, destillatur ex ✱co cum ⊸ri vel ♆ va convenienti Liquore s.a. Dicitur quoque *Aquilæ Lachryma volatilis.*
Spiritus ♀ *ri*, est Liquor iste, qui ex ♀ro ♁ sato per ⊸tam cum ∘°∘ destillatur.
Spiritus ♀ *ri compositus* est ▽ seu Spiritus Aperitivus *Penoti* Vocatur quoque *Spiritus* ⊕li compositus.
Spiritus Vegetabiles sunt, qui ex Aromatibus, Corticibus, Floribus, Foliis, Fructibus, Lignis, Radicibus &c. s.a. destillantur.
Spiritus Vegetabiles Balsamici. vid. Balsama destillata, seu Liquores ∘°∘si.

Spiritus Veneris, 🜁 ♀ris destillatur ex Floribus Viridearis s. a. △ne lentissimò, in Recipiens aptum.

Spiritus Vitrioli seu *Vitrioli*, est 🜁 acidus ex 🜖lo benè siccato per ⊕am s. a. destillatus.

Spiritus Vitrioli compositus, est ▽ seu 🜁 Aperitivus *Penoti*.

Spiritus Vitrioli dulcis, dulcificatur Spiritus Vitrioli beneficio 🜈. s. a. Ità & Spiritus Nitri & spiritus Salis dulcificantur.

Spiritus Vitrioli Philosophicus, si Butyri ♁ nii ℥j. ▽ontanæ ℥x vel ℥xj. affunduntur, in sua aciditate consistit, & rectificatione non opus est.

🜈, hoc Signum denotat vel significat spiritum Vini. Sign. [signs]

Spiritus Vini destillatur s. a. ex Vino optimo vel Vini fæcibus.

Spiritus Vini Alcoholisatus, Abstrahitur per Phiolam à 🜈 in MB per destillationem *Alcohol*. Quod etiam *Cœleste* & ♀ *Vegetabile* vocatur. Alcoholisatur vel rectificatur quoque sine △ne, per affusionem 🜈, 🜔ri vel [sign] vel [sign]. Spiritus Vini Alcoholisatus supernatabit, & ▽sitas cum Salsedine inferius in fluida substantia subsidebit. Sign. [sign].

Spiritus Vini Camphoratus, solvitur [sign] in s. q. Spirit Vini Rectif. Vocatur quoque Spirit. Vini Camphorat. *Elixir* seu *Essentia Camphoræ*.

Spiritus Vini Duplicatus & *Esurinus Philosophic*⁹. vid. in Tract. Germ. Pol. fol. 58 & 62.

Spiritus Vini Philosophicus. vid. Spiritus Vini Alcoholisatus.

Spiritus Vini Rectificatus vid. Spiritus Vini. vid. Alcoholisat. *Sign.* [sign].

Spiritus Vitæ ☉*reus Rulandi*, paratur per circulationem per [sign] ex ℥x Trochiscorum Alhandali cum ℔j Spiritus Vini Alcoholisat. expressus, 🜁 philtratur usuique asservatur.

Spiritus Volans apud Chymicos est ☿tum vivum.

Spiro, dicitur *Basilio Valentino* Instrumentum ad Magisterium Lapidis Philosophici necessarium, quo dirigitur. L. 1. Testament Ultim cap. 36.

Spissamentum. vide Stymma. Germ. Das zurück Bleibsel von eingepeitzten Sachen.

Spissus, idem quod Densus, opponitur Raro. *Lex. Brun.*

Spithama, Mensura est, qua rerum Intervalla metimur; estque Trium Palmorũ, vel Duodecim Digitorum Spacium, extensis Digitis, Minimo & Pollice. *Dioscorides*, teste *Gorræo*.

Splanchnica sunt Medicamenta, adversus Morbos Intestinorum. *Lex. Blanc.*

Splenetica, sunt Medicamenta adversus Splenis Morbos. *Lex. Blanc.*

Spodiacon, nomen Collyrii tenuis, à colore ità dicti, quasi Cinereum, non verò à Spodio, cum hoc non ingrediatur illas compositiones. Morsu caret & vim habet Anodynam, sivè Dolorem mitigandi. *Æginet.* L. 7. cap. 16. *Scribon.* n. 23. &c.

Spodion Flos, est Ærugo Æris ⊕ *Mart. Rul.* & *Johnson*.

Spodites, *Cineritius*, epitheton Panis apud *Hippocr.* teste *Galen.* in Expos. Voc. *Hipp.* vel à Colore ità dictus, vel quod sub Cinerib⁹ paretur. *Foës. Oec.* p. 580.

Spodium, *Arabum*, nil aliud est quàm Radix Alcannæ combusta. Officinæ nostrates verò Ebur ustum ejus loco substituunt. vid. *Schræd.*

Spodium ex Ebore seu *Ebur ustum*. Germ. Gebrandt Helffen-Bein. vid. Ebur.

Spodium Græcorum seu *Metallicum*, *Cinereum* & *Nil Gryseum*, est Favilla eadem ac Pompholyx ob gravitatem in pavimentum decidens. Dicitur *Spodium Græcorum* ad differentiã Spodii Arabũ. G. Grau-Nicht oder Grau-Hütten-Rauch.

Spodius, *Succudus*, id est Tutia. Germ. Tutzia. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Spodos 5. *sunt genera*. 1. est *Fuligo Cinerei coloris*, gravior quàm Pompholyx. 2. *Lutea* quæ generatur in focis, in quibus Metalla separantur, 3. *Subterranea Cineria*, 4. *Subterranea nigra*. 5. *Subterranea viridis*.

Sparitides, *Sphæria Theophrasti*, *Globuli Ciparissi*, *Galbuli Plinii*. vid. Cupressi seu Cyparissi Coni. *Germ.* Cypressen-Reiß.

Spolium, *Vernatio*, *Exuvium* vid. Exuviæ.

Spondylium, est Branca Ursina Germ. Bähren-Klau. vid. Herbas.

Spon-

Spondylolithos, dictum Lapidum genus, ex Comitatu Tirolensi, à forma, vertebras dorsales minorum Animalium satis accuratè repræsentante, ex Observatione *Velschii*, Eph. Nat. Cur. A. I. *Obs.* 157.

Spongia seu *Fungus Marinus*. Germ. Schwamm. Est Corpus Marinum rarum, laxum, porosum, imbibens & asservans ▽am. *Mart. Rul.* existimat, esse Zoophyton, neque Animal, neque Fruticem, sed tertiam habere naturam, & illi commixtam esse naturam Animalis & Plantæ. Hinc & *Avicenna* describit, quod habeat Animam, scil. vegetativam & sensitivam. *Dioscorides* duo genera constituit; Marem, quæ densioribus foraminibus & minoribus constat; & Fœminam, foraminibus præditam majoribus & rotundis. Quidam addunt & tertiam speciem, habentem intra se Lapides duros & plurimas cavernas. *Spongia* vocatur etiam à dicto *Mart. Rulando Fungus Marinus*, ad differentiam Terrestris, quam Spongiam nostram appellavit, in Pratis occurrentem, vulgò *Bovist* dictam, quæ valdè accedit ad naturam *Spongiæ Marinæ*. De Spongiarum Marinarum viribus & usu. vid. *Gal.* L. 11. de S. F. & alibi sæpius, *Diosc.* L. 5. cap. 138. *Spongia* quoque vocatur illa Excrescentia in Frutice Cynosbatos dicta sæpius occurrens. *Schræd.* L. 4. Cl. 1. num. 122. &c. vide Fungus.

Spongiæ seu *Fungi Officinales*, sunt Fungi albicantes. Germ. Lerchen-Schwamm. vid. Fungus albicans seu Agaricus.

Spongiolæ Cynosbati, Germ. Schlaff-Kuntzen. vid. Fungus.

Spongioli. vid. Fungus Cervinus seu Boletus Cervinus.

Spongion nomen est Epithematis, ex Caprillo Stercore compositi apud *Æginet*. L. 3. cap. 48. vel Malagmatis L. 7. cap. 18. Ità verò dictum, quod Spongiæ modo humorem Hydropicorum imbibat. *Gorræus*.

Spongites, Germ. Kropff-Stein oder Schwamm-Stein. vid. Lap. *Spongiæ*.

Spongoides, id est spongiosus sivè Spongiæ instar porosus. *Lex. Brun.*

Spongos idem est quod Spongia. Germ. Schwamm. *Lex. Brun.*

Sponium, dicitur Cinis ▽ â maceratus. Sylvat. p. 181.

Sponsus, Chymicis dicitur Mercurius ☿. *Mart. Ruland.* & *Johnson*. Quàm ineptè, alii judicent ex hoc, quod passim vel ▽ Philosophorum sit dicta Uxor, & ♀ Philosophorum Maritus vel Mas. vid. Maritus. *Lexic. Brun.*

Spontum, dicitur *Mart. Rulando* Cinis Aquâ madefactus, qui fornaci inditur, quando ☉ vel ☽ tum depuratur. *Lexic.*

Sporetos, dicitur prima Pars Hyemis (aut fortassis etiam ultima Autumni) Latinè Sementis *Lex. Brun.*

Sporos, idem quod Sperma, Semen significat, & quidem ab *Hippocr.* Semen genitale. L. 2. de Diæt. XXVII. 11. vid. *Foes.* d. l.

Spuma, Germ. Schaum/ omnibus ferè notum est. *Lex. Brun.*

Spuma Chymicis simpliciter notat ⚱rem. Germ. Asche.

Spuma Argenti, est Lithargyrium. Germ. Silber-Glett. vid. Lithargyros.

Spuma duorum venenatorum Draconum, est Butyrum ♁nii.

Spuma Maris, id est Halcyonium quintum. vid. Halcyonion.

Spuma Mercurii, est Lithargyrium *Paracelsi*. vid. Lithargyros.

Spuma Nitri, id est Aphronitrum. *Mart. Rul.* & *Johns.* vid. Aphronitrum.

Spuma Vitri, est Fel Vitri quod instar spumæ in præparatione Vitri, supernatat. Fel Vitri Italicum optimum est.

Spurium Vinum, i. e. Aquatum. Germ. Gewässerter Wein.

Sputum acerrimum est ☽ tum Vivum ▭ Germ. Queck-Silber.

Sputa maris, est Sulphur 🜍. Germ. Schwefel. *Mart. Rul.* & *Johnson*.

Sputum Boletorum est composita Materia ex Sulphure & ♂ sia, vocatur & ☉ spissum ▽ ♀ ris, quando in ☿ um mutata est *Mart. Rul.*

Sputum Lunæ, id est Lithargyrium, Th. Chym. Vol. V. pag. 11.

Spyras, *Spyrathos*, significat globosa Caprarum Excrementa. *Hippocrates* de Nat. Mul. XXIX. 25. 180. 182. *Gal.* c. 2. &c.

Squalus, nomen Piscis & speciesCapitonis, vid. *Aldrov.* L. 5. c. 17.

Squama Æris, vulgò præparatur ex ☉lo vel ♃ lo ♂tis mediante ✝tô. Sign. ♑.

Squamaria vid. Rad. Dentariæ, Germ. Sträubel-Wurtzel.

squatina, Piscis dicitur inter cartilagineos relatus, cujus usus in Medicina videatur apud *Aldrov.* L. 1. de Piscibus c. 66.

Squilla, *Scilla* seu *Scylla*, *Bulbus*, ex Hispania seu Italia huc allatus, non procul à mari crescens, floribus subalbidis, ad sulphureum colorem nonnihil vergentibus. Germ. Meer-Zwibel. vid. Rad. Scyllæ.

Squilla fixa id est Vipa Marina. Germ. Meer-Zwibel. Vocatur quoque *Schinus Plutarch.*

Squillinum, *Aryza*, id est Fimus equinus ♒. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Squinanthum, Germ. Cameel-Heu oder Stroh. vid. Schænanthum.

Squiria vel *Squitia* i. e. Liquiritia. Germ. Süß Holtz. *Sylvat.*

Stac vel *stoac* id est Coagulatio vel Congelatio *Mart. Rul.* apud *Johnsonum* legitur Stuc vel Stoac.

Stacte sivè *Gutta*, sunt Guttæ alicuius Gummi, ut Myrrhæ, Styracis &c. *Stacte* quoque significat Lixivium ⚹ per ✝Cres stillans *Gorræus.*

Stacticon, *Stacton*, nomen Collyrii apud *Scribon.* & *Æginet.*

Stacula, *Apiana*, *moschatella*, *Stirpula*, *Sticula*. vid. Venucula.

Stæchas Arabica & *Citrina.* vid. Flores. Stæchatis Arabic. & Citrin.

Stæs, notante *Foësio* significat Farinam ▽ à maceratam, & manibus subactam veluti fit in Panificio, vel interdum Stear sivè pinguedinem. Illam confirmat *Julius Alexandrin.* not. in *Gal.* L. 4. de san. tuen. Tom. II. pag. 406. & ipse *Hippocr.* l. 1. de morb. mul. CXX. 24. Placentæ genus, dicebatur ex Melle, Sesamo & Caseo, apud *Athenæum* Lib. 14. Citante Foësio d. l.

Stagma, sunt Latices, qui destillationi exponuntur. *Lex. Blanc.*

Stagnea, apud *Scribon.* num. 230. pro Cacabo & Vasis genere ponitur, ♃no obducto. Aliàs *Stagneum vas*, *Stagnatum Rhod.* in *Lex. Scribon.* pag. 445. *Stagnea Pyxis* legitur apud eundem. *Scribon.* 30.

Stagonias, epitheton Thuris masculi electi, rotundi, & guttæ simillimi. *Gorr.*

Stak, id est Gummi Olivæ. Germ. Oliven-Hartz.

Stalagma, id est quod à Stagmate destillatum est. *Lex. Blanc.*

Staltica, dicuntur Medicamenta, quæ Carnes Vulneribus æquant, *Castell.* ex *Libell. Spur. Gal.* de Dynamid. Verum generaliter idem significant, quod Repellentia. Unde Collyria Staltica, apud *Æginet.* L. 3. cap. 22. Junge Dict. Jatr. n. 408.

Stamen id est Filum *Stamen album*, hoc est filum crudum, quod etiam leni evaporatione dolores mitigat *Scribon.* n. 142. *Rhod.* in not. ad h. L.

Stamnos, dicitur Urna vel Urnula, Vas ▽arium *Hippocr.* L. 7. Epid. XLV. 8. quamvis & Vas vinarium alibi significet, notante *Foës.* d. l.

Stannar, est mater Metallorum, fumus occultus, ex quo Metalla generantur. *Dorn.* è *Paracelso* L. 3. Philosoph. ad *Athen.* text. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Stannum, à nonnullis *Plumbum album* sive *candidum*. Germ. Zinn / Weyß-Bley. Chymicis sive Hermeticis *Jupiter* ♃. dicitur. Corpus est mundum, Metallum molle, splendens cum Livore quodam. Imperfectum, ex ☿ to vivo puro, fixo & non fixo, claro, albo in suo manifesto, & rubro in suo occulto & de tali 🜍 re procreatum, & deficit ei sola decoctio & digestio. Dividitur Stannum in dives, mediocre, pauperum Vocatur & *Dominus Æris*, item *Plumbum* ☿ *tarium. mart. Rul.* & *Johns.* Anglicum melius est quàm Lawalliense & quidem optimum. Plura de Stanno quære in Indicibus Th. Chym. Vol. I. II. III. V. ut & *Libav.* Tom. I.

Staphilinum sylvestre Tragi est Daucus seu Pastinaca sylvestris Germ. Vogel-Nest / wilde Mohren oder Esels Mohren.

Staphis, homnymon est, denotans 1. Plantam vel Herbam Staphisagria dictam 2. Uvam passam. vid. Passa.

Staphisagria. vid. Semen Staphisagriæ. Germ. Stephens-Körner.

Staphyle, Latinè *Uva* dicitur, significans propriè Fructum Vitis viniferæ, sive congeriem Baccarum Vitis. &c.

Staraphaxat, dicitur Medicamentum sistens, à Stare faciendo dictũ, ut creditur, *Dorn. Mart. Rul. & Johns.*

Starmar Mart. Rul. Johnsonus verò posuit *Stannar*. vid. Stannar.

Stater est nomen Ponderis Unciam semis pendentis, ℥ß seu Drachmas Quatuor ʒiv. *Gal.* de Ponderibus & Mensuris.

Stathmion, Stathmidion, significat vel Pondus Librale, ex Ære, aut Ferro, aut Plumbo constans. *Gal.* cap. 2. de Fract. t. 3. vel Pyxidem, in qua aliquid asservatur. L. 6. d. C. M. S. L. c. 2.

Staticon, idem quod *Stalticon*, dicitur de Collyriis, quæ inordinatum Fluxûs impetum sistunt, *Gorr.* vid. Stalticon.

Statura, *Megethos*, propriè Corporis Magnitudinem significat. Hanc etiam à Medico rectè considerari, docet inter alios *Jul. Alex.* L. 3. *Sal.* cap. 1. & 7.

Stear id est Adeps vel Sevum. Germ. Schmaltz oder Inschildt. *Lex. Brun.*

Steb, dicitur Alumen. O. Germ. Alaun.

Stechas Arabica, Citrina & *Montana*. vid. Flores.

Stegnotica, idem quod Astringentia. *Lex. Brun.*

Stella Domini, id est Sigillum Salomonis. vid. Herb.

Stella Occidens, id est Sal Armoniacum ✱ Germ. Salmiac. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Stella Terræ, id est Talcum. ⊱. Germ. Talck. *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Stellaria, Drosera, Alchimilla, Germ. Ohm-Kraut / Gülden Gänserich. vid. Herb. Alchimillæ.

Stellio adusta dicitur Cinnabrium *Mart. Rul. & Johnsonus.*

Stemphyla, dicuntur Vinacei vel Vinacea, hoc est Folliculi Acinorum, Corium, & Cortex, *Linden.*

Stemphylites, dicuntur Vinaceorum ▽ à maceratorem Fæces, & Recrementa. *Hippocr.* l. 2.

Stenomarga alba, Gleba Norwegica albicans, vid. Lac. ☽ næ.

Stercorum Ezeff. Legitur ità apud *Mart. Rulandum*, & apud *Johnsonum*, id est Lithargyrium ⚲. Germ. Silber-Glethe.

Stercus, est Excrementum crassum ab Alimentis residuum, Bile permixtum, & nutritioni inutile, quod per Intestinum Rectum & Anum excernitur. Germ. Koth / oder Dreck. *Lex. Brun.*

Stercus Æris, id est Ferrum rubeum. ♂. *Johnsoni Lex.*

Stercus Album Canis, est Album Canis seu Album Græcum.

Stercus Anserinum, Chenocoprus. Germ. Gänß-Dreck. Mense Martio colligi debet.

Stercus Argenti, est ex Argento, sicut Stercus Æris. Germ. Silber-Schaum.

Stercus Canis, Cynocoprus, dicitur & *Flores Melampi* & *Safiri albi*, *Album Canis*, *Album Græcum*. Germ. Weisser Hunds-Dreck.

Stercus Capræ Germ. Geyß-Bohnen. vid. Spyras s. Spyrathos.

Stercus Columbinum. Germ. Tauben-Mist. Emplastris admiscitur.

Stercus Diaboli. Germ. Teuffels-Dreck. vid. Laserpitium Syriacum, seu Asa vel Assa fœtida.

Stercus Murum seu *Muscerda* dicitur etiam *Album nigrum*. Germ. Mäuß-Knüttelger. Movet Alvum infantum à gr. 3. 4. 5. vel 6.

Stercus Passerum, Spatzen-Dreck. Grana aliquot Infantibus exhibentur ad ciendam Alvum.

Stercus Pavonis, Germ. Pfauen-Koth oder Dreck. Exsiccatum & ⚲ satum ad Epilepsiam & Vertiginem usurpatur.

Stercus Vaccinum, Germ. Kühe-Fladen ex quo Mense Majo ▽ Florum omnium destillatur.
Stergethron idem est ac Sedum majus.
Sternutamentum, idem quod Sternutatorium. vid. Ptarmica.
Sternutatorium, *Sternutamentum* est Medicamentum quod Naribus inditum, tunicas Cerebri in Motus convulsivos concitando, per Sternutationem Caput expurgat, Germ. Nieß Pulver.
Stiæ, dicuntur Lapilli marini sed Calculi marini. *Galenus*.
Stibi, *Stibium*, *Stimmi*, *Plumbum sapientum*, *▽ra nigra* vid. Antimonium ♁. Germ. Spieß-Glaß und Spieß-Glantz/ oder die glänzende Heer-Spitzen.
Stichas seu *Stæchas Arabica*, *Gallica*, *Purpurea* seu *Romana*, vid. Flor. *Stæchad.* Arabic. Germ. Arabische Stechas-Blumen.
Stichos, nomen Confectionis Arteriacæ *Platonis* è Marrubio, quæ & Panacia dicta apud *Gal.* L. 7. de C. M. *S.* L. c. 2. fin.
Sticula, *Stacula*, *Apiana*, *Moschatella*, *Scirpula*, vid. Venucula.
Stilbus, id est Antimonium ♁. Germ. Spieß-Glaß. *Mart. Rul. & Johns.*
Still. ità à Medicis præscriptum seu aliàs notatum, legendum est Stillatum seu stillaticium.
Stillaticius, idem quod *Stillatus*. Epitheton Liquorum per Alembicum destillatorum. *Lang.* L. 1. c. 53.
Stillus & *Stilbus* id est Antimonium ♁. Germ. Spieß-Glaß. *Mart. Rul. & Johns.*
Stimmi idem quod *Stibi*, *Stibium*. vide Antimonium. ♁.
Stimulans, dicitur aliquando de Medicamentis quibusdam activioribus &c. *Lex. Brun.*
Stinci Marini Germ. Meer-Stintzen. vid. *Scinci Marini*.
Stipes, est Pars Plantæ inter Radicem & Ramos, idemque quod Caulis. Germ. Der Stiel oder Stengel.
Stipte & *Stiptera*, vel *Stypte* & *Stypteria* id est O scissum. *Mart. Rul.* & *John.*
Stiptica vel *Styptica*, sunt Medicamenta Constipantia & Exsiccantia. Germ. Stopffende Mittel. *Lex. Brun.*
Stiracos, *Stirates*, idem ac Storax. *Matth. Sylvat.*
Stiria, i. e. Gutta. Germ. Ein Tropffen.
Stoac, *Stoar*, i. e. Adeps. Germ. Schmähr.
Stœchas Arabica, Germ. Arabische Stechas-Blumen. vid. Flor. *Stœch.* Arabic.
Stœchas Citrina, Germ. Rhein-Blumen. vid. Flor. Stœch. Citrinæ.
Stolones, dicuntur tenella Germina & Surculi propullulantes Plantarum, quæ referuntur inter Victum attenuantem, *Gal.* de atten. vict. rat. cap. 3.
Stomachica, sunt Medicamenta adversus *Stomachi* Morbos. Germ. Magen stärckende Mittel.
Stomachicum egregium, est Crocus optimus. Die beste Magen Stärckung.
Stomachus Struthionis seu *Struthiocameli*, nominatur ▽ Fortis.
Stomaticos, dicitur de Medicamentis, quæ modicè siccant, sic vocata, quod in assiduo sint usu, cujusmodi sunt, quod ex Moris conficitur, & quod ex Rubi fructu, aut *Succo* Corticis Nucum juglandium viridis paratur. *Gal.* L. 5. Meth. medendi cap. 10.
Stomoma, seu *Acies*, est Chalybis vena pura ex Nariscis, seu Vodlandia, propè Fichtelbergium. Germ. Fichtelbergischer Stahl-Stein. Dicitur quoque ferrum purgatius, sivè nativum, sivè per liquefactionem △ne sæpius depuratum, idem quod Chalybs. *Mart. Rul.* pag. 448. & 449. numerat varias species 13.
Stomomatis Scobs est Limatura Chalybis ♂. Germ. Feyl Spän von Stahl.
Stomomatos Mart. Rul. & *Stomomutos Johnsonus* est Squama Æris.
Storax Germ. Storax. vid. *Styrax*.
Stramen seu *Pastus Camelorum*. vid. Schænanthum. Germ. Kamehl-Heu oder Stroh.

Storax rubea, Thimiana, Narcaphthum. vid. Cortices Thimianæ.

Stratificatio, seu *Stratum super Stratum*, notum est Chymicis & Hermeticis, & est Corrosio per ♃res corrosivos, fit cum ♃lum, Metallo laminato & ♁ribus Corrosivis repletur, faciendo Stratum super Stratum, hoc est ponendo aliquid de ♃re Corrosivo in Crucibulum, & huic supersternendo tenuem Laminam corporis Metallici, & sic pergendo, donec Vas referciatur, Posteà ponuntur Carbones per Circuitum, vel datur △ reverberii paulatim augendo, ut res postulat *Lex. Blancardi*.

S. S. S. & St. S. St. significat Stratum super Stratum. Sign. ⁂, ⊥, *SSS*, ⁂, ⁂, ⁂, ⁂, ⁂.

Striæ in Alembico Signum est Spirituum Volatilium.

Stripis, i.e. Uva Passa. *Gal.*

Strix, propriè nomen Avis nocturnæ, habentis nomen de Sono vocis *Stridulo*, quæ vulgò *Amma* dicitur, ab amando parvulos; de qua legatur *Aldrov.* L. 8. Ornithol. cap. 8.

Strobile, dicitur Linamentum intortum, aut Penicillũ turbinis in modum implicitum & contortum, hoc est turbinatum Linamentum apud *Hippocr.* de fistul. 11. 6. 9. 11. A qua figura & Nuces Pineæ *Strobili* dicuntur, & Resina Pinea Strobiline. vid. *Jul. Alex.* not in *Gal.* L. 4. de tuend. san. Tom. II. Oper. pag. 410. & pag. 755.

Strobili Abietini juniores. Germ. Die kleine zarte Tannen Zäpfflein.

Strombites, dicitur Lapis similis Cochleæ ▽tili ex amplo in tenue turbinis instar deficiens in *Spiram* à dextra tortus, qui ulterius describitur ab *Agricola* L. 5. de nat. fossil. Chiocc. Mus. Calc. Sect. 3. p. 388. & 422.

Strombos, nomen generale Cochlearum Marinarum, quæ Latinè Turbines nuncupantur aut Strombode, Cochleæ Turbinatæ, quarum descriptionem prolixiorem, lege apud *Aldrov.* L. 3. de Testac. cap. 2 & seq.

Strumaria Lobelii, *Xanthium*, *Lappa minor*. vid. Rad. Bardanæ minoris. Germ. Klein Kletten oder Betlers Läuß-Wurtzel.

Struthio, *Struthio Camelus*, Germ. Strauß. Nomen Avis exoticæ maximæ, de qua referunt, quod Ferrum devorare non solum, sed & concoquere valeat. vid. *Lang. C. Rejes*, *Aldrov. Schræder.* & *Frid. Hoffmann.*

Struthion, *Condisi*, *Lanaria*, *Rudicula* est Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut. vid. Herbas.

Struthionum Ova, vid. Ovum Struthio Cameli.

Strychos & *Trychnos*, *Solanum* & *Solatrum*, *Uva Lupina* & *Vulpina*, *Morella*. vid. Solanum. Germ. Nacht-Schatten.

Stuc vel *Stoac*. vid. *Stac* vel *Stoac*.

Stupa, *Stupha* & *Stuppa* est Linteum Liquori intinctum & parti dolenti admotum. Idem quoque quod Laconicum Balneum vel Sudatorium aut Vaporatorium. vid. *Morellus* & *Forestus*.

Stupefacientia idem sunt quod Narcotica. *Lex. Brun.*

Stupio, *Caldida*, id est Stannum ♃. *Mart. Rul. & Johns.*

Sturio, nomen Piscis, nonnullis & *Oxyrinchus*, ab acuto rostro. vid. *Aldrov. Jul. Alex.* & *Bruyerin.*

Sturnus, nomen Avis notissimæ, quæ Cicuta vescatur absque noxa. vid. *Aldrov. Jul. Alex* & *Bruyerin.*

Stybium, *Stibi*, *Stibium*, *Stimmi*, id est Antimonium ♁.

Stygia, epitheton ▽æ causticæ sivè corrosivæ & præsertim Regiæ. vid. *Schræd. Jung. Libav.* &c.

Stymma est Spissamentum seu Crassamentum (Florum, Rerumque aliarum) quod remanet, dum in Oleis macerata exprimuntur. *Schr.* L. 1. c. 3.

Stymphalides, dicuntur Avium species quædam maximè feræ. vid. *Aldrov.* L. 10. Ornith. cap. 3.

Styptica sivè *Stiptica*, sunt Medicamenta Astringentia, Constipantia & Exsiccantia. *Lex. Blancardi.*

Styrax sivè *Storax Calamita, Incensum Judæorum.* Germ. Storax / Juden Weyrauch / in Officinis prostat *expressa, liquida* & *sicca.* Sicca in Officinis Storax calamita dicta, (à Cannarum Calamis sic dicta, in quibus olim ex Pamphilià apportabatur) est Arboris cujusdam gummeus, resinosusque Succus concretus, aridus, odoris suavissimi. Videatur *Matth. Cordi Histor.* Crescit Arbor illa *S*toraciflua in Cypria, Pamphilia, *S*ydonea, Syria, Sicilia & Provincia Chiapa. Præfertur *S*tyrax pinguis, lentus, fragmentis albicantibus, rubescens, vel flavus, odore perseveranti, qui dum mollitur, melleum Liquorem reddit. Improbatur furfurosus, niger, cano situ obductus, inodorus. Folia Arboris hujus Storacifluæ exsiccata, videnda sunt apud Experientissimum Pharmacopœum Dn. *Joh. Rud. Henrici*, Francofurti sub signo Cervi aurati.

Styrax Expressa. Germ. Sauber ausgepresster Storax. Exprimitur beneficio ▽æ calidæ in Sacco s. a. per prelum.

Styrax Liquida, & *Liquidus, Stacte* Germ. Weicher Juden-Weyrauch / Dünner oder flüssiger Storax. Ex Storace calamita impura, vel ex Cortice Arboris Storacifluæ, per coctionem in formam liquidiorem redacta, cui Storaci liquidæ adhuc additur Oleum ex Nucleis Arboris *S*toracifluæ expressum, & hæc Mixtura fit Storax Liquida. Plura legenda sunt apud *Diosc oridem, Cord. Fuchsium, Schrœderum.* Remanentia à priore Storace impura & Corticibus in prelo relicta, à quibusdam pro Cort. Thymianæ venditur.

Subactio, dicitur Tractatio rei cujusdam manibus facta, & dicitur de Mistione & Emollitione, Emplastrorum, Ceræ & similium Massarum, manibus, vel in Mortario cum pistillo facta. Germ. Unterbringung oder Untermischung. *Rhod. in Lex. ad Scribon.* p. 446.

Subbuteo, nomen Avis, Buteone paulò minoris. *Aldrov.* L. 5. Ornith c. 8.

Subductio, apud Chymicos vocatur Abstractio, quæ fit per inferna; & est duplex: *Filtratio* & *Clepsydria Mart. Rul.* & *Johns.*

Suber, Phellus. Germ. Pantoffel-Holtz oder Sohlen-Holtz.

Subeth, dicitur Lapis Adamas. Germ. Diamant. *Sylvat.*

Subjectum Chymicorum, vid. Th. Chym. Vol. I. fol. 508. Lapidis Philosophici sive Tincturarum, quod est ☿ corporalis. d. l. pag. 520. & 535.

Sublimatio est sicca subtiliorum partium per △nem in sublime elevatarum & vasi adhærentium, Extractio, ut sunt ☿♎ dulcis &c. *S*ignificat quoque Exaltationem alicujus rei, quando à debiliori statu, Res in statum majorum virium elevatur. Germ. Erhöhung. Sign. ♎, [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol], [symbol].

Sublimatio ⊖lium fixorum, fit per additionem ▽ [symbol]ri purificati, ♎ando sec. artem.

Sublimatio ⊖lium volatilium, (peractâ destillatione per [symbol]am in Recipiens) instituitur vel rectificatur per ♎ationem simplicem vel cum s. q. 🜄 Alcoholisato.

Sublimatum, est Res per △nem elevata, uti Flor. *S*ulphuris 🜍 F. Flor. Benzoe. &c. Germ. Sublimat.

Submersus, dicitur qui in ▽am Marinā projicitur, quod laudat tanquam Remedium in Hydrophobia *Helmont.* Tract. Demens Idea, n. 47. 48. &c.

Subpurgatio, Subpurgare significat leni Medicamento, aut leviter Purgare, aut ea Dosi, quæ dari in periculum nequeat. *Linden.* Ex. XII. §. 69.

Subsidentia idem est quod Sedimentum. Germ. Ein Satz.

Subsidium idem est quod Auxilium sive Remedium. Germ. Hülff-Mittel.

Substitutus, dicitur de Medicamentis, quæ in alterius locum surrogari queunt, de quibus *Gal.* integr. libell. de substitutis Medicis. *Ægineta* Libro 7. cap. 25. Dicuntur & Succedanea.

Subtiliatio, est Terminus Chymicus seu Hermeticus, diciturque Dissolutio, partes subtiliores à crassioribus separans, & habetur duplex: Illa est, quando corpora

pora brevi temporis Spatio dissolvuntur. Estque iterum duplex: *Elevatio* & *Descensio*. Hæc dicitur, quæ tempore longiore Res dissolvit; Estque *Exaltatio* & *Digestio*. *Mart. Rul.* & *Johns.* & *Rolf.* Chym.

Succ. ità à Medicis præscript. seu aliàs notatum, legendum est Succus.

Succago, *Apochylisma*, *Rob* & *Robub*, est *Succi* cujuscunque cum Saccharo aut Melle, in duriusculam Sapæ consistentiam Coctio & Inspissatio. Germ. Muß oder Latwerge.

Succedanea Medicamenta. vid. Antiballomena.

Succi ad Consistentiam Extracti inspissati, ut sunt Succus Acatiarum, Liquiritiæ, Germ. Schlehen-Safft und Süß-Holtz-Safft.

Succi ad Consistentiam Syrupi durioris inspissati, nominantur *Rob*, ut sunt Rob Berberum, Cydoneorum, Ribium.

Succida, vid. Erion seu illota Lana, vel Eirion.

Succidus, vid. Oesopus seu Oesypus. Germ. Schmutzige Lambs-Wolle.

Succina, *Succinum*, *Carabe*, *Electrum*. Germ. Augstein oder Bern-Stein. Nihil aliud est, quàm *Succus* Bituminosus, seu Resina ▽ræ, & Arborum vetustarum optimè digesta, exinde in Mare traducta, atque ibidem præcipuè concreta, *Schr. L.* 3. cap. 30. *Frid. Hoffm.* in Clav. ad h. l. *Sign.* B, B+.

Succina, *Succinum*, *Carabe*, *Charabe*, *Electrum*, *Ambra citrina*, *Resina* ▽*æ*, *Chrysolectrum*, *Glessum*, *Lyncurius* Lapis, *Pterygophorum*, *Harpax*, Germ. Aug-Stein / Ag-Stein / Aidt-Stein / Bern oder Born-Stein. A Romanis Succinum, quod ex *Succo*, ac veluti Bitumine Marino concreto, proveniat. Nam inter Vada & in ipso maris Littore reperitur. Quidam putant quod sit, *Resinositas Terræ* optimè digesta, exinde in Mare traducta atque ibidem præcipuè concreta. Alii tamen illud pro *Resina* seu *Therebintina*, quadam habent, quæ æstivo tempore ex Arboribus (quæ juxta ▽as crescunt in ▽am & ex ejusmodi sortis Arboris, in Terram, quæ certis temporibus, Maris nempè fluxu & refluxu, ▽ Marina obducitur) destillatur Posteà hinc & inde ▽æ superficiei innatans, vel potius fundum petens, in Succinum mutatur. Dum adhuc *Liquidum* est, varia Animalcula involvuntur, ut Muscæ, Culices, Araneæ, Festucæ &c. Est verò *Succinum* vel *album*, *candidum*, *citrinum*, *flavum* vel *nigrum*. *Album* quia levius est & odoratius, optimum censetur; *Succinum Citrinum* seu *flavum* priori cedit. Optimum quod pellucidum & attritu calefactum, Rorismarini refert odorem, paleasque trahit. Ambo verò ad usus Medicos præferuntur. Chymica analysis docet, Succinum ex multo ⚇leo, pauca aciditate, & magna ⊖lis volatilis parte constare, illud Oleum & ⊖ volatile, optima sunt Medicamenta; sed ipsum Succinum crudum tanti non est æstimandum. Dicitur quoque *Ambra*, (Gentarum Prussorum, Smalternium, *Scytharum*, Sacul *Ægyptiorum* putatur) *Paracelso*. Germ. Gentar. *Lex. Blanc.*

Succinum album vocatur Leucelectrum, Sign., BS SVA, SVA.

Succinum nigrum, Gagatem Lapidem esse, *Fuchsius* æstimavit, vide Gagatem Lapidem. Quidam cum Pissaspaltho aliquid cognitionis habere: alii Ambram nigram: plurimi istud quod flavo nigricans Succinum nigrum, esse censent. Carabe seu Succinum album & nigrum ex Borussia in magna copia advehitur.

Succisa, est Morsus Diaboli. vid. Herb. seu Radices.

Succolata, *Chocolate*. vid. Chocolata Inda.

Succotrina Aloës. vid. Aloës Succotrina.

Succubegi, est quoddam genus Pulmenti Acetosi, quod fit ex Carne cocta, cum Aqua, cui miscetur Acetum & Crocus. *Matth. Sylvat.* p. 182.

Succus, Succi in Officinis vocantur Liquores expressi, seu expressæ Essentiæ ex Floribus, Foliis, Fructibus, Radicibus &c. *Sign.* ☋.

Succus Acatiæ seu *Acaciæ veræ*. vid. Acacia *Dioscoridis*.

Succus Acatiarum, fit beneficio ▽æ per coctionem cum Prunis sylvestribus, expressus, clarificatus & ad consistentiam Extracti inspissatus. Germ. Eingekochter Schleben-Safft.

Succus Albus, Chymicis dicitur, Argentum vivum. Germ. Queck Silber.

Succus Combrici. vid. Gummi Gittæ seu Guttæ. Germ. Gummi Gutta.

Succus Cyreniacus est Assa fœtida. Germ. Teuffels-Dreck.

Sucus Hallandicus. vid. Gummi Gittæ seu Gummi Guttæ.

Succus Hypocistidis. vid. Hypocistidis Succus.

Succus Liquiritiæ, est Succus ex Radicibus Liquiritiæ beneficio ▽æ per coctionem factus, expressus, clarificatus, ad consistentiam Extracti inspissatus, & in Trochiscos formatus. Germ. Süß-Holtz-Safft / Lagritzen-Safft. A Bamberga & ex Hispania ad nos advehitur.

Succus Lunariæ magnæ Reymundi Lullii, est Vinum optimum.

Succus Lybicus est Assa fœtida. Germ. Teuffels-Dreck.

Succus magni vegetabilis est Vinum optimum.

Succus Melleus, Mel Terreum, Mel roscidum. vid. Manna Arabum.

Succus Plantæ Jani, est Vinum optimum.

Succus Principis omnium vegetabilium, est Vinum optimum.

Succus Syriacus, est Assa fœtida. Germ. Teuffels-Dreck.

Succus viridis. Germ. Safft-Grün / fit ex Succo Baccarum Spinæ cervinæ, qui ad consistentiam duriorem inspissatur.

Succus Vitium fermentatione exaltatus, est Vinum. Germ. Wein.

Sudorifera. vid. Hydrotica vel Diaphoretica. Germ. Uberflüssige Feuchtigkeit heraustreibende Mittel.

Suffe, Zuffe, Suffore, est Hysopus. vid. Herb.

Suffimentum idem quod Suffitus. Germ. Berauchung.

Suffitus, est Pulvis crassiusculus, ex plurimis odoriferis paratus, qui super carbones vivos injectus, non ingratum Odorem & Fumum à se diffundit. Vocatur & Suffimentum.

Suffo, est Panis porcinus. *Dorn. Mart. Rul. & Johns.*

Suffut, Sufuset, dicuntur Pulveres qui fumuntur per se. *Sylvat.*

Suffumigabulum, est Instrumentum, quo utimur in Suffimentis accendentis. Germ. Rauch-Zeug.

Suffumigium, vide Suffitus. Germ. Berauchung.

Sulphur, 🜍. Germ. Schwefel / *Apyron* seu 🜍 *nativum*, △*nem non expertum* seu *vivum*, *succus mineralis*. Sulphur est Resina seu Terræ Pinguedo Vitriolica, aciditate gravida hoc est constans copia puri Sulphris ingenti, modicâ Salis Acidi quantitate & tantillo Spiritus, Aquæ & Terræ *Schræd.* L. 3. cap. 28. *Frid. Hoffm.* in Clav. ad H. L. Dividitur in *nativum* sive *fossile* & *facticium*. Ad nativum pertinet illud, quod glebosum est & Apyron, Latinè vivum vocatur, optimumque habetur, *Kelichen* ad Samm. pag 97. Sulphuris prolixiorem Historiam, vires, usum præparandi Medicamenta ex eodem, modum, vid. apud *Galen. Dioscorid. Schræd. Hoffmann.* &c. Sign. [alchemical signs]

Sulphur pro Universali Principio corporum naturalium quidam accipiunt. In qua significatione *Mart. Ruland.* descripsit, quod sit Principium formativum. vid. Sulphur Principium est formativum.

Sulphur, unum ex tribus illis Primis Omnium Rerum, est ☿ſum illud quod ardet. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*

Sulphur, Chymicis & Hermeticis, ſub nomine *S*ulphuris veniunt, ſivè ex Animalibus ſive ex Vegetabilibus: Imò omne, quidquid eſt flammabile.

Sulphur, Principium eſt Formativum, partim 🜁reum, partim △neum, æthereæ naturæ particeps, per quod virtus eſt, & vita rebus ineſt. Quare & *Balſamus naturæ* appellatur. Ita ⊖ terminator eſt, 🜍 informator, vim plaſticam habens, ☿ vapor unctuoſus eſt, qui ab illis patitur.

Sulphur Terra eſt calore excocta & in ſubſtantiam Sulphuris mutata, ▽ ſis, terreſtribus & △neis tranſeuntibus. *Mart. Rul. & Johnſ.*

Sulphur vocatur *Alcebris vivum*, *Albuſao*, *Akibotb*, *abuſal*, *An*, *Anarit*, *Anerick*, *Alnerick*, *Alcubrith*, *Alazer*, *Alcur*, *Aphebriock*, *Anpater*, *Aquala*, *Chybur*, *Cibur*, *Chybut*, *Cibut*, *Crybtit*, *Kaprili*, *Kibrith*, *Lamare*, *Lamere*, *Pater*, *Quebrit*, *Quibrit*, *Rabric*, *Reſina Terræ*, *Scorith*, *Solſequium terreum*, 🜍 *fœtens*, *Sputa maris*, *Tintiſaſum*, *Uſifur*, *fumus acerrimus*, △ *terræ*, *Inſidiator pervigil*, *Lapis Cherubinicus*, *Pyr* ☉*lis*, *Scorpio*, 🜍 *vegetans*, 🜄 *fœtida*. vid. *Mart. Rul. Johnſ.* & alii.

Sulphur Album, id eſt Nitrum 🜕. Germ. Salpeter.

Sulphur Anodynum Crameri, eſt Opium ſubtiliſſime ♁ ſatum, & aliquot Gutt. 🜍 tûs ⊖li irroratum, ad colorem nigrum in 🜄 bulo combuſtum.

Sulphur Antimonii, extrahitur cum 🜅 forti ex Scoriis ♁nii, & 🜍tatur cum 🜍to & ▽ dulci edulcoratur.

Sulphur ☉*ratum Diaphoreticum*, fit per infuſionem & 🜍tionem 🜍ti in Lixivium à Croco Metallorum vel ab ♁nio Diaphoretico extractum, à *Cardilucio* vocatur *Centaurium minerale*.

Sulphur Bezoarticum vegetabile eſt Alcohol vini 🜄 A.

Sulphur Caballinum, Germ. Roß-Schwefel oder Lapidarius. Sunt Fæces è coctione 🜍ris vivi impurioris relictæ & in Urceos transfuſæ.

Sulphur, *Chybur*, Pars Lapidis Philoſophorum, Principium & Pater Metallorum, Calidum & Siccum quarto gradu. Nihil aliud eſt quàm Pinguedo Terræ, per temperatam coctionem inſpiſſata, quouſquè indurata fuerit & ſicca facta. Sulphur generatur ex puriſſima ſiccitate Terræ vel Terreſtri, in qua, modis omnibus △is prædominatur: Et eſt quaſi vapor calidus & ſiccus, cauſa & Pater Metallorum. Vel Sulphur eſt Terra calore excocta, & in ſubſtantiam Sulphuris mutata, ▽ ſis, terreſtribus & △neis tranſeuntibus. *Mart.* Rul. à pag. 456. ad 459. Sulphuris ſpecies recenſet.

Sulphur Citrinum, Thion *Pepyromenon*, *Sulphur* △*nem expertum*. Germ. Todter oder Krämer-Schwefel/ Gelber Schwefel. Seu factitium, quod arte in fornacibus ex pingui quadam Gleba paratur, quæ in fodinis ſulphureis eruitur, & in Fruſtulas ſeu Magdaleones funditur &c.

Sulphur Cœleſte id eſt Alcohol Vini 🜄 A ſeu Sulphur vegetabile.

Sulphur Muſci eſt ſemen Lycopodii. Germ. Trudten-Fuß-Samen.

Sulphur Gryſeum }
Sulphur Nigrum } id eſt Sulphur Caballinum. Germ. Roß Schwefel.

Sulphur Nigrum, 🜍 quibusdam vivum Sulphur Sign. 🜍, 🜍, 🜍, 🜍.

Sulphur Philoſophorum. vid. Tract. eleg germ. *Polemanni* fol. 1. 101. 110. 129. & 137. Sign. 🜍, 🜍, 🜍, 🜍.

Sulphur Rubeum eſt Arſenicum 🜺. *Mart. Rul.* & *Johnſ.* Sign. 🜍, △.

Sulphur Stillatitium. Germ. Tropff-Schwefel. Invenitur in Regionibus, Goslarienſ. Neapolitan. Polonienſibus & aliis Locis. Sign 🜍.

Sulphur Sublimatum. Germ. Sublimirter Schwefel. Eſt Flos Sulphuris.

Sulphur Tartari, id eſt Tinctura Sulphuris. Germ. Weinſtein-Tinctur. Sign. 🜍.

Sulphur Vegetabile, id eſt Alcohol Vini 🜄A.

Sulphur Vitriolatum, est 🜍 à ⊕li decoctione tractum per ▽am communem, cui innatat 🜍. *Mart.* Rul. *& Johns.*

Sulphur Vitrioli ♀*ris Narcoticum.* Præparatur ex Vitriolo ♀ ris & [illegible] optimè in Mortario ferreo mixtis, beneficiô [illegible] s. a. extractum & [illegible] [illegible]ri [illegible]tû & ▽ pluviali optimè edulcatum.

Sulphur Vivum. Germ. Lebendiger Schwefel/ vocatur *Lapis Pyroneus*, *Lapis* 🜍*ris*, *Apyron*, *Apyrothium*, 🜍 *fossile*, 🜍 *sine* ▽*e*, 🜍 *Judaicum*, *Alkibric*, *Alchabrick*, *Algibich.* Sign. 🜍. 🜍.

Sulphurata Herba, *Cauda porcina*, *Pinastella.* vid. Rad. Peucedani, Germ. Haar-Strang.

Sulphuris ▽, vocatur ▽ *Rubea*, ▽ *Crocea* ▽ *Fœtida*, ▽ *mortua*, *Sanguis Animalis*, *Compositum album*, *Vitriolium.* Johns. Lexic. 3. fol. 72.

Sum. ità à Medicis præscriptum sivè aliàs notatum, legendum est Sum̃itatum seu Summitates &c.

Suma, id est Tartarus 🜿. Germ. Weinstein. *Mart. Rulandus.*

Sumach, idem quod Rhus, Rhœ Rhu, vid. Semen Sumach.

Sumbi, id est Acetosus & Crocus *Mart. Rul.* & *Johns.*

Summitates, sunt Cacuminula Herbarum, Summitates dictæ, & dicuntur de Herbis foliorum minutiorum, ut Absinthii, Centaurii minoris. Germ. Das Oberste oder Dolden des Wermuths oder Tausend-Gülden-Kraut. Dicitur & Coma.

Supercilium Terræ, *Capillus* Terræ, *Adiantum nigrum*, *Capillus Veneris.* Germ. Frauen Haar. vid. Herbas.

Supercilium seu *Lumbus Veneris*, *Herba militaris*, est Millefolium. Germ. Schaf-Ripp. vid. Herbas.

Superficies id est Album Ovorum. ♈. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Superpurgatio seu *Hypercatharsis* seu *Purgatio modum excedens*, Germ. Ubermässige Bauch Säuberung. *Lex. Brun.*

Supplantalia sive *Hypopedia*, sunt Medicamenta Externa, quæ in forma Cataplasmatis pedibus alligantur, componuntur utplurimum ex Fermento acido, Sinapi, Raphano sylvestri, Sale, Sapone, 🜔re pyrio &c. Germ. Fuß-Papp. *Lexic. Blancardi.*

Suppositorium, Germ. Ein Stuhl-Zäpfflein. Dicitur & *Glans*, *Balanus*, est Medicamentum rotundum, longitudine digiti Medii in adultis: in pueris digiti minoris aut paulo minus ex Sale, Melle, & *Speciebus*, utplurimum confectum; quod Ano inseritur. *Lex. Brun.*

Suppressio △*nis*, id est △nis super [illegible]nam. *Lex. Blanc.*

Suprema Medicina, id est, cum Purum ab Impuro, id est Virtus à Substantia separatur. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Surculus, est quod ex Ramis simplex oritur, estque velut Germen quoddam ex ipso Trunco vel Caudice productum *Lex. Blanc.*

Suricon, dicitur Fæx Plumbi post exitum Cerussæ. *Matth. Sylvat.*

Sus, id est Liquiritia. *Sus*, de Rob Sus, quod est Succus ejus. *Sylvat.*

Sus seu *Porcus* est Animal satis notum. Germ. Schwein.

Susinum est epitheton Unguenti vel Olei Liliacei, hoc est ex Liliis confect. vid. *Gal. Hippocr. Foës.* & *Keuchen.*

Sutorium Atramentum id est Calcanthum, Vitriolum. *Mart. Rul. & Johns.*

Sutratar, *Paracelso* dicitur Remedium aliquod Splenicum, aut ex Splene paratum, quod descripsit L. 2. de viribus Membr. cap. 8.

Syagros, Aper sive Porcus sylvestris vocatur *Lang.* L. 1. ep. 61.

Syali, vocantur Sues vetulæ, ultra perfectionis terminum progressæ, & ità ad alendum minus idoneæ, quin omnium pessimæ. *Gal.* Cap. 4. de R. V. S. A. t. 102. *Jul. Alexandr.* L. 11. Sal. cap. 5.

Sycion, dicitur Decoctum Ficuum aridarum, sivè Caricarum Legitur apud *Hippocr.* L. 2. &c.

Sycites

Sycites, est epitheton Vini ex Caricis aut Ficubus maceratis parati, cujus meminit *Gal.* L. 6. de C. M. *S.* L. cap. 3. *Dioscoridi* dicitur *Catorchites Vinum.* L. 5. cap. 41. *Foës.* p. 448.

Sycon id est Ficus, Caricæ, Germ. Feygen. *Lex. Brun.*

Sydia, id est *Luna.* ☽. *Mart. Rul. & Johns.*

Sydus, sæpè Legitur pro *Sidus*, quod idem est ac Aster seu Astrum.

Syletum, *Paracelso* dicitur composita Medicina ex Tribus Salibus: □ *Gemmæ*, Colcothar, & Sciſſo, cujus descriptio gemina legi potest de Tartaro L. 2. tract. 2. c. 5.

Sylitra, *Scythica*, Regulitia, *Libyestasum*, *Eutiglycea*, *Rad. Dulcis*, vid. Rad. Liquiritiæ. Germ. Süß-Holtz.

Sylo, dicitur Totus Mundus. *Dorn. Mart. Rul. & Johns.*

Sylphes, vocantur Pigmæi, Spiritus Terræ, *Dorn. Mart. Ruland. Johnson.*

Sylvæ Mater, *Mater Sylva*, *Periclymenon*, *Caprifolium.* Germ. Speck-Lilien. vid. Flores.

Symar, id est Viride Romanum vel Viride Æris ♀. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Sympasma idem est quod Catapasma & Diapalma. Hoc est quod Corporibus, Vestimentis & Vulneribus inspergitur. *Foësius.*

Sympathia, est Morbus ab alio Morbo dependens. Ut si quis Nephritide laboret, per consensum sæpè Vomiturus est. Sic à Pleuritide, spirandi difficultas subsequitur *Lex. Brun.*

Sympatheticus, ut 🜍 Sympatheticus, Unguentum Sypatheticum. *Lex. Brun.*

Symphonia, *Symphonos*, idem est ac Harmonia, Consensus; *S*pecialiter verò, Symphonos est nomen Medicamenti ad Tussim optimi, cujus meminit. *Gal.* L. 7. de C. M. S. L. cap. 2.

Symphythum Dentarium Consolida Dentaria. vid. Rad. Dentariæ. minoris. Germ. Kleine Zahn-Wurtzel.

Symphytum, *Solidago*. vid. Rad. Consolid. majoris. Germ. Schwartz-Wurtzel.

Symphythum maculosum est Pulmonaria maculosa. vid. Herbas.

Symphythum magnum Indicum est Nicotiana major. vid. Herbas.

Symphytum minus seu *Petræum* Lob. & *Consolida Petræa* seu *saxatilis* est Prunella. Germ. Prunellen-Kraut.

Synactica, sunt Medicamenta Contrahentia. *Lex. Blanc.*

Syncomistus est Autopyrus, item, est Cataplasma ex Pane Cibario paratus. *Lexic. Blancardi.*

Syncrisis, Chymicis *Concretio* vel *Coagulatio*, estque Rei liquidæ ad solidam substantiam, per humidi privationem, Redactio spontanea & violenta. vid. *Rolf.* Chym. L. 2. c. 4.

Syncritica, sunt Medicamenta Relaxantia. *Lex. Blancardi.*

Synergasma, Cooperationem significat. In specie *Libav.* *S*ynergasma Chymicum recenset Tom. II. Oper. pag. 131. dividens.

Syphar, *Senecta*, *Spolium*, *Vernatio*, *Exuvium*, vid. Exuviæ. Germ. Abgeschehlte Schlangen-Haut.

Syphon, *Fistula*, *Cannula* seu *Syringa*, est Instrumentum quo Liquores in Anum, Aures & Uterum &c. injiciuntur. Item Vas Fistulosum, ut Arteria aspera. Germ. Eine Spritze.

Syriacon, epitheton Unguenti, quod & Commagenum vel Comagenum vocatur. *Lapis* quoque *Judaicus* dicitur *Syriacus*. Chiocc. Mus. Calc. s. 3. pag. 298.

Syricon, vel idem est quod *Sandyx*, id est Cerussa usta, si credimus *Aëtio* L. 7. citante *Gorræo* & *Ægineta* L. 7. cap. 3. vel est mistum quid ex Cerussâ usta & Sinapide, juxta *Plinium*, æqualibus quidem portionibus, allegante eodem *Gorræo*. Vel est nomen Collyrii apud *Aëtium* L. 7. *Gorræus.*

Syricum, *Sandyx*, *Minium secundarium*. Germ. Mennig.

Syringa, Fistula, Cannula. vid. Syphon. Germ. Ein Cannal oder Röhre.

Syrinx, Syringa, Cannula Syphon, vide Fistula vel Syphon.

Syrius pulvis, est Resina seu Magisterium Scammonii. vid. ℥ Syrius.

Syrmæa, nomen est Plantæ alicujus, sivè Raphanus fuerit, ad Vomitum concitandum, idoneus, qui & Radicula dicitur, sive alia Herba Selino similis. Deinde etiam ità dicitur Edulium quoddam ex Adipe & Sale, quod veluti Præmium certaminis cujusdam exhibebatur Lacedæmone, quod ejusdem quoque erat nominis. Porrò hoc nomine etiam vocabatur Potio ex Sale, & ▽, Purgationi idonea. *Foësius* pag. 601.

Syrmaismos, mendosè *Syrmesmos,* purgatio per Vomitum aut Alvum minorativa, lenis, mitior, *Hippocr.* 2. de art. t. 50. *Gal.* in comment. *Lang.* L. 2. ep. 48. fin. *C. Hoffm.* com. in *Gal.* L. 1. de V. P. n. 277.

Syrtites, Saphyrus Cyaneus. vid. Lap. Saphirus. Germ. Saphir-Stein.

Syrupus, Sirupus, Serapium, fortassis à Sirapa, quam vocem adulta Latinæ Linguæ ætas, quæ *Columellam* tulit, agnovisse videtur, pro usitato quodam Conditurae Olivarum genere: unde ad similes Condituras translata sit. Est Medicamentum internum fluidum, ex Decoctis, Succis, vel infusione, cum addito Saccharo vel Sale, in eam consistentiam coctum, ut Gutta in Marmore non diffluat: estque simplex vel compositus: Item Alterans, Purgans, ad Tussim, Confortans, Stomachicum, Nephriticum, Scorbuticum &c. Germ. Safft oder Syrup. vid. Sirupus.

Syrupus Domesticus seu *de Rhamno Cathartico* vel *Spina Cervina,* Germ. Creutz-Dorn-Beer oder Weg-Dorn-Beer-Safft.

Systasmos, idem est quod Isostathmos, *Gal. Hippocr.* & *Foësius.*

T.

T*Abacca, Tabacum* & *Tobacum, Nicotiana* seu *Petum.* vid. Herbas. Tribuitur hoc Vocabulum quoque *℥ribus Sternutatoriis,* vel *Ptarmicis,* haud dubiè ob hanc caussam, quòd plerèsque descriptiones ℥ Nicotianæ ingrediatur, in quorum ℥rum usu etiam excessu à multis hodieque peccatur.

Tabaxir, & *Tobazir* Arabicè, est Spodium. Germ. Helffen-Bein. *Mart. Ruland.* & *Johnsonus.*

Tabarzet, epitheton Sacchari albissimi & depurati, quod sæpiùs ♆ væ deserbuit. *Helmont.* Tract. Pharmacopol. ac Dispensat. modern. num. 67. Legitur in Arabicis vocabulis antiquis; expositione operibus Avicennæ additâ.

Tabella Rotunda vel *Rotula* seu *Rotuli,* est Medicamentum internum solidum ex ℥re & octuplo vel duodecuplo Sacchari, in Liquore accommodato soluti, ad consistentiam debitam seu spissam cocti, agitati, intermixti, supra Lapidem marmoreum, seu Tabulam cupream, ferream ligneam vel ♃neam in Orbiculos effusi f. a. confectum. Germ. Zeltlein / oder Küchlein. *Lex. Brun.*

Tabergeta, id est Albificans. *Mart. Rulandus.*

Taberna, idem quod Officina. Tabernam Aromatariam diu occlusam & post apertam, causam fuisse gravissimæ Pestilentiæ, testatur ex *Fallopio C. Rejes* C. El. q. 65. n. 29.

Tabinaria, *Osyris*, Linaria. Germ. Lein-Kraut. vid. Herbas.

Tabrobanum Lignum seu *Calambucum* seu *Xylum Aloës*. vid. Agalochum, seu Lignum Aloës. Germ. Paradiß-Holtz.

Tabula, vid. Morselli seu Morsuli. Germ. Morschellen.

Tabula ferrea, est Instrumentum ad excipiendas probationes Effusionum *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Tabulatum, est Confectio in Morsulis Tabulata.

Tacamahaca, Germ. Tacamahack. Gummi seu Resinæ genus est. Colligitur ex vulnerata Arbore magna, instar Populi procera, admodum odorata, cujus Fructus ruber est, Pœniæ Semen Emulans. Defertur ex Nova Hispania; Gummi Elemi admodum simile est, Unguibus est albis, uti Ammoniacum, odorem ac saporem gravem refert. Plurimus hujus est usus apud Indos præsertim in Tumoribus & confortandis Stomachis.

Tacucellum, vocatur Umbilicus ♀ ris. Germ. Nabel-Kraut. vid. Herb.

Tæda, æquivocum est, & habet 1. significationem Botanicam, quâ notat Pini speciem. vid. *Gal.* L. 8. de Simpl. Fac. Latinè Picea. Deinde 2. significationem Pharmaceuticam, & notat Pastam quandam, vel ad Suffitum, vel ad supponendum Utero paratam. *Lex. Brun.*

Tænia seu *Tenia*, sunt Lumbrici lati seu Cucurbitini, Germ. Würm/ vid. Helminthes seu Lumbrici.

Tafa, i.e. Tamariscus. *Mutth. Sylvat.* p. 184.

Tagenitis, vocatur Panis quidam seu potius Placenta, ex solo Oleo cum Farina triticæa mixta, & in sartagine super △ nem fumo expertem frixa, apud *Gal.* L. 1. de Al. Fac. C. 3. Junge. *Jul. Alex.* ad *Gal.*

Tain, est Bolus Armenus ♀. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Tal, id est Lutum pavorum vel Alcali. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Talabeb, *Tabeleb*, est Lenticula aquæ. Germ. Meer-Linsen.

Talasa, est Aqua Mellis salsa. *Plin.* Lib. 31. cap. 6.

Talassafir, *Talasir*, *Talisafar*, vocatur Nux Moschata, vel Arbor Macis. *Matth. Sylvat.*

Talc, id est Vinum coctum ♈. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Talca, *Talcum*, *Talcus* & *Talk*, creditur esse vox Arabica, significans Stellulas micantes. Talci Quatuor vel Quinque species existunt, *Alba*, *Flava*, *Nigra*, *Rubea* & *Viridiuscula*. *Talcum* Officinis Lapis est, Speculari Lapidi similis, magis tamen tenuis, levis, squamosus, viridiusculus, △ ni resistens ac fixus. Dicitur à nonnullis *Stella terræ*, Germ. Talck. *Talcum rubeum* seu *rubrum* ac *nigrum*, (*Paracels.* in Chron. Corinth.) Officinis minis usitatum optimum censetur, quod Venetiis ad nos transportatur; Moscoviticum tamen haud deterioris notæ, probatur autem præcipuè *viridiusculum*. vid. Lapides. Sign. ⌀, ✕, ⊗, ⊸, 4, F.

Talentum, nomen Ponderis majoris, pendentis Sexaginta Minas. Quia verò Minæ Pondus variat, in diversis Locis (vid. Minæ) *Jul. Alex.* in not. ad *Gal.* L. 1. C. M. P. G. cap. 15. Igitur & Talenti Pondus variare, necesse est. *Talentum Atticum* pendere Libras Romanas LXII. & Uncias vj. ℥vj. vel Marcas Colonienses LXXXVII. Lotones VIII. Momenta IV. docet Linden. Ex V. §. 81. *Lex. Brun.*

Taleola, Talea, propriè dicitur Præsegmen Lignorum; particula Ligni Tabellata; ità *Taleo fraxinea* apud *Serenum* cap. 12. Junge *Keuchen*. in notis ad h. l. pag. 130. Legatur & *Rhod.* ad *Scribon.* 122. Transfertur tamen etiam ad alias *R*es scissiles, v. gr. Cornu Cervi in Taleolas dissectum. *Lexic. Brun.*

Talk. vid. Talca, Talcum, Talcus. Germ. Talck. Sign. ⊕

Talk, vocantur etiam *S*tellæ ♅ ræ lucidæ, coloris ☽ ris; inveniuntur in Insula Cypri, & dicuntur Lutum Samium. *Matth. Sylvat.* p. 184.

Tallæ, vocantur Folliculi Ceparum, alii. *Keuchen* ad *Sammon.* p. 133.

Talpa, *Mus terrenus*. Germ. Maulwurff / Schärmauß / Moltwurff / Animalculum est acutissimi auditûs, hoc peculiare præ cæteris Animalibus habens, quod non nisi sub Terra vivere ac superstes esse possit. vid. *Aldrov.* L. 1. de Quadrup. digit. Vivip. c. 36. & *Schræd.*

Talpæ ustæ. Germ. Gebrandte Moltwurff oder Maulwurff.

Talus seu *Astragalus* sive Os *Balistæ* seu *Calcaneum Os*, est primum & principalissimum Os, Tarsum unà cum aliis Ossiculis in Pede constituens. In usu sunt, *Tali Leporini*. Germ. Hasen-Sprung.

Tam vel *Tem*, i. e. Bolus Armenus. Germ. Armenischer Bolus. *Steph.*

Tamalapatra, Codegi Indi, vid. Folium Indum. Germ. Indianisch Bladt.

Tamarindi, *Thamarindi*, *Dactyli* sunt *acidi*, *Fructus Palmæ sylvestris acidæ*, *Acacia Indica*, *Palmulæ Indicæ*, *Palmulæ nigræ*, *Acidæ Palmulæ*. *Siliqua Arabica*, *Fructus Oxyphœnica*. Germ. Schwartze Datteln / Sauer Datteln und Tamarinden. Non integri sed contriti & in Massam quandam compacti, ad nos deferuntur. Præstant colore à Nigro in Rufum languescente, teneri, multis vilis intertexti, recentes, pingues, non retorridi, ex dulcibus acidi & vinoso sapore; Advehuntur ex India & Arabia, & ex Insulis Annabon, Ceilon, Madagascar, Pegu, Sumatra &c. Folia sunt instar Colutheæ seu Foliorum *S*enæ minorum, quæ exsiccata apud Experientiss. Pharm. Francofurt. *Dn. Joh. Rudolphum Henrici* videnda sunt.

Tamariscus seu *Tamarix*. Germ. Tamariscken. vid. Cort. Tamarisci.

Tamison, vid. Coagulum. Legitur apud *Hippocr.* L. 2.

Tanacetum Germ. Rheyn fahren. vid. Flores & Herbas Tanaceti.

Tanacetum sylvestre, Agrimonia sylvestris, Potentilla, Anserina. Germ. Genserig. vid. Herbas.

Tanasia, Athanasia. vid. Flores Tanaceti. Germ. Rheyn fahren-Blumen.

Tange, præter alias significationes Rancorem notat. *Foësius*.

Tentalus, vocatur ænigmaticè in negotio *L*apidis Philosophici Mercurius ☿, sivè ☽ tum vivum. Th. Chym. Vol. IV. p. 721. 725.

Taphiusius, vocatur Quarta species Lapidis Ætitis, à Loco natali *Taphiusa*, juxta Leucadem, apud *Plin.* L. 36. H. N. c. 21. quem Lapidem nobis incognitum, dixit *Schræd.* L. 3. c. 8.

Taphneus, dicitur *Paracelso* species Terræ, ex qua illa producuntur, quæ non mutant suam naturam, Calcinando, Reverberando, de grad. & comp. cap. 1. vel Taphneus est Medicina mundata, *Scholiis* ad L. 7. de grad. & comp. cap. 9.

Tapsaria, est Aqua Hordei seu Ptisana. Gesotten Gersten - Wasser.

Tapsus Barbatus, id est Verbascum. Germ. Wüll-Kraut. vid. Flores & Herb.

Tarantula, nomen est Phalangii, vel Aranei exotici, in Apulia & Persia frequentioris, vid. *Olearius* & *Willis*.

Taraxacum Arabicum, est Cichoreum. Germ. Wegwarthen vid. Herb. Radices seu Semina Cichorei.

Taraxacum, Dens Leonis. vid. Herbas. Germ. Pfaffen-Röhrlein.

Tarbason, vox ficta à *Scheunemanno*, notans Antimonium Stibium ♁ pro Larbason, quem propterea falsè præstrinxit *Libavius*, in defensione contra illum pag. 28. seq.

Tarchon Avicennæ, *Draco hortensis Gesneri*, *Dracunculus Esculentus*. Germ. Dragam. vid. Herbas.

Tarentina, id est Myrthus Italica. vid. Herbas.

Targar, id est ♁ Juniperinum. Germ. Wacholder-Oel. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Tarith, vel *Ruscias*, id est Mercurius ☿. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Taro, id est Lentiscus. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Tart. ità à Medicis præscriptum seu aliàs notatum, legendum est Tartarus.

Tartari Cremor, Germ. Präparirter Wein-Stein. vid. Cremor ♀ri.

Tartarus seu *Tartarum* & *Oenolithus*, *Lapis Vini*, ♀. Germ. Wein-Stein / est Vini *Calculus*, vel Fæx Vini lapideosa, dolei lateribus adhærescens, seu Lapis Vini vasorum lateribus adhærens. Deducitur quoque ad quodvis sabulum in rebus fermentantibus, imò ad Crassamentum sabulosum in corpore humano, à similitudine dicitur à *Paraceso* Calculus in homine, Renum Lapis & ∴na, reliquorum quoque Membrorum, ut Glutinis albi, cujus Tartarum Podagræ causam ponit. Sign.

Tartarus Aceti, est Sal Essentiale ✝ti, seu Crystalli in residuo ✕ti relicti. Germ. Essig Saltz.

Tartarus Chalybeatus, est ♀rus virtutibus ♂ imprægnatus.

Tartarus Emeticus ♀E. Germ. Brech Weinstein. vid. *Mynsichtus*.

Tartarus Solubilis, Præparatur ex Crystallis ♀ri in ▽a solutis & ♀ri in ▽a soluto intermixtis, & ad siccitatem coctis, vel ut Crystallisentur in Cella reponantur.

Tarum Plinii, *Xylum Aloes*, *Calambucum*, *Tabrobanum Lignum*. vid. Agallochum seu Lignum Aloes. Germ. Paradiß Holtz.

Tassus, i. e. Lambricus. Germ. Würm. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Taurocolla, vocatur Gluten optimum, quod ex Auribus Taurorum & Genitalibus paratur. Verum accipitur etiam generaliter pro Glutine. *Gal.* L. 5. de C.M.P.G. c. 12 *Ægin.* L. 7. c. 3. L. Tract. vid. Colla. Germ. Leim.

Taurus. Germ. Ein Ochs / Homonymon est, vel enim notat Bovem Masculum vel Taurum. Taurus dicitur inferior Penis pars, ejusque *Sutura*, in longitudinem vergens, usque ad sedem porrecta, *Gal.* introd. cap. 10. *Linden* Med. Phys. L. 2. cap. 7. §. 63. *Keuchen* vocavit Staturam Testium, in notis ad Sammon. pag. 236. *Tauri Priapus*, Germ. Ochsen-Zimmer oder Farren-Schwantz / in usu est. vid. Priapus. Sign. ♉, ♉.

Taxa, *Taxatio*, Germ. Tax oder Preiß / vocatur Valor Medicamentorum, quà simplicium, quia compositorum, sivè Pretium Pecuniæ numerandum pro Medicamentis, & legitur passim apud *Weckerum* in Ant. gen. nec non in *Dispensatorii* Augustano & Norimbergensi &c.

Taxæ, seu Taxi vel *melis axungia*, Germ. Taxen Schmaltz est Pinguedo Animalis in Cavernis viventis, magnitudine Vulpis, colore Felis &c.

Teasi, i. e. Sulphur. 🜍 Germ. Schwefel. *Sylvat.*

Tecomæ est Liquatio seu Colliquatio *Lex. Brun.*

Tefra item *Konis*, est Cinis 🜂 Germ. Esche. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Tegmen Punici, *Putamen Mali Punici*, *Malicorium*, *Cortex Mali Punici*, Germ. Granat-Aepffel Rinden. vid. Cortices Granatorum.

Tegula Fornicaria, est Vas ▽reum, ventilabris & ostio pervium, oblongum ad tegendum Catillos, ne operæ polluantur favillis, utque Calor eò temperatius materiam elaborare possit, formatum. Quidam hanc tegulam cum fundo connectant; alii fundum ab illo segregatum faciunt, id quod in cujuslibet positum arbitrio. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Tela Aranearum. Germ. Ein Spin-Webe / permiscetur Emplastris & Cataplasmatibus anti Febrilibus.

Tela Emplastica. vid. Sparadrapum.

Telephium est Crassula, seu Fabaria, vid. Herbas.

Telis, Ægoceros, Bucerus, Ceraitis est *Sem.* Fœnugræci. Germ. Bocks-Horn.

Telon, dicitur △ is, tanquam Telum. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Tembulum, Batrum seu *Betrum Indicum, Phyllon Indicum, Phyllon Scylmatos Aëtii.* Germ. Indianisch Bladt-oder Indianisch Sam-Kraut. vid. Folia seu Folium Indum.

Temperantia, sunt ea quæ Acidum in corpore nostro temperant. vid. Absorbentia *Lex. Brun.*

Temperatum, est omne quod propriam naturam domat frænatque, aliam admittendo: ut est Vinum adustum, vel ▽ Ardens *Mart. Rul. & Johns.*

Temperata quoque sunt, quæ nec nimis calida, nec nimis frigida sunt.

Temporarius, idem est quod Maturus, Bonus, Germ. Zeitig oder Guth.

Tempus, in Collectione Medicamentorum simplicium quoque observandum, rectissime urget *Wekerus* & alii. Ità & in assumendis & retinendis Remediis certò tempore opus esse, per experientiam constat. Quod v. superstitiosam temporum Observationem attinet, v. gr. Mediæ noctis, aut ipsius Momenti, quo Sol, vel punctum Æquinoctii Solstitii alicujus ingreditur: Vana sunt talia, & nullius pretii. *Lex. Brun.*

Tenacitas Glutinis, est Resina, ut Resina Pini & Abjetis, Therebinthinæ, Laricis. Germ. Hartz/Terbenthin. *Dorn. Mart. Rul. & Johns.*

Tenaculum, est Instrumentum Quadratum, ferreum vel ligneum, quibuslibet angulis clavis confectis, quibus Panni dispensantur ad colandos Liquores.

Tencha, Tincha & *Tinca*, est genus Piscium. vid. Tinca.

Tencta, vocantur ea, quæ humore perfusa eundem per Meatus vel Poros admittunt, humidiora indeque fiunt & molliora, ut Lana, Terra. His opponuntur, quæ non admittunt intra se humorem: ut Æs, ⊖, ♃. *Gorr.*

Tendentia, dicuntur Remedia, quæ Cutim expandunt & distendunt, & opponuntur Relaxantibus. *Gal.* L. 5. de S. fac. c. 11.

Teneritudo, Tener, id est Mollities recens. Tenerum Ceratum, id est liquidius, molle, *Scrib.* n. 171. Tenera Folia, id est mollia. n. 137.

Tentbreniodes, Cavernosus, Antrosus. Usurpatur de Pulmone ab *Hippocrate* L. de Resect. I. 10,

Tenxis, id est Humectatio, Madefactio, cui opponitur *Xerotes*, id est Siccitas. *Lexic. Brunonis.*

Teorica, i. e. Urtica. Germ. Bren-Nessel. *Matth. Sylvat.*

Tephra, id est Cinis ⊑ Germ. Esche. vid. Cinis. *Lex. Brun.*

Tephricon, idem quod Spodiacon, vid. Spodiacon.

Terdina & *Terdine*, est Valeriana. vid. Rad. Valerianæ.

Terebinthina cocta, præparatur Terbenthina Veneta in ▽ pura per Coctionem ad consistentiam duriorem.

Terebinthina seu *Therebinthina, Resina Terebinthi, Terminthina, Terpentina, Termentina*, Officinis *duplex* est Resina, Cypria & vulgaris; *Cypria* est ea, quam Officinæ *Terebinthinam Cypriam* appellant: *Veneta*, quia inde transvehitur, *Terebinthina ex Cypro* & *Chio*, sic & aliis Regionibus commendatur candida, pellucida, clara, acris & odorata, quæ prædictis dotibus subflavescit, non improbanda. Laudatur quæ ex Chio Insula defertur, quæ odore & gustu cæteris antecellit, & plus Terebinthi refert. Sign. ⅏.

Terebinthina vulgaris seu *Resina Laricis, Lachryma Laricis.* G. gemeiner Terbenthin/ Lerchen-Hartz/Claret. Ex Larice colligitur, non sponte sua defluit, sed qui ipsam

ipsam colligunt, magno & longo Terebro, Laricis caudices ad Medullam usque per æstatem perforant & inde manantem Resinam, vasculis quibusdam è piceo cortice paratis, excipiunt. Splendidiorem mittunt juvenculæ Arbores, turbidiorem verò annosæ. Optima quæ purissima, odoratissima, aliquantulum translucida.

Tereniabin, est Pinguedo Mannæ. Est etiam ⊖ sylvestre tendens ad modicam nigredinem, non ex Apibus, sed ex 🜁re decidens in Campos, Arbores & Herbas, dulce quemadmodum & aliud *M*el Reperitur in bona quantitate, mensibus æstivis, Junio Julio & Augusto. Veteres T*hrer* vocaverunt. Vocatur quoque *Melisaccharum*. vid. *Lexic. Brunonis.*

Teretate, i. e. Pix liquida. *Sylvat.*

Terpnos, significat Gratum, Suave, Delectabile. In specie *Terpnon* nomen est Medicamenti compositi, quod describitur ab *Aëtio*. Lib. 6. cap. 91. citante *Gorræo*.

Terra, Ge, 🜃. Germ. Erde. Terræ multiplices habentur & inveniuntur. vid. *Authores*. Sign. 🜃, ♁, □, 🜃, 🜃.

Terra Alana seu *Tripolis*. Germ. Trippel. vid. Terra Tripolis.

Terra Alba id est Creta, Germ. Kreite. vid. Creta.

Terra Alcbichi, id est Creta quæ invenitur sub Terra *Matth. Sylvat* pag. 185.

Terra Aluminis, præparatur ex One & 🜔le fuso ana, fundantur denuo in crucibulo ad consistentiam lapideam, postmodum affunde 🜄 Fontanam, ⊖ se resolvet, Terrâ Onis ad fundum subsistente.

Terra Argenti est Lithargyrium ☽ teum 🜪. Germ. Silber-Gledt.

Terra Armenia. Germ. Armenische Erde. vid. Bolus Armen.

Terra ☉*ri* est Lithargyrium ☉reum 🜪. Germ. Goldt-Gledt.

Terra Catechu seu *Cymaolia*. vid. Caschew.

Terra Cimolia candida, mollis, rara, vid. Cimolia Terra. Germ. Wasch-Erde.

Terra Damnata, idem quod Terra mortua & Caput mortuum 🜎.

Terra Elementata est Sal *Paracelsi*, Germ. Der vier Elementen Wohnung. vid. Sal *Paracelsi*.

Terra Eretriades, est species quædam Cerussæ. *Dioscorides* ponit duas species, *albam* & *cineritiam*, quæ cum mollis sit & trahitur per æramenta, refert Lineam violaceam: & illa tum optima est. Vim adstringendi, refrigerandi, molliendi, cava explendi & sanguinolenta conglutinandi, habere docet *Plin.* L. 35. cap. 16. Zaxatæ & paratæ.

Terra Fidelis, est ☽tum, quod aliàs *Terra est Cœlestis* & *Cœlum Terrestre*, pro ☽na si sumatur ☽tum, qua etiam ratione dici posset ☽ *tum Cœleste*, ☽ *na*. *Johnsonus.*

Terra Figula id est Argilla vel Creta. *Mart. Rul. & Johns.*

Terra Fœtida est Sulphur 🜍. & 🜍 fœtens. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Terra Foliata est Mercurius ☿. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Terra Foliata Nitri. Candefac 🜕 in 🜍lo & per vices injice carbones, ut Nitri inardescat, continua donec flagrare desinat, quod restitat solvatur in 🜍, filtretur, coaguletur, idque ter cum novo 🜍 repetatur. Tandem solvatur in 🜄, qui postmodum destillatur. In fundo erit 🜃 talcosa 🜔tri fusilis instar 🜍ræ.

Terra Foliata Tartari, fit affusione 🜍ti 🜿ro benè calcinato q. v. veluti extracturus esses ejus 🜍am, evapora inde Plegma & rursus affundendo aliud 🜍tum, idque tamdiu contiuando, evaporando, & affundendo, donec sentias 🜍 evaporatione. Tunc tuus 🜿rus erit animatus & niger, affunde ei 🜄Vitæ vel 🜄, tunc solve, philtra & coagula. Hoc toties reiterando, usq; dum 🜃ra reddita sit foliata & candidissima. vid. Sal Essentiale Vini.

Terra Francisca, Atramentum. Germ. Schwartz. Atrament. ⊕. *Mart.* *Rul.* vid. Dragantum.

Terra Hispanica, est Vitriolum. ⊕l. *Mart. Rul. & Johns.*

Terra Japponica seu *Cymaola*, est ▽ra ex Regno Japonensi apportata. Debet esse levis, bruna & resinosa. vid. Caschew vel Catechu.

Terra Labacensis, Germ. Labacher Erde. Advehitur ex Regione Labacensi in qua magna copia invenitur, fere Terræ Lemniæ similis.

Terra Lemnia, sic dicta, quia ex Lemno afferebatur. Germ. Gesiegelte Erde aus der Insel Lemno. *Avicenna* ▽ram Sigillatam & Lutum sigillatum dicit, quia à Sacerdotibus Dianæ signabatur imagine Dianæ, in cujus tutela erat, vel Capræ, quæ Caprino sanguine miscebatur; Unde Sphragida argos (id est) Sigillum Capræ nominatur. *Terra Lemnia*, *duplex* Constantinopoli adfertur: Una *rubescens*, in placentulas exiguas formata, Characteribus Turcicis signata: Altera ex cinercio colore *candicans*, majoribus formata placentulis, Characteribus item signata Turcicis. Sed metuendum, quod neutra sit vera Terra Lemnia de qua Veteres: cum Vera rubeat aut fulvo colore prædita sit, quæ verò hodie apportatur, dilutius rubet. Quocirca volunt Doctiores, quod *Bolus Orientalis* rectius conveniat cum *Terra Lemnia Vera*, & pro ea substitui possit. Sign. ▽̶, L̶L̶.

Terra Lemnia, vocatur quoque *Terra Saracenica, Terra Signata, Sphragis, Rubrica Lemnia*, *Minii Gleba, Minium Lemnicum, Gleba Lemnia, Terra Sacra, Sigillum Capræ, Sigillum Lemnium, Lutum Lemnium, Johnsonus* Lex. 3. fol. 75. vid. Lemniam & Bol. Armen.

Terra Lignicensis. vid. Terra Sigillata Lignicensis.

Terra Melitæa, vid. Terra Sigillata Melitæa.

Terra Merita, est Curcuma. Germ. Curcum. vid. Rad. Curcumæ.

Terra Mortua, est Terra ex Elixiviatione residua, omnibus Facultatibus efficacibus destituta. Germ. Tode Erde.

Terra Nitri Foliata. vid. Terra Foliata ⦶tri.

Terra Nigra, *Plumbum sapientum*. vid. Stibi vel Antimonium. Germ. Spieß-Glaß.

Terra Philosopborum sancta, est Mercurius vitæ.

Terra Pura, nihil aliud est quàm Sal Purum coagulatum *Johns. Lex.* 3. fol. 79.

Terra Rubea, est Bolus Armenus; aliquando etiam Auripigmentum ⊂⊐. *Mart.* Rul. & *Johnsonus*

Terra Sacra, Gleba Lemnia, *Sigillum Capræ*. Est Terra Lemnia. Germ. Gesiegelte Erde aus der Insel Lemnio.

Terra Samia, secundum *Dioscoridem duplex* est, 1. *Candida*, levis, tangenti Linguæ glutinis modo adhærescens, mollis, succosa, friabilis; cujusmodi est, quam alii Collyrion appellant. 2. Altera *Crustacea*, Cotis modo prædensa. Uruntur & lavantur, ut Eretriades & viribus illis sunt vicinæ. Sistunt sanguinis rejectiones, fluxiones Vulvæ. Prosunt Testium & Mamarum inflammationibus, & Venenis & Ictibus Serpentum. *Plin*. L. 35. c. 16.

Terra Sancta est Crocus Metallorum ♂ *Johnsonus Lex*. 3. fol. 75.

Terra Sancta Pauli est Terra Sigillata alba.

Terra Sancta Rulandina, præparatur ex ♂ nio supra laminam ferream s. a. lentissimo △ne, continuè Spatulâ ferreâ agitando, donec ♂ fiat Gryseus. *Rolf*. Chym. fol. 376. Nominatur quoque *Crocus Metallorum Johns*. Lex. 3. fol. 73. & *Beguinus* pag. 292.

Terra Saponaria alba, candida; *mollis*, *rara*. vid. Cimolia Terra. Germ. Weisse Seyffen Erde.

Terra Saracenica est Terra Lemnia, *Johnsonus* Lex. 3. fol. 75.

Terra Selinusa, eandem habet naturam quam Chia vel Samia, præcipuè illa Candida, quæ resplendet, inquit *Dioscorid*. candida; vel ut *Plin*. dicit, la-

ctei coloris, friabilis & celerrimè dilui humore. vid. *Dioscorid. Plin. mart. Ruland.* & *Johnsonus.*

Terra Sigillata alba, *Melitæa* seu *Melitensis*, *Terra Sancta Pauli* quæ etiam in multis Regionibus Germaniæ invenitur. Optima quæ Linguæ valdè adhæret. Germ. Weiß gesiegelte Erde. Sign. ⊖, ♁, [S].

Terra Sigillata cruda, potiùs quàm præparata Terra Armenia in usu est, Germ. Die rohe Armenische Erde oder Bolus.

Terra Sigillata grysea communis & *Strigensis.* Optima quæ valdè Linguæ adhæret. Germ. Graue gesiegelte Erden.

Terra Sigillata Lignicensis, est triplex, albi, cinerei & rubei coloris; Hanc vocant *Axungiam* ☽*næ*, quippe quæ ♀re ☽næ sit perfusa. Germ. Lignitzenser gesiegelte Erden.

Terra Sigillata melitæa seu *Melitensis*, vel *St. Pauli* vid. Pauladada. Reperitur in Insula Melitæa, alba seu candida & levis. Germ. Weiß gesiegelte Erde aus der Insul Maltha.

Terra Sigillata rubra communis seu *Turcica.* Germ. Gemeine rothe/ oder rothe Türckische gesiegelte Erde.

Terra Sigillata Silesiaca seu *Germanica*, in quibusdam Silesiæ locis, in ☉rifodinis reperitur, estque vel *Lignicensis* vel *Strigensis.* Germ. Gesiegelte Erde aus der Schlesien.

Terra Sigillata Strigensis lutei coloris, Strigæ, Silesiæ Oppidi Sigillo confirmata, & primum à *Johanne Montano* (in der alten Goldt-Gruben zu Schweidnitz) reperta, & dicitur *Axungia* seu *Medulla* ☉*lis*, eò, quod ♀re ☉lis impraegnata creditur.

Terra Sigillata Turcica, *Lutum divinũ*, (Turcicis Characteribus insignata) quã pro Lemniis Terris venditant communiter, cum tamẽ veræ Terræ Lemniæ *Gal.* minimè respondeat: Verum enim verò sunt, qui Terram *Sigillatam* in placentulis cinerei coloris Constantinopoli advectam, pro vera Terra Lemnia usurpare velint, utpote quæ inter modernas præstantissima est.

Terra Tartari Foliata, vid. Terra Foliata Tartari seu Sal Essentiale Vini. *Sign.* ♁, ♁.

Terra Tripolis, seu *Alana Terra* est Lapis Levis, circa Civitatem Tripolem inventus. Germ. Trippel.

Terra Vitrioli dulcis, fit ex ⊖ tuo Olei Vitrioli ad rubedinem calcinato, aliquoties ▽ â edulcando, donec Terra rubra ab omni ⊖sedine liberata sit, postea exsicca. vid. *Beguin.* pag. 375.

Terra Viridis. vid. Chrysocolla. Germ. Stein-Grün oder Schiefer-Grün.

Terræ genera enumerat *Mart.* Rul. 41. à pag. 468. usque ad pag. 470.

Terræ in fodinis reperiuntur, quæ quoad colores Argillæ sunt similes, sed sola siccitate, unde fiunt, distinguuntur. Quædam est *Candida*, quædam est *Cinerea*, quædam est *Cœrulea*, Græcis κyanon, Latinis Cœruleum, quædam *Lutea*, quæ est Ochra, quædam *Nigra*, quædam *Punicea*, quædam *Purpurea* seu *Rubea*, quæ est Sandaraca, Germ. Berg-Röthe/ Reusch-Gelb/ Roß-Gelb/ quædam est *Viridis* quæ est Chrysocolla. Germ. Stein-grüne Erde. Vid. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Terrelati, sunt Spiritus corporei, in Terra degentes. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johns.*

Tertium, Chymicis dicitur Medium inter duo extrema, & est Medium inter Durum & Molle, item Medium conjungendi Tincturas, & intelligitur Sal, quod meritò dicitur Medium inter Corpus & Spiritum. Th. Chym. Vol. IV. pag. 96. seq.

Tertius, in Medicina usitata est phrasis ad Tertias, vel ad Duas Tertias decoquere, & vel indicatur Decoctio tanta, ut residua maneat Una Tertia Pars Liquoris; vel quod usitatius videtur, ut Una saltem Tertia Pars decoquendo consumatur. vid. *Rhod. in Lexic. Scribon.* pag. 451.

Tessares & *Tessara*, significat numerum Quaternarium.

Tessellæ, idem quod Rotulæ seu Tabellæ. Germ. Küchelein oder Täfelein.

Testamentum, terminus Juridicus, propriè denotans dispositionem Facultatum suarum omnium, *Gal.* Libr. de cogn. & cur omn. anim. pecc. c. 5. translatum verò à Spagyricis ad Hieroglyphica, vel Mystica, aut ænigmatica scripta, potissimum de Lapide Philosophorum, v. gr. *Arnoldi Villanovani* Testamentum. *Nicolai Melchioris Cibinensis Transilvani* Testamentum arts *Fr. Basilii Valentini* Testamentum Ultimum vernaculâ Linguâ scriptum, *Hadr. à Mynsicht* Testamentum Metricum scriptis ejus additum &c.

Testa Sepiæ, *Os candidum* Germ. Black-Fisch-Bein. vid. Ossa seu Os *Sepiæ*.

Testæ seu *Conchæ Ostrearum*. Germ. Austern oder Ostern Muscheln oder Schalen.

Testa Ovorum. Germ. Eyer Schalen. Interdum ad Dentifricia utuntur. *Testa* quoque significat Vas figulinum, deinde & eo similem duritiem, crustam Animalium fluviatilium &c.

Testes seu *Testiculi equini*. Germ. Pferdts-Hoden oder Pferdts-Geylen/ incisi & Vino rubro optimè lavati citò exsiccatur, & ad usum Medicum servantur. Eodem modo *Testes Apri* præparantur &c.

Testiculi Leporis seu *Vulpis Radices*, sunt Radices Satyrii Triphylli. Germ. Knaben Kraut oder Stendel-Wurtzel. vid. Radices Satyrii.

Testimonium, *Martyrion*, quid significet, notum est. Propriè quoque alterius affirmationem ejus, quod alius statuerat. Hinc *Gal.* dicit, alicubi ex Testimonio veritatem dogmatum æstimari &c. vid. *Gal.* & *Hippocr.*

Testudinaria, *Panis Aleurit*, *Fauni*, *Chelonium*, *Trymphalita*, *Harthanita*, vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Erdt-Aeffel/ Säu Brodt Wald-Rüben &c.

Testudo, est Spuma Maris, Germ. Meer Schaum/ & *Limax*, *Anacium album* & *rubeum*. *Mart. Rul.* & *Jhons.*

Testudo. Germ. Eine Schild-Krote. Animal est amphibium è genere Testaceorum, scutum Testaceum in dorso gerens.

Tetanothra, *Tetanomata*, vocantur Medicamenta Erugatoria, sive quæ Rugas emendant. *Gorræus*.

Tethalassomenos, idem quod Telassites Marinus; Epitheton Vini ♈ marina mixti. vid. *Gal.* & *Foësius*.

Tetradrachmon est Pondus Quatuor Drachmarum ʒiv. 4. Quintlein. sive ℥ß Uncia Semis oder 1. Loth *Lexic. Brunonis*.

Tetragion, species est juxta *Aëtium* Phalangii vel Aranei subalbidi, pedes scabros habens & juxta Caput eminentias duas: unam rectam, alteram latam, ut existimes, eum ora habere duo, Maxillas Quatuor, & Lineam per Os æqualem; Ejus venenum Scorpii veneno simile. Germ. Eine Art von Spinnen. *Forest.* L. 30. *Obs.* 12. *Schol.*

Tetragonon, vide Quadrangulum, aliàs apud *Hippocr.* vocatur Medicamentum, quod Caput purgat, per quod nonnulli intelligunt vel ipsum *Stibium* vel *Crustas*, quæ circa illud reperiuntur, *Foës.* p. 616. *Rhod.* ad *Scrib.* n. 23.

Tetramyron, id est ex Quatuor Unguentis confectum, vocatur Acopum Linimentum, cujus descriptio & vires habentur apud *Gal.* L. 7. de C. M. P. G. cap. 12.

Tetrao, vocatur Avis montana major, quæ Latinis *Urogallus* dicitur, cujus descriptio videatur apud *Aldrov.* L. 13. Ornith. cap. 6. Ubi simul demonstrat, non esse eandem Avem cum Otide.

Tetrapharmacon & *Tetrapharmacum* in genere dicitur Medicamentum compositum ex Quatuor simplicibus constans, ut *Emplastrum Tetrapharmacum* & *Unguentum Basilicum*. Deinde & Anditodus ità vocatur, quæ aliàs Mysterion dicitur, & in Officinis *Theriaca Diatessaron*.

Tetrobolon, est Pondus Quatuor Obolorum, hoc est Scrupuli duo ℈ij vel Gr. XL. Gramma in Duos Obulos dividitur *Gorr.*

Tettigometra, dicitur Fætus è Terra cadens, è quo exit Cicada. *Aldrov.* de Insectis Libro 2. cap. 15.
Tittix, id est Cicada. Germ. Heu-Schreck. *Lex. Brun.*
Teucrium, est Chamædrys vulgaris. Germ. Gemeines Chamänderlein. vid. Herbas.
Teuthrum, id est Polium Montanum. vid. Herbas.
Teutlon & *Seutlon Fuchsii*, est Beta. Germ. Mangoldt. vid. Herbas.
Teutlophace, nomen Cibi alicujus, constantis ex Beta & Lente, à *Teutlon* Beta & *phace* Lens. Id Edulii genus *Heraclidem Tarentinum* non modò sanis, sed ægrotantibus dedisse, scribit *Gal.* L. 1. de Al. Fac. cap. 18. fin. *Gorr.*
Teuthis, nomen est Animalis marini. vid. Lolgo.
Teutrion, est Polium montanum. Germ. Berg-Boley.
Thais, præter aliàs significationes, significat Ceratum Cosmeticum, quo faciei rubor conciliatur, vid. *Ægineta* L. 3. cap. 25. &c.
Thalame, dicitur Cubile & Piscium Latibulum, Forulus, Penetrale. Legitur apud *Hippocr.* & *Foësium.*
Thalasseron, dicitur Collyrium *Hermophili*, accommodum Suffusionibus & hebitudini Visûs, cujus descriptio habetur apud *Gal.* L. 4. de C. M. *S.* L. c. 7. & *Æginet.* L. 7. cap. 16.
Thalassion, *Bryon*, est Muscus marinus, Germ. Meer-Mooß oder Corallen Mooß. vid. Corallina.
Thalassites, idem quod Tethalassomenos. vid. Tethalassomenos.
Thalassomeli, dicitur Medicamentum compositum ex æquis portionibus ▽ Marinæ, ⊖lis & ▽ Pluviæ, defecatis & in picato vase per ♌ caniculares insolatis; Vim habens purgatoriam, *Gorr.* è *Dioscoride* L. 5. cap. 20. Jung *Keuchen* ad Sammon. p. 201.
Thaleros, id est Floridus, à Thallo Floreo. Dicitur de Spiritu vegeto magno & concitato. *Gal.* c. 2. in 1. provit. t. 4. & 60. Quamvis in textu *Hippocr.* legatur Thaleron.
Thalictrum seu *Herba* Sophiæ. vid. Semen *S*ophiæ. Germ. Well-Samen.
Thallia & *Tallos*, dicitur Germen omne, sed præcipuè Olivæ, *Æginet.* L. 3. c. 66. *Gorr. Rhodius* exposuit per Ramum Olivæ, ex quo diebus Festis Coronæ texebantur. ad *Scrib.* n. 142.
Thalpos, idem quod Thermotes Calor, Æstus. Legitur apud *Hippocr.* 3. aph. 1. & 5. à *thalpo* foveo, calefacio. 1. *Diet.* n. 383.
Thamar, Arabibus Dactylum, Palmæ Arboris fructum significat; Unde Confectio quædam Diathamaron. *Lex. Blancardi.*
Thamarindi, Dactyli sunt acidi, Fructus Palmæ sylvestris. vid. Tamarindi.
Thaphneus, est Medicina mundata & repurgata, Germ. Eine gereinigte Artzney. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johns.*
Thebayco, est Cuprum ♀. Germ. Kupffer. *Mart.* Rul. & *Johnson.*
Thee, Frutex est, Chinensibus & Tartaris indigena. vid. Fol. s. Herb. Thee.
Thegemata, dicuntur Fructus dulces, duros habentes cortices vel testas. *Matth. Sylvat.* c. 663.
Theilopedon, dicebatur Locus, ubi insolantur & exiccantur Uvæ; hinc Uva insolata. vid. Linden & *Gorræus.*
Thejon, significat Divinum & Sulphur. *Lex. Brun.*
Thelephium vulgare, *Illecebra*, *Herniaria major*, *Crassula*. Germ. Knaben-Kraut. vid. Herbas.
Thelypthorium, *Ambrosina altera*, *Abrotanum Cappadocium*. vid. Abrotanum mas. Germ. Stab-Wurtz-Männlein.
Thelopedon, est Locus ubi exiccantur Uvæ. vid. Theilopedon.
Themon, idem quod Soros vocatur Acervus & Cumulus, v. gr. Frumenti, Tritici *Gal.* in Ex. voc. *Hipp. Foes.* p. 269.
Themysantheis, est Aurum. ☉. Germ. Goldt. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Theo-

Theodoretos, Antidotus vocatur, quæ aliàs Dianacardiōn appellatur, ad frigidas Capitis affectiones, cujus deſcriptio legitur apud *Æginet.* L. 1. cap. 11. & *Aët.* L. 13. citante *Gorr.* Meminit & *Foreſt.* L. 21. *Obſ.* 12. *Schol.*

Theodotia, vocantur diverſa Collyria ab Authore *Theodoto* inventa & excogitata, ad diverſas Oculorum affectiones, quorum deſcriptiones habentur apud *Aëtium* L. 7. allegante *Gorræo* & *Ægineta* L. 7. cap. 16. Meminit & in genere *Gal.* *L.* introduct. c. 14. Circà finem.

Theophilion, vocatur Collyrium, deſcriptum ab *Aëtio L.* 7. Allegante *Gorr.*

Theophraſtici, iidem, qui *Paracelſiſtæ* dicuntur. *Paracelſi.* Sectatores.

Theorema, ***Theoretica***, videatur Theoria, quæ eſt Pars Medicinæ ſpeculativa & contemplativa. *Lex. Brun.*

Theoria, eſt Pars Medicinæ ſpeculativa & contemplativa *Lex. Blanc.*

Theræus, epitheton certum Vini alicujus, quod in Creta Inſula naſcebatur, dulce, nigrum graſſumque & citra adſtrictionem; Meminit ejus *Gal.* de bonis & malis Succis. *L.* 4. c. 11. de *Simpl.* Fac. 8. Jung. *Gorr.*

Therapeutica, eſt Pars Medicinæ, quæ tradit Methodum Medendi.

Thereniabin ſeu *Tereniabin*, eſt Manna Orientalis; quæ Droſomeli & Aëromeli Græcis dicitur. *Lexic. Blancardi.*

Therenos, epitheton Vini Aſiatici dulcis, ſimul atque pallidi, uti ſcribit *Gal. L.* 5. de San. tuent. c. 5. *Gorræus.*

Theriaca, dicuntur Medicamenta, quæ Ferarum Morſibus medentur. *Gal.* cap. 6. Epid. Tract. 5. circa fin. Duplicia ſtatuiſſe *Nicandrum*, docet *Gorr.* quorum alia Animalium morſus præcavent, ſivè illitu, ſivè ſuffitu, ſivè inſtratu, aliaque morſum jam inflictum curant & innoxium reddunt.

Theriaca, vocatur in Specie Antidotus efficaciſſima ad Venena omnia, imprimis verò ad morſus Viperarum, cum Therion Viperam ſignificat, &c. vid. *Diſpenſatoria.*

Theriaca Andromachi. videantur *Diſpenſatoria.*

Theriaca ſeu *Anima Articulorum* eſt Hermodactylus verus. Germ. **Frembde oder wahre weiſſe Zeitloſen-Wurtzel.**

Theriaca de Citro, præparatur ex Cort. Citri conditis, Theriaca *Andr.* Mithridatio *Domocr.* Lap. Smaragd. præparat. *Spec.* el. de Gemmis, 🜔 ſigill. ver. & Syr. Acetoſit. Citri F. Mixtura.

Theriaca Cœleſtis, eſt Extractio ſeu Quinta Eſſentia ingredientium Compoſitionis *Joſephi Quercetani.*

Theriaca Diateſſaron, ità dicitur, quia ex Quatuor ingredientibus, cum triplo 🜓 lis deſpumati, confecta.

Theriaca, dicitur à Carne Thyri vel à Thiro ſerpente & ἄκα quod eſt Medicina contra Venenum, unde Theriaca, Medicina contra *Serpentum* Venena.

Theriaca Germanorum, eſt compoſitio facta ex Granis Juniperinis maturis & recentibus, in mortario marmorio contuſis, cum 🜄 Pluviali deſtillata, ut largius apud *Beguinum* videndum. Hoc Medicamentum putant quidam à *Paracelſo* eo nomine inſignitum eſſe, verum in ejus *Scriptis*, id non invenitur. Sed Electuarium Juniperinum præponit. Conſil. Tom. 5. p. 105. ceu longè meliùs hac Theriaca.

Theriaca, invenies Theriacarum varia genera Chymica & Galenica in Pharmacopœca Spagyrica *Millii* p. 349. & 350.

Theriaca, Medicamentum eſt Venenum expellens, quia Viperinæ carnes ejus compoſitionem ingrediuntur.

Theriaca mulierum, componitur ad hunc modum. ℞. Theriacæ *Andromachi* ℥iij, Bezoartici ♃lis ʒß Cornu Alcis & Cerv. ſ. 🜂. calcinat. ana ʒiß, Extract. Rad. Angelicæ, Enulæ campanæ ana ʒj. Eſſent. Caſtorei ʒß, Magiſt. Corallorum rubr. Matris perlarum ana ℈j 🝆 Succini Citrini ℈ß. M. & cum Rob Baccarum Sambuci fiat Electuarium. *Lex. Johnſ.*

Theriaca Rusticorum. vid. Allium seu Rad. Allii. Germ. Knoblauch.

Therinos, id est Æstivus, vel æstivum tempus, Collyrium Therinum, id est Æstivum. *L.* 4. de C.M.S.L. cap. 7.

Theriophonum, Typhonium. vid. Rad. Dracontii. Germ. Drachen-Wurtzel.

Thermæ, propriè vocantur ▽æ actu Calidæ minerales spontè natæ, h.e. quas Natura è liberali sinu Terræ magnâ Dei benedictione affatim suppeditat ad Sanitatem quâ tuendam, quâ recuperandam; quarum Usus non solum est externus ad Lavandum; sed etiam quandoque internus ad Potum. *Gal.* *L.* 6. de San. tuent. c. 9. *Dieter.* num. 508. *Jul. Alex. Frid. Hoffm. Baccinus* de Termis, *Wekerus, Hildanus*, de Thermis Leucensibus & Piperinis &c.

Thermantica sunt Medicamenta Calefacientia. *Lex. Blanc.*

Theu Cheir, id est Manus Dei. In genere *Herophilum* omnibus Medicamentis attribuisse, si rectè adhibita fuerint, patet ex *Gal.* L. 6. de C.M.S. L. cap. 3. in specie nomen est Antidoti, ex Hircino sanguine paratæ, quæ Nephriticis, Calculosisque præsenti Remedio est, & describitur ab *Aëtio* L. 11. citante *Gorræo*.

Thimelæa, Chamælæa, Laureola Folio deciduo Flore purpureo, vid. Cort. Mezerei seu Semen Cocognidii. Germ. Kellers Halß.

Thisma, est Minerarum ductus & Venæ subterraneæ progressio. Germ. Der Ertz und Berg-Werck streichen Gänge und Adern. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johns.*

Thlaspi, est Nasturtium album seu Sylvestre. vid. Thlaspios.

Thlaspi Grateriæ, Nasturtium album Arabum, Raphanus obsoniorum. vid. Rad. Raphani Rustic. Germ. Meer-Rettig.

Thoracica, sunt Medicamenta adversus Pectoris mala. *Lex. Blanc.*

Torexis, est Vini generosioris Potus, Pectus Calefaciens & quasi Loricis circumdans. *Lexic. Blancardi.*

Thracius, epitheton Lapidis graveolentis, cujus meminit è *Nicandro. Gal.* L. 9. *S.* Fac. § Gagates, caret Usu Medico.

Thrausma, vocatur species quædam Ammoniaci, quod in minutas Glebas, veluti in Frusta fractum sit, & facilè friatur. *Gorr.*

Thridax, Lactuca, Germ. Lattig. vid. Herb. & Sem. Lactucæ.

Thridax Agria, Carduus Hepaticus, Chenoglossum. Germ. Gänß-Distel oder Zunge/wilder Lattig oder Leber-Distel.

Thrombos, Trombosis seu *Thrombus*, est Sanguinis, aut Lactis in Grumos coagulatio. *Lex. Brunonis.*

Thronot, est Excelsa Sedes, aut in sublimè posita. Legitur apud *Hippocr.* *Thronos Marcellius* quoque vocatur Trochiscus, cujus descriptio habetur apud *Æginet.* L. 7. c. 12. & *Aët.* L. 9 citante *Gorræo.*

Thrymma, Fragmentum, Frustrum. v. gr. Scoriæ. *Hippocr.* *L.* 1.

Thrypticos, vim Frangendi habens; Hinc *Lithontrhryptica*, Medicamenta Calculos Frangentia, dicuntur. Germ. L. 5. S. Fac. c. 2.

Thunnus, Thynnus, dicitur Piscis Marinus grandior non squamosus, cujus Caro quidem dura, variat tamen ratione Ætatis; vid. *Gal. Jul. Alex. Aldrov. Bruyerin.* Vocatur quoque *Thymnus*. Meminit & *Lang. L.* 1. ep. 63.

Thuris Manna. vid. Manna Thuris.

Thus adulterinum, Pseudo Olibanum. Germ. Bast-Hardt/oder Hartz Weyrauch.

Thus, Olibanum. Germ. Weyrauch. vid. Olibanum.

Thus Masculinum, est Olibanum electum. Germ. Außerlesener Weyrauch.

Thus Judæorum, est Thymiana, vid. Cort. Thymianæ.

Thus Terræ Plinii, est Chamæpithys. Germ. Schlag-Kräutlein. vid. Herb.

Thya, Thye, vocatur Pila aut Mortarium apud *Hippocrat.*

Thyites, Lapis est Subviridis coloris, veluti Jaspis, repertus in Æthiopia, de quo parum vel nihil apud Scriptores constat.

Thymalli Axungia. Germ. Aschen-Schmaltz. vid. Aschii pinguedo.

Thymallus, nomen Piscis fluviatilis nobilissimi, cujus descriptio cum Usu in Cibis & Medicina apud *Aldrov.* L. 5. c. 14. de Piscibus.

Thymbra eſt Satureja. Germ. Saturey. vid. Herbas.
Thymellea, *Laureola*, *Lauripuſilla*. vid. Cort. Mezereiſeu Semen Cocognidii.
Thymiama ſeu *Thymiana*, *Narcapthum*, *Thus Judæorum*. vid. Cort. Thuris.
Thymiana Herba, eſt Thymum ſeu Thymus. Germ. Thymian. vid. Herbas.
Thymum Creticum ſeu *vulgare*. Germ. Thymg. vid. Herbas.
Thynnus, Piſcis Marinus grandior non ſquamoſus. vid. Thunnus.
Tibenum, epitheton Vini cujusdam, à Loco natali Tiba ità dicti, cujus virtutem explicat, *Gal.* L. de Bono & Malo *Succo* c. 11.
Tiburo, vocatur Piſcis quidam maximus & truci aſpectu, vitam in Mari Indico ducens, adeò inſigni corporis robore, ut Hominem Ictu Dentis ſecet medium & devoret. Lapis ex ejus capite extractus, utiliſſimus fertur Nephriticis & ☐næ difficultate laborantibus. *Chiocc.* *Muſ.* *Calc.* S. 1. pag. 104. deſcribitur & à *Rondelet.* L. 16. de Piſcibus cap. 26.
Tiburtinum, eſt nomen Vini, à Loco natali ſic dictũ, cujus vires *Galenus* propoſuit.
Tichus, nomen Piſcis Marini, ad Oſtia fluminum intrantis apud *Jul. Alex.* L. 15. §. cap. 1.
Tifacoum eſt ☽ tum vivum. ☿. Germ. Queck-Silber. *Mart. Ruland.*
Tifarum & *Tuſiaſi*, eſt Sulphur vivum 🜍. Germ. Lebendiger Schwefel. *Johnſon.* *Lex.* 2. fol. 7.
Tifatum, idem eſt quod Tin, Sulphur. 🜍. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Tigala, epitheton certum Sacchari Arabic. de quo diſſeruit *Jul. Alex.* L. 18. Sal. cap. 14.
Tigillum, Vas Chymicum, rebus calcinandis idoneum. Germ. Ein Tiegel. Sign. 🝥, 🝥, 🝦, 🝧, 🝨. ♀, ▽, ✓, ☍, ✕, ▽, θ, 🝩, 4, ♈, T. ⊻, 🜿.
Tigris, Animal eſt ferum, quadrupes, crudele homines devorans, cujus Hiſtor. cum Uſu, vide ſis apud *Aldrov.* L. 1. de Quadrup. digit. Vivipar. cap. 4.
Tiletten, eſt Lamina ferri Germ. Eiſen Blech. *Mart. Rul.* & *Johnſ.*
Tilia, Germ. Eine Linde. vid. Flores Tiliæ.
Tilton, eſt Linamentum concerptum. *Corr.* & *Foëſ.*
Timiama, eſt omnis Confectio Odorifera, ad fumigandum facta. *Chriſtoph. de Honeſtis* apud *Sylvat.* pag. 187.
Tin, *Tifatum*, Sulphur 🜍. Germ. Schwefel. *Mart. Rul.* & *Johnſonus.*
Tinca, *Tincha*, eſt nomen Piſcis. vid. *Aldrov.* L. 5. cap. 45.
Tinctura ità à Med. præſcript ſivè aliàs notatum, legendum Tinctura.
Tinctura, Tincturæ Vocabula Chymici non intelligunt (ut vulgus opinatur) colores ſimplices à Miſto ſeparatos, vel exaltatos. Sed colores Eſſentiæ Rerũ & qualitatibus formalibus à concreto corpore extractis, inhærentes. Tinctura, nihil aliud eſt quàm Arcanum ſpecificũ cum Eſſentia & qualitatibus formalibus etiam colorem rei habens, ut in ſui ſimilem Naturam tingere poſſit, adſtipulante *Libavio*, Libro 2. de Alchym. Tract. 2. Tincturarum variæ ſunt differentiæ. Aliæ Paſſivæ dicuntur, quæ extrahuntur, ut Tinctura Roſarum. &c. Aliæ Activæ, quæ ſcil. Paſſivas extrahunt & ipſas. ℞ as communicant, ut Magiſterium ſapientum, Crocus &c. Item Tinctura alia eſt Naturalis; alia Artificialis; quædam Animalis; quædam Metallica: Aliæ Simplices: Aliæ Compoſitæ *Johnſ.* L. 3. p. 76. Sign. ʃ, T, ℞, ℞, ℞.
Tinctura Antimonii, eſt ejus Eſſentia fixata. *Johnſ.* L. 3. p. 78.
Tinctura Antimonii ſicca Grammanni, ſunt Flores Antimonii rubri.
Tinctura ☉*ri* præparatur ſ. a. ex ejus Croco.
Tinctura Corallorum præparatur ex eorum ſolutione, beneficio 🜅A.
Tinctura dicitur, quod colore ſuo penetrat & tingit alia corpora, ut Crocus in ▽ injectus.
Tinctura Jalappæ à *Rolfinckio* vocatur *Phalaja*. vid. Phalaja.
Tinctura ☽ *næ*, extrahitur ex ☽ na laminata cum 🜍 re calcinato per 🜩 ✱ ci, eò abſtracto affunditur 🜩 Liliorum convallium ſeu 🜩 Roſarum, fiat Tinctura cœrulea.

Tinctura rhabarbari vocatur Anima & Sanguis Rhabarbari.

Tinctura aut 🜍 *narcoticum* 🜔*li*, est insigne anodynum, reliquis omnibus meritò anteferendum, quod *Paracelsus* summopere commendat, & magni æstimat. *Johnsonus Lex.* 3. pag. 75.

Tinctura Tartari extrahitur s. a. ex Tartaro ad Colorem seu Flammam cœruleam calcinato, beneficio 🜄.

Tincturarum Varia genera apud *Beguinum* recensentur.

Tinckar & *Capistrum* ☉*ri*, id est Borax 🝐. G. Borar. *Dorn. Mart.* Rul. & *Johns.*

Tinnunculus, idem quod Cenchris, nomen Avis, cujus duo genera, mas & fœmina apud *Aldrov.* de *Scribon.* L. 5. Ornith. cap. 6.

Tintisasum, Usifur, Fumus acerrimus, est Sulphur 🜍 Germ. Schwefel.

Tipsaria, est 🜄 Hordei seu Ptisana, vid. Tapsaria. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Tirsiat, est Armoniacus. ✱. Germ. Armiac. *Johnsonus.* Lex. 2. pag. 7.

Titacazenum, epitheton Vini Asiatici, de quo legatur *Gal.* L. de Bono & Malo Succo. Cap. 11. *L.* 1. de Antid. Cap. 3.

Titano & *Titanos*, Latinè Calx 🜂, aut Cinis Lixivus ex 🜄ce eliquatus, *Erot.* Onom. pag. 11. *Gal.* L. 1. C. M. S. *L.* Cap. 5. *Titanos* dicitur quoque Calx ex Gypso. *Mart. Rulandus.*

Tithymalus vid. Rad. Esulæ. Germ. Esels Milch-Wurtzel.

Titianos, vocatur Pessus emolliens ad Uterum vid. *Aëtius.*

Tmetica, idem quod Attenuantia. *Lex. Blancrdi.*

Tmolites, Vinum celebratissimum fulvum, odoratum, simile prorsus Falerno, *Gal.* *L.* de atten. diæt. cap. 12. L. de Bono & Malo Succo Cap. 11.

Temeion, *Temeus*, præter alias significationes vocatur Instrumentum incisorium, vel Sector, Incisor. *Foës.* ex *Hesych.* pag. 619.

Tobacum, *Tobaca* & *Tobacum* est Nicotiana. Germ. Toback. vid. Herbas.

Tonica, sunt quæ Membris foris illinita, nervis & tendinibus robur conciliant. Vid. *Gal.* L. 13. M. M. cap. 22.

Topotica idem quod Tonica.

Topasius, *Topazius*, est Gemma. vid. Lapides.

Topica, sunt Medicamenta externa, quæ foris applicantur, ut Emplastrum, Cataplasma, Litus &c. *Lexic. Blancardi.*

Tordylion Cordi. vid. Sem. Dauci Cretici. Germ. Cretischer Mohren-Kümmel.

Tormentilla. Germ. Bludt-Wurtzel. vid. Radices Tormentillæ.

Torna Bonna, *Petum*, *Hyoscyamus peruvianus*, *Nicotiana.* G. Toback vid. Herb.

Torna solis, vid. Bezetta, Germ. Gefärbte Läpplein.

Torneuma, *Ramentum*, quod Torno decutitur scobes, idem, quod Zysma. Ità accepit *Dioscorides* de Ramentis Fraxini L. 1. cap. 109. & hodieque Cornu Cervi rasura, Torno etiam fieri solet. De Tornatis poculis Medicis, vid. *Keuchen.* ad *Sammon.* pag. 172.

Torrefactus, idem quod Tostus, ut Rhabarbarum Tostum.

Torridus, accipitur etiam pro Torrefacto & *Tosto. Keuchen.*

Toruscula, id est *Gutta*, ut Toruscula Pini, pro Resinæ Gutta, ex Pino vel Abiete, toto pro parte sumpto. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johns.*

Toryne, vocatur Instrumentum, quo aliquid in Olla agitatur, aut inter coquendum teritur, ut sunt Cochlearia lignea, Rudicula, *Spata*, agitare, ruticulâ terere, quod legitur apud *Hippocrat.* & *Foësium.*

Tostio, est Actio, qua Medicamenta torrentur, uti fit in Tostione Rhabarbari &c. *Lex. Blancardi.*

Tota Bona, est Bonus Henricus. Germ. Guter Henrich/aliquando etiam Horminum, Germ. Scharlach-Kraut.

Totus, quid significet notum est. Aliàs in Chymicis, tota substantia dupliciter accipitur, 1. pro Toto, quod constat ex Elementis (ceu Materia) & Essentia (seu Forma) 2. pro Extracto Essentiali, quod elaboratum secretumque præbet Oleum, 🜄am, Sal, Tincturam, & alia, pro modo elaborationis &c. *Libav.* Tom. 11. Oper. pag. 112.

Toxica, sunt Medicamenta Venenata, quibus Barbarorum Sagittæ illinebantur. *Lex. Brunonis.*

Trachelos, præter alias significationes, quoque vocantur Cochleæ quædam de genere Purpurarum, uti videre est apud *Keuchen.*

Trachomaticum & **Trachomaticon**, vocatur Medicamentum Oculare vel Ophthalmicum, sive Collyrium, quod deterget; tollentis Oculorum asperitatibus efficax. *Gal.* L. 14. M. M. cap. 19.

Trachsat, est Metallum in sua minera adhuc existens. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johns.*

Trachuros & **Trachurus** Piscis vocatur, qui perperam cum Sauro confunditur. vid. *Aldrov. Jul. Alex.* & *Galenus.*

Trachys, **Trachytes**, est Asper, Asperitas, Tractatio, Tractatus &c. *Lex. Brun.*

Tractos, **Tractatus**, dicitur de Cera ità tractata, ut alba evaserit, *Keuchen* ad *Sammon.* p. 101.

Tragacantha, **Tragacanthum**, **Tragacantum** & *Spina Hirci.* Planta seu arbuscula Tragacantha quoque dicta. Germ. Bocks-Dorn/ Tragandt / Lachryma seu Gummi mucaginosum, quia in ▽ solutum, mucilaginem exhibet pellucidam, album, subdulce, leve ac sincerum. Lachryma est, quæ à Radice Plantæ ejusdem nominis vel sponte vel vulneratâ profluens, vim refrigerandi, humectandi, emolliendi, leniendi habet. vid. *Gal. Schræd. Frid. Hoffmannus,* & *Rhod.* Frutex pumila admodum est, Lentis ferè Folia habet & pallida: Frutex hirsutus est, unde nomen *Tragos* Hircus & *Acantha* Spina, hinc dicitur *Spina Hirci* &c. vid. *Authores.*

Tragasius, epitheton Salis ex ▽ is stagnantibus Tragasiis non procul à *Smintho* collecti, respondentisque marino, cujus meminit *Gal. L.* 11. de S. Fac. §. Sal.

Tragea, **Tragema**, Germ. Trisenet oder Trisenet. *Duplex* est 1. in *Forma* ⚹ *is subtilis Aromatici* ut *Pulv. s. Tragea Stomachalis* 2. in *Forma* ⚹ *ris grossi* vel *rotulis minimis* & *particulis minimis quadratis,* beneficio mucilaginis Tragacanthi confectis, paratus. Germ. Pfaffen-Futter.

Tragelaphus, est Hirci Cervus, Animal Quadrupes Cervo & Hirco simile. vid. *Aldrov.* L. 1. de Quadrup. Bisulc. cap. 29.

Tragium Primum *Dioscorid. Fraxinus pumila Math.* vid. Rad. Dictamni albi. Germ. Weisse Diptann-Wurtzel.

Tragopogum peregrinum, *Zorsonera Viperina.* vid. Rad. Scorzoneræ. Germ. Schlangen Mordt-Wurtzel.

Tragopogum vulgare! *Barba Hirci.* Germ. Bocks-Bardt.

Tragos, Latinè Hircus. Germ. Ein Bock.

Tragoselinum, est Pimpinella. vid. Herbas & Radices Pimpinellæ Germ. Pimpinell.

Transcolatio, idem est quod Colatio. Germ. Durchseyung.

Transformatio, idem est quod Transfiguratio & Transmutatio.

Transfusio, quid in genere significet notum est, & est Liquoris ex uno Vase in aliud fusio. *Lex. Brunonis.*

Translatio, accipitur etiam pro Transmutatione. *Libav.* Tom. III. p. 193.

Transmutatio, in Chymicis sumitur de Artificio conversionis Metallorum imperfectorum in perfecta. De qua Transmutatione videantur varia scripta Spagyricorum antiqua & nova, v. gr. *Th. Chymic. Paracelsus, Libavius* & alii.

Transplantatio, propriè dicitur Plantæ alicujus de Loco in alium Locum Plantatio apud *Theophr.* L. 2. Hist. pl. c. 17. Quam Chymici Transplantationem naturalem vocant. vid. prolixius apud *Senn.* de Consf. & Diss. Chymic. c. 12. &c.

Transpositio idem est quod Translocatio. Sumitur & pro *Transmutatione Metallorum* in *Th. Chym.* Vol. Prim. p. 564.

Trans-

Transsudatio, est si in destillatione descensoria Essentia prolectata transudat, guttatimque in receptaculum defertur. Furno fit descensorio, Balneo ∴ næ & simili arte. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Trapetos, epitheton Vini primarii, quod Uvis calcatis seu Pede pressis effluit; Vinum pressum vocatur. *Linden.* Ex X. §. 181.

Trara, terminus Metallurgorum, vernaculè per Instrumentum attollens, Germ. Hebe Zeug expressus, apud *Bas. Val.* Testam. Ultim.

Travenatica, sunt Sanguinem è Vulnere stringentia. *Sylvat.* Cap. 665.

Traumatica, sunt Medicamenta, quæ in Decoctis & Potionibus assumpta, Serosos & Acres humores seu Succos è corpore educunt, sanguinemque ità attenuant, ut in partes vulneratas, ruptas vel contusas commodè propelli possit; & quibusdam partibus adstringunt & detergunt, ista, lapsis, contusis & vulneratis, conducentia, Vulneraria nuncupantur. Germ. Wundt heylende Mittel. *Lex. Brun.*

Tre Pondo, id est tres Libræ ℔iij. Legitur apud *Scribon.* & *Rhodium.*

Triangulum vel *Triangularia*, est Herba Sigilli Salomonis. Germ. Weiß-Wurtz.

Triangulus & *Trigonus*, Vocabulum hoc à spagyricis translatum mystico sensu, ad suas Hypotheses & commenta de triplicitate vel Trinitate Principiorum, de quo Triangulo vid. Th. Chym. Vol. IV. p. 606. &c.

Tria Olea Stomachia, quæ sunt. Ol. Absinthii, Cydoneorum, Mastichinum.

Triapharmacon & *Triapharmacum* est Medicamentum ex tribus ingredientibus constans, ut *Empl.* *Triapharmacum* &c.

Tria Quatuor, nomen Ponderis proximè præcedentis, vid. *L.* Terebinthinæ Pondo Septuaginta quinque (quod Tria Quatuor inscribitur) quemadmodum & in ea compositione Pondo Centum, Mina vocatur.

Tribuli ▽ *tici*, vel *Marini*, *Nux* ▽ *tica* & *Castaneæ* ▽ *ticæ* & *Palustres.* Germ. Stachel-Nüß/Wasser-Nüß/Weyer-Nüß und See-Nüß. Inveniuntur Albi, Bruni & Nigri, crescunt in ▽ is & ▽ ris. Apportantur ex Gallia & aliis Locis.

Trica Lililbar, est Spuma maris. *Johnsonus.* L. 2. pag. 7.

Trichocola, est Medicina faciens adhærere Pilos in Palpebris. *Paulus.*

Trichomanes, vid. Adianthum nigrum, seu Politrychon.

Tricogius, est Mensura Octodecim Sextariorum. *Lex. Brun.*

Tricor, id est Aurum. ☉ Germ. Goldt. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Tricotylos, Mensura dicitur, capiens tres Heminas vel Cotylas. *Linden.* Ex XVI. §. 106. & 107.

Tricophies Apul. Calliphyllon Hippocr. Selinophyllon. vid. Trichomanes.

Tricordium seu *Trifolium Acetosum.* Germ. Sauer-Klee. vid. Herb. Acetosellæ.

Triduanus, Triduum, id est Diatritos, Germ. Zeit von drey Tagen. *Lex. Brun.*

Triens, est tertia Pars Libræ Medicinalis, continens Uncias 4. ℥iv. vid. *Gal. Plinius* & *Libavius.*

Trifertes, *Paracelso* dicuntur Spiritus △ nem inhabitantes, *Dorn. Mart. Rul. Johns.*

Trifolium Acetosum est Acetosella, Germ. Sauer-Klee. vid. Herbas.

Trifolium ▽ *ticum.* vid. Trifolium Fibrinum. Germ. Fieber Klee.

Trifolium Arvense, humile seu *Leporinum, Lagopus.* Germ. Hasen-Pfödtlein. vid. Herbas.

Trifolium Aureum seu *Epaticum.* vid. Epatica nobilis.

Trifolium Cervinum est Eupatorium Avicennæ. Germ. Hertz-Günsel oder Hertz-Klee. vid. Herbas.

Trifolium Fibrinum. Germ. Fieber-Klee oder Fieber-Kraut. vid. Herbas.

Trifolium Fragiferum est Fragaria. Germ. Erdt-Beer-Kraut. vid. Herbas.

Trifolium Græcum seu *Fœnum Græcum.* vid. Sem. Fœnu Græci. Germ. Bocks-Hande.

Trifolium Hepaticum, est Epatica nobilis. Germ. Edel Leber-Kraut. vid. Herbas.
Trifolium Nobile est Hepatica nobilis. Germ. Edel Leber-Kraut. vid. Herbas.
Trifolium Odoratum est Lotus hortensis & Melilotus. vid. Herbas.
Trigia id est Fæx. ⚹. Germ. Häfen. *Mart.* Rul. & *Johns.*
Trigias id est Tartarus seu Tartarum 🜿. *Mart.* Rul. & *Johnsonus.*
Trigla, est Piscis Marinus. vid. Mullus. vid. *Gal.* & *Aldrov.*
Trigonos & *Trigonus*, vid. Triangulus. *Lex. Brun.* Sign. △.
Trinitatis Flos, est Viola flammea tricolar. vid. Flores. s. Herbas.
Trinitatis Herba est 1. Jacea, 2. Trifolium ☉reum 3. Trifolium Leporinum.
Triobolon, est Pondus Trium Obolorum vel Drachmæ Dimidiæ, vel Scrupuli Unius & semis, ℈iß sive ʒß, Drachma Una enim pendet Sex Obolos vel Tres Scrupulos ℈iij sive ʒj *Gorr.*
Tripes, est Circulus ferreus tribus pedibus ex ferro fabrefactus, Vas Materiam calefaciendam continens, recipiens. Germ. Drey-Fuß. *Mart. Rul. & Johns.*
Tripolis, Germ. Trippel/vid. Lapides vel 🜃 Tripolis.
Triquetrum seu *Staphisagria*. vid. Sem. Staphisagriæ.
Trissago seu *Trixago* vel *Chamædrys*. Germ. Edel-Chamänderlein oder Braunmänderlein. vid. Herbas.
Trispermon, Cataplasmatis nomen est, sic dictum à tribus Seminibus, quibus componitur, Cumino, Baccis Lauri & Apii semine. Valet contra Colicum dolorem. *Gorræus.*
Trisca, Trischa, Trissia, idem quod Mustella, vocatur Piscis fluviatilis, maximè lubricus, cujus Hepar in delicis habetur *Jul. Alex.* L. 14. Sal. cap. 2.
Tritbales, Digitellus, Aizoum minus, Herb. Vermiculata, Crassula minima. vid. sempervivum minimum. Germ. Mauer-Pfeffer.
Triticum, Germ. Weitzen Frumentum notissimum. vid. Pyros.
Tritones, vocantur Homines Marini pisciformes. in Ephem. Nat. Curios. A. 1. *Obs.* 23.
Triticum Hornum vel *Hornotinum*, id est hoc Annô collectum. vid. Pyros.
Tritorium, vulgò *Infundibulum*, est Vas transmittens in superficie latum, & paulatim acuatum, cum manubrio annexo formatum. *Mart. Rul. & Johns.*
Tritura, Tritio & *Trituratio*, est Contusio, qua Medicamenta in ✱rem rediguntur, ut eo aptius cum aliis misceri, vel virtus eorum extrahi possit.
Trivialis Linea, *Paracelso* vocatur Stratum sivè Solea Terræ, matrix seminibus mineralibus gravida, quibus Dominus implantavit rationes, dona atque Semina in Seculum sat futura. *Helmont.* de Lithiaf. cap. 1. n. 6.
Trixago, *Trissago*, *Quercula*, *Serratula* & *Chamædrys* vid. Herbas.
Trochilus, vid. *Regulus*. Verùm & alia Avis ▽ticæ species hoc nomine indicatur, quæ describitur ab *Aldrov.* Libro 19 Ornith. cap. 65.
Troch. ità à Medicis præscript. sivè aliàs notatum legendum Trochiscus.
Trochisci, sunt Orbiculi signati, fiunt ex ✱ribus cum Mucilagine Tragacanthi exceptis & in Pastam redactis, ex qua Orbiculi signati in umbra siccandi formantur, vocantur item Pastilli rotundi. Germ. Küchlein *Lexic. Brun.*
Trochites, vocatur Lapis quidam forma similis Trocho illi, quo pueri lusitant, in gyrum agendo, in superficie Cineri coloris; intus verò candidi; & ulterius describitur à *Chiocc.* Mus. Cal. s. 3. pag. 311.
Troglodytica, vocatur Myrrha optima à Patria, videlicet Troglodytis, Ægypti populis. Vocatur & Troglytis. vid. *Rhod.* ad *Scribon.* n. 90. *Gorræus.*
Troglodytis, vocatur species Passeris, imò Passerculi, cujus mirabilis virtus in expellendo Calculo à veteribus deprædicata fuit, & describitur ab *Aldrov.* L. 16. Ornith. c. 3. meminit & hujus virtutis *Lang.* L. 2. ep. 58.
Tronus & *Tronossa*, dicitur Cœlestis Ros ex 🜁re natus, omniũ dulcissima species Mannæ, densa, tenax & albissima præ cœteris, ex ☿rio Regionis Mediæ generata & separata prorsus ab omni 🜍re & Sale. Vere & Æstate decidit, manèque reperitur Foliis Arborum adhærens, ut alia Manna. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johns.* ex *Parac.* L. de Caduco Matricis §. 2. Fragment: ad

libros

libros Paragraph. L. 9. de signat. rerum natural. *L.* de ⊖ le c. 2. Elixirè Trono meminit in Aret. dox. L. 8. Elix. n. 3.

Trophe, idem est quod Alimentum seu Nutrimentum. *Lex. Brun.*

Trophema, latinè Edulium, Cibus *Hippocr.* L. de Fistul. III. 7.

Trophos, nomen est Medicamenti, quod Linteis illinitur ad replenda Ulcera cava, & meminit ejus *Ægineta* L. 4. c. 4. 50. in fin.

Trotta, *Trocta*, *Æliana*, Aldrovand. *Ami n* vocat, est Piscis marinus, gaudens tamen etiam ▽is dulcibus, cujus descriptio cum Usu in Cibis. videatur apud *Aldrov.* L. 3. de Piscibus cap. 20. &c.

Troxinum est Cichoreum sativum. Germ. Wegwarthen.

Truncus, propriè dicitur ea Arboris Pars, quæ ex Radice surgit, & posteà in Ramos dividitur. *Lex. Brun.*

Truphat, vocatur *Paracelso* occulta virtus Minerarum, quæ quodque Metallum cogit ac promovet in suum esse prædestinatum. L. 1. Philos. ad Athen. Text. 9. *Dorn*, *Mart. Rul.* & *Johns.*

Trutes, quid sit in Medalli fodinis, videatur apud *Basilium Valent.* testam. Ultim. L. 1. cap. 40.

Trutta, nomen Piscis fluviatilis, inter delicias habiti. vid. *Aldrov.* L. 5. de Piscibus cap. 12. *Jul. Alex.* & *Schraderus.*

Tryblion, vel significat Catinum, Ollulam in qua aliquid asservatur, vel in quam Materia ad suffitum immittitur, *Hippocr.* L. de sterilit. vel significat certam Mensuram, latinè Heminam dictam &c. Apud *Gal.* quoque de Pond. & Mensuris cap. 4. *Trybliuminter* Mensuras refertur, & habere dicitur Uncias novem ℥ix. *Lex. Brun.*

Trychnos, *Strychnos*, *Uva Lupina* & *Vulpina*, *Morella*, *Solanum* & *Solatrum*. Germ. Nacht-Schatten. vid. Herbas.

Tryge, *Fruges Cereales*, unde Trygabolion, Locus in quo Frumentum reconditur. *Foës.* pag 626.

Trygephanion, species 3. Loræ, sivè Vini Secundarii, quod fæcatum Catonem appellasse, scripsit *Linden* ex fæcibus Vini expressum. Ex. X. §. 199.

Trygodes, vocatur species Collyriorum, *Gal.* L. 4.

Trymphalita, *Panis Alcurit*, *Chelonium*, *Testudinaria*, *Harthanita.* vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Säu-Brodt. &c.

Tryphera, vocantur in genere Medicamenta, quæ latinè Delicata dicuntur & quidē ab effectu blando, minusvè dolorifico; vel à saporis suavitate. In *Dispensatorio Augustano* occurrunt Quatuor compositiones Electuariorum, quorum Unum purgans est, & *Tryphera Persica* dicitur. Reliqua tria verò inter Antidotos & compositiones Theriacales referuntur, dicunturque *Tryphera magna*, *minor* & *sarracenica.* *Tryphera* quoque dicitur hominem Juniorem reddens.

Tryphonis, Emplastrum, cujus tria genera describuntur apud *Scribon.* unum *subviride*, secundum *nigrum*, quod & *Basilicum*, hoc est *Regium*, dicitur, & tertium *viride* quod & *Cychroon* vocatur, num. 201. 203. 205. 210. vid. *Rhod.* in *Lex. Scrib.*

Tryphos, significat Frustum, Fragmentum, & legitur apud *Hippocr.* de Frusto Amphoræ candente, cui Materia ad Suffitum imponitur. L. 2. de Morb. Mulierum. LXXXVII. 3.

Tryx, id est Fæx vel Fæcula. ⅁ Germ. Häfen.

Tubel, idem est quod Squama æris vel Metalli. vid. Lepis.

Tubelech pro *Duclech*, legitur apud Hippocratem. vid. Dulech.

Tuber, *Artanita*, *Rapum*, *Panis porcinus* & *Terræ*, *Umbilicus Terræ.* Germ. Schweins-Brodt. vid. Rad. Cyclaminis.

Tuber Cervinus, & *Tubera Cervina*, *Fungus Cervinus.* Germ. Hirsch-Brunst / Hirsch-Schwam. vid. Boletus Cervinus.

Tuber Terræ, i. e. Cyclamen. Germ. Erdt-Apffel/Säu-Brodt. vid. Herbas.

Tufah,

Tufab, *Tofab*, dicuntur Mala, feu Poma. *Sylvat.*

Tumbaba, *Tumpabar* & *Timpabar* eft Sulphur vivum 🜍. *Mart. Rul.*

Tumbalum, idem eft quod Tubel, Squama Metalli. *Mart. Rul.* & *Johnfon.*

Tumbil, id eft Terra 🜃 Germ. Die Erde. *Mart. Rul.* & *Johnf.*

Tunica, latè fignificat, Membrana, ut Tunicæ feu Pelliculi interiores Stomachorum Gallinarum. Germ. Die inwendige Häutlein von den Hüner-Mägen.

Tunica Flos. Germ. Graß-Blum. vid. Flores Tunicæ.

Turbedon, Arabicè nomen Purgantis, quod communiter *Turbith* vocatur, de quo fuo Loco. *Lex. Brun.*

Turbinatum, *Turbinata* quoque vocantur certa quædam Teftacea v. gr. Buccinæ & aliæ quædam, de quibus *Aldrov.* L. 3. c. 1. de *Teftaceis.*

Turbithum fivè *Turpethum minerale*, eft ☿ flavus ex ☿rio purificato, beneficio Olei 🜍ris & poftea ▽ a calida præparatus. Sign. 🜍, ⟶.

Turbitbum fivè *Turpetbum nigrum.* vid. Rad. Efulæ majoris. Germ. Esels Milch-Wurtzel.

Turbithum fivè *Turpitbum vegetabile*, eft Radix Convolvuli alicujus Indici. vid. Radix Turbithi feu Cortices.

Turbo, homonymon eft, vel enim denotat ventum procellofum, qui græcè Lailaps dicitur, & eft *Læ*laps vel Conchilcorum certa genera, quæ *Turbines* vocantur & defcribuntur ab *Aldrov.* Libr. 3. de Teftac. c. 16. Differunt à Turbinatis, quod *Turbines* in longiorem & acutiorem verticem deficiant, quàm hæc. Legitur & apud *Aldrov. Turben.*

Turbotus, idem eft quod Rhombus, vid. Suo Loco.

Turcha Herba, *Atractylis*, *Carduus Benedictus.* Germ. Cardobenedicten. vid. Herb.

Turcbofa, *Turcois*, *Torchois*, vocatur Gemma, vel Lapis pretiofus elegantiffimè Cœruleus, de cujus compofitione, vid. Th. Chym. Vol. IV. p. 190. viribus admirandis Vol. V. p. 388. Germ. Türckiß.

Turdus, æquivocum eft, primum enim nomen eft Avium quorundam. Sunt enim certa genera, quæ Turdorum nomine veniunt. vid. *Aldrov.* L. 16. Orinth c. 1. feq. Deinde nomen eft Pifcis faxatilis, Squamofi, cujus etiam plures dantur fpecies, & defcriptæ leguntur apud *Aldrov.* L 1. de Pifcibus c. 3. *Jul. Alex.* & *Bruyerin.*

Turiones, funt teneritates Summitatum in Arboribus, quæ fingulis annis crefcunt. *Schræd.* L. 1. c. 2. *L.* 1.

Turpetbum. vid. Turbithum minerale & vegetabile.

Turfios eft Sal Hammoniacum ✳ Germ. Salmiac. vid. Sal Armoniacum.

Turtas, vocatur Panis, qui conftat ex pinguibus Palmulis, Farina & ▽ a, & coquitur fub 🜂neribus. *Erot.* On. p. 27.

Turtur, æquivocum eft, primario ità dicitur Columba Montana feu fylveftris. G. wilde Taube oder Turtel-Taube. vid. *Aldrov. Jul. Alex. Bruyerin* &c. Item Pifcis, qui Paftinaca aliàs Marina vocatur. vid. Paftinaca.

Turva, vocatur Cefpes bituminofus & Gleba foffilis, quæ accenfa facit, ut quotquot adftant, aut ab eo illuftrantur, colore appareant fqualido & morticino, ut mirari id fatis rerum harum ignari, nequeant. *Linden.* Ex v. §. 122.

Tus, idem quod Thus. Germ. Weyrauch. vid. Olibanum.

Tufiafi & *Tifarum*, eft Sulphur vivum 🜍. Germ. Lebendiger Schwefel. *Johnf.*

Tuffedo, idem quod Tuffis. Germ. Der Huften. vid. *Galenus.*

Tusfilago, *Farfara*, *Ungula Caballina.* vid. Flores, Herbas & Radices. Tuffilaginis. Germ. Huff-Bettig.

Tusfilago Major, eft Petafites. vid. Radices Petafitidis.

Tutia Alexandrina eft Cadmia factitia feu fornacum, Fornicaria Alexandrina in fornacibus, ubi Æs conficitur, crefcit vel adhærefcit, *Tutia Officinarum.* Germ. Tutien oder Tutfus und grauer Hütten-Rauch. vid. Cadmia factitia. Sign. [symbols]

Typhæ ▽ *ticæ* feu *Paluftres.* Germ. Roß-Kolben/ Waffer-Kolben/ Weyer-Kolben/ Crefcunt hinc inde in Aquis.

Typhæ Cervinæ, sunt ista Cornua Cervi Novella, sanguine adhuc succulenta, cute lanuginosa circumdata. Germ. Rauhe Hirsch-Kolben. Ex quibus ▽ Thypharum Cervinarum destillatur.

Typhonium, Apollinaris Herba, Altercum, est Hyoscyamus. vid. Radices seu Semen Hyoscyami.

Tyranus, vocatur Antidotus apud *Gal.* 2. de Antidot. cap. 10.

Tyria, apud Arabes & Barbaram sectantes Medicinam, idem est ac Ophiasis: *Tyri* enim voce omnes Serpentes & potissimum Viperæ intelliguntur. *Castell.* &c.

Tyrion, vocatur Emplastrum, quod coctura Colorem Purpuræ *Tyriæ* adipiscitur, & describitur ab *Aëtio* Libro 15. c. 12. citante *Gorræo.*

Tyro, *Tyrocinium*, dicitur de iis, qui Noviter ad Artem Medicam accesserunt, ut addiscant ejus præcepta. Hoc de compendiosa Artis & præceptorum comprehensione &c. *Lat.* Introductio quoque dicta. *Lex. Brun.*

Tyros, id est Lac per ⊽tionem coagulatum, id est Caseus Germ. Käß.

Tyrosis, est quando *Lac* comestum, in Materiam Caseosam, coagulatur. Hoc est *Tyros, Caseus.* Germ. Käß. *Lex. Blanc.*

Tyrrhenicon, est nomen Emplastri, cujus sunt immensæ laudes apud *Aëtium Libro* 15. cap. 14. allegante *Gorræo.*

V.

V*Accinia nigra, Idæa nigra.* Germ. Heydel-Beer. vid. Myrta & Myrtillus.

Vacuatio, Evacuatio, varias Evacuationis species. vid. suis Locis.

Vakchi, vocatur Bacca cujuslibet Arboris. *Matth. Sylvat.*

Valeriana, Phu. vid. Rad. Valerianæ, Germ. Baldrian-Wurtzel.

Valeriana nominatur *Herba St. Claræ, St. Georgii & St. Mariæ Magdalenæ.*

Valrat & Ulcat, id est Folium *Mart. Rul.* Valrat & Ulcac est Folium. *Johnsonus.*

Vanellus, nomen est Avis, quæ & Capella, item Pavo agrestis, dicitur & describitur ab *Aldrov.* L. 20 Ornithol. c. 63.

Vanilli seu *Benilli.* Germ. Tesacten oder Campechen, est Fructus siliquosa alicujus Arboris Orientalis.

Vapor, est Fumus ▽sus vel spirituosus. In Chymicis tamen dari quoque Vaporem Unctuosum, quâ Naturalem, quâ Artificialem, qui nihil aliud est, quàm Primum ens ☿rii, quod incipit consistere in vena ☽ti Vivi, aut ex ipso extrahitur per ♎nem artificiosam, Author est *Libav.* Tom. II. Oper. pag. 303. & 368.

Vapor Potentialis Metalli, ipse Lapis Philosophicus vocatur d. *L.* pag. 421. *Lex. Brunonis.*

Vaporarium, idem quod Balneum Laconicum, sive Sudatorium. Quamvis & Sella singularis pervorata Vaporationi destinata hoc nomine veniat, docente *Rhodio* ad Scribon. num. 193.

Vaporatio, dicitur Fomentatio vel Fotus, qui fit mediante Vapore ▽æ calidæ. Frequenter legitur apud *Celsum L.* 7. cap. 7. & 9. *L.* 8. c. 4. vid. rursus *Rhod.* in *Lex. Scrib.* pag. 455.

Vaporis Balneum VB. vid. Balneum Vaporis. Germ. Dampff-Badt.

Vappa, Vinum dicitur omnibus portionibus -🜍- osis privatum, seu cujus vis evaporavit vid. Oxines.

Vara, i. e. Folium. Germ. Ein Blat.

Vard, i. e. Rosa. *Matth. Sylvat.*

Varonig, est Doronicum. Germ. Gemsen-Wurtzel/Schwindel-Kraut. *Serap.*

Vas, *Vasa* seu *Vascula* sunt varia Instrumenta intùs cava, in quæ liquidæ præsertim materiæ (quamvis solidæ etiam indi soleant) recipiuntur, quorum Usus est in Diæteticis, præsertim re Coquinaria, Pharmaceuticis, Chyrurgicis. Suntque fictilia, lignea, metallica. Catalogum & apparatum Vasorum Chymicorum lege apud *Rolf.* Chym. A. F. R. L. 2. c. 18. *Th.* Chym. & in *Libavii* indicibus.

Vas Crudum, id est Vas novum. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Vas Metallicum, ex Metallo factum, inservit Subtiliationi vel Fusioni.

Vas subtiliationi inserviens, est Ahenum vel Vesica. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Vasa Fusoria, sunt Materiam ipsam capientia, quorum administra ope Mineralia funduntur: ut Catillus cinereus, & Crucibulum. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Vasac, i.e. Armoniacum. ✱. *Serap.*

Vasum, pro *Vas*, legitur apud *Scribon.* n. 64. vid. not. *Rhod.* ad H. L.

Vean, est illa Materia, qua vitreantur Vasa. *matth. Sylvat.* c. 672.

Vebet, i.e. Anethum. Germ. Dill-Kraut. *Serap.*

Veclon, i.e. Salvia. Germ. Salben vid. Herbas.

Vegetabilia, sunt Viridantia, Radicem in Terra defixam habentia, Truncum & Ramos in Aëre, ut sunt Herbæ, Arbores & Plantæ. Hæc omnia è sola constare Aqua, vult *Helmontius.*

Vegetativus, idem quod Vegetabilis. Hanc virtutem quoque inesse Metallis, legitur in Th. Chymico Vol. VI. p. 158.

Vehiculum, est Liquor seu Ochema vel Spiritus, in quo Olea, Elixiria, Essentiæ, Tincturæ & Arcana Chymica, ad gratiorem gustum, vel faciliorem exhibitionem Ægris præbentur. *Johnsonus.*

Vellus Aureum, fit ex Rore collecto mense Maji, à tritico ante Ortum ☉lis, Cœlo sereno, Loco aperto, expanso Linteo & in Discum expresso & in Vas fictile effuso & incluso. *Johns. Lex.* Chym. 3. p. 82. Paratur citra vim △nis arte nova. *Beguinus.*

Vena Tinctoria. vid. Rad. Rubiæ Tinctorum. Germ. Färber Röthe.

Vena Veneris, id est Verbena. Germ. Eisenkraut. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Venæ Vegetabiles, sunt illæ Fibræ, quæ in Plantarum Foliis apparent, in Ramulos divisæ.

Veneago, Herb. *Vitriaria*, *Herb. perdicalis* & *Herb. Vitri*. Germ. Glaß-Kraut. vid. Herb. Parietariæ.

Venenum, Germ. Gifft/ est omne illud quod Corpori nostro communicatum, Mortem adfert; ut sunt Arsenici genera, pleraque ☿rialia deleteria qualitate prædita &c. Quamvis in Chymicis ☿ quoque Venenum dicatur, quo tamen nomine & Theriaca & Fermentum vocatur. *M. Rul.* & Th. Chym. Vol. 1. p. 741. Vol. 4. p. 891.

Vener, id est *Mercurius* ☿. Germ. Queck-Silber. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Venetus Color, i.e. Color Cœruleus. *Sylvat.* p. 190.

Venter, in Chymicis dicitur Terra. *Th. Chym.* Vol. I. p. 201. 378.

Venter Equi, Chymicis dicitur Fimus equinus, ⚏ in quo ob lenem calorem suas Essentias sive Tincturas collocant. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Venter Equinus seu △is Ventris Equi, solutionis Corporum seu Spirituum, Instrumenta multa sunt, quorum Unum dicitur, Venter Equi. & fit 1. prædicto modo, 2. fit in duobus Vasis, in quorum Uno est Aqua, in alio Fimus Equi, ubi est Phiola cum Medicina, statque in Furnello seu Furnulo, & desuper comburitur levis △is, ut ▽a tantum evaporet & non bulliat, ibique est Canalis per quam additur ▽a quando minuitur. Proprietas hujus Caloris vel △is est, quod non destruat Oleum, sed augmentet propter suam humiditatē: nam alii destruunt propter suam siccitatem. Et uti Puer ex calido & humido augmentatur, sic Equi △is augmentat Oleum sua humiditate. △is Equi non fundit, neque comburit sed domat & humidum augmentat. Hæc *Johnsonus* de Ventre Equi *Lex.* 3. p. 82. & 83.

Venti

Venti sunt Spiritus ~♀~ Germ. Die dämpffende Geister. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Ventus albus, id est ☿. Mercurius. Germ. Queck-Silber. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Ventus Chymicus, Venti Chymici sunt Thesauri Naturæ, nec est aliquid in tota Natura, Ventis ipsis pretiosius & nobilius, Vita siquidem & Anima Rerum omnium, Ventis deportatur ad Res omnes. Est enim Ventus Spiraculum vitæ temporalis, quod alio vehiculo deferri non potest Rebus omnibus nisi Ventis. *Johnsonus. Lex.* 3. p. 85.
Ventus Citrinus, id est Sulphur 🜍. Germ. Schwefel. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Ventus Hermetis dicitur Lapis Philosophorum, vid. *Libav.* Tom. II Oper p. 428.
Ventus nihil aliud est, quàm tenuissima & subtilissima hujusce Materiæ pars, quam △is Naturæ, seu *L*umen Cœleste, quod huic Materiæ inest, sursum elevat; & fit Vapor & Ventus qui summopere custodiendus est, alioquin tota Alchymia esset inutilis.
Ventus Rubeus, est Auripigmentum Rubeum ⊂⊃. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Venula, est nomen Uvæ, quæ aliàs *Apiana, scirpula, Stacula, Sticula, Moschatella* vocatur. *Linden.* Ex X. §. 99.
Venus Macrocosmi, est Æs, Cuprum ♀. Murpur idem. *Mart. Rul.* & *Johns.* Sign. ⚶, ♀, ♀, ♀, ⚶, ♉, ☾, ⚶, ⚶, ♀, ♀, ⚶, ♀, ⊟.
Venus Microcosmi sunt Renes. Germ. Die Nieren. *Lex. Brun.*
Ver, Germ. Der Frühling/ inter Quatuor Anni tempora, primum & saluberrimum. Ex *Hippocr.* 3. Aph. 9. Sign. ⚶.
Verach, i. e. Sanguis Draconis. Germ. Drachen-Blut. *Sylvat.*
Ver. ità à Medicis præscript. seu aliàs notatum, legendum est Verum.
Veratrum Album est Helleborus albus. vid. Rad. Ellebori Albi.
Veratum Nigrum est Helleborus Niger. vid. Rad. Ellebori Nigri.
Verbasculum Odoratum est Primula veris. vid. Flores Prim. veris.
Verbascum, vid. Flor. seu H. Verbasci, Germ. Wüll-Kraut oder Blumen.
Verbena Fœmina est Erysimon Germ. Hederich. vid. Herbas.
Verbena mas seu *Verbenaca*, H. Columbaris. Germ. Eisen-Kraut. vid. Herb.
Vermes, idem quod Lumbrici seu Helminthes. videantur.
Vermes Majales. Germ. Schmaltz-Käfer oder Mayen-Würm. vid. Scarabæus unctuosus.
Vermicularis, id est Sedum Minimum. vid. Herbas.
Vermiculum & *Vermicylium*. id est Elixir & Tinctura. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Vernatio, sypbar, Senecta, Spolium, Exuvium. vid. Exuviæ.
Vernece & *Vernice*, id est Vernix Guttosa Sicca. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Vernix Arabum } { est Sandaracha Arabum seu Gummi Juniperinum. Germ.
Vernix Siccus } { Wacholder Gummi.
Vernix, quod & Vernisium & Sandaracha, sivè Gummi Juniperinum vocatur. Sed aliquando componitur cum aliis rebus, uti cum Copalto, Lacca, & 🜄 Alcoholisato &c.
Vernix seu *Vernisium vulgare*, componitur vel conficitur ex ⚶rio, ⚶nio, Umbra & ⚶ Lini.
Vernus, dicitur de ipso Tempore, & ità idem est quod Ver.
Veronica, Germ. Ehren-Preiß. vid. Herbas.
Verres, vocatur Sus Mas, quemadmodum & *Aper*, Verres Sylvaticus. *Lang.* L. 1. ep. 61. *Schræd.* L. 5. Cl. 1. n. 3. & 34.
Verristæ, vocantur *Paracelso* summum Arcanum in Epilepsia, unà cum Granagranis, de Caduco Matricis §. 9. Quid verò sint, non explicat.
Verrucaria, Solsequium Aureum seu *Luteum*. vid. Flor. Calendulæ. Germ. Ringel-Blumen.
Verto, est Quarta Pars libræ ¼ ℔. Medicinalis vel ℥iij. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Vervex, id est Aries castratus, de quo in Usu Medico sunt: Caput, Omentum, Pellis, & Sevum. Germ. Ein Hammel. vid. *Schræderus.*

Vesica Destillatoria, est Vas æneum seu metallicum ex Cupro in forma Vesicæ vel Ovi, duorum vel trium pedum altitudinis & convenientis latitudinis formatum, circa vestigium apertum, ut intra sinum suum convenientem Alembicum recipere possit, qui adeò cum orificio Vesicæ quadrare debet, ut tàm aptè invicem concludi possint, ne minimum inde exspirare queat. Impositum Capitellum, è suo vertice Canalem, duorum aut trium pedum longitudinis, emittere debet, qui in summitate aliud Capitellum, ab Aheno aliquo semper frigidam ▽am continente, qua ⊶ in Alembicum elevari, refrigesieri & condensari possint, circumdatum, sustinent. Ex hoc Capitello, Epistomum, seu Canalis procedit, qui vapores condensatos guttatim in Vas suppositum deducit. Hujus Vesicæ usus, in vegetabilibus non negligendus. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.* Sign. ✕, ✕.

Vesicaria. Germ. Juden Kirschen-Kraut. vid. Baccæ Alkekengi seu Halicacabi.

Vesicatoria, Germ. Blasen machende Mittel / sunt species Cauterii, ut dicitur potentialis, quando nempè ob copiam Salis volatilis, Cutis & Cuticula quasi aduritur, unde Cuticula mortificatur, & quicquid *Lymphaticū* est, intra Cutim & Cuticulam colligitur, unde Vesicæ excitantur. Inter illa sunt *Cantharides, Ranunculi Radices, Tithymalli lacteus Succus, Arboris juglandis Cortex* &c. *Lex. Blanc.*

Vespa, dicitur Insectum, Api simile, aculeatum, cujus Historiam cum Usu & Noxa recenset *Aldrov.* de Insectis L. 1. c. 6. Vesparum puncturam quandoque esse periculosissimam, confirmant Observ. *Hildan.* Cent. 4. O. 78 seq.

Vespertilio, est Animal bipes, alatum & volans, sed non pennatum, muribus plerumque simile, Viviparum. vid. *Aldrov.* L. 9. Ornithol. ccp. 1. *Gal.* L. 10. S. F. §. Sanguis Nycteridos.

Veta, i. e. Plantago. Germ. Wegerich. *Sylvat.*

Veterascens, dicitur de Pinguedinibus, quæ progressu temporis Acrimoniam & Rancorem acquirunt. *Gal.* L. 3. de C. M. P. G. c. 5. circa finem.

Veterinaria Medicina, est ea Ars, quæ de Medicatione circa Jumenta & Pecudes agit, vulgo *Mulo medicina. Lex. Blancrdi.*

Vetonica altilis, Caryophyllus hortensis. vid. Flor. Tunicæ. Germ. Graß-Blumen.

Victicellæ Liquor, aut *Viticellæ*, dicitur *Paracelso* genus Vini, & legitur in *Scholiis* ad Libr. 2. de Tartaro. *Lex. Brun.*

Victorialis seu *Allium alpinum.* Germ. Allermans-Harnisch. vid. Rad. Victorial.

Victorialis, est etiam nomen Ponderis, continens Drachmam Unam & *Scrupulum* Unum. ℨj. & ℈j. *Sylv.*

Viltrum Philosophorum, est Alembicus, absolutè tamen positum, est Manica lanea in modum Hippocraticæ, vel ut Lingula, per quam Liquores clarificantur. vid. Filtratio seu Philtratio, Philtrum sivè Filtrum.

Vin. ità à Medicis præscriptum sivè aliàs notatum, legendum Vinum.

Vinca per *Vinca.* Germ. Sün Grün. vid. Herbas.

Vincetoxicum, Hirundinaria, Asclepias, vid. Rad. Hirundinariæ.

Vini & *Lactis ana partes æquales*, nominantur Oenogala.

Vini Quinta Essentia, est Alcohol Vini. 🜄 A. vel 🜊 vegetabile.

Vinosus, *Amans Vini*, qui non exspectare potest commodum tempus ad Bibendum Vinum. *Linden.* Ex. XVI. §. 224.

Vinum. Germ. Wein / est Succus Uvarum maturarum expressum vid. Oenos. Sign. 🜆, ✕, 🜇, 🜇.

Vinum adustum. Germ. Frucht-Brandtewein. *Sign.* ✕✕, ⊗.

Vinum album vel *Leucœnum.* Germ. Weisser Wein. Sign. [symbols], ⚹, 8.

Vinum alcalisatum VA. est Alcohol Vini seu 🜄A.

Vinum amseneum, i. e. Vinum album.

Vinum Carenum, est Vinum coctum ad consumptionem tertiæ partis.

Vinum Circulatum est Alcohol Vini seu 🜄 A. Sign. 🜀 🜀.
Vinum Correctum est Alcohol Vini seu 🜄 A. Sign. VC.
Vinum Cos, est Vinum Colore, Odore & Sapore pollens; Anglorum Schola Salerni nitorem addit hoc versiculo: Vina probantur, Odore, Sapore, Nitore, Colore. *Lexic. Blancardi.*
Vinum Creticum fit ex Uvis in vite Passatis, & postea expressis. Est dulce, & dicitur Triptos. vid. *Matth. Sylvat.* Cap. 681.
Vinum Cydoneorum, præparatur ex eorum Succo. Germ. Quitten-Wein.
Vinum Emeticum. Germ. Brech-Wein. Sign. VE.
Vinum Essatum, est Vinum quod Herbarum vires attraxit, vel aliorum, quibus affusum fuit. *Dorn. mart. Rul. & Johns.*
Vinum Hippocraticum, est Vinum cui Saccharum & Aromata infusa fuerint, & postea per Manicam *Hippocratis* s. a. colantur. Germ. Hippocras-Wein. Sign. VH, VH.
Vinum Medicatum, est Vinum, cui Medicamenta infusa sunt in usum Ægrotantium. Germ. Reinigender-Wein. *Lex. Blancardi.* Sign. VM.
Vinum Mellicite, est Mustum mixtum cum Melle.
Vinum Merratum, i. e. Forte & Purum. *Matth. Sylvat.*
Vinum Mortuum. est Acetum 🜊. Germ. Essig. Sign. 🜀, M, 🜋.
Vinum Pauciferum, i. e. sustineus Paucam Aquam. *Gal.*
Vinum Pyracium. est Vinum factum cum Pyris. *Matth. Sylvat.*
Vinum Rubi Idæi, præpatur ex eorum Succo. Germ. Hymbeer-Wein.
Vinum Rubrum, præparatur ex Uvis Rubris. Germ. Rother Wein. Sign. VR.
Vinum Squilliticum, est Compositum Vinum cum Squilla.
Viola Agrestis, est Saponaria. Germ. Seyffen-Kraut. vid. Herbas.
Viola Aurea sunt Flores Cheyri seu Keyri, Levcojum luteum. vid. Flores.
Viola Dentaria, *Consolida Dentaria*, *Symphythum Dentarium*. vid. Rad. Dentar. minor. Germ. Klein Schuppen-Wurtzel.
Viola Flammea, *tricolor*, *hortensis*, est Jacea, vid. Flores s. Herbas.
Viola lutea, sunt Flores Cheyri vel Keyri, Levcojum luteum. vid. Flores.
Viola Martia Purpurea.
Viola Odorata nigra. } Germ. Mertzen-Violen. vid. Flores.
Viola Odorata Purpurea.
Viola Mortuorum, *Palma Virginea*, *Corona Virginea*. vid. Vinca per Vinca. Germ. Sin-Grün.
Viola Tricolor hortensis, est Jacea. vid. Flores vel Herbas.
Vipera, Germ. Natter/Otter/Atter/Heck Natter/Brandt Schlange/est Serpentis genus, pariens ex ovis Sobolem numerosam, ex quibus Viperis *Pastilli* seu *Trochisci de Viperis* seu de *Thyris* (unde *Theriaca* nomen habet) qui ex Italia ad nos deferri solent, & Sal volatile præparantur.
Viperaria seu *Viperina*, est Scorzonera. vid. Radices.
Vir, Germ. Ein Mann/rectè dixit *Linden*, esse nomen Sexûs, Ætatis, Statûs & Dignitatis. Ex XIII. §. 9. seq. *Vir* mysticè quoque dicitur in negotio lapidis Philosophici illud Metallum, vel ejus Metalli Semen, quod jungitur ☽ to vivo, tanquam Fœminæ. *Libav.* T. 2. p. 142.
Vires, idem quod Facultas, Virtus, Vis, vel dicitur de ipso corpore humano &c. Itemque de Medicamentis. De his. vid. *Schræd.* L. 1. c. 30.
Virga, quid significet ex aliis Lexicis constat scil. Bacillum vel Virgam ex Ramusculis Betulæ compactam, significat quoque, Cautam, Hastam, Membrum genitale, Mentulam, Penem & Priapum. Germ. Ein Zimmer.
Virga Aurea, est Consolida ☉rea seu Solidago Sarracenica. vid. Herbas.
Virga Pastoris, *Labrum* & *Lavacrum Veneris*. vid. Carduus Fullonum. Germ. Ruben-Strehl oder Weber Karten.
Virga Sacerdotis, est Vincetoxicum. Germ. Schwalben-Wurtzel.
Virga Sanguinea, *Ligustrum*. Germ. Hardt-Riegel. vid. Flores Ligustri.

Virginea Herba, *Cotula fœtida*, *Cynantheonis*, *Bufonaria*, *Chamomilla Canina*. Germ. stinckende Chamillen.

Virgo, Spagyricè quoque Virginis nomen tribuitur ☿rio. *Libav.* T. II. Oper. p. 351. Et ▽ Alba ☿rialis vocatur *Virgo*, habens Uber unicum *Th.* Chym. Vol. III. p. 22. & Lac *Virginis*.

Virgultum, est Virga Pullularis. *Sylvat.*

Viride Æris, *Viride Græcum* vel *Hispanicum*, seu *Ærugo Rasilis*, *Prasium Viride*, *hic Alexandrinum*. Germ. Grün-Span / Span-Grün oder Spannisch-Grün. Est autem Ærugo, non quidem æris flos, ut putarunt nonnulli, sed quædam veluti Rasura Viridis, quæ illius Laminis ♀ti Vapore madidis effloruit & nominatur vulgaris; Copiosa est & venalis ubique reperitur. *Æruginis* duæ traduntur à *Dioscoride* differentiæ: Una *vulgaris* simpliciter Ærugo dicta: Altera *Scolecia* seu in *Vermiculorum* speciem *effigiata*. Eaq; *duplex*, *fossilis* una & altera *Factitia*, utraque autem rarissima. Sign. ⊕, ☿, [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], ♂, ♁, [sign], ⊖, [sign], [sign], [sign], [sign].

Viridis, propriè vocatur Color Herbaceus, Olerum, Arborum, Plantarum, *Gal.* cap. 2 *Libro.* 6. Epid. T. 16. Hinc etiam per translationem Viride quoque dicitur, quod Vitalem adhuc continet vigorem *Lex. Brun.*

Viridis Leo, id est Æs Hermetis, ☿ ☉ri, ♁, ☉, ⊕, vid. Leo Viridis.

Viriditas Salis, est Liquor aut Oleum ejus Viride. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Virosus, propriè dicitur id, in quo inest *Virus*, id est, venenum, maligna qualitas, deleteria. Aliquando etiam de grave Olenti, aut Saporis deterrimi Materia prædicatur, apud *Scribon.* n. 103. 163. 245. notante *Rhod.* in *Lex.* p. 458.

Virtus, æqui vocum est. Accipitur enim vel de Potentiis Naturalibus, & ita coincidit cum vocibus Facultas, Vires, Potentia; vel de Habitu Mentis per crebras actiones Morales Bonas acquisito.

Virtus nonnunquam idem denotat quod Venenum. vid. *Matth. Sylvat.* c. 682.

Virtus Celtica, i. e. Attractiva vel Contentiva.

Vis, in genere est Modus movendi. Accipitur verò vel de Modo Naturali, & ita coincidit cum Viribus, Facultatibus, Virtute. Ità Vis Animi, Corporis, Medicamenti, Morbi, Veneni, passim Legitur. *Junge Keuchen.* p. 117. vel de Modo violento, extrinsecus &c.

Viscaleus, est Viscum seu Viscus Ramosus, Arboribus innascens, ut *Viscus Corylinus*, *Abjetinus*, *Pomorum*, *Pyrorum*, *Quercinus*, *Rosarum*, *Salicis*, *Tiliæ* &c. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Viscum, *Viscus*, *Boxus*, seu *Ixos* est Frutex peculiaris in Arborum quarundam Ramis enatus, semper virens. *Germ.* Affolter-Mystel oder Mißpell. vide supra Viscaleus.

Viscus Avium, seu *Aucupiarius* est Liquor tenax viscosus. Germ. Vogel Leym/ Gluten viscatum.

Viscus, propriè est Pix decocta ex Rimis vel Locustis Arborum. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Viscus Secundæ generationis, est Cruor, qui descendit à Salibus. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Vitellum Poli, id est Alumen ○. Germ. Alaun. *Mart. Rulandus.*

Vitellus, *Luteum*, *Luteum ovi*. Germ. Eyer-Dotter/oder das gelbe vom Ey. Sign. [sign], [sign], [sign].

Vitex, id est Agnus Castus. Germ. Keusch-Lamb. vid. *Sem.* Agni Casti.

Vitia Sylvestris Fuchsii, *Aphaca* & *Aphace* seu *Osmundi*. Germ. wilde Wicken oder St. Christophens-Kraut.

Vitus alba, id est Bryonia alba, Germ. Weisse Zaun-Rüben. vid. Radices.

Vitis Carut, id est, *Saxifragia*. Germ. Steinbrech.

Vitis Idæa nigra, id est Myrtillus seu Vaccinia nigra. vid. Myrtillus.

Vitis Idæa rubra, id est Vaccinia rubra. G. rothe Stein-Beer oder Heydel-Beer.

Vitis Nigra, est Bryonia Nigra. *Germ.* Schwartze Stück-Wurtzel. vid. Rad.

Vitis Septentrionalis, id est Lupulus, Lupulus salictarius. vid. Flores.

Vitis Vinifera. Germ. Ein Reb-Stock. vid. Folia seu Herbas.
Vitis Vinifera à quibusdam Magnum Vegetabile vocatur.
Vitium Lachryma est illa ▽ in Vere exstillans. Germ. Reben-Wasser.
Vitraria, id est Helxine seu Parietaria. Germ. St. Peters Kraut. vid. Herbas.
Vitreus, Hyalodes, Hyaloides, Vitri speciem referens, vel colore vel etiam consistentia *Lexic. Brunonis*.
Vitri Fel, Germ. Glaß Gall. vid. Fel Vitri, Sal Vitri vel Spuma Vitri.
Vitrifictio, est Combustio, ☉☉ces & Cineres in transparens Vitrum convertens. *Mart. Rul.* & *Johns*.
Vitrificatio ☉*ri*, conficitur ex Silicibus calcinatis & subtilissimè ☉satis, & 5 partibus ☉ri purissimi per Calcinationem s. a. in ☉lo.
Vitri Herba, Vitriaria est Parietaria. Germ. Glaß Kraut. vid. Herbas.
Vitriola varia Arte sivè Chymicè præparantur: ut ⊕ ☽ næ, ♂tis, ♀ris &c. vid. Pharmacop. & alia varia quoque inveniuntur.
Vitrioli albi præparatio ad Oculorum vitia adhibetur. *Par.* de præparat. p. 655.
Vitrioli Liquor, est Arcanum optimum in Morbo Caduco, & est Oleum de Colcothar. *Johnsonius Lex.* 3. pag. 84.
Vitrioli Nominis Explicatio. Visendo Internalia Terræ rectificando, illatat occultus Lapis, Urimeum Medicamen. *Nicolaus le Febure*.
Vitriolorum diversa Genera sunt 1. Arte sivè Chymice parata: ut Vitriolum ♃ vis, ☽ næ, ♂tis, ☉lis, ♀ris, item ♂tis & ♀ris, Hermaphroditicum. in Terris inventa: ut Vitriolum Bohemicum, Goslariense, Romanum, Ungaricū &c.
Vitriolum ⊕. Germ. Kupffer-Wasser/ est Sal minerale Metallis proximum, de ♂te & ♀re participans; varia ejus sunt genera pro natura Mineræ quam in se continet, differentia. Præstat hoc plus minusvè, tàm pro Regionum, Locorum, ac Cœli dispositione, quàm ipsius fossilis Materiæ, ex qua arte conficitur. Prostant *Vitriolum, Anglicum, Cœruleum, Cyprium, Gallicum, Glosslariense, Svecicum, Ungaricum, Romanum* & *viride* &c. *Romanum* cœteris generibus præcellit, si sincerum sit; Secundū locū obtinet *Cyprium*. *Ungaricum* quod Cœruleum, multum quoque commendatur. Quod ex *Anglia* & *inferiori Germania* advehitur, Cœrulei coloris, non usq; quoq; laudabile est. *Gosslariense*, quale subviride, herbacei coloris, magis granulatum, grumosumque instar Salis Communis, paulum unctuosum, manuique tangentis adhærens:
Vitriolum Album, Germ. Weiß Kupffer-Wasser/ weiß Victrill/ weisser Galitzel-Stein/ Kupffer-Rauch. Invenitur in fodinis metallicis vel ex Metallis & eorū fontibus præparatur. Sign. ☉, ⊏⊐, ⊕, ◁▷, ☉, ⊕, ⊏⊐.
Vitriolum Album Vomitivum, præparatur ex Vitriolo albo per solutionem, philtrationem & coagulationem. Dosis à ℈j ad ℈ij usque ad ʒj. *Vitriolum Album Vomitivum* verò, quod ex Capite mortuo à ☉ Vitrioli relicto, factum, à gr. v. ad ℈ß tandummodo datur.
Vitriolum Bohemicum, est quod in Regionibus Bohemicis invenitur.
Vitriolum Cyprianum seu *de Cypro*. Germ. Blauer Cyprianischer Victrill oder Galitzel-Stein. Advehitur de Cypro & ex Anglia, & pulchrum in Germania quoque præparatur. vid. *Beguinus*.
Vitriolum Fixum, vid. Colcothar *Paracelsi*.
Vitriolum Goslariense, est quod in Fodinis Goslariensibus invenitur.
Vitriolum Liquefactum, aut *Vitriolatum* est Calcanthum ex Minera tractum & liquidum, quod coagulari nequit amplius, vel à Minera Æris, tractum Calcanthum. Germ. Ein Victriol aus Ertz gezogen. *Mart. Rul.* & *Johns*. Multa ac varia ex Vitriolo confici possunt Medicamenta, quæ ratione præparationis diversæ, insignes, multas ac diversas acquirunt Facultates, de quibus videatur *Schræderus*.

Vitrio-

Vitriolum nomen accepisse videtur à Vitro, quia Vitrum aliquatenus, modo purum fuerit, refert. Sunt qui putant Lapidem Philosophicum præprarari ex Vitriolo. Quoniam per considerationem *Literarum* Vitrioli Cabalisticam eruunt hunc versum: Visitabis interiora Terræ, rectificando invenies, optatum Lapidem, veram Medicinam. Vel, Visita interiota *Terræ* rectificando, invenies occultum Lapidem, veram Medicinam. Vel, Visendo internalia *Terræ* rectificando, illatet occultus *Lapis*, Urimeum Medicamen.

Vitriolum novum, est Vitriolum album. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Vitriolum Romanum, *Beguinus* scribit Cyprium & Romanum meritò suspecta esse debent, quod sint ferè adulterata, Sophistica, varia, & diversorum colorum, formarum & virtutum, & quod Romæ nullum Vitriolum foditur. *Johnsonus Lex.* 3. pag. 8. & 84. Sign. [symbols]

Vitriolum Salisburgense. Germ. Saltzburger Kupffer Wasser.

Vitriolum viride. Germ. Grün Kupffer-Wasser.

Vitriolum Ungaricum. Germ. Ungarisch Kupffer-Wasser Vitriolum Salisburgense & Ungaricum bona sunt.

Vitriolum, vocatur *Alcalcadis*, *Alkaranum*, *Alech*, *Azezi*, *Altenuraum*, *Asagi* vel *Azegi*, *Calcant*, *Calcanthum* & *Chalcanthum*, *Cancantum*, *Debenez*, *Duenec*, *Duhenec*, *Dragantum*, *Elaquir*, *Elopitinum*, *Filius unicus Ostrum*, *Leo viridis*, *Oriens*, *sactin*, *Sagith*, *Segith*, *Sernech*, *Sutorium atramentum*, *Terra* Hispanica *&c.* Plura legenda sunt apud *Angelum Salam*, *Ettmüllerum*. *Helmontium*, *Kircherum*, *Krügnerum*. *Mart. Rulandum* & alios. Sign. [symbols]

Vitrum Antimonii, [symbol]. Germ. Glaß von Spieß-Glaß. Conficitur ex Antimonio optimo subtilissimè [symbol] sato per lentissimam Calcinationem, in patina terrea non [symbol] treata, semper cum Spatula agitando donec fumus cessat, posteà per fortiorem Calcinationem & Fusionem finitur labor.

Vitrum [symbol]. Vitri 5. genera 1. ex Vitris Europæis præstantissima sunt quæ Veneta appellantur & Chrystallo comparantur. 2. Vitra Asiatica fuerunt pretiosissima Sareptana, appellata Sidonia, comparata fuerunt Electro. 3. Recrementa Vitri, in candido viridia, 4. Recrementa Vitri rubentia. 5. Vitrum quo Metalla tinguntur. *Mart. Rul. & Johns.* Sign. [symbols]

Vitrum, Vitra quoq; Chymicè præparantur, ut Vitrum Antimonii, ☿ rii, Δ nii, ♃ vis &c. vid. *Willis*, *Rolf. Chym. Schræd.* &c.

Vitrum nigrum. Germ. Schwartz Schmeltz-Glaß. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Vitrum Vas, quod tantum ex Vitro conflatur, est Phiola, & Circulatorium. *Johnson. Lex.* 3. pag. 83.

Vitrum Venetum & *Crystallo simile* optimum est.

Vitrum vocatur, 1. *Lapis omnium colorum*, 2. Leo *viridis*, Minor *Mundus*, *Ovum Philosophorum*, *Sager*, *Vas Circulatorium*, *Vas Secretum*. *Johnson. Lex.* 3. pag. 83.

Vitulus, Germ. Ein Kalb. Propriè dicitur Vaccæ proles, unde Bos juvenis appellatur *Gal. L.* 11. S. Fac. §. Medulla In usu Medico sunt, Medulla crurum Vituli, Sanguis Vituli & Sevum Vitulinum. Germ. Kalbs-Bein-Marck / Blut und Fett.

Vitulus Marinus. Germ. Ein Meer-Kalb. Vid. Phoca.

Viverra, idem quod Mustela sylvestris & Ictis. vid. *Forestus* L. 19. *Obs.* 15.

Ulissipona & *Ulyssipona*, est Herba præstantissima ad Colicam, Germ. Ein Schlangen-Kraut in der Colick gewaltig. *mart. Rul.* & *Johns.*

Ulixatrum, i. e. Petroselinum. Germ. Petersilgen. *matth. Sylvat.*

Ulmus,

Ulmaria seu *Barba Caprina*, *Regina Prati*. Germ. Geyß-Bardt. vid. Radices Barbæ Caprinæ seu Ulmariæ.

Ulmus, Germ. Rust-Baum oder Rust-Holtz/Lindt-Bast oder Ulmen-Baum. vid. Cortices Ulmi campestris.

Ulphonos, idem quod Ixia, Planta venenata, *Æginet*. L. 5. c. 47.

Ulpha, *Lapsatura*, est Recrementum *Cotis*. *Mart. Rulandus*.

Ulracb, est Sanguis Draconis, Germ. Drachen-Blut. vid. Draconthæma.

Ulula, est species Noctuæ. vid. *Aldrov*. L. 8. Ornithol. c. 6.

Umbellæ, sunt Summitates Plantarum sinuosæ, instar Nidi Avis formatæ. *Schræd*. L. 1. c. 2. Unde & Plantæ Umbelliferæ vocantur.

Umbilicus marinus seu *Fabæ Marinæ*, Germ. Meer-Bone oder Meer-Nebel. Est Testaceum quoddam, planum, ab una parte rubrum, ab altera fuscum. Habentur majora & minora.

Umbilicus Terræ, *malum Terræ*, *Panis Terræ*. vid. Rad. Cyclaminis. Germ. Erdt-Aepffel.

Umbilicus Veneris, sunt Flosculi quidam pulcherrimi, qui Jungfrauen Nabel Germanicè nominantur.

Umbilicus Veneris Marinus, Lapis est seu Gemma, coloris interdum rubei, aut purpurei; dicitur autem Ubilicus Veneris, quia ab altero ejus Latere, cum sit plana, ab altero, quo clevatur, duabus Lineis (veluti in domunculis Cochlearum) Ventrem rotundum, quasi Pomũ & Umbilicum Puellæ formosæ refert. Verùm Germani magis respicientes ad formam ejus, quam refert à Latere elevato, propemodum Fabæ magnæ; deinde ad Patriam, ubi reperitur, vocant vernaculè Fabam Marinam, Meer-Bohne. Reperitur enim inter Cochleas ad Mare in Littoribus. Hic Umbilicus Veneris dicitur Conciliare gratiam Puellis, & plurimum facere ad formam & Amorem, deinde ad Morbos Puellarum. Hæc *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Umbla, nomen Piscis Lacustris, qui & à Colore Rubeculus à nonnullis vocatur. vid. *Aldrov*. L. 5. de Piscibus c. 47. seq.

Umblici Marini, sunt Lapilli in littore Maris reperti, Abstersivi; ingrediuntur Unguentum Citrinum *Nicolai*.

Umbra, præter alias significationes est nomen Piscis fluviatilis & Marini, qui Sciæna vocatur. vid. *Aldrov. Jul. Alex*. & *Bruyerinus*.

Umbragines dicuntur Pygmæi. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Unca, id est ☽tum vivum sivè ☿. Germ. Queck Silber. *Mart. Rulandus*.

Uncia, est Duodecima Pars Libræ Medicinalis, pendens Drachmas Octo ʒviij vel Scrupulos 24 ℈xxiv. Germ. Ein Gewicht von 2. Loth. vid. *Galenus*. Sign. ℥i, 8ʒ, 3ʒ, ☐, ☐, Γ, ☐.

Unctio idem est quod Inunctio. Germ. Salbung oder Einsalbung.

Unctuositas seu *Unctuosus*, Talis es 🜄, quæ ex ☽to vivo ♎to destillatur, ut videre est, cum ☿ rium vitæ faciunt, qui *Liquor* Unctuosus potest Olei consistentiam assumere, ut & in ☐rem niveum ☐vi, &c. T. II. Oper. p. 420. Alia *Unctuositas* ☿rii descripta legitur in Th Chym. Vol. IV. p. 426.

Unda, idem quod Aqua 🜄. Germ. Wasser. *Lex. Brun*.

Undæ vel *Undenæ*, dicuntur *Paracelso* homines 🜁rei, terrenique Spiritus. *Dorn*. in Diction. *Paracels*. L. 9. de Sign. Rer. nat. &c.

Undosa, quoque nonnullis vocantur quorumvis Animalium excrementa. *Dorn*. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Unefera & *Unephera*, *maronia* & *maronium*. vid. Rhaponticum, Germ. Rhapontica.

Ung. & *Ungt*. ità à Medicis præscriptum, sivè alias notatum legendum est *Unguentum*.

Ungarica Herba, *Simeonis Herba*, *Alcea*. Germ. Pflug-Wurtzel. vid Herbas.

Ungosæ, Hominum Pecudumque Excrementa. Germ. Aller Koth/so von Menschen und Thieren gehet. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Unguenta 4. *Calida*, sunt Unguent. Dialtheæ, Agrippæ, Aregon & Martiaton.

Unguenta 4. *Frigida*, suntUnguentum album camphoratum Infrigidans *Galeni*, Populeum, Rosatum.

Unguentarius, id est Pigmentarius, qui Unguenta vendit. *Lex. Brun.*

Unguentum *ab* Unguendo. Germ. Salben oder Schmieren/estMedicamentum externum, quod consistentiam Linimento paulo crassiorem habet. Germ. Eine Salbe. *Lex. Brun.*

Unguentum *Apostolorum*, ità dicitur quia ex XII. ingredientibus præparatum est, vel est Medicina Duodecim Apostolorum.

Unguentum *Croceum*, dicitur Elixir. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Unguentum *de Cyclamine*, est Unguentum de Arthanita.

Unguiculi, Germ. Knöpfflein. vid Alabastri.

Unguis *Aquilæ*, *Batis* & *Batis Marina*, est Fœniculum Marinum. Germ. Bacillen oder Meer-Fenchel. vid. Herbas & Semina.

Unguis *odoratus*, Germ. Indianische Muschel-Schalen vid. Onyx s. Blatta Byzantina.

Ungula, idem est quod Unguis, aliàs de Brutorum Unguibus potissimum dicitur Germ. Klauen.

Ungula *Alcis*, id est Unguis Equi Cervi. Germ. Elendts-Klaue/ præfertur quæ à posteriore Dextro Pede sumitur; apportantur ex Locis Orientalibus, Littaw, Lapland & aliis Locis.

Ungula *Caballina*. *Farfara*, *Tussilago*. Germ. Huff-Lattig. vid. Flores, Herbas & Radices.

Unicornu. Germ. Ein-Horn/ diversarum Rerum nomen est.

Unciornu *fossile*, *Cornu fossile*, *Ebur fossile*, *Lapis Ceratites*, est Lapis colore Cornu referens, interdum etiam forma ipsa. Germ. Gegraben Ein-Horn/gegraben Helffen-Bein. Invenitur tam crassum ac magnum sæpiùs, ut à nullo unquàm Animali produci potuerit. Substantia Lapidea, semper & vel dura vel levis seu mollis est. Reperitur in variis Locis Germaniæ, propè Elbingerodam oppidum Comitatûs Stollbergensis, propè Heydelbergam, Hildesheimium, item in Moravia, Silesia, Saxonia, Hassia, multisque Locis aliis; vid *Etmüllerus*, *Kircherus*, *Schrœderus* & alii. vid. Monoceros.

Unicornu *Marinum*, potiùs est Dens Piscis Cetacei seu Narhval, ex maxilla superiori enascens. videatur *Wormius*, *Kircherus* & *Tulpius*.

Unicornu *Minerale*, conficitur ex 🜄 Vitrioli & Sale ejusdem regenerato, videatur *Mynsichtus*, pag. 1.

Unicornu *Solare*, quemadmodum Unicornu in Regno Animali ab omnibus hominibus, præsertim à Magnatibus, magno habetur in pretio ità Unicornu ☉lare, in Regno Minerali magni est æstimandum propter maximam Fixitatem, & Solidam perfectionem. Modum componendi proposuit *Hadrianus à Mynsicht* p. 5. & *Schrœderus* Libro 3. cap. 9.

Unicornu *Verum*, & Unicornis, Remena, Reem & Reim, *Alcherchedom*. G. Ein Horn. Quæ *duplica* sunt, Unicornu *Terrestre Factitium* & Unicornu *Marinum Verum*. De Unicornu veterum quid nam & an sit? multi adhuc inter se digladiantur *Authores*. Quidam affirmant, quidam negant. De hoc videatur *Bartholinus*, *Deusingius*, *Kircherus*, & *Tulpius*, *Wormius*, *Schrœd.* & alii Videatur Monoceros.

Unifolium, *Monophyllum*, *Gramen Parnassi*. Germ. Ein-Blatt. vid. Herbas.

Uniones, *Margaritæ* aut *Perlæ*. Germ. Perlein. Sunt Gemmæ Maritimæ quædam species. videantur Margaritæ.

Unitas, vel idem, quod Unio, Unitio, vel Monas, & denotat Unarium numerum Spagyricum & Mysticum. vide Monas.

Universale seu *Catholicum*, aliquando dicitur de Medicamentis seu de Panacæis ità, vide Catholicum.

Unquasi, *Volans*, est ☽tum vivum. ☿. Germ. Queck-Silber. *Dorn.* & *Johns.*

Voar-

Vourchadamia, dicitur Metallorum Caballa, estque Ars ægnimatica, in qua Auri per cœmentationes & alios modos, exaltationes & præparationes proponuntur, & quidem per Literas Hebraicas, occultam & peculiarem habentes significationem. De qua Arte, & ejus principii Materia, prolixius tractatur in Theatr. Chym. Vol. II. p. 500. seq. Meminit & *Libav.* Tom. II. Oper. p. 122.

Vola, est Postbrachialis Pars interna Manuum, Palma dicta. Germ. Die flache Hand. *Lex. Brun.*

Volans, *Unquasi*, est ☽tum vivum ☿. Germ. Queck-Silber. *Dorn.* & *Johnson.*

Volatile, dicitur in genere Levissima quævis & facile sursum elata Materia, ut 🜹, 🜿 & similia. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.* Sign. 🝛.

Volatilia sunt, quæ facilè Avolant vel Elevantur; ut sunt omnes 🜐tus, Salia volatilia & ☿rialia &c.

Volema, dicuntur quædam Poma, Pyra orbiculata fortassis ità dicta quod volam manûs impleant *Rhod.* ad *Scribon.* n. 104. p. 174.

Volimis, i. e. Oliva, Germ. Oliven. *Sylvat.*

Volsella, *Labis*, *Forceps*. Germ. Eine Zange. vid. Labis.

Volva, vocatur Integumentum sivè Cortex Pomorum apud *Scribonem* & *Rhod.* p. a. d. L.

Volubilis Marina seu *Soldanella*. Germ. Meer-Kohl oder Windten. vid. Herbas.

Volucrum majus, *Circea Monspeliensis*, *Silva Mater* & *Mater Sylva*, Germ. Waldt-Lilien. vid. Flores Caprifolii.

Vomica Liquoris æterni, est ☽tum vivum ☿. *Johns.* L. 3. p. 83.

Vomilium, dicitur ☿ vitæ, ab effectu, *Libav.* S. A. Ch. L. 6. c. 19. & ☉rum vitæ, cap. 20. Extenditur verò etiam ad alia Vomitoria, ità, ut Vomilia eadem sint cum Vomitoriis T. II. Oper. pag 168.

Vomitivum & *Vomitorium* est omne Medicamentum Emeticum internum, sursum pellens & per Vomitiones purgans. Germ. Speÿ-Mittel. vid. *Schrad.* *Rolf.* & *Willis.*

Upupa, Avis dicitur spuria, stercore humano gaudens, vid. *Aldrov.* & *Schræd.*

Uranios, i. e. Cœlestis, sumitur tamen etiam pro Terreo apud *Hippocr.* Aliàs etiam nomen est Collyrii apud *Æginetam.*

Uranoscopos, *Callionymos*, est nomen Piscis Marini.

Urargyros, i. e. Argentum ☿.

Urcealis & *Urceolaris* est Parietaria seu Helxine. vid. Herbas.

Uredines, vocantur vires Metallorum, virtute ☉lis communicatæ, de quibus lege *Basil.* Test. Ult. Libro 1. cap. 16.

Urema, idem quod Urina 🝕. Germ. Urin. *Hippocr.* de Nat. hum. t. 19. & 20.

Urens seu *Urentia*, id est Urendi vi prædita. vid. Pyrotica.

Uretica, sunt Urinam promoventia. Germ. Urin treibende Mittel. vid. Diuretica.

Uri Pili des Auer oder Uhr Ochsens-Haar / Moschum redolent ut dicitur.

Urina 🝕. Germ. Urin / est Sal resolutum generatum in Hepate (in quo falluntur) per suum Emunctorium, ut superfluum excrementum Salis, à Natura pulsum. *Dorn.* *M. Rul.* & *Johns.* Sign. 🝕, ♯, 🝕, □, ✿, 🝕, 🝕, 🝕, ☼.

Urina Puellarum est ▽ alba prima, antequam corpus album in ea solvatur

Urina Puerorum est ☿ è Metallis extractus; 🝕 *Virorum* est ▽ rubea. Utraque autem 🝕na Infantium Th. Chym. Vol. III. p. 22.

Urina Vini, est Acetum 🜊. Germ. Essig / & usurpatur pro Hominis 🝕na, Vinum assiduè bibentis. *Dorn.* *Mart. Rul.* & *Johnson.*

Urinalis Herba, *Osyris*, *Linum Beatæ Mariæ*, *Linaria*, Germ. Lein-Kraut. vid. Herbas.

Urinalis seu *Urinatoria Radix*, *Remora Aratri*, *Resta Bovis*, vid. Rad. Ononidis. Germ. Heu Hechel-Wurtzel.

Urinaria, *Seris*, est Taraxacum. Germ. Pfaffen-Röhrlein. vid. Herbas.

Urinator, dicitur qui sub ▽ is natare aut vivere potest. De Urinatorum respiratione. vid. *Bonetti* Anat. Prim. Libr. 2. S. 2. O. 168. De Urinatoria Campana lege Cl. *Sturmii* Colleg. experiment. Curios. Tent. 1. *Lex. Brun.*

Urinosa, sunt Medicamenta [illegible] nam olentia, ut [illegible] [illegible] næ, [illegible] ✻ci &c. Ea Poros Cerebri dilatant & excitant, unde in Affectibus Comatosis laudatissima sunt. *Lex. Blanc.*

Urna, nomen Mensuræ Liquidorum majoris, sed variantis, dum continet Dimidiam Aphoram, h. e. Vini 40. libras, Olei ℔. 36. Mellis ℔. 54. *Gal. L.* de Pond. & Mens. Cap. 2. Quamvis *Soranus Ephesius* scripserit integram Amphoram continere, & cum Cado confuderit, docente *Rhodio* ad *Scribon.* num. 105. Aliàs *Urna* quoque Vasculum dictum fuit, in quo Veteres gentiles Defunctorum crematorum [illegible]res asservarunt, uti videre est apud eundem, n. 37. De *Urna* Chymicorum Mysteriorum Pastavii reperta. vid. Th. Chym. Vol. 1. p. 29.

Uron, [illegible], *Lotium*, est Excrementum Serosum à Sanguine in Renibus segregatum, cum multo *Sale* & pauco [illegible] re Terra & [illegible]tu, per Ureteres ad Vesicam delatum, donec convenienti tempore & loco excernatur. Germ. Harn/Brunn. *Lexic. Brun.*

Ursi Axungia, Germ. Beeren-Schmaltz est Pinguedo Animalis Quadrupedis feri, Crudelis, Catarrhosi, Phlegmatici, Lumbis robustissimi, Lascivi, per Septimanas aliquot continuas dormientis, &c. Plura lege apud *Aldrov.* Libr. 1. de Quadrup. dig. Vivip. c. 5.

Ursub, Usrub, Uzurub est Saturnus ♄. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Urtica, Germ. Nessel. vid. Herb. Radices & Semina.

Urtica Innoxia, *Lamium*, vid. Flores Urticæ mortuæ. Germ. Tode Nessel-Blumen.

Urtica Labeo Fuchsii, Ocymastrum, Ferraria, Ficaria major, vid. Rad. Scrophulariæ, Germ. Braun Wurtzel.

Urtica Lactea, Anonium, Lamium, vid. Flor. Urticæ mortuæ. Germ. Todte Nessel-Blumen.

Urtica Mortua. Germ. Todte Nesseln. vid. Flores Urticæ Mortuæ.

Urtica, præter significationem Botanicam ità quoque dicitur Zoophyton *Marinum* sive Plantanimal; vid. *Aldrov.* L. 4. de Exang. c. 1.

Urus, vocatur Bos ferus sylvestris. vid. *Aldrov.* L. 1. de Quadrup. Bisulc. c. 2.

Ussida, est Scoria ☉ri. Germ. Goldt-Reinigung. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Usia, id est Essentia, Substantia. vid. Essentias. *Lex. Brun.*

Usifur, Cinnabaris ex ☿ rio & [illegible] re parata. *Mart. Rulandus.*

Usifur, quidam putant esse Minium [illegible]. Germ. Mening. *Vasur* idem *Mat. Rul.*

Usnea, est Muscus Ossibus ac Arboribus adnascens; Propriè tamen sumitur pro Musco in Calvaris seu Cranio Hominis interemti, △ rique exposito, crescente seu nato. Germ. Mooß von Menschen Hirn-Schale. Legatur *Schrad.* & *Frid. Hoffm.* & *Bekerus* in Microc. Medic.

Usrub, Ursub, Uzurup, est Saturnus ♄. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Ustio, est quando Res in [illegible] res rediguntur, uti arte, Salis ex Vegetabilibus elixiviatio fiat; Vel ut Res meliùs in [illegible] rem redigantur, uti fit in Cornu Cervi calcinando.

Ustulatio, id est Tostio aut Torrefactio. *Wek.* d. l. c. 18.

Ustus, dicitur de Medicamentis Calcinatis. *Lex. Brun.*

Usurat, id est Stannum, ♃. Germ. Zinn. *Mart. Rul.*

Usus, modum Utendi denotat, & ità coincidit cum Usurpatione; Vel idem est quod Utilitas, Officium, Auxilium, Efficacia alicujus Partis & Membri in corpore, vel Medicamenti. vid. *Galenus.*

Utensilia, vocantur Res ad varios Usus commodæ vel Utiles, apud *Rhod.* ad *Scribonem.*

Uteraria, minùs usitatè apud Latinos dicitur, usitatius *Hysterica*, aliàs *Uterinum* in Usu est.

Uterinum

Uterinum Singulare, est Crocus optimus. vid. *Ettmüll.*
Uterus Spagyricus, est Furnus, Athanor, Th. Chym. Vol. 1. p. 503.
Utilis, Utilitas, idem est quod Usus, Germ. Gebrauch.
Uva, Germ. Eine Traube. vid. Staphyle.
Uva Crispa, Uva Marina, Ceanothus asper Theophr. Grossularia, Germ. Krussel-Beer / Kloster-Beer. Crescunt in Hortis & Sepibus.
Uva Herba, Botrys, Artemesia Turcica, Patientia Italorum. Germ. Trauben-Kraut. vid. Herbas.
Uvæ Damascenæ majores ac meliores sunt vulgaribus, Officinis *Zibebæ* nominantur. Germ. Grosse blaue Rosinen. vid. Passulæ seu Passæ. Crescunt in Candia, Castilia, Corinthia, Maltha, Moluca, Zanda & aliis Locis.
Uvæ Hermetis sunt Destillationes, Calcinationes, Fixationes, ♎ationes & Solutiones. *Mart. Rul. & Johns.*
Uvæ Immaturæ sunt Agrestæ. Germ Unzeitige Trauben.
Uvæ Johannis nigræ. Germ. Schwartze Joh. Trauben. Crescunt in Hortis.
Uvæ Johannis rubræ, *Ceanothi leves rubri Theophrasti, Grassularia, Ribes*. Rothe Johannis-Träublein. Coluntur in Hortis.
Uvæ Lupinæ, Versæ & *Vulpinæ*. vid. Uvæ Versæ.
Uvæ Lupinæ seu *vulpis* est Solanum seu Solatrum. Germ. Nacht-Schatten.
Uvæ Marinæ vel *Coophyton* Insectum est. vid. *Aldrov*. Libro 1. de Insectis c. 17.
Uvæ Passæ majores seu *Passulæ majores vulg*. Germ. Grosse Rosinen / vid. Passulæ.
Uvæ Passæ minores seu *Passulæ minores Corinthiacæ*. Germ. Kleine Rosinen / Corinthen-Wein-Beerlein. Crescunt in Candia, Castilia, Maltha, Moluca, Zanda & aliis Locis. vid. Passulæ.
Uvæ Quercinæ, veteribus ignotæ fuerunt, est concretitium quoddam in forma Uvæ ad Radices Quercuum sub 🜃ra tempore Veris, ex humore forsitan Radicum superfluo genitum: Saporis omnino Styptici, Colore foràs Purpureo, intus Candido & quasi Lactifero. In Æstate perit & veluti fit *Lign*. Tempore ergo Veris colligi debet ad Radices Quercuum, & umbra siccari & deinde ♃sari. Illo ♃e nihil est præsentius in Dysenteria & in omni *Sanguinis* fluxu. *Mart. Rulandus* affirmat se aliquos curasse Ægros Dysentericos, cum illa unica Uva Quercina.
Uvæ Serpentinæ. vid. Rad. Bryoniæ. Germ. Zaun-Rüben.
Uvæ Sylvestres. vid. Semen Staphisagriæ. Germ. Stephans-Körner.
Uvæ Versæ seu *Lupinæ* vel *Vulpinæ*, vide Semen seu Baccæ & Herbæ Paridis.
Uvæ Vulpinæ & *Lupinæ*. vid. Solanum seu Solatrum. Germ. Nacht-Schatten. Ità à quibusdam nominantur.
Vulcanii vel *Vulcanales Paracelso* dicuntur Spectra △nea, Hominis formam repræsentantia. Philos. Sagac. L. 1.
Vulcanii seu *Vulcanici* sunt Artificiales Coqui Chymici, Spagyrici hoc est, Operarii Artfices, semper circa △nem versantes, cudendo, liquefaciendoque &c. *Dorn, Mart. Rul.* & *Johns.*
Vulgago, Baccaris seu *Baccarus, Nardus Rustica*. vid. Rad. Asari.
Vulgaris, idem est quod Communis. Germ. Gemein.
Vulnereria, Germ. Wundt heylende Mittel. vid. Travmatica.
Vulpanser, dicitur Avis, vulpinis moribus, formam Anseris habens, vid. *Aldrov*. Libro 19. Ornithol. c. 19.
Vulpis sive *Vulpeculæ Axungia*. Germ. Fuchs-Schmaltz / est Pinguedo Animalis Quadrupedis, digitati, vivipari, dolosi & astuti satis noti, Naturæ Caninæ quodammodo participis. Præparatur quoque de Vulpe cum reliquis ingredientibus per coctionem Oleum itemque Linctus vel Loch de Pulmone Vulpia. vid. *Authores* vel *Dispensatoria*. Vulpis prolixa descriptio. vid. apud *Aldrov*. L. 2. c. 1. de Quadrup. digit. Porro nomen Vulpis seu Vulpeculæ tribuitur quoque Pisci Marino, qui & Galeus Vulpinus vocatur. vid. *Aldrov*. L. 3. c. 39. de Piscibus.

Vulpis Pulmo, Germ. Fuchs Lunge. vid. Pulmo vulpis.

Vulsella, Germ. Eine Feuer-Zange & Labis, Forceps. vid. Volsella.

Vultur. Germ, Ein Geyer / vocatur Avis rapax, acuto odore & visu prædita; cujus variæ species habentur, quæ omnes in genere & sigillatim prolixè describuntur cum Usu ab *Aldrov*. L. 3. Ornithol. c. 1. & *Schræd*. L. 5. Clav. 2. num. 71.

Vulvaria. Germ. Scham Kraut. vid. Herbas.

Uvularia, *Lingua pagana*, *Hippoglossum*. Germ. Zäpfflein-Kraut/vid. Herbas.

Uxor, denotat in negotio Lapidis Philosophici ☿, cujus Mas vel Maritus est ♁. vid. th. Chym. Vol. IV. p. 179.

Uzifur, *Uzufar*, *Uzufur*, id est Cinnabaris ♃ Germ. Zinnober. *Dorn*. *Mart*. *Rul*. & *Johns*. vocatur & *Usifur* Th. Chym. Vol. II. p. 436. *Forest*. L. 30. *Obs*. 8.

Uzurup, *Ursub*, *Usrub* est Saturnus ♄, *Mart*. *Rul*. & *Johnsonus*.

W.

WAmas, *Warras*, est Acetum Philosophorum. *Dorn*. *Mart*. *Rul*. & *Johnsonus*.

Wismadt & *Wismat*, est Leprosum non tractabile vel malleabile, rude Stannum. *Mart*. *Rul*. & *Johnsonus*.

X.

X ℥ in quibusdã scriptis veteribus Medicis usurpatur pro Charactere Ponderis, nimirum *Unciæ*, ℥, uti videre est in Sylva Medica Anonymi à C. *Hoffmanno*. edita, & aliis.

Xabar, i. e. Hordeum. Germ. Gersten. *Steph*.

Xanthion & *Xanthium*, *Phasganon*, *Lappa inversa* & *minor*. Germ. Betler-Läuß. vid. Rad. Bardanæ minoris.

Xanthos, generaliter significat Coloris speciem, quæ flava dicitur: specialiter *Xanthos* vel *Xanthe* est nomen Medicamenti aridi, Æris ad inducendam Crustam, Sanguinemque sistendum, cujus meminit *Ægineta* L. 4. c. 43. & describitur L. 7. c. 13.

Xenechdon, *Paracelso* est Tabella ○⌣ ci seu ⌣—ccum contra Pestem, quamvis ista Compositio non solum habeat ○—ccum, sed etiam Rubetas, Dictamnum & alia. *Van Helmont* vocat hoc Amuletum, *Zenexton*.

Xenechton & *Xenechtum* seu *Zenexton* vocatur *Paracelso*, *Helmontio* & aliis horum asseclis Amuletum sivè Periapton, hoc est præservativum externum contra Pestem Collo appensum, ut ☽ tum vivum Avellanæ conclusum & simlia. *Dorn*. *mart*. *Rul*. & *Johns*.

Xenechtum, alii prima Virginum Menstrua intelligunt.

Xenexton, idem quod Xenechdon, *Xenechton*, *Xenechtum* & *Zenechdon* seu *Zenexton*, vid. Amuletum, Pentacula, Periamma & Periapton. &c.

Xenoprepes, vox est Hippocratica, præter alias significationes, significat quoq; Remedium peregrinum ignotum. vid. *Foësius* p. 437.

Xeraphion, vocatur species aliqua Medicamenti adversus Capitis & Menti exanthemata utilis, vid. *Æginet*a L. 3. c. 3.

Xerion, vocatur Medicamentum Aridum Siccum, quod in ♃ ris modum inspergitur, unde & alio nomine Catapasma appellatur. Exempla habentur apud *Æginetam* Libro 7. c. 13.

Xerocollyrion & *Xerocollyrium* id est Collyrium Siccum vel Aridum, vid. Collyrium & Sieff.

Xero-

Xeromyron seu *Xeromyrum*, hoc est Unguentum Siccum, sivè Compositio Odorifera, ex Siccis Aromatibus constans, ad Suffitus, ad Amuleta, ad exsiccationem Fluxionis, contra Hircosum Odorem corporis & Axillarum. *Gorræus* & *Aëtius*. L. 6. & 16.

Xerotribia, id est Sicca Frictio, legitur apud *Gal.* L. 8. c. 2.

Xestes, Mensuræ Romanæ genus est, vid. Sextarius.

Xir, dicitur ☿, in omni dispositione sua, in *Leone* inceratus. *Ixir* in Terra: In Fermento inceratus, fit *Elixir* Th. Chym. Vol. V. p. 490.

Xirasceth, est Rob de Succis Fructuum solubilium. *Matth. Sylvat.* p. 192.

Xisinum, *Xisium*, dicitur Acetum ✚ Germ. Essig. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Xiston, est Ærugo rasa, Germ. Abgeschabener Ertz Rost. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Xisum, i.e. Acetum. ✚. *Sylvat.*

Xylagium, id est Lignum Sanctum, Germ. Frantzosen Holtz. *Lignum* Guajacum Indicum.

Xylaloë & *Xyloaloës*, vid. Agallochum seu Lignum Aloes.

Xyloaloës Proba, vide Proba Ligni Aloës S. Agallochi.

Xylo Balsamum, dicitur Frutex vel Sarmentum vel Surculus Balsami. Amputabatur ab incolis & vocabat. propterea, quod eo Decocto in Unguentis vice Opobalsami multi uterentur, etiamsi ex toto Balsamo, minima illi inesset Odoris gratia. *Gorræus* ex *Plinio*. L. 12. H. N. c. 25. vid. Balsamum. Succedaneum Xylobalsami fuisse Lignum Aloës, testatur *Jul. Alex.* not. ad *Gal.* L. 1. d. Antid. p. 777.

Xylo Caracta est Siliqua dulcis. Germ. Johannis Brodt.

Xylocassia, est Cassia Lignea. Germ. Mutter Zimmet. Videatur.

Xy*locerata*, *Cornua Lignea* seu *Siliquæ dulces*. Germ. Johannis Brodt.

Xylocinnamum, est Lignum Cinamomi, Cortice suo multò ignobilius. In fastidio est propter Origani, quod redolet, acrimoniam. *Gorræus*. Meminit hujus. *Gal. Dioscorid. Scribon. Rhod. Chiocc.* Mus. Calc. &c.

Xylocolla, vel *Colla* vide Gluten, Glutinum. Lex. *Brun.*

Xylo Guajacum. vid. Lignum Guajacum seu Lignum Sanctum.

Xylo Hebenum. vid. Lignum Ebenum seu Hebenum.

Xylon Lignum. Germ. Holtz. Quod *Hippocr.* etiam Scamnum dicitur.

Xylum Aloës. vid. Agallochum seu Lignum Aloës. Germ. Paradis-Holtz.

Xysis, Rasionem seu Rasuram significat apud *Hippocr.* 3. T. 36.

Xysme, est Rasura. vid. *Foës.* p. 441.

Xyster, præter alias significationes, dicitur Collyrium contra asperitates Palpebrarum. *Ægin.* L. 7. c. 16.

Y.

YAlos, *Telion*, est Vitrum. Germ. Ein Glaß.

Yaria, *Yariu*, *Jaria*, est Flos Æris. ♀. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Ybiscus, *Ibiscus*, *Althea*, *Bismalva*, *Malva Viscus*. vid. H. v. Rad.

Yc, *Yo*, *Bonus*. Germ. Guth. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Ycar, id est Medicamentum. *Mart. Rulandus.*

Ydam, i.e. Pulmentum. Germ. Ein Brey. *Matth. Sylvat.*

Ydrargyros, *ydrocecum*, *ydricium*, *Ydens*, id est Argentum vivum ☿. Germ. Quecksilber. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Ydrapissa, i.e. Pix liquida, Ygropisos.

Yelion, *Yalos*, id est Vitrum. vid. Hyalos. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Yenech, i.e. Coagulum. *Avicenna*

Yercia, id est Piscis. Germ. Fisch.

Yerva, idem quod Contra Yerba, Radix Indica Bezoartica vel Alexipharmaca Contra maligna. *Schr.* L. 4. Cl. 1 n. 103. vid. Rad. Contra Yervæ.

Ygropisos seu *Ygropissos* est Bitumen vel Pix Liquida. Germ. Flüssig Pech. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Ylech, est Terminus *Paracelsicus*. vid. Ilech.

Yleidus, Yliadus, Iliadus, Iliadum & *Ileidos*, vid. Iliaster.

Yliaster, Yliastrum, vid. Iliaster. *Lex. Brun.*

Ynos, i. e. Vinum. Germ. Wein. *Matth. Sylvat.*

Yomo. Yos, Yn, id est viride Æris ⊕. Germ. Grün-Span. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Ypothema, i. e. Suppositoria. Germ. Stul-Zäpfflein.

Yrcus, *Mart. Rulandus Yrius*) est Cuniculus magnus Masculus, cujus Sanguine Vitra mollescere putantur & Silices, modo rebus Diaphoreticis impastetur, *Dorn*, & *Johnsonus*. *Diat. Paracelf.* quod Hirci Sanguini aliàs adscribitur. Dicitur & ab aliis Dasypus, Lagis, *Aldrov.* L. 2. de 4. Ped. Dig. Viv. cap. 24.

Yride vel *Yridis*, id est Auripigmentum ♂. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Yris, Ferrum ♂. Germ. Eysen. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*

Ysambra, vocatur Venenum Toxicum Hispanum ex Helleboro paratum vel ipse etiam Helleborus, qui & Pedigambra appellatur *Lang.* L. 1. ep. 68.

Ysi, est Pulvis vel Lapis Philosophorum siccus potandus cum ▽ ☿rii: Nigredo in Fundo. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Ysopus, Ysopaica, Veteribus dicitur Ars separandi in Spagyrica *Parac.* L. 1. de Rebus nat. c. 7. de ♀re. *Mart. Rul.*

Yspar, idem quod Ysir. *Mart. Rul.*

Yxir, id est Bona Medicina. *Mat. Rul.* & *Johns.*

Z.

Z Literam hanc olim quoque Ponderis varii notam fuisse, docet *Rhod.* ad *Scrib.* n. 145. ità ut quibusdam significaverit *Sescunciam*, h. e. ℥iß, plerisque Octavam Unciæ partem sivè Dentarium h. e. Drachmam Unam vel Semisicilicū. Ex veteri quadam Tabella Ænea constat *Duellam* significasse, quæ Tertia Unciæ Pars Octonis *Scrupulis* ℈viij. terminatur. Hæc ex *Rhodio.*

Z Z, duplex hæc Litera apud Veteres Medicos *Myrrham* notavit, uti observavit *Hermol. Barbar.* L. 1. Corallarior. propterea quod Zmirne, perinde ac Smirne. Nunc tamen vulgò per duplex *ZZ*, *Zingiber* vel *Zinziber* intelligunt, magno & periculoso errore. *Gorræus.*

Zaair, i. e. Auripigmentum ♂. Germ. Oppermendt.

Zaar, Arabis & Persis Venenum significat. Hinc *Belzaar* pro *Bezoar*, dicitur Dominus vel Rex Venenorum *C. Rejes* C. El. q. 67. n. 36.

Zabalegum, i. e. Mastix. *Sylvat.*

Zachariæ Flos, *Baptisecula* & *Blaptisecula Flos*, vid. Flores Cyani. Germ. Blaue Korn-Blumen.

Zacharum, Zucharum & *Zuccarum*. vid. Saccharum. Germ. Zucker. Legitur apud *Forest.* L. 16. O. 21. & 55. alibique.

Zacynthius, epitheton à Loco datum Bitumini Liquido, apud *Gal.* L. 4. de C. M. P. G. C. 13. in Compositione Indæ Tharsei.

Zaduar, nomen Barbarum est, sed tamen à Græcis Recentioribus receptum. Denotat Radicem Exoticam tenerem, colore Zingiberis ex India ad nos delatam. Valet adversus Pestilentiam. *Gorræus*, Fortassis convenit cum Contrayerva vel Zedoaria.

Zafaram, est Limatura ferri. ♂ Germ. Eisen-Fenel Johns.
Zaffran, est Ochra. Germ. Ocker oder Auder. Mart. Rul. & Johns.
Zafran, est Crocus Hortulanus. Mart. Rul. & Johnsonus.
Zaibac, Zaibach, Zaibar, Zeida, Zerachar, Zibatum Azoch & *Azoth*, est Argentum vivum ☿. *Dorn.* Mart. Rul. & *Johns.*
Zaic & *Zaich*, id est Oleum Olivarum. Germ. Baum Oehl.
Zaidir, id est Venus aut Viride Æris *Dorn.* Mart. Rul. & Johns.
Zamura, *Zarumbeth*, est Zedoaria. Germ. Zitwer. vid. Rad. Zed.
Zandick, est 🜄 Foliata. Mart. Rul. & Johns.
Zaocel, id est Taxus. Germ. Yben oder Yen/ *Mart.* Rul. & *Johnsonus.*
Zaphara, Zaffara, vocatur Materia Mineralis ex Bismutho, ad Smaltha vel Amaasa pertinens, quæ tingit Vitrum Cœruleo, unde & Figuli utuntur ad Tincturam Cœruleam; *Cæsalpin.* Lapidem dixit, alii Terram. Nonnulli Lazurium ex Bismutho, dixerunt. Vid. *Libav.* S. A. Ch. *L.* 2. cap. 24. *L.* c. 4.
Zaras, id est Aurum ☉. Germ. Goldt. Mart. *Rul.* & *Johns.*
Zarfa, i. e. Stannum ♃. Germ. Zinn. Mart. Rul. & Johns.
Zarfu i. e. Stannum ♃. Germ. Zinn. *Johnsonus.*
Zarnasium, i. e. Rosmarinus. *matth. Sylvat.*
Zarne, Zarnec, Zarneck, Zarnich, est Auripigmentum Mart. Rul. & *Johns.*
Zarsaparilla & *Zarzaparilla*, est Sarsaparilla. vid. Radices.
Zatanea, zuccar, Zuccaria Zuccajar, est Flos Agni Casti, *Mart. Rul.* & *Johns.*
Zaucbiron, est Crocus Orientalis. Germ. Orientalischer Saffran. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*
Zea vel *Zeia*, dicitur & *Spelta*, Frumenti genus est, Tritico simillimum. vid. *Gal. Jul. Alex.* &c.
Zebd, id est, Butyrum. Germ. Butter. *Mart.* Rul. & *Johnsonus.*
Zebeb, & *Chara*, id est Stercus. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Zec, Zeco, est Traganthum. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Zedoaria, est Radix è China & extremis Indiæ finibus allata. Germ. Zitwer. A quibusdam *Anthora* nominatur. vid. Rad. Zedoariæ.
Zedoaria Arabum. vid. Radices Anthoræ. Germ. Gifft-Heyl.
Zefaran, Zeafaran, est Crocus Orientalis. Germ. Orientalischer Saffran. *Matth. Sylvat.*
Zefer & *Zefr*, id est Pix. Germ. Pech. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*
Zeg, Zegi, Zerci, Zet, Zezi, Zoroba, zimen, Zetus, id est Vitriolum. ⊕. Germ. Kupffer-Wasser. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*
Zegibel, i. e. Zinziber. Germ. Ingber.
Zeberech, Alchas & *Alckas*, est Flos æris. ♉.
Zeia, Frumenti genus est, vid. Zea.
Zeite, est Oleum. ∴ *Matth. Sylvat.*
Zeitrabra, Fluxile. Germ. Flüssig. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Zelotum, est Mercurius Lapideus. *Dorn.* Mart. Rul.
Zemasarum, Zengifur, est Cinabrium, Cynobrium. ♁. Germ. Zinnober. *Mart. Rul.* & *Johnsonus.*
Zemech, est Lapis Lazuli. Germ. Lasur-Stein. *Mart.* Rul. & *Johns.*
Zenechdon & *Zenexton.* vid. Xenechdon, s. Amuletum.
Zenexton idem quod Xenexton. vid. Pentacula, Periamma.
Zenextor, vocatur Mercurius ☿. *Paracels.* de Pestilit. Tract. II.
Zengifur, Zemasarum est Cinabrium ♁. *Mart. Rul.* & *Johns.*
Zenicon, nomen Veneni Celtis Gallis usitati, Venenum Cervarium dicti. vid. Lang. L. 1. ep. 68.
Zeon, id est Fervens. Germ. Siedendt. *Linden.* XIII. §. 211.
Zepyron, vocatur Frumenti genus, quod medium est inter Zeam & Triticum, & nascitur in Bithynia. vid. *Gal.* & *Gorræus.*

Zerci, Zegi, Zet, Zezi, est Vitriolum ⊕. *Mart. Rul.* & *Johnsonus*.

Zericum, id est Arsenicum ⚍. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Zerifari, est Aqua Casei *Mart. Rul.* & *Johns.*

Zeus, vocatur Piscis, qui alias Faber vocatur. *Lex. Brun.*

Zibach, Ziabach, & *zaibar*, est Mercurius ☿. *Schræd.* L. 3, c. 15.

Zibebæ, Uvæ Passæ Damascenæ seu *Passulæ maximæ*. Germ. Damascener-Träublein oder Zibeben/oder blaue Rosinen. vid. Uvæ Damascenæ.

Zibethum, Zibetta, Zapetium & *Civetta, Zibettum, Algalia*. Germ. Zibeth/ est Materia sive Liquor Pinguis, Cati sive Felis Civettæ, Animalis Indici (Vulpem excedentis, Caput, Collum, Pedes atque alias partes habentis, illi non admodum dissimilis) sed nunc apud Europæos valdè frequens est. Quotidiè siquidem Lutetiæ in multorum ædibus visitur & contrectatur. Cujus Recrementũ ob fragrantiam Zibethum dicitur; Zibethum autem Odoramentum est à Moscho longè diversum, Suavissimum, Pingue, Crassum, ac Nigricans &c. ex dicto Animali desumptum. Illius enim Strigmentum est, seu Sudor circa Testes ac Putenda concrescens, qui Cochleari Corneo aut ☽ teo, aut alio quovis abradi solet.

Zibethum etiam confici potest ex Stercore Bovino & Humano, de quo legendum apud *Paracelf. Ettmüll.* & alios.

Zibibiæ, Zibebæ, Passulæ maximæ. vid. Uvæ Damasc.

Zimar Philosophicum, aus Kupffer gemacht. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Zimex, Vitriolum ⊕. aus Ertz-Kupffer. *Mart. Rulandus.*

Zinck, zink, zinkum, Paracelf. vocavit *Zinetum*, *Marchasita* & *Marchesita aurea*, *Pyrites aureus*, Germ. Goldt-Küß/Kupffer-Küß oder gelber Küß. ♂. Est Metallica Marcasita & Mixtura quædam Naturalis ex 4. Metallis immaturis, Cuprea potissimum apparens. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johns.* adde *Libav.* S.A.Ch. L. 2. c. 24.

Zindulus, nomen Piscis fluviatilis. vid. *Jul. Alex.* & *Aldrov.*

Zinæ seu *Cinæ Semen, Semen Zedoariæ, Lumbricorum*. vid. Sem. Absinthii.

Zinetus, est species Marcasitæ, quæ æmulatur Æs vel Cuprum, *Paracelf.* Archidox. L. 3.

Zingar, Ziniar, Zymar & *Zyfer*, est Flos Æris, s. Viride Æris. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Zingiber, & *Zinziber*, Radix est Acris & Aromatica. Germ. Ingber/ singulis annis Folia habet, Iridis aut Gladioli in modum, crescit copiosè in India Orientali, unde & ad nos portatur. vid. Rad. Zingiberis Sign. ⚌.

Zingiber Album. Germ. Weisser Ingber/ est Radix Ari, s. Aronis, & *Zinziber* Cortic. alb.

Zingiber Caninum. Germ. Wasser-Pfeffer.

Zingiber Citrinum seu *flavum*. vid. Rad. Curcumæ. Germ. Gilb-Wurtzel.

Zingiber Coctum, conficitur ex Zingibere & aliis Stomachicis, beneficiò s. q. Sacchari, in forma Morsulorum. Germ. Ingber-Morsellen.

Zingiber Germanicum, Germ. Teutscher Ingber. vid. Rad. Ari. s. Aronis.

Zingiber sylvestre, Germ. Wilder Ingber. vid. Rad. Zedoariæ.

Ziniar, est Viride Æris ⊛. Germ. Grün-Span. *Dorn. Mart. Rul.* & *Johnson. Forest.* & *Libav.* Legitur aliquando & Zimar.

Ziniat, est Fermentum. Germ. Sauer-Teig oder Vor-Teig. *Mart. Rul.* & *Johns.*

Zinziber, vid. Zingiber vel Radices Zingiberis.

Zinzifur, idem quod *Zingifur*, Cinabrium. ☿. Germ. Zinnober. *Libav.*

Ziorianti, i. e. Aristolochia. vid. Herbas.

Zitter & *Zuitter*, est Marcasita ⚍. vid. Zuvitter.

Zizanium, idem quod Lolium. zizanium quoque attribitur Stellis.

Zizipha idem quod zyzipha. Germ. Brust-Beer. vid. Injubæ.

Zœphilos, nomen Arcani cujusdam Chymici, ex ♁ nio à *Quercetano* excogitati, satis pomposum & jactabundum, modo Effectus responderet; de quo vid. *Libav.* T. III. Oper. p. 71. &c.

zonitis.

zonitis, dicitur species Cadmiæ, quæ in Fornacibus colligitur, zonarum similis *Gorræus*.

zoologia, vocatur *Schræd*. & *Frid. Hoffm.* Pars Pharmacevtica, Medicamenta ex Animalibus desumta recensens, vid.

zoophthalmon, vocatur Sedum majus, ab Oculorum in Animalibus similitudine.

zoophyton, vocatur Corpus Naturale exangue, quod nec perfectam Animalis, nec Plantæ Naturam, sed Mediam ex utraque & vel Tertiam habet, vid. *Aristot. Aldrov. Chiocc.* & *Helmont*.

zopissa, est Pix Navalis, cum Cera à Navibus Maritimis jam derasa, vid. *Ægineta*, *Gorræus*, & *Schræderus*.

zopydros, nomen est Antidoti, quam dicitur *zopyrus* Regi *Ptolomæo* composuisse atque *Ambrosiam* nominasse, ut scribit *Celsus*. L. 5. c. 23.

zoraba & *zorobo*, est Vitriolum ⊕. *Mart. Rul.* & *Johns*.

zorsonera Viperaria seu *Viperina*, est Radix Scorzoneræ. Germ. Schlangen-Mordt-Wurtzel.

zub, *zubd*, est Butyrum crudum. Germ. Rohe Butter. *Mart.* *Rul.* & *Johns*.

zuccajar, idem quod *zatanea*, est Flos Agni Casti, vid. zatanea.

zucha, est Cucurbita. Germ. Kürbis.

zucharum, *zacharum*, *Saccharum*. Germ. Zucker. vid. Saccharum.

zuitter, est Marcasita ♁. Germ. Marcasita. vid. zuvitter.

zulapium, id est Juleb seu Julapium. Germ. Julep. vid Juleb, s. Julepus.

zurumbeth, est species zedoariæ, idem tamen non est. Radices vero zurumbeth, sunt Radices Cypero similes in figura, sed multo majores & duriores: Intus subcitrini Coloris, Odore & Sapore zedoariæ, & afferuntur ut Radices zedoariæ longæ.

zuvitter vel *zytter*, *zuitter* & *zitter* id est. Bismuthum. ♃. vid. Marcasita.

zygæna, *Gazæ Libella*, nomen Piscis, monstroso planè Capite, vid. *Aldrov*. Lib. 3. cap 43.

zygia, est epitheton Resinæ acernæ, vid. *Ægineta* L. 7. c. 18.

zymar aliis *zynar* & *zynser*, id est Viride Æris. ⊕. Germ. Grün-Span. *Mart.* *Rul.* & Johnsonus.

zyme & *zymoma*, est Fermentum *Castell.* & *Gorræus*.

zythogala, est Lac, cui in fine coctionis Cerevisia infusa est, vide Possetum.

zythos, id est Cerevisia. Dicitur & in neuto *zythum*. vid. *Galenus*.

zytter, vid. *zitter*, *zuitter* & *zuvitter*, Marcasita. Germ. Marcasith.

FINIS.

Vollkomme-

Vollkommenes Teutsches
Wörter-Buch
Aller Kräuter / Thiere und Ertz / so wol derer / welche in vorhergehenden Lateinischen LEXICO begriffen / als auch anderer / die in Apothecken / Material-Kammern / und sonst hin und wieder vorkommen.

A.

Aal oder Ahl / Anguilla.
Aalraup oder Aalrup / Mustela fluviatilis *Gesneri*.
Aronwurtz / Rad. Ari seu Aronis, barbæ Aronis, Serpent. min.
Abbis / Teuffels Abbis / Morsus Diaboli, Succisa, Præmorsa &c.
Aberknoblauch / Scordoprasum.
Abrahams Baum / Arbor Agni casti, Arbor viticis.
Abrauthen / Abrotanum mas latifolium, seu Ambrosina altera.
Abthon / Abthun / Adianthum rubrum, Polytrichon.
Aceley / Ackeley / Ageley oder Aquiley / Aquilegia sive Aquileja.
Acerholder / Ebulus.
Ackerbacillen / Crithmum agreste.
Ackerbortzel oder Ackerpurtzel / Porcellana seu Portulaca sylvestris.
Ackerchamillen / Chamæmelum, Chamomilla vulgaris, Anthemis &c.
Ackercondrillen / Chondrilla agrestis.
Ackergoldblumen / Heliochrysum *Dioscoridis*.
Ackerhirschhorn / Coronopus agrestis.
Ackerholder oder Holler / Ebulus, Chamæacte, Sambucus humilis.
Ackerkletten / Lappa agrestis seu campestris.
Ackerknoblauch / Scorodoprasum.
Ackerköhl / Lampsana.
Ackerlattig / Lactuca agnina seu agrestis, seu Olus album.
Ackermann / Acorus conditus.
Ackermannswurtzel oder Ackerwurtzel / Acorus vulgaris, Calamintha.
Ackermilten / Atriplex sylvestris.
Ackermüntz / Mentha agrestis & Calamintha.
Ackernept / Nepeta sylvestris.
Ackerpeterlein / Petroselinum arvense, & Apium arvense, Caucalis.
Ackerpurtzel oder Stortzel / Porcellana seu Portulaca sylvestris.
Ackerscabiosen / Scabiosa arvensis, Herba apostematica agrestis.
Ackerschnabelkraut / Geranium arvense album.
Ackerstraußgraß / Gramen segetale.
Ackerwurtzel / Acorus vulgaris, Gladiolus luteus, Iris palustris &c.
Ackerwurtzel die rechte / Acorum legitimum seu Calamus aromaticus.
Ackerzwiebel / Cepa agrestis, Syrinchium, Ornithogalum.
Adamandt / Adamas, oder Diamandt.
Adams-Aepffel / Poma Adami.
Adams-Feigen / Ficus Ægyptia, Sycomorus.
Adermenig oder Odermeng / Agrimonia, Hepatorium & Hepatis.
Ader / Lacerta & Lacertus.
Adlasbeer / Sorbus sylvestris.
Adler / Aquila, Rex Avium.
Adlerstein / Lapis Aquilæ, Ætites.
Adlersteinklee / Melilotus.
Adonis Rösel / Adonium luteum, Rosa Adonis.
Aedlerklee / Lotus urbana, Melilotus, Trifolium odoratum.
Aegyptische Bohnen / Faba Græca, Faba Syriaca.
Aegyptischer Schleedorn / Acacia Ægyptia, Spina Arabica.
Aegyptischer Schattendorn / Acacia *Matth.* Acacia *Bellonii*.
Aeschlauch / Porrum capitatum.

Aeschrysslein / Sorba, Sorbus torminalis.
Aeschwurtz / Dictamnus albus, Fraxinella.
Aethiopischer Sesel / Seseli Æthiopicum verum.
Affodillwurtzel / Radices Asphodeli, Martagon s. Lilium montan.
Affrusch / Abrotanum mas, Ambrosina altera.
Agarid / Dannenschwamm oder Lerchenschwamm / Agaricum seu Agaricus.
Ageley / Aggeley / Aquilegia & Aquileja.
Agermenig / Agrimonia, Eupatorium Græcum, Hepatis.
Aglaster / oder Atzel / Pica. Aqua ex pullis destillatur (Ant-epileptica.)
Agrest / oder unzeitiger Traubel-Safft / Agresta vid. Omphacium.
Agresten Ampfer / Acetosa rotunda, Oxalis rotunda.
Agrimeng / Agrimonien / Agrimonia, Hepatorium & Hepatis.
Agstein gelber / Aidtstein / Carabe, Electrum, Succinum citrinum.
Agstein schwartzer / Succinum nigrum, Lapis Gagates.
Agstein weisser / Carabe, Electrum, Succinum album.
Ahorn frembder / Platanus.
Ahorn Teutscher / Maßholder oder Waldteschern / Acer.
Alabaster / Alabasterstein / Alabastrum, Alabastrites.
Alandt / Enula, Helenium, Enula campana.
Alaun / oder Allaun. Alumen.
Alaun-Zucker / Alumen saccharinum.
Alberbaum / oder weisser Pappelbaum / Populus alba.
Alberknöpff / Albersprossen / Gemmæ populi, Oculi populi.
Albgaraffel / Eupatorium *Dioscoridis.*
Albhanenfuß / Ranunculus bulbosus.
Albkraut / Eupatorium *Avicennæ.*
Albrauth / Fumaria, Fumus terræ.
Albschoß / Suchtstein / Luchsstein / Tappenstein / Lapis Lyncis, Belemnites.
Alexandrinisches Hartheu / Hypericum Alexandrinum.
Alexandrinischer Peterlein / Petroselinum Macedonicum.
Alexandrinische Sennetbletter / Folia Sennæ Alexandrin.
Alexandrinischer Turbith / Turbithum *Mesuæ.*
Alexandrinischer Wermuth. Absinthium Alexandrinum seu Ponticum.
Alkannen-Wurtzel / Radices Alkannæ seu Anchusæ.
Allermansharnisch das Männlein / Victorialis longa.
Allermansharnisch das Weiblein / Victorialis rotunda.
Aloe das beste / Aloës Succotrina, seu Succino citrino similis.
Aloe leberfarb / Aloes Epatica seu Hepati similis.
Aloes-Holtz oder Paradyß-Holtz / Agallochum seu Lignum Aloes.
Alp Gauchblumen / Cardamine Alpina.
Alp Knoblauch / Allium Alpinum, Victorialis longa seu mas.
Alp Kressig / Cardamine Alpina minima.
Alp Rapp / Fyrrho Corax.
Alp Rheynfahrn / Tanacetum Alpinum.
Alp Rosen / Chamærhodendros Alpina latifolia.
Alp Salbey / Salvia Alpina.
Alp Sanickel / Sanicula Alpina. Auricula Ursi, Arthritica Alpina.
Alp Scabiosen / Scabiosa Alpina.
Alp Schlüsselblum / Auricula Ursi, Lunaria arthritica, Paralytica Alpina.
Alp Tormentill / Quinquefolium Alpinum.
Alraun das Männlein / Mandragora mas.
Alraun das Weiblein / Mandragora fœmina.
Alschoß / Suchsstein / Luchsstein / Tappenstein / Lapis Lyncis s. Dactylus judaicus.
Alster / Aglaster oder Atzel / Pica.
Alstroh / unser Frauen Bettstroh oder Wegstroh / Magerkraut / Gallium.
Althee / Eybisch / Heylwurtzel / Althæa, Bismalva, Malvaviscus, Ibiscus.
Altsein oder Berstsamen / Kerschbaum oder Keusch-Lambsamen / Semen Agni Casti.
Alypum / Alypum, Herba terribilis.

Ama-

Amaleykelger / Persica præcocia mala.
Amaranth / Tausendschön / Amaranthus, Circæa &c.
Amarellen / Cerasa acida, & Cerasa duracina rubella.
Ambar und Amber / oder Ambra / Ambarum s. Ambra Grysea.
Amberkraut / Marum.
Ambrosienkraut / Ambrosia sativa.
Ameiß / Formica.
Amelkern / Tragus, Cercalis.
Amelkorn / Frumentum amyleum.
Amelmeel / Amydum seu Amylum.
Americanische Fieber-Rinde / Cortex Chinæ Chinæ.
Americanischer Sauerampfer / Acetosa Americana.
Amethyst / Amethystus.
Ameyß / Formica (ex quibus Aqua seu Spiritus Magnanimitatis destillatur.)
Ameyßeyer / Formicarum Ova.
Ammeykraut / Ammium Creticum.
Ammeypeterlein / Ammioselinum.
Ammeysamen / Ammi Semen.
Ammoniack / Ammoniacum.
Ampel / Wülkraut / Verbascum, Lychnite.
Ampfer / Acetosa, Oxalis.
Ampfer mit knodigten Wurtzeln / Oxalis tuberosa secunda.
Amsel / Merula.
Anacardien / Anacardia, Pediculi Elephantis.
Anbißkraut / Morsus Diaboli, Succisa, Præmorsa, Jacea nigra.
Anblath / Dentaria secunda, Radix squamata, Schuppenwurtz.
Andivien / Antivien / Endivia major.
Andorn rüchender / Marrubium agreste, Stachis, Stachis Germanica.
Andorn schwartzer / Marrubiastrum, Marrubium nigrum, Prasium fœtidum.
Andorn weisser / Marrubium album, seu Prasium candidum.
Andtvogel oder Endte / Anas, (de quibus pinguedo in usu.)
Anemonien Rößlein / Anemone, *Matth.* variæ sunt species.
Aneyß oder Anieß / Anisum.
Angelick / H. Geistwurtzel und Engelwurtzel / Angelica.
Angerkraut / Polygonum, Sanguinaria, Sanguinalis.
Angurien / Anguria, Citrullus, Citrullen.
Anime / Gummi / Animæ & Anime.
Anieß oder Aneyß / Anisum.
St. Anthonikraut / Gottheyl / Prunella Consolidago minor.
Aepffel / Poma seu Mala.
Apffelbaum / Malus.
Aphodyllwurtzel / Radices Asphodeli, s. Hastulæ Regis.
Apostemkraut / Scabiosen / Scabiosa, Herba apostematica.
Apotheck / Apotheca, Pharmacopœa, Parmacopœia, & Pharmacopolium.
Apothecker / Apothecarius, Medicamentarius, Pharmacopœus & Parmacopola.
Arabischer Gummi / Gummi Arabicum.
Aresel / Sorbus torminalis.
Argemoner Rösel / Argemone.
Armenierstein / Lapis Armenius seu Armenus & Lapis Malachites.
Armenische Erde / Sparrkalck oder Sperrkalck / Gipsum, & Gypsum seu Gypsus.
Armenischer Bolus / Bolus Armenus seu Orientalis.
Armoniackgum / Gummi Ammoniacum seu Armoniacum.
Armoniacksaltz / Sal Ammoniacum seu Armoniacum.
Aronwurtzel / Pfaffenpint / Teutscher Jngber / Rad. Ari s. Aronis.
Arßkitzel / Hahnhüben / Haanputten / Cynosbatos.
Arßritzenäepffel / Sorba.
Arßritzenbaum / Sorbus.
Arßrösel / Sorbus torminalis.

Artischock oder Artischoß / Carduus, Cinara, Scolymus aculeatus.
Aruten / Abrauthen / Stabwurtz / Abrotanum mas, Ambrosina altera.
Asan so stincket / Assa fœtida seu Stercus Diaboli.
Asan so wohl richt / Asa seu Assa dulcis, Gum. Benzoinum.
Asch (ein Fisch) Aschia, Thymallus, (cujus pinguedo in usu est.)
Aschenfarb / Myrobalanen / Myrobalani Emblici.
Aschenkraut / Cineraria *Matth.*
Aschenschmaltz / Axungia seu pinguedo Aschiæ sive Thymalli.
Aschwurtz und Escherwurtz / Dictamnus albus, Fraxinella.
Aspen und Aspenbaum Populus nigra.
Asselwürm oder Keller-Eselger / Aselli seu Millepedes.
Astrentz oder Meisterwurtzel / Imperatoria, Ostrutium.
Asurblaw / Lasurstein / Lapis Lazuli seu Cæruleus, vel Cyanus Lapis.
Atrament gelb / Misy, Atramentum luteum.
Atrament grau / Sory, Atramentum metallicum, griseum.
Atrament roth / Chalcitis, Atramentum rubrum.
Atrament schwartz / Atramentum nigrum, Melanteria.
Atter / Otter / Vipera, Thyrus, Alphe.
Attich oder niederiger Holder / Ebulus, Chamæacte, Sambucus humilis.
Attichbeer / Baccæ Ebuli, Chamæactes, seu Sambuci agrestis.
Averrauth / Mauerrauthen oder Steinrauthen / Ruta muraria, parietum, Adianthum album, Filicula Asellarum minor, Onopterium minus &c.
Atzel / Aglaster oder Aelster / Pica.
Auffenbladt / Hippoglossum, Vvularia, Bonifacia.
Aufrecht wachsende Viole / Viola erecta.
Aufrusch / Stabwurtz / Abrotanum seu Abrotonum.
Augenblatt / Pagana Lingua, Vvularia.
Augentrost / Euphragia, Euphrasia, Herba ophthalmica.
Augentrostgraß / Gramen leucanthemum.
Augenwurtzel / Phu, Valeriana sylvestris major.
Augenzier / Buglossa, Alcibiadum.
Augstein / Aydtstein oder Agstein / Carabe, Electrum, Succinum.
Auria / Aurium / Erdgall / Centaurium, Fel Terræ.
Aurin groß / Centaurium magnum, Rhaponticum vulgare.
Aurin wilde / Gratiola centauroides, Gratia Dei.
Auripigment / Opperment / Auripigmentum.
Ausgezogene Cassia / Cassia extracta s. Flores Cassiæ.
Ayer / Ova, (sunt prima omnium Animalium & Vegetabilium rudimenta.)
Ayergelb / Vitellum Ovi seu Centrum Ovi.
Ayeröhl / Oleum vitellorum Ovorum.
Ayerschaalen / Testæ Ovorum seu Cortices Ovorum.
Atzel / Aglester / Alster und Hetz / Pica.

B.

Baarß (ein Fisch) Perca.
Baarsen-Stein / Lapides Percarum.
Bachariskraut / Herba Bacharis, Conyza *Lobelii.*
Bachbungen / Anagallis aquatica, Beccabunga, Berula, Sium aquaticum.
Bachfören oder Bachforellen / Truta rivalis.
Bacholder / Sambucus palustris.
Bacholderbaum / Juniperus.
Bachmüntz / Mentha aquatica, Sisymbrium sylvestre.
Bachstein / Silex, Lapis silicis, Kiselstein.
Bachsteltze / Passer aquaticus, Quecksteltze / Motacilla.
Bacillenkraut / Crithmum & Critamum, Meerfenchel.
Bacilen oder Meerfenchel / Crithmum & fœniculum marinum.
Backkraut / Pulmonaria maculosa seu maculata.
Badkraut / Levisticum, Libisticum vulgare, Ligusticum sativum.

Bad-

Badschwamm / Fungus marinus, Spongia marina.
Bähr / Bär oder Beer / Ursus & Ursa, die Beerin vid. Beer.
Bährenkraut / Feld- und Königskertzen / Verbascum, seu Candelaria.
Bärn Sanickel / Auricula Ursi.
Baldgreyß / Erigerum, Senecio, Creutzkraut und Creutzwurtz.
Baldrath / Wallrath / Sperma Ceti, sive Flos maris.
Baldrian / Augenwurtzel / Wundwurtz / Phû, seu Valeriana.
Ballenkraut / Breiter-Wegerig / Plantago major, Arnoglossa.
Balsamapffel / Männlein und Weiblein / Balsamina, Momordica.
Balsambaum / Balsamus seu Frutex balsami.
Balsamholtz / Lignum balsami, Xylo-balsamum.
Balsamkörner / Carpo-balsamum, seu Fructus balsami.
Balsamkraut oder Müntz / Mentha crispa, græca, seu Mentha sarracenica.
Balsam oder Costenbalsam / Ageratum, Eupatorium *Mesuæ*.
Balsam von Tolu / Balsamum de Tolu seu Tolutanum.
Bappeln / Pappeln / Käßpappeln / Haasen- und Gänß-Pappeln / Malva.
Barba / Barnie / ein Fisch / Barbo, Barbus piscis.
St. Barbarä kraut / Solanum seu Solatrum hortense.
Barbierer-Schwämm zum Blut stillen / Bovist, Fungus Chyrurgorum.
Barch oder Borch / Porcus seu Sus mas.
Barillen / Poma armeniaca.
Basilienkraut / Basilig / Basilicum, Herba Basilica s. Regia, s. Ocimum.
Basilienmüntz / Calamintha Ocimoides.
Basilien-Pfeffer / Sinon, Sison, Apium syriacum.
Basilisck / Basiliscus.
Bastart Sandel / Santalum spurium.
Bastart Weyrauch / Pseudo Olibanum.
Bathengel groß / Teucrium.
Bathengel klein / Chamædrys, Trissago seu Trixago, Quercula serratula.
Bathengel im Wasser / Scordium.
Baum-Bohne / Anagyris.
Baum des Lebens / Arbor vitæ.
Baum-Epheu / Baum Mayer / Baumwinde / Hedera Arborea.
Baum-Eybisch / Althea arborescens.
Baumfahren / Filix quercina, Polypodium.
Baumflechten oder Baum-Lungenkraut / Pulmonaria arborescens, Lychen arboreum.
Baumfelder oder Baumfolderrüben / Napus, Bunias.
Baumichter Baueren-Senff / Thlaspi fruticosum.
Baumichter Nachtschatten / Solanum seu Solatrum fruticosum.
Baumichter Wiesenklee / Trifolium fruticans.
Baum-Mooß / Muscus arboreus.
Baum-Nuß / Nux juglans, oder Welsche Nuß / Nux Regia.
Baumöhl / Oleum Olivarum.
Baumöhl-Häfen / Amurca seu Fæx Olei Olivarum.
Baum-Rosen und Bauw-Rosen / Malva arborea, Malva autumnalis.
Baum Sonchenkraut / Sonchus arborescens.
Baumtropff / Ægopodium, Podagraria.
Baumwinde / Hedera arborea, Convolvulus volubilis.
Baumwolle / Bombax, Cotum, Gossypium, Lana arborea.
Baumwollen-Samen oder Nüßlein oder Wollkörner / Sem. Bombacis seu Gossypii.
Baurauch Saltz / Nitrum.
Bau-Rosen / oder Baum-Rosen / Malva arborea, Hyemalis s. romana.
Bauren-Apft. Apium palustre seu Apium Rusticum.
Bauren-Eppig oder Apft / Apium palustre seu Apium Rusticum.
Bauren-Senff / Thlaspi Semen minus, latifolium.
Bdellium Gummi / Gummi Bdellium.
Bech oder Pech / Pix.
Bech-Leim / Pissasphaltos.

Bern

Beernroth oder weiß / Radices Been albæ seu rubræ.
Beer / Bär oder Bähr / Männlein oder Weiblein / Vrsus & Vrsa.
Beerendill und Beerenfenchel / Meum, Anethum & Fœniculum ursinum.
Beerenklaw / Beerentapp oder Tatz / Branca ursina, Acanthus vulgaris.
Beeren-Knoblauch / Allium ursinum.
Beeren-Lapp / Muscus terrestris, Lycopodion, Pes Leoninus seu Lupi.
Beerenöhrlein / Auricula Vrsi, Paralysis alpina.
Beerenrauth / Rutha baccifera, Polemonium *Dioscoridis*.
Beerentapp oder Beerentatz / Branca Vrsina, Spondylium.
Beerwinck und Beerwinckel / Vinca per Vinca, Corona virginea.
Beerwurtz / Beermutter-Wurtz / Radices Meu seu Fœniculi vrsini.
Berskohl und Beyßköhl / Beta, Bleta, & Cicla.
Beinbruch und Beinwellen / Symphytum, Lapis Morochtus.
Beinholtz / Hartriegel / Mundholtz / Mundweyden / Ligustrum.
Beinwellen / Lapis Osteocollæ, Ossifragus, Ostrites, Morochtus.
Beinwellen / Walwurtz / Schwartzwurtz und Schmerwurtz / Consolida major seu (Symphytum.
Beinwoll / Verbascum, Candela Regia, Candelaria, Lanaria.
Belzoin und Benzoin / Asa seu Assa dulcis, Gummi Benzoin.
Benedictenkraut / Herba benedicta, Caryophyllata, Sanamunda.
Benedicten-Rosen oder Benjamins-Rosen / Pœonia, Rosa benedicta.
Benedicten-Wurtzel / Radices Caryophyllatæ, Benedictæ, Sanamundæ.
Benigrosen / Poeonienrosen und Gichtrosen / Flores Pœoniæ, Rosæ Regiæ.
Benigenwurtzel oder Gichtwurtzel / Radices Pœoniæ, Rosæ benedictæ s. Regiæ.
Benzoin oder Belzoin / Asa seu Assa dulcis, seu Gummi Belzoinum.
Berckbenedicten / vide Berg Benedicten.
Bereieteter Lerchenschwamm / Agaricus præparatus seu trochiscatus.
Berg-Benedicten / Benedicta seu Caryophyllata montana.
Berg-Blau / Lapis Lazuli, seu Cœruleus Lapis.
Berg-Creutzwurtz / Erigerum montanum, Senecium montanum.
Berg-Distel / Spina alba, alpina seu montana.
Berg-Durchwachs / Perfoliata montana.
Berg-Eppig oder Berg-Peterlein / Apium montanum s. Petroselinum montanum.
Berg-Erdbeerkraut / Fragaria montana.
Berg-Erdrauch oder Bergtaubenkropff / Fumaria montana.
Berg-Fenchel / Fœniculum montanum seu erraticum.
Berg-Flockenblum / Jacea montana seu Jacea moschata.
Berg-Garb / Achillea montana.
Berg-Gelb / Ochra lutea, Luteum montanum.
Berg-Gliedkraut / Sideritis montana, Herba Heraclea montana.
Berg-Grün / Chrysocolla, *Mart. Rulandus* 6. species enumerat pag. 148.
Berg-Habichtskraut / Berg-Wegwarthen / Hieracium montanum.
Berg-Hahnenfuß / Ranunculus montanus subhirsutus latifol.
Berg-Himbeer / Rubus saxatilis, alpinus seu montanus.
Berg-Hundszunge / Cynoglossum alpinum, Cerinthe minor.
Berg-Jsop / Hyssopum seu Hyssopus montanus.
Berg-Knoblauch / Allium alpinum seu montanum, Rad. Victorial. long.
Berg-Meisterwurtz / Imperatoria, seu Ostrutium alpinum.
Berg-Mooß / Muscus montanus.
Berg-Müntz / Calamintha montana, Mentha græca s. sarrac.
Berg-Näglerkraut / Arantia montana, Caryophyllata montana.
Berg-Nardten / Nardus montana.
Berg-Pech / Pix montana, Pissasphaltus, Berg-Leim oder Leimbech.
Berg-Peterlein oder Berg-Eppich / Apium seu Petroselinum montanum.
Berg-Poley / Polium montanum.
Berg-Rauten / Rutha montana.
Berg-Rödel / Rubrica montana.
Berg-Roth / Arsenicum rubrum.
Berg-Saltz / Nitrum seu Sal Petræ.

Berg-

Bergsanickel / Sanicula alpina.
Bergschlüsselblumen / Paralysis alpina s. Auricula Ursi.
Bergscorzonera oder Bergschlangenmord / Scorzonera montana.
Bergseßel / Siler montanum.
Bergsinau / Alchimilla argentea seu montana.
Bergsternkraut / Aster montanus.
Bergstorchenschabel / Geranium saxatile.
Bergstrentz / Imperatoria alpina, seu Ostrutium montanum.
Bergtaubenkropff oder Berg Erdrauch / Fumaria montana.
Bergwachs / Bitumen nostrum, seu Cera montana.
Bergweggraß / Polygonum montanum quartum.
Bergwegwarthen oder Berghabichtskraut / Hieracium montanum.
Bergwermut / Absinthium ponticum.
Bergwinck oder Bergwinckel / Vinca pervinca, Corona virginea.
Bergzeitlosen / Colchicum x. montanum *Clusii.*
Bergzinnober / Cinnabrium metallicum seu nativum.
Bergzürbelbaum / Pinus montana *Theophrasti.*
Bernstein / Aidstein und Augstein / Carabe, Electrum, Succinum.
Bertram / Zahnwurtz und Speichelwurtz / Pyrethrum, Dentaria.
Bertramdraben / Dracunculus esculentus.
Berufkraut / Gliedkraut / Sideritis, Heraclea, Ferruminatrix.
Berill oder Beryllstein / Berillus sivè Beryllus.
Beßnitz oder Hanff / Cannabis & Canapus.
Bestenau und Pastenen / Daucus seu Pastinaca sativa.
Bethonien oder Betonien / Betonica purpurea officinalis s. vulgaris.
Bett / Propolis, Propoleos, auch Bienenhartz.
Bettlers- und Beutlersläuß / Lappa minor, Xanthium.
Bettwantzen / Cimices lecti.
Beyfuß / St. Johannesgürtel / Arthemisia, Herba Regia.
Beyßkolt und Mangolt / auch Rummelsen / Beta alba.
Bezoarstein / Lapis Bezar, Lapis Bezoar & Lapis Bezahar.
Biber / Castor, Canis ponticus. Fiber terrâ ac aquâ ambiens.
Bibergeyl / Castoreum, (sunt folliculi hirsuti propè testiculos Castoris.)
Bibergeylschmaltz / Axungia sive pinguedo Castorei.
Biberhödlein oder Hütlein / Chelidonium minus seu Scrophularia minor.
Biberklee / Beta sylvestris, Limonium pratense.
Biberkraut und Fieberkraut / Centaurium minus, Fel terræ, Febrifuga.
Biberwurtzel / Aristolochia longa vulgaris seu tenuis.
Bibinellen / Bibernellen / Binellen und Pimpinellen / Pimpinella.
Bibstenkraut / Hyosciamus.
Bickelbeer / Drumpelbeer / Heydelbeer / Krackbeer / Myrtilli.
Bienen oder Immen / Apes, (Insecta notissima.)
Bienenblat oder Bienensaug / Honigblum / Immenblat / Melissa.
Bienenhartz / Propalis, Propaleos, Cera Virginea.
Bienenkraut / Honigblum / Honigsang / Immenblat / Melissa.
Bienensaug / Bienenblat / Bienenkraut / Melissa seu Melissophyllum.
Biesam oder Biesem / Moschus seu Liquor Capreoli Moschi exsiccatus.
Biesam oder Biesemthier / Moschi seu Musci Capreola seu Gazella Indica.
Biesemknopff / Carduus sphærocephalus.
Bießmüntz / Staphisagria & Pedicularia, Läußkörner.
Biessen / Mangold / Beta alba, Seutlon & Teutlon *Fuchsii.*
Bilsem / Bilsemkraut / Schlaff- und Dollkraut / Hyosciamus.
Bilsemkraut aus Syrien / Hyosciamus seu Jusquiamus Syriacus.
Bilsemsamen oder Säubonensamen / Semen Hyosciami.
Bilsemwurtzel / Schlaff- oder Dollkrautwurtzel / Radices Hyosciami.
Bimbsenstein oder Bymbsenstein / Lapis Pumex.
Binellen / Bibinellen / Bibernellen / Bocks- und Steinpeterlein / Pimpinella.
Binetsch / Spinath oder Spinnet / Spinachia sivè Spinacea.

Bingelkraut / Mercuriuskraut / Scheißkraut / Weingarten grün / Mercurialis.
Binsauge / trübe oder todte Nessel / Urtica mortua seu Galiopsis.
Binigenrosen / Pfingst- und gesegnete Rosen / Pœonia.
Binsen / Bintzen oder Bintzenhelmer / Juncus, Scirpus.
Bintzengraß oder Bintzenriedt / Gramen junceum.
Bintzenschwertel / Juncus Cyperinus floridus.
Bircken / Betula: ex ejus Liquore mense Aprili deducitur Aq.
Birckenwurtzel / Blut- und Hertzwurtz / rothe Heylwurtz / Tormentilla.
Bisam und Bisemthier vide Biesam und Biesemthier.
Bissenkraut / Bissenkolt / Reißkolt und Mangolt / Beta alba.
Bißmüntz / Läußkörner / Staphysagria, Herba pedicularis.
Bitter Baurensenff / Wegkressen / Thlaspi amarum.
Bitter Brunnenkressen / Wasserkreß / Nasturtium seu Sysimbrium aquaticum.
Bitter Costenwurtzel / Costus amarus.
Bitterheyl oder bitter Lattwerge / Hiera picra.
Bittermandeln / Amygdalæ amaræ.
Bittersüß / Je länger je lieber / Amara dulcis, Solanum glycypricum & scandens.
Bitterwurtz / Creutzwurtz und Entzian / Gentiana.
Blackfischbein oder Blackküttel / Blachfischbein / Ossa sepiæ, Testæ sepiæ.
Blasenstein / Ludus, Lapis vesicalis.
Blatternholtz oder Blatternkraut / Lignum Guajacum seu Lignum sanctum.
Blattwurtz / Blut- und Hertzwurtz / rothe Heylwurtz / Tormentilla.
Blatterzug / Flammula Jovis.
Blauerkraut / Herba strumea, Batrachium.
Blau Augentrost / Euphragia seu Euphrasia cærulea.
Blau Berg-Brackendistel / Eryngium Alpinum cæruleum.
Blau Condrillen / Chondrilla cærulea latifolia.
Blau Creutzblum / Polygala cærulea quinta.
Blau Eisenhütlein das Männlein / Napellus, Thora.
Blau Eisenhütlein das Weiblein / Anthora, Antithora fœmina.
Blau Gauchheyl / blau Kolmarkraut / Anagallis fœmina.
Blau Gottesgnade / Gratia Dei cærulea.
Blau gülden Leberkraut / Hepatica aurea flore cæruleo.
Blau Hasenköhl / Sonchus lævis flore cæruleo.
Blau Hornungs- oder Mertzenblum / Hyacinthus.
Blau Kolmarkraut oder blau Gauchheyl / Anagallis fœmina.
Blau Kornblumen / Flores Cyani seu siliginis cærulei.
Blaue Lilien oder Schwertel / Iris seu Lilium cœleste seu nostratis.
Blaumänderlein / Braunmänderlein / Bathengel / Chamædrys.
Blau Maßliben von Monpelier / Bellis cærulea Monspeliaca.
Blau Maßlieben aus Sicilien / Bellis cærulea Apula.
Blau Maußöhrlein / Auricula muris cærulea.
Blaumaise ein Vogel / Parus cæruleus.
Blau Meerwurtzel / Eryngium marinum cæruleum.
Blau Mertzen- oder blau Hornungsblum / Hyacinthus.
Blaue Rosinen / Uvæ passæ seu Passulæ majores seu Zibebæ.
Blau Schlüsselblum / Pulmonaria maculosa seu Symphytum macosum.
Blau Schwebelkraut / Geranium cæruleum.
Blau Schwertel / Iris Cœlestis seu nostratis & Lilium Cœleste.
Blau Storchschnabel / Geraniuum cæruleum & Gratia Dei cærulea.
Blau Sturmhäubel / Napellus. Thora.
Blau Violen / Melaniæ, Cybeliæ martiæ, Violæ martiales purp.
Blau Waldreb / Clematis cærulea.
Blau wilder Saffran / Cnicus cæruleus.
Blaue Winde / Convolvulus cæruleus.
Blaue Wolffswurtz / Napellus.
Bley / Plumbum.
Bleyertz / Bleyschweiß / Plumbago fossilis.

Bleygelb / Ochra plumbea, Ochra factitia.
Bleyglantz / Plumbago.
Bleygled / Bleyschaum / Lithargyrium plumbi, Molybditis.
Bleykraut / Säuburtzel / Borzel und Burtzelkraut / Portulaca.
Bleysaffran oder Mennig / Crocus Saturni seu Minium.
Bleyschweyfft / Plumbago.
Bleyweiß / Cerussa, Plumbum album & Plumbago.
Blindschleich (ein Wurm) Amphisbæna, Cæcula, Cæcilia.
Blumenköhl / Caulis floridus.
Blumenkraut / Squammaria, Squamata.
Blumenkraut / Tiegerkraut / Tigridis Flos.
Blüth des Eichenbaums / Flores Quercus.
Blutfinck / Gümpel / Rubrica.
Blutgraß / Ischæmum.
Blutkraut / Danngraß / Lingenkraut / Löwgraß / Centinodia, Polygonum.
Blutröslein / Blutwurtz / Geranium hæmatitis, Rostrum gruneum.
Blutstein / Carneolus, Hæmatites.
Blutstropffen / Sanguisorba, Sanguinaria, & Sorbaria.
Blutwurtz / Pimpinella, Sanguisorba, Tormentilla.
Boborellen / Judenkirschen / Schlutten / Judendöcklein / Alkekengi.
Bock / Hircus.
Bockenholtz / Lignum Guajacum seu Lignum Sanctum.
Bockweytzen / Frumentum Sarracenicum & Ocymum Cereale.
Bockenwurtzel / Chinawurtzel / China, Chinæa sive Chinea Radix.
Bocksbart / Tragopogon, Barbula Hirci, Barba Hirci, Coma.
Bocksbeer / Rubus Hircinus.
Bocksblut / Sanguis Hirci, vid. Sanguis Hirci.
Bocksdorn / Traganthum: ex quo colligitur Gummi Tragacanthum.
Bocksdosten / Tragoriganum.
Bocksgeyl / Tragorchis.
Bockshödlein / Festiculus Hircinus.
Bockshorn / Fœnum Græcum, Hirci Cornu, Trifolium Græcum.
Bockshörner / Johannisbrod / Siliqua seu Xyloca recta.
Bocksinschlied / Sevum Hircinum.
Bockskraut / Tragus, Scorpio Dioscoridis.
Bockspeterlein / Steinpeterlein / Bibernellen / Bibinella s. Pimpinella.
Bofist / Bubenfist / oder Wolffsfist / Fungus Chirurgorum.
Bone oder Bohne / Faba major vulgaris seu sativa.
Bonenwurm / Midas.
Bolarmen / Bolus Armenus seu Orientalis & Lutum Armenum.
Boras und Borras / Borax.
Borndistel / gesegnete Distel / Spinnendistel / Carduus benedictus.
Bornstein / Agstein / Augstein / Aidstein / Carabe, Electrum, Succinum.
Bornwurtz / Spinnendistel / gesegnete Distel / Carduus benedictus.
Borrabi / Borretsch / Borragen / Borrigen / Borrago, Buglossum latifolium.
Vorstsamen / Abrahamsbaum und Münchspfeffer / Semen agni casti.
Bortzelkraut / Borgel / Säubortzel / Bleykraut / Portulaca.
Bovist / Bofist / Bubenfist und Wolffsfist / Fungus Chirurgorum.
Brachvogel / Numenius.
Brachendistel oder Brackendistel / Eryngium, Centum capita Plinii.
Brockenhaupt / Dorant / Kalbsnasen / Hundskopff / Antirrhinum.
Brandt / Ustilago.
Brandt / Eschen- und Wund-holtz / Eschenbaum / Stein-Eschen / Fraxinus.
Brandthirsch / Tragelaphus.
Brandtkraut / Flammula, Ranunculus igneus.
Brandtlattig / Brandtlatsch / Hufflattig / Roßhuff / Farfara.
Brandtpappeln / Brandtrosen / Malva hortensis major, Rosa Autumnalis.
Brandtschlangen / Vipera, Thirus, Alphe. Natter / Otter.

Brandtwein / Spiritus vini, Vinum adustum.
Brauner Augentrost / Odontites, Euphrasia altera *Dodon.*
Braun Bergpoley / Polium montanum purpureum.
Braun Bethonien / Bethonica purpurea officinalis seu vulgaris.
Braun Engelblum / Gnaphalium montanum purpureum.
Braun Fingerhut / Digitalis purpurea.
Brauneflechten / Baumflechten / Lungenkraut / Pulmonaria arborea.
Braun Fleischblum / Triticum vaccinum.
Brauner Hasenköhl oder breiter Hasenköhl / Sonchus lævis latifol.
Braun Heckerich / Rapistrum purpureum.
Braun Läußkraut / Phtheirion, Pedicularis altera.
Braunmänderlein / Blaumänderlein / Gamänderlein / Chamædrys.
Braun Marienglöcklein / Viola mariana purpurea.
Braunellen / Brunellen / Prunellen / Prunella, Consolida minor.
Braun Peterlein / Eppich / Wasserpeterlein / Wassermarck / Apium.
Braunrosen / Gartenrosen / Halßrosen / Winterrosen / Malva arborea.
Braunschwertel / Gladiolus segetalis.
Braunsorgen / Herba Trinitatis, Viola flammea.
Braun Violen / blaue Mertzviolen / Viola martialis purpurea.
Braun Wallwurtz / Symphytum majus flore purpureo.
Braun Wasserandorn / Stachys Aquatica.
Braun Weiderich / Lysimachia purpurea.
Brauner Weitzen / Triticum nigrum peregrinum.
Braune Winterviolen / Viola purpurea hyemalis.
Braunwurtz / Brunwurtz / Knollenkraut / Fischwurtz / Scrophularia.
Bremen / Mora bati, Mora Celsi.
Brendlin / Palma Christi minor.
Brennkraut / Feld- und Königskertzen / Kertzenkraut / Verbascum, Candelaria.
Brennender Hanenfuß / Ranunculus.
Brennessel / grosse / gemeine oder heisse Brennessel / Urtica urens.
Brennwurtz oder Blaterzug / Flammula, Flammula Jovis, Flammula recta.
Bresilgenbohnen / Phaseoli Prasiliani (xij species)
Breiter Hasenköhl / Sonchus lævis latifol.
Breite krause Basilien / Ocimum latifolium crispum.
Breiter krauser Köhl / Brassica selenisia latifolia.
Breite Salbey / Salvia major seu latifolia. Elelisphacos.
Breiter Spindelbaum / Evonymus latifolius.
Breiter Wegerig / Ballenkraut / Plantago major.
Breite Wolffsmilch-Blätter / Tithymalus, Platophyllos.
Brombeer / Mora bati & Mora Celsi.
Brombeerstauden / Batus, Morus, Rubus.
Bruchbeerkraut / Myrtus vulgaris, Vitis Idæa *Theophrasti.*
Bruchkraut / Aster, Atticus, Fabaria, Herniaria, Sanicula, Stellaria.
Bruchsamen / Bruchwurtzsamen / Durchwachssamen / Semen Perfoliatæ.
Bruchsanickel / Sanicula rupturarum.
Bruchstein / Beinbruch / Beinwellen / Ostiocolla, Lapis Morochtus.
Brugwurtz / Adermeng / Odermeng / Leberkletten / Agrimonia.
Brumbeer / Mora bati, Mora Celsi.
Brunnenfärlein / Filinula fontana.
Brunellen / Prunellen / Gotthepl und St. Anthonikraut / Prunella.
Brunnenkraut / Lichen petræus, Hepatica fontana.
Brunnenkreß / Wasserkreß / Nasturtium & Sysimbrium aquaticum.
Brunnen Leberkraut / Epatica fontana, Lichen petræus.
Brunnen Peterlein / Sium majus latifolium.
Brunnen Vogelkraut / Alsine fontana.
Brunet Rößlein / Anemone, Flos Adonis.
Bruscken / Mäuß und Myrtendorn / Bruscus sive Ruscus.
Brustbeer rothe / Jujubæ, Ziziphæ & Zizyphæ.

Brust-

Brustbeer schwartze / Sebesten, Pruneola pectoralia nigra.
Brustwurtz / Angelica, Gentiana, Perfoliata & Liquiritia.
Bryßlauch / Schænoprasum.
Bubenfist / Bofist / Wolffsfist / Fungus Chyrurgorum.
Bubenkraut / Flammula, Ranunculus.
Bubenläuß / Lappa minor, Xanthium.
Bubenstreel / Labrum Veneris, Dipsacos, Carduus Veneris.
Bückung oder Bückling / Harenga infumata.
Buchampffer / Buchklee / Hasenklee / Acetosella, Alleluja.
Buchbaum / Fagus,
Buchbrod / Trifolium pratense, & Trifolium acetosum.
Buchenholtz in Stein verwandelt / Lapis Phegites.
Bucheschen / Melia campestris.
Buchfincke / Frigilla, Fringilla.
Buchklee / Buchampffer / Hasenampffer / Acetosella, Alleluja.
Bugköhl / Buchlattig / Buchspick / Pulmonaria Gallica.
Buchsbaum oder Burbaum / Buxus.
Buchsdorn oder Burdorn / Buxea spina, Pixacantha.
Buchsdornsafft / Succus inspissatus spinæ buxeæ.
Buchspick / Buchlattich und Buchköhl / Pulmonaria Gallica.
Buchweytzen / Triticum, seu Frumentum Sarracenicum.
Buck / Bucken / Beyfuß / St. Johannis-Gürtel / Arthemisia.
Büffel / Bison, Bubalus.
Bungen / Bachbungen / Wasserbungen und Wassergauchehl / Beccabunga.
Burckhardskraut / Atriplex, Aureum olus.
Burres / Borax.
Burgerbrod / Panis secundarius *Svetonii*.
Burgundisch Heu / Fænum Burgundiense.
Burratsch / Borrag / Borrabi / Borrig / Borretsch / Borrago.
Burtzeldorn / Tribulus terrestris.
Burtzelkraut / Bortzelkraut / Borgel / Porcellana, Portulaca.
Buschgraß / Gramen sylvaticum.
Buschmören / Myrrhis, Cicutaria.
Bußhardt / Buteo, Buteus, Butherinus.
Büttelhufen / Büttelrosen / Cynosbatos.
Butterblumen / Ranunculus montanus luteus.
Butterwurtz / Pinguicula, Viola humida seu palustris.
Butzweytzen / Panicum, Elymus, Mel frugum.
Bymbsenstein / oder Bimbsenstein / oder Bümbsenstein / Pumex.
Byren / Pyra.
Byrenbaum / Pyrus.

C.

Calabrische oder Calabrinische Manna / Manna Calabrina.
Calabrisches Saltz / oder Steinsaltz / Sal Gemmæ Sal fossile.
Calaminth / edler Bergmüntz / Calamintha montana vera.
Calcedonien oder Calcedonierstein / auch Chalcadonier / Chalcedonius.
Calecutischer Pfeffer / Piper Brassilianum.
Calmarkraut / Anagallis.
Calmes oder Calmus / Acorus verus, Calamus aromaticus.
Camänderlein oder Gamänderlein / Braunmänderlein / Chamædrys.
Cameelheu / Kameelstroh / unser Lieben Frauen Bethstroh / Schœnantum.
Camillen / Chamillen und Kamilenblumen / Chamæmelum, Chamomilla.
Campelrosen / Lychnis coronaria, Thryallis.
Campher / Gampffer und Gaffer / Camphora, Caphura.
Campherholtz / Lignum camphoratum.

Canariengraß / Phalaris.
Canarienzucker / Saccharum Canarienſe.
Candiſches Graß und gelb Bylſamkraut / Hyoſciamus Creticus luteus major.
Candiſchheu / Cameelheu oder Stroh / Schönus / Juncus odoratus, Squinanthum.
Candiſcher oder Cretiſcher Mohrenkümmel / Semen Dauci Cretici.
Candiſcher oder Cretiſcher Sauerampffer / Acetoſa Cretica.
Candiſcher oder Cretiſcher Seſel / Seſeli Creticum minus.
Caneel / Canneht oder Zimmetrinden / Canella, Cinamomum.
Cappaunenſchmaltz / Axungia ſeu Pinguedo Capi ſeu Caponis.
Cappaunenſtein / Alectorius: invenitur in ſtomacho inſtar Chryſtalli.
Cappern / Cappares.
Cappern Wurtzelſchalen / Cortices radicum Capparum.
Cappeskraut / Braſſica.
Caroffelwurtzel / Benedickten und Nägelgenwurtzel / Caryophyllata.
Caranna Gummi / Gummi Carannæ.
Carbey / Wieſenkümmel / Caros, Carum, Carium & Carvi.
Carbunckel / Carbunculus.
Cardamömlein / Cardamomum minus.
Cardobenedickten / geſegneter Diſtel / Spinnendiſtel / Carduus benedictus.
Cardobenedictenſamen / Bornwurtzſamen / Semen Cardui benedicti.
Careta / Paſtinaca tenuifolia rubra Dodonæi.
Carmeſin Beer / Coccum Infectorium, Coccus baphica vid. Kermes.
Carneol / Carneolſtein / Carneolus, Corneolus, Cornelius, Sarda & Sardius.
Caſſienholtz / Holtzcaſſien / Caſſien in Rinden oder Mutterzimmet / Caſſia lignea.
Caſſiafiſtel oder Caſſia in Röhren / Caſſia fiſtula, Caſſia nigra.
Caſtanien / Keſten / Caſtanea ſeu Cataneæ nuces, nuces Heracleoticæ.
Caſtanienbaum / Caſtanea Arbor, ſeu Caſtaneus.
St. Catharinenblume / Schobel / Römiſcher oder ſchwartzer Coriander / Nigella.
Catharinenkraut / Indianiſche Beinwellen / heilig Wundkraut / Nicotiana.
Cedernbaum / Cedrus.
Cedernfrucht / Cedrides.
Cedernöl / Cedroleum.
Celtiſcher Nardten / Laugenſpick / Laugenblumen / Nardus Celtica ſeu Alpina.
Centaur / Fieberkraut / Erdgall / Aurin und Bieberkraut / Centaurium minus.
Cerinthen / Cerinthæ.
Chalcedoniſche Violwurtzel / Iris Chalcedonica.
Chalecutiſcher Pfeffer / Indianiſcher oder Spaniſcher Pfeffer / Piper Chalecuticum, Indicum ſeu Hiſpanicum.
Chamillen oder Camillen und Kamillen / Chamæmelum, Chamomilla.
Chartendiſtel / Dipſacos & dipſacus, Carduus fullonum.
China und Chynawurtzel / oder Bockenwurtzel / Radices Chinæ.
Chriſtianwurtzel / Aſtragalus, Glandula.
Chriſtknotten und Chriſtwurtz / Elleborus & Helleborus niger.
Chryſolith / Chryſolithus, Chryſopraſius vel Topaſius.
Cibeben / groſſe blaue Roſinen / Vuæ Damaſcenæ majores, Zibeba.
Cicer Erbſen rothe und weiſſe / Ciceri & Ciceres albi & rubri.
Cichorien / Wegwarthen und Wegweyß / Hindlüfften / Cichorium.
Ceſſern / Cicererbſen rothe und weiſſe / Ciceri & ciceres albi & rubri.
Ciſtenbaum / Ciſtus.
Ciſtenröslein / Ciſtus mas & fœmina (tredecim ſpecies)
Citronen / Citronenäpffel / Mala Citria, Cachimeli, Cedromela.
Citronen Baſilien / Ocymum citratum.
Citronenbaum / Citria malus.
Citronenkern / Semen Citri.
Citronenkraut / Meliſſenkraut / Hertzkraut / Wantzenkraut / Meliſſa.
Citronenquendel / Serpyllum Citratum.
Citrullen / Angurien / Citrullus, Anguria.
St. Claräkraut / St. Georgenkraut / Augenwurtzel / Valeriana.

Claret / Claretum sive divinum Hippocraticum.
Cloreth oder Cörieth auch Klorieth / Therbenthin / Therebintina.
Closterbeer / Krusselbeer / Uvæ crispæ, Uvæ marinæ, grossulariæ.
Cnit oder Kreide / Creta alba, Terra Cretica.
Cobald oder Fliegengifft / Cadmia fossilis, Cobaltum metallicum.
Coccalskörner / Fischkörner oder Dollkörner / Coccilæ officinales seu Cocci orientales.
Coliander / Coriander / Wantzendill / Wandläuß / Coriandrum.
Colmarkraut / Gauchheyl / Grundheyl und Vogelkraut / Anagallis.
Coloquinthen und Coloquinthen-Aepffel / wilder Kürbis / Colocynthis.
Condryllenkraut / Chondrilla.
Condryllen / Habichtskraut / Hieracium Chondrylloides.
Conrad und Cunradskraut / Androsemon seu Hypericon.
Conterfey / Electrum.
Corallengewächs / Corallenkraut / Corallenmoß / Corallina.
Corallengüntzel / Corallenwurtz / Dentaria, Symphytum coralloides & Consolida coralina.
Corallenkörner / Baccæ Corallii, Corallii seu Curallii.
Corallenkraut / Corallenmooß und Meermooß / Corallina.
Corallen / rothe und weisse / Coralli albi & rubri.
Coriander oder Coliander / Wantzendill / Wandläuß / Coriandrum.
Schwartz Coriander / Nigella.
Corinthen oder kleine Rosinen / Weinbeerlein / Passulæ minores Corinthiacæ.
Cornelbaum / Cornus.
Cornelbeer / Corna.
Costen oder Balsamkraut / klein Costen / Leberkraut / Ageratum.
Costend / Origanum sive Serpillum.
Costus oder Costenwurtzel / Costus verus & Costi radices.
Cretischer Ammey / Ammium Creticum.
Cretischer Andorn / Marrubium Creticum.
Cretischer Bauernsenff / Thlaspi Creticum quintum.
Cretischer Dictam / Dictamnum Creticum seu Dictamnus Creticus.
Cretischer Dosten oder Wohlgemut / Origanum Creticum.
Cretischer Fenchelsamen / Sem. Fœniculi Cretici.
Cretischer Mohrenkümmel / Semen Dauci Cretici.
Cretischer Polley / Polium seu Pulegium Creticum vel Marsiliaticum.
Cretischer Quendel / Serpillum seu Thymus Creticus.
Cretischer Quendel / Serpillum seu Thymus Creticus.
Cretische Salbey / Salvia baccifera Cretica.
Cretischer Sesel / Seselinum Creticum minus.
Cretisches Schmyrnenkraut / Smyrnium Creticum.
Cretischer Thymus / Thymus Creticus.
Cretische Thymseyden / Epithymum Creticum.
Cretischer Vogelneßtsamen / Semen Dauci Cretici.
Cronen Wermut / Absinthium album.
Creutzbaum / Ricinus, Cataputia major, Palma Christi.
Creutzbeer / Wegdorn / Wehedorn / Schlabeer / Frutex & Rhamnus Catharticus.
Creutzblume / Palma Christi, Polygala.
Creutzdorn / Wegdorn / Wehedorn / Spina Cervina seu cervalis, Baccæ infectoriæ.
Creutzkäfer / Scarabæus, Cantharus rutilus major.
Creutzkraut / Erigerum, Senecio.
Creutzsalbey / Edler Salbey / spitzige Salbey / Salvia minor.
Creutzvogel / Loxias, Curvirostra.
Creutzwurtz / Cruciata, Gentiana, Senecium, Squamata.
Crispel / Bursa pastoris, Crispula.
Crocodill / Crocodilus.
Crystall / Chrystallus seu Crystallus Lapis vel Cristallus Lapis.
Crystallinsaltz / Sal Fossile oder Sal Gemmæ, Germ. Steinstell.
Cubeben / schwartzer Pfeffer / Cubebæ, Quabebani & Cospescum.

Cucum-

Cucumern oder Kümmerling / Cucumeres sativi.
Cucumersamen / Semen Cucumeris sativi.
Cunradskraut oder Conradskraut / Androsemen, Hypericon.
Curcuma / Gelbsuchtwurtzel / Gelbwurtzel und gelber Jngber / Curcuma.
Cypernwurtzel / Cyperi radices.
Cypressenbaum / Cypressus, Charita.
Cypressengraß / Gramen cyperinum.
Cypressenholtz / Cypressus.
Cypressenkraut / Cyparissus hortulana, Abrotanum fœmina.
Cypressennüß / Nuces cupressæ, Globuli cupressi, Pilæ cupressi.
Cypressen Wolffsmilch / Tithymalus seu Esula, Cupressina seu Cyparissina.

D.

Dachs / Melis sive Taxus.
Dachsenschmaltz / Axungia sivè pinguedo Melis sivè Taxi.
Dacteln oder Datteln / Dactylus vel Palmulæ sivè Cariotæ.
Dactelbaum oder Dattelbaum / Palma sive Palma major.
Dalmatischer Hut / Tulipa, Lilionarcissus.
Dalmatischer Storchenschnabel / Geranium Dalmaticum.
Dalmatische Violenwurtzel / Iris Dalmatica major.
Damascenischer Nardensamen / Melanthium Damascenum quartum.
Damascener Quetschen / Pruna Damascena & optima.
Damascener Rosinen oder Traubel / Passulæ Damascenæ, Zibebæ.
Damascener Rosen / Flores Rosarum Damascenarum.
Damaschen Rosen / Lychnis coronaria, Thryallis.
Damyritz / Dama.
Dannenbaum / Abies.
Dannenhartz / Resina abietina.
Dannenschwam / Agaric oder Lerchenschwam / Fungus abietis, Agaricus.
Danngraß / Denngraß / Weggraß / Wegtritt / Polygonum.
Dannenzapffen / vid. Tannenäpffel oder Tannenzapffen.
Darmgichtkraut / Pisum sylvestre Panonicum.
Däschelkraut / Hirtentasche oder Seckelkraut vid. Täschelkraut.
Datteln oder Dacteln / Dactyli, Palmulæ sivè Cariotæ.
Dattelbaum / Dactelbaum / Palma sive Palma major.
Daube { Haußdaube / Columba domestica. | Holtzdaube / Palumba domestica. | Turteldaube / Columba sylvestris, Turtur. }
Daubenfuß / Geranium alterum sivè 3um *Dios.* Geranium columb. V. Taubenfuß.
Daubenkörbel oder Daubenkörffel / Cerefolium felinum, Fumaria.
Daubenkraut / Eisenkraut / Eisenhart / Verbena.
Daubenkropff / Erdrauch / Katzen-und Taubenkörbel / Fumaria, Fumus terræ.
Daurand oder Dorand / Anthirrhinum seu Antirrhinum.
Dausendgüldenkraut / Fieberkraut / Erdgall vid. Tausendgüldenkraut.
Dausendkorn / Harnkraut / Herniaria, Millegrana vid. Tausendkorn.
Dausendschön / Blümlein der Liebe vid. Tausendschön.
Deckried / Arundo vulgaris, Calamus vallaris.
Deichlilien / gelbe Wasserlilien / gelber Schwertel / Acorus vulgaris, Iris lutea.
Deitelkolben / Thyphæ, & Typhi.
Degenkraut / Sparganium, Gladiolus palustris.
Demut / Sengenkraut / Hühnerfels / Saturey / Satureja.
Dengraß / Danngraß / Weggraß / Wegtritt / Weygraß / Polygonum.
Dennemarck / Baldrianwurtzel / Katzen-und Augenwurtzel / Valeriana sylvestr. major.
Dettelkolben / Thypha & Thyphæ palustres.
Deumenthen und Dreymenthen / Müntzbalsam / Mentha crispa.
Deutscher Jngber / vid. Teutscher Jngber / Arum.

Diamand / Demand / Deamand / Adamas.
Dierlitten / Dienell / Corna.
Dierlittenbaum / Cornus.
Dill / Dyllkraut / Kümmerlingkraut / Anethum hortense.
Dill { Beerendill / Wilderdill } Meum, Anethum sylvestre.
Dictam Cretischer Dictamnum seu Dictamnus Creticus.
Diptam der Weisse / Gemeine / Eschrenwurtz / Dictamnus albus.
Dinckel oder Spaltze / Zea, Far, Ador, Spelt, Dinckelkorn.
Distel {
Brackendistel / Edeldistel / Mannstreudistel / Radendistel / Eryngium.
Gesegnete Distel / Spinnendistel / Borndistel / Carduus benedictus.
Mariendistel / Frauendistel / Vehedistel / weisse Wegdistel / Carduus Mariæ.
Radendistel / Brackendistel / Edel- und Mannstreudistel / Eryngium.
Weberdistel / Acanthium, Welschedistel / Artischochi, Archichiochi.
Weisse Bergdistel / Spina alba. }
Dockenkrautwurtzel / Klettenwurtzel / Radices Bardanæ.
Dollapffel / Poma seu Mala insana, Poma amoris.
Dollkörner / Kockelskörner oder Fischkörner / Cocci orientales seu Cocculæ officinales.
Dollkraut / Cicuta major, Hyosciamus seu Jusquiamus albus.
Dollnachtschatten / Solanum (bacca nigra Cerasi similis.)
Dollrüben / Dollwurtz / Bryonia, Melon *Plinii*.
Donder oder Donnerbardt / Haußwurtz / Mauerpfeffer / Sedum majus.
Donnerbart / Sedum minus.
Donnerbone / Donnerkraut / Wundkraut / Fabaria, Crassula major.
Donnerflug / Tonitrufuga, Aristolochia rotunda.
Donnernägelein / Tunica sylvestris.
Donnerrebe / Gundelrebe / Grundrebe / Erdepheu / Hedera terrestris.
Dorand / Daurand / Orand / Brackenhaupt / Antirrhinum.
Doricnium / Dorycnium, (variæ sunt species.)
Dorn oder Hagendorn / Oxyacantha seu Crespinus frutex.
Dörrwurtz / Dürrwurtzel / Hundsaug oder Flöhekraut / Conyza, Cunilago.
Dorschen / Caulis.
Dort oder Unkraut / Dorten / Aera, Lolium, Thyarus, Zizania, Zizanium.
Dosenkraut / Wasserdosten / Hirtzgünsel / Albkraut / Eupatorium *Avic.*
Dossenbaum / Thæda.
Dosten oder Frauendosten / Wohlgemut und rothe Dosten / Origanum sylv.
Dottern und Filtzkraut / Flachsseiden und Seidenkraut / Cuscuta.
Dotterblum / Calendula, Caltha, Chrysanthemum, & Taraxacum.
Draban / Dragan / Dragankraut / Dracunculus esculentus.
Drachenbaum / Draco.
Drachenblut / Sanguis Draconis.
Drachenblutkraut / Herba Sanguinis Draconis, Lapathum nigrum.
Drachenwurtz / Natterkraut oder Schlangenkraut / Dracontium, serpentaria, Colubria.
Drackenwurtz / Drachenwurtz und Ackerwurtz / Acorus vulgaris.
Dragand oder Tragand / Tragacontha & Tragacanthum.
Dragonell und Dragoncell / Draconcellus, Dracunculus.
Dratblum / Goldblum / Ringelblum / Calendula, Chrysanthemum.
Drateln oder Nüßblut / Flores longiusculi Juglandis arboris.
Dreydistel / Carduus sylvestris, Cartamus sylvestris, Colus rustica.
Dreyfaltigkeitblumen / Flores Trinitatis, Violæ flammeæ.
Dreyfaltigkeitglöcklein / Sanicula alpina, Auricula Ursi.
Dromedari (ein Thier) Dromas, Dromeda.
Dropffenwurtz / Polypodium, vid. Tropffwurtz.
Drumbellbeer / Heydelbeer oder Schwartzbeer / Myrtillus, Idæa nigra.
Drüßwurtz / Pes Columbinus, Verticillum *Apuleii.*
Dudistel oder Mooß / Sonchus lævis.
Dunckelkorn / Spelta, Zea.
Durchsichtige Speckligen / Periclymenum secundum, Perfoliatum.

Durchwachs / Bruchwurtz / Nabelkraut und Stopsloch / Perfoliata.
Dürrlitzen oder Dirrlitzen / welsche Kirschen / Zieserlein / Kirrberen / Corna.
Dürrwurtz / Hundsaug- und Flöhekraut / Conyza, Cunilago, Pulicaria.
Durt oder Dort / oder Unkraut / Lolium, Aera, Thyarus, Zizania, Zizanium.

E.

EBenholtz / Ebenus seu Lignum Ebenum.
Eberich / Stabwurtz / Gartel / Gartenheyl / Gartenwurtz / Abrotanum mas.
Eberwurtz oder weiß Eberwurtzel / Cardopatium, sivè Carlina.
Eberzähn oder wild Eberschweinszähn / Apri dentes.
Ebheu oder Ebbau / Hedera arborea seu major.
Ebheu Gummi oder Hartz / Gummi Hederæ arboreæ seu majoris.
Ebheu Körner / Grana Hederæ arboreæ seu majoris.
Edler Acatiensafft / Acatiæ Succus nobilis.
Edel Bergmüntz / Calamintha montana seu vera.
Edel Binetsch / Spinachia nobilis.
Edel oder Römische Chamillen / Chamomilla nobilis seu Romana.
Edel oder Cretischer Dictam oder Diptam / Dictamnum s. Dictamnus creticus.
Edel oder Cretische Dosten oder Wohlgemut / Origanum creticum seu heracleoticum.
Edel Gamänderlein / Braunmänderlein / Erdweyrauch / Chamædrys.
Edel Garb / Millefolium nobile, seu Achillea.
Edel Leberkraut / gülden Leberkraut und gülden Leberklee / Epatica nobilis.
Edel Meerwermut / Absinthium seriphium marinum.
Edel Salbey / Creutzsalbey / spitzige Salbey / Salvia aucta s. nobilis.
Edel Spick / oder Indianischer Spick / Spica Indica, Nardus Indica s. Syriaca.
Edel Steinklee / Honigklee / unser lieben Frauen Schülein / Melilotus officin.
Edel Wohlgemut / oder Cretischer Dosten / Origanum creticum s. peregrinum.
Effenbaum oder Eisenbaum / Ulmus tertia seu Atinia *Plinii*.
Egelkraut / Geelschlangenkraut / Natterkraut / Pfennigkraut / Nummularia.
Egester / Aglaster / Alster / Atzel oder Hetz / Pica, (ex quorum pullis destill. aqua.)
Eglein / Perca fluviatilis.
Egachs / Lacertus seu Lacerta.
Egyptische Bone / Faba Ægyptia, seu Faba Pontica.
Egyptischer Feigenbaum / Moroficus, seu Ficus Pharaonis.
Egyptischer Nachtschatten / Solanum Ægyptiacum.
Egyptische Nüßlein / Glandes Unguentariæ.
Egyptischer Pfeffer oder Mohrenpfeffer / Piper Æthiopicum.
Egyptischer Schattendorn / oder Egyptischer Stechdorn / Acacia Ægyptiaca.
Egyptischer Wermut / Absinthium Ægyptiacum.
Ehrenpreiß / Grundheyl / Schlangen Wundkraut / Veronica.
Ehrenrosen / Ernrosen / Herbstrosen / Winterrosen / Malva arborea.
Eibenbaum / Smilax, Taxus.
Eibisch / Ibisch und wilder Pappeln / Althea, Bismalva & Ibiscus.
Eichbaum oder Eichen / Quercus, seu Arbor quercina.
Eichenholtz in Stein verwandelt / Lapis Dryites.
Eicheln / Glandes quercinæ seu quernæ.
Eichelnhäußlein oder Hütlein / Copulæ glandium, seu Cittari.
Eichen oder Eichenbaum / Arbor quercina seu querna, vel Quercus.
Eichfahren / Filix querna, & Polypodium quercinum.
Eichmispel oder Eichenmispel / Viscum seu Viscus quercinus.
Eichentrauben / Uvæ quercinæ.
Eisenbaum oder Effenbaum / Ulmus tertia seu Atinia *Plinii*.
Einbeerkraut / Einbeer und Wolffsbeer / Herba Paris s. Uva versa.
Einblatkraut / Unifolium, Gramen Parnassi.
Einhorn / Unicornu, (diversarum rerum nomen est.)
Eisen / Ferrum, (est corpus immundum & imperfectum.)
Eisengardt oder Eißvogel / Alcedo, Halcyon.

Eisen-

Eisenhammerschlag / Ferri Squama.
Eisenhardt / Eisenkraut und Taubenkraut / Verbena.
Eisenhütlein / Napellus, Aconitum cæruleum.
Eisenkraut / Eisenhardt und Taubenkraut / Verbena.
Eisenrost / Ferri rubigo, Ferrugo.
Eiserich / Eisenreich / Eisenhardt / Eisenkraut und Taubenkraut / Verbena.
Eisenschlacken / Ferri scoriæ, Squama ferri.
Eißvogel / Eisengardt / Alcedo, Halcyon.
Eißzucker / Saccharum candisatum album.
Eiternessel / Heiternessel und Brennessel / Urtica urens minor.
Elatin / Elatine, Veronica fæmina *Matth. & Fuchsii.*
Elend / Alx, Alce & Alces, (est animal medium inter Equum & Cervum.)
Elendshorn / Alcis Cornu.
Elendsklau / Alcis Ungula.
Elephand / Elephas, & Elephantus, auch Helffand / Barrus.
Elephandenbein oder Elphen oder Helffenbein / Ebur.
Elephandenläuß / Anacardia, seu Pediculi Elephantis.
Ellenbaum oder Erlenbaum / Alnus.
Ellend / Brachendistel / Manstreu / Raddistel / Kraußdistel / Erygium, Eringus & Cen-
Elsassischer Mohrenkümmel / Daucus Alsaticus. (tum Capita *Plin.*
Elß / Elsen / Eltz oder Wermuth / Absinthium vulgare.
Endivien oder Andivien / Endivia major, Endivia alba.
Endivienlattich / Endivia intybacea.
Endte oder Ende / Andt oder Andtvogel / Anas.
Endtenbaum / Anatifera arborea.
Endtenmuscheln / Anatiferæ conchæ.
Endtenschmaltz / Axungia seu Pinguedo Anatis.
Engelblümlein / Katzenfuß / Feldkätzlein / Hispidula, s. Pes Cati.
Engelkraut / Luciaskraut / Waldblume / Laugenkraut / Alisma, Caltha alpina.
Engelsüß / Tropffwurtz / Süßwurtz / Steinwurtz / Polypodium seu Filicula.
Engeltranck / Alisma *Dioscoridis*, Fistula pastoris.
Engelwurtz / Angelicawurtzel / H. Geistwurtzel / Angelica montana.
Englisch gefüllte Chamillen / Chamæmelum multiflorum Anglicum.
Englisch Köhlkraut / Brassica Anglica.
Englisch Majoran / Majorana secunda major Anglica.
Englisch Manerrauten / Lunaria Anglica.
Englisch Roßfenchel / Hyppomar. Anglic.
Englisch Schreckenklee / Medica Anglica.
Englisch Seemorgenröslein / Lychnis xiij. marina Anglica.
Englisch Steinbrech / Saxifragia Anglica.
Englische weisse Zeitlosen / Colchicum sextum Anglicum.
Eniß oder Anieß / Semen Anisi, Aniceti, seu Semen Cymini dulcis.
Entwiggrün / Ingrün / Singrün / Wenigrün / Beerwinck / Vinca pervinca.
Entzian / Bitterwurtz und Creutzwurtz / Gentiana. (palustre.
Epff / Eppich / Wassereppich / Wasserpeterlein / Wassermarck oder Morellen / Apium
Epffs / Garteneppich / Peterlein oder Petersilgen / Petroselinum vulgare, Selinon.
Epheu / Ebhen oder Ebbau / Hedera arborea seu major.
Epimedium / Epimedium. vid. *Lobel.* in suis adversar. fol. 138.
Eppich { Bergeppich / Bergpeterlein / Hirschpeterlein / wilde Petersilgen / Apiū montanū.
Garteneppich / Peterlein und Petersilgen / Petroselinum s. Apium hortense.
Steineppich / Steinpeterlein / Apium petræum seu saxatile, Petrosel. Maced.
Wassereppich / Wassermarck / Wassermorellen oder Wasserpeterlein / Apium
Erbis oder Erbsen / Pisa, Erweysen. (palustre.
Erbselen / Erbsalben / Peisselbeer / Sauerach / Saurdorn / Berberes.
Erckelnuß / Erdfeigen / Erdmandeln / Chamæbalanus, Apios *Fuchsii.*
Erde / Terra, (variæ dantur, Bolus, Terrasigillata & aliæ variæ.)
Erdäpffel / oder Erdrüben / Waldrüben / Schweinsbrod / Cyclamen.
Erdbech / Bergbech / Bechleim oder Leimbech / Pissasphaltus seu Pix montana.

Erdbeer / Fraga sunt fructus Fragariæ.
Erdbeerkraut / Fragaria seu Fragula, Trifolium fragiferum.
Erdbyr / Apios.
Erdcräntzlein / Erdepheu / Donnerreb / Grundreb / Hedera terrestris.
Erdeichel / Wildgarben / rother Steinbrech / Filipendula, Saxifraga rubra.
Erdepheu / Gundelrebe / Grundrebe / Donnerreb / Hedera Terrestris.
Erdfeigen / Erdäpffel / Saubrod / Schweinsbrod / Cyclamen.
Erdflachs / Steinflachs / Federweiß / Alumen plumosum s. plumeum.
Erdfahren / Filix querna, Osmundula.
Erdgall / Fieberkraut / Tausendguldenkraut / Bieberkraut / Centaurium minus.
Erdglaß / Glacies Mariæ, Lapis specularis, unser Frauen Eyß.
Erdkieffer / Erdpin / Je länger Je lieber / Schlagkräutlein / Chamæpithys.
Erdkirschen / Judenkirschen / Winterkirschen und rother Nachtschatten / Halicacabum.
Erdkraut / Erdrauch / Taubenkropff / Katzen- und Taubenkörbel / Fumaria.
Erdmandeln / Erdfeigen / Erckelnuß / Chamæbalanus, Panis porcinus, Glans terræ.
Erdmorcheln oder gemeine Morcheln / Tuberæ.
Erdnabel / Erdäpffel / Erdscheiben / Schweinsbrod / Cyclamen, Panis porcinus.
Erdnüß / Waldrüben / Saubrod / Erdrüben / Cyclamen, Tuber terræ, Rapum terræ.
Erdpech / Pix terræ, Pissasphaltum.
Erdpin / Erdkieffer / Je länger Je lieber / Schlagkräutlein / Chamæpithys.
Erdpfeffer / Mauerpfeffer / Bladloß / Judenträubel / Piper murale.
Erdrauch / Erdkraut / Taubenkropff / Katzen- und Taubenkörbel / Fumaria.
Erdscheiben / Erdäpffel / Erdnabel / Schweinsbrod / Arcanita, Malum terræ.
Erdschwäm / Fungi terrestres.
Erdspinnenkraut / Phalangium *Matthioli.*
Erdwachs / Pissasphaltum.
Erdweyden / Salicula repens.
Erdweyrauch / Gamänderlein / klein Bathengel / Chamædrys, Trissago.
Erdwürm / Regenwürm / Lumbrici terrestres.
Erdwurtz / Erdäpffel / Schweinsbrod / Säubrod / Cyclamen, Rapum, Tuber, Umbilicus terræ.
Erndpappeln / Erndrosen / Herbst- und Winterrosen / Malva arborea.
Erlenbaum und Ellenbaum / Alnus.
Erlenholtz in Stein verwandelt / Lapis Chlethrites.
Erven / Ervum seu Orobus.
Ervenwürger / Cauda Leonis, Herba Tauri vel Vaccæ.
Ervenwurtzel / Orobanche, Herba Tauri.
Ertz / Æs.
Eschbaum / Eschern / Steineschen / Brandeschen und Wundholtz / Fraxinus.
Eschbaum Samen / Semen Fraxini seu Semen Linguæ avis.
Esche / Cinis.
Eschenwurtz / weisser gemeiner Diptam / Diptamnus albus, seu Fraxinella.
Eschleuchel / Cepa Ascalonica.
Eschrößlein / Sorbus torminalis.
Esel / Asinus.
Eselger / Kellereselger / Asselwürm / Schäfelein / Aselli, Millepedes.
Eselshuff / Roßhuff / Hufflattig / Brandlattig / Ungula caballina s. asinina.
Eselskörbel / Cerefolium asininum.
Eselskümmerling / Springkürbis / wilde Cucumern / Cucumis asininus s. sylv.
Eselsmilch / Hunds- Wolffs- und Teuffelsmilch / Esula s. Herba lactaria.
Eselsmilch / Lac asininum, Liquor albus ex mammis Asinæ.
Eselsmöhren / Pastinaca asinina, Daucus sylvestris *Theophrasti.*
Eßlauch / Porum, Gethyllis.
Essichtmooß / Muscus ramosus.
Essig / Acetum ex potulentis succis factum.
Essigmeth / Acetum mulsum, & Mulsum acidum. vid. Oxymel.
Ethiopisches Oelbaum-Hartz / Gummi Elami seu Elemi.
Euphorbienkraut-Safft / Euphorbium.

Ewiges

Ewigs Liecht / Alumen plumosum seu saxatile.
Ey / Ovum.
Eyergelb / Luteum, luteum Ovi, Vitellus.
Eyerklar oder Eyerweiß / Albumen Ovi seu Ovorum.
Eyerschalen / Ovorum putamina seu Testæ.
Eyßzucker oder weisser Candelzucker / Saccharum Candum album seu crystallinum.

F.

Faellriß oder Fellriß / Alcea, Herba St. Simeonis, Dens Leonis.
Fällriß { Römische oder Venedische Pappel / Hypecoum *Matthioli.* Teutsche Sigmarswurtz / Simeonswurtz / Hochleuchten oder Fallriß / Alcæa seu Alcea, Herba St. Simeonis, Hypecoum *Dioscoridis*, wird auch Fluch-oder Pflugwurtz genannt.
Färberbaum / Schlingbaum / Gerberbaum / Rhus, Sumach Arabum.
Färberbeer / Kermesbeer / Scharlachbeer / Grama Kermes, Cocci infectoriæ.
Färberblum / Färbermarck / Färberscharten / Flos tinctorius major, Serratula tinctoria mas.
Färberröthe / Färberwurtz / Rubia tinctorum seu tinctoria.
Fahren oder Farengliedkraut / Farenwundkraut / Sideritis, Consolida felici folio.
Fahren oder Farnkraut Männlein / Filix mas.
Fahrenkraut oder Wurtzel Weiblein / Filix fœmina.
Fahrenmooß / Muscus filicinus.
Falck / Falco.
Falsches Camehlhen / Schænantum adulterinum.
Falsch Frantzösischer Nardus / Nardus Narbonensis adulterina.
Falsch Hermodacktylus / Pseudo-Hermodactylus *Matthioli.*
Falsche Hohlwurtzel / Aristolochia, rot. vulg. seu Fumaria bulbosa rad. cor.
Falsch Leinkraut / Linaria adulterina.
Falscher Pfeffer / Brasma, pseudo-Piper.
Fasan / Phasianus.
Faselerbsen / Pisum quadratum *Plinii.*
Faseln oder Feldfaseln / Phaseoli xij. genera.
Fastenblum / Himmelschlüssel / St. Peterschlüssel / weisse Bethonien / Primula Veris.
Faulbaum / Arbor fætida, Frangula, Alnus nigra, Avornus.
Faulbeerbaum / falscher Cornelbaum / Cornus fœmina s. sylvestris.
Feberkraut / Metterich / Meter / Materkraut / Matricaria.
Federweiß / Erdflachs / Steinflachs / Alumen plumosum s. saxatile.
Feigblättereppig / Feigblätterkraut / Feigwartzenkraut / Chelidonium minus.
Feigbohnen / Wickbohnen / Wolffaschbohnen / Lupini sativi Acortini.
Feigen / dörre und frische Feigen / Caricæ, Ficus & Mariscæ.
Feigenbaum / Ficus Arbor.
Feigen { Erdfeigen / Erdäpffel / Saubrod / Cyclamen. Indianische Feigen / Ficus Indica.
Feigenträublein / grosse Rosinen / Uvæ passæ majores.
Felber und Felbinger / Weiden / Seidelweiden / Salix.
Feldandorn / riechender Andorn / Pseudo-Stachys seu Stachys agrestis.
Feldanemonen / Feldrößlein / Anemone sylvestris.
Feldbacillen / Ackerbacilen / Sichelkraut / Crithmus arvensis.
Feldcypressen / Erdpin / Erdkieffer / Schlagkräutlein / Chamæpitys.
Felddistel / Carthamus sylvestris.
Felderbis / Pisum minus,
Feldhahnenfuß / Ranunculus sylvestris.
Feldhirtzhorn / wild Hirtzhorn / Schlangenzwang / Coronopus sylvestris.
Feldhuhn / Perdix.
Feldisop / Consolida solis, Helianthemum *Valer. Cordi.*
Feldkatzen / Ruhrkraut / Gnaphalium, Centunculus, Tomentum.
Feldkertzen / Königskertzen / Kertzenkraut / Himmelbrand / Verbascum.
Feldklee oder Wiesenklee / Trifolium pratense.

Feldkletten/ Ackerpeterlein oder Ackerkletten/ Petroselinum, arverse, Lappa agrestis.
Feldknoblauch/ Aber/ Acker oder wilder Knoblauch/ Allium porcinum, Scordoprason.
Feldkropff / Lactuca agnina, Olus album.
Feldkümmel / Wiesenkümmel / Caros, Carvum & Carum.
Feldkützel / Feldkätzlein / Engelblümlein / Katzenfuß / Hispidula, Pes Cati.
Feldmagen / Feldmagsamen / Feldmohn / Papaver erraticum.
Feldmüntz / Feldnapt / Calamintha sylvestris, Nepeta.
Feldpolium / Polium campestre.
Feldrauthen / Rutha sylvestris, wilde Rauthen.
Feldrosen / wilde Rosen / Heckrosen / Heydrosen / Rosa arvensis, canina, sylvestris.
Feldroßmarin oder Feldpolium / Polium campestre.
Feldsaffran / wilder Saffran/ Carthamus officinarum, Cnicus, Crocus sarracenicus.
Feldscharlach / Salvia sylvestris, Gallitricon sylvestre.
Feldstabwurtz / Abrotanum campestre.
Feldtraubenkraut / Ambrosia sylvestris.
Feldwegwarten / Sonnenwand / Hindlauff / Sonnenwürbel / Cichorium sylvestre.
Feldwermut / oder gemeiner Wermut / Absinthium latifolium, rusticum, vulgare.
Feldwicken oder wilde Wicken / Vicia sylvestris, Aphaca.
Feldzwiebel oder Ackerzwiebel / Bulbus agrestis seu vomitorius.
Feldzwiebel so man isset / Bulbus esculentus, (varia genera Ceparum.)
Fellriß / Alcea, Herba St. Simeonis, Dens Leonis, vid. Fällriß.

Fenchel {
Fenchelgarb / Foeniculum aquaticum, Millefolium palustre.
Fenchelgarn / Wasserfenchel / Myriophyllum, Maratryphyllum palustre.
Fenchelholtz / Sassafraß / Lignum foeniculatum seu Sassafras.
Fenchelkraut / Foeniculum, Marathrum.
Fenchelsamen / Semen Foeniculi seu Marathri.
Säufenchel / Haarstrang / Himmeldill / Peucedanum.

Fenich / Fench / Penich / Heydelpenich / Panikorn / Putzweytzen / Panicum.
Fenichgraß oder wilder Fenich / Gramen paniceum seu Panicum sylvestre.
Ferberbeer / Kermesbeer / Scharlachbeer / vid. Färberbeer.
Ferulkraut oder Galbenkraut / Ferulago, Ferula foemina s. syriaca.
Feuren / Fichtenbaum / Hartzbaum / Kinholtz / Kyfferholtz / Forenholtz / Pinus.
Feigen / dörre Feigen / frische Feigen / Caricæ, Ficus, vid. Feigen.
Feigwurtz / Blutwurtz / Hertzwurtz / rothe Heil- und Ruhrwurtz / Tormentilla.
Fett oder Schmaltz / Adeps, Axungia seu Pinguedo.
Fette Henne / Donnerbohne / Donnerkraut / Knabenkraut / Crassula major.
Feuerkrott / Rana venenata fossilis.
Feuerlilien / Lilium aureum, croceum seu luteum.
Feuerstein / Pyrites, Silex ignarius.
Feuren / Fichtenbaum / Hartzbaum / Kinholtz / Kyfferholtz / Fornholtz / Pinus.
Fichten / Fichtenbaum idem.
Fieberkraut / Erdgall / Aurin und Bieberkraut / Centaurium minus.
Fieberrinden / Cortices Chinæ Chinæ, seu Cinæ Cinæ, febrifugi s. Peruviani.
Fiedelhartz / Geigenhartz / Colophonium / Colofonia / Colophonia s. Pix græca.
Filipendelwurtzel / rother Steinbrech / wild Garbenwurtzel / Filipendula.
Filtzkraut / Flachsseyden / Seidenkraut / Dotternkraut / Cuscuta.
Fingerhut / Fingerhütlein / Herba digitalis.
Fingernägeleinkraut oder Fingernagelkraut / Paronychia altera *Matth.*
Fingerstein / Judenstein / Lapis Judaicus, Dactylus Ideus, Agapis.
Fischbein / Blackfisch / Blackküttel / Os seu Ossa piscis Sepiæ.
Fischkörner / Dollkörner / Cockelskörner / Cocculæ s. Coccili Indi.
Fischkraut / wild Aurin / Gratia Dei, Gratiola, Limnesium.
Fischkümmel / Wiesen- und Feldkümmel / Caros, Carum & Carvum.
Fischlein / Haasenblasen / Collapiscium, Ichthyocolla.
Fischleim / oder Fleischleim / Gummi / Sarcocolla, Gluten carnis.
Fischmäuler / Nabelkraut / Krottenflachs / Frauenflachs / Linaria, Osyris.
Fischmelden / wilder Meyer / Blitum sylvestre, Polyspermon.
Fischmüntz / Mentha aquatica, Sisymbrium sylvestre.

Fisch-

Fischwurtz / Brunnwurtz / Käferwurtz / Wurmwurtz / Säuwurtz / Scrophularia major, Betonica aquatica, Millemorbia, Ocymastrum.
Flachs / Lein / Linum sativum.
Flachsdotter oder Leindotter / Sesamum, Camelina, Myagria.
Flachskraut / Leinkraut / Harnkraut / wilder Flachs / Linaria, Osyris.
Flachsseyden / Seidenkraut / Dottern und Filtzkraut / Cassutha, Cuscuta.
Flachswild oder Wilderflachs / Leinkraut / unser lieben Frauen Flachs / Linaria.
Fleckenkraut oder fleckend Lungenkraut / Pulmonaria maculata s. maculosa.
Fledermauß / Vespertilio.
Fledermaußdorn / Bruschken / Mäuß- und Myrtendorn / Bruscus, Ruscus.
Fleischblum / Wiesenklee / Trifolium pratense.
Fleischlauch oder Schnittlauch / Porrum sectile.
Fleischleim / Fischleim oder Beinleim / Sarcocolla, Gluten carnis.
Fleischmaden / Termes.
Flemmischer Erdrauch / Fumaria Flandrica, Fumaria latifol. major.
Fliegengifft oder Mückenpulver / Cobaltum.
Fliesende Ambra / Ambra liquida, s. Liquidambra, Ambra nigra.
Fliesender Storax / dünner Storax / Storax seu Styrax liquida.
Flittern / Viola lunaris, Lunaria græca.
Flöhe { Flöhekraut / Wasserpfeffer / Pfauenspiegel } Persicaria.
Flöhe { Flöhepfeffer / Mückenkraut / Pfersingkraut } Persicaria.
Flöhe { Flöhesamen / Semen Psyllii, Herba pulicariæ s. pulicaris.
Flor Amor / Sammetblumen und Tausendschön / Amaranthus purpureus.
Flor oder Saflor / wilder Saffran / Carthamus, Cnicus, Crocus sarracenicus.
Florentinischer Fenchel / Fœniculum Romanum.
Florentinische Violwurtzel / Windisch Veilwurtzel / Iris Florentina s. Illyrica.
Flüeblum (apud Helveticos) Auricula ursi, Sanicula alpina.
Flußhänlein / Flußhanenfuß / Flußleberkraut / Ranunculus fluviatilis.
Flußmuscheln / Conchæ vulgares.
Flußstein / Kyßling oder Kyselstein / Silex, Silices.
Flußvogelkraut / Alsine fluviatilis.
Fluthgraß / Gramen fluviatile.
Fönumgräcum / Bocks oder Kühehorn / Fœnugræcum, Trifolium græcum.
Forenholtz oder Feuren / Fichtenbaum / Hartzbaum / Kinholtz / Pinus.
Fortzzwang / Fabaria.
Fotzenigel / Trago Verbena supina, Pseudohepatorium.
Fotzwein / Fotzzwang / Crassula major, Sempervivum vineale.
Frantzösischer Roßmarin / Rosmarinus Gallicus, Stœchas Arabica.
Frantzosenholtz / Lignum Guajacum, Indicum, sanctum.
Frauenbalsam / Frauenmüntz / Romanische Salbey / Mentha Sarracenica.
Frauenbiß / Frauenhefft / Leontopodium, Rhapeion *Plinii.*
Frauenblätter / Calamintha.
Frauenblumen / Engelblümlein / Tag- und Nachtblumen / Hispidula.
Frauenbutter / Butyrum ex Lacte Fœminæ.
Frauendistel / Mariendistel / Vehedistel / Wegdistel / Carduus Mariæ.
Frauendosten / Edler Dosten oder Wohlgemut / Origanum Creticum.
Fraueneyß / Sperglaß / Erdglaß / Glacies Mariæ, Specularis Lapis.
Frauenflachs / Krottenflachs / Leinkraut / Nabelkraut / Linaria, Osyris.
Frauenhandschuh / Bacharis, (als solches *Castor Durantes* beschreibt.)
Frauenhaar / Jungfrauenhaar und Venushaar / Capilli Veneris.
Frauenkraut / Mutterkraut / Citronenkraut / Melissa.
Frauenmandel / Löwenfuß / Sinau / grosser Sanickel / Alchimilla.
Frauenmüntz oder Balsam / Mentha acuta, Sarracenica.
Frauennabel / Maurenkraut / Cymbalaria.
Frauenröslein / Marienröslein / Himmelröslein / Lychnis coronaria, Flamma Jovis.
Frauenspiegel / Viola arvensis.
Frembder Balsamapffel / Halicacabus peregrinus.
Frembd Bintzenkraut / Juncaria *Clusii.*

Frembd

Frembd Braunwurtzel / Scrophularia peregrina.
Frembder Kimmel / Cartum peregrinum, Stœchas Arabica.
Frembder Leberbalsam / Kraut / Ageratum seu Eupatorium *Mes.*
Frembder Liebstöckel / Levisticum verum.
Frembde Oesterreichische Scabiosen / Scabiosa Austriaca rubra latifolia.
Frembde purgirende Haselnüß / Avellanæ s. Nuces purgantes.
Frembde Rheinblumen / Stœchas citrina exotica.
Frembder Roßmarin / Libanotis, Rosmarinum ferulaceum.
Frembder rother Baldrian / Valeriana peregrina rubea.
Frembder Thymian / Thymiana peregrina, Stœchas Arabica.
Frembd Trauben Hyacinth / Hyacinthus Botryoides, Chalcedon. Moschat. &.
Frembde Waldreben / Clematis peregrina cærulea.
Frembde Wegdistel / Acanthium peregrinum.
Frembde Winterrosen / Malva rosea simplex peregrina.
Freßwurtz / Aronwurtzel / Kalbsfuß / Teutscher Jngber / Arum.
Freysamkraut / 1. Jacea magna, Herba Trinitatis.
Freysamkraut / 2. Squamaria, Dentaria major *Matthioli.*
Freysamrosen / Gichtrosen und gesegnete Rosen / Pœonia.
Freysamwurtzel / Pöonienwurtzel / Königsrosenwurtzel / Rad. Pœoniæ.
Frosch / Rana.
Froschbiß / Rana morsa, Nymphæa parva.
Froschkraut / Ranunculus.
Froschleich / Froschsamen / Sperma Ranarum, Crystallina Ranarum mucilago.
Froschlöffelkraut / Cochlearia seu Plantago palustris.
Froschpfeffer / Ranunculus.
Froschwegerig / Plantago aquatica.
Frühlingskraut oder Wurtzel / Dentaria major *Matth.*
Fuchshödlein / Testiculi Vulpis.
Fuchslunge / Pulmo Vulpis.
Fuchsschmaltz / Pinguedo Vulpis.
Fuchsschwantz / Femich / Fench / Penich / Panicum, Mel frugum.
Füllein / Equulus, Equuleus.
Fünffbladt / Fünfffingerkraut / Quinquefolium.
Fürsthaber / Taubkorn / Mäußgersten oder Korn / Phœnix.
Futthechel / Heuhechel / Heckelkraut / Stallkraut / Ononis, Resta bovis.

G.

Gaffer / Gampffer / Campher oder Kampher / Camphora s. Cophura.
Galappenwurtzel oder Galappen / Jalappen / Gialappa, Bryonia nigra.
Galbanum / ist ein Muttergummi oder Mutterhartz / Galbanum.
Galbankraut / Galbanifera ferula.
Galgandt:
- Grosser Galgandt / Galanga major.
- Kleiner Galgandt / Galanga minor.
- Langer Galgandt oder wilder Galgandt / Cyperus longus.
- Runder Galgandt oder wilder runder Galgandt / Cyperus rotundus.
- Süsser Galgandt wilder / Cyperus dulcis *Theophrasti.*

Gallitzelstein oder Gallitzenstein / Vitriolum album.
Galläpffel:
- Die Besten / Gallæ Turcicæ.
- Die Gemeine / Die Teutsche / Gallæ communes seu Asininæ.
- Die Türckische / Gallæ Turcicæ.

Gallmey oder Gallmeystein / Lapis Calaminaris, Cadmia fossilis.
Gallmeyfluch / Weißnicht oder Streumehl / Nihilum album, Pompholyx.
Gallrey / Galreda, Gelatina.
Gamänderlein / Erdweyrauch / Edelgamänderlein / Chamædrys.
Gamillen / Chamillen / Camillen und Kamillen / Chamæmelum, Chamomilla.

Gampffer oder Gaffer und Campher / Camphora, Caphur s. Caphura.
Gampfferkraut / Gartenheyl / Gartheber / Gartzagen / Abrotanum mas.
Gämbse oder Gämbsenkugel / vid. Gembse und Gembsekugel.
Gänßblümlein / Flores Bellidis & Consolidæ minoris.
Gänßdistel / Sonchus lævis seu sylvestris, Sonchus asper *Dioscoridis*.
Gänß Eysop oder Jsop / Hünerfüls / Kops Jsop / Winter Jsop / Satureja.
Gänßerich / Grensig / Grünsing und Silberkraut / Anserina.
Gänßfleckenkraut / Fleckenkraut und Gaißrauten / Galega.
Gänßfuß / Pes Anserinus.
Gänßkräß / Bursa Pastoris, Crispula.
Gänßkraut / Gänßauge / Bellis minor, Solidago minima.
Gänßkraut / Genserich / Grensich / Silberblat / Anserina.
Gänßkraut / Katzenwedel / Equisetum.
Gänßpappeln / Käßpappeln / Roß- oder Hasenpappeln / Malva minor.
Gänßschmaltz / Axungia seu Pinguedo Anseris.
Gänßzunge / Carduus hepaticus, Chenoglossum, Lactuca sylvestris, Thridax agria.
Ganserkraut / Garthagen / Garten / Gartwurtz / Abrotanum mas.
Garaffel / Cariofilat / Caroffel / Sanamund / Caryophyllata.
Garb / Garbenkraut / Schafgarben / Schafripp / Millefolium.
Gartel / Gartenheyl / Gartheber / Stabwurtz / Schoßwurtz / Abrotanum mas.
Gartenbacillen / Crethamus hortulana.
Garten- oder groß Baldrian / Valeriana hortensis major.
Gartenbalsam / Müntz- und Müntzbalsam / Mentha crispa.
Gartenbohnen / oder Jndianische Bohnen / Phaseoli.
Gartencypressen / Cyparissus hortulana.
Gartenendivien / Endivia domestica seu hortensis.
Garteneppig / Petersilgen oder Peterlein / Petroselinum vulgare.
Gartenerbis / Pisum majus.
Gartenheber / Gartel / Gartenheyl oder Stabwurtz / Abrotanum mas.
Gartenheyl / Gartenheber / Abrotanum mas.
Gartenisop oder Eysop / Gartensaturey / Satureia hortulana.
Gartenklee / Lotus hortorum, Trifolium odoratum.
Gartenkräß / Cressio, Nasturtium hortense.
Gartenkraut / Narthex, Ferula.
Gartenkümmel / Cuminum seu Cyminum sativum.
Gartenmagen oder Mohn / Papaver hortense seu sativum.
Gartennesseln / Urtica hortulana seu romana.
Gartenpappeln oder Herbstrosen / Malva arborescens.
Gartenquendel oder Römischer Quendel / Thymum seu Thymus.
Gartenrapuntzel / Rapunculum & Rapunculus hortensis.
Gartenrauthen / Weinrauthen / Zaunrauthen / Todtenkraut / Ruta hortensis.
Gartensaffran / wilder Saffran / Saffler oder Safflor / Carthamus, Cnicus.
Gartensaturey / Gänßisop / Hühnerfülß / Zwiebelisop / Satureia.
Gartenscariol oder Gartenseriol / klein Endivien / Endivia minor.
Gartenscharlach / Muscatellerkraut / Horminum, Orminium, Sclarea.
Gartenseliung / groß Baldrian / St. Geörgenkraut / Valeriana hortensis.
Gartensenff weisser / Raucken auch wilder Senff / Eruca sativa.
Gartenspargen / Asparagus altilis seu hortensis.
Gartensteinklee / Lotus hortensis, Trifolium odoratum.
Gartenwegwarten oder Wegweiß / Cichorium domesticum s. hortense.
Gartenwermut / Römischer oder Welscher Wermut / Absinthium ponticum.
Garthagen / Gorthan / Gartenheyl / Gartheber / Abrotanum mas.
Gartwurtz / Gartheu / Gartel / Gartzogen / Abrotanum mas.
Gauchblume / Flos Cuculi, Nasturtium pratense.
Gauchbrod / Guckauchsklee / Acetosella, Panis Cuculi & Tragapogon.
Gauchhaber / Avena græca, Festuca.
Gauchheyl / Colmarkraut / Vogelkraut / Grundheyl / Anagallis mas & fœmina.
Gauchklee / Wiesenklee / Trifolium pratense & acetosum.

Gebaumte Haußwurtzel / Sedum seu Sempervivum arborescens.
Gebrandter Alaun / Alumen ustum seu combustum.
Gebrandt Bley / Plumbum ustum.
Gebrandt Helffenbein / Ebur ustum, Spodium.
Gebrandt Hirschhorn / Cornu Cervi ustum.
Gebrandt Kupffer / Æs ustum.
Gefeilt Stahl / Limatura seu Scobs Martis.
Gefeynte oder gefeinte Rosen oder Röslein / Rosæ finæ seu Rosæ rubræ.
Gefülte Chamillen oder Gamillen / Chamomilla romana.
Gefülte Drußwurtz / Ranunculus tuberosus.
Gefülte Englische Drußwurtz / Ranunculus tuberosus Anglicus.
Gefülte frembde Hyacinth / Hyacinthus Orientalis major polyanthos.
Gefülte Granatenblumen / Balaustia, Cytinus, Flores Mali Granati.
Gefült groß Hanenfuß oder Graßhänlein / Ranunculus gramineus coronarius.
Gefült gülden Leberkraut / Hepatica aurea multiflora.
Gefült Josephsstäblein / Pseudonarcissus luteus polyanthos.
Gefült kleiner Hanenfuß / Ranunculus tuberosus.
Gefülte Königs-Cron / Corona Imperialis secunda polyanthos.
Gefülte Magdblümlein oder gefülte Metern / Matricaria multiflora.
Gefülter Magsamen / Papaver flore pleno, seu Papaver polyanthos.
Gefülte Nägeleinblum / Caryophyllus multiplex.
Gefülte Narcissenröslein / Narcissus primus polyanthos *Matthioli.*
Gefülter Peterlein / Apium hortense maximum seu crispum.
Gefült Rohr mit Marck / Calamus farctus, Hirundo farcta.
Gefülte Schlüsselblumen / Primula Veris multiflora.
Gefülte Steinnägelein / Caryophyllus montanus multiflorus.
Gefülter Wegerich / Plantago multiplex.
Gefülter Wiederstoß / Ocymastrum multiflorum.
Gegenstroß / Borrago, Buglossum verum, latifolium seu urbanum.
Gegraben Einhorn oder Elffenbein / Unicornu fossile, Lapis Ceratites.
Gegraben Schwefel / Sulphur nativum, fossile seu vivum.
Geiferwurtz / Pyrethrum.
Geigenhartz / Fiedelhartz / Colofonia seu Colophonia & Pix græca.
Geiß oder Geyß / Capra seu Hirca.
Geißbart / Barba caprina, Ulmaria.
Geißblad / Speckliien / Waldlilien oder Waldwinden / Caprifolium.
Geißbohnen oder Geißknüttel / Stercus caprinum.
Geißbutter / Butyrum Capræ seu caprinum.
Geißfuß oder Geißfüssel / Ægopodium.
Geißklee / Cytisus, Teline.
Geißknüttel oder Geyßbohnen / Stercus caprinum.
Geißrauthen / Fleckenkraut / Galega, Ruta capraria.
Gekerfft Gartenkraut / Dipsacus secundus, Labrum Veneris.
Gekerffter langer Wasserhanenfuß / gekerfft Spehrkraut / Ranunculus flammeus.
Gehörnt Hünerdarm / Alsine corniculata *Clusii.*
Gehörnter Magensamen oder Mohn / Papaver corniculatum.
Gehörntes Wassergarbenkraut / Mellefolium aquaticum cornutum.
Gelappen- oder Galappenwurtzel / Jalapa, Gelapium, Gialapa.
Gelb Aspodillwurtzel groß / Asphodelus 5. luteus major.
Gelb Aspodillwurtzel klein / Asphodelus 4. luteus minor.
Gelb Aspodill Lilgen / Asphodelus liliaceus luteus 1.
Gelber Arsenicum oder gelber Arsenick / Arsenicum citrinum.
Gelber Atrament oder gelber Bergschwefel / Misy, Chalcitidis efflorescentia.
Gelbe Bacillen / Ringelblumen oder Goldblumen / Crithmum, Crysanthemum.
Gelb Bergpolium / Polium montanum tertium luteum.
Gelber Bergschwefel / gelb Atrament / Atramentum luteum, Misy.
Gelbe Bergviolen oder Veilgen / Viola Martis arborescens lutea.
Gelber und blauer Bergsanickel / Auricula Ursi floribus luteis & cæruleis.

Geſpreckt Knabenkraut / Cynoſorchis.
Geſtirnt Rohr / Cereus Peruvianus.
Geſtirnt Rohr von Peru / Calamus Peruvianus aſteroides.
Geſtirnte Wicken / Stella leguminoſa.
Gewaſchen Saltz oder Steinſaltz / Sal foſſile, Gemmæ ſeu Indum.
Geyerlein / Siſarum.
Geyerſchmaltz / Vulturis pinguedo.
Geyferwurtz / Speichelwurtz / Bertram und Zahnwurtz / Pyrethrum.
Gichtblum / Gichtroſe / Freyſamroſe / König- und Benigroſe / Pœonia.
Gichtkörner / Pöonienkörner / Freyſamkörner / Semen Pœoniæ.
Gichtkraut / Chamæpithys, Geranium ſecundum, Primula veris.
Gichtroſen / Pöonienroſen / geſegnete Roſen / Königsroſen / Flores Pœoniæ.
Gichtrüben / Gichtwurtzel / Stickwurtz und Zaunrüben / Rad. Bryoniæ.
Giffthehl / Heylgifft / Anthora & Zedoaria.
Gifftkraut / Fumaria, Galega, Scordium & Scorzonera.
Gifft zum Pfeilen / Taxica & Toxica.
Gifft Rothlauffenkraut / Geranium Robertianum.
Gifftſtein / Stein gegen das Gifft / Lapis Bezoar.
Gifftwurtzel / Contrajerva, Cyperus longus odoratus Peruvianus.
Gilbkraut / Goldwurtz / Schellwurtz / Schölkraut / Chelidonium majus.
Gilbwurtz / Gelbſuchtwurtzel / Curcum und gelber Jngber / Curcuma.
Gilgen { Blaue Gilgen / Lilien oder Schwertel / Iris ſeu Lilium cœleſte.
Speckgilgen oder Lilien / Waldlilien oder Zaunlilien / Caprifolium.
Waſſergilgen oder Lilien / Waſſermeichen / Seeblumen / Flores Nymphææ.
Weiſſe Gilgen oder Lilien / Flores Liliorum alborum ſeu candidorum. }
Gilgen / Conſort, Caprifolium, Lilium caprinum.
Ginſter / Gniſt / Geniſt / Pfriemenkraut / Kühnſchroten / Geniſta.
Gipß oder Gyps / Gypſum ſivè Gypſos & Gipſum, oder Sparkalck.
Gierlein / Girlein und Girgele / Siſar, Siſer & Siſarum.
Girtwurtz / Gartwurtz / Gartenheyl / Gartheber / Abrotanum mas.
Gitzlein / Capella.
Glantz / Galena, Molybdæna, Plumbago.
Glantzgummi / Gummi Arabicum.
Gläntzende Heerſpitzen / Spißglaß / Antimonium.
Glarböcklein / Dreyfaltigkeitblum / Herba Trinitatis, Viola tricolor hortenſis.
Glaß / Vitrum.
Glaßgall / Glaßſaltz / Fel ſivè Sal vitri.
Glaßkraut / Petermeilendskraut / Tranfftkraut / St. Peterskraut / Parietaria.
Glaßſchmaltz / Kali.
Glattköhlkraut / Braſſica levis.
Glattelwinde / Volubilis, Campanella.
Gleiß / Pes gallinaceus, Sinon, Siſon.
Gleißblum / Pes corvinus, Ranunculus.
Glett / Lithargyrium.
Gliedkraut / Berufffkraut / Sideritis, Herba Heraclea *Dioſcoridis.*
Gliedweich / Ocymaſtrum *Matthioli.*
Glitzenpfännlein / Ranunculus.
Glockenblum / Viola mariana media, medium *Dioſcoridis.*
Glöcklein / Campana lactea.
Glorinth / Terpentin / Terebinthina.
Gochheyl / Gauchheyl / Colmarkraut / Anagallis mas, Corchorus *Theoph.*
Gold / Aurum, (metallorum Rex & Chymiſtarum Sol.)
Goldäpffel / Poma aurea ſeu Poma Amoris.
Goldblum / Ringelblum / Calendula, Caltha, Calthula.
Goldberill / Chryſoberillus aureus.
Goldbrahmen / Aurata.
Goldgelb und gefüllter Bergſanickel / Auricula Urſi floribus aureis, & guttaceis.
Goldglett / Lithargyrium aureum.

Goldhändtlein / Baſiliſcus.
Goldkieß / Marchaſita aurea, Pyrites aureus.
Goldknöpflein / Blattaria.
Goldlilien / Hemerocallis, Hyacinthus Pœtarum.
Goldpferſing / Poma Armeniaca.
Goldpoley oder Wurtz / Radices Chelidonii majoris, Martagum, Lilium montanum.
Goldpraſſius / Chryſopraſius.
Goldſchmids Burras / Borax, Chryſocolla factitia.
Goldſtein / Chryſolithus Lapis, Chryſopraſius, & Chryſopatius.
Gold Wieſenblum / Chryſanthemum.
Goldwurm / Aurelia.
Goldwurtzel / Rad. Chelidonii majoris, Rad. Lilii montani ſeu purpurei.
Görlin / Siſarum.
Gottesgnad / Geranium ſecundum, Gratiola, Pes columbinus.
Gottheyl / Conſolida media, Prunella, Symphytum minus.
Gottvergiß / Andorn / weiſſer Andorn / Marrubium album, Praſſium.
Grabwurtz / Garten / Römiſcher und Welſcher Wermut / Abſinthium ponticum.
Graſſey oder Groſſeywurtzel / Gembſenwurtzel / Rad. Doronici.
Gränſig / Grenſing / Grinſig / Grünſing / Genſericht und Silberkraut / Anſerina.
Granatäpffel / Granata ſeu Punica mala.
Granatbaum / Malus Granata ſeu Punica.
Granatenblum wilde / Balauſtia ſeu Flores Balauſtiæ.
Granatenblum zahme / Cytinus *Dioſcoridis*.
Granatenſchalen / Cortex Granatorum ſeu Malicorium.
Granatenſtein / Granatus Lapis ſeu Lapis Granatorum.
Graß { Graßblum / Caryophyllus, Tunica.
Graßmuck / Curruca, ſeu Curuca.
Queckengraß / Rechgraß / Gramen, Gramen caninum & *Dioſcoridis*.
Weggraß / Wegtritt / Weygraß / Danngraß / Polygonum.
Wurm / Bruchus, Eruca. }
Graue Bergmüntz / Calamintha montana Lucana.
Grauer Bergſchwefel / Atramentum metallicum gryſeum, *Sory*.
Grauer Hüttenrauch / Grauer Richt / Tutia Alexandrina.
Grauer Richt oder Hüttenrauch / Tutien / Cadmia factitia ſ. fornacum.
Grauer Turbith / Thapſia, Ferulago.
Graulecht wilder Steinklee / Lotus Narbonenſis Indica.
Grenſel / Genſel / Portzel / Portzelkraut / Porcellana, Portulaca.
Grenſich v. Genſerich.
Griechiſcher Baldrian / Valeriana Græca.
Griechiſcher Bathengel / Teucrium Bœticum.
Griechiſch Condrillen / Chondrilla Græca ſexta.
Griechiſch Heu }
Griechiſch Klee } Fœnum Græcum, Trifolium Græcum.
Griechiſch Mohnkraut / Lunaria Græca.
Griechiſche Nüß / Amygdalæ ſeu Nuces Græcorum.
Griechiſch Pech / Pix Græca, Colophonia ſeu Colophonium.
Griechiſcher Seßel / Seſeli Peloponneſiacum primum.
Griechiſche Wieſenzeitloſen / Colchicum Illiricum primum.
Griffel oder Gripffelbeer / Vitis Idæa rubra.
Grinſig / Grünſing / Genſerig / Grenſich / Anſerina, Argentina.
Grießholtz / Lignum nephriticum, Lignum ſeu Santalum cæruleum.
Grieß / Grießmehl / Crimnum.
Grießſtein / Lapis Nephriticus.
Grimmenſtein / Serpentinus Lapis.
Grindkraut / Senetio, Erigerum, Scabioſa.
Grindwurtz / Streiffwurtz / Zitterwartz / Radices Lapathi acuti.
Gritzelmöhren / Siſarum.
Gropp / Gobius.

Groß

Gelbe Braunwurtz / Scrophularia lutea.
Gelbe Chamillen oder Gamillen / Chamæmelum luteum.
Gelbe Condrillen / Chondrilla lutea quinta.
Gelber Erdrauch / Fumaria lutea, Fumaria corydalis.
Gelb Färberblum / Flos tinctorius major.
Gelb Feigbohne / Lupinus luteus.
Gelb Feldröslein / Anemone agrestis, seu Adonis flore luteo.
Gelbe Feldwegwarten / klein Sonnenwirbel / Chondrilla.
Gelbe Feldzwiebel / Ornithogalum tertium luteum.
Gelb Fieberkraut / Tertiana lutea, Terzolla lutea.
Gelber Fingerhut / Digitalis lutea.
Gelb Flockenblum / Jacea lutea capite spinoso.
Gelb Gänßblum / Chrysanthemum segetale.
Gelb Garben / Millefolium luteum tormentosum.
Gelb Gauchheyl / Anagallis lutea.
Gelb Gliedkraut / Sideritis lutea.
Gelbe Griechen / Pruna cerea seu lutea.
Gelb Haasenkle / Lagopodium flore luteo.
Gelb Heuhechel / Ononis lutea.
Gelb Hornungsblum oder gelb Mertzenblum / Narcissus luteus.
Gelb Hüttenrauch / Arsenicum citrinum.
Gelber Jngber / Gelbsuchtwurtzel / oder Gilbwurtzel / Curcuma.
Gelb Knabenkraut / Orchis lutea, Testiculus luteus.
Gelb knottigte Wallwurtz / Symphytum tuberosum.
Gelb Küchenschell / Pulsatilla lutea.
Gelbe Lilien oder gelbe Lilgen / Lilium croceum seu luteum.
Gelbe Maußöhrlein / Auricula Muris flore luteo, Stœchas citrina & Tinearia.
Gelbe Mayenblümlein / Lilium Convallium luteum & Taraxacum.
Gelbe Meerlilien / Lilium marinum luteum.
Gelb Mertzenblum / gelb Hornungsblum / Narcissus luteus.
Gelb Meterich / Tanacetum hortense vel Matricaria.
Gelbe Möhren / Pastinaca sativa, domestica seu tenuifolia.
Gelbe Müntz / Conyza, Cunilago.
Gelbe Nägelein oder Violen / Leucojum luteum, Flos Cheiri, Viola lutea.
Gelber Nordensamen / Nigella citrina.
Gelbe Ochsenzunge / Rumex acutus, Lapathum acutum.
Gelb Oelmagen / Papaver corniculatum.
Gelbe Pastinacken oder gelbe Rüben / Daucus luteus, Staphylinus luteus.
Gelbe Pflaumen / Pruna cerea, citrina seu lutea.
Gelb Pontischer Hyacinth / Iris bulbosa lutea.
Gelb Ragwurtz / Triorchis lutea.
Gelbe Rhabarber / Rhabarbarum.
Gelbe Rheinblumen / Amaranthus luteus (3. species.)
Gelbe Rüben / Pastinacken oder Möhren / Daucus, Pastinaca.
Gelb Sämlein in den Lilien / Antheræ Liliorum.
Gelb Sämlein in den Rosen / Antheræ Rosarum.
Gelber Santel / Santalum citrinum sive luteum.
Gelber Sauerklee / Oxys floribus luteis.
Gelb Schlangen Wundkraut / Serpentaria minor, Numularia.
Gelber Schwefel / Sulphur citrinum.
Gelbe Schwertel / gelbe Wasserlilien / Acorus vulgaris.
Gelbe Seeblumen / Nymphæa lutea.
Gelber Senff / Sinapi.
Gelbe Steinwicken / Hedysarum minus.
Gelbe Stendelwurtz / Testiculus muscarius secundus.
Gelb Sternkraut / Bulbonium secundum luteum.
Gelbsuchtwurtzel / Gelbwurtzel und Gilbwurtzel / Curcuma.
Gelber Taubenkropff / Fumaria Corydalis, Illyrica, montana s. lutea.

Gelbe Taubenessel / Lamium luteum.
Gelber Veil / Cheiri flores, Leucojum luteum.
Gelb Wachs / Cera citrina.
Gelb Wasseraspodil / gelb Wasserlilien und gelb Wasserschwertel / Acorus luteus, Iris palustris lutea, pseudo-Acorum.
Gelb Wassermarck / Wassermorellen / Apium aquaticum seu palustre.
Gelbe Wegwarthen / klein Sonnenwirbel / gelbe Feldwegwarthen / Chondrilla.
Gelber Weiderich / Lysimachia lutea.
Gelbe Wicken / Vicia.
Gelbe Wiesenblum / Chrysanthemum.
Gelbe Wiesenzeitlosen / Colchicum tertium luteum.
Gelbe Wundröslein / Pulsatilla lutea tertia.
Gelbe Wolffswurtz / Aconitum octavum luteum s. ponticum.
Gelb Wüllkraut / Verbascum luteum sextum.
Gelb Violen / Flos Cheiri, Leucojum luteum, Viola petræa lutea.
Gelbsichtwurtz / Gelbwurtzel und Gilbwurtzel / Curcuma.
Gemauer-oder Gemäuerwurtzel / Pyrethrum.
Gembß / Capra alpina, Rupicapra, Capreola vel Dama.
Gembsenkraut / Gembsenwurtz und Schwindelkraut / Doronicum.
Gembsenkugel / Ægagropila, Lapis Bezoar Germanicus.
Gembsenwurtzel / Gembsenkraut und Schwindelkraut / Doronicum.
Gemeiner Apfft / Eppich / Wasserpeterlein / Apium vulgare.
Gemeiner Baldrian / Katzen-oder Augenwurtzel / Valeriana.
Gemeiner Bolus / Bolus communis ruber.
Gemeine Brennessel / Urtica urens communis.
Gemeine Dosten oder Wohlgemut / Origanum officinarum s. sylvestr.
Gemein Endivien / Endivia Communis seu sylvestris.
Gemeine Heydnische Lilien / Lilium montanum s. Martagon vulgare.
Gemeine Hohlwurtzel / Aristolochia rotunda vulgaris.
Gemeine Nüß / Nuces Juglandes mediæ.
Gemeine Osterlucey / Aristolochia longa vulgaris.
Gemeine Pappeln / Käßpappeln / Roß und Hasenpappeln / Malva sylvestris.
Gemeiner Pfeffer / schwartzer Pfeffer / Piper nigrum, Melanopiper.
Gemeiner Steinklee / Melilotus officinalis, Sertula Campana.
Genethkatz / Geneta.
Genist / Genster / Pfrimmenkraut / Kühnschroten / Genista.
Gensel / Portzel / Bleykraut / Burtzelkraut / Portulaca.
Genserich / Genßkraut / Grensich / Silberkraut / Anserina, Potentilla.
Genßkraut / Genßaug / Bellis minor, Solidago minima.
Genßkraut / Alsine, Morsus Gallinæ officinarum.
Genßzung / Lactuca sylvestris, Carduus Hepaticus, Thridax agria.
Gentor / Augstein oder Agatstein / Carabe, Succinum, Electrum.
Gerbelier / Brasma, pseudo-Piper.
Gerbel / Garb / Schaffgarb / Schaffrip / Tausendblat / Millefolium.
Gerbel / Gerwel / Körbel / Körffelkraut / Cerefolium.
Gerber / Färber / Gerberbaum / Schlingbaum / Rhus, Sumach.
Gerber / Sumach / Schlingbaum / Rhus, Sumach.
Gerfisch / Acus, Aci.
Germell / Gerwoll / Garbenkraut / Schaffgarben / Millefolium.
Gerinsel / Allium ursinum.
Gerß / Imperatoria Alpina.
Gersten / Hordeum seu Ordeum.
Gerstenwalch / Ægilops, Hordeum, Festuca.
Gertwurtz / Gartwurtz / Gartel / Gartenheyl / Abrotanum mas.
Gescheckte Indianische Blum / Flos mirabilis Peruvianus, Viola Peruviana.
Gesegnete Distel / Bornwurtz / Spinnendistel / Carduus benedictus.
Gesegnete Rose / Freysamrosen / Gichtrosen / Pœonia.
Gesiegelte Erden / Terra sigillata.

Gespreckt

Groß Ackerschafftenheu / Equisetum arvense.
Groß Alyssen / Alyssum tertium majus.
Groß Andorn / Stachys.
Groß Angelica / Angelica major.
Groß Apfft / Equapium, Olysatrum.
Groß Artischock / Scolymus major.
Groß Aurin / groß Centaur / groß Tausendgüldenkraut / Centaurium magnum, Rhapontica officin.
Groß Bachbungen / Betula major.
Groß Bachmüntz / Mentha aquatica major.
Groß Baldrian oder groß Denmarck / Phu magnum, Valeriana major.
Groß Basilien / Ocimum magnum.
Groß Bathengel / Teucrium.
Groß Bergstern / Megerkraut / Mollugo montana 2.
Groß Besemkraut / Thlaspi minus latifolium.
Groß Biberklee / groß Fieberklee / Trifolium fibrinum majus.
Groß Bibernell / Tragoselinum majus.
Groß Biesemkraut / Jacea moschata, Herba Muscata major.
Groß Binsen / Lens major.
Groß Blutskraut / groß Blutströpfflein / groß Sperberkraut / Sanguisorba major.
Groß Bockspeterlein / Tragoselinum majus.
Groß Brandnessel / Urtica urens major.
Groß Braunmänderlein / Chamædrys major.
Groß braun Meerviolen / Leucojum marinum majus, purpureum.
Groß braun Scabiosa / Scabiosa major flore purpureo.
Groß breiter Erdrauch / Fumaria latifolia montana.
Groß Brennnessel / Urtica Urens major seu maxima.
Groß Bruchkraut / groß Bruchwurtz / Crassula major, Telephium.
Groß Butterblum / Ranunculus holeraceus major.
Groß Kampherkraut / Camphorata major.
Groß Cardomemlein / Grana Paradysi.
Groß Centaur / groß Aurin / groß Tausendgüldenkraut / Centaurium magnum, officinis Rhapontica.
Groß Cerinthe / Cerinthe major.
Groß Coriander / Coriandrum magnum Hispanicum.
Groß Cucummern oder groß Gurckum / Cucumer s. Cucumis sativus.
Groß Denmarck / groß Baldrian / Phu magnum, Valeriana major.
Groß Dockenkraut / groß Klettenkraut / Lappa major, Bardana, Prosopium.
Groß Donnerbaum / groß Nabelkraut / Umbilicus Veneris major, Cymbalium majus.
Groß Dotterblum / groß Wasserschmaltzblum / Populago major.
Groß Drachenwurtz / groß Schlangenwurtz / Serpentaria major, Colubrina major.
Groß Eberwurtz / Chamæleon, Cardopatium, Carlina.
Groß Eisenhütlein / Napellus major angustifol.
Groß Entzian / Bitterwurtz / Gentiana.
Groß Epheu / Hedera arborea.
Groß Eppig oder Liebstöckel / Levisticum.
Groß Erdpin / Chamæpithys major.
Groß Fasselin / Phaselus, Phaseolus, Phasiolus.
Groß Feigwartzenkraut / Scrophularia major, Castrangula.
Groß Fuchsschwantz / Alopecurus major.
Groß Gilgandt / Galanga major, Cyperus Babylonicus.
Groß Gamänderlein / Chamædrys major.
Groß Garb / Millefolium majus.
Groß Gartencypreß / Abrotanum fœmina, Cyparissus hortulana.
Groß Gartenpeterlein / Apium hortense maximum *Casp. Bauhini.*
Groß gelb Fünffingerkraut / Pentaphyllon luteum *Theophrasti.*
Groß gelb Meerviolen / Leucoium marinum luteum majus.
Groß gelb Narcissenröslein / Narcissus decimus, roseo luteus major.

Groß gemeine Brennessel / Urtica urens major.
Groß Günsel oder groß Güntzel / Consolida media, Prunella cærulea.
Groß Gurckum oder groß Cucumern / Cucumer s. Cucumis sativus.
Groß Habichtskraut / Hieracium majus, Accipitrina.
Groß Harnkraut / Osyris major.
Groß Haußwurtzel / Sedum seu Sempervivum majus.
Groß Himmelschwertel / Iris sylvestris major.
Groß Jndianische Sonnenblumen / Flos Solis Peruvianus.
Groß Italiänischer frembder Kümmel / Stœchas Arab.
Groß Italiänische Pimpinell / groß Kölblinkraut / Sanguisorba major.
Grosser Klee / Melilotus *Diosc.*
Groß Klettenwurtz / Bardana, Lappa major, Arcium.
Groß Kölblinkraut / groß Blutkraut / Sanguisorba major.
Groß Körffel / Cerefolium majus, Myrrhis major.
Groß Krebsblum / Heliotropium majus.
Groß kriechende Linsen / Lens major repens.
Groß langer Wasserhanenfuß / Ranunculus lanceatus major.
Groß Läußkraut / Helleborastrum magnum.
Groß Lucianskraut das Erste / Damasonium primum *Diosc.*
Groß Lucianskraut / das Zweyte / Damasonium alterum.
Groß Maßlieben / Bellis major.
Groß Maußöhrlein / Pilosella major.
Grosser Mayer / Blitum Ungaricum.
Grosser Meerbeyfuß / Arthemisia marina foliis incisis.
Groß Meergraß / Gramen marinum majus.
Grosse Melonen / Ponceria.
Groß Miltzkraut/groß Rösselfarn/ Scolopendrium majus sylvestre, Lonchitis aspera 2.
Groß Nabelkraut/ groß Donnerbaum/ Umbilicus Veneris major & Cymbalion majus.
Grosser Nachtschatten / Solanum majus.
Grosse Nägelein / Caryophylli hortulani, Tunicæ, Flores Tunici.
Groß Nicotian oder groß Taback / Nicotiana major, Petum majus.
Groß Rösselkraut/ groß Miltzkraut/ Scolopendrium majus sylvestre, Lonchitis aspera secunda.
Groß Pfeilkraut / Sagitta major.
Groß Pletschen / Hedysarum, Faba lupina.
Groß Polium / Polium campestre.
Groß Rettich / Raphanus major seu rusticanus.
Groß Rheynfahren / Beyfuß oder St. Johannisgürtel / Arthemisia.
Groß Riedtgraß / Sparganium, Carex.
Grosse Rosinen / Passulæ majores seu Uvæ Passæ majores.
Grosse rothe Narcissen-Lilien / Tulipa rubra major.
Grosse Rüben / Rapum magnum.
Grosse Salbey / Orminium, Salvia major.
Grosser Sanichel / Ohmkraut / Löwenfuß / Alchimilla, Sanicula major.
Groß Schlangenkraut oder Wurtz / Serpentaria major, Columbrina major.
Groß Schlangenzwang / Holesteum majus *Clusii.*
Groß Schlüsselblum / Primula alpina latifolia.
Groß schmahlbletterichte Himmelschwertel / Iris sylvestris angustifolia major.
Groß Schmaltzkraut / Ranunculus holeraceus major.
Groß Schwalbenwurtzel / Centaurium majus, Othonium.
Groß Scorpionkraut / Heliotropium majus.
Groß schwartz Eberwurtz / Cardopatium, Carlina nigra.
Groß Senetblätter / Sena Alexandrina, Florentina, Italica.
Groß Sommergersten / Hordeum polystichum æstivum.
Groß Sperberkraut / groß Blutskraut / Sanguisorba major.
Groß Spehrhanenfuß / Ranunculus lanceatus major.
Groß Stebenkraut / Stæbe major.
Groß Steinbrech / Saxifraga magna.
Groß Sternmegerkraut / Mollugo.

Groß

Groß süsser und gefülter Hanenfuß / Ranunculus 5. multiflorus maximus.
Groß süsse Quitten / Struchia *Galeni.*
Groß Taback oder Nicotian / Nicotiana major, Petum majus.
Groß Teuffelsmilch oder Wolffsmilch / Esula major, Turbithum nigrum.
Groß Tausendgüldenkraut / Centaurium majus, Rhaponticum officin.
Groß Taubenkraut Botrys.
Groß Treibkörner Ricinus, Cataputia major.
Groß Waldenser Tora / Tora Waldensis major.
Groß Wasserbintzengraß / Gramen junceum maximum aquaticum.
Groß Wasserpastinacken / Sium majus aquaticum.
Groß Wasserschafftenheu / Equisetum palustre majus.
Groß Wasserschmaltzblum / groß Dotterblum / Populago major.
Groß Wegbreit oder groß Wegerig / Plantago major, Arnoglossa major.
Groß Wegkräß / Iberis prima.
Groß Wegtritt / Polygonum majus.
Groß Welsche Nüß / Nuces equinæ, seu Juglandes majores.
Groß Welsch Pimpinell / Pimpinella Italica major, Sanguisorba major.
Groß Weyherbintzen / Juncus aquaticus major.
Groß weiß Fünfffingerkraut / Pentaphyllon **Theoph.** album.
Groß weiß Narcissenlilien / Tulipa alba major.
Groß weiß Scabiosen / Scabiosa major alba.
Groß weiß Windröslein / Anemone major alba.
Groß Weißwurtz / Sigillum Salomonis, Fraxinella.
Groß Wiesenrauthen / Rutha pratensis major (5. species)
Groß wilde Wicken / Cracca major.
Groß Winden / Campanella, Convolvulus, Volubilis major.
Groß Wolffsmilch oder Teuffelsmilch / Esula major, Turbithum nigrum.
Grosselbeer / Grossularia, Uva grossularis, Uva crispa s. Uva spina.
Grotzschellmöhren / Sisar & Siser.
Grübelnüß / Nuces juglandes minores duriores.
Grüblingsbaum / Solanum tuberosum esculentum *Casp. Bauh.*
Grün Hanensporn und grün Hollwurtz / Fumaria bulbosa viridis.
Grünling / Chloris, Luteolus, Viridia.
Grün Schlüsselblum / Primula sexta sylvestris flore viridi.
Grün Siegelwachs / Cera sigillata viridis.
Grünsing / Grensich / Genserich und Silberblat / Anserina, Argentaria.
Grünspan / Viride Æris.
Grünspecht / Picus viridis.
Grundheyl / Schlangen-Wundkraut / Ehrenpreiß / Veronica.
Grundmagen / Papaver erraticum, Papaverina, Papaveralis.
Grundreb / Grundmann / Gundermann / Hedera terrestris.
Grütz / Frumentum sarracenicum, Hircitriticum & Fagotriticum ***Dodon.***
Guckuck / Guggauch / Cuculus.
Guggauchsklee / Kirckauchslauch / Guckausklee / Gauchbrod / Acetosella.
Gülden Gänserig / groß Sanickel / Sinau / Löwenfuß / Alchimilla.
Gülden Günsel / Consolida media, Prunella.
Güldenklee und gülden Leberkraut / Hepatica aurea seu nobilis.
Gülden Leberkraut / gülden Leberklee / Hepatica aurea vel nobilis.
Gülden Leinkraut / Linaria tertia aurea.
Gülden Miltzkraut / Chrysosplenion, Saxifraga major.
Gülden Steinklee / Saxifraga lutea *Fuchsii.*
Gülden Widerthon / gülden Widertodt / Adianthum aureum.
Gülden Wundkraut / Consolida aurea.
Güntzel / Consolida media, Prunella.
Gürtelkraut / Muscus terrestris (variæ species sunt.)
Gummi Arabick / Gummi Arabicum.
Gummi Armoniack / Gummi Ammoniacum.
Gummi von Ethiopischen oder wilden Oelbaum / Gummi Elemi.

Gummi Opopanack / Gummi Opopanacum seu Opopanax.
Gundelreben und Gundermann / Hedera terrestris.
Gurcken oder Cucummern / Cucumeres sativi.
Guter Henrich / Bonus Henricus, Artiplex canina, Tota bona.
Gyps oder Gips / Gypsum & Gypsus.
Gyrsing / Imperatoria alpina.

H.

Haanbutten / Hanbutten / Hanhuben oder Hanhüffen / Cynosbatus.
Haanrosen / wilde Heckenrosen / Rosa canina, Cynosbatus *Dioscoridis*.
Haarbeer / Fraga, seu Fragaria hispidis foliis.
Haarechtigwald / Haarstarck / Haarstrang / Peucedanum.
Haarschar / Teuffelskraut / Trudtenfuß / Muscus terrestris.
Haarstrang / Schwebelwurtz / Säufenchel / Peucedanum, Fœniculum porcinum.
Haarwurtz / Haarstrang / Weyerrosen und Seeblumen / Nymphæa.
Haber / Acrospelus, Avena, Bromus, Siphonium.
Haberdistel / Carduus sylvestris.
Habergraß / Gramen avenaceum.
Haberkümmel / Cyminum avenaceum.
Habermolch / Barbula Hirci & Tragopogon.
Haberrose / Rosa sylvestris.
Haberschlehen / Pruna avenacea.
Habich / Accipiter.
Habichtskraut groß und klein / Hieracium majus & minus.
Habichtskraut / klein und rauh / Hieracium pumilum saxatile asperum.
Hackelkraut / Hartelheu und Hauhechel / Ononis, Resta Bovis.
Hackenblat / Hippoglossum, Uvularia.
Hägling / Leucisci, Lacustres minimi.
Hagdorn / Cynosbatus *Theophr.* Oxyacantha, Rubus caninus.
Hagenbutten / Hanhüben / Hanbutten / Hanhüffen / Cynosbatus.
Hahn oder Han / Gallus.
Hahnbutten / Hagenbutten / Hanhüffen / Cynosbatus.
Hahnhödtlein / Jugalis, Zygia.
Hahnhüben / Hahnbutten / Hagenbutten / Cynosbatus.
Halb gelb Narcissen-Röslein / Narcissus 13. medio luteus Pœticus.
Halßkraut / Campanula, Cervicaria.
Halßpappeln / Halßrosen / Malva arborea, Malva Romana.
Hammel / Aries, Vervex castratus.
Hammelkorn / Far candidum *Columellæ*.
Hammerschlag / Recrementum ferri, Scoriæ & Squama ferri.
Hamster / Cricetus.
Han oder Hahn / Gallus.
Hanbuch / Hainbuch / Ornus.
Hanbuchsamen / Hainbuchsamen / Hagenbuchsamen / Semen Orni.
Hanhecken / Hainhecken / Rosa canina, Cynosbatus *Diosc.*
Hanckblat / Hippoglossum, Uvularia, Bonifacia, Lingua pagana.
Handlenswurtzel / Palma Christi, Stendelwurtz / Satyrium Regium.
Handschug-Blum / weisse Bethonien / Schlüsselblum / Primula Veris.
Hanenfuß / Ranunculus.
Hanenfuß mit weissen einfachen und gefülten Blumen / Ranunculus candido simplici & pleno flore.
Hanenkam / Amaranthus cristatus.
Hanenkampff / Eisenkraut / Taubenkraut / Verbena.
Hanenkopff / Onobrychis.
Hanenkraut / Fischmäuler / Linaria, Osyris *Matth.*
Hanensporn / Fumaria bulbosa viridis.

Hanff / Canapus & Cannabis.
Hanffmann / Orobanche.
Hanffsamen / Semen Canapi seu Semen Cannabis & Canabis.
Häring / Hering / Halec, Alec, Harenga & Harengus.
Hararkraut / Harnkraut / Linaria, Osyris, Herba urinalis.
Harbeeren / Rubus Idæus.
Harckelkraut / Anemone sylvestris, Herba Venti.
Harnkraut / Herniaria, Linaria, Osyris, Linum Beatæ Mariæ.
Harscher und Haarschar / Teuffelskraut / Muscus terrestris.
Harthenisch / Vitis duracina major.
Hartheu / Waldhoff / Parthela / Teuffelsflug / Hypericum.
Hart Pech / Pix arida, Pix concreta.
Hart Riegel / Beinholtz / Mundholtz / Geißholtz / Ligustrum.
Hartz / Resina.
Hartzäpffel / Poma dulcia seu officinalia.
Hartzbaum / Pinus, Pinus domestica *Matthioli*.
Hartzklee / Trifolium asphaltites, bituminosum seu resinosum.
Hartzwurtz / Haarwurtz / Haarschwantz und Haarstrang / Nymphæa.
Häßling / Squalus minor.
Haselbaum / Haselstauden und Haselstrauch / Corylus.
Haselhuhn oder Haselhun / Attagen.
Haselmispel / Viscum Corylinum.
Haselwurtz / wilder Nardus / Hasenöhrlein / Asarum, Nardus rustica.
Has oder Haas / Lepus.
Hasenampffer / Haasenklee / Guckausklee / Acetosella.
Hasenanger / Hasenaug / Heil alle Welt / Caryophyllata tertia.
Hasenbrod / Hasenöhrlein / Ægilops, Panis leporinus.
Hasenfuß / Hasenklee / Hasenpfödtlein / Lagopus, Pes leporinus.
Hasenklee / Acetosella & Lagopus seu Pes leporinus.
Hasenköhl / Hasenlattich / Hasenstrauch / Cicerbita, Sonchus levis *Diosc.*
Hasenlattich / Hasenköhl / Hasenstrauch / Cicerbita, Sonchus levis *Diosc.*
Hasenöhrlein / Ægilops & Asarum.
Hasenpappeln / Gänß- Käß- und Roßpappeln / Malva minor.
Hasenpfödtlein / Hasenklee / Lagopus seu Pes leporinus.
Hasenschmaltz / Leporis Axungia seu Pinguedo.
Hasenschweiß / Coagulum Leporis.
Hasensprung / Leporis Talus.
Hasenstrauch / Hasenlattich / Hasenköhl / Cicerbita, Sonchus levis *Diosc.*
Heu oder Heuhechel / Heuheckel / Heckelkraut / Ononis, Resta Bovis.
Haspelgarn / Linum.
Hauchenchel / Haliphæus, Robus.
Hauhechel / Häuhechel und Häwhechel / Stalkraut / Resta Bovis.
Hausen / Huso piscis.
Hausenblasen / Fischleim / Mundleim / Collapiscium, Ichthyocolla.
Haußmarck / Apium domesticum.
Haußrötlein / Phœnicurus, Ruticella.
Haußschlange / Coluber.
Haußschwalbe / Hirundo domestica.
Haußwurtz / Sedum seu Sempervivum majus & minus.
Hebel oder Sauerteuch / Corocrum seu Fermentum.
Hechelkam / Pecten Veneris, Acicula, Avila.
Hecht / Lucius seu Lupus piscium.
Hechtküffer / Mandibulæ Lucii piscis.
Hechtschmaltz / Pinguedo Lucii piscis.
Heckelkraut / Heuheckel / Ochsenbrech und Stallkraut / Ononis.
Heckholtz / Beinholtz / Mundholtz / Geißholtz / Keelholtz / Ligustum.
Heckrosen / Rosa sylvestris.
Hederich / wilder oder Wegsenff / Samenkraut / Erysimum.

Hederling / Herrnpiltz / Herrnschwam / Boleti seu Fungi esculenti.
Heidachs / Heidechs / Lacerta.
Heide oder Heyde / Erica.
Heidenreich vid. Heydenreich / wilder Meerrettig / Armoracia.
Heilwurtz oder Heylwurtzel / Althea, Bismalva & Sarsaparilla.
Heimichen / Heimling / Gryllus domesticus.
Heisse Nessel / Brennessel / grosse oder gemeine Nessel / Urtica major urens.
Heitzwurtz / Hertzwurtz und Heylwurtzel / Tormentilla.
Helffenbein / Elpanbein und Elephantenbein / Ebur.
Helleborinkraut / Elleborine seu Helleborine.
Helmrauthen / Canina Ruta, Canis Ruta.
Hennenfuß oder Hanenfuß / Ranunculus.
Hepffen / Apium palustre seu rusticum, Paludapium.
Herbstblum / Bulbus agrestis, Colchicum.
Herbstpappeln / Herbstrosen / Römische Pappeln / Malva arborea.
Herbstzeitlosen / Herbstblum / nackende Huren / Colchicum.
Herculiswurtz / Clavis Herculis, Nymphæa.
Herdbley / Plumbago factitia.
Herdfarb / Bolus vulgaris.
Herrgottsbärdlein / Sanguisorba, Pimpinella Italica.
Herlitzen / Harlitzen / Kirrbeern / Korlein und Zieserlein / Corna.
Hermlein / Hermelblum / Hermichen / Herrmüntzel / Chamæmelum.
Hermlin / Ictis.
Hermelrauthen / Harmala, Peganon agrion.
Hermodactilen und Herrndatteln / Hermodactyli veri.
Herrnpiltz / Herrnschwam / Hederling / Boleti seu Fungi esculenti.
Herrnschmuck / Heydenschmuck / Flos tinctorius major, Serratula tinct. maj.
Herrnschwam / Heiderling / Herrnpiltz / Boleti seu Fungi esculenti.
Hertzbalsam / Hertzkraut / Mentha cardiaca.
Hertzblad / Hertzscabiosen / Scabiosa cordata, Bellis cærulea frutescens *Casp. Bauh.*
Hertzblümlein / Leberblümlein / Epatica alba, Trifolium nobile.
Hertzfreude / Hertzenfreude / Borrago, Matrisylva & Thymus.
Hertzgespankraut und Hertzgesperkraut / Cardiaca, Herba pectoralis.
Hertzklee / Acetosella & Eupatorium *Avicennæ.*
Hertzkraut / Citronenkraut / Honigblum / Melissen / Melissa.
Hertzkraut / Hertzbalsam / Mentha cardiaca.
Hertzleberkraut / gulden Leberkraut und gulden Leberklee / Epatica nobilis.
Hertzpoley / Poley / Flöhkraut / Pulegium.
Hertzsamen / Halicacabus peregrinus.
Hertzscabiosen / Hertzblat / Scabiosa cordata, Bellis cærulea frutescens *Casp. Bauh.*
Hertzentrost / Menthastrum.
Hertzwurtz / Meum, item Tormentilla, Betularia, Consolida rubra.
Hespelen / Mespelen und Nespeln / Mespila & Mespili.
Hespeln / Mespeln und Nespelnkorn / Semen Mespilorum.
Heuhechel / Heuheckel / Heckelkraut / Anonis, Ononis, Resta Bovis.
Heuschreck / Locusta.
Heyde oder Heide / Erica.
Heydecker / Blut / Hertz und rothe Heilwurtz / Tormentilla.
Heydel / Heydelfenich / Heydelpennig / Elymus, Helymus, Panicum, Mel frugum.
Heydelbeer / Heidelbeer / Staudelbeer / Krackbeer / Drumpelbeer / Bickelbeer / Roßbeer / Schwartzbeer / Myrtilli vulgares.
Heydenblum / Tunica sylvestris.
Heydenhonig / Mel Ericæum.
Heydenisop / Consolida solis & Hyssopus sylvestris.
Heydenkorn / Frumentum sarracenicum & vaccinum.
Heydenreich / Heidenreich und wilder Meerrettig / Armoracia.
Heydenschmuck / Herrnschmuck / Flos tinctorius major, Serratula tinct. maj.
Heydnische Blum / Hemerocallis vulgaris, Asphodelus.

Heyd-

Heydnische Lilien gemeine / Martagon vulgare, Lilium montanum.
Heydnische Lilien das Männlein / Lilium ſarracenicum (mas.)
Heydnische Lilien das Weiblein / Lilium ſarracenicum (fœmina.)
Heydnisches Wundkraut / Conſolida ſeu Solidago ſarracenica.
Heydrättich / Armoracia, Rapiſtrum album.
Heydroſen / Roſa ſylveſtris, und Heckroſen.
Heyl aller Welt / Herba benedicta, Caryophyllata, Tabacus, Veronica.
Heyl alle Schäden / Cruciata, Gentiana minor, Tabacus, Veronica.
Heylbock / Caper.
Heylgifft / Anthora, Zedoaria.
Heilig Dreyfaltigkeitblümlein / Jacea, Trinitatis flos.
Heylglöcklein / Heilig Dreyfaltigkeit Glöcklein / Flos Trinitatis.
Heilige Diſtel / geſegnete Diſtel / Carduus benedictus ſeu ſanctus.
Heiliggeiſtwurtzel / Radix Angelicæ, Sancti Spiritus.
Heilig Holtz / Lignum Guajacum, Indicum ſeu Sanctum.
Heilig Wundkraut / Nicotiana major, Herba ſancta.
Heylſam Wundkraut / Nicotiana, Petum ſeu Tabacum.
Heylunder / Attich / Ackerholder / Chamæacte, Ebulus, Sambucus humilis.
Heylwurtzel / Althea, Bismalva, Sarſaparilla, Tormentilla.
Heylwurtz / Panax Herculeum.
Heylwurtz / Gummi Opopanax.
Heylwurtzkoſten / Panax Coſtinum.
Heyter Neſſel / Urtica urens minor ſeu acrior.
Heytz / Hertzwurtz / rothe Heylwurtz / Tormentilla.
Hetz / Agleſter / Alſter / Atzel / Pica.
Hieffen / Haanhüben / Hagenhuben / Hanbutten / Cynosbatos.
Hieffenroſen / Roſæ ſylveſtres.
Hilffwurtz oder Hülffwurtz / Althea ſeu Bismalva.
Himbeer / Hohlbeer / Hindbeer / Rubi Idæi.
Himmelblau / Wilderancken / Eruca cœrulea.
Himmelbrandt / Unholdenkertzen / Königskertzen / Verbaſcum.
Himmelcker / St. Johannisgürtel / Beyfuß / Arthemiſia.
Himmeldill / Himmelkraut / Schwebelwurtz / Peucedanum.
Himmelgall / Himmeldill / Himmelkraut / Säufenchel / Himmelkraut / Haarſtrang / Schwebelwurtz / Peucedanum, Pinaſtellum.
Himmelröslein / Lychnis coronaria ſeu ſylveſtris minima, Flammula Jovis.
Himmelſchlüſſel / St. Peterſchlüſſel / Schlüſſelblum / Primula veris.
Himmelſchwertel / Iris cœleſtis ſeu noſtras, Lilium cœleſte.
Himmelſtengel / Gentiana minor.
Himmelthau / Gramen Mannæ, Manna cœleſtis.
Hin / Hindin / Cerva, Hinnulus.
Hindbeer / Himbeer / Hohlbeer / Rubi Idæi.
Hindlauff / Hindläufften / Sonnenkraut / Sonnenwürbel / Cichoreum.
Hinfuß / Hinlauff / Ægopodium, Herba Gerhardi.
Hinſchkraut / Je länger Je lieber / Amara dulcis, Solanum lignoſum.
Hippocras oder Hippocraswein / Vinum Claretum ſeu Hippocraticum.
Hirnſchaale / Cranium, & Papaver erraticum minus.
Hirſch / Cervus.
Hirſchbrunſt oder Hirſchſchwam / Boletus ſeu Fungus Cervinus.
Hirſchgraß / Coronopus.
Hirſchgünſel / Herba Kunigundis, Eupatorium Chamælinum.
Hirſchhertz-Creutz / Os de corde Cervi.
Hirſchhorn / Cornu Cervi ſeu Cervinum, C. C.
Hirſchen-Inſchlidt oder Unſchlitt / Sevum Cervinum.
Hirſchklee / Eupatorium *Avicennæ*.
Hirſchkolben / Typhi Cervini, ſeu Cornua Cervi novella, ſanguine adhuc ſucculenta, cute lanuginoſa circumdata.
Hirſchkraut / Amara dulcis, Salicaſtrum *Plinii*, Elaphoboſcum.

Hirſchmangoldt / Pulmonaria maculoſa, Symphytum maculoſum *Dodonæi*.
Hirſchmarck / Medulla Crurum Cervi.
Hirſchmorellen / Hirſchkraut / Hirſchpaſtinack / Elaphoboſcum.
Hirſchpaſtinack / Hirſchmorellen und Hirſchkraut / Elaphoboſum.
Hirſchpeterlein / Petroſelinum montanum.
Hirſchſchwam oder Hirſchbrunſt / Boletus ſeu Fungus cervinus.
Hirſchwurtz / Cervaria & Gentiana alba.
Hirſchzunge / Lingua cervina, Scolopendrium vulgare, Phyllitis.
Hirſchen { Gemeine Hirſchen / Milium.
Meerhirſchen / Steinhirſchen / Perleinſamen / Milium Solis.
Hirten oder Hürtenpfeiffe / Aliſma *Dioſcoridis*, Fiſtula Paſtoris.
Hirtenſäcklein / Hirtentaſche / Burſa Paſtoris, Täſchelkraut.
Hirtzgraß / Hirtzhorn / Krähenfuß / Rappenfuß / Coronopus, Pes Cornicis.
Hirtzgünſel / Hirtzklee / Eupatorium *Avicennæ*.
Hiſpaniſch Eiſenkraut / Verbenaca fœmina, Verbena tenuifolia Hiſpanica.
Hiſpaniſche Goldblum / Chryſanthemum Hiſpanicum tertium.
Hiſpaniſche Rohr / Harundo Hiſpanica, Canna Hiſpanica.
Hiſpaniſcher Samen / Semen Canarienſe, Semen Hiſpanicum.
Hiſpaniſche Steinſpargen / Aſparagus ſylveſtris aculeatus Hiſpanicus.
Höbel / Sauerteich / Carocrum ſeu Fermentum.
Hocher Steinbrech / Neunkrafft / Saxifraga alba.
Hochkraut / Dilln- und Dullkraut / Kümmerlingkraut / Anethum.
Hochleuchten / Fällriß / Alcea, Herba S. Simeonis.
Hochmuth / Caryophyllus hortulanus, Flos Tunicæ.
Hochwachſender Mooß / Muſcus erectus.
Hockenblat / Hanckblat / Hippogloſſum, Uvularia.
Hochel / Igel / Erinaceus caninus, ſuillus.
Hohlbeer / Hinbeer und Hindbeer / Rubi Idæi.
Hohlwurtz und Hohlwurtzbohne / Ariſtolochia fabacea.
Hohlwurtz die Lange / Ariſtolochia longa.
Hohlwurtz die Runde / Ariſtolochia rotunda.
Holder / Holler und Hollunder / Sambucus domeſtica & ſylveſtris.
Holder niedriger / Attig und Ackerholder / Ebulus, Sambucus humilis.
Holderbeer / Sambuci Baccæ, Grana Actes.
Holderbeerſamen / Semen Baccarum Sambuci.
Holderblüth / Sambuci Flores, Flores Actes.
Holderlatwerge- oder Holdermuß / Rob Sambuci.
Holderſchuß / Germina Sambuci.
Holderſchwämlein / Fungi ſeu Spongiæ Sambuci, Auricula Judæ.
Hollwurtz / vid. Hohlwurtz / Ariſtolochia.
Holtzbock / Redivius.
Holtzcaſſia / Mutterzimmet / Caſſia lignea, Xilocaſſia.
Holtzmangoldt / Conſolida pyrifolia, ſeu Pyrola & Pirula.
Holtzwendel / Oniſcus.
Holtzwurm / Thryps, Coſſus, Teredo, Termes.
Honig / Mel, Mel Apum.
Honigblat / Honigblühe / Honigblum und Honigfang / Meliſſa.
Honigklee / Melilotus coronata, Melilotus nobilis.
Honigzucker / Mel ſaccharinum.
Hopffenblnmen / Flores Lupuli.
Hopffenkraut / Sumitates Lupuli.
Hornkirſchen / Harlitzen / Herlitzen / Kirrbeerlein / Zieſerlein / Corna.
Hornkümmel / Conſolida regalis, Calcatrippa.
Hornungsblum / Narciſſus.
Hucksblat / Hanckblat / Hockenblat / Hippogloſſum, Uvularia.
Hüfften / Hahnbutten / Hanhüben oder Hanhüffen / Cynosbatos.
Hufflattig / Huffpletſchen / Huffelein / Brandtlattig / Farfara.
Hülffwurtzel oder Hilffwurtzel / Althea ſeu Bismalva.

Hummel/

Hummel / Apis sylvestris, & Fucus.
Hünerbeer / Hünerträublein / Baccæ gallinaceæ, Pegonellæ.
Hünerbiß / Hünerdarm / Hünersalb und Salm / Alsina & Alsine.
Hünerdieb / Milvius & Milvus.
Hünerfarb und Hünerseeb / Hünerköhl / Serpillum.
Hünerfett / Adeps, Axungia seu Pinguedo Gallinæ.
Hünerfüll / Hünerfälß / Hünerfülß / Satureja.
Hünerfuß oder Hanenfuß / Ranunculus.
Hünerkräß / Thlaspi minus tenuifolium.
Hünerköhl / Hünerserb / Quendel / Küneln / Serpillum.
Hünermägen / Pelliculi interiores stomachorum Gallinarum.
Hünerrauthen / Alsina & Alsine recta.
Hünersalb / Hünerserb / Hünerköhl / Quendel / Serpillum.
Hund / Canis.
Hundsaug / Conyza, Cunilago, Pulicaria.
Hundsblum / Küheblum / Dotterblum / Taraxacum.
Hunds Chamillen / Hundsdillen / Chamomilla canina, Cotula fœtida.
Hundsdillen / Hunds Chamillen / Chamomilla canina, Cotula fœtida.
Hundsfett / Adeps, Axungia seu Pinguedo Canis.
Hundfisch / Carcharias, Mustelus.
Hundsfloh / Hundsrauthen / Hundswurm / Ricinus.
Hundsgifft / Hundstodt / Aconitum, Faba luparia.
Hundsgraß / Hundszahn / Denticularis *Ruellii*, Holosteon.
Hundshoden / Herbstzeitlosen / nackende Huren / Colchicum.
Hundsknoblauch / Allium caninum.
Hundsköhl / Apocymum, Brassica canina, Cynia, Mercurialis herba.
Hundskopff / Kalbsnasen / Löwenmäuler / Antirrhinum.
Hundskoth / Album græcum, Stercus caninum.
Hundskürbes / Hundsrüben / Hundswurtz / Bryonia.
Hundslauch / Hundsrauthen / Hundsfloh / Ricinus, Catapucia major.
Hundsmielten / Atriplex canina.
Hundsmilch / Esula rotunda, Peplis, Peplium, Peplus.
Hundsmücken / Cynomia.
Hundspeterlein / Petroselinum caninum, Cicuta minor.
Hundsrauthen / Canis Ruta, seu Ruta canina, Ricinus.
Hundsrosen / Rosa canina.
Hundsrüben / Hundskürbis / Hundswurtz / Bryonia.
Hundstodt / Hundsgifft / Aconitum, Faba luparia.
Hundsviolen oder Hundsveil / Viola canina.
Hundswurm / Hundsfloh / Hundsrauthen / Ricinus.
Hundswurtz / Hundskürbis / Hundsrüben / Bryonia.
Hundszahn / Hundsgraß / Denticularis *Ruellii*, Holosteon.
Hundszunge / Cynoglossa & Cynoglossum.
Hurnäuß / Crabro.
Hürnkraut / Augentrost / Euphragia & Euphrasia.
Hüttenrauch / Arsenicum citrinum seu Auripigmentum.
Hüttenrauch grauer / Tutia Alexandrina.
Hüttreyff / Crocus.
Hyacinth / Hyacinthus vulgaris.
Hyacinthstein / Lapis Hyacinthi seu Hyacinthus.
Hypocistensafft / Hypocistis succus.
Hyrschen / Milium, Cenchros.
Hyrsen Unkraut / Phalaris.
Hysop / Jsop / Eysop / Hyssopum & Hyssopus.

J.

JAchzindt / Hyacinth und Jacinth / Hyacinthus Lapis.
Jaspis / Jaspis, Jashere, Lapis Pantherinus.

Jaſpis blauer / Jaſpis cærulea & cæruleus.
Jaſpis cryſtalliniſcher / Jaſpis cryſtallinus.
Jaſpis gelber / Jaſpis luteus.
Jaſpis grauer / Jaſpis gryſeus.
Jaſpis grüner / Jaſpis viridis.
Jaſpis Indianiſcher / Jaſpis Indicus.
Jaſpis leberfarber / Jaſpis hepaticus.
Jaſpis lufftgleicher / ſo Ærizuſa genannt wird.
Jaſpis purpurfarber / Jaſpis purpureus.
Jaſpis rother / Jaſpis roſea ſeu rubra.
Jaſpis ſaatgrüner / Jaſpis Heliotropia ſeu Heliotropius.
Ibiſch / Eibiſch und wilde Pappeln / Althea, Biſmalva, Ibiſcus.
Je länger je lieber Blum / Roſen von Jericho / Flores Caprifolii, Jaceæ.
Je länger je lieber Kraut / Chamædrys, Chamæpithys, Jacea.
Je länger je lieber Wurtzel / Rad. Amaræ dulcis, Dulcamaræ.
Jelappa / Jalappen oder frembde Purgierwurtzel / Radix Jalappæ.
Jeſusblümlein / Dreyfaltigkeitblümlein / Flores Jaceæ, Trinitatis.
Igel / Echinus terreſtris, Erinaceus, Ericeus & Herinaceus.
Igelsklette / Igelsläuß / Lappa minor, Xanthium.
Igelsknoſpen / Sparganium.
Igelskolben / Stramonia, Pomum ſpinoſum.
Igelsläuß / Igelskletten / Lappa minor, Xanthium.
Illiriſche Violwurtzel / Iris Illyrica.
Iltis / Ictis, Muſtela ruſtica, Viverra.
Imbenwolff / Apiaſter, Merops.
Imber / Inber / Ingber / Zingiber, Zinziber.
Imben / Immen / Apes Bienen / Inſecta notiſſima.
Immenblat / Ivenblat / Hönigblum / Honigfang / Meliſſa.
Immenkraut / Thymiankraut / Thymum ſeu Thymus.
Incens / Incenſum, Olibanum.
Indianiſche Beinwellen oder Indianiſch Bilſamkraut / Tabaca, Herba Sanctæ Crucis, Sacra Sancta. vid. Nicotiana.
Indianiſcher Aydtſtein oder Augſtein / Succinum Americanum.
Indianiſche baumichte Salbey / Salvia Indica arboreſcens.
Indianiſche Beinwellen / Bilſamkraut / Hyoſcyamus Peruvianus.
Indianiſchblat / Folium Indum ſeu Malabathrum.
Indianiſch Blau / Indigo, Lapis Indicus pictorum.
Indianiſche Blum / Flos Solis, Sol Indianus.
Indianiſch Blumenriedt / Indianiſch Blumenrohr / Arundo Indica latifolia.
Indianiſcher Buchsdornſafft / Lycium, Succus inſpiſſatus Pyxyacanthæ.
Indianiſche Coſtenwurtzel / Coſtus Indicus.
Indianiſche Erde / Terraponica, Terra Japonica.
Indianiſche Feigen / Ficus Indica.
Indianiſcher Feigenbaum / Ficus Indica *Theoph.*
Indianiſch Fench / Panicum Indicum.
Indianiſche Fieberrinde / Cortices Chinæ Chinæ ſeu Kin Kinnæ.
Indianiſch Geyerling oder Zuckerwurtzel / Radix Betatæ ſeu Siſari Indici.
Indianiſcher groſſer Nachtſchatten / Solanum Indicum majus.
Indianiſche groſſe Saamenblum / Flos Solis peruvianus.
Indianiſche grüne Judendöcklein / Solanum Indicum.
Indianiſcher Hirſchen / Italiäniſcher Hirſchen / Milium Indicum, Sorgum.
Indianiſcher Holder / Sambucus Indica.
Indianiſches Hun / Gallopavus.
Indianiſcher Klee / Trifolium Americum.
Indianiſch Korn / Frumentum Indicum, Milium Indicum.
Indianiſcher Kürbes / Cucurbita Indica.
Indianiſches Lillgenrohr / Arundo Indica latifolia.
Indianiſcher Magſamen / Papaper Indicum.
Indianiſcher Magſamenſafft / Opium Indicum.

Indianischer Molen / Moly Indicum (duæ sunt species)
Indianisch Musa / Musa *Matthioli*, Pala *Clusii*.
Indianische Muscheln-Schale / Blatta Byzantina.
Indianische Nägelein / Flos Africanus seu Indianus, Tagetes Indica.
Indianischer Narden / Nardus seu Spica Indica.
Indianische Nüß / Nuces Indicæ.
Indianische Nüßlein / Behen genannt / Glans Ægyptia, Granum Behen.
Indianisch Pappas / Papas Indorum.
Indianischer Pfeffer / Piper Indicum, Calecuthicum seu Hispanicum.
Indianischer rother Schwertel / Gladiolus Indicus.
Indianische Salbey / Salvia Indica.
Indianisch Saltz / Sal Indicum.
Indianisch Samkraut / Folium Indum seu Malabathrum.
Indianische Seeblum / Nymphæa Indica.
Indianischer Spick / Spica Indica.
Indianischer Weyrauch / Storax seu Styrax.
Indianischer wohlrüchender Calmus / Calamus aromaticus *Diosc*.
Indianische Wolffsmilch / Esula Indica.
Indianisches Wundkraut / Nicotiana media, Hyoscyamus Peruvianus.
Indianische Zaunrüben / Bryonia Peruviana, Mechoacanna.
Indianische Zuckerwurtzel / Radix Betatæ, Radix Sisari Indici.
Indianische Viol oder Veil / Flos mirabilis, Viola Peruviana.
Ingber / Imber und Inber / Zingiber & Zinziber.
Ingber Calecutischer / Zingiber Calecuticum.
Ingberkraut / Piperitis, Lepidium.
Ingber Mechinischer / Zingiber Mechinum.
Ingber wilder / Zingiber sylvestre.
Ingrün / Süngrün / Weingrün / Beerwinck / Vinca per vinca.
Johannisbeerlein oder Johannisträublein / Ribes.
Johannisblumen / Flores Chrysanthemi & Flores Hyperici.
Johannisbrod / Siliqua dulcis, Carobea, Xylocaracta.
Johannisgürtel / Arthemisia, Muscus terrestris.
Johanniskraut / Teuffelsflug / Hypericum, Fuga dæmonum.
Josephsstäblein / Narcissus luteus.
Joseple und Joseplein / Gartenhyser und Kalbs Isop / Satureja.
Isop / Ispen / Kirchen- und Kloster-Hysop / Hyssopum & Hyssopus.
Italiänischer Berthram / Pyrethrum Italicum.
Italiänische Bohne / Smilax hortensis.
Italiänisches Eisenkraut / Verbena Italica.
Italiänischer Fenchel / Fœniculum Creticum seu Italicum.
Italiänischer grosser frembder Kümmel / Stœchas Arabica.
Italiänischer grosser frembder Thymian / Thymus Italicus.
Italiänische Heyden / Erica Italica.
Italiänischer Hirschen / Milium Italicum, Sorgum.
Italiänische Pimpinell / Pimpinella Italica, Sanguisorba.
Italiänische Schlehen / Acacia Italica.
Italiänischer Steinbrech / Saxifragia Italica.
Italiänischer Steinklee / Melilotus Italica.
Judenbalsam / Opobalsamum, Lachryma Balsami seu Balsamum Judaicum.
Judasbaum / Siliqua sylvestris.
Judasohren oder Holderschwämlein / Fungi Sambucini seu Auriculæ Judæ.
Judenäpffel / Poma seu Mala Assyria, Citria & Persica.
Judenbech / Judisch Bergwachs / Judenleym / Asphaltum, Bitumen Judaicum.
Judendöcklein / Judenhütlein / Judenkirschen / Alkekengi & Halicacabum.
Judenkrick / Stramonia, Poma spinosa.
Judenleym / Bech oder Bergwachs / Asphalthum, Bitumen Judaicum.
Judenstein oder Fingerstein / Lapis Judaicus seu Syriacus.
Judenweyrauch / Storax seu Styrax calamita & Cort. Thymianæ.

Judisch Bergwachs / Judenbech oder Leim / Asphalthum, Bitumen Judaicum.
Juenblat / Imbenblat und Immenblat / Melissa.
Juenkraut / Iva moschata, Camæpithys altera.
Jujuben oder rothe Brustbeer / Jujubæ, Zizyphæ.
Juncker-Lilgen / Asphodelus.
Jungfrauen-Distel / Carduus hortensis.
Jungfrauenhaar / Frauenhaar und Venushaar / Capilli Veneris.
Jungfrauen-Honig / Mel Ericæum vel Mel virgineum.
Jungfrauen-Nägelein / Caryophyllus virgineus.
Jungfrauen-Wachs / Cera virginea.
Jüngling und Jünglings-Blum } Amaranthus luteus, Stœchas citrina.
Ivenblat / Imbenblat und Immenblat / Melissa.

K.

Kaadtkäfer / Kadden / Scarabæus.
Kabis / Kappiskraut / Brassica caulis, Brassica capitata.
Kadden / Schmaltzkäfer / Mayenwurm / Scarabæus unctuosus.
Käferwurtz / Wurmwurtz / Säuwurtz / Fischwurtz / Scrophularia major.
Kälbermarck / Medulla crurum Vituli.
Kalb / Vitulus.
Kalbsauge / Buphthalmus, Oculus Bovis.
Kalbsfuß / Aron & Arum, Pfaffenpint / Teutscher Ingber.
Kalbs-Isop / Kops-Isop / Winter-Isop / Zwiebel-Isop / Satureja.
Kalbsnasen / Dorandt / Ohrandt / Löwenmaul / Antirrhinum.
Kalch oder Kalck / Calx, lebendiger Kalck / Calx viva.
Kalchstein oder Kalckstein / Lapis Calcarius seu Lapis Calcis.
Kalecutischer Pfeffer / Piper Calecuticum, Piper Indicum.
Kalmus / rechte Ackerwurtz / Acorus legitimus seu verus, Calamus aromaticus.
Kaly / Kali seu Kaly geniculatum.
Kam oder Kambschmaltz / Pinguedo Equi seu jubati Colli.
Kamehl / Kamehlthier und Kamel / Camelus.
Kamehlsheu / Kamehlsstrohe / Schönus / Juncus odoratus, Schœnanthum.
Kamillen / Chamillen / Chamæmelum, Anthemis seu Leucanthemum.
Kampffer / Campffer / Gampffer und Gaffer / Camphora & Caphura.
Kandel und Kandenkraut / Katzen oder Roßschwantz / Equisetum.
Kappaun / Capaun / Capo & Capus seu Gallus castratus.
Kappaunenfett oder Capaunenschmaltz / Adeps seu Pinguedo Capi.
Kappen- und Kapenblum / Münchskappen / Narrenkappen / Napellus.
Kappeskraut / Brassica capitata, Brassica Caulis, Kapishaupt.
Kaps-Isop / Kops-Isop / Winter-Isop / Zwiebel-Isop / Satureja.
Kärgel / Körbel und Körffelkraut / Cerefolium, Chærefolium.
Karbunckelstein / Carbunculus, Rubinus.
Karpff / Carpa, Carpio, Cyprinus.
Karpffenstein / Lapilli Carparum, Carpionum seu Cyprinorum.
Karten / Kartendistel / Dipsacus, Labrum Veneris.
Käßpappeln / Gänß- Haasen- und Roßpappeln / Malva sylvestris.
Kastanien oder Kesten / und Castanien / Castaneæ, Jovis glandes.
Kaulpersigstein / Lapillus seu Lapis Percarum.
Käuschlamm / Abrahamsbaum / Käuschbaum / Agnus castus, Vitex.
Käuschlammsamen / Kloster- und Münchspfeffer / Semen Agni casti.
Kautz / Nachteul / Noctua.
Käysers-Sallat / Dracunculus esculentus, hortulanus seu hortensis.
Käysers-Wurtz / Astrantz und Magistrantz / und Meisterwurtz / Imperatoria, Ostrutium.
Kätzlein / Ruhrkraut / Centunculus, Gnaphalium, Tomentum.
Katz / Catus, Felis, wilde Katz / Catus sylvestris.
Katzenbalsam / Menthastrum, Mentha felina, Nepeta.

Katzen-

Katzenfuß / Katzenpfödtlein / Feldkätzlein / Hispidula, Pes Cati.
Katzenhall / Katzenhalm / Katzenschwantz / Wadel und Zagel / Equisetum.
Katzenhelm / Katzenhall / Schwantz / Wadel und Katzenzagel / Equisetum.
Katzenklee / Haasenklee / Haasenpfödtlein / Lagopus, Pes leporinus.
Katzenkörbel / Taubenkörbel / Cerefolium felinum, Fumus terræ.
Katzenkraut / Katzenmüntz / Katzen Nept / Mentha felina, Nepeta.
Katzenkraut / Hall / Helm / Schwantz / Wedel und Zagel / Equisetum.
Katzenlätterlein oder Leiterlein / Lycopodium, Muscus terrestris.
Katzenmüntz / Katzennept / Katzenkraut / Mentha felina, Nepeta.
Katzenpfödtlein / Katzenfuß / Feldkätzlein / Hispidula, Pes Cati.
Katzenschmaltz der Wilden / Axungia Cati sylvestris.
Katzenschwantz / Hall / Helm / Wedel und Zagel / Equisetum.
Katzensper / Anonis, Ononis, Resta Bovis.
Katzenträublein / Blatloß / Judenträubel / Sedum minimum.
Katzenwadel oder Wedel / Katzen- oder Roßschwantz / Equisetum.
Katzenwurtzel / Angenwurtzel / Wundwurtzel / Valeriana.
Katzenzagel / Katzenwadel oder Wedel / Equisetum.
Keelkraut / Zäpffleinkraut / Hippoglossum, Uvularia.
Keelholtz / Kerngerten / Beinholtz / Geißholtz und Mundholtz / Ligustrum.
Keerbesem / Bruschken / Mäuß- und Myrthendorn / Bruscus, Ruscus.
Kellershalß oder Zeiland / Cocognidium, Granum gnidium, Thymelæa.
Kerbel / Kertel / Körbel- und Körffelkraut / Cerefolium.
Kermesinbeer / Kermeskörner / Baccæ seu Grana Kermes.
Kerngerten / Kerlholtz / Beinholtz / Geißholtz- und Mundholtz / Ligustrum.
Kertzenkraut / Feld- und Königskertzen / Verbascum.
Kesten / Castanien oder Kastanien / Castaneæ, Castaneæ Nuces.
Kesten- oder Kastanienbaum / Castanea arbor seu Castaneus.
Keßpappeln / Gänß- Haasen- und Roßpappeln / Malva minor.
Keuschbaum / Keuschlamm / Abrahamsbaum / Agnus Castus, Vitex.
Keuschbaum- Keuschlammsamen / Semen Agni casti seu Viticis.
Kichern oder Ziser / Erbsen / Ciceres.
Kiefferbis / Pisa.
Kiesel oder Kieselstein / Silex seu Lapis Silicis.
Kindermord / Sevenbaum oder Siebenbaum / Sabina f. Savina.
Kin Kinna / Fieberrinde / China Chinæ, Kin Kina cortice febrifugo.
Kirchen-Jsop / Kloster-Jsop / Jspen / Hyssopum & Hyssopus.
Kirschen sauere / Cerasa acida, schwartze Kirschen / Cerasa nigra.
Kirschbaum / Cerasus & Cerasus præcox.
Kirschenkern / Cerasorum Nuclei.
Kirtte / Großkletten / Bardana, Lappa major, Personata.
Kiwitz-Ey / Fritillaria.
Kiwitz-Fett / Pinguicula.
Klapperrosen / Glitschrosen / rothe Kornrosen / Flores Papaveris errat.
Klapperstein / Adlerstein / Lapis Aquilæ.
Klauenschmaltz / Ungularum Pinguedo.
Kleberkraut / Aparine, Lappago, Asperugo.
Klee / Trifolium.

Klee:
- Edler Klee / Trifolium aureum seu nobile.
- Edler Steinklee / Honigklee / Schottenklee / Melilotus.
- Gartenklee / Siebengezeit / zahmer Steinklee / Trifolium odoratum.
- Haasenklee / Haasenpfödtlein / Lagopus, Pes leporinus.
- Honigklee / Steinklee / unser lieben Frauen Schülein / Melilotus.
- Katzenklee / Haasenklee / Haasenpfödtlein / Pes leporinus.
- Sauerklee / Buchampffer / Acetosella.
- Wiesenklee / Trifolium pratense.

Klein Alp / Schlüsselblum / Primula Veris alpina minor.
Klein Ambrosienkraut / klein Traubenkraut / Ambrosia hortulana, Artemisia Botroides.
Kleiner Ampffer / kleiner Sauerampffer / Oxalis minima.

f 2 Kleine

Kleine Angelick / Angelica minor.
Klein Aronkraut / Arisarum.
Klein Aurin / klein Centaur / klein Tausendgüldenkraut / Centaurium minus, Fel terræ, Febrifuga.
Klein Bachbung / Anagallis aquatica minor.
Klein Baldrian / Phu minus, Valeriana sylvestris minor.
Klein Bathengel / Braunmänderlein / Chamædrys, Trissago, Trixago.
Klein Bergangelick / Angelica montana minor.
Kleiner Bergkräß / Cressio seu Nasturtium alpinum seu montanum minus.
Klein Bergmüntz graue / Calamintha montana, Lucana minor.
Klein Bergpolium / Polium montanum minus.
Klein Bergrauthen / Ruta sylvestris minor.
Klein Bergsanickel / Sanicula alpina minima.
Klein Bergscabiosen / Scabiosa minor montana.
Klein Bibernell / klein Herrgottsbärthlein / Sanguisorba minor, Barbula Christi.
Klein ePirncucumern / Cucumis minor pyriformis.
Kleiner blauer Wasserschwertel / Chamæiris angustifolia minor.
Kleiner blauer wilder Flachs / Chamælinum cæruleum.
Klein Blutkraut / Sanguisorba minor.
Kleine blutrote Haußwurtz / Sedum minus hæmatoides.
Klein Blutströpfflein / klein Bibinell / klein Herrgottsbärthlein / Sanguisorba minor, Barbula Christi.
Klein Bockspeterlein / Tragoselinum minus.
Klein braune Flechten / Lychen arboreum.
Klein breitblätterichter Himmelschwertel / Iris sylvestris minor latifolia.
Klein breiter Erdrauch / Fumaria latifolia minor.
Klein Kampherkraut / Camphorata minor.
Klein Carlinwurtzel / klein Eberwurtzel / Cardopatium minus.
Klein Centaur / klein Aurin / klein Tausendgüldenkraut / Centaurium mins, Fel terræ, Febrifuga.
Klein Condrillen / Chondrilla alba.
Klein Costen Balsamkraut / Ageratum, Eupatorium *Mesuæ*.
Klein Donnerbarth oder Kraut / Aizoum minus, Vermicularis.
Klein Dosten / oder klein Wohlgemuth / Clinopodium minus.
Klein Dotterblum / Populago minor.
Kleine Dürrwurtzel / Coniza minor.
Kleine Eberwurtzel / klein Carlinwurtzel / Chamæleon albus, Carlina.
Klein Egelkraut / Numularia minor.
Klein Ehrenpreiß / Veronica minor.
Klein Ehrenpreiß Weiblein / Veronica fœmina minor flore candido.
Klein Eisenkraut / Verbenaca fœmina.
Klein Endivien / Endivia minor.
Klein Epheu / Hedera Helix.
Kleine Erbsen / Pisum minus 1. kleine Felderbsen / Pisum minus 2.
Klein Erdnuß / Ornithogalum.
Klein Erdrauch / klein Taubenkropff / Fumaria minor.
Klein Eselsfärlein / Adianthum album, Filicula Asellorum minor.
Klein Färberblum / Flos Tinctorius minor.
Klein Faseln / Smilax hortensis, Smilax lævis.
Klein Feigbaum / Chamæficus.
Kleine Feigbohne / Lupinus minor.
Kleine Felderbsen / Pisum minus 2. kleine Erbsen / Pisum minus 1.
Klein Ferckleinkraut (Männlein) Hyoseris 1. (mas.)
Klein Ferckleinkraut (Weiblein) Hyoseris 2. (fœmina)
Klein Ferulkraut / klein Steckenkraut / Ferula minor, Narthecia *Theophr.*
Klein Flaschenkürbes / Cucurbita lagenaria minor.
Klein Flöhekraut / Persicaria pumilla.
Klein fruchtbarer Wegtritt / Polygonum minus, Polycarpum.

Klein

Klein Fünfffingerkraut / Pentaphyllon minus.
Klein Galgandt / Galanga minor.
Klein Gamänderlein / Teucrium tertium minus.
Klein Garbenkraut / Millefolium vulgare minus.
Klein Gartencypreß / Absinthium marinum, Seriphium.
Klein Garten Wegwarten / klein Sonnenwürbel / klein zahm Wegwart / Cichoreum sativum latifolium.
Klein gelbe Meerviolen oder Veilgen / Leucoium marinum luteum minus.
Klein gelbe Seeblumen / Nymphæa lutea minor.
Klein Goldblum / Chrysanthemum minus.
Klein Gottesgnade / Geranium Batrachioides minus.
Klein graue Bergmüntz / Calamintha montana, Lucana minor.
Klein Grindwurtz / Lapathum minimum.
Klein gülden Leinkraut / Linaria aurea minor.
Klein gülden Wiedertodt / Adianthum aureum minus.
Klein Halskraut / Cervicaria alba tertia.
Klein Hanenfuß / Ranunculus minor.
Klein Hanensporn / Fumaria bulbosa, seu Tuberosa minor.
Klein Harnkraut / Osyris minor.
Klein Haußwurtzel / Sedum minus, Vermicularis, Aizoum minus.
Kleinste Haußwurtzel / Sedum minimum.
Klein Herrgottsbärtlein / klein Bibinel / klein Blutströpfflein / Barbula Christi, Sanguisorba minor.
Kleiner Hirschen / Panicum, Elymus, Mel frugum.
Kleine Hirschzung / klein Miltzkraut / Ceterach, Scolopendrium minus.
Kleiner Holder / Niederholder / Attich / Ebulus, Chamæacte, Sambucus humilis.
Klein Holwurtz / Aristolochia minor fabacea.
Kleiner Hornkümmel / Cyminum siliquosum minus.
Klein Hundsmilch / klein Wolffsmilch / Esula minor seu cupressina.
Klein Indianischer Kürbes / Cucurbita Indica minor.
Klein Indianische eckigte Peponen / Pepo Indicus minor angulosus.
Klein Indianische Pepon / Pepo Indicus minor quartus.
Klein Indianische Schildtpepon / Pepo Indicus minor clypeatus.
Klein Katzenträublein / Sedum minimum, Vermicularis.
Klein Katzenwadel / Polygonon *Thali*, Equisethum minus.
Klein Klapperrosen / Papaver erraticum minus.
Klein Kletten / Lappa minor, Xanthium.
Klein Klettenkörbel / klein Klettenpeterlein / Caucalis, Pes Pulli.
Klein Klettenkräutlein / Elatine, Hedera terrestris.
Klein Knabenkraut / Testiculus 16. minor.
Klein Kölblinkraut / Sanguisorba minor.
Klein Kostenbalsam / Herba Julia alba, Mentha costina alba.
Klein Krähenfuß / Coronopus minor.
Klein Krebsblum / 1. Heliotropium minus 1.
Klein Krebsblum / 2. Heliotropium minus 2.
Klein Kreutzblum / Palma Christi minor.
Klein langlechte Indianische Pepon / Pepo Indicus minor oblongus.
Klein Läußkraut / Helleborastrum minus.
Klein Leberbalsam / Mentha corymbifera minor.
Klein Leberbalsamkraut / Ageratum minus, Balsamita minor.
Klein Leibfarb / gefülter Magsamen / Papaver multiflorum incarnatum minus.
Klein Löwenfuß / Leontopodium parvum.
Kleiner Maaßholder / Chamæplatanus.
Kleiner Meerbeyfuß / Artemisia marina minor.
Kleiner Meerhirschen / Lythospermum minus, Milium Solis minus.
Klein Megelkraut / Sanguisorba minor.
Klein Meistertwurtz / Imperatoria minor, Ostrutium minus.
Klein Miltzkraut / klein Hirschzunge / Ceterach, Scolopendrum minus.

Klein Modelger / Gentiana minima.
Klein Mohnkraut / Lunaria minor.
Klein Nabelkraut / Umbilicus Veneris minor, Cymbalion minus.
Klein Nadelkörffel / Scandix minor.
Klein Nägel Basilien / Ocymum caryophyllatum minus.
Klein Natterkraut / klein Schlangenkraut / Numularia, Centimorbia.
Klein Natterzung / Ophioglossum *Fuchsii*, Lingua vulneraria.
Kleine Nessel / Urtica minor.
Klein Nicotiankraut / Nicotiana minor, Tabacum minus.
Klein Ohrandt / Antirrhinum minus.
Klein Palmen / Palma humilis, Palma minor.
Klein Pfaffenpint / Arum minus.
Klein Pfeilkraut / Sagitta minor.
Klein Pimpinel / Bibinel / klein Blutströpfflein / klein Hergottsbärtlein / Sanguisorba minor, Barbula Christi.
Kleiner Quendel mit braunen Blumen / Serpillum septimum minus flore purpureo.
Kleine Ragwurtzmänderlein / Triorchis minor mas.
Kleine Rosinen oder Corinthen / Passulæ minores seu Uvæ passæ minores.
Klein roth Katzenträublein mit weissen Blumen / Sedum minus hæmatoides flore albo.
Kleine rothlechte Meerviolen / Leucojum marinum minus rubeum.
Kleine rothe Ochsenzunge / Onosma.
Kleine rothe zahme Maßlieben / Bellis minor hortensis flore rubro.
Klein Ruhrkraut / Gnaphalium minus quintum.
Kleine Salbey / Creutz / Edle und spitzige Salbey / Salvia acuta s. minor.
Klein Samen / Herbæ Sophiæ Semen.
Kleiner Sauerampffer / kleiner Ampffer / Oxalis minima.
Klein Scamonien / Scamonium minus, Cantabrica *Plinii*.
Klein Scheiben Rappen / klein Scheibenrüben / Rapum orbiculatum minus.
Klein Schellkraut / Feigblatternkraut / Chelidonium minus.
Klein Schellwurtzel / klein Schwalbenkraut / Chelidonium minus.
Klein Schildt Besemkraut / Thlaspi 18. clypeatum minus 2.
Klein Schildt Thlaspi / Thlaspi 17. clypeatum minus 1.
Klein Schlangengraß / Gramen serpentinum minus.
Klein Schlangenkraut / klein Natterkraut / Egelkraut / Numularia & Dracunulus (palustris.
Klein Schnabelkraut / Geranium minus.
Klein Schottenklee / Trifolium siliquosum minus.
Klein Schwalbenkraut / Feigblatternkraut / Chelidonium minus.
Klein Sesamoideskraut / Sesamoides parvum *Matthioli*.
Kleine Sonnenkron / Corona Solis minor tertia.
Klein Sonnenthau / Rorella minor.
Klein Sonnenwürbel / Chondrilla sive Condrilla.
Klein Sonnenwürbel / Garten- oder kleine zahme Wegwarten / Cichoreum sativum (latifolium.
Kleine spanische Zisern / Astragalus Lusitanicus *Clusii*.
Klein Sperberkraut / Sanguisorba minor.
Klein spitzig Pfeilkraut / Sagitta minor angustifolia.
Kleine Stabwurtz / Abrotanum humile.
Klein Stebenkraut / Stæbe minor.
Klein Steckenkraut / klein Ferulkraut / Ferula minor, Narthecia *Theoph*.
Klein Steinfahren / Filicula petræa fœmina.
Klein Stein Fünfffingerkraut / Quinquefolium petræum minus.
Kleiner Steinklee / Lotus sylvestris.
Klein Stein Vogelkraut / Alsine petræa minima.
Kleiner Storchenschnabel / Geranium minus.
Klein Streichblum / Buphthalmum marinum seu Narbonense.
Klein Taubenkropff / klein Erdrauch / Fumaria minor.
Klein Tausendgüldenkraut / klein Aurin und klein Centaur / Centaurium minus, Fel terræ, Febrifuga.
Klein Thlaspi und kleinster Thlaspi / Thlaspi 19. *Clusii* minimum.

Kleine Veil oder Violwurtzel / Chamæiris angustifolia.
Klein Vogelkraut / Alsine quarta minor.
Kleinstes Vogelkraut / Alsine quinta minima.
Klein Wald-Epheu / Hederula, Clavicula, Helix.
Klein Wasserbintzen-Graß / Gramen junceum aquaticum minus.
Klein Wasserbraunmänderlein / Scordium minus.
Kleine Wasserraucken / Eruca palustris minor.
Klein Wasserwegbreit / Plantago aquatica minor.
Kleine Wegdistel / Polyacantha *Theoph.*
Kleiner Wegerich / Plantago minor.
Kleiner Wegtridt / Polygonum minus s. minimum, & Millegrana.
Kleiner Weiderich / Lysimachia minor.
Kleiner Weyerampffer / Hydrolapathum minus.
Kleine Weyer-oder Wasserbintzen / Juncus aquaticus minor.
Klein weiß Endivien / Scariola, Seris sativa minor.
Kleiner weisser gefülter Magsamen / Papaver album fl. pl. Polyanthos minus.
Kleiner weisser Quendel / Serpillum sextum minus flore albo.
Kleine weisse Seeblum / Nymphæa minor.
Kleine Weißwurtz / Polygonum minus, Sigillum Salomonis minimum.
Klein Wiesenmuth / Ruta pratensis minor.
Kleine wilde Carlina / Carlina sylvestris *Clusii.*
Kleine wilde Erbsen / Pisum sylvestre minus.
Kleine wilde Nägelein / Caryophyllus sylvestris minimus.
Kleine wilde Rapüntzel / Rapunculus sylvestris minor.
Kleine wilde rothe Himmelsröslein / Lychnis sylvestris minima.
Kleiner wilder spanischer Saffran / Crocus vernus minor *Clusii.*
Kleine wilde Wicken / Cracca minor.
Kleine Windten / Convolvulus, Volubilis minor, Helxine *Diosc.*
Klein Wohlgemuth / kleine Dosten / Clinopodium minus.
Klein wohlrüchendes Knabenkraut / Testiculus minor odoratus.
Kleine Wolffsmilch / kleine Hundsmilch / Esula cupressina seu minor.
Kleine zahme Maßlieben / Bellis minor hortensis.
Kleine zahme Wegwarten / klein Gartenwegwarten / klein Sonnenwürbel / Cichoreum sativum latifolium.
Kleine Zaunklock / kleine Windten / Convolvulus, Volubilis minor, Helxine *Diosc.*
Kleine Zeitlosen / Bellis minor, Solidago minima.
Klettenkörffel / Klettenpeterlein / Caucalis, Pulli Pes.
Klettenwurtzel / Bardana, Lapathum.
Kleyen / Furfur.
Kliebenkraut / Rubia Tinctorum.
Klingelmöhren / Klingelrüben / Gierlein / Görlein / Zuckerwurtz / Rapunculus hortensis, Sisar, Sisarum, Siser.
Klorieth / Cloreth und Clorieth oder Therbenthin / Terebinthina.
Klosterbeer / Uva crispa, Uva marina.
Kloster-und Kirchen-Jsop / Hyssopum & Hyssopus.
Kloster-oder Münchspfeffer / Semen Agni casti seu Viticis.
Knabel / Knaubel oder Knowel / Polygonum minus, Digitus Veneris.
Knabenkraut / Knabenwurtzel / Crassula, Fabaria, Faba inversa.
Knabenwurtzel / Orchis, Satyrion & Satyrium.
Knoblauch:
- Ackerknoblauch / Allium porcinum, Scorodoprason.
- Feldknoblauch oder Ackerknoblauch / idem
- Gartenknoblauch oder zahmer Knoblauch / Allium hortense.
- Hundsknoblauch / Allium caninum.
- Waldknoblauch / Colubrinum Allium.
- Wilder Knoblauch / Allium Colubrinum, Ophioscorodon.
- Zahmer Knoblauch oder Gartenknoblauch / Allium hortense.

Knoblauchkraut / Knoblauch Gamänderlein / Alliaria, Calamandrina aquatica, Scordium.
Knodten und Knodtenkraut / Botrys & Scrophularia.

Knodten-

Knodtengraß / Knollengraß / Gramen bulbosum, nodosum & tuberosum.
Knodtenkraut / Botrys & Scrophularia major & minor.
Knodtenwurtzel / Radices Scrophulariæ.
Knodigte Wallwurtzel / Symphytum tuberosum.
Knollengraß / Knodtengraß / Gramen bulbosum, nodosum & tuberosum.
Knollenkraut / Knodtenkraut / Scrophularia, Glandula.
Knospen / Igelsknospen / Degenkraut / Lenschriedt / Sparganium.
Kochels oder Kockelskörner / Cocculæ & Cocculi Indi seu de Levande.
Köhl oder Köhlkraut / Brassica, Caulis.
Köhl Römischer oder Mangoldt / Beta alba vel pallescens.
Köhlstock / Liquiritia, *Fried. Müller.*
Kohläpffel lange / Mala Carbonaria longa.
Kohlmayß / Parusater.
Kölberkorn / Cicutaria, Myrrhis, *Frid. Müller.*
Kölbleinkraut oder Kolbenkraut / Pimpinella Italica, Sanguisorba.
Kollerwurtz und Käulwurtz / Nymphæa.
Kollmarkraut / Gauchheyl / Vogelkraut / Anagallis mas.
Königsblum und Königsrose / Flos Pœoniæ.
Königs-Cron / Königs-Lillge / Corona Imperialis, Lilium Imperiale.
Königskertzen / Feldkertzen / Candela Regia, Candelaria, Lanaria.
Königskraut / Leberkletten / Bruchwurtz / Adermeng / Agrimonia.
Königslillge / Königskron / Corona Imperialis, Lilium Imperiale.
Köpffelkürbis / Cucurbita capitata.
Köpffellattich / Lactuca capitata.
Kobald oder Kobalt / Mückenpulver / Cobaltum, Cadmia fossilis, metallica.
Koppenschmaltz oder Cappaunenfett / Axungia seu Pinguedo Caponis.
Korallen oder Corallen / Corallia alba sive rubra.
Korallenmooß oder Corallenmooß oder Meermoß / Corallina, Muscus corallinus.
Körbel / Körber oder Körffelkraut / Cerefolium & Chærefolium.
Körbeldauben oder Daubenkörbel / Daubenkropff / Fumaria.
Korch / Korck oder Korchbaum / Pantoffelholtz / Suber latifolium.
Korcheych / Phellodrys, Cerrus *Plinii.*
Korn / Roggen / Ador, Adoreum, Far, Farrago *Plinii*, Rogga, Triticum.
Kornblum / Baptisecula, Blaptisecula, Flos Cyani seu Frumenti.
Kornbrandt / Vstilago.
Kornlen / Kirrbeeren / welsche Kirschen / Zieserlein / Dirlitzen / Harlitzen / Corna.
Kornmüntz / Kornnept / Calamintha agrestis seu vulgaris, Nepeta.
Kornnägelblum / Kornnägelein und Kornrosen / Nigellastrum.
Kornnägelein / Nigellastrum, Pseudomelanthium, Githago.
Kornnept / Kornmüntz / Calamintha agrestis seu vulgaris, Nepeta.
Kornrosen / Klapperrosen / Glitschrosen / Schnallblumen / Flores Papav. errat.
Kornstraußgraß / Gramen segetale.
Koschionellen / Coccinillæ, Coccionellæ & Cochionellæ.
Kosten Heylwurtzel / Panaces Costin.
Kräan oder Kräen / Raphanus condimentarius, montanus, rusticanus seu sylvestris.
Krähenäuglein oder Krähenaugen / Nuces Vomicæ.
Krähenfuß / Coronopus, Pes Corvi.
Krämerkümmel / Kramkümmel / Cuminum & Cyminum.
Krämernägelein oder Würtznägelein / Caryophylli aromatici.
Kranichshalß / Rostrum Gruis, Gruina.

Kräß {
- Brunnenkräß oder Wasserkräß / Nasturtium aquaticum.
- Gartenkräß / Nasturtium hortense vulgare.
- Indianischer Kräß / Nasturtium Indicum seu Peruvianum.
- Krauser Kräß / Nasturtium Indicum seu Peruvianum.
- Wasserkräß oder Brunnenkräß / Sisymbrium aquaticum.
- Wegkräß / Bauernsenff / Thlaspi.
- Wiesenkräß / Nasturtium agreste, pratense, Flos Cuculi.

Krackbeer / Bickelbeer / Drumpelbeer / Heydelbeer / Schwartzbeer / Myrtilli.

Krackbeer-

Kräckbeerkraut / Heydelbeerkraut / Myrtus vulgaris.
Krafftmehl / Stärckmehl / Amydum seu Amylum, Fæcula Tritici.
Krafftnüßlein / Pineæ & Pistaciæ seu Strobili.
Kramellbaum / Kranantbaum / Kranetstauden und Wacholderstauden / Juniperus.
Kramellbeer / Kranoetbeer / Krametbeer und Wacholderbeer / Baccæ Juniperi.
Kramellvogel / Kranoetvogel und Krametsvogel / Turdus.
Kränwurtz / Märrettig oder Meerrettig / Armoracia seu Rad. Raphani marini.
Kran / Kranich / Krye / Grus.
Kranäugel / Krähenäugel und Krähen-Augen / Nuces Vomicæ.
Kranich / Kran / Kreyn / Grus.
Krauser Ampffer / oder krauser Sauerampfer / Oxalis crispa.
Krauser Balsam / Krause Müntz / Mentha crispa.
Kraußbeer / Klosterbeer / Kreusselbeer / Grossularia, Uva crispa.
Krauser Bibernell / Pimpinella crispa, Tragoselinum saxatile.
Krause Demuth / krauser Balsam und krause Müntz / Mentha crispa.
Krause Distel / Brackendistel / Wallendistel / Eryngium.
Krauser Durchwachs / Perfoliata crispa.
Krauser Endivien-Lattich / Lactuca Intybacea crispa.
Krauß Köhlhaupt / Brassica capitata.
Krauß Köhlkraut / Brassica crispa.
Krauser Kräß / Nasturtium crispum.
Krauser Lattich / Lactuca crispa.
Krause Müntz / krauser Balsam und krause Demuth / Mentha crispa.
Krause Pappeln / Malva crispa.
Krauser Peterlein / Apium seu Petroselinum crispum.
Krause Rheynfahren / Tanacetum Anglicum seu crispum.
Krauß Spitzmengelwurtz / Lapathum acutum crispum.
Kraut der alten Königen / Kraut des H. Creutzes / Kraut des Grossen / Prioris, Nicotiana, Herba S. Crucis, Hyoſciamus peruvianus, Petum, Tabacum.
Kray / Krähe / Krä / Cornix.
Krebs / Astacus, Cancer.
Krebsaugen / Lapides Cancrorum & Oculi Cancrorum.
Krebsblum / Herba Cancri, Heliotropium *Diosc.*
Krebsstein / Krebsaugen / Lapides Cancrorum, Oculi Cancrorum.
Kraen / Kräan / Meerrettig / Raphanus condimentarius, montanus, sylvestris.
Kreiden / Kreyden / Creta, Terra alba, ab Insula Creta sic dicta.
Kreß / Kräß und Kressen / Cressio, Nasturtium.
Kretzbeer / Brunnbeer / Bronnen / Rubi vulgares.
Kreusselbeer / Krusselbeer und Klosterbeer / Grossularia, Uva marina.
Kreutzbeer / Dorn / Wegdorn / Wehedorn / Frutex & Rhamnus catharticus.
Kreutzblum / groß und klein / Orchis major & minor.
Kreutzkraut / Kreutzwurtz / Erigerum, Senecio.
Kreyde und Kreide / Creta, Terra alba, ab Insula Creta sic dicta.
Kriechenbaum / Prunus.
Kriechend Erdbeer / Fünfffingerkraut / Quinquefolium fragiferum repens.
Kriechender Hundsköhl / Apocynum repens.
Kriechend klein Hundsmilch / Chamæsyce.
Kriechend Krähenfuß / Coronopus repens.
Kriechend Creutzblum / Polygala repens.
Kriechend Marum / Marum repens.
Kronenkraut / An Drypis *Theoph.* An Tragus *Matth.*
Krotte / Taasche / Bufo palustris & terrestris, Rana gibbosa.
Krotte mit Schildt oder Schildtkrotte / Testudo.
Krottendill / Anethum caninum, Bufonaria, Cotula fœtida.
Krottenflachs / Nebelkraut / Fischmäuler / Linaria, Osyris.
Krottengraß / Gramen bufonarium.
Krottenkraut / Schabenkraut / Traubenkraut / Botrys.
Krottenstein / Bufonites, Lapis Bufonius & Borax *Fried. Müller.*

Krummer und breiter Indianischer Pfeffer / Piper Hispanicum siliquastrum.
Küchenschell und Küschenschell / Anemone sylvestr. Herba Venti, Pulsatilla.
Kücher-Erbsen / Kichern und Ziser-Erbsen / Ciceres.
Kuckuck und Kuckugk / Cuculus.
Kuckucksblum / Flos Cuculi, Flos Nasturtii pratensis.
Küfferholtz / Kyfferholtz / Künholtz / Pinus, Lignum Pini.
Kuhe / Vacca, Tauri fœmina.
Küheblum / Dotterblum / Hundsblum / Weglattich / Taraxacum.
Kühebrändtlein / Leucanthemis, Testiculus;
Kühedill / Cotula non fœtida, Buphthalmus.
Kühehorn / Bockshorn / Griechisch Heu / Fœnugræcum, Trifolium græcum.
Küheschroten oder Kühnschroten / Ginster / Pfriemenkraut / Genista.
Küheweitzen / Triticum Vaccinum, Zizanium.
Kühewurtz / Bingelkraut / Scheißkraut / Weingartengrün / Mercurialis.
Küm / Kummel oder Kummich / Carum, Carvum, Cuminum pratense.

Kümmel:
- Feldkümmel / Wiesenkümmel / Caros, Carvum & Carum.
- Gartenkümmel / Cuminum seu Cyminum sativum.
- Krämerkümmel und Kramkümmel / Cyminum.
- Pfefferkümmel / Römischer Kümmel / Cyminum.
- Römischer Kümmel / Garten / Linsen und Venedischer Kümmel / Cyminum.
- Roßkümmel / Marsilischer Sesel / Semen Seselios.
- Schwartzkümmel / Römischer und schwartzer Coriander / Nigella.
- Wegkümmel und Wiesen / Feldkümmel / Caros, Carvum & Carum.

Kümmerling / Kukummern / Cucumeres.
Kümmerlingkraut / Dull- und Dillenkraut / Anethum hortense.
Künholtz / Küsterholtz / Kyfferholtz / Pinus & Lignum Pini.
Küniglein / Künnelein / Cuniculus.
Künigleinschmaltz / Axungia seu Pinguedo Cuniculi.
Künigundkraut / Herb. Kunigund. Eupatorium *Avicennæ.*
Künlein / Kundelkraut / Hünerköhl / wilder Poley / Serpillum.
Künnelein / Küniglein / Cuniculus.
Kundelkraut / Künlein / Quendel / Hünerköhl / Serpillum.
Künschbaum / Keuschbaum / Abrahamsbaum / Agnus Castus, Vitex.
Kupffer / Æs, Cuprum.
Kupffer Braun / Suama Æris tenuis.
Kupffer so grün / Grünspan / Viride Æris.
Kupfferkornlein / Æris flos.
Kupffer Kyß / Marchasita aurea.
Kupfferrauch oder Kupfferroth / Galitzelstein oder Gallitzenstein / Vitriolum album.
Kupfferschlacken / Æris squama.
Kupfferstein / Æs ustum.
Kupfferwasser / Vitriolum.
Kürbeeren / Kornlen / Dirrlitzen / Harlitzen / Welsche Kirschen / Corna.
Kürbis und Kurbs / Cucurbita.
Küssel und Kiesselstein / Silex seu Lapis Silicis.
Küttelfisch / Blackküttel / Blackfisch / Sepia.
Küttelfischbein / Blackküttel und Blockfischbein / Os Sepiæ.
Küttelkraut / Gartel / Gartenheyl / Gartwurtz / Abrotanum.
Kütten / Quitten und Küttenäpffel / Cydonia.
Kütten oder Quittenkern / Semen Cydoniorum.
Kyfferholtz / Küfferholtz / Künholtz / Pinus, Lignum Pini.

L.

Labkraut und Lebkraut / Galium & Gallium.
Lachenknoblauch / Lackenknoblauch / Knoblauchkraut / Scordium.
Lachs oder Salm / Asellus, Esox, Salmo.
Lack / Gummi / Lacca, Gummi Laccæ.

Lackritz oder Süßholtz / Glycyrrhiza, Liquiritia, Radix dulcis.
Lackritzensafft / Süßholtzsafft / Succus Liquitiæ.
Ladanum Gummi / Ladanum, Ladon & Ledon.
Lamb / Lamm oder Schaf / Agnus.
Lamberdische Nüß / Nuces Longobardicæ.
Lämmerlattich / Lämmerweyde / Gratia gallinæ, Lactuca agnina, Olus album.
Landläuffer / Circumforaneus.
Lange Cypressenwurtzel / lang wilder Galgand / Cyperus longus seu Romanus.
Lange Gurckum oder lange Cucumern / Cucumeres longi.
Lange Körner / Piper murinum & Staphisagria.
Langer Kürbis / Cucurbita longa.
Lang Endtengraß / Gramen aquaticum.
Lange Osterluzey / Aristolochia longa.
Langer Pfeffer / Piper longum.
Lange Rüben / Rapum longum.
Langer Rübenköhl / Caulorapa longa.
Lange Siegwurtz / Victorialis longa.
Langer Spick / Spica nostràs.
Lang und spitziger Lattich / Lactuca folio oblongo.
Lange Stopffelrüben / Rapum longum minus.
Langer Wasserhanenfuß / Ranunculus lanceatus palustris seu serratus.
Lange welsche Hohlwurtz / Aristolochia longa Gallica, seu Dactylites.
Langer wilder Galgandt / lange Cypressenwurtz / Cyperus longus s. Romanus.
Laserwurtzel / Meisterwurtzel / Asterium & Osteritium, Ostritium & Ostrutium.
Lastbeeren / Fragum tertium.
Lasur blau / Cæruleum factitium.
Lasurstein / Lapis Lazuli, Cæruleus Lapis.
Lattich / Lactuck / Lactuca, Thridax.
Laubfrosch / Rana seu Ranunculus viridis, Ranunculus calamites.
Laubhahn / Vrogallus minor.
Laubkäfer / Melolantha.
Lauch / Porrum, Aeschlauch / Porrum Capitatum, Schnittlauch / Porrum sectile.
Läuchel / Alliaria.
Lavendel / Lavendula, Spicæ fœmina, Nardus vulgaris, Pseudonardus.
Laugelein / Leviscus.
Laugenblum / Chamæmelum, Spica Celtica.
Lauß / Pediculus & Pedunculus.
Läußbaum / Arbor fœtida & Frangula.
Läußkraut / Herba pedicularis, Staphisagria.
Läußkrautsamen oder Körner / Semen Staphisagriæ, Uvæ sylvestris.
Lebendiger Kalck / Calx viva.
Lebendiger Schwefel / Apyron, Sulphur nativum seu vivum.
Lebendiges Silber / Argentum vivum, Mercurius vivus.
Leberbalsamkraut / Ageratum Græcorum, Eupatorium *Mesuæ*.
Leberblümlein / Hepaticæ albæ flores.
Leberdistel / Carduus epaticus, Lactuca sylvestris.
Leberfarb Aloes / Aloës epatica.
Leberklee / Trifolium epaticum, Epatica Nobilis.
Leberkletten / Adermenig / Agermenig / Agrimonia & Agrimonium.
Leberkraut:
- Brunnen Leberkraut / Epatica fontana vid. Lichen.
- Edel Leberkraut / Epatica aurea seu Nobilis.
- Gülden Leberkraut / Trifolium aureum s. Epatica aurea.
- Hertz Leberkraut / Trifolium epaticum.
- Stein Leberkraut / Epatica saxatilis vid. Lichen.
- Stern Leberkraut / Epatica odorata seu stellata.

Leberrauthen / Lunaria jecoria, Lunaria racemosa, Lunaria rutha.
Lebkraut / Labkraut / Megerkraut / Waldstroh und Wegstroh / Gallium.
Lebkuchen / Placenta Norimbergensis seu mellea.

Leckritz oder Süßholtz / Glycyrrhiza, Liquiritia, Radix dulcis.
Leckritzensafft / Süßholtzsafft / Succus Liquiritiæ.
Leibfarb Garben / Millefolium flore incarnato.
Leibfarb Gliedkraut / Sideritis Narbonensis incarnata.
Leibfarb Trauben-Hyacinth / Hyacinthus Botryoides incarnatus.
Leibfarb Wegwarten / Cichoreum incarnatum.
Leim oder Leym / Colla, Taurocolla, Argilla, Gluten, Lutum.
Leim oder Leimbech / Pissasphaltus, Pix terræ.
Lein oder Flachs / Linum sativum.
Leindotter / Myagrum, Pseudolinum, Sesamum vulgare.
Leinen oder Waldreben / Clematis altera *Dioscoridis.*
Leinkraut / Linaria, Osyris, Krotten-Flachs / wilder Flachs.
Leinöhl / Oleum Lini.
Leinsamen / Semen Lini.
Lendenkraut / Mängelkraut / Zitterwurtz / Lapathum acutum.
Lenen / Vitis nigra, Bryonia nigra *Diosc.*
Leoparth / Panther vel Panthera.
Lerch / Alauda, Cassita, Galerita.
Lerchenbaum oder Dannenlerchen / Larix.
Lerchenhartz / Terebinthina.
Lerchenklau / Rittersporn / Ritterblum / Calcatrippa, Consolida Regalis.
Lerchenkraut / Fumaria Illyrica, Fumaria lutea.
Lerchenschwam / Agaric oder Dannenschwam / Agaricum seu Agaricus.
Leuchel oder Leucher / Alliaria, Alliaris, Thlaspi cornutum.
Leuschriedt / Leuschen / Gladiolus palustris, Sparganium.
Löwenfuß / Löwentapp / Alchimilla, Pes Leonis.
Löwenmaul / Hundskopff / Kalbsnasen / Antirrhinum.
Löwentappen / Löwenfuß / Pes Leonis, Alchimilla.
Löwenzahn / Hundsblumen / Küheblum / Taraxacum, Dens Leonis.
Leym oder Letten / Argilla, Gluten, Lutum.
Liebäpffel / Poma Amoris sive Poma aurea, Mala insana.
Liebkraut / Lebkraut / Waldstroh und Wegstroh / Gallium.
Liebstöckel / Badkraut und Säukraut / Levisticum.
Liechtmuck / Cicindela.
Liecht weiß und braun Kornblumen / Cyanus ex albo violaceus.
Lieschgraß / Gramen Typhinum.
Ließknospen / Lieschkolben } Gladiolus palustris, Sparganium & Typha aquatica.
Ließkolben / Lieschriedt }
Ligend weisser Baurensenff / Thlaspi 12. album supinum.
Lilien so im Wasser stehen / Nymphæa.
Lilien so gelb sind / Lilia lutea, aurea seu flava.
Lilien so weiß sind / Lilia alba seu candida.
Limonien / Limones, Limonia Mala seu Citria Mala minora.
Limonienbaum / Limonia Malus.
Linden oder Lindenbaum / Tilia, Phylirea.
Lindbast / Rustholtz / Rustbaum / Ulmenbaum / Ulmus.
Lindenblüth / Tiliæ flores.
Lindenmispel / Viscum Tiliacium.
Lindweich / Lychnis sylvestris, Ocymastrum *Matth.*
Lingenkraut / Denngraß / Weggraß / Weygraß / Polygonum.
Linsen / grosse und kleine / Lentes majores & minores.
Linsenbaum / Colutea.
Linsenkümmel / Cuminum, Cyminum.
Linsen Unkraut / Hedysarum, Faba lupina.
Löffelganß / Pelecanus, Platea, Plateola.
Löffelkraut / Cochlearia.
Lolch oder Lülch / Aera, Lolium, Zizania, Spelta.
Lombardische Linsen / Colutea.

Looß /

Looß / Porca, Scrofa.
Lorbeeren / Lauri Baccæ.
Lorbeerbaum / Laurus.
Lorbeerbläter / Lauri folia.
Lorbeerkraut / Laureola, Daphnides.
Lorbeerrosen / Laurus rosea, Rhododendron, Nerium.
Luchs / Lux / Thiegerwolff / Lupus Cervarius & Lynx.
Luchsenstein / Lapis Lyncis, Lapis Lyncurius, & Lapis Phrygius.
Lucianskraut / Alisma, Caltha Alpina, Damasonium alterum.
Lülch oder Lolch / Aera, Lolium, Spelta, Zizania.
Lungen-Blümlein / Viola Calathiana, Pneumonanthe.
Lungenkaff / Lungenwurtz / Lychen arborea, Pulmonaria.
Lungenkraut / Botrys, Marrubium album, Pulmonaria.
Lungenkraut so gefleckt / Pulmonaria maculosa.
Lungenpappeln / Alcea, Malva Venatica.
Lungenwurtz / Lungenkaff / Lychen arborea, Pulmonaria.
Lybischer Pappelbaum / Populus Lybica.

M.

Macedonischer Peterlein / Petroselinum Macedonicum.
Macis oder Muscatenblüth / Macis.
Madery-Zucker / Saccharum Maderiense.
Madlieben / Maßlieben / Maßblumen / Massuslein / Bellis minor.
Magdalenen-Aepffel / Mala Augustea.
Magistrantz / Astrantz / Käyserwurtz / Meisterwurtz / Ostrutium.
Magnetstein / Magnet / Lapis Magnes, Siderites *Plinii*.
Magranden-Aepffel / Granaten und Granaten-Aepffel / Rææ, Sidæ, Mala granata seu punica.
Magsamen / Mohnsamen / Mohn / Papaver sativum.
Magtblumen / Chamæmelum, Herba virginea, & Cotula fætida.
Magtdistel / Cotyledon.
Magtpalmen / Todtenviolen / Ingrün / Singrün / Vinca per Vinca.
Mähn / Män / Mön oder Magsamen / Papaver sativum.
Mahnsafft / Mohnsafft oder Opium / Opium.
Majer / Blitum.
Majoran / Maseran / Mayeran / Majorana, Amaracus, Sampsuchum.
Maisterwurtz / Astrantz / Magistrantz / Imperatoria, Ostrutium.
Mälerkraut / Buchbrod / Buchklee / Gauchklee / Oxys.
Malten / Molten / Miltzen / Scheyßmilten / Atriplex, Aureum olus.
Maltzen nasse / Sorbus.
Mandelbaum / Amygdalus.
Mandeln so bitter / Amygdala amara, & Amygdalæ amaræ.
Mandelen so süß provincialische / Amygdalæ dulces provinciales.
Mandelmilch / Amygdalatum, seu Lac ex Amygdalis paratum.
Mängel / Mengel und Menwel / Lapathum acutum.
Mangoldt / Bissen / Reißkalt / Römisch Köhl / Beta alba.
Mangoldt so im Wald wächst / Holtz- oder Wald-Mangold / Pyrola.
Mangoldt so wild / wilder Ampffer oder Mangoldt / Lapathum acutum.
Manna / Manna, Mel aëreum, roscidum, Ros aëreus veluti cælestis.
Manngraß / Gramen Mannæ.
Mannsharnisch / Victorialis mas, Victorialis longa.
Mannstreu / Brackendistel / Wallendistel / Eryngium.
Mantel unser Lieben Frauen / grosser Sanickel / Alchimilla.
Marcasith oder Wißmuth / Marcasita & Bismuthum.
Marcobell / Andorn / weisser Andorn / Marrubium album.
Margarethenblum / Gänßblümlein / Maßlieben / Bellis.

Margendistel / Mariendistel / Vehedistel / Carduus Mariæ.
Margenmüntz / Mentha Romana, Herba S. Mariæ.
Margenröslein / Lychnis coronaria, Thryallis.
Margranten / Granatenäpffel / Mala Granata.
Marienblümlein / Gänßblümlein / Maßlieben / Bellis.
Mariendistel / Morgendistel / Frauendistel / Spina alba.
Marienglöcklein / Viola Mariana.
Marien Magdalenenblumen / Spica Celtica.
Marien Magdalenenkraut / Phu seu Valeriana.
Marienmüntz / Frauenmüntz / Mentha Sarracenica.
Marienröslein / Lychnis coronaria, Flammula Jovis.
Marien Trähertwurtz / Cynosorchis.
Marillen groß und klein / Poma Armeniaca.
Marillenkern / Malorum Armeniacorum nuclei.
Marobel / Andorn / weisser Andorn / Marrubium album.
Marter / Martes, Mustela domestica.
Marum / Marum verum, (planta exotica & hortensis est.)
Mertzenblum / Dens Leonis, Hyacinthus, Leucojum *Theoph.*
Mertzenviolen / Violæ Martiales seu Quadragesimæ.
Marsilischer Poley / Pulegium Creticum.
Maseran / Maseron / Majoran und Mayeran / Majorana.
Maßblumen / Maßuslein / Madlieben und Maßlieben / Bellis minor.
Maßholder / Teutscher Ahorn und Wald-Eschern / Acer.
Maßkolben / Typha, Typha palustris seu aquatica.
Maßlieben / Maßuseln / Margarethenblümlein / Gänßblümlein / Bellis.
Marsillien Feigen oder Massilische Feigen / Caricæ Massilienses.
Massilischer Krähenfuß / Coronopus Massilioticus.
Massilischer Poley / Pulegium Massilioticum.
Massilischer Seßel / Seseli Massilioticum.
Mastix / Mastiche, Mastix, Lachryma seu Resina lentiscina.
Mastixbaum / Lentiscus, Arbor Mastichis.
Mastixholtz / Lignum Lentiscinum.
Mätern / Matronkraut / Meterkraut und Mutterkraut / Matricaria.
Mattblum und Mattenblum / Chrysanthemum & Amaranthus luteus.
Mattenflachs / Gnaphalium, Lana pratensis.
Mattenkümmel / Feld und Wiesenkümmel / Caros, Carvum & Carum.
Mattensaffran / Bulbus agrestis, Colchicum.
Maulbeer / Morum seu Mora *Celsi.*
Maulbeerbaum / Morus, Sycaminos.
Maulbeerfeigen / Moroficus, Ficus Pharaonis.
Maulfeigen / Ficus Ægyptia, Sycomorus.
Maulesel / Burdo, Mulus seu Mula.
Maulwurff / Schärmauß / Moltwurff / Talpa.
Maurephen / Hedera arborea, & aliquando terrestris.
Maurkolben / Typha, Typha aquatica & palustris.
Maurkraut / Cymbalaria.
Maurpeterlein / Tragoselinum petræum.
Maurpfeffer / Piper murinum, Vermicularis minor.
Maurrauthen / Steinrauthen / Rutha muraria, Rutha parietum.
Mauß / Mus, sivè domesticus, agrestis seu campestris.
Maußdorn / Myrtendorn / Brußken / Bruscus & Ruscus.
Maußgedärm / Mäußgezüpff / Anagallis (mas) Corchorus *Theophr.*
Maußgersten / Mäußkorn / Hordeum murinum, Phœnix *Diosc.*
Maußgifft / Arsenicum album, oder Rattenkraut.
Maußgraß / Maußschwäntzel / Cauda Muris, Gramen murinum.
Maußkorn / Maußgersten / Phœnix *Diosc.* Hordeum murinum.
Maußöhrlein oder Nagelkraut / Auricula Muris, Pilosella lutea.
Maußöhrlein mit blauen Blumen / Auricula Muris cærulea.

Mauß-

Maußpfeffer / Staphiſagria, Piper murinum, Vermicularis minor.
Maußſchwäntzel / Maußgraß / Cauda Muris, Gramen murinum.
Maußwurtzſamen / Semen Staphiſagriæ, Herba Pedicularis.
Maußzwibel und Mautzwibel / Scylla, Squilla.
Maydblum / Maydkraut / Chamomilla, Matricaria.
Mayenblum / Mayenriß / Flores Liliorum Convallium, Zancken.
Mayenbutter / Butyrum majale.
Mayenkraut / Chelidonium minus, Scrophularia minor.
Mayer und Meyer / Blitum & Atriplex.
Mayeran / Majoran / Moſeran und Meylen / Majorana.
Mayerkolben / Weyerkolben oder Waſſerkolben / Typha aquatica ſeu paluſtris.
Mayerkraut / Alſine, Morſus Gallinæ.
Maykäfer / Maywurm / Scarabeus rutilus major, & unctuoſus.
Mayſe oder Meiſe / Parus.
Mayträncklein / Lunaria racemoſa.
Maywurm / Maykäfer / Scarabeus rutilus major.
Mediſch Heu / Herba medica, Fænugræcum Burgundienſe.
Meelbaum oder Mehlbaum / Sorbus.
Meer-Aal / Conger.
Meer-Bacillen / Creta marina.
Meer-Ballen / Bella marina, Pila marina.
Meer-Barbel / Mullus.
Meer Bierbaum / Agrifolium, Palirus.
Meer-Bintzen / Gramen Cyperoides maritimum.
Meer-Bohne / Faba marina.
Meer-Brackenwurtz / Eryngium marinum.
Meer-Burtzel / Lactuca marina *Lobelii.*
Meer-Condrillen / Chondrilla marina.
Meer-Cucumern / Cucumer marinus.
Meer-Diſtel / Meer-Fenchel / Crithmum ſeu Fœniculum marinum.
Meer-Eych / Quercus marina.
Meer-Eyder / Scincus ſeu Stincus marinus.
Meer-Feichten oder Meerfichten / Pinus maritima.
Meer-Fenchel / Meer-Diſtel / Crithmum ſeu Fœniculum marinum.
Meer-Flechten / Lichen marinus.
Meer-Gewächs / Halimus.
Meer-Graß / Meer-Nägel / Gramen marinum.
Meer-Hirſchen / Lithoſpermon, Milium Solis, Gorgonium.
Meer-Katz / Cercopithecus.
Meer-Köhl / Meer-Kraut / Braſſica marina, Soldanella.
Meer-Lilien oder Meer-Lilgen / Hemerocallis, Valentina.
Meer-Linſen / Lens ſeu Lenticula paluſtris.
Meer-Melten oder Meer-Millen / Atriplex marina.
Meer-Mooß / Corallina, Muſcus marinus.
Meermündt / Meerköhl oder Kraut / Braſſica marina, Soldanella.
Meer-Nabel / Umbilicus marinus.
Meer-Nägel / Meer-Graß / Gramen marinum.
Meer-Nuß / Carya Indica, Nux Indica.
Meer-Paſtinacken / Meer-Peterlein / Paſtinaca marina, Crithmum marinum.
Meer-Pferdszahn / Dens Hippopotami ſeu Equi marini.
Meer-Rettich / Raphanus condimentarius, marinus, ruſticanus, ſylveſtris.
Meer-Saltz / Sal marinum ſeu Sal marinus.
Meer-Schaum / Spuma maris, Halcyonium 5. *Dioſc.*
Meer-Schnecke / Cochlea marina.
Meer-Schwamm / Fungus marinus, Spongia marina.
Meer-Schwein / Delphinus, Phocæna, Hiſtrix.
Meer-Spinn / Sepia.
Meerſtachel / Tragon, Tragos.

Meersternkraut / Aster atticus marinus.
Meertrauben von Mompelier / Uva marina Monspeliaca.
Meerviolen oder Veil / Leucojum marinum.
Meervogelkraut / Alsine marina.
Meerweggraß / Polygonum 2. marinum.
Meerwegtridt / Polygonum 1. marinum.
Meerwermuth / Absinthium marinum seu Romanum.
Meerwindten / Meerkraut / Brassica marina, Soldanella.
Meerwolffsmilch / Tithymalus Myrsinites, vel Myrtifolius.
Meerwurtzel blau / Eryngium marinum cæruleum.
Meerzwibel / Cepa marina, Favilla, Scilla seu Squilla.
Megelkraut / Sanguisorba minor.
Megerkraut / Megerlebkraut / Galium & Gallium.
Mehlbaum / Meelbaum / Sorbus.
Meisterwurst / Astrantz / Kaysers wurtz / Magistrantz / Imperatoria.
Melantzen / Liebäpffel / Mala insana, Poma Amoris.
Melantzenäpffel / idem
Melissen / Mutterkraut / Hertzkraut / Citronenkraut / Melissa.
Melissen so Türckisch / Melissa Turcica.
Melißzucker / Saccharum Melissatum seu Meliceum.
Melonen / Melones, Melo Pepones.
Melonendistel / Melocarduus, Echino melocactos.
Melonenkern / Semen Melonum.
Melten / Malten / Molten / Milten / Scheyßmilten / Atriplex, Olus aureum.
Meng oder Mengelwurtz / Menwenwurtz / Lapathum acutum.
Meng / Menig oder Mening / Minium.
Mensch / Homo, Microcosmus.
Menschendieb / Menschenmörder / Laureola, Mezereon.
Menschenfett / Adeps, Pinguedo Hominis seu humana.
Menschenformiger Alraun / Mandragora mas & fœmina.
Menschenhand / Corium Hominis seu humanum.
Menschen Hirnschaale / Cranium Hominis seu humanum.
Menschenmörder / Menschendieb / Laureola, Mezereon.
Mercurialisch=oder Mercuriuskraut / Bingelkraut / Kühekraut / Mercurialis herba.
Mespeln oder Myspeln / Mespila & Mespili, Unedo Italicè.
Mespel oder Myspelbaum / Mespilus, Aronia *Diosc.*
Mespel oder Myspelkern oder Stein / Lapis seu Semen Mespilorum.
Mertzenblum / Dens Leonis, Hyacinthus, Leucojum *Theophr.*
Mertzenviolen oder Veil / Violæ martiales seu quadragesimæ.
Mettel / Wurm / Lumbricus.
Metern / Meter und Matronenkraut / Mutterkraut / Matricaria.
Meuchelkraut / Maurrauthen / Adianthum album, Rutha muraria.
Meußdorn / Myrtendorn / Bruscken / Bruscus & Ruscus.
Meyenblumen / Meyenriß / Flores Liliorum Convallium.
Meyenbutter / Butyrum majale.
Meyenkraut / Chelidonium minus.
Meyer / Atriplex fimaria.
Meyerkolben / Weyerkolben / Wasserkolben / Typha aquatica s. palustris.
Meyla oder weisser Magsamen / Semen Papaveris albi.
Meylen / Majoran / Maseran und Meyeran / Majorana.
Mielten / Milten / Malten und Molten / Atriplex, Olus aureum.
Mierlein / Aessalon, Smerillus, Merillo.
Milben / Acarus.
Milch / Lac seu Gala, Liquor albus è mammis emulctus.
Milchen / Sonchus laciniatus, Sonchus asper.
Milchglöcklein / Campanula lactaria seu lactescens.
Milchrahm / Schmandt oder Rahm / Cremor Lactis seu Flos Lactis.
Milchstein / Lapis lacteus, Galactides.

Milch=

Milchwundkraut / Consolida lactaria, Pulmonaria Gallica.
Milten / Mielten / Molten und Scheyßmilten / Atriplex, Olus aureum.
Miltzkraut groß / Scolopendrium seu Lingua Cervina.
Miltzkraut klein / Scolopendrium verum, Ceterach, Ceterachium.
Mispeln / Mespeln oder Myspeln vid. Mespeln.
Mispeln oder Mispel / Viscum & Viscus.
Mispeln mit vielen Beeren / Viscum polycoccon.
Mistmilten / Atriplex fimaria.
Mittel Basilicum / Ocimum medium seu citratum.
Mittelländische Ochsenzunge / Buglossum antracticum seu Nicotiana vel Tabacum.
Mittel Maßlieben / Bellis media.
Modelger / Gentiana minor.
Mohren / Möhren / Siser, Sisarum.
Mohrenkraut / Æthiopis.
Mohrenkümmel / Daucum & Daucus Creticus.
Mohrenpfeffer / Piper Æthiopicum.
Mohrenseßel / Seseli Æthiopicum.
Mohrenweitzen / Melampyrum *Theoph.* Triticum nigrum.
Moll / Egochs / Ader / Eyder / Ichtächs / Lacertus & Lacerta.
Moll / Molch / Olm / Salamandra, und Moli.
Mollenbaum / Mollenkraut / Catapucia major, Ricinus.
Mollwurff / Moltwurff / Maulwurff / Schärmauß / Talpa.
Molten / Malten / Mielten und Milten / Atriplex, Olus aureum.
Moluckische Melissen / Melissa Molucca.
Moly ein Kraut wider alle Zaubereyen / Moly.
Momordica-Apffel / Momordica.
Mompelierischer Wohlgemuth / Origanum Monspeliense.
Môn oder Mohn / Papaver.
Mönchsblat / Pfaffenblat / Löwenzahn / Hundsblum / Taraxacum.
Mönchskappen / Napellus, Thora.
Mönchskopff / Mönchsblat / Pfaffenblat / Pfaffenröhrlein / Taraxacum.
Mönchspfeffer / Münchssamen / Klosterpfeffer / Sem. Agni casti.
Mohnhäupter / Capita Papaveris.
Mohnkraut / Mohnrauthen / Lunaria, Lunaria Botryitis.
Mohnviol oder Mohnveil / Viola lunaris, Lunaria Græca.
Mooß / Muscus, Vsnea.
Moosblum / Chrysanthemum.
Mooß Brunnenkraut / Lichen petræus seu saxatilis.
Moßflechten / Hepatica saxatilis, Lichen petræus.
Mooßkolben / Typha.
Mooßkraut / Lichen petræus seu saxatilis.
Morchen oder Morcheln / Tuberæ.
Morellen / Præcocia, Armoniaca, Persica.
Morgenländische Nüß / Cocci Orientales.
Morgenstern / Barbula Hirci.
Moßkuhe / Botaurus, vel Butorius.
Moßwy / Percnus.
Mostartsenff / Sinapi musteum.
Mostspeise / Sorghi, Sagina, Milium Indicum.
Mattenblum / Mattenkraut / Amaranthus luteus, Blattaria, Stœchas citrina, Verbascum.
Mücke / Fliege / Musca.
Muckenkraut / Flöhekraut / Wasserpfeffer / Persicaria.
Mückenpulver / Kobalt / Cadmia nativa, Cobaltum.
Müheime / Gryllus.
Mühlenstaub / Farina volatilis, Haliabbatis Glossographi.
Müliblümlein / Madlieben / Maßlieberger / Bellis.
Mumien oder dürr Menschenfleisch / Mumia.

Münchsblat / Münchskopff / Pfaffenblat / Dens Leonis.
Münchskron / Münchskopff / Corona Monachi, Caput Monachi, Taraxacum.
Münchskappen / Napellus, Thora.
Münchskopff / Löwenzahn / Hundsblum / Taraxacum.
Münchspfeffer / Klosterpfeffer / Münchssamen / Sem. Agni casti.
Münchsrhabarbar / Rhabarbarum Monachorum.
Münchssamen / Klosterpfeffer / Münchspfeffer / Semen Agni casti.
Mundholtz | Mundweiden / Alba Ligustra, Ligustrum.
Mundleim / Collapiscium, Ichthyocolla.
Mundweiden / Kerngerten / Beinholtz / Kerlholtz / Geißholtz und Mundholtz / Ligustrum.
Müntz / krause Müntz / Müntzbalsam / Mentha crispa.
Murmelthier / Murmentle / Mus Alpinus seu montanus.
Murmelthierschmaltz / Axungia Muris Alpini seu montani.
Mürtendorn / Myrtendorn / Bruscken / Bruscus seu Ruscus.
Musa ein Indianisch Gewächs / Pala *Clusii*, Musa, Maus.
Muschatellenkraut / Gallitrichon.
Muschatenblüth / Macis.
Muschatennüß / Nuces Moschatæ.
Muschelen / Conchæ.
Muß Hanenfuß / Ranunculus holeraceus.
Muthwill / Herba superba, Tunica superba.
Mutterhartz / Chalbanum seu Galbanum.
Mutterkraut / Hertzkraut / Melissen / Citronenkraut / Melissa, & Matricaria.
Mutternägelein / Antofili, Antophylli.
Mutterwurtz / Bärmutterwurtz / Anethum Vrsinum, Meum.
Mutterwurtzkraut / Chrysanthemum.
Mutterzimmet / Cassienholtz oder Holtzcassien / Cassia lignea.
Mützer / Mus araneus, Sorex.
Myrobalanen / Myrobalana pruneola.
Myrrhen / Myrrha rubra.
Myrrhenkraut / Smyrnium verum peregrinum.
Myrten / Myrtus.
Myrtenbaum / Myrtus, Myrsine, Myrrhine.
Myrtenbeer / Myrti baccæ.
Myrtendorn / Mürtendorn / Bruscken / Bruscus, Ruscus.
Myrten Wolffsmilch / Tithymalus Myrsinites.
Myßnägelein / Mutternägelein / Antofili, Antophylli.
Myspelbaum / Mespel- und Mispelbaum / Mespilus, Aronia *Diosc.*
Myspel / Mispel oder Mespelfrucht / Mespilum, Vnedo Italicè.
Myspelkern / Korn oder Stein / Lapis seu Semen Mespilorum.

N.

Nabelkraut groß / Umbilicus Veneris major.
Nabelkraut klein / Linaria, Osyris, Perfoliatata, Umbilicus Veneris minor.
Nabelsamen / Lappago *Plinii*, Aspergula.
Nachteule / Kautz / Noctua.
Nachtfrau / Lamia.
Nachtigall / Ædon, Luscinia, Philomela.
Nachtgrün / Caprimulgus.
Nachtschatten / Säukraut / Solanum & Solatrum vulgare.
Nackete Gersten und nacket Korn / Triticospeltum, Zeopyrum.
Nacketer Habern / Avena nuda.
Nackete Huren / Bulbus agrestis, Colchicum, Ephemerum Nostr.
Nadelmöhren / Cerefolium aciculatum, Scandix minor.
Nagelkraut / Auricula Muris, Pilosella.
Nägelein Basilicum / Ocymum Caryophyllatum.
Nägeleinblum / Caryophyllus horsensis, Flos Tunicæ.

Nägelein-

Nägeleinholtz / Cassia caryophyllata.
Nägeleinmutter oder Mutternägelein / Antofili, Antophylli.
Nägelein / Würtznägelein / Caryophylli aromatici.
Nägelein / Violen / Leucojum luteum.
Nagenkraut / Petasitis, Tussilago major *Matth.*
Nappenkörffel / Myrrhis, Smyrrhiza *Plinii.*
Nappenrüben / Napus, Bunias.
Narcissen-Lilien oder Lillgen / Tulipa bulbifera, Tulipa Italica.
Narcissen-Röslein / Narcissus.

Narden:
- Celtischer Narden / Spica Celtica.
- Indianisches Nardenkraut / Spica Indica.
- Nardenkraut / Cuminum nigrum, Nigella.
- Nardensamen / schwartzer Coriander / Sem. Nigellæ.
- Nardenwurtzel / Radix Caryophyllatæ.

Narrenkappen / Aconitum cæruleum, Napellus.
Narrenkolben / Typha aquatica seu palustris.
Nasenhorn / Rhinoceros.
Nasenkraut / Antirrhinum.
Natter / Vipera, Alphe, Thirus, Brandtschlange / Otter / Vipern.
Natterkraut / Dracunculus.
Natterkraut klein / klein Schlangenkraut / Numularia.
Natterwurtz / groß und klein / Bistorta major & minor.
Natterzünglein / Ophioglossum, Lingua viperina.
Neapolitanische Thora / Thora Apula.
Negenkrafft / Petasitis, Tussilago maxima *Matth.*
Nelcken oder Nägelein-Blumen / Caryophylli hortenses.
Nelcken oder Nägelein / Mutter oder Mutternägelein / Antophylli.
Nelcken oder Nägelein / Würtznägelein / Caryophylli aromatici.
Nesselfarren / Ceterach, Ceterachium.
Nessel groß und klein / Vrtica major & minor.
Nesselkönig / Zaunschlüpfferlein / Maußkönig / Passer Troglotites.
Nesselwurtz / Radices Urticæ majoris.
Nespelbaum / Mespilus.
Nespeln / Mespeln oder Myspeln / Mespila & Mespili.
Nespelkern / Korn oder Stein / Semen Mespilorum seu Lapis.
Neuer Hämmerlein / Victorialis longa seu mas.
Neukrafft / Petasitis, Tussilago maxima *Matthioli.*
Neunaugen / Lampetra oculata.
Neunhemler / Allium angninum.
Neunheyl oder Neuheyl / Neungleich / Muscus terrestris & Saxifraga alba.
Nicht / grauer Nicht / Tutia, Cadmia factitia.
Nicht / weisser Nicht / Nihilum album, Pompholyx.
Niederholder / Ackerholder / Attig / Ebulus, Sambucus humilis.
Niederländischer Borax / Borax Antverpiana.
Niederligendt / Hardthen / Hypericum tomentosum.
Nießkraut / Pyrethrum, Ptarmica, Olivella.
Nießwurtz schwartze / Radices Hellebori nigri.
Nießwurtz weisse / Radices Hellebori albi.
Nitersaltz / Salpeter / Sal Petræ, Nitrum.
Nordwegische und Pommerische Angelicka / Angelica Scandiaca, Archangelica.
Nörtz / Noerza.
Nunnenkraut / Capnus, Fumaria.
Nußbaum / Welscher Nußbaum / Juglans.
Nußbicker / Caryocataëtes.
Nüß / Haselnüß / Nuces Avellanæ.
Nußsattel oder Unterscheid so zwischen dem Nußkern ist / Dissepimentum Nucum.
Nüß Welsche Nüß / Nuces Juglandes, Nuces Regiæ.

O.

Ochergelb oder Ochergeel / Ochra lutea.
Ochs / Bos, Taurus (Vaccæ mas)
Ochsenbrech / Stallkraut / Heuhechel / Anonis, Ononis, Resta Bovis.
Ochsengall / Fel Tauri.
Ochsenmarck / Medulla Grurum Tauri seu Bovis.
Ochsensehne / Priapus Tauri oder Ochsenzimmer oder Farenschwantz.
Ochsenstein / Lapis Fellis Tauri seu bovini.
Ochsenzimmer / Ochsensehne oder Farenschwantz / Priapus Tauri.
Ochsenzunge / Buglossa & Buglossum, Lingua bubula seu Bovis.
Odermenning / Odermeng / Leberkletten / Bruchwurtz / Agrimonia.
Oesterreichische Scabiosen / Scabiosa rubra Austriaca.
Ofenleim / Argilla fornacum.
Ofenmenning / Minium secundarium, Sandyx.
Oelbaum / Olivenbaum / Olea domestica seu sativa.
Oelbaum so wild oder wilder Oelbaum / Olea sylvestris seu Oleaster.
Oelmagen oder Oelsamen / Papaver seu Semen Papaveris.
Oelsamen / Semen Papaveris.
Oelstein / Cos.
Ohmkraut / grosser Sanickel / Sinau / Löwenfuß / Alchimilla.
Ohnblat oder Anblat / Dentaria, Squamaria.
Ohnkraut / Cauda Leonis, Herba Tauri vel Vaccæ.
Ohrlöffelkraut / Orites, Lychnis sylvestris.
Ohrenmüggel / Scolopendrion & Scolopendrium, Ligua cervina.
Oleander / Laurus rosea, Nerion & Nerium, Rhododendron.
Oliven / Olivæ.
Olm / Molch / Moll / Salamandra.
Olsenich / Olsenichium.
Opermendt / Auripigmentum.
Opium / Opium Thebaicum.
Orandt / Dorandt / Brackenhaupt / Kalbsnasen / Antirrhinum.
Orientalischer Bolus / Bolus Armenus.
Orientalische Hyacinthblume / Hyacinthus Orientalis.
Origanum das rechte / Origanum Heracleoticum.
Osterblum / Margrethenblum / Maßlieben / Bellis.
Osterkälblein / Cantharis rotunda.
Osterluzey / Aristolochia longa.
Ostermuscheln / Ostrea.
Ost-Indisches Wundkraut / Nicotiana, Tabacus.
Ostritz / Astrantz / Magistrantz / Käyserswurtz / Imperatoria.
Otter / Natter / Vipera, Alphe, Thirus, Brandtschlange.

P.

Palmenbaum / Palma.
Palmen-Nüß oder Datteln / Dactyli seu Nuclei Palmarum.
Palmenöl / Oleum Palmæ seu de Palma.
Panaxkraut oder Wurtz / Panax Heracleon seu Herculeum.
Panax Gummi oder Safft / Opopanax.
Panikorn / Pomich / Panich / Panicum, Elymus, Mel frugum.
Panstemröhrlein / Dens Leonis, Taraxacum, Caput Monachi.
Pantoffelholtz / Korck oder Korch / Phellos, Suber.
Papagay / Psittacus.
Papagay Federn oder Kraut / Amaranthus tricolor.
Pappelbaum / Pappelweiden / Popublbaum / Populus alba.
Pappelbaum aus America / Populus Americana.
Pappeln / Käßpappeln / Haasenpappeln / Gänßpappeln / Malva minor.

Pappeln-

Pappelnrosen / Halßrosen / Herbstrosen / Winterrosen / Malva arborea.
Pappeln Schnabelkraut / Geranium folio Altheæ, Geranium Mompeliacum.
Pappelstiel / Typha.
Pappenkraut / Taraxacon, Herba Vrinaria.
Pappierbaum / Papyrus.
Pappierkraut / Papyros, Papyrus Nilotica.
Paradießholtz / Agallochum, Lignum Aloës.
Paradießlein (ein Vogel) Paradisea.
Pariesz-oder Paradießkörner / Grana Paradisi, Cardamomum majus.
Parißkraut / Herba Paris.
Parnassergraß / Gramen Parnassinum.
Parß / Persing oder Persig / Perca.
Parß- Persig- oder Persingstein / Lapis seu Lapilli Percarum.
Pastaney / Pastinachen und Pastnachen / Pastinaca alba & lutea.
Pastemkraut / Apostemenkraut / Grindkraut / Scabiosa.
Pastemen oder Pastemenröhrlein / Pfaffenröhrlein / Dens Leonis, Taraxacum.
Pastinachen gelben und weissen Samen / Sem. Pastinacæ radice alba vel lutea.
Pech / Pix, (est pars resinosa.)
Peisselbeer / Saurdorn / Sauroch / Erbseln / Weinnägelein / Berberes.
Peltschen / Hedysarum, Securidaca major & minor.
Pemich / Penich / Panikorn / Elymus, Panicum, Mel frugum.
Penidtzucker / gedreheter Zucker / Saccharum Penidium.
Perlein / Occidentalische und Orientalische / Perlæ Occidentales & Orientales.
Perleinhirschen / Semen Milii Solis, Gorgonium, Lithospermon.
Perleinmuschel oder Perleinmutter / Mater Perlarum, Macra Perlarum.
Peterleinkraut / Milium Solis.
Perleinkrautsamen / Semen Milii Solis, Lithospermum.
Persierbaum / Persea.
Persing / Persig nnd Parß / Perca.
Persing- oder Persigstein / Lapides seu Lapilli Percarum.
Persische Lilien oder Gilgen / Lilium Persicum.
Pertramwurtzel / Radices Pyrethri.
Peruvianischer Balsam / Balsamus Peruvianus seu Indicus niger.
Peruvianisches Balsamkraut / Hyoscyamus Peruvianus, Tabacum Indicum.
Peruvianische Fieberrinden / Cortices Chinæ Chinæ, seu Kin Kinnæ.
Pestilentzwurtzel / Magenkrafft / Teutscher Costus / Petasites.
Petasitenheubel / Roßpappeln / Petasites, Tussilago major.
Petermeilendskraut / Traufftkraut / Parietaria.
Peterskraut / St. Peterskraut / Glaßkraut / Parietaria.
Petersschlüssel / St. Petersschlüssel / Schlüsselblumen / Primula Veris.

Peterlein oder Petersilien.
- Bergpeterlein / Bergeppich / Hirschpeterlein / Apium montanum.
- Gartenpeterlein / Petersilien und Peterlein / Petroselinum.
- Hirschpeterlein / Bergpeterlein / wilder Peterlein / Petroselinum montanum.
- Steinpeterlein / Steineppich / Petroselinum Macedonicum & Pimpinella.
- Wilder Peterlein / Bergpeterlein / Hirschpeterlein / Apium montanum.

Petrem / Pertram / Speichelwurtz und Geifferwurtz / Pyrethrum.
Petroleum / Peteröl weisses / Oleum Petræ album.
Petroleum / Peteröl rothes / oder rothes Steinöl / Oleum Petræ rubrum.
Pfaffenblat / Pfaffenröhrlein / Dotterblum / Taraxacum.
Pfaffenhödtlein / Stendelwurtz / Satyrium, Orchis.
Pfaffenkraut / Pfaffenblat / Pfaffenröhrlein / Pfaffenstiel / Taraxacum.
Pfaffenpindt / Aron / Teutscher Ingber / Kalbsfußwurtz / Arum.
Pfaffenröhrlein / Pfaffenblat / Pfaffenkraut / Pfaffenstiel / Taraxacum.
Pfaffenstiel / Pfaffenblat / Pfaffenröhrlein / Pfaffenkraut / Dens Leonis.
Pfannenkuchenkraut / Mentha Romana seu Sarracenica, Costus hortorum.
Pfarrenschwantz / Ochsenzimmer oder Ochsensehne / Priapus Tauri.
Pfau / Pagelun / Pavo, (Avis medica est.)
Pfauenkoth / Stercus Pavonis seu pavonium.

Pfauenkraut / Pfauenspiegel / Pfersingkraut / Persicaria, Pavonaria.
Pfeben / Pepones, (species Melonum.)

Pfeffer:
- Pfefferkraut / Piperitis, Lepidium, Iberis.
- Pfefferkümmel / Römischer Kümmel / Cuminum, Cyminum.
- Hispanischer Pfeffer / Piper Hispanicum.
- Langer Pfeffer / Piper longum seu Macro Piper.
- Mauerenpfeffer / Sedum minimum seu vermiculare.
- Presilienpfeffer / Piper Brasilianum seu Indicum.
- Pfefferpeterlein / Sinon, Sison.
- Schwartzer Pfeffer / Piper nigrum seu Melano Piper.
- Wasserpfeffer / Flöhekraut / Flöhepfeffer / Persicaria.

Pfeiffenhalter / Papilio.
Pfenningsblum / Viola latifolia, Viola lunaria.
Pfennig / Pfennigsgraß / Panica, Panicum.
Pfenningskraut / klein Schlangenkraut / Natterkraut / Numularia.
Pferd / Equus mas, Equua fœmina.

Pferds=:
- Pferdsballen oder Pferdsdreck / Stercus equinum.
- Pferdshoden / Testes Equorum seu Testes equini.
- Pferdshufftwartzen / Lichenes Equorum.
- Pferdskammfett / Pinguedo ex Juba Equorum.
- Pferdsmarck / Medulla Crurum Equorum.
- Pferdsmüntz / Mentha caballina seu equina.
- Pferdsnuß / Nuces Juglandes majores.
- Pferdsschwantz / Roßschwantz / Schafftenheu / Equisetum.

Pfersing / Mala Persica.
Pfersingbaum / Persicus seu Malus Persica.

Pfersing:
- Blüthfarbe Pfersing / oder rothe Pfersing / Persica Sabina.
- Gelbe Pfersing / Persica Duracina.
- Goldpfersing / Persica Armeniaca, Persica Trecacina.
- Kern / Nuclei Persicorum.
- Kraut / Pfauenkraut oder Spiegel / Persicaria, Pavonaria.
- Morellen / Persica Armeniaca, Persica Trecacina.
- Rothe / oder Bluthfarbe / Persica Sabina.
- St. Johannis=Pfersinng / Persica Armeniaca, seu Trecacina.
- Sommer=Pfersing / Præcocia.

Pfatterrüblein / Napus.
Pfeilenkraut / Sagittalis major & minor.
Pfeilenrohr / Arundo Toxica, Canna sagittalis.
Pfingstrosen / gesegnete Rosen / Gichtrosen / Königsrosen / Flores Pœoniæ.
Pfingstrosensamen und Wurtzel / Semen & Radices Pœoniæ.
Pflaumen / Quetschen / Pruna Damascena seu domestica.
Pflaumenbaum / Prunus.
Pflaumen / Morgenröslein / Lychnis plumaria.
Pflantzkraut / Knabenkraut / fette Henne / Fabaria.
Pfasist / Posist / Crepitus Lupi, Fungus Chyrurgorum.
Pfriemen groß und klein / Genista major & minor.
Pfunde / Anagallis aquatica, Pondo, Lover.
Phaseolen / Phaseoli.
Piesen / Beta, Teuthlis.
Pignoly / Pimenkern / Krafftnüßlein / Zieber=und Thau=Nüßlein / Pineæ.
Pilsenkraut / Bilsenkraut / Schlaff=und Dollkraut / Hyosciamus.
Pimbsenstein / Pumex, Lapis Pumex.
Pimpernüßlein / Welsche Pimpernüßlein und Syrische / Pistaciæ.
Pinellen und Pimpinellen / Binellen und Bibinellen / Pimpinella.
Pinien / Piniolen / Pinkernlein / Pineæ Nuces, Strobili.
Pippau / Hundsblum / Küheblum / Dotterblum / Taraxacum.
Pirn=Mispel / Viscum de Pyro.
Pistaciennüßlein / Syrische und Welsche Pimpernüßlein / Pistaciæ.

Pocken=

Pockenholtz / Frantzosenholtz / Lignum Guajacum seu Sanctum.
Pockenwurtzel / Chinawurtzel / China, Chinna, sive Chinea Radix.
Podagrakraut / Podagraria, Ægopodium.
Podasche vid. Weidtasche.
Pöonienkern / Gichtrosenkern / gesegneter Rosenkern / Semen Pœoniæ.
Pöonienrosen / Königsrosen / Pfingstrosen / Freysamenrosen / Flores Pœoniæ.
Pöonien-Rosenwurtzel / Benigen-Rosenwurtzel / Radices Pœoniæ.
Posist / Povis / Crepitus Lupi, Fungus Chyrurgorum.
Poley { Poley / Hertzpoley / Flöhekraut / Pulegium.
Poley { Wilder Poley / Hünerköhl / Quendel / Serpillum.
Polium / Bergpoley / Polium montanum, seu Polium minus.
Polnischer Wegtridt mit Beeren / Polygonum Polonicum cocciferum.
Pomerantzen-Aepffel / Aurantia, Nerantia & Aurea Mala.
Pomerantzen-Baum / Malus Aurantia.
Pomerantzenkörner oder Samen / Semen Aurantiorum.
Pomerantzenschalen / Cortices Aurantiorum.
Pontische Wurtzel oder Rhabarbar / Rhaponticum verum.
Pontischer oder Römischer Wermuth / Absinthium Ponticum seu Romanum.
Porst / Tamariscken / Tamariscus, Bryaria, Myrica, Tamarix.
Portalische Rüben / Bunias, Napus.
Portugalische Anemonen-Röslein / Anemone Lusitanica.
Portugalische Violenwurtzel / Iris Lusitanica.
Portugesischer Hanenfuß / Ranunculus Lusitanicus *Clusii*.
Portugesischer Steinspargen / Corruda Lusitanica, Asparagus Lusitanicus.
Portulack / Portzel und Purgel / Bleykraut / Porcellana, Portulaca.
Post / Chamæleagmos.
Prasirstein / Prasius Lapis, Smaragdus adulterinus.
Praiselbeer / Peisselbeer / Saurach / Erbselen / Berberes.
Presilienkraut / Basilicon, Ocymum odoratum.
Presilienpfeffer / Piper Brasilianum seu Indicum.
Prießlauch / Porrum sectivum, Porrum Tarentinum.
Provintz-Feigen / Caricæ seu Ficus Provinciales.
Provintz-Goldblumen / Heliochrysum, Helichrysum.
Provintzstein / Spargen / Corruda Lusitanica altera.
Provintz-Träublein / Passulæ Massilienses.
Prunellen / Pruneolæ seu Pruneoli.
Prunellenkraut / Gottheil / St. Anthonikraut / Prunella.
Pruniolen / Pruna sylvestria.
Psylienkrautsamen / Semen Psyllii.
Pubensist / Posist / Quovis / Crepitus Lupi, Fungus Chyrurgorum.
Pubenkraut / Rubenkraut / wilder Mangolt / Lapathum acutum.
Pung / Bachbung oder Wasserpung / Anagallis aquatica seu Sium aquaticum, Beccabunga.
Purgier-Bohnen aus America / Phaseoli Americani purgantes.
Purgirende Cassien / Cassia fistula seu in fistulis.
Purgierkörner / Semen Cataputiæ & Grana Tilli.
Purpurbraune Anemonen-Röslein / Anemone altera purpurea.
Purpurbraun Peltschel / Hedysarum purpureum.
Purpurbraun Stallkraut / Ononis tertia non spinosa purpurea.
Purpurbraun Waldreben / Clematis purpurea.
Purpurroth Aleyß / Alyssum secundum *Galeni* flore purpureo.
Purpurroth / Fünfffingerkraut / Quinquefolium *Theophr.* purpureum.
Purpurroth Garbe / Millefolium flore purpureo.
Purpurschnecke / Entalia.
Piren / Pyra.
Pirenbaum / Pyrus.
Piren-Mispel oder Mistel / Viscum de Pyro.

Quapp/

Q.

Quapp / Trusche / Aalraup / Aalrup / Gobius fluviatilis, Mustela fluviat.
Quecken / Ægilops, Festifago, Bromus sterilis.
Queckengraß / Gramen Caninum seu *Dioscoridis.*
Queckenkraut / Convolvulus major, & Volubilis.
Queckstelze oder Bachstelze / Motacilla, Passer aquaticus.
Quecksilber / Argentum vivum seu Mercurius vivus, oder lebendig Silber.
Quendel { Quendel / Hünerköhl / wilder Poley / Serpillum.
Römischer oder Welscher Quendel / Thymum & Thymus.
Questenkraut / Weiren und Schmaltzhefen / Ononis, Resta Bovis.
Quetschen / Pruna Damascena seu domestica.
Quitten oder Kütten / Cotonea, Cydonia & Cythonia.
Quittenbaum / Cotonea & Cydonia Malus.
Quittenbrod / Panis Cydoniorum.
Quittenkern / Semen Cydoniorum.
Quittenpfersing / Persica Cydoniaria.
Quovis oder Posist und Pubenfist / Crepitus Lupi, Fungus Chyrurgorum.

R.

Raab / Rapp / Corvus.
Rabinen / Gramen Rabinum seu Ravisum.
Räbwurm / Convolvolus & Convolvulus.
Räberwurtz / Ipes vitis.
Rackendistel / Brackendistel / Radendistel / Eryngium.
Räckolderbaum oder Staude / Wacholderbaum oder Staude / Juniperus.
Räckholderbeer / Wachholder / Krammetbeer / Juniperi Baccæ.
Räckoldervogel / Wacholdervogel oder Krammetsvogel / Turdus.
Raddistel / Kraußdistel / Ellendt / Brachendistel / Mannstreu / Eryngium & Eringus.
Raden / Nigellastrum.
Raden / Radendistel / Brackendistel / Wallendistel / Eryngium.
Radennägelein / Kornnägelein / Pseudo-melanthium, Githago.
Ragwurtzel / Bryonia alba, Vitis alba.
Rahm / Milchrahm oder Schmandt / Cremor Lactis seu Flos Lactis.
Rain Ritz / Galium & Gallium.
Range / Flachsseiden / Seidenkraut / Dottern- und Filtzkraut / Cuscuta.
Rangwurtzel / Brunnwurtz / Säuwurtz / Knollenwurtz / Scrophularia.
Raminen und Rammenhödtlein / Chelidonium minus.
Ramsal / Flos Ambarualis *Dodon.* Polygala.
Ramseren / Allium Vrsinum.
Rappenblum / Napellus, Thora.
Rappenfuß / Coronopus, Pes Corvi.
Rapuntzel / Rapunculus.
Rassel / Schmertzen / Flöhekraut / Wasserpfeffer / Persicaria.
Rasselkraut / Mückenkraut / Flöhepfeffer / Persicaria, Pulicaria.
Ratte und Ratze / Mus major, Rattus.
Rattenkraut / Arsenicum album, oder Mäußgifft.
Rattenpfeffer / Mäußwurtzsamen / Bißmüntz / Staphisagria.
Rattenpulver oder weiß Rattenpulver / Arsenicum album.
Rauchapffel / Solanum spinosum, Stramonia.
Rauchkertzlein / Candelæ fumales & Aviculæ Cypriæ.
Rauch Syrisches Hertzgesperr / Cardiaca Syriaca aspera.
Rauch wilde Marien-Röslein / Lychnis sylvestris 5. *Clusii.*
Raucken / weisser Senff / Eruca sativa seu erratica.
Rauhe Bibinell / Pimpinella hirsuta, Daucus sylvestris.
Raupe / Bruchus, Campe, Eruca vulgaris.

Rauppen-

Rauppenkraut / Scorpioides Bupleuri folio.
Rauschgelb / Auripigmentum, Arsenicum citrinum, Sandaracha.

Rauthen
- Gartenrauthen / Weinrauthen / Todtenkraut / Rutha hortensis.
- Geißrauthen / Fleckenkraut / Galega, Ruta capraria.
- Kleine Weinrauthen / Rutha minor seu hortensis altera.
- Mauerrauthen / Steinrauthen / Adianthum album, Rutha muraria.
- Steinrauthen / Mauerrauthen / Rutha parietum, Salvia vitæ.
- Weinrauthen / Gartenrauthen / Todtenkraut / Rutha hortensis.
- Wilde Rauthen / kleine wilde Rauthen / Rutha sylvestris minor.
- Zaunrauthen / Gartenrauthen / Weinrauthen / Rutha hortensis.

Rayritzen / Raynritzen / Rainritz / Galium & Gallium.
Reben / Weinreben / Weinstock / Vitis, Vitis vinifera.
Rebenwasser / Rebensafft / Lachryma Vitis seu Vitium.
Rebhünerfedern / Feldhünerfedern / Perdicis plumæ.
Rebhun / Feldhun / Perdix.
Rebkraut / Rapacia, Rapicia.
Rechgraß / Queckengraß / Rindgraß / Gramen vulgare.
Rechte Ackerwurtzel / Calmus / Acorus verus, Calamus aromaticus.
Rechte Endivien / Endivia hortensis.
Rechtes Origanum / Origanum Heracleticum.
Rechte Peterlein aus Alexandria / Petroselinum Macedonicum verum.
Regenbogen / Iris, Chamæiris, Arcus, Arcus cœlestis.
Regenwasser / Aqua cœlestis, Aqua pluvialis.
Regenwürm / Erdwürm / Lumbrici terrestres, seu terreni.
Rhebock / Rhegeiß / Capreolus, Capra, Dorcas.
Rhebocksblut / Sanguis Capreoli seu Hirci sylvestris.
Rhegraß / Queckengraß / Gramen seu Gramen caninum.
Rechling / Capreolus.
Reinberger oder Reinbergelschmaltz / Axungia Porci.
Reiselbeer / Saurach / Säurling / Berberes, Oxyacanthæ baccæ.
Reißgelb / Roßgelb / Arsenicum rubrum.
Resel / Wasserpfeffer / Flöhekraut / Persicaria, Piper aquaticum.

Rettich
- Märrettich oder Meerrettich / Raphanus marinus.
- Rettich / Raphanus major orbicularis, s. domesticus.
- Wilder Märrettig / Heydenreich / Raphanus sylvestris.

Reyer / Reige / Ardea.
Reyerschmaltz / Pinguedo Ardeæ.
Reiß / Oryza, Hordeum galaticum, Risum, Rixum & Rizum.

Rhabarbar
- Americanische Rhabarbar / Rhabarbarum verum s. American.
- Indianische Rhabarbar / Rhabarbarum Indicum s. verum.
- Levandische Rhabarbar / Rhabarbarum de Levante.
- Münchs-Rhabarbar / Rhabarbarum Monachorum.
- Schwartzer Rhabarbar / Rhabarbarum nigrum s. Jalappa.
- Weisse Rhabarbar / Rhabarbarum album s. Mechoacanna alba.

Rhapontick die gemeine oder groß Tausendgüldenkraut / Rhaponticum vulgare seu Centaurium majus.
Rhapontick die rechte / Rhaponticum verum.
Rheynblum / Mottenkraut / Stœchas citrina, Amaranthus luteus.
Rheynfarn / Reinfallkraut / Weinfarn- und Wurmkraut / Tanacetum.
Rheynfall / Vinum Histricum.
Rheynweyden oder Winden / Hardtriegel / Mundholtz / Ligustrum.
Rhinoceros / Naasenhorn / Rhinoceros.
Rhodisholtz / Rosenholtz / Rhodium Lignum, Lignum Bogiæ.
Riechender Andorn / Stachys, Marrubium agreste, Sideritis Heraclea.
Riedt / Anthele, Arundo, Harundo, Canna.
Riedtgraß / Carex, Gramen Harundinaceum.
Riedtschnepff / Ascolopas, Galinago, Rusticula.
Rimkorn / Frumentum monococcum.

Rindsaugkraut / Buphthalmus, Oculus Bovis.
Rindsaugkraut mit Purpurblumen / Buphthalmum flore purpureo.
Rindsgraß / Gramen Caninum seu vulgare.
Rindswurtzel / Bilsamkraut / Schlaff- und Dollkraut / Hyoſciamus.
Ringelblum oder Goldblum / Calendula, Caltha seu Calthula.
Rittersporn / Ritterblum / Calcatrippa, Conſolida regalis.
Roggen oder Korn / Rogga, Farrago, Secale, Siligo.
Roggenblum / Kornblumen / Flores Baptiſeculæ seu Cyani.
Roggenbrandt / Vſtilago ſecalina.
Rohr / Arundo seu Harundo Italica ſeu paluſtris.
Röhrleinkraut / Dotterblum / Küheblum / Taraxacum.
Rödel / Röthel und Rödelstein / rothe Kreide / Rubrica.
Rodiserwurtzel oder Rosenwurtzel / Radices Rhodiæ.
Römischer Ammey / Ammium Creticum.
Römischer Baldrian / Valeriana major ſeu hortenſis.
Römische Chamillen oder edle Chamillen / Chamomilla Romana.
Römischer Coriander / schwartzer Coriander oder Kümmel / Nigella.
Römische Fellryß oder Römische Pappeln / Alcea Veneta ſ. Romana.
Römisch Graß / Römisch Holtz / Rumgoltz / Beta alba ſeu Romana.
Römischer Hanff / Cataputia major ſeu Ricinus.
Römischer Klee / Römischer Köhl / Römischer Mangoldt / Beta.
Römischer Kümmel / Römischer Coriander oder schwartzer Kümmel / Nigella.
Römische Nessel / Welsche Nessel / Vrtica Romana ſeu hortulana.
Römische Pappeln oder Rosen / Malva arborea, Malva Romana.
Römischer Quendel / Thymiankraut / Thymum ſeu Thymus.
Römische Rüben / Bryonia alba, Vitis alba.
Römische Salbey / Frauenmüntz / Mentha Romana ſeu Saracenica.
Römische Saturey / Satureja Romana, Thymbra ſylvat.
Römischer Spick / Nardus ſeu Spica Celtica vel Romana.
Römischer Stechas / Stœchas Arabica ſeu purpurea.
Römischer Thymian / Thymus Creticus, aliquando Stœchas Arabica.
Römischer Wermuth / Garten- oder Welscher Wermuth / Abſinthium ponticum.
Rohr von Peru / Cereus Peruvianus.
Rosen {
Feldrosen / Heckrosen / Heidrosen / Roſæ ſylveſtres.
von Jericho / Periclymenum, Caprifolium.
Leibfarbe Rosen / Roſæ Damaſcenæ ſ. incarnatæ.
Rothe Rosen / Roſæ rubræ ſeu finiſſimæ.
Weisse Rosen / Roſæ albæ.
Wilde Rosen / Feldrosen oder Heckrosen / Roſæ ſylveſtres.
Wurtzel oder Rhodiserwurtzel / Radices Rhodiæ.
}
Rosen Hanenfuß / Ranunculus Roſeus.
Rosenhecken / Schwämm oder Schlaffkuntzen / Fungi ſeu Spongiola Cynosbati.
Rosensämlein / Antheræ Roſarum.
Rosenwegerig / Plantago roſea.
Rosen oder Rhodiserwurtzel / Radices Rhodiæ.
Rosinen groß und klein / Paſſulæ majores & minores.
Rosmarin / Weyrauchwurtz / Roſmarinus & Roſmarinum.
Roßampffer / Hippolapathum, Rumex aquaticus.
Roßbalsam / Roßmüntz / Mentha Caballina ſeu equina.
Roßbeer / Schwartzbeer / Heydelbeer / Drumpelbeer / Myrtilli.
Roß-Castanien / Caſtanea equina.
Roß-Eisen / Hedyſarum, Securidaca.
Roß-Eppich / Hipposelinum.
Roß-Fenchel / Fœniculum erraticum ſeu ſylveſtre.
Roßgelb / Reischgelb / Bergröthe / Arſenicum.
Roßhuff / Roßhub / Hufflattig / Brandtlattich / Farfara, Tuſſilagio.
Roßkäfer / Cantharus, Scarabæus pilularius.

Roß-

Roßkümmel / Seseli massiliense, Siler montanum.
Roßmüntz / Roßbalsam / Mentha caballina seu Menthastrum.
Roßpappeln / Käßpappeln / Haasen- und Gänßpappeln / Malva sylvestr.
Roßpeterlein / Roß-Eppich / Hipposelinum.
Roßpflaumen / Pruna cerea.
Roßschwantz / Katzenschwantz / Pferdschwantz / Equisetum.
Roßschwefel / Sulphur caballinum impurum.
Roßwedel / Roß- und Pferdsschwantz / Cauda equina seu caballina.
Roßwurtzel / Zaunrüben oder Stückwurtz / Bryonia.
Rost / Fuligo, Ærugo.
Rothe / Röte / Fäberröthe / Färberwurtz / Rubia Tinctorum s. sativa.
Röthel / Rödel und Röthelstein / rothe Erde / Rubrica.
Rothe Ackerkletten / Lappa Boaria *Plinii*.
Rothe Ackerwurtzel / Acorus *Diosc.* Calamus aromaticus.
Rothe Affodill-Lilien / Asphodelus liliaceus rubeus.
Rother Arsenick / Arsenicum rubrum, roth Operment.
Rother Bachbung / Sisymbrium.
Rother Baldrian / Valeriana Græca flore purpureo.
Rothe Behen / Behen rubrum.
Rother Bergsanickel / Sanicula alpina rubra.
Rother Beyfuß / rother Bock / Buck und Buckelen / Arthemisia.
Rothbraun Mottenkraut / Blattaria phænicea.
Rothe Brustbeer / Jujuben / Jujubæ, Zizyphæ.
Rothe Chamillen / Chamæmelum purpureum s. Chamomilla purpurea.
Rothe Cicer-Erbsen / Cicer rubeum, Cicer Venereum.
Rothe Danne oder rothe Thanne / Abies rubra sivè picea.
Rothe Engelblum / Gnaphalium montanum suave rubens.
Rother Eppig / rother Peterlein / Apium arvense purpureum, Petroselinum arvense (purpureum.
Rothe Färberröthe / rothe Färberwurtz / Rubia Tinctorum s. sativa.
Rothe Feldröslein / Anemone agrestis s. Adonis Fl. Phœniceo.
Roth Fünfffingerkraut / Penthaphyllon palustre.
Roth Gauchheyl oder Mayer / Anagallis mas, Corchorus *Theophr.*
Rothe Gold-Lilien / Hemerocallis, Lilium aureum seu croceum.
Roth gülden Leberkraut / Hepatica aurea flore rubro.
Rother Güntzel / Heylwurtzel / Ruhrwurtzel / Tormentilla.
Rothe Haselnüß / Nuces Lombarticæ.
Rothe Heydnische Lilien / Martagon rubeum.
Rothe Heylwurtz / roth Güntzel / rothe Ruhrwurtzel / Tormentilla.
Rother Hirsch / Blitum majus Vngaricum.
Rother Eysop oder rother Isop / Hyssopus Arabum.
Rother Klettenpeterlein / rother Eppich / rother Klettenkörffel / Apium arvense purpureum, Petroselinum arvense purpureum.
Rother Köhl / rother Mangoldt / Brassica rubea.
Rothe Kreide / Rubrica fabrilis.
Roth Kupfferwasser / Chalcitis nativa.
Rothe Mangelwurtzel / Lapathum rubens
Rother Mangolt oder rother Köhl / Brassica rubea.
Rothe Morgen-Röslein / Lychnis Coronaria rubra.
Rothe Mauerrauthen / Adianthum rubrum, Polytrichon aureum.
Rother Mayer / Blitum rubrum.
Rother Mayer / rother Gauchheyl / Anagallis mas, Corchorus *Theoph.*
Rothe Mielten / Atriplex rubra.
Rothe Möhren oder rothe Rüben / Siser, Carota *Matth.*
Rothe Müntz / Mentha rubra.
Rother Nachtschatten / rothe Schlutten / Alkekengi, Cerasa Judæorum.
Rothe Nägelein / Tunica rubra, Flores Tunicarum rubrarum.
Rothe Natterwurtz / Wurmwurtz / Schlippenwurtz / Bistorta.

Rothe Nesseln / Vrtica quarta rubra.
Rothe Ochsenzunge / Anchusa, Alcanna, Buglossum rubrum.
Roth Operment / rother Arsenicum / Arsenicum rubrum.
Rothe Pastinachen / rothe Rüben / Carota *Matth.* Pastinaca rubra.
Rothe Ranen / rothe Rüben / Pastinaca rubra sativa.
Rothe Rosen / feine rothe Rosen / Rosæ rubræ finissimæ.
Rothe Rüben oder rothe Pastinachen / Pastinaca rubra, Carota *Matth.*
Rother Santel / Santalum rubrum seu rosaceum.
Rothe Schlüsselblumen / Paralysis Alpina flore purpureo.
Rothe Schlutten / rothe Judenkirschen / Alkekengi, Cerasa Judæorum.
Roth Sigelwachs / Cera rubra sigillata.
Rothe Steinbeer / Vitis Idæa rubra.
Rother Steinbrech / Philipendula, Saxifraga rubra, Oenanthe, & Adiantum aureum.
Rothstein / Vogelkraut / Alsine petræa rubra.
Rothe Stendelwurtz / Satyrion Erithronium.
Rothe Straßburgersalbe / Ungumentum Ægyptiacum.
Rothe Veigel-Kirschen / Cerasa racemosa rubra.
Rother Victrill Ertz / Chalcitis nativa.
Rother Wegerig / Plantago major.
Rother Widerstoß / Ocymastrum rubrum.
Rothe Wurtzel / Alcanna, Anchusa, Buglossum rubrum.
Rothlauffkraut / Geranium secundum.

Rüben:
- Baumfolderrüben / Napus, Bunias.
- Lange Rüben / Rapum longum.
- Partholtische Rüben / Rapen-Rüben / } Napus, Bunias.
- Runde Rüben / Rapum rotundum seu sessile.
- Steckrüben / Stickelrüben / } Napus, Bunias.
- Wilde Rüben / Rapum sylvestre.

Rübenköhl / Caulirapum.
Rübsamen / Semen Napi seu Raparum.
Rubin / Rubinus seu Lapis Rubini.
Ruhrkraut / Centunculus, Conyza media, Filago, Gnaphalium.
Ruhrnüß / Nuces Longobardicæ.
Ruhrwurtzel / Blut- und Hertzwurtzel / Tormentilla.
Rundblätterigter Ampffer / Acetosa Hispanica.
Runde Cyperwurtzel / runder wilder Galgandt / Cyperus rotundus.
Runde Hohlwurtzel / runde Osterluzeywurtzel / Aristolochia rotunda.
Runde Hundsmilch / Esula rotunda, Peplis.
Runde Osterluzeywurtzel / runde Hohlwurtzel / Aristolochia rotunda.
Runde Siegwurtzel / Victorialis rotunda Fœmina.
Runde Wolffsmilch / Esula rotunda, Peplis.
Rungkraut / Rungholtz / Rungsel / Beta, Cicla, Sicla, Teuthlis.
Ruprechtskraut / Geranium Rupertianum.
Rüscken oder Brüscken / Bruscus seu Ruscus.
Rustholtz / Ulmus, und Rustbaum.
Ruthe oder Zimmer / Cauda, Hasta, Membrum genitale, Mentula, Penis, Priapus seu Virga.

S.

SAamkraut / Seehaltenkraut / Potamogeton & Potagometum.
Säckelkraut / Seckelkraut / Hirtentaschen und Täschelkraut / Bursa Pastoris.
Sadenbaum / Sevenbaum / Siebenbaum / Sevenbalmen / Sabina, Savina.
Saffler / Safflor / wilder Saffran / Flores Carthami seu Cnici.
Saffran / Garten-Saffran / Crocus hortensis seu hortulanus.

Saffran der rechte oder beste / Crocus Anglicus, Austriacus, Sanguis Herculis.
Safft von Eselskürbis / Elaterium, Succus Cucumeris Asinini inspiss.
Safft von Euphorbio / Euphorbium.
Safftgrün / Succus Baccarum Spinæ Infectoriæ inspissatus.
Saiffenkraut / Seiffenkraut / Speichelwurtz / Saponaria, Viola agrestis.
Salat / Lattich / Garten-Salat / Lactuca sativa.
Salbey / Salvien / breite und spitzige / Salvia major & minor.
Sallen und Salmen / Salmo.
Salmiack oder Salmiacks / Sandsaltz / Sal Ammoniacum & Armoniacum.
Salpeter / Salniter / Nitrum, Sal Petræ.
Salsaparill / Sarsaparill / Salsaparilla, Sarsaparilla & Sarzaparilla.
Salsenampffer / Acetosa rotunda.
Saltz / Sal commune seu vulgare.
Saltzkraut / Alliaria, Alliarus, Pes Asini, Kali, Usnea *Avicennæ*.
Saltzkraut / Saltz / Sal Alkali, catinum, Weydasche.
Samen und Sammet-Röslein / Flos Africanus seu Indicus, Trages Indica.
Sammetblum oder Tausendschön / Amaranthus purpureus, Flos Amoris.
Sammetpappeln / Ibisch / wilde Pappeln / Althea, Bismalva.
Sammetrosen / Lychnis coronaria, Diosanthos, Rosa rubra finissima.
Samkraut / Potamogetum & Consolida minor.
Sanamundkraut / Benedictenwurtzel / Caroffel / Caryophyllata.
Sanct Anthonikraut / Gotthepl / Prunellen / Prunella, Consolida minor.
St. Barbarakraut / Herb. Sanctæ Barbaræ, Solanum hortense.
St. Catharinablum / St. Catharinäriedtlein / Nigella, Melanthium sativum.
St. Christophorikraut / Aphaca, Aphace, Vitia sylvestris, Osmunda.
St. Clarakraut / Speerkraut / Augenwurtzel / Valeriana.
St. Crucis oder des heiligen Creutzeskraut / Herba sanctæ Crucis, Nicotiana seu Tabacus.
St. Geörgenkraut / Denmarck / Valeriana.
St. Geörgenwurtzel / Anblat / Schupenwurtz / Dentaria major, Squammata.
St. Jacobs-Blum und Kraut / Herb. St. Jacobi, Senecio major.
St. Johannis-Beer / Ribes, Ribesiæ, Grossulariæ rubræ, Uvæ Joh. rubræ.
St. Johannis-Blum / Flos Bellidis majoris, Buphthalmum.
St. Johannis-Brod / Siliqua dulcis, Xylocaracta, Sarobi.
St. Joh. Gürtel / Beyfuß / Arthemisia, Herb. Regia & Lycopodium.
St. Joh. Gürtelkraut / Bärlapp / Reuheyl / Muscus terrestris.
St. Joh. Kraut / Parthela / Waldhoff / Teuffelsflug / Hypericum.
St. Johannis-Pfersing / Mala Armeniaca, Persica præcocia.
St. Johannis-Vögelein / Vermiculus St. Johannis vid. Nitedula.
St. Künigundskraut / Herb. Kunigundis, Eupatorium *Avicennæ*.
St. Laurenzikraut / Consolida media, Sanicula & Vincetoxium.
St. Margarethenblum / Fl. Bellidis, Consolid. min.
St. Mariä Hand / Hertzgesperrkraut / Agripalma, Manus St. Mariæ, Cardiaca.
St. Mariä Magdalenäkraut / Herb. Valerianæ.
St. Otilien-Blum oder Kraut / Calcatrippa Flor. Herb. St. Otiliæ.
St. Peterskorn / Ador, Far, Zea, Semen & Far adoreum.
St. Peterskraut / Petermeilendskraut / Helxine, Parietaria & Fœniculum marinum.
St. Peters Schlüssel / Schlüsselblum / Himmelschlüssel / Primula Veris.
St. Quirinskraut / Herb. Quirini, Farfara seu Farfarago.
St. Ruprechtskraut / Geranium secundum, seu Robertianum.
Sandel / gelber / rother und weisser / Santalum album, citrinum & rubrum.
Sandorn / Rhamni species.
Sandstein / Lapis nephriticus.
Sandstein / Steinbein / Beinbruch / Bruchstein / Ostiocolla.
Santelholtz / gelber / rother und weisser / Santalum album, citrinum & rubrum.
Santonischer Samen / Santonicum seu Semen sanctum.
Santonischer Wermuth / Absinthium santonicum.
Saphoischer Köhl / Brassica sabauda.

Saphyr / Saphyrus Lapis, Syrites.
Sarbachbaum / Sarbaum / Populus alba.
Sarcocolla / Sarcocoll / Sarcocolla, Gluten Carnis.
Sardanischer und Sardonischer Stein / Sardonix.
Sarsaparill / Salsaparilla, Sarsaparilla & Salraparilla.
Saßkraut / Salßkraut / Knoblauchkraut / Leuchel / Alliaria.
Sassafras / Fenchelholtz / Lignum Sassafras.
Satgrüner Jaspis / Heliotropium.
Saturey / Winter-Jsop / Zwibel-Jsop / Satureja, Thymbra.
Sauerach / Peisselbeer / Erbsulen / Säuerling / Weinnäglein / Berberes.
Sauerampffer / Ampfferkraut / Acetosa pratensis, Oxalis.
Sauerdatteln / Tamarindi, Palmulæ acidæ nigræ.
Sauerdorn / Sauerach / Erbselen / Säuerling / Peisselbeer / Berberes.
Sauere Kirschen / Cerasa acida.
Sauerklee / Buchampffer / Haasenampffer / Haasenklee / Acetosella.
Sauertaig / Hebel / Fermentum & Corocrum.
Saug-Jgel / Hirudo, Sanguisuga.
Sau oder Schwein { Sau oder Schwein / Porcus, Sus. | Wilde Sau oder Schwein / Eber / Aper. }
Säublum / Säurüssel / Säuschnabel / Dens Leonis, Taraxacum.
Säubohn / Faba Porcina seu Suilla, Hyoscyamus.
Säuborzel / Bleykraut / Borzel oder Burzel / Portulaca.
Säubrod / Schweinsbrod / Erdäpffel / Cyclamen, Panis porcinus.
Säudistel / Säumelcke / Dudistel / wilder Haasenköhl / Sonchus sylvestris.
Säuertaig oder Höbel / Corocrum seu Fermentum.
Säufenchel / Herb. Stataria, Peucedanum, Fœniculum porcinum.
Säugraß / Säumelcke / Denngraß / Löwgraß / Polygonum.
Säukesten / Balanocastanum, Castanea porcina.
Säukraut / Levisticum & Solanum.
Säumelcke / Säugraß / Denngraß / Löwgraß / Polygonum.
Säurüssel / Säublum / Säuschnabel / Taraxacum.
Säuschnabel / Säublum / Säurüssel / Dens Leonis.
Säutodt / Chenopodium, Pes Anserinus.
Säuwurtzel / Fischwurtz / Wurmwurtz / Scrophularia major.
Scabiosen / Apostem- und Grindkraut / Scabiosa.
Scamonea / Scamonea & Scamonium.
Scamonea von Mompelier / Scamonea Monspeliensis.
Scariol / klein Endivien / Endivia minor, Scariola.
Schabab / Schobel / Nigella, Melanthium, Melospermum.
Schabab / Schauap / Schaffripp / Schaffgarben / Millefolium.
Schabenblum und Mattenblum / Fl. Stœchatis citrin.
Schabenkraut und Mottenkraut / Blattaria, Botrys, Verbasculum.
Schabziegerkraut / Blattaria *Plinii*, Trifolium odoratum.
Schadheyl / Symphytum secundum petræum flore albo.
Schaaf / Lamm / Agnus.
Schäflein / Asselwürm / Eselger / Keller-Eselger / Aselli, Millepedæ, Millepedes, Multipedes, Polypodes.
Schaafkopff-Nüß / Nuces juglandes majores.
Schaaf-Linsen / Colutea.
Schaaf-Linsen mit Scorpions Schöttlin / Colutea Scorpioides.
Schaafmäuler / Phu seu Valeriana minima.
Schaafmülben und Schaffmüllen / Keuschlamm / Agnus Castus.
Schaafrieb / Schaafgarbe / Schabab / Garbenkraut / Millefolium.
Schaafs-Scabiosen / Scabiosa ovina, Scabiosa media *Lobelii*.
Schaafswollen so fett und schmierigt ist / Lana succida.
Schaafszunge / Arnoglossa, Plantago minor.
Schafftenheu / Kandten- und Gänßkraut / Equisetum.
Schamkraut / Fututaria, Vulvaria.

Scham-

Schampanierwurtzel / welsche und weisse Nießwurtz / Elleborus albus.
Scharbocksheyl oder Scharbockskraut / Cochlearia, Chelidon. minus.
Scharbocks- oder Schorbockswurtzel / Chelidonium minus.
Scharlachbeer / Scharlachgrün und Scharlachkörner / Chermes seu Kermes grana, Coccus infectoria, Grana tinctoria.
Scharlachkraut / Horminum, Orminum & Sclarea.
Scharmauß / Maulwurff der Moltwurff / Talpa.
Scharff Bintzen / Juncus acuminatus.
Scharffer Myrtus / Myrtendorn / Bruscus, Ruscus.
Scharffe Winden / Hedera Cilicia, smilax aspera, Volubilis aspera.
Schartenblum / Aster atticus, Stellaria.
Schartenkraut / Jacea Caryophyllata, Pes Columbinus.
Scheibelrettig / Raphanus orbiculatus secundus.
Scheibelrüben / Rapum orbiculatum.
Scheißkraut / Cataputia minor, Esula Vulpina, Mercurialis.
Scheißlorbeer / Chamædaphne, Cocognidium, Mezereon.
Scheißmelten oder Scheißmielten / Atriplex sylvestris.
Scheißwurtz / Schmerwurtzel / Stickwurtzel / Bryonia, Vitis alba.
Schencken / Schaffrip / Schaffgarben / Millefollium, Achillea.
Schiffergrün oder Steingrün / Chrysocolla metallica seu nativa, Borax viridis.
Schifferichter Alaun / Alumen scissile.
Schiffpech / Pix Navalis.
Schildtkrotte / Testudo.
Schildtpeponen / Melopepo clypeatus.
Schilff / Arundo, Calamus.
Schirling / Schierling / Wüterich / Cicuta major, Cicutaria vulgaris.
Schlabeer / Wegdornbeer / Creutzbeer / Spina Cervina seu Cervalis.
Schlaffapffel / Schlaffkūntz / Spongia Cynosbati seu Rosarum.
Schlaffbeer / Solanum somniferum.
Schlaffkraut / Faba suilla, Hyoscyamus, Morion.
Schlaffkuntzen / Schlaffäpffen / Fungi seu Spongiæ Rosarum.
Schlaffrosen / Rosæ Caninæ.
Schlagkräutlein / Erdpin / Erdkiefer / Je länger Je lieber / Chamæpythys.
Schlange / Serpens.
Schlangengradt / Serpentum Spinæ.
Schlangengraß / Gramen serpentinum, Coronopus sylvestris.
Schlangenholtz / Lignum colubrinum.
Schlangenknoblauch / Allium anguinum seu serpentinum.
Schlangenkraut / Colubrina, Numularia, Scorzonera, Serpentaria, Viperina.
Schlangenkürbis / Cucumis anguinus.
Schlangenmordt / Schlangenkraut / Scorzonera, Viperina.
Schlangenschmaltz / Adeps seu Pinguedo Serpentum.
Schlangenstein / Serpentinstein / Ophites, Lapis Serpentinus.
Schlangen Wundkraut / Grundheyl / Ehrenpreiß / Veronica.
Schlangenwurtz / Bistorta, Doronicum, Serpentaria, Schlippenwurtz.
Schlangenzünglein / Ophioglossum, Lingua Serpentina.
Schlangenzwang / Coronopus, Gramen serpentinum, Pes Corvi.
Schlecht Köhlkraut / Brassica levis.
Schlehen / Acatia Germanica, Prunum sylvestre.
Schlehendorn / Agrio, Coccymelea, Prunus sylvestris.
Schleißzwiebel / Cepa fissilis.
Schleye / Tencha & Tinca.
Schlingbaum / Färberbaum / Schlingenkraut / Rhus, Sumach.
Schlingbaum Samen / Semen Sumach.
Schloßwurtz / Schoßwurtz / Stabwurtz / Abrotanum mas.
Schlottenblum / Anemone sylvestris, Herb. Venti, Pulsatilla.
Schlüsselblum / Himmelsschlüssel / St. Peters Schlüssel / Primula Veris.
Schlutten / Boborellen / Winterkirschen / Alkekengi, Halicacabum.

Schmahl-

Schmahlbletterichter Hirsch-Mangoldt / Pulmonaria 4. *Plinii*, angustifolia.
Schmahlbletterichtes Lungenkraut / Pulmonaria 1. angustifolia.
Schmahlbletterichte Thapsia / Thapsia tertia angustifolia.
Schmahl Endtengraß / Gramen aquaticum.
Schmahl krauser Köhl / Brassica selinisia angustifolia.
Schmahl zahm Katzenkraut / Mentha felina 3. sativa angustifolia.
Schmaltz / Fett oder Schmeer / Adeps, Axungia, Pinguedo.
Schmaltzblum / Gleißblum / Butterblum / Spiegelblum / Ranunculus.
Schmaltzhefen / Heuheckel / Heckelkraut / Anonis, Ononis, Resta Bovis.
Schmaltzkraut / Lactuca, Thridax.
Schmandt Rahm oder Milchrahm / Cremor Lactis seu Flos Lactis.
Schmeckendgraß / Menthastrum.
Schmerapffel / Schmerbier / Speyerling / Sorbum vel Sorba.
Schmerblum / Caltha palustris.
Schmerwurtzel / Bryonia, Consolida major seu Symphythum.
Schmelden und Schmelen / Juncus, Scirpus.
Schmeltzen / Schmertzen / Rassel / Pfauen-Spiegel / Persicaria, Pulicaria.
Schmerbel / Schmerobel / guter Henrich / Atriplex canina, Bonus Henricus.
Schmertzen / Schmeltzen / Flöhekraut / Wasserpfeffer / Persicaria, Pulicaria.
Schminckbohne / Phaseolus, Phasiolus.
Schmiegel / Lapis Smiridis seu Smiris.
Schmützigte Schaffswollen / Lana succida.
Schmützigte Schaffswollen feiste / Oesypus humida, Lanarum succidarum Pinguedo.
Schnabelkörffel / Schnabelmöhren / Scandix *Diosc.* Herb. Scanariæ, Cerefolium aciculatum.
Schnabelkraut blau / Geranium cæruleum.
Schnabelwurtz / Schwebelwurtz / Peucedanum, Herb. sulphurata.
Schallblum / rothe Kornblum / Klapperrose / Papaver erraticum.
Schnecken / Cochleæ, Limaces.
Schneckenklee / Medica, Medicum trifolium.
Schnee / Nix.
Schneeballen / Sambucus aquaticus vel Rosea.
Schneekönig / Thurnkönig / Zaunschlipfferlein / Passer Troglotites.
Schnepffe / Wüstling / Ficedula, (à ficuum esu sic dicta.)
Schnittenblum / Schabenblum / Amaranthus luteus, Stoechas citrina.
Schnittlauch / Porrum sectile seu sectivum.
Schnittzwiebel / Cepa sectilis.
Scharbockskraut / Bieberhödtlein / Mayenkraut / klein Scheelkraut / Chelidonium minus, Scrophularia minor.
Schorpion / Scorpio.
Schorpionkraut / Nepa, Scorpioides.
Schorpionöhl / Oleum Scorpionum.
Schorpionschwantz / Cauda Scorpionis, Heliotropium *Diosc.*
Schorzonera / Schlangenmord / Scorzonera.
Schößlein / Limaria.
Schoßstein / Lapis Lyncis seu Lyncurius.
Schoßwurtz / Stabwurtz / Schloßwurtz / Abrotanum mas.
Schotten / Serum Lactis.
Schottenklee / Schüchlein / Melilotus, Trifolium siliquosum.
Schotten Steinklee von Mompelier / Lotus trifolia siliquosa Monspeliaca 5.
Schreckenstein / Lapis Armenius.
Schreiberriedt / Schreiberrohr / Arundo scriptoria quarta.
Schröbel oder Schröter / Scarabeus cornutus, Lucanus.
Schüchlein / Schülein / Steinklee / Edler Steinklee / Melilotus.
Schulweyden / Beinholtz / Mundholtz und Reinweiden / Hartriegel / Ligustrum.
Schuppenwurtz / St. Georgenwurtz / Dentaria major *Matth.* Squamata.
Schwaden / Gramen cereale, Gramen Mannæ, Oriza minor.
Schwahn oder Schwan / Cygnus, Olor.
Schwalbe / Hirundo domestica, muraria, riparia.
Schwalben / junge Schwalben / Hirundinum Pulli.
Schwalbenkraut / Hirundinaria, Chelidonium majus.

Schwalbennest / Hirundinum Nidus.
Schwalbenstein / Chelidonius Lapis seu Hirundinum Lapis.
Schwalbenwurtz / Asclepias, Hirundinaria, Vincetoxicum.
Schwalbenwurtz mit schwartzen Blumen / Hirundinaria Fl. nigris.
Schwämm / Spongiæ seu Fungi marini.
Schwammstein / Lapis spongiæ, Lapis spongiarum seu Spongites.
Schwartzer Andorn / Marrubium nigrum.
Schwartzer Aloes / Aloës succotrina & Caballina.
Schwartzer Atrament oder Berg-Schwefel / Melanteria.
Schwartzbeer / Heydelbeer / Staudelbeer / Krackbeer / Myrtilli.
Schwartzer Bergschwefel / Atramentum metallicum, Melanteria.
Schwartze Brustbeer / Myxæ & Myxi, Sebesten, Sebaston.
Schwartze Datteln / Palmulæ acidæ nigræ, Tamarindi.
Schwartzer Coriander / schwartzer Kümmel / Nigella.
Schwartze Eberwurtz / Chamæleon niger.
Schwartz Epheu / Hedera Arborea nigra.
Schwartze Fleckenblum / Jacea nigra pratensis.
Schwartz Habichtkraut / Hieracium nigrum.
Schwartz Helleborinkraut / Helleborine nigra Herbariorum.
Schwartzer Hirschen / Milium nigrum, Cenchrus niger.
Schwartz Hirschpeterlein / schwartz Hirschwurtz / Rosmarinum *Theoph.* nigrum.
Schwartzer Indianischer Balsam / Balsamus Indicus niger.
Schwartze Johannes-Träublein / Ribes, Ribesiæ nigræ.
Schwartze Jungfrauenhaar / Adianthum nigrum, Capillus Veneris.
Schwartze Kirschen / Cerasa nigra, Cerasa actia.
Schwartze Kreide / Sulphur nigrum.
Schwartzer Kümmel oder schwartzer Coriander / Semen nigellæ.
Schwartze Lammswolle / Lana agnina nigra.
Schwartzer Magsamen / Semen papaveris nigri.
Schwartzer Mangoldt / Caulis, Crambe, Brassica rubea.
Schwartze Meisterwurtzel oder Astrantz / Imperatoria nigra.
Schwartze Nießwurtzeln / Rad. Hellebori nigri.
Schwartzer Occidentalischer Balsam / Balsamus Indicus niger.
Schwartzer Pappelbaum oder Aspen / Populus nigra.
Schwartz Peteröhl / Bitumen liquidum nigrum.
Schwartzer Pfeffer / Piper nigrum, Melano piper.
Schwartzer Rettig / Raphanus niger.
Schwartze Rhabarbar / Jalappa / fremde Purgierwurtzel / Rhabarbarum nigrum, Bryonia nigra, Mechoacanna nigra, Jalappa.
Schwartzer Sanickel / Sanicula nigra.
Schwartzer Schwefel / Sulphur Caballinum.
Schwartze Stichrübe oder Wurtzel / Bryonia nigra *Diosc.*
Schwartzer Turbith / Esula major, Turbithum nigrum.
Schwartzer Weyrauch / Thus Judaicum.
Schwartz Wüllkraut / Verbascum nigrum quartum.
Schwartzwurtz / Wallwurtz / Beinwollen / Schmeerwurtz / Symphytum.
Schwartze Zaunrüben / Bryonia nigra, Vitis nigra.
Schwebelwurtzel / Himmeldill / Himmelkraut / Peucedanum.

Schwefel:
- Gelber Schwefel / Sulphur Citrinum.
- Grauer Schwefel / Sulphur Gryseum seu nigrum.
- Himmlischer Schwefel / Sulphur Cœleste, alcohol vini.
- Lebendiger Schwefel / Sulphur Vivum.
- Roß-Schwefel / Sulphur Caballinum, seu nigrum.
- Rother Schwefel / Sulphur Rubeum arsenicum.
- Schwartzer Schwefel / Sulphur Nigrum s. caballinum.
- Tropff-Schwefel / Sulphur Stillatitium.
- Weinstein-Schwefel / Tinct. Tartari, Weinstein-Tinctur.
- Weisser Schwefel oder Salpeter / Nitrum.

Schweins-Brod / Säubrod / Erdäpffel / Cyclamen.

Schweinen Schmaltz / Adeps, Axungia seu Pinguedo Porcina.
Schweinstodt / Chenopodium, Pes Anserinus.
Schweinwürmlein / Nitedula.
Schweinszahn / wilder Schweinszahn / Dens Apri.
Schweißwurtz / Pestilentzwurtzel / Teutscher Costus / Petasites major.
Schweitzer Flüheblum / Auricula Vrsi, Arthritica Alpina.
Schweitzerhosen / Flos mirabilis Peruvianus.
Schwelckenbaum / Schneeballen / Sambucus tertia seu rosea.
Schwelen oder Bintzen / Juncus aquaticus palustris.
Schwebel / guter oder stoltzer Henrich / Bonus Henricus, Tota bona.
Schwertel { Blauer Schwertel / Iris nostràs.
Gelber Schwertel / Acorus adulterinus. }
Schwertel-Riedt / groß Riedt / Jgelsknospen / Sparganium.
Schwindelkraut / Gemsenwurtzel / Aconitum pardal. Doronicum.
Schwindelwurtz / Radices Doronici, Aconiti pardalianches.
Sclavonisches Schnabelkraut oder Storckschnabel / Geranium septimum *Diosc.*
Scorpion / Scorpio.
Scorpionkraut / Nepa, Scorpioides.
Scorpionöhl / Oleum Scorpionum.
Scorpionschwantz / Cauda Scorpionis, Heliotropium *Diosc.*
Scorzoneer / Schlangenmord / Scorzonera seu Viperina.
Sebesten / schwartze Brustbeer / Myxæ, Pruneola pectoralia nigra.
Seckelkraut / Hirtentäsch / Täschelkraut / Bursa Pastoris.
Sedeney / Saturey / Hünerfels / Winter-Jsop / Satureia.
Seeapffel / Echinus, Ericius.
Seeblum / Seelillgen / Seerosen / Nymphæa alba.
See Eychen / Quercus marina.
See Gnaphalium / Gnaphalium marinum 1.
Seehaltenkraut / Saamkraut / Potamogeton & Potamogetum.
Seeholderkraut / Potamogeton, Spicata fontalis.
Seekolben / Typha vel Typhæ.
Seekühe / Manati, Vacca marina.
Seenuß / Tribulus aquaticus, lacustris & marinus.
Seepeterlein / Meerfenchel oder Bacillen / Creta marina officinalis, Crethamus, Crethmus, Chritmus seu Crithamus.
Seeröthe / Rubia marina.
See Weggraß / Polygonum marinum, Uva marina.
Segelbaum / Sevenbaum / Sevenpalmen / Sabina, Savina.
Segelstein / Magnet oder Magnetstein / Lapis Magnes.
Seichblum / Pippau / Eyerblum / Wiesenlattich / Taraxacum.
Seidelbast / Kellershals / Laureola, Mezereon.
Seidelblast / Chamelæa.
Seidelweiden / Felbinger / Weiden / Salix.
Seidenbälglein / Bombycia, Folliculi sericei.
Seidenkraut / Flachsseiden / Dotter- und Filtzkraut / Cuscuta.
Seidenwurm / Bombyx, Vermis lanificus *Albert. Magn.*
Seiffenerde roth oder Purpur / Cimolia purpurea.
Seiffenkraut / Speichelwurtz / Saponaria, Viola agrestis.
Seilkraut / Gurtelkraut / St. Johannis-Gürtel / Muscus terrestris.
Seling / Saliunck / Marien Magdalenblum / Spica Celtica.
Selino / Wasser-Eppich / Wasserpeterlein / Apium palustre.
Selinne / Selinnck / Laugenblum / Laugenspick / Seliunca, Spica Celtica.
Senetblätter / Sena seu Senna Alexandrina seu Orientalis.
Senff { Baurensenff / Thlaspi.
Senff / Sinapi.
Senffkraut / Raucken / weisser wilder Senff / Eruca.
Wegsenff / Hederich / Verbena fœmina.
Weisser Senff / Raucken / weisser wilder Senff / Eruca.
Wilder Senff / Erysimon, Sinapi sylvestre. }

Sengen-

Sengenkraut / Saturon / Saturey / Satureja.
Sengerkraut / Satureja, Hyssopus agrestis.
Sennickel / Sanickel / Bruchkraut / Sanicula.
Serapin / Gummi oder Safft / Sagapenum, Serapinum.
Sergenkraut / Saturey / Sengenkraut / Satureja.
Serpentinstein / Lapis Serpentinus, Ophites.
Sesamoideskraut / Herb. Sesamoides.
Seselsamen / Semen Seseleos seu Sileris montani.
Sevenbaum / Sevenpalmen / Segelbaum / Sabina, Savina.
Seydelbost / Kellershals / Laureola, Mezereon.
Seidenkraut / Flachsseiden / Cassutha, Cuscuta.
Sichelkraut / Chrithmum spinosum, Jacea Caryophyllata.
Sichelmöhren / Crithmum spinosum.
Siebenbaum / Sevenbaum / Segelbaum / Sabina, Savina.
Siebenfarbblum / Jacea, Herba Trinitatis.
Siebenfingerkraut / Septifolium, Tormentilla.
Siebengezeit / Lotus odorat. Trifolium odoratum.
Siebenhemleren und Neunhemleren / Allium anguinum.
Siegmarskraut / Siegmannskraut und Siegmannswurtzel / Alcea, Malva venatica, Herba St. Simeonis.
Siegmarswurtzel / Siegwurtzel Männlein und Weiblein / Victorialis longa seu mas & Victorialis rotunda seu foemina.
Silber / Argentum, Chymicorum Luna.
Silberglett / Lithargyrium argenteum, Argyritis.
Silbergelb / Ochra nativa, Luteum montanum.
Silberkieß / Marchasita argentea.
Silberkraut / Genserich / Grensich / Anserina, Argentina.
Silbersinau / Alchimilla argentea.
Silermontan / Seseli, Siler montanum.
Simeonswurtzel / Alcea, Herb. St. Simeonis.
Sinnau / Sindenau / grosser Sanickel / Alchimilla.
Singrün / Jngrün / Weingrün / Vinca per vinca.
Singrün mit gefülten Blumen / Clematis flore pleno.
Smaragtstein / Smaragtus, Lapis viridis *Horatii.*
Smirgel / Lapis Smiris.
Smirnenkraut / Smyrnium.
Sohlenholtz / Solenholtz / Suber, Phellos.
Soldanellen / Meerwinden / Brassica marina, Soldanella.
Sommerdorn / Dotterblum / Löwenzahn / Dens Leonis, Taraxacum.
Sommerweitzen / Triticum trimestre.
Sommerwurtz / Cauda Leonis, Herb. Tauri vel Vaccæ.
Sonchenkraut / Cicerbita, Olus Leporinum, Sonchus levis.
Sonchenkraut und Mooß / Sonchus, Lactuca leporina.
Sonchenkraut mit schmahlen Blättern / Cicerbita s. Sonchus levis.
Sonnenaugen / Arthemisia.
Sonnenblumen / Panax Chironium, Flos Solis, Sol Indianus.
Sonnenblümlein / Sonnengüntzel / Consolida Solis, Helianthemum Val. C.
Sonnenbraut / Sonnenkraut / Sonnenwend / Cichorium.
Sonnen-Cron / Corona Solis 1. Chrysanthemum Peruvianum.
Sonnen-Goldblum / Heliochrysos.
Sonnenkehr / Sonnenwend / Sonnenwirbel / Cichorium.
Sonnenkraut / Sonnenbraut / Sonnenwend / Cichorium.
Sonnenmannsgürtel / St. Johannisgürtel / Arthemisia.
Sonnenthau / Sinthau / Ros Solis, Rorella, Solaria.
Sonnenthor / Sommerdorn / Eyerblum / Taraxacum.
Sonnenwand / Sonnenwend / Herb. Cancri, Solsequium.
Sonnenwend-Gürtel / Sonnen-Mannsgürtel / Arthemisia.

Sonnenwirbel / Sonnenwend / Sonnenkehr / Cichoreum.
Sophienkraut / Herba Sophiæ, Sophia Chyrurgorum.
Sorbäpffel / Speerbier / Speyerling / Sorbum & Sorba.
Sorgsamen / Sorgweitzen / Sorgum, Milium Indicum s. Sarracenicum.
Spalt-Alaun / Alumen longum scissile.
Spanfercklein / Porculus lactens.
Spangrün / Spanisch Grün / Grünspan / Viride Æris, Ærugo rasilis.
Spanisch Alyssen / Alyssum 1. *Galeni* Hispanicum.
Spanischer Andorn / Marrubium secundum Hispanicum.
Spanischer Coriander / Spanischer Kümmel / Nigella Romana.
Spanische Cucumern / Cucumis ex Hispanica fœmine natus.
Spanische Dosten / Spanischer Wohlgemuth / Origanum Hispanicum.
Spanische Eberwurtz / Chamæleon Hispanicus *Clusii*.
Spanischer Eppig / Hipposelinum Hispanicum.
Spanisch Eisenkraut / Verbena Hispanica.
Spanische Fliegen oder Mücken / Cantharides seu Muscæ Hispan.
Spanisch Ginster / Genista Hispanica.
Spanisch Graß / Gramen Arietum seu Hispanicum.
Spanisch Heylblat / Phellandryum Hispanicum.
Spanischer Klee / Trifolium Hispanicum quintum.
Spanischer Körffel oder Welscher Körbel / Myrrhis.
Spanischer Kräß / Nasturtium Hispanicum.
Spanischer Kümmel oder Coriander / Nigella Romana, Melanthium Rom.
Spanische Magtblum / Mettern oder Mutterkraut / Matricaria Hispan.
Spanische Melonen / Melones Hispanici.
Spanische Ochsenzung / Buglossum secundum Hispanicum.
Spanischer Pfeffer / Piper Chalecuticum, Hispanicum seu Indicum.
Spanische Quetschen / Pruna Hispanica seu Iberica.
Spanische Raucken / Eruca Hispanica, Roseda *Plinii*.
Spanischer Sauerampffer / Acetosa Hispanica.
Spanische Scabiosen / Scabiosa major Hispanica.
Spanischer Scharlach / Horminum seu Sclarea Hispanica.
Spanische Scorzoner / Scorzonera Hispanica.
Spanische Waldreben / Clematis Bœtica.
Spanischer weisser Andorn / Marrubium 3. Hispanicum candidum.
Spanisch Wohlgemuth oder Dosten / Origanum Hispanicum.
Spanisch Wundkraut / Telephium secundum Hispanicum.
Spärbeer / Speyerling / Sorbum & Sorba.
Spärber / Accipiter.
Spargen / Sparglen / Asparagus hortensis.
Sparkalch / Gypsum seu Gypsus, Armenische Erde / Speerkalck.
Spatzenzünglein / Lingua passerina.
Speck von Säuen / Lardum.
Specklilien / Caprifolium, Lilium inter spinas.
Speerkraut / St. Geörgenkraut / Valeriana.
Speherkraut / Ranunculus lanceolatus major.
Spechtwurtzel / Escherwurtz / weisser gemeiner Diptam / Fraxinella.
Speerenstich / Cruciata, Carolina.
Speichelkraut / Piper murinum, Staphisagria, Triquetrum.
Speichelwurtz / Pyrethrum, Saponaria.
Speick / Laugenspick / Römischer Spick / Spica Celtica.
Speyerling / Spärbeer / Sorbum & Sorba.
Speltze / Dünckel / Ador, Semen & Far adoreum, Zea.
Speltzenkorn / Speltzenkern / Alica, Halica, Chondrus.
Speltzen Weitzen / Triticospeltum, Zeopyrum.
Sperberbaum / Sorbus, Sperberbeer / Sorba.
Sperberkraut / Sanguisorba major & minor.

Sper-

Sperglaß / Specularis Lapis, Glacies Mariæ, Frauen-Eiß.
Sperling / Passer vulgaris.
Sperlingkoth oder Dreck / Stercus Passerinum.
Speißkümmel / Caros, Carum, Carvum.
Spiander / Marchasita aurea.
Spick / Spicanardt / Spica hortensis mas, Spica nardus.
Spicantkraut / Lonchitis Maranthæ.
Spiegelblum / Schmaltzblum / Butterblum / Ranunculus.
Spiegelmaiß / Fringilla.
Spießglantz / Spießglaß / Spitzglaß / Antimonium.
Spilldistel / Spindeldistel / Atractilis *Matth.* Colus rustica.
Spilling / Pflaumen / Pruna cerea.
Spinadt / Spinett / Spinacea, Spinachia.
Spindelbaum / Evonymus, Carpinus, Zygia.
Spinn / Aranea & Araneus.
Spinnendistel / gesegnete Distel / Carduus benedictus.
Spinnenwebe / Aranearum operæ, telæ.
Spirswalba / Hirundo muraria.
Spitziger Balsam / Mentha acuminata, Salvia Romana.
Spitziger Klee / Trifolium acutum.
Spitzkletten / kleine Kletten / Bettlerläuß / Bubenläuß / Lappa minor.
Spitzmängelwurtz / Mängelwurtz / Grindwurtz / Lappathum acutum.
Spitzmauß / Mus araneus, Sorex.
Spitzmüntz / Mentha acuminata seu acuta.
Spitznuß / Tribulus aquaticus.
Spitziger Reynfaren / Tanacetum album acutum.
Spitzige Salbey / Creutzsalbey / Edle Salbe / Salvia minor.
Spitzig Saamkraut / Potamogeton angustifolium.
Spitziger Wegerig / Schaffzunge / Plantago minor, Quinquenervia.
Spitziges Wundkraut / Digitalis.
Splißplettel / Lychnis sylvestris.
Spolett / Fragmenta Cinnamomi.
Spöräpffel / Sporbeer / Speyerling / Sorbum & Sorba.
Springend Hundskürbes / Cucumer sylvestris, anguinus.
Springkörner / Springkraut / Springwurtz / Catapucia minor.
Springkürbes / Eselskümmerling / Cucumis Asininus s. sylvestris.
Sprossen / Cyma, seu teneri Cauliculi Juli.
Sprintzel / Muscetus.
Spülwurm / Würm / Lumbrici intestinorum, Vermes intestinorum.
Spyr / Apus.
Squinanth / Kamehlheu / Juncus odoratus, Schœnanthum.
Stabwurtz Männlein / Abrotanum mas.
Stabwurtz Weiblein / Abrotanum fœmina, Cupressus.
Stachelkraut / Consolida aculeata, Jacea aculeata.
Stachelnuß / Tribulus aquaticus, Castaneæ aquaticæ.
Stachelichter Aloes / Aloës seu Sempervivum marinum.
Stachelichte Indianische Feigen / Ficus Indica spinosa.
Stachelichter Magsamen / Papaver spinosum.
Stachelschwein / Histrix.
Stahl / Chalybs, Ferrum acutius defæcatum.
Stahl / Hammerschlag / Stomomatis Scoria.
Stallkraut / Ochsenbrech / Heuheckel / Heckelkraut / Anonis & Ononis.
Standt / Collapiscium, Ichthyocolla.
Standhardt / Ständelwurtz / Orchis, Satyrion.
Stärckblum / Buphthalmum.
Stärckkraut / Catanance.
Staubmehl / Farina volatilis.
Staudelbeer / Heydelbeer / Krackbeer / Drumpelbeer / Myrtilli.

Stebenkraut / Scœba, Scœbe, Jacea Scœba.
Stechapffel / Momordica & Pomum ſpinoſum.
Stechapffel / Strauchäpffel / Stramonia, Poma ſpinoſa.
Stechapffel / Stechbaum / Agrifolium.
Stechasblum / Stechaskraut / Stœchas Arabica.
Stechdistel / Wegdistel / Carduus Mariæ.
Stechdorn / Uva ſpina, Groſſularia, Uva groſſularis.
Stechende Bacillen / Crithmus ſpinoſus, Paſtinaca marina.
Stech-Eychen / Stechpalmen / Ilex anguſtifolia.
Stechfaseln / Steichfaseln / Smilax hortenſis ſeu levis.
Stechgüntzel / Conſolida aculeata, Jacea aculeata.
Stechkraut / Carduus Mariæ, Silybum.
Stechnüß / Tribulus aquaticus ſeu marinus vel paluſtris.
Stechpalmen / Stech-Eychen / Ilex anguſtifolia.
Stech-Thlaspi oder brauner Senff / Thlaſpi ſpinoſum 15.
Stechende Winden / Volubilis aſpera.
Steckendkraut / Ferula, Narthex.
Steckrüben / Stickrüben / Bunias, Napus.
Steichfaseln / Stechfaseln / Smilax hortenſis ſeu levis.
Steiffmehl / Stärckmehl / Amelmehl / Amydum & Amylum.
Steiffwurtz / Lapathum acutum, Rumex acutus.
Stein / Lapis, Saxum.
Steinapfft / Apium ſaxatile, ſeu petræum.
Stein-Baldrian / Phu petræum, Valeriana ſaxatilis.
Steinbein / Beinbruch / Bruchstein / Beinwellen / Oſteocolla, Oſteolithus.
Stein-Bibinell / Tragoſelinum petræum.
Stein-Blum / Amaranthus luteus, Buphthalmum, Stœchas citrina.
Steinbock / Capricornus.
Steinbocks-Peterlein / Pimpinella ſaxifraga.
Steinbrech / Saxifraga alba.
Steinbrech / rother Steinbrech / Filipendula Oenanthe, Saxifraga rubra.
Stein-Eppich / Apium ſaxatile, Petroſelinum Veterum.
Stein / Eschern / Steinaschen / Fraxinus.
Stein-Eule / Kautz / Nacht-Eule / Noctua.
Steinfaren / Filix petrea, Scolopendrion, Ceterach, Polypodium.
Steinfeder oder Steinferlein / Adianthum rubrum, Polytrichon, Filicula.
Steinfenchel / Fœniculum petræum ſeu ſaxatile.
Steinflachs / Federweiß / Schifferweiß / Steindacht / Alumen plumoſum.
Steinflechten oder Steinleberkraut / Lichen petræus ſeu ſaxatilis.
Steingrün / Schiffergrün / Chryſocolla nativa, Borax, Terra viridis.
Steingüntzel / Conſolida ſeu Conſolidago, ſeu Symphythum petræum.
Steinhirschen / Steinſamen / Meerhirschen / Milium Solis, Lithoſpermum.
Steinhun / Lagopus.
Steinkirschen / Judenkirschen / Winterkirschen / Grana Alkekengi.
Steinklee / Edler Steinklee / Honigklee / Schottenklee / Melilotus.
Steinkohle / Carbo petræ, Carbo foſſilis.
Steinkraut / Calcifraga, Empetron.
Steinleberkraut / Steinflechten / Lichen epaticus, Hepatica ſaxatilis.
Steinlinden / Tilia mas, Macholebum *Matth.*
Steinmarck / Marga, Medulla Saxorum vel Lapidum.
Steinmüntz / Calamintha montana.
Steinnüß / Nuces Juglandes minores duriores.
Steinöl / Petroleum, Oleum petræ.
Steinpech / Pix arida, Pix concreta.
Steinpeterlein / Pimpinella, Petroſelinum ſaxatile.
Steinpfeffer / Vermicularis minor.
Steinpoley / Clinopodium ſecundum.

Steinrauthen / Rutha muraria, Adianthum album.
Steinsaltz / Sal Gemmæ, oder Christallinsaltz.
Steinsamen / Steinhirschen / Meerhirschen / Milium Solis, Lithospermum.
Steinschlangen / Holosteum petræum.
Steinspargen / Asparagus petræus, Myacantha.
Steinveigel / Flores Cheiri petræi, Viola saxatilis.
Steinweiden / Mundweiden / Beinholtz / Hartrigel / Ligustrum.
Steinwicken / Lotus campestris.
Steinwolffsmilch / Esula arborescens, Petrophyes.
Steinwurtzel / Tropffwurtz / Süßwurtz / Engelsüß / Polypodium.
Stendelwurtz / Satyrium, Orchis, Digitus Veneris, Palma Christi.
Stendelwurtz mit weissen Blumen / Orchis Leucanthemus.
Stephanskörner / Läußsamen oder Körner / Semen Staphisagriæ.
Sterckkraut / Antirrhinum, Pseudostruthium.
Sterndistel / Carduus Stellatus.
Sternkraut / After Atticus, Herba Paris.
Stern Leberkraut / Waldmännlein / Waldmeister / Epatica stellata.
Sternschoß / Mucilago Stellaria.
Steüdelbeer / Staudelbeer / Drumpelbeer / Myrtilli.
Stichelgraß / Gramen aculeatum.
Stichling (ein Fisch) Perca.
Stichrüben / Stichwurtz / Bryonia, Vitis nigra.
Stickrüben / Steckrüben / Bunias, Napus, Stickwürtz.
Stieffmütterlein / Jacea, Herba Trinitatis.
Stier / Taurus.
Stinckend Asandt / Teuffelsdreck / Assa foetida.
Stinckender Baum / Anagyris.
Stinckende Chamillen / Cotula fœtida, Chamomilla fœtida.
Stinckende Hure / Garasmus.
Stinckende Nessel / Urtica mortua.
Stinckend Peterlein / Petroselinum caninum, Apium caninum.
Stinckende Rauchäpffel / Solanum spinosum foetidum.
Stinckend Schafftenheu im Wasser kriechend / Equisetum aquaticum.
Stinckend Wütterig / Schirlingkraut / Conion, Conium & Cicuta.
Stöchasblum oder Kraut / Amaranthus luteus, Stoechas citrina.
Stöchasblum Arabische / Flores Stœchatis Arabic.
Stockfisch / Asellus.
Stör / Accipenser, Aquipenser, Stora, Sturio, Stür / Stürlein.
Stoltzer Henrich / guter Henrich / Bonus Henricus, Atriplex canina, Tota bona.
Stopsloch / Durchwachs / Bruchwurtz / Nabelkraut / Herniaria & Perfoliata.
Stopffwachs / Bienhartz / Vorstoß / Propolis, Cera Virginea.
Storax / Styrax / Storax & Styrax.
Storch / Storckenbrod / Ciconia, Colchicum, Ephemerum nostràs.
Storchschnabel / Geranium, Rostrum Ciconiæ.
Stoßnägelein / Fusti, Fusti Caryophyllorum.
Straßburgersalbe / Vngt. Ægyptiacum.
Strauß / Struthio, Struthio-Camelus.
Straussen Ey / Ovum Struthio-Cameli.
Straußfeder / Amaranthus cristatus.
Sträußlein / Basilicus, Regulus.
Streichblum / Buphthalmum, Oculus Bovis.
Streiffwurtz / Mängelwurtz / Grindwurtz / Lapathum acutum.
Streimichtgraß / Gramen striatum Hispanicum.
Streit- oder Beerwinck / Singrün / Jngrün / Vinca per Vinca.
Streutzwurtz / Abstrantz / Meisterwurtzel / Magistrantz / Imperatoria.
Streübenwurtz / Streübelwurtz / Schuppenwurtz / Dentaria major.
Streumehl / Nihilum album, Pompholyx.

Strobeldorn und Strobildorn / Carduus scolymus, Articoca, Cinara.
Strupfflattich / Lapathum acutum, Rumex.
Studentenkraut / Herba Studiosorum: est species Linariæ.
Styrax / Storax / Scorax & Styrax.
Sumach / Gerberfärber / Schlingbaum / Rhus cariaria, Sumach.
Sumach / so man isset / Rhus obsoniorum, Rhus rubrum.
Süsse Dostenwurtzel / Costus dulcis.
Süsse Faren / süsse Farnwurtzel / Engelsüß / Polypodium.
Süsser Fenchel / Fœniculum dulce, Fœniculum Romanum.
Süsser Hanenfuß / Ranunculus auricomus.
Süßholtz / Süßwurtzel / Clyzyrrhiza, Liquiritia, Radix dulcis.
Süßholtzsafft / Leckritzensafft / Bärentreck / Liquiritiæ Succus.
Süsse Mandeln / Amygdalæ dulces, Nuces Græcæ.
Süsser wilder Galgandt / Cyperus dulcis *Theophr.* Dulcichinum.
Süsse Wolffsmilch / Esula dulcis.
Süsse Wurtzel / Liquiritia, Radix dulcis & Polypodium.
Silber / Argentum, Chymicorum Luna.
Silberglett / Lithargyrium argenteum, Argyritis.
Silbergelb / Ochra nativa, Luteum montanum.
Silberkieß / Marchasita argentea.
Silberkorn / Hordeum galatium, Oryza, Risum & Rixum.
Silberkraut / Genserich / Grensich / Anserina, Argentina.
Simssen / Schœnus, Enydroschœnus.
Sinnau / Sinau / grosser Sanickel / Güldengänserich / Alchimilla.
Syrische Christwurtzel / Veratrum nigrum Syriacum.
Syrische Cicern / Astragalus Syriacus.
Syrische Kostenwurtzel / Costus Arabicus vel Syrius.
Syrisches Ferulkraut / Ferula Syriaca, Ferula Galbanifera.
Syrisches Hertzgesperrkraut / Cardiaca Syriaca.
Syrischer Körffel / Gingidium.
Syrisches Lauch / Porrum Syriacum.
Syrisches Marum / Marum Syriacum secundum.
Syrische Mäußöhrlein / Pilosella major, Picosella Syriaca.
Syrischer Peterlein / Apium Syriacum, Sison, Sinon.
Syrische Pimpernüßlein / Pistacea & Pistacia.
Syrische Venushaar / Adianthum Syriacum secundum.
Syrische Zeitlosen / Colchicum Syriacum Alexandrinum secundum.
Syrup oder Safft / Syrupus, Sirupus & serapium.

T.

Tasche / Bufo terrestris, Krotte.
Taback / Toback und Tuback / Nicotiana, Tabacus.
Tacamahaca / Tacamahaca.
Tachmarter / Martes Domestica.
Tag- und Nacht-Blum / Hispidula, Jacea, Pes Cati.
Tag und Nacht / St. Peterskraut / Helxine, Parietaria.
Talck / Talcum, Talca & Talcus.
Tamarinden / schwartze Datteln / Palmulæ acidæ nigræ, Tamarindi.
Tamariscken oder Porst / Bryaria, Myrica, Tamariscus, Tamarix.
Tannenäpffel / Coni, seu Strobili Abietis.

Tannenbaum:
- Rother Tannenbaum oder Fichten / Abies picea, s. rubra.
- Weisser Tannenbaum / Abies alba.
- Wilder Tannenbaum / Abies.

Tannenholtz in Stein verwandelt / Lapis Elatites.
Tannenhartz / Pix abietina.
Tannenmäißlein / Parus sylvaticus.

Tannennüßlein / Pineæ, & Strobili.
Tannenwedel / Polygonum fœmina.
Tannenwolffsmilch / Esula cupessina.
Tannenzapffen / Conus pineus, Nux pinea.
Täschelkraut / Täschelkressen / Hirtentasche / Bursa Pastoris.
Tappenstein / Albschoß / Schoßtein / Luchsstein / Lapis Lyncis.
Tarentinische Fichten / Pinus Tarentina.
Taubenfuß / Geranium tertium, Pes columbinus.
Taubhabern / Avena Græca, seu Avena sterilis.
Taubenkörbel / Cerefolium columbinum, Fumaria, Fumus terræ.
Taubkorn / Phœnix.
Tauberkorn / Hordeum murinum.
Taubenkoth / Stercus columbinum.
Taubenkraut / Eisenhard / Eisenkraut / Verbena.
Taubenkropff / Katzen- und Taubenkörbel / Fumaria.
Taubenessel / Todte- und Trübenessel / Urtica mortua.
Taubenrock / Katzenschwantz und Katzenkraut / Equisetum.
Taubenweitzen / Vermicularis.
Taubwurm / Lytra.
Tausendblat / Schaffrieb / Schaffgarben / Millefolium.
Tausendgüldenkraut { Grosses / Centaurium majus.
Kleines / Centaurium minus.
Mit gelben Blumen und durchwachsenen Blättern / Cent. minus luteo flore perfoliatum. }
Tausendkorn oder Körner / Empetrum, Herniaria, Millegrana.
Tausendschön / Amaranthus purpureus.
Taxenschmaltz / Adeps, Axungia seu Pinguedo Taxi.
Tellerbaum / Tæda.
Tenngraß / Denngraß / Weggraß / Wegtridt / Polygonum.
Terpentin / Resina laricea, Terebinthina.
Terpenthinbaum / Larex, Larga, Larix, Terebinthus.
Testbley / Plumbago factitia.
Teuffels Abbiß / Morsus Diaboli, Præmorsia, Succisa.
Teuffelsdreck / Assa fœtida, Stercus Diaboli.
Teuffelsfluch / Johanniskraut / Waldhoff / Hypericum.
Teuffelskirschen / Uva Anguina, Apiastellum, Baccæ Bryoniæ.
Teuffelsklauen / Lycopodium, Muscus terrestris.
Teuffelsmilch / Tithymalus platyphyllos, Esula.
Teuffelswurtz / Aconitum cæruleum, Napellus.
Teutscher Ahorn / Maßholder / Waldeschern / Acer.
Teutscher Bärenklau / oder Bärentasch / Acanthus Germanica.
Teutscher Costus / Petasites.
Teutscher grosser Körffel / Myrrhis, Cicutaria odorata
Teutscher Hyacinth / Hyacinthus Germanicus stellaris.
Teutscher Ingber / Aronwurtzel / Arum, Barba Aronis.
Teutscher Pfeffer / Zingiber caninum.
Teutscher Poley / Pulegium Germanicum tertium.
Teutscher Spick / Spica hortulana, Spica nostra.
Teutscher Stechdorn oder Sanddorn / Rhamnus seu Oleaster Germanicus.
Teutsche Theriackswurtzel / Pimpinella & Valeriana.
Thannenapffel / Coni seu Strobili Abietis.
Thannenbaum { Rothe Thanne / Abies picea seu rubra.
Weisse Thanne / Abies alba.
Wilde Thanne / Abies. }
Thannenhartz / Pix Abietina.
Thannenmäißlein / Parus sylvaticus.
Thannenüßlein / Pineæ seu Nuclei Pinearum.

Thannenwedel / Polygonum fœmina.
Thannen Wolffsmilch / Esula Cupressina.
Thannenzapffen / Conus pineus, Nux pinea, Nucamentum Abietis sqamatim compactum.
Tharsientwürtzel / Ferulago, Omeritium, Thapsia.
Theekraut / Thee folia, Cha, T'chia & Thea.
Theer / Pix fluida, Pix liquida.
Theriack / Theriaca *Andromachi*.
Theriack mit Citronen / Theriacade Citro.
Theriack / himmelischer / Theriaca Cœlestis.
Theriackskraut oder Wurtzel / Valeriana hortensis major.
Thiegerwolff oder Luchs / Lupus cervinus, Lynx.
Thierlein / Corna.
Thierleinbaum / Cornus.
Thlaspion von Langedock / Thlaspi Narbonense, Alysson Italorum 7.
Thödler / Picus cinereus, Sitta.
Thomas-Zucker / Saccharum Thomæum.
Thunisblum groß und klein / Flos Tunetonus major & minor, Flos Africanus.
Thymellen / Thymel / Thym / Römischer Quendel / Thymum & Thymus.
Thymian / Thymiama, Storax rubra, Thus Judæorum.
Thimiankraut / Thym / Thimel / Thymum seu Serpillum Romanum.
Thimseiden / Epithymum & Epithymus.
Toback / Taback und Tuback / Nicotiana & Tabacus.
Todtenkopff / Caput mortuum.
Todtenkopffmooß / Usnea.
Todtenkraut / Rauthen / Weinrauthen / Rutha hortensis.
Todte Nesseln / trübe Nesseln / Urtica mortua, Galiopsis.
Todtenviolen / Magtpalmenviolen / Vinca per Vinca.
Tollkörner / Tackelskörner / Cocculæ & Cocculi Indi.
Tollkraut / Bilsamkraut / Säubohn / Hyosciamus, Jusquiamus.
Tonnerbardt / Barba Jovis, Sedum seu Sempervivum majus.
Tonnerbohne / Tonnerkraut / Crassula major, Fabaria.
Tonnerrebe / Donnerrebe / Gundelreb / Hedera terrestris.
Topasier / Lapis Topasius, seu Toparius.
Topffnägelein / Herba Tunica, Caryophylli hortulani.
Tora / Tora major & minor.
Tormentilla / Tormentill oder Blutwurtz / Tormentilla.
Tragandt / Tragacantha & Tragacanthum album & commune.
Tragedosten / Tragoriganum.
Trappganß / Bistarda.
Traubenkraut / Botrys.
Traufftkraut / Peter Meilendskraut / Helxine, Parietaria.
Trabsen / Æra, Lolium, Zizania.
Treibkörner / Treibkraut / Catapucia minor.
Treibkraut / Treibwurtz / Catapucia minor & Lathyris.
Trespe / Trestorp / Twalchweitzen / Æera, Lolium, Zizania.
Trippel / Tripolis, Alana terra.
Tripolinische Hyacinthblum / Hyacinthus Tripolitanus.
Trollblum / Ranunculus montanus.
Tropffwurtz / Süßwurtz / Engelsüß / Baumfaren / Polypodium.
Trostel / Querquedula.
Truckener Vernuß / Wacholdergummi / Sandaracha, Gummi Juniperinum.
Truschke / Aalraup / Aalrup / Quapp / Gobus & Mustela fluviatilis.
Trusten Asche / Trusen Asche / Alumen fæcum.
Truttenfuß / Löwenfuß / Teuffelsklau / Muscus terrestris.
Tuback / Taback und Toback / Nicotiana, Tabacus.
Tuch Ende / Mergus.
Tulipan / Tulipen / Tulipa, Lilionarcissus.

Turbith

Turbith / Turpith / Turbethum, Turbithum & Turpethum.
Túrckis / Turchois Lapis.
Túrckischer Beyfuß / Schaben- und Krottenkraut / Traubenkraut / Botrys.
Túrckische Bohne / Túrckische Wicken / Lupini.
Túrckische Cucummeren / Melopepones, Cucumeres Turcici.
Túrckischer Hanenfuß / Ranunculus Turcicus.
Túrckischer Hanff / Catapuția major, Ricinus.
Túrckisch Korn / Túrckischer Weitzen / Frumentum Turcicum.
Túrckischer Krässen / Nasturtium Babilonicum s. Indicum, Dabra, Draba.
Túrckische Melissen / Melissa Turcica.
Túrckische Rauthen / Harmala seu Ruta Turcica, Moly Cappadocium.
Túrckischer Storckenschnabel / Geranium Turcicum decimum.
Túrckische Wegwarthen / Cichorium Turcicum secundum,
Túrckische Veil / Lupinus, Acortinus, Túrckische Bohne oder Wicke.
Turpith und Turbith / Turbethum, Turbithum, Turpethum.
Turteldaube / Turtur.
Tutien / Tutsus / Cadmia factitia, Tutia.
Twalchweitzen / Æra, Lolium, Zizania.

V.

Valerian / Baldrian / Katzen- und Augenwurtz / Valeriana.
Vberzogener Aniß / Confectio seminis Anisi.
Vberzogener Coriander / Confectio seminis Coriandri.
Vberzogene Cubeben / Confectio Cubebarum.
Vberzogener Fenchel / Confectio seminis Fœniculi.
Vberzogener Kümmel / Confectio seminis Carui.
Vberzogne Mandeln / Confectio Amygdalarum.
Vberzogener Wurmsamen / Confectio seminis Cynæ.
Vberzogener Zimmet / Confectio Cinamomi.
Vchtblum / Herbstblum / Mattenblum / nackete Huren / Colchicum.
Vehedistel / Mariendistel / Vnser Lieben Frauen Distel / Carduus Mariæ.
Veldt-Marter / Martes sylvestris.
Veilblum / Viole / Mertzenviole / Violæ martiales.
Veilbraune welsche Violen / Leucojum Violaceum tertium.
Veilkraut / Violenkraut / Violaria.
Veilreben / Veilölreben / Jasminum, Jeseminum, Gelseminum.
Veilsamen / Violensamen / Semen Violarum.
Veilwurtzel / Violenwurtzel / Radices Ireos Florentin.
Venedisches Glaß / Vitrum Venetianum.
Venedischer Kümmel / Römischer Kümmel / Cuminum, Cyminum.
Venedische Pappeln oder Röslein / Alcea Veneta, Malva Venetiana.
Venedische Rosen / Königs- und Benigen-Rosen / Pœonia, Rosa Regia.
Venushaar / Frauenhaar und Jungfrauenhaar / Capilli Veneris.
Venusstrehl / Hechelkamm / Nadel- und Schnabelkörffel / Pecten Veneris.
Verbrüthe Küchlein / Schafflinsen oder welsche Linsen / Colutea.
Vergiß mein nicht 1. Chamædrys & Chamæpithys.
Vergiß mein nicht 2. Leontopodium, Rapeion *Plinii*.
Vermeinte Hirschzung / Hemionidis *Dioscoridis*.
Vermeinter Peterlein aus Alexandria / Smyrnium.
Vermeinte schwartze Nießwurtzel / Pseudo Helleborus, Helleborus Ferul. *Theoph.*
Vermeinte weisse Nießwurtz / Elleborine.
Vermeinter Zürgelbaum / Pseudolotus *Matth.*
Vermilion oder bereiter Zinnober / Cinnabaris artificialis seu factitia.
Versch oder Versig / Versichbeer / Saurach / Seuerling / Berberes.
Vierblätterichter Steinklee / Lotus quadrifolia.
Violen / Veilblumen / Mertzenviolen / Violæ martiales.

Violbraune welsche Violen / Leucojum violaceum tertium.
Violenkraut / Veilkraut / Violaria.
Violenreben / Veilreben / Veilöhlreben / Jasminum, Jeseminum, Gelseminum.
Violensamen / Veilsamen / Semen Violarum.
Violenwurtzel / Veilwurtzel / Radices Ireos Florent. vel Illiric.
Vipern / Brandtschlang / Natter / Otter / Vipera, Alphe, Thirus.
Viperschmaltz / Brandtschlangenschmaltz / Natternschmaltz / Viperæ Pinguedo.
Vitriol / Victrill / Kupfferwasser / Vitriolum.
Vlmenbaum / Rustbaum / Rustholtz / Lindbast / Ulmus.
Vlmerrosen / Rosæ incarnatæ, purpureæ & rubræ.
Vngarischer Bathengel / Teverium Pannonicum.
Vngarische blaue Waldreben / Clematis cærulea Pannonica.
Vngarische Creutzbeer oder Wegdorn / Spina infectoria Pannonica.
Vngarische Feldzwiebel / Ornithogalum secundum Pannonicum.
Vngarische Feilwurtzel oder Feigelwurtz / Iris Pannonica 4. *Clusii*.
Vngarische Ginster / Genista Pannonica.
Vngarisches Leimkraut / Linaria Pannonica.
Vngarische Quetschen oder Zwetschen / Pruna Vngarica.
Vngarische Scorzoner / Scorzonera Pannonica angustifolia.
Vngarischer Spindelbaum / Vngarische Hanhödtlein / Evonymus Pannonicus.
Vngarischer Wegdorn oder Creutzbeer / Spina infectoria Pannonica.
Vngarischer wilder Flachs / Linum sylvestre Pannonicum primum.
Vngarische Violenwurtzel oder Feigelwurtz / Iris Pannonica 4. *Clusii*.
Vngarische Zeitlosen / Colchicum album Pannonicum.
Vngeleschter Kalck oder Kalch / Calx viva.
Vngerkraut / Herba Vngarica, (est species Alceæ.)
Vngewaschene Wolle / Eirion, Erion, Lana illota seu succida.
Vnholdenkertzen / Bährenkraut / Himmelbrandt / Verbascum.
Vnholdenkraut / Oleander / Laurus rosea, Nerium, Oleander.
Vnkraut / Dort / Æra, Lolium, Zizania & Zizanium.
Vnnütze Sorgen / Je länger Je lieber / Siebenfarbenblumen / Jacea.
Vnser Lieben Frauen Balsam oder Müntz / Mentha Romana s. Saracenica.
Vnser Lieben Frauen Bettstroh / Gallium & Schœnanthum.
Vnser Lieben Frauen Distel / Carduus Mariæ, Silybum.
Vnser Lieben Frauen Eiß / Glacies Mariæ, Lapis Specularis.
Vnser Lieben Frauen Flachs / Linaria, Linum St. Mariæ, Osyris.
Vnser Lieben Frauen Handschuh / Baccharis, Chirotheca St. Mariæ.
Vnser Lieben Frauen Lilgen oder Lilien / Anemone.
Vnser Lieben Frauen Mantel / grosser Sanickel / Sinau / Alchimilla.
Vnser Lieben Frauen Müntz oder Balsam / Mentha Romana s. Saracenica.
Vnser Lieben Frauen Schühlein / Melilotus Germanorum.
Vnser Lieben Frauen Wegstroh / Walstroh / Labkraut / Gallium.
Vnterscheid so zwischen den Nußkern ist / oder Nußsattel / Dissepimentum Nucum.
Vnzeitige Feigen / Grossi.
Vnzeitige Nägelein / Antofili, Antophylli.
Vnzeitiger Pfeffer / Piper album, Piper immaturum.
Vnzeitiger Traubensafft / Omphacium, Succus Agrestæ.
Vogelsbeer / Sorbum sylvestre.
Vogelshertzlein / Anacardium.
Vogelskraut / Alsina & Alsine, Anagallis terrestris, Morsus Gallinæ.
Vogelsleim / Gluten, Viscum.
Vogelsnest / Daucus seu Pastinaca sylvestris, Staphylinus erraticus.
Vogelswicken oder wilde Wicken / Afaca & Aphaca, Melilotus Serapionis.
Vogelszünglein / Fraxini Semen, & Ornoglossi Semen.
Vorstoß / Bienhartz / Stopffwachs / Cera Virginea, Propolis.

Wach-

W.

Wachholder- oder Weckolderbaum oder Staude / Juniperus.
Wacholderbeer / Weckolderbeer oder Krammetbeer / Juniperi Baccæ.
Wachholderhartz oder Gummi / Sandaracha seu Gummi Juniperinum.
Wachholderholtz / Lignum Juniperinum.
Wachholdermooß / Muscus Juniperinus.
Wachholdermuß / Rob Juniperinum.
Wachholderöhl / Oleum Juniperinum.
Wachs / Cera.
Wachtel / Coturnix.
Wachtelfett oder Schmaltz / Coturnicis Pinguedo.
Wachtelfleisch / Coturnicis Caro.
Wahrer Hermodactylus / Hermodactylus verus.
Wahre Maußöhrlein / Auricula Muris cærulea *Diosc.*
Walchtrepse / Walchweitzen / Durt / Lolch / Lulch / Æra, Lolium, Zizania.
Waldbarth / Barba sylvatica, Plantago aquatica, Drymopogon.
Waldbintzen / Juncus sylvaticus.
Waldblume / Engelkraut / Luciankraut / Laugenkraut / Alisma.
Waldbuchsbaum / Chamæpyxos.
Waldcypressen / Chamæcyparissus.
Walddistel / Stechapffel / Stechbaum / Agrifolium, Aquifolium.
Walddosten / Wasserdosten / Hirtzklee / Eupatorium *Avicennæ.*
Waldeschern / Maßholder / Teutscher Ahorn / Acer.
Waldesel / Onager.
Waldfahren / Filix, Osmundula.
Waldfenchel / Fœniculum erraticum vel sylvestre.
Waldfünfffingerkraut / Quinquefolium sylvaticum 5.
Waldgeißbarth / oder Geißblat / Barba caprina, Vlmaria.
Waldglöcklein / Digitalis.
Waldgraß / Gramen sylvaticum.
Waldhirschen / Milium sylvaticum.
Waldhoff / Teuffelsflug / Johanniskraut / Hypericum.
Waldholder oder Hollunder / Sambucus cervina, montana & sylvestris.
Waldisop / Aurina alba, Gratiola.
Waldkirschen schwartze / Cerasa actia, Cerasa nigra sylvestria.
Waldknoblauch / Beerenknoblauch / Ramsern / Allium Vrsinum.
Waldköhl / Waldmangold / Beta sylvestris, Pyrola, Consolida pyrifolia.
Waldkornblum / Cyanus montanus.
Waldkraut / Farnkraut / Filix.
Waldlattich / Lactuca sylvatica.
Waldleberkraut / Waldmäntlein / Waldmeister / Epatica stellata.
Waldlilien oder Lillgen / Caprifolium, Lilium caprinum.
Waldmangold / Waldköhl / Beta sylvestris, Pyrola, Consolida pyrifolia.
Waldnachtschatten / Solanum majus, seu Bacca nigra Cerasi similis.
Waldnessel / Vrtica quinta Herculea.
Waldochsenzung groß / Lycopsis.
Waldochsenzung klein / Cirsion, Circion minus.
Waldpoley / Pulegium montanum, Clinopodium.
Waldräben oder Leinen / Clematis *Dioscoridis* 3.
Waldrapuntzel / Rapunculus nemorosus.
Waldrohr / Juncus sylvestris.
Waldroßschwantz / Waldschafftenheu / Equisethum sylvaticum.
Waldrüben / Erdäpffel / Erdscheiben / Säubrod / Arthanita, Cyclamen, Malum terræ, Panis porcinus.
Waldsevenbaum / Sabina sylvestris

Waldstroh / Waldwegstroh / Lebkraut / Megerkraut / Gallium.
Waldwinde / Zaungilgen / Speckgilgen / Geißblat / Caprifolium.
Waldwolffsmilch / Tithymalus sylvatica seu sylvana.
Waldenser-Thora / Thora Valdensis.
Wallendistel / Brackendistel / Radendistel / Eryngium & Iringium.
Wallfisch / Balena, Cete, Cetus & Manati.
Wallnuß / Welschenuß / Baumnuß / Nux Juglans seu Regia.
Wallran / Wallraun / Wallrath / Wallroth / Wallseth / Sperma Ceti.
Wallstein / Beinbruch / Bruchstein / Beinwell / Sandstein / Ostiocolla.
Wallstroh / Wäldstroh und Wegstroh / Lebkraut / Gallium.
Wallwurtz / Schwartzwurtz / Beinwellen / Schmehrwurtz / Symphytum.
Wandkraut / Tag und Nacht oder St. Peterskraut / Parietaria.
Wandläuß / Wantzen / Bettwanteln / Cimex, Cimices lectularii.
Wandläußkraut / Spatula fœtida, Xyris.
Wannenwehr ein Vogel / Cenchrus, Tinnunculus.
Wantzendill / Wandläuß / Coliander / Coriander / Coriandrum.
Wantzenkraut / Honigblum / Citronenkraut / Melissa.
Wartzenkraut / Heliotropium, Solsequium, Verrucaria.
Wartzen-Wegwarthen / Wartzen-Hindläufften / Cichorium verrucarium.
Wasser-Ampffer / Rumex aquaticus.
Wasser-Angelick / Angelica minor aquatica.
Wasser-Apt / Wasser-Eppig / Wasser-Morellen / Apium palustre.
Wasser-Basilien / Ocimum aquaticum, Herba Lactis.
Wasser-Bathengel / Wasser-Chamänderlein oder Knoblauch / Scordium nostr.
Wasser-Benedicten / Caryophyllata aquatica.
Wasser-Bethonien / Betonica aquatica.
Wasser-Bintzen / Juncus aquaticus seu palustris.
Wasserbung / Wasser-Gauchheyl / Anagallis aquatica, Sium aquaticum.
Wasser-Deumenthen / Mentha aquatica, Sisymbrium.
Wasser-Dosten / Wald-Dosten / Hirtzklee / Eupatorium *Avicennæ*.
Wasser-Eppig / Wasser-Apt / Wasser-Peterlein / Apium palustre.
Wasser-Eybisch / Althea palustris, Bismalva, Ibiscus.
Wasser-Fenchel / Wassergarb / Fœniculum & Millefolium aquaticum.
Wasser-Filipendel / Filipendula palustris, Saxifraga aquatica.
Wasser-Fünfffingerkraut / Quinquefolium palustre 12.
Wasser-Gall / Cataputia minor.
Wasser-Gamänderlein / Wasser-Bathengel / Wasser-Knoblauch / Scordium nostr.
Wasser-Garb / Wasser-Fenchel / Fœniculum & Millefolium aquaticum.
Wasser-Hanenfuß / Wasserept / Apium risus, Sardonia Herba.
Wasser-Hanenfuß / Ranunculus aquaticus
Wasser-Hederich / Rapistrum aquaticum.
Wasser-Helmkraut / Millefolium aquaticum Galericulatum.
Wasser-Kieß / Marcasith oder Wißmuth / Marcasita argentea.
Wasser-Kirschen / Cerasa aquea.
Wasser-Knoblauch / Allium Vrsinum & Scordium nostr.
Wasser-Kolben / Typha aquatica, seu minor vel Typhula.
Wasser-Kräffen / Nasturtium aquaticum, Cardamine.
Wasser-Lavendel / Lavendula alba.
Wasser-Leberblümlein / Ranunculus fluviatilis, Polyanthemum pal.
Wasser-Leberkraut / Ranunculus fluviatilis, Polyanthemum palustre.
Wasser-Lilien / Wasser-Meichen / Wasser-Mahen / Nymphæa parva alba.
Wasser-Linsen / Lens palustris, Lenticularis.
Wasser-Mohen / Wasser-Lilien / Wasser-Meichen / Nymphæa parva alba.
Wasser-Märgen / Wasser-Bungen oder Gauchheyl / Anagallis aquatica.

Wasser-

Wasser-Marck / Wasser-Morellen / Wasser-Eppich / Apium palustre.
Wasser-Meichen / Wasser-Lilien / weisse Seeblumen / Nymphæa alba.
Wasser-Merck / Wasser-Morellen / Pastina aquatica, Sium angustifol.
Wasser-Mooß / Lentigo, Lens lacustris, Muscus palustris.
Wasser-Morellen / Wasser-Marck / Wasser-Peterlein / Apium palustre.
Wasser-Müntz / Mentha aquatica, Sisymbrium, Calamintha aquatica.
Wasser-Nept / Calamintha aquatica.
Wasser-Nuß / Tribulus aquaticus, marinus, Castanea aquatica.
Wasser-Peterlein / Wasser-Marck / Wasser-Morellen / Apium vulgare.
Wasser-Pfeffer / Flöhe-Pfeffer / Flöhe-Kraut / Persicaria.
Wasser-Poley / Wasser- oder Frosch-Müntz / Wasser-Nepfft / Calamintha aquatica.
Wasser-Pungen / Wasser-Märgen / Wasser-Gauchheyl / Anagallis aquatica.
Wasser-Rauthen / Wasser-Steinbock / Rutha palustris, Saxifragia aquatica.
Wasser-Rettich / Raphanus aquaticus tertius.
Wasser-Rohr / Arundo palustris, Calamus.
Wasser-Saamkraut / Potamogeton, Spicata.
Wasser-Schierling / Cicutaria palustris.
Wasser-Schlange / Echidua, Hydra & Hydrus.
Wasser-Schlangenkraut / Dracunculus aquaticus seu palustris.
Wasser-Schwalbe / Hirundo riparia.
Wasser-Schwertel / Acorus vulgaris, Iris lutea.
Wasser-Senff / Eruca aquatica.
Wasser-Spargen / Asparagus palustris.
Wasser-Steinbrech / Wasser-Rauthen / Rutha palustris, Saxifragia aquatica.
Wasser-Steltze / Motacilla.
Wasser-Sternkrant / Wasser-Wundkraut / Hepatorium aquatile, Verbena supina.
Wasser-Silber / Quecksilber / Argentum vivum, oder lebendig Silber.
Wasser-Tannen / Wasser-Fenchel / Millefolium aquaticum.
Wasser-Veil / Millefolium aquaticum alterum & Viola aquatilis, Supercilium Veneris *Dioscorid.*
Wasser-Violen oder Wasser-Veil / Viola aquatilis.
Wasser-Wiederstoß / Ocymastrum, Ocymoides.
Wasser-Wundkraut / Wasser-Sternkraut / Hepatorium aquatile, Verbena supina.
Webedistel / Acanthium.
Weberkarten / Weberdistel / Dipsacus sativus, Labrum Veneris.
Wegdistel / Marien / Frauen oder Vehedistel / Carduus Mariæ.
Wegdornbeer / Creutzdorn / Rhamnus catarcticus.
Weggraß / Wegtridt / Weygraß / Centinodium, Polygonum.
Wegholder / Wachholder / Juniperus.
Wegkressen / Bauernsenff / Iberis, Nasturtium sylvestre.
Wegkümmel / Feld- und Wiesenkümmel / Caros, Carvum & Carum.
Weglattich / Röhrleinkraut / Dotterblum / Taraxacum.
Weglugen / Wegwarten / Wegweiß / Cichorium.
Wegsenff / Hederich / wilder Senff / Erysimon, Verbena fœmina.
Wegsterndistel / Carduus stellatus.
Wegstroh / Waldstroh / Wallstroh / Lebkraut / Gallium.
Wegtridt / Weggraß / Weygraß / Centinodia, Polygonum.
Wegwarten / Wegweiß / Sonnenwand / Hindlauff / Cichorium.
Wegwarten / Habichtskraut / Hieracium Intibaceum.
Wegweiß / Wegwarten / Sonnenkraut / Sonnenwirbel / Cichorium.
Wegerig / Ballenkraut / breit- und spitziger Wegerig / Plantago major & minor.
Weiberfist / Posist / Quovis / Bubenfist / Crepitus Lupi, Fungus Chyrurgorum.
Weiche Ambra / Ambra liquida, Liquidambra, Ambra nigra.
Weicher Andorn / Marrubium palustre.

Weicher Judenweyrauch / weicher Storar / Storax liquida.
Weich Pech / Pix liquida, Pix fluida.
Weicher Storar / weicher Judenweyrauch / Storax liquida.
Weichselhartz oder Kirschengummi / Gummi Cerasorum.
Weichselkirschen / Cerasa acida.
Weidt oder Weydt / Isatis sativus & sylvestris.
Weidtaschen / Alumen catinum, Sal alkali, Cineres kali seu clavellati.
Weidblau / Glastum, Guadum.
Weiden / Weidenbaum / Welgen und Vilgen / Salix, Irea & Itea.
Weidenwindten / Weingardwindten / Volubilis minor, Hedera Cilicia.
Weiderich / Lysimachia, seu Salicaria.
Weiderich / Röslein / Lysimachia quarta siliquosa.
Weihe / Wuwe / Wey / Rüttelweyh / Hünerdieb / Milvius & Milvus.
Wein / Vinum, (est succus uvarum maturarum, vid. Oenos.)
Weinbeer / Uvæ passæ seu Passulæ.
Weinbletter / Vitium Folia.
Weinfaren / Rheynfarn / Wurmkraut / Rheynfallkraut / Tanacetum.
Weingartenfuß / Weyenfuß / Pes milvinus, Ranunculus repens dulcis.
Weingartengrün / Bingelkraut / Scheißkraut / Mercurialis.
Weingartenwinden / Weidewinden / Volubilis minor, Hedera Cilicia.
Weinkraut / Gurtelkraut / Bärlapp / Neuheyl / Muscus terrestris.
Weinlegelein / Weinnägelein / Erbselen / Saurach / Berberes.
Weinmücken / Bibiones.
Weinrauthen / Todtenkraut / Zaunrauthen / Ruta hortensis.
Weinreben / Weinstock / Vitis vinifera.
Weinstein / Tartarum & Tartarus.
Weiß Ackerschnabelkraut / Geranium arvense album.
Weiß Alberbaum / weiß Pappelbaum oder Pappelweiden / Populus alba.
Weisser Andorn / Marrubium album, Prassium album.
Weisse Aphodillwurtzel / Asphodelus tertius albus.
Weisser Arant / Antirrhinon album secundum.
Weisser Arsenick / Arsenicum album.
Weisser Augstein / weisser Aydstein / Succinum album.
Weisser Aurin / Aurina alba, Gratiola seu Gratia Dei.
Weisser Aydstein / weisser Augstein / Succinum album.
Weisser Bathengel / weisse Bethonien / Bethonica alba & Primula Veris.
Weisse Been / Been album.
Weisse Bergdistel / Spina alba.
Weisse Bethonien / Primula Veris, Herb. Paralyseos.
Weisser Beyfuß / Arthemisia alba seu minor.
Weiß Bilsamkraut / Hyoscyamus albus.
Weiß Bley / Plumbum album, Stannum.
Weiß Bleyweiß / Cerusa seu Cerussa.
Weisse Bohnen / Fabæ albæ.
Weisse Bohnen von America / Phaseolus albus Americanus.
Weisse Brunet-Röslein / Anemone major alba prima.
Weisse Brustbeerlein / Pseudosycomorus.
Weisser Buch / weisser Beyfuß / Arthemisia alba.
Weisser Calmus / Calamus aromaticus verus.
Weisser Candelzucker / Saccharum Candum album.
Weisser Crantz-Hanenfuß / Ranunculus multiflorus.
Weisse Creutzblum / Polygala alba septima.
Weisser Diptam und Eschernwurtz / Dictamnus albus, Fraxinella.
Weisse Eberwurtz / Chamæleon seu Carlina alba.
Weiß Eberwurtz mit Stenglen / Carlina alba caulescens.

Weiß Ebhen / Hedera alba.
Weiß Endivien / Seris ſeu Endivia alba.
Weiß Engelblum / Gnaphalium ſextum montanum album.
Weisser Englischer wilder Balsam / Menthaſtrum Anglicum niveum.
Weisse Entzian / weisse Hirschwurtz / Gentiana alba, Cervina alba.
Weisse Erdbeer / Fraga alba.
Weisser Erdrauch / weisser Taubenkropff / Fumaria 2. flore albo.
Weisse Feldzwiebel / Bulbus ſolſequius.
Weisse Flockenblum / Jacea alba.
Weiß Fluthgraß / Gramen fluviatile album.
Weiß Fünfffingerkraut / Pentaphyllon *Theopbr.* album.
Weisser Gartendistel / Carduus hortenſis albus.
Weisser Gartenscariol oder Endivien / Scariola alba, Intybum minus album.
Weisser Gartensenff / Eruca ſativa alba.
Weisser Gartensaffran / Crocus hortulanus albus.
Weisse gefüllte Herbstrosen / Malva arborea alba multiflora.
Weisse gefüllte Maßlieberger / Bellis hortenſis multiplex flore albo.
Weisse gefüllte Negelein / Caryophyllus multiplex albus.
Weisse gefüllte Pöonienrosen / Pœonia fœmina, Polyanthos flore albo.
Weiß Halßkraut / Cervicaria alba quarta.
Weisser Hanenfuß / Ranunculus albus.
Weisser Haasenköhl / Sonchus niveus.
Weisser Heuhechel / Ononis 2. flore albo.
Weisse Hirschwurtz / weisser Enzian / Cervina alba, Gentiana alba.
Weisse Hirschwurtz / Seſeli Æthiopum vulgare.
Weisse Hornungsblum / Leucojum *Theoph.*
Weisser Hüttenrauch / weisser Arseniec / Arſenicum album.
Weisser Indianischer Balsam / Balſamum Indicum album.
Weisser Ingber / Teutscher Ingber / Arum.
Weisse Johannis-Träublein / Uvæ Johannis ſ. Groſſulariæ albæ.
Weisser Katzenklee / Lagopodium flore albo.
Weisser und kleiner Wintergrün / Pyrola pratenſis alba.
Weisser Köhl / Braſſica alba.
Weisse Lilien / Lilium album ſeu candidum.
Weisser Magsamen oder weisser Mohn / Papaver album.
Weisser Mangoldt / Beta alba.
Weisse Marienglöcklein / Viola mariana alba.
Weisse Maulbeer / Mora alba.
Weisser Maulbeerbaum / Morus alba.
Weisse Mertzenviole / Viola martia alba multiplex.
Weisser Meyer / Blitum album majus.
Weisse Mielten / Atriplex ſylveſtris.
Weisse Möhren / weisse Pastinacken / weisse Rüben / Paſtinaca alba, Staphylinus albus.
Weisser Nachtschatten / Betonica aquatica, Clymenon *Turneri.*
Weisse Narcissenröslein / Narciſſus quintus albus.
Weisser Nicht / Nihilum album, Pompholyx.
Weisse Nießwurtz / Helleborus albus, Veratrum album.
Weisser Oleander / Nerium floribus albis.
Weisser Pappelbaum / Pappelweiden / weisser Alberbaum / Populus alba.
Weisse Pastinacken / weisse Möhren / weisse Rüben / Paſtinaca alba, Staphylinus albus.
Weisser Pfeffer / Piper album, Leuco-Piper.
Weisse Pflaumen-Negelein / Caryophyllus ſylveſtris plumarius albus.
Weisse Prunellen / Prunella alba ſecunda.
Weisser Quendel / Serpillum album quartum.
Weisse Rapuntzel wilde / Rapunculus ſylv. 4. flore albo.
Weisse Rebe / Vitis alba, Bryonia alba.

Weisser Rettig / Raphanus albus.
Weisse Rhabarbar / Indianische Zaunrübe / Mechoacanna alba.
Weisse Rheynfahrn / Achillea, Millefolium nobile, Tanacetum album.
Weisse Rosen / Rosa alba seu candida.
Weisser Roßfenchel / Fœniculum erraticum album.
Weisse Rüben / weisse Möhren / weisse Pastinacken / Pastinaca alba, Staphylinus albus.
Weisser Santel / Santalum album.
Weiß Schabenkraut / Blattaria alba.
Weiß Schadheyl / Symphytum petræum 3. flore albo.
Weisser Scharlach / Sclarea sylvestris alba.
Weisser Schwertel / Iris flore albo.
Weisse Seeblum / weisse Wasserlilien / Nymphæa alba.
Weisser Senff / Eruca alba, Raucken / Rucula marina major.
Weisse Seiffen Erde / Cimolia Terra, Terra modicè pinguis, seu Terra saponaria alba, candida, mollis, rara, aut in candido purpurea.
Weisser spitziger Rheynfahren / Tanacetum album acutum.
Weisser Steinbrech / Saxifragia alba.
Weisse Tannen / Abies alba.
Weisser Taubenkropff oder Erdrauch / Fumaria 2. flore albo.
Weisser Thymel / Thymus Creticus, Thymum album.
Weisser Traubel Hyacinth / Hyacinthus Botryoides lacteus 18.
Weisser Turbith / Turbethum album.
Weisse Violen / Viola Martia alba multiplex.
Weisser und kleiner Wintergrün / Pyrola pratensis alba.
Weiß Wachs / Cera alba.
Weisse Wallwurtz / Symphytum album majus seu flore albo.
Weisse Wegdistel / Frauen oder Vehedistel / Carduus Mariæ.
Weisser Wermuth / Absinthium album.
Weisser Wiederthon / weisser Wiedertodt / Adianthum album.
Weisser Wiesenklee / Trifolium pratense album.
Weisse wilde Feder- oder Pflaum-Negelein / Caryophyllus sylvestris plumaris albus, Spina alba sylvestris.
Weisse wilde Steinnegelein / Caryophyllus montanus albus 13.
Weisse Winden / Campanula, Cissampelos major.
Weisser und kleiner Wintergrün / Pyrola pratensis alba.
Weisse Winterviole / Viola hyemalis flore albo.
Weisse Wolle / Gnaphalium, Lana pratensis.
Weisses Wüllkraut / Verbascum secundum flore albo.
Weißwurtz / Polygonatum, Sigillum Salomonis.
Weisse Zwiebel / Cepa alba.
Weixelhartz / Gummi Cerasorum.
Weixelkirschen / Cerasa acida.
Weiren / Ochsenbrech / Heuheckel / Anonis, Ononis.
Weitzen / Triticum, Frumentum, Robus, Pyros.
Weitzenspeltze / Zeopyrum.
Weitzenwalch / Æra, Lolium, Zizania & Zizanium.
Wellsamen / Accipitrinæ seu Sophiæ Semen.
Welscher Baldrian / Phu ponticum, Valeriana major.
Welscher Bärenklau / Acanthus, Branca ursina Italica.
Welscher Bimbinell oder Pimpinell / Pimpinella Italica.
Welsch Bingelkraut Männlein Phyllum masculinum.
Welsch Bingelkraut Weiblein / Phyllum fœmininum.
Welsche Bohne / Dolichus.
Welscher Bohnenbaum / Faba Græca, Agrifolium.
Welscher Buchsdorn / Lycinum Italicum.
Welscher Distel / Carduus scolymus, Articocalus.
Welsch Eychenlaub / Botrys.

Welsch Eisenkraut / Verbenaca vel Columbina supina.
Welscher Fenchel / Fœniculum Italicum dulce.
Welsch Flöhekraut / Psyllium, Herba pulicaris.
Welsch Harnkraut / Cepæa.
Welsche Heydelbeer / Myrtilli Italici.
Welsche Heydelbeerstaude / Myrsine seu Myrtus Italic.
Welscher Hirschen / Milium Indicum.
Welsche Kirschen / Corna, Kirbeeren / Dirrlitzen / Harlitzen und Zieserlein.
Welscher Körffel / Myrrhis.
Welsch Korn / Frumentum Asiaticum, Indicum seu Sarracenicum.
Welsche Krebsblum / Heliotropium tricoccum *Plinii*.
Welscher Kümmel / Stœchas Arabica.
Welsche Lauge / Hohlwurtzel / Aristolochia longa vera.
Welsches Liebstöckel / Levisticum Italicum.
Welsche Linsen / Colutea, oder Welscher Linsenbaum.
Welsch Mohnkraut / Welsch Negelkraut / Lunaria Italica, Neura.
Welsch Negeleinkraut / Welsch Mohnkraut / Lunaria Italica, Neura.
Welsche Nessel / oder Römische Nessel / Urtica Romana.
Welsche Nieswurtzel / Elleborus albus, Veratrum album.
Welsche-Nüß / Baum- oder Wallnüß / Nuces juglandes seu Regiæ.
Welsche Ochsenzunge / Buglossum Italicum, Cirsium s. Echium.
Welsche Osterluzey / Aristolochia longa vera, Dactylitis.
Welsche Pimpernüßlein / Pistaceæ & Pistaciæ.
Welsche Pimpinellen oder Bibinellen / Pimpinella Italica.
Welsch Purpurroth / Fünfffingerkraut / Pentaphyllon purp. rect. Ital.
Welscher Quendel / Thymum & Thymus, Serpillum hortense.
Welscher Scharlach / Horminum seu Sclarea Italica.
Welsche Schlutten / Halicacabus peregrinus.
Welsche Senetbletter / Sena seu Senna Italica.
Welsch Seydelbost / Welsch Zeyland / Almezereon, Chamælea.
Welsch Stabwurtz / Abrotanum odoratum.
Welsch Steinbrech / Saxifraga Italica seu major, Siler montanum.
Welsch Stächaskraut / Stœchas Arabica.
Welsch Silberkraut / Argentina Mompeliaca.
Welscher Thymian / Römischer Quendel / Thymum & Thymus Serpillum Rom.
Welsche Veil oder Viole / Viola matronalis.
Welsche Veil oder Violwurtzel / Iris Florentina.
Welscher Wegerich / Alisma, Damasonium.
Welsch weiß Fünfffingerkraut / Pentaphyllon album rectum.
Welscher Wermuth / Römischer- oder Gartenwermuth / Absinthium pont. s. Rom.
Welsch Zeyland oder Seydelbast / Almezereon, Chamælea, Rapiens vitam.
Wendewurtzel / schwartze Nieß- oder Christwurtzel / Helleborus niger.
Wendischer Erdrauch oder Taubenkropff / Fumaria Illyrica.
Wendwurtzel / Katzen- oder Augenwurtzel / Valeriana.
Weniggrün / Singrün / Weingrün / Mägtpalmen / Vinca per Vinca.
Wentel / Bettwanteln / Wantzen / Wandläuß / Cimex, Cimices lectularii.
Werbeldost / Pulegium montanum.
Wermuth / Elß / Eltz / Weyekraut und Wiegenkraut / Absinthium vulgare.
Wespe / Vespa.
Wetterröslein / Alcea, Malva Venetiana, Hypecoum *Matth.*
Weydasche / Gatrinum seu Cinis Clavellatus.
Weyden / Felbinger / Seidelweiden / Welge / Felber und Felbinger / Salix.
Weye / Weihe / Wuwe / Rüttelweyh / Hünerdieb / Milvius & Milvus.
Weyekraut / Wiegenkraut / Wermuth / Elß / Eltz / Absinthium vulgare.
Weyenfuß / Weingartenfuß / Pes milvinus, Ranunculus repens dulcis.
Weyerkolben / Typha, Typha aquatica.

Weyer nuß / Tribulus aquaticus, lacustris seu palustris.
Weyerpeterlein / Pastinaca aquatica media.
Weyerrosen / Wasserlilien / Seeblum / Nymphæa, Nenupharia.
Weygraß / Weggraß / Centumnodia & Polygonum.
Weyrauch / Olibanum seu Thus, Incensum.
Weyrauchkraut / Haasenöhrlein / wilder Nardus / Haselwurtz / Asarum, Azarum.
Weyerrauch Rinden / schwartzer Weyrauch oder Thymian / Cortex Thuris.
Weyrauchwurtz / Libanotis ferulacea, Rorismarinus.
Weisser Calitzelstein / weiß Kupfferwasser / weiß Victrill oder Kupfferrauch / Vitriolum album.
Wetzstein / Cos.
Wetzsteinkraut / Ochsenbrech / Stallkraut / Weiren / Ononis, Resta Bovis.
Wickbohnen / Feigbohnen / Wolffaschbohnen / Lupinus.
Wicken / zahme Wicken / Vicia.
Widerstoß / Ocimastrum, Ocimoides.
Widhopff / Widehopff / Epops, Vpupa.
Wieder / Aries.
Wiederthon / Wiedertodt oder Abthun / Steinfeder / Polytrichon, Trichomanes.
Wiegenkraut / Elß / Eltz / Weyekraut / Wermuth / Absinthium vulgare.
Wieselein / Mustela.
Wiesenbethonien / Bethonien / Betonica, Serratula, Vetonica pratensis.
Wiesenblum / Nasturtium pratense.
Wiesenklee / Trifolium pratense.
Wiesenköhl / Branca ursina Italica.
Wiesenkreß / Nasturtium agreste seu pratense, Flos Cuculi.
Wiesenkümmel / Caros, Carvum & Carum.
Wiesenlattich / Weglattich / Hunds oder Küheblum / Dens Leonis, Taraxacum.
Wiesenmangoldt / Beta sylvestris.
Wiesenrauthen / Thalictrum majus.
Wiesenständelwurtz groß und klein / Orchis palmata pratensis angustiolia major & minor.
Wiesen Zeitlosen / nackete Huren / Bulbus agrestis, Colchicum.
Wießmuth / Marckasith / Bißmuth / Bismuthum, Marcasita.
Wilder Ampffer / wilder Mangoldt / Lendenkraut / Lapathum acutum.
Wilde Angelick / Angelica sylvestris minor.
Wilder Aurin / Gratiola, Limnesion *Cordi*, Centauroides, Gratia Dei.
Wilder Balsam / Mentha sylvestris, Menthastrum.
Wilde Basilien / Ocimastrum, Ocimoides, & Lychnis sylvestris.
Wild Bingelkraut Männlein und Weiblein / Cynocrambe mas & fœmina.
Wilde Bohne / Faba sylvestris.
Wild Bortzelkraut / Cepæa.
Wild Brustbeerlein / Jujubæ sylvestres.
Wilder Calmus / Valeriana.
Wilde Capern / Cappares sylvestres.
Wilde Cucumern / wilder Hundskürbes / Eselskümmerling / Cucumis Asininus.
Wilde Cypressen / Porst / Tamarisen / Tamariscus, Tamarix.
Wilder Dannenbaum / Abies.
Wilder Dill / Anethum sylvestre, Meum.
Wilder Dinckel / Taubkorn / Mäußgersten oder Korn / Lolium, Phœnix.
Wilder Distel / Dipsacus, Spina selenitis *Dioscoridis*.
Wilde Dosten / Origanum sylvestre.
Wilder Durchwachs / Ophris seu Bifolium.
Wilder Eber oder Schwein / Aper.
Wilder Ebers- oder Schweinszahn / Apri Dens.
Wilder Endivien / Cicerbita, Endivia sylvestris.
Wilder Eppig / Apium rusticum seu sylvestre.
Wilder Fahren / Waldfahren / Farnkraut / Filix.
Wilder Feldsaffran / Carthamus sylvestris.
Wilder Fenig / Pfenig oder wilder Fuchsschwantz / Panicum sylvestre.

Wilde

Wilde Feigbohne / Lupinus sylvestris.
Wilde Fichten / Pinus sylvestris.
Wilder Flachs / Leinkraut / unser Lieben Frauen Flachs / Linaria.
Wilder Flachs mit gelben Blumen / Linum sylvestre flore luteo.
Wilder Flachs mit himmelblauen Blumen / Linum sylvestre flore cœruleo.
Wilder Fänumgräcum / Lotus campestris, Lotus trifolia.
Wild Freysemkraut / Jacea sylvestris.
Wilder Fuchsschwantz / wilder Feng oder Pfenig / Panicum sylvestre.
Wilder Galgandt / runde Cypertwurtz / Cyperus rotundus.
Wild Galgengraß / Gramen Cyperoides.
Wilde Garben / Erdeicheln / rother Steinbrech / Filipendula.
Wilder Gartensaffran / Crocus hortulanus.
Wilder gehornter Magsamen oder Mohn / Papaver cornutum.
Wilde Goldblum / Heliochrysum *Diosc.*
Wilder Habern / Avena græca, Festuca.
Wilder Haasenklee / wilder Haasenköhl / Sonchus levis seu sylvestris.
Wilder Haasenköhl / wilder Haasenklee / Sonchus levis seu sylvestris.
Wilde Haußwurtz / Portulaca sylvestris, Vermicularis minor.
Wild Hirschhorn / wild Krähenfuß / Coronopus sylvestris secundus.
Wild Hirtzhorn / Hirschhorn und Krähenfuß / Coronopus sylvestris 2.
Wilder Hollunder / Sebulus, Sambucus montana & humilis.
Wild Hopffenkraut / Onobrychis.
Wilder Hundskürbes / Springkürbes / Eselskümmerling / Cucumis Asininus.
Wild Kartendistel / Dipsacus sylvestris.
Wilde Katze / Catus seu Felis sylvestris.
Wild Katzenschmaltz / Cati sylvestris Pinguedo.
Wilde Kirschen / Chamæcerasa.
Wilder Klee / Wiesenklee / Trifolium pratense.
Wilder Knoblauch / Allium Ursinum.
Wilder Köhl / Brassica campestris seu sylvestris.
Wilder Körffel / Cicutaria, Myrrhis.
Wilder Krähenfuß / wild Hirschhorn und wild Hirtzhorn / Coronopus sylvestris 2.
Wilder Kressen / Iberis, Nasturtium agreste.
Wilder Kümmel / Cuminum sylvestre.
Wilder Kümmel mit langen Hörnlein / Cuminum sylvestre alterum.
Wilder Kürbes / Colocynthis, Cucurbita sylvestris.
Wilder Lattich / Lactuca sylvestris.
Wilder Lauch / Porrum sylvestre.
Wilder Lorbeerbaum / Laurus sylvestris, Tinus prima.
Wilder Mangoldt / wilder Ampffer / Lendenkraut / Lapathum acutum.
Wilder Meelbaum / Sorbus sylvestris.
Wilder Meerhirschen / Lithospermum sylvestre.
Wilder Meerrettig / Armoracia.
Wilde Melissen / Melissophyllum.
Wilde Melten / Atriplex sylvestris.
Wilder Metram / Matricaria lutea sylvestris.
Wilder Mayer oder Mäyer / Blitum sylvestre.
Wilde Mielten / wilde Melten / Artriplex sylvestris.
Wilde Möhren / Pastinacken / Daucus seu Pastinaca sylvestris.
Wilde Morellen / Elaphobosoum sylvestre.
Wilde Müntz / Mentha agnina, Menthastrum.
Wild Mutterkraut / Calamintha montana.
Wild Negelein / Caryophylli sylvestres.
Wilder Nardus / Haasenöhrlein / Haaselwurtzel / Asarum.
Wilde Ochsenzunge / Buglossum sylvestre, Echium vulgare.
Wilde Ochsenzunge mit weissen Blumen / Echium floribus albis.
Wilder Oelbaum / Oleaster, Olea sylvestris.

Wilden oder Aethiopischen Oelbaums-Gummi / Gummi Elemi.
Wilde Pappeln / Eibisch oder Ibisch / Althea, Bismalva, Ibiscus.
Wilde Pastinachen / wilde Pestnachen / wilde Möhren / Daucus sylvestris, Pastinaca sylvestris.
Wilder Perthram oder Bertram / Tanacetum vulgare.
Wilde Petersilgen / Apium seu Petroselinum arvense.
Wilder Pfenig / wilder Feng / wilder Fuchsschwantz / Panicum sylvestre.
Wilde Pimpernüßlein / Staphylodendron.
Wilder Poley / Calamintha agrestis seu vulgaris, Serpillum.
Wilder Portugalischer Lorbeerbaum / Tinus Lusitanica.
Wilde Raucken / Eruca sylvestris.
Wilde Rauthen / Ruta sylvestris seu Harmula, & Fumaria.
Wilde Rosen / Rosa sylvestris & Papaver erraticum.
Wilder Roßmarin / Rosmarinus sylvestris & Polium campestre.
Wilde Röthe / Rubia sylvestris.
Wilde Rüben / Rapum sylvestre.
Wilder runder Galgand / Cyperus rotundus.
Wilder Saffran / Carthamus seu Cnicus vel Cnecus.
Wilde Salbey / Gallitrichon, Salvia sylvestris.
Wild St. Johannis-Brod / Siliqua sylvestris.
Wilder Scharlach / Horminum sylvestre, Gallitrichon sylvestre.
Wilder schwartzer Coriander / Melanthium sylvestre.
Wild Schwein / Aper.
Wild Schweinschmaltz / Apri pinguedo.
Wilde Schweinszähn / Dentes Apri, Dentes Suis feri.
Wilder Senff / Erysimon, Sinapi sylvestre.
Wilder Sisymber / Sisymbrium sylvestre seu Mentha aquatica.
Wilde Spargen / Corruda, Asparagus sylvestris.
Wilder Sperberbaum / Sorbus torminalis.
Wilder spitziger Rheynfahren / Tanacetum acutum sylvestre.
Wild Täschelkraut / Bauerensenff / Wegkressen / Thlaspi.
Wilde Vehedistel / Spina alba sylvestris.
Wilde Veil oder Violwurtzel / Iris sylvestris.
Wilder Wachholder / Chamæplatanus.
Wilder Weinstock / Labrusca, Lambrusea, Vitis sylvestris.
Wilde Weyden oder wilder Weyd / Isatis sylvestris.
Wilder weisser Senff / Eruca sylvestris alba.
Wilde Wicken / Aphaca & Aphace, Vicia sylvestris.
Wilder Zirnenbaum / Pinaster.
Wilde Zisererbsen / Ciceres sylvestres.
Wilder Zitwer / Bryonia alba, Vitis alba.
Wilgen / Welgen / Weiden / Felbinger / Seidelweiden / Salix.
Windenkraut / Convolvulus, Volubilis, Numularia.
Winde / Windig / Convolvulus, Volubilis.
Windischer Storckenschnabel / Geranium tuberosum.
Winde Röslein / Anemone.
Winterblum / Stœchas citrina & Colchicum.
Winterborras / Borrago hyemalis, Buglossum Hispanicum.
Wintergrün / Mercurialis, Pyrola.
Winter Isop / Kops Isop / Zwiebel Isop / Satureja.
Winterkirschen / Judenkirschen / Boborellen / Alkekengi.
Winterkönig / Maußkönig / Thurnkönig / Zaunkönig / Passer troglotites.
Winterpflantzen / Wintergrün / Holtz- und Waldmangoldt / Pyrola.
Winterrosen / Halß- und Herbstrosen / Malva arborea.
Winterveigel oder Viole / Viola Matronalis.
Wirbel / ein Wurm / Curculio.
Wißmuth / Bißmuth / Marckasith / Bismuthum, Marcasitha.

Wittewall ein Vogel / Galbula.
Wohlgemuth oder Dosten / Origanum officinarum seu vulgare.
Wohlrüchender Asandt / Asa seu Assa dulcis, Gummi Benzoin.
Wohrüchender Calmus / Acorus verus, Calamus aromaticus.
Wohlrüchend Filtzkraut / Epithymum.
Wohlrüchender Klee / Siebengezeit / Gartenklee / Trifolium odoratum.
Wohlrüchende Negelein / Grosblum / Caryophyllus hortensis, Flos Tunicæ.
Wohlrüchend purpurfarb Harnkraut / Osyris adorata purpurea.
Wohlrüchende Schlüsselblum / Auricula Muris.
Wohlrüchender Spick / Nardus Indica, Saliunca Gallica.
Wohlrüchender Thymian / Thymiama, Cortex Thuris.
Wohlrüchend Wollkraut / Verbasculum odoratum, Primula Veris.
Wohlverley / Wollverley / Mutterwurtz / Arnica, Caltha alpina *Gesn.*
Wolff / Lupus.
Wolffs Aschbohne / Wolffsbohne / Feigbohne / Wickbohne / Lupinus.
Wolffsbeer / Baccæ Paridis, Uvæ lupinæ.
Wolffsdärmer / Intestina Lupi.
Wolffsfist / Bubenfist / Weiberfist / Fungus Chyrurgorum.
Wolffsfuß / Wolffstapp / Cardiaca, Pes Lupi.
Wolffsgifft / Wolffskraut / Wolffswurtz / Aconitum Lycoctonum.
Wolffsmilch / Eselsmilch / Hunds- und Teuffelsmilch / Esula.
Wolffsschaden / Thermus, Lupinus sativus.
Wolffsschmaltz / Lupi Pinguedo.
Wolffsstrehl / Wolffsstreel / Dipsacus, Labrum Veneris.
Wolffstappen / Wolffsfuß / Cardiaca, Pes Lupi.
Wolffswurtz / Wolffsgifft / Wolffskraut / Aconitum Lycoctonum.
Wolffszahn / Dens Lupi.
Wollichte Creutzwurtz / Senecio tomentosa tertia.
Wollichte frembde Zwiebel / Bulbus Eriophorus.
Wollkörner / Baumwollen Nüßlein oder Saamen / Sem. Bombacis.
Wollkraut / Wüllkraut / Feld- und Königskertzen / Verbascum.
Wollverley / Mutterwurtz / Arnica, Caltha alpina *Gesneri.*
Wüllblum / Lenotopodium, Rapejon *Plinii*, Verbasci flos.
Wüllkraut / Wollkraut / Candelaria, Lanaria, Verbascum.
Wunderbaum / Cataputia major, Ricinus, Palma Christi.
Wundglöcklein / Sanicula alpina.
Wundholtz / Eschern / Eschenbaum / Steineschen / Fraxinus.
Wundkraut:
- Gülden Wundkraut / Consolida aurea.
- Heydnisch Wundkraut / Consolida sarracenica.
- Heylig Wundkraut / Nicotiana.
- Indianisch Wundkraut / Nicotiana.
- Wundkraut / Crassula, Fabaria.

Wundlattich / Consolida lactucina, Pulmonaria aurea.
Wundrauthe / Ruta pratensis, Ruta vulneraria.
Wundschierling Wüterich / Wutschierling / Amaurosis, Cicuta.
Wundwurtz / Valeriana sylvestris major.
Wundzysche / Sideritis, Heraclia *Dioscorid.*
Würbeldost / Wirbeldosten / Clinopodium majus.
Würbeldosten / Pulegium montanum.
Wurmkraut / Wurmsamen / Semen Zynæ, Santonicum, Tanacetum.
Wurmsamen / Semen Zynæ, Sanctum, Santonicum, Zedoariæ.
Wurmwurtz / Bistorta, Sanguisorba, Scrophularia.
Wurtzkraut / Gariofilat und Caraffelkraut / Caryophyllata.
Würtznegelein / Caryophylli aromatici.
Würtzriedt / Calamus aromaticus.
Wüstling / Schnepffe / Ficedula (à ficuum esu sic dicta.)

Wütte-

Wütterich / Wützerling / Wundschierling / Cicuta, Cicutaria.
Weye / Weihe / Wuwe / Rüttelweyh / Hünerdieb / Milvius, Milvus.
Weyenschwantz / Pfaffenblat / Löwenzahn / Taraxacum.

X.

Xenechton / Xenechtum und Zenerton oder Anhenckſel gegen das Gifft / Xenechton & Xenechtum.

Y.

Yſenblat / Jvenblat / Jmbenblat und Jmmenblat / Meliſſa.
Yfenholtz / Ulmus.
Yſop / Jſop / Jſpen / Kloſter- und Kirchen-Jſop / Hyſſopum & Hyſſopus.

Z.

Zacharias-Blum / Flos Zachariæ, Cyanus & Blaveola.
Zäpffleinkraut / Kohl- und Zapffenkraut / Hauckblat / Daphne Alexandrina, Laurus Alexandrina, Bonifacia, Uvularia, Hippogloſſum, Lingua pagana.
Zahme Endivien / Endivia domeſtica ſeu ſativa.
Zahme Feigbohne / Lupinus ſativus.
Zahme Gartendiſtel / Carduus hortenſis.
Zahmer Gartenklee / zahmer Steinklee / Trifolium odoratum.
Zahme Hindläufften / Wegwarth und Wegweiß / Cichorium ſativum.
Zahmer Kartendiſtel / Dipſacus hortenſis ſeu ſativus.
Zahme Müntz / krauſe Müntz / Müntzbalſam / Mentha criſpa ſativa.
Zahme Negelein / Caryophylli domeſtici ſeu hortenſes.
Zahme Raucken / Eruca ſativa.
Zahme Rauthen / Weinrauthen / Zaunrauthen / Todtenkraut / Rutha hortenſis.
Zahme Roſen / Roſa domeſtica ſeu hortenſis.
Zahmer Siſymber / Siſymbrium domeſticum ſeu Mentha criſpa.
Zahme Spargen / Aſparagus hortenſis, Regius.
Zahmer Sperberbaum / Sorbus hortenſis ſeu ſativus.
Zahme Sperberbeeren / Sorba domeſtica ſeu ſativa.
Zahmer Steinklee / zahmer Gartenklee / Trifolium odoratum.
Zahme Wegwarten / Wegweiß- oder Hindläufften / Cichorium hortenſe.
Zahmer Weyd / Iſatis, Glaſtum.
Zahme Wicken / Vicia.
Zahnkraut / Dentaria, Conſolida dentaria, Squamatica.
Zahnſchneckenſtein / Dentalium.
Zahnſticherkraut / Bisnaga, Viſnaga, Dentiſcal.
Zahnviole / Viola dentaria.
Zahnwurtz / Dentaria & Pyrethrum.
Zambach / Jaſminum.
Zancken und Zaucken / Mayenblumen oder Mayenriß / Lilium Convallium.
Zapffenholtz / Faulbaum / Alnus nigra, Arbor fœtida & Frangula.
Zapffenkorn / Clavis ſiliginis.
Zäpffleinkraut / Kehlkraut / Zapffenkraut / Hippogloſſum, Uvularia.
Zazaparillen / Sorſaparillen oder Salſaparilla / Smilax aſpera peruviana, ſeu Radix (Salſaparillæ.
Zaucken oder Mayenriß / Mayenblum / Lilium convallium.
Zäunling / Specklilien / Roſen von Jericho / Caprifolium.
Zaunglocke / Campanula, Convolvulus, Volubilis major.
Zaunkönig / Winterkönig / Thurnkönig / Schneekönig / Paſſer Troglotites.

Zaunlilien/Specklilien/Geyßbladt/Waldtlilien/Caprifolium.
Zaunrauthen/Zahmerauthen/Weinrauthen/Todtenkraut/ Ruta hortensis.
Zaunrüben/ Stückrüben oder Wurtz/Schmeerwurtz/Scheißwurtz/ Bryonia.
Zaunschlüpfferlein/ Zaun-Schnee-und Winterkönig/ Passer Troglotites.
Zauntwindten/Zauntweiden/ Convolvulus seu Volubilis minor.
Zebast/ Zeidelbast/Zeiland/Laureola, Cocognidium,Mezereon.
Zeckenkörner/Cataputia major, Ricinus, Korva.
Zehrgraß/Zehrkraut/Weg-graß/Weygraß/ Centinodia.
Zehrwurtz/Aronwurtz/ teutscher Jngber/Kalbsfuß-Wurtz/Arum.
Zeidelbast/Zebast/Zeilandt/Cocognidium, Laureola, Mezereon.
Zeugbohne/Feugbohne/Wickelbohne/Wolffaschbohne/ Lupinus.
Zeilandt/Zebast / Zeidelbast/Cocognidium,Grana Gnidii, Laureola.
Zeisig oder Zinsigkraut/Sideritis vulgaris, Heraclia *Dioscorid.*
Zeitlosen / Margarethenblum/Marienblumlein/Maßlieben/Bellis.
Zeitlosen auf wiesen/Colchicum,Bulbus agrestis, nackete Huren.
Zellerie/ Apium,Selinum.
Zibeben/große blaue Rosinen/ Uvæ passæ seu Passulæ majores.
Zidwer und Zidwerwurtz / Zittwer/Zadar,Zadur,Zedoaria.
Zidwersaat/Zittwersamen/Semen Cynæ & Zyna,seu Santonicum.
Zieber oder Zwiebernüßlein/ Pineæ seu Nuclei Pini & Strobili.
Ziebeth/zibethum,zibetta & Civetta, Algalia & zapetium.
Ziebethkatze/Catus zibethinus.
Ziedern/ Ægilops, Panis Leporis.
Ziegen/Geiß/Capella, Capra, Hirci Fœmina.
Ziegeunerkraut / Dollkraut/Rindtwurtz/ Hyosciamus, Jusquiamus, Faba porcina.
Ziegenbock/ Geißbock/Caper,Hircus,Capræ Mas.
Ziegenbocks-Bluth/Bocksbluth /Sanguis Hirci
Ziegenbocks- oder Bocks-Jnschlicht/ Sevum Hircinum.
Zieserlein / Kirbeeren/Dörlitzen/Harlitzen und Welschekirschen,Corna.
Zieserlein/Speirling/Sparäeffel/Sparbieren/Sorba Domestica.
Ziesernüßlein/Zierbernüßlein/Pinien und Krafftnüßlein / Pinea.
Zigeunerkraut/Bilsemkraut/Rindswurtz/Hyosciamus.
Zimmer oder Ruthe/ Cauda, Hasta,Membrum genitale,mentula, Penis, Priapus & Virga.
Zimmetrindten/Zimmet/oder Canel/ Canella,Cinamomum.
Zinck / Marcasita aurea seu Metallica, zinkum.
Zinn / Stannum à nonnullis Plumbum album.
Zinnkraut/Kandtenkraut/Katzenschwantz/ Equisetum.

Zinnober {
- Der alten Zinnober/*Sanguis* Draconis *Mart. Rul.*
- Berg Zinnober/ Cinnabaris nativa.
- *Dioscoridis* Zinnober/Sanguis Draconis.
- Gemachter Zinnober / Cinnabaris factitia.
- Spießglaß/Zinnober/Cinnabaris Antimonii.
- Zinnober/gemachter Zinnober/ Cinnabaris vulgaris.

Zipperleinkraut/Ægopodium, Podagraria.
Zirmet/Seseli massilioticum, Siler montanum, Saxifraga major.
Ziser-Erbsen/ Cicer-Erbsen/Ciceres rubri.
Ziserlein / Kirbeeren/Dörlitzen/Harlitzen und Welschekirschen/Corna.
Ziserlein/Speierling/Sparäepffel/Sparbieren Sorba Domestica.
Zitterrüben/Zaunrüben oder Stückwurtz / Bryonia, Vitis sylvestris.
Zitterwurtz/Grindt-und Mängelwurtz/ Lapathum acutum.
Zittwersaadt/Zerbernsaadt/ Semen Cynæ, zynæ, zedoariæ.
Zittwerwurtzel/ zadar, zadur, zadura, zedaria & zeduaria.

Zucker:
- Alaun/oder Alaunzucker/Alumen Saccharinum
- Bleyzucker/Saccharum Saturni seu Sal Saturni.
- Brauner oder rother Candelzucker/Saccharum Candum rubrum.
- Canarienzucker/Saccharum Canariense finissimumum.
- Candelzucker/Saccharum Candum album & rubrum.
- Farinzucker/Saccharum Farinatum.
- Melißzucker/Saccharum Melisatum.
- Penidzucker/Saccharum Penidium oder gedrehter Zucker.
- Thomaszucker/Saccharum rubrum seu Thomæum.
- Weisser Candelzucker/Saccharum Candum album.
- Weisserzucker/Saccharum album.
- Zucker-Alaun/Alumen Saccharinum.
- Zuckerriedt oder Rohr/Canna seu Harundo Sacharina.

Zuckerwurtzel/Gierlein/Görlein/Klüngelrüblein. Rapunculus hortensis, Sisar, Sisarum, Siser.

Zumpenkraut/Crassula major, Telephium.

Zungenbladt/Zäpffleinkraut/Hippoglossum, Lingua pagana, Uvularia.

Zungenkraut/Enophyllum.

Zürgelbaum/Lotus Africana.

Zwetschen/Quetschen/Pruna Damascena.

Zweyblaadt/Bifolium, Perfoliata sylvestris.

Zwiebel oder Zwieffel:
- Ackerzwiebel/Feldtzwiebel/Bulbus esculentus & Vomitorius.
- Zwiebel oder Ascalon. Cepa Ascalonica.
- Feldtzwiebel/Ackerzwiebel/Bulbus esculentus & Vomitorius.
- Langezwiebel/Cepa Longa.
- Meerzwiebel/Scilla, Scylla, Squilla, Bulbus ex Hispania.
- Schnittzwiebel/Cepa sectilis.
- Weissezwiebel/Cepa alba.
- Zwiebeln/gemeine Zwiebel/Cepa, Cepa capitata.
- Zwiebel Isop/Winter-Isop/Satureja.

Zwitter Molybdena, Plumbago.

Zybeth/zibethum, zibetta & Zivetta.

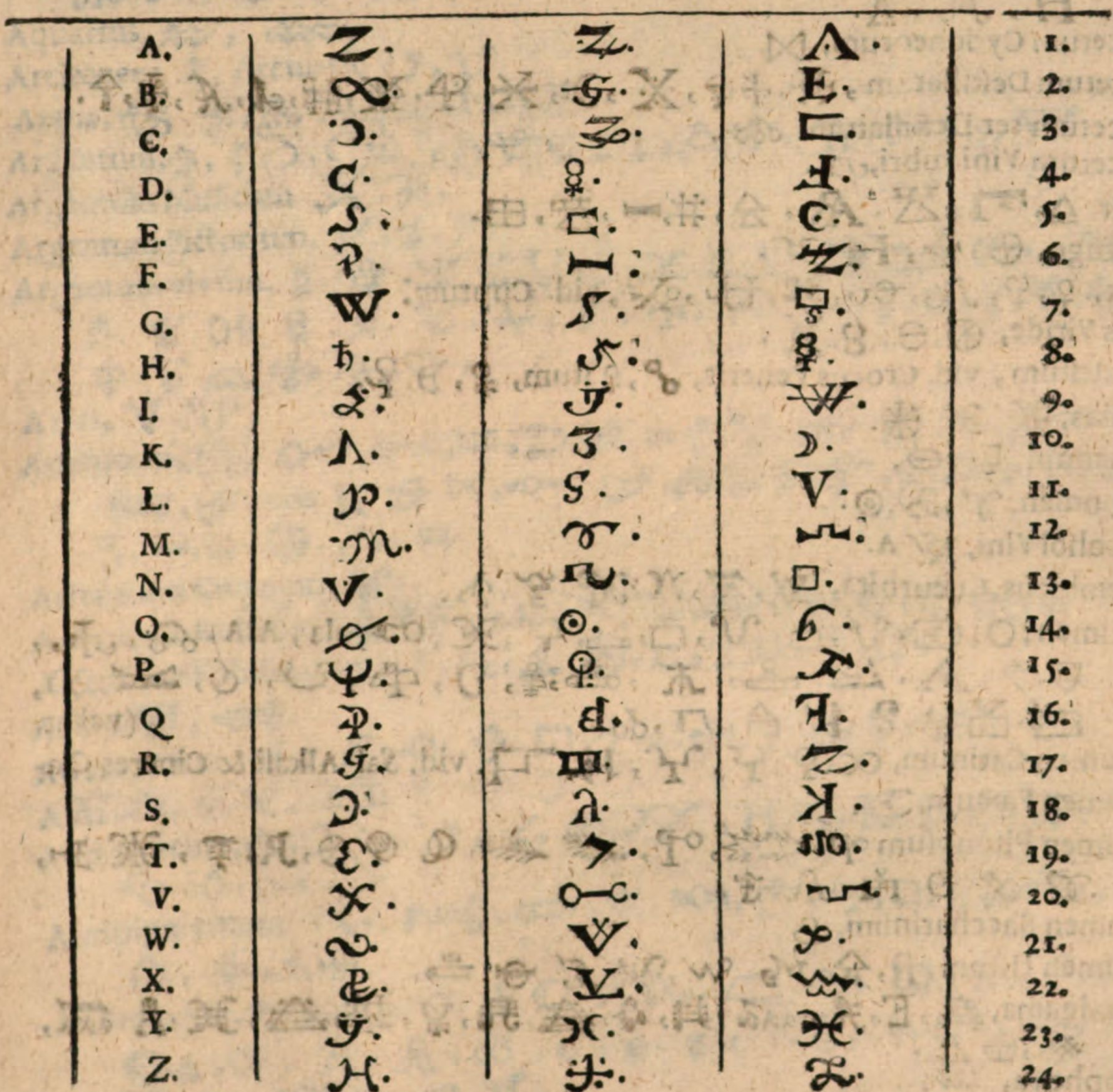
Zybethkatze/Catus Zibethinus.

Zypergraß/Zipergraß/Gramen Cyperoides.

E N D E.

ALPHA-

ALPHABETUM CHYMICUM & NUMERUS CHYMICUS.

CHARACTERES
sive
Signa Metallorum, Mineralium, Ponderum, Planetarum, aliarumque Rerum Chymicarum.

A.

Abstrahere, [sign].
Acetabulum, [sign], [sign].
Acetum, [sign]. ▽E, [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign].
Acetum Cydoneorum, ⋈.
Acetum Destillatum, [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign].
Acetum ter Destillatum, [sign].
Acetum Vini rubri, [sign].
Aer, [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign].
Ærugo, ⊕, [sign], H [sign].
Æs, ♀, ☿, [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], vid. Cuprum.
Æs Viride, [sign], ⊖, [sign], [sign].
Æs Ustum, vid. Crocus Veneris, [sign], ♀ stum, [sign], [sign], [sign].
Æstas, [sign] [sign] [sign].
Ahenum, [sign], ⊖.
Albumen, [sign], [sign], ◎.
Alcohol Vini, [sign] A.
Alembicus, Cucurbita, [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign].
Alumen, O, [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], ala, AlA, [sign].
Alumen Catinum, [sign], ♀, [sign], [sign], [sign], [sign]. vid. Sal Alkali & Cineres Clavellat.
Alumen Fæcum, [sign].
Alumen Plumosum [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], ⊖, [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign].
Alumen Saccharinum, [sign].
Alumen Ustum, [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign].
Amalgama, [sign], E, [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign].
Amphora, [sign].
Ana, [sign], [sign], [sign], an.
Animalia, [sign].
Annus, [sign], [sign], [sign] [sign].
Antihecticum Poterii, [sign].
Antimonii Regulus, vid. Regulus Antimonii, [sign], [sign], [sign], [sign].
Antimonii Vitrum, [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign], [sign]: O:

Antimonium, X,

Aqua, S, N, V.

Aqua Amphora,

Aqua Ardens,

Aqua Fortis,

Aqua Gradaria,

Aqua Mercurii,

Aqua Pluvialis, R

Aqua Regis, VR,

Aqua Salis Nitri,

Aqua Solvens,

Aqua Vitæ

Aquarius,

Arcitenens, Arcuatio

Arena,

Argentum,

Argentum Musicum X

Argentum Pictorium,

Argentum vivum,

Aries, V

Arsenicum, K S

Arsenicum Citrinum,

Arsenicum Rubrum, 80.

Arsenicum Sublimatum,

Assare,

Atramentum, 7,

Auricalx,

Aurichalcum, XX, H

Auripigmentum A,

Aurum.

Aurum Musicum, X, X,

Aurum Pictorium

Aurum Potabile,

Autumnus,

B.

Balneum, B, B.
Balneum Arenæ seu arenosum, Balneum ∴næ.
Balneum Mariæ, MB, BM.
Balneum Roris seu Vaporis, BR, VB.
Bezoar Occidentalis.
- - Orientalis.
Bezoarticum Joviale, ♃.
- - - Lunare, ☽.
- - - Martiale, ♂.
- - - Minerale.
- - - Saturninum, ♄.
- - - Solare, ☉.
- - - Venereum.
Bolus Albus.
Bolus Communis.
Bolus Armenus.
Borax.

C.

Cadmia Alexandrina, vid. Tutia.
Cadmia fossilis Metall. vid. Cobaltum.
Cadmia fossilis nativa seu Lapidosa. vid. Lap. Calam.
Calamus.
Calcinare.
Calcinatio Argenti.
Calcinatio Auri.
Calidum, △.
Calx, ∴.
Calx Ovorum putaminum.
Calx Saturni, ♄.
Calx Solis.
Calx viva.
Camphora.
Cancer, ♋.
Capella oder auf der Capelle/ T, P, O.
Caper, ♑, 30.
Capitellum oder Helm/
Capitellum cæcum.
Capricornus, ♑.
Caput mortuum.
Carbones.
Cementare.
Centaurium, 100 taurium Germ. Tausendt Güldenkraut.

Cera,

Cera,

Cera Virgenea,

Cerussa,

Cerussa citrina,

Chalybs vel Ferrum & mars, ♂,

Cineres,

Cineres clavellati, vid. Alumen catinum, & Sal Alkali.

Cineres cribrati,

Cineres fæcum Vini,

Cineres Plumbi,

Cineres Stanni,

Cinnabaris,

Cinnabaris Antimonii, nii.

Cinnabaris Nativa, va.

Coagulare, XX, HE,

Coagulatum,

Cobaltum, Kobaltum,

Coculus albus,

Coculus rubeus,

Cœlum, colore inflammatum,

Colcothar seu Vitriolum ad rubedinem calcinatum.

Color roseus,

Compositio,

Conchæ

Contervet, X.

Coquere,

Corium,

Cornu,

Cornu Cervi, CC.

Cornu cervi ustum, CCV,

Corpus,

Cotyla,

Creta,

Crocus,

Crocus martis, ♂, ♂,

Crocus metallorum,

Crocus solis,

Crocus Veneris, ♀, ♀, ♀,

Crucibulum, X, X,

Crystallinus,

Cucurbita,

Cuprum, V, ♀,

D,

D.

De, a, heist durch ein ander.
Decoctio, [symbol].
Destillare, [symbols].
Destillare per Arenam, [symbol].
Destillare per Cineres [symbol].
Diaphoreticum martiale, [symbols].
Dies, [symbols].
Dies & Nox, [symbols].
Digerere, [symbols], D.
Digestio, [symbol].
Docht, [symbol].
Drachma, ʒ, ʒj, ℈iij, oder Grana, LX. [symbols], A.
Drachma Semis, ʒß ℈iß, oder Grana xxx.
Durch ein ander, D, e, a.

E.

EBullire, [symbol].
Eisen König, [symbol], ♂.
Eisen Kupffer, [symbols].
Eisen Rost, vid. Terrugo, [symbols].
Elementa seu Elementum, [symbols].
Ertz, vid. Æs, vel Cuprum, [symbol].
Essentia, [symbol].
Evacuatio, [symbol].
Extrahere, [symbol].

F.

FÆces Vini. [symbols].
Farina, [symbol].
Farina Laterum. [symbols].
Fel Vitri, [symbols].
Ferrugo, [symbols].
Ferrum, Mars seu Chalybs, ♂, [symbols].
Fiat, F, *f*.
Filtrare, [symbols].
Filtrum sive per Filtrum. [symbol].
Fimus equinius, [symbols].
Fixare, [symbols].
Flores Antimonii, [symbols].
Flores Æris [symbols],
Flores Benzoin, [symbol].
Flores Martis, est Crocus Martis.
Flores Sulphuris, [symbols].
Flores Victrioli, [symbol].
Flores Viride Æris, [symbols].
Fluere, [symbols].

Fornax,

Fornax,
Fricare,
Frigidum,
Fuligo,
Fumus,
Fusum,

G.

GEmahlen Gold,
Gemahlen Silber,
Gemini,
Glett, vid. Lithargyrium.
Glocken Speys,
Gradare,
Gradus,
Gramma, id est Scupulus vel duo Oboli ℈j, Grana XX.
Grana, XXIV,
Granatus, , vid. Lapides.
Granum, Gr, gr, j, ein klein Gersten oder groß weiß Pfeffer Korn.
Gummi,
Gummi Arabicum,
Gutta, G. g. gutt.

H.

HÆmatites, , vid. Lapides,
Hermes, Mercuricus,
Hora,
Humiditas,
Hydrargyros seu Hydrargyrus, vid. ☿, seu ☽ tum vivum.
Hyems

I.

IGnis, △, 20.
Ignis Balnei seu Ignis Cinerum,
Ignis Circulatorius,
Ignis Fortis,
Ignis Lentus,
Ignis Reverberius,
Ignis Rotæ seu Reverberii,
Imbibere,
Jupiter,

K.

KEsselbraun, ♀.
Kobaltum, Cobaltum,

Lamina, .
Lamina Cupri, .
Lana, .
Lapis, .
Lapis, Armenus, .
Lapis Calaminaris, .
Lapis Calcarius seu Calcis, .
Lapis Crystallinus, .
Lapis Granatus, .
Lapis Hæmatites, .
Lapis Lazuli, .
Lapis Magnes, .
Lapis Prunellæ, .
Lapis Pumex, .
Lapis Sabulosus, .
Lapis Silex, .
Lapis Silex ustus, .
Lapis Tutiæ,
Lateres, .
Lateres cribrati, .
Lazura .
Leo, ♌.
Libra, ♎, 24. Loth.
Libra Semis, 12. Loth.
Lignum, .
Limatum, .
Limatura Argenti, ☽.
Lima ura Auri, .
Limatura Chalybis, ♂.
Limatura Ferri, ♂, ♂.
Limatura Plumbi, .
Limatura Stanni, .
Limatura Veneris, ♀.
Limus, .
Lique facere, .
Lithargyrium Argenteum, .
Lithargyrium Aureum, .
Lithargyrium Plumbi, .
Lixivium, .
Lixivium Calcis vivæ, .
Lixivium Comm ne, vid. Lixivium.
Lixivium Tartari, .
Luna, ☽, ☽, vide Argentum.
Luna crescens, & Ortus Lunæ, ☽, .

Luna deficiens, ☾.

Lutare, N,N.

Lutum,

Lutum Sapientiæ, LN.

M.

M It ein ander, m, e, a.

Magnes vid. Lapis Magnes.

Magnesia, M.

Manipulus, Mj, *Mj*.

Manipulus Semis, Mß, *Mß*.

Marcasita,

Marcasita argentea,

Marcasita aurea,

Marcasita fixa,

Mariæ Balneum, vid. Balneum Mariæ, MB.

Mars vid. Ferrum seu Chalybs.

Martis Limatura, vid. Limatura Chalybis.

Massa,

Massa Pilularum, MP.

Materia, *ma*.

Materia prima,

Mel,

Mensis,

Menstruum,

Mercurius, vid. Argentum.

Mercurius Æris,

Mercurius Auri, Mercurius Calcinatus,

Mercurius Jovis,

Mercurius Lunæ,

Mercurius Martis,

Mercurius Philosophorum,

Mercurius præcipitatus,

Mercurius Saturni,

Mercurius Stanni,

Mercurius sublimatus,

Mercurius Vitæ,

Mercurius vivus vid. Argentum vivum.

Metalla,

Metalla septem,

Minium, IL

Minutæ Horarum,

Misce, seu Misceatur, M, MC.

Mixtura simplex, M, S, M.
Mortificare, Mo.
Muffel, V, V.
Multiplicare, Mu.

N.

Nitrum, T, V, F.
Nix O ♀.
Nox, V, O.
Nuces Moschatæ, M.

O.

Oboli Duo, est Scrupulus Unus ℈j, sive Grana XX.
Oboli Quatuor, F, T, sunt Scrupuli Duo ℈ij, sive Grana XL.
Oboli Quinque, E, L, sunt Scrupuli Duo cum dimidio ℈iiß vel Grana L.
Obolus Dimidius, Ɔ, V, sunt Grana V.
Obulus Unus, X, est Scrupulus semis, Grana X, sexta Pars Drachmæ.
Ochra plumbea, seu factitia, €.
Oleum coctum, O.
Oleum commune, △.
Oleum destillatum, ⊙.
Oleum expressum.
Oleum Olivarum. vid. Ol. commun. Oleum Lunæ.
Oleum per deliquium.
Oleum Salis Nitri.
Oleum Saturni.
Oleum Sulphuris.
Oleum Talci, ∅, T.
Oleum Tartari, V, ⊙, △.
Oleum Vitrioli.
Operatorium.
Oppositio, ☍.
Ovum, O.

P.

Pars.
Permiscere.
Permixtio.
Philosophi.
Philosophorum.
Philosophus.
Phiola.
Phlegma, €, ▽.
Phlegma Salis.
Piger Henricus.
Pisces, ♓.
Plumbum, C, H, T.

Plumbum

Plumbum dissolutum, est Mercurius, ☿.
Plumbum Philosophorum
Plumbum Ustum,
Podasche, Weidasche, vid. Alu nen catinum, seu Cineres Clavellat.
Præcipitare,
Præparare, PP, HP, PP, PP, P, P, PP.
Pugillus, p j.
Pugillus Semis, pß.
Pulverisare,
Pluvis,
Purificare,
Putrifacere, ES,

Q.

Quadratus, □.
Quantum placet, q. pl. q. p.
Quantum satis, q. s.
Quantum vis, q. v.
Quinta Essentia, qee. QE.
Quinta Essentia Vini,

R.

Realgar,
Receptorium,
Receptum seu Recipe, ℞.
Reducere,
Regulus,
Regulus Antimonii,
Regulus Antimonii Martiatus
Regulus Antimonii Medicinalis,
Regulus stellatus,
Renovare, ϕ.
Resina,
Retorta
Reverberare R.
Reverberium,
Roost,
RoseusColor,
Rustgelb,

S.

Sagittarius,
Sal Alkali,
Sal Armoniacum,
Sal Capitis mortui,
Sal Colcothar,

Sal Commune, …

Sal Gemmæ, …

SalMarinum, …

Sal Petræ, vid. Nitrum, …

Sal Saturni, …

Sal Tartari, …

Sal Tartari essentiale, …

Sal Vini essentiale, …

Sal volatile, …

Sal Urinæ, …

Sapo, …

Saponis Cineres, vid. Cineres Saponis.

Saturnus, … vid. Plumbum.

Scorpio, …

Scrupuli quinque, …

Scrupulus ℈j sive Grana XX vel Tertia Pars Drachmæ, …

Scrupulus semis, ℈ß sexta Pars Drachmæ vel Grana decem, …

Secundum Artem, S. A. s. a.

Semi Uncia, ℥ß vel Drachmæ Quatuor ʒiv, sive ℈xii, vel Grana 240.

Semis, ß, s, S, …

Septimana, …

Septimanæ duæ, …

Septimanæ tres, …

Septimanæ quatuor vel Mensis, …

Sextarius, …

Sextilis, …

Siccare, D

Sigillum hermeticum, …

Signum quatuor Elementorum, …

Soda, …

Sol, … vid. Aurum.

Solvere, …

Solutio, … P …

Spiritus, … S, …

Spiritus per ascensum, …

Spiritus per descensum, …

Spiritus Mercurii, …

Spiritus Tartari, …

Spirtus Tartari Vitriolatus, …

Spiritus Vini, …

Spiritus Vini Alcoholisatus, …

Spiritus Vini Rectificatus, … R.

Spiritus Vini Tartarisatus …

Squama

Squama Æris, .
Stannum, vid. Jupiter,
Stella Reguli Antimonii, vid. Regulus Stellatus.
Stratum super Stratum, , SSS, , , , , , .
Sub Cinere, .
Sublimare, , , , , , , , , , , .
Succinum, B, B.
Succinum album, BS, SVA, SVA.
Succinum Citrinum, S.C, SY.C, .
Succus, .
Sulphur , .
Sulphur Arsenici, , . Sulphur Cœleste est Alcoholisatus.
Sulphur album seu Nitrum, .
Sulphur Caballinum seu Nigrum.
Sulphur Gryseum seu Nigrum.
Sulphur Nigrum, , , .
Sulphur Philosophorum, , , , .
Sulphur Rubeum, X, △.
Sulphur Stillatitium, Germ. Tropff-Schwefel .
Sulphur Tartari est ri Germ. Weinstein Tinctur .
Sulphur verum, , , , .
Sulphur vivum, , .

T.

TAlcum, , , , , 4, .
Tartarus, R, , , , , , , , .
Tartarus Calcinatus , , , W.
Tartarus Nitratus, .
Tartarus Rubeus, , .
Tartarus Vitriolatus, .
Taurus, , .
Tepes Archavorum, .
Terebinthina, .
Terra , , , .
Terra despumata, .
Terra Lemnia, , .
Terra Sigillata, , , .
Terra Tartari Foliata, , .
Terra Virginea, W.
Test, , .
Tigillum, , , , , , , , , , , 4, , , , , , .
Tinctura, , , , .

Tingere,

Fingere, .
Treibscherbe, ♀.
Trigonus, △.
Tumor, .
Tundere, , .
Turbithum, , .
Tutia, , , , , , , , , , , , , ♂, ♀, , , .
Tutia sublimata, .

V.

Vnder ein ander, U, e. a.
Venus, , ♀, , ♀, L, C, , ♀, ♀, , , , , ♀.
Ver, .
Vetica, , .
Vinum, V, +, , .
Vinum adustum, , .
Vinum album, , , , , , .
Vinum Circulatum, , .
Vinum Coctum, .
Vinum Correctum, .
Vinum Emeticum, .
Vinum Hippocraticum, , .
Vinum Laxativum, .
Vinum Medicatum, .
Vinum Mortuum, , M, .
Vinum Rubrum, .
Vinum Sublimatum, , .
Virgo, ♍, ♍, , .
Viride Æris, , , , , , , , , , , , , , , .
Vitellum Ovi, , , .
Vitriolum, .
Vitriolum album, , , , , , , .
Vitriolum Cœruleum, .
Vitriolum Romanum, , , , , , , , , , .
Vitriolum ad rubedinem Calcinatum, .
Vitrum, , , , ♂, , , , , , , ◇, .
Vitrum Antimonii, vid. Antimonii Vitrum.
Vivum, V, .
Ulcus, , .
Uncia, , , , , , , .
Uncia Semis, , , S, , .
Volatile, .
Urina, , , , , , , , , .
Ursand, .

Winde.

W.

Windtofen, [illegible], [illegible], [illegible].

Z.

Zingiber, [illegible].

Diphtongi Chymici.

æ. œ. au. uu.
12. 42. 15. 55.

Elementa Quatuor.

IGnis,	Feuer.	△.
Aër,	Lufft.	🜁.
Aqua,	Wasser.	▽.
Terra,	Erde.	🜃.
Elementorum	Quatuor Signum.	[illegible].

Gradus Ignis.

PRimus	Gradus.	[illegible].
Secundus	Gradus.	[illegible]
Tertius	Gradus.	[illegible]
Quartus	Gradus.	[illegible],

Menses duodecim & 12. Signa Cœlestia.

Januarius.	der Jenner.	♒.	Wassermann.
Februarius.	der Hornung.	♓.	Fisch.
Martius.	der Mertz.	♈.	Widder.
Aprilis.	der April.	♉.	Stier.
Majus.	der May.	♊.	Zwilling.
Junius.	Brachmonat.	♋.	Krebs.
Julius.	Heumonat.	♌.	Löw.
Augustus.	Augustmonat.	♍.	Jungfrau.
Septemper.	Herbstmonat.	♎.	Waag.
October.	Weinmonat.	.	Scorpion.
November.	Wintermonat.	♐.	Schütz.
December.	Christmonat.	♑.	Steinbock.

Planetæ Septem.

SOl.	Gold.	☉.	Aurum.
Luna.	Silber.	☽.	Argentum.
Mars.	Eisen.	♂.	Ferrum.
Mercurius.	Queckſilber.	☿.	Argentum vivum.
Jupiter.	Zinn.	♃.	Stannum.
Venus.	Kupffer.	♀.	Cuprum.
Saturnus.	Bley.	♄.	Plumbum.

Pondera Chymica.

Libra Una ℔j, ☋, ⊡, Ein Pfundt ♓u, 24. Loth.
Libra Semis, ℔ ß. Ein halb Pfundt ♓ . 12. Loth.
Uncia Una, ℥j, ⌐. 2. Loth oder 8. Quintlein ʒviij, ♌ oder 24. Scrupel.
Uncia Semis, ℥ß, NΓ, 1. Loth oder 4. Quintl. oder 12. Scrupel oder 240. Gran.
Drachmæ Duæ, ʒij, ½. Loth oder 2. Quintlein/ oder 6. Scrupel oder 120. Gran.
Scrupuli Quinque, ♓. 1. Quintlein und 40. Gran. oder 100. Gran. C.
Drachma Una, ʒj, Z, 1 Quintlein drey Scrupel ℈iij, oder 60. Gran. Z,
Oboli Quinque, E, sindt ℈iiß/ zwey und ein halb Scrupel oder 50. Gran. L.
Oboli Quatuor, F, T, sunt ℈ij, zwey Scrupel oder 40. Gran.
Grana Viginti Quatuor, ✕, 1. Scrupel und 4. Gran. oder 24. Gran.
Scrupulus Unus, ℈, ♈, 1. Scrupel/ oder 20. Gran.).
Scrupulus Semis, ℈ß, ⚴, Obolus Unus, oder 10. Gran. ℭ.
Obolus Dimidius ɔ, V, sunt Grana Quinque, oder 5. Gran.
Granum Unum gr. j, Gr. Gr. 1. Gran. 1. klein Gerstenkorn schwer/ oder groß weiß Pfefferkorn schwer.
Manipulus Unus, Mj, ℳj. eine Hand voll.
Manipulus Semis, Mß, eine halbe Hand voll.
Pugillus Unus, Pj, was man zwischen 3. Finger fassen kan.
Pugillus Semis, Pß, was man zwischen zwey Finger-Spitzen fassen kan.
Mensura Una Medicinalis, Mj, eine Artzney-Maaß/ ist ℔iv, oder ℥xlviii, oder 96. Loth.
Mensura Semis, Mß, ein Artzney halb Maaß/ ist ℔ij, oder ℥xxiv, oder 48. Loth.
Libra Una, ℔j, ein Artzney Echt-Maaß/ ist ℥xij oder 24. Loth.
Libra Semis, ℔ß, ein Artzney halb Echt-Maaß/ ist ℥vj, oder 12. Loth.
Uncia Una, ℥j, sindt 2. Loth oder 2. Löffel voll.
Uncia Semis, ℥ß, ist 1. Loth/ oder 1. Löffel voll.

Tempora Quatuor Anni.

Ver, der Frühling/ ℰ.
Æstas, der Sommer/ ♓, ✳, ✳.
Autumnus, der Herbst/ ⟠, ♒, ♒.
Hyems, der Winter/ ⊓, ⌂.

Dies & Septimanæ.

Dies, der Tag/ ☋, ⊶, ☍, ⊔, ⊔, ⌖, ⊏, ⊔.
Nox, die Nacht/ ○, ♀, ♂, ⊔, V, ⊏, ⊤, ♋.
Dies ex Nox, Tag und Nacht/ ☋, ☰, I, ⊏⊐, ☍, ⊟.
Septimana, Eine Woche/ ⋝.
Septimanæ duæ, zwey Wochen / ⋝⋜.
Septimanæ tres, drey Wochen/ ▷⋈⊲.
Septimanæ Quatuor, vier Wochen/ oder Mensis, ein Monat/ ⊠.

Vocales Chymici.

A.	E.	I.	O,	V,	L,	M,	N.	V.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

FINIS.

Der Geneigte Leser/ beliebe nachgesetzte Fehler/ so offtmals den Verstand der Wo:te verhindern möchten / also zu verbessern; die übrigen geringern aber/ nach selbstigen Gefallen zu corrigiren.

ÆRis squamatamus, *leg.* Æris squama tenuis.
Alkakengi, *leg.* Alkekengi.
Alumen seb seu sub &c. steht in der ersten Zeil das Signum 🜁ræ, *leg.* 🜃ræ.
Androsemum Germ. Korn-Blumen. *leg.* Johannis-Blumen.
Apochylisma &c. in der andern Zeil steht sæpè, *leg.* sapæ.
Apollinaris &c. das dritte Wort Iusquiamus. *leg* Iusquiamus.
Apri Radix &c. Cardopatræ *leg.* Cardopatiæ.
Aqua Cæsaris &c. ▽ Chrysulea. *leg.* ▽ Chrysulca.
Aqua ⊖tri, *leg.* Aqua ⌽tri.
Asa seu Assa fœtida &c. in der vierdten Zeil stehet depromitur, *leg.* deprimitur.
Aschæ, Aschii vel Thymolli, *leg.* Thymalli. und in d r a dern Zeil pro ⊖le liquata, *leg.* ☉le liquata.
Asingar, Asciger, *leg.* Asugar.
Asplenicum, *leg.* Asplenium.
Atractylis hirsutior &c. Crocus, *leg.* Cnicus,
Aramentum cassile, *leg.* Cassiæ.
Atramentum luteum, Misci, *leg.* Misii.
Aurum horizontale &c. ☿ vulgaris ♎atus, *leg.* ☿ vulgaris ⚻tatus.
Azel & Azup. *leg.* Azel & Azub.
Baccæ Solatri &c. zuletzt steht Sem. Askekengi. *leg.* Alkekengi.
Balsamum Arabicum &c. in der dritten Zeil steht Ægyptiacum N. *leg.* Ægyptiacum verum.
Baucia vid. Sem. Bauci, *leg.* Sem. Dauci.
Bocia &c. in der ersten Zeil steht ventro rotundum *leg.* ventre rotundum.
Bofist, &c. & Buovis, *leg.* Quovis.
Brassica Canina &c. Germ. Ringel-Kraut/ *leg.* Bingel-Kraut.
Bruchus vid. Ærnca, *leg.* Eruca.
Calcatar, Calcotar *leg.* Colcotar.
Calculus vini &c. in der ersten Zeil stehet Fex vixi, *leg.* Fæx Vini.
Cantharides &c. in der zweyten Zeil stehet fructibus, *leg.* fruticibus, und in der fünfften transversus, *leg.* transversas.
Caprisolium, *leg.* Caprifolium.
Carduus fullonum &c. in der ersten Zeil stehet Librum & Lavacrum Veneris, *leg.* Labrum & Lavacrum Veneris.
Carobæm, *leg.* Carobea.
Catapla *leg.* Catapl.
Catæretica. *leg.* Cathæretica.
Catilla *leg.* Catillia.
Catropil est Terra 🜁, *leg.* 🜃
Cicindula, *leg.* Cicindela, und zu letzt Nocti. *leg.* Noctiluca.
Cimolia Terra, &c. in der andern Zeil stehet Wachs-Erde/ *leg.* Wasch-Erden.
Circumforaneus &c. Agyrtæ, *leg.* Agyrta.
Clavis Herculis & Clavis Floris, *leg.* Clavis Floris Veneris.

Coagulatum coagulans &c. ex Ære, *leg.* ex ♁re.
Columbina, *leg.* Columbrina.
Colymbades &c. Murca, *leg.* Muria.
Consolida minor &c. Germ. Maßlerburger-Kraut/ *leg.* Maßlieberger-Kraut.
Crassula minima &c. Germ. Neuer Pfeffer/ *leg.* Mauer Pfeffer.
Crocus Metallorum &c. in der vierdten Zeil stehet/ in +to, *leg.* in +lo.
Crucibulum &c. in der ersten Zeil stehet / ▽ne, *leg.* △ne.
Cyperus & Cypirus. &c. Cypus logus, *leg.* Cyperus longus.
Decoctum ♀niale, *leg.* ♁niale.
Decrepitatio &c. ad ▽em, *leg.* ad △em.
Decusis, *leg.* Decussis, und weiter/ Unicæ *leg.* Unciæ.
Deflagratio &c. in der andern Zeil steht ♀nii, *leg.* ♁nii.
Deliquium in Aëre &c. in der ersten Zeil steht in sinus ante, *leg.* insinuante.
Denarolibanum, *leg.* Dendrolibanum.
Dentalis Lapis &c. in der ersten Zeil vitriosis, *leg.* vitiosis.
Depuratio &c. puri, *leg.* puræ.
Destillatio &c. in der ersten Zeil vi ▽nis, *leg.* (vi △nis.
Detorsorius, *leg.* Detersorius.
Digitellia, *leg.* Digitellus.
Diaspolitibon, *leg.* Diaspoliticon.
Draco mitigatus est ☿⚻tus, *leg.* ☿♎tus.
Dulciorius, *leg.* Dulciarius, und weiter placantas *leg.* placentas.
Eclegma &c. in der andern Zeil stehet Opiatam, *leg.* Opiatum, und zuletzt concinnata, *leg.* concinnatur.
Elementa &c. in der siebenden Zeil Aërem 🜃, *leg.* Aërem 🜁.
Embtoca, *leg.* Embroca.
Euchytos &c. nach instillatur, *leg.* In specie vocantur Medicamenta, quæ Oculis instillantur.
Ens ♀ris &c. ✳ca, *leg.* ✳co.
Epithemæ, *leg.* Epithema.
Fimus equinus &c. in der ersten Zeil cliadam; *leg.* calidam:
Flores Calendulæ &c. Germ. Riegel-Blumen *leg.* Ringel-Blumen.
Flores Violarum mortuorum, *leg.* mortuarũ.
Flos Melompi, *leg.* Melampi.
Furnus textus, *leg.* Furnus tectus.
Gakium, *leg.* Gallium.
Genicularis Herba & Meninellæ Herba, *leg.* Marinellæ Herba.
Gofet &c. Lorbeer Kraut/ *leg.* Leber-Kraut.
Helminthea, *leg.* Helminthica.

H E R B Æ.

Alliaria &c. G. Saß Kraut *leg.* Saltz-Kraut.
Anethum caninum. vid. Catula, *leg.* Cotula.
Anserina &c. in der andern Zeil Petentilla, *leg.* Potentilla.
Arthemisia alba &c. zuletzt regiis, *leg.* riguis.
Attractitis, *leg.* Atttactilis.
Blitum album &c. Bota, *leg.* Beta.
Ceterach &c. Germ. Nesselfehrsen/ *leg.* Nesselfahren.
Chrysogonum, Semptem, *leg.* Septem.

Ci-

Cichorium domeſticum &c. Taraxicum, *leg.* Taraxacum.
Dendrolibanum Herb. Salutis,*leg.* Salutaris.
Epturtica, *leg.* Epiurtica.
Galega &c. Germ. Plecken Kraut/ *leg.* Flecken-Kraut.
Hirundinaria, Chelidonia minor, *leg.* major.
Lactuca leporina &c. Lactacella, *leg.* Lactucella.
Lens, &c. Germ. Masser-Linsen/ *leg.* Wasser-Linsen.
Levriſticum &c. G. Brodt-Kraut / *leg.* Baadt-Kraut.
Lichen petræus &c. Germ. Maaß-Kraut/ *leg.* Mooß-Kraut.
Liguſtrum &c. Germ. Hauß-riegel/ *leg.* Hart-riegel.
Linaria &c. Germ. Leim-Kraut/ *leg.* Leyn-Kraut.
Mercurialis &c. G. Ruhr-Kraut/ *leg.* Kühkraut.
Ophacium, *leg.* Omphacium.
Origanum aquaticum &c. in der erſten Zeil ſteht Adulterium, *leg.* Adulterinum.
Parietaria &c. in der dritten Zeil/ Herb. Nitri, *leg.* Herb. Vitri.
Phyllon &c. Germ. Ringel-Kraut/ *leg.* Bingel-Kraut.
Quercula peregrina &c. Germ. Tauben-Kraut/ *leg.* Trauben-Kraut.
Serpillum &c. Germ. Kümin/ *leg.* Künellen.
Taraxacum &c. nach Corona ſeu Caput, iſt eine gantze Zeil ausgelaſſen / *leg.* Caput Monachi, Herba Imperatoris, Chondrilla altera *Dodonæi.*
Telephium &c. G. Donner-Bahr/ *leg.* Donner-Bardt oder Donner-Bohne.
Verbena &c. Germ. Eyſenhort/ *leg.* Eyſenhardt.
Hordiacum, *leg.* Hordeatum.
Hydroſelinum, Germ. Jungfrauen Warck/ *leg.* Jungfrauen Marck.
Irroratio &c. Rotuiæ, *leg.* Rotulæ.
Julebus &c. in der andern Zeil ſteht/ Terræ deſtill. *leg.* Aquæ deſtill.
Katimia &c. Calamita, *leg.* Calamina.
Kumeran &c. Germ. Kütten-Rauch / *leg.* Hütten-Rauch.
Lampyris &c. Cicindula, *leg.* Cicindela.
Lapillus Prunellæ, *leg.* Lapis Prunellæ.
Menach &c. Men, *leg.* Meu.
Menſis Chymicus &c. Piebus, *leg.* Diebus.
Mercurius præcipitat. incarnatus &c. in der andern Zeil ſteht ſublimata, *leg.* præcipitata.
Midas &c. Sabam *leg.* Fabam.
Molibdena i.e. Plumbum, *leg.* Plumbum uſtum
Murrha &c. in der andern Zeil ſub ra, *leg.* ſub 🜄ra.
Myrta ſylveſtris &c. Germ. Trock-Beer / *leg.* Krack-Beer.
Myrtillus &c. G. Stichel-beer/ *leg.* Bickel-beer.
Myſterium magnum, primum, *leg.* prima.
Nectar Vitrioli &c. Spir. Vin. *leg.* Spir. Vitriol.
Oeſopus &c. in der ſiebenden Zeil contretas, *leg.* concretas.
Oleum coſmeticum &c. Talci ʒß, *leg.* ℥ß.
Oleum petræ &c. in der fünfften Zeil ſtehet Papum, *leg.* Pagum.
Oleũ Sulphuris &c. præcipitatæ, *leg.* ſublimatæ
Origanũ aquaticum &c. craditum, *leg.* creditũ.
Ovis vid. Ovis, *leg.* Ois.
Paludæpium, *leg.* Paludapium.
Periamma &c. Germ. Anhückel/ *leg.* Anhengſel.
Periodeutes &c. reſtituenda, *leg.* reſtituendæ.
Perſicum Malum &c. Arrbis, *leg.* Arboris.
Pet, *leg.* Pes.
Philoſophorum Clavis, eſt Spiritus, *leg.* Spiritus Vini.
Pila marina &c. Halayonium *leg.* Halcyonium
Piper longum &c. Cengala, *leg.* Bengala.
Planta Leonis, Lentopodium, *leg.* Leontopodium.
Plantamon, *leg.* Planevtamon.
Puermonicus &c. quarum, *leg.* quorum.
Pyramis &c. in der dritten Zeil ſtehet Regulam, *leg.* Regulum.
Radix Antoræ, *leg.* Anthoræ.
Radix Barba Caprinæ, *leg.* Barbæ Caprinæ.
Radix Martagi &c. in der andern Zeil ſteht ſylveſtricis, *leg.* ſylvaticis.
Radices quinque Aperient. majores &c. zuletzt ſteht Ruſei, *leg.* Ruſci.
Rhacoma *Plinii* &c. Germ. Rharantica / *leg.* Rhapontica.
Rob ſeu Rub &c. Germ. Wacholder-Nuß / *leg.* Wacholder-Muß.
Semen Chermes &c. G. Schaarbod ber / *leg.* Schaarbocks-beer.
Tabucca &c. in der vierdten Zeil ſteht pleresq; *leg.* plerasque.
Talca &c. in der ſiebenden Zeil Officinus, minis *leg.* Officinis minus.
Triblion &c. in der andern Zeil ſteht ſtirilit, *leg.* ſterilit.
Veſicaria &c. Aſkekengi, *leg.* Alkekengi.
Vinum, &c. expreſſum, *leg.* expreſſus.
Ziniar eſt viride Æris, ⊕, *leg.* ⊕.

Im Teutſchen Wörter-Buch.

Aberknoblauch/ Scordopraſũ, *leg.* Scorodopraſũ
Agarid/ *leg.* Agaric oder Agarick.
Albſchoß/ Suchtſtein/ *leg.* Schoßſtein.
Averrauth &c. in der andern Zeil ſtehet Aſellarum, *leg.* Aſellorum.
Beernroth/ *leg.* Been roth.
Bittersüß &c. glycypricum, *leg.* glycypicron.
Bocks-Hödlein Feſticulus, *leg.* Teſticulus.
Bockshörner &c. Xyloca recta. *l.* Xylocaracta.
Brunnenfärlein/ Filinula, *leg.* Filicula.
Cibeben &c. zuletzt Zibeba, *leg.* Zibebæ.
Coſtrub/ *leg.* Coſtrutz.
Cretiſcher Polley/ *leg.* Poley/ und zuletzt Marſiliaticum, *leg.* Marſiloticum.
Cunrads-Kraut &c. Androſemen, *leg.* Androſemon.
Färber-Beer &c. Grama, *leg.* Grana.
Fiſchlein/ *leg.* Fiſchleym.
Fremder Kümmel/ Cartum, *leg.* Carum.
Groß Tauben-Kraut/ *leg.* Groß Trauben-Kraut.
Klein Schlangen-Kraut &c. Dracunulus, *leg.* Dracunculus.
Kupffer-Braun/ Suama, *leg.* Squama.
Meer-Bier-Baum &c. Palirus, *leg.* Paliurus.
Menſchen-Hand/ *leg.* Menſchen-Haut.
Ochſen Marck &c. Grurum, *leg.* Crurum.
Pfaſiſt/ *leg.* Pfoſiſt.
Pignoly/ Pimenkern/ *leg.* Pinenkern/ und weiter Zieber/ *leg.* Zirber- und Thau/ *leg.* Thannen-Nüßlein.
Piren *leg.* Pyren.
Pirenbaum *leg.* Pyrenbaum.
Piren-Miſpel *leg.* Pyren-Miſpel.
Rechtes Origanum &c. *leg.* Heracleticum, *leg.* Heracleoticum.
Schnirgel/ *leg.* Schmirgel.
Schall-Blum *leg.* Schnall-Blum.
Zweyblaadt/ *leg.* Zweyblad.

ENDE.

BSB Bayerische StaatsBibliothek
MDZ Münchener DigitalisierungsZentrum Digitale Bibliothek

Sommerhoff, Johann Christoph,

Lexicon Pharmacevtico-Chymicvm Latino-Germanicvm & Germanico-Latinvm Continens Terminorum Pharmacevticorum & Chymicorum, tàm usualium, quàm minus usualium, succinctam ac genuinam Explicationem; cum versione Germanica, & additione Signorum, quotquot hactenus innotuére, Characteristica. Cui accessit Vocabularium Germanico - Latinum locupletissimum, Vegetabilium, Animalium & Mineralium, in Officinis

Norimbergae 1701

2 M.med. 99
urn:nbn:de:bvb:12-bsb10213842-1
VD18 1454816X-001